Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Biblia.

https://hdl.handle.net/1874/358370

141. **Biblia latina.** [Straatsburg, J. Prüss] 1486. 2 dln. 2°. 111. D. 1, 2

Typen 2, 3. — HC* 3095. — BMC I p. 119. — Peddie I p. 107. — Pell. 2322. — Pr. 518.

Op het 1ste bl. van het 1ste dl.: „Pertinet religiosis fratribus sancte Brigitte in Teneramunda." (Dendermonde); op bl. 2a: „Pertinet religiosis fratribus sancte brigitte in teneramunda". „Bibliothecae Conventus(?) S. Bernardi". Op het 1ste bl. van dl. II: „Pertinet religiosis fratribus loci S. Bernardi". — In oorspr. doch herstelde zwijnsled. banden met nieuw vergulde ruggen en met sloten. — In den catalogus van 1835.

Textus Biblie.

D f
~~n° 304~~
Kast III
pl. D n° 1

Prologus biblie

Incipit epistola beati Hieronymi ad Paulinum presbyterum de omnibus diuine historie libris. Capitulū I

FRater Ambrosius tua mihi munuscula perferens: detulit simul et suauissimas literas: q̄ a principio amicitiaꝫ fidez pbate iam fidei ⁊ veteris amicitie noua p̄ferebant. Glera enī illa necessitudo est et x̄pi glutino copulata: quā nō vtilitas rei familiaris: non p̄mia tm̄ corpoꝫ nō subdola ⁊ palpans adulatio: sz dei timoꝫ ⁊ diuinarū scripturaꝫ studia conciliant. Legimus i veteribz hist̄oriis. q̄sdā lustrasse prouincias: nouos adisse pplos: maria trāsisse: vt eos q̄s ex libris nouerāt: coram q̄z viderēt. Sic pythagoras mēphiticos vates: sic plato egyptū ⁊ archytā tarētinū: eāq̄z oīa italie q̄ quondā magna grecia dicebaꝫ: laboriosissime pagrauit: vt q̄ athenis mgr erat ⁊ potēs: cuiusq̄z doctrinas achademie gymnasia psonabant: fieret pegrinus atq̄z discipl's: malens aliena verecūde discere q̄z sua impudenter ingerere. Denicq̄z cuz lras q̄si toto orbe fugiētes psequiꝫ capt' a piratis ⁊ venundat' ⁊ tyrāno crudelissimo paruit: ductꝰ captiuus victꝰ ⁊ seruus: tm̄ q̄ pbs maioꝫ emēte se fuit. Ad titū liuiū lacteo eloquētie fonte manantē. de vltimis hispanie galliarūq̄z finibz: q̄sdazveniſſe nobiles legimꝰ. ⁊ q̄s ad ꝺcēplationē sui roma nō traxerat: vniꝰ hois fama pduxit. Habuit illa etas inauditū oībus seculis celebrandūq̄z miraculū. vt vrbez tantaz ingressi. aliud extra vrbez q̄rerent. Apollonij siue ille magꝰ (vt vulgꝰ loquiꝫ) siue pbs. vt pythagorici tradūt. intrauit persas. ptrāsiuit caucasuz. albanos. scythas. massagetas. opulētissima indie regna penetrauit. ⁊ ad extremuz latissimo phyſon amne trāsmisso puenit ad brachmanas. vt hiarchā in throno sedentē aureo ⁊ de tantali fonte potātē. iter paucos discipl'os: de natura: de moribz. ac de cursu diez ⁊ sidez audiret docentē. Inde p elamitas. babylōios. chaldeos. medos. assyrios. parthos. syros. phœnices. arabes. palestinos: reuersus ad alexādriam. prexit ad ethiopiā: vt gymnosophistas ⁊ famosissimaz solis mēsaz videret in sabulo. Inuenit ille vir vbiq̄z qō discēret. ⁊ semp proficiens. semp se melioꝫ fieret. Scripsit sup hoc plenissime octo voluminibz philostratus. II

Quid loq̄r de seculi hoibus cum apl'us paulus. vas electiōis et magister gentiū. q̄ de sciētia tā ti in se hospitis loq̄baꝫ dicens: An experimentū queritiz eius q̄ in me loquitur christus: post damascū arabiāq̄z lustratā ascendit hierosolymā: vt videret petrū ⁊ mansit apud euz diebz q̄ndecim. Hoc enī mysterio hebdoadis ⁊ ogdoadis. futurus gentiū predicatoꝫ istruēdus erat. Rursumq̄z post ānos q̄ttuordeci assumpto barnaba ⁊ tito. exposuit cū apl'is euāgeliū. ne forte in vacuū curreret aut cucurrisset. Habet nescio q̄d latētis energie viue vocis actus. ⁊ in aures discipl'i de autoris ore transfusa fortius sonat. Unde ⁊ eschynes cū rhodi exularet ⁊ legereꝫ illa demosthenis oratio. quā adūsus eū habuerat. mirantibz cūctis atq̄z laudantibz. suspirans ait: Quid. si ipaz audissetis bestiā. sua verba resonantem.

Nec hoc dico. q̄ sit aliq̄d in me tale. q̄d vel possis a me audire. vel velis discere. sz q̄ ardoꝫ tuus ⁊ discendi studiū etiaz absq̄z nobis p se pbari debeat. Ingeniuz docile et sine III

doctore laudabile ē. Nō q̄d inuenias sz q̄d q̄ras ꝓsideramus. Mollis cera ad formandū facil⁹ etiā si artific⁹ plaste cessent man⁹: tñ virtute totū est q̄cq̄d esse pōt. Paulus apl's ad pedes gamalielis legē moysi ꝛ ꝓphās didicisse se gl'iat⁹: vt armat⁹ spūalib⁹ telis· postea doceret ꝓfi denter. Arma enī nr̄e militie non carnalia sunt: sz potētia deo· ad destructionem munitionū ꝛ cogitatiōes destruētes et oēm altitudinē extollentē se adūsus sciētiā dei· ꝛ captiuātes oēz intellectū ad obediendū xp̄o: ꝛ parati subiugare oēm inobediētiā. Timothēū scribit ab infantia sacr̄z l'is eruditū ꝛ hortat⁹ ad studiuz lectiōis· ne negligat grāz q̄ data sit ei ꝑ impositiōez man⁹ presbyterij. Tito ꝑcipit vt iter ceteras ⁊tutes epi: q̄s breui ꝛmōe depinxit· sciam q̄z nō negligat scripturaꝝ obtinentē inq̄t eū q̄ ꝛm doctrinā est: fidelē ꝛmonē vt potens sit exhortari i doctria sana· ꝛ ꝓdicētes reuincere.

Sancta q̄ppe rusticitas IIII solū sibi ꝑdest· ꝛ q̄ntuz edificat ex vite merito eccl'iam xp̄i: tantū nocet si destruentib⁹ nō resistat. Malachias ꝓphā· imo ꝑ malachiā dñs iterrogauit sacerdotes legē. Intantū sacerdotis officiū est: interrogatuz rñdere de lege. Et i deuteronomio legim⁹. Interroga p̄rem tuū ꝛ annūciabit tibi· maiores tuos ꝛ dicēt tibi. In psalmo q̄z centesimo decimooctauo. Cātabiles mihi erāt iustificatiōes tue· in loco pegrinatiōis mee. Et in descriptiōe iustiviri· cū eū arbi vite dauid q̄ est in padiso⁹ compararet· iter ceteras ⁊tutes hoc etiā intulit. In lege dñi voluntas ei⁹: et in lege ei⁹ meditabit⁹ die ac nocte. Daniel in fine sacratissime visiōis· ait· iustos fulgere q̄si stellas· ꝛ intelligētes· i· doctos q̄si firmamentū. Clides q̄ntū iter se distāt iusta rusticitas ꝛ docta iusticia: Alij stell' alij celo cōpar⁹. q̄q̄z iuxta hebraicā veritatē· vtrūq̄z de eruditꝰ possit itelligi. Ita enī apud eos legim⁹. Qui aūt docti fuerint fulgebūt q̄si splendor firmamēti: ꝛ q̄ ad iusticiā erudiūt mltos· q̄si stelle in perpetuas eternitates. Cur dic⁹ ꝑ Paulus apl's vas electiōis: Nempe q⁊ vas legis ꝛ scripturaꝝ scāꝝ erat armarium. Pharisei stupent in dñi doctrina· ꝛ mirant⁹ in petro ꝛ iohanne quō legē sciant cū l'tas nō didicerint. Quicq̄d enī alijs exercitatio ꝛ q̄tidiana in lege meditatio tribuere solet: illis hoc spūsscūs suggerebat. Et erāt iuxta q̄ scriptū est· docibiles deo. Duodecim ānos saluator impleuerat· ꝛ in tēplo sedens de q̄stionib⁹ legis interrogans: magꝰ docet duz prudenter interrogat. Nisi forte rusticuz petrū· rusticū iohannē dicim⁹: quoꝝ vter q⁊ dicere poterat· ꝛ si imp⁹it⁹ sermōe: nō tñ sciētia. Johānes rustic⁹· piscator in⁹doctus. Et vñ illa vox obsecro. In principio erat verbū· ꝛ verbū erat apud deuz ꝛ de⁹ erat verbū: Logos grece· multa significat: Nā ꝛ verbū est· ꝛ ratio· ꝛ suputatio· ꝛ causa vniuscuiusq̄z rei· ꝑ quam sunt singula que subsistūt: q̄ vniūsa recte intelligim⁹ in christo. V

Hoc doct⁹ plato nesciuit· hoc demosthenes eloquēs ignorauit. Verdam iuq̄t sapiam sapiētiū ꝛ prudētiaz prudētiuz reprobabo. Tera sapia pdet falsaz sapiam· ꝛ q̄q̄z stulticia p̄dicatiōis in cruce sit: tñ paulus sapiētiam loquit⁹ inter pfectos. Sapiaz aūt nō seculi isti⁹ que destruit⁹ nec principū hui⁹ seculi: sz loquit⁹ dei sapiam in mysterio absconditā: quaz p̄destinauit de⁹ ante secula. Dei sapia xp̄s est. Christ⁹ enī dei virt⁹ ꝛ dei sapia. Hec sapia in mysterio abscondita est· de q̄ ꝛ noni psalmi titulus p̄notat⁹ pro occult⁹ filij· in q̄ sunt oēs thesauri sapie ꝛ sciētie dei absconditi. Et qui in mysterio absc̄ditus erat· p̄destinat⁹ est añ secula· p̄destinat⁹ autē ꝛ p̄figurat⁹ in lege ꝛ ꝓphetis. Cñ ꝛ ꝓphete appellabant⁹ videtes: q⁊ videbāt euz quē ceteri nō videbant. Abraaz vidit diem ei⁹· ꝛ letatus est. Aperiebant⁹ celi eçe christi: qui ꝓpo pctōr clausi erāt. Revela inquit dauid oculos meos· ꝛ ꝓsidera⁊ mirabilia de lege tua. Lex enī spūalis est· ꝛ reuelatione opus est vt intelligat⁹

ac reuelata facie dei gloriaꝫ ꝓtẽplemur. Liber in apocalypsi septẽ sigillis signat⁹ ostẽditur·quẽ si dederis homini scienti lras vt legat:rndebit tibi: Non possum. Signat⁹ est enĩ. Quanti hodie putant se nosse lras:tenẽt signatũ librꝫ·nec aperire pñt nisi ille reserauerit qui habz clauẽ dauid.q̃ aperit ⁊ nẽo claudit·claudit ⁊ nemo aperit. In actibꝫ apl̃oꝝ·sanctus eunuchus.ĩmo sanct⁹ vir (sic enim eum sancta scriptura cognoĩat) cũ legeret esaiã ꝓphetam:interrogat⁹ a philippo·putas ne intelligis q̃ legis:respõdit. Quõ possum nisi aliquis me docuerit: Egovt de me loq̃r interim nec sanctior sum hoc eunucho· nec studiosior qui de ethiopia·id est· de extremis finibꝫ mundi·venit ad templũ·reliquit aulã regiã. ⁊ tant⁹ amator legis fuit diuine atqꝫ scientie·vt etiã in vehiculo lras legeret sacras. Et tñ cũ librũ teneret·⁊ verba dñi in cogitatiõe ꝓcipet· lingua volueret·labijs ꝓsonaret:ignorabat eũ quem ĩ libro nesciens venerabat. Venit philippus: ostendit ei iesum qui clausus latebat ĩ lra. O mira docto⁹ virt⁹. Eadem hora credidit eunuchus :baptiçat⁹·fidelis et sanct⁹ magister efficit·de discipulo·plus in deserto fonte ecclesie cꝫ in aurato synagoge templo reperit. VI

Hec a me ꝓstricta sunt breuiter: neqꝫ enĩ epistolaris angustia euagari longi⁹ patiebat⁹:vt intelligeres te in scripturis sacris sine ꝓuio ⁊ monstrante semita· nõ posse ingredi. Taceo de grãmaticis·rhetoriciꝫ·phisgeometris·dialeticiꝫ·musicis·astronomicis·astrologis·medicis· quoꝝ scia mortalibꝫ satis:vel vtilissima est·⁊ in tres ptes scindit⁹·in doctrinã·rationẽ ⁊ vsum. Ad miores artes veniã·⁊ q̃ non tam lingua cꝫ manu administrant⁹. Agricole.cementarij·fabri metalloꝝ·lignorũqꝫ ceores·lanarij q̃z ⁊ fullones·⁊ ceteri quiviam supellectilẽ ⁊ vilia opuscula fabricant:absqꝫ doctore esse nõ pñt qõ cupiunt. Qõ medicoꝝ est ꝓmittũt medici: tractant fabrilia fabri. Sola scripturaꝝ ars est·quaz sibi passim oẽs vendicant. Scribim⁹ indocti:doctiqꝫ poemata passim. Hanc garrula anus hanc delir⁹ senex·hanc sophista verbosus· hanc vniũ si ꝓsumũt·lacerant·docẽt anteqꝫ discãt. Alij abducto supcilio grãdia verba trutinãtes:inter mulierculas de sacris lris philosophãt. Alij discũt (proh pudor)a femis qõ viros doceãt·⁊ ne parũ hoc sit q̃daz facilitate verboꝝ·ĩmo audacia edisserũt alijs·qõ ipi nõ intelligunt. Taceo de meis filiis·q̃ si forte ad scripturas sanctas post seculares lras venerint· et ꝑmone composito aures ꝑli mulserint q̃cquid dixerint·hoc legẽ dei putãt. Nec scire dignant⁹ quid ꝓphete q̃d apl̃i senserint·sed ad sensuz suuz incõgrua aptant testimonia·q̃si grãde sit ⁊ non viciosissimũ vicẽdi genus deprauare sententias ⁊ ad voluntatẽ suã sacrã scripturã trahere repugnantẽ. Quasi nõ legerim⁹ homerocẽtonas ⁊ virgiliocẽtonas· ac nõ sic etiã ⁊ maronẽ sine christo possimus dicere christianũ:qꝫ scripserit. Jã redit ⁊ virgo·redeũt saturnia regna. Jaz noua ꝓgenies·celo demittit⁹ alto. Et prẽz loquẽtez ad filiũ. Mate mee vires· mea magna potẽtia solus. Et post· verba saluatoris in cruce. Talia pstabat memorans fixusqꝫ manebat. Puerilia sũt hec ⁊ circulatoruz ludo similia·docere quod ignorez·ĩmo(vt cum stomacho loquar) nec hoc quidẽ scire qõ nescias. VII

Videlicet manifestissima ẽ generis:in q̃ de creatura mũdi·de exordio generis hũani·de diuisione terre·de ꝓfusiõe linguaꝝ·de descẽsiõe vsqꝫ ad egyptũ scribit⁹ hebreoꝝ. Patz exodus cũ decẽ plagis:cũ decalogo:cũ mysticis diuinisqꝫ ꝑceptis. In promptu ẽ leuiticus liber·in q̃ singula sacrificia ·immo singule pene sylabe ⁊ vestes aaron ⁊ totus ordo leuitic⁹ spirãt celestia sacramẽta. Numeri vero nõne toti⁹ arithmetice·⁊ ꝓphetie balaam·⁊ q̃dragintaduarũ mansionũ ꝓ hieremũ mysteria ꝓtinent: Deuteronomiũ vero secũda lex ⁊ euangelice leg⁹ ꝑfiguratio :nõne sic ea habet

que ꝓioꝛa ſunt vt tñ noua ſint oñia de veteribꝫ: Hucuſqꝫ moyſes: hucuſqꝫ pentateucus: q̃bus q̃nqꝫ verbis loq̃ ſe velle apl̃s in eccl̃ia gloꝛiaꝝ. Job exẽplar patiẽtie q̃ nõ myſteria ſuo ſermone cõplectitur: Proſa incipit verſu labiꝝ: pedeſtri ſermone finiꝝ: oẽſqꝫ leges dialectice: poſitione: aſſumptiõe: ꝯfirmatiõe: ꝯclu ſione determiat. Singula in eo verba plena ſunt ſenſibꝫ: vt de ceteris fileaꝫ reſurrectionẽ coꝛpoꝛ ſic ꝓbꝫtat: vt nullus de ea manifeſti? cautius ſcripſerit Scio inq̃t q̃ redẽptoꝛ me? viuit: tñ nouiſſimo die de terra reſurrectur? ſum: rurſuꝫ circundabor pelle mea: in carne mea videbo deũ: quẽ viſurus ſuꝫ egoipe oculi mei ꝯſpecturi ſunt nõ alí?: Repoſita eſt hec ſpes mea in ſinu meo. Celeriam ad ieſuꝫ naue: q̃ typũ dñi nõ ſoluꝫ in geſtis: verũ etiã in noie ꝑfert: Trãſit iordanẽ: hoſtiũ regna ſubuertit: diuidit terrã victoꝛi ꝓpl̃o: ꝛ ꝑ ſingulas vrbes: viculos: mõtes: flumia: toꝛrẽtes atꝫ confinia eccl̃ie: celeſtiſqꝫ hieruſalẽ ſpũalia regna deſcripſit. In iudicũ libꝛo q̃t pricipes ꝓpl̃i tot figure ſunt. Ruth moabitꝫ eſaie exꝑlet vaticiniũ dicentis: Emitte agnũ dñe dñatoꝛẽ terre: de petra deſerti ad montẽ filie ſion. Samuel ĩ hẽli moꝛtuo ꝛ in occiſiõe ſaul veterẽ legẽ alvlitã monſtrat: ꝓꝛo in ſadoch atꝫ dauid noui ſacerdotij nouiqꝫ imperij ſacꝛa teſtaꝝ Malachim: id eſt: terti? ꝛ q̃rtus regũ liber a ſalomõe vſqꝫ ad iechoniã: ꝛa hieroboam filio nabath vſqꝫ ad oſee q̃ ductuſ eſt in aſſyrios: regnũ iuda ꝛ regnum deſcribit iſrl̃. Si hiſtoꝛiaꝫ reſpicias. verba ſimplicia ſunt: ſi in lr̃is ſenſuꝫ latentez inſpexeris: eccl̃ie paucitas ꝛ hereticoꝝ ꝯ eccl̃iam bella narraꝝ. Duodecim ꝓphete in vni? voluminis anguſtias coartati: mlto aliud q̃ ſonant in lr̃a ꝓfigurant Oſee crebꝛo noĩat effraim: ſamariã: ioſeph: ieꝛahel: ꝛ vꝛoꝛẽ foꝛnicariã ꝛ foꝛnicatiõis filios: ꝛ adulterã cubiculo clauſam mariti: multo tpe ſedere viduaꝫ: et ſub veſte lugubꝛi mariti ad ſe redituꝫ ꝓſtolari. Joel filius fatuel deſcribit terram duodeci tribuũ: eruca bruchꝫ locuſta: rubigine vaſtãte ꝯſumptã: ꝛ p? euerſionẽ ꝓioꝛiſ ꝓpl̃i effuſuꝫ iri ſpm̃ſcm̃ ſupſeruos dei ꝛ ancillas: i. ſupꝫ centũ vigiti credentiũ noĩa: ꝛ effuſum iri ĩ cenaculo ſion. Qui cẽtuꝫ viginti ab vno vſqꝫ ad q̃ndecim paulati ꝛ ꝑ incremẽta ſurgentes: q̃ndeci graduũ nũerũ efficiũt: qui ĩ pſalterio myſtice ꝓtinent Amos paſtoꝛ ꝛ ruſtic? ꝛ rubꝫ moꝛa diſtringens paucis verb̃ exꝑlicari nõ põt. Quis enĩ digne exꝑimat tria ꝛ quattuoꝛ ſcelera damaſci ꝛ gaze: tyri ꝛ idumee ꝛ filioꝝ ammon ꝛ moab: ꝛ in ſeptiõ ꝛ octauo gradu iude ꝛ iſrl̃: Hic loquit advaccas pigueſ q̃ ſunt ĩ ſamarie mõte: ꝛ ruituraꝫ domuꝫ maioꝛẽ minoꝛẽqꝫ teſtaꝝ. Ipe cernit victoꝛẽ locuſte: ꝛ ſtantẽ dñm ſupꝫ murũ litũ vel adamantinũ ꝛ vncinũ pomoꝝ attrahẽte: ſupplicia pctoꝛibꝫ: ꝛ famẽ ĩ terra. nõ famẽ panis nec ſitim aq̃: ſed audiendi verbũ dei. Abdias q̃ interꝑtaꝝ kuus dñi ꝓtonat ꝓtra edom: ꝛ ſanguineũ terrenũqꝫ frẽm: fratris q̃z iacob ſempꝫ emulũ haſta pcutit ſpiritali. Jonas pulcerrima colũba: naufragio ſuo paſſionem dñi ꝓfigurans: mũduꝫ ad pniam reuocat: ꝛ ſub noie niniue gentibꝫ ſalutẽ nũciat. Michꝛeas ỏ moꝛaſthi coꝛꝛeꝛes ꝓpria ſtationẽ annunciat filie latronis: ꝛ obſidionẽ ponit ꝓtra eã: q̃ maxillã pcuſſerit iudic? iſrl̃. Naum ꝓfolatoꝛ oꝛb̃ increpat ciuitatẽ ſanguinũ: ꝛ poſt euerſionẽ illi? loquit. Ecce ſup montes pedes euãgelizãtis ꝛ annũciãtis pacez. Abachuc luctatoꝛ foꝛtz ꝛ rigidus ſtat ſup cuſtodiaꝫ ſuã: ꝛ figit gradũ ſupꝫ munitiõeꝫ vt xp̃m in cruce ꝓtẽpleꝝ: ꝛ dicat: opuit celoſ gloria ei? ꝛ laudis ei? plena eſt terra: ſplendoꝛ ei? vt lux erit: coꝛnua ĩ manibꝫ eius ibi abſcõdita eſt foꝛtitudo ei?. Sophonias ſpeculatoꝛ et arcanoꝝ dei cognitoꝛ audit clamoꝛẽ a poꝛta piſciũ ꝛ eiulatum a ſecũda: ꝛ ꝓtritiõeꝫ a collibꝫ Indicit q̃z vlulatũ habitatoꝛibꝫ pile: quia cõticuit oĩs ꝓpl̃s chanaan: diſperſi ſunt vniuerſi q̃ inuoluti erãt argẽto. Aggeus feſtiuus ꝛ let? q̃ ſemiauit ĩ lachꝛymis vt in

gaudio meteret·destructuz templū edi/
ficat:deūqz pfez inducit loquētē Adhuc
vnū modicūqz·7 ego cōmouebo celuz 7
terrā·7 mare 7 aridā·7 mouebo oēs gen
tes·7 veniet desiderat⁹ cunctz gētib⁹·Za
charias mēor dñi sui multiplexī pphetia
iesum vestib⁹ sordidis indutū·7 lāpadez
oclor septē·cādelabrūqz aureū cuz toti/
dem lucernis q̄t oclis·duas q̄z oliuas a
finistris lāpadis cernit·7 a dextris: vt p⁹
eōs rufos nigros varios·7 albos·7 diffi
patas q̄drigas ex effraim 7 equū de hie/
rusalē·paupem regē vaticinet·7 p̄dicet
sedentē sup pullū filiū asine subiugalis
Malachias apte 7 in fine oim pphetar
de abiectiōe isrl 7 vocatiōe gentiū. Non
est mihi ait volūtas in vob⁹ dicit dñs ex
ercituū·7 mun⁹ nō suscipiā de manu vra
Ab ortu enī sol vsqz ad occasuz magnuz
est nomē meū in gētib⁹·7 ī oi loco sacri/
ficat 7 offertur noī meo oblatio munda
Esaiā.hieremiā·ezechiel 7 daniel·qs po
test vel intelligere vel exponere? Quor
prim⁹ nō pphetiā videt mihi texere sed
euāgeliū. Scōs virgā nuceā 7 ollā suc
censaz a facie aq̄lonis·7 pardū spoliatuz
suis colorib⁹·et q̄drupler diuīsis metris
nectit alphabetū. Tertiꝰ p̄cipia et finē
tantz hz obscuritatib⁹ iuoluta:vt apud
hebreos ipe partes cū exordio geneseos
añ ānos trigīta nō legant. Quartꝰ vero
q̄ 7 extremꝰ inter q̄ttuor pphas·tēporuz
ordo·7 totiꝰ mūdi philohistoricꝰ lapi/
dez p̄cisuz de mōte sine manib⁹·et regna
oīa subūtentē·claro sermone pronunciat
Dauid simonides nr·pindarꝰ 7 alchęus
flaccus q̄z catulus atz ferenꝰ xp̄m lyra p
sonat·7 in decachordo psalterio ab inferz
excitat resurgentē. Salomō pacificꝰ et
amabil dñi·mores corrigit·naturaz do/
cet:ecclīam iūgit 7 xp̄m: scāmqz nuptiar
dulce canit epithalamiū. Hester ī eccl'ie
typo pl'm liberat de piculo·7 interfecto
aman q̄ interptat iniq̄tas·ptes cōuiuij
7 diē celebrē mittit in posteros. Parali
pomenon liber·id ē instrumenti veteris
epitome·tātus ac tal est·vt absqz illo si/
q̄s scīaz scripturar sibi voluerit arroga/
re:seipz irrideat. Per singl'a q̄ppe noīa
iūcturasqz verbor·7 ptermisse in regū li
bris tangunt hīstorie·7 innūerabiles ex
plicant euāgelij q̄stiōes. Esdras et nee/
mias·adiutor videlicz et psolator a dño
in vno volumīe artant:instaurant tem
plū·muros extruunt ciuitatz: oiscz illa
turba pl'i redeuntz in patriam·7 descri
ptio sacerdotū·leuitar·israel'·pselitorū
ac p singl'as familias murorz ac turriuz
opa diuisa·aliud in cortice pferūt·aliud
in medulla retinēt. Cermis me scriptu
rar amore raptū·excessisse moduz epl'e·
7 tū nō implesse qđvolui Audiuim⁹ tm̄
q̄d nosse q̄d cupe debeamus vt 7 nos q̄z
possum⁹ dicere: Cōcupiuit aīa mea de/
siderare iustificatiōes tuas in oī tpe. Ce/
terū illud socraticū implet in nob⁹. Hoc
tm̄ scio qđ nescio. Tangā 7 nouū breui
ter testamētuz. Matthęus·marc⁹·lucas
7 iohānes·q̄driga dñi·verū cherub·qđ
interptat scie plenitudo·p totū corpus
oculati sunt:scintille emicāt·discurrūt
fulgura·pedes hīt rectos·7 in sublime
tendētes:terga pennata 7 vbiqz volātia
tenēt se mutuo sibiqz pplexi sunt·7 q̄si
rota in rotā voluunt 7 pgunt q̄cūqz eos
flatus spūssancti pduxerit. Paul⁹ apl's
ad septē scribit eccl'ias:octaua enī ad he
breos·a plerisqz extra numer⁹ ponit. Ti/
mothęū instruit ac titū 7 philemonē·p
fugitiuo famulo depcat:sup quo meli⁹
tacere puto:qz pauca scribere. Elect⁹ apl's
rum nudā quidē videtur sonare hīstori
am·7 nascētis eccl'ie infantiā texere:sed
si nouerim⁹ scriptorē eor lucā eē medi/
cum cui⁹ laus ē in euangelio:aīaduerti
mus piter oīa verba illi⁹ aīe lāguētz esse
medicinā. Jacob·petr⁹·iohānes·iudas
septē epl'as ediderūt tā mysticas q̄z suc/
cinctas·7 breues piter ac lōgas:breues
in verbis·longas ī sentētijs ·vt rar⁹ sit
qui nō in ear cecutiat lectiōe. Apocaly/
psis iohānis tot hz sacra q̄t verba. Sar
diri:7 p merito voluminis laus oīs in/
ferior est. In verbis singulis·multipli/
ces latēt intelligētie. Oro te frater cha/
rissime inter hec viuere·ista meditari·

nihil aliud nosse·nihilq; aliud quererenõne videt tibi iã hic in terris regni celestis habitaculũ·Nolo vt offendaris ĩ scripturis scis:simplicitate ꝛ q̃si vilitate ꝛloꝛ q̃ vel vitio interptũ vel de industria sic plate sunt·vt rusticã cõtionẽ facili⁹ instruerẽt·ꝛ in vna eadẽq; sñia aliter doct⁹·aliter sentiret indoct⁹. Nõ suz tam petulãs ꝛ hebes vt hec me nosse pollicear·ꝛ eoꝛ fruct⁹ cape in terra q̃ꝛ radices ĩ celo fixe sunt:sz velle fateoꝛ·sedẽti me pfero.mgtm renuens·comitẽ spondeo. Petẽti dat·pulsanti apiet:q̃rens inuenit. Discam⁹ ĩ terris q̃ꝛ scia nob pseueret in celo. Obui⁹ te manib⁹ excipiaz ꝛ vt inepte aliq̃d ac de hermagoꝛe tumiditate effundã:q̃cq̃d q̃fierꝫ tecũ scire co

Habes hic amã/ VIII nalꝺꝛ. h tissimũ tui frẽm eusebiũ q̃ lit̃aꝛ tuaꝛ mihi grãm duplicauit:referens honestatẽ moꝛ tuoꝛ·ꝓtẽptum seculi·fidẽ amicitie·amoꝛẽ christi. Nã prudentiã ꝛ eloquij venustatẽ:etiã absq; illo ipo epla pferebat. Festina q̃so te·ꝛ hortẽti in salo nauicule funẽ magꝫ pscinde q̃z solue. Nemo renũciatur⁹ seculo bñ potest vendere·q̃ contempsit vt venderet Quicq̃d in sumpt⁹ de tuo tuleris ꝓ lucro cõputa. Antiquũ dictum est:Auaro deest tam qõ hz·q̃z qõ nõ hz. Credẽti totus mũdus diuitiaꝛ est. Infidel autez etiaz obolo indiget. Sic viuam⁹ q̃si nil hñtes·ꝛ oĩa possidentes. Dict⁹ atq; vestitus·diuitie christianoꝛ sunt. Si hẽs in ptãte rem tuã vende:si nõ habes proisce. Tollenti tunicã·ꝛ palliũ relinquẽdum est. Scilicet nisi tu semꝑ recrastinans ꝛ diez de die trahens caute ꝛ pedetentim tuas possessiũculas vendideris. nõ hz christus vnde alat paupes suos. Totuz deo dedit:qui se obtulit. Apli tm̃ nauez ꝛ retia reliquerũt.vidua duo era misit in gaçophilatiũ·ꝛ pfertur cresi diuitijs. Facile cõtemnit omnia q̃ se sempꝑ cogitat esse moriturum.

Explicit epistola sancti Hieronymi pbyteri ad Paulinũ presbyterum.

Incipit prefatio sancti Hieronymi presbyteri in pentateucum.

O Esideriꝫ mei dꝛsidera/ tas accepi epl̃as·q̃ q̃daz presagio futuroꝛ·cũ daniele sozti⁹ est nomen obsecrãtis·vt trãslatuz in latinã linguam de hebreo fmõe pentateucũ vtoꝛ auribꝫ traderem. Periculosum op⁹ certe ꝛ obtrectatoꝛ meoꝛ latratib⁹ patẽs:q̃ me assertũ in septuagita interptũ suggillatõez noua ꝓ veteribꝫ cudere·ꝛ ita ingeniũ q̃si vinũ pbãtes:cũ ego sepissime test⁹ sim me ꝓ virili portiõe in tabernaculo dei offerre q̃ possim:nec opes alteri⁹ aliozuz pauptate fedari. Qõ vt audirẽ ozigeis me studiũ ꝓuocauit q̃ editiõi antiq̃ trãslationẽ tlxodotiõis miscuit asteriscoet obelo·i·stella ꝛ veru: ossẽ op⁹ distĩguẽs dũ aut illucescere facit q̃ min⁹añ fuerãt aut supflua queq; iugulat ꝛ confodit:ꝛ marie que euãgelistaꝛ ꝛ apl̃oꝛ autoꝛitaꝫ ꝓmulgauit. In q̃bus m̃lta de veteri testamẽto legim⁹ q̃ in nr̃is codicib⁹ ñ habent̃:vt est illud:Ex egypto vocaui filiũ meũ·ꝛ qñ̃ naçare⁹ vocabit̃.ꝛ videbunt in quẽ cõpunxerũt·ꝛ flumĩa de vẽtre ei⁹ fluent aq̃ viue·ꝛ q̃ nec oc̃s vidit nec auris audiuit nec ĩ coꝛ hoĩs ascẽdit q̃ preparauit de⁹ diligẽtib⁹ se·ꝛ m̃lta alia q̃ ꝓpriũ syntagma dꝛsiderãt. Interrogem⁹ g̃ eos vbi hec scripta sunt·ꝛ cũ dicere nõ potuerit de libris hebraicꝫ ꝓferam⁹. Qui mũ testimoniũ est ĩ osee·secũdũ ĩ esaia·tertiũ in çacharia·q̃rtũ in ꝓuerbijs·qñ tũ eque ĩ esaia:qõ m̃lti ign̄oratẽs apocryphoꝛ deliramenta sectant̃:ꝛ hiberas nenias libꝛ autẽticꝫ pferũt. Causas erroris nõ est meũ exponere. Judei prudẽti factũ dicũt eẽ ꝓfilio:ne ptolome⁹ vniꝰ dei cultoꝛ etiã apud hebreos duplicẽ diuinitatẽ dꝛphẽderet. Qõ marie idcirco faciebãt·qz ĩ platonis dogma cadere videbant. Denicq; vbicũq; sacratũ aliq̃d scriptura testat̃ de ptre ꝛ filio ꝛ spũsco·aut aliter interptati sunt·aut oĩno tacuerũt

vt regi satisfacerẽt· ⁊ arcanũ fidei ñ vul
garent. Et nescio qs prim⁹ auctor septu
aginta cellulas alexãdrie mẽdacio suo ex
truxerit· qbus diuisi· eadẽ scriptitarint
cũ aristeus eiusdẽ ptolomei hyperaspi
stes· ⁊ nõ ml'to post tpe ioseph⁹ nihil ta
le retulerit: ſz in vna basilica ꝯgregatos
ꝓtulisse scribãt: nõ ꝓphetasse. Aliud ẽ enĩ
esse vatẽ: aliud est eẽ interptez. Ibi spi
ritus ventura ꝓdicit: hic eruditio ⁊ vbe
rũ copia ea q̃ intelligit trãsfert. Nisi fo
rte putãdus ẽ tullius economicus xeno
fontis· ⁊ platonis pythagoram· ⁊ demo
stheis ꝓ ctesifõte: afflat⁹ rhetorico spũ
trãstulisse. Aut aliter de eisdẽ libris p se
ptuagita interptes· alit ꝓ aplos spũsc̃us
testimonia texuit· vt qõ illi tacuerũt· hi
scriptũ esse mẽtiti sint. Quid igit̃? Dã
nam⁹ veteres? Vime: ſz p⁹ paior studia
in domo dñi qõ possum⁹ lab'am⁹. Illi
interptati sunt añ aduẽtuz xpi· ⁊ qõ ne
sciebant: dubijs ꝓtulere sentẽtijs: nos
post passionẽ ⁊ resurrectionẽ ei⁹: nõ tam
ꝓphetiã q̃z hystoriã scribim⁹. Alit enĩ au
dita: aliter visa narrant̃. Qõ melius in
telligim⁹: meli⁹ ⁊ ꝓferimus. Audi igit̃ e
mule obtrectator auscultа. Nõ damno
nõ reprehendo septuagita: ſz ꝓfidẽter cun
ctis illis aplos põfero. Per istor os mi
hi xps sonat qs añ ꝓphetas iter spũalia
charismata positos lego: in qbꝫ vltimũ
pene gradũ interptes tenẽt. Quid liuo
re torqris? Quid impitor aios ꝫ me cõ
citãs? Sicubi in trãslatiõe tibi videor
errare: interroga hebreos· diũsaq̃ vbiũ
migos ꝓsule. Qõ illi hñt de xpo: tui co
dices nõ habent. Aliud est si cõtra se po
stea ab aplis vsurpata testimonia ꝓba
uerũt· ⁊ emẽdatiora sunt exẽplaria latia
q̃z greca: greca q̃z hebraica. Cleruz hec cõ
tra inuidos. Nũc te depcor desideri cha
rissime: vt qz me tm̃ opus subire fecisti
⁊ a genesi exordium cape orõibus iuuet
quo possim eodez spiritu q̃ scripti sunt
libri· in latinũ eos transferre sermonẽ.

Explicit pfatio. Incipit liber Genesis
q̃ dicit̃ hebraice bresith. Capitulũ I

In ꝓncipio creauit de⁹ celũ ⁊ trãz
Terra aũt erat inanis ⁊ vacua· ⁊ te
nebre erãt sup faciẽ abyssi· ⁊ spirit⁹ dñi ferebat̃ sup aq̃s. Dixitq̃z deus. Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit deus lucem q̃ esset bona· ⁊ diuisit lucem a tenebris: appellauitq̃z lucẽ diem· ⁊ tenebras noctẽ. Factũq̃z est vespe ⁊ mane dies vnus. Dixit q̃z deus: Fiat firmamentũ in medio aq̃rũ· ⁊ diuidat aq̃s ab aq̃s. Et fecit de⁹ firmamẽtuz: diuisitq̃z aq̃s q̃ erant sub firmamẽto ab his q̃ erãt sup firmamentũ. Et factuz est ita. Vocauit q̃z deus firmamentũ celũ· ⁊ factũ ẽ vespere ⁊ mane dies secũdus. Dixit vero de⁹ Congregent̃ aque q̃ sub celo sunt in locũ vnũ· ⁊ appareat arida. Et factuz ẽ ita Et vocauit de⁹ aridã trã· congregatõesq̃z aq̃z appellauit maria. Et vidit de⁹ q̃ ect bonũ· ⁊ ait Germinet terra herbã virentẽ ⁊ facientẽ semẽ· ⁊ lignuz pomifer faciens fructũ iuxta gen⁹ suũ: cui⁹ semen in semetipo sit sup terrã. Et factuz est ita: Et ꝓtulit terra herbã virẽtez ⁊ facientẽ semen iuxta gen⁹ suũ· lignũq̃z faciẽs fructum· ⁊ hñs vnũquodq̃z semẽtẽ ſm speciem suã. Et vidit de⁹ q̃ esset bonũ· ⁊ factum est vespe ⁊ mane dies tertius. Dixit aũt de⁹: Fiant lumiaria in firmamento celi· ⁊ diuidant diẽ ac noctẽ· ⁊ sint in signa ⁊ tpa ⁊ dies ⁊ annos: vt luceãt in firmamento celi· ⁊ illuminẽt terraz. Et factum est ita. Fecitq̃z de⁹ duo luminaria magna· lumiare mai⁹ vt pesset diei· ⁊ luminare min⁹ vt pesset nocti· et stellas. Et posuit eas in firmamẽto celi· vt lucerẽt sup trã· ⁊ pesset diei ac nocti· ⁊ diuiderent lucẽ ac tenebras. Et vidit deus q̃ esset bonũ· ⁊ factũ est vespe ⁊ mane dies q̃rtus. Dixit etiaz deus. Producant aq̃

reptile anie viuẽtz ⁊ volatile sup terraz: sub firmamẽto celi. Creauitqz deus cete grãdia ⁊ oẽm aiam viuentẽ atz motabilem quã pduxerãt aq̃ in spẽs suas ⁊ oẽ volatile fm gen' suũ. Et vidit de' q̃ esset bonũ. bñdixitqz eis dicens: Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete aq̃s maris: auesqz multiplicent sup terrã. Et factũ est vespe ⁊ mane dies q̃nt'. Dixit q̃z de' Producat terra aiaz viuẽtez in genere suo: iumẽta ⁊ reptilia ⁊ bestias terre fm spẽs suas. Factũqz est ita. Et fecit de' bestias terre iuxta spẽs suas. iumẽta ⁊ oẽ reptile terre i genere suo. Et vidit deus q̃ esset bonũ. ⁊ ait: Faciam' hoiez ad imaginẽ ⁊ sili'tudinẽ nr̃az. ⁊ pñt piscib' marz ⁊ volatilib' celi ⁊ bestijs. vniuſeqz terre. oiqz reptili q̃ mouet in terra. Et creauit de' hoiem ad imaginẽ ⁊ sili'tudinẽ suam: ad imaginẽ dei creauit illũ. masculũ ⁊ feminã creauit eos. Bñdixitqz ill' deus ⁊ ait: Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terr̃az ⁊ subijcite eã. ⁊ dñamini piscibus marz ⁊ volatilib' celi. ⁊ vniũsis aiantib' q̃ mouent sup terrã. Dixitqz de': Ecce dedi vob oẽm herbã afferẽtez semẽ super terrã. ⁊ vniũsa ligna q̃ hñt in semetipis sementẽ generz sui vt sint vob in escã ⁊ cũctz aiantib' tre. oiqz volucri celi ⁊ vniuersis q̃ mouent in tra. ⁊ q̃b' ẽ anĩa viuẽs: vt hẽant ad vescẽdũ. Et factũ ẽ ita. Vidit qz de' cũcta q̃ fecerat ⁊ erãt valde bona. Et factũ ẽ vespe ⁊ mane dies sext'

Igit' pfecti sunt celi ⁊ terra. ⁊ ois ornatus eoz. Cõpleuit qz deus die septio opus suũ qd fecerat: ⁊ requeuit die septio ab vniuerso ope q̃ patrarat. Et bñdixit diei septio ⁊ scificauit illum. qz in ipo cessauerat ab omni ope suo q̃ creauit de' vt faceret. Iste sunt generatões celi ⁊ terre q̃ create sunt i die q̃ fecit de' celũ ⁊ terrã. ⁊ oẽ virgultũ agri antecz oriret in tra: oẽm qz herbã regiõis priusqz germinaret. Nõ enĩ pluerat dñs de' sup terrã. ⁊ hõ non erat q̃ operet terrã. Sz fons ascẽdebat e terra: irrigãs vniũsaz supficiẽ tre. Formauit igit' dñs de' hoiez de limo terre. ⁊ inspirauit in faciẽ ei' spiraculũ vite. ⁊ factus est hõ in aiaz viuẽtez. Plãtauerat aũt dñs de' paradisuz voluptatz a pncipio. in q̃ posuit hoiem quẽ formauerat. Produxitqz dñs de' de humo oẽ lignuz pulcrũ visu ⁊ ad escendũ suaue: lignũ etiã vite in medio paradisi: lignũqz scientie boni ⁊ mali. Et fluui' egrediebat de loco voluptatz ad' irrigandũ paradisuz. q̃ inde diuiditur in q̃ttuor capita: Nomẽ vni phison. Ipe est q̃ circũit oẽm terrã euilath vbi nascit aurũ. ⁊ aurũ terre illius optimũ est. Ibiqz inuenit bdelliũ. ⁊ lapis onychin'. Et nomẽ fluui' secundi geon. Ipe est q̃ circũit oẽz terrã ethiopie. Nomẽ vero fluminis tertij tigris Ipe vadit ꝺ assyrios. Fluui' aũt q̃rtus ipe est eufrates. Tulit g̃ dñs de' hoiez. ⁊ posuit eũ in paradisum voluptatz vt operet ⁊ custodiret illũ. ꝓcepitqz ei dicens: Ex oi ligno paradisi comede: de ligno aũt scie boni ⁊ mali ne comedas: In q̃cunqz enĩ die comederis ex eo. morte morier. Dixit q̃z dñs de': Nõ est bonũ hoiez esse solũ: faciamus ei adiutoriũ sile sibi. Formatz igit' dñs deus de humo cũctz aiantib' terre ⁊ vniũsis volatilib' celi. adduxit ea ad adaz. vt videret q̃d vocaret ea. Oñe enĩ q̃ vocauit adaz aie viuentis ipm est nomen ei'. Appellauitqz adã nominib' suis cũcta aiantia. ⁊ vniũsa volatilia celi. ⁊ oẽs bestias terre. Ade vo nõ inueniebat adiutor silis ei'. Immisitqz dñs deus sopor̃ in adã. Cũqz obdormisset. tulit vnã de costis ei'. ⁊ repleuit carnem ꝓ ea. Et edificauit dñs de' costam quã tulerat de adã in mulierẽ ⁊ adduxit eã ad adã. Dixitqz adam: Hoc nũc os ex ossib' meis. ⁊ caro de carne mea. Hec vocabit virago: quoniã de viro sumpta ẽ. Quamobrem relinquet homo patrem suum ⁊ matrem. ⁊ adherebit vxori sue ⁊ erunt duo in carne vna. Erat aũt vterqz nudus. adaz scilicet ⁊ vxor eius. ⁊ nõ erubescebant.

Sed ⁊ serpens erat callidior cunctis aiantib' terre q̃ fecerat dom̃in' deus. Qui dixit ad mlierẽ

Cur precepit vobis deus vt non come/
deretis ex omni ligno paradiſi? Cui re/
ſpondit mulier. De fructu lignorũ que
ſunt in paradiſo veſcimur: de fructu ve/
ro ligni qđ eſt in medio paradiſi pcepit
nobis deus ne comederem⁹ & ne tange
remus illud ne forte moriamur. Dixit
aũt ſerpens ad mulierẽ. Nequaq̃ mor/
te moriemini. Scit enĩ deus q ĩ quocũ
q die comederitis ex eo: aperiẽt oculi ve/
ſtri & eritis ſicut dij ſciẽtes bonũ & malũ
Vidit igit mulier q bonũ eſſet lignum
ad veſcendũ & pulcrũ oculis aſpectuq̃ de
lectabile & tulit de fructu illi⁹ & comedit
deditq̃ viro ſuo. Qui comedit: & aperti
ſunt oculi amboꝝ. Cumq̃ cognouiſſent ſe
eſſe nudos: cõſuerũt folia ficus & feceũt
ſibi periçomata. Et cũ audiſſent vocem
dñi dei deambulantis in paradiſo ad auraz
poſt meridiẽ: abſcõdit ſe adã & vxor eius
a facie dñi dei in medio ligni paradiſi. Vo
cauitq̃ dñs de⁹ adam & dixit ei: Vbi es?
Qui ait: Vocem tuã dñe audiui in para
diſo & timui eo q nudus eſſem & abſcõ
di me. Cui dixit dñs: Quis enĩ indica/
uit tibi q nudus eſſes: niſi q ex ligno ẽ
quo pcepcam tibi ne comederes come
diſti? Dixitq̃ adam: Mulier quã dediſti
mihi ſociã dedit mihi de ligno & comedi
Et dixit dñs de⁹ ad mulierẽ. Quare hoc
feciſti? Que rñdit. Serpens decepit me
& comedi. Et ait dñs ad ſerpentẽ. Quia
feciſti hoc: maledict⁹ es ĩter oĩa aiantia &
beſtias tre. Sup pect⁹ tuũ gdiet & traz
comedes cũctis diebꝫ vite tue. Inimici/
tias ponã ĩter te & mlierẽ & ſemen tuũ &
ſemẽ illi⁹. Ipa conteret caput tuũ & tu in
ſidiaberis calcaneo ei⁹. Mulieri qq dixit:
Multiplicabo erũnas tuas & pcept⁹ tu/
os. In doloꝛe pies filios & ſub viri po/
teſtate eris & ipe dñabit tui. Adeo vero di
xit: Quia audiſti vocẽ vxoris tue & come
deres: maledicta terra in ope tuo. In la
boꝛibꝫ comedes ex ea cũctis diebꝫ vite tue
Spinas & tribulos germinabit tibi & co
medes herbas tre. In ſudoꝛe vult⁹ tui
veſceris pane tuo donec reũtaris ĩ terrã
de q ſumpt⁹ es: qꝛ pulvis es & ĩ pulverẽ
reũteris. Et vocauit adam nomẽ vxoris
ſue euã: eo q mr eſſet cũctoꝝ viuentiũ.
Fecitq̃ dñs de⁹ adã & vxori eius tunicas
pelliceas & induit eos. Et ait: Ecce adã
q̃ſi vn⁹ ex nob factus ẽ ſciẽs bonũ & ma/
lũ. Nũc g̃ ne forte mittat manũ ſuã & ſu
mat etiaz de ligno vite & comedat & vi/
uat in eternũ. Emiſit eũ dñs deus ẽ pa
radiſo voluptaz vt oparet terrã de qua
ſumptus ẽ. Eiecitq̃ adam & collocauit
añ paradiſum voluptaz cherubin & flãme
um gladium atq̃ verſatilem ad cuſtodi
endam viam ligni vite. IIII

Adam vero cognouit vxorẽ ſuã
& euã q̃ pcepit & pepit cayn dicẽs
Possedi hoĩez p deum. Rurſum
q̃ pepit frem eius abel. Fuit aũt abel pa
ſtor ouiũ & cayn agricola. Factũ eſt autẽ
poſt multos dies: vt offerret cayn ẽ fru
ctibꝫ terre munera dño. Abel q̃z obtulit
de pmogenitis greg ſui & de adipibꝫ eoꝝ
Et reſpexit dñs ad abel & ad mũera eius
ad cayn aũt & ad munera illius nõ reſpe
xit. Iratuſq̃ eſt cayn vehementer & con/
cidit vultus eius. Dixitq̃ dñs ad eum
Quare irat⁹ es & cur cõcidit facies tua?
Nõne ſi bñ egeris recipies? Sin autez
male ſtatim in foribꝫ pctm̃ tuum aderit.
Sz ſub te erit appetitus ei⁹ & tu dñabe
ris illius. Dixitq̃ cayn ad abel frem ſuũ
Egrediamur foras. Cũq̃ eẽnt in agro
ſurrexit cayn aduerſus frem ſuũ abel
& interfecit eũ. Et ait dñs ad cayn: Vbi
eſt abel frater tuus? Qui rñdit. Neſcio
Nunq̃d cuſtos fris mei fuz ego? Dixit/
q̃ ad euz. Quid feciſti? Vox ſanguinis
fris tui clamat ad me de terra. Nũc igit
maledictus eris ſup terraz q̃ aperuit os
ſuum & ſuſcepit ſanguinẽ fris tui ẽ ma
nu tua. Cuz operatus fueris eaz nõ dabit
tibi fruct⁹ ſuos. Vagus & profugus eris
ſup terrã. Dixitq̃ cayn ad dñm: Maior
eſt iniq̃tas mea q̃ vt veniã merear. Ec
ce eiicies me hodie a facie terre & a fa/
cie tua abſcondar & ero vagus & profu/
gus ĩ terra. Omnis igit q̃ inuenerit me
occidet me. Dixitq̃ ei dom⁹: Nequaq̃

ita fiet:sed omis q occiderit cayn·septu
plũ puniet. Posuitqz dñs ī cayn signũ
vt nõ interficeret eũ oīs qui inueniſſet
eũ Egreſſuſqz cayn a facie dñi habitauit p
fugus ī terra:ad oriẽtalez plagam eden.
Cognouit aũt cayn vroẽ ſuã q pcepit & pe
perit enoch. Et edificauit ciuitatez & vo
cauit nomẽ ei⁹ ex nomine filij ſui enoch
Porro enoch genuit irad. Et irad ge
nuit mauiael·& mauiael gennit mathu
ſael·& mathuſael gẽuit lamech. Qui ac
cepit duas vrores. Nomẽ vni ada·& no
mẽ alteri ſella. Genuitqz ada iabel q fu
it pr̃ habitãtiuz in tẽtoriis atz paſtoz·&
nomẽ frĩs ei⁹ tubal. Ipe fuit pr̃ canẽti
um cithara & organo. Sella aũz genuit
tubalcayn q fuit malleator & faber·in cũ
cta opa eris & ferri. Soror vo tubalca
yn noẽma. Dixitqz lamech vroribz ſuis
ade & ſelle. Audite vocẽ meaz vrores la
mech:auſcultate ꝓmonẽ meũ. Quĩ oc
cidi virũ in vuln⁹ meũ·& adoleſcentulũ
in liuorẽ meũ. Septupluz vltio dabit̃
de cayn:de lamech vero ſeptuagies ſepti
es. Cognouit aũz adhuc adã vroẽ ſuaz & pe
perit filiũ:vocauitqz nomẽ ei⁹ ſeth dicẽs
Posuit mihi de⁹ ſemẽ aliud ꝓ abel quez
occidit cayn. Sed & ſeth nat⁹ eſt filius·
quez vocauit enos. Iſte cepit inuocare
nomen domini. V

Hic eſt liber generatiõis adaz:in
die q creauit de⁹ hoiez. Ad ſilitu
dinẽ dei fecit illũ·maſculũ et fe
minã creauit eos & bñdixit ill'·& vocauit
nomẽ eoz adaz in die q creati ſunt. Vi
xit aũt adã cẽtuz triginta ãnis·& genuit
filium ad imaginẽ & ſilitudinẽ ſuã:voca
uitqz nomẽ eius ſeth. Et facti ſunt dieſ
adã poſtqz genuit ſeth octingẽti ãni:ge
nuitqz filios & filias. Et factũ eſt oẽ tps
qd vixit adã ãni nongẽti triginta & moz
tuus eſt. Vixit aũz ſeth cẽtũ q̃nqz ãnis·&
genuit enos. Vixitqz ſeth poſtqz genuit
enos octingẽtis ſeptẽ ãnis· genuitqz fili
os & filias. Et facti ſũt oẽs dies ſeth nõ
gentoz duodeci annoz·& moztu⁹ ẽ. Vi
xit vero enos nonaginta ãnis·& genuit
caynan. Poſt cui⁹ oztũ vixit octingẽtis
q̃ndeciz ãnis & genuit filios & filias. Fa
ctiqz ſunt oẽs dies enos nõgenti quiqz
ãni·& moztu⁹ eſt. Vixit q̃z caynan ſeptu
agĩta ãnis·& genuit malaleĥel· Et vixit
caynan poſtqz genuit malaleĥel octigẽ
tis q̃dragĩta ãnis·genuitqz filios & fili
as. Et facti ſũt oẽs dies caynan nõgẽti
decẽ anni·& moztu⁹ ẽ. Vixit aũt malale
ĥel ſeragĩtaq̃nqz ãniſ·& genuit iared. Et
vixit malaleĥel poſtqz genuit iared octi
gẽtis trigĩta ãnis·& gẽuit filios & filias
Et facti ſũt oẽs dies malaleĥel octigẽti
nonagĩtaq̃nqz anni·& moztu⁹ ẽ. Vixitqz
iared cẽtũ ſeragĩtaduob ãnis·& genuit
enoch. Et vixit iared poſtqz gẽuit enoch
octingẽtis ãnis·& genuit filios & filias.
Et facti ſunt oẽs dies iared nõgenti ſe
ragintaduo ãni·& moztu⁹ eſt. Porro e
noch vixit ſeragĩtaq̃nqz ãnis·et genuit
mathuſalẽ Et ambulauit enoch cũ deo
Et vixit enoch poſtqz genuit mathuſalẽ
trecẽtis ãnis·& genuit filios & filias. Et
facti ſunt oẽs dies enoch trecẽti ſeragĩ
taq̃nqz anni: ambulauitqz cũ deo & non
apparuit:qz tulit eũ de⁹. Vixit q̃z mathu
ſalez cẽtuz octogĩta ſeptẽ ãnis·& genuit
lamech. Et vixit mathuſalẽ poſtqz genu
it lamech ſeptingẽtz octogĩtaduob an
nis·& genuit filios & filiaſ. Et facti ſunt
oẽs dies mathuſalẽ nõgenti ſeragĩnta
nouẽ anni·& moztu⁹ eſt. Vixit autez la
mech cẽtuz octogintaduob annis·& ge
nuit filiũ:vocauitqz nomẽ ei⁹ noe dicẽs
Iſte ꝓſolabit̃ nos ab opib⁹ et labor̃ibus
manuũ nr̃az in terra cui maledixit dñs
Vixitqz lamech poſtqz genuit noe q̃ngẽ
tis nonagĩtaq̃nqz ãnis·& genuit filios &
filias. Et facti ſunt oẽs dies lamech ſe
ptingenti ſeptuagĩtaſeptẽ ãni·& moztu
us eſt. Noe vo cũ q̃ngentoz eẽt annoz
genuit ſem & cham & iaphet. VI

Ocepiſſent hoies multipli
cari ſup terram·& filias pcreaſ
ſent:videntes filij dei filias ho
minũ q̃ eſſent pulcre:acceperũt ſibi vxo
res ex oĩbus q̃s elegerãt. Dixitqz deus:
Nõ pmanebit ſpũs me⁹ in hoie in eter
nũ:qz caro eſt. Erũtqz dies illi⁹ cẽtuz vi

ginti ānoꝝ. Gigantes autē erāt ſup terrā in diebꝫ illꝭ. Poſtq̄ enī ingreſſi ſunt filij dei ad filias hoīm: illeq̄ genuerunt: iſti ſunt potētes a ſeculo: viri famoſi. Videns aūt dñs q̄ multa malicia hoīm eēt in terra ⁊ cūcta cogitatio cordis intēta eēt ad malū oī tpe: penituit eum q̄ hoīem feciſſet i terra. Et pcauēs in futurū ⁊ tactꝰ dolore cordis intrinſecꝰ: dixit hoīnē quē creaui a facie terre: ab hoīe vſq̄ ad aīantia: a reptili vſq̄ ad volucres celi. Penitet enī me feciſſe eos: Noe vero inuenit grām coram dño. Hec ſūt generatiōes noe. Noe vir iuſtꝰ atq̄ pfectus fuit in generatiōibꝫ ſuis: cū deo ambulauit ⁊ genuit tres filios ſem: cham: ⁊ iapheth. Corrupta ē aūt terra coram dño ⁊ repleta ē iniq̄tate. Cūq̄ vidiſſet deꝰ terrā eē corruptā: oīs q̄ pe caro corrupat viā ſuā ſup terrā: dixit ad noe: Finis vniuſe carnis venit coram me. Repleta ē terra iniq̄tate a facie eoꝝ: ⁊ ego diſpdam eos cū terra. Fac tibi arcā de lignis leuigatis. Māſiūculas in arca facies ⁊ bitumīe linies intrinſecꝰ ⁊ extrinſecꝰ: ⁊ ſic facies eaz: Trecētoꝝ cubitoꝝ erit longitudo arce: q̄nq̄ginta cubitoꝝ latitudo: ⁊ triginta cubitoꝝ altitudo illiꝰ. Feneſtrā in arca facies: ⁊ in cubito ꝑſummabis ſūmitatez eiꝰ. Oſtiū aūt arce pones i latere deorſum. Cenacula ⁊ triſtega facies i ea. Ecce ego adducā aq̄s diluuij ſup terrā vt interficiā oēm carnē in q̄ ſpūs vite ē ſubter celū: ⁊ vniuſa q̄ in tra ſunt cōſumēt. Ponā fedus meū tecū: ⁊ ingredieris arcā tu ⁊ filij tui: vxor tua ⁊ vxores filioꝝ tuoꝝ tecū: ex cūctis aīantibꝫ vniuſe carnis bina induces i arcā: vt viuāt tecū maſculini ſexꝰ ⁊ feminini. De volucribꝫ iuxta genꝰ ſuū: ⁊ de iumētis in genere ſuo: ⁊ ex oī reptili terre ex genꝰ ſuū: bina de oībꝫ ingredientur tecū vt poſſint viuere. Tolles igit tecū ex oībꝫ eſcis q̄ māduī pñt: ⁊ cōpor tabis apud te: ⁊ erūt tā tibi q̄ illi in eſcam. Fecit igit noe oīa q̄ preceperat illi deus.

VII

Dixitq̄ dñs ad eū. Ingredere tu ⁊ oīs dom tua i arcā. Te enī vidi iuſtū coram me in generatiōe hac. Ex oībꝫ aīantibꝫ mūdis tolles ſeptena ⁊ ſeptena: maſculuz ⁊ feminā: de aīantibꝫ vo imūdis duo ⁊ duo maſculū ⁊ feminā: ſz et de volatilibꝫ celi ſeptena ⁊ ſeptena: maſculū ⁊ feminā: vt ſaluet ſemē ſup faciē vniuſe tre. Adhuc enī ꝑ vij dies ſeptē ego pluā ſup terrā q̄draginta diebꝫ ⁊ q̄draginta noctibꝫ: ⁊ delebo oēm ſubſtanciā quā feci de ſuperficie terre. Fecit ḡ noe omia q̄ mandauerat ei dñs. Eratq̄ ſexcentoꝝ annoꝝ: qñ diluuie aq̄ inundauerūt ſuper terrā. Et ingreſſus eſt noe ⁊ filij eius: vxor eiꝰ ⁊ vxores filiorum eiꝰ cū eo in arcā: ꝓpter aq̄s diluuij. De aīantibꝫ q̄z mūdis ⁊ immundis ⁊ de volucribꝫ ⁊ ex oī q̄ mouet ſup terram duo ⁊ duo ingreſſi ſunt ad noe in arcaz maſculus ⁊ femīa: ſicut ꝑcepat dñs noe. Cunq̄ trāſiſſent ſeptē dies: aq̄ diluuij inundauerunt ſup terrā. Anno ſexcētēſimo vite noe mēſe ſecūdo: ſeptīodecīo die mēſis: rupti ſunt oēs fontes abyſſi magne: ⁊ cataracte celi apte ſunt: ⁊ facta eſt pluuia ſup terrā q̄dragīta diebꝫ ⁊ q̄dragīta noctibꝫ. In articulo diei illiꝰ ingreſſus ē noe: ⁊ ſem ⁊ cham ⁊ iapheth filij eiꝰ: ⁊ vxor illiꝰ: ⁊ vxores filioꝝ eiꝰ cū eis i arcā: ipi ⁊ oīne aīal ſm genꝰ ſuū vniuſa q̄z iumēta in genere ſuo: ⁊ oē q̄ mouet ſup terrā in genere ſuo: cūctumq̄z volatile ſm genꝰ ſuū. Ingreſſe ſūt aues oēſq̄ volucres ingreſſe ſūt ad noe i arcā: bina ⁊ bina ex oī carne in q̄ erat ſpūs vite. Et q̄ ingreſſa ſunt: maſculus ⁊ femīa ex oī carne introierūt: ſicut ꝑceperat ei deus: ⁊ incluſit eum dñs deforis. Factumq̄ ē diluuium q̄draginta diebꝫ ſuper terraz ⁊ multiplicate ſunt aque: ⁊ eleuauerūt arcam in ſublime a terra. Elenter enī inundauerunt ⁊ oīa repleuerunt in ſuperficie terre. Ipſa arca ferebaꝫ ſup aquas: ⁊ aq̄ ꝓualuerunt nimis ſup terrā: operteq̄ ſunt oēs montes excelſi ſub vniuſo celo. Quindecim cubitis altior fuit aq̄ ſuper mōtes q̄s operuerat. Cōſumptaq̄ eſt oīs caro q̄ mouebaꝫ ſup terraz volucrum aīantium beſtiarum: oīumq̄ reptilium q̄ reptant ſup terrā. Vniuer

si hoies ⁊ cũcta in q̃bus spiraculũ vite ẽ in terra·mortua sunt. Et deleuit dñ oẽz subam q̃ erat sup terraz ab hoie vsq; ad pecus·tam reptile q̃ volucres celi·⁊ dele ta sunt de terra. Remãsit autez solus noe ⁊ qui cũ eo erãt in arca. Obtinuerũt q; aque terram cẽtum q̃nq̃ginta dieb.

RECordat⁹ aũt dñs noe VIII
cũctorũq; aiantiũ· ⁊ oĩm iumẽ torũ q̃ erãt cũ eo in arca·adduxit spũm sup terrã ⁊ imminute sunt aq; ⁊ clausi sunt fontes abyssi ⁊ cataracte celi·⁊ phibite sunt pluuie de celo. Reuerse; q; sunt aq; de terra eũtes ⁊ redeũtes·⁊ ceperũt minui post cẽtum q̃nq̃ginta dies. Requieuitq; arca mẽse septimo vicesimo septio die mẽsis super mõtes armenie At vero aq; ibãt ⁊ decrescebãt vsq; ad decimũ mẽsem. Decimo enim mẽse prima die mensis apparuerũt cacumia mõtiũ Cũq; trãsissent q̃draginta dies·apiens noe fenestrã arce quam fecerat dimisit corui·q; egrediebaꝫ·⁊ non reũtebaꝫ donec siccarent aque sup terrã. Emisit q; columbã post eũ: vt videret si iam cessassent aq; sup faciẽ terre. Que cũ nõ inuenisset vbi requiesceret pes ei⁹·reũsa est ad eũ in arcã. Aq; enĩ erãt sup vniũsam terrã Extẽditq; manũ suã·⁊ apprehensaz intulit in arcã. Expectatz aũt vltra septẽ diebus alijs: rursus dimisit colũbã ex arca At illa venit ad eũ ad vespam·portãs ramũ oliue virẽtib⁹ folijs in ore suo. Intellexit g̃ noe q; cessassent aq; sup terraz. Expectauitq; nihilomin⁹ septẽ alios dies ⁊ emisit colũbã: q̃ nõ ẽ reũsa vltra ad eũ. Igit̃ sexcẽtesimo primo ãno vite noe. primo mẽse prima die mẽsis iminute sũt aq; sup terrã. Et apiens noe tectuz arce asperit·viditq; q; exiccata esset superficies terre. Mense secũdo septimo ⁊ vicesimo die mẽsis arefacta ẽ terra. Locut⁹ ẽ aũt dñs ad noe dicẽs: Egredere de arca·tu ⁊ vxor tua·filij tui ⁊ vxores filioz tuoz te cũ: cũcta aiantia q̃ sũt apud te: ex oi carne tã in volatilib⁹ q; in bestijs ⁊ vniũsis reptilib⁹ q̃ reptant sup terrã·educ tecũ ⁊ egredimini sup terrã. Crescite ⁊ multiplicamini sup eã. Egressus est g̃ noe ⁊ filij ei⁹ ⁊ vxor illi⁹ ⁊ vxores filioz ei⁹ cuz eo: ẽz ⁊ oĩa aiantia·iumẽta ⁊ reptilia q̃ reptant sup terrã sm gen⁹ suũ·egressa sũt de arca. Edificauit aut noe altare dño·⁊ tollẽs de cũctis pecorib⁹ ⁊ volucrib⁹ mũdis·obtulit holocausta sup altare. Odoratusq; est dñs odorẽ suauitatis ·⁊ ait ad eũ: Nequaq; vltra maledicã terre ꝓpter hoies. Sensus enĩ ⁊ cogitatio humani cordis ĩ malũ prona sunt ab adolescẽtia sua. Nõ igit̃ vltra ꝑcutiã oẽm aiaz viuẽtem sicut feci. Cũctis diebus terre·semẽtis ⁊ messis·frigus ⁊ estus· estas ⁊ hyems nox ⁊ dies nõ requiescent. IX

BEnedixitq; dñs noe ⁊ filijs eius ⁊ dixit ad eos. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrã·⁊ terror vr̃ ac tremor sit sup cũcta aialia terre·et sup oẽs volucres celi cũ vniũsis q̃ mouent sup terrã. Oẽs pisces maris manui vr̃e traditi sunt·⁊ oẽ q̃ mouet ⁊ viuit erit vobis ĩ cibũ. Quasi olera virentia tradidi vob oĩa·excepto q; carnẽ cum sanguie nõ comedetis. Sanguinẽ eĩ aiarũ vr̃az requiram de manu cũctaz bestiarũ ⁊ de manu hois. De manu viri ⁊ de manu fris ei⁹ requiram aiam hois. Quicũq; effuderit hũanũ sanguinez: fundet̃ sanguis illius. Ad imaginez dei q̃ppe fact⁹ ẽ hõ Vos aũt crescite ⁊ multiplicamini·⁊ ingredimini sup terrã·⁊ iplete eã. Hec q̃z dixit dñs ad noe ⁊ ad filios ei⁹ cuz eo. Ecce ego statuã pactũ meũ vobiscũ·⁊ cũ semine vr̃o p⁹ vos· ⁊ ad oẽm aiaz viuẽtez q̃ est vobiscũ: tã in volucrib⁹ q; ĩ iumẽtis ⁊ pecudib⁹ terre. cũctisq; q̃ egressa sũt de arca ⁊ vniũsis bestijs terre. Statuã pactũ meũ vobiscũ·⁊ neq; q; vltra interficiet oĩs caro aq̃s diluuij: neq; erit deinceps diluuiũ dissipãs oẽz terrã. Dixitq; deus Hoc ẽ signuz federis q̃ do ĩter me ⁊ vos ⁊ ad oẽm aiaz viuẽtẽ q̃ ẽ vobiscũ in generatiões sempiternas. Arcũ meũ ponã ĩ nubib⁹ celi·⁊ erit signũ federis ĩter me ⁊ interra. Cũq; obduxero nubib⁹ celũ apparebit arc⁹ me⁹ ĩ nubib⁹ ⁊ recordabor federis mei q̃ pepigi vobiscũ·⁊ cũ oĩ

anīa viuēte q̄ carnē vegetat· ⁊ nō erunt vltra aq̄ diluuij ad vastādam vniuersam carnē. Eritq; arc⁹ meus in nubib⁹· ⁊ videbo illū ⁊ recordabor federis sempiterni: qđ pactū est inter deū ⁊ oēm aīaz viuentē vniūse carnis q̄ est sup terrā. Dixitq; dīs ad noe. Hoc ē signū federis q̄ ego ꝓstitui īter me ⁊ oēm carnē sup terram. Erant ḡ filij noe q̄ egressi sunt de arca: sem· cham· ⁊ iaphet. Porro cham ipse ē pr̄ chanaan: Tres isti filij sunt noe· ⁊ ab his dissēminatū est oīe gen⁹ hoīm sup vniūsaz terrā. Cepitq; noe vir agricola exercere terrā ⁊ plantauit vineam. Bibensq; vinū inebriat⁹ est: ⁊ nudatus iacuit ī tabernaculo suo. Qđ cū vidisset cham pr̄ chanaan· vrēda scz pr̄is sui eē nudata· nūciauit duob⁹ frīb⁹ suis foras. At vero sem ⁊ iaphet palliū imposuerūt humeris suis· ⁊ incedētes retrorsuz· operuerūt vrēda pr̄is sui. Facieq; eor⁹ auersе erāt ⁊ pr̄is virilia nō viderūt. Cui gilans aūt noe ex vino cū didicisset q̄ fecerat ei fili⁹ suus mīor ait. Maledictus chanaan· puus puor erit frīb⁹ suis. Dixitq;. Bñdict⁹ dīs de⁹ sem: sit chanaan puus ei⁹. Dilatet de⁹ iaphet ⁊ habitet in tabernacul' sem: sitq; chanaā pu⁹ ei⁹. Vixit aūt noe post diluuiū trecētis q̄nq̄gin gētor⁹ q̄nq̄ginta ānor⁹· ⁊ mortu⁹ ē.

X

Hē sunt generatiōes filior⁹ noe: sem cham ⁊ iaphet. Natiq; sunt eis filij p⁹ diluuiuz. Filij iaphet gomer ⁊ magog ⁊ madai ⁊ iauan ⁊ thubal ⁊ mosoch et thyras. Porro filij gomer: asseneç ⁊ riphat ⁊ thogorma. Filij autē iauan: helisa ⁊ tharsis· cethim ⁊ dodanim. Ab his diuise sunt insule gentium in regiōib⁹ suis· vnus q̄sq; ꝑm līguā suā ⁊ familias suas in natiōib⁹ suis. Filij autez cham: chus ⁊ mesraim ⁊ phuth ⁊ chanaan. Filij aūt chus: saba euila ⁊ sabatha ⁊ regma ⁊ sabathaca. Filij regma saba ⁊ dadan. Porro chus genuit nemroth. Ipe cepit esse potēs ī terra· ⁊ erat robustus venator coram dīo. Ab hoc exiuit ꝓuerbiū: Quasi nemroth robust⁹ venator coram dīo. Fuit aūt ꝑncipiuz regni ei⁹ babylō· ⁊ arach· ⁊ achad· ⁊ chalanne: in terra sennaar. De terra illa egressus est assur ⁊ edificauit niniuen· ⁊ plateas ciuitat⁹ ⁊ chale. Resen q̄z ītер niniuen ⁊ chale. Hec ē ciuitas magna. At vero mesraim genuit ludim ⁊ anamim et laabim ⁊ neptuim ⁊ phetrusiz ⁊ celluim de q̄bus egressi sunt philistiim ⁊ captorim. Chanaan aūt genuit sidonez ꝑmogenitū suū et hēū ⁊ iebuseū ⁊ amorreuz ⁊ gergeseū ⁊ eueū ⁊ arachēū· cyneū ⁊ aradiū· samarithēn ⁊ amathēū. Et ꝓ hos dissеminati sunt ꝑ⁹ chananeor⁹. Factiq; sunt termini chanaan veniētib⁹ a sidone ierarā vsq; gaçā· donec ingrediaz sodomā ⁊ gomorrā ⁊ adamā ⁊ seboym vsq; iesa. Hi sunt filij cham in ꝓgnatiōib⁹ ⁊ linguis ⁊ generatiōib⁹ terris q̄; ⁊ gētib⁹ suis. De sem q̄z nati sunt pr̄e oīm filiorū hēber: fratre iaphet maiore. Filij sem hēlā ⁊ assur ⁊ arphaxat· lud ⁊ aram. Filij arā hus ⁊ hul ⁊ gether ⁊ mes. At vero arphaxat genuit sale· de q̄ ortus est hēber. Natiq; sunt hēber filij duo. Nomen vni phaleg: eo q⁹ in diebus eius diuisa sit terra· ⁊ nomē frīs eius iectan: Qui iectan genuit elmodad ⁊ saleph ⁊ asarmoth· iare ⁊ adurā ⁊ iaçal ⁊ zeda ⁊ hebal ⁊ abimahel· saba ⁊ iophir ⁊ euila ⁊ iobab: Omnes isti filij iectan. Et facta ē habitatio eorū de messa ꝓgentib⁹ vsq; sephar mōtē orientalē: Isti sunt filij sem ꝑm ꝓgnatiōes ⁊ linguas regiōis in gētib⁹ suis. De familie noe iuxta ꝑ⁹os et nationes suas Ab his diuise sunt gentes in terra post diluuium.

XI

Erat aūt tra labij vni⁹ ⁊ ꝑmonū eor⁹dē. Cūq; pficiscerent' de oriente inuenerūt cāpū in tra sennaar ⁊ habitauerūt ī eo. Dixitq; alt' ad ꝓximum suū: Clenite faciam⁹ lateres· ⁊ coq̄mus eos igni. Habuerūtq; lateres ꝓ saxis ⁊ bitumē ꝓ cemēto· ⁊ dixerūt. Clenite faciā⁹ nob⁹ ciuitatē· ⁊ turrē cui⁹ culmen pertingat vsq; ad celū ⁊ celebremus nomē nostrum anteq; diuidamur in vniuersas terras. Descēdit aūt dīs vt videret ci

uitatē ⁊ turrē quā edificabant filij adaz
⁊ dixit: Ecce vnus ē ppls ⁊ vnum ē labi
um oībus. Ceperūtq; hoc facere: nec de
sistent a cogitatiōibꝫ suis donec eas ope
re cōpleant. Venite igit̄ descēdam⁹ ⁊ cō
fundam⁹ ibi linguā eoꝝ ut non audiat
vnusquisq; vocē pximi sui. Atq; ita di
uisit eos dñs ex illo loco in vniūsas ter
ras ⁊ cessauerunt edificare ciuitatē. Et
idcirco vocatuz ē nomē loci illius babel
qz ibi ꝓfusum ē labiuz vniūse terre. Et
inde dispersit eos dñs sup faciē cuncta
rū regionū. Hec sunt generatiōes sem.
Sem erat cētum annoꝝ qñ genuit ar
phaxat: biēnio post diluuiū Viixitq; sem
postq; genuit arphaxat quingētis ānis
⁊ genuit filios ⁊ filias. Noꝝo arphaxat
vixit trigintaquinq; ānis ⁊ genuit sale.
Vixitq; arphaxat postq; gēuit sale trecē
tis tribus ānis ⁊ genuit filios ⁊ filias.
Sale qz vixit trigīta annis ⁊ genuit he
ber Vixitq; sale postq; genuit hxber qdrī
gētis tribus ānis ⁊ genuit filios ⁊ fili
as. Vixit aūt hxber trigintaq; ttuoꝝ ānis
⁊ genuit phalech. Et vixit hxber postq;
genuit phalech qdringētis triginta an
nis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vixit quoq;
phalech trigīta annis ⁊ genuit reu. Vi
xitq; phalech postq; genuit reu ducētis
nouē annis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Vi
xit aūt reu trigīta q; annis et genuit
saruch. Vixit qz reu postq; gēuit saruch
ducētis septē annis ⁊ genuit filios ⁊ fi
lias. Vixit aūt saruch triginta annis ⁊
genuit nachoꝝ. Vixitq; saruch postq; ge
nuit nachoꝝ ducētis ānis ⁊ genuit filios
⁊ filias. Vixit aūt nachoꝝ vigītinouē an
nis ⁊ genuit thare. Vixitq; nachoꝝ post
q; genuit thare cētuz decē ⁊ nouē ānis
⁊ genuit filios ⁊ filias. Vixitq; thare se
ptuaginta ānis ⁊ genuit abraz ⁊ nachoꝝ
⁊ aram. Hec sunt aūt generatiōes thare
Thare genuit abrā nachoꝝ ⁊ araz. Noꝝ
ro aram genuit loth. Mortuusq; ē araz
ante thare pr̄em suū in terra natiuitat̄
sue in vr chaldeoꝝ. Duxerūt aūt abraz
⁊ nachoꝝ vxores. Nomē vxoris abraz sa
rai. Et nomē vxoris nachoꝝ melcha filia
aram pr̄is melchx ⁊ pr̄is ieschx. Erat au
tē sarai sterilis: nec hēbat filios. Tulit
itaq; thare abrā filiū suū ⁊ loth filiuz a
ram filiū filij sui ⁊ sarai nurū suā vxorē
abram filij sui ⁊ eduxit eos de vr chalde
oꝝ ut irēt in terrā chanaan. Venerūt
q; vsq; aran ⁊ habitauerūt ibi. Et facti
sunt dies thare ducētoꝝ quīq; annoꝝ
⁊ mortuus ē in aran. XII

Dixit aūt dñs ad abraz. Egrede
re de terra tua ⁊ de cognatione
tua ⁊ de domo pr̄is tui ⁊ veni in
terrā quā monstrauero tibi. Faciāq; te
in gentē magnā ⁊ benedicam tibi ⁊ ma
gnificabo nomē tuū ⁊ eriscz bñdict⁹. Be
nedicam bñdicentibus tibi: ⁊ maledicā
maledicentibus tibi: atq; in te bñdicen
tur vniūse cognatiōes terre. Egressus
est itaq; abrā sicut p̄cepat ei dñs ⁊ iuit
cū eo loth. Septuagintaq; ānoꝝum
erat abraz cū egrederet̄ de aran. Tulitq;
sarai vxorē suā ⁊ loth filium fratris sui
vniūsamq; substā quā possederāt ⁊ ani
mas q̄s fecerāt in aran: ⁊ egressi sunt vt
irent̄ in terrā chanaan. Cunq; venissent
in eā ꝑtransiuit abrā terrā vsq; ad locū
sichem ⁊ vsq; ad cōuallē illustrē. Chana
neus aūt tūc erat ī terra. Apparuit aūt
dñs abraz ⁊ dixit ei. Semini tuo dabo
terrā hanc. Qui edificauit ibi altare do
mino q̄ apparuerat ei ⁊ inuocauit ibi no
men ei⁹. Et inde trāsgrediēs ad montē
qui erat ꝓtra orientez bethel ⁊ tetēdit ibi
tabernaculū suū ab occidēte hāns bethel
⁊ ab oriente hai. Edificauit q̄z ibi altare
dño ⁊ inuocauit nomē eius. Perrexit
q; abram vadens ⁊ vltra ꝓgrediens ad
meridiem: Facta est autē fames ī terra
Descēditq; abraz in egyptū vt pegrina
ret̄ ibi. Preualuerat enī fames ī terra.
Cunq; ꝑpe eēt vt ingrederet̄ egyptū: di
xit sarai vxori sue. Noui q; pulcra fis mu
lier ⁊ q; cum viderint te egyptij: dictu
ri sunt: vxor illius est ⁊ interficient me
⁊ te reseruabūt. Dic ergo obsecro te q;
sozor mea sis: vt bñ sit mihi ꝓpter te: et
viuat aīa mea ob gratiaz tui. Cunq; ita
ingressus esset abraz egyptū: viderunt

egyptij mulierem q̃ eẽt pulcra nĩs. Et nũciauerũt principes pharaoni ⁊ lauda uerũt eã apud illũ. Et sublata est mlier in domũ pharaonis: abraz vero bene vsi sunt ꝓpter illã. Fueruntq; ei oues ⁊ bo/ues ⁊ asini ⁊ fui ⁊ familie ⁊ asine ⁊ came li. Flagellauit aũt dñs pharaonẽ plagis maximis ⁊ domũ ei⁹ ꝓpter sarai vxorem abrã. Clocanitq; pharao abrã ⁊ dixit ei: Quid naz hoc q̃ feciſti mihi? Quare nõ indicaſti mihi q̃ vxor tua eẽt? Quaz ob causaz dixiſti eſſe sororẽ tuã: vt tolle/rem eã mihi in vxorẽ? Nunc igit ecce cõ iunx tua: accipe eam ⁊ vade. Precepitq; pharao sup abraz viris ⁊ deduxerũt euz ⁊ vxorẽ eius ⁊ oĩa q̃ habebat. XIII

Ascendit g̃ abrã de egypto ipe ⁊ vxor ei⁹ ⁊ oĩa q̃ hẽbat ⁊ loth cũ eo ad auſtralez plagã. Erat aũt diues valde in poſſeſſiõe auri ⁊ argenti Reuſuſq; eſt ꝓiter quo venerat a meri/die in bethel vſq; ad locũ vbi pri⁹ fixerat tabernaculũ inter bethel ⁊ hai in loco al taris q̃ fecerat pri⁹ ⁊ inuocauit ibi no/men dñi. Loz ⁊ loth q̃ erat cũ abraz fue/runt greges ouiũ ⁊ armẽta ⁊ tabernacu la nec poterat eos cape terra vt habita/rent ſil. Erat q̃ppe suba eoz mlta et ne/q̃bant habitare cõiter. Clñ facta eſt rixa inter paſtores gregũ abrã ⁊ loth. Eo au tem tempore chanane⁹ et phereseus ha bitabant in terra illa. Dixit ergo abraz ad loth. Ne queſo ſit iurgium inter me et te ⁊ inter paſtores meos et paſtores tuos: frẽs enĩ sum⁹. Ecce vniuſa terra coraz te eſt: recede a me: obſecro. Si ad ſiniſtrã ieris ego dexterã tenebo: ſi tu de xterã elegeris ego ad ſiniſtrã pgaz. Ele/uatis itaq; loth ocul⁹ vidit omnez circa regionẽ iordanis: q̃ vniuſa irrigabatur ante q̃ ſubũteret dñs sodomã ⁊ gomor ram ſic paradiſus dñi ⁊ ſicut egypt⁹ ve nientib⁹ in segor. Elegit ſibi loth regio nẽ circa iordanẽ ⁊ receſſit ab oriẽte. Di/uiſiq; sunt alterutrũ a fratre suo. Abrã habitauit in terra chanaan. Loth vero morat⁹ eſt in oppidis q̃ erãt circa iorda/nẽ ⁊ habitauit in sodomis. Homines aũt sodomite peſſimi erãt ⁊ peccatores coram dño nimis. Dixitq; dñs ad abrã poſtq; diuiſus ẽ ab eo loth. Leua oculos tuos in directũ ⁊ vide a loco in q̃ nunc es ad aquilonẽ ⁊ meridiẽ ad orientẽ ⁊ occidẽ/tem. Oẽm terrã quã cõſpicis tibi dabo ⁊ ſemini tuo vſq; in ſempiternũ faciãq; ſemen tuũ ſicut puluerẽ terre. Si quis põt hoĩm numerare puluerẽ terre. Ne/men q̃z tuũ nũerare poterit. Surge g̃ ⁊ pambula terrã in longitudie ⁊ in latitu dine ſua: q̃ tibi datur⁹ sum eã. Moues igit tabernaculũ ſuũ abrã venit ⁊ habi/tauit iuxta q̃uallẽ mabre q̃ eſt i hebron. Edificauitq; ibi altare dño. XIIII

Factũ eſt aũt in illo tpe vt amra phel rex ſennar ⁊ arioch rex pon ti ⁊ chodorlaomor rex elamitaz ⁊ thadal rex gẽtiũ inirẽt bellũ ꝓtra basa regẽ sodomoz ⁊ bersa regẽ gomorre ⁊ ſemeber regẽ ſeboym ꝓtraq; regem bale: ipa eſt segor Oẽs hi q̃uenerũt in vallem ſiluestrẽ q̃ nunc ẽ mare ſalis. Duodeci enĩz annis fuerãt chodorlaomor et tertiodecimo ãno receſſerũt ab eo. Igit q̃rtodecimo ãno venit chodorlaomor et reges q̃ erãt cũ eo ⁊ pcuſſerũt raphaym in aſtaroth ⁊ carnaym ⁊ çuçim cũ eis ⁊ emim in ſa be cariathaim ⁊ horreos in mõtib⁹ seyr vſq; ad cãpestria pharan q̃ eſt i ſolitudi/ne. Reuſiq; sunt ⁊ venerũt vſq; ad fon/tem mephat ipa eſt cades ⁊ pcuſſerunt oẽm regionẽ amalechitaz ⁊ ãmorreorũ q̃ habitabãt in aſaſonthamar. Et egreſ ſi sunt rex sodomorũ ⁊ rex gomorre rex q̃z adame ⁊ rex ſeboym necnõ ⁊ rex bale q̃ eſt segor ⁊ duxerũt aciẽ cõtra eos in valle ſiluestri ſ. adũſus chodorlaomor regem elamitaz ⁊ thadal regẽ gentiuz ⁊ amra/phel regẽ ſennaar ⁊ arioch regẽ ponti q̃t tuor reges adũſus q̃nq;. Vallis aũt ſil/uestris hẽbat puteos mltos bituminis Fugaq; rex sodomoz ⁊ rex gomorre terga verterũt ceciderũtq; ibi: et q̃ remãserãt fugerũt ad mõtez. Tulerũt aũt oẽz sub/ſtãtiaz sodomoz ⁊ gomorreoz ⁊ vniuſa q̃ ad cibũ ꝓtinẽt ⁊ abierunt. Necnon et

loth ⁊ substantiam eius filiū fris abrāz q̄ habitabat in sodomis. Et ecce vn⁹ q̄ euaserat nūciauit abrām hebreo q̄ habitabat in qualle mābre āmorrei· fris eschol ⁊ fris aner. Hi enī pepigerāt fedus cū abraam Qđ cū audisset abrā captū videlicz loth frēm suuz· nūerauit expeditos vernaculos suos trecētos decē et octo· ⁊ psecut⁹ est eos vsq̄ dan. Et diuisis socijs irruit sup eos nocte. Percussitq̄ eos ⁊ psecutus ē vsq̄ soba ⁊ phenicen: q̄ ē ad leuā damasci. Reduxitq̄ oēm substanz· et loth frēm suū cū substantia illi⁹· mlres q̄z ⁊ ppl'm. Egressus est aūt rex sodomor ī occursū ei⁹: postq̄ reūsus ē a cede chodorlaomor ⁊ regū qui cū eo erat in valle sabe: que ē vallis regū. At vero melchisedech rex salē· pferēs panē ⁊ vinū (erat enī sacerdos dei altissimi) bñdixit ei et ait. Bñdictus abrā deo excelso q̄ creauit celū ⁊ terrā· ⁊ bñdictus de⁹ excelsus: q̄ ptegēte· hostes in manibus tuis sunt. Et dedit ei decias ex oīb⁹. Dixit aūt rex sodomor ad abrā. Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Qui rñdit ei: Leuo manū meā ad dñz deū excelsū possessorē celi ⁊ tre: q̄ a filo subtegminis vsq̄ ad corrigiā calige nō accipiā ex oīb⁹ q̄ tua sūt· ne dicas: ego ditaui abrā exceptis his q̄ comederūt iuuenes· ⁊ partibus viror q̄ venerūt mecū aner· eschol ⁊ mābre. Isti accipiēt ptes suas. XV

Hīs itaq̄ trāsactis· factus est ſmo dñi ad abrā p visionez dicens: Noli timere abrā: Ego protector tuus· ⁊ merces tua magna nīs. Dixitq̄ abrā: Dñe de⁹ q̄d dab mihi: Ego vadaz absq̄ liberis ⁊ filius procuratoris domus mee: iste damascus eliezer. Addiditq̄ abrā: Mihi aūt nō dedisti semē· ⁊ ecce vernaculus me⁹: hres meus erit. Statimq̄ ſmo dñi factus ē ad eū· dicēs: Non erit hic hres tu⁹· sz q̄ egrediet de vtero tuo ipm hēbis hēredē. Eduxitq̄ eū foras et ait illi: Suspice celuz· ⁊ nūera stellas si potes. Et dixit ei: Sic erit semē tuum. Credidit abrā deo· ⁊ reputatū est illi ad iusticiā Dixitq̄ ad eū: Ego dñs q̄ eduxi te de vr chaldeor· vt darē tibi terrā istā ⁊ possideres eā. At ille ait: Dñe deus vñ scire possum q̄ possessur⁹ sum eā: Et rñdit dñs. Sume iniq̄t mihi vaccā trienē ⁊ caprā trimā· ⁊ arietē ānor triū· turturē q̄z ⁊ colūbaz. Qui tollens oīa hec diuisit ea p mediū· ⁊ vtrasq̄ ptes ī se altrinsecus posuit. Aues aūt non diuisit. Descēderūtq̄ volucres sup cadauera ⁊ abigebat eas abraz. Cūq̄ sol occūberet· sopor irruit sup abraz· ⁊ horror magn⁹ ⁊ tenebrosus inuasit eū. Dictūq̄ ē ad eū Scito pnoscēs q̄ peregrinū futur⁹ sit semē tuū in tra nō sua· ⁊ subjciēt eos ei⁹ tuti· ⁊ affligēt q̄dringēt⁹ ānis: Clerūtn gentē cui ſuituri sunt ego iudicabo· ⁊ p⁹ hec egredient cū magna substantia. Tu autez ibis ad pres tuos ī pace sepult⁹ in senectute bona. Generatiōe aūt q̄rta reuertent huc. Necdū enī cōplete sunt iniqtates amorreor vsq̄ ad pns tps. Cū g̃ occubuisset sol· facta ē caligo tenebrosa· et apparuit clibanⁿ fumans ⁊ lāpas ignis trāsiens iter diuisiones illas. In illo die pepigit dñs fedus cū abrā dicēs. Semini tuo dabo terraz· a fluuio egypti vsq̄ ad fluuiū magnū eufraten: Cineos ⁊ cenezeos· cethmoneos ⁊ etheos ⁊ pherezeos· raphaim q̄z ⁊ amorreos· eueos et chananeos ⁊ gergeseos ⁊ iebuseos.

Sarai vror abrā XVI
nō genuerat sibi liberos: sz hīs ancillā egyptiaz noīe agar· dixit marito suo: Ecce conclusit me dñs ne pariam: ingredere ad ancillā meam si forte saltē ex illa suscipiā filios Cumq̄ ille acquiesceret precanti: tulit agar egyptiaz ancillaz suaz· post ānos decē q̄z habitare cepant in terra chanaan: ⁊ dedit eā viro suo vrorem. Qui ingressus est ad eam At illa concepisse se videns despexit dñam suā. Dixitq̄ sarai ad abraz. Iniuste agis contra me: Ego dedi ancillā meaz in sinuz tuum· q̄ videns q̄ concepit· despectui me hz. Judicet dñs inter me ⁊ te. Cui rñdit abrā: Ecce ait ancilla tua in manu tua est: vtere ea vt libet. Affligēte igit eā sarai: fugā iniit. Cūq̄ inuenisset eaz angel⁹ dñi iuxta fōtē aq̄ in solitudie q̄ ē in via sur

in tẽpto·dixit ad illaz. Agar ancilla sarai vñ venis ⁊ q̃ vadis: Que rñdit. A facie sarai dñe mee ego fugio. Dixitq; ei ãgelus dñi. Reũtere ad dñaz tuã. ⁊ hũiliare sub manu illi⁹. Et rursuz multiplicans inq̃t multiplicabo semẽ tuũ. ⁊ nõ nũerabit pre multitudie. Ac tẽinceps ecce ait cepisti ⁊ pies filiuz: vocabisq; nomẽ ei⁹ hismael. eo q̃ audierit dñs afflictionez tuã: Hic erit fer⁹ hõ. man⁹ eius ꝫ oẽs. ⁊ man⁹ oĩm ꝫ eũ. ⁊ e regiõe vniũsoz fratz suoz figet tabernacula. Vocauit autẽ agar nomẽ dñi q̃ loq̃batur ad eã: tu deus q̃ vidisti me. Dixit enĩ: Profecto hic vidi posteriora videntis me. Propterea appellauit puteũ illũ: puteũ viuentis ⁊ videntis me. Ipe est inter cades ⁊ barad. Peperitq; agar abre filiuz: q̃ vocauit nomẽ eius hismael. Octogĩta ⁊ sex ãnoz erat abrã qñ peperit ei agar hismaelem. XVII

Postq; vero nonaginta ⁊ nouem annoz eẽ cepat: apparuit ei dn⁹. Dixitq; ad eũ. Ego dñs omnipotens. Ambula coram me. ⁊ esto perfectus Ponãq; fedus meũ inter me ⁊ te. ⁊ multiplicabo te vehemẽter nimis. Cecidit abrã pron⁹ in faciẽ. Dixitq; ei dn⁹: Ego sum ⁊ ponã pactũ meũ tecũ. eriscq; pr̃ multarũ gentiũ. Nec vltra vocabit nomen tuuz abrã. sz appellaberis abrãã: q̃z pr̃em multarũ gẽtiũ ostitui te. Faciãq; te crescere vehemẽtissime ⁊ ponã te in gẽtib⁹. regesq; ex te egredient. ⁊ statuã pactũ meuz inter me ⁊ te ⁊ iter semẽ tuũ p⁹ te in generationib⁹ suis federe sempiterno. vt sim deus tu⁹ ⁊ semis tui p⁹ te. Dabo tibi et semini tuo p⁹ te terrã pegrinatõis tue oẽm terrã chanaan in possessionẽ eternã: eroq; dn⁹ eoz. Dixit iterq; dn⁹ ad abrãã Et tu ꝫ custodies pactũ meũ. ⁊ semẽ tuum p⁹ te in generatiõib⁹ suis. Hoc ẽ pactũ meũ qđ obseruabis inter me ⁊ vos ⁊ semẽ tuũ post te. Circũcidet⁹ ex vob⁹ omne masculinũ. ⁊ circũcidetis carnẽ preputij vr̃i: vt sit in signũ federis iter me ⁊ vos Infans octo dier̃ circũcidet⁹ in vob⁹. Oẽ masculinũ in generatõib⁹ vr̃is tã verna culus q̃z emptici⁹ circũcidet⁹. ⁊ q̃cũq; nõ fuerit de stirpe vr̃a. Eritq; pactũ meuz ĩ carne vr̃a in fedus eternũ. Masculꝰ cuius ꝓputij caro circũcisa nõ fuerit. delebit aĩa illa de pplo suo: q̃z pactũ meũ irritũ fecit. Dixit q̃z dn⁹ ad abrãam: Sarai vxor tua nõ vocabit sarai: sz sarã. Et benedicã ei. ⁊ ex illa dabo tibi filiuz cui bñdicturus sum. Eritq; ĩ natiões. ⁊ reges populoz orient̃ ex eo. Cecidit abrãã ĩ faciẽ suã. ⁊ risit in corde suo dicẽs: Putasne cẽtenario nascet filiꝰ. ⁊ sara nonagẽaria pariet? Dixitq; ad dñm. Vtinã hismael viuat coram te. Et ait dñs ad abrãam. Sara vxor tua pariet tibi filiũ vocabisq; nomẽ ei⁹ ysaac Et statuã pactũ meũ illi ĩ fedus sempiternũ. ⁊ semini ei⁹ post eum. Sup hismael q̃z exaudiui te. Ecce bñdicã ei. ⁊ augebo ⁊ multiplicabo eũ valde. Duodecĩ duces generabit. ⁊ faciã illũ crescere in gẽtẽ magnã. Pactum vero meũ statuã ad ysaac. quẽ pariet tibi sara tpe istoc ãno altero. Cũq; finit⁹ eẽt sermo loq̃ns cũ eo: ascẽdit dn⁹ ad abrãam. Tulit aũt abrãam hismael filiũ suũ ⁊ oẽs vernaculos dom⁹ sue. vniũsoq; q̃s emerat. ⁊ cũctos mares ex oĩb⁹ viris domus sue. ⁊ circũcidit carnẽ ꝓputij eoz. statim in ipa die sic̃ pcepat ei dn⁹. Abrãã nonagĩta ⁊ nouẽ erat ãnoz qñ circũcidit carnem preputij sui. ⁊ hismael filiꝰ su⁹ tredecim ãnos impleuerat tpe circũcisiõis sue. Eadem die circisus est abrãam. ⁊ hismael filius eius. ⁊ oẽs viri domus illi⁹ tam vernaculi q̃z empticij ⁊ alienigene pariter circumcisi sunt. XVIII

Apparuit aũt ei dñs in cõualle mabre. sedẽti in ostio tabernaculi sui ĩ ipo feruore diei. Cumq; eleuasset oculos. apparuerũt ei tres viri stantes ꝓpe eũ. Quos cũ vidisset. cucurrit ĩ occursuz eoz ⁊ ostio tabernaculi sui. ⁊ adorauit ĩ tra. ⁊ dixit. Dñe si iueni grã̃ in oculis tuis ne trãseas seruũ tuũ. sz afferã paurillũ aq̃. ⁊ lauẽt pedes vr̃i. ⁊ requiescite sub arbore. Ponãq; buccellã panis. ⁊ cfortet cor vr̃m: p⁹ ea trãsibitis. Idcirco enĩ declinastis ad seruũ vr̃m. Qui dixer̃t. Fac vt locut⁹ es. Festinauit abrãam ĩ ta-

bernaculū ad saram·dixitq; ei. Accelera tria sata simile cōmisce ⁊ fac subcineri/cios panes. Ipe vero ad armētū cucurrit ⁊ tulit inde vitulū tenerrimū ⁊ optimū·deditq; puero. Qui festinauit et coxit illū. Tulit q̄z butyrū ⁊ lac ⁊ vitulum quē coxerat·⁊ posuit coā eis. Ipe vero stabat iuxta eos sub arbore. Cūq; comedissent dixerūt ad euz: Vbi est sara vxor tua: Ille rndit: Ecce ī tabnaculo ē. Cui dixit. Reūtens veniā ad te tpe isto·vita comite·⁊ hēbit filiū sara vxor tua: Quo audito sara·risit post ostiuz tabernaculi. Erāt aūt ambo senes puectq; etatis·⁊ desierāt sare fieri mulieb3ia. Que risit occulte dicēs: Postq; ꝑsenui ⁊ dñs me⁹ vetulus est·voluptati opam dabo: Dixit autē dñs ad abraaz: Quare risit sara vxor tua dicēs: nō vero pitura suz an⁹: Nunq̄d deo q̄q; est difficile: Juxta ꝓdictum reūtar ad te hoc eodē tpe· vita comite·⁊ hēbit sara filiū. Negauit sara·dicens: nō risi· timore pterrita. Dñs aūt nō est inq̄t ita·sz risisti. Cuz g̃ surrexissēt inde viri·direxerūt oculos ꝑ sodomā·⁊ abraaz sil' gdiebaī·deducens eos. Dixit q̄z dñs. Nū celare potero abraaz q̄ gestu rus suz·cū futur⁹ sit in gentē magnā ac robustissimā·⁊ bñdicende sint in eo oēs nationes terre. Scio enī q̄ ꝑceptur⁹ sit filijs suis·⁊ domui sue post se·vt custodiant viā dñi·⁊ faciāt iudiciū ⁊ iusticiā·vt adducat dñs ꝑpter abraaz oīa q̄ locutus est ad eū. Dixit itaq; dñs. Clamor sodomoz·⁊ gomorreoz multiplicat⁹ ē·⁊ peccatū eoz aggrauatū est nimis. Descendam ⁊ videbo: vtrū clamorez q̄ venit ad me ope cōpleuerit·an nō est ita: vt sciaz Cōuerterūtq; se inde·abierūt sodomā Abraaz vero adhuc stabat coā dño·⁊ approp̄inquās ait: Nunq̄d pdes iustū cuz impio·: Si fuerit q̄nq̄ginta iusti in ciuitate pibūt sil'·⁊ non pces loco illi ꝑpter q̄nq̄ginta iustos si fuerit in eo: Absit a te vt rē hanc facias·⁊ occidas iustuz cuz impio· fiatq; iust⁹ sicut impi⁹. Nō ē hoc tuū q̄ iudicas oēm terrā. Nequaq; facies iudiciū hoc. Dixitq; dñs ad euz: Si inuenero sodomis q̄nq̄ginta iustos in medio ciuitat⁹ dimittā oī loco ꝑ eos. Rndit abraaz ⁊ ait: Quia semel cepi·loq̄r ad dñm meū cū sim pulus et cinis. Quid si min⁹ q̄nq̄ginta iustis q̄nq; fuerint: deleb ꝑpter q̄dragīta q̄nq; vniuersā vrbez: Et ait. Nō delebo si inuenero ibi q̄dragīta q̄q;. Rursūq; locut⁹ ē ad euz Si aūt q̄dragīta ibi inuēti fuerīt q̄d facies: Ait: Nō ꝑcutiaz ꝓpter q̄dragīta Ne q̄so inq̄t īdigner⁹ dñe si loq̄r. Quid si ibi inuēti fuerit trigīta: Rndit. Nō faciam·si īuenero ibi trigīta. Quia semel ait cepi: loq̄r ad dñm meuz. Quid si ibi inuēti fuerit vigīti: Ait: Nō interficiaz ꝑpter vigīti. Obsecro inq̄t ne irascaris dñe: si loq̄r adhuc semel. Quid si iuēti fuerit ibi decē: Dixit Nō delebo ꝑpter decē. Abijt dñs postq; cessauit loq̄ ad abraam·⁊ ille reūsus est ī locū suū. XIX

Venerūtq; duo angeli sodomaz vespe sedēte loth in foribz ciuitatis. Qui cuz vidisset eos surrexit ⁊ iuit obuiā eis: adorauitq; ꝓn⁹ in terraz·⁊ dixit: Obsecro dñi·declinate in domū pueri vr̄i·⁊ manete ibi. Lauate pedes vr̄os·⁊ mane ꝓficiscemī ī viā vestrā. Qui dixerūt. Minime: sz in platea manebim⁹. Cōpulit illos opido vt diu terēt ad eū. Ingressiq; domuz ei⁹ fecit ꝓuiuiū: coxit azyma·⁊ comederūt. Priusaūt q̄z irēt cubitū·viri ciuitat⁹ vallauerūt domū illi⁹ a puero vsq; ad senez oīs ꝑs sil'. Clocauerūtq; loth·⁊ dixerūt ei Vbi sunt viri q̄ introierūt ad te nocte. Educ illos huc vt cognoscam⁹ eos. Egressus ad eos loth post tergū accludēs ostium·ait. Nolite q̄so frēs mei·nolite maluz hoc facere. Habeo duas filias q̄ nec dum cognouerūt virū. Educam eas ad vos·⁊ abutimini eis sicut vobis placuerit dūmodo viris istis nihil mali faciat⁹: qz ingressi sūt subvmbra culmis mei. At illi dixerūt. Recede illuc. Et rursus. Ingressus es inquiūt vt aduena·nunq̄d vt iudices: Te g̃ ipm magis q̄z hos affligem⁹ Clamq; faciebant loth vehementissime Jāq; ꝓpe erat vt effrigerēt fores·⁊ ecce

miserũt manũ viri: ⁊ introduxerunt ad se loth: clauseruntq; ostiũ. ⁊ eos q̃ foris erãt percusserũt cecitate a mĩmo vsq; ad maximũ: ita vt ostiũ inuenire nõ possent. Dixerũt aũt ad loth: Habes hic quẽpiã tuoꝝ generꝝ aut filios aut filias? Oẽs q̃ tui sunt educ de vrbe hac. Delebim⁹ enĩ locũ istũ. eo q̃ increuerit clamor eoꝝ coram dño q̃ misit nos vt p̃damus illos. Egressus itaq; loth. locut⁹ est ad generos suos q̃ accepturi erãt filias eius. ⁊ dixit. Surgite ⁊ egredimini ō loco isto: qz delebit dñs ciuitatẽ hanc. Et visus est eis q̃si ludens loq̃. Cũq; eẽt mane. cogebãt eũ angli dicẽtes: Surge tolle vxorẽ tuam ⁊ duas filias q̃s hẽs ne ⁊ tu pariter peas in scelere ciuitatis. Dissimulãte illo apprehenderũt manũ ei⁹. ⁊ manus vxoris ac duarꝝ filiarꝝ ei⁹. eo q̃ parceret dñs illi: eduxerũtq; eũ ⁊ posuerũt extra ciuitatẽ: ibiq; locuti sunt ad eũ dicẽtes: Salua aiaꝝ tuã. Noli respicere post terguz: nec stes in oi circa regiõe: sz in monte saluũ te fac. ne et tu simul peas. Dixitq; loth ad eos: Queso dñe mi: qz inuenit famulus tu⁹ grãm coram te. ⁊ magnificasti glaz ⁊ misericordiã tuã quã fecisti mecũ vt saluares aiam meã. nec possum in mõte saluari. ne forte apprehendat me malũ ⁊ moriar. Est ciuitas hic iuxta ad quã possum fugere pauca ⁊ saluabor ĩ ea. Nũqd nõ modica est ⁊ viuet aĩa mea? Dixitq; ad eũ. Ecce etiã in hoc suscepi pces tuas vt nõ subuertam vrbez p q̃ locut⁹ es. Festina ⁊ saluare ibi qz nõ potero facere q̃cq; donec ingrediaris illuc. Idcirco vocatũ est nomẽ vrbis illius segor. Sol egressus est sup trã. ⁊ loth ingressus est segor. Igit̃ dñs pluit sup sodomã ⁊ gomorraz sulphur ⁊ ignẽ a dño de celo. ⁊ subuertit ciuitates has. ⁊ oẽz circa regionẽ: vniuersos hĩtatores vrbiuz ⁊ cũcta terre virẽtia. Respiciẽsq; vxor eius post se versa est in statuã sal. Abraã aũt cõsurgens mane vbi steterat prius cũ dño. intuit⁹ est sodomã ⁊ gomorrã ⁊ vniuersaz terrã regiõis illi⁹. Eliditq; ascẽdentẽ fauillã de tra q̃si fornacis fumũ. Cũ ei subuerteret dñs ciuitates regionis illi⁹. recordatus est abraae. ⁊ liberauit loth de subuersione vrbiũ in q̃bus hĩtauerat. Ascendit q; loth de segor. ⁊ mãsit in mõte: duoq; filie ei⁹ cũ eo. Timuerat enĩ manere in segor. Et mãsit in spelunca ipe. ⁊ due filie ei⁹ cum eo: Dixitq; maior ad minorẽ. Pr̃ nr̃ senex est. ⁊ nullus virorꝝ remansit in tra q̃ possit ingredi ad nos iuxta morẽ vniuerse tre. Eleni inebriem⁹ eũ vino. dormiamusq; cũ eo. vt seruare possim⁹ ex pre nro semẽ. Dederũt itaq; pr̃i suo bibere vinũ nocte illa. Et ingressa est maior dormiuitq; cũ pre. At ille nõ sensit. nec qñ accubuit filia nec qñ surrexit. Altera q̃z die dixit maior ad mĩorẽ: Ecce dormiui heri cũ pre meo. Demus ei bibere vinũ etiã hac nocte ⁊ dormies cũ eo vt saluem⁹ semẽ de pre nro. Dederũtq; etiaz ⁊ illa nocte pr̃i suo bibere vinũ: Ingressaq; mĩor filia dormiuit cũ eo. Et nec q̃dem tũc sensit qñ cõcubuerit: vel qñ illa surrexit. Cõcepẽrt g̃ due filie loth ō pre suo. Peperitq; maior filiũ. ⁊ vocauit nomẽ ei⁹ moab. Ipe est pr̃ moabitaꝝ vsq; in pñtẽ diẽ. Minor q̃z pepit filiũ: ⁊ vocauit nomẽ ei⁹ ãmon: id est filius pplꝰ mei. Ipe est pr̃ ãmonitaꝝ vsq; hodie. XX

Profectus inde abraã in terraz australẽ. habitauit ĩter cades ⁊ sur. ⁊ pegrinat⁹ est in gerare. Dixitq; de sara vxore sua: soror mea est. Misit g̃ abimelech rex gerare ⁊ tulit eã. Venit aũt de⁹ ad abimelech p somniuz nocte. ⁊ ait illi: En morieris ppter mulierem quã tulisti. Habet enĩ virũ. Abimelech vero nõ tetigerat eã. Et ait: Dñe nũ gẽtem ignorantẽ ⁊ iustã interficies? Nonne ipe dixit mihi soror mea est? ⁊ ipa ait: frat⁹ me⁹ est? In simplicitate cordis mei ⁊ mũdicia manuũ mearꝝ feci hoc. Dixitq; ad eũ deus: Et ego scio q̃ simplici corde feceris: ⁊ iõ custodiui te. ne peccares in me. ⁊ nõ dimisi vt tangeres eã. Nunc g̃ redde viro suo vxorẽ. ⁊ orabit p te. qz p phẽta est. ⁊ vives. Si aũt noluerꝝ reddere: scito q̃ morte morieris. tu ⁊ oĩa que tua sunt. Statimq; de nocte consurgẽs abimelech vocauit oẽs famulos suos: ⁊ lo-

cutus ē vnūſa verba hec in auribꝫ eorū Timueruntqꝫ oēs viri valde. Vocauit aūt abimelech etiam abraam. ⁊ dixit ei. Quid feciſti nob? Quid peccauimuſ in te. qꝛ induxiſti ſup me ⁊ ſup regnū meū peccatū grāde? Que nō debuiſti facere. feciſti nobis. Rurſuſqꝫ expoſtulans ait: Quid vidiſti vt hoc faceres? Reſpōdit a braam. Cogitaui mecū dicēs. Forſitan nō eſt timoꝛ dei in loco iſto. ⁊ interficiēt me ꝓpter vxoꝛē meā. Alias aūt ⁊ vere ſoꝛoꝛ mea ē. filia pris mei. ⁊ nō filia mris mee. ⁊ duxi eā in vxoꝛē. Poſtqꝫ aūt eduxit me de⁹ de domo pris mei. dixi ad eā: Hanc miſericoꝛdiā facies mecū. In oī loco ad quez ingrediem dices q frater tuus ſim. Tulit igit abimelech oues ⁊ bones ⁊ ſuos ⁊ ancillas ⁊ dedit abraam. Reddiditqꝫ illi ſarā vxoꝛē ſuā. ⁊ ait: Terra coꝛā vob eſt: vbicūqꝫ tibi placuerit habita. Bare aūt dixit: Ecce mille argēteos dedi fratri tuo. hoc erit tibi in velamē oculoꝛ ad oēs q tecū ſunt. ⁊ q̄cunqꝫ preteris memēto te ꝛēpſenſaꝛ. Orāte autē abraaꝫ ſanauit de⁹ abimelech ⁊ vxoꝛem ancillaſqꝫ eius: ⁊ peperūt. Cōcluſerat enī dns oēm vuluā dom⁹ abimelech ꝓpter ſaram vxoꝛem abrae. XXI

Viſitauit aūt dns ſaraꝫ ſic ꝓmiſerat ⁊ impleuit q̄ locut⁹ ē. Cōcepitqꝫ ⁊ peꝛpit filiū in ſenectute ſua. tpe q̄ p̄dixerat ei de⁹. Vocauitqꝫ abraam nomē filij ſui quez genuit ei ſara yſaac. ⁊ circūcidit eū octauo die. ſicut p̄cepat ei de⁹ cū eēt centū annoꝛ. Hac q̄p pe etate pris natus ē yſaac. Dixitqꝫ ſara Riſuꝫ fecit mihi de⁹. ⁊ quicūqꝫ audierit coꝛridebit mihi. Rurſumqꝫ ait: Quis auditur⁹ crederet abraā q ſara lactaret filiū. quē peꝛpit ei iā ſeni? Creuit igit puer. ⁊ ablactat⁹ ē. Fecitqꝫ abraā grāde cōuiuiū in die ablactatiōis ei⁹. Cūqꝫ vidiſſet ſara filiū agar egyptie ludentez cum yſaac filio ſuo. dixit ad abraā: Eiſce ancillam hāc ⁊ filiū ei⁹. Nō enī erit hꝛes filius ancille cū filio meo yſaac. Dure accepit hoc abraā ꝓ filio ſuo. Cui dixit deus: Non tibi videat aſperū ſup puero ⁊ ſup ancilla tua. Oia q̄ dixerit tibi ſara. audi vocē ei⁹. qꝛ in yſaac vocabit tibi ſemen. Sz ⁊ filiū ancille faciā in gentē magnā qꝛ ſemē tuū ē. Surrexit itaqꝫ abraā mane ⁊ tollens panē ⁊ vtrē aq̄ impoſuit ſcapule ei⁹. tradiditqꝫ puer ⁊ dimiſit eam. Que cū abiſſet. errabat in ſolitudie ber ſabee. Cūqꝫ ꝓſumpta eēt aq̄ in vtre. abiecit puer ſubter vnā arbꝛē q̄ ibi erat. ⁊ abiit. Sedit qꝫ e regiōe ꝓcul. q̄ntuꝫ pōt arc⁹ iacere. Dixit enī: Nō videbo moꝛiē tem puer. Et ſedēs ē. leuauit vocē ſuaꝫ ⁊ fleuit. Exaudiuit aūt de⁹ vocem pueri Vocauitqꝫ angl⁹ dni agar de celo dicēs Quid agis agar? Noli timere. Exaudiuit enī de⁹ vocē pueri: de loco in quo eſt: Surge ⁊ tolle puer ⁊ tene manū illius qꝛ in gentē magnā faciā euꝫ. Aperuitqꝫ oculos ei⁹ de⁹. Que vidēs puteū aque. abiit ⁊ impleuit vtrē. deditqꝫ puero bibere. ⁊ fuit cū eo. Qui creuit ⁊ moꝛat⁹ ē in ſolitudie. factuſqꝫ ē iuueis ſagittar⁹ Habitauitqꝫ in deſerto pharan Et accepit illi mr̄ ſua vxoꝛē de terra egypti. Eodem tpe dixit abimelech et phicol princeps exercit⁹ ei⁹ ad abraā. De⁹ tecū ē in vniuſis q̄ agis. Jura g̃ p dēm ne noceas mihi ⁊ poſteris meis ſtirpiqꝫ mee. ſz iuxta miſericoꝛdiā quam feci tibi. facies mihi ⁊ tre in q̄ verſat⁹ es aduena. Dixitqꝫ abraā: Ego iurabo. Et increpauit abimelech ꝓt puteū aq̄ quē vi abſtulerāt ſui ei⁹. Rñditqꝫ abimelech: Neſciui q̄s fecerit hāc rē. Sz ⁊ tu nō indicaſti mihi ⁊ ego nō audiui ꝓter hodie. Tulit itaqꝫ abraā oues ⁊ bues. ⁊ dedit abimelech. Percuſſerūtqꝫ ambo fedus. Et ſtatuit abraaꝫ ſeptē agnas gregꝫ ſeoꝛſuꝫ Cui dixit abimelech: Quid ſibi volūt ſeptez agne iſte q̄s ſtare feciſti ſeoꝛſum? At ille Septē inq̄t agnas accipies ꝺ manū mea vt ſint mihi in teſtimoniuꝫ: qm̄ ego fodi puteū iſtuꝫ. Idcirco vocat⁹ ē loc⁹ ille berſabee: qꝛ ibi vterqꝫ iurauit. ⁊ inierūt fedus ꝓ puteo iuramēti. Surrexit aūt abimelech ⁊ phicol princeps exercit⁹ ei⁹: reūſiqꝫ ſunt ī terrā paleſtinoꝛ. Abraam vero plātauit nem⁹ in berſabee. et inuo-

cauit ibi nomẽ dei eterni ⁊ fuit colonus terre paleſtinoꝝ diebꝰ mltis. XXII

Quæ poſtq̃ geſta ſũt. tẽptauit dẽ⁹ abraaz. ⁊ dixit ad eũ: Abraã abra am. At ille rñdit. Adſum. Ait il li: Tolle filiũ tuũ vnigenitũ quẽ diligiſ yſaac. ⁊ vade in trã viſionis. atq; ibi offe/ res eũ in holocauſtũ. ſup vnũ montiuꝫ quẽ mõſtrauero tibi. Iurgiꝫ abraã de no/ cte cõſurgens. ſtrauit aſinũ ſuũ. ducẽs ſecũ duos iuuenes ⁊ yſaac filiũ ſuũ. Cũq; cõcidiſſet ligna ĩ holocauſtuꝫ. abijt ad locũ quẽ ꝓcepat ei dẽ⁹. Die aũt tertio e/ leuatis oculꝭ vidit locũ ꝓcul. dixitq; ad pueros ſuos: Expectate hic cuꝫ aſino: e/ go ⁊ puer illucvſq; ꝓperãtes: poſtq̃ ado rauerim⁹ reuertẽ ad vos. Tulit q̃q; li/ gna holocauſti. ⁊ ĩpoſuit ſup yſaac filiuꝫ ſuũ. Ipſe vero portabat in manibꝰ ignẽ et gladiuꝫ. Cũq; duo pgerẽt ſil. dixit yſaac pri ſuo: Pr̃ mi. At ille rñdit: Quid vis fili: Ecce inq̃t ignis ⁊ ligna. vbi ẽ victi/ ma holocauſti: Dixit aũt abraã. Deꝰ p/ uidebit ſibi victimaꝫ holocauſti fili mi. Pergebãt g̃ pariter. ⁊ venerũt ad locum quẽ oñderat ei dẽ⁹. in q̃ edificauit altare ⁊ deſup ligna cõpoſuit. Cunctꝫ alligaſſet yſaac filiũ ſuũ: poſuit eum in altare ſup ſtruẽ lignoꝝ. Extẽditq; manũ ⁊ arripu/ it gladiũ vt ĩmolaret filiuꝫ ſuuꝫ. Et ecce angl⁹ dñi de celo clamauit dicẽs: Abraã abraam. Qui rñdit: Adſum. Dixitq; ei: Nõ extẽdas manuꝫ tuaꝫ ſup puerꝫ. neq; facias illi q̃q̃. Nũc cogui q̃ timeas dõ/ minũ. ⁊ nõ pepciſti vnigenito filio tuo ꝓpter me. Leuauit abraã oculos ſuos vi/ ditq; poſt tergũ arietẽ int̃ vepres hrẽtẽ cornibꝰ. Quẽ aſſumens. Obtulit holo/ cauſtũ ꝓ filio. Appellauitq; nomẽ loci il lius. dñs videt. Vñ vſq; hodie dicit̃: in mõte dñs videbit. Vocauit aũt angel⁹ dñi abraã ſecũdo de celo. dicẽs: Per me metiꝑm iuraui dicit dñs. qꝛ feciſti hanc rẽ. ⁊ nõ pepciſti filio tuo vnigenito ꝓp̃t me: bñdicã tibi. ⁊ mltiplicabo ſemẽ tuuꝫ ſicut ſtellas celi. ⁊ velut arenã q̃ eſt in li tore maris. Poſſidebit ſemẽ tuũ portas inimicoꝝ ſuoꝝ. ⁊ bñdicent̃ in ſemĩe tuo oẽs gẽtes terre: qꝛ obediſti voci mee. Re uerſus ẽ abraaz ad pueros ſuos: abierũt q̃ berſabee ſil. ⁊ hitauit ibi. Dis itaq; ge ſtis nunciatum ẽ abraã q̃ melcha q̃q; ge nuiſſet filios nachoꝝ fratri ſuo: hus pri/ mogenitũ. ⁊ buꝫ frẽm eiꝰ. ⁊ chamuel pa trẽ ſyroꝝ. ⁊ caſeth. ⁊ açau. phældas q̃q; ⁊ yedlaf ⁊ bathuhel. de q̃ nata ẽ rebecca. Oc/ cto iſtos genuit melcha nachoꝝ fratri a/ braaz. Cõcubina vero illius noĩe roma peperit thabee. ⁊ gaon. ⁊ thaas. ⁊ maacha

Vixit aũt ſara centũ XXIII viginti ſeptẽ ãnis. ⁊ mortua eſt in ciuitate arbee. q̃ eſt hebron ĩ terra chanaan. Venitq; abraaz vt plan/ geret. ⁊ fleret eã. Cũq; ſurrexiſſet ab of/ ficio funeris. locut⁹ eſt ad filios heth. di cẽs: Aduena ſuꝫ. ⁊ pegrin⁹ apud vos. da te mihi ius ſepulcri vobiſcuꝫ: vt ſepeliã mortuũ meuꝫ. Rñderũt filij heth. dicẽ/ tes: Audi nos dñe. Princeps dei es a/ pud nos. in electis ſepulcris nr̃is. ſepeli mortuũ tuuꝫ. nulluſq; phibere te pote/ rit q̃n in monumẽto ei⁹ ſepelias mortu um tuuꝫ. Surrexit abraã. ⁊ adorauit po pulũ terre. filios videlicꝫ heth. Dixitq; ad eos: Si placet aĩe vr̃e vt ſepeliã mor tuum meuꝫ. audite me. ⁊ intercedite ꝓ me apud ephron filiuꝫ seor. vt det mihi ſpeluncã duplicẽ quã hꝫ in extrema pte agri ſui. Pecunia digna tradat eã mihi coram vob̃ in poſſeſſionẽ ſepulcri. Habita bat aũt ephron ĩ medio filioꝝ heth. Re ſponditq; ephron ad abraã cunctꝭ audiẽ tibꝰ q̃ ingrediebant̃ portã ciuitatꝭ illius dicẽs: Neq̃q̃ ita fiet dñe mi. ſꝛ tu magiſ auſculta q̃ loq̃r. Agr̃. trado tibi. ⁊ ſpe/ luncã q̃ ĩ eo ẽ p̃tibꝰ filijs ꝓpli mei. Se peli mortuũ tuuꝫ. Adorauit abraã coraꝫ dño. ⁊ ꝓplo terre. ⁊ locut⁹ eſt ad ephron: circũſtãte plebe eius. Queſo vt audias me: Dabo pecuniaꝫ ꝓ agro. ſuſcipe eã. et ſic ſepeliã mortuũ meuꝫ in agro. Rñdit q̃q; ephron. Dñe mi audi me. Terra quã poſtulas q̃dringẽtos ſiclos argẽti valet Iſtud ẽ preciũ inter me ⁊ te. Sꝛ q̃ntuꝫ eſt hoc: Sepeli mortuũ tuuꝫ. Qñ cum audiſſet abraaz appendit pecuniã quam

ephron postulauãt audiẽtib filijs heth
q̃dringẽtos siclos argẽti pbate mone
te publice. Cõfirmatusq̃ ẽ ager q̃ndaz
ephronis in q̃ erat spelũca duplex respi
ciens mãbre tã ipe q̃ spelunca ⁊ oẽs ar
bores ei⁹ in cũctis termis ei⁹ p circũituz
abrae i possessionẽ vidẽtib filijs heth ⁊
cũctis q̃ intrabãt portã ciuitatis illi⁹. Atz
ita sepeliuit abraã sarã vxorẽ suã i spelũ
ca agri duplici q̃ respiciebat mãbre: hec
est hebron i terra chanaan. Et ꝓfirmat⁹
est ager ⁊ antrũ qđ erat i eo abrae i pos
sessionẽ monumenti a filijs heth.

XXIIII

Erat aũt abraam se
nex dierũq̃z multoz ⁊ dñs i cũ
ctis bñdixerat ei. Dixitq̃z ad ser
uum seniorẽ domus sue q̃ erat oĩb q̃
habebat. Pone manuz tuaz subter femi
meuz vt adiurez te p deuz celi ⁊ terre vt
nõ accipias vxorẽ filio meo de filiabz cha
naneoz inter q̃s habito: sz ad terrã ⁊ co
gnationẽ meã pficiscaris ⁊ inde accipi
as vxorẽ filio meo ysaac. Rñdit fu⁹: Si
noluerit ml̃r venire mecũ in terrã hãc:
nunq̃d reducere debeo filiuz tuuz ad lo
cum de q̃ tu egressus es? Dixitq̃z abraaz
Caue ne q̃n reducas filiuz meum illuc.
Dñs celi ⁊ terre q̃ tulit me de domo pa
tris mei ⁊ de terra natiuitatis mee q̃ lo
cutus ẽ mihi ⁊ iurauit mihi dicẽs: semi
ni tuo dabo terrã hãc. ipe mittet ãgeluz
suũ coram te ⁊ accipies inde vxorem filio
meo. Sin aũt ml̃r noluerit seq̃ te non
teneberis iuramẽto: filiũ tm̃ meuz ne re
ducas illuc. Posuit g̃ fuus manuz sub
femore abraã dñi sui ⁊ iurauit illi super
ſmone hoc. Tulitq̃z decẽ camelos de gre
ge dñi sui ⁊ abijt ex oĩb bonis eius por
tans secũ: pfectusq̃z perrexit in mesopota
miã ad vrbẽ nachor. Cũq̃z camelos fecis
set accũbere extra oppidũ iuxta puteum
aq̃ vespe eo tpe q̃ solent mulieres egre
di ad hauriẽdã aquã: orauit dixĩs
Dñe deus dñi mei abraaz occurre obse
cro mihi hodie: et fac misericordiaz cum
dño meo abraaz. Ecce ego sto ppe fontẽ
aq̃ ⁊ filie habitatoz hui⁹ ciuitatis egredi
entur ad hauriendã aquaz. Igit puella
cui dixero: inclina hydriã tuã vt bibam
⁊ illa rñderit bibe q̃n ⁊ camelis tuis da
bo potũ: ipa est quã preparasti fuo tuo ysa
ac: ⁊ p hoc intelligã q̃ feceris misericor
diã cũ dño meo abraaz. Nec dũ intra se
verba cõpleuerat: ⁊ ecce rebecca egredie
bat filia bathuel filij melche vxoris na
chor fris abraaz: hñs hydriaz in scapula
sua: puella decora nimis virgoq̃z pulcerri
ma ⁊ incognita viro. Descẽderat autez
ad fontẽ ⁊ impleuerat hydriã aq̃: ac reũ
tebat. Occurritq̃z ei fuus ⁊ ait: Pauril
luz aq̃ mihi ad bibendum prebe de hydria
tua. Que rñdit: Bibe dñe mi. Celeriter
q̃z deposuit hydriã sup vlnã suã: et dedit
ei potuz. Cũq̃z ille bibisset adiecit. Qui
⁊ camelis tuis hauriã aquã: donec cũcti
bibant. Effundensq̃z hydriã in canalib
recurrit ad puteum vt hauriret aquã ⁊
haustã oĩb camelis dedit. Ipe aũt con
templabat eã tacitus: scire volẽs vtruz
prosper iter suũ fecisset de⁹ an nõ. Postq̃z
autẽ biberũt cameli protulit vir inaures
aureas appendẽtes siclos duos: ⁊ armil
las totidẽ pondo siclor decẽ. Dixitq̃z ad
eã: Cui⁹ es filia? Indica mihi. Est in do
mo pris tui loc⁹ ad manendum? Que re
spondit: Filia suz bathuelis filij nachor:
quẽ peperit ei melcha. Et addidit dicens:
Paleaz q̃z ⁊ feni plurimũ est apud nos
⁊ locus spacios est ad manẽdũ. Incli
nauit se hõ ⁊ adorauit dñm dicens: Be
nedict⁹ dñs de⁹ dñi mei abraaz q̃ nõ ab
stulit misericordiã ⁊ veritatẽ suaz a dño
meo: ⁊ recto itinere me perduxit in domũ
fris dñi mei Cucurrit itaq̃z puella ⁊ nũ
ciauit in domũ mris sue oĩa q̃ audierat.
Habebat aũt rebecca frem nomĩe laban
Qui festin⁹ egressus est ad homĩez vbi
erat fons. Cũq̃z vidisset inaures ⁊ armil
las in manib sororis sue ⁊ audisset cũ
cta verba referentis: hec locut⁹ est mihi
hõ: venit ad virũ q̃ stabat iuxta camelos
⁊ ppe fontẽ aq̃. dixitq̃z ad eũ. Ingredere
benedicte dñi. Cur foris stas? preparaui
domũ ⁊ locũ camel⁹ tuis. Et introduxit
eũ in hospitiuz ac destrauit camelos: de
ditq̃z paleas ⁊ fenuz ⁊ aquã ad lauãdos

pedes camelor̃·⁊ viror̃ qui venerãt cuz eo. Et appoſitus ẽ in ꝓſpectu ei⁹ panis. Qui ait: Nõ comedã: donec loq̃r ſermones meos. Rñdit ei: Loquere. At ille. Seruus inq̃t abraaz ſum. Et dñs bene dixit dño meo valde·⁊ magnificatuſ eſt ⁊ dedit ei oues ⁊ boues· argentũ ⁊ aurũ ſeruos ⁊ ancillas· camelos ⁊ aſinos. Et pepit ſara vxor dñi mei filiuz dño meo ĩ ſenectute ſua: deditq̃ illi oĩa que habuerat. Et adiurauit me dñs meus dicens Nõ accipies vxorẽ filio meo de filiabus chananeor̃·in q̃r terra habito·ſz ad domũ pris mei pges: ⁊ de cognatione mea accipies vxorẽ filio meo. Ego vero rñdi dño meo Quid ſi noluerit venire mecũ mulier? Dñs ait in cui⁹ ꝓſpectu ambulo· mittet angelũ ſuuz tecũ·⁊ diriget viam tuã: accipieſq̃ vxorẽ filio meo de cognatiõe mea de domo pris mei. Inno/cens eris a maledictiõe mea: cũ veneris ad primos meos·⁊ nõ dederit tibi. Veni q̃ hodie ad fontez aq̃·⁊ dixi: Dñe deus dñi mei abraaz ſi direxiſti viã meã ĩ qua nunc ambulo· ecce ſto iuxta fontẽ aque ⁊ virgo q̃ egrediet ad hauriendã aquaz audierit a me· da mihi paxillum aq̃ ad bibendũ de hydria tua·⁊ dixerit mihi· et tu bibe·⁊ camelis tuis hauriã· ipa ẽ mulier quã præparauit dñs filio dñi mei. Cũ q̃z hec tacit⁹ mecũ voluerez· apparuit rebecca veniẽs cũ hydria quaz portabat in ſcapula: deſcẽditq̃ ad fontez·⁊ hauſit aquã. Et aio ad eã: Da mihi paululũ bibere. Que feſtinãs depoſuit hydriam de hũero·⁊ dixit mihi: Et tu bibe: et camelis tuis tribuã potũ. Bibi·⁊ adaq̃uit camelos. Interrogauiq̃ eã ⁊ dixi: Cui⁹ es filia Que rñdit: Filia bathuel ſũ filij nachor quẽ pepit ei melcha. Suſpẽdi itaq̃ inaures ad ornandã faciem ei⁹: ⁊ armillas poſui in manib⁹ ei⁹. Deprocidiq̃ adoraui dñm· bñdicens dño deo dñi mei abraaz· qui direxit me recto itinere· vt ſumerẽ filiã fris dñi mei filio ei⁹. Quãobrẽ ſi facitis miſericordiã ⁊ veritatẽ cuz dño meo indicate mihi· ſin aũt aliud placet· ⁊ hoc dicite mihi· vt vadã ad dexteraz ſiue ad ſiniſtrã. Rñderunt laban ⁊ bathuel. A dño egreſſus eſt ſmo. Nõ poſſumus extra placitũ ei⁹ q̃cq̃z aliud loq̃ tecũ. En rebecca coram te ẽ· tolle eã ⁊ pficiſcere: et ſit vxor filij dñi tui: ſic locut⁹ eſt dñs. Qđ cũ audiſſet puer abraã; pcidẽs adorauit in terra dñm. Prolatiſq̃ vaſis argẽteis ⁊ aureis ac veſtib⁹ dedit ea rebecce· p munere. Fratribus q̃q ei⁹ ⁊ matri dona obtulit. Finito q̃uiuio veſcẽtes piter ⁊ bibentes mãſerunt ibi. Surgẽs aũt mane locutus ẽ puer. Dimittite me· vt vadaz ad dñm meũ. Rñderũtq̃ frater eius ⁊ mr̃ Maneat puella ſaltẽ decẽ dies apud nos ⁊ poſtea pficiſcet. Nolite ait me retinere· q̃ dñs direxit viã meaz. Dimittite me vt pgam ad dñm meũ. Et dixerũt: Vocemus puellã·⁊ q̃ramus ip⁹ voluntatẽ Cui⁹q̃ vocata venieſſet· ſciſcitati ſũt. Vis ire cuz hoĩe iſto? Que ait: Vadã. Dimiſerunt g̃ eaz ⁊ nutricẽ illi⁹· ſuumq̃ abraam ⁊ comites eius· imprãtes proſpera soror ſue atq̃ dicẽtes: Soror nra es. Creſcas in mille milia ⁊ poſſideat ſemẽ tuũ portas inimicor̃ ſuor̃. Igit̃ rebecca ⁊ puelle illi⁹ aſcẽſis camel⁹ ſecute ſunt viruz q̃ feſtinus reũtebat ad dñz ſuũ. Eo aũt tpe deambulabat yſaac p viã q̃ ducit ad puteuz· cui⁹ nomẽ eſt viuẽtis ⁊ videntis Habitabat enĩ in terra auſtrali· ⁊ egreſſus fuerat ad meditandũ in agro inclinata iã die. Cunq̃z eleuaſſet oculos· vidit camelos venientes procul. Rebecca q̃q ꝓſpecto yſaac deſcẽdit de camelo· ⁊ ait ad puer: Quis ẽ ille hõ q̃ venit p agrũ ĩ occurſum nobis? Dixitq̃ ei: Ipe eſt dñs meus. At illa tollens cito palliuz ſuum opuit ſe. Seruus autẽ cũcta q̃ geſſerat narrauit dño ſuo yſaac. Qui introduxit eam in tabernaculum ſare matris ſue· ⁊ accepit eam vxorem· ⁊ intantuz dilexit eam vt voluerit q̃ ex morte matris eius acciderat temperaret.

XXV

Abraam vero aliã duxit vxorem noĩe cethurã: q̃ pepit ei zamran ⁊ iecſan· ⁊ madan· et madian· et iesboch et Sue. Iecſan quoq̃z genuit ſaba ⁊ dadã. Filij dadã fuerunt· aſſurim ⁊

lathusim ⁊ laomim. ¶At vero ex madian ortꝰ ē epha ⁊ epher ⁊ enoch ⁊ abida ⁊ eldaa. Oēs hi filij cethure. ¶Deditq; abraam cūcta q̄ possederat ysaac: filijs aūt cō cubinaꝝ largitꝰ est mūera ⁊ sepauit eos ab ysaac filio suo dum adhuc ipe viueret ad plagā orientalē. ¶Fuerūt aūt dies vite abraae centū septuaginta q̄nq; anni ⁊ deficiens mortuꝰ est i senectute bona p; uectaq; etate ⁊ plenus dierū: ꝯgregatus q; est ad pplm suū. Et sepelierūt eum ysaac ⁊ hismael filij sui in spelūca duplici q̄ sita est i agro ephron filij seor ethei: e regione mābre quam emerat a filijs heth. Ibi sepultꝰ est ipe ⁊ sara vxor eiꝰ. Et pꝰ obitū illiꝰ bñdixit deꝰ ysaac filio eiꝰ: qui habitabat iuxta puteū noie viuentis ⁊ vidētis. ¶Hec sunt generatiōes hismael filij abraae quem pepit ei agar egyptia famula sare: ⁊ hec noia filiorꝝ eiꝰ in vocabulis ⁊ gñatiōib; suis. ¶Primogenitꝰ hismael nabaioth deinō cedar ⁊ abdeel ⁊ mabsan masma quoq; ⁊ duma ⁊ massa adad ⁊ thema ⁊ iachur ⁊ naphis ⁊ cedma. Isti sunt filij hismael ⁊ hec noia p castella et oppida eorꝝ duodecim principes tribuum suarꝝ. Et facti sunt āni vite hismael centū triginta septē: deficiensq; mortuꝰ ē et appositꝰ ad pplm suū. ¶Habitauit aūt ab euila vsq; sur q̄ respicit egyptū introeūtib; assyrios. Coram cūctis fratrib; suis obijt ¶Hec q̄s sunt generatiōes ysaac filij abraam. Abraam genuit ysaac. Qui cū q̄draginta esset ānoꝝ duxit vxorē rebeccā filiam bathuel syri de mesopotamia sororē laban. ¶Deprecatusq; ē ysaac dñm p vxore sua: eo q̄ esset sterilis. Qui exaudiuit eū ⁊ dedit ꝯceptū rebecce: ⁊ collidebant in vtero eiꝰ pueri. Que ait. Si sic mihi futurum erat q̄d necesse fuit ꝯcipere ¶Perrexitq; rebecca vt consuleret dñm. Qui rñdens ait: Due gētes sunt in vtero tuo ⁊ duo pplī ex vētre tuo dividentur pplusq; pplm superabit ⁊ maior seruiet minori. Jā tps pariendi aduenerat ⁊ ecce gemini in vtero eiꝰ repti sūt. Qui primꝰ egressus ē rufus erat ⁊ totꝰ in more pelle hispidus vocatūq; est nomē eius esau.

¶Protinus ale egrediēs plantaz fris tenebat manu ⁊ idcirco appellauit eum iacob. Sexagenariꝰ erat ysaac qñ nati sūt pueri. Quibꝰ adultis factus est esau vir gnarus venādi ⁊ hō agricola iacob aūt vir simplex habitabat i tabernaculis. Ysaac amabat esau: eo q̄ de venatiōib; illiꝰ vescere et rebecca diligebat iacob. Coxit aūt iacob pulmētū. Ad quē cum venisset esau de agro lassus ait: Da mihi de cocti one hac rufa: q̄ opido lassus sum. Quam ob cām vocatus est nomē eiꝰ edom. Cui dixit iacob. Vende mihi primogenita tua: Ille rñdit: En morior. Quid mihi prodest primogenita: Ait iacob: Jura q̄ mihi. Jurauit ei esau ⁊ vēdidit primogenita ⁊ sic accepto pane ⁊ lentis edulio comedit ⁊ bibit ⁊ abijt: pupipendens q̄ primogenita vendidisset. XXVI

ORta aūt fame sup terrā post eā sterilitatē q̄ acciderat in diebꝰ abraam: abijt ysaac ad abimelech regē palestinoꝝ i gerara. ¶Apparuitq; ei dñs ⁊ ait: Ne descēdas in egyptū. sed quiesce i terra quā dixero tibi ⁊ peregrinare i ea eroq; tecū ⁊ bñdicam tibi. Tibi enī ⁊ semī tuo dabo vniūsas regiōes has cōplēs iuramentū q̄d spopōdi abraā patri tuo: ⁊ multiplicabo semē tuū sic stellas celi. Dabo q; posteris tuis vniūsas regiōes has: et bñdicent in semīe tuo oēs gētes tre: eo q̄ obedierit abraā voci mee ⁊ custodierit pcepta ⁊ mādata mea ⁊ cerimōias legesq; suauerit. Mānsit itaq; ysaac i gerar. Qui cū interrogaret a viris loci illius sup vxore sua rñdit. Soror mea est. Timuerat enī pfiteri q̄ sibi eēt sociata piugio: reputās ne forte interficerēt eum pter illiꝰ pulcritudinē. Cūq; ptrānsissēt dies plimi ⁊ ibidem morarer pspiciens abimelech rex palestinoꝝ p fenestrā: vidit eū iocantē cū rebecca vxore sua ⁊ accersito eo ait: ¶Perspicuum ē q̄ vxor tua sit. Cur mētitꝰ es eā sororē tuā eē: Rñdit: Timui ne morerer pp eam. Dixitq; abimelech. Quare imposuisti nob. ¶Potuit coire q̄spiā de pplo cū vxore tua: ⁊ induxeras sup nos grāde pctm̄. ¶Precepit

q̄z oī pp̄lo dicenſ: Qui tetigerit hȳis h⁹ ȳroz̄e· moꝛte moꝛiet. Egreſſuſ aūt yſaac ī ꝛra illa: ⁊ iueīt in ip̄o āno cētuplū. Bñdixitq̄z ei dn̄s ⁊ locupletatus ē hō: ⁊ ibat p/ficiens atq̄z ſuccreſcēs· donec magn⁹ nimꝛ mēter effectus ē: habuitq̄z poſſeſſiones ouiū ⁊ armētoꝛ· ⁊ fāilie plīmū· Ob hoc inuidētes ei paleſtini· oēs puteos q̄s fo derāt ſui p̄ris illi⁹ abꝛaā: illo tpe obſtru xerūt implētes humo: intantum vt ip̄e abimelech dicerz ad yſaac. Recede a no bis: q̄m̄ potētioꝛ nob fact⁹ es valde· Et ille diſcedēs vt veniret ad toꝛrentez ge/rare habitaretq̄z ibi· rurſum fodit alios puteos· q̄s foderāt ſui p̄ris ſui abꝛaam ⁊ q̄s illo moꝛtuo oli obſtruxerant phili ſtijm. Appellauitq̄z eoſ eiſdē noibꝫ q̄buſ añ p̄ vocauerat. Foderūtq̄z in toꝛrente ⁊ reppererūt aquā viuā. Sꝛz ⁊ ibi iurgi/um fuit paſtoꝛ gerare· ad ꝙ ſus paſtoꝛes yſaac dicētiū: Nr̄a eſt aq̄. Quāobꝛez no/mē putei ex eo q̄d acciderat vocauit ca/lūniaz. Foderūt aūt ⁊ aliū ⁊ p illo q̄z ri/xati ſūt appellauitq̄z eū īimicitias. Qꝛo fect⁹ inde fodit aliū puteū: p q̄ nō ꝓten/derūt. Itaq̄z vocauit nomē ei⁹ latitudo dicēs: Nūc dilatauit nos dn̄s· ⁊ fecit cre ſcere ſup terraz. Aſcēdit aūt yſaac ex illo loco ī bersabee: vbi apparuit ei dn̄s ī ip̄a nocte dicēs: Ego ſuz de⁹ abꝛaā p̄ris tui. Noli timere: qꝛ ego tecū ſuz. Bñdicaz ti bi ⁊ mlt̄iplicabo ſemē tuuz: ꝓpter ſuum meū abꝛaam. Itaq̄z edificauit ibi altare dn̄o: ⁊ inuocato noīe dn̄i extēdit tabna/culū· ꝑcepitq̄z ſuis ſuis vt foderēt pute um. Ad quē locū cū veniſſent de geraris. abimelech· ⁊ ochoz̄ath amic⁹ illi⁹ ⁊ phi/col dux militū: locut⁹ eſt yſaac. Quid ve niſtis ad me ꝛoiem quē odiſtiz· et expuli/ſtis a vob? Qui rñderūt: Vidim⁹ tecuz eſſe dn̄m· ⁊ idcirco nos dixim⁹: Sit iu/ramentū inꝰ nos· ⁊ ineam⁹ fedus vt nō facias nob q̄q̄z mali ſic̄ ⁊ nos nihil tuo rū attigimus nec fecim⁹ q̄d te lederet: ſz cū pace dimiſim⁹ auctū bñdictōe dn̄i Fecit g̃ eis ꝓuiuiū. Et poſt cibuz ⁊ potuz ſurgētes mane· iurauerūt ſibi mutuo: dimiſitq̄z eos yſaac pacifice in locū ſuū.

Ecce aūt venerūt in ip̄o die fui yſaac: ā/nunciātes ei de puteo quē foderāt· atq̄z dicētes: Inuenim⁹ aquā. Vn̄d appella uit eū abundantiā· ⁊ nomē vrbi impoſi tū eſt bersabee vſq̄z in p̄ntez diē. Eſau ve ro q̄dragenarius duxit vxoꝛes duas: iu dith filiā beeri ethei· ⁊ baſemath filiaz e/lon eiuſdē loci: q̄ ambe offenderāt aīum yſaac ⁊ rebecce.

XXVII

Enuit aūt yſaac: ⁊ caligauerūt oculi ei⁹· ⁊ videre nō poterat: vo cauitq̄z eſau filiū ſuū maioꝛez· ⁊ dixit ei: Fili mi. Qui rñdit: Adſum. Cui p̄. Ui des inq̄t q senuerī· ⁊ ignoꝛē diē moꝛtis mee. Sume arma tua· ⁊ pharetrā ⁊ ar/cū ⁊ egredere foras. Cūq̄z venatu aliq̄d apꝑhēderz fac mihi inde pulmētū ſic̄ vt le me noſti· ⁊ affer vt comedā· ⁊ bñdicat tibi aīa mea añq̄z moꝛiar. Qd cū audiſſz rebecca ⁊ ille abiſſet ī agrū vt iuſſionem p̄ris ipleret· dixit filio ſuo iacob: Audi/ui p̄rez tuū loq̄ntē cuz eſau frē tuo· ⁊ di/centē ei: Affer mihi d venatiōe tua· ⁊ fac cibos vt comedā· ⁊ bñdicā tibi coꝛā dn̄o añq̄z moꝛiar. Nūc g̃ fili mi acq̄eſce ꝓſilijſ meis· ⁊ pgēs ad gregē affer mihi duos hedos optimos vt faciam ex eis eſcas p̄ri tuo q̄d libent vescat· q̄s cū intulerz ⁊ co/mederit· bñdicat t̄ priuſq̄z moꝛiat. Cui ille rñdit: Noſti q̄ eſau frr meus hō pilo ſus ſit et ego lenis. Si attractauit me p̄r me⁹ ⁊ ſenſerit· timeo ne putet ſibi vo luiſſe me illudere· ⁊ inducat ſup me ma ledictiōez ꝓ bñdictiōe. Ad quē mr̄· ī me ſit ait iſta maledictio fili mi: tm̄ audi vo cē meā ⁊ pgens affer q̄ dixi. Abijt ⁊ attu lit: deditq̄z mr̄i. Parauit illa cibos ſic̄ vel le noūat p̄rez illi⁹· ⁊ veſtibꝰ eſau valde bo nis· q̄s apud ſe hēbat domi· induit eū pel liculaſq̄z hedoꝝ circūdedit maſbꝰ ⁊ colli nuda pterit. Deditq̄z pulmētū· ⁊ panes q̄s coꝛerat tradidit· Quibꝰ illatis· dixit: p̄r mi. At ille rñdit: Audio. Quis es tu fili mi Dixitq̄z iacob: Ego ſuz p̄rioge nit⁹ tu⁹ eſau. Feci tibi ſic̄ p̄cepiſti mihi. Surge ſede ⁊ comede de venatiōe mea vt bñdicat mihi aīa tua. Rurſumq̄z yſa ac ad filiū ſuū: Quō inq̄t tā cito inuenire

potuisti fili mi? Qui rñdit: Dolũtas dei fuit vt cito occurreret mihi qđ volebaz Dixitqz ysaac: Accede huc vt tangã te fili mi: t pbem vtz tu sis filiꝰ me? esau an nõ. Accessit ille ad pẽz: t palpato eo: dixit ysaac: Vox qdẽ: vox iacob ẽ: sz manus manꝰ sunt esau. Et nõ cognouit euz: qz pilose manꝰ filitudinẽ maiorꝫ exꝑsserãt Bñdicẽs ḡ illi: ait: Tu es filiꝰ me? esau Rñdit: Ego suz. At ille: Affer inqt mihi cibos de venatiõe tua fili mi: vt bñdicat tibi aĩa mea Quos cũ oblatos comedisset: obtulit ei etiã vinũ. Quo hausto dixit ad eũ: Accede ad me: t da mihi osculũ fili mi. Accessit t osculatꝰ ẽ eũ. Statiqz vt sensit vestimẽtoz eiꝰ fragrãtiã: bñdicens illi: ait: Ecce odor filij mei sic odor agri pleni: cui bñdixit dñs. Det tibi deꝰ de roze celi: t de pinguedie tre abũdãtiã frumẽti vini t olei: t seruiãt tibi ppli: t adorent te tribꝰ. Esto dñs fratꝛ tuoꝝ: t incuruent añ te filij mris tue. Qui maledixerit tibi: sit ille maledictꝰ: t q bñdixerit tibi bñdictiõibꝰ repleaꝫ. Cũ ysaac fmonẽ ipleuerat: t egresso iacob foraz venit esau coctosqz de venatiõe cibos intulit pri dicẽs: Surge pr̃ mi: t comede de venatiõe filij tui: vt bñdicat mihi aĩa tua. Dixitqz illi ysaac: Quis enim es tu? Qui rñdit: Ego suz filiꝰ tuus pmogenitus esau. Expauit ysaac stupore vehemẽti: t vltra qz credi põt ãmirãs ait: Quis igiꝫ ille est q dudũ captã venatiõez attulit mihi: et comedi ex oĩbꝰ priusqz tu venires: Bñdixiqz ei: t erit bñdictꝰ. Audits esau fmonibꝰ pris: irrugit clamore magno: t pster̃at ait: Bñdic etiã t mihi pr̃ mi. Qui ait: Decit germanꝰ tuus fraudulẽter: t accepit bñdictiõem tuaz. At ille subiũxit: Juste vocatũ est nomẽ eiꝰ iacob. Supplãtauit enim me en altera vice. Pmogenita mea añ tulit: t nũc secũdo surripuit bñdictionẽ meã. Rursumqz ad pẽz: nũqd nõ refuasti ait t mihi bñdictionẽ: Rñdit ysaac: dñm tuũ illũ cõstitui: t oẽs frẽs suos fuituti eius subiugaui. Frumẽto t vino t oleo stabiliui eũ: t tibi post hec fili mi vltra qđ faciam: Cui esau. Nũ vnã inqt tm̃ bñdictionẽ hẽs pr̃: Mihi qz obsecro vt benedicas. Cũqz eiulatu magno fleret: motus ysaac dixit ad eũ: In piguedie tre t in rore celi desup erit bñdictio tua Dices in gladio t frẽ tuo fuies: tpsqz veniet cũ excutias t soluas iugũ eiꝰ ꝺ ceruicibꝰ tuis Oderat ḡ sp esau iacob p bñdictõe q benedixerat ei pr̃. Dixitqz in corde suo: Dies veniẽt dies luctus pris mei: t occidam iacob frẽz meũ. Nũciata sunt hec rebecce. Que timẽs t vocãs iacob filiũ suuz: dixit ad eũ: Ecce esau frr tuꝰ minaꝫ vt occidat te. Nũc ḡ fili audi voce mea: t cõsurgens fuge ad laban frem meũ in arã: habitabisqz cũ eo dies paucos donec requiescat furor fris tui: t cesset indignatio eius obliuiscaꝫqz eoꝝ q fecisti i eũ: postea mittã t adducã te inde huc. Cur vtroqz orbabor filio i vno die: Dixitqz rebecca ad ysaac. Tedet me vite mee pp̃ filias heth Si accepit iacob vxorez de stirpe huius terre: nolo viuere. XXVIII

Vocauit itaqz ysaac iacob t benedixit eũ: pcepitqz ei dicẽs: Noli accipe uxorẽ de genere chanaan: sz vade t proficiscere i mesopotamiaz syrie: ad domũ bathuel pris mris tue: t accipe tibi inde uxorẽ de filiabꝰ laban auunculi tui Deus aũt oipotẽs bñdicat tibi: t crescere te faciat atz mltiplicet vt sis i turbas ploꝝ: t det tibi bñdictiões abrae t semi tuo post te: vt possideas terrã pegrinationis tue: quã pollicitus ẽ auo tuo. Cũqz dimisisset eũ ysaac profectus venit in mesopotamiã syrie ad laban filiũ bathuel syri: frẽm rebecce mris sue. Videsqz aũ tẽ esau q bñdixisset pr̃ suus iacob: t misisset eũ in mesopotamiaz syrie: vt inde uxorẽ duceret: t q post bñdictiõez precepisset ei dicẽs: nõ accipies uxorẽ de filiabus chanaan: qdqz obediẽs iacob parẽtibus suis isset i syriã: pbãs qz q nõ libenter aspiceret filias chanaã pr̃ suꝰ: iuit ad hismaelẽ: t duxit uxorẽ absqz his qs prius hẽbat: melech filiã hismael filij abrã soroꝛez nabaioth. Igiꝫ egressus iacob de bersabee: pgebat aran. Cũqz venis

ſet ad quẽdaz locũ ⁊ vellet in eo reqeſce
re poſt ſol occubitũ. tulit de lapidib⁹ qui
iacebãt. ⁊ ſupponẽs capiti ſuo. dormiuit
in eodẽ loco. Vidit q̃z i ſomnis ſcalã ſtã/
tem ſup terrã. ⁊ cacumẽ illi⁹ tangens ce
lũ: anglos q̃z dei aſcẽdẽtes ⁊ deſcẽdẽtes
p eam: ⁊ dñm innixũ ſcale dicẽtem ſibi.
Ego ſuz dñs de⁹ abrahaz ꝓtis tui ⁊ de⁹ yſa
ac. Terrã in q̃ dormis tibi dabo ⁊ ſemini
tuo. eritq̃z ſemẽ tuũ q̃ſi puluis tre. Di/
latabe⁹ ad orientẽ ⁊ occidentẽ. ⁊ ſeptẽtri
onẽ ⁊ meridiẽ. ⁊ bñdicent in te ⁊ i ſemie
tuo cũcte tribꝰ tre. Et ero cuſtos tuus q̃
cũq̃z prexeꝝ. ⁊ reducã te i terraz hãc. nec
dimittã niſi cõpleuo vniuſa q̃ dixi. Cũ/
q̃z euigilaſſet iacob de ſomno. ait: Vere
dñs ẽ i loco iſto. ⁊ ego neſciebaz. Pauẽſ
q̃z q̃z terribil' eſt inq̃t loc⁹ iſte: Non ẽ hic
aliꝰ niſi dom⁹ dei ⁊ porta celi. Surgẽs q̃
iacob mane: tulit lapidẽ quez ſuppoſue
rat capiti ſuo. ⁊ erexit in titulũ fundens
oleũ deſup. Appellauitq̃z nomen vrb⁹ be
thel: q̃ prius luſa vocabat. Vouit etiam
votũ dicẽs: Si fuerit dñs mecũ. ⁊ cuſto
dierit me i via p quã ego ãbulo. ⁊ dede/
rit mihi panẽ ad veſcendũ ⁊ veſtimentũ
ad induendũ. reuſuſq̃z fuero ꝓſpere ad
domũ ꝓtis mei: erit mihi dñs in deuz. ⁊
lapis iſte quẽ erexi in titulũ. vocabit⁹ do
m⁹ dei: cũctoꝝũq̃z q̃ dederis mihi. decias
p offeram tibi. XXIX

Profect⁹ q̃ iacob venit in terraz
orientalẽ. ⁊ vidit puteũ in agro
tres q̃z greges ouiũ accubãtes iuxta eũ
Nã ex illo adaq̃bant pecora: ⁊ os ei⁹ grã
di lapide claudebat. Moſq̃z erat. vt cun
ctis ouib⁹ ꝓgregat⁹ deuoluerẽt lapidez:
⁊ refect⁹ gregib⁹ rurſuz ſup os putei po
nerẽt. Dixitq̃z ad paſtores: Frẽs vnde
eſtis: Qui rñderũt de aran. Quos intro
gans: nũq̃d ait noſt⁹ laban filiũ nachor:
Direrũt: Nouim⁹. Sanus ne eſt inq̃t:
Valet inquiũt. ⁊ ecce rachel filia ei⁹ venit
cũ grege ſuo. Dixitq̃z iacob: Adhuc mul
tũ diei ſupeſt: nec ẽ tps vt reducant ad
caulas greges. Date aũt potũ ouib⁹. et
ſic eas ad paſtũ reducite. Qui rñderũt
Nõ poſſum⁹. donec oĩa pecora ꝓgregent
⁊ amoueamus lapidẽ de ore puteꝝ vt ad
aquem⁹ greges. Adhuc loq̃bant: ⁊ ecce
rachel veniebat cuz ouib⁹ ꝓtis ſui. Nam
gregẽ ipa paſcebat. Quã cuz vidiſſet ia/
cob. ⁊ ſciret ꝓbrinã ſuã: ouesq̃z labã a/
uunculi ſui. amouit lapidẽ q̃ pute⁹ clau
debat: ⁊ adaq̃to grege oſculat⁹ eſt eã. Et
eleuata voce fleuit. ⁊ indicauit ei q̃ frat
eſſet ꝓtis ſui. ⁊ fili⁹ rebecce. At illa feſti/
nans nũciauit ꝓti ſuo. Qui cũ audiſſet
veniſſe iacob filiuz ſororis ſue. occurrit
obuiã ei: cõpleruſq̃z eũ. ⁊ oſcula ruens
duxit in domũ ſuã. Auditq̃z aũt cauſis iti
neris. rñdit: Os meũ es ⁊ caro mea. Et
poſtq̃z impleti ſunt dies mẽſis vni⁹. di/
xit ei: Nũ q̃ frat me⁹ es. gr̃atis ſeruies mihi:
Dic q̃d mercedis accipies. Habebat vero
duas filias. Nomẽ maioꝝ lya: mino/
appellabat rachel. Sz lya lippis erat ocu
lis. rachel decora facie ⁊ venusto aſpectu.
quã diligẽs iacob. ait: Seruiã tibi ꝓ ra
chel filia tua minore septẽ ãnis. Rñdit la
ban: Melio⁹ ẽ vt tibi eã dem q̃z alteri viro
Mane apud me. Seruiuit g̃ iacob ꝓ ra
chel septẽ ãnis. ⁊ videbant illi pauci di/
es p amoꝝ magnitudine. Dixitq̃z ad la
ban: Da mihi vroꝛẽ meã. qr iã tps ĩple
tũ eſt vt ingrediar ad illã. Qui vocatis
multꝝ amicoꝝ turb̃ ad conuiuiuz fecit nu/
ptias. ⁊ veſpe lyã filiã ſuã introduxit ad
eũ: dans ancillã filie ꝯelphã nomĩe. Ad
quã cũ ex more iacob fuiſſet ingreſſus.
facto mane vidit lyã. ⁊ dixit ad ſocerũ ſu
um. Quid ẽ q̃ facere voluiſti: Nõne ꝓ
rachel ſeruiui tibi: Quare impoſuiſti mi/
hi: Rñdit laban: Nõ eſt i loco nr̃o conſue/
tudinis vt minores ãñ tradamus ad nu
ptias. Imple hebdomadã dieꝝ huius
copule. ⁊ hãc q̃z dabo tibi ꝓ ope q̃ ſerui/
turus es mihi septẽ ãnis alijs. Acq̃euit
placito ⁊ hebdomada trãſacta rachel du
xit vroꝛẽ. Cui pr̃ ſeruã balaz tradiderat
Tandẽq̃z potit⁹ optatꝝ nuptijs amoreꝝ
ſequẽtis prioꝛi ꝓtulit: ſeruiẽs apud euz
septẽ ãnis alijs. Videſ aũt dñs q̃ deſpi
ceret lyã. aperuit vuluaz ei⁹. ſororẽ ſterili
manẽte. Que ꝯceptũ genuit filiũ: vo/
cauitq̃z nomen ei⁹ ruben. dicens. Vidit

dñs humilitatem meã. Nunc amabit me vir me⁹. Rursumq; ꝯcepit ⁊ pepit filiũ ⁊ ait: Quã vidit me dñs hñi cõtemptui dedit etiã istũ mihi. Vocauitq; nomen ei⁹ symeon. Concepitq; tertio ⁊ genuit aliũ filiũ·dixitq; Nũc q̃q; copulabit mihi marit⁹ meus: eo q; pepererim ei tres filios. Et idcirco appellauit nomẽ ei⁹ leui. Quarto ꝯcepit ⁊ pepit filiuz ⁊ ait: Modo confitebor dño. Et ob hoc vocauit eum iudam. Cessauitq; parere. XXX

Cernens aũt rachel q; infecũda esset·inuidit sorori sue·⁊ ait marito suo. Da mihi liberos·alioq; moriar. Cui irat⁹ rñdit iacob: Nũ pro deo ego sum·q̃ priuauit te fructu vẽtris tui? At illa. Habeo inq̃t famulã balã: ingredere ad illam vt pariat super genua mea ⁊ habeam ex illa filios. Deditq; illi balã in coniugiũ. Que ingresso ad se viro ꝯcepit ⁊ pepit filiuz. Dixitq; rachel: Iudicauit mihi dñs·⁊ exaudiuit vocẽ meã dans mihi filium Et idcirco appellauit nomẽ eius dan. Rursumq; bala cõcipiens pepit alterũ·p quo ait rachel. Conparauit me dñs cuz sorore mea ⁊ iualui Vocauitq; eũ neptalim. Sentiens lya q; parere desisset·celphã ancillã suã marito tradidit. Qua post ꝯceptuz edente filiuz dixit: Feliciter. Et idcirco vocauit nomen ei⁹ gad. Pepit q̃z celpha alterũ dixitq; lya: Hoc p beatitudie mea: Beatã q̃ppe me dicẽt oẽs mlieres. Propterea appellauit eũ Aser. Egressus aũt ruben tpe messis triticee in agrũ repperit mãdragoras·q̃s mri lye detulit. Dixitq; rachel: Da mihi partẽ de mãdragoris filij tui. Illa rñdit: Parũ ne tibi videt q; p/ripueris maritũ mihi: nisi etiã mandragoras filij mei tuleris. Ait rachel: Dormiat tecũ hac nocte p mãdragoris filij tui. Redeũtiq; ad vespam iacob de agro egressa ẽ in occursuz ei⁹ lya·⁊ ait: Ad me inq̃t intrabis: q; mercede conduxi te p mãdragoris filij mei. Dormiuitq; cũ ea nocte illa. ⁊ exaudiuit de⁹ pces ei⁹ Cõcepitq; ⁊ pepit filiuz q̃ntuz·⁊ ait: Dedit deus mercedẽ mihi·q; dedi ancillã meã viro meo. Appellauitq; nomẽ eius ysachar. Rursũ lya ꝯcipiẽs pepit sertũ filiũ·⁊ ait Dotauit me de⁹ dote bona. Etiã hac vice mecũ erit marit⁹ me⁹: eo q; genuerim ei sex filios. Et idcirco appellauit nomẽ ei⁹ zabulõ. Post quẽ pepit filiã noie dinã. Recordatus q; dñs rachel: exaudiuit eã·⁊ aperuit vuluã ei⁹·q̃ ꝯcepit ⁊ pepit filiũ dicens: Abstulit de⁹ opprobriũ meũ. Et vocauit nomẽ illi⁹ ioseph·dicẽs: Addat mihi dñs filiũ alterum. Mato autez ioseph·dixit iacob socero suo: Dimitte me vt reuertar in patriã meã ⁊ ad terram meã. Da mihi vxores ⁊ liberos meos p quibus seruiui tibi vt abeam. Tu vo nosti seruitutẽ q̃ seruiui tibi. Ait illi laban. Inueniã grãm in ꝓspectu tuo. Experimẽto di dici: qz bñdixerit mihi de⁹ ppt̃ te: Cõsti/tue mercedẽ tuã quã dem tibi. At ille respõdit: Tu nosti quõ seruierim tibi·⁊ q̃nta in manibus meis fuit possessio. Modicũ habuisti añq̃ venirẽ ad te·⁊ nũc diues effectus es: bñdixitq; tibi de⁹ ad introitũ meum. Justũ ẽ igit̃ vt aliq̃n prouideã domui mee Dixitq; laba. Quid tibi dabo? At ille ait: nihil volo. sz si feceris q̃ postulo: iteruz pascã ⁊ custodiã pecora tua. Gyra oẽs greges tuos·⁊ separa cũctas oues varias ⁊ sparso vellere: ⁊ quodcunq; fulũ ⁊ maculosuz variũq; fuerit·tã in ouibus q̃z in capris erit merces mea: Rñdebitq; mihi cras iusticia mea· q̃n placiti tps aduenerit coram te·⁊ oĩa q̃ nõ fuerint varia ⁊ maculosa ⁊ fulua tã in ouibꝫ q̃z in capris furti me argues. Dixitq; laba Gratũ habeo q̃ dicis. Et separauit in die illa capras ⁊ oues ⁊ hircos ⁊ arietes varios ⁊ maculosos. Cunctũ aũt gregem vnicolorẽ·i·albi ⁊ nigri vellerꝫ·tradidit in manu filiorꝫ suorꝫ·⁊ posuit spaciuz itineris triũ dierꝫ inter se ⁊ generꝫ: q̃ pascebat reliq̃s gregesꝫ ei⁹. Tollẽs g̃ iacob virgas populeas virides ⁊ amygdalinas ⁊ platanis· exporte decortauit eas. Detractisq; corticibꝫ in his q̃ spoliata fuerãt candor appuit: illa vero q̃ integ̃ fuerant viridia pmanserũt·atz in hũc moduz color effect⁹ est vari⁹. Posuitq; eas in cana

libꝫ vbi effundebaꝫ aq̃ vt cū vēniſſēt gre
ges ad bibendū. añ oc̃los hꝫent virgas
7 in aſpectu eaꝝ cōcipent. Factūq; eſt vt
in ipō caloꝛe coit⁹ oues intuerenꝫ ꝛ gaſ
7 parerēt maculoſa 7 varia 7 diuerſo co
loꝛe reſperſa. Diuiſitq; gregē iacob 7 po
ſuit virgas ī canalib⁹ añ oc̃los arietum
Erāt aūt alba 7 nigra q̃q; labā. ceteraue
ro iacob: ſepatis int ſe gregib⁹. Igiꝫ qñ
pīo tpe aſcēdebantur oues ponebat ia
cob virgas ī canalib⁹ aq̃ꝫ añ oc̃los arie/
tū 7 ouiū. vt ī eaꝝ ꝓtēplatiōe cōciperēt.
Qñ vo ſerotina admiſſura erat. 7 cōce/
ptus extrem⁹: nō ponebat eas. Factaq;
ſunt ea q̃ erāt ſerotina laban et q̃ primi
tpis. iacob. Ditatuſq; ē hō vltra modū
7 habuit greges mltos. ancillas 7 ſuos
camelos 7 aſinos XXXI

POſtq; aūt audiuit ꝛba filioꝝ la
bā dicētiū: tulit iacob oīa q̃ fue
rūt ptis nr̄i. 7 ō illi⁹ facl̃tate ditat⁹. fact⁹
eſt inclit⁹: nō aduertit q̃z faciez laban q ñ
eſſet erga ſe ſicut hēri et nudiuſtertius:
maxīe dicēte ſibi dñō: reūtere in terraz
patrū tuoꝝ 7 ad generatiōez tuaz. eroq;
tecū: miſit 7 vocauit rachel 7 lyā in agrū
vbi paſcebat greges. dixitq; eis: Video
faciē ptis vr̄i q nō ſit erga me ſic hēri 7
nudiuſterti⁹. Deꝰ aūt ptis mei fuit me
cū. 7 ipe noſtis q totꝫ viribꝫ meis ſerui
erim ptī vr̄o. Dz 7 pē vr̄ circūuenit me
7 mutauit mercedē meā decē vicib⁹. 7 tñ
ñ dimiſit eū deꝰ vt nocerꝫ mihi. Si qñ
dixit: varie erūt mercedes tue pariebāt
oēs oues varios fet⁹. qñ vo econtrario
ait: alba q̃q; accipies ꝓ mercede. oēs gre
ges alba pepereŕt. Tulitq; deꝰ ſubaz ptis
um 7 dedit mihi. Poſtq; enī ꝓcept⁹ oui
7 vidi ī ſomnis aſcēdētes mares ſup fe
minas. varios 7 maculoſos 7 diuerſoꝝ
coloꝝ. Dixitq; angl⁹ dñi ad me in ſom/
nis: Jacob. Et ego rñdi: Adſū. Qui ait
Leua oc̃los tuos. 7 vide vniūſos maſcu
los aſcēdentes ſup femias varios ma/
culoſos atꝫ reſperſos. Vidi enī oīa q̃ fe/
cit tibi laban. Ego ſum deus bethel. vbi
vnxiſti lapidē. 7 votū vouiſti mihi. Nūc
ergo ſurge 7 egredere ō terra hac reuer
tens in terrā natiuitatiꝫ tue. Reſponde
runtq; rachel 7 lya: Numq̃d habemus re
fidui quicq̃ ī facultatib⁹ 7 hereditate do
mus ptis noſtri? Nonne q̃ſi alienas re
putauit nos. 7 vendidit comeditq; pre/
cium noſtrū? Sed deꝰ tulit opes patri/
nī. 7 eas tradidit nobis ac filiis noſtris
Cūctō oīa que ꝓcepit tibi dñs. fac. Surſ
rexit aūt iacob 7 impoſitis liberis ac cō
iugibus ſuis ſup camelos abiit: tulitq;
oēm ſubam ſuam 7 greges. 7 quicq̃d in
meſopotamia acq̃ſierat: pergens ad yſa/
ac patrem ſuum in terraz chanaan. Eo
tpe ierat laban ad tondendas oues ſuas 7 ra
chel furata eſt idola patris ſui. Noluitq;
iacob cōfiteri ſocero ſuo q ꝓ fugeret. Cū
q; abiſſet tam ipe q; oīa que iuris ſui
erant. 7 amne tranſmiſſo ꝓgeret contra
montē galaad. nunciatū eſt labā die ter
tio q fugeret iacob. Qui aſſumptis fra
tribꝫ ſuis: pſecut⁹ eſt eū diebꝫ ſeptē. 7 cō
prehendit eū in mōte galaad. Elicitq; ī
ſomnis dicentē ſibi dñm Caue ne quic
q̃ aſpere loq̃ris ꝫ iacob. Jā q; iacob extē
derat in mōte tabernaculū. Cūq; ille cō
ſecut⁹ fuiſſet eū cuz fribꝫ ſuis in eodem
monte galaad fixit tentoꝛiū. Et dixit ad
iacob: Quare ita egiſti: vt clā me abige
res filias meas quaſi captiuas gladio?
Cur iḡrante me fugere voluiſti: nec īdi
care mihi vt pſeq̃rer te cū gaudio 7 cāti
cis 7 tympanis 7 citharis? Nō es paſſus vt
oſculārer filios meos et filias. Stulte
opat⁹ es. Et nūc q̃dem valz man⁹ mea
reddere tibi malū ſz deꝰ ptis tui hēri di/
xit mihi: Caue ne loq̃ris ꝫ iacob quicq̃
duri⁹. Eſto. Ad tuos ire cupiebas. 7 de/
ſiderio erat tibi dom⁹ ptis tui: Cur fura
tus es deos meos? Rñdit iacob Q iſcio
te pfect⁹ fuiz: timui ne violenť auferes fi
lias tuas. Q aūt furti me arguis. apud
quēcunq; ineneris deos tuos: neceť co
ram fribus noſtris. Scrutare quicq̃d
tuoꝛum apud me ineneris auſer. Hec
dicens ignoꝛabat q rachel furata eſſet
idola. Ingreſſus itaq; laban tabernacu
lum iacob 7 lye et vtriuſq; famule. non

inuenit. Cũq; intrasset tẽtoriuz rachel: illa festinãs abscõdit idola subt' stramẽta cameli ⁊ sedit desup: scrutãtiq; oẽ tentoriũ ⁊ nihil iueniẽti ait: Ne iraſcat dñs me⁹ q; coram te assurgere neq; o· qz iuxta ꝓsuetudinem femiaꝝ nũc accidit mihi. Sic delusa sollicitudo q̃rentẽ ẽ. Tumẽsq; iacob· cũ iurgio ait: Quã ob culpam meã ⁊ ob qó pctm̃ meuz sic exarsisti post me ⁊ scrutat⁹ es oẽz suppellectilẽ meaz: Quid inueĩsti de cũcta suba dom⁹ tue: Pone h̃ coã fribꝫ meis ⁊ fribꝫ tuis: ⁊ iudicẽt iter me ⁊ te. Idcirco vigĩti annis fui tecũ: oues tue ⁊ capre steriles nõ fuerũt· arietes gregis tui nõ comedi: nec captũ a bestia ostidi tibi. Ego dãnũ oẽ requirebã· Quicq̃d furti pibat a me exigebas die noctuq; estu vrgebar et gelu: fugiebatq; somn⁹ ab oculis meis. Sicq; p vigĩti ãnos i domo tua seruiui tibi· q̃ttuordeciz ꝓ filiabꝫ ⁊ sex ꝓ gregibꝫ tuis. Immutasti q̃z mercedẽ meã decẽ vicibꝫ. Nisi deus ptis mei abraã ⁊ timor ysaac affuisset mihi· forsitã modo nudũ me dimisisses Afflictionẽ meã ⁊ labores manuũ mearũ respexit dñs· ⁊ arguit te hesri. Respondit ei laban: Filie mee ⁊ filij ⁊ greges tui ⁊ oĩa q̃ cernis mea sunt. Quid possuz facere filijs ⁊ nepotibꝫ meis: Veni g̃ ⁊ ineamus fedus· vt sit testioniũ iter me ⁊ te. Tulit itaq; iacob lapidẽ ⁊ erexit illũ i titulũ Dixitq; fribꝫ suis. Afferte lapides. Qui ꝓgregãtes feceũt tumuluz: comedeũtq; sup eũ. Quẽ vocauit labã tumulũ testiz ⁊ iacob aceruũ testionij· vtq; iuxta ꝓpietatẽ lĩgue sue. Dixitq; labã: Tumulus iste testiz erit iter me ⁊ te hodie. Et idcirco appellatũ ẽ nomẽ ei⁹ galaad· i· tumulus testiz. Et adiecit laban. Intueat⁹ ⁊ iudicet dñs iter nos qñ receſserim⁹ a nobis si afflixeris filias meas ⁊ si introduxeris alias vxores sup eas. Nullus sermõis nr̃i testiz ẽ absq; deo q̃ pñs respicit. Dixitq; rursus ad iacob. En tumul⁹ hic ⁊ lapis quẽ erexi: iter me ⁊ te testiz erit. Tumulus inq; iste ⁊ lapis sint i testioniuz si aut ego trãsiero illũ pgens ad te· aut tu pterieriz malũ mihi cogitans: Deus abraaz ⁊ de⁹ nachor iudicet ĩter nos: deus ptis eor. Jurauit g̃ iacob p timorẽ ptis sui ysaac: ĩmolatisq; victimis i mõte vocauit frẽs suos vt ederẽt panẽ. Qui cũ comedissẽt mãserũt ibi. Laban vo de nocte ꝓsurgẽs osculat⁹ est filios ⁊ filias suas· ⁊ bñdixit illis: reũsusq; ẽ in locũ suuz.

XXXII

Iacob aũt abijt i iti/nere q̃ cepat· fuerũtq; ei obuiã angeli dei. Quos cũ vidisset ait Castra dei sunt hec. Et appellauit nomẽ loci illi⁹ manaim· i· castra. Misit autez ⁊ nũcios añ se ad esau frẽm suũ i tra seyr· in regiõe edom pcepitq; eis dicẽs: sic loq̃mini dño meo esau. Hec dic frat⁹ tu⁹ iacob: Apud laban pegrinat⁹ suz ⁊ fui vsq; in pñtẽ die. Habeo boues ⁊ asinos et oues ⁊ fuos ⁊ ãcillas: mittoq; nũc legationẽ ad dñm meũ vt inueniã grãm in ꝓspectu tuo. Reũsiq; sũt nũcij ad iacob· dicẽtes: Venim⁹ ad esau frẽz tuũ· ⁊ ecce ꝑperat in occursuz tuũ cũ q̃dringentis viris. Timuit iacob valde ⁊ pterrit⁹ diuisit pplm q̃ secũ erat: greges q̃z ⁊ oues et boues ⁊ camelos i duas turmas· dicẽs Si venerit esau ad vnã turmã ⁊ pcusserit eã: alia turma q̃ reliq̃ est saluabit. Dixitq; iacob: De⁹ ptis mei abraã· ⁊ de⁹ patris mei ysaac· dñe q̃ dixisti mihi: reũtere i terrã tuã ⁊ i locũ natiuitatis tue· ⁊ benefaciã tibi· miserz suz cũctis miseratiõibꝫ tuis· ⁊ veritate tua quã explesti fuo tuo Jn baculo meo trãsiui iordanẽ istuz· et nunc cũ duabꝫ turmis regredior: Erue me ꝺ manu fris mei esau· q; valde euz timeo: ne forte veniẽs pcutiat mẽz cuz filijs. Tu locut⁹ es q; bñ faceres mihi: et dilatares semẽ meũ sic arenã marz· q̃ p̃ multitudie nũerari nõ põt. Cũq; dormisset ibi nocte illa· sepauit de his q̃ hẽbat mũera esau frĩ suo· capras ducẽtas· hircos viginti· oues ducẽtas· ⁊ arietes viginti· camelas fetas cũ pullis suis trigĩta· vaccas q̃dragĩta· ⁊ tauros vigĩti· asinas viginti· ⁊ pullos earum decem. Et misit p manꝰ fuoꝝ suorũ· singulos seorsum greges· dixitq; pueris suis: Anteite me: ⁊ sit spaciũ inter gregẽ ⁊ gregẽ.

Et ꝑcepit ꝓcori dicẽs: Si obuiũ habu
eris frẽm meũ eſau ⁊ interrogauerit te
cui⁹ es aut ꝙ vadis aut cui⁹ ſũt iſta ꝙ ſe
ꝗris: rñdebis: Serui tui iacob. Mune
ra miſit dño ſuo eſau: ipe ꝙz poſt nos ve
nit. Dixĩt dedit mãdata ſecũdo ⁊ tertio:
⁊ cũctis ꝙ ſeqbanꝰ greges dicẽs: Hiſdẽ
verb loqmini ad eſau cũ inueneritꝭ euz
⁊ addetꝭ: Ipe ꝙz ſuus tu⁹ iacob iter no
ſtrũ inſeqtur. Dixit enĩ: Placabo illum
mũeribꝫ ꝙ ꝓcedũt ⁊ poſtea videbo illuz.
Forſitan ꝓpitiabit mihi. Ꝓceſſerunt
itaqꝫ mũera añ eũ ipe vero mãſit nocte
illa in caſtris Cumqꝫ mature ſurrexiſſet
tulit duas vxores ſuas ⁊ totidẽ famlas
cũ vndeci filijs ⁊ trãſiuit vadũ iaboch.
Traductiſqꝫ oĩbꝫ ꝙ ad ſe ptinebãt man
ſit ſolus ⁊ ecce vir luctabat cuz eo vſqꝫ
mane. Qui cũ videret ꝙ euz ſupare nõ
poſſet: tetigit neruũ femorꝭ ei⁹ ⁊ ſtatim
emarcuit. Dixitqꝫ ad euz: Dimitte me
tam te niſi bñdixerꝭ mihi. Ait ḡ: Qõ eſt
nomẽ tibi? Rñdit: Jacob. At ille. Neq
ꝙz inqt iacob appellabit nomẽ tuũ ſz iſ
rael. Quia ſi cõtra deũ fortꝭ fuiſti ꝙntomagꝭ
cõ hoĩes ꝑualebꝭ? Interrogauit eum iacob
Dic mihi ꝙ appellarꝭ noĩe? Rñdit. Cur
ꝗris nomẽ meũ qõ ẽ mirabile? Et bñdi
xit ei in eodẽ loco. Vocauitqꝫ iacob no
cie ad faciẽ ⁊ ſalua facta ẽ aĩa mea. Orꝛ
exit ei ſtati ſol poſtqꝫ trãſgreſſus ẽ pha
nuel. Ipe vo claudicabat pede. Quã ob
cãm nõ comedũt neruũ filij iſrl ꝙ emar
cuit i femore iacob vſqꝫ in pñtez diẽ: eo
qꝫ tetigerit neruũ femorꝭ ei⁹ ⁊ obſtupu
lans fleuit: leuatiſqꝫ oculꝰ vidit mlieres
⁊ puulos eaꝝ ⁊ ait: Quid ſibi volũt iſti
⁊ ſi ad te ptineãt? Rñdit: Paruuli ſunt
qꝫ donauit mihi dꝰ ſuo tuo. Et aꝓxi
pinqntes ãcille ⁊ filij eaꝝ incuruati ſũt.
Acceſſit qꝫz lya cũ pueꝛꝭ ſuis ⁊ cũ ſilr ad
oꝛauerunt extremi ioſeph ⁊ rachel adoꝛa
uerunt. Dixitqꝫ eſau: Que nã ſunt iſte
turme ꝙs obuiã habui? Rñdit: Ut inue
niẽ grãm coꝛã dño meo. At ille ait: Ha
beo plꝰma fraꝛ mi: ſint tua tibi. Dixitqꝫ
iacob: Noli ita obſecro ſz ſi inueni grãz
in oculꝭ tuis: accipe munuſculũ de mani
bus meis. Sic enĩ vidi faciẽ tuã qſi vi
derim vultũ dei. Eſto mihi ꝓpitꝰ ⁊ ſuſci
pe bñdictõez quã attuli tibi ⁊ quã dona
uit mihi dꝰ tribuẽs oĩa. Vix frẽ cõpellẽ
te ſuſpiciẽs ait: Gradiamr̃ ſiꝰ eroqꝫ ſoci⁹
itinerꝭ tui. Dixitqꝫ iacob: Noſti dñe mi
ꝙ paruulos habeã teneros ⁊ oues ⁊ bo
ues fetas mecũ: qꝫs ſi plus in ambulan
do fecero laborare: morient vno die cun
cti greges. Ꝓcedat dñs me⁹ añ ſeruũ
ſuũ ⁊ ego ſeqr paulatĩ veſtigia ei⁹ ſic vi
dero puulos meos poſſe donec veniã ad
dñm meuz in ſeyr. Rñdit eſau: Ordo te
vt de pꝛlo ꝙ mecũ ẽ ſaltẽ ſocij remaneãt
vie tue. Nõ eſt inqt neceſſe: hoc vno tm̃
indigeo vt inueniã grãm i ꝓſpectu tuo
dñe mi. Reũſus eſt itaqꝫ illo die eſau iti
nere ꝙ venerat in ſeyr. Et iacob venit in
ſochot: vbi edificata domo ⁊ firis tento
rijs appellauit nomẽ loci illi⁹ ſochot i.
tabernacula. Trãſiuitqꝫ i ſalẽ vrbẽ ſichi
moꝝ ꝙ eſt in tra chanaan poſtqꝫ reũſus
eſt de meſopotamia ſyrie ⁊ hitauit iuxta
oppidũ emitqꝫ ptẽ agri in ꝙ fixerat tabꝰ
nacla a filijs emoꝛ pris ſichẽ cẽtũ agnis
⁊ erecto ibi altari: inuocauit ſuper illud
foꝛtiſſimũ deũ iſrl. XXXIIII

Egreſſa eſt autẽ dina filia lye vt
videret mulieres regiõis illi⁹.
Quã cũ videſſz ſichẽ filꝰ emoꝛ
euei ꝓceps tre illi⁹ adamauit eã et ra
puit ⁊ dormiuit cũ illa: vi o ꝓmes vir
ginẽ. Et ꝙglutinata ẽ aĩa eius cũ ea tri
ſtemqꝫ deliniuit blãditijs ⁊ pergens ad
emoꝛ ꝓtez ſuuz accipe inqt mihi puellã

hanc ꝓiugē. Qō cū audisset iacob absen
tib⁹ filijs ⁊ in pastu pecoꝝ occupatꝫ: silu
it donec rediret. Egresso autē emoꝛ pꝛe
sichem vt loq̄ret ad iacob·ecce filij eius
veniebāt de agro:auditoqꝫ qō acciderat
irati sunt valde:eo ꝙ fedam rē opat⁹ es/
set in isrl·⁊ violata filia iacob rē illicitaꝫ
ꝑpetrasset. Locut⁹ est itaqꝫ emoꝛ ad eos
Sichem filij mei adhęsit aīa filie vestre
Date eā illi vꝛoꝛē ⁊ iūgam⁹ vicissim cō/
nubia. Filias vras tradite nob·et filias
nras accipite·⁊ hītate nobiscuꝫ. Terra ī
ptāte vra est:exercete·negociamī ⁊ possi
dete eā. Dixⁱ ⁊ sichem ad pꝛem et ad frēs
ei⁹ ait: Jnueniā grāꝫ coꝛā vob ⁊ q̄cunqꝫ
statueritꝫ·dabo. Augete dotez·⁊ munera
postulate·⁊ libēter tribuā qō petieritis:
tm̄ date mihi puellā hāc vꝛoꝛez. Rn̄de/
rūt filij iacob:sichem ⁊ pr̄i ei⁹ in dolo:se/
uientes ob stupr̄ soꝛoꝛis: Nō possum⁹
facere qō petitꝫ:nec dare soꝛoꝛē nr̄aꝫ hoī
incircūciso qō illicituꝫ ⁊ nefarium est a/
pud nos. Dixⁱ in hoc valebim⁹ federari.
Si volueritꝫ esse fil'es nr̄i et circūcidat⁹
in vob oīs masculini sex⁹·tūc dabim⁹ et
accipiem⁹ mutuo filias vras ac nr̄as et
habitabim⁹ vobiscū·erimusqꝫ vn⁹ pp'l's
Si aūt circūcidi nolueritꝫ:tollem⁹ filiā
nr̄am ⁊ recedem⁹. Placuit oblatio eoꝝ
emoꝛ ⁊ sichem filio ei⁹: nec distulit ado/
lescens q̄n statiꝫ qō petebat⁹ expleret. Al/
mabat enī puellā valde·⁊ erat inclyt⁹ ī
oīi domo pr̄is sui. Jngressiqꝫ portā vr
bis locuti sunt ad pp'm. Viri isti pacifi/
ci sunt·⁊ volūt hītare nobiscū. Negociē
tur in terra ⁊ exerceāt eā:q̄ spatiosa ⁊ la/
ta cultoꝛibꝫ indiget. Filias eoꝝ accipiē⁹
vꝛoꝛes·⁊ nr̄as ill' dabimus. Vnuꝫ est q̄
differt⁹ tantū vnū. Si circūcidam⁹ ma
sculos nr̄os ritū gentꝫ imitātes·⁊ suba
eoꝝ ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ possidēt nr̄a erūt.
Tm̄ in hoc acq̄escam⁹ ⁊ hītātes fil'·vnū
efficiam⁹ pp'm. Assensiqꝫ sunt oēs:circū
cisis cūctꝫ maribꝫ. Et ecce die tertio q̄n
guissimus vulnerꝫ dolor ē·arreptis duo
filij iacob·symeon et leui frēs dine gla/
dijs·ingressi sunt vrbē ꝑfidēter:interfe
ctisqꝫ oībꝫ masculi·emoꝛ et sichem ꝑiter
necauerūt:tolleteqꝫ dinā de domo sich
em soꝛoꝛē suā. Quibꝫ egressis irruerūt
sup̄ occisos ceteri filij iacob·⁊ depopula/
ti sunt vrbez in vltionē stupꝛi:oues eoꝝ
⁊ armēta ⁊ asinos.cūctaqꝫ vastātes q̄ in
domibꝫ ⁊ in agris erāt :puulos q̄ꝫ eoꝝ ⁊
vꝛoꝛes duxerūt captiuas. Quibꝫ perpe
tratꝫ audacter· iacob dixit ad symeō ⁊ le
ui. Turbastis me·⁊ odiosuꝫ fecistis me
chananeis ⁊ pherezeis hītatoꝛibꝫ terre
hui⁹. Nos pauci sum⁹:illi ꝛegregati ꝑcu
tient me·⁊ delebꝛ ego ⁊ dom⁹ mea. Rn̄/
derūt. Nūq̄d vt scoꝛto abuti debuere so/
ꝛoꝛe nostra:

XXXV

Interea locut⁹ est d⁹ ad iacob.
Surge·⁊ ascēde bethel·⁊ habita
ibi faciꝫ altare dño q̄ appuit t̄ q̄n fugi/
ebas esau frēm tuū. Jacob ꝛo ꝙocata
oī domo sua·ait: Abiicite deos alienos
q̄ in medio vr̄i sunt ⁊ mūdamī:ac muta
te vestimēta vra. Surgite·⁊ ascēdam⁹ ī
bethel·vt faciam⁹ ibi altare dño q̄ exau/
diuit me ī die tribulatiōis mee·⁊ socius
fuit itineꝫ mei. Dederūt ḡ ei oēs deos
alienos q̄s hēbant·⁊ inaures q̄ erāt in
auribꝫ eoꝝ. Et ille infodit eas subt̄ tere/
binthū:q̄ ē post vrbē sichem. Cunqꝫ ꝑfe
cti eēnt·frꝛoꝛ dei iuasit oēs p circūituꝫ ci
uitates·⁊ nō sunt ausi ꝑsequ recedentes
Venit igit̄ iacob lucan q̄ est ī tra chana
an cogm̄eto bethel. Jpe ⁊ oīs pp'l's cū eo
Edificauitqꝫ ibi altare et appellauit no/
mē loci illi⁹ dom⁹ dei. Jbi enꝫ apparuit
ei d⁹ cū fugeret frēꝫ suū. Eodē tpe moꝛ
tua est debꝛa nutrix rebecce.⁊ sepulta ē
ad radices bethel subter quercū:vocatū
qꝫ est nomē loci illi⁹ querc⁹ fletus. Appa
ruit aūt itez deus iacob postqꝫ reuīsus ē
de mesopotamia syrie ⁊ benit ī bethel·bñ
dixitqꝫ ei dicens: Nō vocaberis vltra ia/
cob·sed isrl erit nomē tuum. Et appel/
lauit eum israel. Dixitqꝫ ei: Ego d⁹ oī/
poteus. Cresce ⁊ multiplicare:gentes ⁊
pp'i nationū ex te erūt. Reges de lūbis
tuis egredient̄: terrāqꝫ quā dedi abꝛaaꝫ
⁊ ysaac·dabo tibi ⁊ semini tuo post te Et
recessit ab eo. Jlle vero erexit tituluꝫ la
pideū·in loco quo locutus fuerat ei d⁹

libans ſup eū libamīa: ⁊ effundēs oleū vocanſq; nomē loci illi⁹ bethel. Egreſſuſ aūt inde venit verno tpe ad terrā q̄ ducit effratā. In q̄ cū parturiret rachel ob difficultatē part⁹ periclitari cepit. Dixit q; ei obſtetrix. Noli timere: qz ⁊ hūc habebis filiū. Egrediēte aūt aīa p dolore ⁊ imminēte iaz morte: vocauit nomē filij ſui benoni. i. fili⁹ doloris mei. Pr̄ vero appellauit eum beniamin. i. filius dextre Mortua eſt g̃ rachel ⁊ ſepulta eſt in via q̄ ducit effratā. hec ē bethleem. Erexitq; iacob titulū ſup ſepulcrū ei⁹. Hic eſt titulus monumēti rachel uſq; in p̃ntem diē. Egreſſus inō fixit tabernaculū trās turrē greg. Cūq; habitaret in illa regiōe abiit ruben ⁊ dormiuit cū bala ꝯcubina p̃is ſui. Qđ illū mīme latuit Erāt aūt filij iacob duodeciz. Filij lye p̃iogenit⁹ ruben ⁊ ſymeon ⁊ leui iudas ⁊ yſachar ⁊ zabulon. Filij rachel: ioſeph ⁊ beniamī Filij bale ancille rachel: dan ⁊ neptalim Filij zelpe ācille lye: gad ⁊ aſer. Hi ſūt filij iacob: q̄ nati ſunt ei ī meſopotamia ſyrie. Venit etiā ad yſaac p̃ez ſuuz ī mā grinat⁹ eſt abraaz ⁊ yſaac. Et cōpleti ſūt dies yſaac centū octogīta annoꝝ: ⁊ ſum ptuſq; etate mortu⁹ eſt ⁊ appoſit⁹ eſt populo ſuo ſenex ⁊ plen⁹ dieꝝ ⁊ ſepelierūt eum eſau ⁊ iacob filij ſui. XXXVI

Hec aūt ſunt generationes eſau ipe eſt edom. Eſau accepit vxores de filiabꝫ chanaan ada filiaz elom ethei ⁊ oolibama filiaz ane filij ſebeon euei. Baſemath q̄z filiā hiſmael ſoroz nabaioth. Pepit aūt ada eliphaz Baſemath genuit rahuel. Oolabama genuit iehus ⁊ ihelon ⁊ chore. Hi filij eſau q̄ nati ſunt ei ī terra chanaan. Tulit aūt eſau vxores ſuas ⁊ filios ⁊ filias et oēm aīam domus ſue ⁊ ſubaz ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ hr̄e poterat ī tra chanaā. ⁊ abiit in alterā regionē. receſſitq; a fratre ſuo iacob. Diuites enī erāt valde ⁊ ſil habitare nō poterāt. nec ſuſtinebat eos terra pegrinatiōis eoꝝ p multitudine gregū Habitauitq; eſau in mōte ſeyr: ipe eſt edom. Hec aūt ſunt generatōes eſau patris edom in mōte ſeyr ⁊ hec noīa filiorū ei⁹. Eliphaz fili⁹ ada: vxoris eſau. Raguhel q̄z fili⁹ baſemath vxoris eius. Fuerūtq; eliphaz filij: themā. omar. ſephua ⁊ gathan. ⁊ cenez ⁊ chore. Erat aūt thāna cōcubina eliphaz filij eſau: q̄ peperit ei amalech. Hi ſunt filij ada vxoꝛ eſau Filij autē rahuel: naath ⁊ zara. ſemma ⁊ meza. Hi filij baſemath vxoꝛ eſau. Iſti q̄z erant filij oolibama filie ane filij ſebeon vxoris eſau. q̄s genuit ei: iehus ⁊ ihelon ⁊ chore. Hi duces filiorum eſau. Filij eliphaz p̃iogeniti eſau. dux themā. dux omar. dux ſephua. dux cenez. dux chore. dux gathan. dux amalech. Hi filij eliphaz in terra edom. ⁊ hi filij ada. Hi q̄z filij rahuel filij eſau. Dux naath. dux zara. dux ſemma. dux meza. Hi aūt duces rahuel: in tra edom. Iſti filij baſemath vxoris eſau. Hi autē filij oolibama vxoris eſau. Dux iehuſ. dux ihelon. dux chore. Hi duces oolibama filie ane vxoris eſau. Iſti ſunt filij eſau. ⁊ hi duces eoꝝ. ipe ē edom. Iſti ſunt filij ſeyr horrei habitatores terre: lothan ⁊ ſobal ⁊ ſebeon ⁊ anan ⁊ diſon ⁊ eſer ⁊ diſan. Hi duces horrei filij ſeyr; ī terra edom. Facti ſunt autē filij lothan: horrei ⁊ eman. Erat autē ſoror lothan thāna. Et iſti filij ſobal: aluhan ⁊ maneeth ⁊ ebal ſephi ⁊ onan. Et hi filij ſebeon: achia ⁊ anā. Iſte eſt anan q̄ inuenit aq̄s calidas in ſolitudie: cum paſceret aſinas ſebeon patris ſui. Habuitq; filium diſan ⁊ filiam oolibama. Et iſti filij diſan: abdas ⁊ ieſban ⁊ iethran ⁊ charan. Hi quoq; filij eſer: balaam annan ⁊ zeuan ⁊ achan. Habuit autē filios diſan hus ⁊ aran. Hi duces horreorum. dux lothan. dux ſobal. dux ſebeon. dux ana. dux diſon. dux eſer. dux diſan. Iſti duces horreoꝝ qui imperauerūt in terra ſeyr. Reges autem qui regnauerūt in terra edom. anteq; haberēt regem filij iſrael. fuerunt hi. Balach filius beoꝝ: nomēq; vrbis ei⁹ denaba. Mortu⁹ eſt autē balach: ⁊ regnauit pro eo iobab filius zare de boſra. Cumq; mortu⁹ eſſet

Jobab regnauit ꝓ eo hʒsan de tra thæ/
manoꝝ. Hoc q̃z mortuo: regnauit ꝓ eo
adad fili⁹ badadi q̃ pcussit madiã in regi
one moab·⁊ nomẽ vrbis ei⁹ auith. Cũ
q̃z mortu⁹ esset adad:regnauit ꝓ eo sem
la de maserecha. Hoc q̃z mortuo regna/
uit ꝓ eo saul de fluuio rooboth. Cũq̃z et
hic obisset:successit in regnũ balanan fi
lius achobor. Jsto q̃z mortuo :regnauit
ꝓ eo adad:nomẽq̃z vrbi ei⁹ phou. Et ap/
pellabat vxor ei⁹ meeçabel filia matreth
filie miçaab. Hecq̃ noĩa ducũ esau in co
gnatõibꝫ ⁊ locis ⁊ vocabul' suis: dux thã
na· dux aluha· dux iethæth· dux oolliba/
ma·dux ela·dux phinon·dux çeneç· dux
thæman·dux mabsar·dux mabdiel·dux
hiram: Hi duces edom habitãtes i ter
ra imperij sui:ipe ẽ esau pr̃ idumeorum
Habitauit autem iacob in terra chana
an:in qua pr̃ suus ꝑegrinatus est :et hæ
sunt generationes eius. XXXVII
Joseph cũ sedecim eẽt ãnoꝝ pa
scebat gregẽ cum frib⁹ suis ad/
huc puer. Et erat cũ filijs bale
⁊ çelphæ vxorũ pr̃is sui:accusauitq̃z frẽs
suos apud pr̃em crimine pessimo Jsrael
autẽ diligebat ioseph sup oẽs filios:eo
q̃ in senectute genuisset eum. Fecitq̃z ei
tunicã polymitã. Videntes aũt frẽs eius
q̃ a pr̃e plus cunctis filijs amaret· odert
eũ:nec poterãt ei q̃cq̃z pacifice loq̃. Acci/
dit q̃z vt visus somniũ referret frib⁹ suis
q̃ cã maioris odij semiariũ fuit. Dixitq̃z
ioseph frib⁹ suis:Audite somniũ meum
q̃d vidi. Putabã nos ligare manipulos
in agro·⁊ q̃si surgere manipulũ meum
⁊ stare:vestrosq̃z manipulos circũstãtes
adorare manipulũ meũ. Rñderũt frẽs
ei⁹: Nũq̃d rex nr̃ eris: aut subijciemur
ditiõi tue: Hec ꝑ cã somnior atq̃ ꝛmo/
nũ:inuidie ⁊ odij fomitẽ mĩstrauit. Alli/
ud q̃z vidit somniũ q̃d narrãs frib⁹ ait:
Vidi ꝑ somniũ q̃si solẽ ⁊ lunam ⁊ stellas
vndecim adorare me. Qd cũ pr̃i suo et
frib⁹ retulisset:increpauit eũ pr̃ su⁹· ⁊ di
xit: Quid sibi vult hoc somniũ q̃d vidi/
sti: Nũ ego ⁊ mr̃ tua ⁊ frẽs tui adorabi/
mus te sup terrã: Jnuidebãt ei igitur
frẽs sui:pr̃ vero rẽ tacit⁹ ꝑsiderabat. Cũ
q̃z frẽs illi⁹ in pascẽdis gregib⁹ pr̃is mo
rarent' in sichẽ· dixit ad eum israel. Frẽs
tui pascũt oues in sichimis· veni mittã
te ad eos. Quo rñdẽte· pr̃o suo· ait: Ela
de ⁊ vide si cuncta ꝑspera sint erga frẽs
tuos ⁊ pecora·⁊ renũcia mihi quid agat'
Missus de valle hebrõ veit i sichem. In
uenitq̃z eũ vir errantẽ i agro·⁊ interroga/
uit q̃d q̃reret. At ille rñdit: Frẽs meos
q̃ro. Jndica mihi vbi pascãt gregES. Di
xitq̃z ei vir: Recesserunt de loco isto. Au
diui aũt eos dicẽtes: Eam⁹ in dothaim
Perrexit itaq̃z ioseph post frẽs suos ⁊ i/
uenit eos i dothaim. Qui cum vidissent
eũ ꝑcul:añq̃z accederet ad eos cogitaue
rũt illũ occidere·⁊ mutuo loq̃bant': Ec/
ce somniator venit. Venite occidamus
eũ:⁊ mittam⁹ in cisternã veterẽ· dicem⁹
q̃z fera pessima devorauit eũ·⁊ tũc appare
bit q̃d illi ꝓfint somnia sua. Audiẽs aũt
hæc ruben·nitebat' liberare eũ de manib⁹
eor·⁊ dicebat. Nõ interficiam⁹ aĩam ei⁹
nec effundam⁹ sanguinẽ:sed ꝓicite eũ in
cisternã veterẽ q̃ est i solitudie manusq̃z
vr̃as seruate innocias. Hoc autẽ dicebat
volens eripe eũ de manib⁹ eor·⁊ redde/
re pr̃i suo. Cõfestim igit' vt ꝓueĩt ad fra
tres suos·nudauerũt eum tunica talari
⁊ polymita:miserũtq̃z eum in cisternã ve/
terẽ q̃ nõ hẽbat aquã. Et sedẽtes vt co/
mederẽt panẽ viderũt hismaelitas via
tores venire de galaad·⁊ camelos eorum
portãtes aromata ⁊ resinã ⁊ stacten i e/
gyptum. Dixit g̃ iudas frib⁹ suis: Quid
nob ꝓdest si occiderim⁹ frẽm nr̃m·⁊ cela
uerim⁹ sanguinẽ ipi⁹: Melius ẽ vt ve
nundet' hismaelitis:⁊ man⁹ nr̃e nõ pollu
ant'. Frat' enim ⁊ caro nr̃a ẽ. Acqueuerũt frẽs
ꝛmõib⁹ illi⁹:⁊ ptereuntib⁹ madianitis ne/
gociatoribꝫ extrahẽtes eũ de cisterna vẽ
diderũt eũ hismaelitis vigiti argẽteis: q̃
duxerũt eũ i egyptum. Reuersusq̃z ruben ad
cisternã non inuenit puerũ:⁊ scissis vesti
bus ꝑgens ad frẽs suos ait: Puer non
cõparet·⁊ ego quo ibo: Tulerunt autem
tunicã eius·⁊ in sanguinẽ hœdi quem oc
ciderant tinxerunt: mittẽtes qui ferrẽt

ad pr̃em·⁊ dicer̃et: Hanc inuenim⁹ ·vi/
de vtrū tunica filij tui ſit an nō. Quam
cū cog̃uiſſet p̃·ait: Tunica filij mei eſt.
Fera peſſima comedit eum: beſtia deuora/
uit ioſeph. Sciſſiſq; veſtib· indutus ē
cilitio: lugens filiū ſuum ml̃to tpe. Con
gregatiq; aūt cūctiq; liber̃ ei⁹ vt lenir̃et do/
lorē p̃is: noluit ꝯſolatiōez accipe·ſzait:
Deſcēdam ad filiū meū lugēs ī infernū
Et illo pſeuerāte ī fletu: madianite vē/
diderunt ioſeph ī egypto·phutifari eu/
nucho pharaonis magiſtro militū.

Eodez tpe deſcē/ XXXVIII
dens iudas a frib̃ ſuis·diuertit
ad virū odollamiten noīe hirā
viditq; ibi filiā hūs chananei vocabulo
Sue. Et accepta vxore ingreſſus ē ad eā
Que cōcepit ⁊ pepit filiū· ⁊ vocauit no/
mē eius her. Rurſumq; ꝯcepto fetu na
tū filiū vocauit onan. Tertiū q̃q; peperit
quez appellauit ſela. Quo nato patere
vltra ceſſauit. Dedit aūt iudas vxorez
primogenito ſuo her· noīe thamar. Fuit
q̃q; her primogenit⁹ iude· nequā in ꝯſpectu
dñi· ⁊ iō ab eo occiſus eſt. Dixit ḡ iudas
ad onan filiū ſuum. Ingredere ad vxorē
fratris tui ⁊ ſociare illi vt ſuſcites ſemē
fratri tuo. Ille ſciēs nō naſci ſibi filios
introiens ad vxorē frīs ſui· ſemē funde/
bat ī terrā: ne liberi frīs noīe naſcerent.
Et idcirco ꝯcuſſit eū dñs: eo q; rez tete/
ſtabilem faceret. Quā obrez dixit iudas
thamar nurui ſue: Eſto vidua in domo
p̃is tui: donec creſcat ſela fili⁹ me⁹. Ti/
mebat enī ne ⁊ ipe moreret ſicut fratres
eius. Que abijt ⁊ habitauit ī domo pa/
tris ſui. Euolutis aūt ml̃tis ānis: mor
tua eſt Sue vxor iude. Qui poſt luctu
ꝯſolatiōe ſuſcepta· aſcēdebat ad tōſores
ouiū ſuaz ipe ⁊ hiras opilio gregū odol/
lamita in thānas. Nunciatumq; eſt tha
mar q; ſocer illi⁹ aſcēderet ī thānas: ad
tondēdas oues Que depoſitis viduitatiq;
veſtib· aſſumpſit teriſtrū· ⁊ mntato ha
bitu ſedit in biuio itineris qđ ducit thā/
nā: eo q; creuiſſet ſela ⁊ nō eū accepiſſet
maritū. Quā cū vidiſſet iudas ſuſpica/
tus eſt eē meretricē. Operuerat ei vul/
tum ſuum ne agnoſceret. Ingredien ſcđ
ad eā· ait: Dimitte me vt coeā tecū. Ne
ſciebat enī q; nurus ſua eēt. Qua rñdē
te· qđ dab̃ mihi vt fruaris ꝯcubitu meo·
dixit: Vittā tibi hedū de gregib̃. Rur/
ſumq; illa dicēte: patiar qđ vis ſi deder̃
mihi arraboñē donec mittas qđ pollice/
ris· ait iudas Quid tibi vis ꝑ arraboñe
dari: Rñdit: Annulū tuum ⁊ armillas et
baculū quez manu tenes. Ad vnuz igit̃
coitū ml̃r cōcepit· ⁊ ſurgēs abijt: depoſi/
toq; habitu quē ſumpſerat: induta ē vi
duitatiq; veſtib̃. Miſit aūt iudas hedū ꝑ
paſtorē ſuum odollamiten: vt recipet pi
gnus qđ dederat ml̃ieri. Qui cū nō in/
ueniſſet eā: interrogauit hoīes loci illi⁹.
Ubi eſt ml̃r q̃ ſedebat in biuio: Rñden
tib̃ cūctiq; nō fuit ī loco iſto meretrix· re/
uerſus ē ad iudā· ⁊ dixit ei: Nō inueni eaz
Viz ⁊ hoīes loci illi⁹ dixerūt mihi: nūq;
ſediſſe ibi ſcortū. Ait iudas: Habeat ſibi
Certe mēdacij arguere nos ſi pōt. Ego
miſi hedū quē ꝑmiſerā· ⁊ tu nō inueiſti
eā. Ecce aūt poſt tres mēſes nūciaueř
iude dicētes: Fornicata eſt thamar nu/
rus tua· ⁊ videt vterus illi⁹ intumeſce/
re. Dixitq; iudas: Producite eaz vt cō/
burat. Que cū ducer̃et ad penam: miſit
ad ſocerū ſuum dicens: De viro cui⁹ hec
ſunt· ꝯcepi. Cogſce cui⁹ ſit ānulus ⁊ ar/
milla ⁊ baculus. Qui agnitis mūeribus
ait: Juſtior me ē: q; nō tradidi eā ſela fi/
lio meo. Ultrā vltra nō cognouit eā. In
ſtāte aūt ptu apparuer̃t gemini ī vtero
atq; ī ipa effuſiōe īfantiū vn⁹ ꝓtulit ma
nū in q̃ obſtetrix ligauit coccinū dicēs:
Iſte egredier̃ ꝓior. Illo vo retrahente
manū: egreſſus ē alt̃. Dixitq; ml̃r: Qua
re diuiſa ē ꝑ te maceria: Et ob hāc
cām vocauit nomē ei⁹ phares. Poſtea
egreſſus ē frater ei⁹ ī cui⁹ ꝑ manū erat coc/
cinū· quē appellauit ẓaram. XXXIX

Ioſeph ductꝰ eſt ī egyptū:
emitq; eū phutifar eunuchus
pharaōis p̃ceps exercitꝰ sui·
vir egyptiꝰ de manu hiſmaelitaz: a quib̃
ꝓductꝰ erat. Fuitq; dñs cū eo· ⁊ erat vir
in cūctis ꝓſpere agens. Habitauitq; in

domo dñi sui: qui optīe nouerat dñz eē
cū eo: ⁊ oīa q̄ gereret ab eo dirigi i manū
illi⁹. Inueitqz ioseph grāz coram dño suo
⁊ ministrabat ei. A q̄ ꝓposit⁹ oīb⁹ gubernā
bat creditā sibi domū: ⁊ vniūsa q̄ ei tra-
dita fuerāt. Benedixitqz dñs domui egy-
ptij ꝓpter ioseph: ⁊ multiplicauit tā i edi
bus q̄z in agris cūctaz ei⁹ substāz. Nec q̄c-
q̄z aliud nouerat: nisi panē quo vescebat.
Erat aūt ioseph pulcra facie et decor⁹ as-
spectu. ¶Post multos itaqz dies: iniecit
dña sua oculos suos i ioseph ⁊ ait: Dor-
mi mecū. Qui neq̄q̄z acquiescēs opi ne-
fario: dixit ad eā. Ecce dñs me⁹ oīb⁹ mi
hi traditis: ignorat q̄d hēat in domo sua:
nec quicq̄z est q̄ nō in mea sit ptāte: vl
nō tradiderit mihi: ꝓter te q̄ vxor ei⁹ es
Quō g̃ possum hoc malū facere: ⁊ peccare
in dñm meū? Huiuscemodi vbis p sin-
gulos dies loq̄bant: ⁊ mlr molesta erat
adolescēti: ⁊ ille recusabat stuprū. Acci-
dit aūt q̄dā die vt ītraret ioseph domuz
⁊ opis q̄ ppiā absq̄z arbitris faceret: ⁊ illa
apphensa lacinia vestimēti eius diceret
Dormi mecū. Qui relicto i manu eius
pallio fugit: ⁊ egressus ē foras. Cūq̄z vi
disset mlr vestē in manib⁹ suis: ⁊ se eē cō
temptā: vocauit ad se hoīes dom⁹ sue: et
ait ad eos: En ītrodurit virū hebreū: vt
illuderet nob. Ingressus est ad me vt
coiret mecū. Cumq̄z ego succlamassem ⁊
audisset vocē meā: reliq̄t palliū q̄ tene
bā: ⁊ fugit foras. In argumentū g̃ fidei
retētuz palliū oīdit marito reūtenti do
mū: ⁊ ait: Ingressus ē ad me ꝟu⁹ hebre⁹
quē adduxisti: vt illuderet mihi. Cumq̄z
audisset me clamare: reliq̄t palliū q̄ te
nebā: ⁊ fugit foras. His auditis dñs ⁊ ni
miū credulus vbis ꝓiugis irat⁹ est val
de: tradiditqz ioseph in carcerē vbi vin-
cti regis custodiebant: ⁊ erat ibi clausus.
Fuit aūt dñs cū ioseph ⁊ misert⁹ ē illi⁹:
⁊ dedit ei grām in ꝓspectu ꝓncipis car
ceris. Qui tradidit in manu illi⁹ vniū-
sos vinctos q̄ in custodia tenebant: ⁊ q̄c
quid fiebat sub ipo erat: nec nouerat ali
quid cūctis ei creditis dñs eni erat cū
illo: ⁊ oīa opa ei⁹ dirigebat. XL.

His itaqz gestis accidit vt pecca-
rent duo eunuchi pincerna regis
egypti ⁊ pistor dño suo. Iratus
q̄z ꝑtra eos pharao naz alter pincernis
ꝑerat alter pistoribus misit eos in carce-
rem ꝓncipis militum in quo erat vin-
ctus ⁊ ioseph. At custos carcer⁹ tradidit
eos ioseph: q̄ ⁊ ministrabat eis. Aliquā-
tulū tpis fluxerat: ⁊ illi in custodia tene
bant. Viderūtqz ālq̄ somniū nocteyna
iuxta interptationez ꝓpriaz sibi. Ad q̄s
cū ītroisset ioseph mane ⁊ vidisset eos
tristes scisciat⁹ est dicēs: Cur tristior ē
hodie solito facies vra? Qui rñderunt.
Somniū vidim⁹ ⁊ non est q̄ interpter
nob. Dixitqz ad eos ioseph. Nunq̄d nō
dei est interptatio? Referte mihi q̄d vi-
derit⁹. Narrauit prior ꝓposit⁹ pincernar⁹
somniū suū. Videbā coram me vitez in q̄
erāt tres ꝓpagines crescere paulatiz in
gēmas ⁊ post flores vuas maturescere.
Calicēqz pharaonis i manu mea. Tuli g̃
vuas ⁊ expssi in calicē quē tenebā ⁊ tra-
didi poculum pharaoni. Rñdit ioseph:
Hec est interptatio somnij. Tres ꝓpagi
nes: tres adhuc dies sunt: post q̄s reco-
dabitur pharao ministerij tui ⁊ restitu-
et te in gradū pristinū: dabisqz ei calicez
iuxta officiū tuū sicut añ facere ꝓsueue-
ras. Tm̄ memēto mei cū tibi bñ fuerit
⁊ facies mecū misericordiā vt suggeras
pharaoni vt educat me de isto carcere
q̄z furti sublat⁹ sum de tra hebreor⁹ ⁊ hic
innocēs i lacū missus sum. Videns pistor
mgr̃ q̄ prudēter somniū dissoluisset ait:
Et ego vidi somniū q̄ tria canistra fari
ne hēz sup caput meū: ⁊ i vno canistro
q̄d erat excelsi⁹ portare me putabaz oēs
cibos q̄ fiūt arte pistoria: auesqz comede
re ex eo. Rñdit ioseph. Hec est interpta
tio somnij. Tria canistra tres adhuc di-
es sūt post quos auferet pharao caput
tuū: ac suspendet te in cruce ⁊ lacerabūt
volucres carnes tuas. Exinde dies ter-
tius nataliti⁹ pharaonis erat. Qui faci
ens grande cōuiuiuz pueris suis: recor
dat⁹ ē inter epulas mgr̃i pincernar⁹ ⁊ pi
stor ꝓncipis: restituitqz alter in locum

sūū vt porrigeret ei poculū·alterꝫ suspē/
dit ī patibulo:vt ꝓiectorꝫ veritas ꝓbare
tur.Et tñ succedētibꝫ ꝓsperis:ꝑpositus
pincernarꝫ oblitus est interpretis sui.

Post duos ānos vidit pharao somnium.Putabat se
stare sup fluuiuꝫ de q̄ ascēdebāt
septē bues pulcre ⁊ crasse nīs ⁊ pascebā
tur in locꝫ paluſtribꝫ Alie q̄z septē emer
gebāt de flumine fede ꝓfectecꝫ macie·et
pascebant in ipa amnis ripa in locis vi
rentibꝫ:deuorauerūtcꝫ eas q̄z mira spe/
cies ⁊ habitudo corporꝫ erat Expgefact⁹
pharao rursuꝫ dormiuit·⁊ vidit alteruꝫ
somniū.Septē spice pullulabāt in cul
mo vno plene atꝫ formose:alie q̄z totidē
spice tenues·⁊ pcusse vredine orientē
deuorātes oēz priorꝫ pulcritudinē.Eui/
gilans pharao p⁹ quietez·⁊ facto mane
pauore pterrit⁹ misit ad oēs cōiectores
egypti·cūctosqꝫ sapiētes:⁊ accersitꝫ nar
rauit somniū.nec erat q̄ interptaretur.
Tūc demū remiscēs mḡr pincernarꝫ ait
Cōfiteor pctm̄ meū.Irat⁹ rex huius suis
me ⁊ mḡm pistorꝫ retrudi iussit ī carce
rē pncipis militū:vbi vna nocte vterqꝫ
vidim⁹ somniū ꝑsagiuꝫ fuforꝫ.Erat ibi
puer hebre⁹ eiusdē ducꝫ militū famulus
cui narrātes somnia·audiuim⁹ q̄cq̄d po
stea rei ꝓbauit euētus.Ego ei redditus
suꝫ officio meo·⁊ ille suspensus ē ī cruce
Porro ad regē impiū eductū de carce
re ioseph totōderūt·ac veste mutata ob
tulerūt ei.Cui ille ait:Audidi sōnia nec ē
q̄ edisserat·q̄ audiui te sapiētissime con
icere.Rñdit ioseph:Absqꝫ me de⁹ rñde
bit ꝓspera pharaōi.Narrauit ḡ pharao
q̄ viderat.Putabā me stare sup ripam
flumīs·⁊ septē bues de amne ascēdere
pulcras nīs ⁊ obesis carnibꝫ:q̄ in pastu
paludis virecta carpebāt.Et ecce has se
q̄bant alie septē bues ītantū deformes
⁊ macilēte vt nunq̄ tales in tra egypti
viderim.Que deuoratꝫ ⁊ ꝓsūptis priori
bus·nullū saturitatis dedere vestigiū sz
fili macie ⁊ squalore horrebāt.Euigilās
rursus sopre dēpssus vidi somniū:Se
ptem spice pullulabāt ī culmo vno ple/
ne atcꝫ pulcerrime:Alie q̄z septē tenues
⁊ pcusse vredine·orientē e stipula q̄ pri
orū pulcritudinē deuorauerūt.Narraui
ꝓiectoribꝫ somniū:⁊ nēo est q̄ edisserat.
Rñdit ioseph:Somniū regis vnū est:
Que facturus ē de⁹ oñdit pharaōi:Se
ptem bues pulcre ⁊ septez spice plene·
septē vbertatꝫ anni sunt:eandemqꝫ vim
somnij cōprēndūt.Septē q̄z bues te/
nues atꝫ macilēte q̄ ascēderūt post eas·
⁊ septē spice tenues ⁊ vento vrēte pcus/
se·septē āni venture sunt famis:q̄ hoc or
dine cōplebunt.Ecce septē āni venient
fertilitatꝫ magne ī vniūsa tra egypti q̄s
sequent septē āni alij tante sterilitatis:
vt obliuiōi tradat cūcta retro abūdātia
Cōsumptura ē enī fames oēm terrāz·⁊
vbertatꝫ magnitudinē ꝑditura est iopie
magnitudo.Qđ aūt vidisti secūdo·ad
eandez rē ptinēs somniū:firmitatꝫ indi
ciū est:eo q̄ fiat ⁊mo dei ⁊ velociꝰ imple/
atur.Nūc ḡ puideat rex virū sapientē ⁊
industriū ⁊ ꝓficiat eū terre egypti q̄ cō/
stituat ꝓpositos p cūctas regiōes·⁊ q̄n
tā ptez fructuū·p septē ānos fertilitatꝫ
q̄ iā nūc futuri sunt·congreget ī horrea·et
oīe frumētū sub pharaōis ptāte cōda
tur:fuetqꝫ in vrbibꝫ ꝓparet fuge septē
annorꝫ fami·q̄ oppressura ē egyptū:⁊ nō
cōsumet terra inopia.Placuit pharaōi
cōsiliū:⁊ cūctis ministris ei⁹.Locutusqꝫ est
ad eos:Nūquid inuenire poterim⁹ talē virum
qui spū dei plen⁹ sit:Dixit ḡ ad ioseph:
Quia oñdit tibi deus oīa q̄ locutus es
nunq̄d sapientiorē ⁊ cōsilem tui inuenire
potero:Tu eris sup domuz meam·⁊ ad
tui oris impiū cūct⁹ ꝑplis obediet.Uno
tñ regni solio ꝓcedam te.Dixitcꝫ rur/
sum pharao ad ioseph:Ecce cōstitui te
sup vniuersam terram egypti.Tulitcꝫ
annulū de manu sua ⁊ dedit eū in manu
eius·vestiuitcꝫ euꝫ stola byssina:⁊ collo
torquem aureā circūposuit.Fecitcꝫ euꝫ
ascēdere sup currū suuz secundū clamā
te ꝓcone:vt oēs coram eo genuflecterent
⁊ ꝓpositus esse scirent vniūse tre egypti
Dixit q̄z rex egypti ad ioseph:Ego sum
pharao.Absqꝫ tuo impio non mouebit

q̄sq̄ manū aut pedez in oī terra egypti. Uertitq̄ nomē ei⁹. & vocauit eū lingua egyptiaca. saluatorē mūdi. Deditq̄ illi vxorē: assenec filiā phutifaris sacerdotis helyopoleos. Egressus ē itaq̄ ioseph ad terrā egypti. Triginta annor erat qñ ste tit ī ꝓspectu regis pharaōis & circumiit oēs regiones egypti. Uenitq̄ fertilitas septē ānor. & ī manipulos redacte sege tes ꝯgregate sūt in horrea egypti. Dis etiā frugū abūdātia in singul' vrbib cō dita est. Tātaq̄ fuit abūdātia tritici. vt arene maris coeq̄ret & copia mēsurā ex cederet. Natiq̄ sunt ioseph filij duo añ q̄ veniret fames q̄s pepit ei assenes filia phutifaris sacerdotis helyopleos. Uocauitq̄ nomē p̄mogeniti manasses dicēs: Obliuisci me fecit de⁹ oīm labor meor. & dom⁹ p̄ris mei. Nomē q̄z secūdi appel lauit effraim dicēs: Crescere me fec de⁹ in terra pauptatis mee. Igit trāsactis septē vbertatis ānis q̄ fuerāt ī egypto: cepe rūt venire septē āni inopie. q̄s pdixerat ioseph. & in vniūso orbe fames p̄ualuit. In cuncta etiā terra egypti fames erat Qua esuriēte clamauit ppl's ad pharao nē. alimēta petēs. Quib ille rndit. Ite ad ioseph. & q̄cq̄d ipe vob dixerit. facite. Crescebat aūt q̄tidie fames ī oī tra. ape ruitq̄ ioseph vniūsa horrea & vendebat egyptijs. Nā & illos oppresserat fames. Oēsq̄ puincie veniebāt ī egyptuz vt e merēt escas. & malū inopie temperarēt.

Videns aūt iacob q̄ alimēta venderent ī egypto di xit filijs suis: Quare negligitis? Audiui q̄ triticū vendēt ī egypto. De scendite & emite nob necessaria. vt possi mus viuere. & nō ꝓsumam⁹ inopia. De scēdentes igit frēs ioseph vecē. vt eme rent frumēta ī egypto. beniamin domi retēto a iacob q̄ dixerat fratib ei⁹: ne fortē in itinere q̄cq̄ patiat mali: igressi sūt terrā egypti cū alijs q̄ pgebāt ad emen dū. Erat aūt fames ī terra chanaan. et ioseph erat p̄cepsor ī terra egypti: atq̄ ad eius nutū frumēta ppl'is vendebantur. Cumq̄ adorassent eū frēs sui & agnouisset eos. q̄si ad alienos duri⁹ loq̄bat. Inter rogans eos. Ubi venistis? Qui rndērūt de terra chanaan: vt emamus victui ne cessaria. Et tñ frēs ipe cogn̄scens: non est cognit⁹ ab eis. Recordatusq̄ somnior q̄ aliq̄n viderat ait ad eos: Exploratores estis: vt videat infirmior terre venist. Qui dixerūt: Nō est ita dñe: sed ftui tui ve nerūt vt emerēt cibos. Oēs filij vni⁹ vi ri sum⁹. Pacifici venimus: nec q̄cq̄ fa muli tui machinant mali. Quib ille re spondit. Aliter ē. Immunita tre h⁹ ꝓspi cere venistis. At illi dixer̄t: Duodecim inquit frēs ftui tui sumus: filij viri vni us ī terra chanaan. Minim⁹ cū pte nō est: alius nō ē sup. Hoc ē ait q̄ locutus sum: Exploratores estis. Jā nūc exp̄imē tū vēri capiā. Per salutē pharaōis nō e grediemi hinc donec veniat frater vē mi nimus. Mittite ex vob vnuz & adducat eū. vos aūt eritis in vincul' donec ꝓbent q̄ dixistis. vtrū vera an falsa sint. Alioqn p̄ salutem pharaōis exploratores estis. Tradidit g̃ illos custodie tribꝰ diebus. Die aūt tertio eductis de carcere ait: Fa cite q̄ dixi. & viuetis. Deū ei timeo. Si pacifici est frater vē vn⁹ liget ī carcere: vos aūt abite. & ferte frumēta q̄ emistis in domos vras. & frēm vīm minimū ad me adducite: vt possim vros ꝓbare ser mones. & nō moriamini. Fecerūt vt di xerat. & locuti sunt ad inuicē. Merito h̄ patim̄: q̄z peccauim⁹ in frēm nīm viden tes ãgustias aīe illi⁹. dū despicer nos et nō audiuim⁹: idcirco venit sup nos ista tribulatō. E q̄bꝰ vnus ruben ait. Nūq̄d nō dixi vob. nolite peccare in puer. & nō audistis me: Ēn sanguis ei⁹ exq̄rit: Ne sciebat enī q̄ intelligeret ioseph: eo q̄ p interp̄tez loq̄ret ad eos. Auertitq̄ se pa rump. & fleuit. & reūsus locut⁹ ē ad eos. Tollensq̄ simeon & ligans illis p̄senti bus. iussit ministris vt ipleret eor saccos tritico & reponeret pecunias singulor ī saccul' suis: datis sup cibarijs ī via. Qui fecerūt ita. At illi portātes frumenta in asinis suis ꝓfecti sunt. Aptoq̄ vn⁹ sac co vt daret iumēto pabulū in diuersorio.

cõtemplat⁹ pecuniã in ore ſacculi: dixit
fribꝫ ſuis: Reddita ẽ mihi pecunia. En
habeẽ in ſacco. Et obſtupefacti turbati⁹
q; mutuo dixerũt. Quid nam ẽ iſ qđ fe
cit nob⁹ de⁹? Veneruntq; ad iacob patrẽ ſu
uz in terra chanaan: & narrauerũt ei oĩa
q̃ accidiſſent ſibi dicẽtes: Locut⁹ eſt no⁹
bis dñs tre. dure. & putauit nos explo⁹
ratores eẽ puincie. Cui rñdim⁹. Pacifi
ci ſum⁹. necvllas moliñ inſidias. Duo
decim frẽs vno pre geniti ſum⁹: vnus
nõ eſt ſup: minim⁹ cũ pre nro eſt in ter⁹
ra chanaan. Qui ait nob⁹: Sic ꝓbabo q;
pacifici ſitis. Frem vrm vnũ dimittite
apud me. & cibaria domib⁹ vris neceſſa
ria ſumite & abite. Fremq; vrm mimũ
adducite ad me. vt ſciã q; nõ ſitis explo
ratores. & iſtũ q̃ teneẽ in vinculis recipe
poſſit⁹ ac deinceps q̃ vult⁹ emẽdi hẽatis
lniam. His dictis cũ frumẽta effunde⁹
rẽt. ſinguli reppererũt in ore ſaccor liga
tas pecunias. extritiſq; ſimul oĩb⁹ dixit
pẽ iacob: Abſq; liberis me eẽ feciſt⁹: Jo
ſeph nõ eſt ſup: ſymeon teneẽ in vincu
lis. & beniamin auferetis. In me iſ oĩa
mala reciderunt. Cui rñdit ruben: Du
os filios meos interfice: ſi nõ reduxero il⁹
lũ tibi. Trade illũ i manu mea. & ego eũ
tibi reſtituã. At ille: Nõ deſcẽdet inq̃t fi
lius me⁹ vobiſcũ. Frater eius mortuus
eſt & ipſe ſolus remãſit. Si q̃d ei aduer
ſitat⁹ acciderit in tra ad quã pgitis: dedu
cetis canos meos cũ dolore ad inferos:

Interim fames oẽm XLIII
terrã vehemẽter ꝑmebat: ꝓſum
ptiſq; cibis q̃s ex egypto detule
rãt. dixit iacob ad filios ſuos: Reuerti⁹
mini & emite nob⁹ paurillum eſcar. Rñ
dit iudas. Denũciauit nob⁹ vir ille ſb at
teſtatiõe iuriſiurãdi dicẽs: Nõ videbi⁹
faciẽ meã: niſi frem vrm mimũ addure
ritis vobiſcũ. Si g̃ vis eũ mittere nobi
ſcũ pgem⁹ parit & emem⁹ tibi nãria: ſi
aũt nõ vis nõ ibim⁹. Dixit enim vt ſepe dixi
mus. denũciauit nob⁹ dicẽs: Nõ videbi
tis faciẽ meã abſq; fratre vro minimo:
Dixit eis iſrl: In meã iſ feciſtis miſeriã
vt idicaret⁹ ei & aliũ hre vos frem. At il⁹
li rñderũt Interrogauit nos hõ ꝓ ordinẽ
nãm pgeniẽ. ſi pr̃ viueret. ſi haberem⁹
frẽz. Et nos rñdim⁹ ei ꝓ ſequẽter: iurta
id qđ fuerat ſciſcitat⁹. Nũq̃d ſcire pota⁹
m⁹ q; dictur⁹ eẽt. adducite frem vrm vo
biſcum: Judas q̃z dixit pri ſuo: Mitte
puerũ mecũ vt pficiſcamr̃ & poſſimus vi
uer ne moriam̃ nos & puuli nri: Ego ſu
ſcipio puerũ: de manu mea requre illum
Niſi reduxero & reddidero eũ tibi: ero pec
cati re⁹ i te oĩ tpe. Si nõ interceſſiſſz dila
tio: iam vice alta venſſem⁹. Igit⁹ iſrl pr̃
eor dixit ad eos: Si ſic nce ẽ: facite qđ
vult⁹. Sumite de optĩs tre frugib⁹ ter⁹
ſis vris. & ꝓferte viro munera: modicũ
reſine & mell & ſtorac⁹ ſtactes & terebinthi
& amygdalar. Pecuniãq; duplicẽ ferte
vobiſcũ. & illã quã inueniſt⁹ in ſaccis re
portate: ne forte errore factũ ſit. Sed et
frem vrm tollite. & ite ad virũ. Deus aũt
meus oĩpotẽs faciat vob⁹ eũ placabilem
& remittat vobiſcũ fratrẽ vrm quẽ tenz
invinculis & hũc beniamin: Ego aũt q̃ſi
orbat⁹ abſq; liberis ero. Tulerũt g̃ viri
munera: & pecuniã duplicẽ & beniamin:
deſcenderũt in egyptũ & ſteterũt coram io
ſeph. Quos cũ ille vidiſſet & beniamĩ ſi
mul. ꝑcepit diſpenſatori domus ſue di⁹
cens: Introduc viros domuz. & occide
victimas & inſtrue cõuiuium: qm̃ hodie
mecũ ſunt comeſturi meridie. Fecit ille
quod ſibi fuerat imꝑatũ & introduxit vi⁹
ros domũ. Ibiq; extriti dixerũt mutuo
Propt⁹ pecuniã quã retulim⁹ ꝓius i ſac
cis nris. intoducti ſum⁹: vt deuoluat in
noſ calũniã. & violẽter ſubiiciat ſibi nos
& nos & aſinos nros. Quãobrẽ i ipis fo
ribꝫ accedẽtes ad diſpẽſatorẽ. locuti ſũt
Oram⁹ dñe vt audias noſ: Jã añ deſcẽ
dim⁹ vt emẽm⁹ eſcas: q̃b⁹ ẽpt⁹ cũ vẽiſſe
m⁹ ad diuſoriũ: apuim⁹ ſaccoſ nros: & i⁹
uenim⁹ pecuniã i ore ſaccor: quã nũc eo
dẽ pdere repertauim⁹. Oz & aliõ attu⁹
lim⁹ argẽtũ: vt emam⁹ q̃ nob⁹ nãria ſũt
Nõ ẽ in nra ꝓſcia: q̃s poſuerit eã in mar
ſupijs nris. At ille rñdit: Pax vobiſcuz
nolite timere. Deus vr & deus pris vri
dedit vob⁹ theſauros in ſacc⁹ vris. Nam

pecuniam quã tedistis mihi. pbatã ego habeo: Eduxitq; ad eos symeon. Et introductis domũ. attulit aquã. ⁊ lauerũt pedes suos: tedit̃q; pabulũ asinis eor̃. Illi vo parabãt mũera: donec ingrederet ioseph meridie: Audierãt enĩ q̃ ibi comesturi essent panẽ. Igit̃ ingressus ẽ ioseph domũ suã: obtulerũtq; ei mũera. tenẽtes in manib; suis. ⁊ adorauerunt pn̄i in t̄rã. At ille clemẽter resalutatis eis introgauit eos dicẽs: San̄ ne est p̄ vr̄ senex: de q̃ dixeratis mihi: Adhuc viuit: Qui rñderũt. Sospes ẽ fuus tuus p̄ nr̄. Adhuc viuit. Et icuruati adorauerũt eũ. Attollẽs ãt ioseph oculos: vidit beniamin frẽm suũ vterinũ. ⁊ ait: Iste est frat̃ vr̄ puulus de q̃ dixerat̃ mihi: Et rursuz: Deus iñqt mifat̃ tui fili mi. Festinauitq; ĩ domũ qr̃ cõmota fuerãt viscera eius sup̄ fratre suo ⁊ erũpebãt lachr̄yme ⁊ introiẽs cubiculũ fleuit Rursumq; lota facie egressus: cõtinuit se. ⁊ ait: Ponite panes: Quib; appositꝫ seorsuz ioseph. ⁊ seorsuz frib; . egyptijs q̃z q̃ vescebant̃ simul seorsum. Illicituz est ei egyptijs comedere cũ hebreis: ⁊ p phanũ putãt huiuscemõi quiuiũ: sederũt coram eo. p̄iogenit̃ iuxta p̄iogenita sua. ⁊ mĩn̄ iuxta etatẽ suã. Et mirabãtur nimis: sũpt̃ ptib; q̃s ab eo accepãt. Maior̃q; ps venit beniamin: ita vt q̃nq; ptib; excederet. Biberuntq; ⁊ inebriati sunt cum eo. XLIIII

Recepit aũt ioseph dispẽsatori domus sue dicẽs: Imple saccos eor̃ frumẽto q̃ntũ p̄t capere ⁊ pone pecuniã singulor̃ in sũmitate sacci. Cyphũ aũt meũ argẽteũ ⁊ p̄cium q̃ dedit tritici: pone in ore sacci iunioris. Factumq; est ita. Et orto mane. dimissi sunt cũ asinis suis. Iãq; vrbẽ exierãt ⁊ pcesserãt paululũ. Tũc ioseph accersito dispẽsatore domus ait: Surge iñqt ⁊ psequere viros. ⁊ apphẽsis dicito: Quare reddidistis malum p bono: Cyphus quẽ furati estis: ipe est in quo bibit dñs me⁹ ⁊ in q̃ augurari solet. Pessimã rez feciſtis. Fecit illeyt iusserat: ⁊ apphẽsis per ordinẽ locutus est: Qui rñderunt: Quare sic loq̃tur dñs nr̄ vt serui tui tã tũ flagitij p̄miserint: Pecuniã quã inuenimus in summitate saccor̃ reportauim⁹ ad te de terra chanaan. Et qũo cõ sequẽs est. vt furati simus de domo dñi tui aurũ vel argentuz. Apud quẽcunq; fuerit inuentũ seruor̃ tuor̃ q̃ quer̃is. moriat̃: ⁊ nos erimus serui dñi nostri. Qui dixit eis: Fiat iuxta vestrã sententiã . Apud quẽcũq; fuerit inuentũ: ipse sit seruus meus: vos autem eritis innoxij. Itaq; festinato deponentes in terraz saccos: aperuerunt singuli. Quos scrutatus incipiẽs a maiore vsq; ad mĩnum: inuenit cyphũ in sacco beniamin. At illi scissis vestib;. oneratisq; rursuz asinis reuersi sunt in opidũ. p̄musq; iudas cũ fratrib; ingressus est ad ioseph. Necdũ enĩ de loco abierat. Oẽsq; ante eũ parit̃ in t̄rã corruerũt. Quib; ille ait: Cur sic agere voluistis: An igratis q̃ nõ sit silis mei ĩ augurãdi scia: Cui iudas: Quid rñdebim⁹ iñqt dño meo. vl̃ quid loquemur: aut iuste potim⁹ obtẽdere: Deus inuenit iniq̃tatẽ fuor̃ tuor̃. Ecce oẽs serui sumus dñi mei: ⁊ nos ⁊ apd̄ quẽ inuẽtus ẽ cyphus. Rñdit ioseph: Absit a me vt sic agã. Qui furat⁹ est cyphũ ipse sit fuus me⁹: vos aũt abite liberi ad patrẽ vr̄m. Accedẽs aũt p̄pius iudas. p̄fidenter ait: Oro dñe audi me: vt loq̃tur seruus tuus vbũ in auribus tuis: ⁊ ne irascat̃ famulo tuo. Tu es enĩ post pharaonẽ dñs meus. Interrogasti p̄pus fuos tuos. hẽt̃ p̄rem aut fratrẽ. ⁊ nos rñdim⁹ tibi dño meo: Est nob̄ pater senex: ⁊ puer puul⁹ qui in senectute illi⁹ natus est: cui⁹ vterinus frater est mortuus. ⁊ ipm solũ hz mater sua. p̄ vo tenere diligit eũ. Dixistiq; seruis tuis: Adducite eũ ad me: ⁊ ponã oculos meos sup illũ. Suggessimus tibi dño meo: nõ pot puer relinq̃re p̄rem suũ. Si. n. illũ dimiserit morietur. Et dixisti fuis tuis: Nisi venerit frater vester minimus vobiscũ nõ videbit̃ amplius faciem meã. Cũ g̃ ascendissemus ad famulũ tuũ patrẽ nostr̃: narrauim⁹

ei oīa que locutus est dñs meus. Et di
xit pater nr̄. Reuertimini. & emite nob̄ pa
rū tritici. Cui diximus: Nō possum⁹ ire
Si frat̄ nr̄ minimus descenderit nobi/
scū, pficiscem̄ simul: alioquin illo absen
te nō audemus videre faciē viri. At ille
rndit. Clos scitz q̄ duos genuerit mihi
uxor mea. Egressus est unus & dixistis:
bestia deuorauit eū & hucusqz nō ꝓparet
Si tuleritis & istū & aliqd ei de via ꝓtige/
rit: deducetis canos meos cum merore
ad inferos. Igit̄ si intrauero ad ꝓuū tu
um p̄rem nr̄m & puer defuerit, cū aīa il/
li⁹ ex hui⁹ aīa dependeat videritqz eū nō
esse nobiscum moriet̄. & deducēt famuli
tui canos ei⁹ cū dolore ad inferos. Ego p
rie ꝓuus tu⁹ sim: qui i meā hūc recepi
fidē. & spopōdi dicens: Nisi reduxero eū
peccati reus ero in p̄rem oī tpe. Mane/
bo itaqz ꝓuus tuus ꝓ puero in mīsterio
dñi mei & puer ascēdat cū frib⁹ suis. Nō
enī possum redire ad p̄rez absente puero.
ne calamitatis q̄ oppressura est patrem
meum testis assistam. XLV

Non se poterat ultra cohibere io
seph multis coā astātib⁹: uñ p/
cepit ut egrederētur cūcti foras
& nullus interesset alien⁹ agnitiōi mutue
Eleuauitqz uocē cū fletu, quā audierūt
egyptij: oīsqz domus pharaonis. & dixit
fratrib⁹ suis: Ego sum ioseph: Adhuc
pat̄ meus uiuit? Nō poterāt rndere fra
tres: nimio terrore p̄triti. Ad qs ille cle
mēter: accedite inqt ad me. Et cū acces/
sissent ꝓpe: ego sū ait ioseph frat̄ uē quē
vēdidistis in egyptū: Nolite pauere: ne
qz uob̄ durū ee uideat̄ q̄ vēdidistis me i
his regiōib⁹. Pro salute enim uīa misit
me de⁹ ante uos in egyptū. Biēniū ē ei
q̄ cepit fames i tra ee. & adhuc q̄nqz an/
ni restāt quib⁹ nec arari potit nec meti
Premisitqz me de⁹ ut reſuemini super
terrā & escas ad uiuēdū hre possitis. Nō
uō ꝓfilio sed dei uolūtate huc miss⁹ sum
qui fecit me quasi patrē pharaōis & do/
minū uniūse domus eius ac ꝓncipez in
omni terra egypti. Festinate & ascēdite
ad p̄rem meū. & dicetis ei: Hec mandat
filius tuus ioseph: Deus fecit me dñm
uniūse tre egypti. descēde ad me ne mo/
ret̄. & habitab̄ i tra iessen. Eris qz iuxta me
tu & filij tui. & filij filioz tuoz: oues tue
& armēta tua & uniūsa q̄ possides: ibiqz te
pascā. Adhuc enī q̄nqz anni residui sunt
famis. ne & tu peas & oīa dom⁹ tua. & oīa
q̄ possides. En oculi uī & oculi frīs mei
beniamī uidēt q̄ os meū loq̄tur ad uos
Nūciate p̄ri meo uniūsam gl̄iam meaz
& cūcta q̄ uidistis i egypto. Festinate et
adducite eū ad me. Cūqz amplexat⁹ re/
cidisset i collū beniamī frīs sui, fleuit: il/
lo q̄z sil̄ flēte sup collū ei⁹. Osculatusqz
est ioseph oēs frēs suos. & plorauit sup
singulos. Post q̄ ausi sunt loq̄ ad eum
Auditūqz ē & celebri fmone vulgatū in
aula reg̃. uenerūt frēs ioseph. Et gaui/
sus ē pharao atqz oīs familia ei⁹. Dixit
qz ad ioseph ut ꝓparet frīb⁹ suis dicens
Onerāte iumēta, ite in trā chanaan et
tollite inde p̄rem uīm & cognatiōem. &
uenite ad me & ego dabo uob̄ oīa bona e/
gypti. ut comedatis medullā tre. Pro/
cipe etiā ut tollāt plaustra de terra egyp
ti ad subuectiōem puuloz suoz ac ꝓgē/
gū. Et dicito: Tollite p̄rem uīm & ꝓpe/
rate q̄ntotius uenientes: nec dimittatz
q̄qz de suppellectili uīa: q̄ oīs opes e/
gypti ure erūt. Fecerūtqz filij isr̄l ut eis
mādatū fuerat. quib⁹ dedit ioseph plau
stra fm pharaōis impiū & cibaria in iti
nere. Singul̄ q̄z ꝓferri iussit binas sto/
las: beniamin uo dedit trecētos argen/
teos cū q̄nqz stol̄ optimis: tātūdē pecu/
nie & uestiū mittēs p̄ri suo: addēs eis asi
nos decē. q̄ subuehērent ex oīb⁹ diuitijs
egypti. & totidē asinas, triticū in itinere
panesqz potātes. Dimisit g̃ frēs suos &
ꝓficiscentib⁹ ait: Ne irascamini in uia
Qui ascēdentes ex egypto: uenerūt i ter
rā chanaā ad p̄rez suū iacob. & nūciaue/
runt ei dicentes: Joseph filius tuus vi
uit: & ipse dominat̄ in omni terra egyp/
ti. Quo audito iacob: quasi de gui som
no euigilans, tamen non credebat eis:
Illi econtra referebant omnē ordinez
rei. Cūqz vidissent plaustra & uniūsa q̄

miserat:reuixit spūs eius ⁊ait: Sufficit mihi si adhuc ioseph filius meus viuit:vadam ⁊videbo illum anteq̄ moriar.

XLVI

Profectusq̄ isr̄l cū oīb⁹ q̄ habebat.venit ad puteū iuramēti et mactatis ibi victimis deo patr̄ sui ysaac.audiuit eū p visiones nocte⁹ vocāte se ⁊dicētē sibi: Jacob iacob. Cui respōdit: Ecce assu⁹. Ait illi de⁹: Ego sum fortissim⁹ de⁹ p̄tis tui: Noli timere: sed descēde īegyptū.q⁹ in gētē magnā faciā te ibi. Ego descēdā tecū illuc:⁊ ego inde adducā te reuītētē. Joseph q̄z ponet manus suas sup oculos tuos. Surrexit iacob mane a puteo iuramēti :tulerūtq̄ eū filij cū puulis ⁊ vxoribꝫ suis in plaustris q̄ miserat pharao ad portādū senez ⁊ oīa q̄ possederat in t̄ra chanaā. Venitq̄ in egyptū cū oī semīe suo:filij eius ⁊ nepotes. filie ⁊ cūcta sīl ꝓgenies. Hec sūt āt noīa filioꝝ isr̄l q̄ ingressi sūt īegyptū ipe cū liber⁹ suis. Primogenit⁹ rubē Filij rubē:enoch ⁊ phallu ⁊ esrō ⁊ charmi. Filij symeō:iamuel ⁊ iamin et iami ⁊ ahod ⁊ iachin ⁊ saber ⁊ saul filius chananitidis. Filij leui:gerson ⁊ caath ⁊ merari. Filij iuda:her ⁊ onan ⁊ sela ⁊ phares ⁊ çara. Mortui sunt aūt her ⁊ onan in terra chanaan. Natiq̄ sunt filij phares:esrom ⁊ amul. Filij ysachar: thola ⁊ phua ⁊ iobab ⁊ semron. Filij çabulō:sareth ⁊ chelon ⁊ ialelel. Hi filij lye q̄s genuit īmesopotamia syrie cum dina filia sua. Oēs aīe filioꝝ eius ⁊ filiarꝫ triginta tres. Filij gad:sephon ⁊ aggi ⁊ eselon ⁊ suni ⁊ heri ⁊ aridi ⁊ areli. Filij aser iemna ⁊ iesua ⁊ iesui ⁊ beria sara q̄z sororeorū. Filij beria:heber ⁊ melchiel. Hi filij çelphe quā dedit laban lye filie sue:⁊ hos genuit iacob:sedecī aīaf. Filij rachel voris iacob:ioseph ⁊ beniamī. Natiq̄ sunt ioseph filij in t̄ra egypti q̄s genuit ei asseneç filia phutifaris sacerdotis eliopoleos:manasses ⁊ effraim. Filij beniamin: bela ⁊ bechor ⁊ asbel ⁊ gera ⁊ naamā ⁊ iechri ⁊ iethros ⁊ resemophī ⁊ ofiz ⁊ ared. Hi filij rachel q̄s genuit iacob oēs aīe quattuordecī. Filij dan:vsan. Filij neptalim:iasiel ⁊ guni ⁊ iesser ⁊ salem. Hi filij bale.quaz dedit laban rachel filie sue ⁊ hos genuit iacob:oēs aīe septē. Cūcte q̄z aīe q̄ ingresse sunt cū iacob īegyptuz ⁊ egresse sunt de femore illi⁹ absq̄ vxoribus filioꝝ ei⁹.sexaginta sex. Filij aūt ioseph qui nati sūt ei in t̄ra egypti anime due. Oēs aīe dom⁹ iacob q̄ ingresse sūt in egyptū fuere septuagīta. Visit autē iacob iudā añ se ad ioseph īegyptū vt nūciaret ei ⁊ ille occurreret ī iessen.quo cuz puenisset iuncto ioseph curru suo. ascēdit obuiā p̄ri ad eūdē locuz:videsq̄ eū irruit sup collū ei⁹:⁊ inꝫplex⁹ fleuit. Dixitq̄ p̄r ad ioseph: Jā let⁹ moriar.q⁹ vidi faciē tuā:⁊ supstitē te relinq̄. Et ille locut⁹ ē ad frēs suos.⁊ ad oēz domū p̄tis sui: Ascēdā ⁊ nūciabo pharaōi: dicāq̄ ei: Frēs mei ⁊ domus p̄tis mei q̄ erāt in t̄ra chanaan venerūt ad me.⁊ sūt viri pastores ouiū:curāq̄ hūt alēdoruz gregū. Pecora sua ⁊ armēta ⁊ oīa q̄ habere potuerūt adduxerūt secū. Cūq̄ vocauerit vos ⁊ dixerit:q⁹ est opus vr̄m: rīdebitis: Viri pastores sumus fuit tui ab infantia nr̄a vsq̄ in p̄sens:⁊ nos ⁊ p̄tes nr̄i. Hec aūt dicetis vt habitare possitis i terra iessen. q⁹ detestant egyptij omnes pastores ouium.

XLVII

Ingressus g̃ ioseph nunciauit pharaōi dicēs: Pat⁹ me⁹ ⁊ fratres oues eoꝝ ⁊ armenta ⁊ cūcta q̄ possidēt venerūt de t̄ra chanaā: ⁊ ecce ꝓsistūt ī t̄ra iessen. Extremos q̄z fratꝝ suoꝝ q̄nq̄ viros ꝓstituit cora rege. q̄s ille introgauit: Quid hētis opis: Rīdere rūt. Pastores ouiū sumus serui tui:et nos ⁊ patres nr̄i: Ad pegrinādū in terra tua venim⁹: qm̄ nō est herba gregib⁹ seruoꝝ tuoꝝ ingrauescente fame in t̄ra chanaan. Petimusq̄ vt ee nos iubeas seruos tuos in terra iessen. Dixit itaq̄ rex ad ioseph: Pater tuus ⁊ fratres tui venerunt ad te. Terra egypti in conspectu tuo est:in optimo loco fac eos habitare.⁊ trade eis terram iessen. Quod si nosti in eis ee viros industrios:ꝓstitue

illos mgros pecor meor. Post hec itro
duxit ioseph ptem suū ad regē: t statuit
eū coā eo. Qui bñdicēs illi: t int̄roga
tus ab eo: qt sunt dies ānor vite tue: rñ
dit: Dies pegrinatiōis vite mee. cētuz
triginta ānorū sunt. parui t mali: t non
puenerūt vsqz ad dies patrū meor qbz
pegrinati sunt. Et bñdicto rege egress
est foras. Joseph vo pri t frib suis de
dit possessionē ī egypto ī optimo t̄re lo
co rameses vt pcepat pharao: t alebat
eos. oēmqz domū ptis sui. pbēs cibaria
singul. In toto enī orbe panis deerat: t
oppressserat fames t̄rā. maxime egypti t
chanaan. E quibz oēm pecuniā congrega
uit. p vēditiōe frumēti: t itulit eā in era
riū regis. Cūqz defecisset emptoribz pci
um venit cūcta egypt ad ioseph dicēs:
Da nob panes. quare moriñ coā te de
ficiēte pecunia: Quibz ille rñdit: Addu
cite pecora vra: t dabo vob. p eis cibs: si
pcū nō habetis. Que cū adduxissent de
dit eis alimēta. p equis t ouibz t bobz t
asinis. sustētauitqz eos illo anno. p com
mutatione pecor. Cleuerūt qz āno secū
do t dixerūt ei: Non celam dño nr̄o qz
deficiēte pecunia. pecora simul defecerūt
nec clam te est qz absqz corpib z t̄ra ni
hil habeam. Cur g moriñ te videntē
Et nos t t̄ra nr̄a tui erim. Eme nos ī
fuitutē regiā. t pbe semīa: ne peūte cul
tore redigat terra ī solitudinē. emit igi
tur ioseph oēm t̄rā egypti: vēdētibz sin
gulis possessiōes suas p magnitudie fa
mis. Subiecitqz eā pharaōi. t cunctos
pplos eius a nouissimis terminis egy
pti vsqz ad extmos fines ei. pter t̄rā sac
dotū q a rege tradita fuerat eis: qbz t sta
tuta cibaria ex horreis publicis pbebant
t idcirco nō sunt cōpulsi vēdere posses
siōes suas. Dixit g ioseph ad pplos: En
vt cernitis t vos t t̄rā vraz pharao pos
sidet. Accipite semina t serite agros vt
fruges habere possitis. Quintā ptez re
gi dabitis: qttuor reliqs pmitto vob in
sementē. t in cibum familijs t liber vr
stris. Qui respondērūt: Salus nostra
in manu tua est. Respiciat nos tm dñs
noster: t leti fuiem regi. Ex eo tempo
re vsqz in pntē diez in vniūsa terra e
gypti regibz quīta ps soluitur: t factuz
est quasi in legem. absqz terra sacerdota
li. q libera ab hac ditiōe fuit. Habita
uit g israel in egypto. i. in t̄ra iessen t pos
sedit eā: auctusqz est t multiplicatus ni
mis: t vixit in ea dec t septē annis. Fa
ctiqz sunt oēs dies vite illius cētūqdra
ginta septē ānor. Cūqz appropinqre cer
neret diē mortis eius. vocauit filiū suū
ioseph. t dixit ad eū: Si inueni grām ī
cōspectu tuo. pone manū tuā sub femo
re meo. t facies mihi mām t vitatē. vt
nō sepelias me in egypto: sed dormiā cū
patribz meis: t auferas me de t̄ra hac cō
dasqz in sepulcro maior meor. Cui rñ
dit ioseph: Ego faciā qō iussisti. Et ille:
Jura g inqt mihi. Quo iurante adora
uit israel dñm conuersus ad lectuli caput.

XLVIII

Jsta trāsactis
nūciatū est ioseph qz egrotaret
pr suus. Qui assūptis duobz filijs
manasse t effraī ire pperit. Dictūqz e se
ni: Ecce filius tuus ioseph venit ad te.
Qui confortat sedit in lectulo. Et ingres
so ad se ioseph. ait: Deus oīpotēs appru
it mihi ī luza. q e in t̄ra chanaā bñdixit
qz mihi. t ait: Ego te augebo t multipli
cabo. t faciā te ī turbas pplor. Dabozqz ti
bi t̄rā hāc. t semī tuo post te. in possessio
nē sempitnā. Duo g filij tui q nati sunt
tibi ī t̄ra egypti. ant̄qz huc venirez ad te:
mei erūt effraim t manasses: sicut rubē
t symeon reputabuntur mihi. Reliqs
aūt quos genueris post eos tui erunt. t
nomine fratrū suor vocabūtur in pos
sessiōibz suis. Mihi enim quādo venie
bam de mesopotamia: mortua est rachel
in terra chanaan in ipso itinere. Eratqz
vernū tps. Et ingrediebar effratam. et
sepeliui eam iuxta viaz effrate q alio no
mine appellatur bethleē. Videns autez
filios eius dixit ad eum: Qui sunt isti?
Respondit: Filij mei sunt: quos donā
uit mihi dūs in hoc loco. Adduc inquit
eos ad me. vt benedicā illis. Oculi enz
israel caligabant pre nimia senectute: t

clare videre nō poterat. Applicituſq; ad
ſe oſculat⁹ ⁊ circūplexus eos. dixit ad
filiū ſuū: Nō ſum fraudat⁹ aſpectu tuo
inſup oñdit mihi dē ſemē tuum. Cūq;
tuliſſet eos ioſeph de gremio pīis: ado-
rauit pnus in trā. ⁊ poſuit effraim ad dē
xterā ſuā. i. ad ſiniſtrā iſrl. manaſſen vo
in ſiniſtra ſua. ad dexterā ſcz pīis. appli-
cuitq; amb⁹ ad eū. Qui extēdens ma-
nū dexterā. poſuit ſup caput effraim iu-
nioris fratris. ſiniſtrā aūt ſup caput ma
naſſe qui maior natu erat: commutans
man⁹. Benedixitq; iacob filios ioſeph. et
ait: Deꝰ in cuꝰ ꝓſpectu ambulauerunt
pēſ mei abrahā ⁊ yſaac: deꝰ qui paſcit me
ab adoleſcētia mea vſq; in pnte die: an-
gelus qui eruit me de cūctis mal. benedi
cat pueris iſtis. ⁊ inocet ſup eos nomē
meū. noīa q̄z patrū meoꝝ abrahā ⁊ yſaac.
⁊ creſcāt in multitudiem ſup terrā. Vi-
dens aūt ioſeph q̄ poſuiſſet pat ſuus de
xterā manū ſup caput effraiz: grauiter ac-
cepit. Et apprehenſam manū pīis leua
re conat⁹ eſt de capite effraim. ⁊ tranſfer
re ſup caput manaſſe. Dixitq; ad pēm
Non ita quenit pē: q̄ hic eſt pmogeni-
tus. Pone dexterā tuā ſup caput eius.
Qui renuens ait: Scio fili mi ſcio. Et
iſte quippe erit ī pl̄os ⁊ multiplicabit.
ſz frat ei⁹ iunior maior erit illo. ⁊ ſemen
illius creſcet in gentes. Benedixitq;
eis in tempore illo. dicens: In te bene-
dicetur iſrael: atq; dicet. Faciat tibi deꝰ
ſicut effraim ⁊ ſic manaſſe. Cōſtituitq;
effraim añ manaſſen. Et ait ad ioſeph
filiū ſuū. En ego morior ⁊ erit deꝰ vobi
ſcū: reducetq; vos ad terrā patrū veſtro
rū. Do tibi ptem vnaz extra frēs tuos
quā tuli de mānu āmorrei in gladio ⁊ ar-
cu meo

XLIX

Vocauit autem iacob filios ſu-
os. ⁊ ait eis: Congregamini vt
annunciem que ventura ſunt
vob ī diebꝫ nouiſſimis. Cōgregamini ⁊
audite filij iacob audite iſrl patrē vēm.
Rubē primogēit⁹ me⁹: tu fortitudo mea.
⁊ principiū doloꝝ mei. ꝫrior ī donis. ma
ior ī ipio. Effuſus es ſic aq̄: Nō creſcas.
q; aſcēdiſti cubile pīis tui: ⁊ maculaſti
ſtratū eius. Symeō ⁊ leui frēs vaſa ini
quitatis bellātia. In ꝓſiliū eoꝝ nō veni
at aīa mea. ⁊ in cetu illoꝝ nō ſit gloria
mea. q; in furore ſuo occiderūt virū. et
in uolūtate ſua ſuffoderūt murū. Ma-
ledict⁹ furor eoꝝ q; ptinax. ⁊ indignatō
eoꝝ q; dura. Diuidā eos in iacob: ⁊ diſ-
pgā eos ī iſrael. Juda: te laudabūt fra-
tres tui. Man⁹ tue in ceruicibꝫ īimicoꝝ
tuoꝝ: adorabūt te filij pīis tui. Catul⁹
leonis iuda: Ad ꝓdaz fili mi aſcēdiſti re-
quieſcens accubuiſti vt leo. ⁊ q̄ſi leena.
Quis ſuſcitabit eū: Nō auferet ſceptꝝ
de iuda ⁊ dux de femore eius: donec veni
at qui mittēdus eſt. ⁊ ipe erit expectatio
gētiū. Ligās ad vineā pullū ſuū: ⁊ ad vi
tem o fili mi aſinā ſuā. Lauabit in vino
ſtolā ſuā: ⁊ in ſanguine vue palliū ſuuz
Pulcriores ſunt oculi eius vino. ⁊ dē-
tes ei⁹ lacte cādidiores. Zabulon in lito
re maris hītabit. ⁊ in ſtatiōe nauiū ptī-
gēs vſq; ad ſidonē. Yſachar aſinus fortiſ
accubās int terminos. Vidit requem q̄
eſſet bona ⁊ trā q̄ optima: ⁊ ſupposuit hūe
rū ſuū ad portādū: factuſq; eſt tributis
ſeruiens. Dan iudicabit pp̄l'm ſuū ſic et
alia trib⁹ in iſrl. Fiat dan coluber ī via.
cerastes in ſemita mordēs vngulas eq̄:
vt cadat aſcēſor ei⁹ retro. Salutare tu-
um expectabo dñe. Gad accinct⁹ pliabit
añ eū: ⁊ ipſe accinget retrorſuz. Aſer pī-
guis panis ei⁹. ⁊ prebit delicias regib⁹.
Neptalim ceru⁹ emiſſus. ⁊ dans eloq̄a
pulcritudis. Fili⁹ accreſcēs ioſeph: fili⁹
accreſcēs ⁊ decor⁹ aſpectu. Filie diſcurre
rūt ſup murū. ſed exaſperauerūt eum ⁊
iurgati ſunt inuiderūtq; illi hītes iacu
la. Sedit in forti arc⁹ eius: ⁊ diſſoluta
ſunt vincula brachioꝝ ⁊ manuū illius:
p man⁹ potēt⁹ iacob. Inde paſtor egreſ-
ſus eſt: lapis iſrael. Deꝰ pīis tui erit ad
iutor tuus: ⁊ omnipotens benedicet ti-
bi bñdictiōibꝫ celi desup. benedictionib⁹
abyſſi iacentis deorſum: benedictionib⁹
uberū ⁊ vulue. Bñdictiōes pīis tui. cō-
fortate ſunt benedictionibus patrum
eius. donec veniret deſiderium collium

eternoꝝ. Fiant in capite ioseph ⁊ in
vertice nazarei inʒ fratres suos. beniamĩ
lup⁹ rapax. mane comedet p̃daz: ⁊ vespe
diuidz spolia. Oēs hi ĩ tribub isrl̃ duo
decim. Hec locut⁹ est eis pr̃ suus: bñdi/
xitqz singul' bñdictiõib ꝓpr̃is. et p̃cepit
eis dicẽs: Ego ꝯgregor ad pp̃m meum
Sepelite me cũ pr̃ib meis ĩ spelũca du
plici q̃ est in agro ephron ethei ℨ mãbre
in ẗra chanaã: quã emit abraã cuz agro
ab ephron ethео in possessiõem sepulcri
Ibi sepelierũt eũ ⁊ sarã vxorẽ eius. Ibi
sepultus est ysaac cũ rebecca ꝯiuge sua.
Ibi ⁊ lya cõdita iacet. Finitisqz mãdat̃
quib⁹ filios ĩstruebat. collegit pedes su/
os sup lectulũ ⁊ obijt: appositusqz ẽ ad
pp̃m suum:

L

Qlod cernẽs ioseph. ruit sup fa
ciẽ pr̃is. flens ⁊ osculãs eũ: p/
cepitqz ſuis suis medicis. vt aro
matib⁹ cõdirẽt patrẽ. Quib⁹ iussa explẽ
tib⁹ trãsierũt q̃draginta dies. Iste q̃ppe
mos erat cadauerũ ꝯditoꝝ. Fleuitqz eũ
egyptus septuaginta dieb⁹. Et expleto
plãctus tpe: locut⁹ est ioseph ad famili/
am pharaõis. Si inueni gr̃am in ꝯspe/
ctu vr̃o. loq̃mini in auribus pharaõis. eo
q̃ pater meus adiurauerit me dicens:
En morior: in sepulcro meo q̃ fodi mi
hi in ẗra chanaan. sepelies me. Ascẽdaz
igit̃ ⁊ sepeliã patrẽ meũ: ac reũtar. Dixit
qz ei pharao: Ascẽde ⁊ sepeli pr̃ez tuũ sic
adiurat⁹ es. Quo ascẽdente. ierũt cum
eo oēs senes dom⁹ pharaonis. cunctiqz
maiores natu terre egypti: dom⁹ ioseph
cũ frib⁹ suis absqz puulis ⁊ gregib⁹ atqz
armẽtis: q̃ reliq̃rũt in ẗra iessen. Ha/
buit q̃z in comitatu currus ⁊ eq̃tes: ⁊ fa
cta est turba nõ modica. veneruntqz ad
areã achad. q̃ sita est trãs iordanẽ: vbi ce
lebrantes exequias plãctu magno atqz
vehemẽti impleuerũt septem dies. Qõ
cũ vidissent hĩtatores ẗre chanaã. dixe/
rũt: Planct⁹ magn⁹ est iste egyptijs. Et
idcirco vocatũ est nomẽ loci illius plan
ctus egypti. Fecerũt ꝯ filij iacob sic p̃ce/
pat eis: ⁊ portãtes eũ in ẗrã chanaã. sepe
lierũt eũ in spelũca duplici: quã emerat
abraã cũ agro in possessionẽ sepulcri. ab
ephron ethео ℨ faciẽ mãbre. Reũsusqz ẽ
ioseph ĩ egyptũ cũ frib⁹ suis ⁊ oĩ comi/
tatu: sepulto patre. Quo mortuo timẽ
tes frẽs ei⁹ ⁊ mutuo colloq̃ntes. ne for/
te memor sit iniurie quaz passus est. ⁊
reddat nob⁹ omne malũ q̃ fecim⁹: man
dauerũt ei dicẽtes. Pater tuus p̃cepit
nob⁹ añqz moreret vt hec tibi vbis illi⁹
dicerem⁹. Obsecro vt obliuiscaris sce/
leris fratrũ tuor: ⁊ pctĩ atz malicie quã
exercuerũt in te. Nos q̃z oram⁹ vt ſuo
dei patri tuo dimittas iniq̃tatem hanc
Quib⁹ auditis fleuit ioseph: venerũtqz
ad eũ frẽs sui ⁊ pni adorãtes ĩ ẗrã. dixe/
rũt: Serui tui sum⁹. Quib⁹ ille rñdit:
Nolite timere. Nũ dei possumus resiste
re volũtati? Vos cogitastis de me malũ
sz de⁹ vtit illud in bonũ: vt exaltaret me
sic in p̃tiarũ cernitis: ⁊ saluos faceret
multos pp̃los. Nolite timere. Ego pa/
scã vos: ⁊ puulos vr̃os. Cõsolatusqz est
eos ⁊ blãde ⁊ lenit̃ est locutus: ⁊ hĩtauit
in egypto cuz oĩ domo p̃ris sui. Viritqz
centũdecẽ annis. ⁊ vidit effraim filios
vsqz ad ẗiã gñatiõez. Filij q̃z machir fi
lij manasse nati sũt ĩ genib⁹ ioseph. q̃b⁹
trãsactis locut⁹ ẽ frib⁹ suis. Post mor/
tẽ meã de⁹ visitabit vos ⁊ ascẽdẽ vos fa
ciet de ẗra ista. ad terrã quã iurauit abra
am ysaac ⁊ iacob. Cumqz adiurasset eos
atqz dixisset. de⁹ visitabit vos. asportate
ossa mea vobiscũ de loco isto. mortuus
est expleto cẽtũdecẽ vite sue ãnis: ⁊ odit⁹
aromatib⁹. repositus ẽ ĩ loculo ĩ egypto.

Explicit lib Genes. Incipit lib helleſ/
moth quẽ nos Exodi dicim⁹. Capm I

Hec sunt nomi
na filioꝝ israel. qui ingres/
si sunt ĩ egyptũ cuz iacob.
Singli cũ domib⁹ suis ĩ/
troierunt. Ruben. Symeon leui. iudas.
ysachar. zabulon. ⁊ beniamin. dan ⁊ nep
talim: gad ⁊ aser. Erãt igit̃ oēs aie eorũ
qui egressi sunt de femore iacob septua
ginta. Joseph aũt ĩ egypto erat. Quo
mortuo ⁊ vniũsis fratrib⁹ eius omnib⁹

cognatiõe sua. Filij israel creuerũt ⁊ q̃si germinãtes multiplicati sunt: ac roborati nimis impleuerũt trã. Surrexit ĩterea rex nou⁹ sup egyptũ: qui ignorabat ioseph. Et ait ad pp̃lm suũ: Ecce pp̃lus filioꝝ isrl mult⁹ ⁊ fortioꝝ nob est. Venite sapiẽter opprimam⁹ eũ. ne forte multiplicet: ⁊ si ingruerit ꝺ nos bellũ addat inimicis nr̃is. expugnatisq; nob egrediat de terra. Preposuit itaq; eis magros operũ vt affligeret eos oneribꝰ. Edificauerũtq; vrbes tabnaculoꝝ pharaoni. phiton ⁊ rames. Quãtocq; opprimebant eos: tãto magis multiplicabãt ⁊ crescebãt. Oderantq; filios israel egiptij. ⁊ affligebãt illudẽtes ⁊ inuidẽtes eis: atq; ad amaritudinẽ pducebãt vitam eoꝝ operibꝰ duris luti ⁊ lateris. oĩq; famulatu q̃ in trã opibꝰ p̃mebant. Dixit autez rex egypti obstetricibꝰ hebreoꝝ: q̃rũ vna vocabat sephora. alta phua. ꝓcipiẽs eis: Q̃n obstetricabitis hebreas. ⁊ ptus tẽpus aduenerit. si masculus fuerit interficite eũ: si femina reseruate. Timuerũt ãt obstetrices deũ. ⁊ nõ fecerũt iuxta p̃cptũ reg̃ egypti: sed psuabãt mares. Quibus accersitis. ad se rex ait: Quid nã est ꝟ qꝺ facere voluistis: vt pueros seruaretis? Que rñderũt. Nõ sunt hebree sicut egyptie mulieres. Ipe. n. obstetricandi hñt sciam. ⁊ pusq; veniam⁹ ad eas pariunt. Bñ ḡ fecit de⁹ obstetricibꝰ ⁊ creuit pp̃l⁹: ꝓfortatusq; est nimis. Et q̃ timuerũt obstetrices deum: edificauit eis domos. Precepit ḡ pharao oĩ pp̃lo suo dicẽs: Quicq̃d masculini sexꝰ natuz fuerit. ĩ flumẽ pjcite: q̃cq̃d femini. reseruate

Egressus est post hec vir de domo leui ⁊ accepit vxorem stirpis sue. q̃ pcepit ⁊ pepit filiũ. et videns eũ elegãtẽ abscõdit triby mẽsibꝰ. Cũq; iã celare nõ posset: sumpsit fiscellã scirpeã. ⁊ liniuit eã bitumĩe ac pice: posuitq; int⁹ infantulũ ⁊ exposuit eũ ĩ charecto ripe flumis stante. pcul sorore ei⁹ ⁊ ꝓsiderãte euẽtũ rei. Ecce aũt descendebat filia pharaõis vt lauaret in flumĩe ⁊ puelle ei⁹ ḡdiebant p̃ crepidinẽ aluei. Que cũ vidisset fiscellã in papyrõe. misit vnã e famulabꝰ suis. ⁊ allatã apiens cernẽsq; in ea puulũ vagiẽtem. miserta eius ait: De infantibꝰ hebreoꝝ est hic. Cui soror pueri: Dic inq̃t vt vadã ⁊ vocẽ tibi mlierẽ hebreã q̃ nutrire possit infantulũ? Rñdit: Vade. Perrexit puella. ⁊ vocauit mrem suaz. Ad quã locuta filia pharaõis: accipe ait puerũ istum. ⁊ nutri mihi: ego dabo tibi mercedẽ tuaz Suscepit mlr ⁊ nutriuit puerũ: adultũq; tradidit filie pharaõis. Quem illa adoptauit in locũ filij: vocauitq; nomẽ ei⁹ moyses dicẽs: q̃ de aq̃ tuli eum. In dieby illis positq; creuerat moyses. egressus est ad frẽs suos: viditq; afflictiõem eoꝝ. ⁊ virũ egyptiũ pcutientẽ quendã de hebreis fribꝰ suis. Cũq; circunspexisset huc atq; illuc ⁊ nullũ adesse vidisset: percussum egyptiũ abscõdit sabulo. Et egressus die altero. ꝓspexit duos hebreos rixantes: dixitq; ei qui faciebat iniuriaz Quare pcutis primũ tuũ? Qui rñdit: Quis ꝓstituit te p̃ncipem ⁊ iudicẽ sup nos? Nũ occidere me tu vis sic̃ heri occidisti egyptiuz? Timuit moyses ⁊ ait: Quo palã factũ est ꝟbũ istud? Audiuit q̃ pharao sermonẽ hũc: ⁊ q̃rebat occidere moysen. Qui fugiẽs de cõspectu ei⁹: morat⁹ est in terra madiã. ⁊ sedit iuxta puteũ. Erãt aũt sacerdoti madian septẽ filie q̃ venerãt ad hauriẽdã aquã: ⁊ impletis canalibꝰ adaq̃re cupiebãt greges pr̃is sui. Supuenere pastores. ⁊ eiecerunt eas. Surrexitq; moyses ⁊ defensis puellis adaq̃uit oues earũ. Que cũ reuertissent ad raguel pr̃em suũ. dixit ad eas Cur velocius venistis solito? Rñderũt Vir egypti⁹ liberauit nos de manu pastoꝝ. Insup ⁊ hausit aquã nobiscũ: potũq; ꝺdit ouibꝰ. At ille: Vbi est inquit: Quare dimisistis hoĩem? Vocate eum vt comedat panem. Jurauit ergo moyses q̃ habitaret cum eo. Accepitq; sephoram filiã eius vxorem: que pepit ei filiũ quẽ vocauit gersan dicẽs: Aduena fui ĩ tra aliena. Alterũ vo pepit: quẽ vocauit eliezer dicens: Deus enim patris mei

adiutor meus: & eripuit me de manu pharaonis. Post multum vero tpis mortuus est rex egypti. Et ingemiscentes filij israel ppter opa vociferati sunt. Ascenditq; clamor eor ad deum ab opib; & audiuit gemitu eor ac recordat' est federis qđ pepigit cū abraā ysaac & iacob. Et respexit dñs filios israel: & liberauit eos. III

Moyses aūt pascebat oues ietro soceri sui sacerdotis madian. Cūq; minasset gregē ad interiora deserti: venit ad montē dei oreb. Apparuitq; ei dñs in flāma ignis de medio rubi: & videbat qđ rubus arderet & nō cōburer̄. Dixit ḡ moyses: Gladior & videbo visiōem hāc magnā: qre nō ꝓburat' rubus Cernēs aūt dñs qđ ꝓgeret ad videndum vocauit eū de medio rubi. & ait: Moyses moyses. Qui rñdit. Adsum. At ille: Nō appropies hūc. Solue calciamētū de pedib; tuis. Locus. n. in q̄ stas trā sctā est. Et ait: Ego sum deus patris tui: deus abraam. deus ysaac. & deus iacob. Absconditq; moyses faciē suā. Nō enī audebat aspicere deū: Cui ait dñs: Vidi afflictiōem ppli mei in egypto: & clamorē eius audiui. ppter duritiā eor qui ꝓsunt opib;. Et sciens dolorē eius. descēdi vt liberē eū de manib; egyptior. & educā de terra illa in terrā bonā & spatiosam. in trā q̄ fluit lacte et melle: ad loca chananei & ethei & amorrei & pherezei & euei & iebusei. Clamor ḡ filior israel venit ad me. vidiq; afflictiones eor q̄ ab egyptijs oppimūtur. Ite veni & mittā te ad pharaōem: vt educas ppl'm meū filios isr̄l de egypto. Dixitq; moyses ad deū: Quis sum ego vt vadā ad pharaōem. & educā filios isr̄l de egypto: Qui dixit ei: Ego ero tecū. & hoc tibi signū qđ miserim te. Cū edureris ppl'm meū de egypto: immolabis deo sup montem istū. Ait moyses ad deum: Ecce ego vadā ad filios israel. & dicā eis: Deus patrū vester misit me ad vos. Si dixerint mihi. qđ est nomen eius: qđ dicam eis? Dixit dñs ad moysen: Ego sum q̄ sum Ait: Sic dices filijs israel. Qui est misit me ad vos. Dixitq; iterū deus ad moysen. Hec dices filijs isr̄l: Dñs deus patrū vester deus abraā & deus ysaac & deus iacob: misit me ad vos. Hoc nomē mihi ē in eternū. & hoc memoriale meū in gñatiōe & gñatiōem. Congrega seniores isr̄l & dices ad eos: Dñs deus ptm vester apparuit mihi: deus abraā & deus ysaac & deus iacob. Dicēs: Visitās visitaui vos. & vidi oīa que acciderūt vob; in egypto. et dixi vt educā vos de afflictiōe egypti in trā chananei & ethei & amorrei & pherezei & euei & iebusei. ad trā fluentē lacte & melle. & audiēt vocē tuā. Ingredieris tu & seniores isr̄l ad regē egypti. & dices ad eū. Dñs deus hebreor vocauit nos: Ibim' viā triū dierū in solitudinē: vt immolem' dño deo nro. Sed ego scio qđ nō dimittet vos rex egypti vt eatis: nisi p manū validā. Extēdāq; manū meā & percutiā egyptū in cūctis mirabilib; meis q̄ factur' sum in medio eor. post hoc dimittet vos: dabitq; gratiam pplo huic coram egyptijs. Et cū egrediemī. nō exibitis vacui: sed postulabit mulier a vicina sua & ab hospita sua vasa argentea & aurea. ac vestes. ponetisq; eas sup filios & filias vestras & spoliabitis egyptū. IIII

Respōdens moyses. ait. Nō credet mihi: neq; audiēt vocē meā sed dicēt: nō apparuit tibi dñs: Dixit ḡ ad eū: Quid ē qđ tenes in manu tua? Rñdit. Virga. Dixitq; dñs. Proijce eā i trā. Proiecit. & versa ē i colubr̄ ita vt fugeret moyses. Dixitq; dñs: Extēde manū tuā & apprehende caudā ei?. Extendit & tenuit. & versa est in virgā. Ut credāt inqt qđ apparuerit tibi dñs deus patr tuor: deus abraā & deus ysaac & deus iacob. Dixitq; dñs rursum: Mitte manū tuā in sinū tuū. Quā cū misisset in sinū protulit leprosam instar niuis. Retraxit manū tuam in sinū tuū. Retraxit & protulit iteruz & erat similis carni reliquę. Si nō crediderint inqt tibi. neq; audierint vocē signi prioris. credēt voci signi sequntis. Si nec duobus quidem his signis crediderint. neq; audierīt vocē tuam: sume aquā fluminis & effunde eam

nō.
Ote & legit egypti diebat pharaonis/ nomē dignitatis.
Os eius ꝓ appellabat nomē vt hic. & habebat Chenereb.

sup aridã. ⁊ q̃cquid hauseris de fluuio. vtef in sanguinẽ. Dixit moyses: Obsecro dñe. nõ sum eloq̃ns ab hẽri ⁊ nudiuster tius. ⁊ ex q̃ locutus es ad fuũ tuũ. im/peditioris ⁊ tardioris lingue suꝫ. Dixit dñs ad eũ: Quis fec̃ os hois: Aut quis fabricat⁹ est mutũ ⁊ surdũ. videntẽ ⁊ ce/cũ: Nõne ego: Perge igit ⁊ ego ero in ore tuo: docebꝫ q̃d loq̃ris. At ille. Ob/secro dñe inquit: mitte quẽ missur⁹ es. Iratus dñs in moysen. ait: Aarõ frater tuus leuites. scio q eloq̃ns sit. Ecce ip/se egredief in occursum tuũ: videbꝫ te letabit corde. Loq̃re ad eũ ⁊ pone verba mea in ore ei⁹. ⁊ ego ero in ore tuo ⁊ in ore illi⁹. ⁊ ondã vob q̃d agere debeatis. Et ipse loq̃tur p te ad pplm. ⁊ erit os tu um: tu ãt eris ei in his q̃ ad deũ ptinẽt Virgã q̃z hãc sume ĩ manu tua: in q̃ fa/ctur⁹ es sig̃. Abijt moyses ⁊ reuꝫsus ẽ ad ietro socerũ suũ. Dixitq̃ ei: Vadã ⁊ reu tar ad frẽs meos in egyptũ: vt videã si adhuc viuãt. Cui ait ietro: Vade in pa ce. Dixit q̃ dñs ad moysen in madian: Vade ⁊ reuertere in egyptũ: Mortui enĩ sunt oẽs qui q̃rebãt aiam tuaz. Tulit q̃ moyses vroꝛẽ suã ⁊ filios suos. ⁊ impo/suit eos sup asinũ. rꝰsusq̃ est in egyptũ dabãs virgã dei in manu sua. Dixitq̃ ei dñs reuerteti ĩ egyptũ. Vide: vt oĩa osẽ/ta q̃ posui in manu tua facias corã pha/raõe. Ego idurabo cor ei⁹. ⁊ nõ dimittet pplm. Diceisq̃ ad eũ: Hec dic̃ dñs: Fili⁹ meus pmogenit⁹ isrl. Dixi tibi: Dimit te filiũ meũ vt seruiat mihi. ⁊ noluisti di/mittere eũ. Ecce ego interficiã filiũ tuuz pmogenitũ. Cũq̃ eẽt in itinere in di/uersorio occurrit ei dñs. ⁊ volebat occide re eũ. Tulit igitur silico sephora acutissi/mã petrã. ⁊ circuncidit ppucium filij sui. Tetigitq̃ pedes ei⁹. ⁊ ait: Sponsꝰ sangui nũ tu mihi es. Et dimisit eũ postq̃ dixe rat: sponsus sanguinũ tu mihi es ob cir/cucisionem. Dixitq̃ dñs ad aarõ: Vade in occursum moysi in deserti. Qui pter/it obuiã ei in mõte dei. ⁊ osculat⁹ est eũ. Narrauitq̃ moyses aarõ oĩa verba dñi p q̃bꝫ miserat eũ: ⁊ signa que mãdauerat.

Congregauit

Congregauerũtq̃ simul ⁊ congregauerit cũctos senioꝛes filioꝝ isrl. Locutusq̃ est aa/rõ oĩa verba q̃ dixerat dñs ad moysen. et fec̃ signa coram pplo ⁊ credidit pplꝰ. Audi erũtq̃ q̃ visitasset dñs filios isrl ⁊ q̃ re/spexisset afflictiões illoꝝ. ⁊ pni adoꝛauerit

Post hec ingressi sunt moy/ses ⁊ aarõ ⁊ dixerũt pharaoni: Hec dic̃ dñs deus isrl: Dimit/te pplm meũ vt sacrificet mihi in deserto At ille rñdit: Quis est dñs vt audiã vo cẽ eius. ⁊ dimittã isrl: Nescio dñm. ⁊ israel nõ dimittã. Dixerũtq̃: Deus hebꝝ vocauit nos. vt eam⁹ viã triũ dierũ in solitudinẽ. ⁊ sacrificem⁹ dño deo nro: ne forte accidat nob pestꝫ aut gladius. Ait ad eos rex egypti: Quare moyses ⁊ aa/rõ sollicitatis pplm ab opibꝰ suis: Ite ad onera vra. Dixitq̃ pharao: Multus est pplꝰ tre. Videtis q̃ turba succreue/rit: q̃nto magis si dederitꝫ eis requem ab opibꝰ. Precepit g̃ in die illo pfectis ope rũ ⁊ exactoribꝰ ppli dicens: Necq̃z vltra dabitꝫ paleas pplo ad ofic̃edos lateres sic̃ prius. sed ipi vadãt ⁊ colligant stipu las ⁊ mẽsurã laterũ quã prius faciebãt imponetis sup eos: nec minuetis q̃cq̃z. Vacãt enĩ ⁊ idcirco vociferant dicẽtes: Eamus ⁊ sacrificemus deo nro. Oppri mant opibꝰ ⁊ expleãt ea: vt nõ acq̃escãt vbis mẽdacibꝰ. Igit egressi pfecti op⁹ ⁊ exactores ad pplm dixerũt. Sic dicit pharao: Nõ do vob paleas. Ite ⁊ colligi te sicubi iuenire potitis: nec minuet q̃c/q̃z de ope vro. Dispersusq̃ est pplꝰ in oẽz terrã egypti ad colligẽdas paleas. Pre fecti q̃z op⁹ instabãt dicentes: Cõplete op⁹ vrm q̃tidie vt prius facere solebatis q̃n dabant vob palee. Flagellatiq̃ sunt qui pẽrãt opibꝰ filioꝝ isrl: ab exactoribꝰ pharaõis dicẽtibꝰ: Quare nõ implesti mẽsurã latex sic̃ prius: nec hẽri nec hodie: Congregerũtq̃ pfecti filioꝝ isrl. ⁊ vociferati sunt ad pharaõem dicentes: Cur ita agis ptra fuos tuos: Palee nõ dant no bis ⁊ lateres fiũt ĩpant. En famuli tui flagellis ceduñ. ⁊ iniuste agit ptra pplm tuũ. Qui ait: Vacatis ocio: ⁊ idcirco di

citis: Eamus ⁊ sacrificemus dño. Jte
ḡ ⁊ opami. Palee nō dabunt̄ vobis. et
reddetis ꝓsuetū numerū laterū. Elide-
bantq; se ꝑpositi filioꝝ isrl̄ in malū eo ꝙ
dicerēt eis: nō minuet̄ quicq; opis ō la
teribꝫ per singulos dies. Occurrerūtq;
moysi ⁊ aarō qui stabāt ex adūso. egredi
entes a pharaone. ⁊ dixerūt ad eos: Vi-
deat dñs ⁊ iudicet: qñ fetere fecistis odo
rē nr̄m coā pharaōe ⁊ ſuis eius. ⁊ pre-
buistis ei gladiū vt occideret nos. Reu
sus q; est moyses ad dñm. ⁊ ait: Dñe. cur
afflixisti ꝑplm istum: Quare misisti me:
Ex eo enim q̄ ingressus sum ad pharao
nē vt loquerer ex nomīe tuo. afflixit po-
pulū tuū. ⁊ non liberasti eos. VI

Dixitq; dñs ad moysen. Nūc vi
debis q̄ facturus sum pharaōi:
Per manū enī fortez dimittet
eos. ⁊ in manu robusta ejiciet illos de t̄-
ra sua. Locutusq; est dñs ad moysen di
cens: Ego dñs qui apparui abraā ysaac
⁊ iacob in deo oīpotente. ⁊ nomē meuz
adonay non indicaui eis. Pepigiq; fe-
dus cū eis vt darē eis terraz chanaan:
terram pegrinationis eoꝝ in q̄ fuerunt
aduene. Ego audiui gemitū filioꝝ isra-
el q̄ egyptij opꝛesserūt eos. ⁊ recordat⁹
sum pacti mei. Ideo dic filijs isrl̄: Ego
dñs qui educā vos de ergastulo egyptio
rū: ⁊ eruā de seruitute. ac redimam in bra
chio excelso ⁊ iudicijs magnis ⁊ assumā
vos mihi in ꝑplm. ⁊ ero vester deus. Et
scietis q̄ ego sum dñs de⁹ vr̄. q̄ edureri
vos de ergastulo egyptioꝝ. ⁊ indurerim
vos in trā sup quā leuaui manū meam
vt darem eam abraā ysaac ⁊ iacob: dabo
q; illā possidē dā vob. ego dñs. Narrauit
ḡ moyses oīa filijs isrl̄: qui nō acq̄euerūt
ei. ꝓt angustiā spūs ⁊ opus durissimū
Locutusq; ē dñs a moysen dicens: In
gredere ⁊ loq̄re ad pharaōem regē egy-
pti vt dimittat filios isrl̄ de terra sua.
Rñdit moyses coā dño: Ecce filij isra-
el nō audiūt me: ⁊ qūo audiet pharao:
ꝑsertim cū incircūcisus sim labijs: Lo-
cutusq; est domin⁹ ad moysen ⁊ aaron.
⁊ dedit mādatū ad filios israel ⁊ ad pha
raonem regem egypti vt educerent fili
os israel de terra egypti. Isti sunt prin
cipes domoꝝ per familias suas. Filij ru
ben primogeniti israelis: enoch ⁊ phal-
lu. esrom ⁊ charmi. Hec cognatiōes ru-
ben. Filij symeon: iamuel ⁊ iamin ⁊ ia-
mi ⁊ ahod ⁊ iachin ⁊ saber ⁊ saul filius
chananitidis: Hec progenies symeō. Et
hec nomina filioꝝ leui ꝓ cognatiōes su-
as: gerson ⁊ caath ⁊ merari. Anni aūt vi
te leui fuerunt centumtrigintaseptem.
Filij gerson: lobni ⁊ semei per cognatio
nes suas. Filij caath: amram ⁊ ysuar et
hebrō ⁊ ociel. Anni quoq; vite caath cē-
tumtrigintatres. Filij merari: mooli ⁊
musi. Hec cognationes leui per famili-
as suas. Accepit aūt amram uxorem io
chabeth patruelē suam: que pepit ei aa-
ron ⁊ moysen ⁊ mariam. Fuerūtq; an-
ni vite amrā centūtrigintaseptez. Filij
quoq; ysuar: chore ⁊ naphec ⁊ zechri. Fi-
lij quoq; ociel misael ⁊ elisaphan ⁊ sech
ri. Accepit aūt aaron uxorem. elisabeth
filiam aminadab. sororē naason: que pe
pit ei nadab ⁊ abiu ⁊ eleaçar ⁊ ythamar
Filij quoq; chore: aser ⁊ helchana ⁊ abia
sab. Hec sunt cognationes choritarum.
At vero eleaçar filius aaron accepit vxo
rem de filiabꝫ phutiel: que pepit ei phi-
nees. Hi sunt principes familiaꝝ leuiti-
carū ꝓ cognatiōes suas. Iste est aarō et
moyses quibꝫ ꝑcepit dñs vt educerent
filios isrl̄ de terra egypti ꝓ turmas suas
Hi sunt q̄ loquūtur ad pharaōez regē
egypti vt educant filios isrl̄ de egypto.
Iste est moyses ⁊ aarō in die qua locu-
tus est dñs ad moysen in terra egypti.
Et locutus est dñs ad moysen dicens:
Ego dñs. Loquere ad pharaonem re-
gem egypti. omnia que loquor tibi. Et
ait moyses coram domino: En incircū-
cisus labijs suz. Quomodo audiet me
pharao: VII

Dixitq; dominus ad moysen:
Ecce constitui te deum phara
onis. ⁊ aaron frater tuus erit
prophēta tuus. Tu loqueris ei oīa que
mando tibi. ⁊ ille loq̄tur ad pharaōem

vt dimittat filios israel de tra sua. Ez
ego indurabo cor ei⁹ & mltiplicabo sig̃ et
ostēta mea in terra egypti. & non audiet
vos. Immittāq manū meā sup egyp
tū & educā exercitū & pplm meū filios is
rael de terra egypti: p iudicia maxia. Et
scient egyptij. quia ego sum dñs qui ex
tēderiz manū meā sup egyptū: & eduxe
rim filios isrl de medio eor. Fecit itaq
moyses & aarō: sic pcepat dñs. ita egerūt
Erat aūt moyses octogīta annor. & aa
rō octogintatriū qñ locuti sunt ad pha
raōem. Dixitq dñs ad moysen & aaron
Cū dixerit vobis pharao: oñdite signa
dices ad aarō. Tolle virgā tuā & pijce eaz
corā pharaōe. ac vtatur in colubrū. In
gressi itaq moyses & aarō ad pharaōez:
fecerūt sic pcepat dñs. Tulitq aarō vir
gā coram pharaōe & fuis eius: q̄ vsa est
in colubrū. Vocauit aūt pharao sapiē
tes & maleficos. & fecerūt etiā ipsi p incā
tatiōes egyptiacas & arcana quedā sil̄r:
Proiecerūtq singuli virgas suas q̄ vse
runt in dracones. Sed devorauit virga
aarō. virgas eor. Induratūq est cor pha
raonis. & nō audiuit eos sic pcepat dñs
Dixit aūt dñs ad moysen: Ingnatū est
cor pharaōis. & nō vult dimittere pplm
Vade ad eū mane. ecce egredief ad aq̄s
Et stabis in occursum eius sup ripā flu
mīs. & virgā q̄ versa est in draconē. tol
les in manu tua. diceisq ad eū: Dñs de
us hebor misit me ad te. dicēs: Dimit
te pplm meū vt sacrificet mihi in deser
to & vsq ad pnūs audire noluisti. Hec igit
dic dñs: In hoc scies q̄ sim dñs. Ecce p
cutiā virga q̄ in manu mea est aquaz flu
mīs. & vertef in sanguinē. Pisces q̄z qui
sunt in fluuio morient. & cōputrescent
aque. & affligent egyptij bibētes aquaz
fluminis. Dixit q̄z dñs ad moysen: Dic
ad aarō. Tolle virgā tuā & extēde manuz
tuā sup aq̄s egypti. & sup fluuios eor &
riuos & paludes & oēs lacus aq̄rū vt ve
tant in sanguinē. & sit cruor in oi terra
egypti. tam in ligneis vasis q̄z in saxeis
Fecerūtq moyses & aarō sic pcepat dñs.
Et eleuās virgā pcussit aquā fluminis co
ram pharaōe & fuis eius. que vsa est in
sanguinē. & pisces qui erāt in flumine
mortui sunt. Cōputruitq fluuius & nō
poterāt egyptij bibere aquā fluminis. & fu
it sanguis in tota tra egypti. Fecerūtq
sil̄r malefici egyptior incātatiōibz suis
Et induratū est cor pharaōis: nec audi
uit eos sic pcepat dñs. Avtitq se & īgres
sus est domū suā: nec apposuit cor etiaz
hac vice. Foderūt aūt oēs egyptij p cir
cūitū fluminis aquā vt biberēt. Nō. n. po
terāt bibere aquā fluminis. Impletiq
sūt septē dies postq̄ pcussit dñs fluuiū.

VIII

Dixit q̄z dñs ad moysen Ingredere ad pharaōem. & di
ces ad eū: Hec dic dñs: Dimit
te pplm meū vt sacrificz mihi. Si āt no
lueris dimittere: ecce ego pcutiaz oēs
termīos tuos ranis: & ebulliet fluuius
ranas. que ascēdent & ingredient domuz
tuā & cubiculū lectuli tui. & sup stratuz
tuū. & in domos fuor tuor. & in pl̄z tu
uz & in furnos tuos & rēliquias cibor tuo
rū. & ad te & ad pplm tuū. & ad oēs fuos
tuos ītrabūt rane. Dixitq dñs ad moy
sen: Dic ad aarō. Extēde manū tuā su
per fluuios & super riuos & paludes. & e
duc ranas sup trā egypti. Et extēdit aa
rō manū sup aq̄s egypti & ascēderūt ra
ne. opuerūtq trā egypti. Fecerūt aūt &
malefici p incātatiōes suas sil̄r. eduxerūt
q̄z ranas sup terrā egypti. Vocauit aūt
pharao moysen & aarō. & dixit eis: Ora
te dñm vt auferat ranas a me & a popu
lo meo: & dimittā pplm vt sacrificz dño
Dixitq moyses ad pharaōez: Cōstitue
mihi q̄n dēpcer. p te & pro fuis tuis & p
pl̄o tuo: vt abigant rane a te. & a domo
tua & a fuis tuis. & a pl̄o tuo. & tm̄ in flu
mīe remaneāt: Qui rndit: Cras. At ille
iurta inquit verbuz tuū faciam. vt scias
q̄m non est sicut dñs deus noster. & rece
dent rane a te: & a domo tua & a seruis tu
is & a populo tuo. & tantū in flumine re
manebūt. Egressiq sunt moyses & aa
ron a pharaone. & clamauit moyses ad
dominum pro sponsione ranarum quā
condixerat pharaoni. Fecitq dñs iu

ꝯta ꝟbū moyſi: ⁊ moꝛtue ſunt rane ꝺ domibꝫ ⁊ de villis. ⁊ de agris. Cōgregaueꝛũtqꝫ eas in immēſos aggeres: ⁊ cōputruit ⁊ra. Videꝫ aũt pharao q̄ data eēt reqūes. inḡuauit coꝛ ſuum ⁊ nō audiuit eos ſicut p̄ceperat dñs. Dixitqꝫ dñs ad moyſen: Loq̄re ad aaron: Extende ꝟgā tuā ⁊ pcute puluerē terre. ⁊ ſint cynifes in vniu͛ſa ⁊ra egypti. Feceruntqꝫ ita. Et extēdit aaron manū ꝟgā tenēs. pcuſſitqꝫ puluerē ⁊re: ⁊ facti ſunt cynifes ī hoīb⁹ ⁊ iumēt⁹. Oīs puluis ⁊re ꝟſus eſt in cynifes p̄ totā ⁊rā egypti. Fecerūtqꝫ ſic malefici incātatiōib⁹ ſuis vt educerēt cynifes ⁊ nō ꝓtuerūt. Erātqꝫ cynifes tā in hoīb⁹ qꝫ in iumēt⁹. Et dixerunt malefici ad pharaōem. Digit⁹ dei ē hic Induratūqꝫ eſt coꝛ pharaonis. ⁊ nō audiuit eos ſic̄ p̄cepat dñs. Dixit q̄ꝫ dñs ad moyſen. Cōſurge diluculo. ⁊ ſta coꝝ pharaōe. Egredie ⁊ enī ad aq̄s. Et dices ad eū: Hec dic̄ dñs: Dimitte pp̄l̄m meū vt ſacrificet mihi. q̄ ſi nō dimiſer⁹ eū: ecce ego mittā in te ⁊ in ⁊uos tuos ⁊ in pp̄l̄m tuū ⁊ in domos tuas. oē gen⁹ muſcaꝝ. ⁊ ip̄lebūt oēs domos egyptioꝝ muſc⁹ diu͛ſi gener⁹ ⁊ vniu͛ſa ⁊ra in q̄ fuerint. Faciāqꝫ mirabilē in die illa ⁊rā ieſſen in q̄ pp̄l̄s meꝰ eſt vt nō ſint ibi muſce. ⁊ ſcias q̄m ego dñs in medio ⁊re: ponāqꝫ diuiſiōem int⁊ pp̄l̄z meū ⁊ pp̄l̄m tuum. Cras erit ſignū iſtud: Feciteꝫ dñs ita. Et venit muſca ḡuiſſima in domos pharaonis ⁊ ſeruoꝝum eius ⁊ in omnē terram egypti: coꝛruptaqꝫ eſt terra ab huiuſcemōi muſcis. Vocauitqꝫ pharao moyſen ⁊ aarō ⁊ ait eis: Jte ⁊ ſacrificate deo vr̄o in terra hac. Et ait moyſes: Nō poteſt ita fieri. Abominatiōes enim egyptioꝝ immolabimus dño deo nr̄o. Q̄ ſi mactauerimus ea que colūt egyptij coram eis lapidib⁹ nos obruent. Viam triū dier⁹ pgemus in ſolitudinē: ⁊ ſacrificabimus dño deo noſtro ſicut p̄cepit nobis. Dixitqꝫ pharao: Ego dimittam vos vt ſacrificetis dño deo vr̄o in deſerto: verūtn̄ longius ne abeatis. Rogate p̄ me. Et ait moyſes: Egreſſus a te oꝛabo dñm: ⁊ recedet muſca a pharaone ⁊ a ⁊uis ſuis ⁊ a pp̄lo eius cras. Caueat tn̄ noli vltra fallē: vt nō dimittas pp̄l̄m ſacrificare dño. Egreſſuſqꝫ moyſes a pharaōe. oꝛauit dñm. Qui fec̄ iuxta ꝟbū illi⁹ ⁊ abſtulit muſcas a pharaōe ⁊ a ſeruis ſuis ⁊ a pp̄lo eius. Non ſupfuit necvna quidē. Et inḡuatū eſt coꝛ pharaōis ita vt nec hac quidē vice dimitteret pp̄l̄m.

IX

Dixit aũt dñs ad moyſen: Jngredere ad pharaōem ⁊ loq̄re ad eū: Hec dicit dñs deus hebreoꝝ: Dimitte pp̄l̄m meū vt ſacrificet mihi. Q̄ ſi adhuc renuis ⁊ retineſ eos ecce manꝰ mea erit ſupꝛ agroſ. ⁊ ſupꝛ eq̄s ⁊ aſinos. ⁊ camelos. ⁊ oues. ⁊ boues. peſtis valde ḡuis. Et faciet dñs mirabile int⁊ poſſeſſiōes iſrl̄ ⁊ poſſeſſiōeſ egyptioꝝ vt nil oīo peat ex his q̄ ꝓtinēt ad filios iſrael. Cōſtituitqꝫ dñs tempus dicens: Cras faciet dñs ꝟbū iſtud in ⁊ra. Fecit ꝙ dñs ꝟbuꝫ b altera die: ⁊ moꝛtua ſunt oīa aīantia egyptioꝝ. De aīalib⁹ vo filioꝝ iſrl̄ nihil oīno periit. Et miſit pharao ad videdū. nec erat q̄qꝫ moꝛtuū de his q̄ poſſidebat iſrl̄. Jnḡuatūqꝫ eſt coꝛ pharaonis. ⁊ nō dimiſit pp̄l̄m. Et dixit dñs ad moyſen ⁊ aaron: Colle plenas manꝰ cineris de camino. ⁊ ſpargat illuꝫ moyſes ī celū coram pharaōe ſitqꝫ puluiſ ſupꝛ oēm terrā egypti. Erūt enī in hoīb⁹ ⁊ iumēt⁹ vlcera ⁊ veſice turgētes: ī vniu͛ſa terra egypti. Tulerūtqꝫ cinerē de camino ⁊ ſteterūt coram pharaōe. ⁊ ſparſit illū moyſes ī celū. Factaqꝫ ſūt vlcera veſicaꝝ turgētiū ī hoīb⁹ ⁊ iumēt⁹: nec poterāt malefici ſtare coram moyſe ꝓp̄ vlcera q̄ in illis erāt. ⁊ ī oī terra egypti. Jnduratūqꝫ dñs coꝛ pharaōis. ⁊ nō audiuit eos ſic̄ locut⁹ ē dñs ad moyſen. Dixitqꝫ dñs ad moyſen: Mane cōſurge ⁊ ſta coram pharaone. ⁊ dices ad eū: Hec dicit dñs deus hebreoꝝ: Dimitte pp̄l̄m meū vt ſacrificet mihi: qꝛ in hac vice mittaꝫ oēs plagas meas ſuper coꝛ tuum ⁊ ſupꝛ ſeruos tuos ⁊ ſupꝛ ꝓpulum tuū. vt ſcias q̄ non ſit ſimilis mei in omni terra. Nūc enim extendēs manū: ꝓcutiā te et

ppl'm tuũ pestē. pibisq; te tra. Idcirco
aũt posui te vt oñdã in te fortitudinem
meã. ⁊ narret nomẽ meũ in oĩ tra. Ad
huc retines ppl'm meũ. ⁊ nõ vis eos di
mittere: Ecce pluã cras hac ipa hora grã
dinẽ multã nimis: qlis non fuit in egy
pto a die q̃ fundata est vsq; in pñs tps.
Mitte g̃ iã nunc ⁊ congrega iumẽta tua ⁊
oĩa q̃ habes in agro. Homines enĩ ⁊ iumẽ
ta ⁊ vniũsa q̃ inuẽta fuerĩt foris. nec cõ
gregata de agris cecideritq; sup ea grã
do: morientẽ. Qui timuit verbũ dñi de ser
uis pharaõis. fecit confugere suos suos
⁊ iumẽta in domos: qui aũt neglexit ser
monẽ dñi: dimisit suos suos ⁊ iumẽta
in agris. Et dixit dñs ad moysen: Extẽ
de manũ tuã in celũ. vt fiat grãdo ĩ vni
uersa tra egypti sup homines ⁊ sup iumẽta
⁊ sup oẽm herbã agri in tra egypti. Ex
tẽditq; moyses virgã in celũ ⁊ dñs dedit
tonitrua ⁊ grãdinẽ ac discurrẽtia fulgu
ra sup terraz. Pluitq; dñs grandinem
sup terrã egypti. ⁊ grãdo ⁊ ignis mixta
parit ferebañ. Tãteq; fuit magnitudi
nis. q̃nta ante nũq; apparuit in vniũsa
tra egypti ex q̃ gens illa condita est. Et p
cussit grãdo in oĩ tra egypti cũcta q̃ fue
rũt in agris ab homĩe vsq; ad iumẽtum.
Cunctãq; herbã agri pcussit grando. et
omne lignũ regionis confregit. Tm in ter
ra iessen vbi erãt filij isrl. grando nõ ce
cidit. Misitq; pharao vocauit moysen
⁊ aaron dicens ad eos: Peccaui etiam
nũc. Dñs iustus. ⁊ ego ⁊ ppl's meus im
pij. Orate dñm vt desinãt tonitrua dei
⁊ grando: vt dimittã vos. ⁊ neq; hic vl
tra maneatis. Dixit moyses: Cũ egressus
fuero de vrbe extẽdam palmas meas ad
dñm. ⁊ cessabunt tonitrua ⁊ grãdo non
erit: vt scias q̃ dñi est tra. Noui aũt q̃
⁊ tu ⁊ fui tui necdũ timeatis dñm deũ
Linũ g̃ ⁊ hordeũ lesum est. eo q̃ hordeũ
eẽt virẽs. ⁊ linũ iã folliculos germina
ret. Triticũ aũt ⁊ far nõ sunt lesa. q̃ se
rotina erant. Egressusq; moyses a pha
one ex vrbe. tetẽdit manũ ad dñm ⁊ ces
sauerũt tonitrua ⁊ grãdo: nec vltra stil
lauit pluuia sup trã. Videns aũt pharao
q̃ cessasset pluuia ⁊ grando ⁊ tonitrua.
auxit pctm̃. ⁊ inguatũ est cor eius ⁊ fuo
rũ illi⁹ ⁊ induratũ nimis. nec dimisit is
rael. sic pcepat dñs p manũ moysi X

ET dixit dñs ad moysen. Ingre
dere ad pharaonẽ. Ego enĩ ĩdu
raui cor ei⁹ ⁊ fuor illius vt faci
am sig̃ mea hec in eo. ⁊ narres in auribꝫ
filij tui ⁊ nepotũ tuor. q̃tiẽs otriuerim
egyptios ⁊ signa fecerim in eis. ⁊ sciatis
q̃ ego dñs. Introierũt g̃ moyses ⁊ aa
ron ad pharaonẽ. ⁊ dixerũt ei: Hec dicit
dñs de⁹ hebreor: Usq; q̃ non vis subiici
mihi: Dimitte ppl'm meũ vt sacrificet
mihi. Sin aũt resistis ⁊ nõ vis dimit
tere eũ: ecce ego inducã cras locustã ĩ fi
nes tuos q̃ operiet superficiẽ tre. ne q̃q; ei⁹
appareat tr̃ comedat q̃ residuũ fuerit
grãdini. Corrodet enim oĩa ligna q̃ ger
minãt in agris. ⁊ implebũt domos tuas ⁊
fuor tuor ⁊ oĩm egyptior: q̃ntã nõ vi
derũt pres tui ⁊ aui ex q̃ orti sunt super
terrã vsq; in pñtez diem. Auertitq; se ⁊
egressus est a pharaõe. Dixerũt aũt fui
pharaõis ad eũ: Usq; q̃ patiem̃ hr̃ scãda
lũ: Dimitte homines vt sacrificẽt dño deo
suo. Nõne vides q̃ perierit egyptus: Re
uocauerũtq; moysen ⁊ aarõ ad pharao
nem. Qui dixit eis: Ite: sacrificate dño
deo vr̃o: Qui nã sunt qui ituri sũt: Ait
moyses: Cũ puul' ntris ⁊ seniorib⁹ pge
mus: cũ filijs ⁊ filiab⁹. cũ ouib⁹ ⁊ armen
tis. Est. n. solennitas dñi dei nri. Et rñ
dit pharao: Sic dñs sit vobiscũ: Quo
mõ ego dimittam vos ⁊ puulos vros:
cui dubiũ est q̃ pessime cogitetis: Non
fiat ita: sed ite tantũ viri ⁊ sacrificate do
mino. Hoc enĩz ⁊ ipsi petistis. Statiq;
eiecti sunt de conspectu pharaõis. Dix
it aũt dominus ad moysen: Extẽde ma
num tuam sup terram egypti ad locu
stam vt descendat sup terraz. ⁊ deuoret
oẽm herbam q̃ residua fuerit grandini
Et extẽdit moyses virgã sup terrã egy
pti. ⁊ dñs induxit ventuz vrentem tota
die illa ⁊ nocte. Et mane facto: ventus
vrens leuauit locustas. Que ascende
runt super vniuersam terram egypti: ⁊

sederũt in cũctis finibꝫ egyptiorꝫ innũe
rabiles:q̃les añ illud tps nõ fuerãt .nec
postea future sunt. Quẽttꝫ vniũsam
supficiẽ tre vastãtes oĩa. Deuorata est
igit̃ herba tre.7 q̃cq̃d pomoꝝ ĩ arboribus
fuit q̃ grãdo dimiserat. Nihil q̃ꝫ oĩo vi
rẽs relictũ est ĩ lignis 7 ĩ herbꝫ tre:in cũ
cta egypto. Quãobrẽ festinus pharao
vocauit moysen 7 aarõ:7 dixit eis:Pec
caui in dñm deũ vrm 7 ĩ vos. Ꝛz nunc
dimittite pctm̃ mihi etiã hac vice.7 ro
gate dñz deũ vrm vt auferat a me mor
tẽ istã. Egressusqꝫ est moyses de ꝓspectu
pharaõis.7 orauit dñm: Qui flare fec
ventũ ab occidẽte vehemẽtissimuꝫ.7 ar
reptã locustã piecit ĩ mare rubrũ. Non
remãsit nec vna q̃dẽ ĩ cũctis finibꝫ egy
pti. Et ĩdurauit dñs cor pharaõis .nec
dimisit filios isrl̃. Dixit ãt dñs ad moy
sen. Extẽde manũ tuã in celũ.7 sint te
nebre sup trã egypti:tam dẽse vt palpa
ri queãt. Extẽditꝫ moyses manũ in ce
lũ.7 facte sunt tenebre horribiles ĩ vniũ
sa terra egypti. Tribꝫ diebꝫ nemo vidit
fratrẽ suũz:nec mouit se de loco in quo
erat. Ubicũqꝫ aũt hĩtabãt filij israel lux
erat. Uocauitꝫ pharao moysen 7 aarõ
7 dixit eis: Ite sacrificate dño: Oues tã
tũ vestre 7 armẽta remaneãt: puuli vri
eant vobiscũ. Ait moyses: Hostias q̃ꝫ 7
holocausta dabꝫ nob:q̃ offeram9 dño do
nõ. Cuncti greges pgent nobiscũ: Nõ
remanebit ex eis vngula que necessaria
sunt in cultũ dñi dei nri ꝑtim.cuꝫ igre
mus q̃d debeat ĩmolari:donec ad ipm lo
cũ pueniam9. Indurauit autẽ dñs cor
pharaõis 7 noluit dimittere eos. Dixit
qꝫ pharao ad moysen: Recede a me 7 ca
ue ne vltra videas faciẽ meã. Quocũqꝫ
die apparueris mihi morieris. Respon
dit moyses: Ita fiat vt locut9 es. Non
videbo vltra faciem tuam. XI

Et dixit dñs ad moysen: Adhuc
vna plaga tangã pharaonem 7
egyptũ.7 post h̃ dimittet vos et
erite cõpellet. Dices q̃ omni plebi vt po
stulet vir ab amico suo 7 mulier a vici
na sua vasa argẽtea 7 aurea 7 vestẽ. Da
bit aũt dñs gram populo suo corã egy
ptijs. Fuitqꝫ moyses vir magnus val
de in terra egypti corã seruis pharaõis et
oĩ pl̃o. Et ait: Hec dicit dñs: Media no
cte ĩgrediar ĩ egyptũ .7 morietur oẽ ꝓmo
genitũ in terra egyptiorꝫ.a ꝓmogenito
pharaõis q̃ sedz ĩ solio ei9 vsqꝫ ad ꝓmoge
nitũ ancille q̃ est ad molã.7 oĩa ꝓmoge
nita iumẽtorꝫ. Eritqꝫ clamor magn9 in
vniũsa trra egypti:q̃lis nec ante fuit:nec
postea futur9 est. Apud oẽs aũt filios is
rael non mutiet canis ab hoĩe vsqꝫ ad pe
cus:vt sciatꝭ q̃nto miraculo diuidat do
minus egyptios 7 isrl̃. Descẽdẽtqꝫ oẽs
serui tui isti ad me.7 adorabũt me dicen
tes: Egredere tu 7 oĩs ꝑ̃ls qui subiect9
est tibi. Ꝑost hec egrediem̃. Et exiuit a
pharaõe.irat9 nimis. Dixit aũt dñs ad
moysen: Nõ audiet vos pharao vt mul
ta signa fiãt in trra egypti. Moyses autẽ
7 aarõ fecerũt oĩa signa 7 ostẽta q̃ scrip
ta sunt.corã pharaõe.7 indurauit dñs
cor pharaonis:nec dimisit filios israel
de terra sua. XII

Dixit q̃ꝫ dñs ad moysen 7 aaron
in terra egypti: Mensis iste vob
ꝓncipiũ mesũ:ꝑim9 erit ĩ mẽ
sibꝫ anni. Loq̃mĩ ad vniũsum cetũ filio
rũ isrl̃:7 dicite eis: Decima die mensis
hui9 tollat vnusquisqꝫ agnũ ꝑ familias
7 domos suas. Sinaũt minor est nũer9
vt sufficere possit ad vescẽdũ agnũ:assu
metvicinũ suũ qui ꝓximus est domui ei9
iurta numerũ aiarꝫ q̃ sufficere possint ad
esuz agni. Erit aũt agnus absqꝫ macula
masculus ãniculus. Iurta quẽ ritũ tol
let̃:7 hedũ:7 seruabit̃ eũ vsqꝫ ad q̃rtãdeci
mã diẽ mẽs hui9. Immolabitqꝫ eũ vni
uersa multitudo filiorꝫ israel ad vesperã
7 sument de sanguine eius ac ponẽt su
per vtrunqꝫ postem.7 in supliminaribꝫ
domorum in quibus comedent illum.
Et edent carnes nocte illa assas igni:et
azymos panes cũ lactucꝫ agrestibꝫ. Nõ
comedetis ex eo cruduz quid.nec coctũ
aqua.sed assum tm̃ igni. Caput cum pe
dibꝫ eius 7 intestinis vorabitis:nec re
manebit quicquaz ex eo vsqꝫ mane. Si

quid reſiduũ fuerit. igne comburetis.
Sic aũt comedetis illud. Renes vr̃os accingetis ⁊ calciamẽta hẽbitis in pedibus. tenẽtes baculos ī manib⁹ ⁊ comedetis festinãter. Est ei phase. i. trãsitus dñi. Et trãsibo p terrã egypti nocte illa pcutiãq; oẽ pmogenitũ in terra egypti ab hoie vsq; ad pecus. ⁊ ī cũctis dijs egypti faciã iudicia. ego dñs. Erit aũt sanguis vob in signũ ī edib⁹ ī qb⁹ eritis. ⁊ videbo sãguinẽ ⁊ trãsibo vos: nec erit ī vob plaga disperdens: qñ pcussero terrã egypti. Hẽbitis aũt hũc diẽ ī monimẽtũ ⁊ celebrabitis eã sollẽnẽ dño ī generatiõibus vr̃is cultu sempit̃no. Septẽ dieb⁹ ązyma comedetis. In die pmo nõ erit fermẽtũ ī domib⁹ vr̃is. Quicũq; comederit fermẽtũ. peribit aĩa illa ⁀ israel. a pmo die vsq; ad diẽ septimũ. Dies pma erit sancta ac solẽnis. ⁊ dies septima eadez festiuitate venerabil'. Nihil opis faciet⁊ in eis. exceptis his q̃ ad vescẽdũ ptinẽt ⁊ obſuabitis ązyma. In eadẽ enim ipa die educã exercitũ vr̃m de terra egypti. ⁊ custodietis diẽ istũ ī generatiões vr̃as ritu ꝑpetuo. Primo mẽse q̃rtadecima die mẽsis ad vesperã. comedetis ązyma vsq; ad diẽ vicesimã pmã eiusdẽ mens ad vespã. Septẽ dieb⁹ fermẽtatuz non inueniet in domib⁹ vr̃is. Qui comederit fermẽtatũ. peribit aĩa eius de cetu israel tam de aduenis q̃ de indigenis terre. Oẽ fermẽtatũ nõ comedet⁊. In cũctis habitaculis vr̃is edet⁊ ązyma. Clocauit aũt moyses oẽs seniores filioz israel. ⁊ dixit ad eos: Ite tollentes aĩal p familias vr̃as ⁊ īmolate phase. Fasciculũ q; hysopi tingite ī sanguine qui est in limine ⁊ aspgite ex eo suplimiare ⁊ vtrũq; postẽ. Nullus vr̃m egrediat ostiũ domus sue vsq; mane. Trãsibit enī dñs pcutiens egyptios. Cũq; viderit sanguinẽ in supliminari ⁊ in vtroq; poste: transcendet ostiũ domus. ⁊ nõ sinet pcussorẽ ingredi domos vr̃as ⁊ ledere. Custodi ⁊bũ istũ legittimũ tibi ⁊ filijs tuis vsq; in eternũ. Cũq; itroieris ⁀ trã quã dñs dabitur est vob⁹ vt pollicitus est. obserua
bit⁊ cerimonias istas. Et cũ dixerit vob filij vr̃i q̃ est ista religio ⁊ dicet⁊ eis: Victima trãsitus dñi est: qñ trãsiuit super domos filioz israel in egypto pcutiẽs egyptios. ⁊ domos nr̃as liberãs. Incuruatusq; pplus adorauit. et egressi filij israel fecerũt sicut pcepat dñs moysi ⁊ aaron. Factũ est aũt in noctis medio. percussit dñs oẽ pmogenitũ ī tra egypti: a pmogenito pharaõis q̃ ī solio eius sedebat: vsq; ad pmogenitũ captiue q̃ erat ī carcere: ⁊ oẽ pmogenitũ iumẽtoz. Surrexitq; pharao nocte ⁊ oẽs fui eius cũcta/q; egyptus: ⁊ ortus est clamor magnus in egypto. Necq; enī erat dom⁹ in q̃ non iacerz mortuus. Clocatisq; pharao moyse ⁊ aarõ nocte. ait: Surgite: egredimĩ a populo meo vos ⁊ filij israel: Ite ⁊ immolate dño sicut dicitis. Oues vr̃as ⁊ armẽta assumite vt petieratis: ⁊ abeuntes bñdicite mihi. Urgebãtq; egyptij pplm israel de tra exire velociꝰ dicẽtes: Omnis morieñ. Tulit igit⁊ pplus ꝓsperſam farinã antecq; fermẽtaret⁊: ⁊ ligãs in pallijs posuit sup humeros suos. Fecerũtq; filij israel sicẽ pcepat dñs moysi. ⁊ petierũt ab egyptijs vasa argẽtea ⁊ aurea vestẽq; plurimã. Dñs aũt dedit grãm pplo corã egyptijs vt cõmodarẽt eis: ⁊ spoliauerũt egyptios. Profectiq; sunt filij israel de rameſſe ī sochot sexcenta fere milia peditũ virorz: absq; puulis ⁊ mulieribus. Sz ⁊ vulgus promiscuũ innũerabile ascẽdit cũ eis oues ⁊ armẽta: ⁊ aiantia diuersi generis multa nimis. Coxerũtq; farinã quã dudũ de egypto ꝓsperſam tulerãt: ⁊ fecerunt subcinericios panes ązymos. Necq; enim poterat fermentari cogentibus exire egyptijs. ⁊ nullaz facere sinentibus moram: nec pulmẽti quicq; occurrerat pparare. Habitatio aũt filioz israel q̃ mãserãt in egypto fuit ãdrigentoz triginta annoz. Quib⁹ expletis eadẽ die egressus ẽ oĩs exercit⁹ dñi ⁀ terra egypti. Nox est ista obſuabil' dñi: qñ eduxit eos de tra egypti. Hanc obſuare debent oẽs filij israel in generatiõib⁹ suis. Dixitq; dñs ad moysen ⁊ aarõ. Hec est

religio phase. Oīs alienigena nō comedet ex eo. Oīs aūt seruus empticius circūcidet̄. ⁊ sic comedet. Aduena ⁊ mercēnarius non edent ex eo. In vna domo comedet̄: nec efferetis de carnib⁹ ei⁹ foras: nec os illius cōfringetis. Oīs cetus filioꝝ isrl̄ faciet illud. q̄ si q̄s pegrinoꝝ in vr̄am voluerit trāsire colonią ⁊ facere phase dñi: circūcidet̄ prius oē masculinū eius. ⁊ tūc rite celebrabit: eritq; sīc indigena tre. Si q̄s aūt circūcisus nō fuerit: nō vescet̄ ex eo. Eadē lex erit indigene: ⁊ colono q̄ pegrinat̄ apd̄ vos. Fecerūtq; oēs filij isrl̄ sīc p̄cepat dñs moysi ⁊ aarō: ⁊ eadē die. eduxit dñs filios israel de tra egypti p turmas suas. XIII

Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs: Sāctifica mihi oē p̄mogenitū q̄d aperit vuluā in filijs isrl̄ tā de hoīb⁹ q̄ de iumētis. Mea sunt enī oīa. Et ait moyses ad pl̄m: Memētote diei huī⁹ in q̄ egressi estis de egypto et de domo seruitutis: q̄m in manu fortі eduxit vos dñs de loco isto: vt nō comedat̄ fermentatū panes. Hodie egredimini mēse nouarū frugū. Cūq; introduxerit te dñs in tra chananei. ⁊ ethei. ⁊ amorrei. et euei. ⁊ iebusei. quā iurauit patrib⁹ tuis vt daret tibi terrā fluentē lacte ⁊ melle: celebrabit̄ hūc morem sacroꝝ mēse isto. Septē dieb⁹ vescēris azymis: ⁊ in die septimo erit sollēnitas dñi. Azyma comedetis septem dieb⁹. Non apparebit apd̄ te aliquid fermētatū. nec in cūctis finib⁹ tuis. Narrabisq; filio tuo in die illo dicens: Hoc ē q̄d fecit mihi dñs q̄n egressus suz de egypto. Et erit ās̄i signū in mānu tua ⁊ quasi monimētū añ oculos tuos: vt lex dñi sp̄ sit in ore tuo. In manu ei fortі eduxit te dñs de egypto. Custodies huiuscemōi cultū statuto tpe a diebus in dies. Cūq; introduxerit te dñs in terraz chananei. sīc iurauit tibi ⁊ patribus tuis: ⁊ dederit tibi eam. sepabis oē q̄d aperit vuluā dño: ⁊ q̄d primitiuū est in pecoribus tuis. Quicq̄d habueris masculini seruus. ofecrabis dño. Primogenitū asini mutabis oue. q̄d si nō redemeris interficies. Omne aūt primogenitū hoīs de filijs tuis pcio redimes. Cūq; interrogauerit te filius tuus cras dicēs: q̄d est hoc. rndebis ei. In manu fortі eduxit nos dñs de terra egypti: de domo seruitutis. Mā cū indurasset̄ esset pharao ⁊ nollet nos dimittere. occidit dñs oē p̄mogenitū in tra egypti. a p̄mogenito hoīs vsq; ad p̄mogenitū iumētoꝝ: Idcirco īmolo dño oē q̄d aperit vuluā masculini sexus: ⁊ oīa p̄mogenita filioꝝ meoꝝ redimo. Erit igit̄ ās̄i signū in manu tua ⁊ ās̄i appensum quid ob recordatiōem añ oculos tuos: eo q̄ in manu fortі eduxit vos dñs ō egypto. Igit̄ cū emisisset pharao pl̄m. nō eos duxit dñs p viā terre philistijm q̄ vicina est reputās ne forte peniteret eū si vidisset adūsum se bella cōsurgere ⁊ reūterent̄ egyptū: sed circumduxit p viā deserti: q̄ est iurta mare rubꝝ Et armati ascēderūt filij israel de terra egypti. Tulit aūt moyses ossa ioseph secū: eo q̄ adiurasset filios isrl̄ dicēs: Visitabit vos deus: efferte ossa mea hīc vobiscū. Profectiq; de socoth castrametati sunt in ethā: in extremis finib⁹ solitudinis. Dñs aūt p̄cedebat eos: ad ondēdā viā p diē in colūna nubis: ⁊ p noctem in colūna ignis. vt dux esset itineris vtroq; tpe. Nūq; defuit colūna nubis p diez nec columna ignis per noctem coraz populo. XIIII

Locut⁹ est aut̄ dñs ad moysen dicēs: Loqre filijs isrl̄. Reuersi castrametētur e regione phiairoth: q̄ est inter magdalū ⁊ mare ō belsephon: In conspectu eius castra ponetis sup mare. Dicturus q; est pharao super filijs israel. Coartati sunt in terra. concluſit eos desertū. Et indurabo cor eius ac psequet̄ vos ⁊ glorificabor in pharaone. ⁊ in oī exercitu eius: scientq; egyptij q̄ ego sum dñs. Fecerūtq; ita. Et nunciatū est regi egyptioꝝ: q̄ fugisset populus. Immutatūq; est cor pharaōis et seruoꝝ ei⁹ sup pl̄z. ⁊ dixerūt. Quid volumꝰ facē vt dimitterem⁹ isrl̄ ne seruiat nobis? Junxit g̃ curꝝ ⁊ oēz pl̄z suū assūpsit

secū. Tulitq; sexcētos currus electos: ⁊ q̄cq̄d ī egypto curruū fuit: ⁊ duces toti⁹ exercit⁹. Jndurauitq; dñs cor pharaonis regis egypti. ⁊ psecut⁹ ē filios israel At illi egressi erāt ī manu excelsa. Cūq; pseq̄rent⁹ egyptij vestigia p̄cedētiū: reppererūt eos in castris sup mare. Diſq; eq̄tat⁹ ⁊ currus pharaōis ⁊ vniūsus exercitus erant in phiairoth ꝺ̄ beelsephon Cūq; appropinq̄sset pharao. leuātes filij isrl oculos. viderūt egyptios post se. ⁊ timuerunt valde. Clamaueruntq; ad dñm. ⁊ dixerūt ad moysen: Forsitan nō erāt sepulcra in egypto: ideo tulisti nos vt morerem in solitudie. Quid ꝯ fecere voluisti. vt educeres nos ex egypto: Nōne iste ē sermo quē loquebam ad te in egypto. dicētes. recede a nob vt ſuiamus egyptijs: Multo eī melio⁹ erat seruire eis: q̄z mori ī solitudie. Et ait moyses ad pplm: Nolite timere state ⁊ videte magnalia dñi q̄ factur⁹ ē hodie. Egyptios enī quos nūc videt⁹. neq̄q̄z vltra videbit⁹ vsq; in sempit̄nū. Dñs pugnabit pro vobis: ⁊ vos tacebitis. Dixitq; dñs ad moysen: Quid clamas ad me: Loq̄re filijs israel vt p̄ficiscant. Tu aūt eleua vgā tuā ⁊ extende manū tuā sup mare ⁊ diuide illud: vt gradiātur filij israel ī medio mari p siccū. Ego āt īdurabo cor egyptioꝝ vt psequātur vos: ⁊ glorificabor in pharaōe ⁊ ī oī exercitu ei⁹ et in curribꝫ ⁊ in equitibꝫ illius. Et scient egyptij q̄z ego sū dñs. cū glorificat⁹ fuero ī pharaōe: ⁊ ī curribꝫ atq; in eq̄tibꝫ ei⁹ Tollensq; se angelus dñi q̄ p̄cedebat castra isrl: abijt post eos: ⁊ cū eo parit⁹ colūna nub̄ ꝑa dimittēs. post tergū stetit int⁹ castra egyptioꝝ ⁊ castra isrl. Et erat nubes tenebrosa ⁊ illūinās noctē: ita vt ad se inuicē toto noctis tpe accedere nō valerēt. Cūq; extēdisset moyses manuꝫ sup mare. abstulit illud dñs flāte vēto vehemēti ⁊ vēte tota nocte ⁊ vertit ī sicc̄ū. Diuisaq; ē aq̄: ⁊ ingressi sūt filij isrl p medū ficci maris. Erat enī aq̄ q̄si mur⁹ a dextera eoꝝ ⁊ leua. Persequentesq; egyptij ingressi sunt post eos: ⁊ oīs eq̄tatus pharaōis. curr⁹ ei⁹ ⁊ eq̄tes p medū mar⁹. Jām̄q; aduenerat vigilia matutīa: ⁊ ecce respiciēs dñs sup castra egyptioꝝ p colūnā ignis ⁊ nubis: interfecit exercitū eoꝝ. ⁊ subūtit rotas curruū. ferebāturq; ī pfundū. Dixerūt ḡ egyptij: Fugiam⁹ israelē. dñs enī pugnat p eis ꝯ nos. Et ait dñs ad moysen. Extende manū tuā sup mare: vt reūtant aque ad egyptios sup curr⁹ ⁊ eq̄tes eoꝝ. Cūq; extendisset moyses manū ꝯ mare. reūsuz ē p̄mo diluculo ad pri⁹ locū. Fugientibusq; egyptijs occurrerūt aq̄: ⁊ īuoluit eos dñs ī medijs fluctib⁹. Reūsq; sunt aq̄: ⁊ operuerūt curr⁹ ⁊ eq̄tes cūcti exercit⁹ pharaonis. q̄ seq̄ntes ingressi fuerāt mare: nec vn⁹ q̄dē sup fuit ex eis: Filij aūt isrl pterierūt p medū ficci maris: ⁊ aq̄ eis erant q̄si p murū a dextris ⁊ a sinistris. Liberauitq; dñs in die illo israel de manu egyptioꝝ: ⁊ viderūt egyptios mortuos sup litus mar⁹. ⁊ manū magnā quā exercuerat dñs ꝯ eos. Timuitq; pplꝰ dñm. ⁊ credidерunt dño. ⁊ moysi ſuo eius

XV

Tunc cecinit moyses ⁊ filij israel. carmē hoc dño. ⁊ dixerūt: Cantem⁹ dño Glorioſe. n. magnificat⁹ est: equū ⁊ ascensorē deiecit ī mare: Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs: ⁊ fact⁹ ē mihi ī salutē. Jste de⁹ me⁹ ⁊ glorificabo eū: de⁹ p̄tis mei: ⁊ exaltabo eū. Dñs q̄si vir pugnator: oīpotēs nomē ei⁹: curr⁹ pharaonis ⁊ exercitū eius p̄iecit ī mare Electi p̄cipes ei⁹ submersi sunt ī mari rubro: abyssi operuerūt eos: descenderūt in pfundū q̄si lapis. Dextera tua dñe magnificata est in fortitudine: dextera tua dñe p̄cussit īimicū: ⁊ ī multitudie gloie tue deposuisti adūsarios meos. Misisti irā tuā q̄ deuorauit eos sicut stipulā: ⁊ ī spū furoris tui congregati sunt aq̄. Stetit vnda fluēs: congregati sunt abyssi ī medio mari. Dixit īimic⁹: Persequar ⁊ cōprehendam: diuidaz spolia: implebitur anima mea. Euaginabo gladiū meū: interficiet eos manus mea. Flauit spūs tuus ⁊ operuit eos mare: submersi sunt q̄si plūbū ī aquis vehemētib⁹. Quis si-

mil̃ tui in fortibus dñe: Quis sil̃is tui magnific' in sctitate: terribil' atq; laudabil': & faciēs mirabilia: Extēdisti manum tuā: & deuorauit eos tra. Dux fuisti in misericordia tua: pp̃lo quem redemisti. Et portasti eū in fortitudine tua: ad hītaculū sanctū tuum. Ascenderūt pp̃li & irati sunt dolores obtinuerūt hītatores philistiim. Tūc turbati sunt pncipes edom robustos moab obtinuit tremor: obriguerūt oēs hītatores chanaan. Irruat sup eos formido & pauor in magnitudine brachij tui. Fiāt imobiles q̃si lapis. donec pterāseat pp̃ls tuus dñe: donec perāseat pp̃ls tuus iste quē possedisti. Introduces eos. & plātab in mōte hereditatis tue firmissimo hītaculo tuo quod operatus es dñe: Sctūariū tuum dñe: quod firmauerunt manus tue. Dominus regnabit in etnū: & vltra. ingressus est ei eques pharao cuz curribz & eqtibz eius in mare: & reduxit sup eos dñs aq̃s maris. Filij aūt isrl' ambulauerūt p siccū in medio eius. Sūpsit g̃ maria pphetissa. soror aaron tympanū in manu sua: egressecq; sunt oēs mlieres post eaz cum tympanis & chorīs. q̃bz pcinebat dicens Cantemus dño. Gloriose enī magnificatus est. equū & ascēsorē deiecit in mare. Tulit āt moyses isrl' de mari rubro: & egressi sunt in deserti sur. Ambulauerūtq; tribz diebz p solitudinē: & nō inueniebāt aquā. Et venerūt in marath: nec poterāt bibere aq̃s de marath: eo q̃ eēnt amare. Vñ & nomen loco nomē imposuit: vocāsq; illū marath. i. amaritudinem. Et murmurauit pp̃ls dñō dicens: Quid bibem?: At ille clamauit ad dñm: q̃ ostendit ei lignū: quod cū misissz in aq̃s in dulcedinē verse sunt. Ibi postituit ei pcepta atq; iudicia & ibi tēptauit eū dicens: Si audieris vocē dñi dei tui. & quod rectū est coram eo feceris. & obedieris mādatis eius. custodieriscq; oīa pcepta illi?: cūctū lāguorē quē posui in egypto nō inducā sup te. Ego ei dñs sanator tuus. Venerunt āt in helim filij isrl': vbi erāt. xij. fontes aquārū & septuaginta palme: & castrametati sunt iuxta aquas. XVI

Profecticq; de helim venit oīs mltitudo filiorū isrl' in desertum sin. quod est inter helim & sinai: quīta decima die mensis secundi. postq; egressi sunt de terra egypti. Et murmurauit oīs cōgregatio filiorū israel ꝺ moysen et aaron in solitudine. Dixerūtq; filij israel ad eos. Vtinā mortui essemus p manum dñi in terra egypti. quādo sedebamus sup ollas carnū. & comedebamus panē in saturitate. Cur induxistis nos in desertū istō vt occideretis oēm multitudinē fame: Dixit aūt dñs ad moysen Ecce ego pluā vob̃ panes de celo. Egrediat̃ pp̃lus & colligat q̃ sufficiūt p singulos dies: vt tēptem eū. vtr ambulet in lege mea. an nō. Die autē sexto parēt q̃ inferāt. & sit duplū q̃z colligere solebant p singulos dies. Dixeruntq; moyses & aarō ad oēs filios israel: Vespe scietis q̃ dñs eduxerit vos de terra egypti. & mane videbitis gloriā dñi. Audiui enī murmur vestrū ꝺ dñm. Nos vero q̃d sumus. q̃ murmurat̃ ꝺ nos: Et ait moyses: Dabit vobis dñs vespere carnes edere. & mane panes in saturitate: eo q̃ audierit murmurationes vestras quibz murmurati estis ꝺ tra eū. Nos enī quid sum?: Nec cōtra nos est murmur vestrū: sed cōtra dominū. Dixit quoq; moyses ad aaron Dic vniuerse congregationi filiorū israel. Accedite coram dño: Audiuit enī murmur vestrū. Cūq; loqret aaron ad omnē cetū filiorū isrl': respexerūt ad solitudinē. & ecce gloria dñi apparuit in nube. Locutus ē aūt dñs ad moysen dicēs. Audiui murmurationes filiorū israel. Loquere ad eos Vespe comedetis carnes. & mane saturabimini panibz. scietisq; q̃ ego sum dñs deus vester. Factū est ergo vespe & ascendēs coturnix cooperuit castra. mane q̃z ros iacuit p circuitū castroꝝ. cūq; operuisset superficiem tre: apparuit in solitudine minutū & q̃si pilo tusuz sup̃ solitudinē pruine sup tra. Quod cū vidissent filij isrl' dixerūt ad inuicem: Manhu: Quod significat quid est hoc: Ignorabāt enī q̃d esset. Qui

bus ait moyses. Iste est panis quē dñs dedit vobis ad vescendū. Hic est sermo quez pcepit vobis dñs. Colligat vnusq̄sq̄z ex eo q̄ntū sufficit ad vescendū: gomor p singula capita. Iuxta nūerū aiarum vrar q̄ habitāt in tabernaculo. sic tollet. Feceruntq̄z ita filij isrl. et collegerūt alius plus. alius minus. et mēsi sūt ad mēsuram gomor: Nec qui plus collegerat habuit ampliusi: Nec qui minus paraverat reperit minus. sed singuli iuxta id qđ edere poterant congregauerunt. Dixitq̄z moyses ad eos: Nullus relinq̄t ex eo in mane. Qui non audierūt eū. sz dimiserūt quidā ex eis vsq̄z mane. et scatere cepit vermib atq̄z cōputruit. Et iratus est sup eos moyses. Colligebāt autez mane singuli quātū sufficere poterat ad vescendū. Cūq̄z incaluisset sol: liq̄fiebat In die aūt sexta collegerūt cibos duplices. i. duo gomor p singulos hoies. Venerunt aūt oēs pncipes multitudinis et narrauerūt moysi. Qui ait eis: Hoc ē qđ locut⁹ est dñs: Requies sabbati sctificata est dño. Eras qđcunq̄z operandū est. facite: et que coquēda sūt coquite. Quicq̄d autē reliquū fuerit. reponite vsq̄z in mane. Fecerūtq̄z ita vt pcepat moyses. et nō cōputruit: neq̄z vermis inuētus ē in eo. Dixitq̄z moyses: Comedite illud hodie: q⁹ sabbatū ē dño: nō inuenietur hodie in agro. Sex diebz colligite: i die autē septimo sabbatū ē dño: idcirco nō inueniet. Venitq̄z septima dies: et egressi de pplo vt colligerēt nō inuenerūt. Dixit autē dñs ad moysen: Vsquequ nō vultis custodire mādata mea et legē meaz: Videte q⁹ dñs dederit vob sabbatum: et pp hoc die sexta tribuit vob cibos duplices. Maneat vnusq̄sq̄z apd semetipm et nullus egrediat de loco suo die septimo. Et sabbatizabit pplus die septimo. Appellauitq̄z domus isrl nomē ei⁹ man qđ erat q̄si semē coriādri albū: gustusq̄z eius quasi simile cum melle. Dixit aūt moyses: Iste est sermo quem precepit dominus. Imple gomor ex eo et custodiat in futuras retro generationes vt nouerint panem: quo aluiros in solitudine: quādo educti estis de terra egypti Dixitq̄z moyses ad aaron: Sume vas vnū et mitte ibi man. quātū pōt capere gomor et repone coram dño ad seruādum in generationes vras. sic precepat dñs moysi. Posuitq̄z illud aaron in tabernaculo' reseruandū. Filij aūt israel comederūt man q̄draginta annis: donec venirēt in terrā habitabilez. Hoc cibo aliti sunt vsq̄z quo tangerent fines terre chanaan Gomor aūt decima ps est ephi. XVII

Igitur pfecta omnis multitudo filioz israel de deserto sin per mansiones suas iuxta sermonē domini: castrametati sunt in raphidim vbi non erat aqua ad bibendū populo. Qui iurgatus contra moysen ait: Da nobis aquam vt bibam⁹. Quibus rñdit moyses: Quid iurgamini mecum me: Cur tēptat⁹ dñz. Sitiuit q̄ ibi pplus p aque penuria. et murmurauit cōtra moysen dicēs: Cur fecisti nos exire de egypto: vt occidēs nos et libos nros ac iumēta siti Clamauit aūt moyses ad dñm dicens: Quid faciā pplo huic: Adhuc paululū et lapidabit me. Et ait dñs ad moysen: accede pplz. et sume tecū de senioribz isrl et virgā q̄ percussisti fluuiū. tolle in manu tua et vade. En ego stabo ibi coram te sup petram oreb. percutiesq̄z petrā. et exibit ex ea aq̄ vt bibat pplus. Fecit moyses ita coram senioribz isrl. Et vocauit nomē loci illi⁹. tēptatio. pp iurgiū filioz isrl. et q⁹ tēptauerūt dñz. dicētes: Est ne de⁹ in nob an non: Venit autē amalech et pugnabat cōtra filios israel in raphidim: Dixitq̄z moyses ad iosue. Elige viros. et egressus pugna cōtra amalech cras: Ego stabo in vertice collis: hns virgā dei i manu mea. Fecit iosue vt locut⁹ erat moyses et pugnauit cōtra amalech. Moyses autē et aaron et hur. ascēderūt sup vticē collis. Cūq̄z leuaret moyses manus. vincebat isrl. Sin aūt paululū remisisset. superabat amalech. Manus aūt moysi erant graues. Sumētes igit lapidē posuerūt subter eū in quo sedit. Aaron aūt et hur

sustentabant manus eius et vtraq; pte
Et factū est vt man⁹ illius nō lassarent⁹
vsq; ad occasum solis. Fugauitq; iosue
amalech ⁊ ppl'm eius in ore gladij. Di-
xit aūt dñs ad moysen: Scribe hō ob mo-
nimētum in libro. ⁊ trade auribꝫ iosue.
Deleb⁹.n. memoriā amalech sub celo.
Edificauitq; moyses altare. ⁊ vocauit
nomē eius. dñs exaltatio mea. dicens:
Quia manus solius dñi ⁊ bellū dei erit
cōtra amalech: a gnatiōe in gnationē.

XVIII

Cumq; audisset ietro sacerdos madiā. cognat⁹ moysi
oia q̄ fecerat dñs moysi et isrl'
pplo suo: ⁊ q; eduxisset dñs isrl' de egypto
tulit sepphorā vxorē moysi quam remise
rat ⁊ duos filios eius: q̄rū vnus vocabat⁹
gersan dicente pr̄e: aduena fui in terra
aliena. alt⁹ vo eliezer. deus enī ait pr̄is
mei adiutor meus: ⁊ eruit me de gladio
pharaōis. Venit g; ietro cognatus moy
si ⁊ filij eius ⁊ vxor ei⁹ ad moysen in des-
tum. vbi erat castrametatus iurta mō
tem dei. ⁊ madanuit moysi dicens: Ego
ietro cognatus tuus venio ad te: Et vx
or tua. et duo filij tui cum ea. Qui e-
gressus in occursum cognati sui adora-
uit: ⁊ osculat⁹ est eū. Salutauerūtq; se
mutuo verbis pacificis. Cūq; intrasset
tabnaculū: narrauit moyses cogto suo
cūcta q̄ fecerat dñs pharaōi ⁊ egyptijs
pt̄ isrl': vniūsumq; labōrē qui accidisset
eis in itinere: ⁊ q; liberauerat eos dñs.
Letatusq; est ietro sup oībꝫ bonis q̄ fece
rat dñs israeli eo q; eruisset eū ⁊ manu
egyptioꝝ. Et ait: Benedictus dñs qui li-
berauit vos de manu egyptioꝝ ⁊ de ma-
nu pharaonis. q̄ eruit pplm suū de ma-
nu egypti. Nūc cognoui q; magn⁹ dñs
sup oēs deos: eo q; supbe egerint ꝺ eos.
Obtulit g; ietro cognatus moysi holo-
causta ⁊ hostias domino. Venerūtq; aa
ron ⁊ oēs seniores filioꝝ isrl' vt comede
rēt panē cū eo coram dño. Altera aūt die
sedit moyses vt iudicaret pplm: q̄ assi-
stebat moysi a mane vsq; ad vesperam.
Qđ cū vidisset cognat⁹ eius oia. s. q̄ age
bat in pplo. ait: Quid est qđ facis in ple
be? Cur solus sedes: ⁊ ois populus pstо
lat⁹ de mane vsq; ad vesperam? Cui rndit
moyses: Venit ad me pplus querēs sen
tētiā dei. Cūq; acciderit eis aliq̄ disce-
tatio veniūt ad me vt iudicē int⁹ eos et
ostendam præcepta dei ⁊ leges eius. At il-
le. Nō bona inquit rem facis. Stulto la
bore cōsumeris: ⁊ tu ⁊ pplus iste qui tecū
est. Vltra vires tuas est negociū. So-
lus illud nō poteris sustinere: sed audi
vba mea atq; cōsilia: ⁊ erit dñs tecū. Esto
tu pplo in his que ad deū ptinēt vt refe
ras q̄ dicuntur ad eū: ostendasq; pplo ceri-
monias ⁊ ritū colēdi: viāq; p quā ingre
di debeāt: ⁊ opus qđ facere debeāt. Pro-
uide aūt de oi plebe viros sapientes ⁊ ti-
mētes deū in q̄bꝫ sit vitas. ⁊ qui oderit
auariciā. ⁊ cōstitue ex eis tribunos ⁊ cen
turiones. ⁊ quinq̄genarios. ⁊ decanos:
qui iudicēt pplm oī tpe. Quicq̄d autez
mai⁹ fuerit referāt ad te. ⁊ ipi minora tā
tūmodo iudicēt leuiusq; sit tibi. ptito i
alios onere. Si hō feceris impleb impi-
um dñi: ⁊ pcepta eius poteris sustētare:
⁊ ois hic pplus reūtet⁹ ad loca sua cū pace
Quibꝫ auditis moyses fec̄ oia que ille
suggesserat. Et electis viris strenuis de
cūcto isrl'. cōstituit eos pncipes pplī. tri-
bunos. ⁊ cēturiōes. ⁊ quinq̄genarios. ⁊
decanos. qui iudicarēt plebē dñi oī tpe
Quicq̄d aūt grauius erat referebāt ad eū
facilioꝝ cuncta tractātes. Dimisitq; co
gnatū suū qui reūsus abiit in trā suam

XIX

Anno tertio egressionis
isrl' de tra egypti: in die hac ve-
nerūt in solitudinē sinai. Nā pfe
cti de raphidi ⁊ venientes vsq; in desertū si
nai castrametati sunt i eod̄ loco: ibiq; isrl'
figit tētoria e regiōe mōtis. Moyses aūt
ascēdit in mōtē ad deū. Vocauitq; eum
dñs de mōte. ⁊ ait: Hec dices domui ia
cob. ⁊ annūciabis filijs isrl'. Vos ipsi vi-
distis q̄ fecerī egyptijs: quō portauerim
vos sup alas aquilarū: ⁊ assumpseriz mi
hi. Si g; audieritis vocē meā ⁊ custodie
ritis pactū meū. eritis mihi in peculiū
de cūctis populis. Mea est enim oīs ter
ra. ⁊ vos eritis mihi in regnū sacēdotale

⁊ gens ſancta. Hec ſunt verba que loq̃/
tris ad filios iſrael. Venit moyſes:⁊ cõ/
uocatis maioribꝫ natu populi expoſuit
omnes ſmones q̃s mandauerat dñs.
Rñditq̃ omnis ꝑplus ſimul: Cũcta q̃
locut⁹ eſt dñs. faciem⁹ :Cũq̃ retuliſſet
moyſes verba populi ad dñm. ait ei dñs
Jam nũc veniã ad te in caligine nubis:
vt audiat me ꝑplus loquẽtem ad te. et
credat tibi in ꝑpetuũ. Nũciauit ḡ moy/
ſes verba populi ad dñm. Qui dixit ei:
Vade ad populũ:⁊ ſanctifica illoſ hodie
⁊ cras. lauentq̃ veſtimẽta ſua:⁊ ſint pa/
rati in diẽ tertiũ. In die ei tertio deſcẽ/
det dñs coã omni plebe ſup mõtẽ ſinai
Cõſtitueſq̃ termios populo ꝑ circũitũ
⁊ dices ad eos: Cauete ne aſcendatis in
mõtem: nec tãgatis fines illius. Oĩs q̃
tetigerit mõtem. morte morieť. Manꝰ
nõ tãgent eũ ſed lapidibꝫ oppꝛimeť. aut
cõfodieť iaculo. Siue iumẽtũ fuerit ſi/
ue hõ. nõ viuet. Cũ cepit clãgere bucci
na. tũc aſcẽdant in mõtem. Deſcẽditq̃
moyſes de monte ad ꝑplm:⁊ ſctificauit
eũ. Cunq̃ lauiſſent veſtimẽta ſua: ait ad
eos: Eſtote parati in diẽ tertiũ:⁊ ne ap/
ꝓpinq̃tis vxoribꝫ vr̃is. Jãq̃ aduene/
rat tertiꝰ dies ⁊ mane inclaruerat :⁊ ec/
ce cepẽrt audiri tonitrua. ac micare ful/
gura:⁊ nubes dẽſiſſima opire montem.
Clãgorq̃ buccine vehemẽtius ꝑſtrepa/
bat.⁊ timuit ꝑplꝰ qui erat in caſtr̃. Cũ/
q̃ educiſſet eoſ moyſes in occurſum dei
de loco caſtroꝝ. ſteterẽt ad radices mõt̃:
Totus aũt mõs ſinai fumabat. eo q̃ de
ſcẽdiſſet dñs ſup eũ in igne:⁊ aſcende/
ret fum⁹ ex eo q̃ſi de fornace. Eratq̃ oĩs
mons terribilis:⁊ ſonitus buccine pau
latim creſcebat in maius:⁊ plixius ten
debať. Moyſes loq̃bať:⁊ dñs rñdebat
ei. Deſcenditq̃ dñs ſup montẽ ſinai in
ipſo montis vertice:⁊ vocauit moyſen in
cacumẽ eius. Quo cũ aſcendiſſet. dixit
ad eum: Deſcende⁊ cõteſtare ꝑplm: ne
forte velit trãſcendere terminos ad vi/
dẽdũ dñm:⁊ peat ex eis plurima multi
tudo. Sacerdoteſq̃ qui accedũt ad do
minũ ſctificent ne ꝑcutiat eos. Dixitq̃
moyſes ad dñm. Nõ poterit vulgꝰ aſcẽ/
dere in montem ſinai. Tu enĩ teſtifica/
tus es.⁊ iuſſiſti dicẽs: Pone terminos
circa montem:⁊ ſanctifica illuꝫ. Cui ait
dominus: Vade deſcende: aſcẽdeſq̃ tu
⁊ aaron tecum. Sacerdoteſ aũt⁊ popu
lus nõ trãſeant terminos: nec aſcẽdant
ad dominũ: ne forte interficiet illos. De/
ſcenditq̃ moyſes ad populum:⁊ omnia
narrauit eis.

XX

Locutuſq̃ eſt dñs cunctos ſer/
mones hos. Ego ſuꝫ dñs deus
tuus. qui eduxi te de terra egy/
pti: de domo ſeruitutis. Nõ habebis de/
os alienos coã me. Nõ facieſ tibi ſculp
tile: neq̃ oĩm ſimilitudinẽ q̃ eſt in celo
deſup:⁊ que in terra deorſum: nec eorũ
que ſunt in aquis ſub terra. Nõ adorab
ea neq̃ coles. Ego ſum dñs deus tuus
fortis ẓelotes viſitãs iniquitatẽ patrũ
in filios. in tertiã⁊ q̃rtam generationez
eoꝝ qui oderunt me:⁊ faciẽs miſericordi
am in milia. his qui diligũt me⁊ cuſto
diũt ꝑcepta mea. Non aſſumes nomen
dñi dei tui in vanũ. Nec enim hẽbit in/
ſontẽ dñs eũ: qui aſſumpſerit nomẽ do
mini dei ſui fruſtra. Memẽto vt diẽ ſab/
bati ſanctifices. Sex diebꝫ operaberis: et
facies oĩa opa tua. Septimo autez die
ſabbatũ domini dei tui eſt. Nõ facies oẽ
opus in eo: tu⁊ filius tuus⁊ filia tua fi/
uus tu⁹⁹ ancilla tua: iumẽtũ tuũ⁊ ad/
uena: qui eſt intra portas tuas. Sex enĩ
diebꝫ fecit deus celũ⁊ terrã⁊ mare⁊ oĩa
que in eis ſunt.⁊ requeuit ĩ die ſeptimo.
Idcirco bñdirit dñs diei ſabbati.⁊ ſan
ctificauit eũ. Honora patrẽ tuũ⁊ mtez
tuã: vt ſis lõgeuus ſup terrã quaz dñs
deus tuus dabit tibi. Nõ occides. Non
mechaberis. Non furtum facies. Non
loquaris contra ꝓximũ tuum falſum
teſtimonium. Non concupiſces domũ
ꝓximi tui. Nec deſiderabis vxorez ei⁹⁹:
non ſeruum. non ancillam. non bouem
non aſinum. nec omnia que illius ſunt
Cunctus autem populus videbat vo/
ces⁊ lampades⁊ ſonitum buccine. mõ
temq̃ fumantez:⁊ perterriti ac pauoꝛe

concussi:steterūt procul. dicētes moy
si. Loq̄re tu nobis ⁊ audiem⁹. Non loq̄/
tur nobis dñs:ne forte moriam̄. Et ait
moyses ad pp̄lm. Nolite timere. Ut ei
pbaret vos venit deus.⁊ vt terror illius
esset in vobis:⁊ nō peccaretis. Stetitq̄
pp̄ls de longe:moyses aūt accessit ad ca/
liginez in q̄ erat deus. Dixitq̄ preterea
dñs ad moysen: Hec dices filijs israel:
Vos vidistis q̄ de celo locut⁹ sim vob̄
Nō facietis deos argēteos:nec deos au
reos facietis vobis. Altare d̄ terra facie
tis mihi ⁊ offeretis sup eo holocausta ⁊
pacifica vra. oues vras ⁊ boues in omni
loco in quo memoria fuerit nois mei.
Veniā ad te ⁊ benedicā tibi. Q̄ si altare
lapideū feceris mihi: nō edificabis illō
de sectis lapidib⁹. Si enī leuaueris cul
trū sup eo. polluet. Non ascendes p gra
dus ad altare meū:ne reuelet turpitu/
do tua

XXI

Hec sunt iudicia que ꝓpones eis
Si emeris seruū hebreū. sex an
nis seruiet tibi:in septimo egre
diet liber gr̄tis. Cum q̄li veste intrauerit
cum tali ereat. Si habens vroē:⁊ vroz
egrediet simul. Si naūt dñs dederit il/
li vroē.⁊ pepit filios ⁊ filias:mulier ⁊ li
beri eius erūt dñi sui:ipse vero exibit cū
vestitu suo. Q̄ si dixerit seruus: diligo
dñm meū ⁊ vroē ac liberos. nō egredi/
ar liber:offerat eū dñs dijs ⁊ applicabit
ad ostiū ⁊ postes:pforabitq̄ aurē ei⁹ su/
bula.⁊ erit ei ꝑuus in seculū. Si quis
vendiderit filiā suā in famulā.non egre
diet sicut ancille exire ꝯsueuerunt. Si
displicuerit oculis dñi sui cui tradita
fuerit dimittet eā:populo aūt alienovē
dendi nō habebit potestatē. si spreuerit
eā. Si aūt filio suo d̄sponderit eā:iurta
morē filiaꝝ faciet illi. Q̄ si alterā ei ac/
ceperit prouidebit puelle nuptias ⁊ ve/
stimēta:⁊ preciū pudicitie non negabit
Si tria ista non fecerit:egredietꝫ gratis
absq̄ pecunia. Qui percusserit hoīem vo/
lens occidere. morte moriat. Qui autē
non est insidiatus. sed de⁹ illuz tradidit
in manus ei⁹. ꝯstituā tibi locuz in q̄ fu/
gere debeat. Si quis p industriā occide
rit proximū suū ⁊ p̄ insidias:ab altari meo
euelles eū vt moriat. Qui percusserit pa
trē suū aut mātem:morte moriat. Qui
maledixerit pri suo vel mri. morte mo/
riat. Qui furatus fuerit hoīem ⁊ vendi
derit eū:quictus nore. morte moriatur
Si rixati fuerint viri ⁊ percusserit alter
proximū suū lapide vel pugno. ⁊ ille mor
tuus nō fuerit sed iacuerit in lectulo:si
surrexerit ⁊ ambulauerit foris sup ba/
culū suū. innocēs erit qui percusserit: ita
tm̄ vt opas eius ⁊ impēsas in medicos
restituat. Qui percusserit ꝑuū suū vel an/
cillā vga:⁊ mortui fuerit in manib⁹ ei⁹
crimis reus erit. Si autem vno die vel
duob⁹ supuixerit. nō subiacebit pene:qz
pecunia illi⁹ est. Si rixati fuerint viri ⁊
percusserit q̄s mulierē pegnātē ⁊ aborti/
uū q̄dē fecerit:sed ipa vixerit:subiacebit
dāno q̄ntuz marit⁹ mulieris exp̄terit
⁊ arbitri iudicauerint. Si aūt mors ei⁹
fuerit subsecuta:reddet aīaz p aīa. ocu/
lū p oculo. dentē p dēte. manū pro ma/
nu. pedē pro pede. adustiōez p adustiōe
vulnus p vulnere. liuorē p liuore. Si
percusserit quispiā oculū ꝑui sui aut ācil/
le⁊ luscos eos fecerit:dimittet eos libe
ros p oculo quē eruit. Dentem q̄z si er
cusserit ꝑuo vel ancille sue :simliter di/
mittet eos liberos. Si bos cornu pcus/
serit vir̄ aut mulierē ⁊ mortui fuerint.
lapidib⁹ obruet⁹ ⁊ nō comedent carnes
eius:dñs q̄z bouis innocens erit. Q̄ si
bos cornupeta fuerit ab hēri et nudiu/
stertius.⁊ ꝓtestati sunt dominum eius
nec recluserit eū. occideritq̄ virum aut
mulierem.⁊ bos lapidibus obruetur.⁊
dominū eius occidet. Q̄ si preciū fue/
rit ei ip̄sitū. dabit p aīa sua q̄cq̄d fuerit
postulat⁹. Filiū q̄z ⁊ filiā si cornu pcusse
rit simili sne subiacebit. Si ꝑuū ancil/
lāq̄ inuaserit:triginta siclos argenti do
mino dabit:bos lapidib⁹ opprimet.
Si quis apuerit cisternam ⁊ foderit.⁊
nō opuerit eam. ceciderit q̄ bos aut asi/
nus in eam:reddet dñs cisterne preciū
iumēto⁹:qō aūt mortuū est ipsius erit

Si bos alienus bouem alterius vulnerauerit & ille mortuus fuerit: vēdent bouē viuū & diuident pciū: cadauer aūt mortui inter se dispartiēt. Si autē sciebat q̄ bos cornupeta esset: ab hēri & nudi ustertius. & non custodiuit eum dñs suus reddet bouem pro boue et cadauer integrum accipiet. XXII

Si quis furatus fuerit bouē aut ouem. & occiderit vel vēdiderit quinq̄ boues pro uno boue restituet. & q̄tuor oues pro una oue. Si effringēs fur domū siue suffodiens fuerit inuentus. & accepto vulnere mortuus fuerit: pcussor non erit reus sanguinis. Q si orto sole hoc fecerit. homicidiū ꝑpetrauit & ipse moriat. Si nō habuerit q̄d pro furto reddat ipse vendūdabit. Si inuētū fuerit apud eū q̄d furatus est viuens siue bos siue asinus siue ouis. dupluz restituet. Si leserit q̄spiā agrum vel vineā & dimiserit iumētum suū vt depascat aliena: quicq̄d optimuz habuerit in agro suo vel in vinea. ꝑ dāni estimatiōe restituet. Si egress' ignis inuenerit spicas & cōprehenderit aceruos frugū siue stantes segetes in agris reddet dānum qui ignē succēderit. Si quis cōmendauerit amico pecuniā aut vas in custodiā. & ab eo qui suscepat furto ablata fuerint: si inuenit fur dupluz reddet. Si latet fur: dñs domus applicabit ad deos. & iurabit q̄ nō extenderit manū in rem primi sui ad ꝑpetrandum fraudē. tam in bouē q̄z in asino & oue ac vestimēto. & quicquid dānū inferre pōt Ad deos vtriusq̄ causa perueniet: & si illi iudicauerint: duplū restituet primo suo. Si quis cōmēdauerit primo suo bouē. asinū. ouē. & omne iumētū ad custodiā. & mortuū fuerit. aut debilitatuz vel captū ab hostib'. nullusq̄ hoc viderit iusiurādum erit in medio q̄ non extenderit manū ad rez primi sui: suscipietq̄ dñs iuramētū & ille reddere non cogēt. Q si furto ablatū fuerit restituet damnū dño. Si comestū a bestia. deferat ad eū q̄d occisum est. & non restituet. Qui a proximo suo quicq̄ hoz mutuo postulauerit: & debilitatū aut mortuū fuerit dño nō ꝑsente reddere cōpellit. Q si in ꝑsentiarū dñs fuerit: nō restituet: mercede opis sui. Si seduxerit q̄s virginē necdū despōsatam. dormieritq̄ cū ea: dotabit eā & habebit eā vxorē. Si pr̄ virginis dare noluerit: reddz pecuniā iuxta modū dotis quā virgines accipe ꝑsueuer̄t. Maleficos nō patieris viuere. Qui coierit cū iumēto. morte moriat. Qui īmolat dijs occidet̄: ꝑter dño soli. Aduenam nō ꝓtristabis: neq̄ affliges eum. Aduene enī & ipsi fuistis in terra egypti. Vidue & pupillo nō nocebitis. Si leseritis eos: vociferabūtur ad me. & ego audiā clamorē eorū & indignabit furor meus: ꝑcutiamq̄ vos gladio. & erunt vxores vestre vidue & filij vestri pupilli. Si pecuniā mutuā dederis populo meo pauperi qui hītat tecū: nō vrgebis eū q̄si exactor: nec vsuris oppr̄imes. Si pignus a ꝓximo tuo accepis vestimētū: ante solis occasum reddes ei. Ipsum enī est solū q̄ opitur īdumentū carnis eius: nec habet aliud in q̄ dormiat. Si clamauerit ad me exaudiā eū. q̄z misericors sum. Dijs nō detrahes & principi ꝑpli tui non maledices. Decimas & primitias tuas nō tardabis offerre. Primogenitū filioz tuoz dabis mihi. De bobus q̄z & ouib' similiter facies Septē diebus sit cū matre sua: die octaua reddes eum mihi. Viri sancti eritis mihi. Carnē q̄ a bestijs fuerit ꝑgustata. nō comedetis: sed ꝑjcietis canibus.

Non suscipies vocem XXIII
mēdacij nec iūges manū tuam vt ꝑ impio dicas falsum testimoniū. Non sequeris turbam ad faciēdum malū: nec in iudicio plurimoz acquiescēs sentētie. vt a vero dūies. Pauperis q̄z nō misereberis in iudicio. Si occurreris bouī inimici tui. aut asino erranti: reduc ad eum. Si videris asinū odientis te iacere sub onere: nō ꝓtrāsib' sed subleuabis cum eo. Nō declinabis in iudiciuz pauperis. Mēdaciū fugies.

Insontem ⁊ iustum non occides: qz aduersor impiuz. Nec accipies munera q̃ etiam excecant prudentes. ⁊ subuertũt verba iustorũ. Peregrino molestus nõ eris. Scitis ei aduenarũ aias: qz ⁊ ipsi pegrini fuistis in terra egypti. Per annis seminab terrã tuã. ⁊ cõgregabis fruges eius. Anno autẽ septimo dimittes eam ⁊ requiescere facies: vt comedant pauperes ppli tui. ⁊ quicqd reliquuz fuerit, edant bestie agri. Ita facies in vinea ⁊ in oliueto tuo. Per dieb opabr̃; sep tima die cessabis vt requescat bos ⁊ asin⁹ tuus. ⁊ refrigeret filius ancille tue ⁊ aduena. Omnia que dixi vob custodite: et per nomen externor deor non iurabit̃: neqz audiet ex ore vestro. Tribꝰ vicib p singulos annos mihi festa celebrabitis. Sollennitatem azymor custodies. Septem dieb comedetis azyma sicut precepi tibi tpe mẽsis nouor: qñ egressus es de egypto. Nõ apparebis in ospectu meo vacuus. Et solennitatẽ mẽsis primitiuor operis tui quecũqz seminaueris in agro: solennitatẽ q̃z in exitu anni qñ congregaueris oẽs fruges tuas de agro. Ter in ãno apparebit omne masculinũ tuũ coram dño deo tuo. Non immolabis super fermẽto sanguinẽ victime tue: nec remanebit adeps sollẽnitatis mee vsqz mane. Primitias frugũ terre tue defer es in domũ dñi dei tui. Non coques hedum i lacte matris sue. Ecce ego mittã angelũ meũ q̃ precedat te ⁊ custodiat in via et introducat in locũ quẽ pparaui. Obserua eum ⁊ audi vocẽ eius: nec cõtẽnendũ putes: qz nõ dimittet cũ peccaueris. ⁊ ẽ nomẽ meũ in illo. Q si audieris vocẽ ei⁹. ⁊ feceris oĩa que loq̃r. inimicus ero inimicis tuis. ⁊ affligã affligentes te. Precedetqz te angelus me⁹ ⁊ introducet te ad amorreũ ⁊ ethꝛũ ⁊ pherezeũ chananeũqz ⁊ eueũ ⁊ iebuseũ: quos ego deleraz. Non adorab deos eor: neqz coles. eos. Nõ facies opa eor: sz dõstrues eos. ⁊ cõfriges statuas eor. Seruietisqz dño deo vestro vt benedicã panib tuis ⁊ aquis. ⁊ auferaz infirmitatẽ de medio tui. Non erit infecunda nec sterilis terra tua. Numerũ dierũ tuorũz implebo. Terrorem meum mittã in precursum tuum. ⁊ occidã omnem populũ ad quẽ ingredieris. Cunctorũqz inimicor tuorum coram te terga vertã: emittẽs crabrones priuſ qui fugabũt eueũ ⁊ chananeũ ⁊ ethꝛũ anteqz introeas. Non eiciam eos ſ a facie tua annovno. ne terra in solitudinẽ redigat̃. ⁊ crescant contra te bestie. Paulatim expellam eos de cõspectu tuo: donec augearis ⁊ possideas terram. Ponã aũt terminos tuos a mari rubro. vsqz ad mare palestinor. ⁊ a deserto vsqz ad fluuiũ. Tradã in manib vestris habitatores terre. ⁊ eiciam eos de conspectu vestro. Non inibis cuz eis fedus. nec cum dijs eor. Non habitẽt in terra tua: ne forte peccare te faciãt i me si seruieris dijs eorum. quod tibi certe erit in scandalum.

XXIIII

Moyſi qz dixit: Ascende ad dominum tu ⁊ aaron. nadab ⁊ abiu ⁊ septuaginta senes ex israel. et adorabitis procul. Soluſqz moyses ascẽdet ad dñm. ⁊ illi nõ appropinq̃bũt: nec plus ascendet cũ eo. Clenit ergo moyses ⁊ narrauit plebi oĩa verba dñi atz iudicia. Responditqz ois plus vna voce: Oĩa verba dñi que locutus est. faciem⁹. Scripſit aũt moyses vniuersos sermones dñi. ⁊ mane ꝓsurgens edificauit altare dño ad radices montis ⁊ duodecim titulos p duodecim tribꝰ isrl. Misitqz iuuenes de filijs isrl. ⁊ obtulerunt holocausta. immolauerũtqz victimas pacificas dño vitulos duodecim. Tulit itaqz moyses dimidiã ptem sanguinis ⁊ misit in crateras. ptem aũt residuaz fudit super altare. Assumenſqz volumen federis legit audiente populo. Qui dixerũt Omnia que locutus est dominus faciemus. ⁊ erimus obedientes. Ille vero sumptum sanguinez respersit in populum. Et ait: Hic est sanguis federis qd̃ pepigit dominus vobiscum super cunctis sermonibꝰ his. Ascenderũtqz moyses ⁊ aaron. nadab ⁊ abiu ⁊ septuaginta

de senioribꝫ israel ⁊ viderũt deuꝫ israel. Sub pedibꝫ eius q̃si opus lapidis sapphyrini ⁊ q̃si celũ cũ serenũ est. Necnon sup eos qui procul recesserãt de filijs isrl̃: misit manũ suam. Cliderũtq; deũ ⁊ comederũt ac biberũt. Dixit aũt dñs ad moysen: Ascende ad me in mõtez ⁊ esto ibi: dabꝫq; tibi tabulas lapideas ⁊ legez ac mandata que scripsi. vt doceas filios isrl̃. Surrexerũt moyses ⁊ iosue minister eius: ascenditq; moyses in montẽ dei. senioribꝫ ait: Expectate hic donec reuertamur ad vos. Habetis aarõ ⁊ hur vobiscum: si quid natum fuerit questiõis referetis ad eos. Cũq; ascendisset moyses. operuit nubes mõtem. ⁊ habitauit gl̃ia dñi sup̃ sinai tegens illuꝫ nube sex diebꝫ. Septimo aũt die vocauit eũ dominus de medio caliginis. Erat aũt species glorie dñi quasi ignis ardẽs super verticem mõtis: in ꝓspectu filioꝝ israel. Ingressusq; moyses medium nebule. ascẽdit in montem. ⁊ fuit ibi q̃draginta diebꝫ ⁊ q̃draginta noctibꝫ. XXV

Locutusq; ẽ dñs ad moysen dicens: Loq̃re filijs isrl̃ vt tollãt mihi primitias. Ab omni hoie qui offert vltroneꝰ accipietis eas. Hec sunt aũt q̃ accipere debetis. Aurũ ⁊ argẽtum ⁊ es ⁊ hyacinthũ ⁊ purpurã. coccũq; bis tinctũ ⁊ byssum ⁊ pilos caprarum ⁊ pelles arietũ rubricatas. pelles q; hyacinthinas ⁊ ligna sethim: oleũ ad luminaria cõcinnãda. aromata in vnguentum ⁊ thymiamata boni odoris: lapides onychios ⁊ gẽmas ad ornãdum ephot ⁊ rationale. Faciẽtq; mihi sanctuariũ ⁊ habitabo i medio eoꝝ. iuxta oẽm similitudinẽ tabernaculi qd̃ ostẽdam tibi. ⁊ omniũ vasoꝝ in cultũ eius. Sicq; facietis illud. Arcam de lignis sethim cõpingite: cuiꝰ longitudo habeat duos ⁊ semis cubitos: latitudo cubitũ ⁊ dimidiũ: altitudo cubitũ similiter ac semissem. ⁊ deaurabis eã auro mũdissimo intus ⁊ foris. Facies q; sup̃ coronã aureaz p circuitum. ⁊ quattuor circulos aureos. quos pones per quattuor arce angulos. Duo circuli sint in latere vno ⁊ duo in altero Facies q̃z vectes de lignis sethim. ⁊ operies eos auro: Inducesq; p circulos q̃ sunt in arce lateribꝫ. vt portetur in eis. Qui semp erũt in circulis: nec vnq̃z extrahent̃ ab eis. Ponesq; in arca testificationem quã dabo tibi. Facies ⁊ ꝓpitiatoriũ de auro mũdissimo. Duos cubitos ⁊ dimidiũ tenebit longitudo eius. ⁊ cubitũ ac semissez latitudo. Duos quoq; cherubin aureos ⁊ productiles facies ex vtraq; parte oraculi. Cherub vnus fit i latere vno. ⁊ alter in altero. Extrũq; latus ꝓpitiatorij tegant expandẽtes alas ⁊ opientes oraculũ: respiciantq; se mutuo versis vultibꝫ in ꝓpitiatoriuꝫ q̃ operienda est arca in q̃ pones testimonium. qd̃ dabo tibi. Inde precipiã ⁊ loq̃r ad te sup̃ ꝓpitiatorium. s. ac de medio duorum cherubin qui erunt sup̃ arcã testimonij cuncta q̃ mandabo per te filijs israel. Facies ⁊ mensam de lignis sethim habentem duos cubitos longitudinis ⁊ in latitudine cubitũ ⁊ in altitudine cubituz ac semissem: ⁊ inaurabis eã auro purissimo. Faciesq; illi labiũ aureũ per circuitũ: ⁊ ipsi labio coronã interrasilem altã q̃ttuor digitꝫ. ⁊ super illã alterã coronaz aureolaz. Quattuor q̃z circulos aureos preparabis. ⁊ pones eos in q̃ttuor angulis eiusdem mẽse per singulos pedes Subter coronam erũt circuli aurei vt mittant̃ vectes p eos: ⁊ possit mensa portari. Ipsos q̃z vectes facies de lignis sethim ⁊ circundabis auro ad subuehendã mensaz. parabis ⁊ acetabula ac phialas thuribula ⁊ cyathos in quibꝫ offerẽda sunt libamina ex auro purissimo: et pones supra mensam panes ꝓpositiõis in conspectu meo semper. Facies ⁊ candelabꝝ ductile de auro mũdissimo hastile eius ⁊ calamos. cyphos ⁊ sphæerulas ac lilia ex ipso procedentia. Sex calami egredientur de lateribus. tres ex vno latere: ⁊ tres ex altero. Tres cyphi quasi i nucis modum per calamos singulos: sphæerulaq; simul. ⁊ lilia. ⁊ tres similiter cyphi in stat nucis in calamo altero: sphæ-

rulecꝫ simul ⁊ lilia. Hoc erit op⁹ ser ca/
lamor: qui pducēdi sunt de hastili. In
ipso aūt candelabro erunt quattuor cy/
phi in nucis modū: splæruleqꝫ p singu
los ⁊ lilia. Splærule sō duob⁹ calamis
per tria loca. qui simul ser fiunt ꝓceden
tes de hastili vno. Et splærule igiť ⁊ ca/
lami er ipso: erunt vniuersa ductilia er
auro purissimo. Facies ⁊ lucernas sep/
tem: ⁊ pones eas sup candelabrū vt lu/
ceant er aduerso. Emūctoria ąꝫ ⁊ vbi ea
que emuncta sunt ertinguātur: fiant ō
auro purissimo. Omne pondus cande/
labri cum vniuersis vasis suis habebit
talētū auri purissimi. Inspice ⁊ fac ſm
exemplar qō tibi in mōte mōstratū est.

Tabernaculum vo ita facies. Decez cortinas de byſſo retorta ⁊ hyacintho ac purpura coccoqꝫ bis tincto variatas ope pluma rio facies. Longitudo cortine vniuſ ha bebit vigintiocto cubitos: latitudo ąꝫ tuor cubitor erit. Vnius mēsure fient vniuersa tentoria. Quinqꝫ cortine sibi iūgenť mutuo: ⁊ alie quinqꝫ neru simi/ li coſrerebunt. Ansulas hyacinthinas ī lateribꝫ ac summitatibꝫ facies cortinaꝝ. vt possint inuicem copulari. Quinqge nas ānsulas cortina habebit in vtraqꝫ p/ te. ita insertas. vt ansa otra ansam veni at: ⁊ altera alteri possit aptari. Facies et quinqginta circulos aureos quib⁹ cor/ tinarū vela iungenda sunt vt vnū taber naculū fiat. Facies ⁊ saga cilicina vnde/ cim. ad opiendū tectū tabernaculi. Lon gitudo sagi vni⁹ habebit triginta cubi/ tos ⁊ latitudo ānttuor. Equa erit mēsu/ ra sagor oīm. E quib⁹ quinqꝫ iūges se/ orsuz ⁊ ser sibi mutuo copulabis. ita vt sertū sagū in fronte tecti duplices. Fa/ cies ⁊ quinqginta ansas in ora sagi vni⁹ vt ꝓiungi cū altero queāt. ⁊ quinqgin/ ta ansas in ora sagi alterius vt cum al/ tero copuletur. Facies ⁊ quinquaginta fibulas eneas quibus iūgantur anse: vt vnū er omnib⁹ opimentū fiat. Qō aūt supfuerit in sagis que parātur tecto. i. vnū sagū qō amplius est: er medietate eius opies tabernaculi posteriora. ⁊ cu/ bit⁹ er vna pte pendebit. ⁊ alter ⁊ altera qui plus est in sagor lōgitudie. vtrūqꝫ latus tabernaculi ptegens. Facies ⁊ ope rimētū aliud tecto de pellib⁹ arietuz ru/ bricatis ⁊ sup hoc rursum aliō opimētū de hyacinthinis pellib⁹. Facies et tabu/ las stantes tabernaculi ō lignis sethim que singule denos cubitos in lōgitudi/ ne habeāt. ⁊ in latitudine singulos ac se missez. In lateribꝫ tabule due incastra/ ture fiēt quib⁹ tabula alteri tabule con/ nectať. Atqꝫ in hūc modū cūcte tabule parabūť. Quarū viginti erūt in latere meridiano qō vergit ad austrū: quib⁹ q̄ draginta bases argenteas fundes: vt bi ne bases singulis tabulis p duos angu los subijcianť. In latere ąꝫ secūdo tab/ naculi qō vergit ad aquilonē. viginti ta bule erūt: q̄draginta hūtes bases argē/ teas: bine bases singul' tabulis suppo/ nētur. Ad occidētalē vo plagaꝫ taberna culi facies ser tabulas. ⁊ rursuz alias du as que in angulis eriganť post tergū ta bernaculi. Erūtqꝫ sibi ꝓiuncte a deorsuz vsqꝫ ad sursuz. ⁊ vna oēs cōpago retine bit. Duab⁹ ąꝫ tabulis que in angul' po/ nēde sunt: similis iūctura seruabiť. Et erūt simul tabule octo: bases ear argē/ tee sedecim. duab⁹ basib⁹ p vnā tabulaz supputatis. Facies ⁊ vectes de lignis se/ thim quīqꝫ. ad otinēdas tabulas ī vno latere tabnaculi. ⁊ q̄nqꝫ alios in altero. ⁊ eiusdez numeri ad occidentalē plagaꝫ qui mittenť per medias tabulas a sum mo vsqꝫ ad summuz. Ipas ąꝫ tabulas deaurab. ⁊ fundes in eis annulos aure/ os p q̄s vectes tabulata otineāt. q̄s opi/ es laminis aureis. Et eriges tabnacu/ lū iurta erēplar qō tibi in mōte mōstra/ tū est. Facies ⁊ velū de hyacintho ⁊ pur pura. coccoqꝫ bis tincto ⁊ byſſo retorta opere plumario. ⁊ pulcra varietate con tertum: quod appendes ante quattuor colūnas de lignis sethim que ipse qui/ dem deaurate erunt. ⁊ habebunt capita aurea: ⁊ bases argēteas. Inseretur aūt velum p circulos: intra qō pones arcaꝫ

testimonij:quo ⁊ sanctuariū ⁊ sanctua/
rij sanctuaria diuidētur. Pones ⁊ ꝓpi/
tiatoriū sup arā testimonij ī sancta san/
ctor:mensāmq extra velū.⁊ contra mē
sam cādelabrū in latere tabernaculi me
ridiano. Mensa enī stabit in ꝑte aquilo
nis. Facies ⁊ tentorium in introitu ta/
bernaculi de hyacintho ⁊ purpura cocco
q bis tincto ⁊ byſſo retorta opere plu/
mario.⁊ q̄nq colūnas deaurabis ligno
rū sethim.ante q̄s ducēt tentoriū.qua/
rū erūt capita aurea ⁊ bases enee.

Facies ⁊ altare de lignis sethim qō hēbit q̄nq cu XXVII
bitos in lōgitudine.⁊ totidē in
latitudine.i.q̄drū ⁊ tres cubitos in alti
tudine. Cornua autē ꝑ q̄ttuor angulos
ex ipso erūt.⁊ operies illud ere. Facieſq
in vsus eius lebetes ad suscipiendos ci
neres ⁊ forcipes atq fuscinulas.⁊ igniū
receptacula. Oia vasa ex ere fabricabis
Craticulāq in modū retis eneā:ꝑ cui⁹
q̄ttuor ām̄gulos erūt q̄ttuor ām̄guli enei q̄s
pones subter arulā altaris. Eritq crati
cula vsq ad altaris mediū. Facies ⁊ ve/
ctes altaris de lignis sethī duos q̄s ope
ries laminis eneis ⁊ induces ꝑ circulos
erūtq ex vtroq latere altaris ad portā/
dū. Non solidū sed inane ⁊ cauū intrī/
secus faciēs illud:sicut tibi in mōte mō
stratū est. Facies ⁊ atriū tabernaculi:ā cu/
ius australi plaga ꝓtra meridiem erunt
tentoria de byſſo retorta. Centum cubi
tos vnū latus tenebit in lōgitudine.et
colūnas viginti cum basibꝫ totidē ene
is:q̄ capita cū celaturis suis hēbunt ar
gētea. Similiter ⁊ in latere aq̄lonis ꝑ
lōgum erunt tētoria centū cubitorū co
lūne viginti. ⁊ bases enei eiusdē nume
ri:⁊ capita earū cū celaturis suis argen
tea. In latitudine vero atrij quod respi
cit ad occidentē erūt tentoria ꝑ quinq/
ginta cubitos.⁊ columne decē. baseſq
totidem. In ea q̄z atrij latitudīe que re
spicit ad orientē quinq̄ginta cubiti erūt.
in quibus quindecim cubitorum tēto/
ria lateri vno deputabuntur .colūneq
tres ⁊ bases totidem . ⁊ in latere altero
erunt tentoria cubitos obtinentia qui/
decim.columneq tres.⁊ bases totidē.
In introitu vero atrij fiet tentoriuz cu
bitorum viginti ex hyacintho ⁊ purpua.
coccoq bis tincto ⁊ byſſo retorta opere
plumario. Colūnas hēbit quattuor cū
basibꝫ totidem. Omnes colūne atrij ꝑ
circūitum vestite erūt argenteis lamis:
capitibꝫ argenteis ⁊ basibꝫ eneis. In lō
gitudine occupabit atriū cubitos centuz
in latitudie quinq̄ginta :altitudo q̄nq
cubitor erit . Fietq de byſſo retorta: et
habebit bases eneas. Cūcta vasa taber/
naculi in oēs vsus ⁊ cerimonias tā pa
illos eius q atrij ex ere facietis. Præci/
pe filijs israel vt afferant tibi oleū de ar
boribꝫ oliuarū purissimū.piloq ꝓtusum
vt ardeat lucerna semp in tabernaculo
testimonij extra velum qō oppansum est
testimonio.⁊ collocabūt eā aaron ⁊ filij
eius ⁊ vsq mane luceat coram dño. Per
petuus erit cultus per successiones eo/
rum coram filijs israel.

Applica q̄z ad te aaron fratrē tu XXVIII
um cū filijs suis de medio filio/
rum isrl̄.vt sacerdotio fungan
tur mihi.aaron.nadab.⁊ abiu.eleaçar ⁊
ythamar:faciesq vestē sanctā aaron fra
tri tuo in gloriā ⁊ decorem. Et loq̄ris cū
ctis sapientibꝫ corde q̄s repleui spiritu
prudentie:vt faciant vestes aaron fratri
tuo in gloriā ⁊ decorem:in quibꝫ sancti/
ficatus ministret mihi. Hec aūt erūt ve
stimenta que facient. Rōnale ⁊ suphūe
rale:tunicā ⁊ lineā strictā.cydarim ⁊ bal
theū. Facient fratri tuo aarō ⁊ filijs ei⁹
vestimenta sancta:vt sacerdotio fungā
tur mihi. Accipientq aurum ⁊ hyacin/
thum ⁊ purpuram.coccūq bis tinctuz
⁊ byssum. Facient autē superhumerale
de auro ⁊ hyacintho ⁊ purpura. coccoq
bis tincto ⁊ byſſo retorta ope polymito
Duas oras iūctas habebit in vtroq la
tere summitatū:vt in vnuz redeāt. Ip
sa q̄z textura ⁊ cūcta operis varietas erit
ex auro.⁊ hyacintho ⁊ purpura: coccoq
bis tincto ⁊ byſſo retorta. Sumesq du/
os lapides onychinos:⁊ sculpes in eis

nomina filioꝝ iſrael ſex nomĩa in lapide vno.⁊ ſex reliq̃ in altero iuxta ordinẽ natiuitatis eoꝝ. Opꝰ ſculptoris⁊ celatura gemmarij.ſculpes eos nois filiorũ iſrl̃.incluſos auro atq; circũdatos:⁊ pones in vtroq; latere ſuphumeralis.memoriale filijs iſrl̃. Portabitq; aarõ nomina eoꝝ coram dño ſup vtrũq; humerũ ob recordatiõem. Facies⁊ vncinos ex auro.⁊ duas catenulas auri puriſſimi ſibi inuicẽ coherẽtes.quas inſeres vncinis. Rationale quoq; iudicij facies opꝰ polymito iuxta texturã ſuperhumeralis ex auro hyacintho⁊ purpura.coccoq; bis tincto⁊ byſſo retorta. Quadrangulum erit⁊ duplex. Menſuram palmi habebit.tam in longitudine q̃ in latitudine poneſq; in eo quattuor ordines lapidũ. In primo verſu erit lapis ſardius⁊ topacius⁊ ſmaragdus. In ſecundo carbunculus⁊ ſapphyrus⁊ iaſpis. In tertio ligurius achates⁊ amethiſtus. In quarto chryſolitus onychinus⁊ beryllus. Incluſi auro erunt p ordies ſuos: habebuntq; nomina filioꝝ iſrl̃. Duodecim nominibꝫ celabuntur.ſinguli lapides nominibꝫ ſinguloꝝ p duodecim tribus. Facies in rationali catenas ſibi inuicem coherentes ex auro puriſſimo.et duos ãnulos aureos q̃s pones in vtraq; rõnalis ſummitate:catenaſq; aureas iunges annulis qui ſunt in marginibꝫ eius.⁊ ipſarũ catenaruꝝ extrema duobꝫ copulabis vncinis in vtroq; latere ſuphumeralis quod rationale reſpicit. Facies⁊ duos annulos aureos q̃s pones in ſummitatibꝫ rationalis.⁊ ĩ oris que e regiõe ſunt ſuphumeralis⁊ poſterioꝝ eius aſpiciunt.necnon⁊ alios duos annulos aureos qui ponẽdi ſunt ĩ vtroq; latere ſuphumeralis dextrum.quod reſpicit extra faciẽ iuncture inferioris vt aptari poſſit cum ſuphumerali.⁊ ſtringat rationale annulis ſuis cum annul' ſuphũeralis.vitta hyacinthina vt maneat iunctura fabrefacta.⁊ a ſe inuicem rationale⁊ ſuphumerale nequeant ſeparari. Portabitq; aaron nomina filiorum iſrael in rationali iudicij ſup pect' ſuũ q̃n ingredietur ſanctuariũ memoriale coram dño in eternũ. Ponesq; aũt in rationali iudicij doctrinã⁊ veritatẽ q̃ erũt in pectore aarõ q̃n ingredietur coram dño. ⁊ geſtabit iudicium filioꝝ iſrl̃ in pectore ſuo in ſpectu dñi ſemp. Facies⁊ tunicã ſuphumeralis totã hyacinthinã.in cuius medio ſup̃ erit capitium et ora per gyrum eius textilis:ſicut fieri ſolet in extremis veſtiũ ne facile rũpantur. Deorſum vo ad pedes eiuſdẽ tunice per circũitum quaſi malapunica facies ex hyacintho⁊ purpura⁊ cocco bis tincto⁊ byſſo retorta:mixtis in medio tintinnabulis:itavt tintinnabulũ ſit aureum⁊ malũpunicũ.rurſumq; tintinnabulũ aliud aureũ⁊ malũpunicũ. Et veſtiet ea aaron in officio miniſterij vt audiat ſonitus q̃n ingredit⁊ egredit ſanctuariũ in ſpectu domini.⁊ nõ moriat Facies⁊ laminam de auro puriſſimo:ĩ qua ſculpes opꝰ celatoris ſanctũ dñio Ligabiſq; eã vitta hyacinthina⁊ erit ſuper thyaram ĩminens fronti pontificis Portabitq; aarõ iniq̃tates eoꝝ q̃ obtulerũt⁊ ſanctificauerũt filij iſrl̃:in cũctis muneribꝫ⁊ donarijs ſuis. Erit autẽ lamina ſemp in fronte eius vt placat' ſit ei dñs. Stringeſq; tunicã byſſo⁊ thyaram byſſinã faciet⁊ baltheũ opꝰ pluma rij. Pro filijs aarõ tunicas lineas parabis⁊ baltheos ac thyaras in gloriã et decorez: veſtieſq; his omnibꝫ aaron fratrem tuũ⁊ filios eius cum eo.⁊ cunctorum cõſecrabis manus: ſanctificabiſq; illos vt ſacerdotio fungãtur mihi. Facies⁊ femĩalia linea vt opiãt carnẽ turpitudinis ſue.a renibꝫ vſq; ad femora: ⁊ vtẽtur eis aarõ⁊ filij eius q̃n ingredient tabernaculum teſtimonij.vel q̃n appropinq̃nt ad altare vt miniſtrẽt in ſanctuario:ne iniquitatis rei moriant. Legittimum ſempiternum erit aaron⁊ ſemini eius poſt eum. XXIX

Sed⁊ hꝰ facies vt mihi in ſacerdotio ſanctifices. Tolle vitulũ de armẽto⁊ arietes duos ĩmacu-

latos: panesq; azymos & crustulaz absq; fermento. q̃ ꝑsparsa sint oleo. lagana q̃z azyma: oleo lita. De simila triticea cuncta facies. & posita i canistro offeres: vitulũ aũt & duos arietes. & aaron ac filios eius applicabis ad ostiũ tabnaculi testimonij. Quq; lauer; ptez cũ filijs suis aqua indues aaron vestimentis suis. i. linea & tunica & supphũerali & rõnali q̃ ꝑstringes baltheo. & pones thyarã in capite eius & laminã sctãm supꝫ thyarã. & oleum vnctiõis fundes sup caput ei⁹: atq; hoc ritu ꝓsecrabiť. Filios q̃z illius applicabis & indues tunicis lineis. cingesq; balthẽo. aaron. s. & liberos eius. & impones eis mitras erũtq; sacerdotes mihi religione ppetua. Postq; initiauer; manus eoꝝ: applicab & vitulũ coram tabernaculo testimonij. Imponentq; aaron & filij eius man⁹ sup caput illius. & mactabis eum in ꝓspectu dñi. iuxta ostiuz tabnaculi testimonij: sumptũq; de sanguine vituli. pones sup cornua altaris digito tuo: reliquũ aũt sanguinẽ fundes iuxta basim eius. Sumes & adipem totũ qui opit intestina & reticuluz iecoris ac duos renes. & adipem qui sup eos est & offeres incensuz sup altare: carnes vo vituli & coriũ & simũ cõbures foris extra castra: eo q̃ ꝓ pctõ sit. Vnũ q̃z arietem sumes sup cuius caput ponẽt aaron et filij eius manus. quẽ cũ mactauer;. tolles de sanguine eius. & fundes circa altare: ipm aũt arietẽ secabis in frusta: lotaq; intestina eius & pedes pones super concisas carnes & sup caput illius. & offeres totũ arietẽ in incẽsum sup altare. Oblatio est dño odor suauissimus victime dñi. Tolles q̃z arietẽ alterum. super cuius caput aaron & filij eius ponẽt manus. Quẽ cum imolaueris. sumes de sanguine eius. & pones sup extremũ auricule dextre aaron & filioꝝ eius. & super pollices manus eoꝝ ac pedis dextri. fundesq; sanguinem sup altare. p circũitum. Cũq; tuleris de sanguine: qui est super altare. & de oleo vnctionis aspges aaron & vestes eius. filios & vestimenta eoꝝ. Consecratisq; ipsis & vestibꝫ tolles adipem de ariete. & caudam. & aruinaz q̃ opit vitalia. ac reticuluz iecoris & duos renes atq; adipem qui sup eos ẽ. armũq; dextrũ eo q̃ sit aries ꝓsecratiõis: torta mq; panis vni⁹. crustulã ꝓsparsaz oleo laganũ de canistro azymoꝝ qõ positum est in ꝓspectu dñi. ponesq; oĩa sup man⁹ aaron & filioꝝ eius & sanctificabis eos: eleuãs coram dño. Suscipiesq; vniũsa de manibꝫ eoꝝ. & incendes sup altare in holocaustũ. odorem suauissimum in conspectu dñi. qz oblatio eius est. Sumes q̃z pectuscułũ de ariete q̃ initiatus est aaron. sanctificabisq; illud eleuatuz coram dño. & cedet in ptẽ suam. Sanctificabisq; & pectuscułũ ꝓsecratum & armũ quẽ de ariete sepasti. q̃ initiatus est aarõ & filij eius: cedentq; in ptez aaron & filioꝝ eius iure perpetuo a filijs isrl: qz primitiua sunt & initia de victimis eoꝝ pacificis q̃ offerũt dño. Eleẽ aũt sctãz qua vtet aaron. habebũt filij ei⁹ post eũ vt vngãtur in ea. & ꝓsecrent manus eorum. Septem diebꝫ vtet illa qui pontifex ꝓ eo fuerit ꝓstitutus de filijs eius. & qui ingredieť tabernaculuz testimonij vt ministret in sanctuario. Arietẽ autẽ cõsecratiõis tolles. & coques carnes ei⁹ in loco sancto: quibꝫ vescet aaron & filij eius. Panes q̃z qui sunt in canistro. in vestibulo tabernaculi testimonij comedẽt. vt sit placabile sacrificiũ. & sctificentur offerẽtiũ manus. Alienigena nõ vescet ex eis: qz sancti sunt. Si remãserit de carnibꝫ ꝓsecratis siue de panibꝫ vsq; mane: cõbures reliquias igni. Non cõmedent: qz sctificata sunt. Oĩa q̃ precepi tibi facies sup aarõ & filijs ei⁹. Septem diebꝫ ꝓsecrabis manus eoꝝ. & vitulum ꝓ pctõ offeres ꝑ singulos dies ad expiãdum. Mundabisq; altare cũ imolaueris expiatiõis hostiã & vnges illud in sctificatiõem. Septem diebꝫ expiab altare & sctificab. & erit sctm̃ sctoꝝ. Oĩs qui tetigerit illud. sanctificabitur. Hoc est quod facies in altari. Agnos agniculos duos ꝑ singulos dies iugiter. vnũ

agnū mane ⁊ alterū vespere. decimā ptē
simile ofperſe oleo tuſo: quod hēat mē
ſurā qrtam ptem hin. ⁊ vinū ad libādū
eiuſdem mēſure in agno vno. Alteruz
vo agnū offeres ad veſperā iuxta ritum
matutine oblationis: iuxta ea que diri
mus in odorē ſuauitatis. Sacrificiuz ē
domino deo oblatiōe ꝑpetua in genera
tiones veſtras. ad oſtiū tabnaculi teſti
monij coꝝ dño: vbi oſtituaz vt loqr ad
te. Ibiq; precipiā filijs iſrael. ⁊ ſanctifi
cabit altare in gloria mea. Sanctifica
bo ⁊ tabernaculū teſtimonij cum altari
⁊ aaron cū filijs ſuis: vt ſacerdotio fun
gāt mi. Et hītabo ī medio filioꝝ iſrl. ero
q; eis de⁹. ⁊ ſciēt q; ego dñs de⁹ eoꝝ. qui
eduxi eos de tra egypti. vt manerez int
illos: ego dñs deus ipoꝝ XXX

Facies āz altare ad adolendum
thymiama de lignis ſethim: ha
bens cubitū lōgitudinis ⁊ alte
rū latitudinis. i. q̄drāgulum. ⁊ duos cu
bitos in altitudine. Cornua ex ipſo pro
cedent: veſtieſq; illō auro puriſſimo taz
craticulā eius q̄ parietes ꝑ circūituz ⁊
cornua. Facieſq; ei coronā aureolam ꝑ
gyrū. ⁊ duos annulos aureos ſub coro
na per ſingula latera: vt mittātur in eos
vectes ⁊ altare portet. Ipſos āz vectes
facies de lignis ſethim ⁊ inaurab. Po
neſq; altare ptra velū qō añ arcā pendz
teſtimonij. coꝝ ꝓpitiatorio q̄ tegit teſti
moniū. vbi loqr tibi: ⁊ adolebit incēſuz
ſuper eo aarō. ſuaue fragrās. Mane qñ
cōponet lucernas incendet illud ⁊ quā
do collocat eas ad veſperū vret thymia
ma ſempiternū coꝝ dño in generatio
nes vras. Non offeretis ſup eo thimia
ma cōpoſitionis alterius. nec oblatiōez
⁊ victimaz: nec libabitis. Et deprecabit
aaron ſuper cornua eius ſemel p annuz
in ſanguine qō oblatū eſt ꝑ petō. ⁊ pla
cabit ſup eo in generatiōibz vris. San
ctū ſctōꝝ erit domino. Locutuſq; eſt do
minus ad moyſen dicens. Qñ tuleris
ſummā filioꝝ iſrl iuxta numerū. dabūt
ſinguli preciuz ꝑ aīab ſuis dño. ⁊ non
erit plaga in eis cū fuerit recēſiti. Hoc
aūt dabit oīs qui trāſit ad nomē: dimi
diū ſicli iuxta mēſuraz templi. Siclus
viginti obolos habet. Media ps ſicli of
feretur dño. Qui hētur in nūero a vi
gīti ānis ⁊ ſup dabit pciū. Diues nō ad
det ad mediū ſicli: ⁊ paup nihil minuet
Suſceptāq; pecuniā q̄ collata eſt a filijs
iſrl trades in vſus tabernaculi teſtimo
nij: vt ſit monimentū eoꝝ coram dño. ⁊ p
pitiet aīabz eoꝝ. Locutuſq; eſt dominus
ad moyſen dicens: Facies ⁊ labiū eneū
cū baſi ſua ad lauandum: poneſq; illud
inter tabnaculū teſtimonij. ⁊ altare. Et
miſſa āq; lauabūt in ea aaron ⁊ filij eius
manꝰ ſuas ac pedes: qñ ingreſſuri ſūt ta
bernaculū teſtimonij: ⁊ qñ acceſſuri ſūt
ad altare. vt offerāt in eo thymiama do
mino: ne forte moriant. Legittimū ſem
piternū erit ipſi ⁊ ſemini eiꝰ ꝑ ſucceſſiones
Locutuſq; eſt dñs ad moyſen dicens:
Sume tibi aromata ꝑme myrrhe ⁊ ele
cte q̄ngētos ſiclos. ⁊ cinamomi mediū.
i. ducētos q̄nq̄gīta ſiclos. calami ſimilit
ducentos q̄nq̄ginta ſiclos. caſie aūt q̄n
gentos ſiclos ī pondere ſcūarij: oleū de
oliuetis mēſurā hin. Facieſq; vnctiōis
oleū ſctm: vnguentū cōpoſituz ope vn
guentarij. ⁊ vnges ex eo tabernaculū te
ſtimonij ⁊ arcā teſtamēti. mēſamq; cuz
vaſis ſuis. candelabrū ⁊ vtenſilia eiꝰ. al
taria thymiamatis ⁊ holocauſti. ⁊ vniū
ſam ſuppellectilē q̄ ad cultuz eoꝝ ptinet
ſctificabiſq; oīa. ⁊ erit ſcta ſctōꝝ. Qui te
tigerit ea ſctificabit. Aarō ⁊ filios eius
vnges. ſctificabiſq; eos vt ſacdotio fun
gāt mihi. Filijs āz iſrl dices: Hoc oleū
vnctiōis ſcm erit mihi ī gnatiōes vras
Caro hominis non vnget ex eo. ⁊ iuxta
cōpoſitiōem eius nō facietis ſimile aliud. quia
ſanctificatū ē. ⁊ ſctm erit vobis. Homo
q̄cūq; tale cōpoſuerit ⁊ dederit ex eo alie
no. exterminabit ō pplo ſuo. Dixitq; dñs
ad moyſen. Sume tibi aromata. ſtactē
⁊ onychā. galbanen boni odoris. ⁊ thus
lucidiſſimū. eq̄lis pōderis erūt oīa. Fa
cieſq; thymiama cōpoſitū ope vnguen
tarij mixtum diligēter ⁊ purū ⁊ ſanctifi
catiōe digniſſimū. Cuiq; in tenuiſſimū

puluerē vniūsa cōtuderis :pones ex eo
coꝝ tabernaculo testimonij: in quo lo/
co apparebo tibi. Sctm̄ sctōꝝ erit vobis
thymiama. Talē cōpositiōem nō facietis
in vsus vros: qz sctm̄ est dño. Homo q̄
cūqz fecerit simile: vt odore illi⁹ pfruat
peribit de populis suis XXXI.

Locutusqz ē dñs ad moysen di/
cens: Ecce vocaui ex noie beseleel filium huri filij hur de tribu
iuda. ⁊ impleui eū spū dei. sapiētia ⁊ in/
telligētia ⁊ sciētia in omni ope ad excogitanduz quicq̄d fabrefieri pōt ex auro
⁊ argento ⁊ ere marmore ⁊ gēmis. ⁊ diū
sitate lignoꝝ. Dedicqz ei sociū ooliab fili
um achisamech de tribu dan. Et in cor
de bois eruditi posui sapiam vt faciant
cuncta que precepi tibi. tabernaculū fe/
deris. ⁊ arcam testimonij. ⁊ propitiatoriuz
quod sup eā est. ⁊ cūcta vasa tabernacu/
li mensamqz ⁊ vasa eius. cādelabruz pu
rissimū cuz vasis suis. ⁊ altaria thymia
matis ⁊ holocausti ⁊ oia vasa eoꝝ: labiū
cum basi sua: vestes sanctas in ministe/
rio aaron sacerdoti ⁊ filijs eius vt fun/
gātur officio suo in sacris. oleū vnctio/
nis. ⁊ thymiama aromatū i sanctuario
oia q̄ precepi tibi facient. Et locut⁹ est
dñs ad moysen dicēs. Loqre filijs isrl̄.
⁊ dices ad eos: Videte vt sabbatū meū
custodiatis: qz signū est inter me ⁊ vos
in generationib⁹ vris: vt sciatis qz ego
dñs qui sctificovos. Custodite sabbatū
meū. Sctm̄ est enim vob. Qui pollue/
rit illud. morte moriat. Qui fecerit in
ea opus: pibit aia illius de medio ppli
sui. Sex diebꝰ facietis opus: in die sep
timo sabbatū est. reqes sctā dño. Omis q̄
fecerit opus in hac die. morietur. Custo/
diāt filij isrl̄ sabbatū. ⁊ celebrēt illud in
generationib⁹ suis. Pactū est sempiter
nū int̄ me ⁊ filios isrl̄: signūqz perpetuū
Sex enim diebus fecit dñs celuz ⁊ ter/
ram. ⁊ in septimo ab omni opere cessa/
uit. Deditqz dominus moysi cōpletis
huiuscemōi sermonib⁹ in monte sinai:
duas tabulas testimonij lapideas: scri/
ptas digito dei. XXXII

Videns aūt ppl̄us q̄ moꝝ face/
ret moyses descēdendi de mōte
cōgregatus aduersus aaron di
xit: Surge fac nobis deos qui nos pre/
cedāt. Moysi ei huic viro qui nos edu
xit ō terra egypti: ignoram⁹ quid acciderit
Dixitqz ad eos aaron: Tollite inaures
aureas de vxoꝝ filioꝝqz ⁊ filiarū vestra/
rum auribꝰ. et afferte ad me. Fecit ppl̄s
q̄ iusserat: referens in aures ad aaron.
Quas cuz ille accepisset: formauit ope
fusorio ⁊ fecit ex eis vitulū pflatilē. Di/
xeruntqz: Hi sunt dij tui isrl̄ qui te eduxe/
runt de terra egypti. Qō cū vidisset aa/
ron edificauit altare coꝝ eo. ⁊ preconis
voce clamauit dicens: Cras sollennitas
dñi est: Surgentesqz mane obtulerūt
holocausta ⁊ hostias pacificas. ⁊ sedit po
pulus manducare ⁊ bibere: ⁊ surrexerūt
ludere. Locutus est aūt dñs ad moysen
dicens: Vade ⁊ descēde. peccauit ppl̄s tu
us quē eduxisti de terra egypti. Recesse
rūt cito de via quā ondisti eis. Feceruntqz
sibi vitulū pflatilem ⁊ adoraverūt: atqz
immolātes ei hostias dixerūt: Isti sunt
dij tui isrl̄. qui te eduxerūt de terra egy/
pti. Rursumqz ait dñs ad moysen: Cer
no q̄ ppl̄s iste dure ceruicis sit. Dimit/
te me vt irascat furor meus ptra eos ⁊
deleā eos: faciāqz te in gentē magnam.
Moyses aūt orabat dñm deum suuz di
cens: Cur domine irascitur furor tuus
contra populū tuum quem eduxisti de
terra egypti. in fortitudine magna ⁊ in
manu robusta: Ne queso dicāt egyptij
callide eduxit eos vt interficeret in mō
tibus. ⁊ deleret e terra: quiescat ira tua.
⁊ esto placabilis super nequitia populi
tui. Recordare abraam ⁊ ysaac ⁊ isrl̄
fuoꝝ tuoꝝ: quib⁹ iurasti p temetipsum
dicens: Multiplicabo semen vrm̄ sicut
stellas celi. ⁊ vniūsam terrā hāc de q̄ lo/
cutus suz dabo semini vro. ⁊ possidebit
eā sp. Placatusqz ē dñs ne faceret ma/
lū qō locut⁹ fuerat adūsus ppl̄z suū. Et
reūsus ē moyses de mōte portās duas
tabulas testimonij i manu sua. scriptas
ex vtraqz parte. et factas opere domini.

Scriptura q̄z dei erat sculpta in tabulis. Audiens aūt iosue tumultū populi vociferātis. dixit ad moysen: Ululatus pugne audit in castris. Qui rñdit: Nō est clamor adhortātium ad pugnā: neq; vociferatio cōpellentiū ad fugā: sed vocem cātātium ego audio. Cunq; appropinq̄sset ad castra. vidit vitulū & chores iratusq; valde: piecit de manu tabulas & ꝓfregit eas ad radicē mōtis. Arripiēsq; vitulū quē fecerāt cōbussit & ꝓtriuit vsq; ad puluerē quē sparsit in aquā & dedit ex eo potū filijs isrl. Dixitq; ad aarō Quid tibi fecit hic ppl̄us: vt induceres sup eū peccatū maximū? Cui ille rñdit: Ne indignet dñs meus. Tu enīz nosti ppl̄m istū q̄ pronus sit ad malū. Dixerūt mihi: Fac nobis deos qui nos ꝓcedant. Huic enī moysi qui nos eduxit de terra egypti: nescimus quid acciderit. Quibꝰ ego dixi: Quis vīm hz aurum? Tulerūt & dederūt mihi. & pieci illud in ignē: egressusq; est hic vitulus. Videns ergo moyses ppl̄m q̄ eet nudat⁹. spoliauerat enī eū aarō ꝓpt ignominiā sordis & inter hostes nudū ꝓstituerat & stans ī porta castroꝝ ait: Si quis est dñi iungatur mihi: Cōgregatiq; sunt ad eū oēs filij leui. Quibꝰ ait: Hec dicit dñs deus isrl: Ponat vir gladiū sup femur suuz: Ite & redite de porta vsq; ad portā p medium castroꝝ. & occidat vnusquisq; fratrē suū & amicū & ꝓximū suū. Fecerūtq; filij leui iuxta ꝝmonē moysi: cecideūtq; in die illo quasi vigintitria milia hoīm Et ait moyses: Cōsecrastis manꝰ vras hodie dño. vnusq̄sq; ī filio & ī fratre suo: vt det vobis benedictio. Facto aūt altero die locut⁹ est moyses ad ppl̄m: Peccastis peccatū maximū: Ascendā ad dñz si q̄ mō quiuero eū depcari p scelere vestro. Reūsusq; ad dñm ait: Obsecro. peccauit ppl̄us iste peccatū maximū fecerūtq; sibi dos aureos: Aut dimitte eis hāc noxam: aut si non facis: dele me de libro tuo quē scripsisti. Cui rñdit dominus: Qui peccauerit mihi: delebꝫ eum de libro meo. Tu aūt vade. & duc ppl̄m istuz quo locutus sum tibi. Angelus meus precedet te. Ego aūt in die vltionis visitabꝫ & hoc peccatum eoꝝ. Percussit autem dñs ppl̄m ꝓ reatu vituli: quem fecerat aaron.

XXXIII

Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Vade. ascende ō loco isto tu & ppl̄us tuus quē eduxisti de terra egypti in terrā quā iurauī abraaz ysaac & iacob dicens: Semini tuo dabo eā. & mittā precursorē tui āgelum. vt eiciā chananeum & ammorreū & ethēū et pherizeū & eueū & iebuseū. & īres in trā fluentē lacte & melle. Nō enī ascendā te cū: q̄z ppl̄s dure ceruicis est ne forte disperdā te in via. Audiensq; ppl̄us sermonē hūc pessimuz luxit. & nullus ex more indutus est cultu suo. Dixitq; dñs ad moysen: Loqre filijs isrl. Populus dure ceruicis es. semel ascendaz in medio tui & delebꝫ te. Jam nunc depone ornatum tuū. vt sciā quid faciā tibi. Deposuerunt g̃ filij isrl ornatū suū a mōte oreb. Moyses aūt tollēs tabernaculū tetēdit extra castra. procul: vocauitq; nomen eius tabnaculū federis. Et ois ppl̄us q̄ habebat aliquā q̄stiōem. egrediebat ur ad tabernaculū federis extra castra. Cū aūt egrederet moyses ad tabnaculū surgebat vniuersa plebs & stabat vnusq̄sq; in ostio papilionis sui: respiciebātq; tergum moysi donec ingrederetur tentorium. Ingresso autem illo tabernaculuz federis: descendebat columna nubis et stabat ad ostium: loquebaturq; dominꝰ cum moyse cernentibus vniuersis q̄ columna nubis staret ad ostium tabernaculi. Stabantq; & ipsi et adorabant per fores tabernaculorum suorum. Loquebatur autem dominus ad moysen facie ad faciem: sicut solet loqui homo ad amicum suuz: Cunq; ille reuertereꝫ tur in castra: minister eiꝰ iosue filiꝰ nun puer non recedebat de tabernaculo. Dixit autem moyses ad dominum: Preci pis vt educam populum istum & nō indicas mihi quem missurus sis mecum presertim cuz dixeris. noui te ex nomīe.

⁊ inueniſti gꝛam coꝛã me. Si g̃ inueni gꝛam in ꝓſpectu tuo: oñde mihi faciem tuã vt ſciã te ⁊ iueniã gꝛam ante oc̃los tuos. Reſpice ꝑp̃lm tuũ gentẽ hãc. Dixitq; dñs: Facies mea p̃cedet te. ⁊ requiez dabo tibi. Et ait moyſes: Si nõ tuipſe p̃cedas ne educas nos ꝺ loco iſto. In q̃ ei ſcire poterim⁹ ego ⁊ ꝑp̃l's tuus iue/niſſe nos gꝛam in ꝓſpectu tuo. niſi ãbu/lauer⁹ nobiſcũ: vt gl'ificeꝛ ab oĩb ꝑp̃lis qui habitãt ſup̃ terrã: Dixit autez dñs ad moyſen: Et ꝺbũ iſtꝺ qꝺ locut⁹ es fa ciã. Inueniſti ei gꝛam coꝛã me. ⁊ teipm noui ex noĩe. Qui ait: Oñde mihi gl'iã tuã. Rñdit: Ego oñdã oẽ bonũ tibi ⁊ vo cabo⁹ in noĩe dñi coꝛã te: ⁊ miſereboꝛ cui voluero. ⁊ clemẽs ero in quẽ mihi pla/cuerit. Rurſumq; ait: Nõ poteris vide/re faciẽ meã. Nõ enĩ videbit me hõ ⁊ vi uet. Et iterũ: Ecce inq̃t eſt loc⁹ apꝺ me. ⁊ ſtabis ſup̃ petrã. Cũq; trãſibit gloꝛia mea ponã te in foꝛamine petre. ⁊ ꝓtegaz dextera mea ꝺ nec trãſeaz. Tollãq; ma/nũ meã ⁊ videb posteriora mea: faciẽ ãt meam videre nõ poteris. XXXIIII

Hꝛ dixitq; ꝑcide ait tibi duas tabulas lapideas inſtar ꝑoꝛ et ſcribã ſup̃ eas ꝛba q̃ habuerãt ta bule q̃s fregiſti. Eſto pat⁹ mane vt aſcẽ das ſtatim in mõtem ſinai: ſtabiſq; me/cũ ſup̃ vticẽ mõtis. Nullus aſcẽdat te/cũ: nec videaĩ q̃ſpiã ꝑ totuz mõtem: bo/ues q̃z ⁊ oues nõ paſcanĩ ecõtra. Exci/dit g̃ duas tabulas lapideas q̃les antea fuerãt. ⁊ de nocte ꝓſurgẽs aſcẽdit in mõ tez ſinai ſicꝫ pꝛecepat ei dñs: poꝛtãs ſecuz tabulas. Cũq; deſcendiſſet dñs ꝑ nubẽ ſtetit moyſes cũ eo. inuocãs nomẽ dñi Quo trãſeunte coꝛã eo: ait: Dñator⁹ do/mine de⁹. miſericoꝛs ⁊ clemẽs. patiẽs et mlte miſeratiõis ac verax. qui cuſtodis miſericoꝛdiã in milia: qui auferſ iniq̃tatẽ ⁊ ſcelera atz ꝑccata. nulluſq; apꝺ te ꝓſe innocẽs eſt. qui reddis iniq̃tatẽ patruz filijs ac nepotibꝫ in tertiã ⁊ q̃rtã ꝓgenĩẽ Feſtinuſq; moyſes curuat⁹ eſt ꝓnus in terrã ⁊ adoraſ ait: Si inueni gꝛam in cõ ſpectu tuo dñe: obſecroꝛ vt g̃diaris nobi/ſcum. ꝑp̃lus enĩ dure ceruicis eſt: vt au feras iniq̃tates nr̃as atz pctã noſq; poſſi deas. Rñdit dñs: Ego inibo pactuz vi/dentibꝫ cũctis: ſigna faciã que nũq; viſa ſunt ſup̃ terram. nec in vllis gentibus: vt cernat ꝑp̃lus iſte in cuius es medio. opus dñi terribile quod facturus ſum Obſerua cuncta que hodie mãdaui ti bi. Ego ipſe eiciaz ante faciem tuã am/moꝛreuz ⁊ chananeũ ⁊ et hetheũ: pheꝛeꝛeuz q̃z ⁊ eueum ⁊ iebuſeũ. Caue ne vnq; cũ habitatoꝛibꝫ terre illius iũgas amiciti as. que ſint tibi in ruinã: ſed ⁊ aras eoꝝ dꝛ ſtrue. confringe ſtatuas: lucoſq; ſucci de. Noli adoꝛare deũ alienũ. Dñs ze/lotes nomen eius: deus eſt emulatoꝛ. Ne ineas pactũ cum hoĩbꝫ illarũ regionuz: ne cum foꝛnicati fuerint cũ diis ſuis et adoꝛauerint ſimulacra eoꝝ: vocet te q̃/ſpiã vt comedas de immolatis. Nec vxoꝛẽ de filiabꝫ eoꝛum accipies filijs tuis. ne poſtq; ipſe fuerint foꝛnicate. foꝛnicari fa ciant ⁊ filios tuos in deos ſuos. Deos conflatiles nõ facies tibi. Sollennita/tẽ azymoꝝ cuſtodies. Septem diebus veſceris azymis. ſicut pꝛecepi tibi in tẽ/poꝛe menſis nouoꝝ. Menſe enĩz veri tpis egreſſus es de egypto. Omne qꝺ aperit vuluã generis maſculini. meum erit. De cunctis aĩantibꝫ tã de bobus q̃z de ouibus. meum erit. Primogenituz aſini redimes oue. Si autem nec pre/cium pꝛo eo dederis. occidetur. Primo genitũ filiorꝝ tuoꝝ redimes: nec appareb̃ in ꝓſpectu meo vacuus. Sex diebꝫ opa beris: die ſeptimo ceſſab arare ⁊ metere Solẽnitatẽ hebdomadarũ facies tibi i ꝑmitijs frugũ meſſis tue triticee. ⁊ ſolẽ nitatẽ q̃ñ redeunte anni tempoꝛe cũcta condunĩ. Tribꝫ tempoꝛibꝫ anni appare/bit omne maſculinum tuũ. in cõſpectu omnipotentis dñi dei iſrael. Cũ enĩ tulero gẽtes a facie tua ⁊ dilatauero ter minos tuos. nullus inſidiabitur terre tue: aſcendente te ⁊ apparente in conſpe ctu dñi dei tui ter in anno. Non im molabis ſuper fermento ſanguinem ho ſtie mee: neq; ꝛſidebit mane ꝺ victimis

solennitatis phase. ℣Primitias fruguz terre tue offeres ī domo domini dei tui Non coques hedum in lacte matris sue. Dixitq dñs ad moysen: Scribe tibi ꝟba hec: quibꝫ ꝟ tecū ꝟ cum isrl̄ pepigi fe/dus. Fuit q̄ ibi cū dño moyses ōq̄draginta dies ꝟ ōq̄draginta noctes: panē nō co/medit ꝟ aquā nō bibit. ꝟ scripsit in tabulis verba federis decē. Cumq descende/ret moyses ò mōte sinai. tenebat duas tabulas lapideas testimonij. ꝟ igrabat ꝙ cornuta esset facies sua. ex ꝓsortio sermonis dñi. Videtes aūt aaron ꝟ filij israel cornutū moysi faciē: timuerūt ꝓpe accedere. Vocatiq ab eo reūsi sunt: taz aarō cū ꝓncipes synagoge. Et postq̄ locutus est ad eos: venerūt ad eū etiā oēs filij isrl̄. Quibꝫ precepit cūcta q̄ audierat a dño in mōte sinai. Impletisq sermonibꝫ posuit velamē sup faciem suam Qui ingressus ad dñm ꝟ loquēs cū eo: auferebat donec exiret. ꝟ tūc loq̄bat ad filios isrl̄ oīa q̄ sibi fuerāt impata. Qui videbāt faciē egrediētis moysi esse cornutā sed opiebat ille rursus faciē suam si q̄n loq̄batur ad eos. XXXV

Gregata oī turba filioꝝ israel. dixit ad eos: Hec sunt que iussit dñs fieri. Sex diebꝫ facietis opus. Septimus dies erit ꝟob sanctus: sabbatuz ꝟ requs dñi. Qui fecerit opus in eo. occidet. Nō succēdetis ignē in oibꝫ habitaculis vris p diē sabbati. Et ait moyses ad oēm caterua filioꝝ israel. Iste est sermo quē precepit dñs dicēs. Separate apud vos primitias domino Quis voluntarius ꝟ pno aīo offerat eas dño: Aurū ꝟ argentū ꝟ es. hyacinthum ꝟ purpurā. coccūq bis tinctū ꝟ byssum pilos caprarꝫ. pellesq arietū rubricatas ꝟ hyacinthinas: ligna sethim. ꝟ oleum ad luminaria ꝙcinnanda. ꝟ vt ꝙficiatur vnguētū ꝟ thymiama suauissimū. lapides onychinos ꝟ gēmas ad ornatū suphumeral ꝟ rōnalis. Quisquis vīm sapiens est. veniat ꝟ faciat qđ dominꝰ impauit tabnaculū sc̄z ꝟ tectū eius atq ope timētū. annulos ꝟ tabulata cū vectibꝫ. parillos ꝟ bases. arcam ꝟ vectes. ꝓpitiariū ꝟ velū. qđ ante illud oppandit: mensam cū vectibꝫ ꝟ vasis ꝟ ꝓpositiōis panibus. cādelabrū ad luminaria sustentanda. vasa illius ꝟ lucernas ꝟ oleū ad nutrimēta ignīū: altare thymiamatis ꝟ vectes ꝟ oleum vnctionis ꝟ thymiama ex aromatibꝫ: tētoriū ad ostiuz tabnaculi. altare holocausti ꝟ craticulā eius eneaz cum vectibꝫ ꝟ vasis suis: labrum ꝟ bases eius: cortinas atrij cū colūnis ꝟ basibꝫ. tentoriū in foribꝫ vestibuli. parillos tabnaculi atrij cū funiculis suis: vestimenta q̄z vsus est in ministerio sanctuarij: vestes aarō pontificis ac filioꝝ eius vt sacerdotio fungant mihi. Egressaq oīs multitudo filioꝝ isrl̄ de ꝙspectu moysi. obtulerūt mēte ꝓmptissima atq devota primitias dño. ad faciēdū opus tabnaculi testimonij. Quicqđ ad cultuz ꝟ ad vestes sanctas necessariū erat. viri cū mulieribus prebuerūt armillas ꝟ inaures annulos ꝟ dextralia. Oē vas aureū in donaria dñi sepatū est. Si quis hēbat aurū. hyacinthū ꝟ purpurā. coccūq bis tinctū. byssum ꝟ pilos caprarū. pelles arietum rubricatas hyacinthinas. argenti ꝟ auri eriscq metalla obtulerunt dño: lignaq sethim in varios vsus. Ex ꝟ mulieres docte que venerant dederunt hyacinthū purpurā ac vermiculū ac byssuz ꝟ pilos caprarū. sponte ꝓpria cuncta tribuentes. Principes vero obtulerūt lapides onychinos. ꝟ gēmas ad superhumerale ꝟ rōnale. aromataq ꝟ oleum ad luminaria cōcinnanda ꝟ ad prepandum vnguentū ac thymiama odoris suauissimi cōponēdū. Oēs viri ꝟ mulieres mente devota obtulerūt donaria vt fierent opa q̄ iusserat dñs p manū moysi. Cuncti filij isrl̄ voluntaria dño dedicaverunt Dixitq moyses ad filios israel. Ecce vocauit dñs ex noie beseleel filiū huri. filij hur de tribu iuda. ipleuitq eū spū dei: sapientia ꝟ intelligentia ꝟ scientia ꝟ omni doctrina. ad excogitandū ꝟ faciendum opus in auro ꝟ argēto ꝟ ere ꝟ ferro. sculpendisq lapidibus ꝟ opere carpentario.

Quicquid fabre adinueniri pōt: dedit in corde eius. Ooliab q̄z filium achisa/mech de tribu dan ambos erudiuit sapiētia: vt faciāt opa abietarij polymitarij ac plumarij de hyacintho z purpura. coccoq̄z bis tincto z bysso. z texāt omnia ac noua queq̄z reperiant. XXXVI

Fecit ergo beseleel z ooliab z oīs vir sapiēs. quib⁹ dedit dōs sapientiā z intellectū vt scirent fabre opari que in vsu sanctuarij necessaria sunt z q̄ precepit dōs. Cūq̄z vocasset eos moyses z oēm eruditū virū cui dederat dōs sapiaz. z qui sponte sua obtulerant se ad faciendū opus. tradidit eis oīa donaria filioz isrl. Qui cū instarent opi q̄tidie: mane vota pl⁹us offerebat. Unde artifices venire cōpulsi. dixerunt moysi: Plus offert pl⁹us q̄z necessariū est. Jussit ergo moyses p̄conis voce cātari: Nec vir nec mlr quicq̄z offerat vltra in ope sanctuarij. Sicq̄z cessatuz est a muneribus offerēdis: eo q̄ oblata sufficerēt z supabundarēt. Feceruntq̄z oēs corde sapientes ad explendū opus tabernaculi: cortinas decē. de bysso retorta et hyacintho z purpura. coccoq̄z bis tincto. opere vario: z arte polymita. Quarum vna hēbat in longitudine vigintiocto cubitos. z in latitudine quattuor. Una mensura erat oīm cortinarū. Cōiunxit q̄z cortinas q̄nq̄z alteram alteri. z alias q̄nq̄z sibi inuicem copulauit. Fecit z ansas hyacinthinas in ora cortine vnius extroq̄z latere z in ora cortine alterius sīlr vt extra se inuicem venirent anse. et mutuo iūgerent. Ex quinq̄ginta fudit circulos aureos: qui morderent cortinarū ansas. z fieret vnū tabnaculum Fecit z saga vndecim de pilis caprearuz: ad opiendū tectū tabernaculi. Unū sagū in lōgitudine habebat cubitos trigīta. z in latitudine cubitos q̄ttuor. Uni⁹ mēsure erant oīa saga. Quoz q̄nq̄z iunxit seorsuz z ser alia sepatim. Fecitq̄z ansas quinq̄ginta in ora sagi vni⁹. z q̄nq̄gīta in ora sagi alteri⁹ vt sibi inuicē iūgerent. z fibulas eneas q̄nq̄ginta quib⁹ necteret tectū: vt vnū palliū ex omnib⁹ sagis fieret. Fecit z opторiuz tabnaculi de pellib⁹ arietuz rubricatis. aliudq̄z desup velamen de pellib⁹ hyacinthinis. Fecit z tabulas tabnaculi de lignis sethim stātes. Decē cubitoz erat lōgitudo tabule vni⁹ z vnū ac semis cubitū latitudo retinebat. Bine incastrature erant per singulas tabulas. vt altera alteri iūgeret. Sic fecit in omnib⁹ tabernaculi tabul. E quib⁹ viginti ad plagā meridianam erant extra austrū cuz q̄draginta basib⁹ argēteis. Due bases sub vna tabula ponebātur ex vtraq̄z pte anguloz: vbi incastrature laterū in angulis terminantur Ad plagam q̄z tabnaculi que respicit ad aquilonē fecit viginti tabulas cū q̄draginta basibus argenteis duas bases p singulas tabulas. Contra occidentem vero. i. ad eā ptez tabernaculi q̄ mare respicit. fecit sex tabulas. z duas alias per singulos āgulos tabernaculi retro que iūcte erant a deorsum vsq̄z sursum. z in vnā cōpagez pariter ferebant. Ita fecit ex vtraq̄z pte per angulos: vt octo essent simul tabule z haberēt bases argenteas sexdecim: binas sq̄z bases sub singul⁹ tabulis. Fec z vectes de lignis sethim q̄nq̄z ad extinendas tabulas vnius lateris tabernaculi. z q̄nq̄z alios ad alterius lateris coaptandas tabulas. z extra hos. quinq̄z alios vectes ad occidentalez plagam tabernaculi contra mare. Fecit q̄z vectem alium qui per medias tabulas ab angulo vsq̄z ad angulum perueniret Ipsa autem tabulata deaurauit: fusis basibus earum argenteis. Et circulos eorum fecit aureos. per quos vectes induci possent quos z ipsos laminis aureis opuit. Fecit z velū de hyacintho z purpura. z miculo ac bysso retorta ope polymitario. variū atq̄ distinctū. z quattuor colūnas de lignis sethim q̄s cum capitibus deaurauit: fus basib⁹ earz argēteis. Fec z tētoriū in itroitu tabnacli ex hyacintho purpura z miculo byssoq̄z retorta ope plumarij z colūnas sex q̄nq̄z cū capitib⁹ suis q̄s opuit auro: baseseq̄z earuz fudit

eneas quas ⁊ operuit auro. XXXVII

Fecit autem beseleel ⁊ arcam de lignis sethim habentes duos ⁊ semis cubitos in longitudine. ⁊ cubitum ac semissem in latitudine: altitudo quoq; vnius cubiti fuit ⁊ dimidij: vestiuitq; eaz auro purissimo intus ⁊ foris. Et fecit illi coronam aureaz. per gyrum cõflans quattuor annulos aureos per quattuor angulos eius. duos annulos ī latere vno ⁊ duos ī altero. Electes quoq; fecit de lignis sethim q̃s vestiuit auro ⁊ quos misit in ānulos qui erant in lateribz arce ad portãdum eam Fecit ⁊ propitiatoriũ id est oraculũ de auro mũdissimo duoz cubitoz ⁊ dimidij in longitudine ⁊ cubiti ac semis in latitudine. Duos etiaz cherubī ex auro ductili q̃s posuit ex vtraq; parte propitiatorij. cherub vnum in summitate vnius ptis. ⁊ cherub alterũ in summitate ptis alteri⁹. Duos cherubin in singul' summitatibz propitiatorij: extẽdentes alas et tegentes propitiatoriũ. seq; mutuo ⁊ illõ respicientes. Fecit ⁊ mẽsam de lignis sethim in lõgitudine duoz cubitorum: ⁊ in latitudine vnius cubiti q̃ habebat in altitudine cubitũ ac semissem. Circũdedit eã auro mũdissimo: ⁊ fecit illi labium aureũ p gyrum: ipsiq; labio coronã aureã intrasilẽ q̃ttuor digitoz: ⁊ super eã alterã coronã aureã. Fudit ⁊ q̃ttuor circulos aureos q̃s posuit in q̃ttuor angulis per singulos pedes mense ptra coronaz: misitq; in eos vectes vt posset mensa portari. ipsos q̃z vectes fecit de lignis sethim ⁊ circũdedit eos auro. Et vasa ad diuinos vsus mense: acetabula: phialas ⁊ cyathos et thuribula ex auro puro. in quibus offerenda sunt libamina. Fecit ⁊ candelabz ductile ō auro mũdissimo. De cuius vecte. calami. cyphi sphæruleq; ac lilia. procedebant sex invtroq; latere. Tres calami ex pte vna. ⁊ tres ex altera. Tres cyphi in nucis moduz p calamos singulos. sphærulesq; simul ⁊ lilia. ⁊ tres cyphi instar nucis in calamo altero: sphæruleq; simul ⁊ lilia. Equum erat opus sex calamioz qui procedebant de stipite candelabri. In ipso autẽ vecte erãt q̃ttuor cyphi in nucis moduz sphærule q; singulos ⁊ lilia. ⁊ sphærule sub duobz calamis p loca tria qui simul sex fiunt calami procedentes de vecte vno: Et sphærule igit' ⁊ calami ex ipso erant: vniũsa ductilia ex auro purissimo. Fecit ⁊ lucernas septem cũ emũctoriis suis. ⁊ vasa ybi ea que emũcta sunt extinguũtur de auro mundissimo. Talentũ auri appendebat cãdelabrũ cũ omnibz vasis suis. Fecit ⁊ altare thymiamatis de lignis sethim p quadrum singulos hñs cubitos. ⁊ in altitudine duos: e cuius angulis procedebant cornua. vestiuitq; illud auro purissimo cum craticula ac paritibz ⁊ cornibz. Fecitq; ei coronã aureolã per gyrum. ⁊ duos annulos aureos sub corona per singula latera: vt mittantur in eos vectes. ⁊ possit altare portari. Ipsos aũt vectes fecit de lignis sethim. et operuit laminis aureis. Composuit ⁊ oleum ad sanctificatiõis vnguentũ ⁊ thymiamata de aromatibz mundissimis opere pigmentarij. XXXVIII

Fecit ⁊ altare holocausti ō lignis sethim: quinq; cubitoruz per q̃drum. ⁊ trium in altitudine. cuius cornua ō angulis procedebant. operuitq; illud laminis eneis. Et in vsus ei⁹ parauit ex ere vasa diuersa: lebetes. forcipes. fuscinulas. vncinos. ⁊ ignium receptacula. Craticulãq; eius in modũ retis fecit eneam ⁊ subter eam in altaris medio arulaz fusis quattuor annulis p totidem retiaculi summitates: ad īmittendos vectes ad portandum. Quos et ipsos fecit de lignis sethim. ⁊ operuit laminis eneis: induritq; in circulos qui ī lateribz altaris eminebãt. Ipsum aũt altare nõ erat solidũ sed cauũ ex tabulatis ⁊ int⁹ vacuũ. Fecit ⁊ labz eneũ cũ basi sua de speculis mulierũ. q̃ excubabãt ī ostio tabnaculi. Fecit ⁊ atriũ ī cui⁹ australi plaga erãt tẽtoria de bysso retorto cubitoz cẽtũ colũne eneevigĩti cũ basibz suis: capita colũnarum ⁊ tota operis celatura

argentea: Eque ad septẽtriõalẽ plagaz tẽtoria colũne baſeſqz ⁊ capita colũnaz eiuſdem mẽſure ⁊ opis ac metalli erãt. In ea vo plaga q̃ ad occidentẽ reſpicit fuerũt tentoria cubitoz q̃nq̃ginta. colũne decem cũ baſibꝫ ſuis enee. ⁊ capita colũnaz ⁊ tota operis celatura argentea. Porro ptra orientẽ quinq̃gita cubitoz pauit tẽtoria. e quibꝫ quidecim cubitos colũnaz triũ cũ baſibꝫ ſuis vnum tenebat lat⁹. ⁊ in pte altera. qz inter vtraqz introituz tabnaculi fecit. quidecim eque cubitoz erãt tẽtoria. colũneqz tres ⁊ baſes totidẽ. Cuncta atrij tentoria byſſus retorta teruerat. Baſes colũnarũ fuere enee. capita autẽ earũ cũ cũctis celaturis ſuis argentea: ſed ⁊ ipſas colũnas atrij veſtiuit argento. Et in introitu ei⁹ opere plumario fecit tentoriũ ex hyacintho purpura. vermiculo ac byſſo ꝛtorta. qđ habebat viginti cubitos in lõgitudine: altitudo vo quinqz cubitoz erat. iurta mẽſuram quã cũcta atrij tentoria habebãt. Colũne aũt in ingreſſu fuere q̃ttuor cum baſibꝫ eneis. capitaqz eaz ⁊ celature argentee. Paxillos q̃z tabernaculi ⁊ atrij p gyruz fecit eneos. Hec ſunt inſtrumẽta tabernaculi teſtimonij q̃ enumerata ſunt iurta preceptũ moyſi in cerimonijs leuitarũ p manũ ythamar filij aarõ ſacerdotis: q̃ beſeleel filij hur de tribu iuda. dño p moyſen iubẽte cõpleuerat: iũcto ſibi ſocio ooliab filio achiſamech ð tribu dan. qui ⁊ ipſe artifex lignoz egregius fuit. ⁊ polymitarius atz plumarius ex hyacitho. purpura. vermiculo ⁊ byſſo. De aurũ qđ expenſum ẽ in ope ſanctuarij. ⁊ qđ oblatũ eſt in donarijs. viginti ⁊ nouẽ talentoz fuit. ⁊ ſeptingentoz triginta ſiclorz: ad mẽſurã ſanctuarij. Oblatũ eſt ãt ab his q̃ trãſierũt ad numerũ a viginti annis et ſupra: de ſexcentis tribꝫ milibꝫ ⁊ quingẽtis quinq̃gita armatoz. Fuerũt pterea cẽtũ talẽta argenti: e quibꝫ cõflate ſunt baſes ſanctuarij. ⁊ introit⁹ vbi velũ pendet. Centũ baſes facte ſunt de talẽtis cẽtuz ſingulis talentis p baſes ſingulas ſupputatis. De mille aũt ſeptingentis ⁊ ſeptuagintaquinqz ſiclis fecit capita colũnarum q̃s ⁊ ipſas veſtiuit argento. Eris q̃z oblata ſunt talenta ſeptuaginta duo milia: ⁊ q̃dringẽta ſup̃ ſicli: ex q̃bꝫ fuſe ſunt baſes in introitu tabernaculi teſtimonij: ⁊ altare eneũ cũ cẽticula ſua. oiaqz vaſa q̃ ad vſum eius ptinẽt. ⁊ baſes atrij tam in circũitu q̃z in ingreſſu eius. ⁊ paxilli tabnaculi atz atrij p gyruz

Ex hyacintho vo ⁊ purpura vermiculo ac byſſo fecit veſtes quibꝫ indueret aaron q̃n miſtrabat in ſanctis ſicut precepit dñs moyſi. Fecit igit̃ ſuphumerale de auro hyacintho ⁊ purpura coccoqz bis tincto ⁊ byſſo retorta. opere polymitario. Incidituqz bracteas aureas ⁊ extenuauit in fila vt poſſent torqueri cũ preioz coloꝛuz ſub tegmine: duaſqz oras ſibi inuicẽ copulatas in vtroqz latere ſũmitatũ. ⁊ balthey ex eiſdẽ coloꝛibꝫ: ſicut p̃cepat dñs moyſi. Parauit ⁊ duos lapides onychinos aſtrictos ⁊ ĩcluſos auro. ⁊ ſculptos arte gẽmaria noibꝫ filioz iſrl̃. Sex nomina in lapide vno. ⁊ ſex in altero: iurta ordinẽ natiuitatis eoz. Poſuitqz eos ĩ lateribꝫ ſuphumeralis in monimẽtũ filioz iſrl̃. ſic̃ precepat dñs moyſi. Fecit ⁊ rationale ope polymito iurta opus ſuphũeral̃. ex auro. hyacitho. purpura. coccoqz bis tincto ⁊ byſſo retorta. q̃drangulũ dupler. mẽſure palmi. ⁊ poſuit in eo gemmarum ordines quattuor. In primo verſu erat ſardius. topaçius. ſmaragdus. In ſecundo: carbunculus. ſapphyrus iaſpis. In tertio. liguri⁹. achates ⁊ amethiſtus. In quarto chryſolithus. onychinus. ⁊ berillus: circundati ⁊ incluſi auro per ordines ſuos. Ipſiqz lapides duodecim ſculpti erant nominibus duodecim tribuum iſrael: ſinguli per nomina ſinguloꝛum. Fecerunt in rationali ⁊ catenulas ſibi inuicem colexrentes de auro puriſſimo ⁊ duos vncinos. totidẽqz ãnulos aureos. Porro ãnulos poſuerũt ĩ vtroqz latere rõal̃: ex q̃bꝫ pẽderẽt due catene auree q̃s ĩſeruerũt

vncinis qui in superhumeralis angulis eminebant. Hec ante retro ita cõueniebãt sibi. vt suphũerale rationale mutuo necterent: stricta ad balteũ et annulis fortius copulata. ꝗs iungebat vitta hyacinthina ne lara fluerẽt a se inuicem mouerent. sicut precepit dñs moysi. Fecerũt ꝗz tunicã suphumeralis totã hyacinthinã. capitiũ in supiori p te contra mediũ oraꝗz p gyrũ capitij textilẽ: deorsum aũt ad pedes malapunica ex hyacintho. purpura: vermiculo ac byssо retorta. tintinabula de auro purissimo. que posuerũt inter malogranata in extrema pte tunice p gyrũ: tintinnabulum aũt aureũ malũpunicũ. quibꝫ ornatus incedebat põtifex qũ ministerio fungebat: sicut precepit dominꝰ moysi. Fecerũt tunicas byssinas ope textili aarõ et filijs eius. et mitras cũ coronulis suis ex byssо: feminalia ꝗz linea byssina. cingulũ vo de byssо retorta: hyacintho: purpura ac vermiculo distinctũ arte plumaria sicut precepat dñs moysi. Fecerũt et laminã sacre veneratiõis de auro purissimo: scripserũtꝗz in ea ope gẽmario sanctũ dñi. et strinxerũt eã cũ mitra vitta hyacinthina. sic precepat dñs moysi. Perfectũ est igit oe opus tabnaculi et tecti testimonij. Fecerũtꝗz filij israel cũcta ꝗ precepat dñs moysi. et obtulerũt tabernaculũ et tectũ. et vniũsam suppellectilez: annulos. tabulas. vectes. columnas ac bases. opertoriũ de pellibꝫ arietũ rubricatis. et aliud operimẽtũ de hyacinthinis pellibꝫ: velũ. arcã. vectes. propitiatoriũ. mẽsam cũ vasis suis. et propositiõis panibꝫ candelabrũ. lucernas. et ytensilia earũ cũ oleo. altare aureũ et vnguentuz et thymiama ex aromatibꝫ. et tẽtoriuz in introitu tabnaculi. altare eneũ. retiaculũ vectes et vasa eius oĩa. labrũ cuz basi sua tentoria atrij et columnas cũ basibꝫ suis. tentoriũ in introitu atrij: funiculosꝗz illius et parillos. Nihil ex vasis defuit ꝗ in ministeriũ tabnaculi et in tectũ federis iussa sunt fieri. Vestes ꝗz ꝗbꝫ sacerdotes vtũtur in sctũario. aaron. s. et filij eius. obtulerũt filij israel. sicut precepat dñs. Que postꝗz moyses cũcta vidit completa. benedixit eis. XL.

Locutusꝗz ẽ dñs ad moysen dicẽs: Dies primo. prima die mẽsis eriges tabnaculũ testimonij. et pones in ea arcã. demittesꝗz ante illaz velum. et illata mensa pones sup eam que rite pcepta sunt: candelabꝝ stabit cũ lucernis suis. et altare aureuz in ꝗ adolef incẽsuz: coram arca testimonij. Tentoriũ in itroitu tabnaculi testimonij pones. et ante illud altare holocausti. Labꝝ inter altare et tabnaculũ: qõ implebis aq̃. Circũdabisꝗz atriũ tẽtoriis et ingressum eiꝰ Et assumpto vnctionis oleo vnges tabernaculũ cũ vasis suis vt sanctificent: altare holocausti et oĩa vasa eiꝰ labrũ cũ basi sua. Oĩa vnctionis oleo ꝓsecrabis vt sint sancta sanctorꝫ. Applicabisꝗz aarõ et filios eius ad fores tabernaculi testimonij. et lotos aqua indues sanctis vestibus vt ministrent mihi: et vnctio eorum in sacerdotiũ sempiternum proficiat. Fecitꝗz moyses oĩa ꝗ precepat dñs: Igit mense primo anni secundi. prima die mensis collocatũ est tabernaculum Erexitꝗz moyses illud et posuit tabulas ac bases et vectes: statuitꝗz colũnas et expandit tectum super tabernaculum: imposito desup opimento: sicut dominus imperauerat. Posuit et testimoniuz in arca. subditis infra vectibꝰ. et oraculum desuper: Cunctꝗz intulisset arcam in tabernaculum testimonij. appendit ante eam velũ vt expleret dñi iussiõem. Posuit et mẽsaz in tabernaculo testimonij ad plagã septẽtrionalem extra velũ: ordinatis coram ꝓpositionis panibꝰ: sicut precepat dñs moysi. Posuit et candelabrũ i tabnaculo testimonij e regiõe mẽse in pte australi: locatis p ordinem lucernis iuxta preceptũ dñi. Posuit et altare aureum sub tecto testimonij. contra velum. et adoleuit super eo incẽsum aromatum: sicut iusserat dominꝰ moysi. Posuit et tentoriũ in introitu tabernaculi testimonij. et altare holocausti in

vestibulo testimonij: offerēs in eo holocaustū ⁊ sacrificia vt dñs ipauerat. Labrū q̄z statuit int̄ tabnaculū testimonij ⁊ altare implēs illud aq̄: lauerūtq̄ in eo moyses ⁊ aaron ac filij eius manus suas ⁊ pedes cū ingrederēt̄ tectū federis. ac accederent ad altare: sic̄ p̄cepat dñs moysi. Erexit ⁊ atriū p̄ gyrū tabnaculi. ⁊ altaris: ducto in introitu eius tēt̄orio Hostiq̄ oīa pfecta sūt. opuit nubes tabnaculū testimonij. ⁊ gloria dñi ipleuit illud. Nec poterat moyses igredi tectū federis nube opiēte oīa. ⁊ maiestate dñi coruscāte q̄ cuncta nubes opuerat. Si q̄n nubes tabnaculū deserebat: pficiscebant filij isrl̄ p̄ turmas suas. Si pēdebat desup: manebāt in eod̄ loco. Nubes quippe dñi incubabat p̄ diez tabnaculo ⁊ ignis in nocte: vidētib⁹ cūctis populis israel per cunctas mansiones suas.

Explicit liber exodi. Incipit vaiecra id est liber leuiticus. Capitulum. I

VOcauit autem moysen. ⁊ locutus est ei dñs de tabernaculo testimonij dicens: Loq̄re filijs israel. ⁊ dices ad eos: Homo qui obtulerit ex vob̄ hostiā dño de pecorib⁹. i. ō bubus ⁊ ouib⁹. offerēs victimas: si holocaustū fuerit eius oblatō ac de armēto. masculū imaculatū offerz ad ostiū tabnaculi testimonij ad placādū sibi dñm. Ponetq̄ sup̄ caput hostie manus ⁊ acceptabil' erit: atz in expiatiōnē eius. pficiēs. Immolabitq̄ vitulū coram dño ⁊ offerent filij aarō sacerdotis sanguinē eius. fundētes p̄ altaris circūitū: qd̄ est ante ostiū tabernaculi. Detractaq̄ pelle hostie artus in frusta ꝯcident ⁊ subijciēt̄ ī altari ignē: strue lignoz ante cōpsita ⁊ mēbra q̄ sunt cesa desup̄ ordinātes caput videlicet ⁊ cūcta que adhærēt iecori: intestinis ⁊ pedib⁹ lotis aq̄. adolebitq̄ ea sacerdos sup̄ altare in holocaustū ⁊ suauem odorez dño: Q̄ si de pecorib⁹ oblatio est. de ouib⁹ siue de capris holocaustū: agnū anniculū ⁊ absq̄ macula offeret: immolabitq̄ ad latꝰ altaris qd̄ respicit ad aquilonem coram domino. Sanguinē vero illius fundent sup̄ altare filij aaron per circūitum: dividentq̄ membra. caput ⁊ oīa que adhærent iecori. ⁊ imponent sup̄ ligna que subijciendus est ignis. Intestina vero ⁊ pedes lauabūt aqua. ⁊ oblata oīa adolebit sacerdos sup̄ altare in holocaustū ⁊ odorem suauissimū domino. Si aut̄ de auib⁹ holocausti oblatio fuerit domino. de turturib⁹ ⁊ pullis colūb⁹: offeret eā sacerdos ad altare. ⁊ retorto ad collū capite. ac rupto vulneris loco. decurrere faciet sanguinē super crepidinem altaris. reiculā vero gutturis ⁊ plumas proijciet. p̄pe altare ad orientalez plagā: in loco in quo cineres effundi solēt. Ō fringetq̄ ascellas eius. ⁊ nō secabit: nec̄q̄ ferro diuidet eam ⁊ adolebit super altare lignis igne suppositō: Holocaustū est ⁊ oblatio suauissimi odoris dño. II

ANima cum obtulerit oblationē sacrificij dño: similа erit eius oblatio. Fundetq̄ sup̄ eam oleum. ⁊ ponet thus ac deferet ad filios aaron sacerdotis. Quorū vnus tollet pugillū plenum simile. ⁊ olei ac totū thus ⁊ ponet memoriale super altare in odorem suauissimū domino. Quod autem reliquū fuerit de sacrificio. erit aaron et filioz eius. sanctuz sanctoz de oblationib⁹ domini. Cum autē obtuleris sacrificiū coctuz in clibano de simila. panes scilicet absq̄ fermēto ꝯspersos oleo. ⁊ lagana azyma oleo lita: si oblatio tua fuerit de sartagine simile conspersē oleo et absq̄ fermento: dividesq̄ eam minutatim ⁊ fundes super eam oleum. Si autem de craticula fuerit sacrificiuz. eque simila oleo conspergetur: quam offerens domino. trades manib⁹ sacerdotis. Qui cū obtulerit eā: tollet memoriale de sacrificio: ⁊ adolebit sup̄ altare ī odorē suauitatis dño. Quicq̄d aūt reliquū ē. erit aaron ⁊ filioz ei⁹: sanctū sanctoz de oblationib⁹ dñi. Nis oblatō que offertur domino absq̄ fermento: fiet nec quicq̄

fermẽti ac mellis adolebiť in sacrificio dñi. Primitias tñ eoꝝ offeretis ac munera: sup altare ꝙo nõ ponenť in odoꝛẽ suauitatis. Quicqd obtuleris sacrificij sale ꝓdies: nec auferes sal federis dei tui de sacrificio tuo. In oĩ oblatiõe offeres sal. Si aũt obtuleris munꝰ primitiaꝝ frugũ tuarũ dño. de spicis adhuc virentibꝫ: torrebis eas igni. ꝛ ꝓfringes in morem farris. ꝛ sic offeres primitias tuas dño fundẽs sup ea oleum. ꝛ thus imponẽs. qꝫ oblatio domini est: de q̃ adolebit sacerdos in memoriã muneris. ptẽ farris fracti. ꝛ olei ac totũ thus. III

Quod si hostia pacificoꝝ fuerit eiꝰ oblatio. ꝛ de bobus voluerit offerre. marẽ siue feminã: immaculata offeret coꝛã dño. Ponetqꝫ manũ sup caput victime sue. q̃ immolabiť in introitu tabnaculi testimonij. Funditqꝫ filij aaron sacerdotis sanguinez p altaris circũituz. ꝛ offerẽt de hostia pacificoꝝ in oblatiõem dño adipẽ qui operit vitaha. ꝛ quicqd pinguedinis est intrinsecus. duos renes cũ adipe q̃ tegunt ilia. ꝛ reticulũ iecoꝛis cum renũculis: adolebũtqꝫ ea sup altare in holocaustuz lignis igne suppoſito in oblatiõem suauissimi odoris dño. Si ꝙo ouibꝫ fuerit eius oblatio ꝛ pacificoꝝ hostia: siue masculũ obtulerit siue feminã: immaculata eŕt oĩa. Si agnũ obtulerit coꝛaz dño: ponꝫ manũ suã sup caput victime sue: que immolabiť in vestibulo tabnacli testimonij. Fũdẽtqꝫ filij aarõ sanguinem eius per circũitũ altaris: ꝛ offerẽt de pacificoꝝ hostia sacrificium dño. adipem ꝛ caudã totã cum renibꝫ ꝛ pinguedinẽ q̃ opit ventrẽ: atqꝫ vnũsa vitalia. ꝛ vtrũqꝫ renũculũ cũ adipe qui est iuxta ilia. reticulũqꝫ iecoꝛis cum renũculis. ꝛ adolebit ea sacerdos sup altare ĩ pabulum ignis ꝛ oblationis dñi. Si capꝰ fuerit eius oblatio ꝛ obtulerit eaz domino ponet manum suã super caput eius: immolabitqꝫ eã in ĩtroitu tabnaculi testimonij. Et fundent filij aaron sanguinẽ eius p altaris circũitũ: tollẽtqꝫ ex ea in

pastũ ignis dñici adipẽ qui opit vẽtrez ꝛ qui tegit vnũsa vitalia. duos renũculos cũ reticulo qꝺ est sup eos iuxta ilia. ꝛ aruinã iecoꝛis cũ renũculis: adolebit qꝫ ea sup altare sacerdos in alimoniam ignis ꝛ suauissimi odoꝛis. Omis adeps dñi erit iure ꝑpetuo ĩ generatiõibꝫ ꝛ cũctis habitaculis vtis: nec sanguinẽ nec adipem omnino comedetis. IIII

Locutusqꝫ ẽ dñs ad moysen dicens: Loqre filijs isrl. Anima q̃ peccauerit p ignãtiam. ꝛ de vniuersis mãdatis dñi q̃ precepit vt nõ fierent. quippiã fecerit. si sacerdos qui vnctus est peccauerit delinqre faciẽs ꝑplm offeret p pctõ suo vitulũ immaculatuz dño. Et adducet illũ ad ostiũ tabernaculi testimonij coꝛã dño ponetqꝫ manũ super caput eius. ꝛ ĩmolabit eũ dño. Hauriet aq̃z de sanguine vituli. inferẽs illuz in tabnaculũ testimonij. Cũqꝫ intinxerit digitũ in sanguinẽ aspget eũ septies coꝛã dño ꝰ velũ sanctuarij: ponetqꝫ ꝺ eodem sanguine sup coꝛnua altaris thymiamatis gtissimi dño: qꝺ est in tabnaculo testimonij. Oẽm aũt reliquũ sanguinẽ fundet in basim altaris holocausti in introitu tabnaculi. Et adipem vituli offeret p pctõ tam eum qui vitalia opit. qꝫ oĩa q̃ intrinsecus sunt. duos renũculos ꝛ reticulũ qꝺ est sup̃ eos iuxta ilia. ꝛ adipẽ iecoꝛis cũ renũculis. sicut offerť ꝺ vitulo hostie pacificoꝝ. ꝛ adolebit ea sup altare holocausti. Pellẽ ꝙo ꝛ omnes carnes cũ capite ꝛ pedibus ꝛ intestinis ꝛ fimo ꝛ reliq̃ coꝛpe. efferet extra castra in locum mundum vbi cineres effundi solẽt: incẽdetqꝫ ea sup lignoꝝ strue em: que ĩ loco effusoꝝ cinerũ cremabũtur. Si oĩs turba filioꝝ isrl ignoꝛauerit ꝛ p impitiã fecerit qꝺ ꝰ mãdatũ dñi est. ꝛ postea ĩtellererit pctm̃ suũ. offeret pro pctõ suo vitulum. Adducetqꝫ eum ad ostiũ tabernaculi. ꝛ ponent seniores ꝑpli manus sup caput eius coꝛã domiꝺ Immolatoqꝫ vitulo in conspectu dñi. inferet sacerdos qui vnctus est. de sanguine eiꝰ in tabnaculũ testimonij: tincto

digito aſpgens ſepties ꝓtra velũ. ꝓpo/
netq; de eode sanguine in cornib⁹ altaꝝ
qđ est coꝝ dño in tabernaculo testimo/
nij. Reliquũ aũt sanguinẽ fundet iurta
basim altaris holocaustoꝝ. qđ ẽ in ostio
tabernaculi testimonij. Oẽmq; eius adi
pem tollet ⁊ adolebit sup altare: sic faci/
ens ⁊ de hoc vitulo qũo fec̃ ⁊ prius: ⁊ ro/
gante pro eis sacerdote, ꝓpitius erit eis
dñs. Ipm aũt vitulum efferet extra ca
stra atq; cõburet sic̃ ⁊ priorẽ vitulũ: qa est
pro pctõ multitudinis. Si peccauerit
princeps ⁊ fecerit vnũ e pluribꝰ p ignoran
tiã qđ dñi lege ꝓhibet̃. ⁊ postea intellexe
rit pctm̃ suũ: offeret hostiã coꝝ domino
hircũ de capris imaculatũ. ponetq; ma/
num suã sup caput eius. Cumq; imola/
uerit eum in loco vbi solet mactari ho/
locaustũ coꝝ dño qa ꝓ pctõ est. tinget sa
cerdos digitũ in sanguine hostie ꝓ pctõ
tãgens cornua altaris holocausti ⁊ reli/
quũ fundens ad basim eius: adipez vo
adolebit sup̃. sicut in victimis pacifico
rum fieri solet. Rogabitq; pro eo sacer
dos ⁊ ꝓ peccato eius ⁊ dimittet̃ ei. Q si
peccauerit aĩa p ignorantiã de pl'o terrevt
faciat quicq; de his q̃ dñi lege ꝓhibent̃
atq; ꝛolinqt ⁊ cognouerit pctm̃ suũ. offe
ret capram̃ immaculatã: ponetq; man' su
per caput hostie q̃ ꝓ peccato est. ⁊ imola/
bit eã in loco holocausti. Tolletq; sacer/
dos de sanguine in digito suo. ⁊ tangẽs
cornua altaris holocausti: reliquũ fun/
det ad basim eius. Oẽm aũt adipẽ aufe
rens. sicut auferri solet de victimis pa/
cificoꝝ. adolebit sup altare in odorẽ sua
uitatis domino. rogabitq; ꝓ eo ⁊ dimit
tet̃ ei. Si aũt de pecorib⁹ obtulerit vi/
ctimã pro peccato. ouem. s. immaculatã
ponet manũ sup caput eius. ⁊ immola/
bit eam in loco vbi solent cedi holocau
storuz hostie. Sumetq; sacerdos de san
guine eius digito suo. ⁊ tangẽs cornua
altaris holocausti: reliquũ fundet ad ba
sim eius. Omnem quoq; adipem aufe/
rens: sicut auferri solet adeps arietis q̃
immolatur pro pacificis cremabit sup
altare incensuz domini. rogabitq; ꝓ eo
⁊ pro peccato eius ⁊ dimittetur ei. V
Si peccauerit aĩa ⁊ audierit vocẽ
iurantis. testisq; fuerit q̃ ipse
vidit. aut conscius est: nisi indi
cauerit: portabit iniq̃tatem suã. Aĩa q̃ te
tigerit aliq̃d imundũ. siue qđ occisuz a
bestia ẽ aut per se mortuũ aut q̃libet ali
ud reptile ⁊ oblita fuerit imundicie sue
rea ẽ ⁊ delinq̃t. ⁊ si tetigerit q̃cq; de imũdi
cia hoĩs iurta oẽm impuritatẽ q̃ pollui
solet. oblitaq; cognouerit postea: iudica/
bit delicto. Anima q̃ iurauerit ⁊ ꝓtu/
leris labijs suis vt vel male quid facerz
vel bene ⁊ nõ fecerit. ⁊ idipsum iuramẽ/
to ⁊ sermone firmauerit. oblitaq; postea
intellexerit delictũ suũ: agat pniam pro
pctõ. ⁊ offerat de gregib⁹ agnum si ue ca
prã. orabitq; ꝓ ea sacerdos ⁊ ꝓ pctis ei⁹.
Si nautẽ nõ potuerit offerre pecus. of/
ferat duos turtures vel duos pullos co
lũbaz dño vnũ ꝓ pctõ. ⁊ alterũ in holo/
caustũ. dabitq; eos sacdoti. Qui primũ
offerẽs pro pctõ. retorq̃bit caput eius
ad pennulas ita vt collo adhereat. ⁊ nõ
penitus abrũpat̃. ⁊ aspget de sangui ne
eius: parietẽ altaris. Quicqđ autẽ reli/
quũ fuerit faciet distillare ad fundamẽ
tum eius. qa ꝓ pctõ est. Alterũ vo in ho
locaustũ adolebit vt fieri solet: rogabit
q; ꝓ eo sacerdos ⁊ pro peccato eius ⁊ di/
mittet̃ ei. Q si nõ quiuerit manus ei⁹
duos offerre turtures aut duos pullos
colũbarũ: offeret ꝓ pctõ suo similε ptez
ephi tricimã. Nõ mittet in eã oleuz nec
thuris aliquid imponet. qa ꝓ pctõ ẽ: tra
detq; eã sacerdoti qui plenũ er ea pugil
lũ hauriẽs cremabit sup altare ĩ moni/
mẽtum eius qui obtulerit. rogãs ꝓ illo
⁊ expians: reliquam vo ptem ipse habe
bit in munere. Locutusq; est dominus
ad moysen dicẽs: Aĩa si preuaricãs ceri
monias ꝓ errorẽ in his q̃ dño sunt sctifi
cata peccauerit. offeret ꝓ delicto suo arie
tẽ imaculatũ de gregib⁹. qui emi potest
duob⁹ siclis iurta põd' sctuarij: iꝑmq;
qđ ĩtulit dãni restituet. ⁊ q̃ntã ptẽ pon⁊
sup̃ tradẽs sacerdoti q̃ rogabit ꝓ eo of/
ferens arietem. ⁊ dimittet̃ ei. Anima q̃

pccauerit p ignoraãtiam. fecerit̃q; vnuz
ex his q̃ dñi lege ꝓhibent. ⁊ pcti rea ītel
lexerit iniq̃tatẽ suã. offeret arietẽ imma
culatũ de gregib; sacerdoti iuxta mẽsu/
ram estimatiõemq; peccati: qui orabit
p eo: qz nescies fecerit. ⁊ dimittet ei. qz
p errorẽ deliquit in dño. VI

Locutusq; ẽ dñs ad moysen di/
cens: Alia q̃ peccauerit. ⁊ ptemp
to dño negauerit, primo suo de
positũ qõ fidei eius crediuz fuerat. vel
vi aliq̃d extorserit. aut calũniã fecerit. si
ue rem pditam inuenerit. ⁊ inficiãs in/
sup peierauerit. ⁊ q̃tlibet aliud ex pluri/
bus fecerit in quib; solẽt peccare hoies:
cõuicta delicti. reddet oĩa q̃ p fraudẽ vo
luit obtinere integ. ⁊ q̃ntã insup ptem
dño cui dãnũ intulerat. ℞o pctõ autẽ
suo offeret arietẽ īmaculatũ de grege. ⁊
dabit eũ sacerdoti iuxta estimationem
mẽsuramq; delicti: qui rogabit p eo co/
rã dño. ⁊ dimittet̃ illi p singul' que faciẽ
do peccauit. Locutusq; est dñs ad moy/
sen dicens: ℞ecipe aaron ⁊ filijs eius.
Hec est lex holocausti: Cremabit̃ in al/
tari tota nocte vsq; mane. Ignis ex eo/
dẽ altari erit. Vestiet̃ tunica sacerdos ⁊
feminalib; lineis: tolletq; cineres q̃s vo
rãs ignis exussit ⁊ ponẽs iuxta altare spo
liabit̃ pozib; vestimẽtis. indutisq; alijs
efferet eos extra castra. ⁊ ī loco mũdissi/
mo vsq; ad fauillã ꝓsumi faciet. Ignis
aũt in altari sp ardebit quẽ nutriet sac/
dos. subijciẽs ligna mane. per singulos
dies. ⁊ ĩposito holocausto desup. adipes
adolebit pacificoz. Ignis est iste ꝑpetu
us: qui nũq; deficiet in altari. Hec ẽ lex
sacrificij ⁊ libamẽtoz q̃ offerent filij aa
ron coꝝ dño ⁊ coꝝ altari. Tollet sacer/
dos pugillũ simile q̃ ospsa est oleo. ⁊ to/
tũ thus qõ sup simila est: adolebitq; il/
lud in altari. in monimẽtũ odoris sua/
uissimi dño. Reliquã aũt ptẽ simile co/
medet aaron cũ filijs suis absq; fermẽ/
to. ⁊ comedet in loco scũarij tabnaculi.
Jõ aũt nõ fermẽtabit̃. qz ps ei' in dñi
offert̃ incẽsum. Sctm̃ sctoz erit sic̃ pro
pctõ atq; delicto. Mares tm̃ stirpis aarõ
comedẽt illud. Legitimũ ac sempit̃nuz
erit in gnatiõib; vtis de sacrificijs dñi.
Omis qui tetigerit illa sctificabit̃. Locu/
tusq; est dñs ad moysen dicẽs: Hec est
oblatio aarõ ⁊ filioz eius quã offerre de
bẽt dño in die vnctiõis sue: Decimam
ptẽ ephi offerẽt simile in sacrificio sem
pit̃no. Mediũ ei' mane ⁊ mediũ ei' vel
pere: q̃ i sartagie oleo ospsa friget̃. Of/
feret aũt eã calidã in odorẽ suauissimuz
dño sacerdos qui iure pr̃i successerit: Et
tota cremabit̃ in altari. Dẽ. n. sacrificiũ
sacerdotũ igne ꝓsumet̃: nec q̃sq; come/
det ex eo. Locut' ẽ aũt dñs ad moysen di
cẽs: Loq̃re aarõ ⁊ filijs ei': Jsta ẽ lex ho/
st'e p pctõ. In loco vbi offert̃ holocau/
stũ: īmolabit̃ coꝝ dño. Sctm̃ sctoz est.
Sacerdos qui offert comedet eã in lo/
co sctõ in atrio tabnaculi. Quicq̃d teti/
gerit carnes eius sctificabit̃. Si de san
guine illi' vestis fuerit aspsa lauabit̃ in
loco sctõ. Clas aũt fictile in q̃ cocta ẽ cõ/
friget̃. Q; si vas eneũ fuerit. ofricabit̃ ⁊
lauabit̃ aq̃. Omis masculus de genere sa
cerdotali vescet̃ de carnib; ei': qz sanctũ
sctoz ẽ. Hostia. n. q̃ cedit̃ p pctõ. cuius
sanguis īfert̃ in tabnaculuz testimonij
ad expiãdũ in sanctuario: non comedet̃
sed comburetur igni. VII

Hec q̃z ẽ lex hostie p delicto. Sã
cta sctoz est. Idcirco vbi īmola
bit̃ holocaustũ: mactabit̃ ⁊ victi
ma p delicto. Sanguis ei' p gyrũ alta/
ris fundet̃. Offerẽt ex ea caudã ⁊ adipẽ
qui opit vitalia: duos renũculos ⁊ pin/
guedinẽ q̃ iuxta ilia ẽ. reticulũq; iecoris
cũ renũculis ⁊ adolebit ea sacdos sup al/
tare. Incẽsum ẽ dñi p delicto: Omis ma
sculus de sacdotali genere in loco scõ ve
scet̃ his carnib: qz sctm̃ sctoz est. Sic̃ p
pctõ offert̃ hostia: ita ⁊ p delicto. Utrius
q; hostie lex vna erit. Ad sacdotẽ qui eaz
obtulerit ptinebit. Sacerdos q̃ offert
holocausti victimã hẽbit pellẽ eius. Et
oẽ sacrificiũ sil'e qõ coquit̃ in clibano et
quicq̃d in ctricula vel ī sartagine prepat̃
ei' erit sacerdotis q̃ offert̃: siue oleo cõ/
spsa siue arida fuerit. Cũctis filijs aarõ

mensura eq̃ p singulos diuidet. Hec ē
lex hostie pacificoꝝ q̃ offert dño. Si pro
gratꝝ actõe oblatio fuerit: offerēt panes
absq; fermento. psparsos oleo. ⁊ lagana
azyma uncta oleo. coctãq; similã ⁊ colly
ridas olei admixtiõe psparsas: panes q̃z
fermẽtatos cũ hostia gratarũ q̃ immolat̃
p pacificis: ex q̃bꝫ unus p oblatione offer
tur dño. ⁊ erit sacerdotꝭ q̃ fundet hostie
sanguinẽ. Cuius carnes eaꝺ comedent̃
die: nec remanebit ex eis quicq̃ usq; ma
ne. Si uoto ul̃ spõte quispiã obtulerit
hostiã: eaꝺ simꝫ edet̃ die. Qꝫ ⁊ si q̃d in cra
stinũ remãserit uesci licitũ est. Quicq̃d
aũt tertiꝰ inuenerit dies. ignis absumꝫ
Si q̃s de carnibꝫ uictime pacificoꝝ die
tertio comederit: irrita fiet eius oblatõ
nec pderit offerẽti: q̃npotiꝰ q̃cũq; aĩa ta
li se edulio pcontaminauerit. puaricatiõis
rea erit. Caro q̃ aliq̃d tetigerit imũduꝫ
non comedet̃: sꝫ cõburet̃ igni. Qui fue
rit mũdus uescet̃ ex ea. Aĩa polluta q̃ ede
rit de carnibꝫ hostie pacificoꝝ q̃ oblata ē
dño pibit de pꝓlis suis: ⁊ q̃ tetigerit im
mũdiciã hoĩs ul̃ iumẽti siue oĩs rei que
polluere põt. ⁊ comederit ex huiuscemo
di carnibꝫ: interibit de pꝓlis suis. Locu
tusq; ē dñs ad moysen dicẽs: Loq̃re fili
is isrl̃. Adipẽ ouis ⁊ bouis ⁊ capre nõ co
medetis. Adipẽ cadaueꝝ mortuicini ⁊ ei⁹
aĩal̃ qđ a bestia captũ ē: hẽbitis in vari
os usus. Siq̃s adipẽ qui offerri dz̃ in
cẽsum dñi comederit. pibit de pꝓlo suo
Sãguinẽ q̃z oĩs aĩal̃ nõ sumetꝭ in cibꝫ
tã de auibꝫ q̃z de pecoribꝫ. Oĩs aĩa q̃ ede
rit sanguinem. pibit de pꝓlis suis. Locu
tusq; est dñs ad moysen dicẽs: Loque
re filijs israel dicens. Qui offert victi
mam pacificoꝝ dño: offerat simul et
sacrificiũ. i. libamẽta ei⁹. Tenebit mani
bus adipẽ hostie. ⁊ pectusculũ. Cũq; ãlꝫ
oblata dño pconsecrauerit: tradet sacerdo
ti. qui adolebit adipẽ sup altare: pectu
sculũ aũt erit aarõ ⁊ filioꝝ eius. Armus
q̃z dext̃ de pacificoꝝ hostijs. cedet in pmi
tias sacerdotis. Qui obtulerit sangui
nẽ ⁊ adipem filioꝝ aarõ. ipe habebit ⁊ ar
mũ dextrũ in portione sua. Pectusculũ
eni eleuatiõis ⁊ armũ sepatiõis tuli a fi
lijs isrl̃ de hostijs eoꝝ pacificis. ⁊ dedi aa
ron sacerdoti ⁊ filijs eius lege perpetua
ab omni pꝓlo isrl̃. Hec est unctio aaron
⁊ filioꝝ eius in cerimonijs dñi: die quo
obtulit eos moyses ut sacerdotio fun
gerent̃. ⁊ q̃ precepit eis dari dñs a filijs
isrl̃ religiõe ppetua in generatiõibꝫ suis
Ista est lex holocausti ⁊ sacrificij. p pecca
to atz delicto. ⁊ p consecratiõe ⁊ pacificoꝝ
victimis: quã statuit dñs moysi in mõ
te sinai qñ mandauit filijs isrl̃ ut offer
rẽt oblationes suas dño in deserto sinai.

Locutusq; est dñs ad moysen dicens: Tolle aarõ cuꝫ
filijs suis. uestes eoꝝ ⁊ unctiõis
oleũ. uitulũ p pctõ. duos arietes. cani
strũ cũ azymis. ⁊ congregabꝫ oẽm cetũ isrl̃
ad ostiũ tabernaculi. Fecꝭ moyses ut dñs
impauerat: congregataq; oĩ turba ad fo
res tabernaculi ait: Iste est sermo quẽ iussit
dñs fieri. Statimq; obtulit aaron ⁊
filios eius. Cunctꝭ lauisset eos. uestiuit
põtificẽ subucula linea: accingẽs eũ bal
theo. ⁊ induẽs eũ tunica hyacinthina.
⁊ desup humerale imposuit: quo astrin
gens cingulo aptauit rõnali in q̃ erat do
ctrina ⁊ ueritas. Cydari q̃z texit caput. et
sup eam cõ frõtem posuit laminã aureã
consecratã in sanctificatione. sicut pre
cepat ei dñs. Tulit ⁊ unctionis oleuꝫ q̃
liniuit tabernacnlũ cũ omni supellectili
sua. Cunctꝭ sanctificans aspersisset altare
septẽ uicibꝫ. unxit illud ⁊ oĩa uasa eius:
labrũq; cum basi sua sanctificauit oleo.
Quꝭ fundẽs sup caput aarõ. unxit eũ et
cõsecrauit. Filios q̃z eius oblatos pcessi
uit. uestiuitq; tunicis lineis ⁊ cinxit bal
theis: imposuitq; mitras ut iusserat do
min⁹. Obtulit ⁊ uitulũ p peccato. Cũ
q̃z sup caput eius posuisset aaron ⁊ filij
eius manus suas immolauit eũ hauri
ens sanguinẽ ⁊ tincto digito tetigit cor
nua altaris per gyrũ. Quo expiato ⁊ sanc
tificato: fudit reliquũ sanguinẽ ad funda
menta eius. Adipẽ uo qui erat sup ui
talia ⁊ reticulum iecoris duosq; renũcu
los cũ aruinul̃ suis adoleuit sup altare

Leuiticus

vitulũ cũ pelle ⁊ carnib⁹ ⁊ fimo cremãs extra castra. sicut p̃cepat dñs. Obtulit ⁊ arietẽ in holocaustũ. Sup̃ cuius caput cũ imposuissent aaron ⁊ filij eius manꝰ suas īmolauit euꝫ. ⁊ fudit sanguinẽ eiꝰ p circũitũ altaris. Ipmq; arietẽ in frusta ꝯcidens. caput eius ⁊ artus ⁊ adipez adoleuit igni: lotis p̃ius īteſtinis ⁊ pedib⁹. Totũq; filʾ arietẽ incẽdit sup̃ altare eo q̃ esset holocaustũ suauissimi odoris dño. sic̃ p̃ecepat ei. Obtulit ⁊ arietẽ secũdũ in ꝯsecrationẽ sacerdotũ. posuerũt q; sup̃ caput eiꝰ aarõ ⁊ filij eius manus suas. Quẽ cũ īmolasset moyses. sumẽs de sanguine eiꝰ. tetigit extremũ auriculẽ dextre aarõ ⁊ pollicẽ manꝰ eius dextre filʾ ⁊ pedis. Obtulit ⁊ filios aarõ. Cũq; de sanguine arietis īmolati tetigisset extremũ auricule sinistre. ⁊ pollices manꝰ ac dextri pedis: reliquuꝫ fudit sup̃ altare p circũitũ. Adipẽ vo ⁊ caudã oẽmq; pinguedinẽ q̃ opit inteſtina: reticulũq; iecoris ⁊ duos renes cũ adipib⁹ suis ⁊ armo dextro separauit. Tollens aũt de canistro azymoꝝ qõ erat coꝝ dño panes absq; fermẽto ⁊ collyridam ꝯspersam oleo. laganũq; posuit sup̃ adipes et armũ dextrũ. tradẽs filʾ oĩa aarõ ⁊ filijs eius. Qui postq; leuauerũt ea coꝝ dño rursum suscepta de manib⁹ eoꝝ. adoleuit sup̃ altare holocausti: eo q̃ ꝯsecrationis esset oblatio in odorẽ suauitatis sacrificij dño. Tulitq; pectusculũ eleuãs illud coꝝ dño de ariete ꝯsecrationis in ptẽ suam. sic̃ p̃ecepat ei dñs. Assumẽsq; vnguẽtũ ⁊ sanguinẽ qui erat in altari aspersit sup̃ aarõ ⁊ vestimenta eiꝰ ⁊ sup̃ filios illius ac vestes eoꝝ. Cũq; sctificasset eos in vestitu suo: p̃cepit eis dicẽs. Coquite carnes añ foꝝes tabnaculi ⁊ ibi comedite eas. Panes q̃q; ꝯsecrationis edite q̃ posuti sũt in canistro. sic̃ p̃cepit mihi dñs dicẽs: Aarõ ⁊ filij eiꝰ comedẽt eos. Quicq̃d aũt reliquũ fuerit de carne ⁊ panib⁹. igni cõsumẽs. Septẽ dieb⁹ vsq; ad diẽ q̃ cõplebit tẽpus ꝯsecrationis vr̃e: Septẽ.n. diebus finit ꝯsecratio sic̃ impsentiarũ factũ ẽ vt ritus sacrificij complereť. Die ac nocte manebit⁹ in tabnaculo. obſeruãtes custodias dñi ne moriamur. Sic enĩ mihi p̃ceptũ est. Feceruntq; aarõ ⁊ filij eius cũcta q̃ locutus est dñs p manũ moysi

IX

Facto autez octauo die: vocauit moyses aarõ ⁊ filios eius ac maiores natu isrl. dixitq; ad aaron Tolle de armẽto vitulũ p pctõ ⁊ arietẽ in holocaustũ vtrũq; immaculatũ. ⁊ offer illos coꝝ dño. ⁊ ad filios isrl loq̃ris. Tollite hircũ p pctõ. ⁊ vitulũ atz agnũ ãniculũ ⁊ sine macula in holocaustũ bouem ⁊ arietẽ p pacificis. ⁊ īmolate eos coꝝ dño in sacrificio singulox: similam cõspersam oleo offerẽtes. Hodie.n. dñs apparebit vob. Tulerũt q̃ cũcta q̃ iusserat moyses ad ostiũ tabnaculi: vbi cuꝫ oĩs mlʾtitudo astaret. ait moyses: Iste est sermo quẽ p̃cepit dñs: facite ⁊ apparebit vob gl̃ia eiꝰ. Et dixit ad aarõ: Accede ad altare. ⁊ īmola p pctõ tuo. Offer holocaustũ ⁊ depc̃are p te ⁊ p pp̃lo. Cũq; mactaueris hostiã pp̃li. oza p eis sic̃ p̃cepit dñs. Statimq; aaron accedens ad altare immolauit vitulũ p pctõ suo. cuiꝰ sanguinẽ obtulerũt ei filij sui. In q̃ tingẽs digitũ tetigit coꝛnua altaris. ⁊ fudit residuũ ad basim eius. Adipemq; ⁊ renũculos ac reticulũ iecoꝛ q̃ sunt p pctõ adoleuit sup̃ altare: sic̃ p̃cepat dñs moysi. Carnes vo ⁊ pellem eiꝰ extra castra cõbussit igni: īmolauit ⁊ holocausti victimã. Obtulerũtq; ei filij sui sanguinem eiꝰ quẽ fudit p altaris circũituꝫ. Ipam etiã hostiã in frusta ꝯcisam cuꝫ capite et membris singulʾ obtulerũt: q̃ oĩa sup̃ altare cremauit igni. lotꝫ aq̃ pius intestinis ⁊ pedib⁹. Et p pctõ pp̃li offerens. mactauit hircũ: expiatoq; altari fecit holocaustũ addẽs in sacrificio libamẽta q̃ pariť offerunť. ⁊ adolens ea sup̃ altare: absq; cerimonijs holocausti matutini. Immolauit ⁊ bouẽ atz arietẽ hostias pacificas pp̃li. Obtulerũtq; ei filij sui sanguinez quẽ fudit sup̃ altare in circũitu: adipẽ aũt bouis ⁊ caudã arietꝫ renũculosq; cũ adipib⁹ suis ⁊ reticulũ iecoris posue-

rũt sup pectora. Cunctq cremati essent adipes sup altare: pectora eoꝝ. ⁊ armos dextros sepauit aarõ eleuãs coꝛã dño: sicut ꝓcepat moyses. Et extendens manũ ad pplm bñdixit ei: sicq cõpletis hostijs ꝑ pctõ ⁊ holocaustis ⁊ pacificis. descendit. Ingressi aũt moyses ⁊ aaron in tabnaculũ testimonij ⁊ deiceps egressi: bñdixerũt pplo. Apparuitq gl'ia dñi omni mlt'itudini: ⁊ ecce egressus ignis a domino deuoꝛauit holocaustuz ⁊ adipes q̃ erãt sup altare. Qõ cuz vidissent turbe: laudauerũt dñz ruẽtes ĩ facies suas. X

Areptisq nadab ⁊ abiu filij aaron thuribul' imposuerũt ignẽ ⁊ incẽsum desup offerẽtes coꝛã dño ignem alienũ: qõ eis ꝓceptũ non erat. Egressusq ignis a dño deuoꝛauit eos. ⁊ moꝛtui sunt coꝛam dño. Dixitq moyses ad aarõ: Hoc est qõ locutus est dñs: Scificabor ĩ his qui appropinq̃nt mihi: ⁊ ĩ ꝙspectu oĩs ppli glificabor. Qõ audiens tacuit aarõ. Clocatis aũt moyses mysahele ⁊ elisaphan filijs oziel patrui aaron. ait ad eos: Ite ⁊ tollite fratres vros de ꝙspectu sctuarij: ⁊ asportate extra castra. Cõfestimq ꝓgentes tulerũt eos sic iacebãt vestitos lineis tunicis: ⁊ eiecerũt foras vt sibi fuerat imꝑatũ. Locutusq ẽ moyses ad aaron ⁊ ad eleaçar ⁊ ythamar filios eius. Capita vra nolite nudare. ⁊ vestimenta nolite scindere. ne forte moꝛiamini: ⁊ sup oẽm cetũ ozi/atur indignatio. Fratres vri ⁊ oĩs domus israel plangãt incendiũ qõ dñs suscitauit: vos aũt nõ egrediemini fores tabernaculi alioqn pibit. Oleũ q̃ppe sce vnctiõis est sup vos. Qui fecerunt oĩa iurta ꝓceptũ moysi. Dixitq dñs ad aarõ. Vinũ ⁊ oẽ qõ inebꝛiare põt nõ bibetis. tu ⁊ filij tui q̃ intrabitis in tabnaculũ testimonij ne moꝛiami. qz ꝓceptuz sempiternũ est in generationes vras: ⁊ vt habeatis sciam discernẽdi inter scm ⁊ ꝓphanũ. inf pollutũ ⁊ mũdũ: doceatisq filios isrl oĩa legitima mea q̃ locutus suz ad eos ꝑ manũ moysi. Locutusq ẽ moyses ad aarõ ⁊ ad eleaçar ⁊ ythamar filios eius qui erant residui. Tollite sacrificiũ qõ remãsit de oblatione domini ⁊ comedite illud absq fermẽto iurta altare: qz scm scõr est: comedetis aũt in loco scõ qõ datũ est tibi. ⁊ filijs tuis de oblatiõibꝫ dñi. sic ꝓceptũ est mihi. Pectusculũ q̃z qõ oblatũ est. ⁊ armũ qui sepatus est. edetis in loco mũdissimo tu ⁊ filij tui ⁊ filie tue tecũ. Tibi enĩ ac liberis tuis reposita sunt de hostijs salutaribꝫ filioꝝ isrl: eo q armũ ⁊ pectus ⁊ adipes qui cremãtur in altar: eleuauerũt coꝛaz dño: ⁊ ptineãt ad te ⁊ ad filios tuos lege ꝑpetua. sic ꝓcepit dñs. Int hec hircũ q̃ oblatus fuerat ꝑ pctõ cum q̃reret moyses exustũ reppit: iratusq ꝛtra eleaçar ⁊ ythamar filios aarõ qui remãserãt. ait: Cur nõ comedistis hostiã ꝑ pctõ in loco scõ q̃ scã scõr est. ⁊ data vob vt ꝓtetis iniq̃tatẽ mlt'itudis ⁊ rogetis ꝑ ea in cõspectu dñi: ꝑsertim cũ de sanguine illi nõ sit illatũ intra scã. ⁊ comedere debueratis eã in sctuario sic ꝓceptũ ẽ mihi: Rñdit aaron: Oblata est hodie victima ꝑ peccato ⁊ holocaustũ coꝛaz dño: mihi autẽ accidit qõ vides. Quo potui comedere eam: aut placere dño in cerimonijs mẽte lugubꝛi? Qõ cũ audisset moyses recepit satisfactionem XI

Locutus est dominꝰ ad moysen ⁊ aaron dicẽs: Dicite filijs isrl: Custodite oĩa q̃ scripsi vobis vt sim deꝰ vester. Hec sunt aialia q̃ comedere debetis de cũctis aiantibꝫ terre. Oẽ qõ hz diuisam vngulã ⁊ ruminat in pecoꝛibꝫ comedetis. Quicqd aũt ruminat ⁊ hz vngulã sed nõ diuidit eã. sic camelus ⁊ cetera. nõ comedetis illõ. ⁊ inf immũda reputabitis. Cyrogrillus q̃ ruminat vngulãq nõ diuidit. ĩmũdus est: lepus q̃z nã ⁊ ipe ruminat sz vngulã non diuidit. ⁊ sus q̃ cũ vngulã diuidat. non ruminat: hoꝝ carnibꝫ nõ vescemi. nec cadauera ꝓtingetis qz ĩmũda sunt vobis Hec etiã sunt q̃ gignũtur in aq̃s ⁊ vesci licitũ est. Oẽ qõ hz pẽnulas ⁊ squamas tã in mari q̃z in fluminibꝫ ⁊ stagnis. comedetis. Quicqd aũt pẽnulas ⁊ squa-

mas nō hz eoꝝ que in aquis mouētur
ꝛ viuūt:abominabile vobis erecrādūqz
erit. Carnes eoꝝ nō comedetis.ꝛ mozti
cina vitabitis. Cūcta que nō hñt pēnu/
las ꝛ squamas in aq̄s.polluta erūt. Hec
sunt q̄ de auib comedere nō debetis. et
vitāda sunt vobis. Aquilā ꝛ gryphuz ꝛ
halietū ꝛ miluū ac vulturez iurta gen⁹
suū:ꝛ oē coruini generis in silitudinez
suā:strutiōem ꝛ noctuā ꝛ laruz ꝛ accipi/
trē iurta gen⁹ suū:bubonē ꝛ mergulū ꝛ
ibin ꝛ cygnū ꝛ onocrocalū ꝛ porphyrio/
nē.herodionē ꝛ caradrion iurta gen⁹ su
um.vpupā q̄z vespertilionē. Oē de volu
cribz qō gdiē sup q̄ttuoꝛ pedes.abomīa/
bile erit vob. Quicqd aūt ambulat qui
dem sup q̄ttuoꝛ pedes :sed habet lōgio/
ra retro crura p q̄ salit sup tra comedet
debet, vt est brucḥ in genere suo.ꝛ at/
thac⁹ atqz ophimac⁹ atz locusta. singla
iurta gen⁹ suū. Quicqd aūt ex volucri/
bus q̄ttuoꝛ tm̄ hz pedes.execbile erit vo
bis.ꝛ quicūqz mozticīa eoꝝ tetigerit.pol
luet.ꝛ erit īmūdus vsqz ad vesperaz. ꝛ si
necesse fuerit vt poꝛtet quippiā hoꝝ moꝛ
tuū:lauabit vestimēta sua.ꝛ immūdus
erit vsqz ad occasum sol. Oē aīal qō hz
qdē vngulā sz nō diuidit eaz nec rumi/
nat īmūdū erit.ꝛ qcqd tetigerit illō.ꝓta
minabit. Qō ambulat sup man⁹ ex cū/
ctis aīantibz q̄ incedūt q̄drupedia īmū/
duz erit. Qui tetigerit mozticina eoꝝ.
polluet vsqz ad vesperū.ꝛ qui poꝛtauerit
huiuscemōi cadauera.lauabit vestimta
sua ꝛ īmūdus erit vsqz ad vesperū:quia
oīa hec īmūda sunt vob. Hec q̄z int pol/
luta reputabūt de his q̄ mouent in ter
ra:mustela ꝛ mus ꝛ crocodil⁹.singla iu/
xta gen⁹ suū migale.cameleō.ꝛ stellio.ꝛ
lacerta.ꝛ talpa.oīa ls̄ īmūda sunt. Qui
tetigerit mozticina eoꝝ. immūdus erit
vsqz ad vesperū ꝛ sup qō ceciderit qcqz ō
mozticinis eoꝝ polluet. Tam vas ligne
um ꝛ vestimētū q̄z pelles ꝛ cilicia.ꝛ in q̄/
cūqz fit op⁹.tingēt aq̄.ꝛ polluta erūt vsqz
ad vesperū.ꝛ sic postea mūdabunt. Vas
aūt fictile in qō hoꝝ qcqz intro ceciderit
polluet.ꝛ idcirco frangēdū est. Cis cib⁹
quē comedetis si fusa fuerit sup eū aq̄.
īmūdus erit:ꝛ oē liq̄ns qō bibit ō vnū
so vase.īmūdū erit. Et qcqd de mozticī
nis huiuscemōi ceciderit sup illō.īmū/
dū erit:siue clibani siue sytropodes de/
struent.ꝛ immūdi erūt. Fontes vo ꝛ ci
sterne ꝛ cis aq̄ꝝ ꝓgregatio.munda erit.
Qui mozticina eoꝝ tetigerit polluetur
Si ceciderit sup semētē nō polluet eaz.
Si aūt q̄spiā aq̄ sementē pfuderit ꝛ po/
stea mozticinis tacta fuerit ilico polluet
Si mozтuū fuerit aīal qō hz vob come
dere.q̄ cadauer ei⁹ tetigerit.immūdus
erit vsqz ad vesperuz. Et qui comederit
ex eo quippiā siue poꝛtauerit:lauabit ve
stimēta sua.ꝛ īmūdus erit vsqz ad vespe
rū. Oē qō reptat sup tra .abomīabile e/
rit:nec assumet in cibū. Quicqd sup pe
ct⁹ q̄drupes gdiē ꝛ multos hz pedes siue
p humū trahit.nō comedetis qz abomi
nabile est. Nolite ꝓtaminare aīas vras
nec tāgatis qcqz eoꝝ ne īmūdi fit⁹. Ego
sum dns deus vr. Sancti estote qz ego
scūs suz:ne polluatis aīas vras in cī rep
tili qō mouet sup terrā. Ego.n. suz dns
qui eduri vos de tra egypti: vt eem vob
in deū. Sci eritis.qz ego scūs suz. Ista
ē lex aiantiū ac volucrū ꝛ oīs aīe viuēt⁹
q̄ mouet in aq̄ ꝛ reptat in tra.vt differē
tias noueri⁹ mūdi ꝛ īmūdi.ꝛ sciat⁹ qd
comedere ꝛ respuere debeatis XII

Locutusqz ē dns ad moysen di/
cēs: Loqre filijs isr̄l.ꝛ dices ad
eos: Mulier si suscepto semine
pepererit masculū.īmūda erit septē die
bus iurta dies sepatiōis mēstrue.ꝛ die
octauo circuncidet infantulus:ipsa vo
triginta tribz diebz manebit in sanguine
purificatiōis sue. Oē scīm nō tāget nec
ingrediet in scūariū donec īpleant dies
purgationis sue. Sin aūt feminā pepe
rerit.immūda erit duabz hebdomatibz
iurta ritū fluxus mēstrui.ꝛ sexaginta ser
diebz manebit in sanguine purificatio/
nis sue. Cūqz erpleti fuerint dies puri/
ficatiōis sue,p filio siue pro filia.deferet
agnū anniculū in holocaustū ꝛ pullū co
lūbe siue turturē ꝓ pctō ad ostiū tabna/

culi testimoniū. ⁊ tradet sacerdoti qui offe
ret illa coram dño ⁊ orabit p ea. ⁊ sic mun
dabit̄ p fluuio sanguis sui. Ista est lex
parietis masculū aut femina. Q si non
inuenerit manꝰ eius. nec potuerit offer
re agnū: sumet duos turtures vl̄ duos
pullos colūbarū. vnū in holocaustuz et
altez p pctō. Orabitqz pro ea sacerdos.
⁊ sic mundabitur XIII

Locutusqz est dns ad moysen ⁊
aarō dicēs: Hō in cuius cute ⁊
carne ortus fuerit diuīsus color
siue pustula. aut q̄si lucēs q̄ppiā. i. plaga
lepre. adducet̄ ad aaron sacerdotem. vel
ad vnū quēlibet filioz eius. Qui cū vi
derit lepā in cute. ⁊ pilos in albū muta
tos colorē. ipsamqz spēm lepre humilio
rē cute ⁊ carne reliq̄. plaga lepre est. ⁊ ad
arbitriū eiꝰ sepabit̄. Sinautē lucis cā
dor fuerit ī cute. nec humilior carne re
liq̄. ⁊ pili colozis pristini. recludet eū sac̄
dos septem dieb⁹ ⁊ considerabit die sep
timo. Et siqdē lep̄ vltra nō creuerit nec
trāsierit ī cute priores terminos: rursuz
recludet eū septē dieb⁹ alijs. ⁊ die septi
mo ꝓtemplabit̄. Si obscurior fuerit le
pra ⁊ nō creuerit in cute. mūdabit eam
q̄ scabies est. lauabitqz homo vestimen
ta sua. ⁊ mūdus erit. Q si postq̄ a sacer
dote visus est ⁊ reddit⁹ mūditie iteruz
lepra creuerit adducet̄ ad eū. ⁊ immun
ditie ꝓdemnabit̄. Plaga lepre si fuerit
in hoīe. adducetur ad sacerdotē. ⁊ vide
bit eū. Cunqz color albus in cute fuerit
⁊ capilloꝝ mutauerit aspectū. ipsa q̄z ca
ro viua apparuerit: lep̄ vetustissima iu
dicabit̄ atqz inolita cuti. Cōtaminabit
itaqz eum sacerdos ⁊ nō recludet: quia
perspicue immūditie est. Sinaūt efflo
ruerit discurrēs lep̄ in cute. ⁊ operuerit
oēm carnem a capite vsqz ad pedes q̄c
quid sub aspectu oculoꝝ cadit: ꝓsidera
bit eum sacerdos. ⁊ teneri lep̄ mundissi
ma iudicabit. eo q̄ ois in cādorem vsa
sit. ⁊ idcirco homo mūdus erit. Quan
do vo caro viuens in eo apparuerit. tūc
sacerdotis iudicio polluet̄. ⁊ int̄ immū
dos reputabit̄. Caro enī viua si lep̄ asp
gitur: immūda est. Q si rursum vsa fue
rit in albrē ⁊ totū hoīem opuerit. ꝓside
rabit eū sacerdos ⁊ mūdū esse decernet.
Caro aūt ⁊ cutis in q̄ vlcus natū est et
sanatū. ⁊ in loco vlceris cicatrix alba ap
paruerit siue subrufa: adducet̄ hō ad sa
cerdotē. Qui cū viderit locū lepre hūi
liorē carne reliq̄. ⁊ pilos versos in cādorē
cōtaminabit eū. Plaga enī lepre orta ē
in vlcere. Q si pilus colorīs ē pristini. ⁊
cicatrix subobscura ⁊ vicina carne nō est
humilior: recludet eū septem dieb⁹. Et
siqdem creuerit. adiudicabit eum lepre
si naūt steterit in loco suo. vlceris est ci
catrix ⁊ hō mūdus erit. Caro aūt ⁊ cutꝫ
quā ignis exusserit. ⁊ sanata: albam siue
rufam habuerit cicatricē: ꝓsiderabit eaz
sacerdos. Et ecce si versa est in albrē. ⁊ lo
cus eius reliq̄ cute est hūilior: ꝓtamina
bit eū q̄ plaga lepre in cicatrice orta est
Q si piloꝝ color nō fuerit imutatꝰ. nec
humilior plaga carne reliq̄ ⁊ ipsa lepre
species fuerit subobscura. recludet euz
septem dieb⁹. ⁊ die septimo ꝓtemplabi
tur. Si creuerit in cute lep̄ contamina
bit eū: si naūtem in loco suo cādor stete
rit nō satis clarus plaga cōbustiōis est:
⁊ idcirco mūdabit̄ q̄ cicatrix est combu
sture. Calr siue mulier in cuiꝰ capite vel
barba germinauerit lep̄. videbit eos sa
cerdos. Et siquidez humilior fuit locꝰ
carne reliq̄. ⁊ capillus flauus: solitoqz
subtilior. contaminabit eos: q̄ lep̄ capi
tis ac barbe est. Si naūt viderit locum
macule eq̄lem vicine carni ⁊ capillum
nigrum: recludet eos septem diebus ⁊
die septimo intuebitur. Si non cre
uerit macula ⁊ capillus sui colorīs est. ⁊
locus plage carni reliq̄ eq̄lis: radet̄ ho
mo absqz loco macule. ⁊ recludet̄ septez
dieb⁹ alijs. Si die septimo visa fuerit
stetisse plaga in loco suo. nec humilior
carne reliq̄: mūdabit eū. lotisqz vestib⁹
suis. mūdus erit. Si naūt post emūda
tiōem rursus creuerit macla ī cute: nō
q̄ret ap̄liꝰ vtz capillus ī flauū colorē fit
cōmutatꝰ q̄ apte īmūdus ē. Ideo si
steterit macla ⁊ capilli nigri fuerit: no

uerit hoiem sanatū esse. ⁊ ꝓfidēter eum ꝓnūciet mūdū. Vir siue mr̄ i cui⁹ cute cādoꝝ apparuerit: intuebit eos sacēdos. Si tēpḥēderit sub obscurū albœ lucere in cute sciat nō ee lepꝛā: sz maculā coloris cādidi ⁊ hoiem mūdū. Vir de cui⁹ capite capilli fluūt. calu⁹ ⁊ mūdus ē. Et si a frōte ceciderit pili: recaluaster ⁊ mūdus ē. Si naūt i caluitio siue i recaluatione alb⁹ vl̄ rufus color fuerit exort⁹. ⁊ ꝫ sacerdos viderit: ꝺēnabit eu⁹ haud dubie lepꝛe q̄ orta ē in caluitio. Quicū q̄ ḡ maculat⁹ fuerit lep⁹ ⁊ sepat⁹ ē ad arbitriū sacerdotis. hēbit vestimēta dissuta. caput nudū. os veste ꝺtectū. ꝺtamiatum ac sordidū se clamabit. Oī tpe q̄ leꝓsus ē ⁊ imūdus: solus hītabit extra castra. Vestis lanea siue linea q̄ lepꝛā hūerit in stamine atz subtegmine. aut certe pell̄. vl̄ q̄cq̄d ex pelle ꝓfectū est: si albavl̄ rufa macula fuerit ifecta lep⁹ reputabit oñdeturq̄ sacꝺoti: Qui ꝓsideratā recludet septē diebꝫ. ⁊ die septimo rursus aspiciēs. si tēpḥēderit creuisse. lep⁹ pseuderas est pollutū iudicabit vestimētū. ⁊ oē in quo fuerit inuenta. ⁊ idcirco cōburet flammis. Q⁹ si eam viderit nō creuisse: precipiet ⁊ lauabūt id in q̄ lep⁹ est: reludetq̄ illud septē diebꝫ alijs. Et cū viderit faciē quidē ꝑstinā nō reūsam. nec tū creuisse lepꝛā immūdū iudicabit ⁊ igne cōburet. eo q̄ ꝑ ifusa sit in superficie vestimēti vel ꝑ totū lep⁹. Si naūt obscurioꝛ fuerit loc⁹ lepꝛe postq̄ vestis ē lota: abrūpet eū ⁊ a solido diuidz. Q⁹ si vltra apparuerit in his locis q̄ ꝑius īmaculata erāt lep⁹ volatil̄ ⁊ vaga. ꝺz igne cōburi. Si cessauerit. lauabit aq̄ ea q̄ pura sūt secūdo ⁊ mūda erūt. Ista est lex lepꝛe vestimenti lanei ⁊ linei. staminis atz subtegminis. oisq̄ supellectilis pellicee: quomō mūdari ꝺbeat vel contaminari. XIIII

Locutusq̄ ē dñs ad moysen dicēs: Hic est ritus lepꝛosi q̄n mūdāꝺus est. Adducet ad sacerdote. Qui egressus de castris cū inuenerit lepꝛā esse mūdatā. precipiet ei qui purificat⁹ vt offerat duos passeres viuos ꝑ se quos vesci licitū est. ⁊ lignū cedrinuz vmiculūq̄ ⁊ hysopū. Et vnum ex passeribꝫ immolari iubebit in vase fictili sup aq̄s viuētes: aliū autē viuū cū ligno cedrino ⁊ cocco ⁊ hysopo. tinget in sanguine passeris immolati q̄ asperget illū qui mundādus est septies vt iure purget⁹. ⁊ dimittet passerē viuū vt in agrū auolet. Cumq̄ lauerit hō vestimēta sua. radet omēs pilos corꝑis ⁊ lauabit aq̄. purificatusq̄ ingrediet castra. ita tū tarat vt maneat extra tabnaculū suum septē diebꝫ. ⁊ die septima radet capillos capitis. barbāq̄ ⁊ supcilia. ac totius corꝑis pilos. Et lotis rursum vestibꝫ ⁊ corꝑe. die octauo sumet duos agnos īmaculatos. ⁊ ouē anniculā absq̄ macula. ⁊ tres decimas simile in sacrificiū q̄ cōspsa sit oleo. ⁊ seorsum olei sextariū. Cūq̄ sacerdos purificās hoiem statuerit eu⁹. ⁊ hec oīa coꝝ dño in ostio tabnaculi testimonij: tollet agnū ⁊ offeret eum ꝑ delicto. oleiq̄ sextarium. Et oblatis ante dñm oīb⁹. īmolabit agnū vbi solet immolari hostia ꝑ pctō. ⁊ holocaustū. i. in loco scō. Sicut enī ꝑ pctō ita ⁊ ꝑ delicto ad sacꝺotē ptinet hostia. Sancta scōꝝ ē. Assumēsq̄ sacerdos de sanguine hostie q̄ immolata est ꝑ delicto. ponet sup extremū auricule dextre eius q̄ mūdaī. ⁊ sup pollices manus dextre ⁊ pedis. ⁊ de olei sextario mittet in manū suā sinistrā tigetq̄ digitū dextrū in eo. ⁊ aspget coꝝ dño septies. Qd̄ aūt reliquū est olei in leua manu. fundet sup extremū auricule dextre eius qui mūdaī. ⁊ sup pollices manus ac pedis dextri. ⁊ sup sanguinē qui effusus est ꝑ delicto. ⁊ sup caput ei⁹. Rogabitq̄ ꝑ eo coꝝ dño: ⁊ faciet sacrificiuz ꝑ pctō. Tūc īmolabit holocaustuz. ⁊ ponet illd̄ in altari cū libamētis suis. ⁊ hō rite mundabit. Q⁹ si paup est ⁊ non pōt manus eius inuenire q̄ dicta sunt: ꝑ delicto assumet agnū ad oblatiōem vt roget ꝑ eo sacerdos. decimamq̄ ptem simile ꝺspse oleo in sacrificiū. ⁊ olei sextariū: duosq̄ turtures siue duos pullos colūbe. q̄ꝝ vnus sit ꝑ pctō. ⁊ alter in ho-

locauſtū. offeretq; ea die octauo purifi-
catiōis ſue ſacerdoti ad oſtiū tabnaculi
teſtimonij coꝝ dño. Qui ſuſcipiens a-
gnū p delicto ⁊ ſextariū olei. leuabit ſil:
immolatoq; agno. de ſanguīe eius ponꝫ
ſup extremū auricule dextre ei⁹ qui mu
dat. ⁊ ſup pollices manuſ ei⁹ ac pedis de
xtri. Olei vo ꝓtē mittet in manū ſuā ſi-
niſtrā: in q̄ tingens digitū dextre man⁹
aſpget ſepties ꝯ dñm. tāgetq; extremū
dextre auricule illi⁹ qui mundat ⁊ polli-
ces man⁹ ac pedis dextri: in loco ſangui
nis qui effuſus eſt p delicto. Reliquam
aūt ꝓtē olei q̄ eſt in ſiniſtra manu: mit-
tet ſup caput purificat⁹ vt placet ꝓ eo
dñm ⁊ turturē ſiue pullū colūbe offerꝫ
vnū p delicto. ⁊ alterū in holocauſtū cū
libamētis ſuis. Hoc eſt ſacrificiū lepꝛo
ſi qui hꝫe nō pōt oīa in emūdatiōez ſui
Locutuſq; eſt dñs ad moyſen ⁊ aarō di-
cēs: Cūq; ingreſſi fueritis trā chanaan
quā ego dabo vob in poſſeſſionē ſi fuerit
plaga lepꝛe in edib⁹. ibit cuius eſt dom⁹
nūciās ſacdoti. ⁊ dicet: Quaſi plaga le-
pꝛe videt mihi eſſe in domo mea. Ait ille
precipiet vt efferant vniūſa de domo p-
uſq; īgrediat eā ⁊ videat vtꝫ lepꝛoſa ſit
ne imūda fiāt oīa q̄ in domo ſunt. In-
trabitq; poſtea vt ꝓſideret lepꝛā domus
⁊ cum viderit in parietib⁹ illi⁹ q̄ſi valli-
cu las palloꝛe ſiue rubꝛe deformes ⁊ hu
miliꝛes ſupficie reliq;. egredie oſtium
dom⁹ ⁊ ſtati claudet illā ſeptē diebꝫ: reū
ſuſq; die ſeptimo ꝓſiderabit eā. Si in-
uenerit creuiſſe lepꝛā: iubebit erui lapi-
des in q̄bꝫ lep̄ eſt. ⁊ pīci eos extra ciuita
tē in locū imūdū. domū aūt ipam radi
intrinſec⁹ p circūitū ⁊ ſpargi puluerem
raſure extra vbē in locū imūdum: lapi
deſq; alios reponi p his qui ablati fue-
rāt. ⁊ luto alio liniri domū. ſinaūt poſt-
q̄ eruti ſunt lapides ⁊ puluis elatus ⁊
alia trā lita: ingreſſus ſacerdos viderit
reuerſam lepꝛā ⁊ parietes reſperſos ma
culis: lep̄ eſt pſeuerans ⁊ immunda do-
mus. Quā ſtatim deſtruet ⁊ lapides ei⁹
ac ligna atq; vniuerſum puluerem pīci-
et extra oppidū in locū imundū. Qui
intrauerit domū quando clauſa eſt im-
mūdus erit vſq; ad veſperum. ⁊ qui dor
mierit in ea ⁊ comederit quippiā. laua-
bit veſtimenta ſua. Si introiēs ſacer-
dos viderit lepꝛā non creuiſſe in domo
poſtq̄ denuo lita fuerit. purificabit eaꝫ
reddita ſanitate. ⁊ in purificatione eius
ſumet duos paſſeres lignūq; cedrinuꝫ
⁊ hyſopuꝫ ⁊ īmolato vno
paſſere in vaſe fictili ſup aq̄s viuas. tol
let lignū cedrinū ⁊ hyſopū ⁊ coccū ⁊ paſ
ſerē viuuꝫ. ⁊ tīget oīa in ſanguīe paſſeris
immolati. atq; in aq̄s viuentib⁹ ⁊ aſpget
domum ſepties purificabitq; eā taꝫ in
ſanguīe paſſeris q̄ in aq̄s viuētib⁹. ⁊ in paſſe
re viuo lignoq; cedrino ⁊ hyſopo atq; hy
miculo. Cūq; dimiſerit paſſerē auolat
in agꝝ libere: oꝝabit p domo ⁊ iure mū
dabit. Iſta eſt lex oīs lepꝛe ⁊ pcuſſure
lepꝛe veſtium ⁊ domoꝝ. cicatricis ⁊ erū-
pentium papularū: lucentis macule et
in varias ſpēs coloꝝib⁹ immutatis: vt
poſſit ſciri quo tempoꝛe mundum quid
vel immundum ſit XV

Locutuſq; ē dñs ad moyſen et
aarō dicens: Loq̄mini filijs iſrl
⁊ dicite eis. Vir qui patit fluxū
ſemis. imūdus erit. ⁊ tūc iudicabit hu-
ic vitio ſubiacere: cū p ſingula mēbra
adlxerit carni eius atq; ꝓcreuerit fet⁹
humoꝝ. Oē ſtratū in q̄ dormierit īmun
dū erit. ⁊ vbicunq; ſederit. Siq̄s hoīm
tetigerit lectū ei⁹. lauabit veſtimēta ſua
⁊ ipſe lot⁹ aq̄. immūdus erit vſq; ad veſ
perū. Si ſederit vbi ille ſederat. ⁊ ipe la
uabit veſtimēta ſua. ⁊ lotus aq̄ immun
dus erit vſq; ad veſperū. Qui tetigerit
carnē eius. lauabit veſtimēta ſua. ⁊ ipſe
lotus aqua immūdus erit vſq; ad veſpe
rū. Si ſaliuā huiuſcemōi hō iecerit ſu
per eū qui mūdus eſt. lauabit veſtimen
ta ſua. ⁊ lot⁹ aq̄ immūdus erit vſq; ad
veſpe. Sagma ſup q̄ ſederit īmūdus
erit. ⁊ quicq̄d ſub eo fuerit qui fluxuꝫ ſe-
minis patit. pollutū erit vſq; ad veſpe
Qui portauerit hoꝝ aliq̄d. lauabit veſti-
mēta ſua. ⁊ ipe lot⁹ aq̄ īmūdus erit vſq;
ad veſperum. Oīs quē tetigerit qui tal

est nō lotis ante manib⁹.lauabit vestimē
ta sua.⁊ lotus aq̄ immundus erit vsq̄
ad vesp̄m. Clas fictile qđ tetigerit cōfrī
get: vas autē ligneū lauabit aq̄. Si sa
natus fuerit qui huiuscemodi sustinet
passiones numerabit septem dies post
emundatiōem sui.⁊ lotis vestib⁹ ⁊ toto
corp̄e in aquis viuentib⁹ erit mundus
Die autē octauo sumet duos turtures
aut duos pullos colūbe.⁊ veniet in ꝓspe
ctu dñi ad ostiū tabernacli testimonij. da
bitq̄ eos sacerdoti. Qui faciet vnū pro
pctō ⁊ alterum in holocaustū: rogabitq̄
p eo corā dño vt emundet a fluxu semī
nis sui. Cuir de q̄ egrediet semē coitus.
lauabit aq̄ omne corpus suum: ⁊ im̄un
dus erit vsq̄ ad vesp̄m. Cuestes ⁊ pellem
quā habuerit: lauabit aq̄ ⁊ im̄unda erit
vsq̄ ad vesp̄m. Mulier cū q̄ coierit laua
bitur aq̄ ⁊ im̄ūda erit vsq̄ ad vesperum
Mulier q̄ redeūte mēse patit fluxū san
guinis: septē diebꝫ sepabit. Mis qui te
tigerit eā immūdus erit vsq̄ ad vesp̄m
⁊ locus in q̄ dormierit vel sederit diebꝫ
separatiōis sue. polluet. Qui tetigerit
lectū suū. lauabit vestimenta sua. ⁊ ipse
lotus aq̄ immūdus erit vsq̄ ad vesperū
Dē vas sup̄ qđ illa sederit. quisq̄s atti
gerit: lauabit vestim̄ēta sua. ⁊ ipse lotus
aqua pollut⁹ erit vsq̄ ad vesperum. Si
coierit cū ea vir tpe sanguinis mēstrua
lis im̄ūdus erit septē diebꝫ. ⁊ oē stratus
in q̄ dormierit. polluet. Mulier q̄ patit
multis diebꝫ fluxū sanguis nō in tēpore
mēstruali vel q̄ post mēstruū sanguinez
fluere nō cessat: q̄diu subiacz huic pas
sioni. im̄ūda erit q̄si sit in tpe mēstruo:
Omne stratū in q̄ dormierit ⁊ vas in q̄
sederit pollutū erit. Quicūq̄ tetigerit
eā. lauabit vestimēta sua. ⁊ ipse lotus aq̄
immūdus erit vsq̄ ad vesperuz. Si ste
terit sanguis ⁊ fluere cessauerit. nūera
bit septem dies purificatiōis sue. ⁊ die
octauo offeret p se sacerdoti duos tur
tures aut duos pullos colūbaꝝ ad osti
um tabernaculi testimonij: qui vnū faci
et p pctō ⁊ alterū i holocaustū. rogabit
pro ea corā dño. ⁊ pro fluxu immūditie
eius. Docebit⁹ g̃ filios israel vt caueāt
immūdicias ⁊ nō moriātur i sordibus
suis cū polluerit tabernacl'm meū. qđ ē in
ter eos. Hsta est lex eius qui patit fluxū
semis. ⁊ qui pollut coitu. ⁊ que mēstru
is temporib⁹ sep̄atur. vel que iugi fluit
sanguine. ⁊ hominis qui dormierit cuz
ea.

XVI

Locutusq̄ ē dñs ad moysen p̄
mortē duoꝝ filioꝝ aarō: qñ offe
rētes ignē alienū interfecti sunt.
Et p̄cepit ei dicēs: Loq̄re ad aarō frēm
tuuz ne oī tpe ingrediat scūariuz qđ est
intra velū corā ꝓpitiatorio q̄ tegit arca
vt nō moriat: q̄ in nube appareb⁹ super
oraculū: nisi hec añ fecerit. Citulum ꝓ
pctō offeret ⁊ arietē in holocaustuz. Tu
nica linea vestiet: feminalib⁹ lineis verē
da celabit. Accinget cona linea: cydariz
lineam imponet capiti. Hec enī vestim̄
ta sunt scā: quib⁹ cūctis cuz lot⁹ fuerit
induetur. Suscipietq̄ ab vniūsa mul
titudine filioꝝ israel duos hircos p pecca
to ⁊ vnū arietē in holocaustū. Cūq̄ ob
tulerit vitulū ⁊ orauerit p se ⁊ p domo
sua. duos hircos stare faciet corā dño in
ostio tabernacli testimonij: mittēsq̄ su
per vtrūq̄ sortem. vnam dño. ⁊ alteraz
capro emissario: cui⁹ exierit sors dño. of
feret illū p pctō: cui⁹ ât in capt̄ emissari
um. statuet eū viuuz corazꝫ dño vt fun
dat p̄ces sup̄ eū. ⁊ emittat euz in solitu
dinē. His rite celebratis offeret vitulū
⁊ rogās p se ⁊ p domo sua. immolabit
eū. Assūptoq̄ thuribulo qđ de pcunis
altaris impleuerit. ⁊ hauriēs manu cō
positū thymiama in īcensuz. vltra velu
intrabit in scā vt positis sup̄ ignem aro
matib⁹ nebula eoꝝ ⁊ vapoꝝ opiat oracu
lum qđ est sup̄ testimoniū. ⁊ nō moriat
Tollet ãz de sanguīe vituli. ⁊ aspget di
gito septies ꝓpitiatoriū ad orientem.
Cūq̄ mactauerit hircū p pctō ppli: ife
ret sanguinē ei⁹ intra velū sicut p̄ceptū
est de sanguine vituli. vt aspgat e regio
ne oracli. ⁊ expiet sanctuariū ab immū
ditijs filioꝝ israel. ⁊ a preuaricatiōi
bus eoꝝ. cunctisq̄ peccatis. Juxta hūc

ritū faciet tabernaculo testimonij quod
fixū est int eos in medio sortiū habita-
tiōis eoꝝ. Nullus hōim sit in tabnaculo
qñ pontifex scūariū ingredit vt roget p
se ⁊ p domo sua ⁊ p vniuso cetu isrl. do-
nec egrediat tabnaculū. Cū aūt exierit
ad altare qđ coꝝā dño ē oret p se. ⁊ sum-
ptū sanguinē vituli atq; hirci fundat su-
per cornua eius p gyrum: aspgensq; digi
to septies. expiet ⁊ sanctificet illđ ab īmūdi
tijs filioꝝ isrl. Postq; emūdauerit scūa
riū ⁊ tabernaculū ⁊ altare. tunc offerat
hircū viuētem. ⁊ posita vtraq; mānu sup
caput eius. confiteat oēs iniq̄tates filioꝝ
isrl ⁊ vniuersa delicta atq; peccata eoꝝ que
impiecās capiti ei⁹ emittet illū p hoiem
patū in deserti. Cumq; portauerit hircus
oēs iniq̄tates eoꝝ in terrā solitariā. ⁊ di
missus fuerit in deserto. reuertet in tabna-
culū testimonij. ⁊ deposita vestib⁹ quib⁹
prius indutus erat cū intraret scūariuz
relictisq; ibi. lauabit carnem suā in loco
sancto. induetur q; vestib⁹ suis. Et post
q; egressus obtulerit holocaustū suum ac
plebis. rogabit tam p se q; p ppl'o. ⁊ adi
pez qui oblatus est p pcīis. adolebit su-
per altare. Ille v̄o qui dimiserit capruz
emissariū: lauabit vestimēta sua ⁊ corp⁹
aq̄. ⁊ sic ingredietur in castra. Vitulū aūt
⁊ hircū qui p pcīo fuerāt īmolati. ⁊ q̄rū
sanguis illat⁹ est in sanctuariū vt expia
tio cōpleret. asportabūt foras castra. ⁊ cō
burēt igni tam pelles q; carnes eoꝝ ac fi
mū. ⁊ quicunq; cōbusserit ea. lauabit ve
stimēta sua ⁊ carnē aq̄. ⁊ sic ingredietur ca
stra. Eritq; vob⁹ legitimū sempiternuz:
Mense aūt septimo. decima die mēsis.
affligetis aīas vestras nullumq; opus
facietis siue indigena siue aduena qui
peregrinatur inter vos. In hac die ex-
piatio erit vestri atq; mundatio ab om
bus pcīis vr̄is: coram dño mūdabimini.
Sabbatū enī requietiōis est. ⁊ affligetis
aīas vr̄as religiōe pp̄etua. Expiabit aūt
sacerdos qui vnctus fuerit ⁊ cuius ma
nus ītiate sunt vt sacerdotio fungat p
tre suo. Induetur q; stola linea ⁊ vesti-
bus scīs ⁊ expiabit scūariū ⁊ tabnaculū
testimonij atq; altare: sacerdotes q; et
vniuersum ppl'm. Eritq; h̄ vob⁹ legitimū
sempiternū: vt oretis p filijs isrl. ⁊ p cun
ctis pcīis eoꝝ semel in anno. Fecit igi-
tur sicut p̄cepat dom⁹ moysi. XVII.

Et locutus ē dñs ad moysen di
cens: Loqre aaron ⁊ filijs eius
⁊ cūctis filijs isrl. dicēs ad eos:
Iste ē sermo quem mādauit dñs dicens
Homo quilibet de domo isrl si occiderit
bouē aut ouē siue capram ī castris vl extra
castra. ⁊ nō obtulerit ad ostiū tabnaculi
oblationem dño: sanguinis reus erit.
Quasi si sanguinē fuderit: sic peribit de
medio ppli sui. Ideo sacerdoti offerre
debent filij isrl hostias suas q̄s occidunt
in agro vt sanctificent dño añ ostiū tabna-
culi testimonij. ⁊ īmolēt eas hostias pa-
cificas dño. Fundetq; sacerdos sangui-
nem sup altare dñi ad ostiuz tabnaculi
testimonij. ⁊ adolebit adipē in odorem
suauitatis dño. ⁊ neq; q; vltra īmolabūt
hostias suas demonib⁹ cū quib⁹ fornica
ti sunt. Legitimū sempiternū erit illis et
posteris eoꝝ. Et ad ipsos dices: Homo
de filijs isrl ⁊ de aduenis q̄ peregrinat apd
vos qui obtulerit holocaustū siue victi
mā. ⁊ ad ostiū tabnaculi testimonij non
adduxerit eā vt offerat dño. interibit de
ppl'o suo. Hō quilibet de domo isrl et de
aduenis qui peregrinat int vos si come
derit sanguinē. obfirmabo faciē meaz ō
aīam illius. ⁊ dispdam eā de ppl'o suo: qz
anima carnis in sanguine est. ⁊ ego dedi
illum vobis. vt super altare in eo expie-
tis pro animab⁹ vr̄is. ⁊ sanguis pro aīe
piaculo fit. Idcirco dixi filijs isrl. Om-
nis anima ex vobis nō comedet sangui
nem. nec ex aduenis qui peregrinantur
apud vos. Homo quicunq; de filijs is-
rael ⁊ de aduenis qui peregrinat apd
vos. si venatione atq; aucupio ceperit fe
rā vel auē quib⁹ vesci licitum est: fundat
sanguinē eius ⁊ operiat illū terra. Anima
enī omnis carnis in sanguine est. Idcirco
dixi filijs israel. Sanguinem vniuerse
carnis non comedetis: qz aīa carnis in
sanguīe ē. ⁊ q̄cunq; comederit illū. interibit.

Isa q̃ comederit mozticinũ vel captũ a
bestia.tã de indigenis q̃z de aduenis laua
bit vestimẽta sua ⁊ semetipm aq̃ ⁊ cõta/
miãt⁹ erit vsq̃z ad vespũ.⁊ sic mundus
dus fiet. Q si nõ lauerit vestimẽta sua
vel coꝛp⁹.portabit iniq̃tatẽ suaz. XVIII

Locutusq̃ ẽ dñs ad moysen di/
cẽs: Loqre filijs isrl̃.⁊ dices ad
eos. Ego sum dñs de⁹ vr̃. Jux
ta cõsuetudinẽ tre egypti in q̃ habitastis
nõ facietis:⁊ iusta moꝛẽ regiõis chana
an ad quã ego introducturꝰ sum vos.
nõ agetis.nec i legitis eoꝛ ãbulabitis. Fa
cietis iudicia mea ⁊ pcepta mea.q̃uabitis⁊
ãbuletis in eis. Ego dñs deus vr̃. Cu/
stodite leges meas atz iudicia: q̃ faciẽs
hõ viuet in eis. Ego dñs deus vr̃. Vlis
hõ ad primã sanguis sui nõ accedet vt
reuelet turpitudiez ei⁹. Ego dñs. Tur/
pitudinẽ pris tui ⁊ turpitudinez mris
tue nõ discoopies. Mater tua est:nõ re
uelab turpitudiem ei⁹. Turpitudinez
vxoꝛis pris tui nõ discooperies. Turpi
tudo enĩ pris tui est. Turpitudinez so/
roꝛis tue ex pre siue ex mre q̃ domi vl̃ fo
ris genita est.nõ reuelab. Turpitudiez
filie filij tui vel neptis ex filia nõ reuela
bis:q̃z turpitudo tua est. Turpitudinẽ
filie vxoꝛis pris tui quã pepit pri tuo et
est soꝛoꝛ tua.nõ reuelab. Turpitudinez
soꝛoꝛis patris tui nõ discooperies:q̃z ca
ro est pris tui. Turpitudinẽ soꝛoꝛis ma
tris tue non reuelab:eo q̃ caro sit mris
tue. Turpitudinẽ patrui tui nõ reuela/
bis:nec accedes ad vxoꝛẽ ei⁹ q̃ tibi affini
tate ꝓiungit. Turpitudinez nurus tue
nõ reuelab:q̃z vxoꝛ filij tui est:nec disco
operies ignominiã eius. Et vxoꝛẽ fratris
tui nullus accipiat. Turpitudinez vxo
ris fris tui nõ reuelab: quia turpitudo
fratris tui ẽ. Turpitudinẽ vxoꝛis tue ⁊
filie eius nõ reuelab. Filiã filij eius ⁊ fi/
liã filie illius non sumes.vt reueles ig/
miniaz eius:q̃z caro illius sunt. ⁊ talis
coitus incestus est. Soroꝛẽ vxoꝛis tue
in pelicatũ illius nõ accipies:nec reuela
bis turpitudinẽ eius adhuc illa viuen/
te. Ad mulierẽ q̃ patit̃ mẽstrua nõ acce/
des:nec reuelabis feditatẽ ei⁹. Cũ vxo/
re primi tui non coibis.nec seminis cõ
mixtiõe maculaberis. De semĩe tuo nõ
dabis vt ꝓsecret̃ idolo moloch:nec pol/
lues nomẽ dei tui. Ego dñs. Cũ masculo
nõ cõmiscearis coitu femineo:q̃z abo
minatio est. Cũ oĩ pecoꝛe nõ coibis:nec
maculaberis cũ eo. Mulier nõ succũbet
iumẽto nec miscebit̃ ei:q̃z scelus ẽ. Nec
polluami in oĩbꝰ his q̃bꝰ ꝓtaminate sũt
vniũse gẽtes q̃s ego eĩciã añ ꝓspectũ ve
strũ.⁊ q̃bꝰ polluta est tra cuius ego scele
ra visitabꝰ:vt euomat hĩtatoꝛes suos.
custodite legitia mea atz iudicia vt nõ fa
ciat⁹ ex oĩbꝰ abomiatoĩbꝰ isti⁹ tã indigena
q̃z colonus qui pegrinat̃ apũd vos. Oẽs
enĩ erectiões istas fecerũt accole tre qui
fuerũt añ vos ⁊ polluerũt eã. Cauete g̃
ne ⁊ vos filr̃ euomat cũ paria feceritis:
sic euomuit gentẽ q̃ fuit ante vos. Olis
aĩa q̃ fecerit de abomiationibꝰ his q̃ppiã
peribit de medio ppli sui. Custodite mã
data mea. Nolite facere q̃ fecerũt hi qui
fuerũt ante vos.⁊ ne polluamini in eis.
Ego dñs deus vester. XIX

Locutus est dominus ad moy/
sen dicens: Loquere ad omnez
cetũ filioꝛ israel.⁊ dices ad eos
Sancti estote:q̃z ego sanct⁹ sum domi
nus deus vester. Unusquisq̃z patrez su/
um ⁊ matrem suam timeat. Sabbata
mea custodite. Ego dominus deus ve/
ster. Nolite conuerti ad idola:nec deos
conflatiles facietis vobis. Ego domin⁹
deus vester. Si ĩmolaueritis hostiã pa/
cificoꝛum domino vt sit placabil̃:eo die
quo fuerit immolata comedetis eam:
⁊ die altero. Quicquid aũt residuũ fue
rit in diẽ tertiuz:igne comburetis. Si
quis post biduũ comederit ex ea ꝓpha/
nus erit ⁊ impietatis reus: portabitq̃z
iniq̃tatẽ suaz:q̃z scm̃ dñi polluit.⁊ pibit
aĩa illius de pplo suo. Cũq̃z messueris se
getes tre tue nõ tõdeb̃ vsq̃z ad solũ sup/
ficiẽ tre:nec remanẽtes spicas colliges
neq̃z in vinea tua racemos ⁊ gna decidẽ
tia ꝓgregab̃:sed paupibꝰ ⁊ pegrinis car/
penda dimittes. Ego dñs deus vester.

Nō facietis furtū:nō mētiemini:nec de
cipiet vnusq̄sq; p̄rimū suū. Nō piurab̄
in noīe meo: nec pollues nomē dei tui.
Ego dñs. Nō facies calūniā p̄rimo tuo
nec vi oppr̄imes eū. Nō morabit opus
mercēnarij tui ap̄d te vsq; mane. Non
maledices surdo:nec cor̄ā ceco pones of
fendiculū :sed timeb̄ dñm deū tuū:quia
ego sum dñs. Non facies q̄d iniquū est
nec iiuste iudicab̄. Nō p̄sideres p̄sonaz
paup̄is:nec honores vultū potētis. Iu
ste iudica p̄rimo tuo. Nō eris crimina
tor nec susurro in pp̄lis. Non stab̄ sā
guinē p̄rimi tui. Ego dñs. Non oderis
frēm tuū in corde tuo. sz publice argue
euz ne habeas super illo pctm̄. Nō q̄ras
vltionē:nec memor eris iniurie ciuiuz
tuor̄. Diliges amicū tuū sic teipz. Ego
dñs. Leges meas custodite. Jumenta
tua non facies coire cū alterius generis
aīantib̄. Agrū tuū nō seres diuso semi
ne. Vestē q̄ ex duob̄ texta est. nō indue
ris. Nō si dormierit cū muliere coitu se
mīs q̄ sit ancilla etiā nobil. & tn̄ p̄cio nō
redēpta nec libtate donata. vapulabūt
ambo & nō morientur:q̄r nō fuit libera.
Pro delicto aūt suo offeret dño ad osti
um tabnaculi testimonij arietē:orabit
q̄ p̄ eo sacerdos & p̄ pctō eius cor̄ā dño
& rep̄ropitiabitur ei dimittetur q̄ pctm̄
Cū ingressi fueritis terrā & plātaueri
tis in ea ligna pomifera auferetis p̄pu
tia eor̄. Poma q̄ germināt .immunda
erūt vob̄.nec edetis ex eis. Quarto aūt
anno oīs fruct' eor̄ sc̄ificabit :laudabil
dño. Quinto aūt anno comedetis fru
ctus:p̄gregātes poma q̄ p̄tulerūt. Ego do
minus de' vr̄. Nō comedetis carnē cuz
sanguīe. Nō augurabimī nec obseruabi
tis somnia. Neq; in rotūdū attōdebit
comā:nec radetis barbā. Et super mor
tuo nō incidetis carnes vr̄as neq; figu
ras aliq̄s aut stigmata facietis vobis.
Ego dñs. Ne p̄stituas filiā tuā ne p̄ta
minet terra & impleat piaculo. Sabba
ta mea custodite & sc̄uariū meū metui
te. Ego dñs. Non inclinetis ad magos
nec ab ariolis aliq̄d sc̄iscitemī vt pollua
mini p̄ eos. Ego dñs deus vr̄. Cor̄ā ca
no capite p̄surge. & honora p̄sonā senis.
& time dñm deū tuū. Ego sum dñs. Si
habitauerit aduena in terra vr̄a. & mo
rat' fuerit int' vos. nō exp̄robretis ei: sz
sit int' vos q̄si indigena & diligetis eum
q̄si vosmetip̄os. Fuistis. n. & vos adue
ne in t̄ra egypti. Ego dñs deus vr̄. Nō
lite facere iniquū aliq̄d. in iudicio. in re
gula. in pōdere: in mēsura. Statera iu
sta. & equa sint pondera: iustus modius
equusq; sextari'. Ego dominus de' vr̄. q̄
eduri vos de t̄ra egypti. Custodite om
nia p̄cepta mea & vniuersa iudicia. & fa
cite ea. Ego dominus. XX

Locutusq; ē dñs ad moysen di
cens: Nec loq̄ris filijs isr̄l. Nō
de filijs isr̄l & de aduenis qui hi
tāt in isr̄l: siquis dederit de semine suo
idolo moloch: morte moriat. Popul'
terre lapidabit eū. & ego ponā faciē meā
p̄ illū: succidāq; eū de medio p̄pli sui: eo
q̄ dederit de semīe suo moloch. & pta
uerit scūariū meū ac polluerit nomē
sanctū meum. Q si negligens populus
terre & q̄si p̄uipēdēs impiū meuz: dimi
serit hoīem qui dedit de semine suo mo
loch nec voluerit eū occidere: ponā faciē
meā sup̄ hoīem illū & cognatiōem eius
succidāq; & ip̄m & oēs qui p̄sensērūt ei
vt fornicaret cū moloch de medio p̄pli
tui. Alia que declinauerint ad magos et
arilos. & fornicata fuerit cum eis: ponaz
faciem meā p̄ eā. & interficiam illam de
medio populi sui. Sanctificami & esto
te sc̄i: q̄r & ego sc̄us sum dñs deus vr̄. Cu
stodite p̄cepta mea & facite ea: Ego dñs
q̄ sc̄ifico vos. Qui maledixerit p̄ri suo
aut mr̄i. morte moriat. Pr̄i mr̄iq; qui
maledixerit: sanguis ei' sit sup̄ euz. Si
mechat' quis fuerit cū vxore alterius
& adulteriū p̄petrauerit cū coniuge p̄ri
mi sui: morte moriat & mechus & adul
tera. Qui dormierit cuz nouerca sua. &
reuelauerit ign̄miā p̄tis sui. morte mo
rianf ambo. Sāguis eor̄ sit sup̄ eos. Si
q̄s dormierit cū nuru sua. vtq; moriat
quia scelus op̄ati sunt. Sāguis eor̄ sit

super eos. Qui dormierit cuꝫ masculo coitu femineo: vterꝙ operatus est nefas morte moriant. Sit sanguis eoꝝ super eos. Qui sup̃ vxorẽ filiã duxerit matrẽ eius: scelus operat' est. Cluuus ardebit cũ eis: nec pmanebit tm̃ nefas in medio ve stri. Qui cum iumento ⁊ pecore coierit morte moriat: pecus aũt occidite. Mulier q̃ succubuerit cuilibet iumẽto: simul interficiet cum eo. Sanguis eoꝝ sit super eos. Qui accepit sororẽ suã. filiã patris sui vl̃ filiã matris sue. ⁊ viderit turpitudinẽ ei⁹. illaꝙ pspexerit fratris ignominiã: nefariã rẽ operati sunt. occidentur in cõspectu pp̃li. eo ꝙ turpitudinẽ suã manifestauerint. ⁊ portabũt iniq̃tatem suã: Qui coierit cũ muliere i fluxu mẽstruo. ⁊ reuelauerit turpitudinẽ ei⁹: ipsaꝙ aperuerit fontẽ sanguinis sui: interficientur ambo de medio pp̃li sui. Turpitudinẽ matertere ⁊ amite tue nõ discooperies Qui hoc fecerit ignominiã carnis sue nudauit: portabũt ambo iniq̃tatẽ suã. Qui coierit cum vxore patrui vel auũculi sui ⁊ reuelauerit ignominiam cognatiõis sue: portabũt ambo peccatũ suũ. Absq; liberis morientur. Qui duxerit vxorẽ fratris sui. rẽ facit illicitã: turpitudinem fratris sui reuelauit. absq; filiis erit. Custodite leges meas atq; iudicia ⁊ facite ea: ne et vos euomat terra quã introituri estis ⁊ habitaturi. Nolite ambulare in legitimis nationũ: quas ego expellam vos Oia enim hec fecerũt. ⁊ abominatus sum eas. Vobis aũt loquor: Possidete terrã eoꝝ quã dabo vob̃ in hereditatẽ. terrã fluentem lacte ⁊ melle. Ego dns deus vester: qui separaui vos a ceteris pp̃lis. Separate g̃ ⁊ vos iumẽtũ mundũ ab imũdo. ⁊ auẽ mũdã ab immũda. Ne polluatis animas vestras in pecore ⁊ auibus ⁊ cunctis que mouẽtur in terra. ⁊ que vobis ostendi esse polluta. Eritis sancti mihi: quia sanctus ego sum dns. ⁊ separaui vos a ceteris pp̃lis vt essetis mei. Vir siue mulier in quibus phitonicus vl̃ diuinatiõis fuerit spũs: morte moriant. lapidibus obruẽt eos. Sanguis eoꝝ sit super illos.

Dixit q̃z dns ad moysen Loq̃re ad sacerdotes filios aarõ ⁊ dices ad eos: Ne polluatur sacerdos in mortibus ciuiũ suoꝝ. nisi tm̃ in cõsanguineis ac ppinquis. i. sup̃ patrem ⁊ matrem ⁊ filiũ ⁊ filiã. frẽm aũt ⁊ sororẽ q̃ nõdũ est nupta viro. sed nec in pncipe pp̃li sui cõtaminabit. Nec radent caput nec barbã: neq; in carnibus suis facient incisuras. Sci erũt deo suo. ⁊ nõ polluent nomẽ eius. Incẽsum enim dñi ⁊ panes dei sui offerũt ⁊ io sci erũt. Scortum ⁊ vile pstibulũ nõ ducet vxorẽ: nec eã que repudiata est a marito. qz pfanatus ẽ deo suo. ⁊ panes ppositionis offert. Sit ergo scus: qz ego scus sum dns qui sanctifico vos. Sacerdotis filia si deprehensa fuerit i stupro. ⁊ violauerit nomẽ patris sui: flammis exurent. Pontifex. i. sacerdos maximus int̃ frẽs. sup̃ cuius caput fusum est vnctiõis oleum. ⁊ cui⁹ man⁹ in sacerdotio cõsecrate sunt: vestitusq; est scis vestibus: caput suum nõ discooperiet: vestimẽta nõ scindet. ⁊ ad oẽm mortuum nõ ingredietur. Sup̃ patre aũt suo ⁊ matre nõ polluetur: nec egredietur de sanctis ne polluat scuariũ dñi: qz oleum sce vnctiõis dei sui sup̃ eum est. Ego dns. Virginem ducet vxorem. Viduã aũt ⁊ repudiatã ⁊ sordidã atq; meretricẽ nõ accipiet sed puellam de pplo suo. ne cõmisceat stirpẽ generis sui vulgo gentis sue. qz ego dns q̃ sanctifico eum. Locutusq; ẽ dns ad moysen dicẽs: Loq̃re ad aarõ: Homõ de semine tuo p familias q̃ habuerit maculã. nõ offeret panes deo suo: nec accedet ad ministeriũ eius. Si cecus fuerit. si claudus. si vel paruo vel grandi ⁊ torto naso. si fracto pede. si manu. si gibbus. si lippus. si albuginem habens in oculo. si iugem scabiem. si impetiginẽ in corpe. vel hernioſus: omnis q̃ habuerit maculã de semine aarõ sacerdotis non accedet offerre hostias dño. nec panes deo suo. Edesceť tm̃ panibus qui offeruntur in sanctuario. ita tm̃ vt intra velũ non ingrediatur: nec accedat ad altare qui maculam habet. et contaminare non debet sanctuarium meum.

Ego dñs qui scifico eos. Locutus est ꝙ moyses ad aarō ⁊ ad filios ei⁹ ⁊ ad oēm isrl: cūcta q̄ sibi fuerāt impata XXII

Locutus q̄z ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄re ad aaron ⁊ ad filios ei⁹. vt caueāt ab his q̄ ꝓsecrata sunt filioꝝ isrl ⁊ nō ꝓfanent nomē scti ficatoꝝ mihi q̄ ipsi offert. Ego domin⁹. Dic ad eos ⁊ ad posteros eorū. Quis hō qui accesserit de stirpe vra ad ea q̄ ꝓsecra ta sunt. ⁊ q̄ obtulerūt filij isrl dño in q̄ est imūditia: pibit corā dño. Ego sum dominus. Hō de semine aaron qui fuerit leprosus aut patiēs fluxū seminis. non ve scet de his q̄ sctificata sunt mihi. donec sanet. Qui tetigerit imūdum sup mor tuo. ⁊ ex q̄ egredit semē q̄si coitus. ⁊ qui tāgit reptile ⁊ q̄tlibet imūdū cui⁹ tactus est sordidus. imūdus erit vsq̄z ad vesperū. ⁊ nō vescet his q̄ sctificata sunt. sz cū lauerit carnē suā aq̄ ⁊ occubuerit sol tūc mūdatus vescet de sanctificatis: qr cibꝰ illius est. Morticinū ⁊ captū a bestia nō comedēt. nec polluent in eis. Ego sum dñs. Custodiāt pcepta mea vt nō sub iaceāt pctō. ⁊ moriant in scūario cū pol luerint illud. Ego dñs qui sctifico eos. Omis alienigena nō comedet de sctifica tis. Inqlin⁹ sacdotis ⁊ mercēnari⁹ nō vescent ex eis. Quē aūt sacerdos emerit ⁊ q̄ vernaculus dom⁹ ei⁹ fuerit: hi come dēt ex eis. Si filia sacdotis cuilibet ex po pulo nupta fuerit. de his q̄ scificata sūt ⁊ de pmitijs nō vescet. Sinautē vidua vl repudiata ⁊ absq̄z liberis reūsa fuerit ad domū pris sui. sicē puella ꝓsueuerat. alet cibū pris sui. Omis alienigena come dendi ex eis nō habet ptātez. Qui come derit de sanctificatis pigrantiam. addet q̄ntā ptē cum eo q̄ comedit. ⁊ dabit sa cerdoti in sanctuariū: nec ꝓfanabūt scificata filioꝝ isrl q̄ offerūt dño: ne for te sustineāt iniq̄tatē delicti sui cū scifica ta comederit. Ego dñs qui sctifico eos

Locutusq̄z est dñs ad moysen dicēs: Lo q̄re ad aarō ⁊ filios ei⁹. ⁊ ad oēs filios is rael. diceisq̄z ad eos: Hō de domo isrl ⁊ ō aduenis q̄ hītāt apud vos qui obtulerit oblatiōem suā. vel vota soluēs vel spōte offerēs. quicq̄d illō obtulerit i holocau stū dñi vt offerat p vos: masculus ima culatus erit ex bobus ⁊ ouibꝰ ⁊ ex capris Si maculā habuerit nō offeretis. neq̄z erit acceptabile. Hō qui obtulerit victi mā pacificoꝝ dño vl vota soluēs vl spō te offerēs tā de bobus q̄z ō ouibꝰ imacu latū offeret vt acceptabile sit. Omis ma cula nō erit in eo. Si cecū fuerit. si fra ctū. si cicatricē habēs. si papulas aut sca biē aut impetiginē. nō offeretis ea dño nec adolebitis ex eis sup altare dñi. Bo uem ⁊ ouē aure ⁊ cauda āputatis. volū tarie offerre potes. votū aūt ex his solui nō pōt. Oē aīal q̄d vl ꝓtritis vel tonsis vel sectis. ablatisq̄z testiculis est. nō offe retis dño. ⁊ in terra vra hō omnino ne fa ciatis. De manu alienigene non offeri tis panes deo vro. ⁊ quicq̄d alid darevo luerit. qr corrupta ⁊ maculata sunt oīa nō suscipietis ea. Locutusq̄z est dñs ad moysen dicēs: Bos. ouis ⁊ capꝝ cū geni ta fuerint septez diebꝰ erunt sub matre mātis sue die aūt octauo ⁊ deīceps offer ri poterūt dño. Sive illa bos sive ouis nō immolabunt vna die cū fetibꝰ suis. Si īmolaueritis hostiā p grāz actione dño vt possit esse placabilis: eodē die co medetis eā. Nō remanebit quicq̄z i ma ne alteri⁹ diei. Ego dñs: Custodite mā data mea ⁊ facite ea. Ego dñs. Ne pol luatis nomē meū sctū vt sctificer i me dio filioꝝ isrl. Ego dñs qui sctifico vos ⁊ eduri de terra egypti vt essez vob in de um. Ego dominus. XXIII

Locutusq̄z est dominus ad moy sen dicens: Loquere filijs israel ⁊ dices ad eos: Hę sunt ferie do mini q̄s vocabit scās. Sex diebꝰ faciet opus: dies septim⁹ qr sabbati requies ē vocabitur sanctus. Omne opus nō fa cietis in eo. Sabbatuz domini est in cū ctis habitationibꝰ vestris. Hę sunt er go ferie domini sancte quas celebrare debetis temporibus suis. Mense pri mo quartadecima die mensis ad vespe rum. phase domini est. ⁊ quintadecima

die mẽſis huiꝰ. ſolennitas açymoꝝ dñi
eſt. Septẽ diebꝫ açyma comedetis. Di
es primus erit vob celeberrimꝰ. ſctũſqꝫ.
Oẽ opus ſeruile nõ facietis in eo: ſz offe/
retis ſacrificiũ in igne dño ſeptẽ diebus.
Dies aũt ſeptimꝰ erit celebrioꝝ ⁊ ſancti
oꝝ: nullũqꝫ ſeruile opꝰ faciet in eo. Locu/
tuſqꝫ ẽ dñs ad moyſẽ dicẽs: Loqre filijs
iſrl ⁊ dices ad eos: Cũ ingreſſi fueritis
terrã quã ego dabo vob. ⁊ meſſueritis ſe
getem feretis manipulos ſpicarũ primi/
tias meſſis vre ad ſacerdotez. Qui ele/
uabit faſciculũ coram dño vt acceptabile
ſit p vobis altero die ſabbati. ⁊ ſctificа/
bit illũ. Atqꝫ in eodẽ die quo manipul⁹
cõſecrab. cedet agn⁹ immaculat⁹ ãnicu/
lus in holocauſtũ dñi. ⁊ libamẽta offerẽ
tur cũ eo due decime ſimile ɔſpſe oleo
in incẽſuz dñi odoreꝫqꝫ ſuauiſſimũ. liba
ũz vini. ꝙrta pars hin. Panẽ ⁊ polẽtam
⁊ pultes nõ comedet ex segete: vſqꝫ ad
diẽ q offeretis ex ea deo vro. Preceptuz
eſt ſempiternũ in generatiõibꝫ cũctiſqꝫ
hitaculi vris. Numerabitis ꝙ ab altero
die ſabbati in q obtuliſtis manipulum
primitiarum ſeptẽ hebdomadas plenas
vſqꝫ ad alterã diẽ expletionis hebdoma
de ſeptime. i. quinqginta dies ⁊ fic offe/
retis ſacrificiũ nouũ dño ex oĩbꝫ hitacu
lis vris: panes primitiarũ duos de dua/
bus decimis ſimile fermẽtate: qs coque
tis in primitias dñi. Offeretiſqꝫ cũ pani
bus ſeptẽ agnos imaculatos ãniculos:
⁊ vitulũ de armẽto vnũ ⁊ arietes duos
⁊ erũt i holocauſtũ cũ libamẽtis ſuis in
odorẽ ſuauiſſimũ dño. Facietis ⁊ hircũ
p pctõ. duoſqꝫ agnos ãniculos hoſtias
pacificoꝝ. Cũqꝫ eleuauerit eos ſacerdos
cũ panibꝫ primitiaꝝ coram dño. cedet i vſũ
ei⁹. Et vocabitis hũc diẽ celeberrimum
atqꝫ ſctiſſimũ. Oẽ opus ſeruile nõ faciet
in eo. Legitimũ ſempiternũ erit in cũctiſ
hitaculi ⁊ generatiõibꝫ vris. Poſtqꝫ ãt
meſſueritis ſegetẽ terre vre. nõ ſecabit
eã vſqꝫ ad ſolũ: nec remanentes ſpicas
colligetis. ſz paupibꝫ ⁊ pegrinis dimit/
tetis eas. Ego ſum dñs deus vr. Locu/
tuſqꝫ eſt dñs ad moyſen dicẽs: Loqre fi
lijs iſrl: Menſe ſeptimo. prima die mẽſis
erit vob ſabbatuz memoriale clãgẽtib⁹
tub. ⁊ vocabit ſcm. Oẽ opꝰ ſeruile non fa
cietis in eo. ⁊ offeretis holocauſtũ dño.
Locutuſqꝫ ẽ dñs ad moyſen dicẽs: De/
cimo die mẽſis huiꝰ ſeptimi dies expia
tionũ erit celebrimꝰ. ⁊ vocabit ſctũs: af/
fligetiſqꝫ aias vras in eo. ⁊ offeretis holo
cauſtũ dño. Oẽ opus ſeruile nõ faciet in
tpe diei huiꝰ: qꝫ dies ꝓpitiatiõis eſt. vt
ꝓpitiet vob dñs deus vester. Oĩs aia q̃
afflicta non fuerit die hac. peribit de pplis
ſuis. ⁊ q̃ opis q̃ppiã fecerit: delebo eaz de
pplo ſuo. Nihil ꝙ opis facietis in eo. Le
gitimũ ſempiternũ erit vob in cũctaz gene
ratiõibꝫ ⁊ hitatiõibꝫ vris. Sabbatũ re/
quietiõis eſt. ⁊ affligetis aias vras. Die
nono mẽſis ſeptimi a veſpe vſqꝫ ad ve/
ſperũ celebrabitis ſabbata vra. Et locutꝰ
ẽ dñs ad moyſen dicẽs: Loqre filijs iſrl
A q̃ntodecimo die mẽſis huiꝰ ſeptimi.
erũt ferie tabernaculoꝝ ſeptem diebus
dño. Dies primꝰ vocabit celeberrimus
atz ſctiſſimꝰ. Oẽ opus ſeruile nõ facietis
in eo: ⁊ ſeptẽ diebꝫ offeretis holocauſta
dño. Dies octauus erit celeberrimꝰ
atz ſctiſſimꝰ. ⁊ offeretis holocauſtũ dño
Eſt enĩ cetꝰ atqꝫ collecte. Oẽ opus ſer/
uile nõ facietis i eo. He ſũt ferie dñi qs
vocabitis celeberrimas atqꝫ ſctiſſimas:
offeretiſqꝫ i eis oblatiões dño. holocau/
ſta ⁊ libamẽta iuxta ritũ vniuſcui⁹ uſqꝫ di
ei exceptis ſabbatꝫ dñi domiſqꝫ vris. ⁊ q̃
offeretis ex voto. vel q̃ ſponte tribuetis
dño. A q̃ntodecimo ꝙ die menſ ſeptimi
qñ ꝓgregaueritis oes fructꝰ terre veſtre
celebrabitis ferias dñi ſeptẽ diebꝫ. Die
primo ⁊ die octauo erit ſabbatũ. i. requies.
Sumetiſqꝫ vobis die primo fructus ar/
boris pulcerrime. ſpatulaſqꝫ palmaruz
⁊ ramos ligni denſarũ frondium. ⁊ ſali/
ces de torrente. ⁊ letabimini coraz dño
deo veſtro. celebrabitiſqꝫ ſolennitatem
eius ſeptem diebus per annum. Legiti
mũ ſempiternũ erit in generatiõibꝫ vris:
Menſe ſeptimo feſta celebrabitis ⁊ hi/
tabitis in umbraculis ſeptẽ diebꝫ. Oĩs
qui de genere ẽ iſrl. manebit in tabnacu

lis vt discāt posteri vīi q̄ in tabnacul' hītare fecerī filios isrl' cū educerē eos de tra egypti. Ego dñs deus vt. Locutusq̄ est moyses super solennitatib⁹ domini ad filios israel

XXIIII

Et locut' est dñs ad moysen dicens: Precipe filijs isrl' vt afferāt tibi oleum de oliuis purissimū ac lucidū ad ꝯcīnādas lucnas iugit' extra velū testimonij in tabnaculo federis. Ponetq̄ eas aarō a vespe vsq̄ ī mane coꝝ dño cultu ritoq̄ ꝑpetuo in generationib⁹ vris. Sup cādelabrū mūdissimū ponent' sp in ꝯspectu dñi. Accipies q̄z simila ⁊ coques ex ea duodecī panes qui singuli hēbūt duas decimas. Quorū senos altrinsecus sup mēsam purissimā coꝝ dño statues ⁊ pones sup eos thus lucidissimū vt sit panis in monimētū oblationis dñi. Per singula sabbata mutabunt' coꝝ dño. suscepti a filijs isrl' federe sempit'no. erūtq̄ aarō ⁊ filioꝝ eius vt comedāt eos ī loco sctō. q̄ sctm̄ sctoꝝ est de sacrificijs dñi iure ꝑpetuo. Ecce aūt egressus fili' mulieris israelitidis quē pepat de viro egyptio int' filios isrl': iurgat' est in castris cuz viro israelite. Cūq̄ blasphemassz nomē dñi ⁊ maledixisset ei: adductus est ad moysen. Et locabat' aūt mater eius salumith filia dabri: de tribu dan: Miserūtq̄ euz in carcerē: donec noscēt quid iuberet dom̄in'. Qui locut' est ad moysen dicēs: Educ blasphemū extra castra. ⁊ ponant oēs qui audierūt man' suas sup caput eius. ⁊ lapidet eū ꝑp'lus vniūsus. Et ad filios isrl' loq̄ris: Hō qui maledixerit deo suo portabit pctm̄ suū: ⁊ qui blasphemauerit nomē dñi: morte moriat'. Lapidibus oppimet eū oīs mlt'itudo pp'li. Sive ille ciuis siue peregrinus fuerit. qui blasphemauerit nom̄ dñi morte moriatur. Qui percusserit ⁊ occiderit hominez: morte moriat'. Qui percusserit aīal reddꝝ vicariū. i. aīaz ꝓ aīa. Qui irrogauerit maculā cuilibz ciuiū suoꝝ: sic' fec': sic fiet ei. Fractura ꝓ fractura. oculū ꝓ oc'lo. dē tem ꝓ vente restituet. Quale' inflixerit maculā. tale' sustinere coget'. Qui percusserit iumētū. reddat aliud. Qui percusserit hoiem. punie't. Equū iudiciū sit int' vos. siue pegrin' siue ciuis peccauerit: q̄z ego suz dñs de' vt. Locutusq̄ ē moyses ad filios isrl'. ⁊ eduxerūt eū qui blasphemauerat extra castra: ac lapidib⁹ oppresserūt. Feceruntq̄ filij israel sicut ꝓceperat dñs moysi.

XXV

Locutusq̄ ē dñs ad moysen in mōte sinai dicēs: Loq̄re filijs israel. ⁊ dices ad eos: Cū īgressi fuerit' terrā quā ego dabo vob: sabbatizabit sabbatum dño. Sex annis seres agrum tuum. et sex annis putabis vineam tuam: colligesq̄ fructus ei'. Septimo aūt āno sabbatū erit tre requietiōis domini. Agrū nō seres. vineā nō putabis Que spōte gignet hum' non metes et vuas ꝓmitiaꝝ tuaꝝ nō colliges q̄si vindemiā. Ann' ei' requietiōis tre ē. Sed erūt vob⁹ in cibū tibi ⁊ suo tuo. ancille ⁊ mercēnario tuo. ⁊ aduene q̄ pegrinat' apud te. Jumentis tuis ⁊ pecoribus oīa q̄ nascūt' ꝑ'bebūt cibū. Numerabis q̄z tibi septez hebdomadas ānoꝝ. i. septies septē. q̄ fit' faciūt q̄dragintanouē. ⁊ clāges buccina mēse septimo decima die mēsis ꝓpitiationis tpe in vniūsa tra vra. Sctificabisq̄ ānū q̄nq̄gesimū. ⁊ vocab' remissionē cūctis hītatoribus tre tue. Jpe est enī iubile'. Reūtet' hō ad possessionē suā. et vnusquisq̄ rediet ad familiā ꝑstinā. q̄z iubileus ē ⁊ q̄nq̄gesim' ān'. Nō seretis atz metet'. spōte in agro nascētia. ⁊ ꝓmitias vindemie nō colliget': ob sctificatōnē iubilei: sed statim ablata comedetis. Anno iubilei rediēt omnes ad possessiones suas. Quādo vendes quippiam ciui tuo vel emes ab eo. ne contristes fratrem tuum: sed iuxta numerū annoruz iubilei emes ab eo. ⁊ iuxta supputatiōez frugum vendet tibi. Quanto plus anni remanserint post iubileum. tāto crescet et precium: quanto minus temporis numeraueris. tanto minoris ⁊ emptio constabit. Tempus enim frugum vēdet tibi. Nolite affligere contribules

vr̃os:sed timeat vnusq̃sq; dn̄m suum: qz ego dn̄s deus vester. Facite p̄cepta mea & iudicia custodite, & implete ea vt habitare possitis in terra absq; vllo pauore. & gignat vob̄ humus fructus suos q̃b vescamī vsq; ad saturitatē: nullius īpetum formidātes. Q; si direritis quid comedem? anno septimo si nō seuerim? neq; collegerim? fruges nr̄as: dabo bn̄dictiōem meā vobis anno sexto, & faciet fructus triū annor̄: seretisq; anno octauo & comedetis veteres fruges vsq; ad nonū annū, donec noua nascant edetis vetera. Terra q̃; nō vendet in ꝑpetuum quia mea est, & vos aduene & coloni mei estis. Cūctā regio possessiōis vr̄e sub redemptionis ꝯditiōe vendet. Si attenuat' frater tuus vēdiderit possessiūcula suā & voluerit ꝓpinquus eius: pōt redimere qđ ille vēdiderat. Sinaūt nō habuerit ꝓximū, & ipe pecuniā ad redimē dum potuerit inuenire: cōputabuntur fruct' ex eo tpe q̃ vēdidit, & qđ reliquus est, reddz emptori ficq; recipiet possessionē suā. Q; si nō inuenerit man' eius vt reddat pecuniā: hēbit emptor qđ emerat vsq; ad annū iubileū. In ipo ei oīs venditio redibit ad dn̄m & ad possessorē ꝓpriū. Qui vēdiderit domū ītra vrbis muros: hēbit lr̄am redimēdi donec vnus impleat annus. Si nō redemerit & anni circulus fuerit euolut', emptor possidebit eā & posteri eius in ꝑpetuū, & redimi nō poterit etiā in iubileo. Sinautē in villa fuerit domus q̃ muros nō hēt: agror̄ iure vendet. Si ante redēpta nō fuerit: in iubileo reūtet ad dn̄m suum: Ędes leuitarū q̃ in vrbib̄ sunt: semper ꝓprium redimi. Si redempte non fuerint, in iubileo reūtent ad dominos: qz dom' vrbiū leuitarū ꝓ possessiōib̄ sunt int' filios isr̄l. Suburbana aūt eor̄ nō venant: qz possessio sempit̄na ē. Si attenuatus fuerit frater tuus & īfirm' manu, & suscepis eū q̃si aduenā & pegrinū, & vixerit tecū: ne accipias vsuras ab eo, nec āplius q̃z dedisti. Time deū tuū vt viuere possit frater tuus apud te. Pecuniaz tuā nō dabis ei ad vsurā, & frugum supabūdantiā nō exiges. Ego dn̄s deus vr̄ qui eduxi vos de terra egypti: vt darem vobis terrā chanaan & essem vester de'.

Si pauptate cōpulsus vendiderit se tibi frater tuus: non eū oppr̄imes seruitute famulor̄: sed q̃si mercennarius et colonus erit: Vsq; ad annū iubileū operabit apd te, & postea egrediet cū liberis suis, & reuertet ad cognatiōem & ad possessiōem patrū suor̄. Dei enī sui sunt, & ego eduxi eos de terra egypti: Non veneāt ꝯditione seruor̄. Ne affligas eum ꝓ potētiam, sed metuito deū tuum. Seruus & ancilla sint vobis de nationib̄ q̃ in circūitu vr̄o sunt, & de aduenis qui peregrinātur apud vos vel qui ex his nati fuerint in tra vr̄a. Vos hēbitis famulos, & hereditario iure transmittetis ad posteros, ac possidebitis in eternū. Fratres aūt vr̄os filios isr̄l: ne opprimatis ꝓ potētiā. Si inualuerit apud vos manus aduene aū peregrini, & attenuatus frater tuus vendiderit se ei: aut cuicq; de stirpe eius, post venditiōem potest redimi. Qui voluerit ex fratrib̄ suis redimet eū, & patruus & patruel' & ꝓsanguineus & affinis. Sinautē & ipse potuerit redimz se: supputatis dumtaxat annis a tpe venditionis sue vsq; in annū iubileū, & pecunia q̃ venditus fuerat iuxta ānor̄ numerū, & ratione mercēnarij supputata. Si plures fuerint ānī q̃ remanent vsq; ad iubileū ꝓm hos reddet & ꝓpriū, si pauci, ponet rationē cū eo iuxta ānor̄ nūer̄, & reddet emptori qđ reliquū est ānor̄ quib̄ āte fuiuit mercedib̄ imputatis. Nō affliget eū violēter in ꝓspectu tuo. Q; si ꝓ hec redimi non potuerit anno iubileo egrediet cum liberis suis Dei enī sunt serui filij isr̄l, q̃s eduxi de terra egypti.

XXVI

Ego dn̄s de' vr̄. Nō facietis vobis idolū & sculptile nec titulos eriget, nec īsignē lapidē ponet, in terra vr̄a vt adorr̄etis eū. Ego enī sum dn̄s deus vester. Custodite sabbata mea, & pauete ad sanctuarium meuz

Ego dñs. Si in preceptis meis ambu
laueritis ⁊ mãdata mea custodieritis ⁊
feceritis ea: dabo vob pluuias tempib
suis: ⁊ terra gignet germẽ suũ. ⁊ pomis
arbores replebũtur. Apprehẽdet messiũ
tritura vindemiã. ⁊ vindemia occupa
bit sementẽ. ⁊ comedetis panẽ vsq in
saturitate. ⁊ absq pauore habitabitis i
terra vra. Dabo pacem in finib vestris
dormietis. ⁊ nõ erit qui exterreat. Auferã
malas bestias. ⁊ gladius nõ trãsibit ter
minos vros. Persequemini inimicos
vros. ⁊ corruẽt coram vob. Persequẽt̃ qn
q de vris centũ alienos. ⁊ centũ de vob
decẽ milia. Cadẽt inimici vri gladio in
conspectu vro. Respiciã vos ⁊ crescere
faciã mltiplicabimini. ⁊ firmabo pactuz
meum vobiscuz. Comedetis vetustissi
ma veterũ ⁊ vetera nouis supuenienti
bus proijcietis. Ponam tabernaculuz
meũ in medio vestri. ⁊ non abijciet vos
aĩa mea. Ambulabo inter vos. ⁊ ero de⁹
vester. vosq eritis pplus meus. Ego do
min⁹ deus vester qui eduxi vos de terra
egyptioz ne seruiretis eis. ⁊ qui cõfregi ca
tenas ceruicũ vrazt vt incederetis erecti.
Q si nõ audieritis me. nec feceritis oĩa
mãdata mea. sed spreueritis leges me
as. ⁊ iudicia mea detẽpseritis vt nõ facia
tis ea q a me cõstituta sunt: ⁊ ad irritũ p
ducatis pactũ meũ: ego hoc facã vob
Visitabo vos velociter in egestate ⁊ ar
dore. qui cõficiat oculos vestros. ⁊ consu
mat aĩas vras. Frustra seretis semen
tem. q ab hostib devorabitur. Ponã fa
ciem meã contra vos. ⁊ corruetis coram ho
stib vris. ⁊ subijciemini his qui odert
vos. Fugietis nemine persequẽte. Sin
aũt nec sic obedieritis mihi. addam cor
reptiões vestras septuplũ propter peccata
vra. ⁊ superbiã duritie vre. Dabo q
vobis celũ desup sicut ferrũ: ⁊ terrã ene
am. Consumet incassuz labor vester. nõ
proferet terra germen: nec arbores poma
prebebunt. Si ambulaueritis ex aduso
mihi: nec volueritis audire me: addam
plagas vestras vsq in septuplum propter
peccata vra. Emittãq in vos bestias agri
que deuorãt vos ⁊ pecora vra. ⁊ ad pau
citatem cuncta redigant: deserteq fient
vie vre. Q si nec sic volueritis recipe di
sciplinã. sed ambulaueritis ex aduso mi
hi: ego q̃q contra vos aduersus incedã. ⁊ p
cutiã vos septies propter pctã vra. indu
camq super vos gladium vltoremq fede
ris mei. Cumq profugeritis in vrbes. mit
tã pestilentiam in medio vestri. ⁊ trade
mini in manib hostiuz postq confregero
baculum panis vestri. ita vt decẽ mulie
res in vno clibano coquãt panes ⁊ red
dãt eas ad pondus ⁊ comedetis ⁊ nõ sa
turabimini. Sinautem nec per hec au
dieritis me: sed ambulaueritis contra me
⁊ ego incedã aduersus vos in furore cõ
trario: ⁊ corripiam vos septem plagis
propter pctã vestra: ita vt comedatis car
nes filioz vroz ⁊ filiarum vestrarũ. De
struã excelsa vra: ⁊ simulacra confringam
Cadetis int̃ ruinas idoloz vroz. ⁊ abo
minabit̃ vos aĩa mea intãtuz vt vrbes
vras redigã in solitudinẽ. ⁊ deserta faci
am scũaria vra. nec recipiã vltra odorẽ
suauissimũ. dispergãq terrã vram. ⁊ stu
pebũt sup ea inimici vri cũ hitatores il
lius fuerint. Vos aũt dispgã in gẽtes.
⁊ euaginabo post vos gladiũ: eritq terra
vestra deserta. ⁊ ciuitates vestre dirute.
Tunc placebunt terre sabbata sua cun
ctis diebus solitudinis sue. Quando
fueritis in terra hostili: sabbatizabit ⁊ re
q̃escet i sabbatis solitudis sue: eo q nõ
requieuerit in sabbatis vris. qñ habita
batis in ea. Et qui de vob remanserint
dabo pauorẽ in cordib eoz in regiõib
hostiũ. Terrebit eos sonitus folij volã
tis. ⁊ ita fugient q̃si gladiũ. Cadent nul
lo sequente: ⁊ corruẽt singuli super fra
tres suos quasi bella fugientes. Nemo
vim inimicis audebit resistere. Peribi
tis inter gentes. ⁊ hostilis vos terra dsu
met: Q si ⁊ de his aliq remãserit: tabe
scẽt in iniq̃tatib suis in tra ĩmicoz suoz
⁊ ppt̃ pctã patrũ suoz ⁊ sua affligẽt̃ vo
nec confiteãt iniq̃tates suas ⁊ maioz suoz
q̃b ꝓuaricati sũt i me. ⁊ ãbulauerit er ad
uerso mihi. Ambulabo igit̃ ⁊ ego ꝓ eos

q̃ inducã illos in terrã hostilẽ. donec erubescat incircũcisa mẽs eoꝝ. Tũc orabũt p iniquitatibꝫ suis. q̃ recordabor federis mei qd̃ pepigi cũ iacob q̃ ysaac q̃ abraã. tre q̃z memor ero: q̃ cũ relicta fuerit ab eis. cõplacebit sibi in sabbatis suis: patiẽs solitudinẽ ꝓpter illos. Ipsi vo rogabunt p peccatis suis: eo q̃ abiecerit iudicia mea q̃ leges meas despexerint. Attñ etiã cuz essent in terra hostili. nõ penitus abieci eos: neq̃ sic despexi vt ꝯsumerenr̃. q̃ irritũ facere pactũ meũ cum eis. Ego enim sum dñs deus eoꝝ. q̃ recordabor federis mei priꝫstini: qñ eduxi eos ꝺ terra egypti in ꝯspectu gentiũ vt essem deus eorum Ego dñs deus. Hec sunt iudicia atq̃ precepta q̃ leges qs dedit dñs inter se q̃ inr̃ filios isrl̃ in mõte sinai p manũ moysi.

LOcutusq̃ est dñs ad moysen dicẽs: Loqre filijs israel q̃ dices ad eos: Hõ qui votũ fecerit q̃ spopõderit deo aiaz suã: sub estimatiõe dabit pciũ. Si fuerit masculus a vicesimo ãno vsq̃ ad sexagesimũ ãnũ. dabit q̃nq̃ginta siclos argẽti ad mẽsurã sanctuarij: si mulier. triginta. A quinto aũt ãno vsq̃ ad vicesimũ. masculus dabit viginti siclos: femina decem. Ab vno mẽse vsq̃ ad ãnũ q̃ntũ: ꝑ masculo dabunt̃ q̃nq̃ sicli. ꝑ femina tres. Sexagenarij q̃ vltra masculus dabit q̃ndeciz siclos: femia decẽ. Si pauꝑ fuerit q̃ estimatiõem reddere nõ valebit: stabit coraꝫ sacerdote. q̃ q̃ntũ ille estimauerit q̃ videbit eũ posse reddere tñ dabit. Aial autẽ qd̃ immolari potest dño siqs vouerit. scm̃ erit q̃ mutari nõ poterit. i. nec meli' malo nec peius bono. Q̃ si mutauerit q̃ ipsum qd̃ mutatũ est. q̃ illud ꝑ q̃ mutatũ est ꝓfectum erit dño. Aial immũdũ qd̃ immolari dño nõ põt si qs vouerit adducet̃ añ sacerdotẽ. qui diiudicãs vtrũ bonũ an malũ sit. statuet pciuz. Q̃ si dare voluerit qui offert. addet sup estimatiõez q̃ntã ptẽ. Hõ si vouerit domuz suã q̃ scificauerit dño: ꝓsiderabit eã sacerdos vtr̃ bona an mala sit. q̃ iuxta pciũ qd̃ ab eo fuerit ꝓstitutũ venundabitur:

Sinaũt ille qui vouerat voluerit redimere eã. dabit q̃ntã ptẽ estimatiõis supq̃ hẽbit domũ: Q̃ si agr̃ possessionis sue vouerit q̃ ꝓsecuerit dño. iuxta mẽsurã semẽz estimabit̃ pecuniũ. Si triginta modijs hordei seritr̃ ira. q̃nq̃gĩta sicli venũdet̃ argẽti. Si statim ab ãno incipiẽtis iubilei vouerit agrũ: q̃nto valere põt. tanto estimabit̃. Sin autẽ post aliq̃ntulum tps: supputabit sacerdos pecuniã iuxta annoꝝ qui reliqui sunt nũer̃ vsq̃ ad iubileũ. q̃ detrahet̃ ex precio. Q̃ si voluerit redimere agr̃ ille q̃ vouerat. addet q̃ntã ptez estimate pecunie q̃ possidebit eam: Sin autẽ noluerit redimere. sed alteri cuilibet fuerit venũdat'. vltra eũ qui vouerat redimere nõ poterit. qz cum iubilei venerit dies: scificat' erit dño. q̃ possessio ꝓsecrata ad ius ptinet sacerdotum. Si ager emptus est q̃ nõ de possessione maioꝝ sanctificatus fuerit dño: supputabit sacerdos iuxta annoꝝ numer̃ vsq̃ ad iubileũ preciũ. q̃ dabit ille qui vouerat eum dño. In iubileo aũt reuertet̃ ad priorẽ dñm qui vendiderat eum q̃ hũerat in sortẽ possessiõis sue. Omnis estimatio sicli sanctuarij ponderabit̃. Siclus viginti obolos habet. Primogenita q̃ ad deum ptinẽt nemo sanctificare poterit q̃ vouere. Siue bos siue ouis fuerit: dñi sunt. Q̃ si immũdũ est aial redimet qui obtulit iuxta estimationẽ suam. q̃ addet q̃ntã ptẽ pcij. Si redimere noluerit vẽdet̃ alteri. q̃ntũcũq̃ fuerit ante estiatũ. Oẽ qd̃ dño ꝓsecr̃tur siue hõ fuerit siue aial siue ager. nõ veniet nec redimi potit. Quicqd semel fuerit ꝓsectum scm̃ scoꝝ erit dño. Et oĩs ꝓsectio q̃ offertur ab hoie nõ redimet̃. sz morte morietr̃ Oẽs decime tre siue de pomis arboꝝ sive de frugibꝫ dñi sunt. q̃ illi scificantur. Si qs aũt voluerit redimere decimas suas addet q̃ntã ptẽ eaꝝ. Oĩm decimaꝝ bouis q̃ ouis q̃ capre q̃ sub pastoris vga trãseũt: q̃cqd decimus venerit scificabit̃ dño nõ eligetr̃ nec bonũ nec malũ nec altero cõmutabit̃. Siqs mutauerit q̃ qd̃ mutatũ ẽ. q̃ ꝑ q̃ mutatũ ẽ scificabit̃ dño

lia quingenti q̄nq̄ginta. Leuite autē nō
sunt numerati int filios isrl'. Sic enim
p̄cepat dñs moysi. Fecerūtq; filij isrl' iu
xta oīa que mādauerat dñs. Castrame
tati sunt p turmas suas. ⁊ profecti per
familias ac domos patr̄ suor̄. III

Hē sunt generatiōes aarō ⁊ moy
si in die q̄ locut⁹ est dñs ad moy
sen in mōte sinai. ⁊ l̄ nōia filio
rū aarō. ℙrimogenitus eius nadab: de
inde abiu ⁊ eleaçar ⁊ ythamar. Hec no
mina filior̄ aaron sacerdotuz qui vncti
sunt. ⁊ q̄rū replete ⁊ ꝯsecte man⁹ vt sac̄
dotio fungerent. Mortui sunt enim na
dab ⁊ abiu cum offerēt ignē alienuz in
cōspectu dñi: in deserto sinai absq; liberis
functiq; sunt sacerdotio eleaçar ⁊ ythā
mar coram aarō p̄re suo. Locutusq; ē dñs
ad moysen dicens: Applica tribū leui. ⁊
fac stare in ꝯspectu aarō sac̄dotis vt mi
nistrent ei ⁊ excubent ⁊ obseruent quic
quid ad cultum pertinet multitudinis
coram tabernaculo testimonij ⁊ custodiāt
vasa tabnaculi. Fuiēt⁹ in mīsterio eius
Dabisq; dono leuitas aaron ⁊ filijs ei⁹
quib⁹ traditi sunt a filijs isrl'. Aarō aūt
⁊ filios eius ꝑstitues sup cultū sacerdo
tij. Extraneus qui ad ministrādū accesse
rit. morie⁹. Locutusq; est dñs ad moy
sen dicēs: Ego tuli leuitas a filijs israel
pro oī primogenito qui aperit vuluā in fi
lijs isrl'. erūtq; leuite mei. Meū est enim
oē primogenitū. Ex q̄ percussi ōmogeni
tos in tra egypti: sc̄ificaui mihi quicq̄d
p̄mū nascit in isrl'. Ab hoīe vsq; ad pec⁹
mei sunt. Ego dñs. Locutusq; est dñs
ad moysen in deserto sinai dicens: Nu
mera filios leui p domos patrū suor̄ ⁊
familias. oēm masculū ab vno mense ⁊
sup̄. Numerauit moyses vt p̄cepat dñs
⁊ inuēti sunt filij leui p nōia sua: gerson
⁊ caath ⁊ merari. Filij gerson: lebni ⁊ se
mei. Filij caath: amram ⁊ iessaar. hebrō
⁊ oziel. Filij merari: mooli ⁊ musi. Hę
gerson fuere familie due: lebnitica ⁊ se
meitica. q̄rum nūerat⁹ est ꝑplus sexus
masculini ab vno mense ⁊ sup̄: septem
milia quingenti. Hi post tabernaculuz
metabunt ad occidētē sub ꝓncipe helia
saph filio iahel. ⁊ habebūt excubias i ta
bernaculo federis: aīpm tabernaculuz et
opimētū eius. tentoriū q̄ trahit ante
fores tecti federis ⁊ cortinas atrij. tēto
riū q̄z q̄ appendit in introitu atrij tab
naculi. ⁊ quicquid ad ritū altaris ptinz:
funes tabernaculi ⁊ oīa vtēsilia ei⁹. Cog
tio caath hēbit ꝑplos amramitas ⁊ iel
saaritas et hebronitas ⁊ ozielitas: Hę
sunt familie caathitarū. recēsite p nōia
sua oēs generis masculini ab vno men
se ⁊ sup̄ octo milia sexcenti: Habebūt ex
cubias sancturij ⁊ castrametabūtur ad
meridianā plagā. ℙrincepsq; eorū erit
helisaphā filius oziel ⁊ custodiāt arcam
mēsamq; ⁊ cādelabr̄ altaria ⁊ vasa san
ctuarij in quib⁹ ministrāt ⁊ velū. cūctā
q̄z huiuscemodi supellectilē. ℙrinceps
aūt ꝓncipū leuitarū: eleaçar filius aa
ron sacerdotis erit sup excubitores cu
stodie sanctuarij. At vero ō merari erūt
ꝑplī moolite ⁊ musite. recēsiti per nōia
sua oēs generis masculini ab vno men
se ⁊ sup̄ sex milia ducēti. ℙrinceps eor̄
suriel filius abiael in plaga septētriona
li castrametabūt. Erit sub custodia eor̄
tabule tabernaculi ⁊ vectes ⁊ colūne ac
bases earū. ⁊ oīa q̄ ad cultū huiuscemōi
ptinēt: colūneq; atrij p circūitū cū basi
bus suis: ⁊ paxilli cū funib⁹: Castrame
tabūtur ante tabernaculuz federis. i. ad
orientalē plagā. moyses ⁊ aarō cuz filijs
suis. hūtes custodiā scūarij i medio filio
rū israel. Quisquis alien⁹ accesserit: mo
riet. Oēs leuite q̄s nūerauerūt moyses
⁊ aaron iuxta p̄ceptū dñi p familias su
as in genere masculino a mense vno et
sup̄. fuerūt viginti duo milia. Et ait do
min⁹ ad moysen. Nūera primogenitos
sexus masculini de filijs isrl' ab vno mē
se ⁊ sup̄. ⁊ hēbis summaz eor̄. Tolleq;
leuitas mihi p oī primogenito filior̄q;
isrl'. Ego sum dñs. Et pecora eor̄ p vni
uersis primogenitis pecor̄ filior̄ israel.
Recēsuit moyses sic̄ p̄cepat dñs primo
genitos filior̄ isrl'. ⁊ fuerūt masculi per
nōia sua a mense vno ⁊ sup̄. viginti duo

ꝛ non redimetur. Hec sunt precepta q̄ mandauit dominus moysi ad filios isrl̄ in monte sinai.

Explicit liber Leuiticus. Incipit vaiedabber.id est.liber Numeri.Capm. I

Locutusqz ē dñs mnus ad moysen in deserto sinai in tabnaclo federis pma die mēsis secūdi anno alto egressionis eoꝝ ex egypto dicens: Tollite summā vniuse ꝯgregationis filioꝝ israel p cognatiōes ꝛ domos suas.ꝛ noia singuloꝝ.quicquid sexus est masculini a vicesimo anno ꝛ supꝫ.oim viroꝝ fortiū ex israel:ꝛ numerabitis eas p turmas suas tu ꝛ aaron: erūtq; vobiscū principes tribuū ac domoꝝ in cognationibꝫ suis: q̄ꝝ ista sunt noia. De tribu ruben:elysur filius sedeur. De tribu symeon: salamihel filius surisaddai. De tribu iuda :naason filꝰ aminadab. De tribu ysachar: nathanael filius suar. De tribu çabulō eliab filꝰ helō .Filioꝝ autē ioseph de tribu ephraiz.elisama filꝰ ammiud. De tribu manasse:gamalihel filius phadassur De tribu beniamin:abidan filꝰ gedeonis. De tribu dan:abiezer filꝰ amisaddai. De tribu aser: phegiel filꝰ ochran. De tribu gad :heliasaph filꝰ duel . De tribu neptalim:ahira filꝰ enan. Hi nobilissimi principes multitudis p tribꝫ ꝛ cognatiōes suas ꝛ capita exercitus isrl̄ q̄s tulerūt moyses ꝛ aaron cū oi vulgi multitudie.ꝛ ꝯgregauerunt primo die mēsis secūdi recensentes eos p cognatōnes ꝛ domos ac familias.ꝛ capita ꝛ nomina singuloꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝫ: sicut precepat dñs moysi. Numeratiqz sunt in deserto sinai de ruben primogenito israelis p generationes ꝛ familias ac domos suas ꝛ noia capitū singuloꝝ oē qd̄ sexus est masculini a vicesimo anno ꝛ supꝫ pcedētiū ad bellū :q̄dragītasex milia quigenti. De filijs symeon per generationes ꝛ familias ac domos cognationū suarū recēsiti sunt p noia ꝛ capita singuloꝝ.omne qd̄ sexus est masculini a vicesimo anno ꝛ supꝫ pcedentiū ad bellū:quinq̄gintanouez milia trecenti. De filijs gad p generatiōes ꝛ familias ac domos cognationū suaꝝ recēsiti sunt p nomia singuloꝝ a vigīti annis ꝛ supꝫ oēs qui ad bella pcederāt:q̄dragintaq̄n qz milia sexcēti quinq̄ginta. De filijs iuda p generationes ꝛ familias ac domos cognationū suaꝝ p noia singuloꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝫ oēs qui poterāt ad bella pcedere.recēsiti sunt : septuagintaq̄tuoꝝ milia sexcēti. De filijs ysachar per generationes ꝛ familias ac domos cognationū suarū p noia singuloꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝫ oēs qui ad bella pcederent.recēsiti sunt quinquagintaq̄ttuoꝝ milia q̄dringenti. De filijs çabulon per generataones ꝛ familias ac domos cognationū suarū:recēsiti sunt p noia singloꝝ a vicesimo āno ꝛ supꝫ oēs qui poterāt ad bella pcedere:quinq̄gintaseptem milia q̄dringenti. De filijs ioseph filiorū ephraī p generationes ꝛ familias ac domos cognationū suarū recēsiti sunt p noia singuloꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝫ. oēs qui poterāt ad bella pcedere:q̄dragīta milia quingenti. Porro filioꝝz manasse per generationes ꝛ familias ac domos cognationuz suarū :recensiti sunt per noia singuloꝝ a viginti annis ꝛ supꝫ oēs qui poterant ad bella pcedere:trigītaduo milia ducēti. De filijs beniamin per generationes ꝛ familias ac domos cognationū suarū .recensiti sunt noibus singuloꝝ a vicesimo āno ꝛ supꝫ.omnes qui poterāt ad bella pcedere:trigintaq̄nqz milia q̄dringenti. De filijs dan p generatiōes ꝛ familias ac domos cognationum suarū.recēsiti sunt noibꝫ singulorū a vicesimo anno ꝛ supꝫ.oēs qui poterāt ad bella pcedere: sexagītaduo milia septingenti. De filijs aser p generationes ꝛ familias ac domos cognationum suarū recēsiti sunt p noia singuloꝝ a vicesimo anno ꝛ supꝫ.oēs qui poterant ad bella procedere:q̄draginta milia ꝛ mille quigēti. De filijs neptalim p gñatiōes

ꝛ familias ac domos cognationū suarū
recēsiti sunt noīb singulor a vicesimo
anno ꝛ sup. oēs qui poterāt ad bella pce
dere: quinq̄gītatria milia q̄dringēti. Hi
sunt qs nūerauerūt moyses ꝛ aaron ꝛ
duodeciz p̄ncipes isr̄l. singlos p domos
cognationū suaꝝ. Fuerūtq oēs filij isr̄l
p domos ꝛ familias suas a vicesimo an
no ꝛ sup qui poterāt ad bella procedere:
sercēta tria milia virorū q̄ngēti q̄nq̄gin
ta. Leuite aūt in tribub familiarū sua
rū nō sunt nūerati cū eis. Locutusq est
dns ad moysen dicēs: Tribuz leui noli
nūerare: neq ponies sūmā eoꝝ cuz filijs
isr̄l: sz ostitues eos sup tabnaculū testi
monij ꝛ cūcta vasa eius. ꝛ quicq̄d ad ce
rimonias ptinet. Ipi portabunt tabna
culū ꝛ oīa vtēsilia eius. ꝛ erūt in mīste
rio ac p gyrū tabnaculi metabunt. Cuz
p̄ficiscēdū fuerit ponēt leuite taberna
culū. cuz castrametāda erigēt. Quisq̄s
extr̄nor accesserit occidet. Metabunt āt
castra filij isr̄l. vnusquisq p turmas et
cuneos atq exercitū suuz. Porro leui
te p gyrū tabnaculi figēt tētoria. ne fiat
indignatio sup mīltitudinē filioꝝ isr̄l. et
ercubabūt in custodijs tabnaculi testi
monij. Fecerunt g filij israel iuxta oīa q̄
preceperat dns moysi. II

Locutusq ē dns ad moysen et
aarō dicēs: Sigl̄i p turmas sig
atq vexilla ꝛ domos cogtionuz
suarū castrametabunt filij isr̄l. p gyruz
tabernaculi federis. Ad orientem iudas
figet tētoria p turmas exercit⁹ sui: erit
q̄ princeps filioꝝ eius naason fil⁹ ami
nadab. ꝛ oīs de stirpe eius sūma pugnā
tiū septuagītaq̄ttuoꝝ milia sercēti. Ju
xta eū castrametati sunt de tribu ysach
ar. q̄rū princeps fuit nathanael fil⁹ suar
ꝛ oīs numer⁹ pugnatoꝝ eius quinq̄gin
taq̄ttuoꝝ milia q̄dringenti. In tribu ca
bulō p̄nceps fuit heliab filius helō: om
nisq de stirpe eius exercit⁹ pugnatoruz
quinq̄ginta septem milia q̄dringenti.
Omnūsi qui in castris iude annumerati
sunt. fuerūt centū octogintasex milia q̄
dringenti ꝛ p turmas suas primi egre
dient. In castris filioruz ruben ad meri
dianā plagā erit p̄nceps elysur filius le
cur. ꝛ cūctus exercitus pugnatoꝝ eius
qui nūerati sunt q̄dragintasex milia q̄n
genti. Juxta eū castrametati sunt de tri
bu symeō. q̄z p̄nceps fuit salamihel fili
us surisaddai. ꝛ cūctus exercit⁹ pugtoꝝ
eius qui numerati sunt q̄nq̄gintanouē
milia trecēti. In tribu gad p̄nceps fuit
helyasaph filius duel. ꝛ cunctus exercit⁹
pugnatoꝝ eius qui nūerati sunt q̄dra
gintaq̄tuoꝝ milia sercēti quinquaginta.
Oēs qui recēsiti sunt in castris rubē cē
tū q̄nq̄ginta milia ꝛ mille q̄dringēti q̄n
q̄ginta: p turmas suas in secūdo loco p
ficiscēt. Leuabit aūt tabnaculū testimo
nij p officia leuitarum ꝛ turmas eoruz.
Quō erigēt. ita ꝛ ponēt. Singuli p
loca ꝛ ordines suos p̄ficiscent. Ad occi
dentalē plagā erūt castra filioꝝ ephraiz:
q̄rū p̄nceps fuit helisama filius ammiud
Cūctus exercitus pugnatoꝝ ei⁹ qui nu
merati sunt: q̄dragīta milia quingenti.
Et cū eis tribus filioꝝ manasse. q̄z p̄n
ceps fuit gamaliel fil⁹ phadassur: cūct⁹
q̄z exercit⁹ pugtoꝝ ei⁹ qui nūerati sunt
trigītaduo milia ducēti. In tribu filio
rū beniamī p̄nceps fuit abidan, fil⁹ ge
deonis. ꝛ cūctus exercit⁹ pugtoꝝ ei⁹ qui
recēsiti sunt. trigintaq̄ngz milia q̄dring
gēti. Oēs q nūerati suut ī castr̄, ephra
im cētūocto milia cētuz p turmas suas
tertij p̄ficiscēt. Ad aq̄lonē ptē castrame
tati sunt filij dan. q̄z p̄nceps fuit abie
zer fil⁹ amisaddai. Cūct⁹ exercit⁹ pugꝝ
toꝝ ei⁹ qui nūerati sunt. septagnitaduo
milia septīgēti. Juxta eū fixere tētoria
de tribu aser: q̄z p̄nceps fuit phegiel fili
us ochzan. Cūct⁹ exercit⁹ pugtoꝝ eius
qui nūerati sunt q̄dragīta milia ꝛ mille
q̄ngēti. De tribu filioꝝ neptalī p̄nceps
fuit ahira fil⁹ enan. Cūct⁹ exercit⁹ pug
toꝝ eius q̄nq̄gintatria milia q̄dringēti.
Oēs qui nūerati sunt ī castris dan. fue
rūt centū quinq̄gintaseptem milia sex
cēti. ꝛ nouissim p̄ficiscent. Hic nūerus
filioꝝ israel p domos cognationū suarū
ꝛ turmas diuisi exercit⁹: sexcēta tria mi

milia ducēti septuagītatres Locutusq; est dñs ad moysen dicēs: Tolle leuitas p primogenitis filiorꝫ isrl̄. & pecora leuitarꝫ p pecoribꝫ eorꝫ. eruntq; leuite mei. Ego sum dñs. In pcio aūt ducentorꝫ septuagintatriū qui excedūt numerū leuitarꝫ de primogenitis filiorꝫ isrl̄. accipies q̄nq; siclos p singula capita: ad mensurā sanctuarij. Siclus habet viginti obolos. Dabisq; pecuniā aarō & filijs ei⁹: p cīū eorū qui sup̄ sunt. Tulit igit moyses pecuniā eorꝫ qui fuerāt ampli⁹. & q̄s redemerat a leuitis p primogenitis filiorū isrl̄: mille trecētorꝫ sexagīta q̄nq; siclorꝫ iurta pōdus scūarij. & dedit eā aarō & filijs ei⁹ iurta ꝝbū qđ pcepat sibi dñs

LOcutusq; est dñs ad IIII moysen & aarō dicēs: Tolle summā filiorꝫ caath ō medio leuitarū p domos & familias suas a tricesimo āno & sup̄ vsq; ad quinq̄gesimū annuz: oīm qui ingrediunt̄ vt stēt & ministrēt in tabernaculo federis. Hic est cult⁹ filiorū caath. Tabernacl̄m federis & scīa scōrꝫ ingredient̄ aarō & filij ei⁹ q̄n mouenda sunt castra. & deponēt velū qđ pendet añ fores inuoluētq; eo arcā testimonij & operiēt rursum velamīe hyacinthinarū pelliū: extēdentq; desup̄ palliū totū hyacinthinū & inducēt vectes. Mensam q̄z p positionis inuoluēt hyacinthino pallio & ponēt cum eo thuribula & mortariola cyathos & crateras ad liba fundēda. Sp̄a nes sp̄ in ea erūt. Extēdentq; desup̄ palliū coccineū qđ rursum opiēt velamēto hyacinthinarū pelliū. & inducēt vectes. Sumēt & palliū hyacinthinū q̄ opient cādelabrū cū lucernis & forcipibꝫ suis & emūctoriis & cūctis vasis olei q̄ ad pcinādas lucernas necria sunt. & sup̄ omnia ponēt opimētuz hyacinthinarꝫ pellium & inducēt vectes. Altare quoq; aureuz inuoluēt hyacinthino vestimento. & extendent desup̄ opimētū hyacinthinarū pelliū: inducentq; vectes. Oīa vasa quibus ministrāt in scūario inuoluēt hyacinthino pallio. & extendēt desup̄ opimētū hyacinthinarꝫ pelliū inducentq; vectes.

Sed & altare mūdabūt cinere. & inuoluēt illō purpureo vestimēto: ponētq; cū eo oīa vasa quibꝫ in misterio ei⁹ vtunt̄ id ē igniū receptacula. fuscinulas ac tridētes. uncinos & batilla. Cūcta vasa altaris opient simīl velamīe hyacinthinarū pelliū. & inducēt vectes. Cūq; inuoluerint aarō & filij eius scūariū & oīa vasa eius in cōmotiōe castrorꝫ. tunc intrabūt filij caath vt portēt inuoluta. & non tāgent vasa scūarij ne moriantur. Hec sunt onera filiorꝫ caath in tabernaculo federis sup̄ q̄s erit eleazar filius aarō sacerdotis: ad cuius ptinet curā oleū ad pcinādas lucernas & cōpositiōis incēsū & sacrificiū qđ sp̄ offert̄ & oleū unctiōis et quicquid ad cultū tabernaculi pertinet oīmq; vasoꝝ q̄ in scūario sunt. Locutusq; ē dñs ad moysen & aaron dicens. Nolite pdere pl̄m caath de medio leuitarꝫ sed hoc facite eis vt viuāt & nō moriātur si tetigerint scā scōrꝫ. Aarō & filij eius intrabūt. ipsiq; disponent opa singulorꝫ. & diuidēt qđ portare quis debeat. Alij nulla curiositate videāt q̄ sunt i scūario p̄ usq; inuoluāt: alioq̄n morient̄. Locutusq; est dñs ad moysen dicēs: Tolle summā etiā filiorꝫ gerson p domos ac familias & cognationes suas a triginta ānis et sup̄ vsq; ad ānos q̄nq̄ginta. Omnes qui īgrediūtur & ministrāt in tabernaculo federis. Hoc est officiū familie gersonitarꝫ vt portēt cortinas tabernaculi & tectū federis opimētū aliū. & sup̄ oīa velamē hyacinthinū: tēturiūq; qđ pendet in introitu tabernaculi federis cortinas atrij & velū in introitu qđ est añ tabernaculū. Oīa q̄ ad altare ptinēt funiculos & vasa ministerij iubēte aarō & filijs ei⁹ portabūt filij gerson. & sciēt singuli cui ꝺbeāt onera mācipati. Hec ē cult⁹ familie gersonitarꝫ in tabernaculo federis: Erūtq; sub manu ythamar filij aarō sacdotis. Filios q̄z merari p familias & domos patrū suorū recēsebis a triginta annis & sup̄ vsq; ad annos q̄nq̄ginta: oēs qui īgrediunt̄ ad officiū ministerij sui & cultū federis testimonij. Hec sunt onera eorꝫ. Portabūt

tabulas tabnaculi ⁊ vectes eius. colum
nas ac bases eaꝝ. colũnas q̃z atrij p cir
cũitũ cum basib⁹ ⁊ paxillis ⁊ funib⁹ su
is. Oia vasa ⁊ suppellectilẽ ad numerũ
accipiẽt. ficq̃z portabũt. Hoc est officiuz
familie merarit aꝝ ⁊ mĩsteriũ in taberna
culo federis: erũtq̃z sub manu ythamar
filij aarõ sacdotis. Recẽsuerũt igit̃ moy
ses ⁊ aaron ⁊ pncipes synagoge filios ca
ath p cognationes ⁊ domos pr̃m suoꝝũ
a triginta annis ⁊ sup̃ vsq̃z ad annũ q̃nq̃
gesimũ. oẽs qui ingrediunt̃ ad mĩsteri
uz tabernaculi federꝭ. ⁊ inuẽti sunt duo
milia septingẽti quinq̃ginta. Hic ẽ nũe
rus ppl̃i caath qui intrãt tabernaculũ fe
derꝭ. Hos nũerauit moyses ⁊ aarõ iuxta
ꝓmonẽ dñi p manũ moysi. Nũerati sũt
⁊ filij gerson p cogtiões ⁊ domos patrũ
suoꝝ a triginta annis ⁊ sup̃ vsq̃z ad q̃nq̃
gesimũ ãnũ. oẽs qui ĩgrediũtur, vt mi
nistret in tabnaculo federis. ⁊ inuẽti sunt
duo milia sexcẽti triginta. Hic est ppl̃s
gersonitarũ. q̃s nũerauerũt moyses et
aarõ iuxta ꝛbũ dñi. Nũerati sunt ⁊ filij
merari p cognationes ⁊ domos patruz
suoꝝ a trigĩta annis ⁊ sup̃ vsq̃z ad annũ
quinq̃gesimũ. oẽs qui ĩgrediunt̃ ad ex
plẽdos rit⁹ tabnaculi federꝭ. ⁊ ĩuẽti sũt
tria milia ducẽti. Hic ẽ nũer⁹ filioꝝ me
rari: q̃s recẽsuerũt moyses ⁊ aarõ iuxta
ĩpiũ dñi p manũ moysi. Oẽs qui recẽsi
ti sunt de leuitis ⁊ q̃s recẽseri fec̃ ad no
mẽ. moyses ⁊ aarõ ⁊ pncipes isr̃l p cog̃
tiones ⁊ domos pr̃m suoꝝ a trigĩta an
nis ⁊ sup̃ vsq̃z ad annũ quinq̃gesimũ in
grediẽtes ad mĩsteriũ tabernaculi ⁊ one
ra portãda: fuerũt simul octo milia qui
genti octoginta. Juxta ꝛbũ dñi recẽsu
it eos moyses vnũquẽq̃z iuxta officiuz
⁊ onera sua. sic̃ pcepat ei dñs. V

Locutusq̃z ẽ dñs ad moysen di
cens: Præcipe filijs isr̃l. vt eiici
ant de castris oẽm leprosum et
qui semine fluit. pollutusq̃z est sup̃ mor
tuo. Tam masculũ q̃z feminã eiicite de
castris: ne ꝓtaminẽt ea cũ hĩtauerint vo
biscũ. Fecerũtq̃z ita filij isr̃l ⁊ eiecerũt e
os extra castra sic̃ locut⁹ erat dñs moysi

Locutusq̃z est dñs ad moysen dicẽs: Lo
quere ad filios isr̃l: Cuir siue mulier cuz
fecerint ex oĩb⁹ peccatis q̃ solẽt hoĩb⁹ ac
cidere. ⁊ p negligentiã trãsgressi fuerint
mãdatũ dñi atq̃z delĩq̃rint: ꝓfitebuntur
pctm̃ suũ ⁊ reddẽt ipm caput. quintãq̃z
ptẽ desup̃ ei in quẽ peccauerint. Sin ãt
nõ fuerit qui recipiat. dabũt dño ⁊ erit
sacerdotis. excepto ariete qui offerr̃ p ex
piatiõe vt sit placabil̃ hostia. Oẽs q̃z pri
mitie q̃s offert filij isr̃l ad sacerdotẽ pti
nẽt. ⁊ quicq̃d in scũariũ offerr̃ a singul
⁊ tradit̃ manib⁹ sacdotis. ipius erit. Lo
cutusq̃z est dñs ad moysen dicens. Lo
q̃re ad filios isr̃l. ⁊ dices ad eos: Cuir cu
ius vxor errauerit. maritũq̃z ꝓtẽnẽs vxo
rem cũ alĩo viro. ⁊ ꝺ marit⁹ dẽ p̃hẽde
re nõ quiuerit fz latet adulteriũ ⁊ testi
bus argui nõ põt. qz nõ est iuẽta in stu
pro: si spũs ẓelotypie ꝓcitauerit virum
vxorẽ suã q̃ vl̃ polluta est. vel falsa suspi
tiõe appetit̃ adducet eã ad sacerdotẽ. et
offeret oblatiõem p illa decimã partẽ sa
ti farine hordeacee. Nõ fundz sup eã ole
um. nec imponet thus qz sacrificiũ ẓelo
typie est. ⁊ oblatio inuestigãs adulteriũ
Offeret igit̃ eã sacerdos ⁊ statuet coraz
dño: assumetq̃z aquã scãm in vase ficti
li. ⁊ paxillũ terre de pauimẽto taberna
culi mittet in eã. Cumq̃z steterit mulier
in ꝓspectu dñi. discoopiet caput ei⁹ ⁊ po
net sup̃ man⁹ illius sacrificiũ recordatõ
nis ⁊ oblatiõem ẓelotypie. Ipse aũt te
nebit aq̃s amarissimas in quib⁹ cũ execr̃
tiõe maledicta ꝓgessit: adiurabitq̃z eã ⁊
dicet: Si ñ dormiuit vir alien⁹ tecũ. ⁊ si
nõ polluta es deserto mariti thoro: non
te nocebũt aq̃ iste amarissime in q̃s ma
ledicta ꝓgessi. Sinaũt declinasti a viro
tuo atq̃z polluta es. ⁊ ꝓcubuisti cum al
tero: his maledictiõib⁹ subiacebis. Det
te dñs in maledictiõez. exẽplũq̃z cũctoꝝ
in popl̃o suo. Putrescere faciat femur
tuũ. ⁊ tumẽs vterus tuus dirũpat̃. Ingre
diant̃ aque maledicte in ventrẽ tuũ
⁊ vtero tumescẽte putrescat femur. Et
respõdebit mulier. Amen. amen. Scri
betq̃z sacerdos in libello ista maledicta:

⁊ delebit ea aquis amarissimis in quas maledicta congessit. ⁊ dabit ei bibere. Quas cum exhauserit. tollet sacerdos de manu eius sacrificiū ẓelotypie ⁊ eleuabit illud coꝝ dño. imponetq; illō super altare: ita dūtaxat vt prius pugillū sacrificij tollat de eo quod offertur ⁊ incēdat sup altare. ⁊ sic potum det muleri aq̄s amarissimas. Quas cū biberit si polluta est. ⁊ ꝯtępto viro adulterij rea: ptrā sibūt eā aq̄ maledictionis. ⁊ inflato ventre cōputrescet femur: eritq; mulier in maledictiōem ⁊ in exemplū oī populo. Q; si polluta nō fuerit: erit innoxia ⁊ faciet liberos. Jsta est lex ẓelotipie. Si declinauerit mulier a viro suo. ⁊ si polluta fuerit marituſq; ẓelotipie spiritu ꝛci tatus adduxerit eā in ꝓspectu domini: ⁊ fecerit ei sacerdos iuxta omīa q̄ scripta sunt: maritus absq; culpa erit. ⁊ illa recipiet iniquitatem suam. VI

Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄re ad filios isrł: ⁊ dices ad eos: Vir siue mulier cum fecerint votum vt sčificenť. ⁊ se voluerint dño ꝓfectare: a vino ⁊ omī qđ inebriare pōt. abstinebūt. Acetū ex vino ⁊ ex q̄libz alia potione. ⁊ quicquid de ea exprimitur nō bibēt: vuas recentes siccasq; non comedēt cunctis diebz quibz ex voto dño cōsecrātur. Quicquid ex vinea esse pōt ab vua passa vsq; ad acinū nō comedēt Omni tpe sepatiōis sue nouacula nō trāsibit p caput eius vsq; ad cōpletum diē q̄ dño ꝓfectať. Scūs erit crescēte ce sarie capiť eius. Oī tpe ꝓfectionis sue sup mortuū nō ingrediet: nec sup ptis quidē ⁊ mris ⁊ fratris ⁊ sororisq; funere cōtamiabiť: qz ꝓfectio dei sui sup caput ei⁹ est. Oibz diebz separatiōis sue scūs erit dño. Si in aūt mortu⁹ fuerit subito quispiā coꝝ eo. polluet caput ꝓfectionis eius. qđ radet ilico ⁊ in eđ die purgationis sue ⁊ rursuz septima. Jn octaua aūt die offeret duos turtures vł duos pullos columbe sacerdoti in introitu federis testimonij. facietq; sacerdos vnū p pctō ⁊ alterū in holocaustū. ⁊ dēp cabiť p eo. qz peccauit sup mortuo: sčificabitq; caput eius in die illo. ⁊ consecrabit dño die separatiōis illius offerens agnū anniculū p pctō. ita tñ vt dies pores irriti fiāt: qm polluta est sčificatō ei⁹ Jsta est lex ꝓfectionis. Cū dies q̄s ex voto decreuerat cōplebūtur: adducet eum ad ostiū tabernaculi federis. vt offerat oblationē eius dño. agnū āniculū imaculatū in holocaustū ⁊ ouē anniculā immaculatā p pctō. ⁊ arietē imaculatū hostiā pacificā: canistq; q̄z panū aẓymoꝝ q̄ cōspsi sunt oleo. ⁊ lagana absq; fermento vncta oleo ac libamīa singuloꝝ. q̄ offeret sacerdos coꝝ dño. ⁊ faciet tam pro pctō q̄z in holocaustū. Arietē vo imolabit hostiā pacificā dño. offertes simul canistrū aẓymoꝝ ⁊ libamēta q̄ ex more debenť. Tūc radeť nazareus ad hostiū tabernaculi federis cesarie ꝓfectiōis sue tolletq; capillos eius ⁊ ponat sup ignez qui est suppositꝰ sacrificio pacificoꝝ ⁊ armū coctū arietis: toꝛtāq; absq; fermēto vnam de canistro. ⁊ laganū aẓymū vnū ⁊ tradet in manus nazarei postq; rasum fuerit caput eius: susceptaq; rursuz ab eo eleuabit in ꝓspectu dñi. ⁊ sčificata sacerdotis erunt: sic pectusculuz qđ separari iussum est ⁊ femur. Post hec pōt bibere nazareus vinū. Jsta est lex nazarei cum vouerit oblatiōem suā dño tpe ꝓfectionis sue: exceptis his q̄ inuenerit manꝰ eius. Juxta qđ mēte deuouerat: ita faciet ad ꝓfectiōem sčificationis sue. Locutusq; est dñs ad moysen dicens. Loq̄re aaron ⁊ filijs eius. Sic bñdicetis filijs israel ⁊ dicetis eis: Bñdicat tibi dñs et custodiat te. Ostendat dñs faciē suā tibi: ⁊ misereať tui. Conuertat dñs vultū suū ad te. ⁊ det tibi pacē. Jnuocabūt q̄z nomen meum super filios israel. ⁊ ego bñedicam eis. VII

Factū est aūt in die q̄ compleuit moyses tabernaculū ⁊ erexit illud: vnxitq; ⁊ sčificauit cū oibz vasis suis altare similiter ⁊ oīa vasa eius obtulerūt principes israel ⁊ capita familiaꝝ q̄ erāt p singulas tribz prefecti eoꝝ

qui numerati fuerãt munera coꝝã dño
ſex plauſtra tecta cuꝫ duodecim bobus.
Vnum plauſtrũ obtulere duo duces ⁊
vnũ bouẽ ſinguli:obtulerũtq; ea in cõ/
ſpectu tabernaculi.Dixit aũt dñs ad moy
ſen:Suſcipe ab eis vt ſeruiãt in mini/
ſterio tabernaculi.⁊ tradeſ ea leuitis iu
xta ordinẽ miniſterij ſui. Itaq; cũ ſuſce
piſſet moyſes plauſtra ⁊ bues:tradidit
ea leuitꝭ. Duo plauſtra ⁊ q̃ttuoꝝ bues
dedit filijs gerſon:iuxta id qđ habebant
neceſſariũ.q̃ttuoꝝ alia plauſtra ⁊ octo bo
ues dedit filijs merari ſcđm officia ⁊ cul
tuꝫ ſuũ:ſub manu ythamar filij aaron
ſacerdotis.Filij aũt caath nõ dedit plau/
ſtra ⁊ bues:qꝛ in ſanctuario ſuiunt.et
onera ꝓprijs portãt humeris. Igit ob/
tulerũt duces in dedicationem altaris
die qua vnctũ eſt. oblatiõem ſuaꝫ ante
altare.Dixitq; dñs ad moyſen.Singu
li duces ꝑ ſingulos dies offerãt mune
ra in dedicationem altaris.Primo die
obtulit oblationẽ ſuã naaſon filꝰ ami/
nadab de tribu iuda:fuerũtq; in ea ace/
tabulũ argẽteũ.pondo cẽtuꝫ triginta ſi/
cloꝝ:phiala argẽtea hñs ſeptuaginta ſi
clos iuxta põdus ſcũarij.vtrũq; plenuꝫ
ſimila ꝙſpſa oleo in ſacrificiũ:mortario
lũ ex decẽ ſiclis aureis plenũ incenſo: bo
uẽ đ armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ ãniculũ i ho
locauſtũ.hircũq;ꝑ pctõ.⁊ i ſacrificio pa
cificoꝝ bues ſ duos.arietes q̃nq; hircos
quinq;.agnos agniculos quinq;. Hec
eſt oblatio naaſon filij aminadab. Se/
cũdo die obtulit nathanael filius ſuar
duxꝭ de tribu ẏſachar acetabulũ argẽte/
um appẽdens cẽtũ triginta ſiclos.phia
lã argenteaꝫ hñtem ſeptuaginta ſiclos
iuxta põdus ſcũarij.vtrũq; plenũ ſimi/
la ꝙſperſa oleo in ſacrificiũ: mortariolũ
aureũ hñs decem ſiclos plenũ incenſo:
bouẽ đ armẽto ⁊ arietẽ.⁊ agnuꝫ annicu
lũ in holocauſtũ hircũq;ꝑ pctõ.⁊ in ſa/
crificio pacificoꝝ bues duos.arietes
quinq;.hircoſ q̃nq;.agnos ãniculos q̃n
q;.Hec fuit oblatõ nathanael filij ſuar
Tertio die ꝓnceps filioꝝ ẓabulon hẽ/
liab filius hẽlon obtulit acetabulũ argẽ
teum appendes centuꝫ triginta ſiclos.
phialã argenteam habentẽ ſeptuagĩta
ſiclos ad pondus ſanctuarij.vtrũq; ple
nũ ſimila ꝙſperſa oleo in ſacrificiũ:mor
tariolũ aureum appendens decez ſiclos
plenũ incenſo:bouẽ đ armento ⁊ arietẽ
⁊ agnum anniculũ in holocauſtũ hircũ/
q; ꝓ pccato.⁊ in ſacrificio pacificoꝝ
bues duos.arietes quinq;. hircos q̃n/
q; agnos anniculos quinq;.Hec eſt ob
latio hẽliab filij hẽlon.Die quarto ꝓn
ceps filioꝝ ruben elisur filiꝰ ſedeur .ob/
tulit acetabulũ argenteũ appendẽs cen
tum triginta ſiclos.phialã argẽteã ha/
bentẽ ſeptuaginta ſiclos ad põdus ſan
ctuarij.vtrũq; plenũ ſimila ꝙſpſa oleo
in ſacrificiũ:mortariolũ aureum appen
dens decẽ ſiclos plenũ incẽſo:bouẽ đ ar
mento ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in holo
cauſtũ.hircũq;ꝑ pctõ:⁊ in ſacrificio pa/
cificoꝝ bues duos.arietes q̃nq;.hircoſ
quinq;.agnos anniculos q̃nq;.Hec fu/
it oblatio elisur filij ſedeur. Die quĩto
ꝓnceps filioꝝ ſymeõ ſalamiſel filiꝰ ſu/
riſaddai obtulit acetabulũ argẽteuꝫ ap/
pendens centũ triginta ſiclos.phialam
argenteã hñtem ſeptuaginta ſiclos ad
põdus ſcũarij.vtrũq; plenũ ſimila ꝙſp
ſa oleo in ſacrificiũ. mortariolũ aureuꝫ
appendẽs decẽ ſiclos plenũ incẽſo :bouẽ
đ armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculuꝫ in
holocauſtum.hircumq; ꝓ peccato. et
in hoſtias pacificoꝝ bues duos.arie
tes quinq;.hircos quinq;. agnos anni/
culos quĩq;.Hec fuit oblatõ ſalamiſel
filij ſuriſaddai.Die ſexto ꝓnceps filio
rũ gad hẽliaſaph filiuſ duel.obtulit ace
tabulũ argẽteũ appendẽs centũ trigin/
ta ſiclos.phialã argenteã hñtez ſeptua/
gĩta ſiclos ad põdus ſcũarij:vtrũq; ple
nũ ſimila ꝙſpſa oleo in ſacrificiũ:morta
riolũ aureũ appẽdẽs decẽ ſiclos plenũ ĩ
cẽſo:bouẽ đ armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ ãni
culũ in holocauſtũ . hircũq;ꝑ pctõ.⁊ in
hoſtias pacificoꝝ.bues duos.arietes
quinq;.hircos quinq;.agnos ãniculos
quinq;.Hec fuit oblatio hẽliaſaph filij
duel.Die ſeptĩo ꝓnceps filioꝝ ephra/

Numeri

im eliſama filius ãmiud. obtulit aceta/
bulũ argenteũ appẽdens cẽtuz triginta
ſiclos. phialã argẽteã hñtem ſeptuagĩ/
ta ſiclos ad põdus ſcũarij. vtrũcz plenũ
ſimila ꝺſpſa oleo in ſacrificiũ: moztario
lũ aureũ appendẽs decẽ ſiclos plenũ in/
cenſo: bouẽ de armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnum
anniculũ in holocauſtũ. hircũcz ꝓ pctõ:
⁊ in hoſtias pacificoꝝ bues duos arie
tes quĩcz. hircos q̃ucz. agnos ãniculos
q̃ncz. Hec fuit oblatio eliſama filij ãmi
ud. Die octauo ꝓnceps filioꝝ manaſſe
gamaliel filĩ phadaſſur. obtulit aceta/
bulũ argẽteũ appẽdens cẽtũ triginta ſi
clos. phialã argenteã hñtem ſeptuagĩ/
ta ſiclos ad põdus ſanctuarij vtrũcz ple
nũ ſimila ꝺſpſa oleo in ſacrificiũ. mozta
riolũ aureũ appendẽs decẽ ſiclos plenũ
incenſo: bouem de armento. ⁊ arietem ⁊
agnũ ãniculũ in holocauſtũ. hircũcz ꝓ
pctõ. ⁊ in hoſtias pacificoꝝ bues duos
arietes q̃ncz. hircos q̃ncz. agnos ãnicu/
los quincz. Hec fuit oblatõ gamaliel fi
lij phadaſſur. Die nono ꝓnceps filiozũ
beniamin abidan filius gedeonis obtu/
lit acetabulũ argenteũ appendẽs centũ
triginta ſiclos. phialã argenteã hñtem
ſeptuaginta ſiclos ad põdus ſanctuarij
vtrũcz plenũ ſimila ꝺſpſa oleo in ſacrifi
ciũ mozтariolũ aureũ appendẽs decem
ſiclos plenũ incẽſo: bouem de armẽto ⁊
arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in holocauſtum
hircũcz ꝓ pctõ. ⁊ in hoſtias pacificoꝝ bo/
ues duos. arietes quincz. hircos q̃ncz.
agnos ãniculos quĩcz. Hec fuit oblatõ
abidan filij gedeonis. Die decimo prin
ceps filioꝝ dan abieẽer filius amiſaddai
obtulit acetabulũ argẽteuz appendens
centũ triginta ſiclos. phialã argenteaz
hñtez ſeptuagĩta ſiclos ad põdus ſcũa/
rij. vtrũcz plenũ ſimila ꝺſpſa oleo in ſa
crificiũ: mozтariolũ aureuz appendens
decẽ ſiclos plenũ incẽſo: bouẽ de armẽto
⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ in holocauſtuz
hircũcz ꝓ pctõ. ⁊ in hoſtias pacificoꝝ bo/
ues duos. arietes quincz. hircos quĩcz
agnos anniculos quincz. Hec fuit ob/
latio abieẽer filij amiſaddai. Die vnde/
cimo ꝓnceps filioꝝ aſer phꝛegiel filius
ochꝛan obtulit acetabulum argenteuſz
appendens centuz triginta ſiclos. phia/
lam argenteam habentem ſeptuaginta
ſiclos ad pondus ſanctuarij. vtrũcz ple
nũ ſimila ꝺſpſa oleo in ſacrificiũ: moz
tariolũ aureum appendens decez ſiclos
plenuz incenſo: bouem de armẽto ⁊ arie
tem ⁊ agnum anniculũ in holocauſtuz.
hircũcz ꝓ peccato. ⁊ in hoſtias pacificoꝝ
bues duos arietes q̃ncz hircos q̃ncz.
agnos ãniculos q̃ncz. Hec fuit oblatõ
phꝛegiel filij ochꝛã. Die duodecimo ꝓn/
ceps filiozum neptalim ahira filius hꝛe/
nan. obtulit acetabulũ argenteum ap/
pendens centum triginta ſiclos. phialã
argenteam habentẽ ſeptuaginta ſiclos
ad pondus ſanctuarij. vtruncz plenum
ſimila oleo conſpſa in ſacrificum: moz/
tariolum aureũ appendens decez ſiclos
plenum incenſo bouẽ de armẽto ⁊ arie/
tem ⁊ agnum anniculũ in holocauſtuz
hircũcz ꝓo peccato. ⁊ in hoſtias pacifico
ruz bues duos. arietes quincz. hircos
quincz. agnos anniculos quincz. Hec
fuit oblatio ahira filij hꝛenan. Hec in de
dicatione altaris oblata ſunt a ꝓncipi
bus iſrl in die qua ꝺſecratũ eſt: acetabu
la argentea duodecim. phiale argentee
duodecim. mozтariola aurea duodeciz
ita vt centũ triginta ſiclos haberet vnũ
acetabulũ. ⁊ ſeptuagĩta ſiclos vna phia
la id eſt ĩ cõe vaſoꝝ oĩm er argẽto: ſicli
duo milia q̃drĩgẽti põdere ſcũarij. moz
tariola aurea duodecim plena incenſo.
denos ſiclos appendẽtia põdere ſcũarij
i. ſimul auri ſicli centũ vigiti: bues de
armẽto in holocauſtũ duodeciz. arietes
duodecĩ. agni anniculi duodecĩ ⁊ libam̃
ta eoꝝ: hirci duodecim ꝓ peccato: in ho/
ſtias pacificoꝝ. bues vigĩtiq̃ttuoꝝ. arie/
tes ſeragĩta hirci ſeragĩta. agni ãniculi
ſeragĩta. Hec oblata ſunt ĩ ꝺdicatiõe al
taris q̃ vnctũ ẽ. Cũcz ingrederet moy
ſes tabnaculũ federis vt ꝺſuleret oracu
culum: audiebat vocem loquẽtis ad ſe
de ꝓpitiatorio. quod erat ſuper arcam
teſtimonij inter duos cherubin: vnde

ꝛloquebatur ei.

LOcutuſqꝫ ē dñs ad moyſen di
cens: Loqre aarō. ꝛ dices ad eū:
Cū poſueris ſeptē lucernas cā
delabꝛ i auſtrali pte erigaſ. Hoc igitur
pcipe vt lucne ꝺ lxeā e regione reſpici
ciāt ad mēſam panū ꝓpoſitionis: ꝺ cam
ptē quā candelabꝛ reſpicit. lucere debe
būt. Fecitqꝫ aaron ꝛ impoſuit lucernas
ſupꝛ cādelabꝛum. vt pcepat dñs moyſi.
Hec aūt erat factura candelabri. ex au
ro ductili tam medius ſtipes qꝫ cūcta q̄
ex vtroqꝫ calamoꝛ latere naſcebanſ. Ju
xta exēplū qꝺ oñdit dñs moyſi: ita opa
tus ē cādelabꝛ. Et locut⁹ ē dñs ad moy
ſen dicēs: Tolle leuitas ex medio filioꝛ
iſrl. ꝛ purificab eos iuxta hūc ritū. Aſp
ganſ aq̄ luſtratiōis ꝛ radant oēs pilos
carnis ſue. Cūqꝫ lauerint veſtimēta ſua
ꝛ mūdati fuerint. tollēt vnū ẽ armētis
ꝛ libamētū ei⁹. ſimilā oleo ꝛſpſaꝛ: vnū
aūt alterū de armēto accipies ꝓ pctō. et
applicabis leuitas coꝛā tabnaculo fede
ris: ꝓuocata oī mlt̄itudīe filioꝛ iſrl. Cū
qꝫ leuite fuerint coꝛā dño. ponēt filij iſrl
manus ſuas ſupꝛ eos. ꝛ offeret aarō leui
tas munus in cōſpectu dñi a filijs iſrl:
vt fuiāt in miſterio eius. Leuite q̄ꝫ po
nēt manus ſuas ſupꝛ capita vnū: e quib
vnū facies ꝓ pctō. ꝛ alteruꝫ in holocau
ſtū dñi. vt depceris ꝓ eis. Statue ſqꝫ le
uitas in ꝓſpectu aaron ꝛ filioꝛ ei⁹. ꝛ ꝓſec
bis oblatos dño. ac ſepabis de medio fi
lioꝛ iſrl vt ſint mei. ꝛ poſtea igrediāt
tabernaculū federꝭ vt fuiāt mihi. Sic
qꝫ purificab ꝛ ꝓſecbis eos in oblatiōez
dñi. qm̄ dono donati ſūt mihi a filijs iſ
rael. Pro ꝓiogēitꝰ q̄ apiūt oēm vuluaꝫ
in iſrl. accepi eos. Mea ſunt. n. oīa pīo
genita filioꝛ iſrl: tā ex hoīb q̄ꝫ ex iumētꝭ
ex die q̄ pcuſſi oē pīogēitū i tra egypti:
ſcificaui eos mihi. ꝛ tuli leuitas ꝓ cūctꝭ
pmogēitis filioꝛ iſrl. tradidiqꝫ eos dono
aarō ꝛ filijs ei⁹ ꝺ medio ꝑpl̄i vt fuiāt mi
hi ꝓ iſrl i tabnaculo federꝭ. ꝛ oꝛēt ꝓ eis
ne ſit in ꝑpl̄o plaga. ſi auſi fuerit accede
re ad ſcūariū. Fecerūtqꝫ moyſes ꝛ aarō
ꝛ oīs mlt̄itudo filioꝛ iſrl ſupꝛ leuitꝭ q̄ ꝑ
cepat dñs moyſi: purificatiq̄ ſunt ꝛ la
uerūt veſtimēta ſua. Eleuauitqꝫ eos aa
rō in ꝓſpectu dñi ꝛ oꝛauit ꝓ eis: vt puri
ficati īgrederēſ ad officia ſua i tabnacu
lū federis coꝛā aarō ꝛ filijs ei⁹. Sicꝫ pce
pat dñs moyſi de leuitꝭ: ita fcm̄ ē. Locu
tuſqꝫ ē dñs ad moyſē dicēs: Hec ē lex le
uitaꝝ. A vigitiq̄nqꝫ ānis ꝛ ſupꝫ īgrediēſ:
vt miſtrēt in tabnaclo federꝭ. Cūqꝫ q̄nq̄
geſimū ānū etatꝭ īpleuerint fuire ceſſa
būt: erūtqꝫ miſtri fratꝝ ſuoꝝ i tabnaclo
federꝭ: vt cuſtodiāt q̄ ſibi fuerit cōmēda
ta: opa āt ipa non faciāt. Sic diſpones
leuitis in cuſtodijs ſuis.

IX

LOcut⁹ ē dñs ad moyſen in deſ
to ſinai. āno ſecūdo poſtqꝫ egreſ
ſi ſunt de tra egypti. mēſe ꝓmo
dicēs: Faciāt filij iſrl phaſe i tpe ſuo q̄r
tadecīa die mēſ huiꝰ ad veſpā: iuxta oēs
cerimonias ꝛ iuſtificatiōes ei⁹. Precep
itqꝫ moyſes filijs iſrl vt facerēt phaſe.
Qui feceīt tpe ſuo q̄rtadecīa die mēſis
ad veſpā in mōte ſinai. Juxta oīa q̄ mā
dauerat dñs moyſi fecerūt filij iſrl. Fe
ce āt q̄dā īmūdi ſupꝛ aīa hoīs q̄ n̄ poterāt
facere phaſe i die illo: accedētes ad moy
ſen ꝛ aarō: dixerūt eis. Immūdi ſum⁹
ſupꝛ aīa hoīs: q̄re fraudaīi vt non valea
mus oblatiōem offerre dño in tpe ſuo
inſ filios iſrael? Quib⁹ rñdit moyſes:
State: vt ꝓſulā q̄d pcipiat dñs de vob.
Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſen dicēſ. Loq̄
re filijs iſrl. Hō qui fuerit īmūdus ſupꝛ
aīa. ſiue i via pcul ī gēte vra. faciat pha
ſe dño i mēſe ſecūdo q̄rtadecīa die mēſ
ad veſpā: cū azymis ꝛ lactuc̄a agreſtib⁹
comedēt illud. Nō relinq̄nt ex eo q̄ꝫpiā
vſqꝫ mane. ꝛ os ei⁹ nō ꝓfrīgēt: oēm ritū
phaſe obſeruabūt. Si q̄s āt ꝛ mūd⁹ ē ꝛ i
itinere nō fuit ꝛ tū nō feē phaſe: extermia
biſ aīa illa ꝺ ꝑpl̄is ſuis: q̄ ſacrificiū dño
nō obtulit tpe ſuo. Pctm̄ ſuū ipſe por
tabit. Peregrin⁹ q̄ꝫ ꝛ aduena ſi fuerint
apꝺ vos: faciēt phaſe dño iuxta cerimo
nias ꝛ iuſtificatiōes ſuaſ. Preceptū ide
erit apꝺ vos tā aduene qꝫ idigene. Igit
die q̄ erectū ē tabnaculū. opuit illō nu
bes. A veſpe aūt ſupꝛ tentoꝛium erat q̄ſi

ſpecies ignis vſq; mane. Sic fiebat iugiter. Per diē operiebat illud nubes. et p noctē q̄ſi ſpecies ignis. Cūq; ablata fuiſſet nubes q̄ tabnaculū ptegebat. tūc p ficiſcebāt filij iſrl̄ & in loco vbi ſtetiſſ nubes. ibi caſtrametabant. Ad ip̄iū dñi pficiſcebāt & ad impiū illi⁹ figebāt tabnaculū. Cūctis diebꝫ q̄bꝫ ſtabat nubes ſup tabnaculū: manebāt in eodē loco. & ſi euenīſſet vt mlto tpe maneret ſup illud. erāt filij iſrl̄ i excubijs dñi: & nō pficiſcebāt q̄tcūq; diebꝫ fuiſſet nubes ſup tabernaculū. Ad ip̄iū dñi erigebāt tētoria & ad impiū illi⁹ deponebāt. Si fuiſſ nubes a veſpe vſq; mane & ſtatī diluculo tabernaculū reliq̄ſſet pficiſcebant. & ſi poſt diē & noctē receſſiſſet: diſſipabāt tētoria. Si vo biduo aut vno mēſe vel lōgiori tpe fuiſſet ſup tabnaculū. manebāt filij iſrl̄ in eodē loco & nō pficiſcebant: ſtatiz ut receſſiſſet mouebāt caſtra. Per vbū dñi figebāt tētoria. & p vbū illi⁹ pficiſcebātur: erātq; in excubijs domini iuxta imperium eius per manum moyſi.

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen dicēs: Fac tibi duas tubas argenteas ductiles. quibꝫ quocare poſſis mlt̄itudinē q̄ mouēda ſunt caſtra. Cūq; īcrepueris tub: cōgregabit ad te oīs turba ad oſtiū tabnaculi federis. Si ſemel clāgueris: veniēt ad te p̄cipes & capita mlt̄itudīs iſrl̄. Si āt plius atq; ocius clāgor increpuerit. mouebūt caſtra p̄mi qui ſunt ad orientalē plagā. In ſecūdo aūt ſonitu & pari vlulatu tube leuabunt tentoria qui h̄itant ad meridiē & iuxta hūc moduz reliqui faciēt vlulātibꝫ tubis in pfectiōez. Q̄n aūt congregādus eſt ppl̄us. ſimplex tubarū clangor erit. & nō ocius vlulabunt. Filij aūt aaron ſacerdotis clangent tub: eritq; hoc legitimū ſempit̄nū in generationibꝫ vr̄is. Si egreritis ad bellū de terra veſtra. cōtra hoſtes qui dimicant adū ſum vos. clangetis vlulantibꝫ tubis. et erit recordatio veſtri cor̄ domīo deo veſtro: vt eruamini de manibus inimicoz veſtroz̄. Si quādo habebitis epulum & dies feſtos & kalendas: canetis tubis ſuper holocauſtis & pacificis victimis: vt ſint vobis in recordatiōem dei veſtri Ego dñs deus veſter. Anno ſecūdo mēſe ſecundo viceſima die menſis eleuata ē nubes de tabernaculo federis. Profecticq; ſunt filij iſrael p turmas ſuas de deſerto ſinai. & recubuit nubes i ſolitudine pharan. Mouerūtq; caſtra p̄mi iuxta impiū dñi p manū moyſi. Filij iuda p turmas ſuas. quoz̄ p̄nceps erat naaſon filius aminadab. In tribu filiorū yſachar fuit p̄nceps nathanael filius ſuar. In tribu ẓabulō erat p̄nceps eliab filij helō. Depoſitumq; eſt tabernaculum: quod portātes egreſſi ſunt filij gerſon & merari. Profecticq; ſunt & filij ruben per turmas & ordinem ſuum q̄ū p̄nceps erat eliſur filij ſedeur. In tribu autem filioz̄ ſymeon p̄nceps fuit ſalamihel filius ſuriſaddai: Porro i tribu gad erat p̄nceps heliaſaph filius duel. Profecticq; ſunt & caathite. portātes ſanctuariū. Tamdiu tabernaculum portabatur donec venirent ad erectionis locum. Mouerunt caſtra & filij ephraim per turmas ſuas in quoz̄ exercitu p̄nceps erat eliſama filij ammiud. In tribu aūt filioz̄ manaſſe p̄nceps fuit gamaliel filius phadaſſur & in tribu beniamī erat dux abidan filius gedeonis. Nouiſſimi caſtroz̄ omnium profecti ſunt filij dan per turmas ſuas. in quoz̄ exercitu p̄nceps fuit ahieẓer filius amiſaddai. In tribu āt filioz̄ aſer erat p̄nceps phagiel filij ochrā. Et in tribu filioz̄ nephtaliz p̄nceps fuit ahira filij henā. Hec sūt caſtra & pfectiōes filioz̄ iſrl̄ p turmas ſuas qñ egrediebāt. Dixitq; moyſes hobab filio raguel madianite cogto ſuo. Porro ficiſcimur ad locuz quem dñs daturus eſt nobis: veni nobiſcuz vt benefaciam⁹ tibi: quia dom⁹ bona promiſit iſraeli. Cui ille reſpondit: Non vadam tecum. ſed reuertar in terrā meā in qua natus ſum. Et ille: Noli inquit nos relinq̄re. Tu enī noſti in quibus locis p deſertuz caſtra ponere debeam⁹. & eris ductor nr̄.

cũcq nobiscuz veneris: quicquid optimũ fuerit ex opibꝫ ꝗs nob traditur est dns dabim tibi. Profecti sunt g ō mōte dñi viã triũ dierꝫ. arcaq federis dñi pcedebat eos p dies tres ꝑuidēs castrorũ locũ. Nubes ꝙz dñi sup eos erat p diem cũ incederēt. Cũcq eleuarez arca dicebat moyses: Surge dñe & dissipentur inimici tui. & fugiãt qui odert te a facie tua. Cũ aũt ꝛeponeret. aiebat: Reũtere dñe ad mltitudinē exercitus israel XI

Interea oꝛtũ est murmr ppli: ꝙsi volētiũ ꝑ labꝛe ō dñm. Qō cũ audisset ira est. & accēsus i eos ignis dñi. ꝛeuoꝛauit extremã castroꝝ ꝑtem. Cũcq clamasset ppls ad moysen oꝛauit moyses ad dñz & absoꝛpt ē ignis. Vocauitcq nomē loci illius incēsio. eo q succēsus fuisset ō eos ignis dñi. Vulgus ꝙppe ꝑmiscuũ qō ascēderat cuz eis flagauit ꝛesiderio sedēs & flens. iũctis sibi parit filijs isrl. & ait: Quis dabit nob ad ꝛescendũ carnes: Recoꝛdam pisciuz quos comedebamus in egypto gtis: in mentē nobis ꝛeniũt cucumeres & pepones poꝛriq & cepe & allia. Ām nra arida ē nihil aliud respiciũt oculi nri nisi man Erat aũt man ꝙsi semen coꝛiãdri colorꝫ bdellij. Circũibatcq pplus. & colligēs illud frangebat mola siue terebat in moꝛtario: coquens in olla & faciens ex eo toꝛtulas sapoꝛis ꝙsi panis oleati. Cunq ꝛescenderet nocte sup castra ros. ōscendebat parit & man. Audiuit g moyses flētem pplm p familias: singulos per ostia tētoꝛiũ sui. Iratusq est furoꝛ dñi valde sed & moysi intolerãda res visa est. & ait ad dñm: Cur afflixisti ſuum tuũ: Quare nō inuenio gtam coꝛã te: Et cur imposuisti pōdus vniũsi pplī huius sup me: Nūquid ego ꝛcepi oēm hanc mltitudinem ꝛel genui eã: vt dicas mihi: poꝛta eos i sinu tuo sicut poꝛtare solet nutrix infantulũ. & ꝛefer in terrã p q iurasti patribꝫ eoꝝ: Unde mihi carnes vt dem tãte multitudini: Flent ō me dicētes: da nobis carnes vt comedam. Nō possuz solus sustinere oēm hũc pplm qz ḡuis ē mihi. Sin aliter tibi videt: obsecro vt interficias me. & inueniaz gtam in oculꝭ tuis: ne tãtis afficiar mal. Et dixit dns ad moysen: Cōgrega mihi septuagita viros ex senioribꝫ israel ꝙs tu nosti q sint populi sint ac mgri. et duces eos ad ostiũ tabnaculi fedeꝛ: faciesq ibi stare tecũ vt ꝛescēdã & loqr tibi. & auferam de spũ tuo tradãq eis. vt sustētent tecũ onus ppli. & nō tu solus ḡueris. Populo ꝙz dices: Sāctificamini: Cras comedetis carnes. Ego enī audiui vos dicere Quis dabit nobis escas carniũ: Bene nobis erat in egypto. Dabit ꝛet vobis dns carnes & comedatꝭ. nō vno die nec duobus ꝛel quinq aut ꝛecē. nec vigīti q̄dez sed vsq ad mēsez dierꝫ: donec exeat p nares vras & ꝛtak in nauseã. eo q repulerit dñm qui in medio vri ē. & fleueritq coꝛã eo dicētes: Quare egressi sum ex egypto vt perirem in solitudie: Et ait moyses ad dñm. Sexcenta milia pedituũ huius ppli sunt. Et tu dicis dabo eis esum carniũ mēse integro: Nunq̄d ouium & boũ multitudo cedet vt possit sufficere ad cibũ. vl oēs pisces maris in vnũ cōgregabunt vt eos satient: Cui rndit dns: Nūquid manꝰ dñi ualida est: Jã nūc videb vtr meus ſmo ope cōpleat. Venit igit moyses & narrauit pplo ꝛba dñi. ꝙgregās septuagīta viros ex senioribꝫ isral: ꝙs stare fec circa tabernaculuz. Descēditcq dns p nubē. & locut ē ad eũ auferēs ex spũ q erat in moyse. & dās septuagīta viris. Cũcq reqeuisset i eis spūs pꝛtauerũt nec vltra cessauert. Remanserāt aũt in castris duo viri. ꝙr vn ꝛocabat ꝛeldad & alt medad sup ꝙs requieuit spūs: nā & ipsi descripti fuerāt & non erierāt ad tabnaculũ. Cũ ꝑꝛtaret i castris: cucurrit puer & nũciauit moysi dicens: Heldad & medad ꝑꝛtant in castris. Statī iosue filius nun minister moysi & electꝰ e pluribꝫ. ait: Dñe mi moyses ꝓhibe eos. At ille: q̄d iquit emulaꝛ ꝓ me Quis tribuat vt oīs pplus ꝑꝛtet. & det eis dns spm suũ: Reuersusq est moyses & maioꝛes natu israel i castra. Ventus

aũt egrediẽs a dño arreptas trans ma/
re coturnices tulit ⁊ dimisit in castra
itinere ⁊ntũ vno die confici potest ex oi
pte castroꝝ p circũitũ: volabantq; in ae/
re duob⁹ cubitis altitudine sup terraꝝ.
Surgẽs ⁊ ꝑ⁹ toto die illo ⁊ nocte ac
die altero: cõgregauit coturnicũ multi/
tudinẽ: qui paꝝ. decẽ chꝛos .⁊ siccaue/
rũt eas p gyruꝝ castroꝝ .Adhuc carnes
erãt in dentib⁹ eoꝝ. nec defecerat huius/
cemõi cib⁹ . ⁊ ecce furoꝛ dñi ꝯcitatus in
pl̃z. percussit eũ plaga mag̃ nimis. Eloca
tusq; ẽ ille locꝰ sepulc̃ ꝯcupiscẽtie: ibi ei
sepelierũt pl̃m q̃ desiderauerat carnes.
Egressi aũt de sepulcris cõcupiscẽtie ve
nerũt in aseroth. ⁊ mãserũt ibi. XII

Locutaq; est maria ⁊ aarõ ꝓtra
moysen ꝓpter vꝛoꝛez eius ethio
pissam. ⁊ dixerũt: Num p solũ
moysen locutus est dñs? Nonne ⁊ nob
similr est locutus? Qõ cũ audisset dñs
iratus est valde. Erat enim moyses vir
mitissimus sup oẽs hoies qui morabãt
in tra. Stati locutꝰ est dñs ad eoz ⁊ ad
aaron ⁊ mariã. Egrediemi vos tm̃ tres
ad tabnaculũ federis. Cũq; fuissent e/
gressi descẽdit dñs in colũna nubis. ⁊ ste
tit in introitu tabnaculi vocãs aaron ⁊
mariã. Qui cũ issent. dixit ad eos: Au/
dite sermones meos. Si q̃s fuerit int̃
vos pꝛꝛta dñi in visiõe apparebo ei. vel
p somniũ loq̃r ad illũ. At nõ talis seruꝰ
meus moyses qui ĩ omni domo mea fi/
delissimꝰ est. De ore enĩ ad os loq̃r ei. ꝑa/
lã ⁊ nõ p enigmata ⁊ figuras deũ videt.
Quare ergo nõ timuistis detrahere ser
uo meo moysi? Iratus q; ꝓtra eos abiit
Nubes q̃z recessit q̃ erat sup tabnaculuz
Et ecce maria apparuit candens lep̃ q̃si
nix. Cũq; respexisset eã aarõ ⁊ vidisset p/
fusam lep̃. ait ad moysen. Obsecro dñe
mi. ne ponas nob⁹ p̃ctm̃ qõ stulte cõ/
misimus: ne fiat hec q̃si mortua. ⁊ vt ab
oꝛtuũ qõ ꝓdicꝫ devulua mtis sue. Ec/
ce iam medium carnis eius deuoꝛatuz
est a lep̃. Clamauitq; moyses ad dñm
dicens: Deus obsecro sana eaz. Cui rñ/
dit dom̃: Si ꝑ eius spuisset in faciẽ
illius: nõne debuerat saltim septẽ dieb⁹
rubꝛe suffundi? Sepeꝛ septẽ dieb⁹ ex/
tra castra. ⁊ postea reuocabit. Exclusa ẽ
itaq; maria extra castra septẽ dieb⁹. ⁊ po/
pulus non est motus de loco illo. donec
reuocata est maria. XIII

Profectusq; est ꝑ⁹ de aseroth.
firis tẽtoꝛijs in deserto pharan
Ibiq; locutꝰ ẽ dñs ad moysen
dicens. Mitte viros qui ꝓsiderẽt terrã
chanaã quã daturus sum filijs isr̃l: sin
gulos de singulis tribub⁹ ex ꝓncipibus
Fecit moyses qđ dñs imparat: de deser
to pharan. mittẽs ꝓncipes viros .q̃ruz
ista sunt noĩa. De tribu rubẽ: semmua
filiuz zechur. De tribu symeon: saphat
filiũ vri. De tribu iuda: caleb filium ie
phone. De tribu ysachar: igal filium io
seph. De tribu ephꝛaim: osee filiũ nun
De tribu beniamin: phalti filiũ raphu.
De tribu zabulon: geddihel filium sodi
De tribu ioseph sceptri manasse gaddi
filium susi. De tribu dan: amihel filiuz
gemalli. De tribu aser: sthur filium mi
chael. De tribu neptalim: naabi filiuz
napsi. De tribu gad: guhel filiuz machi
Hec sunt noĩa viroꝝ quos misit moy/
ses ad considerandam terrã. vocauitq;
osee filium nun iosue. Misit ergo eos
moyses ad considerandam terram cha
naan. ⁊ dixit ad eos: Ascendite per meri
dianam plagaz. Cũq; veneritis ad mõ/
tes. considerate terram q̃lis sit. ⁊ pl̃m
qui inhãtatoꝛ est eiꝰ: vtꝝ foꝛtis sit an in/
firmus. pauci nũero an plures. ipsa tra
bona an mala. vꝛbes quales murate an
absq; muris. hum⁹ pinguis an sterilis
nemoꝛosa an absq; arbꝛib⁹. Confoꝛta/
mini. ⁊ afferte nob⁹ de fructib⁹ tre. Erat
aũt tps q̃si iã pꝛecoq̃ vue vesci possunt.
Cũq; ascẽdissent explorauerũt trã a de/
serto sin. vsq; roob ĩtrãtib⁹ emath. Ascẽ
derũtq; ad meridiẽ ⁊ venerũt in hebꝛon
vbi erant achiman ⁊ sisai ⁊ tolmai. filij
enach: nã hebꝛon septẽ ãnis aũ thanim
vbẽ egypti ꝓdita est. Pergẽtesq; vsq;
ad toꝛrẽtez botri. absciderũt palmitẽ cuz
vua sua quem portauerũt in vecte duo

viti. De malis q̃q granatis ⁊ de ficis loci illius tulerũt qui appellatus est nexlescol. i. botri. eo q̃ botr̃ portassẽt inde filij isr̃l. Reuſiq̃ exploratores tre post q̃draginta dies oĩ regione circũita. venerũt ad moysen ⁊ aarõ ⁊ ad oẽm cetũ filioꝝ isr̃l in desertũ pharan: qđ est in cades. Locutiq̃ eis ⁊ oĩ mlt̃itudini oñderũt fruct̃ tre. ⁊ narrauerũt dicentes. Venim̃ in terrã ad quã misistis nos. q̃ reuera fluit lacte ⁊ melle. vt ex hiſ fructib cognosci põt: sed cultores fortissimos hz. ⁊ vrbes grãdes atq̃ muratas. Stirpem enach vidimus ibi. Amalech hĩtat in meridie. et hetheus ⁊ iebuseus et amorre⁹ in mõtanis. Chanane⁹ ꝛo mor̃ iuxta mare. ⁊ circa fluenta iordanis. Int̃ hec caleb cõpescens murmũ ppl̃i qui oriebat̃ ꝺ moysen ait: Ascendam⁹ ⁊ possideam⁹ terrã qm̃ poterim⁹ obtinere eam Alij vo qui fuerãt cũ eo dicebãt: Neq̃q ad hũc ppl̃m valemus ascẽdere: q̃ fortior nob est. Detraxerũt tre quã inspexerãt apd filios isr̃l dicẽtes: Terra quã lustrauim⁹ devorat habitatores suos. Popul⁹ quẽ aspexim⁹ pcere stature ẽ. Ibi vidim⁹ mõstra q̃dã filioꝝ enach de genere giganteo. quib⁹ comparati quasi locuste videbamur. XIIII

Igitur vociferãs oĩs turba fleuit nocte illa. ⁊ murmurati sũt ꝺ moysen ⁊ aaron cũcti filij isr̃l dicẽtes: Vtinã mortui essem⁹ i egypto. ⁊ nõ in hac vasta solitudine. Vtinã peamus. ⁊ non inducat nos dñs in terrã istã ne cadam⁹ gladio ⁊ vxores ac liberi nr̃i ducãtur captiui. Nõne melĩ⁹ est reuti in egyptũ: Dixerũtq̃ alter ad alterũ: Cõstituam⁹ nob ducẽ ⁊ reuteñ in egyptũ. Quo audito moyses ⁊ aaron ceciderũt pn̄i in terrã coram oĩ mlt̃itudine filioꝝ isr̃l. At vo iosue filĩ⁹ nun ⁊ caleb filius iephone qui ⁊ ipsi lustrauerũt terrã. sciderũt vestimẽta sua. ⁊ ad oẽm mlt̃itudinẽ filioꝝ israel locuti sunt. Terra quã circũiuim⁹ valde bona est. Si ppitius fuerit dñs inducet nos in eã ⁊ tradet humũ lacte ⁊ melle manãtẽ. Nolite rebelles eẽ ꝺ dñm. neq̃ timeatis ppl̃m tre hui⁹: q̃ sic panẽ ita eos possum⁹ devorare. Recessit ab eis oĩe psidiũ: dñs nobiscũ est: nolite metuere. Cunq̃ clamaret oĩs multitudo ⁊ lapidib eos vellet oppr̃imere: apparuit gl̃ia dñi sup̃ tectũ federis. cũctis videntib filijs israel. Et dixit dominus ad moysen: Vsq̃quo detrahet mihi ppl̃us iste: Quousq̃ nõ credent mihi in oĩb signis q̃ feci coram eis: Feriã igit̃ eos pestilentia atq̃ cõsumã. te aũt faciã pr̃incipẽ sup̃ gẽtem magnã ⁊ fortiorẽ q̃ hec est. Et ait moyses ad dñm. Et audiãt egyptij ꝺ q̃r medio eduxisti ppl̃m istũ. ⁊ hĩtatores terre huius qui audierunt q̃ tu dñe in ppl̃o isto sis. ⁊ facie videaris ad faciẽ. ⁊ nubes tua protegat illos. ⁊ in columna nubis pcedas eos p̃ diẽ ⁊ in colũna ignis p̃ noctẽ q̃ occideris tãtã mlt̃itudinẽ q̃si vnum hoiem. ⁊ dicãt: Nõ poterat introducere ppl̃m in terrã p̃ q̃ iurauerat: idcirco occidit eos in solitudine. Magnificet̃ ergo fortitudo dñi sicut iurasti dicens: Dñs patiẽs ⁊ multe miſicordie. auferẽs miquitatẽ ⁊ scelera. nullũq̃ innoxiũ derelinquẽs. qui visitas pcta p̃rm in filios in tertiã ⁊ q̃rtã generatiõem. Dimitte obsecro pctm̃ ppl̃i tui huius ſm magnitudinẽ miſicordie tue: sic̃ ppiti⁹ fuisti egipt̃ijs tib⁹ de egypto vsq̃ ad locũ istũ. Dixitq̃ dñs: Dimisi iuxta verbũ tuũ. Viuo ego ⁊ implebit̃ gl̃ia dñi vniuersã terra. Attñ oẽs hoĩes qui viderũt maiestatẽ meã ⁊ signa q̃ feci in egypto ⁊ in solitudine. ⁊ tẽptauerũt me iã p̃ decẽ vices nec obedierũt voci mee: nõ videbũt terraz p̃ q̃ iurauí patrib eoꝝ. nec quisq̃ ex illis qui detraxit mihi intuebit̃ eã. Seruus meũ caleb qui plen⁹ alio spiritu secutus est me. inducã in terrã hãc quam circũiuit. ⁊ semen eius possidebit eam: quoniam amalachites ⁊ chanane⁹ habitant in vallibus. Cras mouete castra ⁊ reuertimini in solitudinez per viã maris rubri. Locutusq̃ est dñs ad moysen et aaron dicens: Vsq̃quo multitudo hec pessima murmurat cõtra me

querelas filioꝝ isrl audiui. Dic ḡ eis: Viuo ego ait dñs: sicut locuti estis audiente me: sic faciā vobis. In solitudīe hac iacebūt cadauera vra. Oēs qui nūerati estis a viginti ānis ⁊ sup. ⁊murmurastis ꝰ me: nō intrabitis terrā sup quā leuaui manū meā vt hītare vos facerez ꝓeter caleb filiū iephone. ⁊ iosue filiuz nun. Paruulos aūt vros de quib viristis. ꝙ ꝓede hostib forēt: introducaz vt videant terrā q̄ vob displicuit. Ītā cadauera iacebunt in solitudine. Filij vri erūt vagi in deserto annis q̄draginta. ⁊ portabūt fornicatiōem vram donec consumant cadauera pīm in deserto. iurta nūeruz q̄draginta dieꝝ quib ꝙsiderastꝭ terrā. Annus ꝓ die īputabit. Et q̄draginta annis recipietis iniquitates vras ⁊ scietis vltiōem meā. Qm̄ sic locutus sum. ita faciā oi multitudini huic pessime. que ꝙsurrexit adūsum me. In solitudine hac deficiet ⁊ morief. Igit oīs viri q̄s miserat moyses ad ꝓtēplādam terrā. ⁊ qui reūsi murmurare fecerāt ꝰ eū oēm multitudinez. detrahētes terre ꝙ esset mala. mortui sunt atq ꝓcussi in cōspectu dñi. Iosue aūt filiꝰ nun ⁊ caleb filius iephone vixerūt ex oib qui ꝓierāt ad ꝙsiderandā terraz. Locutusq est moyses vniūsa verba hec ad oēs filios isrl ⁊ luxit ppls nimis. Et ecce mane primo surgentes. ascēderūt vticē mōtis atq dixerūt: Parati sumꝰ ascēdere ad locū de q̄ dñs locutꝰ est q̄ peccauimꝰ. Quibus moyses: Cur inqt trāsgredimini vbuz dñi. qđ vob nō cedet in ꝓsperuz: Nolite ascēdere: nō. n. ē dñs vobiscū: ne corruatis coꝝ īimicis vris. Amalechites ⁊ chananeus aī vos sunt q̄ gladio corruetꝭ eo ꝙ nolueritis acq̄escere dño: nec erit dñs vobiscū. At illi ꝓtenebrati. ascēderūt in vticē mōtis. Arca aūt testamēti dñi ⁊ moyses nō recesserūt de castris: Descēditq amalachites et chananeus q̄ hītabat in mōte. ⁊ percutiēs eos atq cōcidēs

persecutꝰ ē eos vsq horma. XV

Locutus est dñs ad moysen dicēs: Loqre ad filios isrl ⁊ dices ad eos: Cū ingressi fueritis terrā habitatiōis vre quā ego dabo vobis. ⁊ feceritis oblatiōem dño in holocaustū aut victimā pacificā. vota soluētes. vel sponte offerētes mūera. aut ī solēnitatib vris adolētes odorē suauitatꝭ dño de bobus siue de ouib. offeret quicūq̄ īmolauerit victimā: sacrificiū simile decimā ptē ephi ꝓsam oleo. q̄ mēsuram habebit q̄rtā ptē hin. ⁊ vinū ad libamēta fundēda eiusdez mēsure dabit in holocaustū siue in victimā. Per agnos singulos ⁊ arietes erit sacrificiū. simile duarū decimarū. q̄ ꝓsa sit oleo tertie ptis hin. et vinū ad libamētū tertie ptis eiusdē mensure offeret in odorem suauitatis dño. Qñ vo de bobus feceris holocaustū aut hostiā vt impleas votū vel pacificas victimas: dabis per singulos boues simile tres decimas cōsperse oleo. q̄ hēat medium mēsure hin. ⁊ vinū ad libā fundenda eiusdez mēsure in oblationē suauissimi odoris dño. Sic facies ꝓ singulos boues ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos. Iaz in digene q̄ pegrini eodem ritu offerent sacrificia. Legē vnū ꝓceptū erit atq iudicium tā vobis q̄ aduenis terre. Locutus est dñs ad moysen dicēs: Loqre filijs israel. ⁊ dices ad eos: Cū veneritis in terrā quā dabo vob ⁊ comederitis de panibus regiōis illius: separabitis pmitias dño de cibis vris. Sicut ꝺ areis pmitias separabitis: ita ⁊ de pulmēto dabitis pmitiua dño. Si ꝓ igrantiaz ꝓteritis q̄cq̄ horꝝ q̄ locutꝰ ē dñs ad moysen ⁊ mādauit ꝓ eū ad vos. a die q̄ cepit iubere ⁊ vltra. oblitaq fuerit facere multitudo. offeret vitulū de armēto holocaustū in odorē suauissimū dño. ⁊ sacrificiū eius ac liba vt cerimonie postulant. hir cūq ꝓ pctō ⁊ rogabit sacerdos ꝓ oī mltitudie filioꝝ isrl. ⁊ dimittet eis. qm̄ nō spōte peccauerūt: nihilomin offerētes iudiciū dño ꝓ se ⁊ ꝓ pctō atq errore suo. ⁊ dimittet vniūse plebi filioꝝ isrl ⁊ aduenis q̄ pegrinant int eos. qm̄ culpa ē oīs ppli ꝓ igrātiā. Si aīa vna nesciēs peccauerit offeret capā ānicla ꝓ pctō suo ⁊

ꝛ̃pcabit̃ ꝓ ea ſacerdos q̃ inſcia peccaue
rit coꝝ dño: impetrabitq; ei veniã ⁊ di
mittet̃ illi. Nam indigenis q̃z aduenis
vna lex erit oĩz q̃ peccauerit ignãtes. Ma
no q̃ ꝑ ſuperbiã aliquid cõmiſerit ſiue ci
uis ſit ille ſiue peregrinus: qm̃ adũſus do
minũ rebell̃ fuit: peribit de pp̃lo ſuo. Ver
bũ. n. dñi cõtempſit ⁊ p̃ceptũ illi⁹ fecit ir
ritũ: idcirco delebit̃ ⁊ portabit iniquita
tẽ ſuã. Factũ eſt ãt cũ eẽnt filij iſrl̃ in ſa
bbatiſ die ⁊ inueniſſent hoiem colligẽtẽ li
gna in die ſabbati: obtulerũt eũ moyſi ⁊
aarõ ⁊ vniuerſe mlt̃itudini. Qui recluſe
rũt eũ i carcere. neſciẽtes q̃d ſup eo face
re deberẽt. Dixitq; dom̃in⁹ ad moyſen.
Morte moriat̃ hõ iſte: obruat eũ lapidi
bus oĩs turba extra caſtra. Cũq; eduriſ
ſent eũ foras. obruerũt eũ lapidib⁹. ⁊ mo
rtuus ẽ ſic̃ p̃cepat dñs. Dixit q̃z dñs ad
moyſen: Loq̃re filijs iſrl̃. ⁊ dices ad eos
vt faciãt ſibi fimbrias p̃ angulos q̃ttu
or palliorũ. ponẽtes in eis vittas hyacin
thinas. Quas cũ viderit. recordet̃ oĩm
mãdatorũ dñi. nec ſeq̃nt̃ cogitatiões ſu
as. ⁊ oculos p̃ res varias fornicãtes ſed
magis memores p̃ceptorũ dñi faciãt ea:
ſintq; ſci deo ſuo. Ego dñs deus vr̃. qui
eduxi vos de tra egypti vt eẽm deus vr̃.

XVI

Ece aũt chore filius
iſuar filij caath: filij leui. ⁊ da
thã atq; abiron filij eliab: hon q̃
q̃z fili⁹ phaleth de filijs rubẽ. surrexerũt
cõ moyſen. alijq; filioꝝ iſrl̃ ducẽti quinq̃
ginta viri. pceres ſynagoge. ⁊ qui tpe cõ
cilij p̃ noĩa vocabãtur. Cumq; ſtetiſſent
adũſum moyſen ⁊ aarõ. dixerũt: Suffi
ciat vob̃ q̃ oĩs mlt̃itudo ſcõꝝ eſt. ⁊ in ip
ſis eſt dñs. Cur eleuamĩ ſup̃ pp̃lm dñi
Qđ cũ audiſſet moyſes: cecidit ꝓnus i
faciẽ. locutuſq; ad chore ⁊ ad oẽm mlt̃i
tudinẽ: mane inquit notũ faciet dñs q̃
ad ſe ptineãt. ⁊ ſcõs applicabit ſibi: ⁊ q̃s
elegerit approp̃inq̃bũt ei. Hoc igit̃ faci
te. Tollat vnuſquiſq; thuribula ſua. tu
chore ⁊ omne cõcilium tuum. ⁊ hauſto cras
igne ponite deſup thymiama coram dño:
⁊ quẽcũq; elegerit. ipſe erit ſanct⁹. Vul
tũ erigimini filij leui. Dixitq; rurſum
ad chore: Audite filij leui. Nũ paꝝ vob̃
q̃ ſeparauit vos de⁹ iſrl̃ ab oĩ pp̃lo. ⁊ iun
xit ſibi vt ſuaretis ei in cultu tabernacu
li. ⁊ ſtaretis coram frequntia pp̃li ⁊ miſtra
retis ei: Idcirco ad ſe fecit accedere te ⁊
omnes fratres tuos filios leui. vt vob
etiã ſacerdotiũ vendicetis. ⁊ oĩs globus
tuus ſtet ꝓtra dñm: Quid eſt enim aa
ron vt murmuretis ꝛ̃ cuz: Miſit ergo
moyſes vt vocaret dathan ⁊ abiron fili
os eliab. Qui reſpõderũt. Non venim⁹
Nũquid paꝝ ẽ tibi q̃ eduxiſti nos de tra
egypti q̃ lacte ⁊ melle manabat vt occi
deres in deſto. niſi ⁊ dominat⁹ fueris no
ſtri: Reuera induxiſti nos in terrã q̃ flu
it riuis lactis ⁊ mellis: ⁊ dediſti nob̃ poſ
ſeſſiones agroꝝ ⁊ vineaꝝ: An ⁊ oculos
nõs vis eruere: Non venimus. Ira
tuſq; moyſes valde. ait ad dominũ. Ne
reſpicias ſacrificia eoruz. Tu ſcis q̃ nec
aſellum quidẽ vnq̃z acceperi ab eis: nec
afflixerim quẽpiam eoꝝ. Dixitq; ad cho
re: Tu ⁊ oĩs ꝯgregatio tua ſtate ſeoꝝſuz
coram dño. ⁊ aaron die craſtino ſepara
tim. Tollite ſinguli thuribula veſtra. et
ponite ſup ea incẽſuz offerẽtes dño du
centa quiq̃ginta thuribula: aaron q̃z te
neat thuribulũ ſuũ. Qđ cum feciſſent
ſtãtib⁹ moyſe ⁊ aarõ ⁊ coaceruaſſent ad
uerſum eos omnem multitudinem ad
oſtiũ tabernaculi. apparuit cunctis glo
ria domini. Locutuſq; eſt dñs ad moy
ſen ⁊ aaron ait: Separamini de medio
cõgregatiõis hui⁹ vt eos repẽte diſpdã
Qui cecideruñ ꝓni in faciẽ atq; dixerunt
Fortiſſime deus ſpirituũ vniuſe carnis
nũ vno peccãte. ꝛ̃ oẽs ira tua deſeuiet:
Et ait dñs ad moyſen: Precipe vniuer
ſo pp̃lo vt ſeparet̃ a tabnacul̃ chore ⁊ da
thã ⁊ abirõ. Surrexitq; moyſes ⁊ abijt
ad dathan ⁊ abiron. ⁊ ſeq̃ntib⁹ eum ſe
nioribꝫ iſrl̃ dixit ad turbam. Recedite a
tabernaculiſ impioꝝ. ⁊ nolite tangere q̃
ad eos pertinẽt. ne inuoluamini in pec
catis eorum. Cumq; receſſiſſent a tento
rijs eorũ ꝓ circũitum: dathan et abirõ
egreſſi ſtabãt in ĩtroitu papilionũ ſuaꝝ
cuz vxoribꝫ ⁊ liberis oĩq; frequentia. Et

ait moyses: In hꝫ scietis ꝙ dñs miserit me vt facerē vniūsa q̄ cernitꝫ. ⁊ nō ex p/ prio ea corde ꝓtulerī. Si ꝓsueta hoim morte interierit ⁊ visitauerit eos plaga q̄ ⁊ ceteri visitari solēt: nō misit me dñs Sinaūt nouā rē fecerit dñs ⁊ aperiens ra os suū deglutiat eos ⁊ oia q̄ ad illos ptinēt. descēderitꝫ viuētes in infernū scietis ꝙ blasphemauerint dñm. Cōfe/ sti igit vt cessauit loq. dirupta ē ra sub pedib eor. ⁊ apiēs os suū deuorauit il/ los cū tabernaculis suis ⁊ vniūsa ba eor Descēderūtꝫ viui in infernū opti humo ⁊ pierūt de medio mltitudis. Āt vo ois isrl qui stabat p gyrū fugit a clamore pe reūtiū dicēs: Ne forte ⁊ nos ra deglutiat. Sed ⁊ ignis egressus a dño interfecit ducētos q̄nq̄ginta viros qui offerebāt incēsuz. Locutusꝫ ē dñs ad moysen di/ cēs: Precipe eleaçaro filio aarō sacdoti vt tollat thuribula q̄ iacēt in incēdio. ⁊ ignem huc illucꝫ dispgat: qm̄ scificata sūt in mortib pctōr: pducatꝫ ea ī lami nas. ⁊ affigat altari. eo ꝙ oblatū sit ī eis incēsuz dño. ⁊ scificata sint vt cernāt ea p signo ⁊ monim̄to filij isrl. Tulit ergo eleaçar sacerdos thuribula enea. in qb obtulerāt hi q̄s incēdiū deuorauit. ⁊ p/ durit ea ī lamīas affigēs altari. vt hab rēt postea filij isrl qb cōmouerēt. ne q̄s accedat alienigena. ⁊ qui non ē de semīe aarō ad offerēdū incēsuz dño: ne patiat sic passus ē chore. ⁊ ois congregatio eī/ lo/ q̄nte dño ad moysen. Murmurauit āt ois mltitudo filioꝝ isrl seq̄nti die ꝓtra moysen ⁊ aarō dicēs: Vos interfecistis pplm dñi. Cūꝫ oriret seditio. ⁊ tumul/ tus incresceret: moyses ⁊ aaron fugerūt ad tabernacl'm federis. Quō postꝫ ingressi sunt oprit nubes. ⁊ apparuit gl'ia dñi. Dixitꝫ dom̄ ad moysen: Recedite ō medio hui' mltitudis: etiā nunc delebo eos. Cūꝫ iacerēt in terra. dixit moyses ad aaron: Tolle thuribulum. ⁊ hausto ignie de altari mitte incēsum desup. per/ ge cito ad pplm vt roges p eis. Jā enī egressa ē ira a dño. ⁊ plaga desecuit. Qō cū fecisset aarō ⁊ cucurrisset ad mediam multitudinē quā iam vastabat incendi/ um obtulit thymiama ⁊ stās inter mor/ tuos ac viuētes p pplo depcatus est. et plaga cessauit. Fuerūt autez qui pcussi sunt q̄ttuordecim milia hoim ⁊ septin/ genti absqꝫ his qui pierāt in seditione chore. Reuersusqꝫ ē aarō ad moysen ad ostiū tabnacli federis. p'q̄ꝫ q̄euit interit'

ET locutus est dñs ad moysen dicēs: Loqre ad filios israel. ⁊ accipe ab eis vgas singu las p cogtiones suas a cunctis principi bus tribuū vgas duodecim ⁊ vniuscu/ iusqꝫ nom̄ē supscribes virge sue. Nomē aūt aaron erit in tribu leui. ⁊ vna virga cūctas eor familias continebit: ponesqꝫ eas in tabernaculo federis corā testimo nio vbi loquar ad te. Quem ex his ele/ gero germinabit virga eius. ⁊ cohibebo a me q̄rimonias filioꝝ israel: quib̄ ꝓtra vos murmurāt. Locutusqꝫ est moyses ad filios isrl. ⁊ dederūt ei oēs pncipes vgas p singulas tribs. Fueruntqꝫ virge duodecim absqꝫ vga aaron. Quas cuꝫ posuisset moyses corā dño in tabernacu lo testimonij sequēti die regressus inue/ nit germinasse vgā aarō in domo leui. ⁊ turgētib gemmis eruperāt flores qui foliis dilatatꝫ in amygdalas deformati sunt. Portulit q̄ moyses oēs virgas de conspectu domini ad cunctos filios is/ rael. videruntqꝫ ⁊ receperunt singuli vgas suas. Dixitqꝫ dominus ad moysen Refer virgam aaron in tabernaculum testimonij. vt seruet ibi in signū. rebel/ lium filiorum israel. ⁊ quiescāt q̄rele eo rum a me ne moriant. Fecitqꝫ moyses sicut pcepat dñs. Dixerūt aūt filij isra/ el ad moysen: Ecce consumpti sumus. omnes pibimus. Quicūqꝫ accedit ad tabernaculum domini morit. Nuꝫ vsqꝫ ad intnitiōez cūcti delēdi sum'? XVIII

Dixitqꝫ dñs ad aaron: Tu ⁊ filij tui ⁊ dom' pris tui tecuꝫ porta/ bitis iniqtatē scūarij. ⁊ tu ⁊ filij tui simul sustinebitis pctā sacdotij vri. Sed ⁊ frēs tuos de tribu leui ⁊ sceptꝫ pris tui sume tecū: psociꝫ sint ⁊ ministret

tibi. Tu aũt ⁊ filij tui mĩstrabitis in tabernaculo testimonij. Excubabũtq; le/uite ad p̃cepta tua ⁊ ad cũcta opa tabnaculi: ita dũtaxat vt ad vasa scũarij ⁊ altare nõ accedãt. ne ⁊ illi moriant. ⁊ vos pereatis simł. Sin aũt tecũ ⁊ excubent in custodijs tabnacli ⁊ in oĩb cerimonijs eius. Alienigena non miscebit vob. Excubate in custodia scũarij. ⁊ in mĩsterio altarꝭ: ne oriat indigtio sup filios israel Ego tedi vob frẽs vros leuitas de medio filioz israł. ⁊ tradidi dono dño vt seruiãt in mĩsterijs tabnaculi eiꝰ. Tu aũt ⁊ filij tui custodite sacerdotiũ vm ⁊ oĩa q̃ ad cultũ altaris p̃tinẽt ⁊ intra velum sunt. p̃ sacdotes ãministrabunt. Si qs extraneus accesserit. occidet. Locutusq; est dñs ad aarõ: Ecce tedi tibi custodiã primitiaz meaz. Oĩa q̃ scificant a filijs israł tibi tradidi ⁊ filijs tuis p̃ officio sacdotali: legitima sempitna. Hec ꝙ accipies de his q̃ scificant ⁊ oblata sũt dño. Oĩs oblatõ ⁊ sacrificiũ ⁊ q̃cq̃d p̃ pctõ atq; õlicto reddit mihi ⁊ cedet in scã scoz: tuuz erit ⁊ filioz tuoz. In scũario comedes illõ. Mares tm̃ edẽt ex eo: qz ꝑfectũ est dño. Primitias autẽ q̃s voluerint ⁊ obtulerint filij israł: tibi tedi ⁊ filijs tuis ac filiabꝫ tuis iure ppetuo. Qui mũdus ẽ in domo tua. vescet eis. Oẽm medullã olei ⁊ vini ac frumẽti. quicq̃d offerunt p̃mitiarũ dño tibi tedi. Omniũsa fruguz initia q̃ gignit hum⁹ ⁊ dño deportant: cedẽt in vsus tuos. Qui mũdus est in domo tua. vescet eis. Oẽ qõ ex voto rediderit filij israł. tuũ erit. Quicq̃d p̃muz erũpet e vulua cũcte carnis quã offerũt dño. siue ex hoĩb siue de pecoribꝫ fuerit. tui iuris erit. ita dũtaxat vt p̃ hoĩs p̃rio genito p̃ciũ accipias. ⁊ oẽ aĩal qõ imundũ est redimi facias. cuiꝰ redẽptio erit post vnũ mẽsem: siclis argẽti q̃nq; põdere scũarij. Siclus vigiti obolos hz. Primogenitũ aũt bouis ⁊ ouis ⁊ capre non faciesꝫ redimi. qz scificata sunt dño. Sãguinẽ tm̃ eoz fundes sup altare. ⁊ adipes adolebis in suauissimũ odorẽ dño. Carnes vo in vsum tuũ cedẽt. sicut pectusculũ ꝑfectũ ⁊ armus dexter tua erũt. Oẽs p̃mitias scũarij q̃s offerẽt filij israł dño tibi tedi ⁊ filijs ac filiabꝫ tuis iure ppetuo. Pactũ salis est sempitnũ coraz dño tibi ac filijs tuis. Dixitq; dñs ad aaron: In terra eorum nihil possidebitis nec habebitis partem inter eos. Ego pars et hereditas tua in medio filioz israel. Filijs autem leui tedi omnes decimas israel in possessiõem p̃ mĩsterio q̃ seruiũt mihi in tabernaculo federis. vt nõ accedãt vltra filij israł ad tabnaculũ nec cõmittãt pctm̃ mortiferũ. solis filijs leui mihi in tabnaculo fruẽtibꝫ ⁊ p̃tãtibꝫ pctã p̃li. Legitimũ sempitnũ erit in generatiõibꝫ vris. Nihil aliũd possidebũt. decimarũ oblatiõe ꝓtenti q̃s in vsꝰ eoz ⁊ necessaria separaui. Locutusq; est dñs ad moysen dicẽs: Dicepe leuit atq; denũcia. Cũ accepitis a filijs israel decimas q̃s tedi vob: primitias eoz offerte dño. i. decimã ptẽ decime vt reputeꝰ vobis in oblatiõem p̃mitiuoz: tam de aretis q̃z de torcularibꝫ ⁊ vniũsis q̃z accipitis primitias offerte dño. ⁊ date ea aarõ sacdoti. Omnia que offeretis ex decimis ⁊ in donaria domini separabitis: optima ⁊ electa erunt cuncta. Diceisq; ad eos: Si p̃clara ⁊ meliora queq; obtuleritis ex decimis: reputabitur vobis quasi de area ⁊ torculari tederitis primitias. et comedetis eas in omnibꝫ locis vestris: tam vos q̃z familie vestre: quia p̃cium est p̃ mĩsterio quo seruitis in tabernaculo testimonij. ⁊ non peccabitis sup hoc: egregia vobis ⁊ pinguia reseruãtes ne polluatis oblationes filiorum israel et moriamini. XIX

Locutusq; est dñs ad moysen ⁊ aarõ dicẽs: Ista est religio victime quam constituit dominus. Dicepe filijs israel vt adducant ad te vaccam rufam etatis integre in q̃ nulla sit macula nec portauerit iugum: tradeisq; eã eleaçaro sacerdoti. Qui eductã extra castra imolabit in ꝑspectu oĩm et tingẽs digitũ in sanguĩe eius. aspget ꝓ fores tabnaculi septez vicibꝫ: cõburetq;

eam cunctis videntibꝫ taꝫ pelle ⁊ carni/
bus eius cꝫ sanguine ⁊ fimo flāme tra/
ditis. Lignū q̄ꝫ cedrinū ⁊ hysopū coccū
cꝫ bis tinctū sacerdos mittet in flāmaꝫ
q̄ vaccā vorat. Et tūc demū lotis vestib⁹
⁊ corpe suo. ingrediet in castra: cōmacu
latusꝫ erit vsqꝫ ad vesperuꝫ. Sed ⁊ ille
qui cōbusserit eā: lauabit vestimēta sua
⁊ corpus. ⁊ īmūdus erit vsqꝫ ad vesperū
Colliget aūt vir mūdus cineres vacce.
⁊ effundet eos extra castra in loco puris
simo: vt sint mlt̄itudini filioꝝ isrl̄ in cu
stodiā ⁊ in aquam aspsionis. qꝫ p pecca/
to vacca cōbusta est. Cumꝫ lauerit qui
vacce portauerat cineres vestimēta sua:
immūdus erit vsqꝫ ad vesperū. Habebūt
hec filij isrl̄ ⁊ aduene qui habitāt int̄ eos
legē. iure perpetuo. Qui tetigerit cada/
uer hoīs. ⁊ ppter hoc septez dieb⁹ fuerit
immūdus: aspget ex hac aq̄ die tertio ⁊
septimo. ⁊ sic mundabit. Si die tertio
aspsus non fuerit: septimo non poterit
emūdari. Omis qui tetigerit humane
aie morticinū. ⁊ aspsus hac cōmixtione
nō fuerit. polluet tabernaculū dñi. ⁊ peri/
bit ex isrl̄. Quia aq̄ expiatiōis nō est asp
sus. īmundus erit ⁊ manebit spurticia
eius sup eū. Ista est lex hoīs qui morit
in tabernaculo. Oēs qui ingrediūtur tē/
toriū illius. ⁊ vniūsa vasa que ibi sunt.
polluta erūt septē dieb⁹. Clas qd̄ nō ha
buerit operculū nec ligaturā desup. īmū/
dus erit. Si quis in agro tetigerit cada/
uer occisi hoīs. aut p se mortui siue os
illius vel sepulcrū: immūdus erit septē
dieb⁹. Colligētqꝫ de cineribꝫ cōbustionis
atqꝫ pctī. ⁊ mittēt aq̄s viuas sup eos in
vas: in quibꝫ cū homo mūdus tinxerit
hysopū. aspget ex eo omne tentoriuꝫ. et
cunctā supellectilē. ⁊ homines huiusce/
modi ꝓtagione pollutos: Atqꝫ hoc mō
mūdus lustrabit immūdū tertio ⁊ sep/
timo die: expiatusqꝫ die septimo. laua/
bit se ⁊ vestimēta sua. ⁊ immundus erit
vsqꝫ ad vesperū. Si q̄s hō ritu non fuerit
expiatus: pibit aīa illius de medio eccle
sie. qꝫ sanctuariū dñi polluit. ⁊ nō est aq̄
lustratiōis aspsus. Erit hō ꝑceptū legiti
mū sempiternū. Ipse q̄ꝫ qui aspgit aq̄s
lauabit vestimenta sua. Qui tetige/
rit aq̄s expiationis: immūdus erit vsqꝫ
ad vesperū. Quicqd tetigerit īmūdus.
immūdū faciet. ⁊ aīa q̄ hoc quippiā teti
gerit īmūda erit vsqꝫ ad vesperuꝫ. XX.

Venerūtqꝫ filij isrl̄ ⁊ ois mlt̄itu
do in desertū sin mēse ꝓmo ⁊ mā
sit pplus in cades. Mortuaqꝫ ē
ibi maria ⁊ sepulta in eodē loco. Cumqꝫ
indigeret aq̄ pplus ꝙuenerunt adūsum
moysen ⁊ aaron. ⁊ versi in seditionez di/
xerūt: Vtinā perissem⁹ inter fratres no
stros coram dño. Cur eduxistis ecclesiam
dñi in solitudinē: vt ⁊ nos ⁊ nostra iumē
ta moriam⁹? Quare nos fecistis ascēde/
re de egypto ⁊ eduxistis in locū istū pessi
mū qui seri nō pōt: qui nec ficū gignit.
nec vineas. nec malogranata: insuper ⁊
aquā nō habet ad bibēdū? Ingressusqꝫ
moyses ⁊ aaron. dimissa mlt̄itudine in
tabernaculū federis. corruerūt ꝓni in ter
rā: clamaueruntqꝫ ad dñm. atqꝫ dixerūt
Dñe deus audi clamorē huius populi.
⁊ aperi eis thesaurum tuū fontez aque
viue: vt satiati cesset murmuratio eor⁹.
Et apparuit gloria domini sup eos. Lo/
cutusqꝫ est dominus ad moysen dicens
Tolle virgam ⁊ congrega populum tu
⁊ aaron frater tuus. ⁊ loquimini ad pe/
trā coram eis. ⁊ illa dabit aq̄s. Cumqꝫ edu
xeris aquā de petra: bibet ois mlt̄itudo
⁊ iumēta eius. Tulit igitur moyses vi/
gam q̄ erat in ꝺspectu dñi sic ꝑceꝑat ei:
cōgregata mlt̄itudīe ante petrā. dixitqꝫ
eis. Audite rebelles ⁊ īcreduli. Nūd de pe
tra hac vob⁹ aquā potim⁹ eicere? Cūqꝫ
eleuasset moyses manū ꝑcutiēs virga bis
silicē egresse sūt aq̄ largissime: ita vt po/
pulus biberet ⁊ iumēta. Dixitqꝫ dñs ad
moysen ⁊ aarō. Quia nō credidistis mihi
vt sc̄ificaret⁹ me coram filijs isrl̄. nō introdu
cetis hos pplos in terrā quam dabo eis
Hec est aqua contradictionis vbi iur/
gati sunt filij israel ꝓtra dñm. ⁊ sanctifi
catus est in eis. Misit interea nuncios
moyses d̄ cades ad regē edom q̄ dicerēt
Hec mādat frater tuus isrl̄. Nosti oēm

lalvrē qui apprehendit nos:quō descēderint pres nri in egyptū.⁊ habitauerim⁹ ibi multo tpe:afflixerintq nos egyptij ⁊ pres nros.⁊ quō clamauerim⁹ ad dominū ⁊ exaudierit nos:miseritq angelū qui eduxerit nos de egypto. Ecce in vrbe cades q̄ est in extremis finib⁹ tuis positi: obsecīmus vt nob trāsire liceat per terrā tuā. Nō ibimus p agros nec p vineas:nō bibem⁹ aq̄s de puteis tuis.sed gdiem via publica nec ad dexteram nec ad sinistrā declinātes donec trāseamus terminos tuos. Cui rndit edom: Non trāsibis p me. Alioquin armat⁹ occurrā tibi. Dixerūtq filij isrl: Per tritaz gdiem via ⁊ si biberim⁹ aquas tuas nos ⁊ pecora nra:dabimus q̄ iustū est. Nulla erit in pcio difficultas:tm velocit trāseamus. At ille rndit: Non transibitis. Statimq egressus est obuius cū infinita multitudie ⁊ manu forti:nec voluit acqescere deprecanti vt pcederet trāsitū p fines suos. Quāobrē diuertit ab eo israel. Cunq castra mouissent de cades. venert in mōtē hor qui ē in finib⁹ terre edom:vbi locut⁹ est dns ad moysen dicēs: Pergat inquit aaron ad pl̄os suos. Non enī intrabit trā quā dedi filijs isrl:eo q incredulus fuerit ori meo ad aq̄s dictiōis. Tolle aaron ⁊ filiū ei⁹ cū eo.⁊ duces eos in mōtē hor: Cunq nudaueris ptem vste sua.indues ea eleazarū filiū eius.⁊ aarō colliget ⁊ morief ibi. Fec moyses vt pcepat dns.⁊ ascenderūt in mōtem hor cora omni multitudine. Cunq aaron spoliasset vestib⁹ suis induit eis eleazar filiū eius. Illo mortuo in mōtis supcilio descēdit cū eleazaro. Dis autē multitudo videns occubuisse aaron.fleuit sup eo triginta diebus p cunctas familias suas. XXI

Quod cuz audisset chananeus rex arad qui habitabat ad meridiez venisse scz isrl p exploratoz viaz pugnauit cōtra illuz.⁊ victor extitit. duxit ex eo predā. At isrl voto se dño obligās.ait Si tradideris pl̄m istū in manu mea delebo vrbes ei⁹. Exaudiuitq dns pces israel.⁊ tradidit chananeū:quez ille interfecit subuersis vrbibus eius.⁊ vocauit nomen loci illius horma id ē anathema Profecti sunt autē de mōte hor per viā que ducit ad mare rubrū vt circūirēt terram edom. Et tedere cepit pl̄m itineris ac laboris:locutusq est contra dēm et moysen.ait: Cur eduxisti nos de egypto vt morerem⁹ in solitudie: Deest panis nō sunt aque:aīa nra iam nauseat super cibo isto leuissimo. Quāobrē misit dns in pl̄m ignitos serpentes:ad q̄rū plagas ⁊ mortes plurimor. venert ad moysen atq dixerūt: Peccauimus:q locuti sumus cōtra dēm ⁊ te. Ora vt tollat a nobis serpentes. Oravit moyses p pl̄o. Et locutus est dns ad eū: Fac serpentē eneū ⁊ pone eū p signo. Qui percussus aspexerit eū viuet. Fecit g moyses serpentē eneū.⁊ posuit eū p signo. Quē cū percussi aspicerēt sanabāt. Profectiq filij isrl castrametati sunt in oboth. Cūq egressi fixere tentoria i ieabarim in solitudie que respicit moab ex orientalē plagā.⁊ inde mouentes venerūt ad torrentem zareth. Quē relinq̄ntes castrametati sunt ex trā arnō q̄ est in deserto.⁊ p minet in finibus amorrei. Siquidem arnon terminus ē moab:diuidens moabitas ⁊ ammonitas. Unde dicit in libro bellor dñi: Sicut fecit in mari rubro: sic faciet in torrentibus arnon. Declinauitq torrentium inclinati sunt vt requiescerent in arnō ⁊ recumberent in finibus moabitarum Ex eo loco apparuit puteus:sup quo locutus est dominus ad moysen: Cōgrega pl̄m.⁊ dabo ei aquam. Tunc decinit isrl carmen istud: Ascendat puteus.cōcinebant:puteū quē foderūt pncipes et parauerunt duces multitudinis in dextre legis.⁊ in baculis suis. Profectiq sunt de solitudie mathana. De mathana in nahaliel. De nahaliel in bamoth. Bamoth vallis est in regione moab in vertice phasga.qd respicit contra deserti. Misit ūt isrl nūcios ad seō regē āmorreor dicēs: Obsecro vt trāsire mihi liceat p trā tuā. Non declinabim⁹ in agros

q̃ vineas:nō bibemus aquas ex puteis. Via regia gradiem̃:donec transeamus termīos tuos. Qui cōcedere noluit vt trāsiret israel p̃ fines suos. quinpotius exercitu ꝯgregato egressus est obuiam in desertū:q̃ venit in iasa: pugnitq̃ ꝯtra eū. A quo ꝑcussus est ī ore gladij. q̃ possessa est terra eius ab arnon vsq̃ ielboq̃ filios ām̃on. qz forte p̃fidio tenebantur termini ām̃onitaꝝ. Tulit ḡ israel oēs ciuitates eius.q̃ hītauit in vrbib ām̃orei:in esebon.scz q̃ viculis ei⁹. Urbs esebon fuit seon regis ammorrei.qui pugnauit ꝯtra regē moab.q̃ tulit oēm terram que ditionis illius fuerat vsq̃ arnon. Idcirco dz in puerbio: Venite ī esebon edificef̃q̃ ꝓstruatur ciuitas seō. Ignis egressus est de esebō.flāma de oppido seon.q̃ deuorauit arnō moabitarū q̃ hītatores excelsoꝝ arnō. Ve tibi moab:periisti pple chamos. Dedi filios eius in fugā:q̃ filias in captiuitatē regi ām̃oreoꝝ seon. Jugū ip̃oꝝ dispsit ab esebon vsq̃ dibon:lassi ꝑuenerūt in iophe q̃vsq̃ madaba. Habitauitq̃ israel in terra ām̃orei. Misit itaq̃ moyses qui explorarēt iaçer. Cuius ceperunt viculos q̃ possederūt habitatores. Verterūtq̃ se q̃ ascenderūt p̃ viaz basan.q̃ occurrit eis og rex basan cum omni pplo suo pugturus in hedrai. Dixitq̃ dns ad moysē. Ne timeas eū.qz in manu tua tradidi illū q̃ oēz pplm ac terrā eius :faciesq̃ illi sic̄ fecisti seon regi ām̃orreoꝝ habitatori esebon. Percussert igit̃q̃ hūc cū filijs suis.vniuersumq̃ pplm eius vsq̃ ad internitionē.q̃ possederūt terrā illius. XXII

Profectiq̃ castrametati sunt in campestribꝫ moab: vbi transiordanē hiericho sita est. Videsq̃ ãt balac filius sephor oīa q̃ fecerat israel amorreo.q̃ p̃ timuissent eū moabite et impetū eius ferre non possent .dixit ad maiores natu madian . Jta velebit hic pl⁹ oēs qui in nr̃is finib cōmorant. quō solet bos herbas vsq̃ ad radices carpere. Ipse aũt erat eo tpe rex in moab. Misit ergo nūcios ad balaā filiuz beor ariolū.qui hīt abat sup flumē tre filioꝝ ām̃on.vt vocarēt eū q̃ dicerent: Ecce egressus est populus ex egypto qui opuit supficiem terre sedens ꝯ me. Veni igit̃ q̃ maledic pplo huic qui fortioꝝ me est:si q̃ mō possim ꝓcutere q̃ eijcere eū de terra mea. Noui.n.q̃ bñdict⁹ sit cui bene dixeris:q̃ maledict⁹ in quē maledicta cōgesseris. Perrexerūtq̃ seniores moab q̃ maiores natu madian hītes diuinatiōis ꝑciū in manib. Cūq̃ venissent ad balaā.q̃ narrassent ei oīa vba balac.ille rñdit: Manete hic nocte.q̃ rñdebo quicquid mihi dixerit dns .Manētib autē ill apud balaā:venit deus: q̃ ait ad eum: Quid sibi volūt hoīes isti apud te? Rñdit: Balac filius sephor:rex moabitarum misit ad me dicēs: Ecce pl⁹s q̃ egressus est de egypto opuit supficiē terre. veni q̃ maledic ei:si q̃ mō possiz pugnās abigere eū. Dixitq̃ deus ad balaam: Noli ire cū eis neq̃ maledicas pplo:qz bñdictus est. Qui mane ꝯsurgēs.dixit ad ꝓncipes Ite in terrā vr̃am qz ꝓhibuit me dns venire vobiscū. Reuſi ꝓncipes.dixerunt ad balac: Noluit balaā venire nobiscuz. Rursum ille mlto plures q̃ nobiliores q̃s ante miserat.misit. Qui cū venissent ad balaā dixerūt : Hec dicit balaac filius sephor. Ne ꝓteris venire ad me: paratū hē honorare te.q̃ quicquid voluerz dabo tibi. Veni q̃ maledic pplo isti. Rñdit balaā: Si dederit mihi balac plenā domū suā argenti q̃ auri nō potero īmutare vbū dñi dei mei:vt vel plus vel minꝰ loqr: Obsecro vt hic maneatis etiā hac nocte.vt scire queam quid mihi rursuz rñdeat dns. Venit ḡ de⁹ ad balaā nocte q̃ ait ei: Si vocare te venerūt hoīes isti. surge q̃ vade cum eis :ita dumtaxat vt quod tibi ꝓcepero facias. Surrexit balaā mane.q̃ strata asina ꝓfectus est cuz eis. Et iratus est deus. Stetitq̃ angelus dñi in via contra balaam qui sedebat asine.q̃ duos pueros hebat secum. Cernēs asina angelū stātē in via euaginato gladio.aũtit se ꝺ itinere.q̃ ibat per agrū. Quam cū vteraret balaā q̃ vellet

ad semitam reducere. stetit angelus in angustiis duarum maceriarum quibus vinee cingebant. Quē videns asina iunxit se parieti. & attriuit sedentis pedem. At ille iterū verberabat eam & nihilominus angelus ad locū angustum trānsiens. vbi nec ad dexterā nec ad sinistrā poterat deuiari obuius stetit. Cūmque vidisset asina stantē angelū. procidit sub pedibus sedentis. Qui iratus. vehementius cedebat fuste latera eius. Aperuitque dñs os asine. & locuta est: Quid feci tibi: Cur percutis me ecce iam tertio: Respondit balaā: Quia cōmeruisti & illusisti mihi: Vtinā haberē gladiū vt te occiderem. Dixit asina: Nonne animal tuū sum cui semper sedere consuesti: vsque in presentem diē. Dic quid simile vnquam fecerim tibi: At ille ait: Nunquam. Protinus aperuit dñs oculos balaā. & vidit angelū stantē in via euaginato gladio: adorauitque eū. prnus in terram. Cui angel⁹: Cur inquit tertio verberas asinā tuam: Ego veni vt adūsarer tibi: quia puersa est via tua. mihique contraria. Et nisi asina declinasset de via dās locū resistenti: te occidissem. & illa viueret. Dixit balaā: Peccaui: nesciēs q̄ tu stares cōtra me. Et nūc si displicet tibi vt vadā reuertar. Ait angelus: Cum hac cū istis & caue ne aliud quā precepero tibi loquaris. Iuit igit cū principibus Quō cum audisset balac: egressus est in occursum eius in oppido moabitarum quod situm est in extremis finibus arnon. Dixitque ad balaā: Misi nūcios vt vocarem te: Cur non statim venisti ad me: An quia mercedē aduētui tuo reddere nequeo: Cui ille rndit: Ecce adsum. Numquid loqui potero aliud nisi quod deus posuerit in ore meo: Perrexerūt q̄ simul. & venerūt in vrbē que in extremis regni eius finibus erat. Cūmque occidisset balac boues & oues misit ad balaā & principes qui cum eo erāt munera. Mane aūt facto. duxit eū ad excelsa baal. & intuit⁹ est extremam partem populi.

XXIII

Dixitque balaam ad balac: Edifica mihi hic septem aras & para totidem vitulos: eiusdemque numeri arietes. Cumque fecisset iuxta promissa balaā imposuerūt simul vitulū & arietē super aram. Dixitque balaā ad balac. Sta paulisper iuxta holocaustū tuū donec vadā si forte occurrat mihi dñs. & quōcūque imperauerit loquar tibi. Cumque abiisset velociter: occurrit illi deus. Locutusque ad eū balaā: septē inquit aras erexi. & immolaui vitulū & arietē desuper. Dñs autē posuit verbū in ore eius & ait: Reuertere ad balac. & hec loquēris. Reuersus inuenit stantem balac iuxta holocaustū suum & omnes principes moabitarum: assumptaque parabola sua. dixit: De aram adduxit me balac rex moabitarum: de mōtibus orientis. Veni inquit & maledic iacob. & propera & detestare israēl. Quō maledicā: cui nō maledixerit deus: Qua rōne detester. quē dñs non detestat: De summis silicibus videbo eum & de collibus considerabo illū. Populus solus habitabit & inter gētes nō reputabit. Quis dinumerare possit puluerem iacob: & nosse nūerū stirpis israēl: Moriatur aīa mea morte iustorum. & fiāt nouissima mea horum similia. Dixitque balac ad balaā: Quid est hoc quod agis: Et maledicere inimicis meis vocaui te. & tu econtrario benedicis eis: Cui ille rndit: Num aliud possum loqui: nisi quod iusserit dñs. Dixit q̄ balac: Veni mecū in alterum locum. vnde pte israēl videas. & totum videre nō possis: inde maledicito ei. Cumque duxisset eum in locū sublimē super verticē montis phasga. edificauit balaā septē aras & impositis super vitulis atque arietibus. dixit ad balac: Sta hic iuxta holocaustū tuū donec ego obuius pgam. Cui cum dñs occurrisset. posuissetque verbum in ore eius ait: Reuertere ad balac. & hec loqueris ei. Reuersus inuenit eū stantē iuxta holocaustum suum & principes moabitarum cum eo. Ad quem balac: Quid inquit locutus est dñs: At ille assumpta parabola sua. ait: Surge balac et ausculta. audi fili sephor: Nō est deus quasi homo vt mentiatur: nec vt filius hominis vt mutetur. Dixit q̄ & nō faciet: locutus est & nō implebit: Ad benedicendū adductus sum: benedictionē prohi-

bere non valeo. Non est idolū in iacob. nec videt simulacruz in isrl. Dñs deus ei⁹ cū eo ē. ⁊ clāgor victorie regis in illo: Deus eduxit illū de egypto cui⁹ fortitudo simil est rhinocerotis. Nō ē auguriū i iacob: nec diuinatio in isrl. Tpib⁹ suis dicet iacob ⁊ isrl: qd operatus sit deus. Ecce ppls vt leena consurget. ⁊ qsi leo erigetur Nō accubabit donec deuoret pdā: ⁊ occisor sanguinē bibat. Dixitq balac ad balaā: Nec maledicas ei nec bñdicas. Et ille: nōne ait dixi tibi. q̄ cq̄d mihi deus īparet hoc facerē. Et ait balac ad eū: Veni ⁊ ducam te ad aliū locum: si forte placeat deo vt inde maledicas eis. Cūq⁹ duxisset eū sup verticē mōtis phogor qui respicit solitudinē dixit ei balaam: Edifica mihi hic septē aras: ⁊ para totidē vitulos: et totidē arietes. Fecit balac vt balaam dixerat. īposui q⁹ vitulos ⁊ arietes per singulas aras. XXIIII

Cūq⁹ vidisset balaam q̄ placeret dño vt bñdiceret israeli neq; abijt vt ante preierat vt auguriū q̄reret. sed dirigēs cōtra vultum suū. ⁊ eleuās oculos vidit isrl in tētoriis cōmorātē p tribus suas ⁊ irruēte in se spiritu dei. assumpta parabola ait: Dixit balaam filius beor. dixit hō cuius obturatus ē oculus. dixit auditor sermonū dei qui visiōem oīpotentis intuit⁹ est. qui cadit ⁊ sic apiunt oculi ei⁹. Quā pulc̄ tabernacula tua iacob. ⁊ tētoria tua isrl: vt valles nemorose: vt horti iuxta fluuios irrigui: vt tabnacula q̄ fixit dñs. q̄si cedri ppe aq̄s. Fluet aq̄ de situla eius. ⁊ semē illi⁹ erit in aq̄s multas. Tollet ppt agag rex ei⁹: ⁊ auferet regnū illius. Deus eduxit illū de egypto: cuius fortitudo similis est rhinocerotis. Deuorabūt gentes hostes illius: ossaq; eor confringent. ⁊ pforabūt ⁊ q̄si leena quis suscitare nullus audebit. Qui bñdixerit tibi erit ⁊ ipe bñdictus: qui maledixerit tibi in maledictiōe reputabit. Iratus q⁹ balac cōtra balaā. cōplosis manib⁹ ait: Ad maledicendū inimicis meis vocaui te: quib⁹ ecōtrario tertio bñdixisti. Reuertere ad locū tuum. Decreueram quidē magnifice honorare te: sed dns priuauit te honore dispositio. Rndit balaā ad balac: Nōne nūcios tuos q̄s misisti ad me dixi. si dederit mihi balac plenā domuz suā argēti ⁊ auri nō potero preterire sermonē dñi dei mei vt vel boni vel mali quid ꝓferam ex corde meo. sz quicq̄d dns dixerit. hoc loquar. Eleui tū pergēs ad ppl'm meū dabo tibi cōsiliū quid ppls tuus ppl'o huic faciat extremo tpe. Sūpta igitur parabola. rursum ait: Dixit balaam filius beor. dixit hō cuius obturatus est oculus. dixit auditor sermonū dei. qui nouit doctrinā altissimi. ⁊ visiōes oīpotētis videt: qui cadēs apertos hz oculos: Videbo eū sed nō modo intuebor illū sed nō ppe. Orietur stella ex iacob. ⁊ consurget virga de isrl. ⁊ percutiet duces moab. vastabitq; oēs filios seth. ⁊ erit idumea possessio ei⁹. Hereditas seyr cedet inimicis suis: isrl vo fortit agit. De iacob erit q̄ dñet. ⁊ pdat reliquas ciuitatis. Cūq⁹ vidisset amalech: assumēs parabolā ait: Principiū gentiū amalech: cuius extrema pdent. Vidit q̄z cyneum. ⁊ assumpta parabola ait. robustū quidē est habitaculū tuū: sed si in petra posueris nidū tuū. ⁊ fuer⁹ electus de stirpe cyn q̄diu poteris pmanere: Assur enim capiet te. Assumptaq; parabola iterū locutus est: Heu quis victur⁹ est q̄n ista faciet deus. Venient in trieribus de italia: superabunt assyrios. vastabūtq; hebreos. ⁊ ad extremū etiā ipsi pibūt. Surrexitq; balaam ⁊ reuersus est in locum suum: balac q̄z via qua venerat. redijt. XXV

Morabat aūt eo tpe isrl in sethim ⁊ fornicat⁹ est pplis cū filiabus moab. q̄ vocauerūt eos ad sacrificia sua. At illi comederūt. ⁊ adorauerūt deos eor. Initiatusq; ē isrl beelphegor. Et irat⁹ dns ait ad moysen: Tolle cūctos principes ppli. ⁊ suspende eos dño solē in patibulis: vt aūtat furor meus ab israel. Dixitq; moyses ad iudices israel. Occidat vnusquisq; primos suos qui iūcti sunt beelphegor. Et ecce vnus de filijs

israel intrauit corã fratrib⁹ suis ad scor/
tũ madianiten. vidente moyse ⁊ omni
turba filior israˢ qui flebãt ante fores ta
bernaculi. Qđ cũ vidisset phinees fili⁹
eleaçari filij aarõ sacerdotis. surrexit de
medio multitudis. ⁊ arrepto pugione
ingressus est post virũ israelitẽ in lupa/
nar ⁊ pfodit ambos simul virũ. s. ⁊ mlie
rem in locis genitalib⁹. Cessauitq⁹ pla/
ga a filijs israˢ. ⁊ occisi sunt vigintiq̃ttu/
or milia hoim. Dixitq⁹ dñs ad moysen:
Phinees filius eleaçari filij aaron sac/
dotis aũtit iram meã a filijs israˢ: qz çelo
meo cõmotus est ꝑ eos: vt nõ ipe dele/
rem filios israˢ in çelo meo. Idcirco loq̃
re ad eũ: Ecce do ei pacꝫ federis mei. ⁊
erit tam ipsi q̃ semini eius pactũ sacer
dotij sempiternũ: qz çelat⁹ est ꝑ deo suo. ⁊
expiauit scelus filior israˢ. Erat aũt no/
mẽ viri israelite qui occisus est cuz ma/
dianitide cambri filius salumi: dux de
cognatione ⁊ tribu symeonis. Soro mu
lier madianitis q̃ pariter interfecta est vo
cabat coçbi: filia sur ꝓncipis nobilissimi
madianitar. Locutusq⁹ est dñs ad moy
sen dicẽs: Hostes vos sentiãt madiani
te ⁊ pcutite eos. qz ⁊ ipsi hostiliter egerũt
ꝑ vos. ⁊ decepe insidijs ꝑ idolũ phogor.
⁊ coçbi filiã ducis madian sororẽ suã: q̃
pcussa ẽ i die plage ꝑ sacrilegio phogor.

Postq̃ noxior sanguis XXVI
effusus est dixit dñs ad moysen
⁊ eleaçarũ filiũ aarõ sacerdotẽ:
Numerate oẽm summã filior israˢ a vi/
ginti annis ⁊ sup̃ ꝑ domos ⁊ cognationes
suas: cunctos qui pñt ad bella ꝓcedere.
Locuti sunt itaq⁹ moyses ⁊ eleaçar sac/
dos in campestrib⁹ moab sup̃ iordanẽ ꝑ
hiericho ad eos qui erãt a viginti annis
⁊ sup̃. sic dñs imperarat: q̃rum iste est nũ/
rus. Ruben pmogenit⁹ israˢ. Huius fili⁹
enoch. a q̃ familia enochitar: ⁊ phallu.
a q̃ familia phalluitaruz: ⁊ esrom. a q̃ fa
milia esromitar: ⁊ charmi. a q̃ familia
charmitaruz. Hi sunt familie de stirpe
ruben. q̃rum numerus inuẽt⁹ est q̃dragin/
tatria milia ⁊ septingẽti triginta. Fili⁹
phallu. eliab huius filij namuhel et da/
than ⁊ abirõ. Isti sunt dathan ⁊ abirõ
principes ꝑpli qui surrexerũt ꝑ moysen ⁊
aaron in seditiõe chore q̃ adunatus dñm
rebellauerũt. ⁊ aperies tra os suũ duora
uit chore morientib⁹ primis q̃ cõbussit
ignis ducẽtos q̃nq̃gita viros. Et fem ẽ
grãde miraculũ: vt chore. peũte filij illi
us nõ perirent. Filij symeon ꝑ cogtiones
suas namuhel. ab hꝫ familia namuhelita
rũ: ⁊ iamin. ab hoc familia iaminitar: ia
chin. ab hoc familia iachinitarum: çare
ab hꝫ familia çareitar: saul. ab hꝫ familia
saulitar. Hi sũt familie de stirpe symeo
q̃r ois nũerus fuit viginti duo milia du
centi. Filij gad ꝑ cogtiones suas: sephõ
ab hoc familia sephonitar: aggi. ab hꝫ fa/
milia aggitar: suni. ab hoc familia suni/
nitar: oçni. ab hoc familia oçnitar: her.
ab hoc familia heritar: arod. ab hoc fami
lia aroditar: arihel. ab hꝫ familia ariheli/
tarũ: Iste sunt familie gad: q̃rum ois nũe/
rus fuit q̃draginta milia quingenti. Fi
lij iuda: her ⁊ onan: qui ãbo mortui sunt
in terra chanaã. Fuerũtq⁹ filij iuda ꝑ
cognationes suas: sela. a q̃ familia selaitar
phares. a q̃ familia pharesitar: çare. a q̃
familia çareitar. Porro filij phares: es/
rom. a q̃ familia esromitarũ ⁊ amul. a q̃
familia amulitar. Iste sunt familie iu
da: q̃rum ois numer⁹ fuit septuagintaser
milia quingenti. Filij ysachar ꝑ cogtio/
nes suas: thola. a q̃ familia tholaitarum
phua. a q̃ familia phuaitar: iasub. a q̃ fa
milia iasubitar. semran. a quo familia
semranitar. Hi sunt cognationes ysachar
q̃rũ numerus fuit sexagintaq̃ttuor mi/
lia trecẽti. Filij çabulon ꝑ cognationes
suas: sared. a q̃ familia sareditar: helon:
a q̃ familia helonitaruz: ialel. a q̃ familia
ialelitar. Hi sunt cognationes çabulõ:
q̃r numerus fuit sexaginta milia quin/
gẽti. Filij ioseph ꝑ cognationes suas ma
nasse ⁊ ephraim. De manasse ortus est
machir. a quo famlia machiritarum.
Machir genuit galaad. a q̃ familia gala
aditarum. Galaad habuit filios iecer.
a quo familia iecerita: ⁊ elech a quo fa
milia elechitaruz: ⁊ asriel. a quo fami/

lia aſriḥelitaꝝ:ꝛ ſechem.a q̄ familia ſechemitaꝝ:ꝛ ſemida.a q̄ familia ſemidaitaꝝ ꝛ epher.a q̄ familia epheritaꝝ.Fuit autē epher pater ſalphaad.qui filios non habebat ſed tm̄ filias.q̄ꝝ iſta ſunt noia:mahala ꝛ noa ꝛ egla et melcha et thersa .He ſunt familie manaſſe ꝛ numer' eaꝝ quī q̄gintaduo milia ſeptingenti.Filij aūt ephraim p cognationes ſuas fuerūt hi Suthala.a quo familia ſuthalaitaruꝫ hechēr .a quo familia hechēritarum:thexen.a quo familia thexenitarū.Porro filius ſuthala fuit hēran.a quo familia hēranitarum.He ſunt cognationes filiorū ephraim.q̄ꝝ nūerus fuit trigītaduo milia quingenti . Iſti ſunt filij ioſeph p familias ſuas.Filij beniamin in cogītiōib⁹ ſuis:bale a q̄ familia baleitaꝝ :açbel.a q̄ familia açbelitaꝝ:achiram .a q̄ familia achiramitarū:ſupham. a quo familia ſuphamitarum:vpham.a quo familia vphamitarum:Filij bale:hēred ꝛ noeman.De hēred.familia hēreditarū. de noeman.familia noemanitaruꝫ. Hi ſunt filij beniamin p cogītiones ſuas:q̄ꝝ nūerus fuit q̄dragintaq̄nq̄ milia ſercēti.Filij dan per cogītiones ſuas: ſuhan. a q̄ familia ſuhanitaꝝ .He ſunt cognationes dan per familias ſuas. Omnes fuere ſuhanite:q̄ꝝ nūerus erat ſeragintaq̄ttuor milia q̄dringēti . Filij aſer per cogītiones ſuas:iemna.a q̄ familia iemnaitaꝝ:ieſſui.a q̄ familia ieſſuitaꝝ :brie. a q̄ familia brieitaꝝ.Filij brie: haber.a q̄ familia haberitaꝝ:ꝛ melchiel.a q̄ familia melchielitaꝝ.Nomē aūt filie aſer.ſarait ſara.He cognationes filiorū aſer:ꝛ numerus eorū quinq̄gintatria milia q̄dringenti. Filij neptalim per cognationes ſuas: ieſſihel.a quo familia ieſſihelitarū guni.a quo familia gunitaꝝ:iaſer.a q̄ familia iaſeritarum:ſellem.a quo familia ſellemitarum.He ſunt cognationes filiorū neptalim per familias ſuas quorum numerus q̄dragintaquinq̄ milia quadringenti. Iſta eſt ſumma filiorū iſrael qui recenſiti ſunt .ſexcenta milia ꝛ mille ſeptingēti triginta.Locutuſq̄ eſt dñs ad moyſen dicēs. Iſtis diuidet terra iuxta numerū vocabulorū in poſſeſſiones ſuas.Pluribꝰ maiorē ptem dabis ꝛ pauciorib⁹ minorē:ſingulis ſicut nūc recenſiti ſunt tradetur poſſeſſio ita dūtaxat vt ſors terrā tribub⁹ diuidat ꝛ familijs.Quicquid ſorte contigerit ſ̄ vel plures accipiāt vel pauciores.Hic q̄ꝝ eſt numerus filiorū leui per familias ſuas: Gerſon a q̄ familia gerſonitaꝝ: caath.a q̄ familia caathitaꝝ:merari .a q̄ familia meraritaꝝ.He ſunt familie leui. Familia lobni.familia hebroni.familia mooli.familia muſi.familia chori .At vo caath genuit amram:qui habuit vxorem iochabeth filiaꝫ leui.q̄ nata eſt ei in egypto.Hec genuit amram viro ſuo filios aaron ꝛ moyſen ꝛ mariaꝫ ſororem eorū. De aarō orti ſunt nadab ꝛ abiu ꝛ eleaçar ꝛ ythamar. Quorum nadab ꝛ abiu mortui ſunt cū obtuliſſent ignē alienū coram dño. Fuerūtq̄ oēs qui numerati ſunt vigintitria milia generis maſculini.ab vno mēſe ꝛ ſup̄ qui nō ſunt recēſititi inter filios iſrl̄:nec eis cuꝫ ceteris data poſſeſſio eſt.Hic eſt numerus filiorū iſrl̄.qui deſcripti ſunt a moyſe ꝛ eleaçaro ſacerdote in campeſtribꝰ moab ſupra iordanē ꝫ hiericho .inter q̄s nullus fuit eorū qui ante nūerati ſunt a moyſe ꝛ aaron in deſerto ſinai.Peredixerat enī dñs q̄ oēs morerent̄ in ſolitudie .Nullus q̄ remāſit ex eis niſi caleb filij' iephone ꝛ ioſue filius nun.

XXVII

Acceſſerūt aūt filie ſalphaad.filij epher.filij galaad.filij machir.filij manaſſe qui fuit filius ioſeph.q̄rū ſunt nomina. maala ꝛ noa ꝛ egla ꝛ melcha ꝛ thersa:ſteterūtq̄ coraꝫ moyſe ꝛ eleaçaro ſacerdote ꝛ cūctis peꝛcipib⁹ pl̄i ad oſtiū tabernaculi federis atq̄ dixerunt:Pater nr̄ mortuus eſt in deſerto.nec fuit in ſeditione q̄ congregata eſt ꝫ dñm ſub chore:ſed in pcto ſuo mortuus ē.Hic nō habuit mares filios :Cur tollitur nomen illius de familia ſua :q̄ nō habet filiū? Date nobis poſſeſſiōem int' cognatos p̄tis nr̄i .Retulitq̄ moyſes

causam eaꝝ ad iudicium dñi. Qui dixit ad eū. Justā rem postulāt filie salpaad. Da eis possessionē inter cognatos ptis sui ⁊ ei in hereditatē succedāt. Ad filios autem isrl sic ꝗris hec. Hō cū mortuus fuerit absq; filio ad filiā eius trāsibit hereditat: si filiā nō habuerit: hēbit successores fratres suos. Q si ⁊ frēs nō fuerint dabitis hereditatē fratribus ptis eius. Si nec hoc habuerit: dabit hereditas his qui ei primi sunt. Eritq; hō filijs isrl scm lege ppetua: sicut precepit dñs moysi. Dixit q̄q; dñs ad moysen: Ascende in montem istuz abarim. ⁊ cōtemplare inde terrā quā daturus sum filijs isrl. Cunq; videris eā. ibis ⁊ tu ad pplm tuū sic̄ uit frater tu⁹ aarō. qp offē distis me in deserto sin in cōtradictione multitudinis: nec sanctificare me voluistis coraī ea sup aq̄s. He sunt aq̄ cōtradictionis in cades deserti sin. Cui rndit moyses: Prouideat dñs deus spūm omis carnis hoiem qui sit sup multitudinē hanc. ⁊ possit exire ⁊ intrare ante eos. ⁊ educere eos vel introducere: ne sit ppl's dñi sicut oues absq; pastore. Dixitq; dñs ad euz: Tolle iosue filiū nun virū in q̄ est spūs dei: ⁊ pone manū tuā sup eū. Qui stabit coraī eleaçaro sacerdote ⁊ oī multitudie ⁊ dabis ei p̄cepta cūctis videntib⁹ ⁊ ptez gl'ie tue: vt audiat eū ois synagoga filiorū israel. Porro hoc si quid agenduz erit: eleaçar sacerdos cōsulet dñm. At ille verbum eius egredietur ⁊ ingredietur ipse ⁊ oēs filij israel cū eo ⁊ cetera mltitudo. Fecit moyses vt p̄cepat dñs. Cunq; tulisset iosue statuit eū coram eleaçaro sacerdote ⁊ oī frequntia ppli. ꝛ impositis capiti eius manibus cūcta replicauit q̄ mādauerat dñs

Dixit q̄q; dñs ad moy- XXVIII
sen: Precipe filijs israel. ⁊ dices ad eos: Oblationē meam ⁊ panes ⁊ incēsum odoris suauissimi offerte p tpa sua. Hec sunt sacrificia q̄ offerre debetis. Agnos āniculos imaculatos duos q̄tidie in holocaustū sempiternum: vnū offeretis mane. ⁊ alterū ad vesperuz decimā partez ephi simile. q̄ cōspsa sit oleo purissimo. ⁊ habeat q̄rtā partem hin. Holocaustū iuge est qđ obtulistis in mōte sinai in odorē suauissimuz incensi dñi. Et libabitis vini q̄rtā partez hin p agnos singlos i scō dñi. Alterūq; agnū similit offeretis ad vesperam iuxta oēm ritū sacrificij matutini ⁊ libamētoꝝ eius oblationez suauissimi odoris dño. Die aūt sabbati offeretis duos agnos anniculos imaculatos. ⁊ duas decimas similes oleo cōspse i sacrificio. ⁊ liba q̄ rite fundunt p singula sabbata in holocaustuz sempiternū. In kalēdis aūt. i. in mēsibus exordijs offeretis holocaustū dño. vitulos de armēto duos. arietē vnū. agnos anniculos septē imaculatos. ⁊ tres decimas similes oleo cōspse in sacrificio per singulos vitulos. ⁊ duas decimas similes oleo cōspse p singulos arietes. ⁊ decimā decime simile ex oleo in sacrificio p agnos singulos. Holocaustū suauissimi odoris atz incēsi est dño. Libamēta aūt vini q̄ p singulas fundēda sunt victimas. ista erūt: Media pars hin p singulos vitulos: tertia p arietē. q̄rta p agnū Hoc erit holocaustū p oēs menses: qui sibi āno obtente succedūt. Hirc⁹ q̄q; offeret dño p pctis in holocaustū sempiternū cum libamentis suis. Mēse aūt primo q̄rtadecima die mensis. phase dñi erit. ⁊ q̄ntadecima die sollennitas. Septez dieb⁹ vescent azymis: q̄p dies prima venerabilis ⁊ scā erit. Omne opus seruile nō facietis in ea. Offeretis q̄q; incēsuz holocaustū dño vitulos de armento duos. arietē vnū. agnos anniculos imaculatos septē. ⁊ sacrificia singlorū ex simila q̄ cōspsa sit oleo: tres decimas p singulos vitulos. ⁊ duas decimas p arietē. ⁊ decimā decime p agnos singulos. i. p septez agnos. ⁊ hircū p peccato vnū vt expiet pro vobis preter holocaustū matutinuz qđ semper offeretis. Ita facietis per singulos dies septē dierū: in fomitē ignis ⁊ in odorē suauissimū dño qui surget de holocausto ⁊ de libationib⁹ singulorum Dies q̄q; septimus celebrim⁹ ⁊ sanctus erit vob. Omne opus seruile nō facietis

in eo. Dies etiã ꝓmitiuoꝝ qñ offeretis nouas fruges dño expletis ebdomatibus: venerabilis ⁊ sancta erit. Oẽ opus seruile nõ facietis in ea. Offeretisq; holocaustũ in odorẽ suauissimũ dño. vitulos de armẽto duos. arietẽ vnũ: agnos anniculos ĩmaculatos septẽ. atq; in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝙsperse tres decias per singulos vitulos: per arietes duos: ꝑ agnos decimã decime qui simul sunt agni septem. hircũ q; qui mactaf ꝓ expiatiõe ꝑter holocaustũ sempiternũ ⁊ libamina eius. Immaculata offeretis omnia cum libationibꝫ suis. XXIX

In mensis etiã septimi ꝓma dies venerabil' ⁊ sancta erit vobis. Oẽ opus seruile non facietis in ea: qꝝ dies clãgoris est ⁊ tubaꝝ. Offeretis q; holocaustũ in odorem suauissimum dño. vitulũ de armento vnũ. ⁊ arietem vnũ. ⁊ agnos anniculos immaculatos septẽ. ⁊ in sacrificijs eoꝝ simile oleo cõsperse tres decimas ꝑ singulos vitulos duas decimas per arietem: vnã decimã per agnũ. qui simul sunt agni septem. ⁊ hircũ ꝓ pctõ qui offerf in expiatiõez populi ꝑter holocaustũ ⁊ libamẽta eꝝ cũ sacrificijs suis: ⁊ holocaustũ sempiternũ cũ libationibꝫ solitis. In his dẽ cerimonijs offeretis in odorẽ suauissimũ incẽsum dño Decima q; dies mẽsis huius septimi. erit vobis sancta atq; venerabilis. ⁊ affligetis aias vras. Oẽ op' seruile nõ facietis in ea. Offeretisq; holocaustũ dño in odorẽ suauissimũ. vitulũ de armẽto vnũ arietẽ vnũ. agnos ãniculos ĩmaculatos septẽ. ⁊ in sacrificijs eoꝝ simile oleo ꝙsperse tres decimas ꝑ singulos vitulos: duas decimas ꝑ arietẽ. decimã decime per agnos singulos. qui sunt simul agni septem. ⁊ hircuꝫ ꝓ pctõ. absq; his q offeri ꝓ delicto solet in expiationem. ⁊ holocaustum sempiternũ in sacrificõ ⁊ libaminibꝫ eoꝝ. Quintadecima vo die mẽsis septimi q vob sca erit atq; venerabilis: oẽ opus seruile nõ facietis in ea. sed celebrabitis sollennitatem dño septem diebꝫ Offeretisq; holocaustũ i odorẽ suauissimum dño. vitulos de armento tredecĩ arietes duos. agnos anniculos ĩmaculatos q̃ttuordecim. ⁊ in libamẽtis eoꝝ. simile oleo ꝙsperse tres decimas ꝑ vitulos singulos. qui sunt simul vituli trecim. ⁊ duas decias arieti vno. i. simul arietibꝫ duobꝫ. ⁊ decimã decie agnis singulis. qui sunt sil' agni q̃ttuordecim. et hircũ ꝓ pctõ. absq; holocausto sempiterno ⁊ sacrificio ⁊ libamie eius. In die altero offeretis vitulos de armento duo decim. arietes duos. agnos anniculos ĩmaculatos q̃ttuordecim: sacrificiaq; ⁊ libamia singuloꝝ per vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis. ⁊ hircũ ꝓ pctõ absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ⁊ libamie eius. Die tertio offeretis vitulos vndecĩ. arietes duos. agnos ãniculos ĩmaculatos q̃ttuordecĩ. sacrificiaq; ⁊ libamina singuloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis. ⁊ hircũ ꝓ pctõ. absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ⁊ libamie ei'. Die q̃rto offeretꝫ vitulos decẽ. arietes duos. agnos anniculos ĩmaculatos q̃ttuordecĩ: sacrificiaq; ⁊ libamia singuloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis. ⁊ hircũ ꝓ pctõ. absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ei' ⁊ libamie. Die q̃nto offeretꝫ vitulos nouẽ. arietes duos. agnos ãniculos ĩmaculatos q̃ttuordecĩ. sacrificiaq; ⁊ libamia singuloꝝ per vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis. ⁊ hircũ ꝓ peccato absq; holocausto sempiterno sacrificioq; eius ⁊ libamie. Die sexto offeretꝫ vitulos octo. arietes duos. agnos ãniculos ĩmaculatos q̃ttuordeciz: sacrificiaq; ⁊ libamia singuloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitꝫ. ⁊ hircũ ꝓ peccato absq; holocausto sempiterno sacrificioq; ei' ⁊ libamie. Die septimo offeretis vitulos septẽ. ⁊ arietes duos. agnos anniculos ĩmaculatos q̃ttuordecĩ. sacrificiaq; ⁊ libamina singuloꝝ ꝑ vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis. ⁊ hircũ ꝓ pctõ absq; holocausto sempiterno sacrificioq; eius ⁊ libamine. Die octauo qui est celebrimus. omne opus seruile non

facietis offerētes holocaustū in odorem
suauissimū domino. vitulūvnū. arietem
vnū. agnos anniculos immaculatos se
ptē. sacrificiaq; & libamīa singulor̄ p vi
tulos & arietes & agnos rite celebrabit̄
& hircuz pro pctō. absq; holocausto sem
piterno. sacrificioq; ei⁹ & libamīe. Hec
offeretis dño in solennitatib⁹ vr̄is: pre
ter vota & oblatiões spontaneas in holo
causto. in sacrificio. in libamine. & in hо
stijs pacificis XXX

Narrauitq; moyses filijs isr̄l oīa
que ei dñs imperarat. & locut⁹ ē
ad principes tribuū filioz israel
Iste est sermo quem precepit dñs. Si
quis viroz votū domino vouerit. aut se
constrinxerit iuramēto: non faciet irri
tū vbū suū sed omne qđ pmisit imple
bit. Mulier si quippiā vouerit & se ꝑstrī
xerit iuramento que est in domo patris
sui & in etate adhuc puellari: si cognoue
rit pater votū qđ pollicita est. & iuramē
tū q̄ obligauit aīam suā & tacuerit: voti
rea erit. Quicqd pollicita est & iurauit.
ope cōplebit. Sinautē statim vt audie
rit ꝓtradixerit pr̄. & vota & iuramīta eius
irrita erunt. nec obnoxia tenebitur spō
sioī eo q ꝓtradixerit pater. Si maritū
habuerit & vouerit aliqd. & semel de ore
eius vbū egrediēs. aīam eius obligaue
rit iuramēto: quo die audierit vir & nō
contradixerit. voti rea erit: reddetq; qđ
cunq; pmiserat. Sinautē audiens sta
tim ꝓtradixerit. & irritas fecerit pollicita
tiones ei⁹. vbaq; quib⁹ obstrīxerat aīaz
suā. ppitius erit ei dñs. Vidua & repu
diata quicqd vouerit: reddēt. Vxor i do
mo viri cuz se voto ꝑstrinxerit & iuramē
to: si audierit vir & tacuerit nec cōtradi
xerit sponsioni: reddet qđcūq; pmiserat
Sinaūt ex tēplo ꝓdixerit: nō tenebitur
pmissionis rea. quia maritus ꝓdixit. et
dñs ei ppitius erit. Si vouerit & iura
mēto se ꝑstrinxerit. vt p ieiuniū vel cete
raz rez abstinentiam affligat aīam suaz
in arbitrio viri erit si faciat siue nō faci
at. Qđ si audiens vir tacuerit. & in alte
rā diē distulerit sniam: quicqd vouerat
atq; pmiserat. reddet: qz statim vt audi
uit. tacuit. Sinautē ꝓdixerit postq̄z re
sciuit: portabit ipse iniqtatez eius. Iste
sunt leges q̄s cōstituit dominus moysi
inter virū & vxorē: int̄ patrem & filiaz que
in puellari adhuc etate est: vel que ma
net in parentis domo. XXXI

Locutusq; est dominus ad moy
sen dicens. Vlciscere pus filios
isr̄l de madianitis. & si colligeris
ad pp̄lm tuū. Statimq; moyses arma
te inquit ex vobis viros ad pugnaz qui
possint vltionē dñi expetere de madiani
tis. Ville viri de singulis tribub⁹ eligā
tur ex isr̄l qui mittant ad bellū. Decern
q; millenos ꝺ singul' tribub⁹. i. duodeci
milia expedit⁹ ad pugnaz. quos misit
moyses cum phinees filio eleaçari sac̄
dotis. vasaq; scā & tubas ad clāgendum
tradidit ei. Cunq; pugnassent ꝺ madia
nitas atq; vicissent. oēs mares occidēt
& reges eoz eui & recem & sur & vr & rebe
quinq; pncipes gētis. balaā q̄z filiū beor
interfecerūt gladio: ceperuntq; mulieres
eoz & puulos. oīaq; pecora & cūctaz sup
pellectilē. Quicqd hīe potuerāt de popu
lati sunt. tam vrbes q̄z viculos & castel
la flāma ꝓsumpsit. Et tulerūt predā: et
vniūsa que ceperant tam ex hoīb⁹ q̄z ex iu
mētis. adduxerūt ad moysen & eleaçarū
sacerdotem & ad oēm multitudinē filio
rū israel. Reliq̄ aūt vtēsilia portauerūt
ad castra in campestrib⁹ moab: iuxta ior
danē ꝺ hiericho. Egressi sunt aūt moy
ses & eleaçar sacerdos & oēs pncipes sy
nagoge in occursum eoz extra castra:
Iratusq; moyses principib⁹ erercit⁹ tri
bunis & cēturiōib⁹ qui venerāt de bello
ait: Cur feminas reuasstis? Nonne iste
sunt q̄ decepunt filios isr̄l ad suggestio
nē balaā. & preuaricari vos fecerūt in do
mino sup pctō phogor. vñ & pcussus est
pp̄s: Ergo cūctos interficite. quicqd ē
generis masculini etiā in puulis. & mu
lieres que nouerūt viros in coitu. iugu
late: puellas aūt & oēs feminas virgines
reuate vob. & manete extra castra septē
dieb⁹: Qui occiderit hoīem vel occisum

tetigerit:lustrabitur die tertio ⁊ septio
Et de omni pda siue vestimentū fuerit
siue vas ⁊ aliquid in vtēsilia ꝓparatū de
capraꝝ pellib ⁊ pilis ⁊ ligno expiabitur
Eleaçar q̄z sacerdos ad viros exercitus
qui pugnerant sic locutus est: Hoc est
ꝓceptū legis q̄ mādauit dñs moysi
Aurū ⁊ argentū ⁊ es ⁊ ferrū ⁊ plūbuz ⁊
stānuz ⁊ omne q̄ ꝓtest trāsire p flam/
mas.igne purgabit:quicquid aūt ignē
non pōt sustinere,aq̄ expiatiōis sanctifi
cabit ⁊ lauabit; vestimēta vra die septi/
mo.⁊ purificati postea castra intrabitis;
Dixit q̄z dñs ad moysen. Tollite sum/
mā eoꝝ q̄ capta sunt.ab hoīe vsq̄ ad pe/
cus.tu ⁊ eleaçar sacdos.⁊ oēs ꝓncipes
vulgi:diuidesq̄z ex equo pdaz inter eos
qui pugnauerūt egressiq̄z sunt ad bellū
⁊ inf oēm reliquā multitudinē ⁊ sepab
ptez dño ab his qui pugnauerūt ⁊ fue/
rūt in bello vnā aiam de quingētis tam
ex hoīb q̄z ex bobus ⁊ asinis ⁊ ouib,⁊ da
bis eā eleaçaro sacerdoti:q̄z ꝓmitie dñi
sunt. Et media q̄z pte filioꝝ isrl accipies
quinq̄gesimū caput.hoīm ⁊ bou ⁊ asino
rū ⁊ ouiū cūctoꝝq̄z aiantiuz ⁊ dabis ea
leuitis qui excubāt in custodijs tabna/
culi dñi. Fecerūtq̄z moyses ⁊ eleaçar sic
ꝓcepat dñs. Fuit aūt pda quaz exercit⁹
cepat.ouiū sexcēta septuagīta quīq̄z mi
lia:bou septuagintaduo milia: asinoꝝz
xeraginta milia ⁊ mille:aie hoīm sex⁹ fe/
minei q̄ nō cognouerāt viros .triginta
duo milia. Datasq̄z ē media ps his qui ī
ꝓelio fuerāt.ouiū trecēta trigīta septez
milia quingente.e quib in ptē dñi sup
putate sunt oues sexcēte septuagīta q̄n
q̄ ⁊ de bob triginta ser milib .boues se/
ptuaginta ⁊ duo.de asinis triginta mili
bus quingētis.asini seraginta un⁹. De
aiab hoīm sedecim milib cesserūt in p/
tē dñi trigintadue aie. Tradiditq̄z moy
ses numer ꝓmitiaꝝ dñi eleaçaro sacer/
doti.sicuti fuerat ei impatum ex media
parte filioꝝ isrl:quam sepauerat his q̄
in ꝓelio fuerant. De media vero parte
que ꝓtigerat reliquę multitudini id est
de ouibus trecentis trigintaseptem mi
libus quingētis.⁊ de bobus trigintase
milibus.⁊ de asinis triginta milib qui
gentis.⁊ ō hominib sedecim milib tu
lit moyses quinq̄gesimum caput ⁊ de/
dit leuitis qui excubabāt in tabernacu/
lo domini:sic ꝓceperat dom⁹. Cūq̄z
accessissent principes exercitus ad moy
sen ⁊ tribuni cēturionesq̄z dixerūt: Nos
serui tui recēsuim⁹ numerū pugnatoꝝ
quos habuimus sub manu nostra.⁊ ne
vn⁹ quidē defuit. Ob hāc causam offe/
rimus in donariis dñi singuli quod
in preda auri potuim⁹ inuenire, perisce/
lides ⁊ armillas.annulos ⁊ dextralia ac
murenulas vt deprecetis ꝓ nobis dñz.
Suscipertūq̄z moyses ⁊ eleaçar sacdos
oē aurū in diuīsis specieb pondere san/
ctuarij sedecim milia septingentos q̄n/
q̄ginta siclos a tribunis ⁊ centurionib
Vnusquisq̄z.n.q̄ ō in pda rapuerat suū
erat. Et susceptū intulert in tabernacu/
lum testimonij in monimentum filioꝝ
isrl coram domino. XXXII

Filij aūt rubē ⁊ gad hēbāt peco/
ra multa.⁊ erat illis in iumētis
infinita substātia. Cūq̄z vidissent
iaçer ⁊ galaad aptas aialib alēdis trās
venert ad moysen ⁊ ad eleaçar sacdotez
⁊ ꝓncipes mltitudinis .atq̄z dixerunt.
Astaroth ⁊ dibon ⁊ iaçer ⁊ nemra eselon
⁊ eleale ⁊ saban ⁊ nebo ⁊ beon terra quaz
ꝑcussit dñs in ospectu filioꝝ isrl.regiōis
vberrime est ad pastuz aialiū. ⁊ nos fui
tui habem⁹ iumēta plurima ꝓcamurq̄z
si inuenim⁹ gram coraz te vt des nobis
famulis tuis eā in possessionē. nec faci/
as nos trāsire iordanem. Quib rndit
moyses: Nūquid frēs vri ibunt ad pu/
gnā.⁊ vos hic sedebit⁹? Cur subūtit mē
tes filioꝝ isrl.ne trāsire audeāt in locuz
quē eis datur⁹ est dñs?. Nōne ita egert
ptes vri.qñ misi de cadesbarne ad explo
randā trā? Cūq̄z venissent vsq̄ ad vallē
botri lustrata oī regione subūterūt coꝝ
filioꝝ isrl vt nō intrarēt fines q̄s eis do/
minus dedit:quib iratus iurauit dicēs
Si videbūt hoīes isti qui ascenderūt ex
egypto a vigīti ānis ⁊ sup trāz quā sub

iuramẽto pollicit⁹ sum abꝛaã ysaac ⁊ ia
cob.⁊ noluerũt seq̃ me ꝑter caleb filiuz
iephone cenezeũ ⁊ iosue filiuz nun. Si
ꝑleuerũt⁊ volũtatẽ meaz. Iratusqz dñs
adu̇sum isrl̃ circũduxit eũ ꝑ deſtũ q̃dra/
ginta annis donec ꝯsumeret vniu̇sa ge
neratio q̃ fecerat malũ in ꝯspectu eius.
Et ecce inq̃t vos surrexistis ꝑ ptib⁹ vꝛis
incremẽta ⁊ alũni hoim pctoꝝ vt auge
retis furoꝛẽ dñi ꝛ isrl̃. Q si noluerit⁊ seq̃
eũ in solitudie ꝑm derelinq̃t. ⁊ vos cã
eritis necis oim. At illi ꝑpe accedentes.
dixerũt. Caulas ouiũ fabꝛicabimus et
stabula iumẽtoꝝ. puulis q̃z nꝛis vꝛbs
munitas nos aũt ipsi armati ⁊ accincti
pgem⁹ ad ꝑliũ añ filios isrl̃ donec intro
ducamus eo ad loca sua. Paruuli nꝛi ⁊
quicq̃d hꝛe possum⁹ erũt in vꝛbib⁹ mu/
nitis ꝓꝑ hꝛitatoꝝ insidias. Nõ reuertem̃
in domos nꝛas vsq̃ dũ possideãt filij is/
rael hꝛeditatẽ suã: nec quicq̃z q̃remus
trãs iordanẽ qz iã habemus possessiõem
nꝛam in oꝛiẽtali ei⁹ plaga. Quib⁹ moy
ses ait: Si facit⁊ qd̃ ꝑmittit⁊. expediti ꝑ/
gite coꝛã dño ad pugnã. ⁊ ois vir bella/
toꝛ armat⁹ iordanẽ trãseat: donec subu̇
tat dñs ĩmicos suos: ⁊ subiciat ei ois
ꝛra: tũc erit⁊ ĩculpabiles apud deũ ⁊ apd̃
isrl̃. ⁊ obtinebit⁊ regiones q̃s vultis co/
rã dño. Sinaũt qd̃ dicitis nõ feceritis:
nulli dubiũ est quin peccetis in deũ. ⁊ sci
tote qm̃ pctm̃ vꝛm apꝛehẽdet vos. Edi
ficate g̃ vꝛbs puul̃ vꝛis. ⁊ caulas ⁊ sta/
bula ouib⁹ ac iumẽtis. ⁊ qd̃ polliciti est⁊
implete. Dixerũtq̃z filij gad ⁊ ruben ad
moysen. Serui tui sumus. Faciemus
qd̃ iubet dñs noster. Paruulos nõos ⁊
mulieres ⁊ pecoꝛa ac iumẽta relinq̃m⁹
ĩ vꝛbib⁹ galaad: nos aũt famul̃i tui oẽs ex
pediti ꝑgemus ad bellũ fic̃ tu dñe loque
ris. Precepit g̃ moyses eleaçaro sacdo/
ti ⁊ iosue filio nun ⁊ principib⁹ familia/
rũ trib⁹ isrl̃. ⁊ dixit ad eos: Si trãsierit
filij gad ⁊ filij ruben vobiscuz iordanem
oẽs armati ad bellũ coꝛã dño. ⁊ vob fue/
rit terra subiecta: date eis galaad ĩ pos/
sessiõem. Sinaũt noluerint trãsire vo/
biscũ in trã chanaã: int̃ vos habitãdi ac
cipiãt loca. Rñderũtq̃z filij gad ⁊ filij ru
ben: Sic̃ locut⁹ est dñs seruis suis. ita fa
ciem⁹. Ipsi armati ꝑgem⁹ coꝛaz dño in
trã chanaan. ⁊ possessiõem iaz suscepisse
nos ꝓtemur trãs iordanẽ. Dedit itaq̃z
moyses filijs gad ⁊ ruben ⁊ dimidie tri/
bui manasse filij ioseph regnũ seõ regis
ammoꝛrei. ⁊ regnũ og regis basan. ⁊ ter
rã eoꝝ cũ vꝛbib⁹ suis ꝑ circũitũ. Igitur
extruxerunt filij gad dibon ⁊ astaroth ⁊
aroer ⁊ roth ⁊ sophan ⁊ iaçer iecbaa et
bethnemra ⁊ betharam vꝛbes mu̇ras. ⁊
caulas pecoꝛib⁹ suis. Filij aũo ruben edi
ficauerũt esebon ⁊ eleale ⁊ cariathaim ⁊
nabo ⁊ baalmeon ꝛ̃sis nõib⁹ sabama q̃s
imponẽtes vocabula vꝛbib⁹ q̃s extruxe/
rant. Porro filij machir filij manasse ꝑ
rexerũt in galaad. ⁊ vastauerũt eã int̃fec/
cto ammoꝛreo hꝛitatoꝛe eius. Dedit er/
go moyses terram galaad machir filio
manasse: qui habitauit in ea. Iair au/
tem filius manasse abiit ⁊ occupauit vi
cos eius quos appellauit auothiair. id
ẽ villas iair. Nobe q̃z prexit ⁊ appꝛehẽ/
dit chanath cuz viculis suis: vocauitq̃z
eam ex nomine suo nobe. XXXIII

Hec sũt mãsiões filioꝝ isrl̃ egredi/
entiu̇m de egypto ꝑ turmas suas
in manu moysi ⁊ aarõ: q̃s descri
psit moyses iuxta castꝛoꝝ loca q̃ dñi ius
sione mutabãt. Profecti igit̃ de rameſ/
se mẽse ꝓmo q̃ntadecima die mẽsis pri
mi: altꝛa die phase filij isrl̃ in mãu excel/
sa vidẽtib⁹ cũctis egyptijs ⁊ sepelietib⁹
ꝓiogenitos q̃s percusserat dñs. Nã ⁊ ĩ deos
eoꝝ exercuerat vltiões. Castrametati sũt
in sochoth: de sochot venerunt in etham
q̃ est in extremis finib⁹ solitudinis. In
de egressi venerũt ꝛ̃ phiairoth q̃ respicit
belsephon. ⁊ castrametati sunt añ mag/
dalũ. Profecti q̃ de phiairoth. trãsierũt
ꝑ mediũ mare in solitudinẽ: ⁊ ambulã/
tes trib⁹ diebꝫ ꝑ deſtũ etha. castrameta
ti sunt in mara. Profecti q̃ de mara. ve/
nerũt in helim vbi erãt duodecim fon/
tes aq̃ ⁊ palme septuagĩta: ibiq̃z castra/
metati sunt. Sed ⁊ inde egressi: hꝛerũt
tẽtoꝛia sup mare rubꝛuz. Profecti q̃ de

mari rubro.castrametati sūt ī dephto sin
vſq egressi venēr in raphā. Profectiq
ō raphā castrametati sūt ī hal' egressi
q ō hal'.raphidī fixē tētoria:vbi pplo ō
fuit aq ad bibendū. Profectiq ō raphi
dim.castrametati sunt in deserto sinai.
Sed ⁊ de solitudine sinai egressi venēr
ad sepulcra ꝯcupiscentie. Profectiq de
sepulcr̄ ꝯcupiscentie.castrametati sunt
ī asseroth.⁊ de asseroth venēr ī rethma
Profectiq ō rethma castrametati sūt
ī remōphares :vnde egressi venēr ī leb
na. De lebna castrametati sūt ī ressa: e
gressiq ō ressa venēr ī ceelatha. Ēt pfe
cti castrametati sūt ī mōte sepher.egres
si de mōte sepher venerūt ī arada. Inde
pficiscentes castrametati sunt in mace
loth. Profectiq de maceloth venerunt
in taath. De thaath castrametati sunt
in thare vnde egressi fixere tentoria in
metcha. Et de metcha castrametati
sunt in esmona. Profectiq de esmo
na venerunt in moseroth. Et de mose
roth castrametati sūt ī baneiachā. pfe
ctiq ō baneiachā venēr ī mōtē gadgad
Ēt pfecti. castrametati sunt ī iethbba
tha:⁊ ō iethbbatha venerūt in hebrona.
Egressiq de hebrona .castrametati sūt ī
asiongaber:inde pfecti.venerūt i ōsertū
sin. Hec est cades. Egressiq de cades.ca
strametati sūt ī mōte hor in extremis fi
nib terre edom. Ascēditq aarō sacēdos
in mōtē hor.iubēte dño.⁊ ibi mortu' ē
ānō qdragesimo egressiōis filior isrl' ex
egypto mēse qnto pmo die mēsis cū eēt
ānor cētū vigītitriū. Audiuitq chana
neꝰ rex arad qui hītabat ad meridiez: in
trā chanaā venisse filios isrl'. Et pfecti ō
mōte hor.castrametati sunt in salmona
vnde egressi venerunt in phinon. Pro
fectiq de phinon castrametati sunt in
oboth.⁊ de oboth venerunt in ieabarim
que est in finib moabitarū. Profectiq
de ieabarim.fixere tentoria in dibongad
vnde egressi.castrametati sunt ī elmō
deblathaim. Egressiq de elmondebla
thaim.venerunt ad montes abarim cō
tra nabo. Profectiq de montibus aba
rim.transierūt ad campestria moab su
pra iordanem contra hiericho. Ibiq ca
strametati sunt de bethsimō vsq ad bel
sathim in planioribus locis moabita
rum vbi locutus est dominus ad moy
sen: Precipe filijs israel.et dic ad eos:
Quando transieritis iordanem intran
tes terraz chanaan. disperdite ;cunctos
habitatores terre illius :confringite ti
tulos.et statuas comminuite atq om
nia excelsa vastate:mundantes terram
et habitantes in ea. Ego enim dedi vo
bis illam in possessionem .quam diuide
tis vobis sorte. Pluribus dabitis latio
rem et paucioribus angustiorez. Sin
gulis vt sors ceciderit :ita tribuetur he
reditas. Per tribus et familias posses
sio diuidetur. Sinautem nolueritis
interficere habitatores terre qui remā
serint.erunt vobis quasi claui in oculis
et lācee in lateribus.et aduersabuntur
vob in tra hītatiōis vre.et q̄cq̄d ill' cogi
tauerā facere.vob faciā. XXXIIII

Locutusq est dominus ad moy
sen dicens :Precipe filijs israel
et dices ad eos. Cum ingressi
fueritis terram chanaan et in possessio
nem vobis sorte ceciderit. his finibus
terminabitur. Pars meridiana incipi
et a solitudie sin que ē iuxta edom ⁊ ha
bebit terminos contra orientem mare
salsissimum:qui circumibunt australez
plagam per ascensum scorpionis.ita vt
transeant in senna ⁊ perueniant ad me
ridiem vsq ad cadesbarne:vnde egredi
entur confinia ad villam nomine adar
et tendent vsq asemona. Ibitq per gy
rum terminus ab asemona vsq ad tor
rentem egypti.et magni maris litore fi
nietur. Plaga autem occidētalis a ma
ri magno incipiet et ipso fine claudetur
Porro ad septentrionalem plagam a
mari magno termini incipient perue
nientes vsq ad montem altissimum:a
q̄ veniēt ī emath vsq ad tmios sedada:
ibūtq finia vsq ad hebrō ⁊ villā henā
Hi erunt termini in pte aq̄lonis. Inde
metabunt fines ptra orientalem plagā

te villa hẽnan vsq; sephama. ⁊ de sepha
ma descedent i mmi i reblatha ꝯ fontez
daphnim. Inde puenĕt ꝯ oriẽtem ad
mare cenereth. ⁊ tendĕt vsq; iordanẽ. ⁊
ad vltimũ salsissimo claudentur mari.
Hãc hẽbitis trã p fines suos i circũitu
Precepitq; moyses filijs isrl. dicens:
Hec erit tra quã possidebit; sorte. ⁊ quã
iussit dñs dari nouẽ tribub; ⁊ dimidie
tribui. Trib; ei filioꝝ ruben p familias
suas. ⁊ trib; filioꝝ gad iuxta cognationũ
nũerũ: media q; trib; manasse. i. due se
mis trib; accepĕt ptẽ suã trãs iordanẽ
ꝯ hiericho ad orientalẽ plagã. Et ait do
minus ad moysen: Hec sũt noia viroꝝ
qui terrã vob diuidĕt. Eleaçar sacerdos
⁊ iosue filij nun ⁊ singuli pncipes de tri
bub; singul'. q; ista sunt vocabula. De
tribu iuda: caleb filius iephone. De tri
bu symeõ: samuhel filij amiud. De tri
bu bẽiamin: heliad filius chaselon. De
tribu filioꝝ dan. bocci filius ieogli. Filio
rũ ioseph de tribu manasse: banni hel fi
lius ephot. De tribu ephraim: camuhel
filius sephtan. De tribu çabulõ helisa
phan filij pharnath. De tribu ysachar.
dux phaltihel filius ozan. De tribu aser
abiud filius salomi. De tribu neptalim:
phedahel filij amiud. Hi sunt quib; pce
perat dominꝰ vt diuiderent filijs israel
terram chanaan. XXXV

Hec q; locutꝰ est dñs ad moysen
in campestribꝫ moab sup iorda
nẽ ꝯ hiericho. Precipe filijs isrl
vt dent leuitis de possessionib; suis vrbes
ad hitandum. ⁊ suburbana eaꝝ p circũi
tũ vt ipi in oppidis maneãt. ⁊ suburba
na sint pecoribꝫ ac iumẽtis: q; a muris ci
uitatũ foras infecus p circũitũ mille passu
um spacio tẽdent. Cõtra orientez. duo
milia erũt cubitꝝ. ⁊ ꝯ meridiẽ silr erunt
duo milia. Ad mare q; q; respicit occi
dẽtẽ. ea dẽ mẽsura erit. ⁊ septẽtrionalis
plaga eql termino finiet. Erũtq; vrbes
in medio. ⁊ foris suburbana. De ipsis
autẽ oppidis q; leuitis dabitis sex erunt
in fugitiuoꝝ auxilia separata. vt fugiat
ad ea qui fuderit sanguinez. ⁊ exceptis
his alia q; dragintaduo oppida. i. simul q;
dragintaocto cũ suburbanis suis. Ipse
q; vrbes q; dabunt de possessionib; filioꝝ
isrl ab his qui plus hãt. plures auferẽ
tur. ⁊ qui minus pauciores. Singuli
iuxta mẽsurã hereditatis sue dabũt op
pida leuitis. Alit dominus ad moysen:
Loqre filijs israel. ⁊ dices ad eos: Qua
do trãsgressi fueritis iordanem in terra
chanaan. decernite q; vrbes esse debeant
in pfidia fugitiuoꝝ qui nolẽtes sangui
nẽ fuderit. i q; cũ fugerit pfug⁹. cogẽ
occisi nõ poterit euꝝ occidere donec stet
in ospectu multitudis. ⁊ causa illius iu
dicet. De ipsis aũt vrbib; q; ad fugitiuo
rũ subsidia separant. tres erũt trãs ior
danẽ. ⁊ tres in terra chanaan. tam filijs
israel q; aduenis atq; pegrinis: vt confu
giat ad eas qui nolens sanguinez fude
rit. Si quis ferro pcusserit. ⁊ mortuus
fuerit qui pcussus est; reꝰ erit homicidij
⁊ ipse morief. Si lapidẽ iecerit. ⁊ ictus
occubuerit. similr puniet. Si ligno p
cussus interierit: pcussoris sanguine vi
dicabit. Propinquus occisi homicidã int
ficiet: statim vt apprehẽderit eũ. interfice
tur. Si p odiũ q; hoiem impulerit vel
iecerit quippiã in eũ p insidias: aut cuꝝ
eẽt inimicus manu pcusserit. ⁊ ille mor
tuus fuerit: pcussor homicidij reus erit
Cognatus occisi statim vt inuenerit eũ
iugulabit. Q; si fortuitu ⁊ absq; odio et
inimicitijs quicq; horum fecerit. ⁊ hoc
audiente populo fuerit comprobatum
atq; inter percussorem ⁊ pximum san
guinis questio ventilata: liberabitur in
nocens de vltoris manu ⁊ reducetur p
sententiam in vrbem ad quam cõfuge
rat: manebitq; ibi donec sacdos magnꝰ
qui oleo scõ vnctꝰ est. moriat. Si intre
ctor extra fines vrbiũ q; erubib; õputate
sunt fuerit inuẽtꝰ. ⁊ pcussus ab eo q; vl
tor ẽ sanguis. absq; noxa erit q; eũ occi
derit. Debuerat. n. pfugꝰ vsq; ad mortẽ
põtificis i vrbe residere. Postq; at ille ob
ierit: homicida reuertetur in terram suaꝝ
Hec sempiterna erũt ⁊ legitima in cũctis
habitationibus vestris. Homicida sub

testib⁹ punietur. Ad vnius testimoniū
null⁹ ꝺēnabiť. Nō accipiet ꝑciū ab eo
qui reus est sanguis: stati ⁊ ipe moꝛiet.
Erules ⁊ ꝓfugi añ moꝛtē pōtificis nul/
lo mō in vrbes suas reuerti poterūt ne
polluatis terrā hitationis vře. q̄ inson/
tiū cruoꝛe maclať: nec aliter expiari pōt
nisi ꝑ ei⁹ sanguinē q̄ alti⁹ sanguīez fude
rit. Atq; ita emūdabiť vťa possessio me
cōmoꝛātes vobiscuz. Ego ei sum domin⁹
qui habito inter filios isrł. XXXVI

Accesserūt aūt ⁊ ꝑncipes familia
ruz galaad filij machir filij ma/
nasse ꝺe stirpe filioꝛ ioseph locu
tiq; sunt moysi coꝛā ꝑncipib⁹ isrł atq; di/
xerūt: Tibi dño nr̄o ꝑcepit dñs vt terrā
soꝛte diuideres filijs isrł. ⁊ vt filiab⁹ sal/
phaad frīs nr̄i dares possessiōem debitā
pr̄ibus fi alteri⁹ trib⁹ hoies vxoꝛes acce/
perint. seq̄tur possessio sua ⁊ trāslata ad
aliū tribum ꝺe nr̄a hꝛeditate minueť:
atq; ita fiet vt cū iubileus id est quīq;ge
sim⁹ ānus remissiōis aduenerit cōfun/
dať soꝛtiuz ꝺistributio ⁊ alioꝛ possessio
ad alios trāseat. Rñdit moyses filijs is/
rael ⁊ dño ꝑcipiēte ait: Recte trib⁹ filio/
rū ioseph locuta est. ⁊ hꝛc lex sup filiab⁹
salphaad a domino ꝓmulgata est. Nu/
bant quib⁹ volunt: tm̄ vt sue trib⁹ hoīb⁹
ne cōmisceatur possessio filioꝛ isrł ꝺe tri
bu in tribum. Omnes enī viri ducent
vxoꝛes ꝺe tribu ⁊ cognatione sua. ⁊ cun/
cte femine ꝺe eaꝺē tribu maritos accipi
ent. vt hꝛeditas ꝓmaneat in familijs.
nec sibi misceanť trib⁹: sed ita maneant
vt a dño separate sunt. Feceruntq; filie
salphaad vt sibi fuerat imp̄atū. ⁊ nupse
runt maala ⁊ thꝛsa ⁊ egla et melcha et
noa filijs patrui sui ꝺe familia manasse
qui fuit filius ioseph. ⁊ possessio q̄ illis
fuerat attributa mansit in tribu ⁊ fami
lia patris earum. Hec sunt mandata at
q; iudicia que mādauit dominus ꝑ ma
num moysi ad filios isrł in campestri
bus moab sup̄ iꝛꝺanem ꝛ hiericho.

Explicit liber Numeri. Incipit liber
elleaddaberim qui ꝺeuteronomiuz pre/
notatur Capitulum. I.

Hec sunt vꝛba
que locutus ē moyses ad
omnem isrł trans ioꝛda
nem in solitudine campe/
stri contra mare rubr̄ū: inter pharan et
thofel ⁊ laban ⁊ aseroth: vbi auri ē plu/
rimum vnꝺecim ꝺieb⁹ ꝺe oꝛeb ꝑ viaz
montis seir vsq; cadesbarne. Quadra/
gesimo anno vnꝺecimo mense p̄imo
ꝺie mensis locutus est moyses ad filios
isrł oia que p̄ceꝑerat illi dñs vt dice
ret eis: postq; percussit seon regem am/
moꝛreoꝛ: qui habitauit in esebon. ⁊ og
regem basan qui mansit in aseroth ⁊ in
edrai trans iꝛꝺanē in terra moab. Ce/
pitq; moyses explanare legem ⁊ ꝺicere:
Dñs ꝺeus noster locutus est ad nos in
oꝛeb ꝺicēs: Sufficit vobis q̄ in h̄ mōte
mansistis: Reūtimini ⁊ venite ad mon
tem ammoꝛreoꝛ ⁊ ad cetera que ei pro/
xima sunt campestria atq; montana et
humiliora loca contra meꝛiꝺiem et iu/
xta litus maris: terram chananeoꝛum
et libani vsq; ad flumen magnum eu/
fratem. En inquit tradidi vobis: In/
gredimini et possidete eam: super quaz
iurauit dominus patribus vestris abra
am ysaac et iacob: vt daret illam eis et
semini eoꝛum post eos. Dixitq; vobis il
lo in tempoꝛe: Non possum solus susti/
nere vos. quia dominuſ ꝺeus vester ml̄/
tiplicauit vos: ⁊ estis hodie sicut stelle ce
li plurimi. Dominus ꝺeus patrum ve
stroꝛum addat ad hunc numerum ml̄/
ta milia. ⁊ bñdicat vob⁹ sic̄ locut⁹ est. Nō
valeo solus negocia vťa sustinere ⁊ pon
dus ⁊ iurgia. Date ex vobis viros sapi
entes ⁊ gnaros. quoꝛ conuersatio sit ꝓ/
bata in tribubus vestris: vt ponam eos
vobis ꝑncipes. Tūc respondistis mihi:
Bona res est quam vis facere. Tuliq;
ꝺe tribubus vestris viros sapiētes ⁊ no
biles. ⁊ constitui eos p̄cipes tribunos
⁊ cēturiōes ⁊ q̄nq̄genarios ac ꝺecanos
q̄ ꝺocerēt vos singula: ꝑcepiq; eis ꝺicēs
Audite illos ⁊ q̄ ꝺ iustū ē iudicate. Si/
ue ciuis sit ille sive peregrin⁹: nulla erit

distantia psonaꝝ. Ita puꝰ audietis vt magnū:nec accipietꝭ cuiusꝯ psonaꝫ: qꝛ dei iudiciū est. Q si difficile vobis visuꝫ aliq̄d fuerit.referte ad me.⁊ ego audiaꝫ. ℣Decepiꝯ eis oīa que facere debueretis. ℣Profecti aūt de oreb trāsiuimꝰ p hꝛeꝛmū tribilē ⁊ maximā solitudinē quā vidistꝭ p viā mōtꝭ āmoꝛrei.sic pcepat dñs deꝰ nr nob. Cūꝯ venissemꝰ in cadesbarne.dixi vobis: Venistis ad mōtē āmoꝛrei.quē dñs deꝰ vr dabit vob. Elide terrā:quā dñs deꝰ tuꝰ dabit tibi. Iscende ⁊ posside eā:sic locutꝰ ē dñs deꝰ nr pribus tuis. Noli timere:nec q̄cꝯ paueas Et accessistis ad me oēs atꝫ dixistꝭ. Mittam⁹ viros q̄ psideret trā.⁊ renūcient p qō iter debeam⁹ ascēdere.⁊ ad ōs pgere ciuitates. Cūꝯ mihi placuissꝫ:misi ex vob duodeci viros singl̄os ō tribub⁹ suis. Qui cū preiissēt ⁊ ascēdissēt i mōtanaveneꝛt vsq̄ ad vallē botri.⁊ psiderata terra.sumētes de fructib⁹ eiꝰ vt oīderēt vbtatē attulerūt ad nos atꝯ dixeꝛt: Bona est trā quā dñs deꝰ nr datur⁹ est nob Et noluistis ascēdere ſz increduli ad sermonē dei nri murmurastis in tabernaculis vris.atꝫ dixistis: Odit nos dñs.⁊ id circo eduxit nos ō trā egypti vt traderꝫ nos in manu āmoꝛrei atꝫ deleret. Quo ascēdem⁹?Mūcij terruerūt coꝛ nrm dicentes: Maxima multitudo est.⁊ nobis statura p̄cioꝛ. Urbes magne.⁊ ad celū vsq̄ munite. Filios enachim vidimus ibi. Et dixi vobis.nolite metuere.nec timeatꝭ eos. Dñs deꝰ q̄ ductoꝛ est nr pro bis ipse pugnabit:sic fecit in egypto cūctis videntib⁹.⁊ in solitudie ipi vidistis. ℣Portauit te dñs deꝰ tuꝰ vt solet homo gestare puulū filiū suū in oi via p quaꝫ ambulastis donec venꝛetis ad locū istū Et nec sic quidē credidistis dño deo vestro qui p̄cessit vos in via.⁊ metat⁹ est locū in q̄ tētoꝛia figere deberetꝭ:nocte oīdēs vob iter p ignē.⁊ die p colūnā nub Cunctꝯ audisset dñs vocē sermonū vꝰ iratus iurauit.⁊ ait: Non videbit quispiā de hoīb⁹ generatiōis huiꝰ pessime trā bonā quā sub iuramēto pollicitꝰ sum patrib⁹ vris: p̄ter caleb filium iephone. Ipse enim videbit eam.⁊ ipsi dabo terraꝫ quā calcauit.⁊ filijs eiꝰ: qꝛ secutꝰ est dominū. Nec miranda indignatio in populū:cum mihi q̄ꝫ iratꝰ deꝰ ꝓpter vos dixerit: Nec tu ingredieris illuc.ſz iosue filius nun minister tuꝰ ipe intrabit ꝓ te Hunc exhoꝛtare ⁊ robora. ⁊ ipe sorte terram diuidet israeli. ℣Paruuli vri de q̄b dixistꝭ q̄ captiui ducerent⁹.⁊ filij qui hodie boni ac mali ingrant distātiaꝫ. ipsi ingredient⁹.⁊ ipsis dabo terrā ⁊ possidebūt eā:vos aūt reūtimini ⁊ abite in solitudinem p viā maris rubri. Et respondistꝭ mihi: ℣Peccauim⁹ dño. Ascendem⁹ ⁊ pugnabim⁹.sicut p̄cepit dominus deꝰ noster. Cunctꝯ instructi armis ꝑgeretis in montem.ait mihi dñs. Dic ad eos: Nolite ascendere necꝯ pugnet⁊: Non enī sum vobiscū ne cadatis coram inimicis vestris. Locutus sum ⁊ non audistis.sed aduersantes imperio dñi.⁊ tumentes superbia ascendistis in mōtem Itaqꝯ egressus ammoꝛreꝰ qui habitabat in montib⁹ ⁊ obuiā veniens persecutus estros sicut solēt apes ꝑsequi.⁊ cecidit de seir vsq̄ hoꝛma. Cunctꝯ reūsi ploraretis coram dño nō audiuit vos. nec voci vestre voluit acquiescere. Sedistis ergo in cadesbarne multo tpe. II

℣Profectiꝯ inde venimus in solitudinez q̄ ducit ad mare rubꝛz sicut mihi dixerat dñs deꝰ. ⁊ circūiuimus montem seir lōgo tēpoꝛe Dixitꝯ dñs ad me: Sufficit vobis circūire montem istum ite ꝓtra aquilonez ⁊ ꝑlo precipe dicēs: Transibitis per terminos fratrum vꝝ filioꝝ esau qui habitāt in seir.⁊ timebūt vos. Videte g̃ diligēter ne moueamini contra eos. Neꝯ enim dabo vobis de terra eoꝝ q̃ntū pōt vni⁹ pedis calcare vestigiū.qꝛ i possessionem esau dedi montem seir. Cibos emetis ab eis pecunia ⁊ comedetꝭ:aquā emptā haurietꝭ ⁊ bibetꝭ. Dñs deꝰ tuꝰ benedixit tibi in oi ope manuū tuaꝝ. Nouit iter tuū.quō trāsieris solitudinē hanc magnam p quadraginta annos. habitans

tecũ dñs dꝰ tuꝰ. ⁊ nihil tibi defuit. Cũq; trãsissemꝰ frẽs nr̃os filios esau. qui hĩtabãt in seir p viã cãpestrẽ de hælath ⁊ de asiongaber. venimꝰ ad iter qđ ducit ĩ deserti moab. Dixitq; dñs ad me: Non pugnes cõ moabitas :nec ineas adũsus eas pliũ. Nõ eĩ dabo tibi quicq; de terra eoꝝ: qꝝ filijs loth tradidi eã in possessionẽ. Emim pmi fuerũt hĩtatores eiꝰ populus magnꝰ ⁊ validus ⁊ tã excelsus vt de enachim stirpe qsi gigãtes crederẽtur ⁊ eẽnt similes filiorũ enachim. Deniq; moabite appellãt eos emim. In seir ãt pus habitauerũt horrei :quib expulsis atq; deletis hĩtauerũt filij esau sicut fecĩ israel in terra possessionis sue quã dedit illi dñs. Surgentes gẽ vt trãsiremꝰ torrentẽ çareth: venimꝰ ad eũ. Ips autez quo ambulauimus de cadesbarne vsq; ad trãsitũ çareth triginta ⁊ octo annoꝝ fuit: donec cõsumerẽt oĩs ꝯgregatio hominũ bellatoꝝ ꝺ castris. sicut iurauerat dñs: cui⁹ manꝰ fuit aduersus eos vt interirẽt de castroꝝ medio. Postq; aũt vniuersi ceciderũt pugnatores locutꝰ ẽ dñs ad me dicẽs: Tu trãsibis hodie terminos moab vbẽ noĩe ar. ⁊ accedẽs in vicinia filiorũ ãmon caue ne pugnes cõ eos nec mouearis ad pliũ. Nõ enĩ dabo tibi de terra filioꝝ ãmõ qꝝ filijs loth dedi eã in possessionẽ. Terra gigãtũ reputata est. ⁊ in ipsa olim habitauerũt gigãtes. qs ãmonite vocãt çomim. ppls magnꝰ ⁊ multꝰ ⁊ pcere lõgitudĩs: sicut enachim qs deleuit dñs a facie eoꝝ. et fecit illos hĩtare p eis: sicẽ fecerat filijs esau q hĩtãt in seir deles horreos. ⁊ terrã eoꝝ illis tradẽs: quã possidẽt vsq; ĩ pñs. Eue os qz qui hĩtabãt in aserim vsq; gaçam cappadoces expulerũt qui egressi de cappadocia deleuerũt eos. ⁊ hĩtauerũt p illis. Surgite trãsite torrentem arnon Ecce tradidi in manu tua seon regẽ esebon ãmoꝛreoꝝ ⁊ terrã eius ĩcipe possidere. ⁊ cõmitte adũsus eũ pliũ. Hodie incipiã mittere terroꝛẽ atq; formidinẽ tuam in pplos qui hĩtant sub omi celo vt audito noĩe tuo paueãt ⁊ in moꝛe ptu-

rientiũ ptremiscãt. ⁊ dolore teneant. Misi gẽ nũcios de solitudie cademoth ad seon regẽ esebõ ꝛbis pacifica dicẽs. Trãsibim⁹ p terrã tuã: publica gdiemur via: Nõ declinabim⁹ neq; ad dexterã neq; ad sinistrã. alimta pcio vẽde nob vt escam aquã pecunia tribue. ⁊ sic bibemus. Tm̃ est vt nobis pcedas trãsitũ: sic fecerunt filij esau qui hĩtãt in seir. ⁊ moabite qui morant in ar donec veniam⁹ ad iordanẽ ⁊ trãseam⁹ ad terrã quã dñs deus nr̃ daturus ẽ nob. Noluitq; seõ rex esebon dare nobis trãsitũ: qꝝ indurauerat dñs deus tuus spm̃ eiꝰ. ⁊ obfirmauerat cor illius ita vt traderet in manus tuas sicut nũc vides. Dixitq; dñs ad me: Ecce cepi tibi tradere seon ⁊ terrã eiꝰ: ĩcipe possidere eã. Egressusq; est seon obuiã nobis cuz oi pplo suo ad plium in iasa. ⁊ tradidit eũ dñs deus nr̃ nobis: percussimusq; eũ cũ filijs suis ⁊ oi pplo suo. cũctasq; vrbes in tpe illo cepim⁹ interfectis hĩtatoribꝫ eaꝝ viris ac mulieribꝫ ⁊ puulis. Nõ reliqmus in eis quicq; absq; iumẽtis. q̃ in ptẽ venere prędatiũ. ⁊ spolijs vrbiũ qs cepimus ab arnon q est sup ripaz torrẽtis arnon oppido. qđ in valle situz est vsq; galaad. Nõ fuit vicus ⁊ ciuitas que nr̃as effugeret manus. Oẽs tradidit dñs deus nr̃ nobis: absq; terra filiorũ ammon ad quã non accessimus ⁊ cũctis que adiacẽt torrẽti ieboc ⁊ vrbibus mõtanis: vniuersisq; locis a quib nos prohibuit dñs deus noster. III

Itaq; pũsi ascẽdimus p iter basan. Egressusq; est og rex basan ĩ occursuz nobis cũ pplo suo ad bellandum in edrai. Dixitq; dñs ad me: Ne timeas eũ: qꝝ ĩ mãu tua tradit⁹ ẽ cũ oi pplo ac tra sua: faciesq; ei sic fecisti seõ regi ãmoꝛreoꝝ q̃ hĩtauit ĩ esebõ. Tradidit g̃ dñs deꝰ nr̃ in manib nr̃is etiaz og regẽ basan ⁊ vniũsum pplm eius. percussimusq; eos vsq; ad internitiõem. vastãtes cũctas ciuitates illiꝰ vno tempoꝛe. Nõ fuit oppidũ qđ nos effugerz. Sexaginta vrbes ⁊ oẽm regionẽ argob regni og in basan. Cũcte vrbes erant munite

muris altissimis: portisq; et vectib⁹: absq; oppidis innumer⁹ q̄ nō hēbāt muros. Et veluim⁹ eos sicut feceram⁹ seon regi esebon dispdētes oēm ciuitatē viroſq; ac mlieres et puulos: iumenta aūt et spolia vbiū diripuim⁹. Tulimusq; illo in tpe terrā de manu duoꝝ regū āmorreoꝝ qui erāt trās iordanē a torrente arnon vsq; ad mōtez Hermō quē sidonij sariō vocāt. et āmorrei sanir: oēs ciuitates q̄ site sunt in planitie et vniūsam terrā galaad et basan vsq; ad selcha et edrai ciuitates regni og in basan. Solus q̄ppe og rex basan restiterat de stirpe gigātuz Et mōstrat⁹ lectus eius ferre⁹ qui est in rabath filioꝝ āmon: nouē cubitos hīs lōgitudīs. et q̄ttuor latitudīs ad mensurā cubiti virilis manus. Terrāq; possedimus tpe illo ab aroer q̄ est sup ripaz torrētis arnon. vsq; ad mediā ptē montis galaad. et ciuitates illius dedi ruben et gad. Reliquā aūt ptē galaad et oēm basan regni og. tradidi medie tribui manasse oēm regiōem argob. Cūctaq; basan vocabat̄ terra gigātum. Jair filius manasse possedit oēm regiōez argob vsq; ad termīos gessuri et machati. Et vocauitq; ex noīe suo basan auothiair. i. villas iair vsq; in pūtem diez. Machir q̄z dedi galaad. et tribub⁹ rubē et gad dedi de terra galaad vsq; ad torrentē arnon medium torrētis et pfiniū vsq; ad torrentem gelboe qui est termin⁹ filioꝝ ammon. et planitiē solitudīs atq; iordanē. et terminos cenereth vsq; ad mare dēsti qō est salsissimū ad radicē mōtis phasga ē orientē. Precepiq; vobis in tpe illo dicēs: Dñs deus vr̄ dat vobis terrā hāc in hereditatē: expediti pcedite frēs vr̄os filios israel oēs viri robusti absq; vxoribꝫ et paruulis atq; iumētis. Noui ei q̄ plura hēatis pecora et in vrbib⁹ remanere debūt q̄s tradidi vob: donec req̄ez tribuat dñs frib⁹ vr̄is sic vob tribuit. et possideāt ipsi etiā terrā quaz daturus est eis trās iordanē. tūc reūtetur vnusquisq; in possessiōem suā quā dedi vobis. Josue q̄z in tpe illo pcepi dicēs: Oculi tui viderūt q̄ fecit dñs deus noster duob⁹ hīs regib⁹. sic faciet oīb⁹ regnis ad q̄ trāsiturus es. Ne timeas eos. Dñs enim deus vr̄ pugnabit p vobis. Precatusq; sum dominū in tpe illo dicens: Domine deus tu cepisti ostendere seruo tuo magnitudinē tuā manūq; fortissimā. Necq; enim est alius deus vel in celo vel in terra qui possit facere opa tua et comparari fortitudini tue. Transibo igitur et videbo terram hanc optimā trās iordanem. et montem istum egregiū et libanū. Iratusq; ē dñs mihi ppter vos. nec exaudiuit me. sed dixit mihi: Sufficit tibi: neq; vltra loq̄ris de hac re ad me. Ascēde cacumē phasge. et oculos tuos circūfer ad occidentē et ad aquilonē austrūq; et orientem. et aspice. Nec enī trāsibis iordanez istū. Precipe iosue et corrobora eum atq; cōforta q⁹ ipse precedet pp̄l'm istū et diuidet eis terrā quā visur⁹ es. Ascēdimusq; in valle ꝓtra phanum phogor: IIII

Et nunc isr̄l audi pcepta et iudicia q̄ ego doceo te vt faciens ea viuas. et ingrediēs possideas terrā quā dñs deus pr̄m vr̄oꝝ daturus est vobis. Nō addetis ad vbū q̄ vob loq̄r nec auferetis ex eo. Custodite mādata dñi dei vr̄i q̄ ego pcipio vobis. Oculi vestri viderūt omnia que fecit dominus cōtra beelphegor: quomodo cōtriuerit omnes cultores eius de medio vestri. Vos autem qui adhęretis domino deo vestro. viuitis vniuersi vsq; in presentē diem. Scitis q⁹ docuerim vos precepta atq; iusticias. sicut mādauit mihi dñs deus meus: sic facietis ea in terra quaz possessuri estis. et obseruabitis et implebitis opere. Hec est enim vestra sapientia et intellectus coram populis. vt audientes vniūsi pcepta hec dicant: En ppl'us sapiens et intelligens: gēs magna. Nec est alia natio tam grādis que habeat deos appropinquātes sibi: sicut deus noster adest cūctis obsecrationib⁹ nostris: Que enī est alia gēs sic inclyta vt hēat cerimonias iustaq; iudicia et vniūsaz legem quā ego ꝓpono hodie ante oculos

vr̃os: Custodi igit̃ temetipm ⁊ aiaz tuam sollicite. Ne obliuiscaris ꝟbox q̃ viderũt oculi tui: ⁊ ne excidãt de corde tuo cũctis diebꝫ vite tue. Doceb ea filios ac nepotes tuos: die q̃ stetisti coram dño deo tuo in oreb qñ dñs locutus est mihi dicens: Cõgrega ad me ppl'm vt audiant ꝟmones meos. ⁊ discãt timere me omi tpe q̃ viuũt in terra: doceantq; filios suos. Et accessistis ad radices mõtis qui ardebat vsq; ad celũ: erantq; in eo tenebre ⁊ nubes ⁊ caligo. Locutusq; est dñs ad vos de medio ignis. Vocẽ ꝟboz eius audistis. ⁊ formã penitus non vidistis. Et osdit vobis pactuz suum qđ precepit vt faceretis. ⁊ decez ꝟba q̃ scripsit in duabꝫ tabulis lapideis. Mihiq; mãdauit in illo tpe vt docerez vos cerimonias ⁊ iudicia que facere deberetis ī terra quã possessuri estis. Custodite igit̃ sollicite aias vr̃as. Nõ vidistis aliquã similitudinẽ in die q̃ locutus est vobis dñs in oreb de medio ignis. Ne forte decepti faciatis vobis sculptã filitudinem. aut imaginẽ masculi vel femine filitudinez oĩm iumẽtoz q̃ sunt sup terrã vel auiũ sub celo volantiũ. atq; reptiliũ q̃ mouẽtur in terra. siue pisciũ qui sub tra mor̃ãtur in aquis: ne forte eleuatis oculis ad celũ videas solẽ ⁊ lunã ⁊ oĩa astra celi ⁊ erroze deceptus adores ea ⁊ colas. que creauit dñs deus tuus in misteriũ cunctis gẽtibꝫ q̃ sub celo sunt. Vos aũt tulit dñs ⁊ eduxit de fornace ferrea egypti vt hñet ppl'm hereditariuz sic est in pñti die. Iratusq; est dñs ꝯ me ppt̃ ꝟmones vr̃os ⁊ iurauit vt nõ trãsirẽ iordanẽ nec ingrederer terrã optimã quã dabit̃ est vobis. Ecce moriar in hac humo: non trãsibo iordanẽ: vos trãsibitis ⁊ possidebitis terrã egregiã. Caue ne qñ obliuiscaris pacti dñi dei tui qđ pepigit tecuz. ⁊ facias tibi sculptã similitudinẽ eoz q̃ fieri dñs ꝓhibuit. Quia dñs de⁹ tuus ignis cõsumẽs est: de⁹ emulator. Si genueritis filios ac nepotes. ⁊ morati fueritis ī ̃ra: deceptiq; feceritis vob aliquaz filitudinẽ patrãtes malũ coraz dño deo vr̃o vt eũ ad iracũdiaz ꝓuocetis. testes ĩuoco hodie celũ ⁊ terram. cito pituros vos eẽ de ̃ra. quã trãsito iordane possessuri estis. Nõ �herabitis in ea longo tpe: sz delebit vos dñs atz dispget in oẽs gẽtes. ⁊ remanebitis pauci in natiõibꝫ ad qs vos ductur⁹ ẽ dñs. Ibiq; seruietz dijs qui hoĩm mãu fabricati sunt. ligno ⁊ lapidi q̃ nõ videt. nec audiũt. nec cõedũt. nec odorant. Cũq; q̃sieris ibi dñm deũ tuũ inuenies eũ: si tñ toto corde q̃sieris ⁊ tota tribulatiõe aie tue postq; te inuenerit oĩa q̃ ꝑdicta sunt: Nouissimo ãt tpe reuerteris ad dñm deũ tuũ ⁊ audias vocẽ eius: qz de⁹ miricors dñs deus tuus est Non dimittet te nec oĩno delebit: neq; obliuiscet̃ pacti in q̃ iurauit pr̃ibꝫ tuis. Interroga de diebꝫ antiqs q̃ fuerũt añ te ex die q̃ creauit dñs deus hoĩem super ̃rã a summo celi vsq; ad summũ eius: si facta ẽ aliqñ huiuscemõi res. aut vnq; cognitũ est. vt audiret ppl's vocẽ dñi dei loq̃ntis de medio ignis sic tu audisti et vidisti: si fecit deus vt ingrederetur et tolleret sibi gentem de medio nationũ per temptationes. signa atq; portenta. ꝑ pugnam ⁊ robustaz manũ extentumq; brachiũ ⁊ horribiles visiones. iuxta omnia que fecit ꝓ nobis dñs deus nr̃ in egypto videntibꝫ oculis tuis vt scires q̃m dñs ipe est deus. ⁊ nõ est alius preter vnũ. De celo te fecit audire vocẽ suã. vt doceret te. ⁊ in terra ostendit tibi ignem suum maximũ. ⁊ audisti ꝟba illius de medio ignis. qz dilexit pres tuos. ⁊ elegit semẽ eoz post eos. Eduxitq; te ꝑcedens ī ꝟtute sua magna ex egypto vt deleret nationes maximas ⁊ fortiores te in introitu tuo. ⁊ introduceret te. daretq; tibi terrã earũ in possessionẽ. sicut cernis in pñti die: Scito g̃ hodie ⁊ cogitato in corde tuo q̃ dñs ipe ẽ de⁹ in celo sursuz ⁊ in ̃ra deorsum ⁊ nõ sit alius. Custodi precepta eius atq; mãdata q̃ ego ꝑcipio tibi. vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis post te. ⁊ ꝑ maneas mlto tpe sup ̃raz quã dñs de⁹ tu⁹ dabit̃ ẽ tibi. Tũc sepauit moyses tres ciuitates trãs iordanẽ ad orĩẽtalez

plagã vt ꝓfugiat ad eaſ qui occiderit no
lens ꝓximũ ſuũ: nec fuerit ſibi ĩimicus
ante vnũ ⁊ alterũ diẽ. ⁊ ad haꝫ aliquaꝫ
vrbiũ poſſit euadere: lvſoꝛ in ſolitudine
q̃ ſita eſt in terra cãpeſtri de tribu ruben
⁊ ramoth in galaad q̃ eſt in tribu gad. ⁊
golam in baſan q̃ eſt in tribu manaſſe.
Iſta eſt lex quã ꝓpoſuit moyſes coram
filijs iſrael ⁊ hec teſtimonia ⁊ cerimonie
atq; iudicia q̃ locut⁹ eſt ad filios iſrl̃ qñ
egreſſi ſunt de egypto trãs ioꝛdanez in
valle ꝯ phanum phogoꝛ in ṫra ſeon re/
gis ãmoꝛrei qui hĩtauit in eſebon quez
ꝑcuſſit moyſes. Filij q̃z iſrl̃ egreſſi ex egy
pto poſſederũt terrã eius. ⁊ terrã og re/
gis baſan duoꝝ regũ ãmoꝛreoꝝ q̃ erãt
trãs ioꝛdanẽ ad ſolis oꝛtũ ab aroer q̃ ſi/
ta eſt ſup ripã toꝛrẽtis arnõ vſq; ad mõ
tem ſanir qui eſt ⁊ hermon oẽm planici
em trãs ioꝛdanẽ ad oriẽtalẽ plagaz vſq;
ad mare ſolitudinis. et vſq; ad radices
montis phaſga.

V

Vocauitq; moyſes oẽm iſraelez
⁊ dixit ad euz: Audi iſrl̃ cerimo/
nias atq; iudicia q̃ ego loq̃r in
auribꝫ vr̃is hodie. Diſcite ea. ⁊ ope com
plete. Dñs deus nr̃ pepigit nobiſcuz fe/
dus in oꝛeb. Nõ cũ pr̃ibꝫ nr̃is iniit pa/
ctũ ſed nobiſcũ: qui impr̃iaꝫ ſumus ⁊
viuim⁹. Facie ad faciẽ locut⁹ eſt nobis
in monte de medio ignis. Ego ſeq̃ſter ⁊
medius fui int̃ deũ ⁊ vos in tpe illo: vt
annũciarez vobis ꝛba eius. Timuiſtis
enĩ ignẽ ⁊ nõ aſcẽdiſtis in mõtẽ. Et ait:
Ego dñs deus tuus qui eduri te de ter
ra egypti de domo ſuitutis. Non hẽbis
deos alienos in ꝓſpectu meo. Nõ facies
tibi ſculptile nec ſimilitudinẽ oĩm q̃ in ce/
lo ſunt deſup. ⁊ q̃ in terra deoꝛſuz. ⁊ q̃ ꝛ/
ſanṫ in aquis ſub terra. Nõ adoꝛabiſ ea
⁊ nõ coles. Ego enĩ ſuz dñs de⁹ tu⁹. de⁹
emulatoꝛ reddẽs iniq̃tatẽ ꝑr̃m ſup fili/
os in tertiã ⁊ q̃rtã generatiõem hiis qui
oderũt me. ⁊ faciẽs miſicoꝛdiã in mlta
milia diligẽtibꝫ me ⁊ cuſtodientibꝫ ꝓ/
cepta mea. Nõ vſurpabꝫ nomen dei tui
fruſtra: q̃ nõ erit ĩpunit⁹ q̃ ſup re vana
nomẽ ei⁹ aſſũpſerit. Obſua diẽ ſabba/
ti vt ſcĩfices eũ. ſic̃ ꝑcepit tibi dñs deus
tuus. Sex diebꝫ opaberis. ⁊ facies oĩa
opa tua. Septim⁹ dies ſabbati ẽ. i. req
es dñi dei tui. Nõ facies in eo q̃cq̃ opis
tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia. ſuus ⁊ ãcilla. bos ⁊ a/
ſin⁹. ⁊ oẽ iumẽtũ tuũ. ⁊ ꝓgrin⁹ q̃ ẽ intra
ꝓrtas tuas. vt requieſcat ſu⁹ ⁊ ãcilla tua
ſic̃ ⁊ tu. Memẽto q̃ ⁊ ipe ſuieris in egy
pto. ⁊ eduxerit te inde dñs de⁹ tu⁹ ĩ ma/
nu forti ⁊ brachio extẽto. Idcirco ꝑce/
pit tibi vt obſuares diẽ ſabbati. Hono
ra ꝑrez tuũ ⁊ mr̃ez. ſic̃ ꝑcepit tibi dñs de⁹
tu⁹: vt lõgoviuas ſꝑe. ⁊ bñ ſit tibi in ṫra
quã dñs de⁹ tu⁹ dabit⁹ ẽ tibi. Non occi
des: neq; mechaberꝭ: furtũq; nõ facies.
nec loq̃rꝭ ꝯ ꝓximũ tuũ falſũ teſtimoniũ
Nõ ꝓcupiſces vxoꝛẽ ꝓximi tui. non do/
mũ. nõ agꝝ. nõ ſuũ. nõ ancillã. nõ bouẽ
nõ aſinũ. ⁊ vniũſa q̃ illius ſunt. Hec ve/
ba locut⁹ ẽ dñs ad oẽz mlt̃itudinẽ vr̃az
in mõte de medio ignis ⁊ nub ⁊ caligi
voce magna. nihil addens amplius. et
ſcripſit ea in duabꝫ tabulis lapideis q̃s
tradidit mihi. Vos aũt poſtq̃ audiſtis
vocẽ de medio tenebraꝝ ⁊ mõtez ardere
vidiſtis. acceſſiſtis ad me oĩs ꝓncipes
tribuũ ⁊ maiozes natu atq; diriſtis: Et
ce oſtendit nobis dñs de⁹ nr̃ maieſtatez et
magnitudinez ſuam: Vocem enĩ eius
audiuimus de medio ignis ⁊ ꝓbauiꝫ
mus hodie q̃ loquente deo cum homĩe
vixerit homo. Cur ergo moꝛiemur ⁊ de
uoꝛabit nos ignis hic maxim⁹? Si enĩ
audierimus vltra vocez domini dei no/
ſtri moꝛiemur. Quid eſt omnis caro vt
audiat vocem dei viuẽtis qui de medio
ignis loquitur ſicut nos audiuimus ⁊
poſſit viuere? Tu magis accede. ⁊ audi
cũcta q̃ dixerit dñs deus nr̃ tibi: loque/
riſq; ad nos. ⁊ nos audiẽtes faciem⁹ ea.
Qd̃ cum audiſſet dñs. ait ad me: Audi
ui vocẽ ꝛbꝝ ꝓpl̃i huius q̃ locuti ſunt ti
bi. Bene oĩa ſunt locuti. Quis det talẽ
eos habere mentẽ vt timeãt me ⁊ cuſto
diant vniũſa mãdata mea in oĩ tpe: vt
bene ſit eis ⁊ filijs eoꝝ in ſempiternum
Vade ⁊ dic eis: Reuertimini in tẽto/
ria vr̃a. Tu aũt hic ſta mecum. ⁊ loq̃r

tibi oīa mādata mea ⁊ cerimonias atq; iudicia q̄ docebis eos vt faciāt ea in terra quā dabo illis in possessiōez. Custodi te igit ⁊ facite q̄ p̄cepit dñs deus vobis nō declinabitis neq; ad dexterā neq; ad sinistrā: sed p viā quā p̄cepit dñs deus vester ambulabitis: vt viuat; ⁊ bene sit vobis: ⁊ prolongent dies vestri in terra possessionis vestre. VI.

Hec sunt p̄cepta ⁊ cerimonie atq; iudicia q̄ mādauit dñs deus vester vt docerē vos. vt faciatis ea in terra ad quā trāsgredimī possidendā: vt timeas dñm deū tuum. ⁊ custodias oīa mādata ⁊ p̄cepta eius que ego precipio tibi ⁊ filijs ac nepotib; tuis cunctis diebꝫ vite tue vt plongēt dies tui. Audi isrl ⁊ obserua vt facias q̄ p̄cepit tibi dominus ⁊ bene sit tibi. ⁊ multipliceris amplius. sic̄ pollicit⁹ est dñs de⁹ patrū tuo rū tibi terrā lacte ⁊ melle manātez. Audi isrl: Dñs deus vester deus vnus est. Diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo. ⁊ ex tota aīa tua. ⁊ ex tota fortitudie tua Erūtq; vba hec q̄ ego p̄cipio tibi hodie in corde tuo: ⁊ narrabis ea filijs tuis. et meditaberis sedens in domo tua. ⁊ ambulans in itinere dormiens atq; psurgēs ⁊ ligabis ea quasi signuz in manu tua: eruntq; ⁊ mouebūtur inter oculos tuos: scribesq; ea in limine ⁊ ostijs domus tue. Cūq; introduxerit te dñs deus tuus in terrā p̄o qua iurauit p̄ib; tuis: abrāā ysaac ⁊ iacob. ⁊ dederit tibi ciuitates magnas ⁊ optimas q̄s non edificasti. domos plenas multaꝝ opuz q̄s non extruxisti. cisternas q̄s non fodisti. vineta ⁊ oliueta q̄ non plantasti. ⁊ comederis ⁊ saturatus fueris. caue diligent ne obliuiscaris dñi dei tui. qui edurit te ō terra egypti de domo seruitutis. Dñm deuz tuū timebis. ⁊ illi soli seruies: ac p nomen illius iurabis. Nō ibitis post deos alienos cunctaꝝ gētiū q̄ in circūitu vō sunt: quoniā deus emulator dñs deus tuus in medio tui: ne quādo irascatur furor dñi dei tui contra te. ⁊ auferat te de superficie terre. Nō tēptabis dominuz deum tuū: sicut temptasti in loco tēptationis. Custodi p̄cepta dñi dei tui ac testimonia ⁊ cerimonias quas p̄cepi tibi. ⁊ fac q̄ bonū placitū est ⁊ bonum in cōspectu dñi vt bene sit tibi. ⁊ ingressus possideas terrā optimaz de qua iurauit dñs patrib; tuis. vt deleret oēs inimicos tuos coram te. sicut locutus est. Cū interrogauerit te filius tuus cras dicēs: q̄d sibi volūt testimonia hec ⁊ cerimonie atq; iudicia q̄ p̄cepit dñs deus nr̄ nob? dices ei: Serui eramus pharaonis in egypto ⁊ eduxit nos dñs ō egypto i manu forti: fecitq; sig̃ atq; prodigia magna. ⁊ pessima in egypto contra pharaōem ⁊ oēm domū illius in ꝓspectu nostro. ⁊ eduxit nos inde vt introductis daret terram sup qua iurauit patribus nostris. Precepitq; nobis dñs vt faciamus oīa legitima hec ⁊ timeamus dñm deū nr̄m vt bene sit nobis cūctis diebꝫ vite nr̄e sic̄ est hodie. Eritq; nr̄i misericors. si custodierimus ⁊ fecerimus oīa p̄cepta eius coraz domino deo nostro sicut mādauit nobis. VII

Cum vo introduxerit te dñs deus tuus in terrā quā possessur⁹ ingredieris. ⁊ deleuerit gentes multas coram te. ethēū ⁊ gergeseum et āmorreū ⁊ chananeū ⁊ pherezeū ⁊ eueū ⁊ iebuseum. septem gentes multo maiores nūeri q̄q; tu es ⁊ robustiores te. tradiderit q; eas dñs de⁹ tu⁹ tibi. percuties eas vsq; ad int'nitionē. Nō inibis cū eis fedus. nec miserebe⁹ eaꝝ: neq; sociabis cū eis ꝓiugia. Filiā tuā nō dabis filio eius nec filiā illi⁹ accipies filio tuo q; seducz filiū tuū ne sequtur me. ⁊ vt magis fuiet dijs alienis. Irascetur; furor dñi ⁊ delebit te cito. Quinpoti⁹ hec facietis eis: Aras eoꝝ subuertite. ⁊ cōfringite statuas lucosq; succidite. ⁊ sculptilia cōburite. q; pl'us scūs es dño deo tuo. Te elegit dñs de⁹ tu⁹ vt sis ei pl's peculiar; ō cūct; pl'is q̄ sūt sup trā. Nō q; cūctas gētes nūero vincebat; vob iūct⁹ ē dñs ⁊ elegit vos. cū oīb; sit; pl'is pauciores: sz q; dilexit vos dñs. ⁊ custodiuit iuramētū q̄

iurauit patribꝫ vestris. Eduxitqꝫ vos in manu forti ⁊ redemit de domo seruitutis de manu pharaonis regis egypti. ⁊ scies qꝝ dñs deus tuus ipe est deus fortis ⁊ fidelis: custodiēs pactuꝫ ⁊ misericordiā diligētibꝫ se. ⁊ his qui custodiūt precepta eius in mille generationes. ⁊ reddēs odiētibꝫ se statiꝫ. ita vt dispdat eos ⁊ vltra nō differat. ptin⁹ eis restituens qđ merentᵏ. Custodi g̃ pcepta ⁊ cerimonias atqꝫ iudicia q̃ ego mādabꝫ tibi hodie vt facias. Si postqꝫ audieris hec iudicia. custodieris ea ⁊ feceris. custodiet ⁊ dñs dē⁹ tuus pactū tibi ⁊ mīam quaꝫ iurauit pr̃ibꝫ tuis. ⁊ diliget te ac multiplicabit: bñdicetqꝫ fructui vētris tui et fructui t̃re tue frumēto tuo atqꝫ vindemie. oleo ⁊ armentis. gregibꝫ ouiū tuarū sup terrā. p q̃ iurauit patribꝫ tuis vt daret eā tibi. Benedictus eris int̃ oēs populos. Non erit apud te sterilis vtriusqꝫ sexus: tam in hoībꝫ qꝫ in gregibꝫ tuis. Auferet dñs a te oēm languorē. ⁊ infirmitates egypti pessimas q̃s nouisti nō inferet tibi: sed cūctis hostibꝫ tuis. Deuorabis oēs pp̃los q̃s dñs deus tu⁹ daturus est tibi. Non pcet eis oculus tu⁹ nec seruies dijs eor̃: ne sint in ruinā tui. Si dixeris in corde tuo. plures sunt gētes iste qꝫ ego. quō potero delere eas: noli metuere sz recordare q̃ fecerit dñs deus tuus pharaōi ⁊ cūctis egyptijs plagas magnas q̃s viderēt oculi tui. ⁊ signa atqꝫ portēta manūqꝫ robustā. ⁊ extētum brachiū. vt educeret te dñs deus tuus. Sic faciet cūctis pp̃lis q̃s metuis. Insup ⁊ scabrones mittet dñs deus tuus in eos donec deleat oēs atq; dispdat qui te fugerint ⁊ latere nō poterint. Non timebis eos. qꝫ dñs deus tuus in medio tui est. deus magnus ⁊ terribilis. Ipse cōsumet natiōes has i ꝯspectu tuo paulatim atqꝫ per ptes. Nō poteris eas delere pariᵗ: ne forte multiplicētur ꝯtra te bestie terre. Dabitqꝫ eos dñs dē⁹ tuus in cōspectu tuo ⁊ interficiet illos donec penitus deleanᵗ. Tradetqꝫ reges eor̃ in manus tuas. ⁊ dispdes noīa eor̃ sub celo. Nullus poterit resistere tibi: donec ꝯtereras eos. Sculptilia eor̃ igne cōbures. Nō concupisces argentū ⁊ aurū de quibꝫ facta sunt: neqꝫ assumes ex eis tibi q̃qꝫ ne offendas. pterea qꝫ abominatio est dñi dei tui. nec inferes quippiā ex idolo in domū tuā. ne fias anathema. sicut illud est. Quasi spurcitiā detestaberis. ⁊ velut inquinamētū ac sordes abominationi habebis qꝫ anathema est. VIII

Omne mandatū qđ ego pcipio tibi hodie caue diligenter vt facias vt possitis viuere ⁊ multiplicemini: ingressiqꝫ possideatis terram pro qua iurauit dom⁹ patribꝫ vestris. Et recordaberis cuncti itineris p quod adduxit te dñs deus tuus q̃draginta ānis p desertum vt affligeret te atqꝫ tentaret. ⁊ nota fierēt que i tuo aīo essent. vtrū custodires mandata illius an non. Afflixit te penuria. ⁊ dedit tibi cibū manna qđ ignorabas tu ⁊ patres tui vt ostēderet tibi q̃ non in solo pane viuit homo. sed in omni verbo qđ egreditur de ore dñi. Vestimentū tuuꝫ q̃ operabaris nequaqꝫ vetustate defecit. ⁊ pes tuus nō est subtritᵘ. En q̃dragesim⁹ ānus est. vt recogites i corde tuo: qꝫ sic erudit filiū suum hō. sic dñs dē⁹ tu⁹ erudiuit te vt custodias mādata dñi dei tui ⁊ ambules in vijs eius. ⁊ timeas eū. Dñs. n. dē⁹ tuus introducet te in terrā bonā: terrā riuoꝝ aquārūqꝫ ⁊ fontiū. in cuius cāpis ⁊ mōtibus erumpūt fluuiorū abyssi: terrā frumenti hordei ac vinearuꝫ: in qua ficus ⁊ malogranata ⁊ oliueta nascunᵗ: terram olei ac mellis. vbi absqꝫ vlla penuria comedes panē tuuꝫ. ⁊ rez oīm abundantia pfrueris: cui⁹ lapides ferrū sunt. ⁊ de mōtibꝫ eius eris metalla fodiunᵗ vt cū comederis ⁊ satiatus fueris. benedicas dño deo tuo p terra optima quā dedit tibi. Obserua ⁊ caue ne qñ obliuiscaris dñi dei tui. ⁊ negligas mandata ei⁹ atqꝫ iudicia ⁊ cerimonias q̃s ego pcipio tibi hodie. ne postqꝫ comederᵗ ⁊ satiatᵘ fueris domos pulcras edificaueris ⁊ habitaueris in eis. habueriscꝫ armēta boum. ⁊ ouiū

greges.argẽti ⁊ auri cũctarũq; rep copi
az eleuet coz tuũ.⁊ nõ remiscaris dñi õi
tui qui eduxit te õ terra egypti õ domo
seruitutis.⁊ ductoz tuus fuit in solitu
die magna atq; terribili: in q̃ erat ꝑpẽs
flatu adurẽs ⁊ scoꝛpio ac dipsas ⁊ nulle
oino aq̃:qui eduxit riuos de petra duris
sima.⁊ cibauit te mãna in solitudie qõ
nescieꝛt pres tui. Et postq; afflixit ac ꝓ
bauit.ad extremũ muꝛstus est tui ne di
ceres in coꝛde tuo:foꝛtitudo mea ⁊ ro
bur manus mee hec mihi oia pstiterũt
sed recoꝛderis dñi dei tui q ipe vires ti
bi pbuerit:vt impleret pactum suũ su
per quo iurauit ꝓib⁹ tuis sicut pñs in
dicat dies. Si nautẽ oblitus dñi dei tui
secut fueris deos alienos.coluerisq; il
los ⁊ adoꝛaueris:ecce nũc pdico tibi q
oino dispias. Sic gẽtes q̃s deleuit dñs
in itroitu tuo:ita ⁊ vos pibitis si inobe
dientes fueritis voci dñi dei vri. IX

Audi israel: Tu trãsgredieris ho
a die iordanẽ.vt possideas natio
nes maximas ⁊ foꝛtioꝛes te ciui
tates ingẽtes ⁊ ad celũ vsq; muratas po
pulũ magnũ atq; sublimẽ.filios enachĩ
q̃s ipse vidisti ⁊ audisti:quib⁹ nullus po
test ex aduso resistere. Scies g hodie q
dñs deus tuus ipse trãsibit añ te ignis
deuoꝛãs atq; ꝯsumẽs:qui deterat eos.et
deleat atq; dispdat ante faciẽ tuã veloci
ter:sicut locut ẽ tibi. Ne dicas in coꝛde
tuo cũ deleuerit eos dñs deus tuus in
cõspectu tuo:ꝓpter iusticiã meã itrodux
it me dñs vt terrã hanc possidere.cum
ꝓpter ipietates suas iste delete sint na
tiones. Necq enĩ ꝓpt iusticias tuas ⁊ eq
tatẽ coꝛdis tui ingredieris vt possideas
terras eaꝝ.sed qz ille egerũt impie .itro
euute te delete sunt.⁊ vt cõpleret ꝛbuz
suuz dñs qõ sub iuramẽto pollicitus ẽ
ꝓib⁹ tuis abꝛaaz ysaac ⁊ iacob. Scito g
q nõ ꝓpt iusticias tuas dñs de tuus de
derit tibi terrã hanc optimã in possessio
nẽ cũ durissime ceruicis sis ppls. Mem
to ⁊ ne obliuiscaris quõ ad iracundiam
puocaueris dñm deũ tuũ in solitudine
⁊ ex eo die q egressus es ex egypto vsq;
ad locum istũ semp aduersum dñm cõ
tendisti. Nã ⁊ in oꝛeb puocasti eũ.⁊ ira
tus delere te voluit:qñ ascẽdi in mõtez
vt acciperẽ duas tabulas lapideas pacti
qõ pepigit vobiscũ deus. Et pseueraui
in mõte q̃draginta dieb⁹ ac noctib⁹.pa
nem non comedens ⁊ aquã nõ bibens.
Dedit q; mihi dñs duas tabulas lapi
deas scriptas digito dei.⁊ ꝯtinẽtes om
nia ꝛba q̃ vobis locut est in monte de
medio ignis q̃n cõtio ppli ꝯgregata est.
Cumq; trãsissent q̃draginta dies ⁊ toti
dem noctes:dedit mihi dñs duas tabu
las lapideas.tabulas federis.dixitq; mi
hi: Surge ⁊ descẽde hinc cito: qz pplus
tuus quem eduxisti de egypto deserue
runt velociter viã quã demõstrasti eis:
feceꝛtq; sibi ꝯflatile. Rursumq; ait dñs
ad me: Cerno q ppl⁹ iste dure ceruicis
sit. Dimitte me vt ꝺterã eum .⁊ deleaz
nomẽ eius de sub celo.⁊ ꝓstituam te su
per gentẽ q̃ hac maioꝛ ⁊ foꝛtioꝛ sit. Cum
q; de monte ardente descenderem. ⁊ duo
as tabulas federis vtraq; tenerẽ manu
vidissemq; peccasse vos dño deo vro :et
fecisse vobis vitulũ ꝯflatilem ac deseru
isse velociter viã eius quaz vobis oñde
rat;pieci tabulas de manib⁹ meis .ꝯfre
giq; eas in ꝯspectu vro. Et pcidi añ do
minuz sicut peius q̃draginta dieb⁹ ⁊ no
ctib⁹.panẽ non comedẽs ⁊ aquã non bi
bens.ꝓpt oia peccata vra q̃ gessistis ꝯ do
minũ.⁊ eũ ad iracundiã puocastis. Ti
mui enĩ indignatiõem ⁊ irã illius. qua
aduersuz vos ꝯcitatus.delere vos volu
it. Et exaudiuit me domin etiã hac vi
ce: Aduersum aaron q̃z velemẽter irat
voluit eũ ꝺterere.⁊ pro illo similiter de
precat sum. Octĩm autem vrm qõ fece
ratis id est vitulũ.arripiẽs igne cõbussi
⁊ in frusta cõminuẽs.oio q̃z in puluerez
redigens.pieci in toꝛrẽtem qui de mon
te descendit. In incẽdio q̃z ⁊ tẽptatõ
ne ⁊ in sepulcris ꝯcupiscẽtie prouocast
dñm:⁊ quãdo misit vos de cadesbarne
dicẽs.ascendite ⁊ possidete terraz quam
dedi vobis.⁊ contempsistis imperiuz do
mini dei vestri ⁊ non credidistis ei :neq;

vocem eius audire voluistis: sed semp
fuistis rebelles a die q̃ nosse vos cepi. Et
iacui coꝝ dñō q̃draginta diebꝫ ac no-
ctibꝫ quibꝫ euꝫ supplicit deꝑcabar. ne de
leret vos vt fuerat cōminatus. ⁊ audi
dixi: Dñe deus ne dispdas pplm tuuꝫ ⁊
hereditatē tuā quā redemisti i magnitu
dine tua. q̃s eduxisti ō egypto in manu
forti. Recordare seruoꝝ tuoꝝ abrāā ysā
ac ⁊ iacob. Ne aspicias duritiā ppli hui⁹
⁊ impietatē atq; pctm̄: ne forte dicāt ha
bitatores terre de q̃ eduxisti nos. non po
terat dominus introducere eos in terrā
quā pollicitus est eis. ⁊ oderat illos. id-
circo eduxit vt interficeret eos in solitudi
ne qui sunt pplus tuus ⁊ hereditas tua
quos eduxisti in fortitudie tua magna.
⁊ in brachio tuo extento. X

In tpe illo dixit dñs ad me. Do
la tibi duas tabulas lapideas si
cut priores fuerūt. ⁊ ascēde ad me
in mōtem: faciesq; arcā ligneā. ⁊ scribaꝫ
in tabulis vba que fuerūt in his quas
ante cōfregisti: ponesq; eas in arca. Feci
igit arcam de lignis sethim. Cumq; do-
lassez duas tabulas lapideas istar prio-
rū. ascendi in mōtez hns eas in manib⁹
Scripsitq; in tabulis iuxta id qđ prius
scripserat vba decem q̃ locutus est dñs
ad vos in mōte de medio ignis qñ pplus
cōgregat⁹ est. ⁊ dedit eas mihi. Reuersus
q; de mōte descēdi. ⁊ posui tabulas in ar
cam quā feceꝝ. q̃ hucusq; ibi sunt sicut
mihi p̄cepit dñs. Filij aūt isrl mouerūt
castra ex beroth filioꝝ iachan in mosera
vbi aarō mortuus ⁊ sepultus est p q̃ sa
cerdotio functus est eleaçar filius eius
Inde venerūt in gadgad. de q̃ loco pfe-
cti. castrametati sunt in iethabatha in
terra aq̃ atq; torrētium. Eo tpe separa
uit tribū leui: vt portaret arcam federis
dñi. ⁊ staret coꝝ eo in ministerio ac bñ-
diceret in noīe illius vsq; in p̃item diē
Quāobrē nō habuit leui partem neq;
possessionē cū fribꝫ suis. qz ipse domin⁹
possessio eius est: sicut pmisit ei domin⁹
deus tuus. Ego autem steti in mōte si-
cut prius quadraginta diebꝫ ac noctibꝫ
exaudiuitq; me dñs etiā hac vice. ⁊ te p
dere noluit. Dixitq; mihi. Clade ⁊ pce-
de pplm vt ingrediat ⁊ possideat terraꝫ
quā iuraui pribꝫ eoꝝ. vt traderem eis.
Et nūc isrl quid dñs deus tuus petit a
te. nisi vt timeas dñm deū tuū. ⁊ ambu
les i vijs ei⁹. ⁊ diligas eū. ac fuias dño
deo tuo: in toto coꝛde tuo. ⁊ in tota aīa
tua. custodiasq; mādata dñi ⁊ cerimoni
as eius q̃s ego hodie p̄cipio tibi vt bene
sit tibi? Ēn dñi dei tui celū est. ⁊ celū ce-
li: terra ⁊ oīa que i ea sunt: ⁊ tñ pribꝫ tu-
is ꝯglutinat⁹ est dñs ⁊ amauit eos: ele-
gitq; semē eoꝝ post eos id est vos de cun
ctis gētibꝫ. sicut hodie cōprobat. Circū-
cidite igit pputiū coꝛdis vr̄i. ⁊ cerviceꝫ
vr̄am ne induretis amplius: qz dñs de-
us vr̄ ipse ē de⁹ deoꝝ ⁊ dñs dñantiū. de⁹
magnus ⁊ potēs ⁊ terribilis: qui psonā
nō accipit nec mūera. Facit iudiciū pu-
pillo ⁊ vidue: amat pegrinū. ⁊ dat ei vi
ctū atq; vestitum. Et vos q̃ amate pegri-
nos. quia ⁊ ipi fuistis aduene in tra egy
pti. Dñm deū tuū timebis ⁊ ei soli ser-
es. Ipsi adhereb: iurabisq; in noīe illi⁹.
Ipse est laus tua ⁊ de⁹ tuus qui fecit tibi
hec magnalia ⁊ terribilia q̃ viderūt ocu
li tui. In septuaginta aiabꝫ descēderūt
pres tui in egyptum. ⁊ ecce nūc multipli
canit te dñs de⁹ tuus sic astra celi. XI

Ama itaq; dñm deū tuū: ⁊ obser
ua p̄cepta eius ⁊ cerimonias. iu
dicia atq; mādata oī tpe. Cog-
scite hodie q̃ ign̄rant filij vr̄i qui nō vide
rūt disciplinā dñi dei vr̄i magnalia ei⁹
⁊ robustā manum. extētumq; brachiuꝫ
signa ⁊ opa q̃ fecit in medio egypti pha
raoni regi ⁊ vniuerse terre eius oiq; ex-
ercitui egyptioꝝ ⁊ eq̃s ac curribus quō
operuerint eos aq̃ maris rubri. cuꝫ vos
psequerent. ⁊ deleuerit eos dñs vsq; in
p̃item diem: vobisq; que fecerit in soli-
tudine donec veniretis ad hunc locum.
⁊ dathan atq; abirō filijs eliab q̃ fuit fi-
lius ruben quos apto ore suo terra ab-
sorbuit cuꝫ domib⁹ ⁊ tabernaculis ⁊ vni
uersa substa coꝝ quā habebant in medio
israel. Oculi vr̄i viderunt oīa opa dñi

magna que fecit: vt custodiatis vniuersa mãdata illi⁹ q̃ ego hodie p̃cipio vobis
⁊ possitis introire ⁊ possidere terram ad quã ingredimini: multoq3 in ea viuat⁊
tempe. quã sub iuramẽto pollicitus est dom⁹ patrib⁹ vr̃is ⁊ semini eor̃ lacte
⁊ melle manantem. Terra enĩ ad quaz ingredieris possidendã non est sicut ter
ra egypti de qua existi. vbi iacto semine in hortor̃ more aque ducũtur irrigue.
sed montosa est ⁊ campestris. de celo ex/
pectãs pluuias: quã dom⁹ deus tuus
semper inuisit. ⁊ oculi illius in ea sunt a
principio anni vsq3 ad finẽ ei⁹. Si ergo
obedieritis mãdat⁊ meis que ego hodie
p̃cipio vobis vt diligat⁊ dñm deuz vr̃m.
⁊ seruiatis ei in toto corde vestro ⁊ in to
ta aĩa vestra: dabit pluuiã terre vestre tẽ
poraneã ⁊ serotinam vt colligatis frum̃
tum ⁊ vinũ ⁊ oleum fenũq3 ex agris ad
pascenda iumenta. ⁊ vt ipsi comedatis
ac saturemĩ. Cauete ne forte decipiatur
cor vestr̃ ⁊ recedatis a dom̃o. seruiatis
q3 dijs alienis ⁊ adoretis eos. iratusq3
dom⁹ claudat celum. ⁊ pluuie non de
scẽdant. nec terra det germẽ suum: pere
atisq3 velociter de terra optima quã do/
m⁹ dat⁹ est vobis. Ponite hec v̄ba
mea in cordib⁹ ⁊ in animis vr̃is ⁊ suspẽ
dite ea p̃o signo in manib⁹. ⁊ int̃ oculos
vestros collocate. Docete filios vestros
vt illa meditẽt. Quãdo sedes in domo
tua ⁊ ãbulaueris in via. ⁊ accubueris atz
surrexeris. scribes ea sup postes ⁊ ianu/
as domus tue vt multiplicent dies tui
⁊ filior̃ tuor̃ in t̃ra quã iurauit dom⁹
p̃ribus tuis: vt daret eis q3diu celũ immi
net terre. Si enĩ custodieritis mãdata q̃
ego p̃cipio vobis. ⁊ feceritis ea vt dili
gat⁊ dñm deũ vestr̃. ⁊ ambuletis in oib⁹
vijs eius adhereẽtes ei. dispdet dom⁹
omnes gẽtes istas ante faciẽ vestram. ⁊
possidebitis eas q̃ maiores sunt ⁊ fortio
res vob. Oĩs loc⁹ quẽ calcauerit pes ve
ster. vester erit. A deserto ⁊ libano ⁊ flumi/
ne magno eufrate vsq3 ad mare occidẽ/
tale erũt termini vestri. Nullus stabit ĩ
vos. Terrorem vr̃m ⁊ formidinẽ dabit
dñs deus vester sup oẽm terram quam
calcaturi estis: sicut locut⁹ est vobis. Ec
ce ppono in ꝓspectu vestro hodie benedictiõ
nem ⁊ maledictiõem. bñdictiõem si obe
dieritis mãdatis dñi dei vr̃i q̃ ego hodie
p̃cipio vob. maledictiõem si nõ obedie
ritis mãdatis dñi dei vr̃i: sed recesseritis
de via quã ego nũc oñdo vobis ⁊ ambu
laueritis post deos alienos q̃s ignoratis.
Cum vo introduxerit te dñs deus tu⁹
in terrã ad quã pg̃ hitandã: pones bene
dictiõem sup montem gariz̃im. maledi
ctiõem sup mõtem hebal qui sunt trãs
iordanẽ post viam q̃ vergit ad sol occu/
bitũ. in terra chananei qui hitat ĩ cãpe/
stribus ĩ galgalam que est iurta vallez tẽ
dentem ⁊ itrãtem. pcul. Vos enĩ trãsi/
bitis iordanem vt possideatis terraz quã
dñs deus vester dat⁹ est vob: vt heat⁊
⁊ possideatis illam. Custodite g̃ vt ipleat⁊
cerimonias atq3 iudicia que ego hodie
ponam in conspectu vestro XII

Hec sunt p̃cepta atz iudicia q̃ fa
cere debet⁊ in terra quã dñs de⁹
p̃m tuor̃ daturus est tibi. vt
possideas eam cũctis diebus quibus super
humũ gdieris. Subuertite oĩa loca in
quib⁹ coluerũt gentes q̃s possessuri est⁊
deos suos: sup mõtes excelsos ⁊ colles
⁊ subter omne lignũ frondosuz. Dissipa/
te aras eaz ⁊ confringite statuas: lucos
igne cõburite. ⁊ idola cõminuite. disp/
dite nomĩa eor̃ de locis illis. Nõ facietis
ita dom̃o deo vr̃o: sed ad locũ quez ele/
gerit dñs de⁹ vr̃ de cũctis tribus vr̃is
vt ponat nomẽ suũ ibi ⁊ hitet in eo ve/
nietis ⁊ offeretis in loco illo holocau/
sta ⁊ victimas vr̃as. decimas ⁊ p̃mitias
manuũ vr̃ar̃ ⁊ vota atq3 donaria. primo
genita bouũ ⁊ ouiũ. ⁊ comedetis ibi ĩ ꝓspe
ctu dñi dei vr̃i ac letabimĩ in cũctis ad
que miseritis manũ vos ⁊ dom⁹ vr̃e in
quib⁹ bñdixerit vob dñs deus vr̃. Non
facietis ibi q̃ nos hic facimus hodie. sin
guli qđ sibi rectũ videt. Neq3 enĩ vsq3 ĩ
pñs tps venistis ad requem ⁊ possessiõez:
quã dñs deus vr̃ dat⁹ est vobis. Trã
sibitis iordanẽ ⁊ hitabitis in t̃ra quam

dominus deus vester daturus est vobis
vt requiescatis a cunctis hostibus p circuitū
et absq; vllo timore habitetis in loco quē
elegerit dñs deus vr: vt sit nomē eius
in eo. Illuc oīa que precipio conferetis
holocausta et hostias ac decimas et p̄mitti
as manuū vrar̄. et quicquid p̄cipuum
est in muneribus que vouistis dño. Ibi
epulabimini coram dño deo vro. vos et fi/
lij et filie vestre. famuli et famule. atq; le/
uites qui in vrīs vrbibus cōmorantur. Ne/
q; enī hz aliā p̄tem et possessionem inter
vos. Caue ne offeras holocausta tua in
omni loco quē videris: sed in eo quem
elegerit dñs in vna tribuū tuar̄ offeres
hostias. et facies quecunq; precipio tibi.
Si autē comedere volueris. et te esus
carniū delectauerit occide et comede iu/
xta b̄dictiōem dñi dei tui quā dedit ti
bi in vrbibus tuis: siue immūdū fuerit. sīe
maculatū et debile siue mundū. sīe in/
tegrum et sine macula quod offerri li
cet sicut capream et ceruū. comedes: absq;
esu dūtaxat sanguis quez sup terrā ēffī
aquā effundes. Nō poteris comedere i
oppidis tuis decimā frumēti et vini et o/
lei tui. primogenita armēt̄or et pecor̄. et
oīa q̄ volueris et sponte offerre volueris.
et p̄mitias manuū tuar̄: sz coram dño deo
tuo comedes ea i loco quē elegerit dñs
de⁹ tu⁹ tu et fili⁹ tu⁹ et filia et ſu⁹ et famu/
la atq; leuites qui manet in vrbibus tuis
et letaberis et reficiez coram dño deo tuo i
cūctis ad q̄ extēderis manū tuaz. Caue
ne derelinq;s leuiten in cē tpe q̄ vixeris
in terra. Cū dilatauerit dñs deus tu⁹
terminos tuos sicut locutus est tibi: et
volueris vesci carnibus q̄s desiderat ania
tua: locus autē quez elegerit dñs deus
tuus vt sit nomē ei⁹ ibi: si p̄cul fuerit.
occides de armentis et pecoribus q̄ habue
ris sicut p̄cepit tibi et comedes in oppi/
dis tuis vt tibi placet. Sicut comedit
caprea et ceruus: ita vesceris eis. et mun/
dus et imūdus in cōmune vescent̄: sīe so
lum caue ne sanguinē comedas. San/
guis enī eor̄ p aīa est. et idcirco nō debes
aiaz comedere cū carnibus: sed sup terraz
fundes q̄si aquā vt bene sit tibi et filijs
tuis post te: cū feceris q̄d placet in cōspe/
ctu dñi. Que autē sīficaueris et voueris
dño. tolles et venies ad locuz quē elege/
rit dñs. et offeres oblatiōes tuas carnez
et sanguinē sup altare dñi dei tui. San/
guinez hostiar̄ fundes in altari: carnib⁹
aūt ipe vesceris. Obserua et audi oīa q̄
ego p̄cipio tibi vt bñ sit tibi et filijs tu/
is post te in sempit̄nū cuz feceris q̄d bo/
num est et placitū in cōspectu dñi dei tui
Cū dispdiderit dñs de⁹ tuus aū faciez
tuā gētes ad q̄s ingredieris possidēdas
et possederis eas atq; habitaueris in terra
ear̄ caue ne imiteris eas postq̄ te fuerit
introeūte subuerse. et requiras cerimo/
nias ear̄ dicēs: Sicut coluerunt gētes
iste deos suos. ita et ego colā. Nō facies
similiter dño deo tuo. Oēs enī abomīna
tiones q̄s auersat dñs. fecer̄t dijs suis
offerentes filios et filias. et comburēres
igni. Quōd p̄cipio tibi sōl tm facito domio
nec addas q̄cq; nec minuas. XIII

Si surrexerit in medio tui p̄phe
tes aut qui somniū vidisse se di
cat. et p̄dixerit signū atq; portēn/
tum. et euenerit q̄d locutus est. et dixerit
tibi: eam⁹ et sequam̄ deos alienos q̄s ig̈/
ras. et fuiamus eis: nō audies verba p̄phe
te illius aut somniatoris. q̄ tēptat vos
dñs deus vr vt palā fiat vtrū diligatis
eū an non in toto corde et in tota aia ve/
stra. Dominū deū vīm sequi mī et ipm ti/
mete: et mādata illius custodite. et audi/
te vocē eius. Ipsi fruietis. et ipsi adhere/
bitis. Propheta autē ille aut fictor somn
nioꝝ interficiet̄. q̄ locut⁹ est vt vos āuo/
teret a dño deo vro q̄ eduxit vos de ter
egypti et redemit vos de domo seruitutis
vt errare te faceret de via quā tibi p̄ece
pit dñs deus tuus: et auferes malum de
medio tui. Si tibi voluerit persuadere
frater tuus fili⁹ mr̄is tue aut fili⁹ tuus
vel filia siue vxor que est in sinu tuo. aut
amic⁹ quē diligis vt aīam tuā clam di/
cēs: eamus et fuiam⁹ dijs alienis q̄s ig̈/
ras tu et p̄res tui cunctar̄ in circuitu gē
tiū que iuxta vel p̄cul sunt ab initio vsq;

ad finẽ terre.nõ acq̃escas ei nec audias: nec̃ parcat ei oculus tuus vt miſereat̃ 7 occultes eũ ſed ſtatim interficies. Sit primũ manus tua ſup eum.7 poſt te oĩs pp̃lus mittat manũ. Lapidibꝫ obrutus necabit̃ur.qꝛ voluit te abſtrahere a dño deo tuo qui eduxit te de terra ægypti de domo ſeruitutis:vt 7 oĩs iſrael audiẽs timeat.7 neq̃ ꝯ vltra faciat q̃ppiaꝫ hui⁹ rei ſimile. Si audieris in vna vrbium tuarꝫ q̃s dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi ad hĩtan dũ dicentes aliq̃s egreſſi ſunt filij belial de medio tui 7 auterũt hĩtatores vrbis tue atq̃ dixerũt:eam⁹ 7 ſuiam⁹ diſſalie nis q̃s ignorat̃.q̃re ſollicite 7 diligẽter rei ꝟitatẽ perſpecta ſi inueneꝛ̃ certũ eſſe q̃d dr.7 abominatõem hanc ope ꝓpetra tam:ſtatim percuties hĩtatores vrb̃ illi us in ore gladij.7 deleb̃ eam.oĩaq̃ que i illa ſunt vſq̃ ad pecora. Quicq̃d etiam ſupellectilis fuerit. cõgregab̃ in medio plateaꝝ ei⁹.7 cum ipſa ciuitate ſuccẽdeſ ita vt vniũſa ꝟſumas dño deo tuo.7 fit tum ꝯulus ſempit⁹n⁹. Nõ edificabit̃ ãpli us.7 nõ adhærebit de illo anathemate q̃c q̃ in manu tua:vt aũtat̃ domin⁹ ab ira furoꝛis ſui 7 miſereat̃ tui: mꝫltiplicetq̃ te ſic̃ iurauit pr̃ibꝫ tuis q̃ſ audieꝛ̃ voc̃ domini dei tui.cuſtodiens oĩa ꝓcepta ei us que ego ꝓcipio tibi hodie: vt fa cias quod placitum eſt in conſpectu do mini dei tui.

XIIII

Filij eſtote dñi dei vr̃i. Nõ vos incidetis nec faciet̃ caluitiũ ſup mortuo:qm̃ pp̃lus ſcũs es dño deo tuo:7 te elegit vt ſis ei in pp̃lm pecu liarẽ de cũct̃ gẽtibꝫ q̃ ſunt ſup terram. Ne comedatis q̃ imunda ſunt. Hoc eſt aial qđ comedere debeꝛ̃:bouẽ 7 ouẽ 7 ca pr̃a.ceruũ 7 capreã.bubalũ.tragelaphũ pygargũ orygem camelopardaluꝫ. Oẽ aial qđ in duas ptes findit vngulam et ruminat.comedet̃:de his ãt que rumi nant 7 vngulã nõ findũt.hec comedere nõ debeꝛ̃:camelũ lepꝛem cyrogrillum. Quia ruminãt 7 nõ diuidũt vngulam immũda erũt vob. Sus q̃ꝛ qm̃ diuidit vngulã 7 nõ ruminat.immũda erit. Car nibꝫ eoꝝ nõ veſcemi⁹.7 cadauera nõ tan getis: Hec comedetis ex oĩbꝫ q̃ morant̃ in aq̃s. Que hñt pennulas 7 ſquamas comedite q̃ abſq̃ pẽnul⁹ 7 ſquamis ſũt. ne comedatis:qꝛ imunda ſunt. Oĩes aues mũdas comedite.immũdas ne co medatis.aquilã.ſ.7 grypheꝫ 7 haliyetũ ixon 7 vulturem.ac miluũ iuxta gen⁹ ſu um 7 oẽ coruini generis.7 ſtrutiõem ac noctuã 7 larũ atq̃ accipitrẽ iurta gen⁹ ſuũ:herodiũ ac cygnuꝫ 7 ibin ac mergu lum porphyriõeꝫ 7 nycticoracẽ. onocro calũ 7 caradriuꝫ: ſingula in genere ſuo: vpupã q̃ꝛ 7 veſptilionẽ.7 oẽ qđ reptat 7 pennulas hꝫ.imũdum erit 7 nõ come dent. Oẽ qđ mũduꝫ eſt comedite. Quic quid aũt monticinũ eſt:ne veſcamini ex eo. Peregrino qui intra portas tuas ẽ. da vt comedat aut vende ei:qꝛ tu pp̃l⁹ ſcũs dñi dei tui es. Nõ coques hedum in lacte mr̃is ſue. Decimã p tẽ ſepab̃ de cũ ctis fructib⁹ tuis qui naſcunt̃ in terra p annos ſingulos.7 comedes in ꝯſpectu dñi di tui i loco quẽ elegerit vt i eo no mẽ illi⁹ inuocet̃: decimã frumẽti tui 7 vi ni 7 olei 7 primogẽita de armẽtis 7 oui bus tuis:vt diſcas timere dñm deum tu uꝫ i oi tpe. Cũ aũt lõgioꝛ fuerit via 7 lo cus quẽ elegerit dñs de⁹ tuus tibiq̃ bñ dixerit.nec poteris ad eũ hec cũcta porta re.vẽdes oĩa 7 in pciũ rediges.portabis q̃ manu tua 7 pficiſceris ad locũ quem elegerit dñs deus tuus.7 emes ex eadẽ pecunia quicq̃d tibi placuerit ſiue ex ar mẽtis ſiue ex ouibꝫ vinũ q̃ꝛ 7 ſicerã.7 oẽ qđ deſiderat aia tua.7 comedes coram do mino deo tuo.7 epulaberis tu 7 domus tua 7 leuita qui itra portas tuas eſt. Cã ue ne derelinq̃s eum:qꝛ non hꝫ aliam p tem in poſſeſſiõe tua. Anno tertio ſepa rabis aliã decimam ex oĩbꝫ que naſcunt̃ tibi eo tpe 7 repones intra ianuas tuas venietq̃ leuites qui aliaꝫ non hꝫ ptem nec poſſeſſiõem tecuꝫ.7 peregrin⁹ ac pu pillus 7 vidua qui intra portas tuas ſũt 7 comedent 7 ſaturabunt̃:vt benedicat tibi dominus deus tuus in cũctis operi bus manuum tuarꝫ que feceris.

Septimo ãno facies remissiõez que hoc ordine celebrabit. Cui debetur aliquid ab amico vl̃ pximo ac fratre suo. repetere nõ poterit qz ann⁹ remissiõis est dñi. A pegrino ⁊ aduena exiges: ciuẽ ⁊ ꝓpinquũ repetẽdi nõ habeb ptãtem. Et oino indigẽs ⁊ mẽdicus non erit inter vos: vt benedicat tibi dñs deus tuus in terra quã traditurus ẽ tibi in possessionẽ: si tamẽ audieris vocem dñi dei tui. ⁊ custodieris vniuersa que iussit. ⁊ que ego hodie ꝑcipio tibi: hñdicet tibi vt pollicit⁹ est. Fenerab gẽtib⁹ multis. ⁊ ipse a nullo accipies mutuũz. Dñabit nationib⁹ plurimis. ⁊ tui nemo dominabit. Si vn⁹ de fratrib⁹ tuis qui morãtur intra portas ciuitat⁹ tue in tra quã dñs ds tu⁹ datur⁹ ẽ tibi. ad pauptatẽ deuenerit. nõ obdurab cor tuũ nec ꝛclĩ manũ ꝛz apies eã pauperi ⁊ dab mutuũz q̃ eum indigere perspexeris. Caue ne forte subrepat tibi impia cogitatio ⁊ dicas in corde tuo: appropinq̃t septim⁹ ann⁹ remissiõis. ⁊ auertas oculos tuos a paupere frẽ tuo. nolens ei q̃d postulat mutuum cõmodare. ne clamet ꝓ te ad dñm ⁊ fiat tibi in pctm̃. sed dab ei. Nec ages quippiã callide in eius necessitatib⁹ subleuandis. vt bñdicat tibi dñs deus tuus in oĩ tpe. ⁊ in cũctis ad q̃ manũ miseriz. Nõ deerũt pauperes i terra hitatiõis tue: idcirco ego precipio tibi. vt aperias manuz fratri tuo egeno ⁊ paupi: qui tecũ ꝛsatur in terra. Cũ tibi vendit⁹ fuerit frat tuus hebre⁹ aut hebrea ⁊ sex annis seruierit tibi: ĩ septimo anno dimittes eum liberũ. Et quẽ libertate donaueris nequaq̃ vacuũ abire patieris: sed dab viaticum de gregib⁹ ⁊ de area ⁊ torcular̃i tuo quib⁹ dñs deus tuus bñdixerit tibi. Memento q⁹ ⁊ ipse seruieris in terra egypti. ⁊ liberauerit te dñs de⁹ tuus. ⁊ idcirco ego nũc ꝑcipio tibi. Sin autẽ dixerit: nolo egredi eo q̃ diligat te ⁊ domũ tuã. ⁊ bñ sibi apud te esse sentiat: assumes subulã ⁊ pforabis aurem eius in ianua domus tue ⁊ seruiet tibi vsq̃ in eternũ. Ancille q̃z similit facies. Non auertes ab eis oculos tuos quãdo dimiseris eos liberos. qm̃ iuxta mercedẽ mercennarij. per sex annos seruiuit tibi: vt bñdicat tibi dñs deus tu⁹ in cũctis opib⁹ q̃ agis. De primogenit⁹ que nascunt in armẽtis ⁊ ouib⁹ tuis: q̃c quid est sex⁹ masculini scãificabis domino deo tuo. Non operaberis in primogenito bouis. ⁊ nõ tondeb primogenita ouiũz. In ꝓspectu dñi dei tui comedes ea per annos singulos in loco quem elegerit dñs. tu ⁊ domus tua. Si autem habuerit maculã ⁊ vel claudum fuerit vel cecũ aut in aliq̃ parte deforme vel debile: non ĩmolabit dño deo tuo: sed intra portas vrbis tue comedes illud. Tã mũdus q̃z immũdus similit vescent eis q̃si caprea ⁊ ceruo. Hoc solum obseruabit⁹ vt sanguinez eoz non comedas: sed effundas in terrã q̃si aquam

XVI

Obserua mẽsem nouaz fruguz ⁊ verni primum tpis vt facias phase dño deo tuo: qm̃ in isto mẽse eduxit te dñs deus tu⁹ de egypto nocte. Immolabisq̃ phase dño deo tuo de ouib⁹ ⁊ de bob⁹ in loco quem elegerit dom̃in⁹ deus tuus vt habitet nomẽ eius ibi. Non comedes in eo panem fermentatũ. Septem diebus comedes absq̃ fermento afflictionis panẽ: qm̃ in pauore egressus es de egypto: vt memineris diei egressiõis tue de egypto oĩb⁹ diebus vite tue. Non apparebit fermẽtatũ in oĩb⁹ termĩs tuis septẽ diebus. ⁊ non remanebit de carnib⁹ eius q̃ immolatũ est vespere. in die pmo vsq̃ mane. Nõ poteris immolare phase in q̃libet vrbium tuaz q̃s dom̃in⁹ de⁹ tuus dat⁹ est tibi: sed in loco quẽ elegerit dñs de⁹ tuus vt habitet nomen ei⁹ ibi. Immolabisq̃ phase vespere ad solis occasum q̃ egressus es de egypto ⁊ coq̃s ⁊ comedes in loco quẽ elegerit dñs de⁹ tuus: maneq̃ consurgens vades ĩ tabernacula tua. Sex diebus comedes azyma: ⁊ in die septia qz collecta est dom̃ini dei tui. nõ facies op⁹. Septem hebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falcem in segetem mi-

seris.⁊ celebrabis diem festum hebdo/
madaꝝ dño deo tuo oblatiõem sponta
neā manꝰ tue quā offeres iuxta bñdictõ
nē dñi dei tui.⁊ epulaberꝭ coraꝝ dño deo
tuo.tu ⁊ filiꝰ tuꝰ ⁊ filia tua ⁊ fuꝰ tuꝰ ⁊ ā
cilla tua.⁊ leuites q̄ ē itra portas tuas.⁊
aduena ac pupillus ⁊ vidua qui morāt
vobiscū in loco quē elegerit dominꝰ deꝰ
tuus.vt habitet nomē eius ibi.⁊ recor/
daberis qm̄ seruus fueris in egypto:cu
stodiesq; ac facies que tibi p̄cepta sunt.
Solennitatē q̄z tabernaculoꝝ celebrab
per septem dies qñ collegeris de area ⁊
torcular fruges tuas.⁊ epulaberis in fe
stiuitate tua.tu ⁊ filiꝰ tuus ⁊ filia ⁊ fuꝰ
tuus ⁊ ancilla:leuites q̄z ⁊ aduena ⁊ pu
pillus ⁊ vidua qui intra portas tuas sūt
Septē diebꝫ dño deo tuo festa celebra
bis in loco quē elegerit dñs.bñdicetq;
tibi dñs deꝰ tuus in cūctis frugibꝫ tuis
⁊ in oī ope manuū tuaꝝ eriscq; in leticia
Tribꝫ vicibꝫ p annum apparebit oē ma
sculinū tuū in ꝓspectu dñi dei tui in lo/
co quem elegerit in solennitate azymo/
rum.⁊ in solennitate hebdomadaꝝ ⁊ in
solennitate tabernaculoꝝ. Non appare/
bit ante dominum vacuus: sed offeret
vnusquisq; scōm q̄ habuerit iuxta bñ/
dictiõem dñi dei sui quaꝫ dederit ei
Judices ⁊ magistros constitues in om
nibꝫ portis tuis quas dñs deus tuus de
derit tibi p̄ singulas tribꝫ tuas vt iudi/
cent pplm iusto iudicio:nec in alteraꝫ p̄
tem declinent. Non accipies psonaꝫ nec
munera:q̄ munera excecāt oculos sapiē
tum.⁊ mutāt vba iustoꝝ: Juste q̄ iu/
stum est psequeris vt viuas ⁊ possideas
terrā quaꝫ dñs deꝰ tuꝰ dederit tibi. Nō
plantab lucū ⁊ oēm arborē iuxta altare
dñi dei tui:nec facies tibi atq; ꝓstitues
statuā:q̄ odit dñs deus tuus. XVII

Non īmolabis dñō deo tuo
bouem ⁊ ouem in quo est macu
la aut quippiam vitij:quia abo/
minatio est dño deo tuo. Cunq; reper/
ti fuerint apud te intra vnam portaruꝫ
tuaꝝ quas dñs deus tuꝰ dabit tibi.vir
aut mulier qui faciant malū in ꝓspectu
domini dei tui ⁊ transgrediātur pactuꝫ
illiꝰ vt vadāt ⁊ seruiant dijs alienis ⁊ ado
rent eos solez ⁊ lunā ⁊ oēm militiā celi
que non p̄cepi.⁊ hoc tibi fuerit nūciatū
audienscq; inquisieris diligenter.⁊ verū
esse repereris ⁊ abominatio facta est i is/
rael:educes virum ac mulierem qui rē
sceleratissimam perpetrarūt. ad portas
ciuitatis tue.⁊ lapidibꝫ obruēt. In ore
duoꝝ aut trium testiū peribit qui inter
ficiet. Nemo occidatur:vno ꝫ̄ testimōiū
testimoniū. Manꝰ testiū p̄ima interfi/
ciet eum.⁊ manus reliqui pplī extrema
mittetur.vt auferas malū de medio tui
Si difficile ⁊ ambiguū apud te iudicū
esse p̄spexeris.inter sanguinez ⁊ sangui/
nem:causam ⁊ causam.lepram ⁊ non le
pram.⁊ iudiciū intra portas tuas vide/
ris verba variari:surge ⁊ ascende ad lo/
cum quem elegerit dominꝰ deus tuus:
venies ad sacerdotes leuitici generis
⁊ ad iudicē qui fuerit illo tempore:que/
resq; ab eis qui iudicabūt tibi iudicij ve
ritatem.⁊ facies q̄cunq; dixerint qui
p̄sunt loco quē elegerit dominꝰ et do/
cuerit te iuxta legē eius sequeriscq; sen/
tentiā eoꝝ.nec declinabis ad dextrā neq;
ad sinistrā. Qui autē superbierit nolens
obedire sacerdotj ī̄perio qui eo tpemini
strat dño deo tuo.et decreto iudicis
morietꝰ homo ille.⁊ auferes malum de
israel:cunctusq; pplus audiēs timebit
vt nullus deinceps intumescat superbia
Cum ingressus fueris terram quā dñs
deus tuus dabit tibi.⁊ possederis eā ha
bitaueriscq; in illa ⁊ dixeris:ꝓstituā super
me regem sicut habēt oēs p̄ circūitum
nationes:eum ꝓstitues quē dominꝰ deꝰ
tuus elegerit de nūero fratrū tuoꝝ. Nō
poteris alterius gentis hoīem regez fa/
cere:qui non sit frater tuus. Cunq; fue
rit ꝓstitutus:nō multiplicabit sibi eq̄s
nec reducet pplm in egyptū equitatus
numero subleuatꝰ:p̄sertim cū dñs p̄e
ceperit vobis vt nequaq; amplius p eā/
dem viā reuertamini. Non habebit vxo
res plurimas que alliciāt animuz eius
neq; argenti ⁊ auri immensa pondera.

Postq̃ autem sederit in solio regni sui
describet sibi deuteronomiū legis huius
in volumine accipiēs exemplar a sacer-
dotib⁹ leuitice tribꝰ ⁊ habebit secū. leget
q̃ illud oib⁹ diebꝰ vite sue. vt discat ti-
mere dñm deū suū. ⁊ custodire ẏba ⁊ ce
rimonias eius q̃ in lege precepta sunt.
Nec eleuet cor eius in superbiā sup fr̃es
suos: neq̃ declinet in ptem dexteram vl̃
sinistrā. vt longo tempore regnet ipse ⁊
filij eius sup israel. XVIII

Non habebūt sacerdotes ⁊ leui-
te ⁊ oēs qui de eadē tribu sunt
ptem ⁊ hereditatē cū reliquo is-
rael: quia sacrificia dñi ⁊ oblatiōes eius
comedent. ⁊ nihil aliud accipiēt de pos-
sessione fratrū suoꝝ. Dñs enī ipse est he
reditas eoꝝ. sicut locutus est illis. Hoc
erit iudiciū sacerdotuꝫ a pplo ⁊ ab his q̃
offerunt victimas siue bouē siue ouem
immolauerint dabūt sacerdoti armuꝫ
ac ventriculū. primitias frumēti vini ⁊
olei ⁊ lanaꝝ ptem ex ouiū tōsiōe. Ipm
enī elegit dominus deus tuus de cūctis
tribub⁹ tuis vt stet ⁊ ministret noī dñi
dei tui ipse ⁊ filij eius in sempiternum.
Si exierit leuites ex vna vrbiū tuaꝝ ex
omni israel in q̃ habitat ⁊ voluerit ve-
nire desiderans locum quē elegerit domi-
nus: ministrabit in noīe dñi dei sui sicut
oēs fratres eius leuite qui stabūt eo tē-
pore coram domino. Partē cibꝰ eandem
accipiet quā ⁊ ceteri. excepto eo q̃ in ve
nde sua ex paterna ei successione debetur.
Quando ingressus fueris terrā quam
dñs deus tuus dabit tibi. caue ne imita
ri velis abominationes illaꝝ gentiū: nec
inueniat in te qui lustret filiū suum aut
filiam ducēs per ignē aut qui ariolos
scisciteꝫ. aut obseruet somnia atq̃ augu-
ria: ne sit maleficus. nec incātatoꝝ. neq̃
phitones cōsulat nec diuinos ⁊ querat
a mortuis veritatē. Oīa enim hec abomi-
nat dñs. ⁊ ppter istiusmodi scelera dele
bit eos in introitu tuo. pfectus eris et
absq̃ macula cū domīo deo tuo. Gētes
iste quarum possidēb terraꝫ. augures et
diuinos audiūt: tu autē a dño deo tuo
aliter institutus es. Prophetā de gente
tua ⁊ de fratribꝰ tuis sic me suscitabit ti
bi dñs deus tuus. ipm audies vt petisti
a dño deo tuo in oreb quādo cōtio cōgre
gata est atq̃ dixisti: Ultra non audiam
vocem dñi dei mei. ⁊ ignē hūc maximū
amplius non videb ne moriar. Et ait
dñs mihi. Bñ oīa sunt locuti. Prophe
tam suscitabo eis de medio fratrū suoꝝ
similē tui. ⁊ ponā verba mea in ore eius
loq̃turq̃ ad eos oīa q̃ pcepero illi. Qui
aūt ẏba eius que loq̃tur in noīe meo au
diē noluerit: ego vltor existā. Propheta
autē qui arrogantia depūatus voluerit
loqui in noīe meo q̃ ego nō pcepi illi vt
diceret. aut ex noīe alienoꝝ deoꝝ. interfi
ciet. Si tacita cogitatiōe rīderis. quō
possum intelligere ẏbū q̃ dñs non est
locutus. hō hēbis signū. Qđ in noīe do-
mini ppha ille pdixerit ⁊ nō euenerit. hō
dñs nō est locut⁹: sed p tumoꝝ animi
sui prophēta confinxit. ⁊ idcirco non ti-
mebis eum. XIX

Cum disperdiderit dñs deꝰ tuus
gētes q̃rū tibi traditur⁹ ē terraꝫ ⁊
possederis eā habitaueris q̃ in ur-
bib⁹ eius ⁊ in edib⁹: tres ciuitates sepa
rabis tibi in medio terre quā dñs deus
tuus dabit tibi in possessiōem sternens
diligēter viam. ⁊ in tres eq̃liter ptes to
taꝫ terre tue puincia diuides. vt hēat e
vicino qui ppter homicidiū pfugus est q̃
possit euadere. Hec erit lex homicide fu
giētis cuius vita seruāda ē. Qui percusserit
primū suū nesciēs. ⁊ q̃ hesterni ⁊ nudiustēr
tiꝰ nullm̃ hō eū odiū habuisse cōprobaꝫ q̃
cum eo simplicī siluā ad ligna cedē
da. ⁊ in succisiōe lignoꝝ securis fugerit
manu: ferrumq̃ lapsum de manubrio
amicuꝫ eius percusserit ⁊ occiderit: hic ad
vnā supdictaꝝ vrbiuꝫ confugiet ⁊ viuet:
ne forsitan proximus eiꝰ cuius effusus
est sanguis dolore stimulatꝰ persequat ⁊ ap-
prehendat eum si longior via fuerit: ⁊ per-
cutiat aīam eius qui non est reus mortis:
qm nullū ante hac eum qui occisius est odiū
prius habuisse monstraꝫ. Idcirco pcipio
tibi vt tres ciuitates eq̃lis intra se spatij

diuidas. Cū autem dilatauerit dñs de/
us tuus terminos tuos sic iurauit pa/
tribꝫ tuis ⁊ dederit tibi cūctā terrā quā
eis pollicit⁹ est: si tñ custodieris mādata
eius ⁊ feceris q̄ hodie p̄cipio tibi vt dili
gas dñm deū tuū ⁊ ambules in vijs ei⁹
omni tēpe: addes tibi tres alias ciuita/
tes. ⁊ sup̄dictaꝝ triū vbiū nūeꝝ dupli/
cabis. vt nō effundat̄ sanguis innocius
in medio terre quā dñs de⁹ tuus dabit
tibi possidendā. ne sis sanguis reus. Si
quis aūt odio hns p̄mū. insidiat⁹ fue
rit vite eius surgensqꝫ p̄cusserit illuꝫ et
mortuus fuerit. fugeritqꝫ ad vnā de su/
p̄dictis vbibꝫ: mittēt seniores ciuitat̄
illius. ⁊ arripiēt eum de loco effugij: tra
dentqꝫ in manu p̄mi cui⁹ sanguis ef/
fusus est: ⁊ morie⁊. Non misereberis ei⁹
⁊ auferes noxiū sanguinē de isr̄l: vt bene
fit tibi. Nō assumes ⁊ transferes termi
nos p̄mi tui q̄s fixerūt p̄iores in pos/
sessiōe tua quā dñs deus tuus dabit ti
bi in terra quā acceperis possidendā. Nō
stabit testis vn⁹ ꝯ aliquē. quicquid illō
peccati ⁊ facinoris fuerit sed in ore duo
rū aut trīū testiū stabit oē vbū. Si ste/
terit testis mēdax ꝯ hoiem accusans eū
p̄uaricatōis: stabūt ambo q̄ causa est
ante dñm in ꝓspectu sacerdotuꝫ ⁊ iudi/
cuꝫ qui fuerint in dieb⁹ illis. Cūqꝫ dili
gentissime p̄scrutātes inuenerint fal/
sum testē dixisse ꝯ frēm suū mēdacium
reddēt ei sicut frī suo facere cogitauit. ⁊
auferes malū de medio tui. vt audien/
tes ceteri timorē habeant. ⁊ neq̄qꝫ talia
audiāt facere. Nō misereberis eius. sed
aīaꝫ p aīa. oculū p oculo. dentemꝫ p dente
manū p mānu. pedē p pede eriges. XX

Si exieris ad bellū ꝯ hostes tuos
⁊ videris eq̄tatus ⁊ curr⁹ ⁊ ma/
iorē q̄ tu habeas adūsarij exerci
tus multitudinē. non timeb⁹ eos: qz dñs
de⁹ tuus tecuꝫ est qui edurit te de terra
egypti. Appropinq̄nte aūt iā p̄lio. stabit
sacd̄os ad acie⁊ ⁊ sic loq̄t ad p̄l'm. Audi
isr̄l. Vos hodie ꝯ inimicos vr̄os pugnā
cōmittitis: nō ptimescat cor vr̄m. Noli
te metuere. nolite cedere. nec formide/
tis eos: qz dñs deus vester in medio vr̄i
est. ⁊ p vobis ꝯ aduersarios dimicabit
vt eruat vos de periculo. Duces q̄ꝫ per
singulas turmas audiēte exercitu ꝓcla/
mabūt: Quis ē hō q̄ edificat domū no
uā. ⁊ non dedicauit eā? Eladat ⁊ reuerta
tur in domū suā: ne forte moriat in bel/
lo ⁊ alius dedicet eam. Quis est homo
qui plantauit vineā. ⁊ necdū fecit eam
esse cōem de q̄ vesci omnib⁹ liceat? Ela/
dat ⁊ reuertatur in domum suā: ne for/
te moriatur in bello. ⁊ alius homo eius
fungat̄ officio. Quis ē homo qui despō
dit vxorem. ⁊ non accepit eam? Eladat
⁊ reuertatur ī domū suā ne forte moria
tur in bello ⁊ alius homo accipiat eam.
His dictis addēt reliq̄. ⁊ loq̄ntur ad po
pulū: Quis est hō formidolosus ⁊ cor/
de pauido? Eladat ⁊ reuertat̄ in domuꝫ
suā: ne pauere faciat corda fratrū suoꝝ
sicut ipse timore perterritus est. Cumqꝫ
siluerint duces exercitus ⁊ finem loq̄n
di fecerint: vnusquisqꝫ suos ad bellādū
cuneos p̄parabit. Si q̄n accesser̄ ad ex/
pugnandā ciuitatem: offeres ei p̄mū
pacē. Si receperit ⁊ apuerit tibi portas
cūctus p̄l's qui in ea est. saluabit̄. ⁊ ser/
uiet tibi sub tributo. Sinautez fedus
inire noluerit ⁊ ceperit ꝯ te bellū: oppu/
gnabis eam. Cumqꝫ tradiderit dñs de⁹
tuus illaꝫ in manu tua. percuties oē q̄d
in ea generis masculini est in ore gladij
absqꝫ mulieribꝫ ⁊ infantibꝫ iumentis ⁊
ceteris q̄ in ciuitate sunt. Oēm predaꝫ
exercitui diuides. ⁊ comedes de spolijs
hostiū tuoꝝ q̄ dñs deus tuus dederit ti/
bi. Sic facies cūctis ciuitatibꝫ q̄ a te p/
cul valde sunt. ⁊ non sunt de his vrbib⁹
q̄s in possessiōem accepturꝰ es. De his
aūt ciuitatibꝫ q̄ dabunt̄ tibi. nullū om/
nino p̄mittes viuere. sz interficies in ore
gladij: et hxū videlicet ⁊ āmorreū ⁊ cha/
naneū. pherezeū ⁊ eueum ⁊ iebuseū. sic
p̄cepit tibi dñs de⁹ tuus: ne forte doceāt
vos facere cūctas abominationes q̄s ipsi
opati sunt dijs suis. ⁊ peccetis in dñm
deū vr̄m. Cū obsederi⁊ ciuitatez multo
tpe ⁊ munitiōibꝫ circūdederis vt expu/

gnes eam:nō succides arbores de quib⁹ vesci potest:nec securib⁹ p circūitum debes vastare regiōem.qm̄ lignū est ⁊ nō hō:nec pōt bellātium ꝯ te augere nūer Si q̄ autē ligna non sunt pomifera sed agrestia ⁊ in ceteros apta vsus:succide ⁊ extrue machinas donec capias ciuitatem que contra te dimicat. XXI

Quando inuentū fuerit in terra quā dñs deus tuus dat⁹ est tibi.hōis cadauer occisi.⁊ ignōrabitur cedis reus:egredient maiores natu ⁊ iudices tui.⁊ metient a loco cadaueris singulax p circūituz spacia ciuitatū ⁊ quā vicinior ceteris ee pspexerit.seniores ciuitatis illius tollēt vitulaz de armēto que nō traxit iugum.nec terrā scidit vomere.⁊ ducēt ea ad vallē asperam atq; saxosaz que nūq; arata est.nec semētem recepit.⁊ cedēt in ea ceruices vitule.Accedētq; sacerdotes filij leui q̄s elegerit dñs deus tuus vt ministrēt ei ⁊ benedicāt in noīe eius.⁊ ad ob̄ eox oē negociū pendet:⁊ quicquid mūdū vel īmundū est iudicet.Et venient maiores natu ciuitatis illius ad interfectū.lauabuntq; manus suas sup vitulā q̄ in valle pcussa est.⁊ dicēt:Manus nre nō effuderunt sanguinē hūc:nec oculi viderūt.Propitiꝰ esto pplo tuo isrl quē redemisti dne.⁊ nō reputes sanguinē innocētem in medio ppli tui isrl.Et auferet ab eis reatꝰ sanguis.tu autē alienꝰ eris ab innocētis cruore qui fusus es cuz feceris q̄ pcepit dñs.Si egressus fuerꝫ ad pugnā ptra īmicos tuos.⁊ tradiderit eos dñs deꝰ tuus in manu tua.captiuosq; duxeris ⁊ videris in numero captiuox mulierē pulcrā ⁊ adamaueris eam voluerisq; habere vxorē:introduces eā in domū tuā.Que radet cesariē ⁊ circūcidet vngues ⁊ deponet vestē in qua capta est:sedensq; in domo tua flebit patrem et matrem suā vno mēse.⁊ postea intrab ad eam.dormiesq; cum illa.⁊ erit vxor tua Si autē postea non sederit aīo tuo.dimittes eam liberā:nec vendere poteris pecunia.nec oppimere p potētiā:qz humiliasti eam.Si habuerit homo vxores duas vnā dilectaz ⁊ alterā odiosam genueritq; ex eis liberos.⁊ fuerit filius odiose primogenitꝰ.volueritq; substātiam int filios suos dividere.nō poterit filiū dilecte facere primogenitū ⁊ pferre filio odiose:sz filiū odiose agscet primogenitū.dabitq; ei ō his q̄ habuerit cūcta duplicia.Iste est ei principiū liberox eius.⁊ huic debent primogenita.Si genuerit homo filiū protumacē ⁊ pteruū qui non audierit patris ac matris ipius ⁊ coercitꝰ obedire ptempserit.apprehendent eū ⁊ ducent ad seniores ciuitatis illius ⁊ ad portā iudicij.dicētq; ad eos:Filius nr iste pteruus ⁊ contumax est.monita nra audire ptenit.comesatiōib⁹ vacat ⁊ luxurie atq; ebriet⁹:lapidib⁹ eū obruet populꝰ ciuitatis.⁊ morief:vt auferat⁹ malū de medio vr.⁊ vniūsus isrl audiēs ptimescat.Qñ peccauerit hō qd̄ morte plectēdū est.⁊ adiudicatus morti appē sus fuerit in patibulo:nō pmanebit cadauer eius in ligno.sed in eadē die sepelief:qz maledictꝰ a deo est qui pendet in ligno.⁊ nequaq; contamīab terrā tuaz quam dominus deus tuus dederit tibi in possessionem. XXII

Non videbis bouem fratris tui aut ouē errātem.⁊ pteribis:sed reduces frī tuo:etiaz si non est pximus frater tuus nec nosti eū.duces in domū tuā ⁊ erit apud te ēdiu q̄rat ea frater tuus ⁊ recipiat.Similiter facies de asino ⁊ de vestimento ⁊ de oī re frīs tui que perierit:si inueneris eam ne negligas quasi alienā.Si videris asinū frīs tui aut bouē cecidisse in via:nō despicies.sed subleuabis cuz eo.Nō induet mulier veste virili:nec vir vtet veste feminea.Abominabilis enī apud deū est qui facit hec.Si ambulās p viā.in arbore vel in terra nidū auis inueneris et matrem pullis vel ouis desuper incubantē:nō teneb eā cū filijs.sz abire patieris captos tenēs filios:vt bñ sit tibi ⁊ lōgo viuas tpe.Cū edificaueris domū nouā.facies murū tecti p circūitum ne

effundat̄ sanguis in domo tua ⁊ sis re⁹ labēte alio ⁊ in p̄ceps ruēte. Non seres vineā tuam altero semīe: ne ⁊ sementis quā seuisti ⁊ q̄ nascunt̄ ex vinea pariter scificent̄. Nō arab̄ in boue simul ⁊ asino Nō indueris vestimēto qđ ex lana lino cōtextū est. Funiculos in fimbrijs fa/cies p̄ q̄tuor angulos pallij tui q̄ operi ris. Si duxerit vir vxorē. ⁊ postea odio habuerit eam. q̄ sieritq; occasiōes quib⁹ dimittat eā obijciēs ei nomē pessimum ⁊ dixerit: vxorē hāc accepi ⁊ īgressus ad eam non inueni virginem. tollēt eā p̄ ⁊ mē eius: ⁊ ferēt secū signa v̄ginitatis eius ad seniores vb̄ qui in porta sunt. ⁊ dicet p̄: Filiā meaz dedi huic vxorem quā q̄ odit imponit ei nomē pessimum vt dicat. nō inueni filiā tuā v̄ginē. ⁊ ec/ce hec sunt signa v̄ginitatis filie mee. Ex pandēt vestimētū coz̄ senioribꝫ ciuitatis appehendētq; senes vbis illi⁹ virū et verberabūt illū. pdēnantes insup centū siclis argēti q̄s dabit p̄ri puelle. q̄m dif/famauit nomē pessimū sup v̄ginē isr̄l: hēbitq; eā vxorē ⁊ nō poterit dimittere oīb⁹ diebꝫ vite sue. Q si verū ē qđ obij/cit. ⁊ nō est in puella inuēta v̄ginitas: eij cient eā extra fores dom⁹ p̄ris sui. ⁊ lapi dib⁹ obruēt viri ciuitatis illi⁹. ⁊ morief̄ q̄m fec̄ nephas in israel vt fornicaretur in domo p̄ris sui. ⁊ auferes malū de me dio tui. Si dormierit vir cum vxore al terius. vterq; moriet̄. id ē adulter ⁊ ad/ultera. ⁊ auferes malū de israel. Si pu/ellam v̄ginem desponderit vir ⁊ inuene rit eam aliquis in ciuitate ⁊ pcubuerit cum ea. educes vtrūq; ad portā ciuitatis illius. ⁊ lapidib⁹ obruēt̄ur: puella quia non clamauit cum esset in ciuitate: vir q̄ humiliauit vxorem proximi sui ⁊ aufe res malum de medio tui. Si in autez in agro repperit vir puellā que dēsponsata est. ⁊ apprehendēs pcubuerit cum ea. ip se morief̄ solus: puella nihil patiet̄. nec est rea mortis: q̄m sicut latro psurgit cō tra fratrē suum. ⁊ occidit aīam eius. ita ⁊ puella perpessa est. Sola erat in agro clamauit. ⁊ nullus affuit qui liberaret eam. Si inuenerit vir puellā virginez que non habet sponsum. ⁊ apprehendēs concubuerit cum illa. ⁊ res ad iudiciuz venerit: dabit qui dormiuit cū ea p̄ri pu elle: quinq̄ginta siclos argēti. ⁊ habebit eam vxorem: quia humiliauit illaz. Nō poterit dimittere eam cunctis diebus vite sue. Non accipiet homo vxorem pa tris sui: nec revelabit operimentum ei⁹.

XXIII

Non intrabit eunuch⁹ attritꝫ vl̄ amputatis testiculis ⁊ abscisso veretro eccl̄iam domini Nō ingredief̄ manser. ībest de scorto na tus in eccl̄iam dñi vsq; ad decimā gene ratiōem. Ammonites ⁊ moabites etiaz p⁹ decimā gñatiōem nō ītrabūt eccl̄iaz dñi ī et̄nū: q̄ noluerūt vob̄ occurrere cuz pane ⁊ aq̄ in via q̄n egressi estis de egy/pto: ⁊ q̄ conduxerūt contra te balaam fili um beor de mesopotamia syrie vt male diceret tibi. ⁊ noluit dñs de⁹ tuus audi re balaam: vertitq; maledictionē eius ī benedictionē tuā eo q̄ diligeret te. Nō facies cuz eis pacem: nec queras eis bo/na cūctis diebꝫ vite tue in sempiternuz Non abominaberis idumeum. quia fra ter tuus est. nec egyptiuz. quia aduena fuisti in terra ei⁹. Qui nati fuerīt ex eis tertia gñatione intrabūt in eccl̄esiā dñi Quando egressus fueris aduersus ho/stes tuos in pugnā. custodies te ab om ni re mala. Si fuerit int̄ vos homo qui nocturno pollut⁹ sit somn io: egredief̄ extra castra. ⁊ nō reuertet̄ priusq; ad ve/sperū lauetur aqua: ⁊ post solis occasuz regredietur in castra. Habebis locuz ex tra castra ad quem egrediaris ad requi/sita nature. gerens parillum in balt̄eo Cunctq; sederis fodief̄ per circuītū. ⁊ ege sta humo operies q̄ releuatus es. Dñs enī de⁹ tu⁹ ambulat ī medio castroz. vt eruat te ⁊ tradat tibi inimicos tuos: vt sint castra tua scā. ⁊ nihil ī eis appareat feditatis. ne derelinquat te. Nō trades seruū dño suo qui ad te cōfugerit. Ha/bitabit tecum in loco qui ei placuerit. ⁊ in vna vbiū tuarum requiescet: ne cō/tristes eum. Nō erit meretrix de filiab⁹

ísrael:nec scortator de filijs ísrael. Non offeres mercedem prostibuli.nec pretium carnis in domo dñi dei tui quicqd illud est quod vouerint:qz abominatio est vtrūqz apud dñm deum tuū. Nō fenerabis fratri tuo ad vsurā pecuniaz. nec fruges nec quālibet aliā rem:sed alieno Fratri autem tuo absqz vsura.id q̄ indiget cōmodabis:vt bñdicat tibi dñs deꝰ tuus in oi ope tuo in terra ad quā īgredieris possidendam. Cū votū roueris domino deo tuo non tardabis reddere qz requiret illud dñs deus tuus.⁊ si mora tus fueris reputabit tibi in pctm̄. Si nolueris pollicerī:absqz peccato eris. Qd autē semel egressuz est de labijs tuis obseruabis.⁊ facies sicut pmisisti dño deo tuo.⁊ pprīa voluntate ⁊ ore tuo locutus es. Ingressus vineā primi tui comede vuas q̄tum tibi placuerit: foras autez ne efferas tecū. Si intraueris segetez amici tui:franges spicas.⁊ manu conteres.falce aūt non metes. XXIIII

Si accepit homo vxorē ⁊ habuerit eā ⁊ nō īuenerit grām ante oc̄los eiꝰ ppt̄ aliquam feditatē: scribet libellū repudij.⁊ dabit in manu illius.⁊ dimittet eā de domo sua. Cūqz egressa alterū marituz duxerit.⁊ ille q̄z oderit eā.⁊ deinde scribetqz ei libellū repudij et dimiserit de domo sua vel certe mortuꝰ fuerit:nō poterit prior marit⁹ recipere eā in vxorē:qz polluta est⁊ abominabil̄ facta coram dño:ne peccare facias terrā tuā quā dñs deꝰ tuus tradiderit tibi possidendā. Cū accepit hō nup vxorē.non procedet ad bellū.nec ei quippiā necessitatz iniunget̄ publice:sed vacabit absqz culpa domui sue vt vno anno letet̄ cū vxore sua. Non accipies loco pigneris inferiorē ⁊ superiorē molā:qz aīam suā apposuit tibi:. Si deprehensus fuerit hō sollicitās frem suū de filijs ísrael ⁊ vendito eo accepit pretiū.interficiet̄.⁊ auferes malū de medio tui. Obserua diligenter ne incurras plagā lepre:sed facies quecunqz docuerint te sacerdotes leuitici generis iuxta id qd̄ p̄cepi eis.⁊ īple sollicite. Memētote q̄ fecerit dñs deꝰ vester marie in via cū egrederemi de egypto. Cū repetes a prīo tuo rē aliquā quā dz tibi nō ingredier̄ domū eius vt pignꝰ auferas.sed stabis foris ⁊ ille tibi proferet qd̄ habuerit. Si aūt pauper est. nō pnoctabit apd̄ te pignꝰ.sz statī reddes ei añ sol occasuz.vt dormiēs in vestimēto suo bñdicat tibi.⁊ habeas iusticiā coraz dño deo tuo. Nō negabis mercedē indigētis⁊ pauperis frīs tui siue aduene qui tecū morat̄ in terra ⁊ intra portas tuas est:sed eadem die reddes ei pciū laboris sui ante sol occasum:qz pauper est⁊ ex eo sustētat aīam suā:ne clamet ad te ad dñm⁊ reputet tibi in pctm̄. Nō occident̄ patres p filijs.nec filij p patribus:sz vnusqsqz p peccato suo morief. Nō pūtes iudiciū aduene⁊ pupilli:nec auferes pignoris loco vidue vestimētū. Memēto q̄ fueris i egypto.⁊ eruerit te dñs deꝰ tuus inde. Ideo circo p̄cipio tibi vt facias hāc rem. Cū messueris segetē in agro tuo ⁊ oblitus manipulū reliq̄ris:nō reuertez vt tollas illū:sed aduenā ⁊ pupillū ⁊ viduā auferre patieris:vt bñdicat tibi dñs deꝰ tuus in oi ope manuū tuaꝝ. Si fruges colligeris oliuaꝝ:q̄cqd remāserit in arboribus nō reuteris vt colligas sed relinq̄s aduene.pupillo ac vidue. Si vindemiaueris vineā tuā.nō colliges remanentes racemos: sed cedent in vsus aduene.pupilli ac vidue. Memento q̄ ⁊ tu seruieris in egypto.⁊ idcirco p̄cipio tibi vt facias hanc rem. XXV

Si fuerit causa inter aliquos et interpellauerit iudices quez iustum esse perspexerint.illi iustificie palmam dabunt:quem impium cō demnabunt impietatis. Si autez cū qui peccauit dignū viderit plagis:prosternēt⁊ coram se faciēt̄ verberari.p̄ro mēsura pctī erit⁊ plagaꝝ modꝰ.ita dūtaxat vt q̄ dragenariū nūcz nō excedāt ne fede lacerat⁹ añ oc̄los tuos obrat frat tuꝰ. Nō ligabis os bouis terētis in area fruges tuas. Si fītauerint frēs simul⁊ vnꝰ ex eis absqz liberis mortuus fuerit:vxor

defunctꝰ nō nubet alteri: sed accipiet eaz frat eius ⁊ suscitabit semē frīs sui. ⁊ pri mogenitū ex ea filiū noīe illius appella bit. vt nō deleat nomē eius ex isrl. Si autem noluerit accipe vxorē fratris sui q ei lege debet. pget mulier ad portam ci uitatis ⁊ int pellabit maiores natu. dicet qz: Nō vult frat viri mei suscitare semē frīs sui in isrl: nec me in riugiū sumere Statimqz accersiri eū faciēt. ⁊ interro gabūt. Si rnderit: nolo eam vxorez ac cipere: accedz mlr ad eū corā senioribꝫ ⁊ tollz calciam tū ꝺ pede ei⁹. spuetqz i faci em ei⁹ ⁊ dicz: Sic fiet hōi q nō edificat domū fratris sui. Et vocabit nomē illi⁹ in isrl domus discalciati. Si habuerīt inter se iurgiū viri duo. ⁊ vnus ptra al terū rixari cepit. volensqz vxor alterius eruere virum suum de manu fortioris: miseritqz manū ⁊ apprehenderit verēda eius: abscides manū illi⁹: nec flectes ris super eā vlla mia. Non hēbis in sac culo diuersa pōdera maius ⁊ min⁹: nec erit in domo tua modi⁹ maior ⁊ minor. Pondus hēbis iustū ⁊ verū. ⁊ modius eqlis ⁊ ver⁹ erit tibi: vt mlto viuas tpe sup terrā quā dns deꝰ tuus dederit tibi Abominatur enī dominꝰ eū qui facit hec: ⁊ aduersat oēm iniusticiā. Memēto que fecerit tibi amalech i via qñ egredieba ris ex egypto: quō occurrerit tibi ⁊ extre mos agmis tui qui lassi residebāt eccl derit. quādo tu eras fame ⁊ labore cōfe ctus. ⁊ nō timuerit deū. Cū g dominus deus tuꝰ dederit tibi requz. ⁊ subiecerit cūctas per circūitū natiōes in terra quā tibi pollicit⁹ est: delebis nomen eius ꝺ celo. Caue ne obliuiscaris. XXVI

Quncqz intraueris terrā quā dominꝰ deus tuus tibi daturꝰ est possidendā. ⁊ obtineris eaz. at qz hītaueris in illa: tolles de cūctis fru gibꝫ tuis primitias ⁊ pones in cartallo. p gesqz ad locum quē dns deus tuus ele gerit vt ibi inuocet nomē eius: accedes qz ad sacdotem qui fuerit in diebꝫ illis. ⁊ dices ad eum: Profiteor hodie coram domīo deo tuo q ingressus sum in ter ram pro q̄ iurauit patribꝫ nostris vt da ret eam nobis. Suscipiensqz sacerdos cartallum de manu tua ponet ante alta re domini dei tui. ⁊ loqueris in cōspectu domini dei tui: Syrus psequebat patrem meum: qui descendit in egyptum. ⁊ ibi peregrinat⁹ est in paucissimo numero: creuitqz in gentem magnā ac robustaz ⁊ infinite mltitudis. Affligeruntqz nos egyptij ⁊ persecuti sunt imponētes one ra grauissima ⁊ clamauim⁹ ad dnm de um pm nostroꝝ qui exaudiuit nos. et respexit humilitatem nrām et labōrem atqz angustiam. ⁊ eduxit nos de egypto in manu forti ⁊ brachio extēto. in ingē ti pauore. in signis atqz prodigiis ⁊ intro duxit ad locū istum ⁊ tradidit nobis ter ram lacte ⁊ melle manantem. Et idcir co nūc offero primitias frugū terre quā dominus deus dedit mihi. Et dimittes eas in ospectu domini dei tui: ⁊ adorato dño tuo. epulaberꝭ in oibꝫ bonis q dns deus tuus dederit tibi ⁊ domui tue. tu ⁊ leuites ⁊ aduena qui tecū est. Quan do cōpleueris decimā cūctaz frugū tua rum anno decimaz tertio: dabis leuite ⁊ aduene ⁊ pupillo ⁊ vidue vt comedāt intra portas tuas. ⁊ saturent: loquerisqz in ospectu dñi dei tui. Attuli quod san ctificatū est de domo mea. ⁊ dedi illud le uite ⁊ aduene ⁊ pupillo ac vidue sic ius fisti mihi. Non preteriui mandata tua nec sum oblitus imperij tui. Nō come di ex eis in luctu meo: nec separaui ea in qualibet immundicia: nec expendi ex his quicqz in re funebri. Obediui voci domini ꝺi mei. ⁊ feci omnia sicut pcepi sti mihi. Respice ꝺ sanctuario tuo. ⁊ de excelso celoꝝ hītaculo. ⁊ bndic populo tuo isrl. ⁊ terre quā dedisti nobis sic iu rasti pribꝫ nris: terre lacte ⁊ melle ma nāti. Hodie dns deus tuus pcepit tibi vt facias mandata hec atqz iudicia: vt custodias ⁊ impleas ex toto corde tuo ⁊ ex tota aīa tua. Dñz elegisti hodie vt sit tibi deꝰ ⁊ ābules in vijs eiꝰ vt custodias cerimonias illi⁹ ⁊ mandata atqz iudicia ⁊ obedias eius imperio. Et dns elegit te

hodie vt sis ei pl'us peculiaris sic̄ locu/
tus est tibi. ⁊ custodias oīa p̄cepta illius
⁊ faciet te excelsiorē cūctis gētib⁹ q̄s crea/
uit in laudē ⁊ nomē ⁊ gl̄iam suaz. vt sis
pl's scūs dn̄i dei tui sic̄ locutus est.

Precepit aūt moy/ XXVII
ses ⁊ seniores pl'o isr̄l dicētes
Custodite oē mādatū q⁹ p̄ecipio vobis hodie. Cumq⁹ trās̄ieris iordanem in terrā quā dn̄s de⁹ tuus dabit tibi: eriges ingentes lapides ⁊ calce leui/
gabis eos vt possis in eis scribere oīa ver/
ba legis huius iordane trās̄misso. vt in
troeas terraz quā dom̄in⁹ de⁹ tuus dabit tibi: terram lacte ⁊ melle manātem
sicut iurauit p̄rib⁹ tuis. Cū ergo trās̄ieritis iordanē erigite lapides q̄s ego ho/
die p̄recipio vobis in mōte hebal. ⁊ leui
gabis eos calce. ⁊ edificabis ibi altare do
mino deo tuo de lapidib⁹ q̄s ferruz non
tetigit ⁊ de saxis informib⁹ ⁊ impolitis.
⁊ offeres sup eo holocausta dn̄o deo tuo
⁊ immolab hostias pacificas. comedes
q⁹ ibi ⁊ epulaberis coīā dn̄o deo tuo. Et
scribes sup lapides oīa verba legis huius
plane ⁊ lucide: Dixeruntq⁹ moyses ⁊ sa
cerdotes leuitici generis ad oēm israelē
Attende ⁊ audi israel: Hodie factus es
pl'us dn̄i dei tui. Audies vocem eius. ⁊
facies mandata atq⁹ iusticias q̄s ego p̄ci
pio tibi: Precepitq⁹ moyses pl'o i die
illo dicens: Hi stabunt ad benedicēduz
dn̄o sup mōtem gariçim iordane trans/
misso: symeon. leui. iudas. ysachar. io/
seph. ⁊ beniamin. Et e regiōe isti stabūt
ad maledicendū in monte hebal: ruben.
gad ⁊ aser. çabulon. dan ⁊ neptalim. Et
pronūciabūt leuite: dicentq⁹ ad oēs vi/
ros israel excelsa voce. Maledictus ho/
mo qui facit sculptile ⁊ p̄flatile abomīa/
tionē dn̄i opus manū artificuz: ponit
q⁹ illud in abscōdito. Et rn̄debit omis
pl's ⁊ dicet amen. Maledictus qui nō
honorat p̄rem suū ⁊ mrem suā. Et dicet
oīs pl's amen. Maledict⁹ qui trās̄fert
termīos primi sui. Et dicet omis pl's
amen. Maledict⁹ qui errare facit ceuz
in itinere. Et dicet oīs pl's amē. Male
dictus qui puertit iudiciū aduene pu/
pilli ⁊ vidue. Et dicet omis pl's amen
Maledict⁹ qui dormit cū vxore p̄tis sui
⁊ reuelat operimētum lectuli eius. Et
dicet oīs pl's amē. Maledictus qui dor
mit cū omni iumēto. Et dicet oīs pl's
amē. Maledict⁹ qui dormit cum sorore
sua filia patris sui vel matris sue. Et di
cet oīs pl'us amē. Maledictus qui dor
mit cū socru sua. Et dicet oīs pl's amē
Maledict⁹ qui clam p̄cusserit primum
suū. Et dicet oīs pl's amē. Maledict⁹
qui dormit cū vxore primi sui. Et dicet
oīs pl'us amē. Maledict⁹ qui accipit
mūera vt p̄cutiat aīam sanguinis inno
centis. Et dicet oīs pl's amē. Maledi/
ctus qui non p̄manet in sermonib⁹ le/
gis huis: nec eos opere p̄ficit. Et dicz
omnis p̄opulus amen. XXVIII

Si autem audieris vocē domini
dei tui vt facias atq⁹ custodias
oīa mādata ei⁹ que ego p̄cipio
tibi hodie: faciet te dn̄s deus tuus excel
siorē cūctis gentib⁹ q̄ habitant in terra. Ve
nientq⁹ sup te vniūse benedictiones iste
⁊ apprehēdent te: si tn̄ p̄cepta eius audie
ris. Bn̄dict⁹ tu in ciuitate. ⁊ bn̄dictus i
agro. Bn̄dictus fruct⁹ vētris tui. ⁊ fru/
ctus terre tue: fructusq⁹ iumētoz tuoz
greges armētoz tuoz ⁊ caule ouiū tua/
rū. Benedicta horrea tua: ⁊ benedicte re
liquie tue. Benedictus eris ingredi⁹
⁊ egrediens. Dabit dominus inimicos
tuos qui consurgent aduersum te cor/
ruentes in conspectu tuo. Per vnam
viam venient contra te. ⁊ per septem fu
gient a facie tua. Emittet dominus be/
nedictionem super cellaria tua: ⁊ super
oīa opa manuum tuarum benedicetq⁹
tibi in terra quam acceperis. Suscita/
bit te dominus sibi in populū scm̄ sicut
iurauit tibi: si custodieris mandata dn̄i
dei tui. ⁊ ambulaueris in vijs eis. Vide
buntq⁹ oēs terraz pl'i q⁹ nomen dn̄i in
uocatum sit sup te ⁊ timebūt te. Abun/
dare te faciet dn̄s oīb⁹ bonis fructu ve
ri tui ⁊ fructu iumētorum tuoz: fructu
terre tue quā iurauit dn̄s p̄rib⁹ tuis vt

daret tibi. Apiet dñs thesauꝝ suū optimū celū: vt tribuat pluuiā tre tue in tē pore suo: bñdicetq; cūctis opib; manuuꝝ tuaꝝ. Et fenerab gentib; multis. tu ipe a nullo fen⁹ accipies. Cōstituet te dñs de us tu⁹ in caput. tu nō in caudā. teris sp sup. tu nō subt: si tñ audieris mandata dñi di tui q̄ ego p̄cipio tibi hodie. tu custodie ris tu feceris. ac non declinaueris ab eis. nec ad dexterā nec ad sinistrā. nec secut⁹ fueris deos alienos neq; colueris eos. Q si audiē noluerīs vocē dñi di tui vt custodias tu facias oīa mādata eius tu ceremonias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: veniēt sup te oēs maledictiones iste tu apprehendent te: Maledict⁹ eris in ciuitate: maledict⁹ in agro. Maledictū horreuꝝ tuum tu maledicte reliquie tue. Maledict⁹ fructus ventris tui. tu fructus tre tue armēta boū tuoꝝ tu greges ouiū tuaꝝ. Maledict⁹ eris ingrediēs. tu maledictus egrediēs. Mittet dñs sup te famē tu esuriē tu increpatiōem in oīa opa tua q̄ tu facies: donec oterat te tu pdat velociter. pter adinuētiones tuas pessimas in quib; reliquisti me. Adiūgat tibi dñs pestilentiam: donec cōsumat te de terra ad quam ingredieris possidēdā. Percutiat te dñs egestate febri tu frigore. ardore tu estu tu aere corrupto ac rubigie. tu psequat te: donec pereas. Sit celū q̄ sup te est eneum tu terra quā calcas ferrea. Det dñs imbrē terre tue puluerē. tu de celo descendat super te cinis donec oterat te. Tradat te dominus corruētem ante hostes tuos. tu p vnam viā egrediaris cōtra eos. tu per septem fugias. tu dispgaris per oīa regna terre. Sitq; cadauer tuū in escā cūctis volatilibus celi tu bestijs tre. tu nō sit qui abigat. Percutiat te dñs vlcere egypti: tu ptem corpis p quaꝝ stercora digerunt. scabie q̄ tu pruigine ita vt curari neqas. Percutiat te dñs amentia tu cecitate ac furore mētis. tu palpes in meridie sicut palpare solet cecus in tenebris: tu non dirigas vias tuas. Sitq; tpe calūniā sustinebas. tu opprimaris violētia. nec habeas qui liberet te. Vxorem accipias. tu alius dormiat cum ea. Domū edifices: tu non habites in ea. Plātes vineā. tu nō vindemies eā. Bos tuus immolet coram te. tu nō comedas ex eo. Asinus tuus rapiatur i pspectu tuo: tu nō reddat tibi. Oues tue dentur inimicis tuis: tu nō sit qui te adiuuet. Filij tui tu filie tue tradant alteri populo videntib; oculis tuis tu deficientib; ad pspectū eoꝝ tota die tu nō sit fortitudo in manu tua. Fruct⁹ terre tue tu oēs labores tuos comedat pplus quem ignoras tu fis semp calūniā sustinēs. tu oppressus cunctis diebus: tu stupens ad terrorem eoꝝ q̄ videbunt oculi tui. Percutiat te dñs vlcere pessimo in genibus tu in suris: sanariq; nō possis a plāta pedis vsq; ad verticē tuum. Ducetq; te dominus tu regez tuū quem pstitues sup te in gentē quā ignoras tu patres tui: tu seruies ibi dijs alienis ligno tu lapidi: tu eris pditus in p uerbiū ac fabulā oīb; pplis ad q̄s te introduxerit dñs. Sementē multaq; iacies i terrā tu modicū congregabis: qm locuste devorabunt oīa. Vineā plantabis tu fodies. tu vinū nō bibes. nec colliges ex ea q̄ piā qm vastabit eā vermis. Oliuas habebis in oīb; terminis tuis tu nō vnges oleo: quia defluent tu deperibunt. Filios genera bis tu filias tu non frueris eis: qm ducentur in captiuitatem. Omnes arbores tuas tu fruges terre tue rubigo consumet. Aduena qui tecum versatur in terra. ascendet super te eritq; sublimior tu aūt descēdes. tu eris inferior. Ipse fenerabit tibi. tu tu nō fenerabis ei. Ipe erit in caput. tu tu eris in caudā. Et venient sup te oēs maledictiones iste. tu psequentes apprehēdēt te donec intereas: qz nō audisti vocē dñi dei tui: nec seruasti mādata eius tu ceremonias q̄s p̄cepit tibi. Et erūt in te signa atq; prodigia tu in semie tuo vsq; i sempiternū: eo q̄ nō seruieris dño deo tuo in gaudio cordisq; leticia pter rerum oīum abundantiam. Seruies inimico tuo quez emittet tibi dñs in fame tu siti tu nuditate tu omi penuria. tu ponet iugū ferreū super ceruicem tuā donec te oterat. Adducet dñs sup te gē-

tem de longinq; & de extremis terre finibus in similitudinē aquile volātis cuz impetu.cui⁹ linguā itelligere nō possis gentē pcacissimā:q; non deferat seni nec misereat puuli & deuoret fructū iumentoz tuoz ac fruges terre tue donec intereas:& nō relinq̄t tibi triticum. vinuz & oleū.armēta bou & greges ouiuz:donec te dispdat & pterat in cūctis vrbib tuis & destruātur muri tui firmi atq; sublimes in quib hēbas fiduciaz in omni terra tua. Obsidebꝛis intra portas tuas in oī trra tua quā dabit tibi dñs deus tuus & comedes fructuz vteri tui & carnes filioz tuoz & filiaz tuarum q̄s dederit tibi dominꝰ deus tuus in angustia & vastitate q̄ opprimet te hostis tuꝰ. Homo delicatꝰ in te & luxuriosus valde inuidebit fratri suo & vxori que cubat in sinu suo ne det eis de carnib filioz suoz quas comedet.eo q̄ nihil aliud habeat in obsidione & penuria qua vastauerint te inimici tui intra omnes portas tuas Tenera mulier & delicata q̄ super terraz ingredi non valebat.nec pedis vestigiū figere propter mollitiem & teneritudinem nimiaz:inuidebit viro suo qui cubat in sinu eius super filij & filie carnib & illuuie secundinaz q̄ egrediunt de medio feminū eius.& sup liberis qui eadē hora nati sunt.Comedent enī eos clam pter rerū oim penuriā:in obsidione & vastitate q̄ opprimet te inimicꝰ tuus intra portas tuas. Nisi custodieris & feceris oia verba legis huiꝰ que scripta sunt in hoc volumīe.& timueris nomen eius gloriosum & terribile hoc est dñm deuz tuū:augebit dñs plagas tuas & plagas semis tui.plagas magnas & pseuerātes infirmitates pessimas & ppetuas.& pauebit in te oēs afflictiōes egypti q̄s timuisti & adhęrebūt tibi. Insup & vniūsos lāguores & plagas q̄ nō sunt scripte in volumīe legis huiꝰ:iducet dñs sup te:donec te pterat.Et remanebitis pauci numero qui prius erat;sic astra celi pre multitudīe:qm̄ nō audistis vocē dñi dei vri Et sic añ letatꝰ est dñs sup vos. bñ vob

faciēs vosq; multiplicās.sic letabit dispdens vos atq; subuertens vt auferamini de terra ad quam ingredieris possidendam. Dispget te dominꝰ in oēs pplos a summitate terre vsq; ad terminos eius. & fuies ibi dijs alienis q̄s & tu ignoras & pres tui.lignis & lapidib. In gentib q̄z illis non quiesces:nec erit requies vestigio pedis tui. Dabit enī tibi dñs ibi cor pauidū & deficiētes oculos & aiam ęsum ptā meroze.& erit vita tua q̄si pendens ante te. Timeb nocte & die & nō credes vite tue. Mane dices. q̄s mihi det vesperum .et vespere quis mihi det mane propter corꝺis tui formidinē qua terrebꝛis.& ppter ea que tuis videb oculis. Reducet te dñs classib in egyptū p viaz de q̄ dixit tibi vt eam amplius non videres Ibi venderis inimicis tuis in seruos & ancillas.& nō erit qui emat. XXIX

Hec sunt verba federis q̄ pcepit dominꝰ moysi vt feriret cum filijs isrl in terra moab:preter illud fedus q̄ cum eis pepigit in oreb. Vocauitq; moyses omnem israel.& dixit ad eos: Vos vidistis vniuersa que fecit dominus coram vob in terra egypti pharaoni & omnib seruis eius vniuersęq; terre illius:temptationes magnas quas viderunt oculi tui:signa illa portentaq; ingentia. & non dedit vobis dominꝰ cor intelligens & oculos videntes & aures que possint audire vsq; in p̄sentem diem. Adduxit vos quadraginta annis per desertum:non sunt attrita vestimenta vestra nec calciamenta pedū vestroz vetustate cōsumpta sunt. Panem non comedistis.vinum & ficeram non bibistis vt sciretis quia ipse est dominꝰ deus vester. Et venistis ad hunc locū egressusq; ē seō rex eselon & og rex basan occurrētes nob ad pugnā. & percussimus eos.& tulimꝰ terraz eoz:ac tradidimus possidendaz ruben & gad & dimidie tribui manasse. Custodite ḡ verba pacti huius & implete ea vt intelligatis vniuersa q̄ facitis. Vos stat hodie cūcti corāz dño deo vro. pncipes vri & tribꝰ ac maiores

natu atq; doctores oīs pplis isrl. liberi et uxores vře ꝙ aduene qui tecū morātur in castris. exceptis lignoꝝ cesoribꝫ ꝙ hiis qui compactāt aqs: vt trāseas in federe dñi dei tui. ꝙ in iureiurādo qđ hodie do/ min⁹ de⁹ tuus pcutit tecū vt suscitet te sibi in pplm. ꝙ ipse sit dñs deus tuus si cut locutus est tibi. ꝙ sic iurauit patrib⁹ tuis abraam ysaac ꝙ iacob. Nec vob solis ego bꝰ fedus ferio ꝙ hec iuramēta ꝓfirmo sed cūctis psentib⁹ ꝙ absentib⁹. Vos enim nostis quō habitauerim⁹ in terra egy/ pti. ꝙ quō trāsierim⁹ p mediū nationū qs transeūtes vidistis abominatiōes et sordes id est idola eoꝝ lignū ꝙ lapidem. argētum ꝙ aurum q colebāt. Ne forte si inter vos vir aut mulier familia aut tri bus cuius cor auersum est hodie a dño deo vro vt vadat ꝙ seruiat diis illaꝝ gen/ tium. ꝙ sit inter vos radix germinās fel ꝙ amaritudinē. Cumq audierit verba iu/ ramēti hui⁹ benedicat sibi in corde suo dicēs: pax erit mihi. ꝙ ambulabo in pui/ tate cordis mei ꝙ assumat ebria sitientē ꝙ dns non ignoscat ei: sed tunc q̄ maxi/ me furor eius fumet. ꝙ zelus ꝰ hoiem il lum. ꝙ sedeāt sup eum oīa maledicta que scripta sunt in bꝰ volumine. ꝙ deleat dns nomē eius sub celo. ꝙ ꝓsumat eum in per ditiōe ex oīb⁹ tribub⁹ isrl: iuxta maledi/ ctiōes q in libro legis huius ac federis cōtinent. Dicetq; seqns generatio ꝙ fi/ lij qui nascent̄ de⁹ inceps ꝙ peregrini qui de longe venerint videtes plagas terre illius ꝙ infirmitates quib⁹ eaꝝ afflixerit dns sulphure ꝙ salis ardore cōburens ita vt vltra nō seret̄. nec virēs quippiaꝝ germinet in exemplū subuersionis sodo/ me ꝙ gomorre. adame ꝙ seboim qs sub/ uertit dns in ira ꝙ in furore suo. ꝙ dicēt oēs gētes: Quare sic fecit dns terre hu ic? Que est hec ira furoris eius īmensa? Et rndebūt: Quia dereliq̄runt pactuꝫ domini qđ pepigit cū pribus eoꝝ qñ edu/ xit eos de terra egypti. ꝙ fuerūt diis alie nis ꝙ adorauerūt eos qs nesciebāt ꝙ qb⁹ non fuerāt attributi: idcirco iratus est furor dñi ꝰ terrā illaꝫ vt induceret sup eā oīa maledicta q̄ in bꝰ volumīe scripta sunt. ꝙ eiecit eos de terra sua in ira ꝙ in fu/ rore ꝙ in indignōe maxīa: pieciq; in trā alienā sic hodie cōprobat̄. Abscondita a dño deo nro q̄ manifesta sunt nob ꝙ filiis nris vsq; in sempiternum vt faciamus vniuersa legis huius

XXX

Cūm ḡ venerint sup te oēs sermo nes isti: bñdictō siue maledictō quā ꝓposui in ꝓspectu tuo. ꝙ du/ ctus penitudie cordis tui ī vniūsis gēti bꝰ ī qs dispserit te dns de⁹ tu⁹. ꝙ reūrsus fueris ad eum. ꝙ obedieris eius imperijs sicut ego hodie pcipio tibi cum filijs tu is in toto corde tuo ꝙ in tota aīa tua: re ducet te domin⁹ deus tuus de captiuita te tua ac miserebit̄ tui. ꝙ rursum ꝓgre/ gabit te de cūctis pplis ī qs te ante dissp sit. Si ad cardines celi fueris dispsat⁹ inde te retrahet domin⁹ de⁹ tuus. ꝙ assu met atq; introducet in terrā quā possede rūt pres tui ꝙ obtinebꝭ eā. ꝙ bñdices tibi maiores nūeri te esse faciet quā fuerūt pa tres tui. Circūcidet domin⁹ de⁹ tu⁹ cor tuū ꝙ cor semīs tui: vt diligas dñm deū tuū ex toto corde tuo ꝙ ī tota aīa tua vt possis viuere. Oēs autē maledictiones has quertet sup inimicos tuos. ꝙ eos q̄ oderūt te. psequt̄. Tu autē reuerteris ꝙ audies vocē dñi dei tui. faciesq; vniuer/ sa mādata que ego pcipio tibi hodie. ꝙ abundare te faciet domin⁹ deus tuus in cūctis opib⁹ manuuꝫ tuarum in solole vteri tui ꝙ in fructu iumentoꝝ tuorum in vbertate terretue. ꝙ in rerum omnū largitate. Reūtet̄ enim domin⁹ vt gau/ deat sup te in oīb⁹ bonis sic gauisus est ī pribus tuis: si tñ audieris vocē dñi di tui ꝙ custodieris pcepta eius ꝙ cerimonias q̄ in hac lege ꝓscripta sunt. ꝙ reuertaris ad dñm deū tuū in toto corde tuo ꝙ in tota aīa tua. Mādatū bꝰ qđ ego pcipio tibi hodie nō sup te est. neq; procul positū nec ī celo sitū: vt possis dicere qs nīz va lz ad celū ascēdere vt ōferat illō ad nos vt audiam⁹ atq; ope cōpleam⁹ neq; trās mare positū vt causet̄ ꝙ dicas: qs e nob poterit mare trassretare ꝙ illud ad nos

vsq; deferre vt possimus audire & facere
q̄ p̄ceptū est: sed iuxta te est sermo valde
in ore tuo & in corde tuo vt facias illud.
Cōsidera q̄ hodie proposuerī in cōspectu
tuo vitā & bonū. & econtrario mortē & ma
lū vt diligas dñm deū tuū & ambules ī
vijs eius & custodias mādata illius & ce
rimonias atq; iudicia. & viuas: atq; multi
plicet te bñdicatq; tibi in terra ad quā
ingredieris possidendam. Si aūt auer
sum fuerit cor tuū & audire noluerīs atq;
errore deceptꝰ adoraueris deos alienos
& fuerīs eis: p̄dico tibi hodie q̄ pereas
& quo tpe moreris in terra ad quā iorda
ne trāsmisso ingredierīs possidēdā. Testes
īuoco hodie celū & trā q̄ proposuerī vobi
tā & bonū: bñdictiōes & maledictōes. Eli
ge ḡ vitā vt & tu viuas & semē tuū. & di
ligas dñm deū tuū atq; obedias voci eiꝰ
& illi adhereas. Ipse est enī vita tua & lō
gitudo dierū tuoꝝ. vt habites in terra
p̄ q̄ iurauit dñs p̄ribꝫ tuis abraā ysaac &
iacob vt daret eam illis. XXXI

Abijt itaq; moyses & locutus est
hec verba hec ad vniūsum israel:
& dixit ad eos: Centū vigīti an
noꝝ sum hodie: nō possum vltra egredi &
ingredi. p̄sertim cū & dñs dixerit mihi.
nō trāsibis iordanē istū. Dñs ḡ deus tu
us trāsibit ante te. Ipse delebit oēs gē
tes has in cōspectu tuo. & possidebis eas
Et iosue iste trāsibit ante te: sicut locu
tus est dñs. Facietq; dñs eis sic̄ fecit se
on & og regibꝫ āmoreoꝝ & terre eoꝝ: de
lebitq; eos. Cum ḡ & vos tradiderit vob
similiter facietis eis sic̄ p̄cepi vob. Viri
liter agite & cōfortamini. Nolite timere
nec paueatis ad cōspectū eoꝝ. q; dñs de
tuus ipse est ductor tuus. & nō dimittet
nec derelinquet te. Vocauitq; moyses
iosue. & dixit ei cora omni isrl: Cōforta
re & esto robustus. Tu enīz introduces
pl'm istū in terraz quā daturū se p̄ribꝫ
eoꝝ iurauit dñs. & tu eaz diuides sorte.
Et dñs qui ductor est vester. ipse erit te
cū: non dimittet nec derelinq̄t te. Noli
timere nec paueas. Scripsit itaq; moy
ses legē hanc & tradidit eam sacēdotib;
filijs leui qui portabāt arcā federis dñi.
& cūctis senioribꝫ israel. Precepitq; eis
dicens: Post septē annos anno remis
siōis in solennitate tabernaculoꝝ quemē
tibꝫ cunctis ex isrl vt appareant in cōspe
ctu domini dei tui in loco quez elegerit
dñs. leges & ba legis huius coram omni
israel: audiētibꝫ eis & in vnū oī pl'o con
gregato tam viris q̄ mulieribꝫ. parvu
lis & aduenis qui sunt intra portas tu
as vt audiētes discant. & timeant dñm
deū vrm. & custodiāt. impleantq; oīa
sermones legis huius. Filij ūz eoꝝ qui
nūc ignorāt vt audire possint & timeant
dñm deū suū cunctis diebꝫ quibꝫ vi
tur in terra: ad quam vos iordane trās
misso pgitis obtinēdam. Et ait dñs ad
moysen: Ecce prope sunt dies moꝝ tue
Voca iosue. & state in tabernaculo testi
monij vt p̄cipiā ei. Abierūt ḡ moyses &
iosue & steterūt in tabernaculo testimo
nij apparuitq; dñs ibi in columna nub
que stetit in introitu tabernaculi: dixit
q; dominꝰ ad moysen: Ecce tu dormies
cū p̄ribꝫ tuis. & pl's iste surgēs forni
cabit post deos alienos in terra ad quaz
ingredietur vt habitet in ea ibi derelin
quet me. & irritū faciet fedus q̄ pepigi
cum eo. Et irascetur furor meus cōtra
eum in die illo. & derelinquam euz & ab
scondam faciem meam ab eo. & erit in
deuorationem. Inuenient eum omnia
mala & afflictiōes. ita vt dicat in illo die
Vere quia non est deus mecum: inue
runt me hec mala. Ego autez absconda
& celabo faciem meam in die illo propt
omnia mala que fecit: quia secutus est
deos alienos. Nunc itaq; scribite vobis
canticum istud & docete filios israel vt
memoriter teneant & ore ꝺcantent. & sit
mihi carmē istud p testimōio inf filios
isrl. Introducā enī eū in terrā p̄ q̄ iura
ui p̄ribꝫ eiꝰ lacte & melle manātē. Cūq;
comederit & saturati crassiq; fuerit. con
uertent ad deos alienos & seruient eis:
& detrahēteq; mihi & irritū faciēt pactū me
um. Postq; inuenerit eū mala multa &
afflictiones: respondebit ei cāticū istud pro

testimonio qđ nulla delebit obliuio ex ore semis tui. Scio enī cogitatiões eiꝰ que facturꝰ sit hodie antequ introducaz eum in terrā quā ei pollicit⁹ sum. Scripsit qz moyses canticum. ⁊ docuit filios isrł. Precepitqz dominꝰ iosue filio nun ⁊ ait: Cōfortare: ⁊ esto robustꝰ. Tu enīz introduces filios isrł in terrā quaz pollicitus sum. ⁊ ego ero tecum. Postqz ꝯ scripsit moyses vba legis huius in volumine atqz compleuit: pcepit leuitis q̄ portabāt arcam federis dñi dicēs: Tollite libz istū ⁊ ponite eum in latere arce federis dñi dei vri: vt sit ibi ꝺ te in testimoniū. Ego enī scio ꝓtentiõem tuam ⁊ ceruicem tuā durissimā. Adhuc viuē te me ⁊ ingrediēte vobiscuz semp ꝓtentiose egistis ꝺ dñm: q̄ntomagis cū moz tuus fuero: Congregate ad me oēs maiores natu p̄tribꝫ vras atqz doctores. ⁊ loqr audiētibꝫ eis fmones istos. ⁊ iuocabo ꝺ eos celū ⁊ terram. Noui enī q ꝓ mortem meā inique agetis ⁊ declinabitis cito de via quā precepi vob. ⁊ occurrent vobis mala in extremo tpe qñ fecerit malū in ꝓspectu dñi vt irritet eum per opa manuū vrāz. Locutꝰ est ḡ moyses audiēte vniuerso cetu isrł vba carmis hui⁹. ⁊ ad finē vsqz compleuit.

Audite celi que loqr: audiat terra vba oris mei. Concrescat in pluuiā doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meum. Quasi imber sup herbaz ⁊ q̄si stille sup gramina: qz nomē domini iuocabo. Date magnificentiā deo nr̄o: dei pfecta sunt opa. et oēs vie eius iudicia. Deꝰ fidelis ⁊ absqz vlla iniq̄tate: iustus ⁊ rectꝰ. Peccauerūt ei: ⁊ non filij eius in sordibꝫ. Generatio prua atqz peruersa: hec cine reddis dño pplo stulte ⁊ insipiēs? Nūquid nō ipse est pr̄ tuus qui possedit te. ⁊ fecit ⁊ creauit te? Memēto dierꝫ antiq̄z: cogita generationes singulas. Interroga pr̄em tuū ⁊ annūciabit tibi: maiores tuos ⁊ dicēt tibi Quādo diuidebat altissimus gentes: q̄si separabat filios adam: ꝓstituit terminos pplorꝫ iuxta numerū filiorꝫ israel:

Pars autē dñi pplus eius. iacob funiculus hereditatis eius. Inuenit euz in terra deserta: in loco horroris ⁊ vaste solitudinis. Circūduxit euz ⁊ docuit: ⁊ custodiuit q̄si pupillā oculi sui. Sicut aq̄la puocans ad volādum pullos suos. ⁊ sup eos volitās expandit alas suas. ⁊ assumpsit eum atqz portauit in humeris suis. Dominꝰ solꝰ dux eius fuit: ⁊ nō erat cuz eo deus alienus. Cōstituit euz sup excelsam terram: vt comederet fructus agroꝝ. Vt sugeret mel de petra: oleumqz de saxo durissimo. Butyruz de armento ⁊ lac de ouibꝫ: cum adipe agnorꝝ ⁊ arietū filiorꝝ basan. Et hircos cuz medulla tritici: ⁊ sanguinem vue biberent meracissimū. Incrassat⁹ ē dilectus ⁊ recalcitrauit: incrassatꝰ impinguatus dilatatus. Dereliq̄t deū factorē suuz: ⁊ recessit a deo salutari suo. Prouocauerūt eum in dijs alienis: ⁊ in abominatiõibꝫ ad iracūdiā pcitauerūt. Immolauerūt demonijs ⁊ nō deo: dijs q̄s ignorabant. Noui recentesqz venerunt: q̄s nō coluerunt pr̄es eorꝝ. Deum qui te genuit dereliquisti: ⁊ oblitꝰ es domini creatoris tui. Videt dominꝰ ⁊ ad iracundiam concitatus est: quia prouocauerunt eum filij ⁊ filie. Et ait: abscondam faciem meam ab eis: ⁊ considerabo nouissima eorꝝ Generatio enim peruersa est: ⁊ infideles filij. Ipsi me prouocauerunt in eo qui non erat deus: ⁊ irritauerunt in vanitatibꝫ suis. Et ego puocabo eos in eo qui nō est pplus: ⁊ in gente stulta irritabo illos. Ignis succēsus ē i furore meo ⁊ ardebit vsqz ad īferni nouissima. Devorabitqz terrā cū germie suo: ⁊ mōtiū fundamenta cōburet. Congregabo super eos mala: ⁊ sagittas meas cōplebo ī eis Cōsumentꝰ fame: ⁊ devorabūt eos aues morsu amarissimo. Dentes bestiaꝝ immittā in eos: cū furore trahētiū sup terrā atq̄ ꝓpentiū. Foris vastabit eos gladius ⁊ intus pauor. iuuenē simul ac virginem lactentē cū hoīe sene. Et dixi: Vbi nam sunt: Cessare faciaz ex hoīb mēoriā eorꝝ. Sed ꝓpter iram inimicorꝝ distuli: ne forte

supbirent hostes eor. ⁊ dicerent: Manꝰ nra excelsa: ⁊ nō dns fec hec omia. Ges absq; pfilio est ⁊ sine prudētia. vtinā sa/perēt ⁊ intelligerēt ac nouissima ꝓuide/rent. Quō pseqbat vnus mille: ⁊ duo fugarēt decē milia: Nonne ideo q; deus suus vendidit eos: ⁊ dns pclusit illos: Nō.n. est deus nr vt dns eor: ⁊ inimici no stri sunt iudices. De vinea sodomoꝝ vi nea eor: ⁊ de suburbāis gomorre. Uua eor uua fellis: ⁊ botrus amarissimꝰ. Fel draconū vinū eor: ⁊ uenenū aspiduꝝ in sanabile. Nōne hec pdita sunt apud me ⁊ signata in thesauris meis: Mea est vl tio ⁊ ego retribuā eis in tempore. vt la/batur pes eor. Juxta est dies pditiōis ⁊ adesse festināt tempora. Judicabit do minus ppl'm suuꝫ: ⁊ in seruis suis mise rebit. Uidebit q; infirmata sit manus: et clausi q̄ꝫ dēfecerūt: reliquiq; psumpti sunt. Et dicēt: Ubi sunt dii eor in quib hēbāt fiduciā: De q̄ victimis comede bant adipes: ⁊ bibebant vinū libaminū Surgāt ⁊ opitulent vobis: ⁊ in necessi tate vos ptegāt. Uidete q; ego sim solꝰ: ⁊ non sit alius deus preter me. Ego oc/cidam ⁊ ego viuere faciā: pcutiaꝫ ⁊ ego sanabo: ⁊ nō est qui de manu mea possit eruere. Leuabo ad celū manū meā: ⁊ di/caꝫ: Uiuo ego in eternū. Si acuero vt fulgur gladiū meū. ⁊ arripuerit iudici/um manus mea. Reddā vltiōem hosti bus meis. ⁊ his qui oderūt me retribu am. Inebriabo sagittas meas sanguine ⁊ gladius meus deuorabit carnes. De cruore occisoꝝ: ⁊ de captiuitate nudati inimicoꝝ capitis. Laudate gētes ppl'm eius q; sanguinē seruoꝝ suoꝝ vlciscetur. Et vindictā retribuet in hostes eor: et ppitius erit terre ppl'i sui. Uenit g̃ moy ses ⁊ locutus est oīa verba cātici huius in auribꝰ ppl'i: ipse ⁊ iosue filius nun. Cō/pleuitq; oēs sermōes istos loquens ad vniuersum isrl'. ⁊ dixit ad eos: Ponite cordа vra in omnia verba mea que ego te stificor vobis hodie: vt mādetis ea filijs vestris custodire ⁊ facere. ⁊ implere vni uersa q̄ scripta sunt in volumine legis huius: q; nō incassum pcepta sunt vob sed vt singuli in eis viuerent. que faciē tes longo pseueretis tempe in terra ad quā iordane transmisso ingredimi possi dendā. Locutusq; ē dominꝰ ad moysen i eadem die dicens. Ascende in montem istū abarim id est trāsitū in montē nebo qui est in terra moab contra hiericho. ⁊ vide terram chanaan quā ego tradā fi/lijs israel obtinēdā. ⁊ morere in monte. Quē pscēdēs iungeris ppl'is tuis sicut mortuus est aaron frater tuus in mon te hor ⁊ appositus ppl'is suis. q; pua rica ti estis ꝰ me in medio filioꝝ isrl' ad aq̄s cōtradictionis in cades deserti sin. ⁊ non sanctificastis me inter filios israel. Eō tra videbis terrā. ⁊ nō ingredieris in eā quā ego dabo filijs israel. XXXIII

Hec est benedictio qua benedixit moyses homo dei filijs israel an te mortez suā. Et ait. Dominꝰ de sina venit. ⁊ de seir ortus est nobis. Apparuit de monte pharan. ⁊ cum eo sanctoꝝ milia. In dextera eius ignea lex dilexit populos. Omnes sancti in ma/nu illius sunt ⁊ qui appropinquant pe/dibꝰ eius. accipient de doctrina illi⁹. Le/gem precepit nobis moyses: hereditatē multitudinis iacob. Erit apud rectissi/mum rex: congregatis principibus ppli cū tribubꝰ israel. Uiuat ruben ⁊ nō mo/riat: ⁊ sit paruus in numero. Hec est be/nedictio Audi dominē vocem iude ⁊ ad ppl'm suū introduc eum. Manꝰ ei⁹ pugnabunt pro eo: ⁊ adiutor illius con tra adūsarios ei⁹ erit. Leui q̄ꝫ ait: Per/fectio tua ⁊ doctrina tua a viro sc̄o tuo quē pbasti in tēptatione: ⁊ iudicasti ad aq̄s ꝰdictionis. Qui dixit pri suo ⁊ mri sue. nescio vos. ⁊ fribꝰ suis ignoro illos ⁊ nescierunt filios suos. Hi custodierūt eloquiū tuū ⁊ pactū tuū seruauerūt iu dicia tua o iacob. ⁊ legem tuam o israel Ponēt thymiama in furore tuo ⁊ holo/locausta sup altare tuū. Benedic dne fortitudini eius: ⁊ opa manuū illius suscipe Percute dorsa inimicoꝝ eius: ⁊ q̄ oderūt eum non consurgant. Et beniamin ait:

Prologus

Amantissimus domini. habitabit cõfi/
dẽter in eo: qsi in thalamo tota die mora/
bit: & inter humeros illius requiescet. Joseph
qz ait: De bñdictione dñi terra eius: de
pomis celi & roze atqz abyssо subiacente
De pomis fructuũ solis ac lune: de vertice
antiquoꝝ mõtium: & pomis colliũ eterno
rum & de frugibꝫ terre: & de plenitudine
eius. Benedictio illius qui apparuit in
rubo veniat sup caput ioseph: & super
verticẽ nazarei inter frẽs suos. Quasi pri
mogeniti tauri pulcritudo eius: cornua
rhinocerotis cornua illius. In ipsis ven/
tilabit gẽtes vsqz ad termios terre. Hę
sunt multitudines ephraim: & hec milia:
manasse. Et zabulõ ait. Letare zabulõ
in exitu tuo: & ysachar in tabernaculis tu
is: populos vocabũt ad mõtem: ibi immola/
bunt victimas iusticie. Qui inundatio/
nẽ maris qsi lac sugẽt: & thesauros absco
ditos arenaꝝ. Et gad ait: Bñdict' in la/
titudine gad. Quasi leo requieuit: cepe
ritqz brachiũ & verticez. Et vidit principa/
tũ suũ qm in parte sua doctor esset reposi
tus. qui fuit cũ principibꝫ populi & fecit iusti
cias dñi. & iudiciũ suũ cũ israel. Dan qz
ait. Dan catulus leonis. fluet largiter
de basan. Et neptalim dixit: Neptalim
abundantia perfruet. & plenus erit bene/
dictiõibꝫ dñi. Mare & meridiez possidе/
bit. Aser qz ait: Bñdict' in filijs aser: Sit
placẽs in fribꝫ suis: & tingat in oleo pedẽ
suũ. Ferrũ & es calciamẽtũ ei'. Sic dies
iuuẽtutis tue: ita & senectus tua. Nõ est
alius vt deus rectissimi. Ascensor celi au/
xiliator tuus. Magnificẽtia eius discurrit
nubes: habitaculum ei' sursũ. & subter brachia
sempiterna. Eiciet a facie tua inimicũ di/
cetqz exterere. Habitabit israel confidẽter & so/
lus. Oculus iacob in terra frumenti & vini
celiqz caligabunt roze. Beatus tu israel
Quis similis tui. populus qui saluaris in dño
Scutũ auxilij tui: & gladius glorie tue. Ne
gabũt te inimici tui. & tu eorum colla calcabis

Ascendit ꝯ moy XXXIIII
ses de cãpestribꝫ moab sup mon
tem nebo in verticẽ phasga contra
hiericho ostenditqz ei dñs oẽm terraz ga
laad vsqz dan. & vniuersuz neptalim ter
ramqz ephraim & manasse & oẽm terraz
iuda vsqz ad mare nouissimũ. & australẽ
plagam & latitudinem campi hiericho ci/
uitatis palmaꝝ vsqz segor dixitqz dñs ad
eum: Hec est terra pro qua iuraui abraam
ysaac & iacob dicens: Semini tuo dabo
eã. Vidisti eã oculis tuis & nõ trãsibis
ad illã. Mortuusqz est ibi moyses famulus
dñi in terra moab iubente dño. & sepeli/
uit euz in valle terre moab cõtra phogor. et
nõ cognouit homo sepulcrũ eius vsqz in pre/
sentem diẽ. Moyses cẽtum & viginti an
noꝝ erat qñ mortuus est. Nõ caligauit
oculus eius: nec dentes illius moti sunt
Fleuerũtqz eum filij israel in campestribꝫ
moab triginta diebꝫ & cõpleti sunt dies
planctus lugẽtium moysen. Josue vero
filius nun replet' est spũ sapie. qz moy/
ses posuit sup euz manus suas. Et obe/
dierũt ei filij israel: fecerũtqz sicut pre/
cepit dñs moysi. Et nõ surrexit ppheta vl
tra in israel sicut moyses quez nosset do
minus facie ad faciẽ in oibꝫ signis atqz
portentis q̃ misit per eũ vt faceret in ter/
ra egypti pharaoni & oibꝫ famulis eius vni
uersoqz terre illius. & cũctã manum po
tentã magnaqz mirabilia q̃ fecit moy/
ses coram vniuerso israel.

Explicit Deuteronomiũ. Incipit plogꝰ
bti Hieronymi pbiteri in librũ Josue.

Candez finito pentateuco moy
si velut grandi fenore literati
ad iesum filiũ naue manum
mittim' quẽ hebrei iosue bẽ/
nun. i. iosue filiũ nun vocãt. & ad iudi/
um libꝝ quẽ sopthim appellãt: ad ruth
qz & hester qs eisdẽ noibꝫ effert. Vone/
musqz lectorẽ vt filuã hebraicoꝝ nomi/
& distinctiões p membra diuisas. diligẽs
scriptura obseruet: ne & noster labor & illi
us studiuz pereat. Et vt in primis qd sepe
testatus suz sciat me nõ in replexionẽ
veteꝝ noua cudere fic amici mei crimi/
nant: sed p virili portione offerre ligue
mee hoibꝫ qs tamen nõa delectant: vt p
grecoꝝ hexaplis que & sumptu et labore

maxīmo indigent. editionem nostram habeāt. Et si cubi i antiq̄ volumīū lectione dubitarint: hec illis p̄ferentes inueniāt q̄ requirūt: Maxime cum ap̄ latinos tot sint exemplaria q̄t codices. ⁊ vnusquisq̄ p̄o arbitrio suo vel addiderit vel subtraxerit q̄ ei visum est. et vtiq̄ non possit verum esse q̄ dissonat Tū cessq̄ arcuato vulnere ꝯ nos īsurgere scorpi⁹ ⁊ scīm op⁹ venenata carpere lingua desistat: vel suscipiēs si placet: vel cōtēnens si displicet: memineritq̄ illorū versuū: Os tuū abundauit malicia: ⁊ lingua tua p̄cinnabat dolos. Sedēs adūsus frēm tuū loq̄baris: ⁊ aduersus filiū matris tue ponebas scādalū: hec feciſti: ⁊ tacui. Existimasti iique q̄ ero tui sīlis arguam te ⁊ statuam illa p̄tra faciē tuā Que enī audiētis vel legentis vtilitas est nos laudando sudare. ⁊ alios detrahendo laudare: dolere iudeos q̄ calūniandi eis ⁊ irridendi christianos sit oblata occasio. ⁊ ecclesie homīes id despicere imo lacerare vñ aduersarij torqueant? Q̄ si vetus eis tm̄ interp̄tatio placet q̄ mihi non displicet. ⁊ nihil extra recipiendū putant. cur ea que sub asteriscis ⁊ obelis vel addita sunt vel amputata. legunt ⁊ negligūt? Quare danielē iuxta theodotiōis traditionē ecclesie susceperūt? Cur origenem mirant? ⁊ eusebiū pamphili: cūctas editiones simīr disserētes? Aut q̄ fuit stulticia: postq̄ vera dixerint. pferre que falsa sunt? Vnde aūt in nouo testamēto p̄bare poterunt assumpta testimonia q̄ in libris veteribꝫ nō habent? Hec dicimus. ne oīno calūniātibꝫ tacere videamūr. Ceterū post sancte paule dormitionē cuius vita virtutis exemplum est. ⁊ hos libros q̄s eusto chio virgini christi negare nō potui. decreuim⁹ dum spūs hos regit art⁹. p̄lixe tas explanationi incūbere. ⁊ omissus iā diu opus quasi quodaq̄ postliminio repetere: p̄sertim cum ⁊ āmirabilis sanctusq̄ vir pāmachius hoc idem litteris flagitet. ⁊ nos ad patriā festinantes mortiferos syrenarum cantus surda de beamus aure transire.

Explicit p̄log⁹. Incipit argumentū

Iesus filius naue. typum dominī nō solum in gestis. verbetiā in nomine gerens: transit iordanē. hostiū regna subuertit. diuidit terram victori p̄lo. ⁊ per singulas vrbes viculos. montes. flumina. torrentes atq̄ p̄finia ecclesie celestis q̄ hierl'm spiritalia regna describit.

Explicit argumētum. Incipit liber Josue. Capitulum I

Et factum est post mortem moysi serui domini. vt loq̄retur dominus ad iosue filiū nun ministrum moysi. ⁊ diceret ei: Moyses seruus meus mortuus est. Surge ⁊ trāsi iordanē istum tu ⁊ oīs p̄ls tecū: in terram quam ego dabo filijs israel. Oēm locū quē calcauerit vestigiū pedis vestri vobis tradā: sicut locutus sum moysi. A deserto ⁊ libano vsq̄ ad fluuiū magnū eufratem oīs terra ethei vsq̄ ad mare magnū cōtra solis occasum erit terminus vester. Nullus poterit vobis resistere cūctis diebꝫ vite tue. Sicut fui cum moyse. ita ero tecū: non dimittam nec derelinquā te. Cōfortare. ⁊ esto robustus Tu enim sorte diuides p̄lo huic terram pro qua iurauī p̄tribꝫ tuis vt traderem eam illis. Cōfortare igit̄ ⁊ esto robust⁹ valde vt custodias ⁊ facias omnem legē quā p̄cepit tibi moyses seruus meus Ne declines ab ea ad dexteram vel ad sinistrā. vt intelligas cūcta que agis. Nō recedat volumē legis huius ab ore tuo sed meditaberis i eo diebꝫ ac noctibꝫ vt custodias ⁊ facias oīa que scripta sunt in eo. Tūc diriges viam tuam. ⁊ intelliges eam. Ecce p̄cipio tibi: ꝯfortare et esto robust⁹. Noli metuere ⁊ noli timere: qm̄ tecum est dominus deꝰ tuus in omnibꝫ ad quecunq̄ perrexeris. Precepitq̄ iosue p̄cipibꝫ p̄li dicēs. Transi

ite per medium castroꝝ. ⁊ imperate po/
pulo ac dicite: Præparate vobis cibaria:
qm̃ post diem tertiũ trãsibitis iordanez
⁊ intrabitis ad possidendã terrã quã do
minus deus nr̃ daturus est nob. Rube/
nitis q̃z ⁊ gaditis ⁊ dimidie tribui ma
nasse ait: Memẽtote sermonis quẽ præ
cepit vobis moyses famulus dñi dicẽs
Dñs deus vester dedit vobis requiem
⁊ oẽm terram. Uxores vre ⁊ filij vri ac
iumenta manebunt in terra quã tradi
dit vobis moyses trãs iordanẽ. Vos ãt
trãsite armati ante fratres vros oẽs
fortes manu ⁊ pugnate p eis. donec det
requiẽ dñs fratrib vris sicut ⁊ vob de/
dit. ⁊ possideant ipsi q̃z terrã quã dñs de
us vester dat? est eis: ⁊ sic reuertimi/
ni in terram possessiõis vre. ⁊ hitabitis
in ea quã vobis dedit moyses famulus
dñi trans iordanez contra solis ortum.
Responderũtq; ad iosue. atq; dixerunt
Oia que pcepisti nobis faciemus. ⁊ q̃/
cunq; miseris ibimus. Sicut obediui/
mus in cunctis moysi. ita obediemus ⁊
tibi: tm̃ sit dñs deus tecum sicut fuit
cum moyse. Qui ꝺdixerit ori tuo ⁊ nõ
obedierit cunctis ꝑmonib q̃s pcepis ei
moriat. Tu tm̃ ꝺfortare. ⁊ viriliter age. II

Misit igitur iosue filius nun de
sethim duos viros exploratoꝝ
⁊ ꝺsiderate terrã vrbẽq; hiericho. Qui
pgentes ingressi sunt domuz mulieris
meretricis noie raab. ⁊ quieuerũt apud
eam. Nunciatũq; est regi hiericho. ⁊ di/
ctũ: Ecce viri ingressi sunt huc per no/
ctem de filijs israel. vt explorẽt terram.
Misitq; rex hiericho ad raab meretricẽ
dicẽs: Educ viros qui venerũt ad te. ⁊
ingressi sunt domũ tuaz. Exploratores
quippe sũt. ⁊ oẽz terrã ꝺsiderare venerũt
Tollensq; mulier viros. abscõdit. ⁊ ait:
Fateor venerũt ad me. sed nesciebaz vñ
essent. Cumq; porta clauderet in tene/
bris. ⁊ illi pariter exierũt: nescio q̃ abie/
rũt: Persequimini cito ⁊ comprehẽdetis
eos. Ipsa autẽ fecit ascendere viros in
solariũ domus sue: operuitq; eos stipu/
la lini que ibi erat. Illi aũt qui missi fue
rant. secuti sunt eos p viam que ducit
ad vadum iordanis: illisq; egressis stati
porta clausa est. Nec dũ obdormierant
qui latebant. ⁊ ecce mulier ascendit ad
eos. ⁊ ait: Noui q̃ dñs tradiderit vobis
terrã. Etenim irruit in nos terror vester
⁊ elanguerũt oẽs habitatores terre. Au
diuim? q̃ siccauerit dñs aq̃s maris ru/
bri ad vrm introitũ quãdo egressi estis
ex egypto. ⁊ q̃ feceritis duob amorreoꝝ
regib qui erãt trãs iordanez. seon ⁊ og
quos interfecistis. Et hec audiẽtes per/
timuim? ⁊ elanguit cor nr̃m nec remã
sit in nobis spũs ad introitũ vrm. Do/
minus enim de? vr ipse ẽ deus in celo sur
sum ⁊ in terra deorsuz. Nũc g̃ iurate mi
hi per dñm vt quõ ego mĩam feci vobi/
scũ: ita ⁊ vos faciatis cũ domo pris mei
detisq; mihi verũ signũ vt saluetis pẽz
meũ ⁊ mr̃em. fratres ac sorores meas ⁊
omnia que illoꝝ sunt. ⁊ eruatis aĩas no
stras a morte. Qui rñderũt ei: Ĩa nr̃a
sit p vobis in morte: si tũ non ꝑdideris
nos. Cumq; tradiderit nobis dñs terrã
faciemus in te misericordiã ⁊ vitatẽ. De
misit ergo eos p funẽ de fenestra. Do/
mus enim eius hærebat muro. Dixitq; ad
eos: Ad mõtana cõscendite. ne forte oc
currãt vob reuertẽtes: ibiq; latitate tri/
bus diebz. donec redeãt. ⁊ sic ibitis p vi/
am vram. Qui direrũt ad eam: Inno
xij erim? a iuramento ꝟ quo adiurasti
nos. si ingrediẽtib nobis terrã. signuz
nõ fuerit funiculus iste coccineus. ⁊ li/
gaueris eũ in fenestra p quam demisisti
nos. ⁊ pẽz tuũ ac mr̃em frẽsq; ⁊ omnẽ
cogtionem tuã ꝺgregaueris in domum
tuã. Qui ostiũ domus tue egressus fue
rit: reus sibi erit: sanguis ipsius erit in
caput eius ⁊ nos erimus alieni: Cũcto
rũ aũt sanguis qui tecũ in domo fuerit
redundabit i caput nr̃m: si eos aliquis
tetigerit. Si nos prodere volueris et
sermonem istũ proferre in mediũ. eri/
mus mundi ab hoc iuramẽto quo adiu
rasti nos. Et illa respondit: Sicut locu
ti estis. ita fiat. Dimittensq; eos vt per

gerent appendit funiculū coccineum in feneſtra. Illi vero ambulantes pueneſrunt ad mōtana. ⁊ māſerunt ibi tres dies donec reuerterētur qui fuerāt ꝓſecuti. Querētes enim per oēm viā nō reppererūt eos. Quibꝫ rebus ingreſſis. reuerſi ſunt. ⁊ deſcendert exploratores de monte. ⁊ traſmiſſo iordane venerūt ad ioſue filium nun. narrauerūtqꝫ ei oīa q̄ acciderant ſibi. atqꝫ dixerunt: Tradidit dominus oēm terrā hāc in manus nr̄as ⁊ timore proſtrati ſunt cuncti habitatores eius. IIII

Igitur ioſue de nocte cōſurgēs mouit caſtra. egrediēteſqꝫ de ſethim. venerūt ad iordanem ipe ⁊ omnes filij iſrl. ⁊ morati ſūt ibi ꝑ tres dies. Quibꝫ euolutis trāſierūt pcones per caſtroꝝ mediū. ⁊ clamare ceperunt. Quando videritis arcaꝫ federis domini dei veſtri ⁊ ſacerdotes ſtirpis leuitice portantes eam: vos q̄ꝫ ꝓſurgite ⁊ ſequimini pcedētes: ſitqꝫ inter vos ⁊ arcā ſpatium cubitoꝝ duū miliū. vt ꝓcul magꝫ videre poſſitis. ⁊ noſſe per quā viam ingrediamini. qꝫ prius non ambulaſtis ꝑ eam. ⁊ cauete ne appropinquetis ad arcam. Dixitqꝫ ioſue ad populuꝫ: Sanctificamini: cras enī faciet dñs int̄ vos mirabilia. Et ait ad ſacerdotes. Tollite arcam federis. ⁊ pcedite ppl'm. Qui iuſſa complentes tulerūt. ⁊ ambulauerunt ante eos. Dixitqꝫ dom̄ ad ioſue. Hodie incipiā exaltare te coꝝā omni iſrael vt ſciāt q̄ ſicut cū moyſe fui. ita ⁊ tecuꝫ ſim. Tu aūt pcipe ſacdotib̄ qui portāt arcam federis. ⁊ dic eis: Cū ingreſſi fueritis ptez aque iordanis: ſtate in ea. Dixitqꝫ ioſue ad filios iſrael: Accedite huc ⁊ audite verbum dñi dei vr̄i: Et rurſum in hō inquit ſcietis q̄ dñs deus viuens in medio vr̄i eſt. ⁊ diſpdet in ꝓſpectu veſtro chananeū ⁊ ethēū. eueū ⁊ phereꝫeū gergeſeum q̄ꝫ ⁊ iebuſeū ⁊ āmoreuꝫ. Ecce arca federis dñi oīs terre añcedet vos per iordanē. Parate duodecī viros de duodecim tribub̄ iſrl: ſingulos per ſingulas trib̄. Et cū poſuerint veſtigia pedum ſuoꝝ ſacerdotes qui portant arcaꝫ federis dñi dei vniuſe terre in aquis iordanis. aque q̄ inferiores ſunt decurrēt atqꝫ deficient: que autē deſup veniūt. in vna mole ꝓſiſtent. Igitur egreſſus eſt ppl's de tabernaculis ſuis vt trāſirent iordanē. ⁊ ſacerdotes qui portabāt arcam federis pgebāt ante eū. Ingreſſiſqꝫ eis iordanem ⁊ pedib̄ eoꝝ in pte aque tinctis: iordanis autez ripas aluei ſui tpe meſſis impleuerat: ſteterūt aque deſcendentes in loco vno. ⁊ ad inſtar montis intumeſcentes apparebāt ꝓcul ab vrbe que vocat edom vſqꝫ ad locum sarthan que aūt inferiores erant in mare ſolitudinis q̄ nūc vocat mortuū deſcenderāt vſqꝫ q̄ oīno deficerēt. Populus aūt incedebat ꝓtra iordanē. ⁊ ſacerdotes qui portabāt arcā federis dñi ſtabāt ſup ſiccaꝫ humū in medio iordanis accincti. oīſqꝫ ppl's ꝑ rentē alueum tranſibat. IIII

Quibꝫ tranſgreſſis dixit dñs ad ioſue: Elige duodeciꝫ viros ſingulos per ſingulas trib̄. ⁊ precipe eis vt tollāt de medio iordanis alueo vbi ſteterūt pedes ſacerdotū. duodeciꝫ duriſſimos lapides: q̄s ponetis in loco caſtroꝝ vbi fixeritis hac nocte tentoria Elocauitqꝫ ioſue duodeciꝫ viros q̄s elegerat de filijs iſrael ſingulos de ſingul' tribub̄. ⁊ ait ad eos: Ite ante arcā dñi dei vr̄i ad iordanis mediū. ⁊ portate in vr̄e ſinguli ſingl'os lapides in hūeris vr̄is iuxta numerum filioꝝ iſrl' vt ſit ſignū inter vos. Et quando interrogauerint vos filij vr̄i cras dicētes: quid ſibi volunt iſti lapides. rñdebitis eis. Deſecerūt aq̄ iordanis añ arcā federis dñi cū tranſiret eū. idcirco poſiti ſūt lapides iſti in monimētū filioꝝ iſrl' vſqꝫ in eternū. Fecerūt ergo filij iſrl' ſic̄ precepit eis ioſue. portantes de medio iordanis alueo duodecim lapides vt dñs ei imperarat iuxta numerū filioꝝ iſrl' vſqꝫ in locum in quo caſtrametati ſunt. ibiqꝫ poſuerunt eos. Alios q̄ꝫ duodecim lapides poſuit ioſue in medio iordanis alueo vbi ſtetere runt ſacerdotes qui portabāt arcam fe-

ris domini. ⁊ sunt ibi vsq; in p̃sentem diē. Sacerdotes aũt qui portabãt arcã stabant in iordanis medio. donec omia cõplerent q̃ iosue vt loq̃retur ad pplm̃ præcepat dñs ⁊ dixerat ei moyses. Festi nauitq; ppl's ⁊ trãsijt. Cunq; trasissent oẽs. trasiuit ⁊ arca dñi: sacerdotes q̃z p̃gebãt ante pplm̃. Filij q̃z ruben ⁊ gad et dimidia tribs manasse armati p̃cedebãt frẽs suos filios israel: sicut eis p̃cepat moyses. ⁊ q̃draginta pugnatoꝝ milia p turmas ⁊ cuneos incedebant per plana atq; cãpestria vbis hiericho. In die illo magnificauit dñs iosue coram omni israel: vt timerẽt eũ sicut timuerãt moysen dum adhuc viueret. Dixitq; ad eũ Præcipe sacerdotibꝫ qui portant arcam federis dñi vt ascẽdãt de iordane. Qui præcepit eis dicẽs: Ascendite de iordane Cunq; ascendissent portãtes arcã federis dñi ⁊ siccam humũ calcare cepissent reuerse sunt aque in alueũ suum: ⁊ fluebant sicut ante ꝓsueuerant. Populus aũt ascendit de iordane decimo die mẽsis primi. ⁊ castranetati sunt in galgalis cõtra orientalẽ plagã vbi hiericho. Duodecim q̃z lapides q̃s de iordanis alueo sumpserant: posuit iosue in galgalis: ⁊ dixit ad filios israel: Quãdo interrogauerint filij vri cras pres suos. ⁊ dixerint eis: quid sibi volũt lapides isti: docebitis eos atq; dicetis. Per arentẽ alueũ trãsiuit israel iordanẽ istuz. siccãte dño deo nro aqs eius in ꝓspectu nro donec trãsirem⁹ sicut fecerat prius in mari rubro q̃ siccauit donec transiremus. ⁊ discãt oes terre pli fortissimã dei manũ: vt ⁊ vos timeatis deum vrm oi tpe. V

Postq; audierũt omes reges amorreoꝝ qui hitabãt trans iordanẽ ad occidentalẽ plagam ⁊ cuncti reges chanaan qui p̃pinq; possidebant magni maris loca. q̃ siccasset dominus fluẽta iordanis coram filijs israel donec trãsirent. dissolutuz est coꝝ eoꝝ et non remãsit in eis spũs. timẽtiũ introitum filioꝝ israel. Eo tpe ait dñs ad iosue: Fac tibi cultros lapideos. ⁊ circũcide secundo filios israel. Fecit q̃z q̃ iusserat dñs ⁊ circũcidit filios israel in colle p̃putioꝝ. Hec aũt causa est secunde circũcisionis: Omis ppl's qui egressus ẽ de egypto generis masculini vniũsi bellatores viri mortui sunt in deserto p̃ lõgissimos vie circũitus qui oẽs circũcisi erãt: ppls aũt qui natus est in deserto per q̃draginta annos itineris latissime solitudinis incircũcisus fuit donec ꝓsumerent qui nõ audierũt vocẽ domini. ⁊ quibꝫ ante iurauerat vt oñderet eis terram lacte ⁊ melle manãtem. Hoꝝ filij in locuz successerũt patrũ. ⁊ circũcisi sunt a iosue. q̃ sicut nati fuerant in præputio erãt: nec eos in via aliquis circũciderat. Postq; aũt oẽs circũcisi sunt: mãserunt in eodem castroꝝ loco. donec sanarent. Dixit q̃z dñs ad iosue: Hodie abstuli opprobriũ egypti a vob̃. Vocatũq; est nomẽ loci illius galgala vsq; in p̃sentem diem. Mãserũtq; filij israel in galgalis: ⁊ fecerũt phase q̃rtadecia die mẽsis ad vespꝝ in cãpestribꝫ hiericho ⁊ comederũt de frugibꝫ terre die altero ⁊ azymos panes et polentã eiusdem anni. Defecitq; mãna postq; comederunt de frugibꝫ terre: nec vsi sunt vltra cibo illo filij israel. sed comederũt de frugibꝫ p̃tis anni terre chanaan. Cũ aut̃ esset iosue i agro vbis hiericho. leuauit oculos. ⁊ vidit virũ stãtez cõtra se euaginatũ tenentẽ gladiũ: pgressitq; ad eũ ⁊ ait: Noster es. an adũsariorũ: Qui rndit: Neq; q̃. sed sum p̃ceps exercitus dñi. ⁊ nunc venio. Cecidit iosue p̃nus in terrã. ⁊ adorans ait: Quid dñs meus loquit ad suuz: Solue inquit calciamẽtum tuũ de pedibꝫ tuis Locus enĩ in q̃ stas sanctus est. Fecitq; iosue vt sibi fuerat imp̃atũ. VI

Hiericho aũt clausa erat atq; munita timore filioꝝ israel. ⁊ nullus egredi audebat aut ingredi. Dixitq; dns ad iosue: Ecce dedi in manus tuas hiericho ⁊ regẽ eius: omnes fortes viros. Circũite vrbem cuncti bellatores semel p̃ diez. Hic facietis sex diebus. Septio aũt die sacerdotes tollẽt

septē buccinas: q̄p vsus est in iubileo. ⁊ precedēt arcā federis. Septiesq; circūibitis ciuitatē. ⁊ sacerdotes clangēt buccinis. Cunq; insonuerit vox tubæ lōgioris atq; pcisioris. ⁊ in auribꝰ vr̄is increpuerit cōclamabit oīs pp̄lus vociferatiōe maxima. ⁊ muri funditus corruēt ciuitatis ingredienturq; singuli p locū ꝓtra quē steterint. Clocauit ergo iosue filiꝰ nun sacerdotes. ⁊ dixit ad eos: Tollite arcaz federis. Et septē alij sacerdotes tollant septē iubileoꝝ buccinas. ⁊ incedāt ante arcā dn̄i. Ad pp̄lm q̄z ait: Ite ⁊ circūite ciuitatem armati p̄cedētes arcam dn̄i. Cunq; iosue verba finisset. ⁊ septem sacerdotes septē buccinis clāgerēt ante arcaz federis dn̄i: oīsq; pp̄lus p̄cederet armati exercitus. reliquū vulgus arcam seq̄bat̄ ac buccinis oīa ꝓcrepabāt. ℣ Preceperat aūt iosue pp̄lo dicēs: Nō clamabitis: nec audiet̄ vox vr̄a. neq; vll̄ⁿ sermo ex ore vr̄o egrediet̄ donec veniat dies in quo dicā vobis: Clamate ⁊ vociferamī Circūiuit g̃ arca dn̄i ciuitatē semel p diem. ⁊ reuersa in castra mansit ibi. Igit̄ iosue de nocte ꝓsurgente tulerunt sacerdotes arcam dn̄i: ⁊ septez ex eis septem buccinas q̄p in iubileo vsus est. p̄cedebāt̄q; arcā dn̄i ambulātes atq; clangentes. ⁊ armatus pp̄lus ibat ante eos. vulgus aut̄ reliquū seq̄bat̄ arcā. ⁊ buccinis ꝓsonabat. Circūierūtq; ciuitatē secūdo die semel. ⁊ reuersi sunt i castra. Sic fecerūt sex dieb. Die aūt septīo diluculo ꝓsurgentes: circūierunt vrbem: sicut dispositū erat septies. Cūq; septimo circūitu clāgerent buccinis sacerdotes. dixit iosue ad oēm isrl̄: Clociferamī. Tradidit enī vob dn̄s ciuitatē. Sitq; ciuitas hec anathema. ⁊ oīa q̄ in ea sunt domino. Sola raab meretrix viuat cum vniuersis q̄ cū ea in domo sunt. Abscōdit enī nūcios q̄s direxerim⁹. Vos aūt cauete ne de his que p̄cepta sunt vobis quippiā ꝓtingatis. ⁊ sitis p̄uaricatiōis rei: ⁊ oīa castra israel sub peccato sint atq; turbentur. Quicq̄d aut̄ auri aut argēti fuerit ⁊ vasoꝝ eneoꝝ ac ferri. dn̄o ꝓcretur repositu⁹ in thesauris eius. Igit̄ omni pp̄lo vociferāte ⁊ clāgentibꝰ tubis posq; in aures multitudis vox sonitus q; increpuit. muri ilico corruēt. ⁊ ascēdit vnusquisq; p locū qui ꝓtra se erat. Ceperūtq; ciuitatē. ⁊ interfecerūt omnia q̄ erant in ea a viro vsq; ad mulierē ab infante vsq; ad senem. Boues q̄q; ⁊ oues ⁊ asinos in ore gladij percusserūt. Duob⁹ aūt viris qui exploratores missi fuerant. dixit iosue: Ingredimini domū mulieris meretricis ⁊ p̄ducite eam ⁊ oīa q̄ illius sunt: sicut illi iurāmīto firmastis. Ingressiq; iuuenes eduxerunt raab ⁊ parētes eius: frēs q̄z ⁊ cunctā suppellectilē ac cogtionē illiⁿ. ⁊ extra castra israel manere fecerunt. Urbem aūt ⁊ oīa que inuenta sunt in ea. succendēt absq; auro ⁊ argēto ⁊ vasis eneis ac ferro. que in erariū dn̄i ꝓsecrunt. Raab vo meretricē ⁊ domū patris eius ⁊ omnia que hēbat fecit iosue viuere ⁊ hītauerit in medio isrl̄ vsq; in p̄sentez diē. eo q̄ abscondērit nuncios q̄s miserat vt explorarēt hiericho. In tpe illo imp̄catus est iosue dicēs: Maledictus vir cor̄ dn̄o: qui suscitauerit ⁊ edificauerit ciuitatez hiericho. In primogēito suo fundamēta illius iaciat. ⁊ in nouissimo liberoꝝ portas eius. Fuit ergo dn̄s cū iosue ⁊ nomē eiⁿ vulgatū est in oī terra. VII

Filij aūt isrl̄ p̄uaricati sunt mādatū. ⁊ vsurpauerūt de anathemate. Iratusq; est dn̄s ꝓtra filios israel. Cūq; mitteret iosue de hiericho viros ꝺ hay. q̄ est iuxta bethauen ad orientalē plagaz oppidi bethel. dixit eis: Ascendite ⁊ explorate terrā. Qui p̄cepta cōplentes explorauerūt hay. Et reuersi dixerūt ei: Nō ascendat omnis populus: sed duo vel tria milia virorum pergant. ⁊ deleant ciuitatez. Quare enim pp̄lus frustra vexabit̄ contra hostes pauciss̄imos: Ascēderūt g̃ tria milia pugnatoꝝ: Qui statim terga vertētes. p̄cussi sunt a viris vrb hay. ⁊ corruerūt ex eis

triginta ⁊ sex hoīes. ꝓsecutiq; sunt eos aduersarij de porta vsq; ad sabarim ⁊ ceciderunt per prona fugientes. ꝓcer timuitq; cor ppli ⁊ adinstar aque liquefactum est. Josue vero scidit vestimēta sua. ⁊ pnus cecidit in terrā coā arca domini vsq; ad vesperam: tam ipse q̄ oēs seniores isrl. Misertq; puluerē sup capita sua. ⁊ dixit iosue: Heu dñe deus. Quid voluisti traducere ppl'm istū iordanem fluuiuz vt traderes nos in manus amorrei ⁊ perderes? Vtinam vt cepim⁹ mansissemus trans iordanē. Oi domine deus quid dicā: videns israelē hostibus suis terga vtentem? Audiēt chananei ⁊ oēs habitatores terre. ⁊ pariter ꝯglobati circūdabunt nos: atq; delebūt nomen nēm de terra. Et quid facies magno nomini tuo? Dixitq; dñs ad iosue. Surge: cur iaces pnus in terra? Peccauit israel ⁊ puaricatus est pactū meū tuleruntq; de anathemate ⁊ furati sunt atq; mentiti. ⁊ absconderunt intervasa sua. Nec poterit israel stare ante hostes suos: eosq; fugiet. q⁹ pollut⁹ est anathemate. Non ero vltra vobiscū. donec oteratis euz qui hui⁹ sceleris re⁹ est. Surge sēcifica pl'm. ⁊ dic eis: Scificamī in crastinū. Hec enim dicit dñs deus isrl: Anathema in medio tui est isrl. Non poteris stare coā hostibus tuis donec deleat er te qui ꝯtaminat⁹ est scelere. Accedetisq; mane singuli per tribus vras. ⁊ quā cūcq; tribū sors inuenerit: accedz per cognationes suas. ⁊ cognatio per domusq; p viros. ⁊ quicunq; ille in hoc facinore fuerit deprehensus comburetur igni cū oi substātia sua: qm̄ puaricat⁹ ē pactū dñi. ⁊ fecit nephas in isrl. Surgens itaq; iosue mane: applicuit israel per tribus suas. ⁊ inuenta est tribus iuda: Que cū iurta familias suas esset obla ta: inuēta est familia çare. Illa q̄z p domos offerens reperit çabdi. cuius domum in singulos diuidēs viros. ꝛuenit achā filiū charmi. filij çabdi. filij çare de tribu iuda. Et ait iosue ad achan: Fili mi. da gliam dño deo isrl. ⁊ pfitere: atq; indica mihi quid feceris: ne abscondas: Respōditq; achan iosue ⁊ dixit ei: Vere ego peccaui domino deo isrl. ⁊ sic ⁊ sic feci. Vidi enī inter spolia palliū coccineum valde bonū ⁊ ducētos siclos argenti. regulāq; auream quinq̄ginta siclor⁹ ⁊ cōcupiscēs abstuli ⁊ absc̄odi in terra cōtra mediū tabernaculi mei argētūq; fossa humo operui. Misit ergo iosue ministros qui currētes ad tabnaculū illi⁹ reppererūt cūcta absc̄odita in eodē loco ⁊ argētū simil. Auferēteseq; de tētorio tulerunt ea ad iosue ⁊ ad oēs filios isrl. ꝓiecerūtq; ante dñm. Tollēs itaq; iosue achā filiū çare argētumq; ⁊ palliū ⁊ aureā regulā. filios q̄z ⁊ filias eius. boues ⁊ asinos ⁊ oues ipmq; tabnaculū ⁊ cuncta supellectilē ⁊ oīs isrl cum eo: duxerunt eos ad vallem achor. vbi dixit iosue: Quia turbasti nos: exturbet te dñs in die hac. Lapidauitq; euz oīs isrl. ⁊ cūcta que illius erāt igne cōsumpta sunt. Congregauerūtq; sup eū aceruū magnū lapidū: qui pmanet vsq; in pñtem diez Et auersus est furor dñi ab eis. Vocatumq; est nomen loci illius vallis achor vsq; hodie.

VIII

Dixit aūt dñs ad iosue. Ne time nec formides: Tolle tecuz oēm multitudinē pugnator⁹. ⁊ consurgens ascende in oppidū hay. Ecce tradidi in manū tuā regē eius ⁊ pplm vrbemq; ⁊ terrā. Facies q̄z vrbi hay ⁊ regi eius: sic feceris hiericho ⁊ regi illi⁹. Preda vo ⁊ oīa animātia diripietis vobis. Pone insidias vrbi post eam. Surrexitq; iosue. ⁊ oīs exercitus bellator⁹ cum eo: vt ascenderēt in hay. Et electa triginta milia viror⁹ fortiū misit nocte. ꝓcepitq; eis dicēs. Ponite insidias post ciuitatem. Nec lōgius recedatis: ⁊ eritis omnes parati. Ego aut̄e ⁊ reliq̄ multitudo que mecū est. ascēdem⁹ ex aduerso ꝓtra vrbē. Cumq; exierint ꝑ nos. sicut ante fecimus fugiemus: ⁊ terga vtem⁹ donec perseq̄ntes ab vrbe longius ꝓtrahātur. Putabunt enī nos fugere sicut prius. Nob̄ fugiētibus ⁊ illi⁹ pseq̄ntibus ꝓsurgetis

de insidijs & vastabitis ciuitatē tradetq; eam dñs deus vr in manus vras. Cumq; ceperit, succēdite eā. & sic oīa facietis vt iussi. Dimisitq; eos & perexerūt ad locū insidiar: sederūtq; inter bethel & hay ad occidētalem plagam vrb hay. Josue aūt nocte illa i medio māsit ppl̄i. Surgensq; diluculo recēsuit socios. & ascendit cū senioribz in frōte exercit? :vallat? auxilio pugnatoz. Cūq; veniissent & ascēdissent ex aduerso ciuitatis. steterūt ad septētrionalem vrb plagā: int̄ quā & eos. vallis erat media. Quinq; aūt milia viros elegerat & posuerat in insidijs inter bethauen & hay ex occidentali pte eiusdē ciuitatis. Dis vo reliqu? exercit? ad aquilonē acie dirigebat: ita vt nouissimi multitudis occidētalē plagā vrbis attingerēt. Abijt g̃ iosue nocte illa. & stetit in vallis medio. Qō cuz vidisset rex hay festinauit mane. & egressus est cum oī exercitu ciuitatis: direxitq; acie ō dēkt̄ū: ig̃rans q̄ post tergū laterent insidie. Josue vero & oīs israel cesserūt loco: simulātes metū & fugiētes p̄ solitudinis viā. At illi vociferātes parit̄ & se mutuo cohortātes persecuti sunt eos. Cūq; recessissent a ciuitate. & ne vnus quidē in vrbe hay & bethel remāsisset qui nō p̄seqūret̄ israel. sicut erupant apta oppida relinq̄ntes. dixit dñs ad iosue: Leua clypeuz qui in manu tua est ō vrbem hay: qm̄ tibi tradā eā. Cunq; eleuasset clypeum ex aduerso ciuitatis. insidie q̄ latebāt. surrexerūt ꝓfestim & pgētes ad ciuitatē ceperunt. & succēderunt eā. Viri aūt ciuitatis qui p̄seqūbātur iosue. respicientes & videtes fumū vrb ad celū vsq; ascendere: non potuerūt vltra huc illucq; diffugere. ꝑtim cum hi qui simulauerāt fugā. & tēdebāt ad solitudinē. ō p̄seqūntes fortissime restitissent. Videnſq; iosue & oīs israel q̄ capta esset ciuitas & fumus vrbis ascēderet. reūsus pcussit viros hay. Siquidē & illi qui ceperāt & succēderāt ciuitatē: egressi ex vrbe ꝓtra suos mediōs hostiū ferire cepert. Cū ergo ex vtraq; pte aduersarij cederētur ita vt null? de tāta mlt̄itudie saluaretur. regem q̄z vrbis hay apprehenderūt viuētem & obtulert iosue. Igit̄ oīb interfectis q̄ israelem ad dēkta tendētem fuerāt persecuti & in eodē loco gladio corruētibz. reūsi filij israel̄ percusserūt ciuitatē. Erāt aūtez qui in eodem die conciderāt a viro vsq; ad mulierē: duodecim milia hominū omēs vrbis hay. Josue vero nō ꝓtraxit manum quaz in sublime porexerat tenens clypeū: donec interficerent̄ oēs habitatores hay. Jumenta aūt & p̄daz ciuitatis diuisert sibi filij israel̄: sic ꝑcepat dñs min? iosue. Qui succēdit vrbem. & fecit eam tumulū sempit̄nū. Regez q̄z eius suspēdit in patibulo vsq; ad vesperaz et solis occasum. ꝑcepitq; iosue & depositū cadauer eius de cruce; piecerūtq; in ipso introitu ciuitatis ꝯgesto sup eo magno aceruo lapidū qui ꝑmanet vsq; in p̄sentem die. Tūc edificauit iosue altare dño deo israel in mōte hebal: sicut ꝑcepat moyses famul? dñi filijs israel. & scriptuz est in volumine legis moysi. altare de lapidibz impolitis q̄s ferrū non tetigit. & obtulit sup eo holocaustū dño: immolauitq; pacificas victimas. Et scripsit super lapides deuteronomiū legis moysi q̄ ille digesserat coram filijs israel. Dis aūt ppl̄us & oēs maiores natu. duces; ac iudices stabant ex vtraq; parte arce i conspectu sacerdotū qui portabāt arcaz federis domini: vt aduena. ita & indigena. Media pars eoz iuxta mōtem garizim. & media iuxta mōtem hebal sic precepat moyses famulus dñi. Et primuz quidez bñdixit ppl̄o israel: post hec legit oīa vba benedictiōis & maledictionis. & cuncta que scripta fuerāt in legis volumine. Nihil ex his q̄ moyses iusserat reliquit intactuz: sed vniuersa replicauit coram omni multitudine israel mulieribus ac paruulis & aduenis qui inter eos morabantur.

IX

Quibz auditis cuncti reges trās iordanē qui habitabāt in montanis & campestribz. in maritimis ac litore magni maris. hi q̄z q̄ habitabant

iuxta libanum et hetheus ⁊ ammorre⁹. cha
naneus. pherezeus ⁊ eueus ⁊ iebuseus
cōgregati sunt pariter: vt pugnent ꝓtra
iosue ⁊ isrl̄ vno aīo eadēq; sntia. At hi q̄
habitabant in gabaon. audientes cun/
cta que fecerat iosue hiericho ⁊ hay: cal/
lide cogitātes tulerūt sibi cibaria. saccos
veteres asinis imponētes. ⁊ vtres vina
rios scissos atq; ꝓsutos: calciamentaq;
pantiq̄ que ad indicium vetustatis pita
tis ꝓsuta erāt: induti veteribus vestimen
tis. panes q̄z quos portabāt ob viaticuz
duri erant ⁊ in frusta cōminuti. Perre/
rūtq; ad iosue qui tūc morabaf in ca
stris galgale. ⁊ dixerunt ei atq; simul oī
israeli: De terra longinq̄ venim⁹ pacem
vobiscum facere cupientes. Rīderūtq;
filij israel ad eos. atq; dixerūt: Ne forte
in terra q̄ nobis sorte debef habitetis. ⁊ nō
possim⁹ fedus inire vobiscū. At illi ad io
sue fui inquiūt tui sum⁹. Quib⁹ iosue
ait: Qui nā estis vos. aut vñ venistis?
Rīderunt. De terra longinq̄ valde ve/
nerūt serui tui in noīe dñi dei tui. Audi
uimus enī famā potētie eius. cūcta que
fecit in egypto ⁊ duob⁹ regib⁹ āmorreo/
rū qui fuerūt trās iordanē. seō regi ese/
bon ⁊ og regi basan qui erāt in astaroth
direruntq; nobis seniores ⁊ oēs habita/
res terre nre. Tollite in manib⁹ vris ci
baria ob lōgissimā viam. ⁊ occurrite eis
⁊ dicite: Serui vri sumus: fedus inite
nobiscū. En panes qñ egressi sumus de
domib⁹ nris vt veniremus ad vos cali/
dos sumpsim⁹: nūc sicci facti sunt: ⁊ ve/
tustate nimia cōminuti. Utres vini no
uos ipleuim⁹. nunc rupti sunt ⁊ soluti.
Uestes ⁊ calciamenta quib⁹ induim⁹ ⁊ q̄
habem⁹ in pedib⁹ ob lōgitudinē lōgioꝝ
vie trita sunt ⁊ pene ꝓsumpta. Suscepe/
rūt igit̄ de cibarijs eoꝝ. ⁊ os dñi non
interrogauerūt. Fecitq; iosue cū eis pacē
et inito federe pollicit⁹ est vt nō occiderē
tur. Principes q̄z multitudis iurauerūt
eis. Post dies aūt tres initi federis. au
dierūt q⁹ in vicino habitarēt. ⁊ inf eos
futuri essent. Mouerūtq; castra filij isra/
el. ⁊ venerūt in ciuitates eoꝝ die tertio:
quaꝝ hec vocabula sunt: gabaon ⁊ caphi
ra ⁊ beroth ⁊ cariathiarim. Et nō ꝓcus/
serunt eos eo q⁹ iurassent eis principes
multitudis in nomīe dñi dei isrl̄. Mur
murauit itaq; omne vulg⁹ ꝓtra ꝓncipes
isrl̄. Qui rīderūt eis: Iurauim⁹ eis in
nomīe domini dñi isrl̄. ⁊ idcirco nō possu
mus eos ꝓtingere. Sed hoc faciemus
eis: Reseruentf quidē vt viuāt ne ꝓtra
nos ira dñi ꝓcitef si pierauerimus: sed
sic viuāt vt in vsus vniuerse multitu/
dinis ligna cedāt. aq̄sq; cōportent. Qui
bus hec loquētib⁹ vocauit gabaonitas
iosue. ⁊ dixit eis: Cur nos decipere frau
de voluistis. vt diceretis ꝓcul valde ha
bitamus a vobis: cū in medio nrī sitis?
Itaq; sub maledictiōe eritis ⁊ nō defici
et de stirpe vra ligna cedens. aquasq; cō
portans in domū dei mei. Qui rīderūt
Nūciatū est nobis fuis tuis q⁹ ꝓmisisset
dñs deus tuus moysi fuo suo: vt trade
ret vob⁹ oēm terrā. ⁊ disperderet cunctos
hītatores eius. Timuimus igitf valde.
⁊ puidimus aīab⁹ nrīs vīo terrore cō/
pulsi. ⁊ hoc ꝓsiliū iniuimus. Nunc aūt in
manu tua sum⁹: q̄d tibi bonū ⁊ rectum
videf. fac nobis. Fecit ergo iosue vt di/
xerat ⁊ liberauit eos de manu filioꝝ isra
el vt non occiderentf. Decreuitq; in illo
die eos esse in mīsterio cūcti ppli ⁊ alta/
ris dñi. cedētes ligna ⁊ aquas cōportā/
tes: vsq; ꝓpis tps i loco quē dñs elegisset

Quē cū audisset adonisedech x
rex hierusalē q⁹ sez cepisset iosue
hay ⁊ subūtisset eā: sicut enī fe/
cerat hiericho ⁊ regi eius. sic fecit hay ⁊
regi illius. ⁊ q⁹ trāsfugissent gabaonite
ad isrl̄. ⁊ essent federati eoꝝ. timuit val/
de Urbs enī magna erat gabaon ⁊ vna
ciuitatū regalium. ⁊ maior oppido hay
oēsq; bellatores eius fortissimi. Misit g̃
adonisedech rex hierl̄m ad oham regez
hebrō ⁊ ad pharā regē hierimoth ad ia/
phie q̄z regem lachis ⁊ ad dabir regem
eglon. dicens: Ad me ascēdite ⁊ ferte ꝓsi
dium vt expugnemus gabaon: quare
transfugerit ad iosue ⁊ ad filios israel?
Cōgregati igit̄ ascēderūt quinq; reges

ammoꝛreoꝝ:rex hierusalez ⁊ rex hebꝛon
rex hierimoth.rex lachis.rex eglon. sil̃
cum exercitib⁹ suis.⁊ castrametati sunt
circa gabaon oppugnãtes eam. Habita
toꝛes autẽ gabaõ ꝛbis obsesse.miserũt
ad iosue qui tunc moꝛabatur in castris
apud galgalam.⁊ dixerunt ei: Ne retra/
has manus tuas ab auxilio seruoꝝ tuo
rũ. Ascende cito ⁊ libera nos:ferꝯ psi/
dium. Cõuenerunt enĩ aduersum nos
omnes reges amoꝛreoꝝ qui habitant ĩ
montanis. Ascenditꝯ iosue de galgalis
⁊ omnis exercitus bellatoꝝ cum eo viri
foꝛtissimi. Dixitꝯ dom̃in⁹ ad iosue: Ne
timeas eos. In manus enĩ tuas tradi/
di illos. Null⁹ eĩ ex eis tibi resistere po
terit. Irruit itaꝯ iosue sup eos repẽte:
tota nocte ascẽdẽs de galgal̃. Et ꝓturba
uit eos dñs a facie israel:cõtriuitꝯ pla/
ga magna in gabaon.ac persecutus est
eos ꝑ viã ascensus bethoꝛon.⁊ percussit
usꝯ azecha ⁊ maceda. Cumꝯ fugerent
filios isrl̃.⁊ essent in descensu bethoꝛon
dom̃in⁹ misit sup eos lapides magnos
de celo usꝯ ad azecha. Et moꝛtui sunt
multo plures lapidib⁹ grandinis:ꝯ ꝙs
gladio pcusserant filij isrl̃. Tunc locut⁹
est iosue dom̃o in die q̃ tradidit ãmoꝛ/
reum in ꝓspectu filioꝝ israel. dixitꝯ co/
ram eis: Sol cõtra gabaon ne mouea/
ris.⁊ luna ꝓtra vallem haylõ. Stetert
ꝯ sol ⁊ luna donec vlcisceretur se gens
de inimicis suis. Nonne scriptũ est hoc
in libꝛo iustoꝝ? Stetit itaꝯ sol in me/
dio celi ⁊ non festinauit occũbere spatio
vnius diei. Nõ fuit antea ⁊ postea tam
longa dies obediẽte dño voci hoĩs.⁊ pu
gnante ꝓ israel. Reuersusꝯ est iosue
cum omni isrl̃ in castra galgale. Fuge/
rant enĩ quinꝯ reges.⁊ se abscõderant
in spelunca ꝛbis maceda. Nũciatum
ꝯ est iosue ꝙ inuenti essent quinꝯ re/
ges:latentes in spelunca ꝛbis maceda
Qui precepit socijs.⁊ ait: Voluite sa/
xa ingentia ad os spelunce.⁊ ponite viros
industrios qui clausos custodiãt. Vos
autem nolite stare:sed persequimini ho
stes.⁊ extremos quosꝯ fugiẽtium cedi
te: Ne dimittatis eos vbiũ suaꝝ intra/
re presidia:quos tradidit dominus de⁹
in manus vꝛas. Cesis ergo aduersarijs
plaga magna ⁊ usꝯ ad internitiõem pe
ne consumptis hi qui israel effugere po
tuerũt.ingressi sunt ciuitates munitas
Reuersusꝯ est oĩs exercitus ad iosue ĩ
maceda vbi tũc erãt castra.sani ⁊ itegro
numero. Nullusꝯ ꝓtra filios israel mu
tire ausus est. Precepitꝯ iosue dicens
Aperite os spelũce.⁊ ꝓducite ad me q̃n/
ꝯ reges qui in ea latitant. Feceruntꝯ mi/
nistri vt sibi fuerat imperatum. ⁊ adꝺu
xerũt ad eũ quinꝯ reges de spelunca:re
gem hierusalẽ.regem hebꝛõ.regem hie
rimoth.regem lachis.regez eglon. Cũ/
ꝯ educti essent ad eum vocauit oĩs vi/
ros isrl̃.⁊ ait ad principes exercitus qui
secum erant: Ite ⁊ ponite pedes sup col
la regum istoꝝ. Qui cũ pceriss̃ent ⁊ sub
iectoꝝ colla pedib⁹ calcarent rursum ait
ad eos: Nolite timere nec paueatis:cõ/
fortamini ⁊ estote robusti. Sic enĩ faci/
et dñs cũctis hostib⁹ vꝛis aduersum q̃s
dimicabitis. Percussitꝯ iosue ⁊ inter/
fecit eos:atꝯ suspendit sup quinꝯ stipi
tes:fuerũtꝯ suspensi vsꝯ ad vesperꝯ. Cũ
ꝯ occũberet sol.precepit socijs vt de po/
nerẽt eos de patibulis:qui depositos pi/
ecerunt in spelũcã in qua latuerant ⁊
posuerũt sup os eius saxa ingẽtia que p
manent vsꝯ in pñs. Eodem die mace/
daz q̃z cepit iosue ⁊ pcussit in oze gladij:
regemꝯ illius interfecit.⁊ oĩs habita/
toꝛes eius. Non dimisit in ea saltem p/
uas reliquias. Fecitꝯ regi maceda sicut
fecerat regi hiericho. Trãsiuit aũt cum
omni isrl̃ de maceda in lebna ⁊ pugna/
bat contra eam.quam tradidit dñs cuz
rege suo in manus israel. Percusserũt
ꝯ ꝛbez in oze gladij ⁊ oĩs habitatoꝛes
eius. Non dimiserunt in ea vllas reliq̃
as: Fecerũtꝯ regi lebna sicut fecerant
regi hiericho. De lebna transiuit in la/
chis cum omni israel.⁊ exercitu per gy/
rum dispositio:oppugnabat eã :tradidit
ꝯ dom̃in⁹ lachis in manus filioꝝ israel
⁊ cepit eã die altero atꝯ percussit in oze

gladij omnem animaz que fuerat in ea sicut fecerat lebna. Eo tēpore ascendit hiram rex gazer vt auxiliaretur lachis: quē percussit iosue cuz omni pplo eius vsqz ad internitiōem. Trāsiuitqz de lachis in eglon. z circūdedit atz expugnauit eaz in eadē die: percussitqz in ore gladij oēs animas que erāt in ea iuxta omnia q̄ fecerat lachis. Ascendit q̄z cū omni isrl de eglon in hebron z pugnauit ꝯ eam: cepitqz z pcussit in ore gladij. regē q̄z eius z oīa oppida regionis illius vniuersasqz aīas que in ea fuerāt cōmorāte: Non reliquit in ea vllas reliquias. Sicut fecerat eglon. sic fecit z hebron: cuncta q̄ in ea repperit ꝑsumens gladio Inde reuersus in dabir. cepit eā atz vastauit: regem q̄z eius atqz oīa per circūitum oppida pcussit in ore gladij. Nō dimisit in ea vllas reliquias. Sicut fecerat hebron z lebna z regib eaz sic fecit dabir z regi illius. ꝯ Percussit itaqz iosue oēm terrā mōtanā z meridianā atqz campestrem. z aseroth cuz regib suis. Non dimisit in ea vllas reliqas: sed omne qō spirare poterat interfecit: sicut precepat ei dōs dē isrl. a cadesbarne vsqz gazam Omnē terrā gosen vsqz gabaō vniuersosqz reges z regiones eoz vno impetu cepit atz vastauit. Dōs enī deus israel pugnauit pro eo: Reuersusqz est cum omni israel ad locum castrorum in galgala.

XI

Q Vle cum audisset iabin rex asor misit ab iobab regem madan z ad regem semeron atz ad regez acsaph. ad reges q̄z aquilonis qui habitabant in montanis z in planitie cōtra meridiē ceneroth. in campestrib quoqz z regionib dor iuxta mare: chananeum q̄z ab oriente z occidente. z ammorreuz atz etheum ac pherezeum z iebuseum i mōtanis: eueuz q̄z qui hītabat ad radices hermon in terra maspha. Egressiqz sunt. omnes cū turmis suis: pplus multus nimis. sicut harena que est in litore maris. equi q̄z z currus immēse multitudinis. Cōuenerūtqz omnes reges isti in vnū ad aquas meron vt pugnarent ptra isrl. Dixitqz dōs ad iosue: Ne timeas eos. Cras enī hac eadē hora ego tradā oēs istos vulnerādos in cōspectu israel. Equos eoz subneruabis. z currꝰ igne combures. Venitqz iosue z oīs exercitꝰ eius cū eo adūsos illos ad aqs meron subito. z irruerūt sup eos tradiditqz illos dōs in manus israel. Qui pcusserūt eos z psecuti sunt vsqz ad sidonē magnā z aqs masserephot: campūqz masphe qui est ad orientalē illius partez Itaqz pcussit oēs vt nullas dimitteret ex eis reliqas. Fecitqz sicut pcepat ei dominus. Eqs eoz subneruauit: curruscz cōbussit igni. Reuersusqz statim cepit asor. z regez eius pcussit gladio: Asor ei antiquitus inter oīa regna hec principatum tenebat. ꝯ Percussitqz oēs aīas que ibidē morabātur. Non dimisit in ea vllas reliquias: sed vsqz ad internitionez vniuersa vastauit: ipsamqz vrbem peremit incendio. z oīes p circūitum ciuitates. Reges q̄z eaz cepit. pcussit atz delevit: sicut precepat ei moyses famulus domini. Absqz vrbib que erant in collibus z in tumulis site. ceteras succendit israel: vnam tm asor munitissimā flamma ꝯsumpsit. Oēmqz predam istarum vrbium ac iumenta diuiserunt sibi filij israel cunctis hominibus interfectis Sicut pcepat dōs moysi seruo suo: ita precepit moyses iosue. z ille vniūsa cōpleuit. Non preterijt de vniuersis mandatis: nec vnū quidē verbū qō iusserat dominus moysi. Cepit itaqz iosue oēm terrā mōtanā z meridianā. trāqz gosen z planitiē z occidētales plagā mōtemqz isrl z cāpestria ei z ptē mōtis q̄ ascēdit seir vsqz baalgath per planitiem libani subt mōtē hermon: oēs reges eoz cepit pcussit z occidit. Multo tpe pugnauit iosue ptra reges istos. Non fuit ciuitas q̄ se nō traderz filijs isrl ꝑter eueū q̄ hītabat i gabaō. Oēs enī bellando cepit. Dōs ei sponte fuerat vt īdurarēt corda eorū z pugnarēt ꝯ isrl z caderēt z nō mererent vllā clemētiā. ac pirēt sicut pcepat

dominus moysi. In tpe illo venit iosue
& interfecit enachi de montanis hebron & da
bir & anab & de omni monte iuda & israel:
vrbesq; eor delevit. Non reliquit vllu de
stirpe enachim in terra filior israel absq;
ciuitatibus gaza & geth & azoto. in quibus
solu relicti sunt. Cepit g iosue oem ter
ram. sic locut' est dns ad moysen. & tra
didit ea in possessionem filijs israel secm par
tes & tribus suas. quieuitq; tra a prelijs.

XII

Hi sunt reges qs percusse
runt filij israel & possederunt terram
eor trans iordanem ad solis ortus
a torrente arnon vsq; ad montem hermon
& oem orientalem plagam que respicit soli
tudinem. Seon rex ammorreor qui habita
bat in esebon. dnatus est ab aroer q sita
est sup ripam torretis arnon. & medie partis
in valle dimidieq; galaad vsq; ad torren
tem iaboc qui est termin filior amon. &
a solitudine vsq; ad mare cineroth ptra
orientem. & vsq; ad mare deserti qd est mare
salsissimum. ad orientalem plagam per viaz q
ducit bethsimoth. & ab australi parte q
subiacet aseroth vsq; phasga terminos
og regis basan. de reliquijs raphaim q
habitauit in astaroth & in edrai. & dnat'
est in monte hermon & in salecha atq; in
vniuersa basan vsq; ad terminos gessuri
& machati & dimidie ptis galaad ad ter
minos seon regis esebon. Moyses famu
lus dni & filij israel percusserunt eos tradi
ditq; terram eor moyses in possessionem ru
benitis & gadditis & dimidie tribui ma
nasse. Hi sunt reges terre quos percussit
iosue & filij israel trans iordanem ad occidem
talem plagaz a baalgad in campo libani vsq;
ad montem libani cuius ps ascendit in se
ir. Tradiditq; eam iosue in possessionez
tribubus israel: singulis ptes suas. tam in
montanis q in planis atq; campestribus
In aseroth & in solitudine ac in meridie
ethneus fuit & amorreus chananeus et
pherezeus. eueus & iebuseus. Rex hie
richo vn'. Rex hay q est ex latere bethel
vnus. Rex hierusalem vnus. Rex hebron
vnus. Rex hierimoth vn'. Rex lachis
vnus. Rex eglon vnus. Rex gazer vn':
Rex dabir vnus. Rex gader vnus. Rex
herma vnus. Rex hereth vnus. Rex le
bna vnus. Rex odallam vnus. Rex ma
ceda vnus. Rex bethel vn'. Rex taphua
vnus. Rex ofer vnus: Rex affec vnus.
Rex saron vnus. Rex madan vn'. Rex
asor vnus. Rex sameron vnus. Rex ma
saph vnus. Rex thenach vn'. Rex ma
geddo vnus. Rex cedes vnus. Rex ia
chanen carmeli vnus. Rex dor & prouin
cie dor vnus. Rex gentium galgal vnus.
Rex thersa vnus. Omnes reges trigin
taunus.

XIII

Iosue senex puectq; etate erat
& dixit dominus ad eu: Senui
sti & longeuus es: terraq; latissi
ma derelicta est. q necdum sorte diuisa est
omnis videlicz galilea philistijm & uni
uersa gessuri. a fluuio turbido qui irri
gat egyptum. vsq; ad terminos accaron
contra aquilonem terra chanaan que i
quinq; regulos philistijm diuidit. gaze
os & azotios ascalonitas geth eos & acca
ronitas. Ad meridiem vero sunt euei.
omnis terra chanaan. & maara sidonio
rum vsq; afeca & terminos ammorrei
eiusq; confinia: libani quoq; regio con
tra orientem a baalgad sub monte her
mon donec ingrediaris emath. Omni
um qui habitabant in monte a libano
vsq; ad aquas masserephot & uniuersis
sidonij. Ego sum qui delebo eos a facie
filiorum israel. Dieniat ergo in partem
hereditatis israel. sicut precepi tibi. Et
nunc diuide terram in possessionem no
uem tribubus & dimidie tribui manasse
cu qua rube & gad possederut terra qua
tradidit eis moyses famulus dni trans
fluenta iordanis ad orientalem plagam ab
aroer q sita e in ripa torretis arnon & in
vallis medio: vniuersaq; campestria me
daba vsq; dybon. & cunctas ciuitates se
on regis amorrei qui regnuit in esebon vsq;
ad terminos filior ammon. & galaad ac
terminu gessuri & machati & oem mon
tem hermon & vniuersam basan vsq; sa
lecha. omne regnum og in basan qui re
gnauit in astaroth et edrai. ipse fuit de

reliquiſs raphaim: percuſſitq; eos moy/
ſes atq; deleuit. Noluerūtq; diſperdere fi/
lij iſrael geſſuri ꝙ machati. ꝙ hītauerūt ī
medio iſrael vſq; in pñtem diem. Tri/
bui aūt leui nō dedit poſſeſſiōem: ſed ſa/
crificia ꝙ victime dñi dei iſrael. ipſa ē ei?
hereditas ſicut locutus eſt illi. Dedit g̃
moyſes poſſeſſiōem tribui filioꝝ ruben
iuxta cognationes ſuas. Fuitq; termi/
nus eoꝝ ab aroer que ſita eſt in ripa tor/
rentis arnon. ꝙ in valle eiuſdem torren
tis media vniuerſam planitiē que du/
cit medaba ꝙ eſebon cunctoſq; viculos
eaꝝ qui ſunt in campeſtribꝫ. dibon q̃q; ꝙ
bamothbaal ꝙ oppidū baalmaō. ꝙ geſſa
ꝙ cedimoth ꝙ mephet ꝙ cariathaim ꝙ ſa/
bama ꝙ ſarathaſar. in monte conuallis
bethphogor ꝙ aſeroth phaſga ꝙ bethaiſi
moth omnes vrbes cāpeſtres. vniuerſa
q; regna ſeon regis amorrei qui regna/
uit in eſebō. quem percuſſit moyſes cuꝫ
principibꝫ madiā: eueuꝫ ꝙ recen ꝙ ſur ꝙ
ꝙ rebec duces ſeon habitatores terre
ꝙ balaā filiū beor ariolū occiderūt filij iſ/
rael gladio cuꝫ ceteris interfectis: fact?
q; eſt terminus filioꝝ rubē iordanis flu
uius. Hec eſt poſſeſſio rubenitaꝝ per co/
gnationes ſuas vrbium ꝙ viculoꝝ. De
ditq; moyſes tribui gad ꝙ filijs eius per
cognationes ſuas poſſeſſionē cuius hec
diuiſio eſt. Terminus gaçer ꝙ oēs ciui/
tates galaad. ꝙ dimidiā ptem terre filio
rū āmon vſq; ad aroer q̃ eſt ꝓtra rabba
ꝙ ab eſebō vſq; ramoth. maſphe ꝙ betha
nim. ꝙ a manaim vſq; ad terminos da/
bir. In valle q̃q; bethara ꝙ bethnemra et
ſoccoth ꝙ ſaphon reliquā partem regni
ſeon regis eſebon. Huiuſ q̃q; finis iorda
nis eſt vſq; ad extremā ptē maris cene/
reth trās iordanē ad orientalē plagam.
Hec eſt poſſeſſio filioꝝ gad per familias
ſuas ꝙ ciuitates ꝙ ville eaꝝ. Dedit ꝙ di/
midie tribui manaſſe filijſq; eius iurta
cogtiōes ſuas poſſeſſiōem. cuius lō pnci
piū eſt: Amanaim vniuerſam baſan et
cūcta regna og regis baſan. oēſq; vicos
iahir qui ſunt in baſan ſeragīta oppida
ꝙ dimidiā ptē galaad. ꝙ aſtaroth ꝙ edrai
vrbes regni og in baſan filijs machir fi/
lij manaſſe dimidie pti filioꝝ machir.
iurta cognationes ſuas. Hāc poſſeſſio/
nem diuiſit moyſes in campeſtribꝫ mo
ab trās iordanē ꝓtra hiericho od orien/
talē plagā. Tribui aūt leui nō dedit poſ/
ſeſſiōez. ſicut locutus eſt illi. XIIII

Hec eſt q̄ poſſederūt filij iſrl̄ in
terra chanaā quā dederunt eis
eleaçar ſacerdos ꝙ ioſue filius
nun ꝙ ꝓncipes familiaꝝ ꝑ tribꝫ iſrl̄ ſorte
oīa diuidentes. ſicut ꝑcepat dñs in ma
nu moyſi nouem tribubꝫ ꝙ dimidie tri
bui manaſſe. Duabꝫ enī tribubꝫ ꝙ dimi
die dederat moyſes trās iordanē poſſeſ/
ſionez abſq; leuitis qui nihil terre acce/
perūt inter fratres ſuos: ſed in eoꝝ ſuc/
ceſſerāt locum filij ioſeph. in duas diui
ſi tribꝫ: manaſſe ꝙ effraim. Nec acceperūt
leuite aliam in terra partem niſi vrbes
ad habitādum ꝙ ſuburbana eaꝝ ad alē/
da iumenta ꝙ pecora ſua. Sicut ꝑcepe/
perat dñs moyſi. ita feceruut filij iſrael
ꝙ diuiſerūt terram. Acceſſerunt itaq; fi/
lij iuda ad ioſue in galgala. locutuſq; ē
ad eum caleph filius iephone ceneçeus
Noſti quid locutus ſit dñs ad moy
ſen hominē dei de me ꝙ te in cadeſbarne
Quadraginta annoꝝ eram quādo mi/
ſit me moyſes famulus dñi de cadeſbar
ne vt ꝓſiderarē terram. nūciauiq; ei q̄d
mihi verū videbat. Fratres autez mei
qui aſcenderāt mecū diſſoluerūt coꝝ po
pulū. ꝙ nihilominus ſego ſecut? ſuꝫ dñm
deū meū. Jurauitq; moyſes in die illo
dicēs: Terra quā calcauit pes tuus erit
poſſeſſio tua ꝙ filioꝝ tuoꝝ in eternū. q̃
ſecut? es dñm deū tuū. Cōceſſit g̃ dñs vi
tā mihi ſic̄ pollicit? eſt vſq; in pñtez diē
Quadragīta ꝙ q̄nq; āni ſūt ex q̄ locut? ē
dñs ꝛbū iſtud ad moyſen q̄ ambula/
bat iſrael ꝑ ſolitudinē. hodie octoginta/
q̄nq; ānoꝝ ſuꝫ ſic valēs vt eo valebā tpe
q̄ ad explorādū miſ? ſuꝫ: illi? ī me tpis
fortitudo vſq; hodie ꝑſeuerat tā ad bel
lādū q̃q; ad gdiēdū. da g̃ mihi mōtē iſtuꝫ
quem pollicitus eſt dñs te q̃q; audiente

in quo enachim sunt vrbes magne atq; munite: si forte sit dominus mecū & poterò delere eos sicut promisit mihi. Benedixitq; ei iosue. & tradidit ei hebrō in possessiōem atq; ex eo fuit hebrō caleph filio iephone cenezeo vsq; in p̄sentem diem: q; secutus est dñm deū isrl. Nomē hebron antea vocabat cariatharbe. Adā maximus ibi inter enachim situs est. et terra cessauit a prelijs. XV

Igitur sors filioꝝ iude p cognationes suas ista fuit: a finio edō vsq; ad vestū sin ō meridiem & vsq; ad extremā ptē australis plage. Initiū eius a summitate maris salsissimi. & a lingua eius q̄ respicit meridiē egreditur q̄ ꝓtra ascēsum scorpionis & ptransit in sina. ascenditq; in cadesbarne & peruenit in esrom. ascendens ad adarā & circūiens cariathaa: atq; inde pertrāsiens in asemona & perueniēs ad torrētez egypti. eruntq; termini eius mare magnū Hic erit finis meridiane plage. Ab oriē te vero erit initiū mare salsissimuz vsq; ad extrema iordanis: & ea que respiciūt ad aquilonē a lingua maris vsq; ad eūdem iordanis fluuiū: ascenditq; terminus in bethagla & transit ab aquilone i betharaba. ascendens ad lapidem boem filij ruben. & tendens vsq; ad terminos debera de valle achor contra aquilonem respiciēs galgala q̄ est ex aduerso ascensionis adōmim ab australi parte torrē tis. trāsitq; aq̄s que vocātur fons solis & erūt exitus eius ad fontē rogel: ascenditq; per quallem filij ennon ex latere iebusei ad meridiem. hec est hierlm. & inde se erigens ad montē mōtis qui est contra gehennon ad occidentem in summitate vallis raphaim ꝓtra aquilonem: pertrāsitq; a vertice mōtis vsq; ad fontem aque nephtoa. & puenit vsq; ad vicos mōtis ephron. inclinaturq; in bala que est cariathiarim. i. vrbs siluaꝝ & circuit de bala ꝓtra occidentē vsq; ad montem seir: trāsitq; iuxta latus mōtis iarī ad aquilonē in chesslon. & descēdit in bethsames trāsitq; in thāna. & puenit cōtra aquilonē ptis accaron ex latere: inclinaturq; secrona & transit montē baala: & peruenitq; in gebneel. & magni maris ꝓtra occidentē fine pcludit. Hi sunt termini filioꝝ iuda p circūitum in cogtionibus suis. Caleph vero filio iephone dedit partem i medio filioꝝ iuda. sicut p̄cepat ei dñs. cariatharbe p̄is enach. ipsa est hebron: deleuitq; ex ea caleph tres filios enach: sesai & haymā & tholmai de stirpe enach: atq; inde conscendēs venit ad habitatores dabir q̄ prius vocabat cariathsepher. i. ciuitas litteraz. Dixitq; caleph. Qui percusserit cariathsepher & ceperit eā: dabo ei aram filiā meā vxorē. Cepitq; eā othoniel filius cenez frater caleph iuniozis. deditq; ei aram filiā suā vxorē. Que cum pgerent simul. suasit a viro suo vt peteret a p̄re suo agruz: suspirauitq; vt sedebat i asino. Cui caleph: quid habes inq̄t. At illa rndit: Da mihi benedictiōem. Terrā australē dedisti mihi: iunge & irriguā. Dedit itaq; ei caleph irriguū superius & inferius. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ iuda p cogtiones suas: erātq; ciuitates ab extremis ptibus filioꝝ iuda iuxta terminos edom a meridie. cabseel & eder & iagur & cina & dimona & adada & cedes & asor & iethan. & zipha & telem & baloth asor nouā & carioth hesron hec est asor. māsame et melon & asergadda & assemoth & bethfeleth & aserfual & bersabee & bagiothia & abala & humesem & hetholad & esul & sarma & siceleth & medemena & sensēna iebaoth & selim & asemremmon: omnes ciuitates viginti nouem & ville earuz. In cāpestribus vero estaol & sarea & asena et asone & engannim & taphua & enaym & hiermoth & adulam socho & azecha & saarim & adithaym & gedera & giderothaim vrbes q̄tuordecim & ville earuz. Sanam & adasa & magdalgad deleā & maspha & iectel lachis & baschat & eglō & thebbō & leemas & cethis & gideroth & bethdagon & neama & maceda: ciuitates sedecim & ville earuz. Labana & ether & asā: iepta & esna & nesib & ceyla & achzib & maresa ciuitates

nouem ⁊ ville eaꝝ. Accaron cum vicis ⁊ villulis suis. Ab accaron vsq; ad mare omia q̃ ꝯgũt ad açotum ⁊ viculos ei⁹. Açotus cum vicis ⁊ villulis suis. Gaça cum vicis ⁊ villulis suis vsq; ad torrẽtem egypti. ⁊ mare magnũ termin⁹ ei⁹. ⁊ in monte samir ⁊ iecthxer ⁊ sochoth et edẽa cariathsenna. hxc est dabir: anab ⁊ histemo ⁊ anym gosen ⁊ olon ⁊ gylo. ciuitates vndecim ⁊ ville earuꝝ: Arab ⁊ roma ⁊ esaan ⁊ ianum ⁊ bethafua ⁊ afeca athmatha ⁊ cariatharbe. hxc est hxbrõ ⁊ sior: ciuitates nouẽ ⁊ ville eaꝝ. Maon ⁊ chxrmel ⁊ ziph ⁊ iocthe iecraelxl ⁊ iucadaꝝ ⁊ çanoe accaym gabaa ⁊ thãna ciuitates decem ⁊ ville eaꝝ. Allul ⁊ bethsor ⁊ hiedomareth ⁊ bethanoth ⁊ hxlthxcen ciuitates ser ⁊ ville eaꝝ Cariath baal: hẽ est cariathiarim vrbs siluaꝝ ⁊ arebba: ciuitates due ⁊ ville earuꝝ. In deserto betharaba meddyn ⁊ sacha ⁊ nebsã: ciuitates sales. ⁊ engaddi: ciuitates ser ⁊ ville earuꝝ. Fiũt simul cẽtuꝝ quindecim. Jebuseum autẽ hĩtatorẽ hierlm nõ potuerũt filij iuda dẽlere: hĩtauitq; iebuseꝰ cũ filijs iuda in hierlm vsq; ĩ pñtem diez.

XVI

Cecidit q̃z sors filioꝝ ioseph ab iordane ꝯ hiericho ⁊ adaq̃s eiꝰ ab oriẽte solitudo q̃ ascẽdit de hiericho ad mõtẽ bethxl. ⁊ egredit de bethel lucã. trãsitq; ĩminũ archiatharoth ⁊ descẽdit ad occidẽtẽ iuxta ĩminũ iefleti vsq; ad terminos bethoron inferioris ⁊ gaçer: finiunturq; regiões eius mari magno: possederuntq; filij ioseph manasses ⁊ effraim. Et factus est terminus filioꝝ effraim per cognatiões suas ⁊ possessio eoꝝ ꝺtra orientez astaroth adar vsq; bethorõ supiorẽ: egrediũturq; confinia in mare. Jachmetath vo aq̃lonem respicit ⁊ circũit terminos ꝺtra orientem in thanatselo. ⁊ pertrãsit a torrente ianoe. descenditq; de ianoe ĩ atharoth ⁊ noaratha ⁊ peruenit in hiericho. egreditur q; ad iordanem de taphua. ꝑ transitq; contra mare in villam harun bineti. funtq; egressus eius in mare salsissimum. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ effraim per familias suas: vbesq; separate sunt filijs effraĩ in medio possessionis filioꝝ manasse ⁊ ville earum. Et nõ interfecerunt filij effraim chananeum qui habitabat in gaçer: habitauitq; chananeus in medio effraim vsq; in diem hanc tributarius.

XVII

Cecidit autem sors tribui manasse ipse enim est primogenitꝰ ioseph. machir primogenito manasse patri galaad qui fuit vir pugnator. habuitq; possessionẽ galaad ⁊ basan ⁊ reliquis filioꝝ manasse iuxta familias suas. filijs abiezer ⁊ filijs helech ⁊ filijs hxsriel ⁊ filijs sichem ⁊ filijs epher ⁊ filijs semida. Isti sunt filij manasse filij ioseph. mares per cognationes suas. Salphaat vero filio epher filij galaad filij machir filij manasse non erant filij sed sole filie. quarum ista sunt nomina. maala ⁊ noa et egla et melcha et thersa. Steneruntq; in conspectu eleaçari sacerdotis ⁊ iosue filij nun ⁊ principum dicentes: dominus precepit p manũ moysi vt daret nobis possessio in medio fratrum nostroꝝ. Deditq; iuxta imperiuz domini possessionem in medio fratrum patris eaꝝ. ⁊ ceciderunt funiculi manasse decez absq; terra galaad ⁊ basan trãs iordanem. Filie enim manasse possederunt hxreditatem in medio filioꝝ eiꝰ: Terra autem galaad cecidit in sortez filiorum manasse qui reliqui erant. Fuitq; terminus manasse ab aser machmata que respicit sychem ⁊ egreditur ad dexteram iuxta habitatores fontis thaphue. Etenĩ in sorte manasse ceciderat terra thaphue: que est iuxta terminos manasse filioꝝ effraim. Descẽditq; terminꝰ vallis harũdineti in meridiẽ torrẽt; ciuitatũ effraiz: q̃ in medio sunt vrbiũ manasse. Terminus manasse ab aq̃lone torrẽtis ⁊ exitꝰ eius pgit ad mare: ita vt possessio effraim sit ab austro. ⁊ ab aquilone manasse. et vtranq; claudat mare. ⁊ cõiungãtur sibi in tribu aser ab aquilone. ⁊ in tribu ysachar ab oriente Fuitq; hxreditas manasse in ysachar et

in aser. bersan ⁊ viculi eius. ⁊ iebblaan
cum viculis suis. ⁊ hitatores dor cū op
pidis suis. hitatores ꝯzendor cū vicul'
suis sil'q; hitatores thenach cum vicu
lis suis. ⁊ hitatores mageddo cuz vicul'
suis. ⁊ tertia ps vrbis nophech. Nec po
tuerūt filij manasse has ciuitates sub
uertere. sed cepit chananeus hitare in
terra sua. Postq; autē ꝓualuerunt filij
israel. subiecerūt chananeos ⁊ fecerunt
sibi tributarios. nec interfecerunt eos.
Locutiq; sunt filij ioseph ad iosue. ⁊ di
xerūt: Quare dedisti mihi terrā ī possessi
onē sorꝛ ⁊ funiculi vnius. cū sim tāte
multitudis ⁊ bñdixerit mihi dñs? Ad
ꝙs iosue ait: Si ꝓplis multus es ascēde
in siluā. ⁊ succide tibi spatia in terra phe
reçei ⁊ raphaim: quia angusta est tibi
possessio mōtis effraim. Cui rñderūt fi
lij ioseph: Nō poterim⁹ ad mōtana con
scendere: cū ferreis curribꝰ vtantur cha
nanei qui habitāt in terra cāpestri: in q̄
sitꝛ sunt bethsan cū vicul' suis. ⁊ ieçra hel
mediā possidēs vallez. Dixitq; iosue ad
domū ioseph ⁊ effraim ⁊ manasse. Po
pulus multus es ⁊ magne fortitudis.
nō habebis sortem vnā: sed trāsibis ad
mōtez. ⁊ succides tibi atq; purgabis ad
hītandū spatia. ⁊ poteris vltra ꝓcedere
cuz subuerteris chananeū quē dicis fer
reos hñe curr⁹ ⁊ eē fortissimū. XVIII

Congregatiq; sunt oēs filij isrl'
in sylo. ibiq; fixerūt tabnaculuz
testimonij. ⁊ fuit eis terra sub
iecta. Remāserāt autē filioꝛ isrl' septez
trib⁹ que necduz accepant possessiones
suas. Ad quos iosue ait: Vsq̄q̄ marcetz
ignauia. ⁊ nō intratis ad possidēdaz ter
ram quā dñs deus pr̄m vr̄oꝛ dedit vob
Eligite de singulis tribubus ternos vi
ros vt mittā eos. ⁊ ꝓgant atz circūeant
terrā ⁊ describāt eā iuxta nūeruz vnius
cuiusq; multitudis. referātq; ad me qd̄
descripserint. Diuidite vob terraz in se
ptē ptes. Judas sit in termis suis ab
australi plaga. ⁊ domus ioseph ab aqui
lone: mediā inter hos terram in septem
ptes describite. ⁊ huc venietis ad me vt
coram domino deo vestro mittaz vobis
hic sortem. qz nō est inter vos pars leui
tar. sed sacerdotiū dñi est eoꝛ hereditas
Gad aūt ⁊ rubē ⁊ dimidia trib⁹ manas
se. iam acceꝑant possessiones suas trās
iordanē ad orientalē plagaz. ꝙs dedit eis
moyses famulus dñi. Cūq; surrexissent
viri vt ꝓgerēt ad describendā terrā ꝑce
pit eis iosue dicēs: Circūite terraz ⁊ de
scribite eā. ac reuertimini ad me vt hic
coram dño deo vr̄o in sylo mittā vobis sor
tem. Itaq; ꝓcesserūt ⁊ lustrātes eaz in se
ptem ꝑtes diuiserūt scribentes in volu
mie. reūsiq; sunt ad iosue in castra sylo:
Qui misit sortes coram dño in sylo: diui
sitq; terrā filijs israel in septem partes
Et ascēdit sors ꝑma filioꝛ beniamin p
familias suas vt possiderēt terraz inter
filios iuda ⁊ filios ioseph. Fuitq; termi
nus eoꝛ ꝑtra aquilonē a iordane ꝓgēs
iuxta lat⁹ hiericho septētrionalis plage.
⁊ inde ꝑtra occidentē ad mōtana ꝓscen
dens ⁊ ꝓueniēs ad solitudinē bethauen
atq; pertāsiens iuxta lusam ad meridi
em. ipsa est bethel: descēditq; in astaroth
addar in montem qui est ad meridiem
bethoron inferioris. ⁊ inclinatur circūi
ens ꝑtra mare ad meridiem mōtis qui
respicit bethoron contra africuz. Sunt
q; exitus eius in cariathbaal. que voca
tur ⁊ cariathiari vrbē filioꝛ iuda. Hec
est plaga ꝑtra mare ad occidentē. A me
ridie aūt ex ꝑte cariathiarim egreditur
terminus ꝑtra mare. ⁊ peruenit vsq; ad
fontem aq̄ꝛ nephtoa. Descenditq; in ꝑ
tem mōtis qui respicit vallē filioꝛ en
non. ⁊ est contra septentrionalem pla
gam in extrema parte vallis raphaim.
Descēditq; in gehēnon. i. vallis ennon
iuxta lat⁹ iebusei ad austrū. ⁊ puenit ad
fontē rogel trāsiēs ad aquilonez. ⁊ egre
diens ad ensemes. i. fontem solis. ⁊ per
trāsit vsq; ad tumulos qui sunt e regiōe
ascensus adōmim: descenditq; lapidem
em id ē lapidem boem filij ruben. ⁊ per
trāsit ex latere aquilonis ad campestria
descenditq; in planitiez. ⁊ ꝓtergredit ꝑ
aq̄lonē bethagla: suntq; exitꝰ eius ꝑtra

linguam maris salsissimi ab aquilone in fine iordanis ad australē plagam qui est terminus illius ab oriente. Hec est possessio filioꝝ beniamin per termios suos in circūitu ⁊ familias suas. Fuerūt ꝯ ciuitates eius hiericho ⁊ bethagla et vallis casis betharaba ⁊ samaraim ⁊ bethel ⁊ auim ⁊ affara ⁊ offora villa hemona ⁊ offni ⁊ gabee: ciuitates duodecim ⁊ ville earum. Gabaon ⁊ rāma ⁊ beroth ⁊ mesphe caphara ⁊ amosa ⁊ recem iarephel ⁊ tharela ⁊ sela heleph ⁊ iebus q̄ est hierusalem gabaad ⁊ cariath: ciuitates q̄ttuordecim ⁊ ville eaꝝ. Fuerūt omēs ciuitates viginti sex. Hec est possessio filioꝝ beniamī iuxta familias suas. XIX

Egressa est sors secūda filioꝝ symeon ꝑ cognatiōes suas: fuitꝯ hereditas eoꝝ in medio possessiōis filioꝝ iuda. bersabee ⁊ sabee ⁊ molada ⁊ asersua baala ⁊ asem ⁊ heltholad bethularma ⁊ sicelech ⁊ bethmarcha both ⁊ asersua ⁊ bethlepaloth ⁊ saroheꝛ. ciuitates tredecim ⁊ ville eaꝝ. Aym ⁊ remon ⁊ athar ⁊ asan: ciuitates q̄ttuor et ville eaꝝ. Omēs viculi per circūituꝫ ve biū istaꝝ vsq̄ ad balaad bercameth ꝓtra austrālē plagam. Fueruntꝯ oēs ciuitates decē ⁊ septē. Hec est hereditas filioꝝ symeon iuxta cogtiones suas ī possessione ⁊ funiculo filioꝝ iuda. qꝛ maioꝛ erat. ⁊ idcirco filij symeon possederūt in medio hereditatis eius. Ceciditꝯ sors tertia filioꝝ zabulon per cogtiones suas. ⁊ factus est terminus possessionis filioꝝ zabulon vsq̄ sarit. Ascenditꝯ de mari ⁊ medalaa. ⁊ puenit ī debbaseth vsq̄ ad toꝛrētem q̄ est ꝺ ieconan. ⁊ reuertit̄ ꝺ sarith ꝓtra oriētē in finē ceseleth thabꝛ ⁊ egredit̄ ad dabereth ascenditꝯ ꝺ iasie ⁊ inde ptransit vsq̄ ad oriētalē plagaz gethhefer ⁊ thachasin. ⁊ egredit̄ in rēmō amphar ⁊ noa. ⁊ circūit ad aq̄lonē ⁊ nathan. Būtꝯ egressus eius vallis iepthahel ⁊ cathhethlet naalol ⁊ semron ⁊ iedaba ⁊ bethleem: ciuitates duodecim ⁊ ville earum. Hec est hereditas tribꝰ filioꝝ zabulon per cognationes suas. vrbes ⁊ viculi earuꝫ. ysachar egressa est sors q̄rta per cognationes suas: fuitꝯ eius hereditas iezrahel ⁊ casaloth ⁊ sunem ⁊ aphraim ⁊ sehon ⁊ naaroth ⁊ rabboth ⁊ cesien haemes ⁊ rameth ⁊ enganni ⁊ hennada ⁊ bethphesses. ⁊ peruenit terminus eius vsq̄ thabꝛ ⁊ seesima ⁊ bethsames erantꝯ exitus eius iordanis ciuitates sedecim ⁊ ville earum. Hec est possessio filiorum ysachar per cognationes suas vrbes ⁊ viculi earum. Ceciditꝯ sors q̄nta tribui filiorum aser per cognationes suas: fuitꝯ terminus eorum alchat et cali ⁊ bethden ⁊ apharab ⁊ elmeleth ⁊ amaad ⁊ messal. ⁊ peruenit vsq̄ ad carmelū maris ⁊ syhor ⁊ labanath: ac reuertitur ꝓtra orientem bethdagon. ⁊ pertrānsit vsq̄ zabulon ⁊ vallem iephthahel ꝓtra aquilonē in bethemeth ⁊ neiel: egrediturꝯ ad leuam cabul ⁊ acran ⁊ roob ⁊ amon ⁊ chana vsq̄ ad sydonem magnam. reuertiturꝯ in horma vsq̄ ad ciuitatem munitissimam tyrum ⁊ vsq̄ osam: erūtꝯ exitus eius in mare de funiculo acciba et amma ⁊ afeg et roob: ciuitates viginti due ⁊ ville earum. Hec est possessio filiorum aser per cognationes suas: vrbesq̄ ⁊ viculi earum. Filiorum neptalim sexta pars cecidit per familias suas. ⁊ cepit terminus de beleb ⁊ helon sannanim ⁊ adami que est neceb ⁊ iebnahel. vsq̄ lecun. ⁊ egressus eorum vsq̄ ad iordanez reuertiturꝯ terminus contra occidentem ⁊ azanoth thabor: atꝯ inde egreditur in vcuca. ⁊ pertransit in zabulon cōtra meridiem. ⁊ in aser contra occidentem ⁊ in iuda ad iordanē ꝺ ortum solis ciuitates munitissime: assedim ser ⁊ ammad ⁊ rechath et cenereth et edema et arama asor et cedes ⁊ edrai nasor et ieron et magdihel horez ⁊ bethanath ⁊ bethsames: ciuitates decem ⁊ nouē ⁊ ville eaꝝ. Hec ē possessio tribꝰ filioꝝ neptalis per cognationes suas vrbes ⁊ viculi earum. Tribui filioꝝ dan ꝑ familias suas egressa ē sors septia. ⁊ fuit fin⁹ possessionis ei⁹ saraa ⁊ hestaol ⁊ hairsemes. i. ciuitas solis: selebin ⁊ ahialon ⁊ iethela

helon ⁊ thẽna ⁊ achzon helcheten iebtõ
⁊ baaladiud ⁊ bane ⁊ barach ⁊ iethzem-
mõ atq; hiercon ⁊ arecxon. cũ termiõ q̃
respicit ioppen. ⁊ ipso fine ꝓcludit. Alsce
derũtq; filij dan ⁊ pugnerũt ꝓtra lesen.
ceperũtq; eam. ⁊ ꝑcusserũt eaz in ore gla
dij. ⁊ possederũt ⁊ hitauerũt in ea vocan
tes nomẽ eius lesen. dan ex nomie dan
ꝑis sui. Hec est possessio tribꝰ filiozum
dan per cognationes suas: vrbes ⁊ vicu
li eaz. Cũq; cõplesset sorte diuidere trã
singulis per tribꝰ suas dederunt filij is-
rael possessionem iosue filio nun in me-
dio sui iuxta ꝑceptũ domini. vrbz quã
postulauit tãnathsaraa in mõtem effra-
im. Et edificauit ciuitatẽ habitauitq; i
ea. He sunt possessiones quas sorte di-
uiserunt eleaçar sacerdos ⁊ iosue filius
nun. ⁊ principes familiaz ac tribuũ filio
rum israel in sylo. coram domino ad ostiũ
tabnacli testimonij. ptitiq; sunt terram

Et locutus est dñs ad io XX
sue dicens: Loqre filijs isrl ⁊ dic
eis: Separate vrbes fugitiuoz
de quibꝰ locutus sum ad vos ꝑ manuz
moysi: vt ꝓfugiat ad eas quicunq; aiaz
percusserit nescius ⁊ possit euadere iram
primi qui vltor est sanguis. cũ ad vnaz
haz ꝓfugerit ciuitatuz: stabitq; ante por
tam ciuitatis ⁊ loqtur senioribꝰ vbis
illius ea que se cõprobent innocẽtez: sic
q; suscipiẽt eũ ⁊ dabũt ei locum ad ha-
bitãdum. Cunq; vltor sanguinis eum
fuerit ꝑsecutus. non tradent in manꝰ
eius. qz ignoraãs ꝑcussit primũ eius. nec
ante biduũ triduũ de eius ꝓbat inimi-
cus. Et habitabit in ciuitate illa donec
stet ante iudiciũ causaz reddẽs facti sui.
⁊ moriat sacerdos magnus qui fuerit i
illo tpe. Tũc reuertetur homicida. ⁊ in-
gredietur ciuitatem ⁊ domũ suã de qua
fugerat. Decreuerũtq; cedes in galilea
montis neptalĩ. ⁊ sychem in mõte effra
im ⁊ cariatharbe. ipa est hebron in mon
te iuda. ⁊ trans iordanẽ ꝓtra orientalez
plagã hiericho statuerũt bosor q̃ sita est
in campestri solitudine de tribu ruben ⁊
ramoth galaad de tribu gad. ⁊ gaulon i
basan de tribu manasse. He ciuitates cõ
stitute sunt cunctis filijs isrl ⁊ aduenis
qui habitabãt inter eos vt fugeret ad
eas qui aiam nescius ꝑcussisz. ⁊ nõ mo
reret in manu ꝓximi. effusum sangui-
nem vindicare cupiẽtis donec staret an
te ppl'm expositurus causaz suã. XXI

Accesserũtq; principes familiaz
leui ad eleaçar sacerdotem ⁊ io-
sue filiũ nun. ⁊ ad duces cogna
tionũ per singulas tribꝰ filioz israel: lo-
cutiq; sunt ad eos in sylo terre chanaan
atq; dixerunt: Dominus ꝑcepit ꝑ ma
num moysi vt darent nobis vrbes ad
habitãdum ⁊ suburbana eaz ad alenda
iumenta. Dederũtq; filij isrl de posses-
sionibꝰ suis iuxta imperiũ domini ciui-
tates ⁊ suburbana eaz. Egressaq; ẽ sors
in familiã caath filiozũ aarõ sacerdotis
de tribu iuda ⁊ symeon ⁊ beniamin ciui
tes tredecim. ⁊ reliquis filioz caath id ẽ
leuitis qui supfuerant de tribꝰ effra
im ⁊ dan ⁊ dimidie tribꝰ manasse. ciui-
tates decem. ꝓro filijs gerson egres-
sa est sors vt acciperẽt de tribꝰ ysach
ar ⁊ aser ⁊ neptalĩ. dimidiaq; tribu ma
nasse in basan ciuitates numero trede-
cim. Et filijs merari per cognatiões su-
as de tribꝰ ruben ⁊ gad ⁊ çabulon: ur-
bes duodecim. Dederũtq; filij israel le-
uitis ciuitates ⁊ suburbana earuz sicut
precepit dominus per manum moysi.
singulis sorte tribuentes. De tribꝰ
filiozum iuda ⁊ symeõ dedit iosue ciui-
tates: quaruz ista sunt nomina. filijs aa
ron per familias caath leuitici generis.
prima enim sors illis egressa est: caria-
tharbe ꝑis enach. que vocatur hebron
in monte iuda. ⁊ suburbana eius ꝑ cir-
cuitum. Agros vero ⁊ villas eius de-
derat caleph filio iephone ad possidẽduz
Dedit ergo filijs aaron sacerdotis he-
bron confugij ciuitatem ac suburbana
eius. et lobnam cum suburbanis suis.
et ietther et istimon et helon et dabir et
ain et iethan et bethsames cum sub-
urbanis suis. ciuitates nouem de tri-
bubus vt dictuz est duabus. De tribu

autez filioꝝ beniamin. gabaõ ⁊ gabae ⁊ anathot ⁊ almon cũ suburbanis suis. ciuitates ⁊ ttuor: oẽs simℓ ciuitates filioꝝ aaron sacdotis tredecim cum suburbanis suis. Reliquis vo ꝓ familias filioꝝ caath leuitici generis hec est data possessio. De tribu effraiz vrbes ꝓfugij sychẽ cũ suburbanis suis in mõte effraiz ⁊ gazer ⁊ iebsam ⁊ bethoron caz suburbanis suis ciuitates ⁊ttuor. De tribu ꝙz dan helteco ⁊ gabathon ⁊ hailon ⁊ iethzemmon cũ suburbanis suis. ciuitates ⁊ttuor. Horro de dimidia tribu manasse tenach ⁊ iethzẽmon cuz suburbanis suis. ciuitates due. Oẽs ciuitates cc̃. et suburbana eaꝝ date sunt filijs caath in ferioris gradus. Filijs ꝙz gerson leuitici generis cedit de dimidia tribu manasse confugij ciuitates. gaulon in basan ⁊ hostram cum suburbanis suis. ciuitates duas. Horro de tribu ysachar. cesion ⁊ dabereth ⁊ iaramoth ⁊ engãnim cũ suburbanis suis. ciuitates ⁊ttuor. De tribu autem aser. masan ⁊ abdon ⁊ elrath ⁊ roob cum suburbanis suis. ciuitates ⁊ttuor. De tribu ꝙz neptalim ciuitates confugij cedes in galilea ⁊ amothdor ⁊ carthari cũ suburbanis suis. ciuitates tres. Oẽs vrbes familiaꝝ gerson tredeciz cũ suburbãis suis. Filijs cãt merari leuitis iferioris gradus ꝓ familias suas: data ẽ de tribu zabulõ iecnal ⁊ cartha ⁊ dãna ⁊ naalol. ciuitates ⁊ttuor cũ suburbãis suis. De tribu gad ciuitates cõfugij ramoth in galaad ⁊ manaim ⁊ esebon ⁊ iazer. ciuitates ⁊ttuor cũ suburbanis suis. De tribu ruben vltra iordanẽ cõtra hiericho ciuitates refugij: vsor in solitudie. misor ⁊ iazer ⁊ iethson ⁊ maspha ciuitates ⁊ttuor cũ suburbanis suis. Omnes vrbes filioꝝ merari per familias ⁊ cognatiões suas duodecim. Ita ꝙz ciuitates vniuerse leuitaꝝ in medio possessionis filioꝝ israel. fuerũt quadraginta octo cũ suburbanis suis. singule per familias distribute. Deditq; dñs de⁹ israeli oẽm terram quã traditurũ se ꝑib eoꝝ iurauerat: ⁊ possederunt illaz atq; habitauerunt in ea. Datacq; est ab eo pax in oẽs ꝑ circũitu; nationes: nulluscq; eis hostiũ resistere ausus est: sed cũcti in eoꝝ ditionẽ redacti sunt. Ne vnũ quidem verbũ qđ̃ illis ꝑstiturũ se esse ꝓmiserat. irritum fuit: sed rebus expleta sunt omnia.

XXII

Eodem tpe vocauit iosue rubenitas ⁊ gaditas. ⁊ dimidiaz tribuz manasse. dixitq; ad eos: Fecistis oĩa que ꝑcepit vob̃ moyses famulus dñi: mihi ꝙz in oĩb̃ obedistis: nec reliquistis frẽs vr̃os longo tpe vsq; in ꝑsentẽ die: custodiẽtes impiũ dñi dei vr̃i. Quia igitur dedit dñs deus vr̃ fratrib̃ vr̃is quietẽ ⁊ pacẽ sicut pollicitus est: reuertimini ⁊ ite in tabnacula vr̃a ⁊ in terram possessionis quã tradidit vob̃ moyses famulus dñi trãs iordanẽ: ita dũtaxat vt custodiatis attẽte ⁊ ope complendis mãdatum ⁊ legez quã ꝑcepit vobis moyses famulus dñi: vt diligatis dñm deũ vr̃m. ⁊ ambuletis in oĩb̃ vijs eius ⁊ obsuetis mãdata illi⁹: adhereatisq; ei: ac seruiatis in omni corde. ⁊ in oi aĩa vr̃a. Benedixitq; eis iosue ⁊ dimisit eos. Qui reuersi sunt i tabnacula sua. Dimidie aũt tribui manasse possessiõem moyses dederat in basan. ⁊ idcirco medie ꝙ supfuit dedit iosue sorteꝝ inter ceteros fratres suos trãs iordanẽ ad occidentaleꝝ eius plagam. Cunq; dimitteret eos in tabernacula sua ⁊ benedixisset eis. dixit ad eos. In multa substantia atq; diuitijs reuertimini ad sedes vestras cum argento ⁊ auro. ere ac ferro ⁊ vestis multiplici. Diuidite ꝓdam hostium cum fratribus vestris. Reuersiq; sunt ⁊ abierunt filij ruben ⁊ filij gad ⁊ dimidia tribus manasse a filijs israel de silo que sita est in chanaan: vt intrarẽt galaad terram possessionis sue: quam obtinuerãt iurta imperium domini in manu moysi. Cunq; venissent ad tumulos iordanis in terrã chanaan. edificauerunt iuxta iordanẽ altare infinite magnitudis. Qđ̃ cũ audissent filij israℓ. ⁊ ad eos certi nũcij detulissent edificasse filios ruben ⁊

gad ⁊ dimidie tribus manasse altare in terra chanaan sup iordanis tumulos ꝺ filios israel. ꝙuenerūt oēs in sylo vt ascē/ derent ⁊ dimicarēt ꝺ eos. Et interi mi/ serunt ad illos in terrā galaad phinees filiū eleaçari sacerdotis. ⁊ decem pnci pes cuz eo singulos de singulis tribꝫ Qui venerūt ad filios ruben ⁊ gad ⁊ di/ midie tribꝫ manasse in terram galaad. dixerūtq; ad eos. Hec mādat oīs pp̄lus dñi. Que est ista trāsgressio: Cur reliq/ stis dñm deū israel edificantes altare sa crilegum. ⁊ a cultu illius recedētes: An pax vobis est ꝙ peccastis in beelphgor ⁊ vsq; in pñtem die macula huius scele ris in vobis pmanet: mltiq; de pp̄lo cor ruerūt: Et vos hodie reliquistis dñm. ⁊ cras in vniuersum israel ira eius desevi et: Q si putatis imundā esse terrā pos/ sessionis vre. trāsite ad terrā in q̄ tabna culū dñi ē ⁊ hitate int̄ nos: tm vt a dño ⁊ a nō ꝙsortio ñ recedat; . edificato alta ri pter altare dñi dei nri. Nōne achā fili us care pterijt mādatuz dñi. ⁊ super oēz pp̄lm israel ira ei⁹ incubuit: Et ille erat vnus homo atq; vtinam solus pisset in scelere suo. Rñderūtq; filij ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribꝫ manasse pncipibꝫ lega/ tionis isr̄l. Fortissim⁹ dñs deus ipse no uit. ⁊ israel simul intelliget si puaricatō nis aīo lō altare ꝓstruxim⁹: nō custodiat nos sed puniat nos in pñti. Et si ea mē te fecim⁹ vt holocausta ⁊ sacrificiū ⁊ pa cificas victimas sup eo imponerem⁹ ip se querat ⁊ iudicet. ⁊ non ea magis cogi tatiōe atq; tractatu vt dicerem⁹ cras di cent filij vri filijs nris : Quid vob ⁊ do/ mino deo israel: Terminuz posuit dñs int̄ nos ⁊ vos o filij ruben ⁊ filij gad ior/ danē fluuiū: ⁊ idcirco ptem nō habetis in domino . ⁊ per hanc occasiōem auer/ tent filij vri filios nros a tior dñi. Pu tauimus itaq; melius. ⁊ dixim⁹: Ex/ truam⁹ nobis altare . nō in holocausta neq; ad victimas offerēdas: sed in testi/ monium inter nos ⁊ vos. ⁊ sobolem no strā. vtamq; pgenīē vt ſuiamus dño. ⁊ iuris nri sit offerre ⁊ holocausta ⁊ victi/ mas ⁊ pacificas hostias. ⁊ neq; dicant cras filij vri filijs nris. non est vobis ps in dño. Q si voluerit dicere : rñdebunt eis: Ecce altare dñi qd fecerūt pres nri non in holocausta. neq; in sacrificiū: sed in testimoniū nr̄m ac vr̄m. Absit a nob ꝯ scelus vt recedamus a dño ⁊ eius ve/ stigia relinq̄mus. extructo altari ad holo causta ⁊ sacrificia ⁊ victimas offerēdas: pter altare dñi dei nri qd extructum ē ante tabnaculū eius. Quibꝫ auditꝫ phi nees sacerdos ⁊ pncipes legationis ista el qui erāt cum eo placati sunt. ⁊ verba filioz ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribus ma nasse libentissime susceperunt. Dixitq; phinees filius eleaçari sacerdos ad eos Nunc scimus ꝙ nobiscum sit dominus q̄n alieni estis a puaricatiōe hac. ⁊ libe/ rastis filios israel de manu dñi. Reuer/ susq; ē cū pncipibꝫ a filijs rubē ⁊ gad de terra galaad finiū chanaan ad filios israel: ⁊ retulit eis. Placuitq; sermo cū ctis audientibꝫ. Et laudauerunt deum filij israel. ⁊ neq; vltra dixerūt vt ascē/ derent otra eos atq; pugnarēt. ⁊ vastarēt terrā possessiōis eoz. Locauerūtq; filij ruben ⁊ filij gad altare qd extruxerāt: te stimoniū nr̄m. ꝙ dñs ipse sit deus.

XXIII

Voluto autē multo tempore postq; pacez dederat do/ minus israeli. subiectis in gyro nationibꝫ vniuersis. ⁊ iosue iam longe uo ⁊ persenilis etat;. postq; diuiserat ter ram filijs israel ꝑm quod dominus im/ pauerat: vocauit iosue omnem israel; maiorescq; natu ⁊ pncipes ac duces ac magistros. dixitq; ad eos : Ego senui ⁊ progressioris etatis suz: vosq; cernitis omnia que fecerit dominus deus vester cunctis per circuitum nationibus quo modo ꝓ vobis ipse pugnauerit. Et nūc quia vobis sorte diuisit ommem terraz ab orientali parte iordanis vsq; ad ma/ re magnuz multeq; adhuc supsunt na/ tiones: dñs deus vr̄ disp̄det eas ⁊ aufe/ ret a facie vra. ⁊ possidebit; terraz sic vob pollicitus est: Tm cōfortamini ⁊ estote solliciti vt custodiatꝫ cūcta q̄ scripta sūt

in volumine legis moysi ⁊ non declinetis ab eis neq; ad dexteraz neq; ad sinistrã ne postq̃ intraueritis ad gentes que inter vos future sunt. iuretis in nomie deoꝝ eaꝝ ⁊ seruatis eis ⁊ adoretis illos: sed adhereatis dño deo vño qđ fecistis vsq; in diez hãc. Et tũc auferet dñs de⁹ in ꝯspectu vño gentes magnas ⁊ robustissimas ⁊ nullus robis resistere poterit Unus e vobis pseq̃tur hostiũ mille viros: qz dñs deus vester ꝓ vobis ipse pugnabit sicut pollicit⁹ est. ꝟ tm diligẽtissime ꝓcauete vt diligatis dñm deũ vm. Q si volueritis gẽtiũ haꝝ que inter vos habitãt errorib adhærere. ⁊ cũ eis miscere cõnubia atq; amicitias copulare: iam tunc scitote q̃ dñs deus vester nõ eas delear ante facie vram: sed erũt vob in foueã ac laqueũ ⁊ offendiculũ et latere vestro. ⁊ fudes in oculis vris. donec vos auferat atq; disperdat de terra hac optia quã tradidit vobis. Ecce ego hodie ingrediar viam vniuse terre. ⁊ toto aĩo cogscetis q̃ de oib⁹ vobis que se dñs ꝓmisit vobis eẽ pollicit⁹ est: vnũ non ꝓterierit incassum. Sic ergo impleuit ope qđ ꝓmisit. ⁊ ꝓspa cũcta venerũt: sic adducet sup vos quicqđ maloꝝ cõminat⁹ est. donec vos auferat atq; disperdat de terra hac optia quã tradidit vob: eo q̃ ꝓterieritis pactũ dñi dei vri qđ pepigit vobiscum ⁊ seruieritis diis alienis ⁊ adoraueritis eos. Cito atq; velociter ꝓsurget in vos furor dñi. ⁊ auferemini ab hac tra optima quam tradidit vobis.

XXIIII

Congregauitq; iosue oes tribꝰ israel in sychẽ. ⁊ vocauit maiores natu ac principes ⁊ iudices ⁊ magros. steteruntq; in ꝯspectu dñi. ⁊ ad pol̃m sic locutus est. Hec dicit dñs de⁹ israel. Trãs fluuiũ habitauerunt ꝓres vri ab initio: thare ꝑ abraam ⁊ nachor fuerũtq; diis alienis. Tuli q̃ ꝑem vestrũ abraaz de mesopotamie finib⁹. ⁊ adduri eũ in terrã chanaan. multiplicaui q; semẽ eius. ⁊ dedi ei ysaac. illiq; rursus dedi iacob ⁊ esau. Et quib⁹ esau dedi mõtem seyr ad possidẽdu. iacob vero ⁊ filij eius descenderũt in egyptum. Misiq; moysen ⁊ aarõ. ⁊ ꝑcussi egyptũ multis signis atq; portẽtis: eduxiq; vos ⁊ ꝓres vestros de egypto. ⁊ venistis ad mare: persecutiq; sunt egyptij ꝓres vros cũ curribꝰ ⁊ equitatu vsq; ad mare rubrum. Clamauerũt aũt ad dominũ filij israel: qui posuit tenebras inter vos ⁊ egyptios. ⁊ adduxit sup eos mare ⁊ opuit eos Viderũt oculi vestri cũcta que ĩ egypto fecerim. ⁊ habitastis in solitudine multo tpe. ⁊ introduxi vos in terrã amorrei qui habitabat trans iordanẽ. Cũq; pugnarẽt contra vos. tradidi eos in man⁹ vras. ⁊ possedistis terrã eoꝝ atq; interfecistis eos. Surrexit autẽ balach filius sephor rex moab. ⁊ pugnauit cõtra israelem. Misitq; ⁊ vocauit balaã filiũ beor vt malediceret vobis ⁊ ego nolui audire eum: sed econtrario ꝑ illũ benediri vobis ⁊ liberaui vos de manu ei⁹. Trãsistisq; iordanẽ ⁊ venistis ad hiericho: pugnauerũtq; ꝓtra vos viri ciuitatis ei⁹: ammorreus ⁊ pherezeus ⁊ chananeus ⁊ ethe⁹ ⁊ gergeseus ⁊ eue⁹ ⁊ iebuseus. et tradidi illos in manus vras. Misiq; ante vos scabrones. ⁊ eieci eos de locis suis duos reges amorreoꝝ. nõ in gladio ⁊ in arcu tuo: dediq; vobis terrã in q̃ non laborastis. ⁊ vrbes q̃s non edificastis vt habitaretis in eis vineas ⁊ oliueta que non plãtastis. Nũc ĝ timete dñm ⁊ seruite ei perfecto corde atq; verissimo. ⁊ auferte deos quib⁹ fuerũt ꝓres vri in mesopotamia ⁊ in egypto ac fuite domino Sinaute malũ vobis videt vt dño seruiatis. optio vob⁹ dat. Eligite hodie qđ placet cui fuire potissimũ debeatis: vtr diis quib⁹ fuierũt ꝓres vri in mesopotamia. an diis amorreoꝝ in q̃ꝝ terra habitatis. Ego aũt ⁊ dom⁹ mea fuiem⁹ dño Rñditq; ꝑplis ⁊ ait: Absit a nob⁹ vt relinquamꝰ dñm ⁊ fuiamus diis alienis. Dñs deus nr ipse eduxit nos ⁊ ꝓres nostros de terra egypti ⁊ de domo fuitutis: fecitq; videtib⁹ nob⁹ sig̃ ingẽtia. ⁊ custodiuit nos in oi via ꝑ quã ambulauim⁹ ⁊ in cũctis ꝑplis ꝑ q̃s trãsiuim⁹. ⁊ eiecit

vniuſas gẽtes ãmoꝛreuꝫ hĩtatoꝛẽ terre quã nos ĩtrauim⁹. Seruiem⁹ igiꝫ dño qꝛ ipſe eſt ꝺeus nr̃. Dixitq; ioſue ad po/ pulũ. Nõ poteritis ſuire dño: ꝺe⁹ enim ſctũs ⁊ foꝛtis emulatoꝛ eſt: nec ignoſcet ſceleribꝫ vr̃is atq; ꝑccatis. Si dimiſe/ ritis dñm ⁊ ſeruieritis dijs alienis. ꝓuer tet ſe ⁊ affliget vos atq; ſubũtet: poſtq; vobis ꝑſtiterit bona. Dixitq; ꝑp̃l⁹ ad io/ ſue. Nequaq; ita vt loq̃ris erit: ſed dño ſeruiemus. Et ioſue ad ꝑp̃lm: teſtes in/ quit vos eſtis: qꝛ ipi elegeritis vob dñz vt ſeruiatis ei. Reſponderuntq;: Teſtes. Nũc ergo ait auferte ꝺeos alienos ꝺe me dio vr̃i. ⁊ inclinate coꝛda vr̃a ad dñz ꝺe/ um iſrl̃. Dixitq; ꝑp̃l⁹ ad ioſue: Dño ꝺeo nr̃o ſeruemus. ⁊ obediẽtes erim⁹ ꝓce ceptis eius. Pepcuſſit g̃ ioſue in die il/ lo fedus. ⁊ ꝓpoſuit ꝑp̃l⁹ ꝑcepta atq; iu/ dicia in ſychẽ. Scripſit q̃z omnia ⅋ba hꝛc in volumine legis dñi. ⁊ tulit lapidẽ ꝑgrandẽ. poſuitq; eũ ſubter quercum que erat ĩ ſanctuario dñi. ⁊ dixit ad om nem populũ. Ẽn lapis iſte erit vobis in teſtimoniũ qꝛ audieritis oĩa ⅋ba dñi q̃ locutus eſt vobis: ne foꝛte poſtea nega/ re velitis ⁊ mentiri dño ꝺeo vr̃o. Di/ miſitq; ꝓpulũ ſingulos in poſſeſſionez ſuam. Et poſt hꝛc moꝛtuus eſt ioſue fili us nun ſeruus dñi centum ꝺecẽ annoꝛ ſepelieruntq; eum in finib⁹ poſſeſſionis ſue in tãna thſare: que ſita eſt in monte effraim. a ſeptentrionali parte montis gaas. Seruiuitq; iſrael dño cũctis die bus ioſue ⁊ ſenioꝛ qui lõgo vixerãt tpe poſt ioſue. ⁊ qui nouerant omnia opera ꝺomini que fecerat ĩ iſrael. Ossa quoq; ioſeph q̃ tulerãt filij iſrael ꝺe egypto ſe/ pelierunt in ſychẽ ĩ parte agri quez eme rat iacob a filijs emmoꝛ patris ſychem centũ nouellis ouib⁹ ⁊ fuit in poſſeſſio/ nem filioꝛum ioſeph. Eleaçar quoq; fi/ lius aaron moꝛtuus eſt. ⁊ ſepelierũt eũ in gabaath phinees. filij eius: que ꝺata eſt ei in monte effraim.

Explicit liꝺ ioſue Incipit lib̃ ſophtiz quẽ nos Judicũ appellam⁹. Caplm. I

Post moꝛtẽ ioſue conſuluerũt filij iſrl̃ dñm ꝺicentes. Quis a/ ſcendet ante nos cõtra chananeũ ⁊ erit ꝺux bel li? Dixitq; dñs: Judas aſcendet. Ecce tradidi terrã in manu ei⁹: Et ait iudas ſymeoni fratri ſuo. Aſcẽde mecũ in ſoꝛ tem meã. ⁊ pugna ꝓtra chananeũ: vt ⁊ ego pergã tecũ in ſoꝛtẽ tuã. Et abijt cuꝫ eo ſymeõ. Aſcẽditq; iudas ⁊ tradidit do/ min⁹ chananeuꝫ ac phꝛereçeũ in manus eoꝝ. ⁊ ꝑcuſſerũt in ꝺeçech ꝺecẽ milia vi/ roꝝ. Inuenerũtq; adonibeçech ĩ ꝺeçech. ⁊ pugnauerũt ꝯ eũ ac ꝑcuſſerũt chananeuꝫ ⁊ phꝛereçeũ. Fugit aũt adonibeçech. que ꝑſecuti cõꝑhẽꝺerũt ceſis ſummitatiꝫ/ bus manuũ ei⁹ ac ꝑꝺum. Dixitq; ado/ nibeçech. Septuaginta reges ãputatiꝫ manuuꝫ ac ꝑꝺuꝫ ſummitatib⁹ colligeꝫ/ bãt ſub mẽſa mea cibꝝ reliquias: ſicut feci. ita reꝺꝺidit mihi ꝺe⁹. Adduxerũtq; eum in hierlm ⁊ ibi moꝛtuus eſt. Op/ pugnãtes aũt filij iuda hierlm. ceperũt eaꝫ ⁊ ꝑcuſſerũt in oꝛe gladij tradentes cun ctã incẽꝺio ciuitatem. Et poſtea ꝺeſcen/ ꝺentes pugnerũt ꝓtra chananeum qui hĩtabat in mõtanis ⁊ ad meriꝺiẽ in cã/ peſtrib⁹. Pergenſq; iudas ꝯ chananeũ qui habitabat in hebrõ cui⁹ nomen fuit antiquit⁹ cariatharbe. ꝑcuſſit ſeſai ⁊ hai man ⁊ tholmai: atq; inde ꝓfect⁹ abijt ad habitatoꝛes ꝺabir: cui⁹ nomẽ vet⁹ erat cariathſepher. i. ciuitas litteraꝝ. Dixit q; caleph. Qui ꝑcuſſerit cariathſepher ⁊ vaſtauerit eam ꝺabo ei aꝛam filiã meã vxoꝛẽ. Cunq; cepiſſet eã othoniel filius ceneç frater caleph minoꝛ: ꝺedit ei aꝛaꝫ filiã ſuã ꝓiugẽ. Quã pgentez in itinere monuit vir ſuus vt peteret a pr̃e ſuo a/ gꝛũ. Que cũ ſuſpiraſſet ſedẽs in aſino ꝺixit ei caleph. Quid habes? At illa rñ/ ꝺit. Da mihi bñdictiõem: qꝛ terrã areꝫ tez ꝺediſti mihi: da ⁊ irriguã aquis. De ꝺit ergo caleph irriguum ſuperius ⁊ ir riguum inferius. Filij autez cineꝝ cog/ ti moyſi aſcenderũt ꝺe ciuitate palmaꝝ

cum filijs iuda in ꝛctum ſoꝛtis eiꝰ qꝫ̄ eſt ad meridiē arath: ⁊ habitauerūt cuꝫ eo. Abijt autē iudas cū ſymeone fratre ſuo. ⁊ pcuſſerūt ſimul chananeū qui hī tabat in ſephat. ⁊ interfecerūt euꝫ. Vocatū ꝫ eſt nomē vrbis hoꝛma id ē anathꝛma Cepitꝫ iudas gaçaꝫ cum finib ſuis. ⁊ aſchalonē atꝫ accharon cū termīs ſuis. Fuitꝫ dñs cū iuda. ⁊ mōtana poſſedit. Nec potuit ꝛelere hītatoꝛes vallis: quia falcatis curribꝫ abundabāt. Dederunt ꝫ caleph hebꝛō ſicē dixerat moyſes: qui ꝛeleuit ex ea tres filios enach. Jebuſeū autē hītatoꝛē hierl'm nō ꝛeleuerūt filij beniamin: hītauitꝫ iebuſeus cuꝫ filijs beniamin in hierl'm vſꝫ in pñtem diez Domꝰ ꝫ ioſeph aſcēdit ī bethel: fuitꝫ dñs cuꝫ eis. Nā cuꝫ obſideꝛēt vrbē q̄ pri us luça vocabaꝰ. viderunt hoīem egre dientez de ciuitate. dixeruntꝫ ad eum. Oſtende nob introitū ciuitatis ⁊ faciem⁹ tecum maīm. Qui cuꝫ oñdiſſet eis. per cuſſerūt vrbē in oꝛe gladij. hoīem autez illū ⁊ oēm cogtionē eiꝰ dimiſerūt. Qui dimiſſus abijt in terrā ethim ⁊ edifica uit ibi ciuitatē vocauitꝫ eā luçam q̄ ita appellaꝰ vſꝫ in pñtem diez. Manaſſes ꝫ nō ꝛeleuit bethſan ⁊ canath cum vi culis ſuis. ⁊ hītatoꝛes doꝛ ⁊ ieblaā ⁊ ma geddo cum viculis ſuis: cepitꝫ chana neus hītare cū eis. Poſtꝫ autē ꝓfoꝛta tus eſt iſrael fecit eos tributarioſ ⁊ ꝛele re noluit. Effraim etiam nō interfecit chananeum qui hītabat in gaçer. ſz hī tauit cum eo. Zabulō nō ꝛeleuit hītato ꝛes bethꝛō ⁊ naalō ſed hītauit chanane⁹ in medio eiꝰ factuſꝫ eſt ei tributarius. Aſer ꝫ nō ꝛeleuit hītatoꝛes accho ⁊ ſido nis alab ⁊ achacib ⁊ āma ⁊ aphec ⁊ ro ob: habitauitꝫ in medio chananei ha bitatoꝛis illi⁹ terre nec interfecit euꝫ. Ne ptalī ꝫ nō ꝛeleuit hītatoꝛes bethſemes ⁊ bethanath. ⁊ hītauit inꝰ chananeū hī tatoꝛē terre: fuerūtꝫ eibethſemite ⁊ be thanite tributarij. Artauitꝫ āmoꝛeꝰ filios dan in monte: nec dedit eis locuꝫ vt ad planioꝛa deſcenderēt: habitauitꝫ in mōte hares qō interptaꝰ teſtatio in haylō ⁊ ſalabim. Et aggrauata eſt ma nus domus ioſeph: factuſꝫ ē ei tributa rius. Fuit aūt termin⁹ āmoꝛrei ab aſcē ſu ſcoꝛpiōis petra ⁊ ſupioꝛa loca.

II

Aſcenditꝫ angelus dñi de gal galis ad locuꝫ flētiū ⁊ ait. Edu xi vos de egypto. ⁊ introduxi in terrā p q̄ iuraui pribꝫ vris. ⁊ pollicitus ſum vt nō facerē irritū pactū meum vo biſcū in ſempiternum. ita dūtaxat vt nō feriretis fedus cū hītatoꝛibꝫ terre huiꝰ ⁊ aras eoꝝ ſubūteretis. ⁊ noluiſtis audi re vocē meam. Cur ꝛ feciſtis? Quāob rem nolui ꝛelere eos a facie vēa: vt ha beatis hoſtes. ⁊ dij eoꝝ ſint vobis in rui nam. Cūctꝫ loq̄reꝰ angelus dñi hec ver ba ad oēs filios iſrl'. eleuauerūt vocē ſu am ⁊ fleuerūt. Et vocatū eſt nomē loci illi⁹ locus flentiū ſiue lacheymaꝝ. īmo lauerūtꝫ ibi hoſtias dño. Dimiſit q̄ io ſue ppl'm. ⁊ abierūt filij iſrael vnuſq̄ſqꝫ in poſſeſſionē ſuā vt obtineꝛēt eā. Fue runtꝫ dño cūctis diebꝫ eius ⁊ ſenioꝛuꝫ qui lōgo poſt eū vixerūt tpe. ⁊ nouerant oīa opa dñi que fecerat cum iſrl'. Moꝛ tuus eſt autē ioſue filius nun famulus dñi centū ⁊ decez annoꝝ. ⁊ ſepelierūt eū in finib poſſeſſionis ſue in thānathſa re' in mōte effraim a ſeptētrionali pla ga mōtis gaas. Oiſq̄ illa generatio cō gregata eſt ad pꝛes ſuos. ⁊ ſurrexerunt alij qui nō nouerūt dñm. ⁊ opa que fe cerat cū iſrl'. Fecerūtꝫ filij iſrael maluꝫ in ꝛſpectu dñi ⁊ ſeruierūt baalim. ac dimi ſerūt dñm deum patrū ſuoꝝ qui eduxe rat eos de terra egypti. ⁊ ſecuti ſunt de os alienoſ. deos q̄ꝫ pl'oꝝ qui habitabāt in circūitu eoꝝ. ⁊ adoꝛauerunt eos. ⁊ ad iracūdiā ꝛcitauerūt dñm. dimittentes eum. ⁊ ſeruientes baal ⁊ aſtaroth. Ira tuſꝫ dñs ꝓtra iſrael tradidit eos in ma nus diripientiū. qui ceperūt eos ⁊ ven diderūt hoſtib qui habitabāt p gyrum nec potuerūt reſiſtere aduerſarijs ſuis: ſed quocunq̄ pgere voluiſſent: manus dñi ſup eos erat. ſicut locut⁹ eſt ⁊ iura uit eis. ⁊ vehemēter afflicti ſunt. Suſci tauitꝫ dñs iudices qui liberarent eos

de vastantium manibꝫ:sed nec eos audire voluerunt.fornicātes cuꝫ dijs alienis ⁊ adorantes eos. Cito deseruerunt viā p quā ingressi fuerāt pres eoꝝ ⁊ audientes mādata dñi oīa fecere ꝓtraria. Cunctꝫ dñs iudices suscitaret.in diebꝫ eoꝝ flectebat misericordia ⁊ audiebat afflictoꝝ gemitus.⁊ liberabat eos de cede vastantiū. Postqꝫ aūt mortuꝰ esset iudex reūtebant. ⁊ multo faciebāt maiora qꝫ fecerāt pres eoꝝ sequntes deos alienos seruientes eis.⁊ adorantes illos. Nō dimiserūt adinuētiones suas.⁊ viaꝫ durissimā p quam ambulare ꝓsueuerant. Iratusqꝫ ē furor dñi in israel. ⁊ ait: Quia irritū fecit gēs ista pactuꝫ meuꝫ qđ ꝑpigerā cum pribꝫ eoꝝ ⁊ vocē meaꝫ audire ꝓtempsit.⁊ ego nō delebꝫ gētes quas dimisit iosue.⁊ mortuus est:vt in ipsis experiar isrl̄ vtrū custodiāt viam dñi.⁊ ambulēt in ea: sicut custodierūt pres eoꝝ.an nō. Dimisit ḡ dñs oēs nationes has.et cito subuertere noluit: nec tradidit in manus iosue. III

Hē sunt gentes quas dñs dereliquit vt erudiret in eis israelez oēs qui nō nouerāt bella chananeoꝝ.⁊ postea discerent filij eoꝝ certare cū hostibꝫ.⁊ habere ꝓsuetudinē prelia di.quinqꝫ satrapas philistinoꝝ. oēmqꝫ chananeum ⁊ sidonū.atqꝫ eueū qui habitabat in mōte libano de mōte baal hermon vsqꝫ ad introitū emath. Dimisitqꝫ eos vt in ipsis expiretur israelē vtrū audirēt mādata dñi q̄ ꝑcepat pribꝫ eoꝝ p manū moysi.an nō. Itaqꝫ filij isrl̄ habitauerunt in medio chananei et ethei et amorrei ⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebusei.et duxerunt vxores filias eoꝝ:ipsisqꝫ filias suas filijs eoꝝ tradiderūt: ⁊ seruierūt dijs eoꝝ. Fecerūtqꝫ malum in ꝓspectu dñi. ⁊ obliti sunt dei sui seruientes baalim ⁊ astaroth. Iratusqꝫ ꝓtra israel dñs. tradidit eos in manus chusanrasathaim regis mesopotamie seruierūtqꝫ ei octo annis. Et clamauerūt ad dñm qui suscitauit eis saluatorē.⁊ liberauit eos othoniel videlicet filiū cenez frēm caleph minorez:fuitqꝫ in eo spiritus dñi:⁊ iudicauit israel. Egressusqꝫ est ad pugnaz ⁊ tradidit dñs in manus eius chusanrasathaim regem syrie. ⁊ oppressit eum. Quieuitqꝫ terra q̄dragīta annis.⁊ mortuus est othoniel filius cenez. Addidertautez filij israel facere maluz in ꝓspectu dñi:qui cōfortauit aduersum eos eglō regez moab:quia fecerūt malū in ꝓspectu eius. Et copulauit ei filios āmon ⁊ amalech:abijtqꝫ ⁊ percussit isrl̄: atqꝫ possedit vrbē palmaꝝ. Seruierūtqꝫ filij isrl̄ eglon regi moab decē ⁊ octo annis ⁊ postea clamauerūt ad dñm. Qui suscitauit eis saluatorem vocabulo aioth filium gera filij gemini.qui vtraqꝫ manu ꝑo dextera vtebat. Miserūtqꝫ filij isrl̄ per illū munera eglon regi moab. Qui fecit sibi gladium ancipitem hītem in medio capulū lōgitudinis palme manus.⁊ accinctus est eo subter sagū in dextro femore. Obtulitqꝫ munera eglō regi moab. Erat aūt eglon crassus nimis Cunctꝫ obtulisset ei munera ꝓsecutus est socios qui cum eo venerant.⁊ reuersus de galgalis vbi erant idola. dixit ad regem. Verbū secretū habeo ad te o rex Et ille imperauit silentiū. Egressisqꝫ omnibus qui circa eū erāt.ingressus est aioth ad eum. Sedebat aūt in estiuo cenaculo solus. Dixitqꝫ. Verbuz dei habeo ad te. Qui statim surrexit de throno. Extēditqꝫ aioth sinistrā manum.⁊ tulit ficā de dextero femore suo. infixitqꝫ eam in ventrē eius tam valide vt capulus securet ferrū inuulnere:ac pinguissimo adipe stringeret. Nec eduxit gladiū .sed ita vt pcusserat reliquit in corpe: statimqꝫ per secreta nature alui stercora ꝓrupit. Aioth aūt clausis diligentissime ostijs cenaculi ⁊ obfirmatis sera per posticum egressus est. Seruiqꝫ regis ingressi.viderūt clausas fores cenaculi:atqꝫ dixerūt Forsitan purgat aluū in estiuo cenaculo Expectāteſqꝫ diu donec erubescerent.et videntes qꝫ nullus aperiret.tulerūt clauem.⁊ aperiētes inuenerūt dominū suum in terra iacentem mortuuz. Aioth

autem dum illi turbarẽtur.effugit ⁊ p/
transijt locũ idoloꝛ vnde reuerſus fue
rat.Clenitq; in ſeyrath.⁊ ſtatim inſonu
it buccina in mõte effraim.deſcenderũt
q; cum eo filij iſrael ipſo in frõte gradi/
ente.Qui dixit ad eos: Sequmini me.
Tradidit enĩ dñs inimicos nr̃os moa/
bitas in manus nr̃as.Deſcenderuntq;
poſt eũ ⁊ occupauerũt vada iordanis q̃
trãſmittunt in moab ⁊ non dimiſerũt
trãſire quẽq;:ſed pcuſſerunt moabitas
in tpe illo circiter decẽ milia oẽs robu/
ſtos ⁊ fortes viros.Nullus eoꝛ euade/
re potuit. Hũiliatuſq; eſt moab in die
illo ſub mãu iſrael.⁊ quieuit terra octo
ginta annis a plijs.Poſt hunc fuit ſan
gar filius anath q̃ pcuſſit ỏ philiſtijz ſexcẽ
tos viros vomere.Et ipe q̃z defedit iſrl̃

Fideruntq; filij iſrl̃ IIII
facere malũ in ꝓſpectu dñi poſt
moꝛtẽ aioth.⁊ tradidit illos do
min⁹ in manus iabin regis chanaan q̃
regnauit in aſoꝛ.habuitq; ducẽ exercit⁹
ſui noie ſyſaram. Ipſe autẽ habitabat i
aroſeth gentium .Clamaueruntq; filij
iſrl̃ ad dñm.Nongẽtos enĩ habebat fal/
catos curr⁹.⁊ p viginti annos vexemen
ter oppreſſerat eos.Erat autẽ deboꝛa p/
phetes vxoꝛ lapidoth.q̃ iudicabat pplm
in illo tpe.⁊ ſedebat ſub palma q̃ nomi
ne illius vocabat̃:inter rama ⁊ bethel in
monte effraim.aſcendebãtq; ad eaz filij
iſrl̃ in omne iudiciuz.Que miſit ⁊ voca
uit barach filiuz abinoem de cedes ne/
ptalim.dixitq; ad eũ. Precepit tibi do/
min⁹ deus iſrl̃.Clade deſcẽde:⁊ duc exer
citum in mõtem thaboꝛ:tolleſq; tecum
decem milia pugnatoꝛ de filijs neptaliz
⁊ de filijs zabulõ. Ego autẽ adducaz ad
te in loco toꝛrẽtis ciſon ſyſarã principẽ
exercitus iabin ⁊ currus ei⁹ atq; oẽm mlt̃
titudinẽ:⁊ tradaz eos in manu tua.Di
xitq; ad eam barach:Si vxenis mecũ va
dam:ſi nolueris venire mecum non p/
gam.Que dixit ad eũ. Ivo quidem te/
cum ſed in hac vice victoria nõ reputa
bitur tibi:quia in manu mulieris trade
tur ſyſara.Surrexit itaq; deboꝛa ⁊ pre/
xit cum barach in cedeſ.Qui accerſitis
zabulon ⁊ neptalim aſcendit cum decez
milibꝰ pugnatoꝛ hñs deboꝛã in comita
tu ſuo.Heber aũt cineus receſſerat quõ/
dam a ceteris cineis fratribꝰ filijs ſuis
obab cognati moyſi.⁊ tetenderat taber/
nacula vſq; ad vallẽ que vocat̃ ſennim.
⁊ erat iurta cedes.Nunciatumq; eſt ſy/
ſare q̃ aſcendiſſet barach filius abinoez
in montem thaboꝛ. Et congregauit nõ
gentos falcatos currus.⁊ omnem exer
citum de aroſeth gentium ad toꝛrentẽ
ciſon.Dixitq; deboꝛa ad barach: Sur/
ge.Hec eſt enĩ dies in qua tradidit dñs
ſyſaram in manꝰ tuas. Ecce ipſe ductoꝛ
eſt tuus.Deſcẽdit itaq; barach de mon
te thaboꝛ ⁊ decem milia pugnatoꝛ cum
eo.Perterruitq; dñs ſyſarã ⁊ oẽs cur/
rus eius.vniuerſamq; multitudinem
in oꝛe gladij ad ꝓſpectũ barach intãtuz
vt ſyſara de curru deſiliens pedibꝰ fuge
ret.⁊ barach ꝑſequeret fugiẽtes currus ⁊
exercitum vſq; ad aroſeth gentiũ.⁊ oĩs
hoſtiũ multitudo vſq; ad internitiõem
caderet.Syſara autem fugiens perue/
nit ad tentoꝛiuz iahel vxoꝛis aber cinei.
Erat autẽ pax inter iabin regẽ aſoꝛ.⁊ do
muz aber cinei.Egreſſa igit̃ iahel in oc/
curſuz ſyſare.dixit ad eũ: Intra ad me
dñe mi:ne timeas.Qui ingreſſus tab/
naculũ eius ⁊ optus ab ea pallio dixit
ad eam:Da mihi obſecro paululũ aq̃.
q; ſitio valde.Que aperuit vterem la/
ctis.⁊ dedit ei bibere.⁊ operuit illũ.Dixit
q; ſyſara ad eam:Sta ante oſtiũ taber/
naculi:⁊ cũ venerit aliquis interrogãs te
⁊ dicens:nunquid hic eſt aliquis:rñde
bis:Nullus ẽ. Tulit itaq; iahel vxoꝛa/
ber clauũ tabernaculi aſſumẽs pariter ⁊
malleũ.⁊ ingreſſa abſcõdite ⁊ cum filen
tio.poſuit ſupra tps capitis eius clauũ
percuſſumq; malleo defixit in cerebꝝum
vſq; ad terram:qui ſopoꝛem moꝛtis ſo/
cians defecit:⁊ moꝛtuus eſt. Et ecce ba/
rach ſequẽs ſyſarã veniebat.egreſſaq; ia
hel in occurſuz eius dixit ei:Veni.⁊ oſtẽ/
dam tibi virum quẽ queris.Qui cũ in
traſſet ad eam.vidit ſyſarã iacentẽ moꝛ/

tuuz.⁊ clauũ infixũ in tẽpe eius. Humiliauit ergo deus in die illo iabin regẽ chanaan coꝝ filijs israel: qui crescebãt quotidie.⁊ forti manu opprimebant iabin regẽ chanaã donec delerent eũ. V

Ocinerunt̃ deborꝛa ⁊ barach filius abinoem in illo die dicentes. Qui sponte obtulist̃ de israel aĩas vĩas ad periculuz: bñdicite dño. Audite reges auribꝰ pcipite principes: Ego sum ego sum q̃ dño canã: psallam dño deo israel. Dñe cum exires de seyr. ⁊ transires p regiones edom. terra mota est: celiq̃ ac nubes distillauerũt aq̃s. Mõtes fluxerũt a facie dñi.⁊ sinai a facie dñi dei isrl'. In diebꝰ sangar filij anath in diebꝰ iahel quieuerunt semite ⁊ qui ingrediebant̃ p eas ambulauerũt p calles deuios. Cessauerũt fortes in israel ⁊ quieuerũt donec surgeret deborꝛa: surgeret mater in israel. Noua bella elegit dñs: ⁊ portas hostiũ ipse subuertit. Clypeus ⁊ hasta si apparuerũt in quadragita miliꝰ israel. Cor meũ diligit principes israel: Qui ꝓpria voluntate obtulistis vos discrimini bñdicite dño: qui ascenditis sup̃ nitentes asinos.⁊ sedetis sup̃ in iudicio ⁊ ãbulatis ĩ via loquimini. Ubi collisi sunt curr⁹ ⁊ hostiũ suffocatus est exercitus. ibi narrent̃ iusticie dñi.⁊ clemẽtia in fortes israel. Tunc descendit populus dñi ad portas: ⁊ obtinuit principatum. Surge surge deborꝛa: surge surge ⁊ loquere canticum. Surge barach ⁊ apprehende captiuos tuos fili abinoem. Saluate sunt reliquie populi. Dñs ĩ fortiꝰ dimicauit. Et effrainm deleuit eos in amalech ⁊ post eũ ex beniamin in pl'os tuos o amalech. De machir pcipes descenderũt.⁊ de zabulon qui exercitũ ducerent ad bellanduz Duces ysachar fuere cum deborꝛa.⁊ barach vestigia sunt secuti: qui quasi in p̃ceps ac baratrũ se discrimini dedit. Diuiso contra se ruben. magnanimoꝝ reperta est contentio. Quare habitas inter duos t̃mios: vt audias sibilos gregum: Diuiso contra se ruben: magnanimoꝝ repta est cõtentio. Galaad trãs iordanem quiescebat.⁊ dan vacabat nauibus. Aser habitabat in litore maris. ⁊ in portubus morabatur. zabulon vero ⁊ nepthalim obtulerunt aĩas suas moꝛti in regione morome. Uenerũt reges ⁊ pugnauerunt: pugnauerũt reges chanaan in thanc iuxta aquas mageddo: ⁊ tamen nihil tulere predantes. De celo dimicatum est contra eos: stelle manentes in ordine ⁊ cursu suo aduersus sysaram pugnauerunt. Torrens cyson traxit cadauera eoꝝ. torrens cadumim torrens cyson. Cõculca anima mea robustos. Ungule equoꝝ ceciderunt: fugientibus impetu.⁊ preceps ruentibus fortissimis hostiuz. Maledicite terre meroz. dixit angelus domini: maledicite habitatoꝛibꝰ eius. quia non venerũt ad auxilium domini. in adiutoꝛium fortissimoꝝ eius. Benedicta inter mulieres iahel vxoꝛ aber cinei: ⁊ bñdicatur in tabernaculo suo: Aquam petenti lac dedit.⁊ in phiala principum obtulit butyrum. Sinistram manum misit ad clauum.⁊ dextram ad fabꝛoꝝ malleos: percussitq̃ sysaraz querẽs ĩ capite vulneri locũ.⁊ tempus valide pforãs. Inter pedes eius ruit: defecit ⁊ moꝛtuus ẽ Uoluebat̃ ante pedes eius: ⁊ iacebat exanimis ⁊ mirabilis. Per fenestrã respiciẽs vlulabat mater ei⁹.⁊ de cenaculo loquebat̃. Cur moꝛat regredi currus ei⁹? quare tardauerũt pedes q̃drigaꝝ illius? Una sapiẽtioꝛ ceteris vxoꝛibꝰ ei⁹ ꝛespondit sponsi ꝛba rñdit: Forsitã nũc diuidit spolia.⁊ pulcerrima feminaꝝ eligit ei. Uestes diuersoꝝ coloꝝ sysare traduntur in predam.⁊ supellex varia ad ornanda colla congeritur. Sic pereant omnes inimici tui dñe: qui aũt diligunt te: sicut sol ĩ oꝛtu suo splẽdet. ita rutilẽt. Quieuitq̃ terra p quadraginta annos. VI

Fecerunt autem filij israel malum in ꝯspectu domini: qui tradidit illos in manu madian septẽ annis ⁊ oppressi sunt valde ab eis. Feceruntq̃ sibi antra ⁊ spelũcas in mõ

tibus.⁊ munitissima ad repugnādum loca. Cunqꝫ seuissꝫ israel.ascēdebat madian ⁊ amalech ceteriqꝫ orientaliuꝫ nationū ⁊ apud eos figentes tētoria.sicut erant in herbis cūcta vastabant vsqꝫ ad introitum gaze.nihilqꝫ omnino ad vitam ptinens relinq̄bant in israel: non oues.nō boues.non asinos. Ipsi enī ⁊ vniuersi greges eoꝝ veniebāt cū tabernaculis suis.⁊ instar locustaꝝ vniuersa complebant.innūera multitudo hoīm ⁊ camelorꝝ quicquid tetigerāt deuastantes. Humiliatusqꝫ est israel valde in cōspectu madian. Et clamauit ad dñm pro stulās auxiliū contra madianitas. Qui misit ad eos virū prophetaz.⁊ locutus est. Hec dicit dñs deus israel: Ego vos feci cōscendere de egypto.⁊ eduxi vos de domo seruitutis.⁊ liberaui de mānu egyptioꝝ.⁊ omniū inimicoꝝ qui affligebāt vos. Eieciqꝫ eos ad introitū vr̄m.⁊ tradidi vobis terraz eoꝝ.⁊ dixi: Ego dominus deus vester. Ne timeatis deos amoreoꝝ in quoꝝ terra habitatis. Et noluistis audire vocē meā. Venit aūt angelus dñi ⁊ sedit sub quercu q̄ erat in effra.⁊ pertinebat ad ioas pr̄em familie eçri. Cunqꝫ gedeon filius eius ereuteret atqꝫ purgaret frumēta in torcula ri vt fugeret madian: apparuit ei angelus dñi.⁊ ait. Dñs tecū virorꝝ fortissime Dixitqꝫ ei gedeō. Obsecro mi dñe si dominus nobiscū est.cur ergo appræhendērūt nos hec omīa? Vbi sunt mirabilia eius que narrauerūt pres nostri atqꝫ dixerūt: de egypto eduxit nos dñs. Nunc aūt dereliquit nos dñs.⁊ tradidit in manu madian. Respexitqꝫ ad eū dñs et ait: Vade in hac fortitudine tua ⁊ libera israel de manu madian. Scito q̄ miserim te. Qui rñdens ait: Obsecro mi dñe in quo liberabo israel? Ecce familia mea infima est in manasse.⁊ ego minimus in domo pr̄is mei. Dixitqꝫ ei dominus. Ego ero tecū.⁊ percuties madian quasi vnū virū. Et ille: si inueni inquit gr̄az coram te.da mihi signū q̄ tu sis qui loqris ad me. Ne recedas hinc donec reuertar ad te portans sacrificiū ⁊ offerēs tibi. Qui rñdit: Ego pstolabor aduentuꝫ tuū. Ingressus est itaqꝫ gedeon ⁊ coxit hedū.⁊ de farine modio azymos panes carnesqꝫ ponēs in canistro.⁊ ius carniū mittens in ollam.tulit oīa sub quercu. ⁊ obtulit ei. Cui dixit angelus dñi: Tolle carnes ⁊ azymos panes.⁊ pone sup petrā illam.⁊ ius desup funde. Cumqꝫ fecisset ita.extēdit āgelus dñi summi tatē virge quā tenebat in manu ⁊ tetigit carnes ⁊ panes azymos: ascenditqꝫ ignis de petra ⁊ carnes azymosqꝫ panes cōsūpsit: āgelus aūt dñi euanuit ex oculis eius. Vidensqꝫ gedeon q̄ esset angelus dñi: ait. Heu mi dñe deus: q̄ vidi angelū dñi facie ad faciē. Dixitqꝫ ei dñs Pax tecū. Ne timeas: nō morieris. Ędificauit ḡ ibi gedeon altare dño vocauitqꝫ illud.dñs pax vsqꝫ in pr̄item diez. Cumqꝫ adhuc esset in effra que est familie eçri.nocte illa dixit dñs ad eum: Tolle taurū pr̄is tui ⁊ alterū taurū anoꝝ septē destrueqꝫ aram baal q̄ est patris tui.⁊ nemus q̄ circa aram est succide.⁊ edificabis altare dño deo tuo in summitate petre huius.supq; quaz ante sacrificiū posuisti: tolleqꝫ taurū secundum.⁊ offeres holocaustū sup struez lignoꝝ que de nemore succideris. Assumptis ergo gedeon decē viris de seruis suis: fecit sicut pcepat ei dñs. Timēs aūt domū pr̄is sui.⁊ hoīes illius ciuitatis p diē noluit facere: sed oīa nocte cōpleuit Cumqꝫ surrexissent viri oppidi eius mane: viderūt dstructā arā baal lucūqꝫ succisum.⁊ taurū alterꝫ impositū sup altare q̄ tunc edificatū erat dixerūtqꝫ ad inuicē: Quis hoc fecit? Cumqꝫ pquirerent auctorē facti.dictū est: Gedeon filius ioas fecit hec omīa. Et dixerūt ad ioas. Produc filium tuū huc vt moriat: q̄ destruxit arā baal ⁊ succidit nem⁹. Quibus ille rñdit: Nunquid vltores estis baal vt pugnetis p eo? Qui aduersari? est eius.moriatur anteqꝫ lux crastina veniat. Si deus est: vindicet se de eo qui suffodit aram eius. Ex illo die vocatus

est gedeon hierobaal: eo q̄ dixisset ioas vlciscatur se de eo baal. qui suffodit arā eius. Igitur omnis madian ⁊ amalech ⁊ orientales pl̄i congregati sunt simul. ⁊ trāseuntes iordane. castrametati sunt i valle iezrael. Spūs aūt dñi induit gedeon. qui clangens buccina cōuocauit domū abiezer vt sequer̄ se. Misitq; nuncios in vniuersum manassen: qui ⁊ ipse secutus ē eum. Et alios nuncios in aser ⁊ zabulon ⁊ neptalim qui occurrerunt ei. Dixitq; gedeon ad dñm: Si saluum facis p manū meam pl̄m israel sicut locutus es: ponā hic vellus lane i area. Si ros in solo vellere fuerit ⁊ in oī terra siccitas: sciā q̄ p manū meā sicut locutus es liberabis israel. Factumq; est ita. Et de nocte psurgēs expsso vellere conchā roze impleuit. Dixitq; rursus ad dñm: Ne irascatur furor tuus ptra me: si ad huc semel temptauero signum querēs i vellere. Oro vt solum vellus siccū fiat ⁊ oīs terra roze madens. Fecitq; dñs nocte illa vt postulauerat. ⁊ fuit siccitas in solo vellere. ros in omni terra. VII

Igitur hierobaal qui ⁊ gedeon de nocte cōsurgēs ⁊ oīs pl̄s cū eo: venit ad fontē q̄ vocat arad. Erāt aūt castra madian in valle ad septētrionalē plagam collis excelsi. Dixitq; dñs ad gedeon: Multus tecum est pl̄us. nec tradet madian in manus eius ne glorietur ptra me isral. ⁊ dicat: meis viribus liberatus sum. Loqre ad pl̄m. ⁊ cūctis audientibus pdica. Qui formidolosus ⁊ timidus est. reuertat. Recesserūtq; de mōte galaad. ⁊ reuersi sunt ex pl̄o viginti duo milia virorū. ⁊ tm̄ decē milia remāserūt. Dixitq; dñs ad gedeon: Ad huc pl̄us multus est. Duc eos ad aquas ⁊ ibi pbabo illos. ⁊ de quo dixero tibi vt tecū vadat ipse pgat: quē ire phibuero. reuertatur. Cūq; descendisset pl̄us ad aquas. dixit dominus ad gedeon: Qui manu ⁊ lingua lambuerit aquas sicut solent canes lambere. sepabis eos seorsum: qui aūt curuatis genubus biberint. in altera parte erunt. Fuit itaq; numerus eorū qui manu ad os pficiente aqs lambuerant trecēti viri: omnis aūt reliqua multitudo flexo poplite biberat. Et ait dñs ad gedeon: In trecentis viris q̄ lambuerunt aquas liberabo vos ⁊ tradā in manu tua madian: omnis autē reliq̄ multitudo reuertat in locū suum. Sūptis itaq; p nūero cibariis ⁊ tubis oēm reliquā multitudinē abire pcepit ad tabernacla sua. Et ipe cū trecentis viris sertamī dedit. Castra aūt madian erāt subter in valle. Eadem nocte dixit dñs ad eū: Surge ⁊ descende in castra quia tradidi eos i manu tua. Sin autez solus ire formidas. descēdat tecū phara puer tu⁹. Et cū audieris q̄d loq̄nt. tuc ꝓfecta būt man⁹ tue ⁊ securior ad hostiū castra descēdes. Descēdit ergo ipe ⁊ phara puer eius in ptem castrorū. vbi erant armatorū vigilie. Madian autez ⁊ amalech oēs orientales pl̄i fusi iacebant in valle vt locusta⁹ multitudo. Cameli aut innūerabiles erāt. sicut arena que iacet in litore maris. Cumq; venisset gedeon narrabat aliquis somniū primo suo. ⁊ in hūc modum referebat qō viderat: Vidi somnium. ⁊ videbat mihi q̄si subcinericius panis ex hordeo volu. ⁊ in castra madiā descēdere. cūq; pueniisset ad tabernaculū. pcussit illud atq; subuertit. ⁊ terre funditus coequit. Respondit ei cui loq̄bat. Non est hoc aliud nisi gladius gedeonis filij ioas viri israelite. Tradidit enī dñs in manus eius madian. ⁊ oīa castra eius. Cūq; audisset gedeon somnium ⁊ interptationē eius. adorauit et reuersus est ad castra israel. ⁊ ait: Surgite: tradidit enī dñs in man⁹ nras castra madian. Diuisitq; trecentos viros in tres partes ⁊ dedit tubas in manibus eorū. lagenasq; vacuas ac lampades i medio lagenarū. Et dixit ad eos: Quōme facere videritis hoc facite. Ingrediar partem castrorū. ⁊ qō fecero sectamini. Cū personuerit tuba in manu mea. vos q̄q; per castrorū circuitū clāgite. ⁊ conclamate dño ⁊ gedeoni. Ingressusq; est gedeon ⁊ trecēti viri qui erant cū eo in ptē

Judicum

castroꝝ incipiẽtibꝫ vigilijs noctis me/
die ⁊ custodibꝫ suscitatis ceperunt buc
cinis clangere. ⁊ complodere inter se
lagenas. Cunctꝫ p gyruꝫ castroꝝ in tri/
bus psonarẽt locꝭ. ⁊ hydrias ꝓfregissent
tenuerũt finistris manibꝫ lampades ⁊
dextris sonãtes tubas clamauerũtqꝫ gla/
dius dñi ⁊ gedeonis. ſtãtes singuli ī lo/
co suo p circũitꝫ castroꝝ hostiliũ. Om
nia itaqꝫ castra turbata sunt ⁊ vociferã/
tes vlulãtesqꝫ fugerũt. Et nihilomin⁹
insistebãt trecenti viri buccinis perso/
nantes. Immisitqꝫ dñs gladiũ in oĩbꝫ
castris. ⁊ mutua se cede truncabãt. fugi
entes vsqꝫ ad bethseca ⁊ crepidinez abel
meula in thebbath. Cõclamãtes autez
viri israel de neptalim ⁊ aser ⁊ omi ma/
nasse psequebanꝫ madian. Et dedit domi/
nus victoriã pl'o isrl'in die illa. Misit
qꝫ gedeon nũcios in oẽm mõtem effra/
im dicẽs: Descẽdite ī occursuꝫ madian
⁊ occupate aquas vsqꝫ bethbera atqꝫ ior
danẽ. Clamauitqꝫ oĩs effraim. ⁊ põccu/
pauit aq̃s atꝫ iordanẽ vsqꝫ bethbera. Ap
prehẽsosqꝫ duos viros madian. oreb ⁊
zeb. interfecit oreb in petra oreb: zeb vo
in torcular zeb. Et psecuti sunt madiã
capita oreb ⁊ zeb portantes ad gedeon
trans fluenta iordanis. VIII

Dixerũtqꝫ ad eum viri effraim:
Quid est hoc qꝺ facere voluisti
vt nos nõ vocares cũ ad pugnã
pergeres ꝯ madian? Jurgãtes fortiter
⁊ ppe vim inferentes. Quibꝫ ille rñdit:
Quid enī tale facere potui q̃le vos feci/
stis? Nõne melior est racem⁹ effraim vi
demijs abiezer? In man⁹ vras dñs tra
didit prĩcipes madiã. oreb ⁊ zeb. Quid
tale facere potui q̃le vos fecistis? Qꝺ cũ
locutus esset requieuit spũs eoꝝ q̃ tu/
mebant ꝯ eum. Cunctꝫ venisset gedeon
ad iordanẽ trãsiuit eũ cũ trecẽtis viris
qui secũ erãt. ⁊ pre lassitudine. fugiẽtes
psequi nõ poterãt. Dixitqꝫ ad viros soc
coth: Date obsecro panes pl'o qui me
cum est. qꝫ valde defecerũt: vt possimus
psequi zebee ⁊ salmana reges madian.
Rñderũt princpes soccoth. Forsitã pal
me manuũ zebee ⁊ salmana ī manu tua
sunt ⁊ idcirco postulas vt demus exerci
tui tuo panes. Quibꝫ ille ait. Cuꝫ ergo
tradiderit dñs zebee ⁊ salmana in man⁹
meas. ⁊ cũ reuꝫsus fuero victor in pace
cõterã carnes vras cũ spinis tribulisqꝫ
dextri. Et inde pscẽdẽs venit in phanuel
locutusqꝫ est adviros loci illius similia
Cui ⁊ ille rñderũt sicut rñderãt viri soc
coth. Dixit itaqꝫ eis: Cuꝫ reuꝫsus fuero
victor ī pace: destruã turrim hãc. Zebee
autẽ ⁊ salmana requiescebãt cũ oĩ exer/
citu suo. Quindecim enī milia viri re/
mãserant ex oĩbꝫ turmis orientaliũ pl'o/
ru. cesis cẽtuꝫ viginti milibꝫ bellatoꝝ ⁊
educẽtiuꝫ gladiũ. Ascendensqꝫ gedeon
p viã eoꝝ qui in tabnaculis morabãtur
ad orientalem ptẽ nobe ⁊ iecbaa: percussit
castra hostiũ qui securi erãt. ⁊ nihil adũ/
si suspicabãtur. fugieꝝtqꝫ zebee ⁊ salma/
na q̃s psequẽs gedeon cõprehẽdit tur/
bato oĩ exercitu eoꝝ. Reuẽtensqꝫ de bello
ante solis ortũ apprehendit puerũ de vi
ris soccoth: interrogauitqꝫ eũ noĩa prĩ/
cipũ ⁊ senioꝝ soccoth. ⁊ ꝺscripsit septua
gintaseptẽ viros. Venitqꝫ ad soccoth.
⁊ dixit eis: En zebee ⁊ salmana sup quibꝫ
exprobrastis mihi dicẽtes: Forsitan ma/
nus zebee ⁊ salmana ī manibꝫ tuis sunt
⁊ idcirco postulas vt demus viris q̃ las/
si sunt ⁊ defecerũt panes. Tulit ergo se
niores ciuitatis. ⁊ spinas deserti ac tri/
bulos. ⁊ ptriuit cũ eis atqꝫ cõminuit vi
ros soccoth. Turrĩ q̃qꝫ phanuel subũtit
occisis habitatoribꝫ ciuitatĩ. Dixitqꝫ ad
zebee ⁊ salmana: Quales fuerũt viri q̃s
occidistis in thabor? Qui rñderũt: Si/
miles tui: ⁊ vnus ex eis q̃si filius regis.
Quibꝫ ille rñdit. frẽs mei fuerunt filij
mris mee. Juiuit dñs: qꝺ si fuasset eos
nõ vos occiderẽ. Dixitqꝫ iether primo/
genito suo: Surge ⁊ interfice eos. Qui
nõ edurit gladiũ. Timebat enī qꝺ adhuc
puer erat. Direruntqꝫ zebee ⁊ salmana:
Tu surge ⁊ irrue in nos: qꝺ iuxta etatez
robur est hominis. Surrexit gedeon ⁊
interfecit zebee ⁊ salmana. ⁊ tulit orna/
mẽta ac bullas quibus colla regalium

camelorꝫ decorari solent. Dixerũtqꝫ omnes viri isrl̃ ad gedeon: Dñare nr̃i tu & filiꝰ tuus & filiꝰ filij tui: qꝫ liberasti nos de manu madian. Quib⁹ ille ait: Nõ dominabor vr̃i. nec dñabit̃ in vos filius meus, sed dñabitur vobis dñs. Dixitqꝫ ad eos: Vnã petitionem postulo a vob. Da te mihi inaures ex preda vra. Inaures enĩ aureas hismaelite hñt cõsueuerant Qui rñderũt. Libentissime dabimus. Expandẽtesqꝫ sup terrã palliũ, iecerũt in eo inaures de preda. & fuit põdus postulatarꝫ inauriuꝫ mille septingẽti auri sicli. absqꝫ ornamẽtis & monilib⁹ & veste purpurea quib⁹ reges madian vti soliti erant. & pter torques aureas camelorũ. Fecitqꝫ ex eo gedeon ephot. & posuit illud in ciuitate sua ephra. Fornicatus qꝫ est oĩs israel in eo. & factũ est gedeoni & oĩ domui eius in ruinã. Hũiliatus ẽ aũt madian coram filijs israel nec potuerũt vltra ceruices eleuare: sed quieuit terra p q̃draginta annos quib⁹ gedeõ prefuit. Abijt itaqꝫ hierobaal filius ioas & habitauit i domo sua habuitqꝫ septuaginta filios qui egressi sunt de femore eius: eo q plures hñt vxores. Cõcubina aũt illius quam habebat in sychem genuit ei filiũ nomĩe abimelech. Mortuusqꝫ est gedeon filius ioas in senectute bona. & sepultus est in sepulcro ioas patris sui in ephra de familia esri. Postqꝫ aũt mortuꝰ est gedeon. auersi sunt filij isrl̃. & fornicati sunt in baalim. Percusserunt qꝫ cũ baal fedus vt esset eis in deũ: nec recordati sũt dñi dei sui q̃ eruit eos de manib⁹ inimicorꝫ suorũ oĩm per circũitũ: nec fecerũt miaz cũ domo hierobaal gedeõ iuxta oĩa bona q̃ fecerat isrl̃i

Abijt aũt abimelech filiꝰ hierobaal in sychem ad frẽs matris sue. & locutꝰ est ad eos & ad oẽm cognationẽ domus patris matrisqꝫ sue dicens. Loquimini ad oẽs viros sychez Quid vobis est melius. vt dominẽtur vestri septuaginta viri omnes filij hierobaal. an vt dñetur vobis vnus vir: Simulqꝫ pſiderate. qꝫ os vr̃m et caro vra sum. Locutiqꝫ sunt fratres matris eius de eo ad oẽs viros sychem vniuersos ꝓmones istos: & inclinauerũt cor eorũ post abimelech dicentes: Frater noster est. Dederũtqꝫ illi septuaginta pondera argenti de phano baal berith. Quib⁹ cõduxit sibi ex eo viros inopes & vagos secutiqꝫ sũt eũ. Et venit i domũ patris sui in ephra. & occidit frẽs suos filios hierobaal septuaginta viros sup lapidem vnũ Remansitqꝫ ioathan filiꝰ hierobaal minimus. & abscõditꝰ est. Cõgregati sunt aũt oẽs viri sychem & vniuerse familie vbis mello: abierũtqꝫ & ꝓstituerũt regem abimelech iuxta quercum que stabat in sychem. Qd̃ cum nunciatũ esset ioathan iuit & stetit in vertice mõtis gariçim: eleuataqꝫ voce clamauit et dixit: Audite me viri sychꝫ ita vt audiat vos dñs: Ierũt ligna vt vngerent sup se regem. Dixerũtqꝫ oliue. Impera nobis. Que rñdit: Nũquid possuꝫ deserere pinguedinẽ meã q̃ & dij vtũtur & hoĩes & venire vt inter ligna promouear: Dixerũtqꝫ ligna ad arbutẽ ficũ: Veni & sup nos regnum accipe. Que respondit eis: Nũ quid possum deserere dulcedinem meã fructusqꝫ suauissimos. & ire vt inter cetera ligna promouear: Locutaqꝫ sunt ligna ad vitẽ: Veni & impera nobis. Que respondit eis. Nunquid possum deserere vinũ meum quod letificat deuꝫ & homines. & inter ligna cetera promoueri: Dixeruntqꝫ omĩa ligna ad rhãnuꝫ: Veni & impera super nos. Que respondit eis: Si vere me regem vobis constituitis. venite & sub vmbra mea requiescite Si autẽ non vultis egrediatur ignis de rhãno. & deuoret cedros libani. Nunc igitur si recte & absqꝫ peccato constituistis super vos regem abimelech. & bene egistis cum hierobaal & cum domo eiꝰ & reddidistis vicem beneficijs eius qui pugnauit p vobis & animã suam dedit periculis vt erueret vos de manu madian qui nunc surrexistis contra domum patris mei. & interfecistis filios eius septuaginta viros super vnum lapidem

⁊ constituistis regem abimelech filium ancille eius super habitatores sychꝫ eo q̄ frater vester sit. Si ergo recte ⁊ absq̄ vitio egistis cum hierobaal ⁊ domo ei⁹ hodie letemini in abimelech. ⁊ ille letet in vobis. Sin aūt peruerse: egrediatur ignis ex eo. ⁊ ꝑsumat hītatores sychem ⁊ oppiduz mello: egrediaturq̄ ignis de viris sychem ⁊ de oppido mello. ⁊ deuoret abimelech. Que cū dixisset fugit et abijt in bera: habitauitq̄ ibi ob metum abimelech fratris sui. Regnauit itaq̄ abimelech sup̄ israel trib⁹ annis. Misit q̄ dñs spiritū pessimū inter abimelech ⁊ habitatores sychꝫ qui ceperunt eum detestari. ⁊ scelus interfectionis septuaginta filiorum hierobaal ⁊ effusionem sanguinis eor̄ conferre in abimelech fratrē suū. ⁊ in ceteros sychimor̄ principes qui eum adiuuerant: Posuerūtq̄ insidias aduersum eum in summitate mōtium. ⁊ dum illius p̄stolabātur aduētū, exercebāt latrocinia agētes p̄das de p̄tereūtib⁹. Nūciatumq̄ est abimelech. Clemit aūt gaal filius obed cuz fratrib⁹ suis: ⁊ trāsiuit in sychymā. Ad cuius aduentū erecti habitatores sychem egressi sunt in agros vastantes vineas vuasq̄ calcātes. ⁊ factis cantātiū chorꝰ ingressi sunt phanū dei sui ⁊ inter epulas ⁊ pocula maledicebāt abimelech clamante gaal filio obed: Quis est iste abimelech. ⁊ que est sychem vt ſuiamus ei Nunquid non est ipse filius hierobaal ⁊ cōstituit principem gebul ſuuz suum super viros emor̄ p̄tis sychem. Cur ergo ſuiemus ei: Vtinā daret aliquis populū istū sub manu mea vt auferrez de medio abimelech. Dictūq̄ est abimelech. Cōgrega exercitus multitudinez: ⁊ veni. Zebul enī princeps ciuitatis audit⁹ ſmonib⁹ gaal filij obed iratus est valde. ⁊ misit clam ad abimelech nuncios dicens: Ecce gaal filius obed venit i sychimā cū fratrib⁹ suis. ⁊ oppugnat aduersum te ciuitatē. Surge itaq̄ nocte cum pplo qui tecum est. ⁊ latita in agro ⁊ cū mane orīēte sole irrue sup̄ ciuitatem. Illo aūt egrediente aduersuz te cum pplo suo. face ei q̄ potueris. Surrexit itaq̄ abimelech cū oi exercitu suo nocte ⁊ tetendit insidias iuxta sychimā in quattuor locis. Egressusq̄ est gaal filius obed. ⁊ stetit in introitu porte ciuitatis. Surrexit autez abimelech ⁊ ois exercitus cū eo de insidijs loco. Cumq̄ vidisset pplm gaal. dixit ad gebul: Ecce de mōtib⁹ multitudo descēdit. Cui ille rīdit: Umbras montiū vides quasi capita hoīm. ⁊ hoc errore decipis. Rursum q̄ gaal ait. Ecce pplus de umbilico terre descēdit. ⁊ vnus cuneus venit per viam que respicit quercū. Cui dixit gebul Ubi est nūc os tuū quo loq̄baris: quis est abimelech vt ſuiamus ei. Nōne hic pplus est quē despiciebas: Egredere et pugna ctra eū. Abijt ergo gaal expectāte sychimor̄ pplo ⁊ pugnauit ctra abimelech qui ꝑsecut⁹ est eū fugiētem ⁊ in vrbem cōpulit. Ceciderūtq̄ ex pte eius plurimi vsq̄ ad portā ciuitatis. ⁊ abimelech sedit in ruma. Zebul autem gaal ⁊ socios eius expulit de vrbe. nec ī ea passus est commorari. Sequenti ergo die egressus est pplus in campū: q̄d cuz nūciatū esset abimelech. tulit exercitū suū ⁊ diuisit in tres turmas: tēdēs insidias in agr̄. Cideſq̄ q̄ egrederet pplus de ciuitate surrexit ⁊ irruit in eo cum cuneo suo oppugnās ⁊ obsidēs ciuitatez. due aūt turme palātes p̄ cāpuz adūsarios p̄ seq̄bātur. Porro abimelech oi die illo oppugnabat vrbē: quā cepit interfectis habitatorib⁹ eius: ipsa q̄z destructa. ita vt sal in ea dispgeret. Quod cū audissent qui habitabāt in turre sychimor̄: ingressi sunt phanū dei sui berithybi fedus cū eo pepigerāt. ⁊ ex eo locus nomē accepat: qui erat munitus valde. Abimelech q̄z audiēs viros turris sychimorum pariter cōglobatos. ascēdit in mōtem selmon cū omni populo suo. ⁊ arrepta securi precidit arborꝭ ramum: imposituq̄ ferens humero. dixit ad socios: Quod me vidistis facere. cito facite. Igitur certatim ramos de arborib⁹

precidẽtes seqbanꝫ ducẽ. Qui circũdã/tes pficiũ succẽderũt. atq; ita factũ est vt fumo ⁊ igne mille hoim necarenꝫ viri pariter ⁊ mlieres hitatoꝝ turris sychez Abimelech aũt inde pficiscẽs venit ad oppidũ thebes: qđ circũdans obsidebat exercitu. Erat aũt turris excelsa in me/dia ciuitate ad quã pfugerãt simul viri ac mulieres ⁊ oẽs pcipes ciuitaꝫ clau/sa firmissime ianua. ⁊ sup turris tectuz stãtes p̃ ppugnacula. Accedẽsq; abime/lech iuxta turrim pugnabat fortiter. et appropinquãs ostio ignẽ supponere ni/tebaꝫ. Et ecce vna mulier fragmen mo le desup iaciẽs illisit capiti abimelech ⁊ cõfregit cerebrũ eius. Qui vocauit cito armigerũ suũ. ⁊ ait ad eũ: Euagina gla dium tuuz ⁊ pcute me: ne forte dicaꝫ q̃ a femina interfectꝰ sim. Qui iussa pfici ens interfecit eũ. Illo q̃z mortuo oẽs qui cũ eo erãt de isrl. reũsi sunt in sedes su/as. ⁊ reddidit deus malũ qđ fecerat abi/melech ꝑ pcem suũ interfectis septua/ginta fratrib suis. Sychimitis q̃z qđ opati erãt retributũ est. ⁊ venit sup eos maledictio ioathan filij hierobaal. X

POst abimelech surrexit dux in israel thola filius phua patrui abimelech vir de ysachar q̃ ha/bitauit in sanir mõtis effraim. ⁊ iudica uit israel viginti ⁊ trib annis: mortu/usq; est ac sepultus in sanir. Huic suc/cessit iair galaadites qui iudicauit isra/el p̃ viginti ⁊ duos ãnos: hñs triginta filios sedẽtes sup triginta pullos afina rũ ⁊ pncipes trigita ciuitatũ q̃ ea noie eius sunt appellate anothiair. i. oppida iair vsq; in p̃sentem diem in terra galaad Mortuusq; ẽ iair ac sepultꝰ in loco cui est vocabulũ camon. Filij aũt isrl peccatis veteribꝫ iũgẽtes noua. fecerũt malũ in ꝓspectu dñi. ⁊ seruierũt idolis baalim ⁊ astaroth ⁊ dijs syrie ac sidonis ⁊ moab ⁊ filioꝝ ãmon ⁊ philistijm: dimiserũtq; dñm ⁊ nõ coluerũt eum. Contra q̃s dñs iratus tradidit eos in manꝰ philistijm ⁊ filioꝝ ãmon: afflictiq; sunt ⁊ vexamen ter oppressi p̃ annos decẽ ⁊ octo oẽs qui habitabãt trãs iordanẽ i terra ammoꝝ/rei que est in galaad: in tantũ vt filij am mon iordane trãsmisso vastarẽt iudam ⁊ beniamin ⁊ effraim. Afflictus q̃z est isrl nimis. Et clamãtes ad dñm dixerunt. Peccauimus tibi: qz dereliquim⁹ dñm deũ nr̃m ⁊ seruiuim⁹ baalim. Quib⁹ lo/cutus est dñs. Nunquid non egyptij et ammoꝝrei filijq; ãmon ⁊ philistijm. si/donij q̃z ⁊ amalech ⁊ chanaan oppressett vos. ⁊ clamastis ad me ⁊ erui vos de ma nu eoꝝ: Et tñ reliq̃stis me ⁊ coluistis de os alienos. Idcirco nõ addam vt vltra vos liberẽ. Ite ⁊ inuocate deos q̃s elegi stis. Ipsi vos liberent in tpe angustie. Dixeruntq; filij isrl ad dñm. Peccaui/mus: redde tu nob quicq̃d tibi placet: tm̃ nũc libera nos. Que dicentes oĩa de finib⁹ suis alienoꝝ deoꝝ idola ꝓiecerũt ⁊ seruierunt dño deo: qui doluit sup mise rijs eoꝝ. Itaq; filij ãmon cõclamãtes i galaad fixere tẽtoria: ptra q̃s congregati si lij isrl. i maspha castrametati sunt. Di/xeruntq; pncipes galaad singuli ad pri/mos suos. Qui prim⁹ ex nob cõtra fi/lios ammon ceperit dimicare: erit dux populi galaad. XI

FUit itaq; illo in tpe iepthe gala/adites vir fortissimus atq; pug/tor. filius mulieris meretricis qui natus est de galaad. Habuit aũt ga laad vxorem de qua suscepit filios: qui postq̃z creuerant eiecerũt iepthe dicen/tes: Heres in domo patris nostri eẽ nõ poteris quia de adultera mre natus es Quos ille fugiens atq; deuitans habi tauit in terra thob. Congregatiq; sunt ad eum viri inopes ⁊ latrocinantes. et quasi pncipem sequebantur. In illis diebꝫ pugnãt filij ãmõ ꝑ isrl q̃b acriter instãtibꝫ perterẽrũt maiores natu de ga laad vt tollereut in auxilium sui iepthe de terra thob. Dixeruntq; ad eum: Ue/ni ⁊ esto pnceps noster. ⁊ pugna ptra filios ammon. Quibus ille respondit: Nonne vos estis qui odistis me ⁊ eieci/stis de domo patris mei. ⁊ nunc venistis ad me necessitate compulsi: Dixerũtq;

principes galaad ad iepthe: Ob hāc igit̄ causam nūc ad te venim⁹ vt p̄ficiscaris nobiscū. ⁊ pugnes ꝯ filios ammō: fisq; dux oīm qui habitāt in galaad. Iepthe q; dixit eis. Si vere venistis ad me vt pugnē p vobis ꝯ filios āmon: tradide/ritq; eos dñs in manus meas. ego ero vester princeps? Qui rñderūt ei. Dñs qui hec audit ipse mediator ac testis est q nīa p̄missa faciemus. Abijt itaq; iep/the cū principibꝫ galaad fecitq; eū oīs ple's principes sui. Locutusq; est iepthe oēs ⁊mones suos coꝝ dño in maspha. Et misit nūcios ad regē filioꝝ ammon qui ex p̄sona sua dicerēt: Quid mihi et tibi est: q; venisti ꝯ me vt vastares terrā meā? Quibꝫ ille rñdit: Quia tulit isr̄l terrā meā q̄n ascēdit de egypto: a finibꝫ arnon vsq; ieboc atq; iordanē. Nūc ḡ cuz pace redde mihi eā. Per q̄s rursuz mā/dauit iepthe: ⁊ imperauit eis vt dicerēt regi ammō. Hec dicit iepthe: Nō tulit israel terrā moab nec terrā filioꝝ āmon sed q̄n de egypto ascendēret. ambulauit p solitudinē vsq; ad mare rubrū ⁊ venit in cades. Misitq; nūcios ad regē edō di cens: Dimitte vt trāseā terram tuam. Qui noluit acquiescere p̄cibꝫ ei⁹. Misit q; ad regē moab: qui ⁊ ipse transituz p/bere ꝓtempsit. Manfit itaq; in cades et circūiuit et latere terrā edom ⁊ terram moab. Venitq; ad oriētalē plagaz terre moab. ⁊ castrametat⁹ est trāſ arnon: nec voluit intrare termīos moab. Arnō q̄p pe ꝓfinium est terre moab. Misit itaq; israel nūcios ad seon regez āmorreoꝝ q̄ hītabat in esebon. ⁊ dixerunt ei. Dimit/te vt trāseam per terrā tuā vsq; ad fluui um. Qui ⁊ ipse israel ꝛba despiciēs nō dimisit eū trāsire p terminos suos: sed infinita multitudie ꝓgregata egressus est cōtra eū in iasa. ⁊ fortiter resistebat. Tradiditq; eū dñs in manu israel com omni exercitu suo ⁊ p̄cussit eum ⁊ posse dit oēm terrā ammorrei hītatoꝝ regio nis illius ⁊ vniuersos fines eius de ar/non vsq; ieboc ⁊ de solitudine vsq; ad ioꝛ danem. Domin⁹ ergo de⁹ israel subuer tit ammorreū pugnantē ꝓtra illum po/pulo suo israel. Et tu nūc vis possidere terram eius? Nōne ea que possedit cha mos de⁹ tuus tibi iure debentur? Que aūt dñs deus noster victor obtinuit. in nīam cedent possessionez. Nisi forte me lior es balac filio sephor rege moab. aut vocere potes q̄ iurgatus sit ꝓtra israel ⁊ pugnauerit ꝯ eū q̄n hītauit in esebon ⁊ viculis ei⁹ ⁊ in aroer ⁊ villis illius. vel in cūctis ciuitatibꝫ iuxta iordanē p tre/centos annos? Quare tanto tpe mihil sup hac repetitione temptasti? Igitur nō ego pecco in te. sed tu ꝓtra me male agis indicens mihi bella non iusta. Iu dicet dñs arbiter huius diei int̄ isr̄l ⁊ fi lios ammon. Noluitq; acquiescere ver filioꝝ āmō ꝛbis iepthe q̄ per nūcios mā dauerat. Fact⁹ est ergo sup iepthe spūs dñi ⁊ circūiens galaad ⁊ manasse. mas/pha q̄z galaad. ⁊ inde trāsiens ad filios ammon votū vouit dño dicēs: Si tra/deris filios āmon in man⁹ meas qui cunq; prim⁹ fuerit egressus de foribꝫ do mus mee. mihiq; occurrerit reuerten/ti cū pace a filijs āmon: eū holocaustuz offerā dño. Trāsiuitq; iepthe ad filios ammon vt pugnaret contra eos quos tradidit dominos in manus eius. per/cussitq; ab aroer vsq; dum venias ī mē nithviginti ciuitates. ⁊ vsq; ad abel que est vineis consita plaga magna nimis. humiliatiq; sunt filij ammon a filijs is/rael. Reuertenti aūt iepthe in maspha domum suam: occurrit ei vnigenita fi/lia sua cum tympanis ⁊ choris. Non ei habebat alios liberos. Qua visa scidit vestimēta sua ⁊ ait: Heu me filia mi: de cepisti me. ⁊ ipa decepta es. Apui enī os meū ad dñm. ⁊ aliō facere nō pōfo. Cui illa rñdit: Pater mi: si apuisti os tuum ad dñz. fac mihi qōcūq; pollicit⁹ es ꝓces/sa tibi vltiōe atz victoria de hostibꝫ tuis Dixitq; ad pēz: Hoc solū mihi p̄sta q̄ ōpcor. Dimitte me vt duobꝫ mēsibꝫ cir cūeā mōtes. ⁊ plāgā ꝛgītatē meā cū so/dalibꝫ meis. Cui ille rñdit: Vade. Et dimisit eā duobꝫ mēsibꝫ: cūq; abisset cū

ſocijs ac ſodalib⁹ ſuis: flebat virginitatez ſuã in mõtib⁹. Expletiſq; duob⁹ mẽſibus. reuerſa eſt ad ꝓtem ſuũ. ⁊ fecit ei ſicut vouerat. Que ignorabat virũ. Et inde mos increuit in iſrael. ⁊ ꝓſuetudo ſuata eſt: vt poſt anni circulũ ꝓueniant in vnũ filie iſrael. ⁊ plangãt filiã iepthe galaadite dieb⁹ quattuor. XII

Ece aũt in effraim orta eſt ſedi-tio. Nam trãſeuntes ꝓtra aquilonẽ. dixerũt ad iepthe: Quare vadẽs ad pugnã ꝓtra filios ammon vocare nos noluiſti: vt ꝓgeremuſ tecum? Igitur incendem⁹ domũ tuã. Quib⁹ ille rñdit. Diſceptatio erat mihi ⁊ pp̃lo meo ꝯ filios ammon vehemẽs: vocaui q; vos vt ꝓpetretis mihi auxiliũ. ⁊ facere noluiſtis. Qõ cernẽs. poſui aiam meaz in manib⁹ meis trafiuiq; ad filios ãmõ ⁊ tradidit eos dom̃n⁹ in manus meas Quid cõmerui: vt aduerſum me conſurgatis in ꝓlũ? Clocatis itaq; ad ſe cũctis viris de galaad pugnabat ꝯ effraiz. Percuſſerũtq; viri galaad effraim. qz dixerat: fugitiuus eſt galaad de effraim ⁊ habitat in medio effraim ⁊ manaſſe. Occupauerũtq; galaadite vada iordanis per que effraim reuerſur⁹ erat. Cũq; veniſſet ad ea de effraim numero fugiẽs atq; diriſſet: obſecro vt me trãſire ꝓmittas. dicebant ei galaadite: Nũq̃d effrateus es? Quo dicẽte. nõ ſum. interrogabãt eũ. Dic g̃ ſebboleth qõ interp̃tat̃ ſpica. Qui rñdebat chebboleth. eadez lẽa. ſpicã exꝓimere nõ valens ſtatimq; apprehẽſum iugulabãt in ipſo iordãis trãſitu. Et ceciderũt in illo tpe de effraĩ quadragĩtaduo milia. Judicauit itaq; iepthe galaadites iſrael ſex annis. ⁊ mortuus eſt ac ſepultus in ciuitate ſua galaad. Poſt hũc iudicauit iſrael abeſſan de bethleẽ: qui habuit triginta filios et totidez filias. Quas emittẽs foras maritis dedit. ⁊ eiuſdez numeri filijs ſuis accepit vxores. introducẽs in domũ ſuam. Qui ſeptez annis iudicauit iſrael: mortuuſq; eſt ac ſepultus in bethleem. Cui ſucceſſit abialon zabulonites. ⁊ iudicauit iſrael decem annis: mortuuſq; eſt ac ſepult⁹ in zabulõ. Poſt hũc iudicauit iſrael abdon filius hellel pharatonites qui habuit q̃draginta filios ⁊ triginta ex eis nepotes aſcendentes ſup ſeptuagĩta pullos aſinaz. ⁊ iudicauit iſrl octo annis: mortuuſq; eſt ac ſepultus i pharatõ terre effraim ĩ mõte amalech.

Rurſumq; filij iſrael fece XIII cerũt malũ in ꝓſpectu dñi q̃ tradidit eos in manus philiſtinorum quadraginta annis. Erat aũt quidam vir de ſaraa ⁊ de ſtirpe dan nomine manue hñs vxorẽ ſterilem: cui apparuit angelus dñi. ⁊ dixit ad eaz. Sterilis es ⁊ abſq; liberis. ſed concipies ⁊ paries filiũ. Caue ergo ne bibas vinũ ac ſicerã. nec immũduz quicq; comedas: qz cõcipies ⁊ paries filiũ: cuius nõ tanget caput nouacula. Erit enĩ naçareus dei ab infantia ſua ⁊ ex matris vtero. ⁊ ipe incipiet liberare iſrael de manu philiſtinoz. Que cum veniſſet ad maritũ ſuuz dixit ei: Vir dei venit ad me hñs vultũ angelicũ: terribilis nimis. Quem cuz interrogaſſem quis eſſet ⁊ vnde veniſſ ⁊ q̃ nõie vocaretur: noluit mihi dicere. ſed hꝰ rñdit: Ecce ꝓcipies ⁊ paries filiuz Caue ne vinũ bibas nec ſiceraz ⁊ ne aliquo veſcaris immũdo. Erit ei puer naçareus dei ab infantia ſua ⁊ ex vtero matris ſue vſq; ad diem mortis ſue. Orauit itaq; manue dominum ⁊ ait: Obſecro domine vt vir dei quem miſiſtine veniat iterum ⁊ doceat nos quid debeam facere de puero qui naſcitur⁹ eſt. Exaudiuitq; dominus deprecantem manue ⁊ apparuit rurſum angel⁹ dñi mulieri ſedenti in agro. Manue autem maritꝰ eius non erat cum ea. Que cum vidiſſ angelum feſtinauit ⁊ cucurrit ad virum ſuum. nunciauitq; ei dicens: Ecce apparuit mihi vir quem ante videraz. Qui ſurrexit ⁊ ſecutus eſt vxorem ſuam: venienſq; ad virum dixit ei: Tu es qui locut⁹ es mulieri? Et ille rñdit: Ego ſum. Cui manue: qñ inq̃t ſermo tu⁹ fuerit expletus q̃d vis vt faciat puer. aut a q̃ ſe

obſuare debebit. Dixitq; angelus dñi ad manue. Ab oīb; q̄ locut' sum vxori tue abſtineat ſe. & quidq̄d ex vinea naſcitur nō comedat. vinū & ſicerā nō bibat: nullo eſcā īmūdo. & q̄ ei p̄cepi impleat atq; cuſtodiat: Dixit itaq; manue ad angelū dñi: Obſecro te vt acq̄eſcas p̄cibus meis. & faciam' tibi hedū de capris Cui rñdit āgel'. Si me cogis non comedā panes tuos: ſi aūt vis holocauſtū facere. offer illud dño. Et neſciebat manue q̄ āgel' dñi eēt. Dixitq; ad eū. Q̄ō eſt tibi nomē vt ſi ſmo tu' fuerit exple tus honorem' te. Cui ille rñdit: Cur q̄ris nomē meum q̄ō eſt mirabile. Tulit itaq; manue hedū de capris & libamēta. & poſuit ſup petrā offerēs dño qui facit mirabilia. Ipſe aūt & vxor ei' intuebātur. Cūq; aſcenderet flāma altaris in celū angelus dñi parit' in flāma aſcēdit. Q̄ō cū vidiſſet manue & vxor ei'. pni ceciderūt in terrā. & vltra eis nō apparuit angelus dñi. Statimq; intellexit manue angelū dñi eſſe. & dixit ad vxorē ſuam: Morte morieīn: q̄ vidimus dñm. Cui rñdit mulier: Si dñs nos vellet occidere. de manib; nr̄is holocauſtū & libamēta nō ſuſcepiſſet. nec oñdiſſet nobis hec oīa: neq; ea q̄ ſunt vēture dixiſſet. Peperit itaq; filiū. & vocauit nomen eius ſamſon. Creuitq; puer. & bñdixit ei dñs cepitq; ſpiritus domini eſſe cum eo in caſtris dan: inter ſaraa & eſthaol. XIIII

Deſcendit q̄ ſamſon in thānata videnſq; ibi mulierē de filiab; philiſtiim. aſcēdit & nunciauit p̄ri ſuo & mātri ſue dicens: Vidi mulierē in thānata de filiab; philiſtinor: quam queſo vt mihi accipiatis vxorē. Cui dixerūt pater & mater ſua: Nūquid nō eſt mulier in filiab; fratrū tuor & in oī populo tuo q̄ vis accipe vxorē de philiſtiim qui īcircūciſi ſunt? Dixitq; ſamſon ad p̄rem ſuū. Hāc mihi accipe: q̄ placuit oculis meis. Parētes aūt ei' neſciebāt q̄ res a dño fieret. & quereret occaſiōes cōtra philiſtiim. Eo enī tpe philiſtiim dominabant iſrael. Deſcēdit itaq; ſamſon cum patre ſuo & matre in thānata. Cūq; veīſſent ad vineas oppidi apparuit catul' leonis ſeu' & rugiēs & occurrit ei. Irruit aūt ſpūs dñi in ſamſon. & dilacerauit leonē q̄ſi hedū in fruſta decerperet nihil omnino hēns in manu. & hoc patri & matri noluit indicare. Deſcendit q̄ & locutus eſt mulieri q̄ placuerat oculis eius. Et poſt aliq̄t dies reuertēs vt accipet eam. declinauit vt videret cadauer leonis. Et ecce examē apū in ore leonis erat. ac fauus mellis. Quē cū ſumpſiſſet in manib; comedebat in via veniensq; ad p̄rem ſuū & mātrem dedit eis ptem qui & ipſi comedert. nec tñ eis voluit indicare q̄ mel de corpe leonis aſſumpſerat. Deſcēdit itaq; p̄r ei' ad mulierē & fec filio ſuo ſamſon conuiuiū. Sic enī iuuenes facere conſueuerant. Cū q̄ cives loci illius vidiſſent eū. dederunt ei ſodales triḡita qui eēnt cū eo. Quib; locut' ē ſamſon: Proponā vob; pbleuma q̄ō ſi ſolueritis mihi intra ſeptē dies cōuiuij. dabo vob; triḡita ſyndones & totidem tunicas. Sin aūt nō potuerit; ſoluere. vos dabitis mihi triginta ſyndones & eiuſdē numeri tunicas. Qui rñderunt ei: Propone pbleuma vt audiamus. Dixitq; eis: De comedēte exiuit cib; & de forti egreſſa ē dulcedo. Nec potuerūt p̄ tres dies p̄poſitiōem ſoluere Cunq; adeſſet dies ſeptim' dixerūt ad vxorē ſamſō. Blādire viro tuo. & ſuade ei vt indicet tibi q̄d ſignificet pbleuma q̄ō ſi facere noluer; incendem' te & domū p̄ris tui. An idcirco vocaſtis nos ad nuptias vt ſpoliaretis? Que fundebat apud ſamſon lachrymas. & q̄rebat' dicēs Odis me & nō dilig; idcirco pbleuma q̄ō p̄poſuiſti filijs ꝑpli mei nō vis mihi exponere. At ille rñdit. P̄ri meo et mātri nolui dicere. & tibi īdicare poſſo? Septē igit' diebus conuiuij flebat ante eū. tandem q̄ die ſeptimo cum ei eēt moleſta expoſuit: Que ſtatim indicauit ciuib; ſuis: Et illi dixerūt ei die ſeptimo ante ſolis occubitū. q̄d dulci' melle. & q̄d fortius leone? Qui ait ad eos: Si nō arāſſetis

in vitula mea nō inuenissetis ꝓpositio/
nem meā. Irruit itaq; in euz spūs dñi
descenditq; aschalonē: ⁊ pcussit ibi trigi
ta viros: q̄z ablatas vestes dedit his qui
ꝓblema soluerāt. Iratusq; nimis ascē
dit in domū p̄tis sui: vxor aūt eius acce
pit maritū vnū de amicis ei⁹ ⁊ ꝓnubis.

Post aliq̄ntulū aūt tpis XV
cū dies triticee messis instarēt:
venit samson iuisere volēs vxo
rem suam. ⁊ attulit ei hedum de capris:
Cunq; cubiculū eius solito vellet intra
re, phibuit illū pater illius dicēs: Pu/
taui q̄ odisses eam. ⁊ ideo tradidi illam
amico tuo. Sed habet sororem que iu/
nior ⁊ pulcrior illa est. sit tibi ꝓ ea vxor:
Cui samson rndit: Ab hac die non erit
culpa in me contra philisteos. Faciam
enī vobis mala. Perrexitq; ⁊ cepit tre
centas vulpes: caudasq; earū iunxit ad
caudas. ⁊ faces ligauit in medio: quas
igne succendens dimisit vt huc illucq;
discurrerēt. Que stati p̄rexerūt in sege/
tes philistinoz. Quib⁹ succēsis ⁊ cōpo
tate iam fruges ⁊ adhuc stātes in stipu/
la ꝓcremate sunt: intantū vt vineas q̄z
⁊ oliueta flāma ꝓsumeret. Dixeruntq;
philistijm. Quis fecit hanc rem: Qui/
bus dictū est. Samson gener thānatei
q̄ tulit vxorez eius ⁊ alteri tradidit: hec
opatus est. Ascēderuntq; philistijm. et
cōbusserūt tam mulierē q̄z p̄rem eius:
Quib⁹ ait samson: Licet hec feceritis:
tamē adhuc ex vobis exp̄tā vltionem ⁊
tūc quiescā. Percussitq; eos ingēti pla
ga. ita vt stupentes surā femori impone
rēt. Et descendēs habitauit in spelunca
petre etham: Igit̄ ascendentes philisti
im in terrā iuda. castrametati sunt i lo/
co qui postea vocatus est lechi. i. maxilla
vbi eoz fusus est exercitus. Dixerūtq;
ad eos de tribu iuda: Cur ascēdistis ad/
uersum nos: Qui rndērūt. Et ligem⁹
samson venimus. ⁊ reddamus ei que
in nos opatus est. Descenderunt ergo
tria milia viroz de iuda ad specū silicis
etham. Dixerūtq; ad samson: Nescis q̄
philistijm imperēt nobis. Quare h̄ fa/
cere voluisti: Quib⁹ ille ait: Sicut fece
runt mihi. sic feci eis. Ligare inquiunt
te venimus ⁊ tradere in manus philis/
tinoz. Quib⁹ samson. iurate ait ⁊ spon
dete mihi q̄ non occidatis me. Dixēt:
Non te occidemus. sed vinctū tradem⁹
Ligauerūtq; eū duob⁹ nouis funibus
⁊ tulerūt eum de petra etham. Qui cū
venisset ad locū maxille. ⁊ philistijm vo
ciferātes occurrissent ei: irruit spūs do/
mini in eū. ⁊ sicut solēt ad ardorē ignis
ligna ꝓsumi. ita vincula quib⁹ ligatus
erat. dissipata sunt ⁊ soluta: Inuentāq;
maxillā id est mādibulam asini que ia/
cebat arripiēs. interfecit in ea mille vi/
ros. ⁊ ait: In maxilla asini in mādibula
pulli asinaz dedeui eos ⁊ pcussi mille vi
ros. Cunq; hec verba canēs complesset
piecit mādibulā de manu. ⁊ vocauit no
mē loci illius ramathlechi: q̄ interp̄ta
tur eleuatō maxille. Sitiēsq; valde. cla
mauit ad dñz. ⁊ ait: Tu dedisti in manu
serui tui salutē hāc maximā atq; victo/
riā: ⁊ en siti moriar: incidamq; in ma⁹
incircūcisoz. Aperuit itaq; dñs molarē
dentem i maxilla asini ⁊ egresse sunt ex
eo aque. Quib⁹ hausit̄ refocillauit spūs
⁊ vires recepit. Idcirco appellatum est
nomē loci illius. fons inuocātis de ma
xilla. vsq; in p̄sentem diem. Iudicauitq;
isrl̄ in diebꝫ philistijm vigīti ānis. XVI

Abijt quoq; in gazaz. ⁊ vidit ibi
mulierem meretricem. ingres/
susq; est ad eam. Quod cuz au/
dissent philistijm ⁊ percrebruisset apud
eos intrasse vbez samson. circundede/
runt eum. positis in porta ciuitatis cu/
stodibus. ⁊ ibi tota nocte cum silentio
p̄stolantes vt facto mane ereuntem
occiderēt. Dormiuit aūt samson vsq;
ad medium noctis ⁊ inde consurgens
apprehendit ambas portę fores cum po/
stibus suis et sera: impositisq; humeris
suis portauit ad verticem montis que
respicit hebron. Post hec amauit mu/
lierem que habitauit in valle sorech.
et vocabatur dalila. Eleneruntq; ad eaz
principes philistinoz. atq; dixerunt

Decipe eum ⁊ discе ab illo in quo habe/
at tantã fortitudinẽ. ⁊ quõ eũ superare va
leam⁹ ⁊ vinctũ affligere. Qõ si feceris.
dabimus tibi singuli mille centũ argẽ/
teos. Locuta ẽ ḡ dalila ad samson: Dic
mihi obsecro in q̃ sit tua maxima forti/
tudo ⁊ quid sit q̃ ligatus erumpere neq̃
as. Cui rñdit samson. Si septẽ neruice
is funibꝫ necdũ siccis ⁊ adhuc humẽti/
bus ligatus fuero: infirmus ero vt ce/
teri homines. Attulerũtq̃ ad eã satrapæ
philistinoꝝ septẽ funes vt dixerat: qui/
bus vinxit eũ latẽtibꝫ apud se insidijs ⁊
in cubiculo finem rei expectãtibꝫ. Cla/
mauitq̃ ad eum: Philistijm sup te sam/
son. Qui rupit vincula quõ si rumpat
quis filium de stuppa tortũ sputamine
cũ odorẽ ignis acceperit. ⁊ nõ est cogni/
tum in q̃ esset fortitudo ei⁹. Dixitq̃ ad
eum dalila: Ecce illusisti mihi. ⁊ falsum
locutus es. Saltẽ nũc indica mihi q̃ li
gari debeas. Cui ille rñdit. Si ligatus
fuero nouis funibꝫ qui nunq̃ fuerũt i
ope. infirmus ero. ⁊ alioꝝ hoim similis.
Quibꝫ rursum dalila vinxit eũ. ⁊ clama/
uit: philistijm super te samson. in cubi/
culo insidijs ꝓparatis. Qui ita rupit vi/
cula quasi fila telaꝝ. Dixitq̃ dalila rur
sum ad eũ: Usq̃quo deципis me ⁊ falsum
loq̃ris? Dñe de q̃ vinciri debeas. Cui
rñdit samson. Si iquit septẽ crines ca/
pitis mei cũ licio plexueris ⁊ clauõ his
circũligatũ terre fixeris: infirmus ero.
Qõ cũ fecisset dalila. dixit ad eũ. Phili
stijm sup te samson. Qui ꝓsurgens de
somno extraxit clauũ cũ crinibꝫ ⁊ licio.
Dixitq̃ ad eũ dalila: Quõ dicis q̃ amas
me cũ animus tuus nõ sit mecũ? Ter
tres vices mẽtitus es mihi. ⁊ noluisti
dicere in quo sit maxima fortitudo tua
Cunq̃ molesta esset ei ⁊ p multos dies
iugiter adhereret. spatiũ ad quietẽ non
tribuẽs. defecit aĩa eius: ⁊ ad mortẽ vsq̃
lassata est. Tũc aperiẽs veritatẽ rei dixit
ad eã; Ferrus nunq̃ ascendit sup caput
meũ q̃ naçareus. i. ꝓsecratus dño sum
de vtero matris mee. Si rasum fuerit
caput meũ. recedet a me fortitudo mea
⁊ deficiã. eroq̃ sicut ceteri hoies. Videꝫ
q̃ illa q̃ confessus ei esset oẽm animuꝫ
suũ: misit ad principes philistinoꝝ ac mã
dauit: Ascẽdite adhuc semel. q̃ nũc mi
hi aperuit coꝛ suũ. Qui ascenderũt: as/
sumpta pecunia quã ꝓmiserant. At illa
dormire eũ fecit sup genua sua ⁊ in sinu
suo reclinare caput. Vocauitq̃ tõsorẽ
⁊ rasit septẽ crines ei⁹ ⁊ cepit abigere eũ
⁊ a se repellere. Statim enĩ de eo fortitu/
do discessit. Dixitq̃: Philistijm sup te
samson. Qui de somno ꝓsurgens dixit
in animo suo: Egrediar sicut ante feci
⁊ me excutiaꝫ nesciẽs q̃ recessisset ab eo
dñs. Quẽ cũ apprehẽdissent philistijm
statim eruerũt oculos eius. ⁊ duxerunt
gaçam vinctum catenis. ⁊ clausum in
carcere molere fecerunt. Jamq̃ capilli
eius renasci ceperant. ⁊ principes phili/
stinoꝝ cõuenerũt in vnum vt immola
rent hostias magnificas dagõ deo suo ⁊
epularentur dicentes. Tradidit de⁹ no/
ster inimicum nr̃m samson in manus
nostras. Qõ etiam ꝑplus videns lau/
dabat deũ suum eademq̃ dicebat. Tra
didit deus noster aduersarium nr̃m in
manus nr̃as: qui deleuit terrã nr̃am ⁊
occidit plurimos. Letantesq̃ p cõuiuia
sumptis iam epulis præceperũt vt voca
retur samson: ⁊ ante eos luderet. Qui
adductus de carcere ludebat ante eos:
feceruntq̃ eum stare inter duas colum
nas. Qui dixit puero regẽti gressus su
os: Dimitte me vt tãgã colũnas quibꝫ
ois imminet domus. ⁊ recliner sup eas
⁊ paululuꝫ requiescam. Domus autẽ
erat plena viroꝝ ac mulieruꝫ. ⁊ erãt ibi
oẽs principes philistinoꝝ. ac de tecto ⁊ so
lario circiter tria milia vtriusq̃ sex⁹ spe
ctãtes ludẽtesq̃ samson. At ille inuocato
dño ait: Dñe de⁹ me⁹ mei⁹to mei. ⁊ red
de mihi nũc fortitudinẽ pristinã de⁹ me⁹
vt vlciscar me de hostibꝫ meis. ⁊ p amis/
sione duoꝝ luminũ vnã vltionẽ recipiã
Et apprehẽdẽs ãbas colũnas q̃bꝫ inite/
batur domus. alteraq̃ earuꝫ dextera et
alteram leua tenẽs ait: Moriatur ani/
ma mea cũ philistijm. Cõcussisq̃ fortiꝫ

colūnis:cecidit domus sup oēs pncipes ⁊ ceterā multitudinē q̄ ibi erat. Ita q̄ plures interfecit moriēs:q̄s ante viuus occiderat. Descēdētes aūt frēs ei⁹ ⁊ vniūsa cogtio.tulerūt corp⁹ eius:⁊ sepelierunt inter saraa ⁊ esthaol in sepulcro patris sui manue:iudicauitq̄ israel viginti annis. XVII

Fuitq̄ eo tpe vir quidā de monte effraim noīe michas:qui dixit matri sue. Ille centū argēteos q̄s sepaueras:⁊ sup quib⁹ me audiente iuraueras:ecce ego habeo. ⁊ apud me sunt. Cui illa rndit: Benedictus fili⁹ meus dño. Reddidit g̃ eos mri sue.que dixerat ei. Cōsecraui ⁊ voui hoc argentum dño:vt de manu mea suscipiat filius meus ⁊ faciat sculptile atq̄ pflatile ⁊ nunc trado illō tibi. Reddidit igitur eos mri sue. Que tulit ducētos argenteos.⁊ dedit eos argentario: vt faceret ex eis sculptile atq̄ cōflatile qō fuit in domo michē. Qui ediculaz q̄z in ea deo separauit ⁊ fecit ephot ⁊ thraphim id ē vestē sacerdotalem ⁊ idola. Impleuitq̄ vnius filioz suoz manū.⁊ fact⁹ est ei sacerdos. In dieb⁹ illis nō erat rex in isrl sed vnusquisq̄ qō sibi rectū videbat. ls faciebat. Fuit q̄z in tpe illo alter adolescens de bethleez iuda ex cognatione ei⁹ eratq̄ ipse leuites ⁊ habitabat ibi. Egressusq̄ de ciuitate bethleē:pegrinari voluit vbicunq̄ sibi cōmodū reperisset. Cūq̄ venisset in mōtem effraim iter faciēs ⁊ declinasset parumper in domo michē. interrogat⁹ est ab eo vnde venisz. Qui respōdit. Leuita sum de bethleem iuda ⁊ vado vt habitem vbi potuero ⁊ vtile mihi eē pspexero. Dixitq̄ micha: Mane apud me inquit.⁊ esto mihi parens ac sacerdos dabo q̄ tibi per annos singulos decem argenteos acvestem duplicē ⁊ que ad victuz sunt necessaria. Acquieuit ⁊ mansit apud hominem fuitq̄ illi quasi vn⁹ de filijs. Impleuitq̄ micha manuz eius.⁊ habuit puerū sacerdotez apud se. nūc scio dicēs q̄ bñfaciet mihi de⁹ hīti leuitici generis sacdotē. XVIII

In dieb⁹ illis nō erat rex in isrl el.⁊ trib⁹ dan q̄rebat possessiōez sibi vt hītaret in ea. Usq̄ ad illum enī diez inter ceteras trib⁹ sortem non acceperat. Miserunt ergo filij dan stirpis ⁊ familie sue quinq̄ viros fortissimos de saraa ⁊ esthaol vt explorarēt terrā ⁊ diligenter inspicerēt. Dixerunt q̄z eis: Ite ⁊ psiderate terrā. Qui cū pgētes venissent in mōtem effraim ⁊ intrassent domū michē requieuerunt ibi. Et agscētes voce adolescētis leuite.vtē tesq̄ illius diuersorio. dixerūt ad eum: Quis te huc adduxit? Quid hic agis? Quā ob cām huc venire voluisti? Qui rndit eis: Hec ⁊ hec pstitit mihi michas ⁊ me mercede pduxit vt sim ei sacerdos Rogauerūt aūt eum vt psuleret dñm ⁊ scire possent an prospero itinere pgerent.⁊ res haberet effectum. Qui respōdit eis: Ite cum pace. Dñs respicit viam vram ⁊ iter quo pgitis. Cūtes igit quinq̄ viri venerūt lais. viderūtq̄ pplm habitātez in ea absq̄ vllo timore iuxta cōsuetudinē sidonioz securuz ⁊ quietū nullo eis penitus resistēte. magnarūq̄ opū. ⁊ procul a sidone atq̄ a cūctis hoibus sepatum. Reuersiq̄ ad fratres suos ī saraa ⁊ esthaol ⁊ quid egissent scisci tantib⁹ rnderūt. Surgite ⁊ eamus ad eos. Vidim⁹ enī terrā valde opulētaz ⁊ vberez. Nolite negligere:nolite cessare. Eamus ⁊ possideam⁹ eam. nullus erit labor. Intrabim⁹ ad securos in regiōez latissimam. tradetq̄ nobis dñs locū in quo nullius rei est penuria eoz q̄ gignūtur in terra. Profecti igitur sunt de cognatiōe dan de saraa ⁊ esthaol sexcēti viri accincti armis bellicis ascendēteq̄ mānserūt in cariathiarim iude:qui locus ex eo tēpe castroz dan nomen accepit ⁊ est post tergū cariathiarī. Inde trāsierūt i mōtez effraim. Cūq̄ venissent ad domū michē.dixerūt quinq̄ viri qui pus missi fuerāt ad pfiderādā trā lais.ceteris frib⁹ suis. Nostis q⁹ in domib⁹ istis sit ephot ⁊ thraphim ⁊ sculptile atq̄ conflatile. Videte q̄d vob⁹ placeat. Et cū paululuz

declinassent ingressi sunt domum ado-
lescētis leuite qui erat ī domo michē: sa-
lutauerūtq; eum ꝓbis pacificis: sexcenti
autē viri ita vt erāt armati stabāt ante
ostiū. At illi qui ingressi fuerāt domum
iuuenis: sculptile z ephot z thraphim
atq; ꝓflatile tollere nitebāt. z sacerdos
stabat ante ostiū. sexcētis viris fortissi-
mis haud pcul expectātibꝫ. Tulerūt igi
tur qui intrauerāt sculptile ephot z ido
la atq; cōflatile: Quibus dixit sacerdos
Quid facitis? Cui rñderūt. Tace z po-
ne digitum sup os tuū: veniq; nobiscū
vt habeamus te pīem ac sacerdotem.
Quid tibi melius est vt sis sacerdos in
domo vni⁹ viri an in vna tribu z fami-
lia in isrl? Qđ cū audisset acqeuit ānio-
nibꝫ eoꝝ. z tulit ephot z idola ac sculpti
le z pfectus est cum eis. Qui cū pergē-
rent z ante se ire fecissent puulos ac iu-
mēta. z oē qđ erat pciosum iāq; a do-
mo michē essent procul: viri qui habita
bant ī edibꝫ michē ꝯclamātes sicuti sūt
z post tergum clamare ceperūt. Qui cū
respexissent dixerunt ad michaz. Quid
tibi vis? Cur clamas? Qui rñdit. De-
os meos q̄s mihi feci. tulistis z sacerdo
tem z oīa q̄ habeo: z dicit̄: quid tibi est?
Dixerūtq; ei filij dan. Caue ne vltra lo
q̄ris ad nos. z veniant ad te viri aīo ꝯci-
tati. z ipe cuz oī domo tua ꝑeas. Et sic
cepto itinere pexerūt. Elidēs autē mi-
cha q̄ fortiores se essent: reuersus est in
domuz suā. Sexcēti autē viri tulerunt
sacerdotē z q̄ sup dximus: veneruntq;
in lais ad pplm quiescentē atq; securuz:
z pcusserūt eos in ore gladij. vrbēq; in-
cendio tradiderūt. nullo penit⁹ ferēte p-
fidiū. eo q̄ pcul hītarēt a sidone. z cum
nullo hominuz haberēt quicq; societatē
ac negocij. Erat autē ciuitas sita in re-
gione roob. quā rursum extruētes hīta
uerūt in ea. Locato nōie ciuitatis dan iu-
xta vocabulū pris sui quē genuerat isrl
que ꝑus lais dicebat. Posuerūtq; sibi
sculptile. z ionathan filium gersan filij
moysi ac filios ei⁹ sacdotes ī tribu dan
vsq; ad diē captiuitatis sue. Mansitq;
apud eos idoluz michē oī tpe q̄ fuit do-
mus dei in silo. In diebꝫ illis non erat
rex in israel.

XIX

Fecit q̄dā vir leuites hītās in la-
tere montis effraī: qui accepit vxo-
rē de bethleez iuda. Que relict
eū. z reuīsa est ī domū pris sui ī bethleez
māsitq; apud eū ḡttuor mēsibꝫ. Secut⁹
q̄ ē eā vir su⁹ volensq; reconciliari ei atq;
blādiri z secū reducere: hīs ī comitatu
puerū z duos asinos. Que sucepit euz
z introduxit ī domū pris sui. Qđ cū au
disset socer ei⁹. eūq; vidisset. occurrit ei
let⁹. z āplexat⁹ est eoꝝ. Mānitq; gener
in domo soceri tribꝫ diebꝫ comedēs cuz
eo z bibēs familiariter: die aūt q̄rto de
nocte consurgēs pficisci voluit. Quem
tenuit socer. z ait ad euz: Gusta p̄us pu
silluz panis z cōforta stomachū z sic pfi
ciscēris. Sederuntq; simul ac comede
runt z biberūt. Dixitq; pr puelle ad ge-
neruz suū. Queso te vt hodie hic mane
as: pariterq; letem̄. At ille cōsurgēs ce-
pit velle pficisci. Et nihilomin⁹ obnixe
eum socer tenuit. z apud se fecit mane-
re. Mane aūt facto pabat leuites iter.
Cui socer rursuz. Obsecro inq̄t vt p̄au
lulū cibi capias. z assumpt̄ viribꝫ donec
increscat dies. postea pficiscaris. Come
derūt ḡ simul. surrexitq; adolescēs vt p-
geret cū vxore sua z puero. Cui rursuz
locut⁹ ē socer. Cōsidera q̄ dies ad occa-
sum declinior sit. z ꝑpinq̄t ad vesperum.
Mane apud me etiā hodie z duc letum
diē. z cras pficiscēris vt vadas ī domū
tuā. Noluit gener acqescere ānoībꝫ ei⁹
sz surrexit z vēit contra iebꝫ q̄ altero no
mīe vocat̄ hierlim: ducēs secū duos asi-
nos onustos z concubinam. Jamq; ad
erant iuxta iebus z diel mutabat̄ in no
ctem. Dixitq; puer ad dñm suū. Veni
obsecro declinem⁹ ad vrbez iebuseoꝝ. et
maneam⁹ in ea. Cui rñdit dñs: Non in
grediar oppidū gentis aliene q̄ nō est de
filijs isrl. sz trāsibo vsq; gabaa. z cū illuc
puenero manebim⁹ ī ea: aut certe in ve
re rama. Trāsierūt ḡ iebus. z ceptū carpe
bāt it̄. occubuitq; eis sol iuxta gabaa q̄ ē

in tribu beniamin: diuerterũtq; ad eam vt manerẽt ibi. Quo cũ intrassent: sedebant in platea ciuitatis ⁊ nullus eos recipere voluit hospitio: Et ecce apparuit homo senex reuertẽs de agro ⁊ de opere suo vespi: qui ⁊ ipse de mõte erat effraim ⁊ peregrinus habitabat in gabaa. Hoies aũt regiõis illius erãt filij gemini. Eleuatisq; oculis vidit senex sedentẽ hoiez cũ sarcinulis suis in platea ciuitatis et dixit ad eũ: Unde venis. ⁊ q̃ vadis? Qui rñdit ei: Profecti sumus de bethleez iuda ⁊ pergimus ad locũ nr̃m qui est in latere mõtis effraim vñ ieram⁹ in bethleẽ Et nũc vadimus ad domũ dei nulluscq; sub tectũ suũ nos vult recipe. hñtes paleas ⁊ fenũ in asinoz pabulũ. ⁊ panez ac vinũ in meos ⁊ ãcille tue vsus ⁊ pueri qui mecũ ẽ. Nulla re ĩdigem⁹ nisi hospitio. Cui rñdit senex. Pax tecuz sit. Ego ꝓbeo oĩa q̃ necessaria sunt. tm̃ q̃so ne in platea maneas. Introduxitq; eũ in domũ suã. ⁊ pabulũ asinis ꝓbuit. ac postq; lauerũt pedes suos recepit eos in conuiuiũ. Illis epulãtibꝫ. ⁊ post lauãdi itinerꝭ cibo ⁊ potu reficiẽtibꝫ corpa. venerũt viri ciuitatis illi⁹ filij belial. i. absq; iugo. ⁊ circũdantes domũ senis. fores pulsare ceperũt clamãtes ad dñm dom⁹ atq; dicẽtes: Educ virũ qui ingressus est domũ tuã. vt abutam⁹ eo. Egressusq; ẽ ad eos senex. ⁊ ait: Nolite frẽs nolite facere malũ hĩ. qz̃ ingressus est hõ hospitiũ meũ ⁊ cessate ab hac stultitia. Habeo filiam vginẽ ⁊ hic hõ habet concubinã: educam eas ad vos vt humiliet eas ⁊ vtam libidinẽ cõpleatis. tm̃ obsecro ne scelus hĩ cõtra naturã operẽmi in virũ. Nolebant acq̃escere ꝑmonibꝫ illi⁹. Qũ cernẽs hõ eduxit ad eos concubinã suaz. ⁊ eis tradidit illudendã. Qua cũ tota nocte abusi essent: dimiserũt eam mane. At mulier recedentibꝫ tenebris venit ad ostiũ domus vbi manebat dñs suus. ⁊ ibi corruit. Mane fctõ surrexit homo ⁊ aperuit ostiũ vt ceptã expleret viã. ⁊ ecce concubina eius iacebat ante ostiũ sparsis in lumine manibꝫ. Cui ille putãs eam qui-

escere loquebatur. Surge vt ambulemus. Qua nihil rñdente: intelligẽs q̃ erat mortua. tulit eaz ⁊ imposuit asino: reuersusq; est in domũ suã. Quã cũ eet ingressus arripuit gladiũ. ⁊ cadauer vnoris cũ ossibꝫ suis in duodeciz ptes ac frusta concidẽs misit in oĩes terminos isrl̃. Qd̃ cũ vidissent singuli conclamabant: Nunq; res talis facta est in israel ex eo die quo ascenderũt patres nostri de egypto vsq; in pñs tps. Ferte sententiam. ⁊ in commune decernite quid facto opus sit. XX

Egressi itaq; sunt oẽs filij israel ⁊ pariter congregati q̃si vir vnus de dan vsq; bersabee ⁊ terra galaad ad dñm in maspha. oẽs quoq; anguli pp̃li dei conuenerũt q̃draginta milia peditũ pugnatoꝝ. Nec latuit filios beniamin q̃ ascendissent filij isrl̃ in maspha. Interrogatusq; leuita marit⁹ mulieris interfecte quo tm̃ scelus perpetratũ esset. rñdit: Veni in gabaa beniamin cuz vxore mea illucq; diuerti. Et ecce homines ciuitatis illius circũderũt nocte domũ in qua manebam volentes me occidere. ⁊ vxorẽ meaz incredibili furore libidinis verantes denicq; mortua est. Quam arreptam in frusta concidi: misiq; partes in omnes terminos possessionis vestre quia nũq; tm̃ nephas ⁊ tam grãde piaculum factũ est in isrl̃. Adestis oẽs filij isrl̃ decernite q̃d facere debeatis. Stãsq; oĩs pp̃ls ⁊ q̃si vnius hoĩs ꝑmone rñdit: Nõ recedem⁹ in tabernacla nr̃a: nec suã quisq; intrabit domũ. sz̃ hĩ gabaa in cõe faciem⁹. Decẽ viri eligant̃ e cẽtũ ex oĩbꝫ tribubꝫ isrl̃. ⁊ centũ de mille ⁊ mille de decẽ milibꝫ vt cõportent exercitui cibaria ⁊ possim⁹ pugnare ꝓtra gabaa beniamin ⁊ reddere ei ꝓ scelere q̃d meruit. Cõuenitq; vniũsus isrl̃ ad ciuitatez q̃si hõ vn⁹ eadẽ mẽte vnoq; cõsilio. ⁊ miserũt nũcios ad oẽm tribũ beniamin q̃ diceret: Cur tm̃ nephas in vob̃ reptũ ẽ? Tradite hoies de gabaa qui hĩ flagitiũ ꝑpetrarũt vt moriant̃. ⁊ auferat̃ malũ de israel

Qui noluerũt fratrũ suoꝝ filioꝝ iſrł au
dire mandatũ: ꝛ exĉuctiſ vębibꝫ q̃ ſoꝛtis
ſue erãt ꝓuenerũt in gabaa vt illis fer
rẽt auxiliũ ꝛ ꝯ vniuſuꝫ ꝑlm iſrł dimica
rẽt. Inuẽtiq̃ ſunt vigĩtiquiq̃ milia ve
ńiamin educẽtiuꝫ gladiũ: ꝓter habita
toꝛes gabaa. q̃ ſeptingẽti erãt viri foꝛtiſ
ſimi ita ſiniſtra vt ꝺextra ꝓeliãtes. ꝛ ſic
fundis lapides ad certũ iacientes vt ca
pillũ q̃ poſſent ꝓcutere. ꝛ neq̃q̃ in alte
rã ꝑtẽ icẽt lapidiſ ꝺeferreł. Cliroꝝ q̃ iſrł
abſq̃ filijs ńiamin inuenta ſunt q̃dra
ginta milia educẽtiũ gladios et parato
rũ ad pugnã. q̃ ſurgẽtes ꝟnerunt in do
mũ ꝺei. ih̃ē i ſylo. ꝛ ſuluerũtq̃ dominũ at
q̃ ꝺixerũt. Quis erit i exercitu nr̃o ꝑn
ceps certaminis ꝟra filios ńiamin?
Quibꝫ reſpõdit dom̃: Judas ſit duꝛ
veſter. Statiq̃ filij iſrł ſurgẽtes mane
caſtrametati ſunt iuxta gabaa. ꝛ inde p
cedẽtes ad pugnã ꝟra ńiamin. vębꝫ
oppugnare ceperũt. Egreſſiq̃ filij ńenia
min ꝺ gabaa occiderũt ꝺ filijs iſrł. ꝺie il
lo vigĩtiduo milia viroꝝ. Rurſum filij
iſrł ꝛ foꝛtitudie ꝛ nũero ꝓfidẽtes ĩ eodẽ
loco in q̃ ꝑ⁹ certauerũt. aciẽ ꝺixerũt:
ita tĩ vt ꝑ⁹ aſcẽderẽt ꝛ flerẽt coꝛã ꝺño
vſq̃ ad noctem. ꝓſulerẽtq̃ eũ ꝛ ꝺicerẽt:
Debem⁹ vltra ꝓcedere ad ꝺimicãdũ ꝯ
filios ńeniamin frẽs nr̃os. an nõ? Qui
bus ille rĩndit: Aſcendite ad eos. ꝛ inite
certamẽ. Cũq̃ filij iſrł altera ꝺie cõtra fi
lios ńeniamin ad ꝑliũ ꝓceſſiſſent: erupe
rũt filij ńeniamin ꝺe poꝛtis gabaa. et oc
currẽtes eis tanta in illos cede bachati
ſunt. vt ꝺecẽ ꝛ octo milia viroꝝ educẽti
um gladiũ ꝓſternerẽt. Quãobręꝛ oẽs fi
lij iſrł ꝟnerũt in ꝺomũ ꝺei. ꝛ ſedẽtes fle
bãt coꝛam ꝺño. Jeiunauerũtq̃ ꝺie illo
vſq̃ ad veſperã. ꝛ obtulerunt ei holocau
ſta atq̃ pacificas victimas. et ſup ſtatu
suo interrogauerũt. Eo tpe ibi erat ar
ca fꝺeris ꝺñi. ꝛ phinees filiꝰ eleaçari fi
lij aaron ꝑpoſitꝰ ꝺom̃. Cõſuluerũt igiꝝ
ꝺñm atq̃ ꝺixerũt: Exire vltra ꝟębemus
ad pugnã ꝟra filios ńeniamin frẽs no
ſtros an q̃eſcere? Quibꝫ ait ꝺñs. Aſcẽꝺi
te. Tras enim tradam eos in manus ve
ſtras. Poſuerũtq̃ filij iſrael inſidias ꝑ
circũitum ꝟębis gabaa. et tertia vice ſi
cut ſemel et bis contra ńeniamin exerci
tum ꝑduxerunt. Sed et filij ńeniamin
audacter eruperũt ꝺe ciuitate. et fugiẽ
tes aduerſarios lõgius ꝑſecuti ſunt ita
vt vulnerarẽt ex eis ſicut ꝓmo ꝺie et
ſecũdo. ꝛ cederẽt ꝑ ꝺuas ſemitas vertẽ
tes terga quarũ vna ferebaꝛ in ńethel. ꝛ
altera in gabaa. atq̃ ꝓſternerẽt triginta
circiter viros. Putauerũt enim ſolito
eos moꝛe cedere. Qui fugã arte ſimulã
tes inierũt conſiliũ vt abſtraherẽt eos
ꝺe ciuitate et quaſi fugiẽtes ad ſuprad
ictas ſemitas ꝑducerent. Oẽs itaq̃ filij
iſrael ſurgẽtes ꝺe ſedibꝫ ſuis. tetẽderũt
aciem in loco qui vocaꝛ baalthamar. in
ſidie quoq̃ q circa ꝟbẽ erãt paulatiz ſe
apire ceperũt. ꝛ ab occidẽtali ꝟbis ꝓte
ꝓcedere. Sed ꝛ alia ꝺecẽ milia viroꝝ ꝺe
vniuerſo iſrł habitatoꝛes ꝟbis ad cer
tamĩa ꝓuocabãt. inguatũq̃ eſt bellũ cõ
tra filios ńeniamin. ꝛ nõ intelleꝛerũt q
ex omĩ ꝑte illis inſtaret interitus. Per
cuſſitq̃ eos ꝺñs in ꝓſpectu filioꝝ iſrł. et
interfecerũt ex eis in illo ꝺie vigĩtiqui
q̃ milia ꝛ centũ viros. oẽs bellatoꝛes et
educẽtes gladiũ. Filij aũt ńeniamin cũ
ſe inferioꝛes eſſe vidiſſent. ceperũt fuge
re. Qꝺ cernẽtes filij iſrł ꝺederũt eis ad
fugiẽdũ locũ vt ad ꝑparatas inſidias ꝺe
ueniręt q̃s iuxta ꝟbẽ poſuerãt. Qui cũ
repẽte ꝺe latibuł ſurreꝛiſſent. ꝛ ńeniamĩ
terga cedẽtibuſ ꝺaret: ingreſſi ſunt ciui
tatem et ꝑcuſſerũt eaz in oꝛe gladij. Si
gnũ aũt ꝺederãt filij iſrael ꝟis quos in
inſidijs collocauerant vt poſtq̃ ꝟbẽ ce
piſſent. igne accẽderẽt vt aſcẽdẽte in al
tũ fumo captã ꝟbẽ ꝺemõſtrarent. Qꝺ
cũ cernerẽt filij iſrł in ipo certamĩe poſi
ti: putauerunt enĩ filij ńeniamin eos fu
gere et inſtãtius ꝑſequebanł: ceſis ꝺ ex
ercitu eorũ trigĩta viris vt viderũt q̃ſi
colũnã fumi ꝺe ciuitate aſcẽꝺere: ńenia
min q̃z reſpiciẽs retro cũ captam cerne
rent ciuitatẽ et flãmas. in ſublime ferri
qui ꝑius ſimulauerãt fugã. verſa facie
foꝛtius reſiſtebãt. Qꝺ cũ vidiſſent filij

beniamin.in fugã ꝛersi sunt.ꝛ ad viã de
serti ire ceperũt.illucq; eos aduersarijs
psequẽtib9. Qz et hi q̃ vbẽ succederãt
occurrerũt eis.atq; ita factum est vt ex
vtraq; parte ab hostibus cederẽtur.nec
erat vlla requies morientiũ. Lecidert
atq; pstrati sunt ad orientalẽ plagã ꝛe/
bis gabaa. Fuerũt aũt qui in eode loco
interfecti sunt decẽ ꝛ octo milia virorũ
oẽs robustissimi pugnatores. Quod cũ
vidissent q̃ remãserãt de beniamin fuge
rũt in solitudinẽ.ꝛ pgebant ad petrã cu
ius vocabulũ est remmon. In illa quo
q; fuga palãtes ꝛ in diuersa tendentes
occiderũt quiq; milia viros. Et cum vl
tra tenderẽt psecuti sunt eos.ꝛ interfe
cerũt etiã alia duo milia. Et sic factum
est vt oẽs qui ceciderãt de beniamin i di
uersis locis essent vigintiquinq; milia
pugnatores ad bella pmptissimi. Remã
serũt itaq; de omi numero beniamin q̃
euadere potuerãt et fugere in solitudi/
nẽ sexcẽti viri:sederuntq; in petra rem/
mon mẽsibꝫ q̃tuor. Regressi aũt filij is/
rael oẽs reliquias ciuitatis a viris vsq;
ad iumẽta gladio pcusserũt.cũctasq; ꝛe
des et viculos beniamin vorax flãma cõ
sumpsit.

XXI

Lrauerãt q̃z filij isrl̃ i maspha
et dixerũt: Nullus nostrum da
bit filijs beniamin de filiabꝫ su/
is vxorẽ. Venerũtq; oẽs ad domũ dei in
sylo.et in cõspectu eius sedẽtes vsq; ad
vesperã leuauerũt vocem.ꝛ magno vlu
latu ceperũt flere dicentes: Quare dñe
deus isrl̃ factuz est hoc malũ in pplo tuo
vt hodie vna tribꝫ auferet er nobis? Al
tera aũt die diluculo consurgẽtes extru
xerũt altare:obtulerũtq; ibi holocausta
et pacificas victimas.et dixerũt: Quis
nõ ascẽdit in exercituz dñi de vniuersis
tribꝫ isrl̃? Grãdi enĩ iuramẽto se con
strinxerãt cũ essent in maspha. interfici
eos q̃ defuissent.ductiq; pnã filij isrl̃ su
per fratre suo beniamin.ceperũt dicere:
Ablata ẽ tribꝫ vna de isrl̃. Vlũ vxores ac
cipiẽt? Oẽs enĩ in cõe iurauim⁹ nõ da/
turos nos his filias nras. Idcirco dixe
rũt: Quis ẽ de vniuersis tribꝫ isrl̃ q̃ nõ
ascendit ad dñm in maspha? Et ecce in
uẽti sunt habitatores iabis galaad in il
lo exercitu nõ fuisse. Eo q̃z tpe cũ essent
in sylo nullus ex eis ibi reptus ẽ. Misse/
runt itaq; decem milia viros robustissi/
mos et pceperũt eis: Ite et pcutite ha/
bitatores iabis galaad in ore gladij. tas
vxores q̃z puuulos eoꝝ.ꝛ hoc erit q̃ obser
uare debebitis: Omne generis masculini
ꝛ mulieres q̃ cognouerãt viros intfici/
te. virgines aũt reſuate. Inuẽteq; sunt
de iabis galaad q̃dringẽte virgines que
nescierũt viri thoꝝ.ꝛ adduxerũt eas ad
castra in sylo i terrã chanaan. Misserũt
q; nũcios ad filios bẽiamin qui erãt in
petra rẽmon.ꝛ pceperũt eis vt eas susci
pent i pace. Venerũtq; filij bẽiamin in
illo tpe.ꝛ date sũt eis vxores de filiabus
iabis galaad:alias aũt ñ repperert q̃s si
mili mõ traderẽt. Vniũsusq; isrl̃ valde
dolui.ꝛ egit pniaz sup interfectõe vni⁹
tribꝫ er israel:dixerũtq; maiores natu:
Quid faciemus reliq̃s qui nõ acceperũt
vxores? Oẽs in beniamin femine cõci/
derũt.ꝛ magna nobis cura ingẽtiq; stu/
dio puidendũ est:ne vna tribꝫ deleatur
ex isrl̃. Filias enĩ nras eis dare nõ possu
mus pstricti iuramẽto ꝛ maledictõe q̃
dixim⁹:maledict⁹ qui dederit de filia/
bus suis vxorẽ beniamin. Ceperũtq; cõ/
siliũ atq; dixerũt: Ecce solẽnitas dñi est
in sylo ãniuersaria q̃ sita est ad septẽtri/
onẽ vbi⁹ bethel:ad orientalẽ plagam ꝛe
que de bethel tẽdit ad sichimaz.ꝛ ad me
ridiem oppidi lebona. Precepertq; filij
is beniamin.atq; dixerũt: Ite et latita/
te in vineis. Cũq; videritis filias sylo
te in vineis. Cũq; videritis filias sylo
ad ducẽdos chꝛos ex more pcedere:eri
te repẽte de vineis.ꝛ rapite ex eis singu
li vxores singulas.et pgite in terrã ben
iamin. Cunq; venerint pres earũ ac fra
tres et aduersuz vos q̃ri ceperit atq; iur
gari dicemus eis: Miseremini eoꝝ. Nõ
enim rapuerũt eas iure bellantiuz atq;
victorũ:sed rogãtibꝫ vt acciperẽt nõ de
distis.ꝛ a vestra pte peccatũ est. Fecerũt
q; filij beniamin vt sibi fuerat imperatũ

et iuxta numerũ suum rapuerũt sibi de his que ducebant choros vrores singulas: abieruntq; in possessionẽ suaz edifi/cantes vrbes. et habitãtes in eis. Filij quoq; isrl reuersi sunt p tribus et familias in tabernacula sua. In diebus illis nõ erat rex in isrl. sed vnusquisq; quod sibi rectũ videbatur hoc faciebat.

Explicit liber iudicum. In/cipit liber Ruth. Capl'm I

IN diebus vnius iudicis qñ iudices p̃erant. facta ẽ fames ī terra: Abijt q; homo de bethleem iuda vt pegrinaret in regione moabiti de cũ vroze sua ac duobꝫ liberis. Ipe vocabatur elimelech. et vxor eius noemi. et duo filij/alter maalon et alter chelion. effrathei de bethleem iuda. Ingressiq; regionẽ moabitidẽ morabant ibi. Et mortuus est elimelech marit⁹ noemi: remãsitq; ipa cũ filijs. Quia acceperunt vro/res moabitidas quarũ vna vocabat or pha. altera ruth. Mãserũtq; ibi decem annis. et ambo mortui sunt: maalon vi/delicet et chelion: remãsitq; mulier orba/ta duobus liberis ac marito. Et surrexit vt in patriã pgeret cuz vtraq; nuru sua de regiõe moabitide. Audierat enī q̃ re/spexisset dñs pplm suum et dedisset eis escas. Egressa est itaq; de loco pegrina/tionis sue cũ vtraq; nuru. et iã in via re/uertẽdi posita in terrã iuda. dixit ad eas Ite ī domũ mris vestre. Faciat vobiscũ dñs misericordiã: sicut fecistis cũ mortu/is et mecũ. Det vobis inuenire requiez in domibꝫ virorũ qs sortiture estis. Et osculata est eas. Que eleuata voce flere ceperũt. et dicere: Tecũ pgem⁹ ad popu/lum tuũ. Quibꝫ illa rñdit: Reuertimini filie mi: Cur venitis mecũ? Num vl/tra habebo filios in vtero meo: vt viros er me sperare possitis? Reuertimini filie mi et abite. Jam enī senectute cõfecta sum. nec apta vinculo cõiugali. Etiaz si possem hac nocte ꝯcipere et parere filios si eos expectare velitis donec crescãt et an/nos pubertatis impleãt: añ eritis vtu/le cꝫ nubatis. Nolite qso filie mi facere hoc: q̃ vestra angustia magis me p̃mit. et egressa est manus dñi ptra me: Ele/uata igit voce rursum flere ceperũt. Or pha osculata est socrũ ac reuersa ẽ ruth adhesit socrui sue. Cui dixit noemi: En reuꝛsa est cognata tua ad pplm suũ et ad deos suos vade cum ea. Que rñdit: Ne aduersaris mihi vt relinquaz te et abeã: Quocũq; enī preteris. pgaz. et vbi mo/rata fueris. et ego pariter morabor. Po/pulus tuus pplus meus. et deus tuus de/us meus. Que te terra susceperit mori/tem: in ea moriar ibiq; locũ accipiam se pulture. Hec mihi faciat deus et hec ad/dat si non sola mors me et te sepauerit. Videns g̃ noemi q̃ obstinato ruth aĩo decreuisset secũ pgere. aduersari noluit nec ad suos vltra reditum persuadere. Proficiscq; sunt simul et venerũt ī beth/leem. Quibꝫ vbem ingressis velox apd̃ cunctos fama pcrebuit dicebãtq; mu/lieres. Hec ẽ illa noemi. Quibꝫ ait: Ne vocetis me noemi. i. pulcrã. sz vocate me mara. i. amarã: q̃ amaritudine valde re/pleuit me omipotẽs. Egressa suz plena et vacuaz reduxit me dñs. Cur ergo vo/catis me noemi. quã dñs humiliauit. et afflixit omipotens? Venit ergo noemi cũ ruth moabitide nuru sua de terra pe/grinatõis sue. ac reuersa est in bethleem qñ primũ hordea metebañ. II

ERat aũt viro elimelech cõsan/guine⁹ hõ potens et magnarum opũ nomĩe booz. Dixitq; ruth moabitis ad socrũ suaz. Si iubes vadã in agrũ. et colligã spicas q̃ fugerint ma/nus metẽtiũ: vbicũq; clemẽtis ī me pa/trisfamilias repperero gratiã. Cui illa rñ/dit: Vade filia mi. Abijt itaq; et collige/bat spicas post terga metẽtium. Accidit aũt vt ager ille haberet dñm noĩe booz: qui erat de cognatõe elimelech. Et ecce ipe veniebat de bethleem. dixitq; messo/ribus: Dñs vobiscũ. Qui rñderunt ei:

Benedicat tibi dñs. Dixit qz boꝯ iuue/
ni qui messoribꝫ ꝑerat: Cui⁹ est hec pu/
ella? Cui rñdit. Hec est moabitꝫ que ve
nit cū noemi ꝺ regione moabitide. ⁊ ro
gauit vt spicas colligeret remanentes.
sequēs messorū vestigia. Et de mane vs
qz nūc stat in agro. et nec ad momentū
q̄dez domū reūsa ē. Et ait boꝯ ad ruth
Audi filia: Ne vadas in alterū agruz ad
colligendum. nec recedas ab hoc loco. sꝫ
iungere puellis meis. ⁊ vbi messuerint
sequere. Mandaui enī pueris meis vt
nemo molestus sit tibi. sꝫ etiā si sitieris
vade ad sarcinulas et bibe aquas de q̄bꝫ
et pueri mei bibūt. Que cadēs in faciē
suā. et adorās sup terrā dixit ad eū: Unde
mihi hoc vt inuenirē gr̄am ante oculos
tuos et nosse me dignareris ꝓegrinam
mulierē? Cui ille rñdit: Nunciata sunt
mihi oīa q̄ feceris socrui tue post mor
tem viri tui. et q̄ reliq̄ris parētes tuos
et terrā in qua nata es. ⁊ veneris ad po/
pulū quē antea nesciebas. Reddat tibi
dñs ꝓ ope tuo. et plenā mercedē recipi
as a dño deo isr̄l ad quē venisti. ⁊ sub cu/
ius ꝓfugisti alas. Que ait: Inueni gr̄az
apud oculos tuos dñe mi. qui cōsolat⁹
es me. et locutus es ad cor ancille tue.
que nō sum similis vnius puellaꝝ tua/
ruz. Dixitqz ad eā boꝯ: Quādo hora ve
scendi fuerit veni huc ⁊ comede panē. ⁊
intinge buccellā tuā i aceto. Sedit ita
qz ad messorū latus ⁊ cōgessit polentā si
bi: comeditqz et saturata est. ⁊ tulit reli
quias. Atqz ide surrexit vt spicas ex mo
re colligeret. ꝓcepit aūt boꝯ pueris
suis dicēs: Etiā si vobiscū metere volu
erit ne ꝓhibeatis eaz et de vestris quoqz
manipulis ꝓijcite de industria. et rema
nere ꝑmittite vt absqz rubore colligat.
et colligentē nemo corripiat. Collegit
ergo in agro vsqz ad vesperā. ⁊ que colle
gerat virga cedēs ⁊ excutiēs: inuenit hor/
dei quasi ephi mensuraz. i. tres modios
quos portans reuersa est in ciuitatem ⁊
ostendit socrui sue. Insup ꝓtulit ⁊ de
dit ei de reliquijs cibi sui. quo saturata
fuerat. Dixitqz ei socrus sua Ubi hodie
collegisti? Et vbi fecisti opus? Sit bñ/
dictus qui misertus est tui. Indicauit
qz ei apud quem esset opata. ⁊ nomē vi
rit viri q̄ boꝯ vocaret. Cui respōdit no
emi: Benedictus sit a dño qm̄ eandē gr̄az
quā ꝓebuerat viuis. seruauit ⁊ mortu
is. Rursumqz ait: Propinquus noster
est hō. Et ruth. hoc q̄z inquit ꝑcepit mi
hi vt tamdiu messoribus eius iungerer
donec oēs segetes meterent. Cui dixit
socrus. Uteli⁹ est filia mi vt cuz puellis
ei⁹ exeas ad metendū. ne in alieno agro
q̄spiā resistat tibi. Iūcta ē itaqz puellis
boꝯ et tādiu cuz eis messuit donec bor/
dea ⁊ triticū in horreis ꝑderent. III

Postqz aūt reuersa est ad socruz
suā: audiuit ab ea: Filia mi que
ram tibi requiē. ⁊ prouidebꝫ vt
bene sit tibi. Booz iste cuius puellis in
agro iūcta es ꝓpinquus noster est. ⁊ hac
nocte areā hordei ventilat. Lauare igit̄
et vngere. ⁊ induere cultioribꝫ vestimē/
tis et descende in areaz. Non te videat
homo: donec esum potūqz finierit. Qui
do aūt ierit ad dormiendū: nota locū in
quo dormiat. Ueniesqz et discooperies
palliū quo opitur a pte pedū. et pijcies
te et ibi iacebis. Ipe autez dicet tibi q̄d
agere debeas. Que rñdit. Quecq̄d ꝑce/
peris faciam. Descēditqz in areā: et fecit
omīa que sibi imperauerat socrus. Cui
qz comedisset boꝯ ⁊ bibisset. ⁊ factus el
set hilarior: isseteqz ad dormiēdum iuxta
aceruum manipulorū. venit abscōdite/
et discoopto a pedibus eius pallio se ꝓ/
iecit. Et ecce nocte iā media expauit ho
mo. et conturbatus est: viditqz mulier
cta inquit es a dño filia. ⁊ ꝓiorē miserico
cordiā posteriore supasti. qz non es secu
ta iuuenes pauperes siue diuites. Noli
ergo metuere: sed quicq̄d dixeris mihi
faciā tibi. Scit enī oīs ꝓpls qui habitat
intra portas vbis mee mulierez te esse
virtutis. Nec abnuo me ꝓpinquū: sed est

alius me ꝓpinquior. Quiesce ac nocte. et facto mane, si te voluerit ꝓpinquitatꝫ iure retinere bene res acta est. sin autez ille noluerit, ego te absq; vlla dubitatõne suscipiã: viuit dñs. Dormi vsq; mane. Dormiuit itaq; ad pedes eius vsq; ad noctis abscessuz. Surrexit itaq; anteq; hoies se cognoscerẽt mutuo et dixit booz. Caue ne quis nouerit q̃ huc venerꝫ Et rursum: expãde inquit palliũ tuũ q̃ opteris ⁊ tene vtraq; manu. Qua extendẽte ⁊ tenẽte, mẽsus est ser modios hoz dei, et posuit sup eã. Que portãs in gres sa est ciuitatẽ ⁊ venit ad socrũ suã. Que dixit ei: Quid egisti filia? Narrauitq; ei oĩa q̃ sibi fecisset hõ. Et ait: Ecce ser modios hozdei dedit mihi. ⁊ ait: nolo vacuã te reuerti ad socrũ tuã. Dixitq; noemi: Expecta filia donec videamus quez res eritũ habeat. Necq enim cessabit hõ. nisi cõpleuerit quod locutus est. IIII

Hec̃dit ergo booz ad portam ⁊ sedit ibi. Cumq; vidisset propinquuz preterire ỏ quo prius sermo habitus est. dixit ad eum: Declina paulisper et sede hic. vocans eum nomine suo. Qui diuertit ⁊ sedit. Tollẽs autem booz decem viros de senioribus ciuitatꝫ: dixit ad eos. Sedete hic. Quibus residẽtibꝫ locut⁹ est ad ꝓpinquũ: Partẽ agri fratris nostri elimelech vẽdet noemi que reuersa est ỏ regiõe moabitide: quod audiri te volui et tibi dicere coraz cunctis sedentibus et maioribus natu de populo meo: Si vis possidere iure propinquitatis eme et posside. si autem displicet tibi hoc ipm indica mihi vt sciam quid facere debeam. Nullus enĩ est propinquus excepto te qui prior es. et me qui secũdus sum Ait ille respondit: Ego agrũ emam. Cui dixit booz: Qñ emerꝫ agrũ de manu mulieris, ruth q̃z moabitidẽ que vxor defuncti fuit debes accipe vt suscites nomen ꝓpinqui tui in hereditate sua. Qui respondit. Cedo iuri propinquitatis. Necq enim posteritatez familie mee delere debeo. Tu meo vtere priuilegio quo me libenter carere profiteor. Hic autem erat mos antiquitus in israel inter propinquos: vt si quãdo alter alteri suo iuri cedebat vt esset firma cocessio. soluebat homo calciamẽtũ suum. et dabat ꝓpinquo suo. Hoc erat testimoniuz cessionis in israel. Dixit ergo propinquo suo booz. Tolle calciamẽtuz. Quod statim soluit de pede suo. At ille maioribus natu et vniuerso populo: testes vos inquit estis hodie q̃ possederim omnia que fuerunt elimelech et chelion et maalõ tradẽte noemi. ⁊ ruth moabitidem vxorẽ maalon in coniugium sumpserim vt suscitem nomen defuncti in hereditate sua ne vocabulum eius de familia sua ac fratribꝫ et pplo deleatur. Vos inquã hui⁹ rei testes estis Rñdit omnis populus qui erat in porta et maiores natu: Nos testes sumus. Faciat dñs hanc mulierẽ que ingredit domum tuã sicut rachel ⁊ lyam que edificauerũt domũ israel. vt sit exemplũ virtutis in effrata ⁊ habeat celebre nomen in bethleem. Fiatq; domus tua sicut domus phares quẽ thamar pepit iude. de semine quod tibi dederit dñs ex hac puella. Tulit itaq; booz ruth. ⁊ accepit vxorem: ingressusq; est ad eã. et dedit illi dominius vt ꝯciperet et pareret filiũ. Dixerũtq; mulieres ad noemi: Bñdictus dominus qui nõ est passus vt deficeret successor familie tue. et vocaret⁹ nomen eius in israel. et habeas qui consoletur aiam tuam et enutriet senectutẽ. De nuru enĩ tua natus est qui te diliget. et multo tibi melior est q̃ si septẽ haberes filios. Susceptũq; noemi puerum posuit in sinu suo. et nutricis ac gerule fũgebatur officiũ. Vicine autez mulieres ꝯgratulãtes ei ⁊ dicẽtes: nat⁹ ẽ fili⁹ noemi. vocauerũt nomẽ ei⁹ obed. Hic ẽ pr̃ isai pr̃is dauid. Hec sunt generationes phares. Phares genuit esrom. Esrom genuit aram. Aram genuit aminadab. Aminadab genuit naasõ: naasõ genuit salmõ Salmõ genuit booz: booz genuit obed. Obed genuit isai: isai genuit dauid regez.

Explicit liber Ruth

Prologus

Incipit plog⁹ sancti Hieronymi in libros Regum

Iginti et duas lras esse apud hebreos. syroꝝ q̄z lingua et caldeorum testatur que hebree magna ex pte confinis est. Nam et ipi viginti duo elemēta habent eodē sono. sed diuersis caracteribꝫ. Samaritani etiam pentateucuz moysi totidem litteris scriptitant: figuris tantū et apicibus discrepātes. Certūq̄z est esdram scribam legisq̄z doctorē post captā hierosolymam et instaurationē templi sub zorobabel alias litteras repperisse q̄bus nūc vtimur. cum ad illud vsq̄z tpꝫ idem samaritanoꝝ ⁊ hebreoꝝ characteres fuerīt. In libro q̄z numeroꝝ hec eadem supputatio. sub leuitaꝝ ac sacerdotum censu mystice ostendit. et nomen dñi tetragrāmaton in quibusdā grecis voluminibꝫ vsq̄z hodie antiquis exēplaribꝫ inuenimus. Sed et psalmi triceſimusſextus et centeſimusdecimus et centeſimusundecimus et centeſimusdecimusoctauus et centeſimusquadrageſimusquartus: q̄q̄z diuerso scribant metro: tñ eiusdē numeri teruuntur alphabeto. Et hieremie lamētatões ⁊ oratō eiꝰ salomonis q̄z in fine ꝓuerbia. ab eo loco in quo ait: Mulierē fortē quis inueniet eisdē alphabet⁹ vel icisionibꝫ supputant. Porro quīq̄z littere duplices apō hebreos sunt. caph. mem. nun. phe. sade. Aliter enī scribunt ꝓ has principia medietatesq̄z verboꝝ. aliter fines: vnde et apleriscq̄z libri duplices estimant: samuel malachim. dabreiamī. esdras. hieremias. cū cynoth. i. lamētatoibꝫ suis. Quō igit vigintiduo elemēta sunt p que scribimus hebraice oīne q̄d loquimur. ⁊ eorū initijs vox humana ꝓtehēdit: ita viginti duo volumina supputant: quibꝫ q̄si litteris ⁊ exordijs in dei doctrina tenera adhuc ⁊ lactēs viri iusti erudit infantia. Primus apud eos liber vocat bresith: quē nos genesim dicim⁹. secūd⁹ elesmoth qui exod⁹ appellat. tertiꝰ vagecra. i. leuiticus. quartꝰ vagedaber: quez numerū vocamus. quītus elleaddabarim. q̄ deuteronomiū ꝓnotat. Hi sunt qn q̄z libri moysi: q̄s ꝓprie thorath. i. legem appellāt. Scōm ꝓphetaruz ordinē faciunt ⁊ incipiūt ab iesu filio naue. q̄ apud illos iosue ben nun dicit. Deinde iudices. quorū sopthim. i. iudicū liber et in eum dē cōpingūt ruth. q̄z in diebꝫ iudicuz facta eius narrat hystoria. tertiꝰ sequit samuel: quē nos regnoꝝ primū ⁊ scōm dicim⁹. quartꝰ malachim. i. reguz: q̄ tertio ⁊ quarto regnoꝝ volumine cōtinet. Melius q̄z multo est malachim. i. reguz q̄z malacoth. i. regnoꝝ dicere. Nō enim multarū gentiū describit regna: sed vnius israelitici ꝓpli qui tribubꝫ duodecim continet. quītus est esaias. sextꝰ hieremias. septimꝰ ezechiel. octauꝰ liber duodecim ꝓphetarū: qui apud illos vocat thareasra. Tertius ordo: agiogꝛapha sidet. Et primus liber incipit ab iob. secūdus a dauid quē quīq̄z incisionibꝫ et vno psalmoꝝ volumine ꝓtexunt. tertius est salomō. tres libros habēs. proꝝ u erbia. q̄ illi parabolas. i. masloth appellāt. quartꝰ ecclesiasten. i. coeleth: quīt⁹ est canticū canticoꝝ. quē titulo sraſyri ꝓnotant. sextus est daniel. septimus dabreiamin. i. ꝛba dieꝝ q̄ significātur chronicon totius diuine hystorie possumus appellare. qui liber apō nos paralipomenon primus ⁊ scōs inscribit. octauus esdras: q̄ et ipi similit apud grecos et latinos in duos libros diuisus ē. nonus hester. Atq̄z ita fiūt parit veteris legis libri vigintiduo. i. moysi quīq̄z. ⁊ ꝓphetaꝝ octo: agiogꝛaphoꝝ nouē. Quāq̄z nonnulli ruth ⁊ cynoth int agiographa scriptitēt ⁊ hos libros in suo putēt numero supputādos. ac p hoc esse ꝓfice legis libros vigintiq̄ttuoꝝ. q̄s sb numero vigintiq̄ttuoꝝ seniorꝝ apocalypsis iohānis introducit. adorātes agnū ⁊ coronas suas ꝓstratis vultibꝫ offerētes: stātibꝫ coꝝ q̄ tuoꝝ aīalibꝫ oculatis añ ⁊ retro. i. in ptē ritū ⁊ in futurꝫ respicientibꝫ. ⁊ idefessa voce clamātibꝫ: scūs. scūs. scūs. dñs deus oi

ptēs q̄ erat ⁊ qui ē. ⁊ qui vētur⁹ ē. Hic plogus scripturaꝝ q̄si galeatū pcipiū oīb⁹ libris q̄s ō hebreo vertim⁹ i latinuz ꝓuenire pōt. vt scire valeam⁹ quicq̄d extra hos ē int apocripha eē ponēdū. Igit sapia q̄ vulgo salomonis iscribit. ⁊ iesu filij syrach liber. ⁊ iudith. ⁊ tobias. et pa libꝝ hebraicū reppi. Hos grec⁹ ē: q̄ō et ipa phrasin pbari pōt. Que cū ita se habeāt. obsecro te lector ne labꝝ meuz reprehēsionē estimes ātiquor. In tēplo dei offert vnusq̄sq̄z q̄ pōt: alij aut ⁊ argentū et lapides pciosos: alij byssum et purpurā et coccū offerūt ⁊ hyacintum. Robiscū bñ agit: si obtulerim⁹ pelles ⁊ capraꝝ pilos. Et tñ apls ꝓtemptibilio ra nra magis necessaria iudicat. Unō ⁊ tota illa tabernaculi pulcritudo et p singulas spes ecclesie pñtis futurecz dispositio pellib⁹ tegit et cilitijs: ardorecz sol et iniuriā imbriū ea que viliora sunt p̄hibet. Lege q̄ primū samuel et malachi meū. Neū inquā meū. Quicquid enim crebrius: vertēdo et emēdando solicitius et didicimus ⁊ tenemus: nrm ē. Et cū itellexeris q̄ō antea nesciebas. vel interpretez me estimato si gratus es. vl pharaosten si ingratus: q̄cūq̄ mihi oīo cōscius nō sim. mutasse me quippiā de hebraica veritate. Certe si incredulus es. lege grecos codices et latinos. ⁊ cōfer cuz his opuscul q̄ nup emēdauimus. ⁊ vbi cūcz discrepare inter se videt. inroga quē libet hebreor. cui magis accomodare debeas fidez. ⁊ si nra firmauerit. puto q̄ eū nō estimes ꝓiectorē vt i eode loco mecū simili diuinarit. Hoc ⁊ vos famulas christi rogo q̄ dñi discūbēt pciosissima fidei myrrha vngitis caput. q̄ neq̄ ad patrē christus ascēdit: vt ō latrantes canes q̄ aduersuz me rabido ore deseuient. ⁊ circūeunt ciuitatē atq̄ in eo se do nū vestrarū clypeos opponatis. Ego sciens humilitatē meā. illius semp fnie recordabor: Dixi custodiaz vias meas. vt nō delinquaz in lingua mea. Posui ori meo custodiā: cū ꝓsisteret pctor aduersuz me Obmutui ⁊ humiliat⁹ sū ⁊ silui a bis

Explicit plogus. Incipit liber Samuelis primus. Capl'm I

FIt vir vnus de ramathaim sophim de monte effraim. et nomen eius helchana. filius hieroboaz filij heliu. filij thau. filij suph. ephrateus. et habuit duas vxores: nomen vni anna. et nomē secūde fenenna. Fuerūtq̄ fenēne filij anne aūt non erāt liberi. Et ascēdebat vir ille ō ciuitate sua statutis diebꝫ vt adoraret ⁊ sacrificaret dño exercituū in silo. Erāt aūt ibi duo filij heli. ofni et phinees sacerdotes dñi Venit ergo dies et imolauit helchana deditq̄ fenēne vxori sue et cūctis filijs eius et filiabꝫ ptes. Anne aūt dedit ptē vnā tristis: q̄ anna diligebat. Dñs autem cōcluserat vuluā eius. Affligebat q̄z eam emula eius. et vexabat. intantū vt exp̄beraret q̄ dñs ꝓclusisset vuluā eius. Hoc q̄cz faciebat p singulos annos cū redeūte tpe ascēderent ad templū dñi. et sic ꝓuocabat eaz. Porro illa flebat. et nō capiebat cibū. Dixit ergo ei helchana vir suus. Anna cur fles. et quare nō comedis. et quāobrez afflgitur cor tuū? Nunquid nō ego melior tibi sum! quā decē filij? Surrexit aūt anna postq̄z comederat et biberat i syloEt heli sacerdote sedente sup sellam ante postes domus dñi. cū esset anna amaro aio. orauit ad dñm flens largiter. et votū vouit dicēs: Dñe exercituū si respiciens videris afflictionē famule tue. ⁊ recordatus mei fueris. nec oblitus ancille tue. dederisq̄z serue tue semē virile. dabo eū dño oīb⁹ diebꝫ vite eius. et nouacula nō ascendet sup caput eius. Factū est autem cuz illa multiplicaret p̄ces coram dño. vt heli obseruaret os ei⁹. Porro anna loquebat in corde suo: tantūmodo

labia eius mouebant. ⁊ vox penit⁹ non audiebat. Estimauit ergo eā heli temulentam. dixitq; ei: Usq; q̄ ebria eris? Digere paulisp vinū quo mades. Respōdens anna: neq; q̄ inquit dñe mi. Nam mulier infelix nimis ego sum: vinūq; ⁊ omne q̄ inebriare pōt non bibi. sed effudi aiam meam in ꝓspectu dñi: Ne reputes ancillā tuā quasi vnā de filiabꝫ belial. q̄ ex multitudine doloris ⁊ meroꝛ mei locuta sum vsq; in pñs. Tunc heli ait ei: Vade in pace. ⁊ deꝰ isrl̄ det tibi petitionē tuā quā rogasti eum. At illa dixit Vltinā inueniat ancilla tua gr̄az in oculis tuis. Et abijt mulier in viā suā. et comedit vultusq; illius nō sunt amplius in diuersa mutati. Et surrexerunt mane. et adorauerunt coꝛā dño: reuersiq; sunt et venerunt in domum suā rama tha. Cognouit aūt helchana annā vxoꝛē suā. et recordat⁹ est eiꝰ dñs. Et factū est post circulū dierū: cōcepit anna et peperit filium: vocauitq; nomē eius samuel. eo q̄ a dño postulasset eum. Ascendit aūt vir eiꝰ helchana et oīs domus eius vt īmolaret dño hostiā solēnē et votum suum: ⁊ anna nō ascendit. Dixit enī viro suo: Non vadā donec ablactet⁹ infās et ducā eum vt appareat ante cōspectum dñi. et maneat ibi iugiter. Et ait ei helchana vir suus: Fac q̄ bonum tibi videtur. ⁊ mane donec ablactes eum p̄ coꝛq; vt impleat dñs verbū suum. Mānsit ergo mulier et lactauit filium suum: donec amoueret eum a lacte. Et adduxit eum secum postq; ablactauerat in vitulis tribus. et tribus modijs farine. et amphora vini. et adduxit eum ad domum dñi in silo. Puer autē erat adhuc infantulus. Et īmolauerunt vitulum et obtulerunt puerum heli. Et ait anna: Obsecro mi dñe. viuit aīa tua. Ego sum illa mulier que steti coꝛā te hic. orans dñm p puero isto. Oraui. et dedit mihi dñs petitionē meā quā postulaui eum. Idcirco ⁊ ego cōmodaui eum dño: cūctis diebꝫ q̄bꝫ fuerit accōmodatus dño. Et adorauerūt ibi dñm. Et orauit anna. et ait: Exultauit coꝛ meum in dño: ⁊ exaltatum ē coꝛnu meū in deo meo. Dilatatum est os meū sup inimicos meos: q̄ letata sū in salutari tuo. Nō est sanct⁹ vt est dñs: neq; enī ē aliud extra te. ⁊ nō est foꝛtis sicut deus noster. Nolite mlt̄iplicare loqui sublimia: gloriātes. Recedāt vetera de oꝛe vō. q̄ deꝰ sciētiaruꝫ dñs est: et ipi ꝓparant⁹ cogitatōes. Arcus foꝛtium superatus ē: et infirmi accincti sunt robꝛe. Repleti prius ꝓ panibꝫ se locauerunt: ⁊ famelici saturati sunt. Donec sterilis peperit plurimos: et que multos habebat filios infirmata est. Dñs mortificat et viuificat: deducit ad inferos et reducit. Dñs pauperē facit et ditat: humiliat et sublevat. Suscitat de puluere egenū: ⁊ de stercoꝛe elevat pauperē: vt sedeat cum principibus: et solium gloꝛie teneat. Dñi enī sunt cardines terre. ⁊ posuit super eos oꝛbem. Pedes sanctoꝝ suoꝝ seruabit ⁊ impios in tenebꝛis cōticescēt: q̄ nō in foꝛtitudine sua robꝛabit⁹ vir. Dñm formidabūt aduersarij eius: et super ipos in celis tonabit. Dñs iudicabit fines terre. et dabit imperiū regi suo: et sublimabit coꝛnu chꝛisti sui. Et abijt helchana in ramatha in domū suā. Puer aūt erat minister in cōspectu dñi ante faciē heli sacerdotis. Porro filij heli. filij belial nesciētes dñm. neq; officiū sacerdotū ad ppl̄m. sed q̄cūq; īmolasset victimā: veniebat puer sacerdotis dū coquerent⁹ carnes ⁊ habebat fuscinulā tridentē in manu sua. et mittebat eū in lebetē vel ī caldariā. aut in ollā siue ī cacabū. et oē q̄d leuabat fuscinula tollebat sacerdos sibi. Sic faciebāt vniuerso isrāeli veniētiū in silo. Etiā aūt̄q; adolerēt adipē: veniebat puer sacerdotis ⁊ dicebat īmolāti: Da mihi carnē vt coquā sacerdoti. Nō enī accipiā a te carnē coctā sed crudā. Dicebatq; ille īmolās Incendatur primū iuxta moꝛem hodie adeps et tolle tibi quātumcunq; desiderat aīa tua. Qui rīdens aiebat ei: Fiat q̄ꝛ. Nunc enī dabis: alioquin tollam vi. Erat ergo peccatū puoꝝ grāde nimis

cozã dño: qz detrahebant hoĩes sacrificio dñi. Samuel aũt ministrabat ante faciez dñi puer accinctus ephot lineo. Et tunicã quam faciebat ei mater sua quã afferebat statutis dieb⁹ ascẽdens cum viro suo. vt imolaret hostiã solẽnem et votũ suum. Et bñdixit hĕli helchane et pzori eius dixitqz ei: Reddat tibi dñs semẽ de muliere hac pro fenore qd cõmodasti dño. Et abierũt in locum suũ. Visitauit ergo dñs annã. et pcepit. et pepit tres filios. et duas filias. Et magnificatus ẽ puer samuel apud dñm. Heli aũt erat senex valde. et audiuit oĩa que faciebant filij sui vniuerso israeli. et quomõ dormiebãt cum mulieribus que obseruabãt ad ostiũ tabnaculi. et dixit eis. Quare facitis res huiuscemodi. quas ego audio: res pessimas ab oĩ populo? Nolite filij mei. Nõ enĩ est bona fama quã ego audio: vt trãsgredi faciatis populũ dñi. Si peccauerit vir in virũ. placari ei potest deus: si aũt in deũ peccauerit vir qs orabit pro eo? Et nõ audierũt vocẽ patris sui. quia voluit dñs occidere eos. Puer aũt samuel proficiebat atqz crescebat: et placebat tam deo qz hoĩb⁹. Venit aũt vir dei ad hĕli. et ait ad eũ: Hec dicit dñs Nũquid nõ apte reuelatus sum domui patris tui cũ eẽt in egypto ĩ domo pharaonis? Et elegi eũ ex oĩb⁹ tribub⁹ israel mihi in sacerdotez vt ascẽderet ad altare meũ. et adoleret mihi icensũ. et portaret ephot coram me. et dedi domui patris tui oĩa de sacrificijs filioz israel. Quare calcetis victimã meã et munera mea que pcepi vt offerrent in templo: et magis honorasti filios tuos qz me. vt comederetis primitias oĩs sacrificij israel popu li mei? Propterea ait dñs deus israel. Loquẽs locutus sum. vt dom⁹ tua. et dom⁹ patris tui ministraret in cõspectu meo vsqz in sempiternũ. Nũc aũt dicit dñs: Absit a me. Sed quicũqz honorificauerit me glorificabo eũ: qui aũt contemnunt me erũt ignobiles. Ecce dies veniũt et pcidam brachiũ tuũ. et brachiũ dom⁹ patris tui. vt nõ sit senex in domo tua. Et videbis emulũ tuũ in templo in vniũsis psperis israel. et nõ erit senex in domo tua omĩb⁹ diebus. Veruntamen nõ auferã penitus virũ ex te ab altari meo: sed vt deficiãt oculi tui. et tabescat aĩa tua et pars magna domus tue morietur cum ad virilẽ etatẽ venerit. Hoc autẽ erit tibi signum qd venturũ ẽ duob⁹ filijs tuis ofni et phinees: In die vno morient⁹ ambo Et suscitabo mihi sacerdotẽ fidelez qui iuxta cor meũ et aiaz meã faciet. et edificabo ei domũ fidelẽ. et ambulabit coram christo meo cũctis diebus. Futurũ est aũt vt quicũqz remanserit in domo tua. veniat vt oret pro eo. et offerat nũmũ argẽteũ et tortã panis. dicatqz: Dimitte me obsecro ad vnã ptem sacerdotalẽ vt comedã buccellaz panis.

III

Puer aũt samuel ministrabat dño coram hĕli. et sermo dñi erat pciosus. Nec erat visio manifesta. Factũ est g̃ in die quadam hĕli iacebat in lectulo suo. et oculi eius caligauerant. nec poterat videre lucernam dei anteqz extingueret⁹. Samuel aũt dormiebat in templo dñi vbi erat arca dei. Et vocauit dñs samuel. Qui rñdẽs ait Ecce ego. Et cucurrit ad hĕli et dixit. Ecce ego. Vocasti enĩ me. Qui dixit: Non vocaui te fili. Reuertere et dormi. Et abijt et dormiuit. Et adiecit dñs rursum vocare samuel. Cõsurgensqz samuel abijt ad hĕli. et dixit: Ecce ego: qz vocasti me. Qui rñdit: Nõ vocaui te fili mi. Reuertere et dormi. Porro samuel necdum sciebat dñm: nec reuelatus fuerat ei sermo dñi. Et adiecit dñs. et vocauit ad huc samuel tertio. Qui cõsurgens abijt ad hĕli. et ait: Ecce ego: qz vocasti me. Intellexit ergo hĕli qz dñs vocaret puerum. et ait ad samuel: Vade et dormi. et si dein ceps vocauerit te dices: Loquere dñe. qz audit seruus tuus. Abijt ergo samuel et dormiuit in loco suo. Et venit dñs et stetit. et vocauit sicut vocauerat scdo: Samuel samuel. Et ait samuel: Loqre dñe: qz audit seruus tuus. Et dixit dñs ad samuel. Ecce ego facio verbũ in israel.

quod quicūqz audierit. tinniēt ambe aures eius. In die illa suscitabo aduersuz hēli oīa que locutus sum supꝑ domū ei⁹. Incipiā et complebo. Predixi enī ei q̄ iudicaturus essez domū eius in eternū ꝓpter iniquitatē. eo q̄ nouerat indigne agere filios suos. et nō corripuerit eos Idcirco iurraui domui hēli q̄ nō expiet iniquitas domus eius victimis et muneribꝫ vsqz in eternū. Dormiuit autem samuel vsqz mane: aperuitqz ostia domus dñi. Et samuel timebat indicare visionē hēli. Vocauit ergo hēli samuelē et dixit: Samuel fili mi. Qui respōdēs ait: Preſto sum. Et interrogauit eum: Quis est sermo quē locutus est dominus ad te? Oro te ne celaueris me. Hec faciat tibi deus et hec addat. si absconderis a me sermonē ex oīb⁹ verbis que dicta sunt tibi. Indicauit itaqz ei samuel vniuersos sermones. et nō abscōdit ab eo: Et ille respondit. Dñs est: Quod bonum est in oculis suis faciat. Creuit autem samuel: et dñs erat cū eo. ⁊ non cecidit ex oīb⁹ verbis eius in terraz. Et cognouit vniuſ⁹ isrl a dan vsqz bersabee. q̄ fidelis samuel ꝓpheta esset dñi. Et addidit dñs vt appareret in sylo: qm̄ reuelatus fuerat dñs samueli in sylo iuxta verbuz dñi. Et euenit sermo samuelis vniuerso israeli.

IIII

Et factū est in dieb⁹ illis. conuenerunt philistiim in pugnam. Egressus est nāqz israel obuiaz philistiim in ꝓlium. ⁊ castrametatus ē iuxta lapidem adiutorij. Porro philistiim. venerūt in affec. et instruxerūt aciem contra israel. Initoqz autē certamine terga vertit israel philisteis. ⁊ cesa sunt in illo certamine passim ꝑ agros quasi quattuor milia virorū. Et reuersus est populus ad castra Dixeruntqz maiores natu de israel. Quare percussit nos dominus hodie coram philistiim? Afferamus ad nos de sylo arcā federis dñi. et veniat in mediū nostri vt saluet nos de manu inimicorꝫ nrorꝫ: Misit q̄ ppl's in sylo et tulerunt inde arcz federis dñi exercituū sedētis sup cherubin. Erātqz duo filij hēli cū arca federis dñi ofni et phinees. Cūqz venisset arca federis dñi in castra vociferatus est oīs israel clamore grandi et psonuit terra. Et audierunt philistiim vocem clamoris. dixeruntqz Que nā est hec vox clamoris magni i castris hebreorū? Et cognouerunt q̄ arca dñi venisset in castra. Timuerūtqz philistiim dicētes. Venit deus in castra. Et ingemuerūt dicentes: Ve nobis. Non enī fuit tanta exultatio heri ⁊ nudiustertius: Ve nobis. Quis nos saluabit de manu deorꝫ sublimiū istorꝫ? Hi sūt dij. q̄ percusserūt egyptū omni plaga in deserto Confortamini et estote viri philistiim ne seruiatis hebreis sicut et illi seruierūt nobis: Confortamini ⁊ bellate. Pugnauerūt q̄ philistiim. ⁊ cesus est israel ⁊ fugit vnusquisqz in tabernaculū suuz. Et facta est plaga magna nimis. ⁊ cecidit de israel triginta milia peditum. et arca dei capta ē: Duo qz filij hēli mortui sūt ofni et phinees. Currēs autem vir de beniamin ex acie venit in sylo in die illa: scissa veste ⁊ ꝓspsus puluere caput. Cūqz ille venisset: hēli sedebat sup sellā contra viā expectans. Erat aūt cor eius pauēs ꝑ arca dñi: Et vir aūt ille postqz ingressus est nūciauit vbi ⁊ vlulauit oīs ciuitas. Et audiuit hēli sonitū clamoris. ait: Quis est hic sonitꝰ tumultus huius? At ille festinauit et venit. ⁊ nuncauit hēli. Heli aūt erat nonaginta ⁊ octo annorū. et oculi eius caligauerāt et videre non poterat. Et dixit ad hēli: Ego sum qui veni de ꝓlio: ⁊ ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait: Quid actuz est fili mi? Rūdens aūt ille qui nūciabat: fugit israel coram philistiim. ⁊ ruina magna facta est in ppl'o. Insup et duo filij tui mortui sunt ofni et phinees. ⁊ arca dei capta est. Cūqz ille nominasset arcaz dei. cecidit de sella retrorsuz iuxta ostiuz et fractis ceruicib⁹ mortuus est: Senex enī erat vir et grandeuus: et ipe iudicauit israel quadraginta annis. Mulier aūt eius vxor phinees. pregnās erat vicina

q̄ partui. Et audito nuncio q̄ capta esset arca dei: et mortuus esset socer suus et vir suus: incuruauit se et peperit. Irruerant enī in eam dolores subiti. In ipso aūt mom̄eto mortis eius dixerūt ei qui stabāt circa eā: Ne timeas: q̄ filiū peperisti. Que nō rñdit eis neq̄ animadūtit. Et vocauit puerū icabod dicēs: Trāslata ē gloria dñi de isrl: q̄ capta est arca dei. Et p̄ socero suo et p̄ viro suo ait: Trāslata est glia ab israel: eo q̄ capta est arca dei.

V

Philistijm autē tulerūt arcā dei et aspetauerūt eaz a lapide adiutoriū in açotū. Tuleruntq̄ philistijm arcā dei. et intulerūt eā in templū dagon. et statuerūt eā iuxta dagon. Cū q̄ surrexissent diliculo açotij altera die ecce dagon iacebat p̄nus in terra ante arcā dñi. Et tulerūt dagon. ⁊ restituerūt eū in locū suū. Rursumq̄ mane die altera consurgētes inuenerūt dagon iacē tem sup̄ faciē suā in terra coraz arca dñi Caput aūt dagon et due palme manuum ei⁹ abscise erat sup̄ limē: p̄ro dagō sol⁹ truncꝰ remanserat in loco suo: Propter hāc causam non calcāt sacerdotes dagon: et oēs qui ingrediunt templuz eius sup̄ limen dagon in açoto vsq̄ in hodiernū diē. Aggrauata est aūt manus dñi sup̄ açotios. et demolit⁹ est eos. Et percussit in secretiori p̄ parte natiū açotū et fines eius. Et ebullierūt ville ⁊ agri in medio regiōis illius. et nati sūt mures: ⁊ facta est p̄fusio mortis magne in ciuitate. Clamātes aūt viri açotij huius cemodi plagā dixerūt: Nō maneat arca dei isrl apd̄ nos. q̄m dura ē man⁹ ei⁹ sup̄ nos ⁊ sup̄ dagon deū nr̄m. Et mittētes congregauerūt oēs satrapas philistinoruū ad se. et dixerūt: Quid faciemus d̄ arca dei isrl: Rñderūtq̄ gethei. Circūducat arca dei isrl. Et circūduxerūt arcam dei isrl. Illis aūt circūducētibus eā. fiebat manus dñi dei p̄ singulas ciuitates int̄ fectionis magne nimis. et percutiebat viros vniuscuiusq̄ vrbis a paruo vsq̄ ad maiorē. ⁊ cōputrescebāt p̄mūnētes ertales eoz. Inieruntq̄ gethei cōsiliuz et fecerunt sibi sedes pelliceas. Misert ergo arcā dñi in accharon. Cunq̄ venisset arca dñi dei in accharon. exclamauerunt accharonite dicentes: Adduxerūt ad nos arcaz dei israel vt interficiat nos et populū nostrū. Misertunt itaq̄ et cōgregauerunt omnes satrapas philistinoruū. Qui dixerūt. Dimittite arcaz dei isrl. ⁊ reuertat̄ in locū suū. vt nō interficiat nos cuz populo nostro. Fiebat enim pauor mortis in singulis vrbibus ⁊ grauissima valde manus dñi dei. Viri q̄z qui mortui nō fuerāt p̄cutiebant̄ in secretiori parte natium. ⁊ ascendebat vlulatus vniuscuiusq̄ ciuitatis in celū.

Erat ḡ arca dñi in regiōe VI philistinoruū septē mensibus. Et vocauerūt philistijm sacerdotes et diuinos dicētes. Quid faciem⁹ de arca dei: Indicate nobis: quō remittamus eam in locū suū Qui dixerunt: Si remittitis arcam dei isrl: nolite dimittere eā vacuam: sed q̄ debetis ei reddite p̄ peccato. et tūc curabimini. et scietis quare nō recedat man⁹ eius a vobis. Qui dixerūt: Quid ē q̄d p̄ delicto reddere debeam⁹ ei: Rñderūtq̄ illi. Iuxta numerū p̄uinciaz philistinoruz quinq̄ anos aureos faciet⁹. ⁊ q̄nq̄ mures aureos: q̄ plaga vna fuit oīb⁹ vobis et satrapis vestris. Facietisq̄ similitudines anoruū vestroz. ⁊ similitudines muriū q̄ demoliti sunt terram. ⁊ dabitis deo isrl gloriam: si forte releuet manum suam a vobis ⁊ a dīs vestris et a terra vestra. Quare grauatis corda vra: sicut aggrauauit egyptus ⁊ pharao cor suum: Nōne postquam percussus est. tunc dimisit eos et abierunt? Nūc ergo arripite et facite plaustrum nouum vnum. ⁊ duas vaccas fetas quibus non est impositus iugum iungite in plaustro: ⁊ recludite vitulos earum domi. Tolletisq̄ arcam domini. ⁊ ponetis in plaustro. ⁊ vasa aurea que exoluistis ei p̄ delicto ponetis in capsellam ad latus eius: et dimittite eam vt vadat. et aspicietis. Et siquidē

p viã finiũ suoꝝ ascẽderit ꝺ bethsames
ipe fecit nobis hoc malũ grãde. sin autẽ
mĩme. sciemus qz neq̃q̃ man' eius te/
tigit nos: sed casu accidit: Fecerũt ergo
illi hoc mõ. ⁊ tollẽtes duas vaccas q̃ la/
ctabãt vitulos. iunxerunt ad plaustrũ:
vitulosq̃ earũ cõcluserũt domi. Et po/
suerũt arcã dei sup plaustrũ ⁊ capsellaz
que habebat mures aureos et similitudi
nem anoꝝ. Ibant aũt in directuz vac/
ce p viã que ducit bethsames. ⁊ itinere
uno gradiebant̃ pgentes ⁊ mugiẽtes. ⁊
nõ declinabãt neq̃z ad dextraz neq̃z ad si/
nistrã. Sed et satrape philistiim seque
bant̃ vsq̃ ad ẽminos bethsames. Bo/
ro bethsamite metebãt triticum in val
le. Et eleuantes oculos viderũt arcam
et gauisi sunt cũ vidissent. Et plaustrũ
venit in agrũ iosue bethsamite. et stetit
ibi. Erat aũt ibi lapis magnus. Et cõci
derũt ligna plaustri. vaccasq̃z imposue/
runt sup ea holocaustũ dño. Lenite aũt
deposuerunt arcã dei. ⁊ capsellã que erat
iuxta eã in qua erant vasa aurea. ⁊ posu
erũt sup lapidẽ grandez. Viri autẽ beth
samite obtulerunt holocausta. ⁊ imola
uerunt victimas in die illa dño. Et q̃n
q̃q̃ satrape philistinoꝝ viderũt et reuersi
sunt in accharon in die illa. Hi sunt au
tẽ ani aurei q̃s reddiderũt philistiim p ꝺ
licto dño Açot' vnũ. gaça vnũ. ascalõ
vnuz. geth vnũ. accharõ vnũ. ⁊ mures
aureos ẽm numeruũ vrbiũ philistiim
q̃nq̃z puiciarũ: ab vrbe murata vsq̃z ad
villam que erat absq̃z muro. et vsq̃z ad
abel magnũ sup quem posuerunt arcaz
dñi que erat vsq̃z i illa die in agro iosue
bethsamitis. Percussit autẽ dñs de vi/
ris bethsamitibus. eo q̃z vidissent arcaz
dñi. et pcussit de populo septuaginta vi
ros et quinquaginta milia plebis. Lu/
xitq̃z populus. eo q̃ dñs pcussisset plebẽ
plaga magna. Et dixerunt viri bethsa/
mite. Quis poterit stare in ꝓspectu dñi
dei sancti hui⁹? Et ad quẽ ascendet a no
bis? Miserunt̃q̃ nuncios ad habitato
res cariathiarim dicentes. Reduxerũt
philistiim arcam domini. descendite et
reducite eam ad vos.

Venerũt ergo viri cariathiarim
et reduxerũt arcã dñi. et intule
runt eaz in domũ aminadab in
gabaa. Eleaçarũ autẽ filiũ ei⁹ sanctifica
cauerũt. vt custodiret arcam dñi. Et fa
ctuz est. ex qua die mansit arca dñi in ca
riathiarim. mltiplicati sunt dies. Erat
quippe iam annus vicesimus. Et requie
uit ois domus israel post dñm. Dixit autẽ
samuel ad vniuersam domũ isrl' dicẽs:
Si in toto corde vestro reuertimini ad
dñm: auferte deos alienos de medio ve
stri. baalim et astaroth. ⁊ pparate corda
vestra dño. et seruite ei soli: ⁊ eruet vos
de manu philistiim. Abstulerũt ergo fi/
lij israel baalim et astaroth. et seruierũt
dño soli. Dixit aũt samuel. Cõgregate
vniuersum isrl' in masphat vt orem p
vobis dñm. Et cõuenerũt in masphat
Hauserũtq̃z aquã et effuderunt in con
spectu dñi. ⁊ ieiunauerunt in die illa at
q̃z dixerunt: Tibi peccauimus dñe. Iu/
dicauitq̃z samuel filios isrl' in masphat
Et audierũt philistiim q̃ cõgregati es/
sent filij israel in masphat et ascẽderũt
satrape philistinoꝝ ad israel. Quod cũ
audissent filij israel. timuerũt a facie phi
listinoꝝ. Dixerũtq̃z ad samuelẽ. Ne ces
ses p nobis clamare ad dñm deuz nr̃m
vt saluet nos de manu philistinoꝝ. Tu/
lit aũt samuel agnũ lactentẽ vnũ. et ob
tulit illũ holocaustũ integrum domino
Et clamauit samuel ad dñm p̃o israel
et exaudiuit eum dñs. Factum est autẽ
cum samuel offerret holocaustuz domi/
no: philistiim iniere pelliuz contra isra
el. Intonuit autẽ dominus fragore ma
gno in die illa super philistiim. et exter/
ruit eos et cesi sunt a filijs israel. Egres
siq̃z filij israel de masphat persecuti sunt
philisteos. ⁊ percusserunt eos vsq̃z ad lo
cũ qui erat subter bethchar. Tulit aũt
samuel lapidem vnum. ⁊ posuit eum in
ter masphat et inter sen. et vocauit no/
mẽ loci illius. lapis adiutoꝝ. Dixitq̃z:
Hucusque auxiliatus est nobis dñs.
nus. Et humiliati sunt philistiim. nec

apposuerũt vltra vt venirẽt in termios
isrl. Facta ẽ itaq; manꝰ dñi sup philiste
os cũctis diebꝫ samuelis. ⁊ reddite sunt
vrbes q̃s tulerãt philistiim ab isrl̃ israe
li. ab accharõ vsq; geth ⁊ tminos suos.
Liberauitq; isrl̃ de manu philistinorum
eratq; pax inter israel et ãmorreũ. Judi
cabat q̃z samuel israel cũctis diebꝫ vite
sue. et ibat p singulos annos circũiens
bethel et galgala ⁊ maspha ⁊ iudicabat
israelem in supradictis locis. Reuerte
batq; in ramatha: ibi enĩ erat dom' ei⁹:
et ibi iudicabat israelẽ. Edificauit etiã
ibi altare dño.

VIII

Factũ est aũt cũ senuisset samu
el posuit filios suos iudices in
israel. Fuitq; nomẽ filij eius pri
mogeniti ioel: et nomen secundi abia
iudicũ in bersabee. Et nõ ambulauerũt
filij illius in vijs eius: sed declinauerũt
post auariciã. acceperũtq; munera. et p
uerterũt iudiciũ. Congregati ergo vniũ
si maiores natu israel. venerũt ad samu
elẽ in ramatha. dixerũtq; ei: Ecce tu se
nuisti. ⁊ filij tui nõ ambulãt in vijs tuis
Constitue nobis regẽ. vt iudicet nos. si
cut et vniũse habent natões. Displicu
itq; sermo in oculis samuelis. eo q̃ di
xissent: da nobis regem vt iudicet nos.
Et orauit samuel ad dñm Dixit aũt dñs
ad samuelẽ: Audi vocez populi in oĩbꝫ q̃
loquũt tibi. Nõ enĩ te abiecerũt sed me
ne regnez sup eos. Juxta oĩa opa sua q̃
fecerunt a die qua eduxi eos de egypto
vsq; ad diẽ hãc: sicut dereliquerũt me ⁊
seruierũt dijs alienis: sic faciũt etiaz ti
bi. Nunc ergo vocẽ eorũ audi. Clerũtñ
cõtestare eos. et pdic eis ius regis qui
regnaturus est super eos. Dixit itaq; sa
muel oĩa verba dñi ad populũ qui petie
rat a se regẽ. et ait. Hoc erit ius regis q̃
imperaturus est vobis. Filios vestros tol
let et ponet in curribꝫ suis. facietq; sibi
equites et pcursores quadrigarũ suarũ
et ostituet sibi tribunos et centuriones.
et aratores agrorꝫ suorꝫ. ⁊ messores sege
tũ. ⁊ fabros armorꝫ ⁊ curruũ suorꝫ. Fili
as quoq; vras faciet sibi vnguẽtarias ⁊
focarias et panificas. Agros q̃z vestros
et vineas et oliueta optima tollet. ⁊ da
bit seruis suis. Sz et segetes vras ⁊ vi
nearũ redditus addecimabit: vt det eu
nuchis et famulis suis. Seruos etiaz
vestros et ancillas ⁊ iuuenes optimos
et asinos auferet. et ponet in opere suo.
Greges q̃z vestros addecimabit: vosq;
eritis ei serui. Et clamabitis in die illa
a facie regis vestri quẽ elegistis vobis. ⁊
nõ exaudiet vos dñs in die illa: quia pe
tistis vobis regem. Noluit aũt populus
audire vocẽ samuelis sed dixerunt. Ne
q̃q̃. Rex enĩ erit sup nos ⁊ erimus nos
q̃z sic oẽs gentes. ⁊ iudicabit nos rex no
ster. et egredietur ante nos. ⁊ pugnabit
bella nostra p nobis. Et audiuit samu
el omnia verba ppli. et locutus est ea in
auribꝫ dñi. Dixit aũt dñs ad samuelem
Audi vocẽ eorũ. ⁊ cõstitue sup eos regẽ.
Et ait samuel ad viros isrl̃. Uadat vn⁹
quisq; in ciuitatem suam.

IX

Erat vir de beniamin nomine
Cis filius abiel. filij seor. filij de
chor. filij sareth. filij aphia. filij
viri gemini fortis robore. Et erat ei filiꝰ
vocabulo saul. electus ⁊ bonꝰ. et nõ erat
vir de filijs isrl̃ melior illo. Ab humero
et sursũ eminebat sup oẽz populũ. Pe
rierãt autez asine cis patris saul. Et dixit
cis ad saul filiũ suũ: Tolle tecũ vnuz de
pueris. et cõsurgẽs vade et q̃re asinas.
Qui cũ transissent p montẽ effraim et
p terrã salisa et nõ inuenissent. trãsierũt
etiã p terrã salim: et nõ erãt: sed et p ter
ram gemini. ⁊ minime reppererũt. Cuz
aũt venissent in terrã suph. dixit saul ad
puerũ q̃ erat cuz eo: Veni et reũtamur
ne forte dimiserit pater meus asinas ⁊
sollicitus sit p nobis. Qui ait ei: Ecce
vir dei ẽ in ciuitate hac. vir nobilis. oĩa
qõ loquit̃ sine ambiguitate venit. Nũc
ergo eamus illuc. si forte indicet nobis
de via nra. propter quam venimus. Di
xitq; saul ad puerũ suuz. Ecce ibimus.
Quid feremus ad virum dei? Panis
defecit in sistartijs nostris. ⁊ sportulam
nõ habemus vt demus homini dei: nec

quicq̃ aliud. Rursuz puer rñdit sauli et ait. Ecce inuenta est in manu mea q̃rta pars stateris argẽti: demus hoīi dei. vt indicet nobis viã nostrã. Olim in isrl̃ sic loquebaf vnusquisq; vadẽs cõsulere deũ. Uenite et eamus ad videntem. Qui enī pp̃a dicif hodie: vocabaf oliz vidẽs. Et dixit saul ad puerũ suum: Optimus sermo tu⁹. Ueni eamus. Et ierunt in ciuitatẽ in qua erat vir dei. Cũq; ascẽderẽt cliuuz ciuitatis: inuenerũt puellas egredientes ad hauriendã aquã et dixerũt eis: Nũ hic est videns? Que rñdẽtes dixerũt illis: Hic est. Ecce ante te. Festina nũc. Hodie enī venit in ciuitatẽ: qz sacrificiũ ẽ hodie pp̃lo in excelso. Ingredientes vbẽ statim inuenietis eũ: anteq̃ ascẽdat excelsum ad vescendum. Nec enī comesturus est pp̃s donec ille veniat: qz ipe bñdicet hostie. et deincepf comedẽt qui vocati sunt. Nũc g̃ ascẽdite: qz hodie reperietis eũ. Et ascẽderũt in ciuitatẽ. Cũq; ambularẽt in medio vrbis apparuit samuel egrediẽs obuiã eis vt ascẽderet in excelsuz. Dñs aũt reuelauerat auriculã samuelis ante vnã diẽ q̃ veniret saul dicẽs: Hac ipa hora que nũc est. cras mittã virũ ad te de terra bẽiamin. et vnges eũ ducẽ sup̃ pp̃lm meũ isrl̃. Et saluabit pp̃lm meũ de manu philistinoꝝ. qz respexi pp̃lm meum. Uenit enī clamor eoꝝ ad me. Cũq; aspexisset samuel saulẽ dñs dixit ei: Ecce vir quez dixerã tibi. Iste dñabit pp̃lo meo Accessit aũt saul ad samuelẽ in medio porte. et ait: Indica oro mihi. vbi est domus videntis? Et rñdit samuel sauli dicens: Ego sum vidẽs. Ascẽde ante me in excelsum vt comedas mecũ hodie. et dimittam te mane. et oĩa que sunt i corde tuo indicabo tibi. Et de asinis q̃s nudiustertiꝰ pdidisti ne sollicit⁹ sis. qz inuẽte sũt Et cuius erũt optima quecq̃ isrl̃? nõne tibi et oĩi domui patris tui? Rñdens aũt saul ait: Nũquid non filius gemini ego sum de minima tribu isrl̃. et cognatio mea nouissima inter oẽs familias de tribu bẽiamin? Quare g̃ locut⁹ es mihi sermonẽ istũ? Assumẽs itaq̃ samuel saulẽ et puerũ eius. introduxit eos in tricliniũ. et dedit eis locũ in capite eoꝝ qui fuerãt inuitati. Erãt enī q̃si triginta viri. Dixitq̃ samuel coco: Da pt̃ quaz dedi tibi. et pcepi vt reponeres seorsum apud te. Leuauit aũt cocus armũ. et posuit ante saul. Dixitq̃ samuel: Ecce qd remãsit pone ante te. et comede: qz de industria seruatũ est tibi q̃n pp̃lm vocaui Et comedit saul cũ samuele in die illa. Et descẽderunt de excelso in opidũ. et locutus est cum saule in solario. straueruntq̃ saul in solario. et dormiuit. Cumq; mane surrexissent. et iã dies lucesceret. vocauit samuel saulẽ in solario dicens: Surge vt dimittã te. Et surrexit saul. Egressiq; sunt ambo. ipe videlicet. et samuel. Cumq̃ descenderẽt in extrema pte ciuitatis. samuel dixit ad saul: Dic puero vt antecedat nos. et transeat. Tu autez subsiste paulisp vt indicẽ tibi verbũ dñi.

Tulit aũt samuel lenticulã olei et effudit sup̃ caput eius. et deosculatus est eũ. et ait: Ecce vnxit te dñs sup̃ hereditatẽ suam in principem et liberabis populũ suum de manibus inimicoꝝ eius qui in circuitu eius sunt. Et hoc tibi signũ: qz vnxit te dñs in principẽ. Cũq; abieris hodie a me inuenies duos viros iuxta sepulcrum rachel in finib⁹ beniami in meridie. dicẽtq; tibi: Inuẽte sunt asine ad quas ieras perquirẽdas et intermissis pater tuus asinis sollicitus est pro vobis. et dicit. Quid faciaz de filio meo? Cũq; abieris inde. et vltra trãsieris et veneris ad quercum thabor. inuenietq̃ te tres viri ascẽdentes ad deũ in bethel. vn⁹ portãs tres hedos. et alius tres tortas panis. et alius portans lagenã vini. Cũq; te salutauerint dabunt tibi duos panes. et accipies de manu eoꝝ. Post hec venies in collem dñi. vbi est statio philistinoꝝ. Et cũ ingressus fueris ibi vrbem: obuiã habebis gregẽ pphetaꝝ descendẽtiuz de excelso. et ante eos psalteriũ et tympanũ et tibiã et citharã. iposq; pphetantes. et insiliet in

te spūs dñi.⁊ pphetabis cū eis.et mutaberis in virū aliū. Ñ ergo euenerit ſi gna hec oīa tibi: fac quecūq; inuenerit manus tua: qz dñs tecū ē. Et descēdes añ me in galgala. Ego quippe descendā ad te vt offeras oblationē.⁊ īmoles victimas pacificas. Septē dieb⁹ expectabis donec veniā ad te.et ostēdā tibi que facias. Itaq; cū auertisset humerū suū vt abiret a samuele īmutauit ei de⁹ coz aliud.⁊ venerūt oīa signa hec in die illa Et venerūtq; ad ꝓdictū collē.⁊ ecce cune⁹ pphetarū obuius ei. Et insiluit sup eū spūs dñi.⁊ prophetauit in medio eoz Videtes aūt oēs qui nouerāt eū heri ⁊ nudiustertius q; esset cū pphetis ⁊ pphetaret.dixerūt ad inuicē: Que naz res accidit filio cis. Num et saul īter pphetas? Respondit⁹q; alius ad alterū dicēs: Et quis pt eius? Propterea versus est in puerbiū: Num ⁊ saul īter pphetas? Cessauit aūt pphetare.et venit ad excelsuz. Dixit q; patruus saul ad eū ⁊ ad pueruz eius: Quo abistis? Qui rnderūt. Querere asinas. Quas cū nō repperissemus.venimus ad samuelē. Et dixit ei patruus suus. Indica mihi quid dixerit tibi samuel. Et ait saul ad patruū suū: Indicauit nobis.q; inuēte essent asine. De sermone aūt regni nō indicauit ei quē locut⁹ fuerat ei samuel. Et vocauit samuel pl'm ad dñm in maspha.⁊ ait ad filios isr̄l: Hec dicit dñs deus isr̄l. Ego eduxi isr̄l de egypto.⁊ erui vos de manu egyptioz et de manu omniū regum qui affligebāt vos. Vos aūt hodie piecistis dñm deū vestrū. qui solus saluauit vos de vniuersis malis ⁊ tribulatōib⁹ vris. et dixistis: Nequaq; sz regē cōstitue super nos. Nūc ergo state coram dño p tribus vestras ⁊ p familias. Et applicuit samuel oēs tribus isr̄l ⁊ cecidit sors sup tribum beniamin. Et applicuit tribū beniamin et cognatōes eius. ⁊ cecidit sup cognationē methri.⁊ puenit vsq; ad saul filiū cis. Quesierūt ergo eū.et nō est inuēt⁹ illic. Et ꝛsuluerūt post hec dñm vtr naz venturus esset illuc Rñditq; dñs: Ecce abscōditus est domi. Cucurrerūt itaq; ⁊ tulerūt eū unde.stetitq; in medio pp̄li et altior fuit vniūso pp̄lo ab humero et sursuz. Et ait samuel ad oēm pp̄lm. Certe videtis quē elegit dñs:qm̄ non sit similis illi in oī pp̄lo. Et clamauit omis populus.⁊ ait: Viuat rex. Locutus est aūt samuel ad pp̄lm legē regni. ⁊ scripsit i libro et reposuit coram dño. Et dimisit samuel oēm pp̄lm.singulos in domū suā. Sed ⁊ saul abijt in domū suā in gabaa. Et abijt cū eo ps exercitus. quorū tetigerat deus corda. Filij vero belial dixerūt. Nū saluare nos poterit iste? Et despexerūt eū et nō attulerūt ei munera. Ille ẽm dissimulabat se audire. XI

Et factū est quasi post mensem ascendit naas āmonites.et pugnare cepit adūsum iabes galaad. dixeruntq; omnes viri iabes ad naas. Habeto nos federatos.⁊ seruiemus tibi. Et respondit ad eos naas āmonites. In hoc feriā vobiscū fedus.vt eruam omium vestrū oculos dextros:ponāq; vos opprobriū in vniuerso israel. Et dixerūt ad eū seniores iabes. Cōcede nobis septē dies.vt mittamus nūcios ad vniuersos terminos israel.⁊ si non fuerit qui defendat nos egrediemur ad te. Venerūt ergo nūcij in gabaa saulis.et locuti sunt vba hec audiēte populo. Et leuauit omis populus vocē suaz.⁊ fleuit Et ecce saul veniebat sequens boues de agro.et ait: Quid hēt popul⁹ q; ploret? Et narrauerūt ei verba viroz iabes. Et insiluit spūs dñi in saul cū audisset hec verba.et iratus est furor eius nimis. Et assumēs vtrūq; bouez cōcidit in frusta: misitq; in omēs terminos isr̄l p manū nūcioz dicēs: Quicūq; non exierit.⁊ secutus fuerit saul et samuel.sic fiet bob ei⁹: Inuasit ḡ timor dñi pp̄lm. ⁊ egressi sunt quasi vir vnus ⁊ recensuit eos in bezeth. Fuerūtq; filioz isr̄l trecēta milia. virozū aūtē iuda triginta milia Et dixerunt nuncijs qui venerāt. Sic dicetis viris q̄ sunt i iabes galaad. Cras erit vob salus cū incaluerit sol Venerūt ḡ nūcij

et nūciauerunt viris iabes. Qui letati
sunt et dixerūt: Vane exibim⁹ ad vos.
et facietis nobis omne qđ placuerit vo
bis. Et factū est cū dies crastinus veni
set, ꝓstituit saul pp̄lum in tres ptes. Et
ingressus ē media castra ī vigilia matu
tina ⁊ pcussit āmon vsq; dū icalesceret
dies. Reliqui autē dispsi sunt ita vt nō
relinquerent̄ ex eis duo pariter. Et ait
pp̄s ad samuelē: Quis ē iste q̄ dixit: saul
nō regnabit sup nos? Date viros et in
terficiemus eos. Et ait saul. Nō occide
tur quisq; in die hac: qz hodie fecit dūs
salutē in isrl. Dixit aūt samuel ad pp̄lm
Venite ⁊ eamus in galgala. ⁊ inouem⁹
ibi regnū. Et pcrit oīs pp̄s in galgala
et fecerūt ibi regē saul coraz dño in gal
gala. Et īmolauerūt ibi victimas paci
ficas coram dño. Et letatus est ibi saul
et cūcti viri israel nimis. XII

Dixit aūt samuel ad vniuersū
israel: Ecce audiui vocē vestrā
iuxta oīa que locuti estis ad me
et cōstitui sup vos regē. Et nūc rex gra
ditur ante vos. Ego autē senui et inca
nui. Filij mei vobiscū sunt. Ita
q; cōuersatus coram vobis ab adolescen
tia mea vsq; ad hāc diē ecce pcesto sum.
Loquimini de me coram dño et coram chri
sto eius. vtrum bouem cuiusq; tulerim
aut asinū. si quēq; calūniatus sum. si op
pcessi aliquē. si de manu cuiusq; munus
accepi. ⁊ contēnam illud hodie restituā
q; vobis. Et dixerūt. Non es calūniat⁹
nos. neq; oppcesisti neq; tulisti ꝺ manu
alicuius quippiā. Dixitq; ad eos: Testis
est dūs aduersum vos et testis chr̄istus
eius in die hac: qz nō inuenerit̄ in ma
nu mea quippiā. Et dixerūt. Testis. Et
ait samuel ad ppulum: Dominus qui
fecit moysen et aaron. et eduxit patres
nostros de terra egypti adest. Nūc ergo
state vt iudiciū contēdam aduersus vos
coram dño: de oībus misericordijs dūi q̄s
fecit dūs vobiscū et cum patribꝰ vestris
quō iacob ingressus est in egyptū. ⁊ cla
mauerūt patres vestri ad dūm: et misit
dūs moysen ⁊ aaron. ⁊ eduxit patres ve
stros de egypto. et collocauit eos ī loco
hoc. Qui obliti sunt dūi dei sui. et tradi
dit eos in manus sysare magistri mili
tie asor. et in manu philistinorum. et in
manu regis moab et pugnauerunt ad
uersus eos. Postea aūt clamauerūt ad
dūm et dixerūt: Peccauimus: qz dereli
quimus dūm. ⁊ seruiuimus baalim et
astaroth. Nunc ergo erue nos de manu
inimicorū nostrorum. ⁊ seruiemus tibi
Et misit dūs hierobaal ⁊ badā ⁊ barach
et iepte ⁊ samuel. et eruit vos de manu
inimicoꝝ vōꝝ p circūitu. ⁊ habitastis
cōfidenter. Videtes aūt q̄ naas rex fili
orū āmon venisset adūsum vos: dixistis
mihi. nequaq; sz rex impabit nobis cui
dūs deus vester regnaret in vobis. Nūc
ergo pcesto est rex vester quē elegistis ⁊
petistis. Ecce dedit vobis dūs regē. Si
timueritis dūm et seruieritis ei. ⁊ audi
eritis vocē eius. et nō eraspaueritis os
dūi. eritis et vos et rex qui imperat vob
sequētes dūm deū vestrū. Si aūt non
audieritis vocē dūi. sz eraspaueritis ser
mones eius erit man⁹ dūi sup vos ⁊ su
per pres vros. Sz et nūc state ⁊ videte
rez istaz grandē quā facturus est dūs in
cōspectu vro. Nūquid nō messis tritici
est hodie? Inuocabo dūm ⁊ dabit voces
et pluuias: et scietis et videbitis q̄ gra
de malū feceritis vobis in cōspectu dūi
petētes sup vos regē. Et clamauit samu
el ad dūm et dedit dūs voces ⁊ pluuias
in illa die. Et timuit oīs pp̄s nimis do
minū ⁊ samuelē. Et dixit vniuersus po
pul⁹ ad samuelē. Ora p seruis tuis ad
dūm deū tuū vt nō moriamur. Addidi
mus enī vniūsis peccatis nostris malū
vt peteremus nobis regē. Dixit aūt sa
muel ad pp̄lm. Nolite timere. Vos fe
cistis vniūsuz malum hꝰ. Verūtamen nolite
recedere a tergo dūi. sed seruite dño in
oī corde vro. et nolite declinare post va
na q̄ nō pderūt vobis. neq; eruēt vos: qz
vana sunt et nō derelinquet dūs pp̄lm
suū ꝓpter nomen suū magnuz. quia iu
rauit dominus facere vos sibi pp̄lm. Ab
sit aūt a me hꝰ peccatū in dño vt cessem

ueare p̄ vobis. et docebo vos viā bonam et rectā. Tm̄ timete dñm. et seruite ei in veritate. et ex toto corde vro. Eliditis enim magnifica q̄ in vobis gesserit dñs. Q̄ si pseueraueritis in malicia: et vos et rex vester pariter peribitis. XIII

Filius vnius ānī erat saul cū regnare cepisset: duobus aūt annis regnauit sup̄ isrl̄. Et elegit sibi saul tria milia de isrl̄. Et erant cum saul duo milia in machmas et in mōte bethel mille aūt cū ionatha in gabaa bēiamin. Porro ceterā pl̄m remisit vnūquēq̄ in tabernacula sua. Et percussit ionathas stationē philistinorū que erat in gabaa. Quod cū audissent philistiim saul cecinit buccina in omī terra dicēs: Audiant hebrei. Et vniuersus isrl̄ audiuit huiuscemodi famā: percussit saul statione philistinorū. Et erexit se isrl̄ adū̄ saul in galgala. et philistiim congregati sunt ad pliandū cōtra israel. trigīta milia curruū. et sex milia equitū. et reliquū vulgus sicut arena que est in litore maris plurima. Et ascēdentes castrameta sunt in machmas ad orientē bethauē Quod cū vidissent viri isrl̄ se in arto positos (afflictus enī erat populus) abscōdērūt se in speluncis et in abditis: in petris q̄z et in antris et in cisternis. Hebrei aūt trāsierūt iordanē. in terrā gad et galaad. Cumq̄ adhuc esset saul in galgala. vniuersus pl̄s pterrit⁹ ē qui seq̄bat eū Et expectauit septē diebus iuxta placitū samuelis. et nō venit samuel in galgala Dilapsusq̄ ē pl̄s ab eo. Dixit ergo saul: Afferte mihi holocaustū et pacifica. Et obtulit holocaustū. Cūq̄ cōplesset offerens holocaustū. ecce samuel veniebat. Et egressus est saul obuiam ei vt saluta ret eū Locutusq̄ ē ad eū samuel: Quid fecisti? Rīdit saul. Quia vidi q̄ pl̄s dilaberet a me. et tu nō veneras iuxta placitos dies. Porro philistiim cōgregati fuerāt in machmas. dixi: Nunc descendent philistiim ad me in galgala. et faciem dñi nō placaui. Necessitate ꝓpulsus obtuli holocaustū dño. Dixitq̄ samuel ad saul. Stulte egisti: nec custodisti mādata domini dei tui que p̄cepit tibi. Nō si non fecisses: iam nūc p̄parasset dñs regnū tuū super isrl̄ in sempiternū. Ex nequaq̄ regnū tuum vltra consurget. Quesiuit dñs sibi virū iuxta cor suum et p̄cepit ei dñs vt esset dux sup̄ pl̄m suū eo q̄ nō seruaueris que p̄cepit dominus. Surrexit aūt samuel. et ascēdit de galgalis in gabaa beniamin. Et reliq̄ populi ascenderunt post saul obuiaq̄ populo qui expugnabant eos veniētes de galgala in gabaa in colle beniamin. Et recensuit saul populū qui inuenti fuerant cū eo quasi sexcentos viros. et saul et ionathas filius eius. populusq̄ qui inuentus fuerat cū eis erat in gabaa beniamin. Porro philistiim cōsederant in machmas. Et egressi sunt ad p̄lianduz de castris philistinorū tres cunei. Unus cuneus p̄gebat ꝓtra viā ephraim ad terrā saul. Porro alius īgrediebat p̄ viā bethoron. Tertius aūt verterat se ad iter termini in terra sabaa. iminentis vallis seboim ꝓtra desertū. Porro faber ferrarius nō inueniebat in oī terra isrl̄. Cauerāt enim philistiim: ne forte facerent hebrei gladiū aut lāceā. Descēdebat q̄ oīs isrl̄ ad philistiim vt acueret vnusquisq̄ vomerē suū. et ligonē et securim et tridentē et sarculū. Retuse itaq̄ erāt acies vomerū et ligonū et tridentiū et securium vsq̄ ad stimulū corrigendū. Cūq̄ venisset dies p̄lij nō est inuētus ensis et lācea in manu totius populi qui erat cū saul et ionatha. excepto saul et ionatha filio eius. Egressa ē aūt statio philistiim vt trāscenderēt in machmas. XIIII

Et accidit in quadā die vt diceret ionathas filius saul ad adolescentē armigerū suū: Veni et transeamus ad stationem philistinorū. que est trans locum illum. Patri autē suo hoc ipm non indicauit. Porro saul morabat in extrema pte gabaa sub malogranato que erat in agro gabaa. Et erat populus cum eo quasi sexcentorū

virorũ. Et achias filius achitob fratris iehalvd filij phinees q̃ ortus fuerat ex/ lxli sacerdote dñi i sylo: portabat eph℟. Sed ⁊ populus ignorabat quo isset io/ nathas. Erãt aũt inter ascensus p quos nitebatur ionathas trãsire ad stationẽ philistinorũ eminẽtes petre ex vtraq; p te. et quasi in modũ ventiũ scopuli hinc inde p̃rupti. Nomẽ vni bses. et nomẽ alteri sene. Vnus scopul⁹ ꝓminens ad aquilonẽ ex aduerso machmas. et alter ad meridiẽ cõtra gabaa. Dixit aũt iona thas ad adolescentẽ armigerũ suũ. Ve ni trãseamus ad stationẽ incircũcisorũ hrũ. si forte faciat dñs ꝓ nobis. q; non est dño difficile saluare vel in mult; vel in paucis. Dixitq; ei armiger suus. Fac oĩa que placẽt aĩo tuo. Perge q̃ cupis. et ero tecũ vbicũq; volueris. Et ait io/ nathas: Ecce nos transimus ad viros istos. Cũq; apparuerimus eis. si taliter locuti fuerint ad nos. manete donec ve niamus ad vos: stemus in loco nostro: nec ascendamus ad eos. Si aũt dixerit ascẽdite ad nos: ascẽdam⁹ ad eos: q; tra didit eos dñs in manib⁹ nostris. Hoc erit nobis signuz. Apparuit igit vterq; stationi philistinorũ. Dixeruntq; phili stiim. En hebrei egrediunt de cauernis in quibus abscõditi fuerant. Et locuti sunt viri de statõe ad ionathan ⁊ ad ar/ migerũ ei⁹. dixerũtq;. Ascẽdite ad nos. et ostendemus vobis rem. Et ait iona/ thas ad armigerũ suũ: Ascẽdamus: Se quere me. Tradidit enĩ dñs eos in ma nus isrl. Ascẽdit autẽ ionathas manib⁹ et pedib⁹ reptans. et armiger ei⁹ post eũ Ictaq; cũ vidissent faciẽ ionathe: alij ca/ debãt ante ionathan. alios armiger ei⁹ interficiebat. sequẽs eũ. Et facta ẽ pla/ ga prima quã pcussit ionathas ⁊ armi/ ger ei⁹ q̃si vigiti viroz. in media pte iu geris. quã par bũ in die arare ꝓsueuit. Et factũ est miraculum in castris ⁊ per agros. Sed et oĩs populus statõis eoz qui ierãt ad p̃dandũ obstupuit. ⁊ cõtur bata sunt castra. Et accidit q̃si miraculũ a deo. Et respexerũt speculatores saul q̃ erãt in gabaa beniamin. Et ecce multi/ tudo ꝓ strata. et huc illucq; diffugiens. Et ait saul ppl'o qui erat cũ eo. Requi/ rite et videte quis abierit ex nobis. Cũ q; requisissent. reptũ est nõ adesse iona than et armigerum eius: Et ait saul ad achiã. Applica arcã dñi. Erat enĩ ibi ar/ ca dñi in die illa cum filijs israel. Cũq; loqueret saul ad sacerdotẽ: tumult⁹ ma gnus exortus est in castris philistinoz. Crescebatq; paulatim. ⁊ clarius resona bat. Et ait saul ad sacerdotẽ: Contrahe manũ tuã. Cõclamauit ergo saul ⁊ oĩs ppl's qui erat cũ eo ⁊ venerũt vsq; ad lo cũ certaminis. Et ecce ꝑsus fuerat gla dius vniuscuiusq; ad p̃imũ suum. ⁊ ce des magna nimis. Qz et hebrei qui fue rant cũ philistiim heri. ⁊ nudiustertius ascenderãtq; cum eis in castris. reuersi sunt vt essent cũ isrl et his qui erãt cũ saul et ionatha. Oẽs quoq; israelite q̃ se abscõderant in mõte effraim. audien tes q̃ fugissent philistei: sociauerunt se cũ suis in p̃lio. Et erãt cũ saul q̃si decez milia viroz: et saluauit dñs deus israel in die illa. Pugna autẽ pueuit vsq; ad bethauen. Et viri israel sociati sunt sibi in die illa. Adiurauit aũt saul ppl'um di cens: Maledict⁹ vir qui comederit pa nẽ vsq; ad vesperã. donec vlciscar de ini micis meis Et nõ manducauit vniuer sus populus panem. Omisq; terre vul gus venit in saltuz: in quo erat mel sup faciẽ agri: Ingressus ẽ itaq; ppl'us saltũ et apparuit fluẽs mel: nullusq; applicuit manum ad os suuz. Timebat enĩ ppl's iuramentum. Porro ionathas nõ au/ dierat: cũ adiuraret pater eius populũ. Extẽditq; sũmitatez virge quam hab/ bat in manu et intinxit in fauũ mellis. Et puertit manũ suã ad os suũ. ⁊ illumi nati sunt oculi eius. Respondensq; vnus de populo ait: Iureiurando constrinxit pater tuus populũ dicens: Maledictus vir qui comederit panem hodie. Defe cerat autez populus. Dixitq; ionathas. Turbauit pater meus terram. Eccle/ stis ipsi: quia illuminati sunt oculi mei

eo q̄ gustauerim paululū ꝺe melle isto: quātomagis si comedisset ꝑpl's ꝺe p̄da inimicoꝝ suoꝝ quā repperit: Nōne maior plaga facta fuisset ī philistiim? Per cussertūt q̄ in die illa philisteos a machmis vsq; in hailon. Defatigat' est aūt ꝑpl's nimis. ⁊ versus ad p̄daz tulit oues et bues ⁊ vitulos et mactauerūt in terra. Comeditq; ꝑpl's cū sanguine. Nūcia uerūt aūt sauli ꝺicētes q̄ ꝑpl's peccasset ꝺño comedēs cū sanguie Qui ait: Prevaricati'estis. Voluite ad me iam nunc in vulg' ⁊ ꝺicite eis. vt adducat ad me vnusquisq; bouē suū ⁊ arietē: ⁊ occidite sup istud ⁊ vescimini. ⁊ nō peccabit; comino comedētes cū sanguine. Addurit itaq; oīs ꝑpl's vnusquisq; bouez ī manu sua vsq; ad noctē. ⁊ occiderunt ibi. Edificauit aūt saul altare ꝺño: Tunc q̄ primuz cepit edificare altare ꝺño. Et ꝺixit saul: Irruamus sup philisteos nocte. ⁊ vastem' eos vsq; ꝺuz illucescat mane: nec relinquam' ex eis virū. Dixitq; populo: Oīne quod bonū tibi videt ī oculis tuis. fac. Et ait sacerdos. Accedamus huc ad deū. Et ꝓsuluit saul ꝺñm ꝺicēs: Num persequar philistiim? Si trades eos in manu isr'l? Et nō rñdit ei in die illa Dixitq; saul: Applicate huc vniuersos angulos ꝑpl'i: et scitote ⁊ videte p quez accident ista peccatū hodie. Eluit ꝺñs saluator isr'l: q̄ si p ionathā filiū meuz factū est: absq; retractōe morie. Ad quod nullus cōtradixit ei ex oī ꝑpl'o. Et ait ad vniuersuz isr'l: Separamini vos in ptē vnā. et ego cū ionatha filio meo ero in ptē altera. Rñditq; ꝑpl's ad saul: Quod bonū tibi videt in oculis tuis. fac. Et ꝺixit ad ꝺñm deū isr'l. Dñe deus israel da iudiciū quid est q̄ nō rñderis seruo tuo hodie? Si i me aut ī ionatha filio meo est iniquitas hec. da ostensionez. Aut si hec iniquitas est in populo tuo. da sanctitatē. Et expauit ex ensus est ionathas et saul: populus autem exiuit. Et ait saul: Mittite sortem inter me et inter ionathan filium meum. Et captus est ionathas. Dixit aūt saul ad ionathan. Indica mihi quid feceris? Et indicauit ei ionathas. et ait: Gustans gustaui in summitate virge que erat in manu mea paululū mellis. Et ecce ego morior? Et ait saul: Hec faciat mihi deus et hec addat q̄ morte morieris ionatha: Dixitq; populus ad saul: Ergo ne ionathas morietur. q̄ fecit salutem hāc magnā in isr'l? Hoc nephas est. Eluit ꝺñs: si ceciderit capillus ex capite eius in terram: q̄ cuz deo operatus est hodie. Liberauit ergo populus ionathan vt nō moreret. Recessitq; saul nec p̄secut' ē philistiim. Porro philistiim abierunt in loca sua. Et saul cōfirmato regno sup israel pugnabat p circuitum aduersum omnes inimicos eius. contra moab et filios ammon et edom et reges soba et philisteos. et quocūq; se verterat, superabat. Cōgregato exercitu p̄cussit amalech. et eruit israel ex manu vastatorum eius. Fuerūt aūt filij saul. ionathas ⁊ iesui et melchisua. Et noīa duarū filiarū eius: nomen primogenite merob. ⁊ nomē minoris michol. ⁊ nomē matris saul achinoem filia achimaas. Et nomen principis militie ei' abner filī ner: patruelis saul. Porro eis fuit pater saul ⁊ ner pater abner filī' abiel. Erat aūt bellū potēs aduersū philisteos. omnibꝫ diebꝫ saul. Quz quēcūq; viderat saul virū fortez ⁊ aptū ad prelīū. sociabat eū sibi.

XV

Et ꝺixit samuel ad saul. Me misit ꝺñs vt vngerē te in regē super ꝑpl'm ei' isr'l. Nūc g̃ audi vocez ꝺñi: Hec ꝺicit ꝺñs exercituū. Recēsui quecūq; fecit amalech isr'li: quō restitit ei in via cū ascenderet ex egypto. Nūc g̃ vade ⁊ p̄cute amalech ⁊ ex molire vniuersa ei'. Nō parcas ei ⁊ nō cōcupiscas ex rebꝫ ipi' aliquid. sed interfice a viro vsq; ad mulierē. ⁊ puuluz atq; lactētez. bouē ⁊ ouē. camelū ⁊ asinū. Prevaricepit itaq; saul ꝑpl'o. ⁊ recensuit eos q̃si agnos ducēta milia peditū. ⁊ ex decē milia virorꝝ iuda. Cūq; venisset saul vsq; ad ciuitatē amalech. tetēdit īsidias ī torrēte.

Dixitq; saul cineo: Abite recedite. atq; discedite ab amalech: ne forte inuoluã te cũ eo. Tu enĩ fecisti misericordiã cuz oĩbus filijs isrl cũ ascenderẽt de egypto Et recessit cineus de medio amalech. Percussitq; saul amalech ab eiula: do/ nec venias sur q̃ ẽ e regiõe egypti. Et ap phẽdit agag regẽ amalech viuũ. Oẽ au tez vulg' interfecit ĩ ore gladij. Et pepcit saul ⁊ ppl's agag. ⁊ optimis gregib ouiũ ⁊ armẽtorũ ⁊ vestib ⁊ arietib ⁊ vniuersis que pulcra erãt. nec voluerũt dispdere ea. Quicq̃d ergo vile fuit ⁊ reprobũ. hoc demoliti sunt. Factũ ẽ aũt verbũ dñi ad samuel dicẽs: Penitet me q̃ pstituerit saul regem: qz dereliquit me ⁊ vba mea ope nõ impleuit. Cõtristatus q̃ ẽ samu el. et clamauit ad dñm tota nocte. Cum q̃ de nocte surrexisset samuel vt iret ad saul mane: nunciatũ ẽ samueli eo q̃ ve/ nisset saul in carmelũ. ⁊ erexisset sibi fo rnicẽ triumphalẽ ⁊ reũsus trãsisset: dsc̃ē dissetq; in galgala. Venit g̃ samuel ad saul. ⁊ saul offerebat holocaustũ dño de initijs pdarũ que attulerat ex amalech. Et cum venisset samuel ad saul. dixit ei saul. Bñdictus tu dño. Impleui verbũ dñi. Dixitq; samuel. Et q̃ est hec vox gre guz q̃ resonat in auribz meis ⁊ armẽtoz quam ego audio: Et ait saul: De ama/ lech adduxerũt ea. Pepcit enĩ ppl's me lioribz ouibus ⁊ armẽtis vt ĩmolarẽtur dño deo tuo: reliq̃ vero occidim⁹. Ait au tez samuel ad saul: Sine me ⁊ indicabo tibi q̃ locutus sit dñs ad me nocte. Di/ xitq; ei: Loquere. Et ait samuel. Nonne cũ puulus esses in oculis tuis. caput in tribub isrl fact⁹ es. Unxitq; te dñs in re gem sup isrl. ⁊ misit te dñs in viã. ⁊ ait: Vade ⁊ interfice peccatores amalech. ⁊ pugnabis cõtra eos vsq; ad internitõez eorũ. Quare ergo nõ audisti vocẽ dñi: sed versus ad pdam es. et fecisti malum in oculis dñi? Et ait saul ad samuelez: Immo audiui vocez dñi. et ambulaui in via p̃ quam misit me dñs. et adduxi agag regẽ amalech. et amalech iterfeci Tulit autem de preda populus oues et boues primitias eoruz que cesa sunt vt immolet dño deo suo in galgalis. Et ait samuel. Nũquid vult dñs holocausta ⁊ victimas et nõ potius vt obediaf voci dñi: Melior ẽ enĩ obediẽtia q̃ victime, et auscultare magis q̃ offerre adipẽ ari etum: qm̃ quasi peccatũ ariolãdi ẽ repu gnare. ⁊ q̃si scel⁹ idolatrie nolle acquie/ scere. Pro eo g̃ q̃ abiecisti sermonẽ dñi abiecit te dñs ne sis rex. Dixitq; saul ad samuelem. Peccaui: qz p̃uaricatus sũz sermonẽ dñi ⁊ verba tua. timẽs ppl'm. et obediẽs voci eorũ. Sed nunc porta q̃so peccatũ meũ ⁊ reuertere mecũ vt adorẽ dñm. Et ait samuel ad saul: Nõ reũtar tecũ. qz pieci sti sermonẽ dñi. ⁊ piecit te dñs: ne sis rex sup isrl. Et q̃uersus ẽ sa/ muel vt abiret. Ille aũt apphẽdit sum mitatẽ pallij eius: q̃ ⁊ cissa est. Et ait ad eũ samuel: Scidit dñs regnuz isrl a te hodie ⁊ tradidit illõ p̃mo tuo meliori te. Porro triũphator in isrl non parcet et penitudie nõ flectef. Nec̃q; enĩ homo est vt agat penitẽtiaz. At ille ait: Pecca ui. Sz nũc honora me coram senioribz po puli mei ⁊ coram isrl. et reuertere mecũ vt adorẽ dñm deũ tuũ. Reuersus ergo samuel. secutus ẽ saulem. Et adorauit saul dñm. Dixitq; samuel. Adducite ad me agag regẽ amalech: Et oblatus ẽ ei agag pinguissim⁹ tremẽs. Et dixit agag Siccine separat amara mors: Et ait sa muel: Sicut fecit absq; liberis mulieres gladius tuus. sic absq; liberis erit inter muleres mater tua. Et in frusta conci dit eũ samuel coram dño in galgalis. Abi it aũt samuel in ramatha: saul vero ascẽ dit in domũ suam in gabaa Et nõ vidit samuel vltra saul vsq; in diẽ mortis sue Verũtamen lugebat samuel saul: qm̃ dominũ penitebat q̃ constituisset regem saul super israel.

XVI

Dixitq; dñs ad samuelem: Usq; q̃ tu luges saul: cũ ego piecerim eũ ne regnet sup isrl. Imple cor nu tuũ oleo. ⁊ vei vt mittã te ad isai bet lee mitẽ. Prouidi enĩ ĩ filijs ei⁹ mihi re gẽ. Et ait samuel. Quõ vadaz: Audiet

eñ saul⁊ interficiet me. Et ait dñs. Ti
tulum de armēto tolles in manu tua .⁊
dices. Ad immolādū dño veni. Et voca
bis isai ad victimā. Et ego oñdam tibi
q̄d facias.⁊ vnges quēcūq̄ mōstrauero
tibi. Fecit ḡ samuel sicut locut⁹ est ei do
minus. Clenitq̄ ī bethleem. Et āmira/
uerūtq̄ ei: Pacificus ne ē ingressus tu
us? Et ait: Pacific⁹. Ad immolādū dño
veni. Scificamini:⁊ venite mecū vt im
molem. Scificauit ḡ isai⁊ filios ei⁹⁊ vo
cauit eos ad sacrificiuz. Cunq̄ ingressi
essent. vidit heliab.⁊ ait: Nū coraz dño est
ips eius? Dixit dñs ad samuelē. Ne re
spicias vultū eius. neq̄ altitudinez sta/
ture eius: quoniā abieci eū nec iuxta in
q̄ parent. dñs autē intuet cor. Et voca/
uit isai aminadab⁊ adduxit eū coram sa
muele. Qui dixit: Nec hūc elegit dñs.
Adduxit autē isai samma. de q̄ ait: Etiaz
hunc non elegit dñs. Adduxit itaq̄ isai
septē filios suos coram samuel. Et ait sa/
muel ad isai. Nō elegit dñs ex istis. Di
xitq̄ samuel ad isai: Nūq̄d iā cpleti sūt
filij? Qui rndit: Adhuc reliqu⁹ ē puu/
lus.⁊ pascit oues. Et ait samuel ad isai.
Mitte⁊ adduc eū. Nec enī discūbemus
priusq̄ huc ille veniat. Misit ḡ⁊ addu/
xit eum. Erat autē rufus⁊ pulcer aspe/
ctu. decoraq̄ facie. Et ait dñs. Surge⁊
vnge eū. Ipe est enim. Tulit ḡ samuel
cornu olei.⁊ vnxit eū in medio fratꝝ ei⁹
Et directus est spūs dñi a die illa ī da/
uid.⁊ deinceps. Surgēsq̄ samuel abijt
in ramatha. Spūs autez dñi recessit a
saul.⁊ exagitabat eū spūs nequā a dño.
Dixeruntq̄ serui saul ad eum. Ecce spi
ritus dñi malus exagitat te. Jubeat do
minus nr̄ rex⁊ serui tui qui coram te sūt.
q̄rent hoiem scientē psallere cithara: vt
q̄n arripuerit te spūs dñi mal⁹. psallat
manu sua.⁊ leuius feras. Et ait saul ad
seruos suos. Prouidete ḡ mihi aliquē
bene psallentē. et adducite eum ad me.
Et respondens vn⁹ de pueris ait: Ecce
vidi filium isai bethleemiten scientem
psallere⁊ fortissimum robore.⁊ virū bel
licosum.⁊ prudentē in vbis⁊ virū pul/
crū.⁊ dñs est cū eo. Misit ḡ saul nūcios
ad isai dicens. Mitte ad me dauid filiū
tuū qui ē in pascuis. Tulit itaq̄ isai asi/
num plenū panib⁹.⁊ lagenā vini. et hę/
dū de capris vnū.⁊ misit p manū dauid
filij sui sauli. Et vēit dauid ad saul.⁊ ste
tit coram eo. Ait ille dilexit eū nimis. et fa
ctus est eius armiger. Misitq̄ saul ad
isai dicēs. Stet dauid in ospectu meo.
Jnuenit enī gram in oculis meis. Igit⁊
q̄ndocūq̄ spūs dñi malus arripiebat saul
dauid tollebat citharā⁊ percutiebat ma/
nu sua.⁊ refocillabat⁊ saul.⁊ leuius habe
bat. Recedebat enī ab eo spūs malus.

XVII.

Congregantes autē philistijm agmina sua ī prē
lium. q̄uenerūt in sochot iude.
et castrametati sunt inter sochot⁊ azę/
cha in finib⁹ domim. Porro saul et viri
israel ogregati. venerūt ī valle terebin/
thi.⁊ direxerūt aciē ad pugnandū cōtra
philistijm. Et philistijm stabāt sup mō
tem ex pte hac: et isr̄l stabat sup montē
ex altera pte: vallisq̄ erat inter eos. Et
egressus est vir spuri⁹ de castris philisti
norum noīe goliath de geth: altitudinis
sex cubitoꝝ et palmo.⁊ cassis erea super
caput ei⁹. et lorica hamata induebatur.
Porro pondus loricę ei⁹ quīq̄ milia si
clorū eris erat. et ocreas ereas habebat
in cruribus. et clypeus ereus tegebat hu
meros ei⁹. Hastile autē haste ei⁹ erat q̄
si liciatorium texentiū. Jpm aūt ferrū ha
ste ei⁹ sexcētos siclos hēbat ferri. Et ar
miger ei⁹ antecedebat eū. Stansq̄ cla
mabat aduersus phalāgas israel⁊ dice/
bat eis. Quare venistis parati ad prelī/
um? Nūquid ego nō sum philisteus et
vos serui saul? Eligite ex vobis virū et
descēdat ad singulare certamē. Si qui/
uerit pugnare mecū⁊ percusserit me: eri
mus vobis serui. Si autē ego pualue/
ro et percussero eū: vos serui eritis⁊ ser/
uietis nobis. Et aiebat philisteus. Ego
exprobraui agminib⁹ israel hodie. Date
mihi virū. et ineat mecū singulare cer/

tamen. Audiens autē saul ꝙ oēs israelite sermones philistei huiuscemodi. stupebant ꝙ metuebant nimis. Dauid autem erat filius viri effratei de quo supdictum est. de bethleem iuda. cui nomē erat isai. qui habebat octo filios. et erat vir in diebꝫ saul senex ꝙ grādeuus inter viros. Abierunt autē tres filij eius maiores post saul in prelium. Et noīa triuz filioꝝ eius qui prexerunt ad bellum: hēli ab primogenitus. ꝙ secūdus aminadab tertius quoqꝫ samma. Dauid aūt erat minimus. Tribꝫ ergo maioribꝫ secutis saulem: abijt dauid ꝙ reuersus est a saul vt pasceret gregē patris sui in bethleez Procedebat vero philisteus mane ꝙ vespere ꝙ stabat quadraginta diebꝫ. Dixit autē isai ad dauid filiū suuz: Accipe fratribus tuis ephi polente ꝙ decez panes istos. ꝙ curre in castra ad frēs tuos. ꝙ decem formellas casei. has deferas ad tribunū. Et frēs tuos visitabis. si recte agāt. ꝙ cum quibus ordinati sunt disce. Saul autē ꝙ illi ꝙ oēs filij israel i valle terebinthi pugnabāt aduersum philistijm. Surrexit itaqꝫ dauid mane. ꝙ cōmēdauit gregez custodi ꝙ onustus abijt sicut precepat ei isai. Et venit ad locum magala ꝙ ad exercitum: qui egressus ad pugnam. vociferatus erat in certamīe. Direxerat enī aciē israel: sed et philistijm ex aduerso fuerant preparati. Derelinquens g̃ dauid vasa q̃ attulerat sub manu custodis ad sarcinas. cucurrit ad locuz certaminis. ꝙ interrogabat si oīa recte agerent erga frēs suos. Cunqꝫ ad huc ille loqueretur eis apparuit vir ille spurius ascēdens goliath nomīe philisteus de geth: de castris philistinoꝝ. Et loquente eo hec eadē verba. audiuit dauid. Oēs aūt israelite cū vidissent virum fugerūt a facie ei⁹. timētes eū valde. Et dixit vnusquispiā de israel: Nū vidisti virum hunc qui ascēdit? Ad exprobrandū enim israel ascēdit. Cuiuz ergo qui percusserit eum. ditabit rex diuitijs magnis. ꝙ filiā suā dabit ei. ꝙ domuz patris ei⁹ faciet absqꝫ tributo in israel. Et ait dauid ad viros qui stabant secuz dicens: Quid dabitur viro qui percusserit philisteū hunc. ꝙ tulerit opprobriumde israel? Quis est enī hic philiste⁹ incircūcisus qui exprobrauit aciez dei viuentis? Referebat autē ei pl̄s eundē sermonē dicens: Hec dabunt viro: qui percusserit eum. Qō cū audisset heliab frater eius maior loquēte eo cū alijs: iratꝰ est cōtra dauid. ꝙ ait: Quare venisti ꝙ q̃re dereliq̃sti pauculas oues illas in deserto? Ego noui superbiā tuā ꝙ nequiciaz cordis tui: qz vt videres prelium descēdisti. Et dixit dauid: Quid feci? Nūquid nō verbū est? Et declinauit paululuz ab eo ad alium. Dixitqꝫ eundē sermonē. Et rndit ei populus verbū sicut prius Audita sūt autem verba q̃ locutꝰ est dauid. ꝙ annunciata in conspectu saul. Ad quē cū fuisset adductus. locutꝰ est ei: Nō cōcidat cor cuiusqꝫ in eo. Ego seruus tuꝰ vadaz ꝙ pugnabo aduersus philisteum. Et ait saul ad dauid. Non vales resistere philisteo isti. nec pugnare aduersus eum: quia puer es. Hic autem vir bellator est ab adolescentia sua. Dixitqꝫ dauid ad saul: Pascebat seruus tuus ptis sui gregez. ꝙ veniebat leo vel vrsus ꝙ tollebat arietem de medio gregis. et psequebar eos et percutiebam eruebamqꝫ de ore eoꝝ. Et cū surgebant aduersuz me. ꝙ apprehendebam mentū eoꝝ ꝙ suffocabam. interficiebamqꝫ eos. Nā ꝙ leonē ꝙ vrsuz interfeci ego seruus tuꝰ. Erit igit̄ ꝙ philisteꝰ hic incircūcisus q̃si vnus ex eis. Nunc vadaz. ꝙ auferā opprobriū pl̄i. Quoniā quis est iste philisteus incircūcisus: qui ausus est maledicere exercitui dei viuentis? Et ait dauid: Dominus qui eripuit me de manu leōis ꝙ de manu vrsi: ipse me liberabit de manu philistei huiꝰ. Dixit autē saul ad dauid. Vade. ꝙ dñs tecū sit. Et induit saul dauid vestimētis suis. ꝙ imposuit galeam eream sup caput eius. ꝙ vestiuit eum lorica. Accinctus ergo dauid gladio eiꝰ sup vestez suā: cepit temptare si armatꝰ posset incedere. Nō enī habebat psuetudinē. Dixitqꝫ dauid

ad saul: Non possum sic incedere: qz nō
vsum habeo. Et deposuit ea. Et tulit ba
culum suū quē semp habebat in manu
bus. ⁊ elegit sibi quinqz lympidissimos
lapides de torrente. ⁊ misit eos in peraz
pastoralē quā habebat secū. ⁊ fundā ma
nu tulit. et ꝓcessit aduersum philisteuz
Ibat autē philisteus incedens ⁊ appro
pinquās aduersuz dauid. ⁊ armiger ei⁹
ante eū. Cumqz inspexisset euz philiste⁹
⁊ vidisset dauid: despexit eum. Erat aūt
adolescēs rufus ⁊ pulcer aspectu. Et di
xit philisteus ad dauid. Numquid ego ca
nis sum q tu venis ad me cuz baculoz
es. Et maledixit philiste⁹ dauid in dijs su
is. Dixitqz ad dauid: Veni ad me. ⁊ da
bo carnes tuas volatilibus celi ⁊ bestijs
terre. Dixit autē dauid ad philisteum:
Tu venis ad me cū gladio ⁊ hasta ⁊ cly
peo: ego autē venio ad te in noīe dñi ex
ercituum dei agminū isrl quibus expro
basti hodie: ⁊ dabit te dñs i manu mea
⁊ ꝓcutiam te. ⁊ auferā caput tuum a te.
Et dabo cadauera castroz philistijm ho
die volatilibꝫ celi ⁊ bestijs terre. vt sciat
omis terra. qz est dñs de⁹ in isrl. ⁊ nouerit
vniuersa eccl'ia hec: qz nō in gladio nec i
hasta saluat dñs. Jpius enī est belluz et
tradet vos in manus nrās. Cum g surre
xisset philisteus ⁊ veniret ⁊ appropin
quaret ꝓtra dauid: festinauit dauid ⁊ oc
currit ad pugnaz ex aduso philistei. Et
misit manū suā in perā. tulitqz vnuz la
pidem ⁊ funda iecit. ⁊ circūducens per
cussit eum in fronte. ⁊ infixus est lapis i
fronte eius. ⁊ cecidit in faciē suā sup ter
ram. Preualuitqz dauid aduersum phili
steum in funda ⁊ lapide: percussumqz phi
listeuz interfecit. Cumqz gladiū nō habe
ret in manu dauid. cucurrit ⁊ stetit sup
philisteum. ⁊ tulit gladiū eius ⁊ eduxit
eum de vagina sua. ⁊ interfecit eū precisi
ditqz caput ei⁹. Videntes aūt philistijm
q mortuus eēt fortissimus eoz fugerūt.
Et ꝓsurgētes viri isrl ⁊ iuda vociferati
sunt. ⁊ ꝓsecuti sunt philisteos vsqz duz
venirent in vallē ⁊ vsqz ad portas accha
ron. Ceciderūtqz vulnerati d philistijz
in via saarim ⁊ vsqz ad geth. ⁊ vsqz ad ac
charon. Et reuertētes filij israel. postqz
ꝓsecuti sunt philisteos. ꝛuaserūt castra
eoz. Assumens autē dauid caput philis
tei. attulit illud in hierusalē: armaria
eius posuit in tabernaculo suo. Eo autē
tpe quo viderat saul dauid egredientez
ꝓtra philisteū. ait ad abner ꝓncipem
militie sue. De q stirpe descēdit hic ado
lescens? Dixitqz abner. Viuit aīa tua
rex si noui. Et ait rex. Interroga tu cu
ius filius sit iste puer. Cūqz regressus
esset dauid ꝓcusso philisteo. tulit eū ab
ner ⁊ introduxit corā saule. caput philis
tei habentez in manu sua. Et ait ad euz
saul. De qua ꝓgenie es o adolescens?
Dixitqz dauid: Filij⁹ serui tui isai bethle
emite ego sum.

XVIII

Et factum est cū cōplesset loqui
ad saul. aīa ionathe ꝓglutina
ta est aīe dauid ⁊ dilexit euz io
nathas q̄si aīam suā. Tulitqz eū saul in
die illa. ⁊ nō ꝓcessit ei vt reuerteret̄ i do
mum p̄is sui. Jnierūt autē dauid ⁊ io
nathas fedus. Diligebat enim euz q̄si
aīam suā. Nam expoliauit se ionathas
tunica q erat indutus. ⁊ dedit eā dauid
⁊ reliq̄ vestimēta sua vsqz ad gladiū ⁊ ar
cum suum. ⁊ vsqz ad baltheū. Egredie
batur q̄z dauid ad oīa q̄cunqz miserat eū
saul. ⁊ prudēter se agebat. Posuitqz euz
saul sup viros belli. ⁊ acceptus erat i o
culis vniuersi ppli. maximeqz i ꝓspectu
famuloz saul. Porro cuz reuerteret̄ ꝓ
cusso philisteo dauid. ⁊ ferret caput ei⁹
in hierusalē. egresse sunt mulieres de vni
uersis vrbibꝫ isrl cantātes chorosqz du
centes in occursuz saul regis in tympa
nis leticie ⁊ in sistris. ⁊ precinebāt mu
lieres ludētes atqz dicentes. Percussit
saul mille ⁊ dauid decez milia. Iratus ē
autē saul nimis. ⁊ displicuit i ocul' eius
iste sermo. Dixitqz: Dederunt dauid de
cez milia. ⁊ mihi mille dederunt. Quid
ei superest nisi solum regnuz? Non rectis
ergo oculis saul aspiciebat dauid a die
illa ⁊ deinceps. Posto die autē alteraz in
uasit spiritus dei malus saul. et prophe

tabat in medio domus sue. Dauid aũt psallebat manu sua ficut p̃ singulos dies. Tenebatq; saul lanceã ⁊ misit eam: putans q̃ configere posset dauid cũ pariete. Et declinauit dauid a facie ei⁹ secundo. Et timuit saul dauid. eo q̃ esset dñs cũ eo ⁊ a se recessisset. Amouit ergo eum saul a se. ⁊ fecit eũ tribunũ super mille viros. Et egrediebaf et intrabat in cõspectu pp̃li. In omibus quoq; vijs suis dauid prudẽter agebat. ⁊ dñs erat cũ eo. Videns itaq; saul q̃ prudens esset nimis ⁊ cepit cauere eũ. Omis autẽ israel ⁊ iuda diligebat dauid. Ipe autẽ ingrediebaf ⁊ egrediebaf ante eos. Dixitq; saul ad dauid: Ecce filia mea maior merob. ipam dabo tibi vxorẽ: tm̃modo esto vir fortis ⁊ pliare bella dñi. Saul aũt reputabat dicẽs: Nõ fit man⁹ mea in eo: sed fit sup eũ manus philistinor. Ait autẽ dauid ad saul: Quis ego sum. aut q̃ est vita mea. aut ꝯgnatio p̃ris mei in isr̃l: vt fiam gener regis? Factuz ẽ autez tps cũ deberet dari merob filia saul dauid: data est hadrieli molathite vxor Dilexit autẽ dauid michol filiaz saul alteram. Et nunciatũ est saul: ⁊ placuit ei Dixitq; saul: Dabo eã illi vt fiat ei i scãdalum. ⁊ sit sup eum man⁹ philistinor Dixitq; saul ad dauid: In duabꝫ gener meus eris hodie. Et mãdauit saul suis suis: Loquimini ad dauid clam me dicentes. Ecce places regi. ⁊ oẽs serui ei⁹ diligũt te. Nunc ꝯ esto gener regis. Et locuti sunt sui saul in auribꝫ dauid oĩa verba hec. Et ait dauid: Num paz videtur vobis generũ esse regis? Ego autẽ sum vir paup ⁊ tenuis. Et renunciauerunt sui saul. dicẽtes: Huiuscemõi verba locut⁹ ẽ dauid. Dixit autẽ saul: Sic loquimini ad dauid. Nõ habet rex sponsalia necesse nisi tm̃ centũ preputia philistinorũ, vt fiat vltio de inimicis regis Porro saul cogitabat dauid tradere in manus philistinor. Cũq; renũciassent serui eius dauid verba que dixerat saul. placuit hmo ĩ oculis dauid vt fieret gener regis. Et post paucos dies surgens dauid. abijt in accharon cum viris qui sub eo erant ⁊ p̃cussit ex philistijm ducẽtos viros. ⁊ attulit eoz preputia ⁊ ãnumerauit ea regi: vt esset gener ei⁹. Dedit itaq; saul ei michol filiã suam vxorẽ Et vidit saul. ⁊ intellexit q̃ dñs esset cũ dauid. Michol autẽ filia saul diligebat eum. Et saul magis cepit timere dauid Factusq; est saul inimicus dauid cũctis diebus. Et egressi sunt principes philistinorũ. A principio autẽ egressiõis eoz prudẽtius se gerebat dauid q̃ oẽs viri saul. ⁊ celebre factũ est nomẽ ei⁹ nimis.

XIX

Locutus est autem saul ad ionathan filiũ suum et ad oẽs seruos suos vt occiderent dauid. Porro ionathas filius saul diligebat dauid valde. Et indicauit ionathas dauid dicens: Querit saul pater meus occidere te. Quapropter obserua te queso mane. ⁊ manebis clam ⁊ absconderis. Ego autem egrediens stabo iuxta patrẽ meuz in agro vbicũq; fuerit. ⁊ ego loquar de te ad patrẽ meum: quodcunq; videro nunciabo tibi. Locutus est ꝯ ionathas de dauid bõa ad saul patrẽ suum. Dixitq; ad euz: Ne peccet rex in seruum tuũ dauid: q̃ non peccauit tibi. ⁊ opa eius bona sunt tibi valde. et posuit aiam suã in manu tua ⁊ percussit philisteuz. ⁊ fecit dñs salutez magnam vniuerso israeli. Vidisti. et letatus es. Quare ꝯ peccas in sanguine innocẽtio interficiẽs dauid qui est absq; culpa? Audiens autem saul: placat⁹ voce ionathe iurauit. Viuit dñs: q̃ nõ occidet. Vocauit itaq; ionathas dauid. ⁊ indicauit ei oĩa verba hec. Et ĩtroduxit ionathas dauid ad saul. et fuit ante euz sicut erat heri ⁊ nudiustertius. Motum est autez rursum bellum. ⁊ egressus dauid pugnauit aduersum philistijm: percussitq; eos plaga magna. ⁊ fugerunt a facie ei⁹. Et factus est spiritus domini malus i saul Sedebat autẽ in domo sua. et tenebat lanceam. Porro dauid psallebat in manu sua. Misitq; est saul cõfigere dauid lancea in pariete. Et declinauit dauid a

facie saul. Lancea autē casso vulnere p/
lata est in pariete. & dauid fugit. & salua/
tus est nocte illa. Misit ḡ saul satellites
suos nocte in domum dauid vt custodi
rent eum & interficerēt mane. Cui cuz
annunciasset dauid michol vxor sua di/
cens: Nisi saluaueris te nocte hac cras
morieris: depposuit euz p fenestrā. Por/
ro ille abijt & aufugit: atq; saluatus est.
Tulit autē michol statuā. & posuit eā su
per lectuz. & pellē pilosaz caprarū. posuit
ad caput ei⁹. & opuit eā vestimētis. Mi/
sit autē saul apparitores qui raperent da
uid. & cū suz est q egrotaret. Rursumq;
misit saul nuncios vt viderēt dauid di
cens: Afferte eum ad me in lecto vt oc/
cidatur. Cumq; venissent nūcij inuētuz
est simulacrū sup lectū. & pellis caprarū
ad caput eius. Dixitq; saul ad michol:
Quare sic illusisti mihi et dimisisti ini/
micum meum vt fugeret? Et rndit mi
chol ad saul: Quia ipe locut⁹ est mihi di
cens: Dimitte me. alioquin interficiaz
te. Dauid autez fugiens saluat⁹ est. Et
venit ad samuel in ramatha. & nūciauit
ei oīa q fecerat sibi saul. Et abierūt ipse
& samuel. & morati sunt in naioth. Nū/
ciatum est autez sauli a dicentibz: Ecce
dauid in naioth in ramatha. Misit er/
go saul lictores vt raperent dauid. Qui
cū vidissent cuneū pphetaz vaticinātiū
& samuelē stantē sup eos: factus est etiā
spūs dñi i illis. & pphetare ceperūt eti/
am ipi. Qđ cuz nunciatū esset sauli: mi
sit & alios nūcios. Pphetauerūt aūt
& illi. Et rursuz misit saul tertios nūci/
os. qui & ipi pphetauerūt. Et iratus ira
cundia saul. abijt etiā ipe in ramatha. &
venit vsq; ad cisternā magnā que ē in so
cho. Et interrogauit & dixit: In quo lo
co sunt samuel & dauid? Dictūq; est ei.
Ecce i naioth sunt i ramatha. Et abijt
in naioth in ramatha. Et fact⁹ est etiaz
sup euz spūs dñi. & ambulauit ingredi/
ens. & pphetabat vsq; dū veniret in nai/
oth in ramatha. Et exposuit etiā ipse
se vestimētis suis. & pphetauit cū ceteris
coram samuel. & cecinit nudus tota die
illa & nocte. Eō & exiuit puerbiū: Num
& saul inter prophetas?

XX

Fugit aūt dauid de naioth que
est in ramatha: veniensq; locu/
tus est coram ionatha. Quid fe/
ci: Que est iniquitas mea & q̄ peccatū
meum in pfem tuum: q̄ querit aiam
meam? Qui dixit ei: Absit a te: nō mo/
rieris. Neq; enim faciet pr meus quicq̄
grande vel paruuz. nisi prius indicaue/
rit mihi. Hunc ḡ celauit a me pr meus
sm̄onē tm̄modo. Nequaq; ei erit istud:
Et iurauit rursum Dauid. Et ille ait:
Scit pfecto pr tuus q̄ inueni grām in
oculis tuis. & dicet: Nesciat hoc ionathas
ne forte tristet. Quinimmo viuit domi
nus & viuit aia tua: q̄ vno tm̄ (vt ita
dicā) gradu ego morsq; diuidimur. Et
ait ionathas ad dauid: Quodcūq; dixe
rit mihi aia tua. faciā tibi. Dixit autez
dauid ad ionathan. Ecce kalēde sūt cras/
tino & ego ex more sedere soleo iuxta re
gem ad vescendū. Dimitte ḡ me vt ab/
sconder in agro vsq; ad vespam diei ter
tie. Si respiciens requisierit me pater
tuus. rndebis ei: Rogauit me dauid vt
iret celeriter in bethleem ciuitatē suaz.
q̄ victime solēnes ibi sunt vniūsis cō/
tribulibz suis. Si dixerit bene. pax erit
seruo tuo. Si aūt fuerit iratus: scito q̄
completa est malicia eius. Facq̄ miseri
cordiā in seruū tuum: q̄ fedus dñi me fa
mulū tuuz tecū inire fecisti. Si aūt est
iniquitas aliq̄ in me. tu me interfice. et
ad pr̄em tuū ne introducas me. Et ait
ionathas: Absit hoc a me. Neq; enim fie
ri potest: vt si certe cognouero cōpletaz
esse pr̄is mei malicia contra te: non an/
nunciem tibi. Rndit q̄ dauid ad iona/
than. Quis renunciabit mihi: si q̄d fore
te rndeat tibi pr tu⁹ dure de me? Et ait
ionathas ad dauid: Egredi & egrediamur
foras in agrū. Cumq; exissent ambo i a/
grum. ait ionathas ad dauid. Dñe deus
israel si inuestigauero sniaz pr̄is mei cra
stino vel perendie. & tali quid boni fue/
rit sup dauid & nō statim misero ad te &
notū tibi fecero. hec faciat de⁹ ionathe

⁊ hec augeat. Si aũt pseuerauerit pũis
mei malicia adũsum te:reuelalo aurez
tuã ⁊ dimittã te vt vadas in pace.et sit
dñs tecuz sicut fuit cũ pre meo. Et si vi
xero.facies mihi misericordiã dñi:si ve/
ro moꝛtu⁹ fuero.nõ auferes misericoꝛ/
diã tuã a domo mea vsq; ī sempiternuz
Aut si nõ fecero qñ eradicauerit dñs i/
imicos dauid vnũquenq; de terra aufe
rat ionathan de domo sua.⁊ req̃rat dñs
de manu inimicoꝝ dauid. Pepigit g̃ io/
nathas fed⁹ cuz domo dauid. Et req̃si/
uit dñs de manu inimicoꝝ dauid. Et ad/
didit ionathas deierare dauid eo q; di/
ligeret illũ. Sicut enī aiaz suã.ita dili/
gebat eũ. Dixitq; ad eũ ionathas. Cras
kalẽde sunt.⁊ req̃reris. Req̃reꝛ eī sessio
tua vsq; pendie. Descẽdes g̃ festinus
⁊ venies in locũ vbi celandus es.in die
qñ opari licet.⁊ sedebis iuxta lapidez cui
nomẽ est ezel. Et ego tres sagittas mit
tam iuxta eũ.⁊ iaciã q̃si exercens me ad
signuz. Vittã q̃z ⁊ puez dicẽs ei: Clade
⁊ affer mihi sagittas. Si dixero puero.
ecce sagitte intra te sunt.tolle eas:tu ve
ni ad me:q; pax tibi ẽ ⁊ nihil est mali vi
uit dñs. Si aũt sic locut⁹ fuero puero.
ecce sagitte vltra te sunt.vade ī pace:q;
dimisit te dñs. De vbo aũt qõ locuti fu
imus ego ⁊ tu:sit dñs iter me ⁊ te vsq;
in sempiternuz. Absc̃ditus ẽ g̃ dauid ī
agro.⁊ venerũt kalẽde.⁊ sedit rex ad co/
medẽdũ panẽ. Cumq; sedisset rex super
cathedrã suam ſm̃ consuetudinẽ q̃ erat iu
xta parietẽ:surrexit ionathas.⁊ sedit ab
ner ex latere saul.vacuusq; apparuit lo/
cus dauid.⁊ nõ ẽ locut⁹ saul q̃cq̃ ī die il
la. Cogitabat enim q; forte eueniſſet ei vt
nõ eẽt mũdus nec purificat⁹. Cũq; illu
xisset dies scõa post kalẽdas.rursus ap/
paruit vacuus loc⁹ dauid. Dixitq; saul
ad ionathan filiũ suũ. Cur nõ venit fili
us isai nec hesterī nec hodie ad vescenduz:
Rñditq; ionathas sauli. Rogauit me
obnixe vt iret in bethleez.⁊ ait. Dimit/
te me:q̃n̄ sacrificiuz solẽne ẽ in ciuitate
mea vn⁹ de fratribꝫ meis accersiuit me
Nunc g̃ si inueni grãm in oculꝭ tuis:va
dam cito ⁊ videbo frẽs meos. Ob hanc
causaz nõ venit ad mẽsaz regẽ. Iratꝰ au/
tẽ saul adũsuz ionathã.dixit ei. Fili mu/
lieris vltro viruz rapiẽtis:nunq̃d igno
ro qz diligis filiuz isai in cõfusionẽ tuaz
⁊ in cõfusionẽ ignominiose matris tue:
Cũctis enī diebꝫ q̃bus filiꝰ isai vixerit
sup terrã.nõ stabilieris tu necq; regnuz
tuũ. Itaq; iã nunc mitte ⁊ adduc eũ ad
me:qz filius moꝛtis est. Rñdens autẽ io
nathas sauli pri suo ait Quare moꝛietꝰ
Quid fecit: Et arripuit saul lanceaz vt
percuteret euz. Et intellexit ionathas q;
diffinituz eẽt a pre suo vt interficereꝰ da
uid. Surrexit g̃ ionathas a mẽsa in ira
furoꝛis.⁊ nõ comedit in die kalendarũ
secũda panẽ. Cõtristat⁹ est enī super da
uid.eo q; cõfudisset euz pr̃ suus. Cũq; il
luxisset mane.venit ionathas in agruz
iuxta placitũ dauid.et puer puulus cuz
eo. Et ait ad puez suuz: Clade ⁊ affer mi
hi sagittas q̃s ego iacio. Cũq; puer cu/
curriſſet iecit aliã sagittã trans puerũ
Venit itaq; puer ad locuz iaculi q̃ mi/
serat ionathas. Et clamauit ionathas
post tergũ pueri.⁊ ait: Ecce ibi ẽ sagitta
porro vltra te. Clamauitq; iterum iona
thas post terguz pueri dicẽs: Festina ve
lociter ne steteris. Collegit autez puer
ionathe sagittas.⁊ attulit ad dñm suuz.
⁊ qd ageret penitus ignoꝛabat. Ipsimo
do enī ionathas ⁊ dauid rem nouerant
Dedit g̃ ionathas arma sua puero.⁊ di
xit ei: Clade ⁊ defer in ciuitate. Cũq; ab/
isset puer surrexit dauid de loco q̃ erge
bat ad austruz.⁊ cadẽs pnus in terrã ad
oꝛauit tertio. Et osculãtes se alterutrũ
fleuerunt pariter:dauid autẽ ãplius. Di
xit g̃ ionathas ad dauid: Vade in pace.
Quecunq; iurauim⁹ ambo in nõe dñi
dicẽtes:dñs sit inter me ⁊ te.⁊ inter se/
men tuũ ⁊ semẽ meum vsq; ī sempiter
num. Et surrexit dauid ⁊ abijt:sed ⁊ io/
nathas ingressus est ciuitatẽ. XXI

Venit autẽ dauid ī nobe ad achi
melech sacerdotem. Et obstu/
puit achimelech.eo q; venisset
dauid et dixit ei: Quare tu solus.⁊ nul

lus est tecum: Et ait dauid ad achime/
lech sacerdotem: Rex præcepit mihi ser
monem, & dixit: Nemo sciat rẽ propter
quã missus es a me, & cuiusmodi præce
pta tibi dederim. Naz & pueris meis cõ/
dixi in illũ & illuz locum. Nunc ḡ si quid
habes ad manuz vel quicqz panes da mi
hi, aut quicqd inueneris. Et rñdens sa
cerdos ad dauid, ait illi: Non hẽo laicos
panes ad manũ: sz tm̃ panẽ sanctũ. Si
mundi sunt pueri, maxime a mulieri/
bus: manducẽt. Et rñdit dauid sacerdoti, et
dixit ei: Et quidẽ si de mulieribus agitur:
continuimus nos ab hẽri & nudius ter/
tiuz qñ egrediebamur, & fuerũt vasa pu
erorũ sancta. Porro via hec polluta est:
sed & ipa hodie scificabit in vasis. Dedit
ergo ei sacerdos scificatum panẽ. Necz
enim erat ibi panis nisi tm̃ panes ppositi
onis qui subleuati fuerãt a facie dñi vt
ponerent panes calidi. Erat aũt ibi vir
quidã de seruis saul in die illa int' in ta
bernaculo dñi, & nomen eius doech idu
meus potẽtissimus pastor saul. Hic pa
scebat mulas saul. Dixit autẽ dauid ad
achimelech: Si habes hic ad manũ ha
stam aut gladiũ, da mihi: qz gladiuz me
um & arma mea nõ tuli mecũ. Sermo
enim regis vrgebat. Et dixit sacerdos: Ec
ce hic gladius goliath philistei quẽ per
cussisti in valle terebinthi: est inuolut'
pallio post ephot. Si istum vis tollere.
tolle. Necz enim hic est alius absqz eo. Et
ait dauid: Nõ est huic alter sil'is: Da mi
hi eum. Surrexit itaqz dauid, & fugit i
die illa a facie saul, & venit ad achis regẽ
geth. Dixeruntqz serui achis cuz vidis/
sent dauid: Nũquid nõ iste est dauid rex
terre? Nõne huic cantabãt p choros di/
centes: percussit saul mille, et dauid decez
milia? Posuit aũt dauid sermones istos
in corde suo, et extimuit valde a facie a/
chis regis geth. Et mutauit os suũ co
ram achis, & collabebaz inter manus eo
rum, & impingebat in ostia porte: defluе
bantqz saliue ei' in barbaz. Et ait achis
ad suos suos: Ecce vidistis hoiem insanum
qre adduxistis eũ ad me? An desunt no/

bis furiosi, qz introduxistis istum vt fu
reret me pñte? Dimittite illum hinc
ne ingrediaz domũ meã. XXII

Abijt ergo dauid inde, et fugit i
spelũcam odollam. Qđ cuz au/
dissent frẽs eius & omis dom' pa
tris ei' descẽderũt ad euz illuc. Et cõue/
nerunt ad eũ oẽs qui erãt i angustia cõ
stituti, & oppressi ere alieno & amaro aio
& faci' est eoz princeps. Fuerũtqz cũ eo
qsi qdringenti viri. Et profectus ẽ dauid
inde in maspha, que est moab. Et dixit
ad regẽ moab: Maneat oro pẽ meus et
mater mea vobiscũ: donec sciã quid faci
at mihi deus. Et reliqt eos ante faciez
regis moab. Manseruntqz apud eũ cun/
ctis diebz quibz dauid fuit i pñdio. Di
xitqz gad, pphẽta ad dauid: Noli manere
in pñdio. Proficiscere et vade in terraz
iuda. Et profectus est dauid, & venit i sal/
tum areth. Et audiuit saul qz apparuis/
set dauid, & viri q̃ erant cũ eo. Saul au
tẽ cum maneret in gabaa & eẽt in nemo
re qđ est in rama, hastaz manu tenens,
cunctiqz serui ei' circũstarẽt euz: ait ad
seruos suos q̃ assistebant ei: Audite me
nunc filij gemini. Nunqd oĩbz vobis da
bit filius isai agros & vineas & vniuer/
sos vos faciet tribunos & centuriones
qñ̃ piuraſtis oẽs aduersuz me, & nõ est
qui mihi renũciet, marie cuz & fili' me'
fedus iunxerit cũ filio isai? Nõ est q̃ vicẽ
meã doleat ex vobis: nec qui annunciet
mihi, eo qz suscitauerit fili' meus seruz
meum aduersuz me insidiantẽ mihi vs
qz hodie. Rñdens aũt doech idume' qui
assistebat, et erat primus inter suos saul:
vidi inquit filiũ isai in nobe apud achi/
melech filiũ achitob sacerdotẽ. Qui cõ
suluit p eo dñm: & cibaria dedit ei. Sed
& gladiũ goliath philistei dedit illi. Di/
fit ergo rex ad accersiendum achimelech
sacerdotẽ filiuz achitob, & oẽm domum
patris eius sacerdotum qui erãt in nobe.
Qui vniuersi venerunt ad regẽ. Et ait
saul ad achimelech: Audi fili achitob.
Qui rñdit: Presto sum dñe. Dixitqz ad
eum saul: Quare coniuraſtis aduersuz

me tu ⁊ fili⁹ ysai. ⁊ dedisti ei panes ⁊ gladium. ⁊ consuluisti pro eo dñm vt ꝓsurgeret aduersus me insidiator vsq; hodie ꝓmanens. Rndensq; achimelech regi ait. Et quis in oibus fuis tuis sicut dauid fidelis ⁊ gener regis. ⁊ ꝓgens ad imperium tuum. ⁊ gloriosus in domo tua. Nũ hodie cepi ꝓ eo cõsulere dñm. Absit hoc a me. Ne suspicet rex aduersum seruum suũ rem huiuscemodi in vniuersa domo ptis mei. Nõ enĩ sciuit seruus tuus quicq; sup hoc negocio. vel modicum vel grãde. Dixitq; rex. Morte morieris achimelech: tu ⁊ ois domus ptis tui. Et ait rex emissaris q circũstabant eum: Conuertimini. ⁊ interficite sacerdotes dñi. Naz manus eor cum dauid ẽ: sciẽtes q fugisset. ⁊ nõ indicauerũt mihi. Noluerũt autez serui regis extẽdere man⁹ suas in sacerdotes dñi. Et ait rex ad doech: Cõuertere tu. ⁊ irrue in sacerdotes dñi. Conuersusq; doech idume⁹. irruit in sacerdotes. ⁊ trucidauit in die illa octogintaq;nq; viros vestitos ephot lineo. Nobe autẽ ciuitatẽ sacerdotũ percussit in ore gladij viros ⁊ mulieres et paruulos ⁊ lactantes bouẽq; ⁊ asinum ⁊ ouem in ore gladij. Euadens aũt vnus filius achimelech filij achitob: cui⁹ nomen erat abiathar. fugit ad dauid. ⁊ annunciauit ei q occidisset saul sacerdotes dñi. Et ait dauid ad abiathar: Sciebam enĩ in die illa q cũ ibi eẽt doech idume⁹ proculdubio annũciaret sauli. Ego fuz reus oĩm aĩaz ptis tui. Mane mecum ne timeas. Si qs quesierit aĩam meam querat et animam tuam. mecumq; seruaberis.

XXIII

Et annũciauerũt dauid dicẽtes Ecce philistiim oppugnãt ceilã ⁊ diripiũt areas. Consuluit ergo dauid dñm dicens: Nũ vadã ⁊ ꝓcuti az philisteos istos? Et ait dñs ad dauid Vade ⁊ ꝓcuties philisteos. ⁊ saluab ceilam. Et dixerũt viri q erãt cum dauid ad eum: Ecce nos hic in iudea cõsistentes timemus: qntomagis si erim⁹ in ceila aduersum agmia philistinorũ? Rursuz ergo dauid consuluit dñm. Qui respõdens ait ei. Surge ⁊ vade in ceilã. Ego enim tradam philisteos in manu tua. Abiit ergo dauid ⁊ viri eius in ceilaz. et pugnauit aduersum philisteos. Et abegit iumẽta eor ⁊ ꝓcussit eos plaga magna. ⁊ saluauit dauid habitatores ceile. Porro eo tpe quo fugiebat abiathar filius achimelech ad dauid i ceilaz: ephot secum habens. descenderat. Nunciatũ ẽ autẽ sauli q venisset dauid in ceilaz. Et ait saul: Tradidit eum dñs in man⁹ meas. cõclususq; ẽ introgressus vbez in q portę ⁊ sere sunt. Et precepit saul oi populo vt ad pugnam descẽderet ad ceilaz obsideret dauid ⁊ viros eius. Qõ cu dauid rescisset q; ꝓparet ei saul clam malum. dixit ad abiathar sacerdotem. Applica ephot. Et ait dauid. Dñe de⁹ isrl rael. audiuit famam seruus tuus q disponat saul venire in ceilam. vt euertat vrbem ꝓpter me. Si tradẽt me viri ceile in manus eius. ⁊ si descendet saul sicut audiuit seruus tuus: dñe deus isrl el indica seruo tuo. Et ait dñs. Descendet. Dixitq; rursum dauid. Si tradent me viri ceile ⁊ viros qui sunt mecum in man⁹ saul? Et dixit dñs: Tradẽt. Surrexit ergo dauid ⁊ viri eius q̃si sexcenti ⁊ egressi de ceila huc atq; illuc vagabantur incerti. Nunciatũq; est saul q fugisset dauid de ceila ⁊ saluatus esset: quam obrem dissimulauit exire. Morabat autem dauid in deserto in locis firmissimis manfitq; in monte solitudinis ziph in monte opaco. Querebat eũ tñ saul cũctis diebus ⁊ nõ tradidit eum dñs in manus eius. Et vidit dauid q egressus esset saul vt q̃reret aĩam eius. Porro dauid erat in deserto ziph in filua. Et surrexit ionathas filius saul et abiit ad dauid in siluam ⁊ cõfortauit manus eius in deo. dixitq; ei. Ne timeas. Nequ; enim inueniet te manus saul ptis mei. Et tu regnabis sup israel. ⁊ ego ero tibi secundus. Sed ⁊ saul pr meus scit hoc. Percussit q̃ vterq; fedus coram dño. Mansitq; dauid in silua. ionathas autem re-

uersus est in domũ suã. Ascẽderũt autẽ ciphæi ad saul in gabaa dicẽtes: Nõne ecce dauid latitat apud nos in locis tutissimis silue in colle achile q̃ est ad dexteram deserti? Nunc g̃ sicut desiderauit anima tua vt descẽderes. descende. nostrum autẽ erit vt tradamus eũ in manꝰ regis. Dixitq̃ saul. Benedicti vos a dño: qz doluistis vicẽ meam. Abite g̃ ꝺro & diligẽtius præparate. & curiosius agite. & cõsiderate locum vbi sit pes eius. vel q̃s viderit eũ ibi vbi dixistis. Recogitat enim de me q̃ calliде infidier ei. Considerate & videte oĩa latibula eius ĩ quibꝰ abscõditur: & reuertimini ad rem certã vt vadam vobiscũ. Qõ si etiã in terram se obstruxerit: pscrutabꝛ eũ in cũctis milibꝰ iuda. At illi surgentes abierũt ĩ ciph ante saul. Dauid aũt & viri eius erãt in deserto maon in campestribꝰ ad dexterã iesimuth. Iuit g̃ saul & socij eius ad quorendũ eum. Et nunciatũ est dauid: statimq̃ descendit ad petrã & versabat in deserto maon. Qõ cum audisset saul. persecutus est dauid in deserto maon. Et ibat saul & viri eius ad latus montis ex pte vna. dauid autẽ & viri eius erãt in latere mõtis ex pte altera. Properabat dauid ꝛ sperabat se posse euadere a facie saul. Itagebant dauid & viros eiꝰ vt caperent eos Et nuncius venit ad saul dicens: Festina & veni quoniã infuderũt se philistiim sup terram. Reuersus est g̃ saul de persequi dauid. & perrexit in occursum philistinorum. Propter hoc vocauerũt locum illum petrã diuidentẽ. XXIIII

Ascendit g̃ dauid inde. & habitauit in locis tutissimis engaddi. Cũq̃ reuersus eẽt saul post q̃ persecutus est philisteos. nũciauerunt ei dicentes: Ecce dauid in deserto est engaddi. Assumẽs g̃ saul tria milia electorum virorũ ex omni isrl. perrexit ad inuestigandũ dauid & viros eius etiam supra abꝛuptissimas petras q̃ solis ibicibus pervie sunt. Et venit ad caulas ouium q̃ sẽ offerebãt vianti: eratq̃ ibi spelunca quã ingressus est saul vt purgaret ventrem Porro dauid & viri eius in interioꝛe pte spelunce latebant. Et dixerũt sui dauid ad eum: Ecce dies de qua locutus ẽ dñs ad te: ego tradã tibi inimicũ tuum vt facias ei sicut placuerit in oculis tuis. Surrexit g̃ dauid & pscidit oꝛã chlamidis saul sileter. Post hec pcussit coꝛ suũ dauid: eo q̃ abscidisset oꝛam chlamidis saul. Dixitq̃ ad viros suos: Propitius sit mihi dñs ne faciam hanc rem domino meo chꝛisto dñi vt mittam manum meã in eũ. qz chꝛistus dñi est. Cohibuit dominus: qz nisi dñs pcusserit eum aut dies eius venerit vt moꝛiatur. aut descendens in prelium perierit. ꝓpitius mihi sit dñs vt nõ mittam manũ meã in xpum dñi. Et confregit dauid viros suos sermonibꝰ istis. & nõ permisit eos vt consurgerent in saul. Porro saul exurgens de spelunca pgebat cepto itinere. Surrexit autẽ dauid post eum. & egressus de spelunca clamauit post tergum saul dicens Dñe mi rex. Et respexit saul post se & inclinans se dauid pronus in terrã adoꝛauit. Dixitq̃ ad saul: Quare audis verba hoĩum loquẽtium: dauid q̃rit maluz adversuz te? Ecce hodie viderũt oculi tui q̃ tradiderit te dñs in manu mea ĩ spelunca. & cogitaui vt occiderem te. sed pepercit tibi oculus meus. Dixi enim. Non extẽdaz manum meã in dñm meum: qz chꝛistus dñi est. Quin potius pr̃ mi vide & cognosce oꝛam chlamidis tue ĩ manu mea: quõ cum pscinderez summitatem chlamidis tue: nolui extẽdere manum meã in te. Animaduerte & vide q̃niaz non ẽ in manu mea malũ neq̃ iniquitas: neq̃ peccaui in te. Tu autẽ insidiaris anie mee vt auferas eã. Judicet dñs ĩter me & te & vlciscat me dñs ex te manus aũt mea nõ sit in te: sicut & in proverbio antiquo dicit. Ab impijs egredietur impietas. Manus g̃ mea nõ sit in te. Quẽ pseqris rex israel quẽ pseqris? Canẽ moꝛtuũ pseqris & pulicẽ vnum? Sit dñs iudex & iudicet inter me & te. & videat & iudicet causaz meã & eruat me

de manu tua. Cū autez cōpleſſet dauid loquēs ſermones huiuſcemōi ad ſaul. dixit ſaul: Nunq̄d vox hec tua eſt fili mi dauid? Et leuauit ſaul vocē ſuā ⁊ fleuit dixitq; ad dauid: Juſtior tu es q̄z ego. Tu enim tribuiſti mihi bona: ego autez reddidi tibi mala. Et tu idicaſti mihi bo die q̄ feceris mihi bona: quō tradiderit me dñs i manu tua, ⁊ nō occideris me. Quis enī cū inuenerit inimicū ſuū dimittet eū in via bona? Dz dñs reddat tibi viciſſitudinē hanc p eo quod hodie opatus es i me. Et nūc qz ſcio q̄ certiſſime regnatur⁹ fis ⁊ habitur⁹ in manu tua regnū iſrl: iura mihi in dño ne deleas ſemē meum poſt me, neq; auferas nomen meū de domo patris mei. Et iurauit dauid ſauli. Abijt q̄ ſaul in domuz ſuam ⁊ dauid ⁊ viri eius aſcenderunt ad tutiora loca. XXV

Mortuus eſt autē ſamuel. ⁊ congregatus ē vniūſus iſrl. ⁊ planxerūt eū nimis ⁊ ſepelierūt euz in domo ſua i ramatha. Conſurgenſq; dauid deſcēdit in deſertuz pharan. Erat aūt vir quiſpiā in ſolitudie maon ⁊ poſſeſſio eius in carmelo. ⁊ hō ille magnus nimis: erātq; ei oues tria milia ⁊ mille capre. Et accidit vt tonderet̄ grex eius in carmelo. Nomē aūt viri illi⁹ erat nabal. ⁊ nomē vroris eius abigail. Eratq; mlier illa prudētiſſima ⁊ ſpecioſa. Porro vir eius durus ⁊ peſſimus ⁊ malicioſus. Erat aūt de genere caleph. Cū aūt audiſſet dauid i deſerto q̄ tonderet nabal gregē ſuuz, miſit decē iuuenes ⁊ dixit eis: Aſcendite in carmelū. ⁊ venietis ad nabal, ⁊ ſalutabit⁹ eum ex noīe meo pacifice. ⁊ ſic dicetis: Sit fratribz meis ⁊ tibi pax ⁊ domui tue pax. ⁊ oībus q̄cūq; habes ſit pax. Ex multz annis ſaluos faciens tuos ⁊ oīa tua: Audiui q̄ tonderent paſtores tui greges tuos q̄ erant nobiſcuz in deſerto. Nunq̄ eis moleſti fuim⁹, nec aliq̄ deſuit quicq̄ eis de grege oī tpe quo fuerūt nobiſcū in carmelo. Interroga pueros tuos. ⁊ idicabūt tibi. Nunc q̄ inueniāt pueri tui grāz in oculis tuis (In die enī bona venimus ad te) Quōcunq; inuenerit manus tua da ſeruis tuis ⁊ filio tuo dauid. Cumq; veniſſent pueri dauid: locuti ſunt ad nabal oīa verba hec ex noīe dauid ⁊ ſiluerūt. Rñdēs autem nabal pueris dauid, ait. Quis eſt dauid ⁊ q̄s eſt fili⁹ iſai? Hodie increuerūt fui q̄ fugiūt dños ſuos. Tollam q̄ panes meos ⁊ aq̄s meas ⁊ carnes pecoꝝ q̄ occidi tonſoribz meis ⁊ dabo viris q̄s neſcio vnde ſint? Regreſſi ſunt itaq; pueri dauid p viam ſuaz ⁊ reuerſi venerūt ⁊ annūciauerūt ei omnia verba q̄ dixerat nabal. Dixit ergo dauid pueris ſuis: Accingatur vnuſquiſq; gladio ſuo Et accincti ſūt ſinguli gladijs ſuis. Accinctuſq; ē ⁊ dauid enſe ſuo. ⁊ ſecuti ſūt dauid q̄ſi q̄dringenti viri. Porro ducēti remanſerūt ad ſarcinas. Abigail aūt vxor nabal nūciauit vn⁹ de pueris ſuis dicens. Ecce dauid miſit nūcios de deſerto vt benedicerēt dño nr̄o. ⁊ auerſatus eſt eos. Boies iſti boni ſatis fuerūt nobis ⁊ nō moleſti, nec quicq̄ aliq̄ perijt oī tpe quo fuim⁹ cōuerſati cū eis in deſerto. Porro muro erāt nobis tā in nocte q̄z in die oībus diebz quibz pauim⁹ apud eos greges. Quāobrem cōſidera ⁊ recogita q̄d facias: qm̄ cōpleta eſt malicia aduerſuz virū tuū ⁊ aduerſum domū tuam. ⁊ ipe eſt filius belial: ita vt nemo poſſit ei loqui. Feſtinauit igitur abigail. ⁊ tulit ducētos panes ⁊ duos vres vini. ⁊ quinq̄ arietes coctos. ⁊ q̄nq̄ ſata polente. ⁊ centū ligaturas vue paſſe. ⁊ ducentas maſſas caricarū ⁊ poſuit ſuper aſinos, dixitq; pueris ſuis: Precedite me ⁊ ecce ego poſt tergū ſequar vos. Viro aūt ſuo nabal nō indicauit. Cum ergo aſcendiſſet aſinū ⁊ deſcenderet ad radicē montis: dauid ⁊ viri ei⁹ deſcendebant in occurſum eius. Quibz ⁊ illa occurrit. Et ait dauid: Vere fruſtra ſeruaui oīa que hui⁹ erāt in deſerto. ⁊ non perijt quicq̄ de cūctis q̄ ad eū ptinebant. ⁊ reddidit mihi maluz p bono. Hec faciat deus inimicis dauid ⁊ hec addat: ſi reliquero de oībz que ad ipm ptinēt vſq;

mane mingentẽ ad parietẽ. Cum autẽ vidisset abigail dauid: festinauit ⁊ descẽ/dit de asino. ⁊ pcidit coꝛã dauid super fa/ciem suã: ⁊ adoꝛauit sup terrã. ⁊ cecidit ad pedes eius. ⁊ dixit: In me sit dñe mi hec iniq̃tas. Loquaꝛ obsecro ancilla tua in auribꝫ tuis. ⁊ audi verba famule tue. Ne ponat ꝛo dñs meus rex coꝛ suuz su/per virum istũ iniquũ nabal: qñi ꝯm no/men suum stultus est. ⁊ est stulticia cuz eo. Ego aut ancilla tua nõ vidi pueros tuos dñe mi quos misisti. Nunc ḡ dñe mi viuit dñs ⁊ viuit anĩa tua q̃ pḥibuit te ne venires in sanguinẽ ⁊ saluauit ma/num tuaz tibi. Et nũc fiant sicut nabal inimici tui. ⁊ qui q̃runt dño meo malũ Quapꝛopter suscipe benedictionẽ hanc quã attulit ancilla tua tibi dño meo. et da pueris q̃ sequũtur te dñm meũ. Au/fer iniquitatẽ famule tue. Faciens emz faciet dñs tibi dño meo domũ fidelem: qz prelia dñi dñe mi tu preliaris. Mali/cia ḡ nõ inueniaꝫ in te oibꝫ diebus vite tue. Si enĩ surrexerit aliq̃s homo ps/quens te vel q̃rens aĩam tuaz: erit anĩa dñi mei custodita q̃si in fasciculo viuẽ tium apud dñm deũ tuũ. Doꝛo inimi/coꝝ tuoꝝ anĩa rotabiꝫ: q̃si in impetu et circulo funde. Cuz ḡ fecerit tibi dñs do/mino meo oĩa hec q̃ locut⁹ est bona de te ⁊ ꝓstituerit te ducẽ sup israel nõ erit ti/bi hoc in singultũ ⁊ in scrupuluz coꝛdis dño meo q̃ effuderis sanguinẽ innoxiũ aut ipe te vltus fueris. Et cũ benefece/rit dñs dño meo. recoꝛdabeꝛ ãcille tue. ⁊ tu bñfacies ei. Et ait dauid ad abigail Benedict⁹ dñs deus israel qui misit te hodie in occursuz meuz. ⁊ bñdictuz elo/quiuz tuum. ⁊ benedicta tu q̃ pḥibuisti me hodie ne irem ad sanguinẽ: ⁊ vlcisce ter me manu mea. Alioq̃n viuit dñs de/us isrł qui pḥibuit me ne malũ facereꝫ tibi: nisi cito venisses in occursuz mihi nõ remãsisset nabal vsq̃ ad lucẽ matu/tinã mingens ad parietẽ. Suscepit er go dauid de manu eiꝰ oĩa q̃ attulerat ei dixitq̃ ei: Vade pacifice in domũ tuam Ecce audiui vocẽ tuã. ⁊ honoꝛaui faciez tuam. Venit autẽ abigail ad nabal. Et ecce erat ei cõuiuiũ in domo eiꝰ q̃si con/uiuiũ regis: ⁊ coꝛ nabal iocunduz. Erat enĩ ebrius nimis. ⁊ nõ indicauit ei ver/buz pusillũ aut grande vsq̃ mane. Di/luculo autẽ cuz digessisset vinuz nabal: indicauit ei vxoꝛ sua verba hec. Et emoꝛ tuũ est coꝛ eiꝰ intrinsecꝰ. ⁊ factus est q̃si lapis. Cunq̃z ptrãsissent decẽ dies. pcus/sit dñs nabal. ⁊ moꝛtuꝰ est. Qñ cum au/disset dauid moꝛtuũ nabal. ait: Benedi/ctus dñs qui iudicauit causaz oppꝛobꝛij mei de manu nabal. ⁊ seruum suũ custo/diuit a malo. ⁊ maliciaz nabal reddidit dñs in caput eiꝰ. Misit ḡ dauid ⁊ locutꝰ est ad abigail vt sumeret eã sibi in vxo/rem. Et venerunt pueri dauid ad abi/gail in carmelũ. ⁊ locuti sunt ad eã dicẽ/tes: Dauid misit nos ad te vt accipiat te sibi in vxoꝛem. Que cõsurgens ad/oꝛauit pꝛona in terrã. ⁊ ait: Ecce famu/la tua sit ĩ ancillã vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Et festinauit ⁊ surrexit abigail ⁊ ascẽdit sup asinũ. ⁊ quinq̃z puelle ierũt cũ ea pedisseque eiꝰ. Et secuta est nunci/os dauid. ⁊ facta est illi vxoꝛ. Qz achi/noẽ accepit dauid ꝺ iezrahel ⁊ fuit vtra/q̃z vxoꝛ eius. Saul aũt dedit michol fili/am suã vxoꝛem dauid phalthi filio lais qui erat de gallim.

XXVI

Et venerũt ziphei ad saul in ga/baa dicentes: Ecce dauid ab/sconditꝰ est in colle achile que est ex aduerso solitudinis. Et surrexit saul. ⁊ descendit in desertum ziph ⁊ cum eo tria milia viroꝝ de electis israel vt q̃/reret dauid ĩ deserto ziph. Et castrame/tatus est saul ĩ gabaa achile: q̃ erat ex ad/uerso solitudinis in via. Dauid autem habitabat in deserto. Videns aũt q̃ ve/nisset saul post se in desertũ: misit explo/ratoꝛes ⁊ didicit q̃ illuc venisset certissi/me. Et surrexit dauid clam. et venit ad locum vbi erat saul. Cũq̃z vidisset locũ in quo doꝛmiebat saul. ⁊ abner filiꝰ ner pꝛinceps militie eius. ⁊ saulem doꝛmiẽ/tem in tentoꝛio. ⁊ reliquum vulguꝰ per circũitum eiꝰ, ait dauid ad achimelech

ethæum.⁊ abisai filiũ saruie frẽz ioab di/
cens. Quis descendet mecũ ad saul ī ca
stra? Dixitq; abisai: Ego descendaz tecũ
Venerunt g̃ dauid ⁊ abisai ad pplm no/
cte.⁊ inuenerũt saul iacentez ⁊ dormiẽ/
tem in tentorio .⁊ hastaz fixam in terra
ad caput ei⁹: abner aũt ⁊ pplm dormien
tes in circũitu ei⁹. Dixitq; abisai ad da/
uid. Conclusit dñs inimicũ tuuz hodie ī
manus tuas. Nũc g̃ pfodiam eum lan/
cea in terra semel.⁊ secundo opus non
erit. Et dixit dauid ad abisai. Ne interfi
cias euz. Quis enim extendet manũ suã
in xp̃m dñi.⁊ innocens erit? Et dixit da
uid. Viuit dñs: qz nisi dñs pcusserit eũ
aut dies ei⁹ venerit vt moriat.aut in p/
lium descẽdens pierit: ppitius mihi sit
dñs ne extendã manũ meã in xp̃m dñi.
Nũc igit tolle hastaz q̃ est ad caput eius
⁊ cyphũ aque.⁊ abeam⁹. Tulit igitur da
uid hastã ⁊ cyphuz aque q̃ erat ad caput
eius.⁊ abierũt. Et non erat q̃sq; qui vi
deret ⁊ intelligeret ⁊ euigilaret: sed oẽs
dormiebãt qz sopor dñi irruerat sup eos
Cumq; trãsisset dauid ex aduerso.⁊ ste/
tisset in vertice mõtis delonge.⁊ eẽt grã
de interuallũ inter eos: clamauit dauid
ad pplm:⁊ ad abner filiũ ner dicẽs. Nõ/
ne rñdebis abner? Et rñdẽs abner ait.
Quis es tu q̃ clamas.⁊ inq̃etas regez?
Et ait dauid ad abner: Nũquid non vir
tu es? Et q̃s alius sicut tui ī isrl? Qua/
re g̃ nõ custodisti dñm tuũ regẽ Ingres
sus est enī vnus de turba vt interficerz
regẽ dñm tuum. Nõ est bonũ hoc qđ fe/
cisti. Viuit dñs: qm̃ filij mortis estis vos
qz non custodistis dñm vr̃m xp̃um dñi
Nũc ergo vide vbi sit hasta regis ⁊ vbi
sit cyphus aque q̃ erat ad caput ei⁹. Co
gnouit aũt saul vocẽ dauid.⁊ dixit: Nũ
quid vox hæc tua fili mi dauid? Et ait da
uid. Vox mea dñe mi rex. Et ait: Quaz
ob causaz dñs me⁹ psequit seruũ suuz?
Quid feci: aut qđ ẽ malũ ī manu mea?
Nunc g̃ audi oro dñe mi rex verba serui
tui. Si dñs incitat te aduersum me o/
retur sacrificiũ. Si aũt filij hom̃.ma
ledicti sunt in ꝓspectu domini qui eiece
runt me hodie vt nõ habitẽ in hæreditã
te domini dicentes: vade serui deos alie
nos. Et nunc nõ effundat sanguis me⁹
in terra coram dño. qz egressus est rex isrl
vt q̃rat pulicẽ vnũ. sicut psequit perdix
in mõtib⁹. Et ait saul: Peccaui. Reuer
tere fili mi dauid. Nequaq; ultra ti/
bi male faciaz eo q̃ pciosa fuerit anima
mea in oculis tuis hodie. Apparet enim
q̃ stulte egerim.⁊ ignorauerim multa ni
mis. Et rñdẽs dauid ait: Ecce hasta re
gis: transeat vnus de pueris regis⁊ tol
lat eam. Dñs autez retribuet vnicuiq;
ꝓm iusticiam suã ⁊ fidẽ. Tradidit enim
te dñs hodie in manũ meam.⁊ nolui ex
tendere manũ meã in christum dñi. Et
sicut magnificata ẽ anima tua hodie in
oculis meis. sic magnificet⁹ aīa mea in
oculis dñi.⁊ liberet me de oĩi angustia.
Ait ergo saul ad dauid: Benedicte⁹ tu fi/
li mi dauid. Et quidẽ faciẽs facies.⁊ pos
li mi dauid. Et quidẽ faciẽs facies.⁊ pos
tens poteris. Abiit aut̃ dauid in viam
suã.⁊ saul reuersus est in locũ suum.

XXVII

Dixit dauid in cor/
de suo: Aliquando incidaz vna
die in manus saul. Nõne melius
est vt fugiam.⁊ saluer in terra phili/
stiim⁹ũ vt desperet saul. cessetq; me q̃re
re in cunctis finib⁹ isrl: Fugiaz g̃ ma/
nus eius. Et surrexit dauid .⁊ abiit ipe
⁊ sexcenti viri cũ eo ad achis filium ma
och regem geth. Et habitauit dauid cũ
achis in geth ipe⁊ viri ei⁹ et domus ei⁹
⁊ due vxores ei⁹: achinoen iezrahelites
⁊ due vxores ei⁹: achinoen iezrahelites
⁊ abigail vxor nabal carmeli. Et nunci
atum est saul q̃ fugisset dauid in geth.
⁊ nõ addidit vltra q̃rere eum. Dixit au
tẽ dauid ad achis: Si inueni gratiaz in
oculis tuis: detur mihi locus in vna ve
bium regiõis huius vt habitẽ ibi. Cur
eum manet seruus tuus in ciuitate re
gis tecũ? Dedit itaq; ei achis in die il/
la sicelech. Propter quã cãm facta ẽ si/
celech regũ iuda vsq; in diẽ hanc. Fuit
aũt numerus dier⁹ quib⁹ habitauit da/
uid in regiõe philistinor⁹ q̃ttuor mẽsiũ
Et ascẽdit dauid ⁊ viri ei⁹.⁊ agebãt pre/
das de gessuri ⁊ de gezre ⁊ de amalechitis

Hi enī pagi habitabāt in terra antiq̄t⁹
eūtib⁹ sur vsq; ad terrā egypti. Et pcu-
tiebat dauid oēm terrā illoz, nec relin-
q̄bat viuentē vir⁊ mulierē: tollēsq; o-
ues⁊ bues⁊ asinos⁊ camelos⁊ vestes
reuertebaf. et veniebat ad achis. Dice-
bat aūt ei achis. In quē irruisti hodie?
Rīdebat dauid: Cōtra meridiē iude et
ctra meridiē hieramel⁊ ctra meridiez
ceni. Virū⁊ mulierē nō viuificabat da-
uid: nec adducebat in geth dicēs. ne foz
te loquant aduersuz nos: Hec fecit da-
uid. Et hoc erat decretū illi oībus dieb⁹
quib⁹ habitauit in regione philistinoz
Credidit ḡ achis dauid dicens: Multa
mala opat⁹ est ctra pp̄lm suuz isrl. Erit
igit mihi fu⁹ sempitern⁹. XXVIII

Factū est aūt in dieb⁹ illis: congre-
gauerūt philistiim agmīa sua
vt p̄parent ad bellū ctra isrl.
Dixitq; achis ad dauid. Sciens nūc sci
to: q̄m mecū egredieris ī castris tu⁊ vi
ri tui. Dixitq; dauid ad achis: Nūc scies
que facturus ē seruus tuus. Et ait achis
ad dauid: Et ego custodem capitis mei
ponam te cūctis diebꝫ. Samuel autez
moztuus ē. planxitq; eū oīs isrl. ⁊ sepeli
erūt eū in ramatha vbe sua. Et saul ab
stulit magos⁊ ariolos de terra. ⁊ inter-
fecit eos q̄ phitones hēbant in ventre.
Congregatiq; sunt philistiim. ⁊ venerūt
⁊ castrametati sunt ī sunā. Cōgregauit
aūt⁊ saul vniūsuz isrl. ⁊ venit in gelboe.
Et vidit saul castra philistiim⁊ timuit
⁊ expauit coz ei⁹ nimis. Cōsuluitq; dñz
⁊ nō rīdit ei: neq; p somnia. neq; per sa-
cerdotes. neq; per p̄phetas. Dixitq; saul
seruis suis: Querite mihi mulierē ha-
bentē phitonē. ⁊ vadā ad eā⁊ sciscitabor
p illam. Et dixerūt serui eius ad eū. Est
mulier phitonez hīs in endoz. Muta-
uit ḡ habitū suū. vestitusq; est alijs vesti
mētis. ⁊ abiit ipe⁊ duo viri cū eo: venе-
rūtq; ad mulierē nocte. ⁊ ait illi. Diuīa
mihi in phitone: ⁊ suscita mihi quez di-
xero tibi. Et ait mulier ad euz. Ecce tu
nosti quanta fecerit saul⁊ quō eraserit
magos⁊ ariolos de terra. Quare ḡ insi-
dias anīe mee vt occidar? Et iurauit
ei saul in dño dicens: Viuit dñs: q̄ nō
eueniet tibi quicq; mali p̄pter hanc rez
Dixitq; ei mulier. Quez suscitabo tibi?
Qui ait. Samuelem mihi suscita. Cū
autē vidisset mulier samuelez: exclama-
uit voce magna. ⁊ dixit ad saul. Quare
imposuisti mihi? Tu es enī saul. Dixit-
q; ei rex: Noli timere: Quid vidisti? Et
ait mulier ad saul. Deos vidi ascenden
tes de terra. Dixitq; ei: Qualis est for-
ma ei⁹? Que ait. Vir senex ascēdit. ⁊ ipe
amictus ē pallio. Et intellexit saul q̄ sa
muel esset. ⁊ inclinauit se sup faciez suaz
in terra. ⁊ adorauit. Dixit autez samuel
ad saul: Quare inquietasti me vt suscи-
tarer? Et ait saul. Coartor nimis. Siq̄
dem philistiim pugnant aduersum me
⁊ deus recessit a me. ⁊ exaudire me nolu
it. neq; in manu p̄opheтarum. neq; per
somnia. Vocaui ergo te: vt ostenderes
mihi quid faciam. Et ait samuel: Quid
interrogas me cū dñs recesserit a te. et
transierit ad emulū tuum? Faciet enim
tibi dñs sicut locutus est in manu mea
⁊ scindet regnuz tuū de manu tua. ⁊ da-
bit illud p̄ximo tuo dauid. q̄ non obedisti
voci dñi neq; feciſti iram furoris eius in
amalech: Idcirco q̄ō pateris fecit tibi
dñs hodie. ⁊ dabit dñs etiā isrl tecuz in
manu philistiim. Cras aūt tu⁊ filij tui
mecū erit: sed⁊ castra isrl tradet dñs in
man⁹ philistiim. Statimq; saul cecidit
p̄rect⁹ in terrā. Extimuerat enī verba
samuel. ⁊ robur nō erat in eo. q̄ non co
mederat panē tota die illa. Ingressa est
itaq; mulier illa ad saul. Conturbatus
enī erat valde. Dixitq; ad eū. Ecce obe-
diuit ancilla tua voci tue. ⁊ posui aīam
meā in manu mea. ⁊ audiui p̄mones tu
os quos locutus es ad me. Nūc igit au
di⁊ tu vocem ancille tue. ⁊ ponā coz̄a te
buccellam panis vt comedens confor-
tes. ⁊ possis iter agere. Qui renuit⁊
ait: Non comedam. Coegerūt autē eum
serui sui⁊ mulier. ⁊ tandez audita voce
eoz surrexit de terra. ⁊ sedit sup lectum
Mulier aūt illa habebat vitulū pascua-

lem in domo ⁊ festinauit. ⁊ occidit eum. Tollensq; farinā miscuit eā. ⁊ coxit agni/ma. ⁊ posuit ante saul ⁊ ante seruos eius. Qui cū comedissent: surrexerunt. ⁊ ambulauerūt p totā noctē illā. XXIX

Congregata sūt ergo philistiꝫ c vniuersa agmina in aphec. Sz ⁊ isrl castrametat⁹ est sup fontē qui erat in iezrahel. Et satrape quidem philistiꝫm incedebāt in centuriis ⁊ milib⁹. dauid aūt ⁊ viri ei⁹ erāt ī nouissimo agmīe cū achis. Dixerūtq; principes philistiꝫm ad achis. Quid sibi volūt hebrei isti? Et ait achis ad principes philistiꝫm. Nunqd ignoratis dauid q̄ fuit ku⁹ saul regis israel. ⁊ est apud me multis diebꝫ vel annis? Et nō inueni in eo quicq; ex die q̄ transfugit ad me vsq; ad diē hanc Irati sunt autē adūsus eum principes philistiꝫm ⁊ dixerūt ei: Reuertatur vir: ⁊ sedeat in loco suo in quo pstituisti eum ⁊ nō descendat nobiscū in prelium ne fiat nobis adūsarius cuꝫ pliari ceperimus. Quō enī aliter poterit placare dūm suum nisi in capitib⁹ nr̄is? Nōne iste ē dauid cui cantabant ī chorꝫis dicētes: percussit saul in milib⁹ suis. ⁊ dauid in decē milib⁹ suis? Vocauit g̃ achis dauid. et ait ei: Viuit dñs. qz rectus es ⁊ bon⁹ in cōspectu meo. ⁊ egritus tuus ⁊ introit⁹ tuus mecuꝫ est in castris. Et nō inueni in te quicq; mali. ex die q̄ venisti ad me vsq; in diē hanc: sz satrapis nō places. Reuertere g̃ ⁊ vade ī pace. ⁊ nō offendas oculos satraparuꝫ pstilistiꝫm. Dixitq; dauid ad achis: Quid enī feci ⁊ qd inueni sti in me ku⁹ tuo a die q̄ fui in cōspectu tuo vsq; in diē hanc vt non veniā et pugnem ptra inimicos dñi mei regis? Respondens aūt achis locut⁹ est ad dauid. Scio qz bon⁹ es tu in oculis meis sicut angelus dei. sz principes philistinoꝫ dixerūt: Nō ascēdet nobiscū in pliū. Igit cōsurge mane. tu ⁊ seru dñi tui q̄ venerūt tecū. ⁊ cū de nocte surrexeritis ⁊ cepit diluc̄escere. pergite. Surrexit itaq; de nocte dauid ipe et viri ei⁹ vt pficiscerētur mane. ⁊ reuerterent ad terrā philistiꝫm

Philistiꝫm aūt ascēderunt in iezrahel. XXX

Cumq; venissent dauid ⁊ viri ei⁹ in ficelech die tertia amalechite impetuꝫ fecerāt c ex parte australi in ficelech. ⁊ pcusserant ficelech. ⁊ succenderant eaꝫ igni. Et captiuas duxerant mulieres ex ea a mimo vsq; ad magnū. ⁊ non interfecerant quenq;. sed secuꝫ duxerant. ⁊ pgebāt iter suo. Cuꝫ g̃ venisset dauid ⁊ viri ei⁹ ad ciuitatem. ⁊ inuenissent eā succensaꝫ igni ⁊ vxores suas ⁊ filios suos et filias ductas esse captiuas: leuauerūt dauid: ⁊ ppl's qui erat cū eo voces suas. ⁊ plangerunt donec deficerent in eis lachrime. Siquidez ⁊ due vxores dauid captiue ducte fuerant achinoen iezrahelites. et abigail vxor nabal carmeli. Et cōtristatus est dauid valde. Volebat enim eum ppl's lapidare. quia amara erat anima vniuscuiusq; viri sup filijs suis ⁊ filiabus. Confortatus est autē dauid in domino deo suo. ⁊ ait ad abiathar sacerdotem filium achimelech: Applica ad me ephot. Et applicuit abiathar ephot ad dauid. ⁊ consuluit dauid dñm dicens: Perseqūr latrunculos hos. ⁊ cōprehendaꝫ eos. an nō? Dixitq; ei dñs. Persequere. absq; dubio enim comprehendes eos. ⁊ ereptione erepties prædam. Abiit g̃ dauid ipe ⁊ sexcenti viri qui erant cum eo. ⁊ venerūt vsq; ad torrentem besor. ⁊ lassi quidā subsistiterunt: Persecut⁹ est autē dauid ipe et quadringenti viri cum eo: subsistiterant enim ducenti qui lassi transire nō potuerant torrentē besor. Et inuenerūt virum egyptium in agro. ⁊ adduxerunt eum ad dauid. Dederuntq; ei panē vt comederet ⁊ biberet aquā: sed ⁊ fragmen masse caricarum. ⁊ duas ligaturas vue passe. Qui cum comedisset. reuersus est spiritus eius. ⁊ refocillatus est. Non enī comederat panem neq; biberat aquaꝫ tribus diebus ⁊ tribus noctib⁹. Dixit itaq; ei dauid: Cuius es tu. vel vnd̄. ⁊ quo pergis? Qui ait: Puer egypti⁹ ego sum seruus viri amalechite. Dereliq̄t aūt me dñs me⁹: qz egrotare cepi vndiesterti⁹.

Siquidem nos erupimus ad australe plagam cerethi & ptra iudā. & ad meridiem caleph. & ficelech succendimus igni
Dixitq; ei dauid: Potes me ducere ad istum cuneū: Qui ait: Jura mihi p deum q nō occidas me. & nō tradas me in manū dñi mei. & ego ducaz te ad cuneuz
istū. Et iurauit ei dauid. Qui cum duxisset eū. ecce illi discūbebant sup faciem
vniuerse terre. comedētes & bibentes. & sp̄olijs q̄ cepant de terra philistijm & de
terra iuda. Et pcussit eos dauid a vespera
usq; ad vesperaz alterij diei. & nō euasit ex
eis q̄squā nisi cētū q̄dringēti viri adolescētes q̄ ascēderāt camelos & fugerāt. Eru
it q̄ dauid oīa q̄ tulerāt amalechite. &
duas vxores suas eruit. Nec defuit q̄squā
a puero usq; ad magnū tam de filijs q̄ de
filiabz & de sp̄olijs. et q̄cūq; rapuerāt oīa
reduxit dauid. & tulit vniuersos greges &
armēta. & minauit añ faciē suā. Dixerūt
q̄: Hec est p̄da dauid. Venit aūt dauid
ad ducētos viros q̄ lassi subsititerāt: nec
sequi potuerāt dauid. & residere eos iussérat in torrēte besor. Qui egressi sunt
obuiā dauid. & pp̄lo qui erat cū eo. Accedens aut̄ dauid ad pp̄lm salutauit eos
pacifice. Residensq; oīs vir pessim⁹ & iniquus de viris q̄ erant cum dauid. dixit:
Quia nō venerūt nobiscū nō dabimus
eis quicq; de p̄da q̄ eruim⁹. sed sufficiat
vnicuiq; uxor sua & filij. q̄s cū acceperit
recedāt. Dixit aūt dauid: Nō sic faciet̄
frēs mei de his q̄ tradidit nobis dñs. &
custodiuit nos. & dedit latrūculos q̄ eruperant aduersuz nos in manū nr̄as. nec
audiet vos quisq; sup̄ hmōe hoc. Equa
eni ps erit descēdenti ad p̄eliū. & remanentis ad sarcinas. & sil̄r diuidēt. Et factum est ex die illa. & deinceps cōstitutum & p̄finitū: & q̄si lex in isrl̄ usq; in diē
hanc. Venit aūt dauid in sicelech. & misit
dona de p̄da senioribz iuda p̄rimis suis
dicens. Accipite benedictionē de p̄da hostiū dñi. His qui erāt in bethel & q̄ in ramoth ad meridiē. & qui in gether. & qui
in aroer. & q̄ in sephamoth. & q̄ in esthama. & q̄ in rachal. & qui i vrbibz hierameli. & q̄ in vrbibz ceni. & qui i rama. & qui i
lacu asan. & qui i athach. & q̄ in hebron. & reliq̄s qui erāt i his loc̄s in quibz cōmorat⁹ fuerat dauid & viri eius. XXXI

Philistijm aūt pugnabant adu̅m isrl̄. Et fugerūt viri isrl̄ ante faciē philistijm. & ceciderunt
interfecti in mōte gelboe. Irrueruntq;
philistijm i saul & i filios eius. & pcusserunt ionathan. & abinadab & melchisue
filios saul: totūq; pondus p̄lij versum ē
in saul. Et cōsecuti sunt eū viri sagittarij. & vulneratus ē vehemēter a sagittarijs. Dixitq; saul ad armigez suū: Evagina gladiū tuum et pcute me: ne forte
veniant incircūcisi isti & interficiant me
illudētes mihi. Et noluit armiger eius
fuerat enī nimio terroze p̄territ⁹. Arripuit itaq; saul gladiū suum & irruit sup
eū. Qd̄ cū vidisset armiger ei⁹ videlicz
q̄ mortuus eēt saul: irruit etiaz ipe sup
gladiū suum & mortuus ē cuz eo. Mortuus est g̃ saul & tres filij ei⁹. & armiger
illius. & vniūsi viri eius in die illa pariter. Videtes aūt filij isrl̄ qui erāt trans
vallē & trans iordanē q̄ fugissent viri israelite. & q̄ mortuus eēt saul & tres filij
eius: reliq̄runt ciuitates suas. & fugerūt
Veneruntq; philistijm et habitauerūt
ibi. Facta autē die altera venerūt philistijm vt expoliarēt interfectos. & inuenerunt saul & tres filios ei⁹ iacētes in mō
te gelboe. Et p̄ciderūt caput saul. & expoliauerūt euz armis. & miserunt i terraz
philistinoz p̄ circūituz vt annunciarēt
in templo idoloz & i pp̄lis. Et posuerūt
arma ei⁹ in tēplo astaroth: corpus vero
eius suspēderūt in muro bethsan. Qd̄
cū audissent hītatores iabes galaad q̄cūq; fecerant philistijm saul: surrexerunt
oēs viri fortissimi. & ambulauerūt tota
nocte & tulerūt cadauer saul & cadavera
filioz ei⁹ de muro bethsan. Venerūtq;
viri iabes galaad & cōbusserūt ea igni. &
tulerunt ossa eoz. & sepelierūt in nemore iabes. et ieiunauerunt septem dieb⁹.

Explicit p̄imus liber Samuelis

Incipit secundus liber
Samuelis. Capm I

Factū est aūt
postq̄ mortuus est saul
vt dauid reūtereť a ce/
de amalech. et maneret
in sicelech duos dies.
In die autē tertia apparuit hō venienś
de castris saul veste pscissa ⁊ puluere con
spersus caput. Et vt venit ad dauid ce/
cidit sup faciez suaz. ⁊ adorauit. Dixitq̄
ad eū dauid: Ūnde venis? Qui ait ad euz.
De castris isrl̄ fugi. Et dixit ad eum da
uid: Quō est rbū qđ factū ē? Indica mi
hi. Qui ait. Fugit ppl̄s ex plio. et multi
corruētes e ppl̄o mortui sunt: sz ⁊ saul ⁊
ionathas filiꝰ eiꝰ interierūt. Dixitq̄ da
uid ad adolescentē qui nūciabat ei: Unde
scis q̄ mortuꝰ est saul ⁊ ionathas filius
eius? Ait adolescens qui nunciabat ei.
Casu veni in montē gelbve et saul incū/
bebat sup hastā suā: porro curꝰ ⁊ eq̄tes
appropinquabāt ei. ⁊ q̄sus post terguz
suū. vidēsq̄ me vocauit. Cui cū rndissez
assum. dixit mihi: Quis nam es tu? Et
aio ad eū. Amalechites ego suz. Et locu
tus ē mihi: Sta sup me. ⁊ interfice me
qm̄ tenēt me anguste: ⁊ adhuc tota aīa
mea ī me est. Stansq̄ sup eū occidi illū
Sciebā enī q̄ viuere nō poterat pꝰ rui
nā. Et tuli diadema qđ erat ī capite eiꝰ.
⁊ armillā de brachio illius. ⁊ attuli ad te
dn̄m meuz huc. Apprehendēs autez da/
uid vestimēta sua scidit. oēsq̄ viri q̄ erāt
cum eo. ⁊ plāxerunt ⁊ fleuerūt ⁊ ieiuna
uerunt vsq̄ ad vespaz sup saul ⁊ sup io/
nathan filiū eiꝰ. ⁊ sup ppl̄m dn̄i. ⁊ super
domuz isrl̄: eo q̄ corruissent gladio. Di
xitq̄ dauid ad iuuenē qui nunciauerat
ei: Unde es tu? Qui rndit: Filiꝰ hōis ad/
uene amalechite ego suz. Et ait ad euz
dauid: Quare nō timuisti mittere ma/
num tuā vt occideres xp̄m dn̄i? Uocāsq̄
dauid vnum de pueris suis ait: Acce
dens irrue ī eum. Qui percussit illuz et
mortuus est. Et ait ad euz dauid. San
guis tuus sup caput tuū. Os enī tuuz
locutū est aduersuz te dicēs: ego interfeci
xp̄m dn̄i. Planxit autez dauid planctuz
huiusce mōi sup saul ⁊ sup ionathan fi/
lium eius. ⁊ p̄cepit vt docerent filios iu
da arcū. sicut scriptū est in libro iusto/
Et ait: Cōsidera isrl̄ p his q̄ mortui sūt
sup excelsa tua vulnerati. Inclyti israel
super mōtes tuos interfecti sunt. Quō
ceciderūt fortes? Nolite annunciare in
geth: neq̄ ānuncietis in cōpitis ascalo
nis: ne forte letent filie philistiim. ne ex
ultent filie incircūcisoꝝ. Montes gelbve
nec ros nec pluuia veniat sup vos. Ne/
q̄ sint agri primitiaꝝ: q̄ ibi abiecť ē clyꝑ
peus fortiū. clypeus saul q̄si nō eēt vn/
ctus oleo a sanguīe interfectoꝝ ab adi/
pe fortiū. Sagitta ionathe nūq̄ redijt
retrorsuz. ⁊ gladius saul non est reūsus
inanis. Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ de
cori valde in vita sua: in morte q̄ nō sūt
diuisi. Aquil̄ velociores: leonib⁹ fortio/
res. Filie isrl̄ sup saul flete q̄ vestiebat
vos coccino in delitijs: qui p̄bebat orna
mēta aurea cultui vr̄o. Quō ceciderūt
fortes in plio? Jonathas ī excelsis tuis
occisus est. Doleo sup te frater mi iona
tha decore nimis: et amabil̄ sup amorez
muliez. Sicut mr̄ vnicū amat filiū suū
um: ita ego te diligebā. Quō ceciderūt
robusti. ⁊ pierūt arma bellica?

II

Igitur post hec cōsuluit dauid
dn̄m dicens: Num ascēdam in
vnaz de ciuitatib⁹ iuda? Et ait
dn̄s ad eū. Ascēde. Dixitq̄ dauid. Quo
ascendaz? Et rndit ei. In hebron. Ascen
dit g̃ dauid ⁊ due vxores eiꝰ achinoē iez
rahelites et abigail vxor nabal carmeli
te sed ⁊ viros qui erāt cuz eo duxit dauid
singulos cum domo sua. ⁊ mānserunt in
oppidis hebron. Uenerūtq̄ viri iuda. ⁊
vnxerunt ibi dauid vt regnaret sup do/
mū iuda. Et nunciatuz est dauid q̄ viri
iabes galaad sepeliissent saul. Misit g̃ da
uid nuncios ad viros iabes galaad. di/
xitq̄ ad eos: Benedicti vos a dn̄o q̄
feciśtis misericordiam hanc cum dom̄i/
no vestro saul. ⁊ sepeliśtis euz. Et nunc

retribuet vobis quidē dñs misericordiam ⁊ veritatē. ⁊ ego reddaz grāz eo q̄ fecistis verbuz istud. Confortent manus vre. ⁊ estote filij fortitudis. Licet ei mortuus sit dñs vr̄ saul: tñ meynrit domus iuda in regē sibi. Abner autē filius ner princeps exercitus saul. tulit isboseth filium saul. ⁊ circumdurit euz p castra. regemq; ostituit sup galaath. ⁊ sup gessuri. ⁊ sup iezrahel. ⁊ sup effraim. ⁊ sup beniamin. ⁊ sup isrl vniūsuz. Quadraginta annor erat isboseth filius saul cum regnare cepisset sup isrl. ⁊ duobz annis regnauit. Sola autē domus iuda seqbaf dauid. Et fuit numerus dier q̄s cōmoratus ē dauid imperās in hebrō sup domuz iuda septē ānorum ⁊ sex mensium Egressusq; ē abner filius ner ⁊ pueri isboseth filij saul de castris i gabaon. Similr ioab filij saruie. ⁊ pueri dauid egressi sunt. ⁊ occurrerūt eis iuxta piscinam gabaon. Et cū in vnū conuenissent e regione sederūt hi in vna pte piscine. et illi ex altera. Dixitq; abner ad ioab. Surgant pueri. ⁊ ludant coraī nob. Et rndit ioab: Surgāt. Surrexerūt g̃. ⁊ transierunt nūero duodecī de beniamin ex pte isboseth filij saul. ⁊ duodecī de pueris dauid. Apprehensoq; vnusq̄sq; capite cōparteis suis defixit gladiū in latꝰ ptrarij. ⁊ ceciderunt sil. Vocatūq; est nomē loci illius ager robustor in gabaon. Et ortuz est bellum durū satis i die illa. fugatusq; est abner ⁊ viri isrl a pueris dauid. Erāt autē ibi tres filij saruie: ioab et abisai et asahel. Porro asahel cursor velocissimus fuit q̄si vnus de capreis q̄ morant in siluis. Persequebaf autē asahel abner. ⁊ nō declinauit ad dexteraz siue ad sinistraz ormittēs psequi abner. Respexit itaq; abner pꝰ tergū suū. ⁊ ait. Tu ne es asahel: Qui rndit: Ego sum. Dixitq; ei abner. Vade ad dexterā siue ad sinistrā. ⁊ apprehende vnuz de adolescentibz. ⁊ tolle tibi spolia eiꝰ. Noluit autez asahel omittere quin vrgeret euz. Rursumq; locutꝰ est abner ad asahel. Recede et noli me seq̄. ne forte cōpellar cōfodere te i terrā. ⁊ leuare nō potero faciē meā ad ioab fratrē tuum. Qui audire ptēpsit. ⁊ noluit declinare. Percussit g̃ eum abner auersa hasta in inguī ⁊ trāsfodit. ⁊ mortuus ē in eodē loco. Oēsq; qui trāsibāt p locū illum in q̄ ceciderat asahel ⁊ mortuus erat. substistebāt. Persequētibz aūt ioab ⁊ abisai fugientē abner. sol occubuit. Et venerūt vsq; ad collē aq̄ductus q̄ est ex aduerso vallis ⁊ itineris deserti i gabaon. Cōgregatiq; sunt filij beniamin ad abner. ⁊ p globati in vnū cuneum. stetere rūt i summitate tumuli vni. Et exclamauit abner ad ioab ⁊ ait: Num vsq; ad internitionē tuus mucro deseuiet: An ignoras q̄ piculosa sit desperatio: Vsq; quo nō dicis pplo vt omittat psequi frēs suos: Et ait ioab: Viuit dñs: si locutus fuisses mane recessissz ppls psequēs frēz suum. Insonuit g̃ ioab buccina. ⁊ stetit oīs exercit⁹: nec psecuti sunt vltra isrl: neq; iniere certamē. Abner autez ⁊ viri ei⁹ abierūt p cāpestria moab tota nocte illa. ⁊ trāsierunt iordanē. ⁊ lustrata oīni bethoron venerūt ad castra. Porro ioab reuersus omisso abner congregauit oēm pplm ⁊ defuerunt de pueris dauid decez ⁊ nouez viri excepto asahele. Serui autem dauid percusserunt de beniamin ⁊ de viris qui erant cū abner trecētos sexaginta: qui ⁊ mortui sunt. Tuleruntq; asahel. ⁊ sepelierunt eum in sepulcro patris sui in bethleez. Et ambulauerunt tota nocte ioab ⁊ viri qui erant cuz eo. ⁊ in ipo crepusculo puenerūt i hebron.

Facta est ergo lon/ga concertatio inter domuz dauid ⁊ inter domum saulis: dauid proficiens ⁊ semper seipo robustior domus autez saul decrescens quotidie. Nati q̄ sunt filij dauid in hebron. Fuitq; primogenitus eiꝰ amnon de achinoen iezrahelite. et post eum celeab de abigail vxore nabal carmeli. Porro tertius absalon filius maacha filie tholomai regis gessur. Quartus autem adonias filius agith. et quintus saphacias filius abithal. Sextꝰ quoq; hietraan de egla

III

yroze dauid. Hi nati sunt dauid in he/
bron. Cum ḡ esset preliū inter domum
saul ⁊ domū dauid: abner filiꝰ ner rege/
bat domū saul. Fuerat autē sauli ꝯcubi
na noīe respha filia achia, ingressusq; ē
ad eā abner. Dixitq; isboseth ad abner.
Quare ingressus es ad ꝯcubinā patris
mei? Qui iratꝰ nimis ꝓpter verba isbo
seth, ait: Nūquid caput canis ego suꝫ ad
uersum iudā hodie qui fecerim miseri/
cordiā sup domū saul p̄ris tui, ⁊ sup fra/
tres ⁊ p̄rimos eiꝰ, ⁊ nō tradidi te ī manū
dauid: ⁊ tu requisisti ī me q̄ argueres pro
muliere hodie? Hec faciat deus abner ⁊
hec addat ei: nisi quō iurauit dñs dauid
sic faciā cū eo vt trāsferat̄ regnuꝫ de do/
mo saul ⁊ eleuet̄ thronꝰ dauid sup israel
⁊ sup iudā a dan vsq; bersabee. Et nō po
tuit rēdere ei quicq; q̄ metuebat illuꝫ
Misit ḡ abner, nuncios ad dauid in he/
bron, p̄ se dicētes: Cuius est terra? Et
vt loq̄rent̄: Fac mecuꝫ amicicias, ⁊ erit
manus mea tecū, ⁊ reducā ad te vniuer
suꝫ israℓ. Qui ait, Optime: Ego faciaꝫ te
cū amicicias, sed vnā rē peto a te dicēs:
Nō videbis faciē meā anteq; adduxeris
mihi michol filiā saul, ⁊ sic venies ⁊ vide
bis me. Misit autez dauid nuncios ad
isboseth filiū saul dicēs: Redde vrozem
meā michol quā despondi mihi centū p̄
putijs philistijm. Misit ḡ isboseth, ⁊ tu
lit eā a viro suo phaltiel filio lais. Seq̄
baturq; eā vir suus plorās vsq; bahurī
Et dixit ad euꝫ abner, Vade ⁊ reuerte/
re. Qui reūsus est. Sermonē q̄z intu/
lit abner ad seniores israℓ dicens: Tam
heri q̄z nudiustertius q̄rebatis dauid vt
regnaret sup vos. Nunc ḡ facite: qm̄ do
minus locutus est ad dauid dicēs. In
manu serui mei dauid saluabo pp̄lm me
um israℓ de manu philistijm ⁊ oīm inimi
corum eiꝰ. Locutꝰ est aūt abner etiā ad
beniamin. Et abijt vt loq̄ret̄ ad dauid ī
hebron oīa q̄ placuerāt israeli et vniūso
beniamin. Venitq; ad dauid ī hebron cuꝫ
viginti viris. Et fecit dauid abner ⁊ vi
ris eius qui venerāt cū eo conviuium.
Et dixit abner ad dauid: Surgaꝫ vt cō
gregem ad te dñm meum regē omnez
israel ⁊ ineam tecum fedus, et imperes
oībus sicut desiderat aīa tua. Cum er
go deduxisset dauid abner et ille isset in
pace, statim pueri dauid ⁊ ioab venerūt
cesis latronib⁹ cuꝫ preda magna nimis
Abner autem non erat cuꝫ dauid in he/
bron, qz iam dimiserat eum, ⁊ p̄fectꝰ in
erat in pace. ⁊ ioab et oēs exercitꝰ qui
erant cum eo postea venerant. Nuncia/
tum est itaq; ioab a narrantib⁹: Venit
abner filius ner ad regē, ⁊ dimisit eum
⁊ abijt in pace. Et ingressus est ioab ad
regez ⁊ ait: Quid fecisti? Ecce venit ab/
ner ad te. Quare dimisisti eum, ⁊ abijt
⁊ recessit? Ignoras abner filiū ner: qm̄
ad hoc venit ad te vt deciperet te, ⁊ sciꝛz
exitum tuum ⁊ introitū tuum, ⁊ nosset
omnia que agis? Egressus itaq; ioab a
dauid misit nuncios post abner, ⁊ redu
xit eum a cisterna syra ignorante dauid
Cumq; rediisset abner in hebron seorsuꝫ
adduxit eum ioab ad mediū porte vt lo
queret̄ ei in dolo, ⁊ percussit illum ibi in
inguine, ⁊ mortuus est in vltionez san/
guinis asahel fratris eius. Qō cum au
disset dauid rē iam gestam, ait: Nūdus
ego sum, ⁊ regnū meū apud deum vsq;
in sempiternum a sanguine abner filq
ner, ⁊ veniat sup caput ioab ⁊ sup oēm
domū p̄ris eius, nec deficiat de domo io
ab fluxum seminis sustinēs ⁊ lepr̄osus
⁊ tenens fusum, ⁊ cadens gladio ⁊ indi
gens pane. Igit̄ ioab ⁊ abisai frater eiꝰ
interfecerūt abner eo q̄ occidisset asahel
frēz eoꝝ in gabaon in p̄lio. Dixit aūt da
uid ad ioab, ⁊ ad oēz pp̄lm q̄ erat cuꝫ eo:
Scindite vestimēta vestra ⁊ accingimini sac
cis, ⁊ plangite añ exequias abner. Rex
rex dauid sequebat feretꝛ. Cūq; sepelisset
abner ī hebrō: leuauit rex dauid vocē suā
⁊ fleuit sup tumulū abner. Fleuit aūt
oīs pp̄ls. Plāgensq; rex ⁊ lugēs abner
ait: Nequaq; vt mori solet ignaui, mortuꝰ
es abner. Manꝰ tue ligate nō sūt, ⁊ pedes
tui nō sunt cōpedib⁹ aggrauati: sz sicut
solent cadere coraz filijs iniquitatis sic
corruisti. Congeminansq; oīs populus

fleuit super eum. Cūcq; venisset vniūsa multitudo cibū capere cū dauid clara ad huc die: iurauit dauid dicēs. Hec faciat mihi deꝰ & hec addat si ante occasum solis gustauero panē vl aliud quicq;. Oīs pplus audiuit. et placuerūt eis cūcta q̄ fecit rex in ꝯspectu oīs ppli. Et cognouit omne vulgꝰ & vniuersus isrl in die illa: q̄niā nō actū fuisset a rege vt occideretur abner filiꝰ ner. Dixit q̄q; rex ad seruos suos: Nū ignoratis q̄niā princeps & maxim⁹ cecidit hodie in isrl? Ego autē adhuc delicat⁹ & unctus rex. Homo autē istorum filij saruie duri sūt mihi. Retribuat dñs facienti malū iuxta maliciā suā.

Audiuit autē isboseth IIII filius saul q̄ cecidisset abner in hebron. & dissolute sunt manus eius: oisq; isrl pturbat⁹ est. Duo autē viri principes latronū erāt filio saul: nomē vni banaa. & nomen alteri rechab filij remmō berothite de filijs beniamin. Si quidē & beroth reputata ē in beniamin. Et fugerunt berothite i gethaim fueruntq; ibi aduene vsq; ad tps illud. Erat autē ionathe filio saul filius debil pedibꝰ. Quinquēnis enī fuit q̄n venit nūcius de saul & ionatha ex iezrahel. Tollens eum nutrix sua fugit. Cumq; festinaret vt fugeret. cecidit. & claudus effectus est. habuitq; vocabulum miphiboseth. Cumq; ingressi essent rechab & banaa: ingressi sunt feruēter die domus isboseth. Qui dormiebat super stratū suum meridie. & ostiaria domus purgans triticum obdormiuit. Ingressi sunt autē domū latēter assumentes spicas tritici. & percusserunt eū in inguine rechab & banaa frater eius. & fugerunt. Cū autē ingressi fuissent domum. ille dormiebat super lectum suū in conclaui. & percutiētes interfecerunt eū. Sublatoq; capite eius abierunt p viā deserti tota nocte. et attulerūt caput isboseth ad dauid in hebron. Dixerūtq; ad regē. Ecce caput isboseth filij saul inimici tui qui q̄rebat aiam tuā. & dedit dñs dño meo regi vltionē hodie de saul & de semine eius. Respondēs autē dauid rechab & banaa fratri eius filijs rēmon berothite. dixit ad eos: Eliuit dñs qui eruit aiam meam de oīi angustia: q̄m cum qui ānunciauerat mihi & dixerat: mortuꝰ est saul qui putabat se p̄spera nunciare. tenui & occidi eū in sicelech. cui oportebat me mercedē dare p nuncio. Quātomagis nunc cum homines impij interfecerunt virū innoxium in domo sua sup lectū suum nō q̄ram sanguinē eius de manu vra. & auferā vos de terra. Precepit itaq; dauid pueris suis & interfecerunt eos. pcidētesq; manus & pedes eorū: suspenderunt eos sup piscinā i hebrō. Caput autē isboseth tulerūt & sepelierunt i sepulcro abner i hebron.

Et venerunt vniūse tribus V isrl ad dauid in hebron dicētes Ecce nos os tuum & caro tua sumus. Sed & heri & nudiustertius. cum esset saul rex sup nos: tu eras educēs et reducens isrl. Dixit autē dñs ad te: Tu pasces ppl'm meum isrl. & tu eris dux sup isrl. Venerūt q̄q; & seniores isrl ad regē in hebron. & pcussit cum eis rex dauid fedus in hebron corā dño: unxerūtq; dauid in regē sup isrl. Filius triginta ānorum erat dauid cum regnare cepisset. & quadraginta ānis regnauit. In hebron regnauit sup iudam septem annis & sex mensibus. in hierusalē autē regnauit triginta tribus annis sup oēm israel & iudam. Et abiit rex & oēs viri qui erāt cū eo in hierusalē ad iebuseū habitatorem terre. Dictumq; est dauid ab eis. Non ingredieris huc nisi abstuleris cecos & claudos. dicētes. Non ingredietur dauid huc. Cepit autē dauid arcē sion: hec ē ciuitas dauid. Proposuerat enī dauid in die illa premium qui percussisset iebuseū & tetigisset domatū fistulas. & abstulisset cecos et claudos odientes animam dauid. Idcirco dicitur in puerbio. Cecus & claudus non intrabunt in templum. Habitauit autem dauid in arce sion: et vocauit eam ciuitatem dauid. & edificauit per gyrum a mello & intrinsecus. Et ingrediebat proficiēs atq; succrescens.

ꝛ dñs ꝺeus exercituū erat cum eo. Mi/
sit q̄z hiram rex tyri nūcios ad dauid et
ligna cedrina ꝛ artifices lignoꝝ:artifi
ces q̄z lapidum ad parietes. ꝛ edificaue/
runt domuꝝ dauid. Et cognouit dauid
quoniā cōfirmasset euꝝ dñs regem sup
isrl. ꝛ quoniā exaltasset regnū eiꝰ sup po
pulū suū isrl. Accepit ergo dauid adhuc
concubinas et uxores ꝺe hierusalē post
q̄z uenerat ꝺe hebron. Natiq̄z sunt dauid
et alij filij et filie. ꝛ hec noīa eoꝝ qui na/
ti sunt ei in hierlm. Samua et sobab ꝛ
nathan et salomō et iabaar et helisua ꝛ
nepheg. et iaphia et helisama et helida
et helifeleth. Audierunt ꝙ philistijm q
unxissent dauid in regē sup isrl. et ascen
derūt uniūsi ut quererēt dauid. Qō cū au
disset dauid ꝺescēdit in præsidiū. Philis
tijm aūt ueniētes diffusi sunt i valle ra
phaim. Et cōsuluit dauid dñm ꝺicēs. Si
ascendam ad philistijm. ꝛ si dabis eos i
manu mea: Et dixit dñs ad dauid. Ascē
ꝺe q̄ tradēs dabo philistijm i manu tua
Venit ꝙ dauid in baalpharasim: ꝛ pcus
sit eos ibi. ꝛ dixit: Diuisit dñs inimicos
meos coꝝā me. sicut diuidunt aq̄. Pro/
pterea uocatū est nomē loci illius baal
pharasim. Et reliq̄runt ibi sculptilia sua
que tulit dauid ꝛ uiri eiꝰ. Et addiderūt
adhuc philistijm ut ascenderent ꝛ diffu
si sunt in valle raphaim. Cōsuluit autē
dauid dñm: Si ascendam ꝓtra philiste
os. ꝛ tradas eos i manꝰ meas: Qui re/
spondit. Nō ascendas ꝓtra eos. sed gyra
post tergū eoꝝ. ꝛ uenies ad eos ex aduso
poꝝ. Et cū audieris sonituꝝ clamoris
gradiētis in cacumīe poꝝ. tunc inibis
præliū: q̄ tūc egredieī dñs añ faciē tuā
ut percutiat castra philistijm. Fecit itaq̄
dauid sicut pcepat ei dñs. ꝛ pcussit phi
listijm ꝺe gabaa usq̄ dū uenies geꝛer.

Congregauit aūt rur/ VI
sum dauid oēs electos ex isra/
el triginta milia. Surrexitq̄
dauid ꝛ abijt. ꝛ uniūsus pꝑlus qui erat
cum eo ꝺe uiris iuda ut adduceret arcā
ꝺei. sup quā inuocatū est nomē dñi exer
cituum sedētis in cherubin super eam.
Et imposuerūt arcam ꝺei sup pl austruꝝ
nouum. Tuleruntq̄ eā ꝺe domo amina
dab qui erat in gabaa: Oza aūt ꝛ haio
filij aminadab minabant plaustrum no
uum. Cumq̄ tulissent eaꝝ ꝺe domo ami/
nadab qui erat in gabaa custodiens ar/
cam ꝺei. haio pcedebat arcam ꝺei: dauid
autē ꝛ oīs israel ludebant coꝝā dño i oī/
bus lignis fabrefactis ꝛ citharis ꝛ lyris
ꝛ tympanis ꝛ sistris ꝛ cimbal. Postq̄ aūt
uenerunt ad aream nachoꝝ extendit oza
manum ad arcam ꝺei. ꝛ tenuit eaꝝ: quo/
niam calcitrabāt boues. ꝛ declinauerūt
eam. Iratusq̄ est indignatione dñs cō
tra ozaꝝ. et pcussit eum sup temeritate
qui mortuus est ibi iuxta arcaꝝ ꝺei. Cō/
tristatus est autē dauid eo ꝙ pcussisset
dñs ozam. ꝛ uocatum est nomē loci illi
us percussio oze usq̄ in diē hanc. Et ti/
timuit dauid dominū in die illa ꝺicēs.
Quō ingredieī ad me arca dñi: Et no
luit diuertere ad se arcam dñi in ciuita
tem dauid. sed diuertit eā in domū obꝺ
ꝺom gethei. Et habitauit arca dñi in
domo obꝺedom gethei tribꝰ mensib.
ꝛ benedixit dñs obꝺedom. ꝛ oēz domū
eius. Nunciatūq̄ est regi dauid ꝙ bene
dixisset dñs obꝺedom. ꝛ oīa eius ꝓter
arcam ꝺei. Dixitq̄ dauid. Ibo. ꝛ reducā
arcam cum benedictione in domū meā
Abijt ꝙ dauid. ꝛ adduxit arcam ꝺei ꝺe do
mo obꝺedom in ciuitatem dauid cum
gaudio. ꝛ erant cum dauid septez choꝛi
ꝛ victima vituli. Cumq̄ trāscendissent
qui portabant arcam dñi sex passus. im
molabant bouem ꝛ ouem ꝛ arietem. et
dauid pcutiebat in organis armigeri.
ꝛ saltabat totis viribus ante dominū.
Porro dauid erat accinctꝰ ephoꝛ lineo.
ꝛ dauid ꝛ omnis domꝰ israel ducebant
arcam testamenti dñi in iubilo ꝛ in clan
goꝛe buccine. Cumq̄ intrasset arca do/
mini in ciuitatē dauid. michol filia saul
prospiciens per fenestraꝝ: uidit regē da
uid subsilientem atq̄ saltantem coꝝam
domino. ꝛ despexit eum in coꝛde suo. Et
introduxerūt arcā dñi: ꝛ imposuerūt eā
in loco suo in medio tabernaculi. quod

tetẽderat ei dauid.⁊ obtulit dauid holocaustа coꝝ dño ⁊ pacifica. Cũq; cõpleſſet offerens holocaustа et pacifica benedixit populo in noie dñi exercituũ. Et partitus eſt vniuerſe multitudini iſrł. tam viro q̃ mulieri ſingulis collyridaz panis vnã.⁊ aſſaturã bubalę carnis vnã ⁊ ſimilã frixã oleo Et abiit oĩs ꝓpl's vn' quiſq; in domũ ſuã Reuerſuſq; ẽ dauid vt benediceret domui ſue. ⁊ egreſſa michol filia ſaul in occurſum dauid. ait: Quã glorioſus fuit hodie rex iſrł' diſcooperiẽs ſe ante ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ. et nudatus ẽ quaſi ſi nudeť vnus de ſcurris. Dixitq; dauid ad michol. Eluit dñi q; ludã añ dñm qui elegit me potius q̃ patrem tuũ.⁊ q̃ omnẽ domũ eius.⁊ ꝑcepit mihi vt eſſem dux ſup ꝓpl'm dñi in iſrł. Et ludã et vilior fiã plus q̃ factus ſum. et ero humilis in oculis meis.⁊ cum ancillis de quibꝫ locuta es glorioſior apparebo. Igiť michol filie ſaul nõ eſt natꝰ filius vſq; in diẽ mortis ſue. VII

Factũ eſt aũt cũ ſediſſet rex i domo ſua.⁊ dñs dediſſet ei requiẽ vndiq; ab vniuerſis inimicis ſuis dixit ad nathan ꝓphetam. Videſ ne q̃ ego habitem in domo cedrina: et arca dei. poſita ſit in medio pelliũ: Dixitq; nathan ad regẽ: Oĩe quod ẽ in corde tuo vade fac: q̃ dñs tecũ eſt. Factũ eſt autẽ in illa nocte.⁊ ecce ſermo dñi ad nathã dicens. Vade et loquere ad ſeruũ meũ dauid. Hec dicit dñs. Nũquid tu edificabis mihi domũ ad habitandũ? Neq; enĩ habitaui i domo ex die illa qua eduxi iſrł. de terra egypti vſq; in diẽ hãc: ſed ambulabã in tabernaculo et in tẽtorio ſ cuncta loca que trãſiui cũ oĩbꝫ filiſ iſrael. Nũquid loquẽs locutus ſum ad vnã de tribubꝫ iſrł cui ꝑcepi vt paſceret ꝓpl'm meũ iſrł: dicẽs: q̃re nõ edificaſti mihi domũ cedrinã? Et nũc hec dices ſeruo meo dauid. Hec dicit dñs exercituũ Ego tuli te de paſcuis ſequentẽ greges vt eſſes dux ſup ꝓpl'm meũ iſrael. et fui tecũ in oĩbus vbicũq; ambulaſti. ⁊ interfeci vniuſos inimicos tuos a facie tua feciq; tibi nomẽ grãde iuxta nomẽ magnorũ qui ſunt in terra: Et ponã locum populo meo iſrł. et plãtabo eũ.⁊ habitabo cũ eo. et nõ turbabiť amplius nec addent filij iniquitatis vt affligant eum ſicut ꝓius. ex die qua cõſtitui iudices ſuper ꝓpl'm meũ iſrł. Et requiez dabo tibi ab omnibꝫ inimicis tuis: ꝓdicitq; tibi dñs q̃ domũ faciat tibi dñs. Cũq; cõpleti fuerint dies tui.⁊ dormieris cũ patribus tuis. ſuſcitabo ſemẽ tuum poſt te. quod egrediet de vtero tuo.⁊ firmabo regnũ eius. Ipſe edificabit domuz nomine meo. et ſtabiliã thronũ regni eius vſq; in ſempiternũ. Ego ero ei in pꝛem:⁊ ipſe erit mihi in filiũ. Qui ſi inique aliquid geſſerit: arguã eũ in virga virorꝫ.⁊ i plagis filiorũ hoim. Miſericordiã aũt meã nõ auferã ab eo ſicut abſtuli a ſaul quez amoui a facie mea. Et fidelis erit dom' tua. et regnũ tuũ vſq; in eternũ ante faciem meã.⁊ thronus tuus erit firmus iugiter. Secõm oĩa ẏba hec ⁊ iuxta vniuerſaz viſionẽ iſtã: ſic locutus eſt nathã ad dauid. Ingreſſus ẽ aũt rex dauid et ſedit coꝝ dño.⁊ dixit: Quis ego ſũ dñe deus ⁊ que domus mea: q̃ adduxiſti me hucuſq;? Sed ⁊ hoc parũ viſuz eſt in cõſpectu tuo dñe deus: niſi loquereris etiam de domo ſerui tui i lõginquũ? Iſta eſt enim lex adam dñe deus Quid ergo addere poterit adhuc dauid vt loquať ad te? Tu enĩ ſcis ſeruũ tuũ domie de'. ꝓpter verbũ tuũ ⁊ ſm cor tuũ feciſti oĩa magnalia hec ita vt notũ faceres ſeruo tuo. Idcirco magnificat' es dñe de' q̃ non ẽ ſimilis tui. neq; ẽ deus extra te in oĩbꝫ q̃ audiuim' auribꝫ nr̃is. Que eſt aũt vt ꝓpl's tu' iſrł gens i tra, ꝓpter quã iuit deus vt redimeret eã ſibi in ꝓpl'm ⁊ poneret ſibi nomen. ⁊ faceret q̃ eis magnalia ⁊ horribilia ſup terrã a facie ꝓpli tui quẽ redemiſti tibi ex egypto gentẽ ⁊ deũ eius? Firmaſti enĩ tibi ꝓpl'm tuum iſrł in ꝓpl'm ſempiternũ.⁊ tu dñe de' factus es eis in deũ. Nũc q̃ dñe deus ẏbuz quod locutus es ſup ſeruz tuũ ⁊ ſup domũ ei' ſuſcita i ſempit'nũ.⁊ fac ſicut lo-

cutus es vt magnificet nomẽ tuũ vsq; in sempiternũ. atq; dicat: Dñs deꝰ exercituũ deꝰ sup isrl. Et domꝰ serui tui dauid erit stabilita coꝝ dño: qz tu dñe exercituũ deꝰ isrl reuelasti auriculã serui tui dicẽs: domum edificabo tibi ꝓpterea inuenit ꝑuus tuus cor suũ vt oraret te oratõe hac. Nũc g̃ dñe deus tu es deꝰ et verba tua erũt vera. Locutus es enĩ ad seruũ tuũ bona hec Incipe ergo et bñdic domui serui tui vt sit in sempiternũ coram te: qz tu dñe deus locutus es: bñdictione tua bñdicetur domus serui tui in sempiternum.

VIII

Factũ est aũt post hec ꝑcussit dauid philistiim et humiliauit eos et tulit dauid frenum tributi de manu philistiim. et ꝑcussit moab. et mẽsus est eos funiculo coequãs terre. Mẽsus est aũt duos funiculos: vnũ ad occidendũ. et vnũ ad viuificandum. Factusq; est moab dauid seruiẽs sub tributo. Et ꝑcussit dauid adadeçer filiũ roob regẽ soba: qñ ꝓfectus ẽ vt dñaret sup flumẽ eufraten. Et captis dauid ex pte eiꝰ mille septingentis equitibꝫ. et vigiti milibꝫ peditũ subneruauit omẽs iugales curruum. Dereliquit aũt ex eis centũ curros. Venit q̃z syria damasci vt ꝑsidiũ ferret adadeçer regi soba. et ꝑcussit dauid de syria vigintiduo milia virorꝫ. et posuit dauid ꝓsidiũ in syria damasci. factaq; est syria dauid seruiẽs sub tributo. Seruauitq; dñs dauid in oibꝫ ad quecunq; ꝓfectus est. Et tulit dauid arma aurea que habebãt serui adadeçer et detulit ea in hierusalẽ. Et de bethe et de beroth. ciuitatibꝫ adadeçer tulit rex dauid es multum nimis. de quo fecit salomõ ofa vasa erea in tẽplo. et mare eneũ et colũnas et altare. Audiuit aũt thou rex emath q̃ ꝑcussisset dauid omne robur adadaçer. et misit thou ioram filiũ suum ad regẽ dauid vt salutaret eũ congratulans et gras ageret eo q̃ ꝑpugnasset adadeçer et ꝑcussisset eũ. Hostis quippe erat thou adadeçer. Et in manu eius erant vasa aurea et vasa argẽtea et vasa erea. que et ipa sanctificauit rex dauid dño cũ argento et auro q̃ sanctificauerat de vniuersis gẽtibꝫ q̃s subegerat de syria et moab et filijs ammon et philistiim et amalech et de manubijs adadeçer filij roob regis soba. Fecit q̃z sibi dauid nomẽ cũ reuerteret captа syria in valle salinarũ cesis decẽ et octo milibus. et in gebelem ad vigititria milia. et posuit in idumea custodes statuitq; ꝓsidiũ. Et facta ẽ vniuersa idumea seruiẽs dauid. et seruauit dñs dauid in oibꝫ ad q̃cunq; ꝓfectꝰ ẽ. Et regnauit dauid sup oẽz isrl. faciebat q̃z dauid iudiciũ. et iusticiã oi pꝰlo suo. Ioab aũt filius saruie erat sup exercitum. Zoxro iosaphat filius ahilud erat acõmẽtarijs. et sadoch filius achitob. et achimelech filius abiathar erãt sacerdotes et saraias scriba: banaias aũt filius ioiada de sup cerethi. et felethi. Filij aũt dauid sacerdotes erant:

IX

Et dixit dauid: Putas ne ẽ aliquis q̃ remãserit de domo saul vt faciã cũ eo misericordiã ꝓpter ionathan? Erat aũt dauid de domo saul seruus noie siba. Quẽ cum vocasset rex ad se dixit ei: Tu ne es siba? Et ille rñdit: Ego sũ seruus tuus: Et ait rex: Numquid supest aliquis de domo saul vt faciam cũ eo misericordiã dei? Dixitq; siba regi. Superest filius ionathe debilis pedibꝫ. Ubi inquit est? Et siba ad regem. Ecce ait in domo est machir filij amiel in lodabar. Misit ergo rex dauid. et tulit eũ de domo machir filij amiel de lodabar. Cum autẽ venisset miphiboseth filius ionathe filij saul ad dauid: corruit in faciez suã. et adorauit. Dixitq; dauid Miphiboseth. Qui rñdit. Adsum seruꝰ tuus. Et ait ei dauid. Ne timeas: qz faciens faciaz in te misericordiã ꝓpter ionathan patrẽ tuũ. et restituã tibi omẽs agros saul patris tui et tu comedes panez in mẽsa mea semp. Qui adorãs eum dixit: Quis ego sum seruus tuus. qñ respexisti sup canẽ mortuũ similez mei? Vocauit itaq; rex sibã puerũ saul. et dixit ei: Oia quecunq; fuerunt saul et vniu

sam domus eius dedi filio dñi tui. Opa
re igit ei terrā tu et filij tui et serui tui et
inferes filio dñi tui cibos vt alatur. Mi
phiboseth autez filius dñi tui comedet
semp panē sup mensam meā. Erāt aūt
sibe quindecim filij et viginti serui. Dixit
q̄z siba ad regez: Sicut iussisti dñe mi
ter seruo tuo sic faciet seruus tuus. Et
miphiboseth comedet sup mēsaz meaz.
q̄si vn⁹ de filijs regis. Habebat aūt mi
phiboseth filiū puerū noīe micha. Dis
cretio cognatio domus sibe seruiebat mi
phiboseth. Porro miphiboseth habita
bat in hierlm. q̄z de mesa regis iugit̄ ve
sceb at. et erat claudus vtroq̄ pede. X

Factū est aūt post hec vt moreretur rex filioꝝ āmon. et regnauit ānō filius eius p eo. Dixit
q̄z dauid: Faciā misericordiā cū anon fi
lio naas, sicut fecit pater eius mecū mi
sericordiā. Misit g̃ dauid cōsolans eū p
seruos suos sup patris interitu. Cum
aūt venissent serui dauid in terrā filioꝝ
āmon, dixerūt principes filioꝝ āmon ad
anon dñm suū. Putas q̄ pter honorē
patris tui miserit dauid ad te cōsolato
res, et nō ideo vt te inuestigaret et ex
ploraret ciuitatē, et euerteret eam misit
dauid nuos suos ad te? Tulit itaq̄ anō
seruos dauid: rasitq̄ dimidiaz partem
barbe eoꝝ et pcidit vestes eoꝝ medias
vsq̄ ad nates, et dimisit eos. Qđ cum
nūciatū eēt dauid: misit in occursuz eo
rum. Erāt enī viri confusi turpiter valde
Et mādauit eis dauid: Manete in hie
richo donec crescat barba vra, et tūc reū
riam fecissent dauid: miserūt et pdurēt
mercede syrū roob: et syruz soba viginti
milia peditum, et a rege maacha mille vi
ros, et ab histob decē milia virorū. Qđ cū
audisset dauid, misit ioab et omnē exer
citū bellatoꝝ. Egressi sunt ergo filij am
mon et direxerūt aciē ante ipm introitū
porte. Syrus aūt soba et roob et histob
et maacha seorsuz erāt in cāpo. Videns g̃
ioab q̄ pparatū esset adūsuz se pliū. et ex
aduerso et post tergū, elegit sibi ex oībus
electis isrl. et instruxit aciē otra syrū reli
quā aūt partē pplī tradidit abisai fratri
suo. Qui direxit aciē aduersū filios am
mon. Et ait ioab: Si pualuerint aduer
sus me syri, eris mihi in adiutoriū: si au
tem filij āmon pualuerint aduersus te,
auxiliabor tibi. Esto vir fortis, et pugne
mus p populo nostro, et ciuitate dei nr̄i
Dñs aūt faciet quod bonū ē in ospectu
suo. Iniit itaq̄ ioab et pplis qui erat cū
eo certamē cōtra syros qui statim fuge
runt a facie eius. Filij aūt āmon viden
tes q̄ fugissent syri, fugerūt et ipi a fa
cie abisai, et ingressi sunt ciuitatē. Reū
susq̄ est ioab a filijs āmon, et venit hie
rusalē. Videtes igit̄ filij āmon q̄m syr⁹
corruissent coram isrl congre
gati sunt pariter. Misitq̄ adadeçer et edu
xit syros qui erāt trans fluuiū et adduxit eoruz exercitū. Sobach autem ma
gister militie adadeçer erat princeps eo
ruz. Qđ cū nūciatū esset dauid, congregauit
oēz israelē, et trāsiuit iordanē, venitq̄ in
helā. Et direxerūt aciē syri ex aduerso da
uid, et pugnauerūt otra isrl. Fugerūtq̄
syri a facie israel, et occidit dauid de syris
septingentos currus, et quadragīta mi
lia equitū, et sobach principē militie pcus
sit: q̄ stati mortu⁹ ē. Videtes aūt vniuersi
reges qui erāt in pfidio adadeçer se vi
ctos esse ab isrl: expauerūt et fugerūt qui
quaginta et octo milia coram isrl. Et fece
rūt pacē cū isrl, et seruierūt eis. timueruntq̄ syri auxiliū ptere filijs āmon. XI

Factū est aūt vertēte āno eo tpe
quo solēt reges ad bella pcedere, misit dauid ioab et seruos
suos cū eo, et vniuersum isrl, et vastauerūt
filios āmon, et obsederūt rabba. Dauid
aūt remansit in hierlm. Dū hec ageren
tur accidit quadā die vt surgeret dauid
de stratu suo post meridiē, et de ambula
ret in solario dom⁹ regie: viditq̄ mulie
rem se lauantē ex aduerso sup solarium
suū. Erat aūt mulier pulcra valde. Mi
sit g̃ rex, et requisiuit q̄ esset mulier. Nū
ciatumq̄ est ei q̄ ipsa esset bersabee filia
heliam vxor vrie ethei. Missis itaq̄ da

uid nuncijs tulit eã. Que cuz ingreſſa eſſet ad illũ: dormiuit cũ ea. Statimqz ſanctificata ẽ ab ĩmundicia ſua et reũſa eſt domũ ſuã ꝓcepto fetu. Mittẽſqz nũciauit dauid. ⁊ ait: Cõcepi. Miſit autẽ dauid ad ioab dicẽs. Mitte ad me uriã ethæũ. Miſitqz ioab uriaz ad dauid. Et uenit uriaſ ad dauid Queſiuitqz dauid ꝗ recte ageret ioab et popul⁹. ⁊ qõ am miniſtrareſ bellũ. Et dixit dauid ad uriam: Vade in domũ tuã. ⁊ laua pedes tuos. Et egreſſus eſt urias de domo regis ſecutuſqz eſt euz cibus regius. Dormiuit autẽ urias ante portaz domus regie cum alijs ſeruis dñi ſui. ⁊ non deſcẽdit ad domũ ſuã. Nũciatũqz eſt dauid a dicentibꝫ: Non iuit urias in domum ſuaz Et ait dauid ad uriã: Nũquid nõ ꝺ uia uenisti? Quare nõ deſcẽdiſti in domũ tuaz? Et ait urias ad dauid: Arca dei ⁊ iſrael et iuda habitãt in papilionibꝫ: ⁊ dñs meus ioab et ſerui dñi mei ſup faciẽ terre manẽt. et ego ĩgrediar domũ meã vt comedã et bibã ⁊ dormiã cũ uxore mea? Per ſalutẽ tuã et ꝑ ſalutẽ aĩe tue nõ faciam rem hanc. Ait ergo dauid ad uriaz Mane hic etiã hodie. ⁊ cras dimittã te Mãſit urias in hierlm in die illa ⁊ altera: et uocauit eũ dauid vt comederet coram ſe ⁊ biberet. ⁊ inebriauit eum. Qui egreſſus veſpe dormiuit in ſtratu ſuo cũ ſeruis dñi ſui. ⁊ in domũ ſuã nõ deſcendit. Factũ ẽ ergo mane. ⁊ ſcripſit dauid epiſtolã ad ioab miſitqz ꝑ manum uriæ ſcribens in epla. Ponite uriã ex aduerſo belli ubi fortiſſimũ eſt ꝓliuz. ⁊ derelinquite eum vt pcuſſus intereat. Igiꝭ cũ ioab obſideret, uebꝫ poſuit uriã in loco vbi ſciebat uiros eſſe fortiſſimos: egreſſiqz viri de ciuitate bellabãt aduerſuz ioab. ⁊ ceciderũt de pplo ſeruorum dauid et mortuus eſt etiã urias ethæus. Miſit itaqz ioab ⁊ nunciauit dauid omĩa uba prelij: precepitqz nuncio dicẽs: Cum cõpleuerꝭ vniuerſos ſermones belli ad regem. ſi eum videris indignari. ⁊ dixerit quare acceſſiſtis ad muz vt ꝓliaremini: an ignorabatiſ ꝙ multa de ſup ex muro tela mittant. quis pcuſſit abimelech filiũ hierobaal: nõne mulier miſit ſup eũ fragmẽ mole de muro. ⁊ interfecit eum in thebes. quare iuxta muz acceſſiſtis. dices: Etiã ſeruus tuus urias ethæus occubijt. Abijt ergo nũcius. ⁊ uenit et nauit dauid oĩa que ei precepat ioab. et dixit nuncius ad dauid. Preualuerũt aduerſuz nos viri. ⁊ egreſſi ſunt ad nos in agrũ. Nos autẽ facto impetu ꝓſecuti eos ſumus uſqz ad portã ciuitatis. et reterũt iacula ſagittarij ad ſeruos tuos ex muro deſuper. mortuiqz ſunt ꝺ ſeruis regis. Quin etiã ſeruus tu⁹ urias ethæus mortuus eſt. Et dixit dauid ad nunciuz. Hec dices ioab: Nõ te frangat iſta res. Clarius enĩ euẽtus eſt belli. ⁊ nunc hunc et nũc illuz cõſumit gladius. Cõforta bellatores tuos aduerſus urbẽ vt deſtruas eam. et exhortare eos. Audiuit autẽ uxor uriæ ꝙ mortu⁹ eſſet urias uir ſuus. ⁊ planxit eum. Tranſactoqz luctu miſit dauid ⁊ introduxit eam in domum ſuam. et facta eſt ei uxor: peperitqz ei filium. Et diſplicuit uerbum hoc quod fecerat dauid coram dño.

XII

Miſit ergo dñs nathã ad dauid. Qui cũ veniſſet ad euz. dixit ei: Reſponde mihi iudiciũ. Duo viri erãt in ciuitate vna. vnus dives. ⁊ alter paup. Dives habebat oues et boues plurimos valde. paup aũt nihil habebat oĩno ꝓter ouẽ vnã ꝑuulaz quam emerat ⁊ nutrierat. ⁊ que creuerat apud eũ cũ filijs ei⁹: ſimul de pane illi⁹ comedẽs ⁊ de calice eius bibẽs. et in ſinu illi⁹ dormiẽs: eratqz illi ſicut filia. Cũ aũt peregrinus quidã veniſſet ad diuitẽ: parcẽs ille ſumere ꝺ ouibus ⁊ de bob ſuis. vt exhiberet cõuiuiuz pegrino illi q̃ venerat ad ſe. tulit ouẽ viri pauperis ⁊ ꝓparauit ei bos hom̃i. qui venerat ad ſe. Iratus aũt indignatõe dauid aduerſus hoiez illum nimis. dixit ad nathan. Viuit dñs: quia filius mortis eſt vir q̃ fecit hẽ. Quẽ reddet in q̃druplũ: eo ꝙ fecerit rbũ iſtud ⁊ nõ pepcerit. Dixit aũt nathã ad dauid: Tu es ille vir q̃ feciſti hãc rẽ. Hec dicit

dñs deus isrl: Ego vnxi te in regē super isrl. et ego erui te de domo saul. ⁊ dedi tibi domuz dñi tui ⁊ vxores dñi tui ī sinu tuo. dedīq tibi domū israel et iuda. et si parua sunt ista. adjciā tibi multo maiora. Quare ergo contēpsisti verbum dñi vt faceres malū in cōspectu meo? Uriā ethēū percussisti gladio. ⁊ vxorē illius accepisti in vxorez tibi et interfecisti eum gladio filiorū ămon. Quāobrem nō recedet gladius ḋ domo tua vsqz in sempiternū eo q̄ despexeris me. et tuleris vxorem vrie ethei vt esset vxor tua. Itaqz hec dicit dñs: Ecce ego suscitabo sup te malum de domo tua. ⁊ tollā vxores tuas in oculis tuis ⁊ dabo proximo tuo. ⁊ dormiet cū vxoribz tuis in oculis solis huius. Tu enī fecisti absc̄odite: ego aūt faciam verbū istud in cōspectu oīs isrl. et in cōspectu solis huius. Et dixit dauid ad nathan: Peccaui domīo. Dixitqz nathan ad dauid: Dominus q̄z trāstulit peccatū tuū: nō morieris. Verūtamen quīa blasphemare fecisti inimicos nomē dñi, ꝓpter verbū hoc: filius qui natus ē tibi morte morieť. Et reuersus est nathā in domū suā. Percussitqz dñs puerum quē pepit vxor vrie dauid. ⁊ desperatus est. Depcatusqz est dauid dñm p puero et ieiunauit dauid ieiunio. ⁊ ingressus secretum iacuit sup terrā. Surrexerūt autē seniores domus eius cogētes eū vt surgeret de terra. Qui noluit: nec comedit cū eis cibū. Accidit aūt die septima vt morereť infans timuerūtqz serui dauid nūciare ei q̄ mortuus esset puerulus. dixerūt enī: Ecce cū puerulus adhuc viueret loq̄bamur ad eū ⁊ nō audiebat vocē nr̄az: quāto magis si dixerim⁹ mortu⁹ ē puer se affliget: Cuz ergo dauid audisset seruos suos musitantes. intellexit q̄ mortuus esset infantulus. Dixitqz ad seruos suos: Nūm mortu⁹ est puer? Qui respōderūt ei: Mortu⁹ est. Surrexit ergo dauid de terra. et lotus vnctusqz ē. Cūq mutasset vestē. ingressus ē domū dñi et adorauit. ⁊ venit in domū suā petiuit q̄ vt ponerēt ei panē. ⁊ comedit. Dixerūt aūt ei serui sui: Quis est sermo quē fecisti? Propter infantē cum adhuc viueret ieiunasti et flebas: mortuo aūt puero surrexisti ⁊ comedisti panē. Qui ait: Propter infantem dū adhuc viueret ieiunaui ⁊ fleui. Dicebā enī: Quis scit si forte donet euz mihi dñs et viuat infans. Nūc aūt q̄ mortuus est. quare ieiuno? Nūquid potero reuocare eū amplius? Ego vadā magis ad eū: ille vero nō reuertet ad me. Et cōsolatus est dauid uxorē suā. ingressusqz ad eā dormiuit cū ea. Que genuit filiuz. ⁊ vocauit nomē eius salomō. et dñs dilexit eum. Misitqz eū in manu nathan ꝓphē te. et vocauit nomē eius amabilis dño eo q̄ diligeret euz dñs. Igit pugnabat ioab ꝓtra rabbath filioz ămon et expugnabat vrbē regiā. Misitqz ioab nūcios ad dauid dicēs: Dimicaui aduersū rabba. ⁊ capiēda ē vrbs aquarū. Nūc igit cōgrega reliquā ptem ppli. et obside ciuitatē. ⁊ cape eā. ne cū a me vastata fuerit vrbs. nomīe meo ascribat victoria. Cōgregauit itaqz dauid oēm ppl'm ⁊ profectus est aduersuz rabba. Cūqz dimicasset cepit eā. Et tulit diadema regis eoz de capite eius. pōdo auri talētuz hīns gēmas pciosissimas. ⁊ impositū est sup caput dauid. Sed ⁊ p̄daz ciuitatis aspoztauit multā valde: ppl'm q̄z eius adducens serrauit. ⁊ circūegit sup eos ferrata carpēta. Diuisitqz cultris ⁊ traduxit in typo laterū. Sic fecit vniūsis ciuitatibz filioz ămon. Et reuersus ē dauid ⁊ oīs exercitus in hierl'm.

XIII

Factū est aūt post hec vt absalō filij dauid sororē speciosissimā vocabulo thamar adamaret ămon filius dauid et despiret in eaz valde ita vt, ꝓpter amorē eius egrotaret: q̄z cū esset virgo difficile ei videbať vt quippiam inhoneste ageret cū ea. Erat autē ămon amicus noīe ionadab filius semmaa fratris dauid vir prudens valde. Qui dixit ad eū: Quare sic attenuaris macie fili regis per singulos dies? Cur nō indicas mihi? Dixitqz ei amnō: Thamar

mar sororem fratris mei absalon amo
Cui rñdit ionadab: Cuba sup lectū tu/
um ⁊ languorē simula: cūqz venerit pa/
ter tuus vt visitet te dic ei. Veniat oro
thamar soror mea vt det mihi cibū. ⁊ fa
ciat pulmētū vt comedā de manu eius
Accubuit itaqz amnō. et q̄si egrotare ce
pit. Cūqz venisset rex ad visitādū eū ait
amnō ad regē: Veniat obsecro thamar
soror mea vt faciat in oculis meis duas
sorbitiūculas. ⁊ cibū paratū capiam de
manu ei⁹. Misit g̃ dauid ad thamar do/
mū dicēs: Veni in domū amnō fratris
tui ⁊ fac ei pulmentū. Venitqz thamar
in domū amnō fratris sui: ille aūt iace/
bat. Que tollēs farinā cōmiscuit. ⁊ liq/
faciēs in oculis eius coxit sorbitiūculas
tollēsqz q̄ coxerat effudit et posuit coram
eo. et noluit comedere. Dixitqz amnon
Ejcite vniūsos a me. Cunqz eiecissent
oēs. dixit amnō ad thamar. Infer cibū
in cōclaui vt vescar de manu tua. Tulit
ergo thamar sorbitiūculas q̄s fecerat. ⁊
intulit ad amnō fratrē suum in cōclaui
Cūqz obtulisset ei cibū. apprehēdit eā ⁊
ait. Veni cuba mecū soror mea Que re
spōdit ei: Noli frater mi. noli oppri/
mere me: necqz enī lex fas est in isrl Noli face
re stulticiā hāc. Ego enī ferre non pote
ro opprobriū meū et tu eris quasi vnus
de insipientibus in israel quin potius loq̄
re ad regē: ⁊ nō negabit me tibi. Noluit
aūt amnō acquiescere pcibus eius. sed p̄/
ualens viribus oppressit eā: ⁊ cubauit cū
ea. Et exosaz eā habuit odio magno ni/
mis. ita vt maior esset odiuz quo oderat
eam. amore quo ante dilexerat. Dixitqz
ei ānon: Surge et vade Que respōdit
Maius est hoc malū q̄ nūc agis aduer
sum me q̄z q̄ ante fecisti expellens me.
Et noluit audire eaz. sed vocato puero
qui ministrabat ei dixit: Ejce hanc a me
foras et claude ostiū post eā. Que indu
ta erat talari tunica: huiuscemodi enī fi
lie regis virgines vestibus vtebant. Ejc/
cit itaqz eā minister illi⁹ foras: clausitqz fo
res post eā. Que aspergens cinerez capiti
suo scissa talari tunica impositisqz mani
bus sup caput suū. ibat ingrediēs ⁊ clā/
mans. Dixit aūt ei absalō frater suus:
Nūquid amnon frater tuus cōcubuit
tecū: Sed nūc soror tace. frater tuus ē
Necqz affligas cor tuū p hac re. Mansit
itaqz thamar contabescens in domo ab
salon fratris sui. Cū aūt audisset rex da
uid verba hec cōtristatus est valde. et no/
luit contristare spūm ānon filij sui: quī di
ligebat eū: q̄z primogenit⁹ erat ei. Pro
ro nō est locutus absalon ad amnō nec
malum nec bonuz. Oderat enī absalō
ānon. eo q̄ violasset thamar sororē suā
Factū est aūt post tps biennij vt tonde
rent oues absalon in balasor q̄ est iuxta
effraim. Et vocauit absalō oēs filios re
gis. venitqz ad regē. ⁊ ait ad eū. Ecce tō
dent oues serui tui veniat oro rex cū ser
uis suis ad fundū suū. Dixitqz rex ad absa
lō: Noli fili mi: noli rogare vt veniam
oēs. ⁊ grauemus te. Cū aūt cogeret eū
et noluisset ire: benedixit ei. Et ait absalō
ad dauid: Si non vis venire. veniat ob
secro nobiscū saltē ānon frater me⁹. Di
xitqz ad eū rex: Nō est necesse vt vadat
tecū. Coegit itaqz absalō eum. ⁊ dimisit
cū eo ānon et vniūsos filios regis. Fe/
ceratqz absalō cōuiuiū quasi cōuiuiū re
gis. Precepat aūt absalō pueris suis di
cēs: Observate cū temulētus fuerit ā/
non vino. ⁊ dixero vobis percutite eū. in
terficite: nolite timere. Ego enim sum q̄
pcipio vobis. Roboramini. ⁊ estote vi
fortes. Fecerūt g̃ pueri absalō aduersus
ānon sicut pceperat eis absalon. Surgē/
tesqz oēs filij regis ascēderūt singuli mu
las suas. et fugerūt. Cūqz adhuc perge/
rent in itinere. fama pervenit ad dauid di/
cēs: Percussit absalon oēs filios regis.
et nō remānsit ex eis saltē vnus. Surre
xit itaqz rex dauid. ⁊ scidit vestimēta sua
et cecidit sup terrā. ⁊ oēs serui illius q̄
assistebāt ei sciderūt vestimēta sua. Ion/
dens aūt ionadab filius semmaa fratris
dauid. dixit: Ne estimet dñs me⁹ rex q̄
omnes pueri regis occisi sint. Ānnon
solus mortuus est. q̄m in odio absalon
erat positus ex die qua oppressit thamar

sozozẽ eius. Nũc g̃ ne ponat dñs me⁹ rex sup cor suũ vbũ istud. dicẽs: oẽs filij regis occisi sunt: qm̃ ānon solus mortu⁹ est. Fugit aũt absalon. Et eleuauit puer speculator oculos suos ⁊ aspexit. et ecce pl'us multus veniebat p̃ iter montuz erat latere mõtis. Dixit aũt ionadab ad regez: Ecce filij regis adsunt: iuxta verbũ serui tui: sic factũ ẽ. Cũq̃ cessasset loqui apparuerũt ⁊ filij regis. Et intrãtes leuauerũt vocẽ suã ⁊ fleuerũt. Sed ⁊ rex ⁊ oẽs serui ei⁹ fleuerũt: ploratu magno nimis. Sozro absalõ fugiens abijt ad tholomai filiũ ammiur regẽ gessur. Luxit ergo dauid filiũ suũ amnõ multis die bus. Absalon aũt cũ fugisset et venisset in gessur fuit ibi tribus ānis: cessauitq̃ rex dauid p̃sequi absalõ: eo q̃ p̃solat⁹ esset sup amnon interitu.

XIIII

Intelligẽs autẽ ioab filius saruie q̃ cor regis versus esset ad absalon misit thecuam: ⁊ tulit inde mulierẽ sapientẽ. diritq̃ ad eã: Lugere te simula. et induere veste lugubri. ⁊ ne ungaris oleo vt sis quasi mulier iã plutimo tpe lugẽs mortuũ. Et ingredieris ad regẽ. et loqueris ad eũ sermones huiuscemodi. Posuit aũt ioab vba in ore eius. Itaq̃ cũ ingressa fuisset mulier thecuites ad regẽ. cecidit corã eo sup terrã ⁊ adorauit ⁊ dixit. Serua me rex. Et ait ad eam rex: Quid cause habes? Que rñdit: Heu mulier vidua ego sum. Mortuus est enim vir me⁹. et ancille tue erãt duo filij qui rixati sunt aduersum se in agro: nullusq̃ erat qui eos p̃hibere posset. et p̃cussit alter alterũ et interfecit eũ Et ecce cõsurgẽs vniuersa cognatio aduersũ ãcillã tuã. dixit: Trade eũ q̃ p̃cussit fratrem suũ vt occidamus eũ p aĩa frꝫis sui quẽ interfecit. et deleamus hereditez. et querũt extinguere scintillã meã q̃ relicta ẽ. vt nõ supsit viro meo nomẽ ⁊ reliquie sup terrã. Et ait rex ad mulierez. Vade in domũ tuã et ego iubebo p̃o te. Dixitq̃ mulier thecuites ad regem. In me dñe mi rex sit iniquitas et in domo patris mei: rex aũt ⁊ thron⁹ eius sit ĩnocẽs. Et ait rex: Qui p̃tradixerit tibi. adduc eũ ad me. ⁊ vltra nõ addet vt tãgat te. Que ait: Recordet rex dñi dei sui: vt nõ multiplicent p̃mi sanguinis ad vlciscẽdũ. ⁊ neq̃q̃ interficiãt filiũ meum. Qui ait: Viuit dñs: q̃ nõ cadet d̃ capillis filij tui sup terrã. Dixt g̃ mulier: Loquat ancilla tua ad dñm meũ regẽ verbũ. Et ait: Loqre. Dixitq̃ mulier. Quare cogitasti huiuscemodi rẽ p̃tra pl'um dei et locutus ẽ rex verbũ istud vt peccet ⁊ nõ reducat eiectũ suũ? Oẽs morimur ⁊ quasi aqua dilabimur in terrã q̃ nõ reuertitur. Nec vult de⁹ perire aiaz: sed retractat cogitãs ne penit⁹ peat qui abiectus est. Nũc igit veni vt loquar ad dñm meum regẽ verbũ h̃ p̃ te pl'o. Et dixit ãcilla tua. Loquar ad regẽ. si q̃ mõ faciat rex verbũ ãcille sue. Et audiuit rex vt liberaret ancillã suaz de manu oĩm q̃ volebãt de hereditate dñi delere me ⁊ filiũ meuz simul. Dicat g̃ ancilla tua vt fiat verbũ dñi mei regis. sic sacrificiũ. Sic enim angelus dñi. sic ẽ dñs meus rex vt nec bñdictõe nec maledictõe moueat. Vnd ⁊ dñs deus tuus ẽ tecũ. Et rñdens rex dixit ad mulierẽ: Ne absc̃das a me verbũ q̃ te interrogo. Dixitq̃ ei mulier: Loquere dñe mi rex. Et ait rex: Nũq̃d manus ioab tecũ ẽ in oĩb istis? Rñdit mulier. et ait: Per salutem aĩe tue dñe mi rex nec ad sinistrã nec ad dexteraz est ex oĩbus his q̃ locutus ẽ dñs meus rex. Seruus enim tuus ioab ipe p̃cepit mihi et ipe posuit in os ancille tue oĩa verba hec vt verterẽ figurã sermonis huius. Seru⁹ enim tuus ioab p̃cepit istud. Tu aũt dñe mi rex sapiẽs es. sicut hẽt sapiẽtia angel⁹ dei vt intelligas oĩa sup terrã Et ait rex ad ioab: Ecce placat⁹ feci verbũ tuũ. Vade ergo et reuoca puerũ absalon. Cadẽsq̃ ioab sup faciẽ suã in terraz adorauit ⁊ benedixit regi. Et dixit ioab: Hodie intellexit seru⁹ tu⁹ q̃ inueni gratiaz in oculis tuis dñe mi rex. Fecisti enim sermonẽ dñe mi rex fui tui. Surrexit g̃ ioab ⁊ abijt in gessur ⁊ adduxit absalon in hierl'm. Dixit aũt rex: Reuertat in domũ

suã.⁊ faciẽ meã nõ videat. Reuersus ẽ itaq; absalõ in domũ suã.⁊ faciẽ regis nõ vidit. Porro sic̃ absalõ.vir nõ erat pulcher in oi isrl'.⁊ decorus nimis. A vestigio pedis vsq; ad verticem nõ erat in eo vlla macula. Et qñ tõdebat capillũ(semel aũt in ãno tõdebaf:q; grauabat eũ cesaries(põderabat capillos capitis sui ducentis siclis põdere publico. Nati sunt aũt absalon filij tres.⁊ filia vna nomie thamar elegãtis forme. Mãsitq; absalõ in hierl'm duobꝫ ãnis:⁊ faciẽ regis non vidit. Misit itaq; ad ioab vt mitteret eũ ad regẽ. Qui noluit venire ad eum. Cũq; secũdo misisset.⁊ ille noluisset venire ad eũ dixit seruis suis: Scitis agr ioab iuxta agr meũ hñtẽ messez hordei: Ite igiſ⁊ succẽdite eũ igni. Succẽdert ergo serui absalon segetẽ igni. Et veniẽtes serui ioab scissis vestibꝫ suis dixerũt Succẽdert serui absalon ptẽ agri igni Surrexitq; ioab⁊ venit ad absalon i domum eius.et dixit: Quare succẽderũt serui tui segetẽ meã igni: Et rñdit absalon ad ioab: Misi ad te obsecrans vt venires ad me et mitterẽ te ad regez.⁊ diceres ei: Quare veni de gessur: Melius mihi erat ibi esse. Obsecro ergo vt vidam faciẽ regis. Q; si memor est iniquitatis mee.interficiat me. Ingressus itaq; ioab ad regẽ nũciauit ei omia. Vocatusq; est absalon⁊ intrauit ad regẽ.⁊ adorauit sup faciẽ terre coram eo. Osculatusq; est rex absalon.

XV

Igitur post hec fecit sibi absalõ currus et equites et quiquagita viros q̃ pcederẽt eũ. Et mane ꝯ surgẽs absalõ stabat iuxta introitũ porte in via.⁊ oẽz virꝫ qui habebat negociũ vt veniret ad regis iudiciũ vocabat absalõ ad se⁊ dicebat: De q̃ ciuitate es tu: Qui rñdẽs aiebat: Ex vna tribu isrl ego sum seruus tuus. Rñdebatq; ei absalon: Videnf mihi sermones tui boni et iusti:sed nõ ẽ qui te audiat cõstitutus a rege. Dicebatq; absalõ. Quis me ꝯstituat iudicẽ sup terrã vt ad me veniant oẽs q̃ hñt negociũ⁊ iuste iudicem: Sed et cũ accederet ad eũ hõ vt saluta ret illũ:extendebat manũ suã.⁊ apprehẽdebat eũ.⁊ osculabaf eũ. Faciebatq; hoc omi isrl' venienti ad iudiciũ vt audiref a rege.et sollicitabat corda virorꝫ isrl'. Post q̃dragintа aũt ãnos dixit absalon ad regẽ da mihi uid. Eladã et reddaz vota mea que vouit seruus dño in hebron. Clouẽs enĩ vouit seruus tuus cũ esset in gessur syrie dicens: Si reduxerit me dñs in hierl'm:sacrificabo dño. Dixitq; ei rex dauid: Elade in pace Et surrexit⁊ abijt in hebron. Misit aũt absalõ exploratores in vniuersas tribꝰ isrl' dicẽs: Statim vt audieritꝭ clangore buccine.dicite Regnabit absalõ in hebron. Porro cũ absalon ierũt vocẽti viri de hierl'm vocati.eũtes simplici corde⁊ cãm penitus ignorãtes. Accerserat q̃z absalon achitofel gilonitẽ cõsiliarius dauid de ciuitate sua gilo. Cũq; immolaret victimas facta ẽ cõiuratõ valida:populusq; ꝯcurrẽs augebaf cum absalon. Venit igiſ nũcius ad dauid dicẽs: Toto corde vniuersus isrl' sequitur absalon. Et ait dauid seruis suis qui erãt cũ eo in hierusalem. Surgite Fugiamus:neq; enĩ erit nobis effugium a facie absalon. Festinate egredi: ne forte veniẽs occupet nos.⁊ impellat sup nos ruinã.⁊ percutiat ciuitatẽ in ore gladij. Direrũtq; serui regis ad eũ: Omia quecũq; pcepit dñs noster rex libenter exequimur serui tui. Egressus ẽ ergo rex.⁊ vniuersa dom' eius pedibꝰ suis. Et reliqt rex decẽ mulieres ꝯcubinas ad custodiendã domũ. Egressusq; rex⁊ oĩs isrl' pedibꝰ suis stetit.pcul a domo.⁊ vniuersi serui ei' ambulabãt iuxta eũ.⁊ legiones cerethi et felethi et oẽs gethei pugnatores validi sercẽti venientes qui secuti eũ fuerant de geth.pcedebãt regem. Dixit aũt rex ad ethai gethẽum: Cur venis nobiscũ: Reuertere⁊ habita cũ rege:q; pegrinus es⁊ egressus es de loco tuo. Heri veniſti.⁊ hodie cõpelleris nobiscũ egredi: Ego aũt vadam quo iturus sum. Reuertere et reduc tecũ fratres tuos.⁊ dñs faciet tecũ misericordiã et veritatem:quia ostẽdisti

gram et fidē. Et rñdit ethai regi dicēs: Viuit dñs et viuit dñs me⁹ rex.qm̄ in quocūqz loco fueris dñe mi rex siue in morte siue in vita, ibi erit seruus tuus Et ait dauid ethai. Veni ⁊ trāsi. Et trā siuit ethai gethæus ⁊ rex. et oēs viri qui cū eo erāt.⁊ reliq̄ multitudo. Oēsqz fle bāt voce magna.et vniūsus pl̄s transi bat. Rex q̄z trāsgrediebaī torrentem ce dron.et cūctus pl̄s incedebat cōtra vi am oliue q̄ respicit ad ōsertū. Venit au tem sadoch sacerdos. ⁊ vniuersi leuite cū eo portātes arcā federis dei. et depo nec expletus esset oīs pl̄s qui egressus fuerāt ō ciuitate. Et dixit rex ad sadoch Reporta arcā dei in vrbē. Si inuenero graz in oculis dñi.reducet me ⁊ ostēdet mihi eā ⁊ tabernaculū suū:si aūt dixerit mihi.nō places:pst̄o sum:faciat q̄ bonū est coram se. Et dixit rex ad sadoch sacer dotē: O vidēs reuertere in ciuitatez in pace.⁊ achimaas filius tuus ⁊ ionathā filius abiathar duo filij vestri sint vobis cum. Ecce ego abscondar in cāpestribꝰ deserti, donec veniat sermo a vobis indi cans mihi Reportaueīt g̃ sadoch ⁊ abia thar arcā dei in hierl'm.⁊ māserunt ibi. Porro dauid ascēdebat ciuū oliuaruz scādens ⁊ flens.nudis pedibꝰ incedens ⁊ opto capite. Sed ⁊ oīs pl̄s q̄ erat cū eo opto capite ascēdebat ploras. Nunci atum est aūt dauid q̄ achitofel esset in cōiuratione cū absalon. Dixitqz dauid: Infatua q̄so dñe ꝓfiliū achitofel. Cūqz ascēderet dauid sūmitatē mōtis q̄ ado raturus erat dñm:ecce occurrit ei chusi arachites scissa veste et terra pleno capi te. Et dixit ei dauid. Si veneris mecū. eris mihi oneri:si aūt in ciuitatē reuer taris ⁊ dixeris absalon. seruus tu⁹ sum rex.patere me viuere sicut fui seru⁹ pa tris tui.sic ero seruus tu⁹. dissipabis cō filiū achitofel. Habes aūt tecū sadoch ⁊ abiathar sacerdotes. ⁊ oē verbū q̄dcūqz audieris in domo regis.indicab̄ sadoch et abiathar sacerdotibꝰ. Sūt enī cū eis duo filij eorū achimaas filius sadoch.⁊ ionathan filius biathar. et mittetis p eos ad me oē verbū qđ audieritis. Ve niēte ergo chusi amico dauid in ciuita tem:absalon q̄z ingressus ē hierusalē.et achitofel cum eo.

XVI

Cūqz dauid trāsisset paululuz montis vrticem:apparuit siba puer miphiboseth in occursuz eius cū duobꝰ asinis qui onerati erant ducētis panibꝰ.⁊ centū alligaturis vue passe.⁊ septē massis palataz et duobus vtribꝰ vini. Et dixit rex sibe. Quid sibi volūt hec? Rñditqz siba. Dñe mi rex asi ni domesticis regis vt sedeāt.⁊ panes ⁊ palate ad vescēdū pueris tuis.vinū aūt vt bibat siqs defecerit in deserto. Et ait rex: Vbi est filius dñi tui? Rñditqz siba regi. Remansit in hierl'm dicēs: Hodie restituet mihi dom⁹ isrl'regnū p̄ris mei Et ait rex sibe. Tua sunt oīa q̄ fuerūt mi phiboseth. Dixitqz siba: Oro vt inueni am gram coram te dñe mi rex. Venit er go rex dauid vsqz bahurī. Et ecce egre diebaī ide vir de cognatōe domus saul noie semei filius gera ꝓcedebatqz egre diēs.⁊ maledicebat:mittebatqz lapides ꝓtra dauid ⁊ ō vniūsos seruos regis da uid. Oīs aūt pl̄s ⁊ vniūsi bellatores a dextro ⁊ a sinistro latere regis incedebāt Ita aūt loquebaī semei cum maledice ret regi: Egredere egredere vir sangui nuz et vir belial. Reddidit tibi dñs vni uersum sanguinē domus saul:qm̄ inua sisti regnū ꝓ eo.et dedit dñs regnuz in manu absalon filij tui.et ecce ꝓmunt te mala tua qm̄ vir sanguinū es. Dixit au tez abisai filius saruie regi. Quare ma ledicit canis hic morit⁹ dño meo re gi? Vadā ⁊ āputalo caput ei⁹. Et ait rex Quid mihi ⁊ vobis ē filij saruie? Dimit tite eū vt maledicat. Dñs enī ꝑcepit ei vt malediceret dauid. Et quis ē qui au deat dicere qre sic fecerit? Et ait rex abi sai ⁊ vniūsis seruis suis: Ecce filius me⁹ qui egressus ē de vtero meo querit aiaz meā.quātomagis hic filius gemini male dicet mihi? Dimittite eū vt maledicat iuxta ꝑceptū dñi si forte respiciat dñs

afflictionē meam. ⁊ reddat mihi dñs bo
nū p maledictōne hac hodierna. Ambu
labat itaq; dauid ⁊ socij eius p viam cū
eo: semei aūt p iugū mōtis ex latere cō
tra illuz gradiebat maledicens. et mit
tēs lapides aduersuz eū terrāq; spargēs
Venit itaq; rex dauid ⁊ vniūsus ppl'us
cum eo lassus. ⁊ refocillati sunt ibi. Ab
salon aūt ⁊ oīs ppl'us eius ingressi sunt
hierl'm. sed et achitofel cū eo. Cuz autē
venisset chusi arachites amicus dauid
ad absalō. locut⁹ est ad euz. Salue rex.
salue rex. Ad quē absalon. Hec ē inquit
gr̄a tua ad amicū tuū? Quare nō iuisti
cū amico tuo? Rñditq; chusi ad absalō
Neq;q; qz illi⁹ ero quē elegit dñs. ⁊ oīs
hic ppl's et vniuersus isrl'. ⁊ cū eo mane
bo. Sed vt et l̄ inferā. cui ego seruitu
rus sum? Nōne filio regis? Sicut pa
rui patri tuo. ita parebo ⁊ tibi. Dixit aūt
absalon ad achitofel. Jnite ꝯsiliū quid
agere debeamus. Et ait achitofel ad ab
salon. Jngredere ad cōcubinas patris
tui q̄s dimisit ad custodiendā domū. vt
cū audierit oīs isrl' q̄ fedaueris patrem
tuū. roborent̄ tecū man⁹ eorū. Extende
runt g̃ absalon tab̄naculū in solario. in
gressusq; ē ad cōcubinas p̄tis sui coram
vniūso isrl'. Cōsiliū aūt achitofel q̄d da
bat in diebꝫ illis q̄si si quis ꝯsuleret deū
Sic erat oē ꝯsiliū achitofel. ⁊ cū eēt cū
dauid ⁊ cū esset cū absalō.

XVII

Dixit ergo achitofel ad absalon:
Eligā mihi duodecim milia vi
rorū. et ꝯsurgēs psequar dauid
hac nocte. ⁊ irruēs sup eū quippe q̄ las
sus est ⁊ solut⁹ manibꝫ. pcutiā eū. Cūq;
fugerit oīs ppl's q̄ cū eo ē. pcutiā regē de
solatū. ⁊ reducā vniūsuz ppl'm quō vn⁹
hō reuerti solet. Vnū. n. virū tu q̄ris. ⁊
oīs ppl's erit in pace. Placuitq; ſmo ei⁹
absalon ⁊ cūctis maioribꝫ natu isrl'. Ait
aūt absalō. Vocate chusi arachitē et au
diam⁹ q̄d etiā ipe dicat. Cumq; venisset
chusi ad absalon. ait absalon ad eū. Hu
iuscemōi ſmonē locut⁹ ē achitofel. Fa
cere debem⁹ an nō? Q̄d das cōsiliū? Et
dixit chusi ad absalō. Nō est bonū consi
lium q̄d dedit achitofel hac vice. Et rur⁹
sum intulit chusi: Tu nosti patrē tuū ⁊
viros q̄ cū eo sūt esse fortissimos. ⁊ ama
ro aīo: veluti si vrsa raptis catul' in saltu
seuiat. Sed ⁊ p̄t⁹ vir bellator est. nec
morabit cū ppl'o Forsitan nūc latitat in
foueis aut in vno q̄ voluerit loco. ⁊ cuz
ceciderit vn⁹ quilibet i p̄cipio: audiet
quicūq; audierit. ⁊ dicet: Facta ē plaga
in ppl'o qui seq̄bat absalō. Et fortissim⁹
quisq; cui⁹ cor ē q̄si leonis. pauore solue
tur. Scit enī oīs ppl's isrl' fortē esse pa
trē tuū ⁊ robustos omēs qui cū eo sūt.
Q̄z l̄ mihi videt rectū esse ꝯsiliū. Con
greget ad te vniūsus ppl's isrl' a dan vs
q; bersabee q̄si arena maris inumerabil
et tu eris in medio eor. ⁊ irruem⁹ super
eū in q̄cūq; loco inuētus fuerit. ⁊ opie
mus eū sicut cadere solet ros sup terrā
et nō relinq̄m⁹ de viris q̄ cū eo sunt nec
vnū quidē. Q⁹ si vrbē aliquam fuerit in
gress⁹. circūdabit oīs isrl' ciuitati illi fu
nes ⁊ traxem⁹ eā in torrētē vt nō reper
nec calcul⁹ quidē ex ea. Dixitq; absalō ⁊
oēs viri isrl': Melior est consiliū chusi ar
chite ꝯsilio achitofel. Dñs aūt nutu dei
fipatū est ꝯsiliū achitofel vtile vt indu
ceret dñs sup absalō malū. Et ait chusi
sadoch ⁊ abiathar sacerdotibꝫ: Hoc ⁊ hō
mō ꝯsiliū dedit achitofel absalō ⁊ sene
ribꝫ isrl'. ⁊ ego tale et tale dedi consiliū.
Nūc g̃ mittite cito. ⁊ nūciate dauid dice
tes: Ne moreris nocte hac in cāpestribꝫ
deserti. sed absq; dilatōe trāsgredere. ne
forte absorbeat rex. ⁊ oīs ppl's q̄ cū eo est.
Jonathas aūt ⁊ achimaas stabāt iuxta
fontē rogel: Abijt ancilla ⁊ nūciauit eis
et illi pfecti sunt vt referrēt ad regē da
uid nunciū. Nō enī poterant videri aut
introire ciuitatē. Videt aūt eos quidā
puer. ⁊ indicauit absalō. Illi vero celeri
gradu ingressi sunt domū cuiusdā viri in
bahurī qui hēbat puteū i vestibulo suo
et descēderūt in eū. Tulit aūt mulier. et
expādit velamen sup os putei q̄si siccans
ptisanas ⁊ sic latuit res. Cūq; venissent
serui absalō in domū ad mulierē dixerūt:
Vbi est achimaas et ionathas. Et rñ

Regum II

dit eis mulier: Trāsierūt festināter gu/
sata paululū aque. At hi qui q̄rebāt cū
non reperissent, reuersi sunt in hierl'm.
Cū aūt abissent, ascēderūt illi de puteo et
pgentes nūciauerūt regi dauid. ⁊ dixe/
runt: Surgite et trāsite cito fluuiū: qm̄
huiuscemodi dedit cōsiliū achitofel. Surrexit g̃ dauid ⁊ omis ppls q̄ cū
eo erat: ⁊ transierūt iordanē donec dilu
cesceret antecz̄ inundaretur verbū ⁊ nec
vnus quidē resid⁹ fuit qui nō trāsiret
fluuiuz. Porro achitofel videns q̄ non
fuisset factū consiliū suuz: strauit asinuz
suum, surrexitq̄ et abijt in domū suam
et in ciuitatē suā. et disposita domo sua
suspendio interijt. et sepultus est in se/
pulcro patris sui. Dauid aūt venit in ca/
stra. et absalon transijt iordanē ipe ⁊ oēs
viri israel cuz eo: Amasā vero constituit
absalon p ioab sup exercitū. Amasa aūt
erat filius viri qui vocabat iethra ō hie
zeeli qui ingressus ē ad abigail. filiā na/
as sororē saruie que fuit mater ioab Et
castrametat⁹ est isr'l cuz absalon in terra
galaad. Cūcz venisset dauid in castra so
bi filius naas de rabbath filiorū āmon.
et machir filius amiel de lodabar. ⁊ ber
zellai galaadites ō rogeli obtulerunt ei
stratoria et tapetia ⁊ vasa fictilia. frumē
tum, et hordeum ⁊ farinā et polentaz et
fabā et lentē ⁊ frixū oleo cicer et mel et
butyrū. oues et pingues vitulos. dede/
rūtcz dauid et pplo q̄ cū eo erat ad vescē
dum. Suspicati enī sunt pl'm fame et
siti fatigari in deserto.

XVIII

Igitur ꝯsiderato dauid populo
suo. cōstituit sup eos tribunos
et centuriones. ⁊ ōdit ppli tertiā
ptē sub manu ioab. et tertiā ptē sub ma
nu abisai filij seruie fris ioab. ⁊ tertiā p
tez sub manu ethai q̄ erat ō geth. Dixit
q̄ rex ad pl'm: Egrediar ⁊ ego vobiscuz
ipe. Et rīdit pplus: Nō exibis. Siue enī fu/
gerim⁹ nō magnope ad eos de nobis p
tinebit: siue media ps ceciderit e nobis
nō fatz curabūt: qz tu vn⁹ sol⁹ p decē mi
libz cōputaris. Melius ē igit vt sis no/
bis in vrbe p̄sidio. Ad q̄s rex ait: Quō vo
bis videt rectū hoc faciaz. Stetit ergo
rex iurta portā Egrediebaturcz ppls p tur
mas suas centeni. et millen. Et pcepit
rex ioab et abisai. et ethai dicēs: Serua
te mihi puerū absalon. Et oīs pplus au/
diebat pcipiētē regē cūctis principibus
p absalon. Itaq̄ egressus ē popul⁹ in cā
pū ꝯ isr'l ⁊ factū ē plūs in saltu effraī. Et
cesus ē ibi popul⁹ isr'l ab exercitu dauid.
Factaq̄ ē plaga magna in die illa vigin
ti miliū. Fuit aūt ibi plūs dispsuz sup fa
ciē oīs terre. ⁊ multo plures erāt quos
saltus consumpserat de populo q̄z hi q̄s
vorauerat gladius in die illa. Accidit au
tē vt occurreret absalō seruis dauid. se/
dēs mulo. Cūcz ingressus fuisset mul⁹
subter cōdensam quercū et magnā. ad/
hesit caput eius quercui. ⁊ illo suspēso
inter celū et terrā. mulus cui insederat
ptrāsiuit. Elidit aūt ꝟ quispiā. et nūcia
uit ioab dicēs: Elidi absalon pēdere de
quercu Et ait ioab viro qui nūciauerat
ei: Si vidisti q̄re nō cōfodisti eū cū tra.
et ego dedissem tibi decē argēti siclos et
vnū baltheū. Qui dixit ad ioab: Si ap
pēderes in manib⁹ meis mille argēteos
neq̄q̄z mitterē manū meā in filiū regis
Audiētib⁹ enim nobis pcepit rex tibi ⁊
abisai ⁊ ethai dicēs: Custodite mihi pu
erū absalō. Sz ⁊ si fecissez ꝯtra aīaz me/
am audacter neq̄q̄z ꝟ regē latere potuis
set ⁊ tu stares ex adūso Et ait ioab: Nō si
cut tu vis: sed aggrediar eū coram te. Tu
lit g̃ ioab tres lāceas in manu sua. et in
fixit eas i corde absalō. Cūcz ad huc pal
pitaret hērēs in quercu. cucurrerūt de
cē iuuenes armigeri ioab. ⁊ pcutiētes in
terfecerūt eū. Cecinit aūt ioab buccina ⁊
retinuit pl'm ne psequer⁹ fugiētē isr'l: vo
lēs pcere mltitudini. Et tulerūt absalon
et, iecerūt eū in saltu in foueā grādē ⁊
cōpetauerūt sup eū aceruū lapidū ma
gnū nimis. Oīs aūt isr'l fugit in tabna
cula sua. Porro absalō erexerat sibi cuz
adhuc viueret titulū q̄ ē in valle regis.
Dixerat. n. Nō habeo filiū ⁊ ꝟ erit moni
mētū noīs mei vocauitcz titulū noīe suo
⁊ appellat⁹ man⁹ absolō vsqz ad hāc diez

Achimaas aũt filꝰ sadoch ait: Curram et nũciabo regi. qꝛ iudiciũ fecerit ei ds de manu inimicoꝝ eiꝰ. Ad quez ioab dixit: Nõ eris nũcius in hac die. sed nũcia bis in alia. Hodie nolo te nũciare. Filiꝰ enĩ regis ẽ mortuus. Et ait ioab chusi: Vade. et nuncia regi q̃ vidisti. Adorauit chusi ioab. et cucurrit. Rursus aũt achimaas filius sadoch. dixit ad ioab: Quid ipedit si etiã ego curro post chusi? Dixit ꝙ ei ioab. Quid vis currere fili mi? Veni huc. Nõ eris hoc nũcij baiulꝰ. Qui rñdit: Quid enĩ si cucurrero? Et ait ei: Curre. Currẽs g̃ achimaas p viã cõpẽdij trãsiuit chusi. Dauid aũt sedebat inter duas portas. Speculatoꝛ vero q̃ erat in fastigio porte sup murũ. eleuãs oculos vidit hoiez currẽtẽ solũ. et exclamãs iudicauit regi. Dixitq; rex. Si solus ẽ. hoc est nũcius in ore eius. Propante aũt illo et accedẽte. ppius vidit speculatoꝛ hominẽ alterũ currentẽ. et vociferãs in culmine ait: Apparet mihi alter hõ. currẽs solus. Dixitq; rex. Et iste hoc est nũciꝰ. Speculatoꝛ aũt ptemploꝛ ait cursũ primi qñ cursũ achimaas filij sadoch. Et ait rex: Vir bonus est. et nũciũ portans bonũ venit. Clamans aũt achimaas dixit ad regẽ: Salue rex. Et adorans regẽ coram eo pnus in terrã ait: Bñdictꝰ dominus deꝰ tuus qui cõclusit homines qui leuauerũt manus suas ꝓtra dñm meũ regez. Et ait rex. Est ne pax puero absalon? Dixitq; achimaas. Vidi tumultũ magnũ cũ mitteret ioab seruus tuus o rex me seruũ nescio aliud. Ad quem rex transi ait. et sta hic. Cũq; ille trãsisset et staret: apparuit chusi. Et veniẽs ait: Bonuz appoꝛto nunciũ dñe mi rex. Judicauit enĩ p te dñs hodie de manu oim q̃ surrexerũt ꝓtra te. Dixit aũt rex ad chusi: Est ne pax puero absalon? Cui respõdens chusi: fiãt inquit sicut puer inimici dñi mei regis. et vniuersi qui ꝓsurgunt adũsus eũ in malũ. Cõtristatꝰ itaq; rex ascẽdit cenaculũ porte. et fleuit Et sic loq̃bat vadẽs: Fili mi absalõ. absalõ fili mi Quis mihi tribuat vt ego moriar p te? Absalon fili mi: fili mi absalon.

Nunciatũ est aũt ioab q̃ rex fleret. et lugeret filiũ suũ. et versa est victoria in luctũ in die illa omi pplo. Audiuit enĩ pplus in die illa dicẽ: dolet rex sup filio suo. Et declinauit pplus in die illa ingredi ciuitatẽ quo declinare solet pplus fugiẽs de plio. Pore rex operuit caput suuz. et clamabat voce magna. Fili mi absalõ: absalõ fili mi Ingressus g̃ ioab ad regẽ in domuz dixit: Cõfudisti hodie vultus oim seruoꝝ tuoꝝ qui saluã fecerunt aiaz tuã. et aiaz filioꝝ tuoꝝ et filiarũ tuarꝝ. et aiam vxoꝝ tuarũ et aiam concubinarũ tuaruz. Diligis odiẽtes te et odio habes diligẽtes te. Et ostẽdisti hodie q̃ nõ curas de ducibꝫ tuis et de seruis tuis. et vere cognoui mõ: q̃ si absalõ viueret et oẽs nos occubuissemus. tunc placeret tibi. Nũc igit surge. et procede. et alloquens satis facier uis tuis. Juro enĩ tibi p dñm q̃ si non exieris. nec vnus quidẽ remansurus sit tecũ nocte hac. et peius erit tibi q̃ oia mala que venerunt sup te ab adolescentia tua vsq; in presens. Surrexit g̃ rex. et sedit in porta. Et omi pplo nunciatũ est q̃ rex sederet in porta. Venitq; vniuersa multitudo coram rege: israel aũt fugiebat in tabernacula sua. Oĩs q̃q; pplus certabat in cũctis tribubꝫ isrl dicẽs: Rex liberauit nos de manu inimicoꝝ nostroꝝ. et ipe saluauit nos de manu philistinoꝝ. et nũc fugit de tra ppter absalõ. Absalõ autẽ quẽ vnximꝰ sup nos. mortuꝰ ẽ in bello Vtiq; q̃ tacetis. et nõ reducitis regẽ? Et oĩs israhel totiꝰ isrl vẽit ad regẽ. Rex vo dauid misit ad sadoch. et abiathar sacerdotes. dicẽs: Loq̃mini ad maioꝛes natu iuda dicẽtes: Cur venitis nouissimi ad reducendũ regẽ in domũ suã? Sermo aũt omis isrl puenerat ad regẽ in domo eiꝰ: q̃ vide rat rex. Hec dicetis ad pplz: Fres mei vos os meũ et caro mea vos. Quare nouissimi reducitis regẽ? Et amase dicite: nõne os meũ es et caro mea? hec faciat mihi deus et hec addat. si nõ mgr militie fuerit coram me oĩ tpe p ioab. et inclinauit cor oĩz virop

iuda quasi viri vni. Viserũtq; ad regẽ dicẽtes: Reuertere tu & oẽs fui tui. Et reuersus est rex. Et venit vsq; iordanez. Et ois iuda venit vsq; in galgala vt occurreret regi et traduceret eũ iordanez. Festinauit aũt semei filius gera filij gemini de bahurim. & descẽdit cũ viris iuda in occursu regis dauid cũ mille viris de beniamin et siba puer de domo saul & quindecim filij eius ac viginti serui erãt cũ eo. Et irrũpentes iordanẽ ante regẽ trãsierũt vada vt traducerẽt domũ regis & facerẽt iuxta iussionẽ ei. Semei aũt filius gera, pstratus coram rege cum iam trãsisset iordanẽ. dixit ad eũ. Ne reputes mihi dñe mi iniquitatẽ. neq; memineris iniuriarũ serui tui in die q egressus es dñe mi rex de hierlim neq; pones rex in corde tuo: Agnosco enim seruus tuus peccatũ meũ. et idcirco hodie prim⁹ veni de oi domo ioseph: descẽdiq; in occursũ dñi mei regis. Rñdens vo abisai filius sarvie dixit: Nũquid p his vbis nõ occidetur semei q maledixit christo domi? Et ait dauid. Quid mihi & vob filij saruie? Cur efficimini mihi hodie in sathã? Et ego ne hodie interficietur vir in isrl. An ignoro hodie me factũ regẽ sup isrl? Et ait rex semei: Nõ morieris. Jurauitq; ei. Miphibseth ñz filius saul descẽdit in occursu regis illotis pedibus & intõsa barba vestesq; suas nõ lauerat a die q egressus fuerat rex vsq; ad diẽ reuersiõis eius in pace. Cumq; occurrisset regi. dixit ei rex Quare nõ venisti mecuz miphibseth? Et rñdens ait: Dñe mi rex seruus me⁹ cõtẽpsit me. Dixitq; ei. ego famulus tuus vt sterneret mihi asinũ & ascẽdes abirẽ cum rege. Claudus enim sum seruus tuus. Insup & accusauit me seruũ tuũ ad dñm meũ regem. Tu aũt dñe mi rex sicut angelus dei es. fac q̃ placitũ est tibi. Neq; enim fuit domus patris mei nisi mortis obnoxia dño meo regi: tu aũt posuisti me seruũ tuũ inter ceteros mẽse tuas. Quid ergo habeo iuste querele aut quid possũ vltra vociferari ad regẽ? Ait ergo ei rex. Quid vltra loqris? Fixũ est q̃ locut⁹ sum. Tu & siba diuidite possessiones. Rñditq; miphibseth regi. Etiaz cũcta accipiat postq; reuisus est dñs meus rex pacifice in domũ suaz: Berzellai ñz galaadites senex valde descẽdens de rogelim traduxit regem iordanem, paratus etiam vltra fluuium ꝓsequi eum. Erat aũt berzellai galaadites senex valde. i. octogenari⁹. & ipe pbuit alimẽta regi cũ moraret in castris. Fuit quippe vir diues nimis. Dixit itaq; rex ad berzellai Veni mecũ vt requiescas secur⁹ in hierusalẽ. Et ait berzellai ad regẽ: Quot sunt dies ãnor vite mee. vt ascendã cũ rege in hierlim? Octogenanari⁹ sum hodie. Nũq̃d vigẽt sensꝰ mei ad discernẽdum suaue aut amaz. aut ꝺlectare põt seruũ tuũ cibꝰ aut potus. vel audire possuz vltra vocẽ cantorũ atq; cantatricũ? Quare seruus tuus sit oneri dño meo regi? Paululũ ꝓcedã famulus tu⁹ ab iordane tecũ. Nõ indigeo hac vicissitudine. sed obsecro vt reuertar seru⁹ tuus. & moriar in ciuitate mea et sepeliar iuxta sepulcrũ patris mei & matris mee. Est autẽ seru⁹ tu⁹ chamaã ipe vadat tecũ dñe mi rex. & fac ei quicqd bonũ tibi videtur Dixit itaq; ei rex: Vecũ trãseat chamaan: & ego faciã ei quicquid tibi placuerit et oẽ q̃ petieris a me ipetrabis. Cũq; trãsisset vniũsus ꝑps & rex iordanẽ. restitit et osculat⁹ ẽ rex berzellai & bñdixit ei. & ille reuisus ẽ in locũ suũ. Trãsiuit g̃ rex in galgalã & chamaã cũ eo. Ois aũt ꝑplus iuda traduxerat regẽ. & media trñi ps affuerat ó ꝑplo isrl. Itaq; oẽs viri isrl cõcurrẽtes ad regẽ dixerunt ei: Quare te furati sunt fratres nri viri iuda. & traduxerũt regẽ & domũ ei⁹ iordanẽ. oẽsq; viros dauid cũ eo? Et rñdit ois vir iuda ad viros isrl: Quia mihi ꝓpior ẽ rex. Cur irascer⁹ sup hac re? Nũq̃d comedimus aliquid ex rege. aut munera nobis data sũt. Et rñdit vir isrl ad viros iuda et ait: Decẽ partibꝰ maior ego suz apud regez: magisq; ad me ptinet dauid ñz ad te. Cur fecisti mihi iniuriã. & ñ mihi nũciatũ ẽ ꝓri vt reducerẽ regẽ meũ? Du

rius aũt rñderũt viri iuda viris ísrael.

Accidit ꝙz vt ibi esset vir XX
Belial noĩe sība filius bochri vir gemineus .ꝛ cecidit buccina.et ait. Nō ẽ nobis pars in dauid neq; hæreditas in filio ísai. Reũtere in tabnacula tua ísrl'. Et sepat' ẽ oĩs ísrl'a dauid:secutusq; est sība filiũ bochri: viri aũtẽ iuda adhæserũt regi suo a iordane vsq; hierusalẽ. Cũq; veniſſet rex in domũ suã in hierl'm tulit decẽ mulieres concubinas quas dereliq̃rat ad custodiẽdã domũ.et tradidit eas in custodiã alimẽta eis prębẽs. Et nõ est ingressus ad eas sed erãt clause vsq; in diẽ mortis sue in viduitate viuẽtes. Dixit aũt rex amasę. Cõuoca mihi oĩes viros iuda in diẽ tertiũ. et tu adesto pñs. Abiit ḡ amasa vt cõuocaret iudã et moratus ẽ extra palatiuz qõ ei cõstituerat rex. Dixit autẽ dauid abisai: Nũc magis afflictur' est nos sība filius bochri ꝙz absalõ. Tolle ḡ seruos dñi tui et pseq̃re eũ:ne forte inueniat ciuitates munitas .ꝛ effugiat nos. Egressi sũt ergo cũ eo viri ioab cerethi ꝙz ꝛ felethi.ꝛ oĩes robusti exierũt de hierl'm ad pseq̃ẽ dũ sība filiũ bochri. Cumq; ille essent iuxta lapidẽ grãdez q̃ est in gabaon.amasa veniẽs occurrit eis. Porro ioab vestit' erat tunica stricta ad mẽsurã habit' sui.ꝛ desup accinctus gladio dependente vsq; ad ilia in vagina qui fabricatus leui motu egredi poterat.ꝛ percutere. Dixit itaq; ioab ad amasaz. Salue mi frater. Et tenuit manu dextera mentum amase q̃si osculans eũ. Porro amasa non obseruauit gladiũ quem habebat ioab. Qui pcussit eum in latere et effudit intestina eius in terrã.ꝛ mortuus est.nec ītm vulnus apposuit. Joab autẽ ꝛ abisai frater eius psecuti sunt sība filiũ bochri. Interea quidã viri cum stetissent iuxta cadauer amase de socijs ioab dixerũt. Ecce q̃ esse voluit pro ioab comes dauid. Amasa autẽ cõspersus sanguine iacebat ī media via. Vidit hoc quidã vir q̃ subsisteret oĩs ppl's ad videndũ eum. et amouit amasam de via in agrũ. opuitq; eũ vesti mẽto ne subsisterẽt trãseũtes,pter eum

Amato ḡ illo de via trãsibat oĩs vir sequẽs ioab ad pseq̃ẽdũ sība filiũ bochri Porro ille trãsierat p oĩes tribus ísrl' vsq; in abelã et ī bethmacha.oĩesq; viri electi congregati fuerãt ad eũ. Venerũt itaq; et oppugnabãt eũ in abela .ꝛ in bethmacha et circũdederũt munitionibus ciuitatez.ꝛ obsessa ẽ vrbs. Dis autẽ turba q̃ erat cũ ioab moliebat destruere muros. Et exclamauit mulier sapiẽs ō ciuitate.Audite audite.dicite ioab:appropiqua huc et loquar tecũ. Qui cũ accessisset ad eaz ait illi:Tu es ioab:Et ille rñdit: Ego. Ad quẽ sic locuta ẽ.Audi sermones ancille tue. Qui rñdit:Audio.Rursumq; illa:sermo inquit dicebat in veteri prouerbio. Qui introgãt introgẽt in abela et sic pficiebãt. Nõne ego sum q̃ rñdeo veritatẽ in ísrl'.ꝛ tu q̃ris subuũtere ciuitatem.ꝛ euertere matrẽ in ísrl'? Quare pcipitas hæreditatẽ dñi? Rñdensq; ioab ait:Absit hoc a me.non pcipito neq; molior. Nõ se sic hẽt res. Vz hõ de mõte effraim sība filius bochri cognomine leuauit manũ suã ꝛ regẽ dauid: Tradite illũ solũ.ꝛ recedem' a ciuitate. Et ait mulier ad ioab:Ecce caput eius mittet ad te p murũ. Ingressa ẽ ḡ ad oĩez ꝛpl'm et locuta est eis sapiẽter . Qui abscidit caput sibe filij bochri,piecerũt ad ioab. Et ille cecinit tuba .ꝛ recessert ab vrbe vnusquisq; in tabernacula sua. Joab aũt reuersus ẽ hierl'm ad regẽ. Fuit ḡ ioab super oĩez exercitũ ísrl'.banaias aũt filius iade sup ceretheos .ꝛ felethęos.adurã vero sup tributa Porro iosaphat filius ahilud acõmentarijs. Siba aũt scriba: sadoch ꝛ abiathar sacerdotes. Hirã aũt iraites erat sacerdos dauid. XXI

Facta ẽ ꝙz fames in diebus dauid tribus ãnis iugis. Et cõsuluit dauid oraculum dñi. Dixitq; dñs: Propter saul.ꝛ domũ eius sanguinũ q occidit gabaonitas. Vocat' ergo gabaonitas rex.dixit ad eos: Porro gabaonite nõ erãt de filijs ísrl' sz reliquie amorreoꝝ Filij quippe ísrl' iurauerant eis.ꝛ voluit saul pcutere eos ęlo quasi p filijs ísrl' ꝛ iuda. Dixit ergo dauid ad gabaonitas

plantum.

Quid faciam vobis.et quod erit vestri placulū vt bñdicat hereditati dñi: Dixerūtq; ei gabaonite: Nō est nobis sup argēto et auro q̄stio:sed ꝓtra saul.⁊ dō domū eius necq; volum⁹ vt interficiat hō de israel. Ait q̄s rex ait: Quid ergo vultis vt faciā vobis: Qui dixerūt regi: Virū qui attriuit nos ⁊ oppressit iniq; ita vt dele re debemus vt nec vnus quidē resid⁹ sit de stirpe eius in cūctis finib⁹ isrl. Dē tur nobis septē viri de filiis eius vt crucifigamus eos dño in gabaa saul quon dā electi dñi. Et ait rex: Ego dabo. Pepercitq; rex miphiboseth filio ionathe filij saul ꝓpter iusiurandū q̄ fuit int̄ dauid et ionathan filium saul. Tulit itaq; rex duos filios respha filie aia.quos peperit saul armoni ⁊ miphiboset.et quinq; filios michol filie saul q̄s genuerat hadrieli filio berzellai qui fuit de molathi, et dedit eos in manus gabaonitaꝝ qui crucifixerūt eos in monte coram dño. Et ceciderūt hi septē simul occisi in diebus messis prime,incipiēte messione hordei Tollēs aūt respha filia aia cilitiū sub straut sibi sup petrā ab initio messis do nec stillaret aqua sup eos de celo et non dimisit aues lacerare eos p diē.neq; bestias p noctē: Et nūciata sunt dauid q̄ fecerat respha filia aia cōcubina saul. Et abijt dauid et tulit ossa saul ⁊ ossa ionathe filij eius a viris iabes galaad q̄ furati fuerant ea de platea bethsan in qua suspēderāt eos philistijm cū interfecissent saul in gelboe.⁊ asportauit inde ossa saul et ossa ionathe filij eius.⁊ collegētes ossa eorū qui affixi fuerāt.sepelierūt ea cum ossib⁹ saul ⁊ ionathe filij eius in terra beniamin in latere in sepulcro cis pīs eius. Fecerūtq; oia q̄ ꝓcepat rex et respiciat⁹ ē deus tre post hec. Factū est autē rursum pliū philistinoꝝ aduersus isrl.⁊ descēdit dauid ⁊ serui ei⁹ cuz eo.et pugnabāt cō philistijm. Deficiēte autez dauid,iesbideob qui fuit ō genere arafa cuius ferrū haste trecētas vncias appendebat.et accinct⁹ erat ense nouo nisus est ꝓcutere dauid.pfidioq; ei fuit abisai filius saruie ⁊ ꝓcussit philisteū interfecit. Tūc iurauerūt viri dauid dicētes: Jam nō egredieris nobiscū in bellū ne extinguas lucernā isrl. Scōm q̄z fuit bellū in gob ō philisteos. Tunc ꝓcussit sobochai de vsathi,saph de stirpe arapha de genere gigātū. Tertiū q̄z fuit bellū in gob ō philisteos in q̄ ꝓcussit adeodat⁹ filius sal tus polymitarius bethleemites goliath getheū cuius hastile haste erat q̄si licioꝝ texētiū. Quartū bellū fuit in geth in q̄ vir fuit excelsus q̄ senos in manib⁹ pedibusq; hēbat digitos.i. vigintiq̄tuor.et erat de origine arafa.⁊ blasphemauit isrl. Percussit aūt eum ionathas filius sammaa frīs dauid. Hi q̄ttuor nati sunt de arafa in geth,et ceciderūt in manu dauid ⁊ seruoꝝ eius.

XXII

Locut⁹ ē autē dauid dño verba carmis hui⁹. i die q̄ liberauit eum dñs ō manu oīm inimicoꝝ suorum.⁊ de manu saul. Et ait: Dñs petra mea ⁊ robur meum.⁊ saluator me⁹. Deus dñs fortis me⁹: sperabo i eum. Scutū meum ⁊ cornu salutis mee.eleuator me⁹. ⁊ refugiū meū.saluator me⁹.ō iniq̄tate liberabis me. Laudabilē inuocabo dñm.et ab inimicis meis salu⁹ ero. Qui circūdederūt me ꝓtritōes mortis:torrentes belial terruerūt me. Funes inferi circūdederūt me:preuenerūt me laquei mortis. In tribulatōe mea inuocabo dñm.⁊ ad deū meū clamabo. Et exaudiet ō templo sco suo vocē meā.⁊ clamor meus veniet ad aures ei⁹ Cōmota ē ⁊ ꝓtremuit terra:fundamenta mōtiū ꝓcussa sunt ⁊ cōquassata. qm̄ iratus ē eis. Ascēdit fum⁹ de naribus eius.⁊ ignis de ore ei⁹ voluit:carbones succensi sūt ab eo. Et inclinauit celos ⁊ descendit et caligo sub pedib⁹ ei⁹ Et ascēdit super cherubī ⁊ volauit.⁊ lapsꝰ ē sup pēnas vēti. Posuit tenebras in circūitu suo latibulū cribras aq̄s ō nubib⁹ celoꝝ. Pre fulgure in ospectu eius nubes succense sūt carbones ignis. Tonabit ō celo dñs ⁊ excelsus dabit vocē suā Misit sagittas suas et dissipauit eos.fulgura ⁊ cōsumpsit eos. Et apparuerūt effusiōes maris ⁊

reuelata sunt fundamenta orbis ab increpatione domini: ab inspiratõe spiritus furoris eius. Misit de celo et assumpsit me. et traxit me de aquis multis. Liberauit me ab inimico meo potentissimo. et ab his qui oderãt me: qm̃ robustiores me erãt. Preuenit me in die afflictionis mee. et factus est dñs firmamẽtum meũ. Et eduxit me in latitudinez: liberauit me: qz cõplacui ei. Retribuet mihi dñs ꝛm iusticiã meã: et ꝛm mũdiciã manuũ mearũ reddet mihi. Quia custodiui vias dñi. et nõ egi impie a deo meo. Omia enĩ iudicia eius in ꝓspectu meo. et ꝓcepta eius nõ amoui a me. Et ero perfectus coram eo: et custodiã me ab iniquitate mea. Et restituet mihi dñs ꝛm iusticiã meã. et ꝛm mũdiciã manuuz mearz in ꝓspectu oculoz suoz. Cũ sancto scũs eris: et cũ robusto ꝓfect⁹. Et cũ electo electus eris: et cũ puerso puerteris. Et ꝓp'm paupez saluũ facies: oculisqz tuis excelsos humiliabis. Quia tu lucerna mea dñe. et tu dñe illuiabis tenebras meas. In te enĩ currã accinctus. in deo meo trãsilĩã murũ. Deꝰ imaculata via eius: eloquiũ dñi igne examinatũ: scutũ ẽ oĩm sperãtiũ in se. Quis ẽ deꝰ ꝓter dñm. et quis deus fortis ꝓter deum nr̃m: Deus qui accinxit me fortitudie et cõplanauit ꝓfectã viã meã. Coequãs pedes meos ceruis: et sup excelsa mea statuẽs me. Docẽs manus meas ad ꝓliz et cõponẽs q̃si arcuz ereũ brachia mea: Dedisti mihi clypeũ salutis tue: et mansuetudo mea multiplicauit me. Dilata bis gressus meos subtꝰ me. et nõ deficiẽt tali mei: Persequr inimicos meos et cõterã: et nõ quertar donec ꝓsumã eos. Cõsumã eos et cõfringã vt non ꝓsurgãt: cadẽt sub pedibz meis. Accinxisti me fortitudine ad ꝓliũ incuruasti resistẽtes mihi subtus me. Inimicos meos dedisti mihi dorsuz: odiẽtes me. et dispdaz eos. Clamabũt et nõ erit q̃ saluet: ad dñm. et nõ exaudiet eos. Delebo eos vt puluerez terre: q̃si lutũ platearũ cõminuã eos atqz ꝓfringã. Saluabis me a ꝓtradicti oniby ꝓpli mei. custodies me i caput gẽtiuz. Populꝰ quẽ ignoro seruiet mihi. In auditu auris obediet mihi. Filij alieni defluxerũt. et ꝓtraxerũt in angustijs suis. Viuit dñs et benedictus deꝰ meus: et exaltabit deꝰ fortis salutis mee. Deꝰ qui das vindictas mihi et deicis ppl'os sub me. Qui educis me ab inimicis meis: et a resistẽtibz mihi eleuas me: a viro iniquo liberabis me. Propterea cõfitebor tibi dñe in gẽtibz et nomini tuo cãtabo. Magnificans salutes regis tui. et faciẽs misericordiã christo suo dauid: et semini eiꝰ i sempiternũ. XXIII

Hec aũt sũt verba nouissima q̃ dixit dauid filiꝰ isai. Dixit vir cui ꝓstitutũ est de christo dei iacob: et egregiꝰ psaltes isrl'. Spũs dñi locutꝰ ẽ ꝓ me. et sermo eius ꝑ linguã meã. Dixit deꝰ isrl' mihi locutꝰ ẽ fortis isrl'. Dñator hoĩm iustꝰ. dñator i timore dei. Sicut lux aurore oriẽte sole mane absqz nubibus rutilat. et sic pluuijs germinat herba de terra. Nec tãta ẽ domꝰ mea apud deũ. vt pactũ eternũ iniret mecũ firmũ in oĩby atqz munitũ. Cũcta enĩ salus mea et oĩs voluntas: nec ẽ quicqz ex eo q̃ nõ germinet. Preuaricatores aũt q̃si spine euellentur vniuersi: q̃ nõ tollunt manibz. Et si qs tãgere voluerit eas armabit ferro. et ligno lãceato: igneqz succẽse ꝺburent vsqz ad nihilũ. Hec noia fortiuz dauid. Dauid sedẽs in cathedra sapiẽtissimꝰ princeps inter tres. Ipe ẽ q̃si tenerrimꝰ ligni vnius culus qui octingẽtos interfecit ictu vno Post hũc eleazar filius patrui eiꝰ alboites inter tres fortes q̃ erãt cũ dauid qñ exprobrauerũt philistijm congregati sunt illuc in ꝓliũ. Cũqz ascẽdissent filij israel ipe stetit et percussit philisteos: donec defeceret manus eius. et obrigescceret cũ gladio. Fecitqz dñs salutẽ magnã i die illa et ꝓpl'us q̃ fugerat reuersus ẽ ad cesorũ spolia detrahẽda. Et post hunc semma filius agge de ararí. Et congregati sunt philistijm in statione. Erat quippe ibi ager lẽte plenus. Cunqz fugisset populus a facie philistijm stetit ille in medio

agri.⁊ tutus est eum. ¶Percussitq; philistheos.et fecit dñs salutē magnam. Nec nō ⁊ ante descēderāt tres qui erāt principes inter triginta.et venerāt tpe messis ad dauid in spelunca odollam. Castra aūt philistinoꝝ erant posita in valle gigantuz.⁊ dauid erat in pfidio. ¶Porro statio philistinoꝝ tunc erat in bethleē. Desiderauit ergo dauid aquā de lacu.⁊ ait: O si quis mihi daret potū aq̄ de cisterna q̄ est in bethleem iuxta portā: ¶Irrupere aūt ergo tres fortes castra philistinoꝝ et hauserūt aquā de cisterna bethleez q̄ erat iuxta portam et attulerūt ad dauid At ille noluit bibere. sed libauit eā dño dicens: ¶Propitius sit mihi dñs ne faciam hoc. Nū sanguinē hominū istoꝝ qui profecti sunt.⁊ animarū piculū bibam: Noluit ergo bibere Hec fecerūt tres robustissimi. Abisai q̄z frater ioab filij saruie principeps erat de triby. Ipe est qui leuauit hastā suam cōtra trecētos quos interfecit:nōiatus in triby. ⁊ inter tres nobiliores:eratq; eoꝝ princeps. ſz vsq; ad tres primos nō puenerat. Et banaias filiuſ ioiade viri fortissimi magnoꝝ operuz de capseel. Ipe percussit duos leones moab. ⁊ ipe descēdit et percussit leonez in media cisterna in diebꝫ niuis. Ipe q̄z interfecit virū egyptiū virū dignuz spectaculo habētem in manu hastā. Ipseq; cū descēdisset ad eū in virga:vi extorsit hastā de manu egyptij.⁊ interfecit eū hasta sua. Hec fecit banaias filius ioiade. Et ipe nōiatus inꝰ tres robustos q̄ erāt inter triginta nobiliores. nerūtū vsq; ad tres nō puenerat. Fecitq; eū sibi dauid auriculariū a secreto. Asahel frater ioab inter triginta Eleanan filius patrui eiꝰ de bethleem, Semma de arari. Elicha de arodi. Heles ō phalti. Hira filius accaces de thecua. Abieser de anathot. Mochabai de vsathi. Selmon ahoites. Maharai netophatites. Eleph filius baana.et ipe netophatites. Ithai filius ribai.de gebeeth filiorum beniamin. Banaias pharatonites. Heltai de torrēte gaas. Albiahon arbathites. Azmaueth de beromi. Eliaba de salbon. Filij iasen. ionathan. narā. Semma de orodi. Iahiam filius sarar arothites. Elifeleth filius aasbai filij maachati. Heliam filiꝰ achitofel gelonites. Esrai de carmelo. Farai de arbi. Igaal filiꝰ nathan ō soba Bonni de gaddi. Selech de āmoni. Naarai berothites armiger ioab filij saruie Hira hietrites. Gareb et ipsi hietritel Urias ethꝰ. Omnes triginta septem.

XXIIII

Et addidit furor dñi irasci cōtra isrl. cōmouitq; dauid in eis dicentem ad ioab Vade numera isrl et iudā. Dixitq; rex ad ioab principē exercitus sui. ¶Peram bula oēs triby israel a dan vsq; ad bersabee.et numera pplm vt sciā numerꝰ eius Dixitq; ioab regi: Adaugeat dñs deus tuus ad pplm tuū quātus nunc est itertūq; centuplicet in cōspectu dñi mei regis. Sed quid sibi dominus meus rex vult in re huiuscemodi: Obtinuit aūt sermo regis verba ioab.et principū exercitus. Egressusq; ē ioab et principes militum a facie regis vt numerarēt populum israel. Cūq; ptransissent iordanez. venerūt in aroer ad dexterā vrbis q̄ ē in valle gad. ⁊ p iaser trāsierūt in galaad ⁊ in terrā inferiorē hodsi. ⁊ venerūt in dan siluestria Circūeuntesq; iuxta sidonē trā sierūt ppe menia tyri ⁊ oēz terrā euei et chananei. venerūtq; ad meridiē iuda in bersabee.⁊ lustrata vniuſa terra. affuerūt post nouē mēses et vigīti dies ī hierlm Dedit ergo ioab numerū descriptionis pplī regi. Et inuēta sunt de isrl octingēta milia viroꝝ fortiū q̄ educerēt gladiuz et de iuda quingenta milia pugnatorū. ¶Percussit aūt cor dauid eum postq̄ numeratus ē pplus. Et dixit dauid ad dominū: ¶Peccaui valde in hoc factum.sz pcor dñe vt trāsferas iniq̄tatē serui tui q̄ stulte egi nimis. Surrexit itaq; dauid mane.⁊ sermo dñi factus ē ad gad ¶pphetā et videntez dauid dicēs: Vade et loquere ad dauid. Hec dicit dñs: Triū tibi datur optō.elige vnū q̄ volueꝝ ex his vt faciā tibi. Cumq; venisset gad ad dauid

nũciauit ei dicẽs:aut septez ãnis veniet
tibi fames in tra tua: aut trib⁹ mensib⁹
fugies aduersarios tuos ⁊ illi te ꝑsequẽ
tur aut certe trib⁹ dieb⁹ erit pestilentia
in terra tua. Nũc ꝙ̃ delibera. ⁊ vide quez
nũdeam ei qui me misit sermonẽ Dixit
aũt dauid ad gad: Coartor nimis. Sed
melius ẽ vt incidaz in manꝰ dñi (multe
enĩ misericordie eius sunt) qz in manus
hominũ. Immisitqz dñs pestilẽtiam in
isrl. de mane vsqz ad tps cõstitutum. et
mortui sunt ex populo a dan vsqz bersa/
bee. septuaginta milia virorũ. Cumqz ex
tẽdisset manũ suã angelus dñi sup hie/
rusalẽ vt disperderet eã. misertus est dñs
sup afflictionẽ. et ait angelo ꝓcutiẽti po
pulũ. Sufficit nũc. ꝓtine manũ tuam.
Erat aũt angelꝰ dñi iuxta areaz areuna
iebusei. Dixitqz dauid ad dñm cũ vidis
set angelũ cedentẽ ꝑcussum: Ego sum qui
peccaui ⁊ ego iniq̃ egi. isti qui oues sunt
quid feceũt: Oret⁹ aĩ obsecro manꝰ tua
ꝓtra me et cõtra domũ ꝑtis mei. Venit
aũt gad ꝓphẽta ad dauid in die illa. ⁊ di
xit ei: Ascẽde ⁊ ꝓstitue altare dño in area
areuna iebusei. Et ascendit dauid iuxta
sermonẽ gad quẽ ꝓcepat ei dñs. Cõspi/
ciensqz areuna aĩaduertit regẽ ⁊ seruos
eius trãsire ad se. ⁊ egressus adorauit re
gẽ ꝓno vultu in terrã. et ait: Quid cau/
se est vt veniat dñs meꝰ rex ad seruũ su/
um? Cui dauid ait: Vt emã a te areã. et
edificẽ altare dño ⁊ cesset infectio que
grassat in ꝑplo. Et ait areuna ad dauid
Accipiat ⁊ offerat dñs meꝰ rex sic placet
ei. Habes boues in holocaustũ. et plaustr
et iuga bouũ in vsum lignorũ. Omia dedit
areuna regi. Dixitqz areuna ad regem:
Dñs deꝰ tuꝰ suscipiat votũ tuũ. Cui rñ
dens rex ait: Neq̃qz vt vis. sed emã ꝑcio
a te. et non offerã dño deo meo holocau
sta gratuita. Emit ergo dauid areã ⁊ bo
ues. argẽti siclis quinq̃ginta. et edifica/
uit ibi dauid altare dño. ⁊ obtulit holo/
causta et pacifica. Et ꝓpiciatus est dñs
terre. et cohibita est plaga ab israel.

Explicit secundus liber Samuelis.

Incipit liber ꝑmꝰ malachim
id est Regũ tertiꝰ. Caplm I

Et rex dauid senuerat: hẽ/
batqz etatis plurimos di
es. Cũqz opiret vestib⁹ nõ
calefiebat. Dixerunt ꝙ ei
serui sui: Queramus dño nr̃o regi ado
lescentulã virginẽ. et stet coram rege. ⁊ fo
ueat eũ: dormiatqz in sinu suo. et calefa
ciat dñm nr̃m regẽ. Quesierũt igit ado
lescẽtulã speciosam in oib⁹ finib⁹ isrl. et
inuenerũt abisac sunamitẽ. et adduxerũt
eam ad regẽ. Erat aũt puella pulcra ni/
mis. dormiebatqz cũ rege ⁊ ministrabat
ei. rex vero nõ cognouit eã. Adonias au
tez filius agith. eleuabat dicẽs: Ego re/
gnabo. Fecitqz sibi currũ ⁊ equites. ⁊ qñ
quaginta viros qui currerẽt ante eum
Nec coripuit eũ pater suus aliqñ di/
cẽs: Quare sic fecisti? Erat aũt ⁊ ipe pul
cer valde secũdus natu post absalõ. Et
sermo ei⁹ cũ ioab filio saruie et cũ abia/
thar sacerdote qui adiuuabãt ꝑtes ado
nie. Sadoch vero sacerdos ⁊ banaias fi
lius ioiade ⁊ nathan ꝓphẽta ⁊ semei ⁊ ce
rethi ⁊ felethi et omne robur exercit⁹ da
uid nõ erat cũ adonia. Immolat⁹ q̃ ado
nias arietib⁹ ⁊ vitulis ⁊ vniũsquisq; pingui
bus iuxta lapidẽ ꝯoeleth q̃ erat vicinus
fõti rogel: vocauit vniũsquosq; frẽs suos ꝑ
lios regis ⁊ oẽs viros iuda seruos regis:
nathã aũt ꝓphẽtã ⁊ banaiã ⁊ robustos q̃
que et salomonẽ fratrẽ suũ nõ vocauit. Di
xit it aq̃z nathã ad bersabee mr̃em salomo/
nis: Nũ audisti q̃ regnauerit adonias fi
lius agith. ⁊ dñs nr̃ dauid hoc ignorat?
Nũc ergo veni accipe cõsiliũ a me: et sal
ua aĩaz tuã. filijq; tui salomonis. Vade
et ingredere ad regẽ dauid. ⁊ dic ei: Nõ
ne tu dñe mi rex iurasti mihi ãcille tue
dicẽs: q̃ salomon filius tuus regnabit
post me: ⁊ ipe sedebit in solio meo. Qua
re ergo regnat adonias? Et adhuc ibi
te loquente cum rege. ego veniã post te
et cõplebo sermones tuos. Ingressa ẽ
itaq̃z bersabee ad regez in cubiculũ. Rex
aũt senuerat nimis. ⁊ abisac sunamitis

ministrabat ei. Inclinauit se bersabee et adorauit regem. Ad quã rex. quit tibi in quit vis: Que rñdens ait: Dñe mi rex tu iurasti p dñm deũ tuũ ancille tue: salomõ filius tuus regnabit post me. et ipe sedebit in solio meo. et ecce nũc adonias regnat te dñe mi rex ignorãte. Vocauit boues. et pinguia q̃q et arietes plurimos. et vocauit oẽs filios regis. abiathar q̃q sacerdotẽ et ioab principẽ militie: salomonẽ aũt seruũ tuum non vocauit. Verũtñ dñe mi rex in te oculi respiciunt totius isrl' vt indices eis. q̃s sedere debeat in solio tuo dñe mi rex post te: Cũq̃ cũ dormierit dñs meus rex cum patribus suis. erimus ego et filius meus peccatores. Adhuc illa loquẽte cuz rege nathan ppha venit. Et nũciauerũt regi dicẽtes: Adest nathan ppha. Cũq̃ itroisset in ospectu regis et adorasset eũ pro nus in terrã. dixit nathan: Dñe mi rex tu dixisti adonias regnet post me. et ipse sedeat sup thronũ meũ: Quia descẽdit hodie et imolauit boues et pinguia et arietes plurimos. et vocauit vniuersos filios regis et pncipes: abiathar q̃q sacerdotez: illisq̃ vescẽtibꝫ et bibẽtibꝫ coram eo. et dicẽtibꝫ. viuat rex adonias: me seruũ tuũ et sadoch sacerdotẽ. et banaiaz filiũ ioiade et famulũ tuum salomonẽ non vocauit Ñquid a dño meo rege exiuit hoc vbũ: et mihi nõ indicasti seruo tuo quis sessurus eẽt sup thronũ dñi mei regis post eũ. Et rñdit rex dauid dicẽs: Vocate ad me bersabee. Que cũ fuisset ingressa coram rege et stetisset añ eũ. iurauit rex et ait Viuit dñs q̃ eruit aiaz meã de oi angustia. sicut iurauí tibi p dñm deum isrl' dicẽs. salomõ filius tuus regnabit post me. et ipe sedebit sup soliũ meũ p me. sic faciam hodie. Cũmissoq̃ bersabee in terraz vultu adorauit regez dicẽs: Viuat dñs meus rex dauid in eternum. Dixit q̃z rex dauid: Vocate mihi sadoch sacerdotez et nathan ppham. et banaiã filium ioiade Qui cũ ingressi fuissẽt coram rege. dixit ad eos. Tollite vobiscuz seruos dñi vri. et imponite salomonẽ filiũ meũ super mulã meã. et ducite eũ in gion. et vngat eũ ibi sadoch sacerdos et nathã ppheta in regẽ sup isrl'. Et canetis buccina atq̃ dicetis: Viuat rex salomon. Et ascẽdetis post eũ et venietis in hierlm. et sedebit sup solium meũ et ipe regnabit p me. illiq̃ pcipiam vt sit dux sup isrl' et sup iudã. Et rñdit banaias filius ioiade regi dicẽs: Amẽ Sic loquat' dñs de' dñi mei regis. Quõ fuit dñs cũ dño meo rege. sic sit cũ salomone et sublimius faciat soliũ ei' a solio dñi mei regis dauid. Descẽdit ergo sadoch sacerdos et nathan ppheta et banaias filius ioiade et cerethi et felethi. et imposuerũt salomonẽ super mulã regis dauid. et adduxerunt eũ in gion. Sumpsit q̃q sadoch sacerdos cornu olei de tabernaculo et vnxit salomonẽ. et cecinerũt buccina et dixit omnis ppls: Viuat rex salomon. Et ascẽdit vniuersa multitudo post eum. et populus canentiũ tibiis et letantiũ gaudio magno. et insonuit terra a clamore eoz. Audiuit aũt adonias et omnes qui inuitati fuerant ab eo Jã q̃ quiuũ finituz erat. Sed et ioab audita voce tube ait: Quid sibi vult clamor ciuitatis tumultuãtis? Adhuc eo loquẽte. ionathan filius abiathar sacerdotis venit. Cui dixit adonias. Ingrederẽ q̃z vir fortis es et bona nũcias. Rñditq̃ ionathã adonie Neq̃q. Dñs enim noster rex dauid. regẽ cõstituit salomonem. misitq̃ cũ eo sadoch sacerdotez et nathan ppheta et banaiã filiuz ioiade et cerethi et felethi. et imposuerũt euz sup mulã regis. Unxerũtq̃ eũ sadoch sacerdos et nathan ppheta regẽ i gion. et ascẽderunt inde letãtes. et insonuit ciuitas Hec est vox quã audistis. Ozz salomõ sedet sup soliũ regni. et ingressi serui regis bñdixerũt dño nro regi dauid dicẽtes Amplificet deos nomẽ salomonis super nomẽ tuũ. et magnificet thronũ eius super thronũ tuũ. Et adorauit rex lectulo suo: insup et hec locut' e: Bñdict' dñs deus isrl' q̃ dedit hodie sedentez in solio meo videntibꝫ oculis meis. Territi sũt ergo et surrexerũt oẽs q̃ inuitati fuerãt

ab adonia.et iuit vnuſquiſq; in viã ſuã
Adonias aũt timẽs ſalomonẽ. ſurrexit
et abiit in tabernaculũ dñi.tenuitq; cor
nu altaris. Et nũciauerũt ſalomoni di
cẽtes: Ecce adonias timẽs regẽ ſalomo
nem tenet cornu altaris dicens: Juret
mihi rex ſalomõ hodie q; nõ interficiat ſer
uũ ſuũ gladio. Dixitq; ſalomõ. Si fue
rit vir bonus.nõ cadat ne vn⁹ quidẽ ca
pillus eius in terrã.ſin autẽ malũ inuẽ
tum fuerit in eo morietr. Miſit ergo rex
ſalomon et eduxit eũ ab altari ⁊ ingreſ
ſus adorauit regẽ ſalomonẽ. Dixitq; ei
ſalomõ: Vade in domũ tuã. II

1a Appropinquauerũt aũt dies da
uid vt moreret.precepitq; salo
moni filio ſuo dicẽs: Ecce ego
ingredior viã vniuerſe terre. Cõforta
re ⁊ eſto vir fortis ⁊ obſerua vt cuſtodi
as mãdata dñi dei tui vt ambules in vi
is eius ⁊ cuſtodias cerimonias eius.⁊ p
cepta eius ⁊ iudicia et teſtimonia.ſicut
ſcriptũ ẽ in lege moyſi vt itelligas vni
uerſa q̃ facis.et quocũq; te verteris vt cõ
firmet dñs ſermones ſuos q̃s locutus
eſt ỏ me dicẽs: Si cuſtodierint filij tui
vias meas.⁊ ambulauerint corã me in
veritate.in omi corde ſuo ⁊ in omni aĩa
ſua:nõ auferet tibi vir de ſolio iſrl. Tu
q̃z noſti q̃ fecerit mihi ioab filꝰ ſaruie:q̃
fecerit duobꝰ pricipibꝰ exercitꝰ iſrael.ab
ner filio ner ⁊ amaſe filio ieth̃r q̃s occi
dit et effudit ſanguinẽ belli in pace.et po
ſuit cruorẽ belli in balthro ſuo qui erat
circa lũbos eius.⁊ in calciamẽto ſuo qỏ
erat in pedibꝰ eius. Facies g̃ iuxta ſapiẽ
tiã tuã.⁊ nõ deduces caniciẽ eius pacifi
ce ad inferos. 2a Sz ⁊ filijs bercellai gala
aditis reddes gr̃az.erũtq; comedentes
in mẽſa tua. Occurrerũt enĩ mihi q̃n fu
giebã a facie abſalõ fratris tui. Hẽs q̃z
apud te ſemei filiuz gera filij gemini de
bahurĩ:q̃ maledixit mihi maledictione
peſſima q̃n ibã ad caſtra. Sz q; deſcẽdit
mihi in occurſum cũ trãſirem iordanẽ
et iuraui ei p dñm dicẽs:nõ te interficiaz
gladio:tu noli pati eũ eſſe innoxiuz. Clr
aũt ſapiẽs es vt ſcias que facies ei:ỏdu
ceſq; canos eius cũ ſanguine ad inferos

Dormiuit igit̃ dauid cũ patribꝰ ſuis.et
ſepultus eſt in ciuitate dauid. Dies au
tem quibꝰ regnauit dauid ſup iſrl̃ quadra
ginta anni ſunt. In hebron regnauit ſe
ptez ãnis.in hieruſalem triginta tribꝰ. Sa
lomon aũt ſedit ſup thronũ dauid pr̃is
ſui.et firmatũ eſt regnũ eius nimis. Et
ingreſſus ẽ adonias filius agith ad ber
ſabee matrem ſalomonis. Que dixit ei
Pacificus ne eſt ingreſſus tuus? Qui
rñdit: Pacificus. Addiditq; : Sermo
mihi eſt ad te. Cui ait: Loquere. Et ille
Tu inquit noſti q̃ meũ erat regnum.⁊
me ꝓpoſuerat oĩs iſrl̃ ſibi in regẽ.Sz trã
latũ eſt regnũ et factũ eſt fratris mei.A
dño enĩ ꝓſtitutum eſt ei. 3a Nũc ergo peti
tionẽ vnã p̃cor a te ne cõfundas faciem
meã. Que dixit ad eũ. Loquere. Et ille
ait: Precor vt dicas ſalomoni regi (nec
q̃z enĩ negare tibi quicq̃ põt) vt det mi
hi abiſac ſunamitẽ vxorẽ Et ait berſabee
Bene ego loquar p te regi. Venit g̃ ber
ſabee ad regẽ ſalomonẽ vt loqueret ei.p
adonia. Et ſurrexit rex in occurſũ eius
adorauitq; eã.et ſedit ſup thronũ ſuũ.
Poſitusq; eſt thronus matri regis q̃ ſe
dit ad dextrã eius.dixitq; ei: Petitionẽ
vnã puulã ego deprecor a te ne cõfunda
faciẽ meaz. Et dixit ei rex. Pete mater
mea. Nec enĩ fas eſt vt auertaz faciem
tuã. Que ait. Det abiſac ſunamitẽ ado
nie fratri tuo vxor. Rñditq; rex ſalomõ
et dixit matri ſue: Quare poſtulas abi
ſac ſunamitem adonie: Poſtula ei ⁊ re
gnũ. Ipſe eſt enĩ frater me⁹ maior me
et hẽt abiathar ſacerdotẽ ⁊ ioab filium
ſaruie. Jurauit itaq; rex ſalomon p̃o
minũ dicẽs: Hec faciat mihi deus ⁊ hec
addat.q; contra aĩaz ſuã locutus ẽ adoni
as verbũ hoc. Et nunc viuit dñs qui fir
mauit me ⁊ collocauit me ſup ſolium da
uid patris mei.⁊ qui fecit mihi domũ ſi
cut locutus eſt. q; hodie occidet adoni
as. Miſitq; rex ſalomõ p manũ banaie
filij ioiade q̃ interfecit eũ ⁊ mortuus eſt
Abiathar q̃z ſacerdoti dixit rex: Vade
in anathot ad agrũ tuũ. Et quidem vir

moꝛtis es: ſz hodie te nō inꝑficiã. qꝛ poꝛ/
taſti arcã dñi dei coꝛã dauid ꝑe meo et
ſuſtinuiſti laboꝛẽ ī oĩb⁹ in q̃b laboꝛauit
ꝑ me⁹. Execit g̃ ſalomõ abiathar vt nõ
eẽt ſacẽdos dñi vt ꝑpleret ſm̃o dñi quez
locut⁹ ẽ ſup domũ hẽli ī ſylo. Uenit aũt
nũci⁹ ad ſalomonẽ q̃ ioab ꝺclinaſſet p⁹
adoniã. ⁊ p⁹ ſalomonẽ nõ ꝺeclinaſſz. Fu
git g̃ ioab ī tabnacl̃z dñi ⁊ appꝛhẽdit coꝛ/
nu altaꝛ. Nũciatũq̃ ẽ regi ſalomoni q̃
fugiſſet ioab in tabnacl̃m dñi. ⁊ eſſet iu
xta altare. Miſitq̃ ſalomõ banaiã filiuz
ioiade dicẽs: Uade inꝑfice eũ. Et ꝛenit
banaias ad tabnacl̃z dñi. ⁊ dixit ei: Hec
dic̃ ꝛex: Egꝛedere. Qui ait: Nõ egꝛedi/
aꝛ: ſz hic moꝛiaꝛ. Renunciauit banaias
regi ſm̃onẽ dicẽs: Hec locut⁹ ẽ ioab ⁊ hꝫ
locut⁹ ẽ mihi. Dixitq̃ ei ꝛex. Fac ſic̃ lo/
cutus ẽ ⁊ inꝑfice eũ ⁊ ſepeli. ⁊ amoueb ſã
guinẽ inocẽtẽ q̃ effuſuſ ẽ a ioab a me ⁊ a
domo ꝑis mei. ⁊ reddet dñs ſanguinez
ei⁹ ſup caput ei⁹: qꝛ inꝑfecit duos viros
iuſtos melioꝛeſq̃ ſe. ⁊ occidit eoſ gladio
ꝑe meo dauid ig̃ꝛãte. abner filium ner
ꝑncipẽ militie iſꝛl. ⁊ amaſaz filiũ ietheꝛ
ꝑncipẽ exeꝛcit⁹ iuda. Et ꝛeũteꝛ ſanguis
illoꝛ ī caput ioab ⁊ ī caput ſemĩs ei⁹ in
ſempiteꝛnũ. dauid aũt ⁊ ſemĩ ei⁹ ⁊ domui
⁊ thꝛono illi⁹ ſit paꝛ vſq̃ in eteꝛnũ a dño.
Aſcẽdit itaq̃ banaias filꝫ ioiade. ⁊ ag/
greſſus eũ inꝑfecit. ſepultusq̃ ẽ in domo
ſua ī deſto. Et ꝓſtituit ꝛex banaiã filiuz
ioiade ꝓ eo ſup exeꝛcitũ ⁊ ſadoch ſacdo/
tẽ poſuit ꝓ abiathar. Miſit q̃z ꝛex ⁊ voca
uit ſemei. dixitq̃ ei: Edifica tibi domuz
in hieꝛl̃m. ⁊ habita ibi. Et nõ egꝛedieꝛ
inde huc atq̃ illuc. Quacũq̃ autẽ die e/
greſſus fueꝛ⁹ ⁊ tꝛãſieꝛis toꝛꝛẽtẽ cedron.
ſcito te inꝑficiẽdũ. Sãguis tu⁹ erit ſup
caput tuuz. Dixitq̃ ſemei regi: Bonus
ſm̃o: ſic̃ locut⁹ ẽ dñs me⁹ ꝛex: ſic faci/
et ſu⁹ tuus. Habitauit itaq̃ ſemei ī hie
ꝛl̃m diebꝫ multꝫ. Fc̃m eſt aũt poſt ãnos
tꝛes vt fugeꝛẽt ſui ſemei ad achis filiũ
maacha ꝛegẽ geth. Nũciatũq̃ eſt ſemei
q̃ ſui ei⁹ eſſent ī geth. Et ſuꝛꝛexit ſemei
⁊ ſtꝛauit aſinũ ſuũ. iuitq̃ ad achiſ ī geth
ad requiꝛẽdũz ſuos ſuos. ⁊ adduxit eoſ
de geth. Nũciatũ eſt aũt ꝛegi ſalomõi q̃
eſſet ſemei in geth de hieꝛl̃m. ⁊ ꝛediſſet.
Et mittẽs vocauit eũ. dixitq̃ illi: Nõne
teſtificat⁹ ſuꝫ tibi ꝓ dñm. ⁊ ꝓdixi tibi. q̃/
cunq̃ die egreſſus fueꝛiſ huc ⁊ illuc: ſci
to te eſſe moꝛituꝛ. Et ꝛndiſti mihi: Bo
nus ſm̃o quẽ audiui. Quare g̃ non cu/
ſtodiſti iuſiuꝛãdũ dñi ⁊ ꝑceptũ q̃ ꝓ ꝑce/
peꝛã tibi? Dixitq̃ ꝛex ad ſemei. Tu no/
ſti oẽ malũ cui⁹ tibi ꝓſciũ ẽ coꝛ tuũ q̃ ſe
ciſti dauid ꝑi meo: Reddidit dñs ma/
litiã tuã ī caput tuũ ⁊ ꝛex ſalomõ bñdi/
ctus. ⁊ thꝛonus dauid eꝛit ſtabilis coꝛã
dño vſq̃ ī ſempiteꝛnũ. Juſſit itaq̃ ꝛex ba
naie filio ioiade q̃ aggreſſus ꝑcuſſit eũ ⁊

Onfirmatũ ẽ /moꝛtu⁹ ẽ III

Cigit̃ ꝛegnũ ī manu ſalomõis. ⁊
affinitate ꝓiũct⁹ eſt pharaõi ꝛe/
gi egypti. Accepit nãq̃ filiã ei⁹. ⁊ addu/
xit ī ciuitatẽ dauid donec cõpleret e/
dificãſ domũ ſuã ⁊ domũ dñi ⁊ muꝛum hie
ruſalẽ ꝑ circũituz. Uerũ ꝑpls ĩmolabat ī
excelſis. Nõ ei edificatũ erat tẽpluz noĩ
dñi vſq̃ ī diẽ illã. Dilexit aũt ſalomõ do
minũ ãbulãs ī ꝑceptꝫ dauid ꝑris ſui. ex/
cepto q̃ ī excelſis ĩmolabat. ⁊ accẽdebat
thymiama. Abiit itaq̃ ſalomõ in gaba/
on vt ĩmolaret ibi. Illõ quippe erat ex/
celſuz maximũ. Mille hoſtias ī holocau
ſtũ obtulit ſalomõ ſup altare illud ī ga/
baõ. Apparuit aũt dñs ſalomõi ꝑ ſom/
niũ nocte dicẽs: Poſtula q̃ vis vt dem
tibi. Et ait ſalomon. Tu feciſti cuz ſuo
tuo dauid ꝑe meo mĩam magnã. ſicut
ambulauit in ꝓſpectu tuo in veꝛitate ⁊ iu
ſticia ⁊ recto coꝛde tecum. Cuſtodiſti ei
mĩam tuã grãdẽ. ⁊ dediſti ei filiũ ſedẽtẽ
ſup thꝛonũ ſic̃ eſt hodie. Et nũc dñe de⁹
tu regꝛe feciſti ſuum tuuz ꝑ dauid ꝑe
meo. Ego autẽ ſuz puer puul⁹ ⁊ ig̃ꝛans
egreſſuz ⁊ introitũ meuz. ⁊ ſuus tu⁹ in
medio eſt ꝑpl̃i quẽ elegiſti: ꝑpl̃i infiniti
qui enũeꝛari ⁊ ſupꝑoꝛtari nõ põt ꝓ ml̃ti
tudie. Dab̃ g̃ ſuo tuo coꝛ docile vt ꝑpl̃z
tuũ iudicare poſſit ⁊ diſcꝛneꝛe inteꝛ bo
nuz ⁊ maluz. Quis enĩ põt iudicare po/
pulũ iſtũ. ꝑpl̃m tuuz hũc multũ? Pla/
cuit ergo ſeꝛmo coꝛã dño q̃ ſalomõ po/

stulasset huiuscemodi rem. Et dixit dominus salomoni: Quia postulasti rem hanc & non petisti tibi dies multos, nec diuitias aut animas inimicorum tuorum: sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum iudicium: ecce feci tibi secundum sermones tuos. Et dedi tibi cor sapiens & intelligens in tantum vt nullus ante te similis tui fuerit nec post te surrecturus sit. Sed & hæc quæ non postulasti dedi tibi diuitias, sed & gloriam vt nemo fuerit similis tui in regibus cunctis retro diebus. Si autem ambulaueris in viis meis & custodieris præcepta mea & mandata mea sicut ambulauit pater tuus, longos faciam dies tuos. Igitur euigilauit salomon. & intellexit quod esset somnium. Cumque venisset hierusalem, stetit coram arca fœderis domini, & obtulit holocausta, & fecit victimas pacificas & grande conuiuium vniuersis famulis suis. Tunc venerunt duæ mulieres meretrices ad regem, steteruntque coram eo. Quarum vna ait: Obsecro mi domine: Ego & mulier hæc habitabamus in domo una & peperi apud eam in cubiculo. Tertia autem die postquam ego peperi, peperit & hæc. Et eramus simul, nullus quoque alius nobiscum in domo exceptis nobis duabus. Mortuus est autem filius mulieris huius nocte. Dormiens quippe oppressit eum. Et consurgens in tempestate noctis furtiue tulit filium meum de latere meo ancille tue dormientis, & collocauit in sinu suo: suum autem filium qui erat mortuus posuit in sinu meo. Cumque surrexissem mane vt darem lac filio meo: apparuit mortuus. Quem diligentius intuens clara luce deprehendi non esse meum quem genueram. Ruditque alta mulier: Non est ita vt dicis, sed filius tuus mortuus est: meus autem viuit. Econtrario illa dicebat. Mentiris. Filius quippe meus viuit & filius tuus mortuus est. Atque in hunc modum prætendebat coram rege. Tunc rex ait. Hæc dicit: Filius meus viuit & filius tuus mortuus est. Et ista rndit. Non sed filius tuus mortuus est. meus autem viuit. Dixit ergo rex. Afferte mihi gladium. Cumque attulissent gladium coram rege: diuidite inquit infantem viuum in duas partes, & date dimidiam partem vni & dimidiam parte alteri. Dixit autem mulier cuius filius erat viuus ad regem (commota sunt quippe viscera eius super filio suo) Obsecro domine, date illi infantem viuum & nolite interficere eum. Econtrario illa dicebat: Nec mihi nec tibi sit, sed diuidatur. Rndit rex & ait: Date huic infantem viuum & nolite occidere. Hæc enim aut mater eius. Audiuit itaque omnis israhel iudicium quod iudicasset rex. & timuerunt regem videntes sapientiam dei esse in eo ad faciendum iudicium. IIII

Erat autem rex salomon regnans super omnem israhel. & hi principes quos habebat. Azarias filius sadoch sacerdos. Helioreph & ahia filii sesa scribe. Josaphat filius ahilud acomentarius. Banaias filius ioiade super exercitum: Sadoch autem & abiathar sacerdotes. azarias filius nathan super eos qui assistebant regi. Sabud filius nathan sacerdos amicus regis & ahisa prepositus domus. & adonirã filius abda super tributa Habebat autem salomon duodecim prefectos super omnem israhel qui prebebant annonam regi et domui eius. per singulos enim menses in anno. singuli necessaria ministrabant. Et hoc nomina eorum: Benhur in monte effraim. Bendechar in macces & in salebim & in bethsames & in helon & in bethanan. Benesed in araboth. Hic habuit sochoth & omnem terram epher. Benabinadab in adab cuius nephadoc: thaphat filiam salomonis habebat vxorem. Baana filius ahilud regebat tanach & mageddo & vniuersam niusaz bethsan que est iuxta sarthana subter iezrahel a bethsan vsque abelmeula et regione iecmaan. Bengaber in ramoth galaad habebat auothiair filii manasse in galaad. Ipse erat in omni regione argob que est in basan sexaginta ciuitatibus magnis atque muratis que habebant seras ereas. Ahinadab filius addo erat in manaim. Achimaas in neptalim. Sed & ipse habebat basemath filiam salomonis in uxorem. Baana filius husi in aser & in baloth. Josaphat filius pharue in yssachar. Semei filius hela in beniamin. Gaber filius uri in terra galaad & in terra seon regis amorrei et og regis basan super omnia que erat in illa terra Juda & israhel innumerabiles sicut arena maris in multitudine comedentes & bibentes

atq; letantes. Salomõ aũt erat in di/
tione sua hñs oĩa regna secũ a flumine
terre philistĩm vsq; ad terminũ egypti
offerentiũ sibi mũera ⁊ seruientiũ ei cun
ctis diebꝫ vite eius. Erat aũt cibꝫ salo/
monis p dies singulos triginta chori si
mile. ⁊ seraginta chori farine: decẽ boues
pingues: ⁊ viginti boues pascuales. ⁊ cẽ
tum arietes: excepta venatione ceruoꝝ.
capreaꝝ atq; bubaloꝝ ⁊ auiũ altiliũ. Ip
se enĩ obtinebat oẽm regiõem que erat
trans flumẽ q̃si a thapsa vsq; ad gaçam
⁊ cũctos reges illaꝝ regionũ. ⁊ habebat
pacẽ ex oĩ pte in circũitu. Habitabatq;
iuda ⁊ isr̃l absq; timore vllo vnusquisq;
subvite sua ⁊ sub ficu sua. a dan vsq; ber
sabee cũctis diebꝫ salomonis. Et hẽbat
salomõ q̃draginta milia p̃sepia eq̃ꝝ cur/
riliũ. ⁊ duodecim milia eq̃strium. nutrie/
bãtq; eos supdicti regis p̃fecti: sed ⁊ ncca
mẽse regis salomõis cũ ingenti cura p/
bebant in tpe suo. Hordeuz q̃z ⁊ paleas
eq̃ꝝ ⁊ iumẽtoꝝ referebãt in locũ vbi erat
rex iurta ꝓstitutũ sibi. Dedit q̃z dñs sapi
entiã salomõi ⁊ prudẽtiã multã nimis
⁊ latitudinẽ cordis q̃si arenã q̃ est in lito
re maris. ⁊ p̃cedebat sapientia salomõis
sapiam oĩm orientaliũ ⁊ egyptioꝝ ⁊ erat
sapiẽtior cũctis hoĩbꝫ. Sapiẽtior ethan
ezraite ⁊ hemam ⁊ calchal ⁊ dorda filiis
maol. ⁊ erat noĩatꝰ in vniuersis gentibꝫ
p circũitũ. Locutus est q̃z salomon tria
milia parabolas. ⁊ fuerũt carmina eius q̃n
q; milia. Et disputauit sup lignis a ce/
dro q̃ est in libano vsq; ad hysopũ q̃ egre
ditꝰ de pariete. ⁊ disseruit de iumentis ⁊
volucribꝫ ⁊ reptilibꝫ ⁊ piscibꝫ. Et venie/
bãt de cũctis pplis ad audiendã sapiam
salomonis. ⁊ ab vniuersis regibus ter/
re qui audiebant sapientiam eius.

Misit q̃z hiram rex tyri suos suos
ad salomonẽ. Audiuit enĩ q̃ ip/
sum vnxissent regem sup isr̃l pro
patre eius. q; amicus fuerat hiraz dauid
ois tpe. Misit autẽ salomon ad hiraz di
cens: Tu scis voluntatẽ dauid patris mei.
⁊ q; nõ poterat edificare domũ noĩ dñi
dei sui. ꝓpter bella imminẽtia p circũitũ
donec daret dñs eos sub vestigio pedum
eius. Nũc aũt requiẽ dedit deus meus
mihi p circũitum. ⁊ non est sathan neq;
occursus malus. quãobrem cogito edifica/
re templum noĩ dñi dei mei sicut locutꝰ
est dauid patri meo dicens: Filius tuꝰ
quẽ dabo p te sup solium tuum: ipse edifica
bit domũ noĩ meo. Precipe igit̃ vt p̃ci/
dant mihi serui tui cedros de libano. et
serui mei sint cũ seruis tuis: mercedẽ au
tem seruoꝝ tuoꝝ dabo tibi quãcũq; petie
ris. Scis enĩ quõ non est in pplo meo
vir qui nouerit ligna cedere sicut sido/
nij. Cũ ergo audisset hirã verba salomo/
nis letatus est valde. ⁊ ait: Benedictus do
minus deus hodie qui dedit dauid filiũ
sapiẽtissimũ sup pplum hũc plurimum. Et
misit hirã ad salomonẽ dicens: Audiui
q̃cũq; mãdasti mihi. Ego faciã oẽm volũ
tatẽ tuaz in lignis cedrinis ⁊ abiegnis.
Serui mei deponẽt ea de libano ad ma
re. ⁊ ego cõponam ea in ratibus in mari
vsq; ad locũ quẽ significabis mihi. ⁊ ap
plicabo ea tibi. ⁊ tu tolles ea. Precipies
q; mihi: vt det cibꝫ domui mee. Itaq;
hiram dabat salomoni ligna cedrina ⁊
ligna abiegna iurta oẽm voluntatẽ eius
Salomõ aũt p̃bebat hiram viginti mi
lia choros tritici in cibũ domui eiꝰ. ⁊ vi/
ginti choros purissimi olei. Hec tribue
bat salomon hiram p singulos annos.
Dedit q̃z dñs sapiam salomõi sicut lo/
cutꝰ est ei. ⁊ erat pax inter hiram ⁊ salo/
monẽ. ⁊ percusserũt ambo fedus. Elegitq;
rex salomõ operarios de omni isr̃l: ⁊ erat
indictio triginta milia virorum. Mittebat
q; eos in libanũ decẽ milia per menses
singulos vicissim. ita vt duobꝫ mẽsibꝫ
essent in domibꝫ suis. Et adoniraz erat
super huiuscemodi indictiõem. Fuerãt
itaq; salomoni septuaginta milia eorum
qui onera portabãt. ⁊ octoginta milia la
tomorum in monte absq; p̃positis qui p̃erãt
singulis opibꝫ nũero triũ miliũ ⁊ trecẽ
torum p̃cipientiũ pplo ⁊ his qui faciebant
opus. Precepitq; rex vt tollerent lapi/
des grãdes lapides p̃ciosos in fundamẽ/
tum tẽpli ⁊ q̃drarẽt eos quos dolauerunt

cemētarij salomonis ⁊ cementarij hirā
¶ Porro biblij preparauerunt ligna ⁊ la
pides ad edificandam domum. VI
FActū est ergo q̄dringētesimo et
octogesimo anno egressionis fi
liorū israel de terra egypti in an
no q̄rto mense cio ipse est mēsis secun
dus regni salomonis sup̄ isrl: edificare
cepit domū dño. ¶ Dom⁹ aūt quā edifica
bat rex salomō dño. hēbat sexaginta cu
bitos in lōgitudine. ⁊ viginti cubitos ī
latitudine. ⁊ triginta cubitos in altitu
dine. Et porticus erat ante tēplū vigin
ti cubitorū lōgitudīs iuxta mēsurā latu
dīs templi. ⁊ habebat decē cubitos la
titudīs ante faciē templi: fecitq̄ in tem
plo fenestras obliq̄s. Et edificauit super
parietē tēpli tabulata per gyrū in parieti
bus domus p circūitū tēpli ⁊ oraculi. et
fecit latera in circūitu. Tabulatum qđ
subter erat quinq̄ cubitos hēbat latitu
dinis. ⁊ mediū tabulatū sex cubitorū lati
tudinis. ⁊ tertiū tabulatū septē hīs cu
bitos latitudinis. Trabes aūt posuit in
domo p circūitū forinsec⁹ vt nō hererēt
murj tēpli. ¶ Domus aūt cū edificaret de
lapidibꝰ dolatis atq̄ pfectis edificata ē
⁊ malleus ⁊ securis ⁊ oē ferramētum nō
sunt audita in domo cū edificaret. Ostiū
um lateris medij in pariete erat dom⁹ de
xtre ⁊ p cochleā ascēdebāt ī mediū cena
culū. ⁊ a medio in tertiū. Et edificauit
domū ⁊ psummauit eā. Texit q̄q̄ domū
laq̄ribꝰ cedrinis. ⁊ edificauit tabulatū
sup̄ oēm domū quinq̄ cubitj altitudīs. ⁊
operuit domū lignis cedrinis. Et factus
est ſmo dñi ad salomonē dicēs: ¶ Dom⁹
hec quā edificas. si ambulaueris in p̄ce
ptis meis. ⁊ iudicia mea feceris ⁊ custo
dieris oīa mādata mea gradiēs p ea: firm
abo ſmonē meū tibi quē locutus sum
ad dauid p̄trem tuū. ⁊ habitabo ī medio
filiorū isrl. ⁊ nō derelinquā pplm meum
isrl. Igit̄ edificauit salomō domū ⁊ psū
mauit eā. Et edificauit parietes dom⁹ in
trinsec⁹ tabulatis cedrinis a pauimēto
dom⁹ vsq̄ ad summitatē parietum ⁊ vsq̄
ad laq̄aria. ⁊ operuit lignis cedrinis intri
secus. ⁊ texit pauimētum dom⁹ tabulis
abiegnis. Edificauitq̄ viginti cubitorū
ad posteriorē p̄tem templi tabulata ce
drina a pauimēto vsq̄ ad supiora. ⁊ fecit
interiorē domū oraculi in scm̄ sanctorū.
¶ Porro q̄draginta cubitorū erat ipsum
plum p̄ fororibꝰ oraculi. ⁊ cedro ois do
mus intrinsecus vestiebat̄ hīs tornatu
ras ⁊ iūcturas suas fabrefactas ⁊ celatu
ras eminētes. Oīa cedrinis tabulis ve
stiebant̄. nec oīo lapis apparere poterat
in pariete. ¶ Oraculū aūt in medio dom⁹ in
teriorī p̄te fecerat vt poneret ibi arcā
federis dñi. ¶ Porro oraculū hēbat viginti
cubitos lōgitudīs ⁊ viginti cubitos la
titudīs ⁊ viginti cubitos altitudīs. ⁊ o
peruit illud atq̄ vestiuit auro purissimo
¶ Sed ⁊ altare vestiuit cedro. ¶ Domū q̄q̄
ante oraculū operuit auro purissimo ⁊ af
fixit lamīas clauis aureis. Nihilq̄ erat
in tēplo qđ nō auro tegeret̄. ¶ Sed ⁊ to
tū altare oraculi texit auro. Et fecit ī ora
culo duos cherubin de lignis oliuarū de
cē cubitorū altitudinis. ¶ Quinq̄ cubito
rū ala cherub vna ⁊ quinq̄ cubitorū ala
cherub altera. i. decē cubitos hīntes a sū
mitate ale vsq̄ ad ale alterius summi
tatē. ¶ Decē q̄q̄ cubitorū erat cherub secū
dus in mēsura pari. ⁊ opus vnū erat in
duobꝰ cherubin id est altitudinē hēbat
vn⁹ cherub decē cubitorū. ⁊ similit̄ cherub
secūdus. ¶ Posuitq̄ cherubin in medio
templi interioris. Extendebāt aūt alas
suas cherubin ⁊ tāgebat ala vna parie
tem. ⁊ ala cherub secundi tangebat pa
rietem alterū. ale aūt altere in media pa
te templi se inuicē cōtingebant. Texit
q̄q̄ cherubin auro. Et omēs parietes tē
pli per circūitū sculpsit varijs celaturis
⁊ torno. Et fecit in eis cherubin ⁊ palmas
⁊ picturas varias quasi p̄minētes de pa
riete ⁊ egredientes. ¶ Sed ⁊ pauimentū
domus texit auro intrinsecus ⁊ extrin
secus: Et in ingressu oraculi fecit duo o
stilia de lignis oliuarū. postesq̄ angulorū
quinq̄ ⁊ duo ostia de lignis oliuarū. Et
sculpsit ī eis picturā cherubin ⁊ palma
rū species ⁊ anaglyfa valde p̄minentia

ɼ texit ea auro ɼ opuit tam cherubin q̄z palmas ɼ cetera auro. Fecitq̄z in introtu templi postes de lignis oliuaz q̄dran gulatos. ɼ duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus. ɼ vtrūq̄z ostiū duplex erat/ ɼ se inuicez tenēs aperiebaſ. Et sculpsit cherubin ɼ palmas ɼ celaturas valde e/ minētes: operuitq̄z omia laminis aure is ope q̄dro ad regulam. Et edificauit atriū interius tribꝫ ordinibꝫ lapidū poli torꝫ. ɼ vno ordine lignoꝝ cedri. Anno q̄r to fundata est domus dñi in mense çio ɼ in anno vndecimo mense elul. ipse est mensis octauꝰ: pfecta est domus in om ni ope suo ɼ in vniuersis vtensilibꝫ edi ficauitq̄z eam annis septem. VII

Domū aūt suam edificauit salo/ mō tredecim annis. ɼ ad pfectū vsq̄z pduxit. Edificauit q̄z do/ mū saltus libani centū cubitoꝝ lōgitu/ dinis. ɼ quinq̄gīta cubitoꝝ latitudinis: ɼ triginta cubitoꝝ altitudis. ɼ q̄ttuoꝝ de ambulatoria īter colūnas cedrinas. Li/ gna quippe cedrina exciderat in colum/ nas. ɼ tabulatis cedrinis vestiuit totaz cameraꝫ q̄ q̄dragitaquinq̄z colūnis sustē tabaſ. Ulnus aūt ordo habebat colūnas quindecim ꝫ se inuicē positaſ. ɼ e regiōe se respiciētes eq̄li spatio int colūnas. et sup colūnas q̄drāgulata ligna ī cūctis eq̄ lia. Et porticū colūnaꝝ fecit quinquagī ta cubitoꝝ lōgitudinis. ɼ triginta cubi toꝝ latitudinis. ɼ alterā porticū in facie maioris porticus. ɼ colūnas ɼ epistylia sup colūnas fecē. Porticū q̄z solij ī q̄ tri bunal ẽ. fecē ɼ texit lignis cedrīsa pauimē to vsq̄z ad summutatē. ɼ domūcula in q̄ sedebaſ ad iudicādū. erat in media por/ ticu simili ope. Domū q̄z fecit filie pha raonis quā vxorē duxerat salomō. tali ope q̄li ɼ hāc porticū. Omia lapidibꝫ p/ ciosis qui ad normā quādam atq̄z men surā tam intrinsecus q̄z extrinsecus ser cati erāt a fundamēto vsq̄z ad summita tem parietū. ɼ intrinsecus vsq̄z ad atriū maius. Fūdamēta aūt de lapidibꝫ pcio/ sis lapidibꝫ magnis decē siue octo cubi toꝝ. ɼ desup lapides pciosi eq̄lis mēsure secti erāt. similiterq̄z de cedro. Et atriū maius rotūdū triū ordinuz de lapidibꝫ sectis. ɼ vnius ordinis de dolata cedro: necnon ɼ in atrio domꝰ dñi interioꝝ. ɼ ī porticu domus. Misit q̄z rex salomon ɼ tulit hirā de tyro filiuz mulieris vidue de tribu neptalim pre tyrio artifice erariū ɼ plenū sapia. intelligētia ɼ doctrina ad faciendū oē opus ex ere. Qui cuz ve/ nisset ad regē salomonē fecit omē opus eius. ɼ finxit duas colūnas ereas: decez ɼ octo cubitoꝝ altitudis colūnā vnā. et linea duodeci cubitoꝝ ambiebat colū/ nā vtrāq̄z. Duo q̄z capitella fecit q̄ pone rent super capita colūnaꝝ fusilia ex ere: quinq̄z cubitoꝝ altitudis capitellū vnū ɼ quinq̄z cubitoꝝ altitudis capitellū al/ teꝝ. ɼ quasi in modū retis ɼ catenaꝝ si/ bi inuicē miro ope nexaꝝ. Utrūq̄z ca/ pitellū colūnaꝝ fusile erat. Septena ꝛ suum retiacula in capitello vno. ɼ septe na retiacula in capitello altero. Et pfecē colūnas ɼ duos ordies p circūitū retia/ culoꝝ singuloꝝ vt tegerēt capitella que erant sup summitatē malograntoꝝ. Eodē mō fecit ɼ capitello secūdo. Capi tella aūt q̄ erant sup capita colūnaꝝ q̄si ope lilij fabricata erāt in porticu q̄ttuoꝝ cubitoum. ɼ rursum alia capitella in sū mitate colūnaꝝ desup iurta mensuram colūne ꝓtra retiacula. Malograntoꝝ aūt ducēti ordines erāt in circūitu capi telli secūdi. Et statuit duas colūnas in porticu tēpli. Cūq̄z statuisset colūnā de/ xteram. vocauit eam noīe iachin. Sil/ ereꝛit colūnam secūdā. ɼ vocauit nomē eius booz. Et sup capita colūnaruz opꝰ in modū lilij posuit: pfectūq̄z est opꝰ co/ lumnarū. Fecit q̄z mare fusile decē cubi toꝝ a labio vsq̄z ad labiū rotundum in circūitu. Quinq̄z cubitoꝝ altitudo eiꝰ. ɼ restícula triginta cubitoꝝ cingebat illō per circūitum. ɼ sculptura subter labiū circumibat illud decez cubitis ambiēs mare. Duo ordines sculpturaꝝ histria/ taꝝ erant fusiles. ɼ stabant sup duodecī boues. Ē quibꝫ tres respiciebāt ad aqui lonē. ɼ tres ad occidentē. ɼ tres ad me/

ridiem.⁊ tres ad orientem.⁊ mare sup eos desup erat.qꝫ posteriora vniuersa i/ trinsecus latitabāt.Grossitudo aūt lu/teris trium vnciaꝝ erat labiūqꝫ eius qsi la biū calicis.⁊ folium repādi lilij:Duo mi/lia bathos capiebat⁊ tria milia metre/tas.Et fecit decē bases eneas q̄ttuor cu bitoꝝ lōgitudinis bases singulas.⁊ q̄t/tuor cubitoꝝ latitudinis.et trium cubi torum altitudinis⁊ ipsum opus basi/uz interrasile erat.Et sculpture inf iū/cturas.⁊ iter coronulas⁊ plectas:leōes ⁊ bues⁊ cherubin.⁊ in iūcturꝫ similiter desup.Et subter leones⁊ bues qsi lo/ra ex ere dependentia.⁊ q̄ttuor rote p ba/ses singlas⁊ axes erei.⁊ p q̄ttuor ptes q̄ si hūeruli subter luterē fusiles ꝺ se iui/cē respectātes.Os ǫꝫ luterꝫ intrinsecus erat in capitꝫ summitate.⁊ qꝺ forinsecꝰ apparebat vnꝰ cubiti erat totū rotūdū piterqꝫ hēbat vnū cubitū⁊ dimidium. In angul aūt colūnaꝝ varie celature e/rāt.⁊ media intercolūnia q̄drata nō ro/tūda.Quattuor ǫꝫ rote q̄ p q̄ttuor āgu los basis erant cohærebāt sibi subter ba sim.Una rota habebat altitudis cubi/tū⁊ semis.Tales aūt rote erāt q̄les so/lent in curru fieri.Et axes eaꝝ⁊ radij et cāti⁊ modioli oia fusilia.Plā⁊ humeru li illi q̄ttuor p singulos angl̄os basis v/nius ex ipsa basi fusiles⁊ ꝓiūcti erant. In summitate aūt basis erat q̄dā rotū ditas vnꝰ⁊ dimidij cubiti. ita fabrefa/cta vt luter desuper posset imponi. hīs celaturas suas variasqꝫ sculpturas ex se metipsa.Sculpsit ǫꝫ in tabulatꝫ illis q̄ erāt ex ere.⁊ in angul cherubin⁊ leones ⁊ palmas qsi in similitudiez hoīs stātis vt nō celata sed apposita p circūituꝫ vi/derent. In hūc modū fecit decē bases. fusura vna⁊ mēsura sculpturaqꝫ ꝓsimi li.Fecit ǫꝫ decē luteres eneos.Quadra ginta bathos capiebat luter vnꝰ: eratqꝫ q̄ttuor cubitoꝝ.Singulosqꝫ luteres p singulas.i. decē bases posuit.⁊ cōstituit decē bases.quinqꝫ ad dexteram partem templi.et quinqꝫ ad sinistrā.Mare au/tem posuit ad dexterā ptē tēpli.ꝺ orien/tem ad meridiē.Fecꝫ hirā lebetes⁊ scu tras⁊ amulas:⁊ pfecit oē opus regis sa lomonis in tēplo dñi colūnas duas.et funiculos capitelloꝝ super capitella co/lūnarū duos⁊ retiacula duo.vt opirēt duos funiculos qui erāt sup capita co/lunarū.⁊ malogranata q̄dringēta i duo bus retiaculis.duos ordines malogīnatoꝝ rū in retiacul singulis ad opiendos fu/niculos capitelloꝝ qui erāt super capi/ta colūnarū.⁊ bases decē⁊ luteres decē super bases⁊ mare vnū⁊ bues duode cim subter mare⁊ lebetes⁊ scutras⁊ a/mulas.Oia vasa q̄ fecit hiram regi salo mōi i domo dñi de auricalcho erāt.In cāpestri regiōe iordanis fudit ea rex in argyllosa terra inter sochot⁊ sarthā.et posuit salomon omia vasa in domo dñi Propter multitudinē aūt nimiaꝝ non erat pondus eris.Fecitqꝫ salomō omia vasa in domo dñi:altare aureū.⁊ men/sam sup quā ponerent panes appositio/nis aureā.⁊ cādelabra aurea q̄ncqꝫ ad de/xterā⁊ q̄ncqꝫ ad sinistrā ꝺ oraclm ex auro puro⁊ q̄si lilij flores.⁊ lucernas desup au/reas⁊ forcipes aureos⁊ hydrias⁊ fusci/nulas⁊ phialas⁊ mortariola⁊ thuribu la de auro purissimo.Et cardines ostioꝝ domꝰ interioris sancti scōꝝ.⁊ ostioꝝ ho/mus tēpli ex auro erant.Et pfecit omē opus qꝺ faciebat salomō in domo dñi. ⁊ intulit q̄ sanctificauerat dauid pr suꝰ. argentum⁊ aurum⁊ vasa reposuitqꝫ in thesauris domus domini.

VIII

Tunc congregati sunt omēs maio/res natu isrl cū principib tribu/um⁊ duces familiarū filioꝝ isrl ad regē salomonez in hierlm vt de/ferrent arcaꝝ federis dñi de ciuitate da uid.i.de syon.Conuenitqꝫ ad regem sa lomonem vniuersus israel in mense e/thanim in solēni die:ipse est mensis se/ptimus.Venerūtqꝫ cūcti senes de isrl⁊ tulerūt arcā sacerdotes⁊ portauerūt arcaꝝ domini⁊ tabnaculū federis⁊ oia vasa scūarij q̄ erant in tabnaculo:⁊ fere bāt ea sacerdotes⁊ leuite.Rex aūt salo mō⁊ ois multitudo isrl q̄ venerat ad

eũ gradiebaꝫ cũ illo ante arcã: ⁊ immolabãt oues ⁊ boues absq; estimatione ⁊ nũero. Et intulerũt sacerdotes arcã fe/dꝰ dñi in locũ suũ in oraculũ templi in scũm scoꝝ subt alas cherubin. Siquidez cherubin expãdebãt alas sup locũ arce: ⁊ protegebãt arcã ⁊ vectes eius desup. Cunq; emineret vectes vt appararẽt summitates eoꝝ foris scũarii añ oraculũ. nõ apparebãt vltra extrinsecꝰ. q ⁊ fuert ibi vsq; in pñtez diẽ. In arca aũt nõ erat aliud nisi due tabule lapidee qs posuerat i ea moyses in oreb qñ pepigit dñs fedꝰ cuz filijs isrl cũ egrederet de tra egypti. Factũ est aũt cũ exissent sacdotes ꝺ scũario nebula ipleuit domũ dñi ⁊ nõ poterant sacerdotes stare ⁊ mistrare ꝓpt nebulaz Impleuerat ei glia dñi domũ dñi. Tũc ait salomõ: Dñs dixit vt hitaret in nebula. Edificãs edificaui domũ ⁊ hitaculũ tuũ: firmissimũ soliũ in sempiternũ. Cõuertitq; rex faciẽ suã: ⁊ bñdixit oi ecclesie isrl. Dis ei ecclia isrl stabat. Et ait salomõ: Bñdictus dñs deꝰ isrl qui locutus est ore suo ad dauid prem meũ ⁊ in manibꝫ eiꝰ pfecit dicẽs: A die q eduri populũ meũ isrl de egypto. nõ elegi ciuitatez de vniuſis tribubꝫ isrl vt edificaret domꝰ: ⁊ esset nomẽ meũ ibi: sed elegi dauid vt eet sup plm meũ isrl. Voluitq; dauid pr meꝰ edificare domum noi dñi dei isrl: ⁊ ait dñs ad dauid prem meum. Q cogitasti i corde tuo edificare domũ noi meo. bñ fecisti hoc tm mẽte tractans Verũtñ tu nõ edificab mihi domũ: sz filius tuꝰ qui egredier de renibꝫ tuis ipse edificabit domũ noi meo. Cõfirmauit dñs smonẽ suũ quẽ locutꝰ est: steticq; p dauid pr me o ⁊ sedi sup thronũ isrl sic locutꝰ ẽ dñs: ⁊ edificaui domuz noi dñi dei isrl ⁊ posui tui ibi locũ arce i q fedꝰ dñi est qd pcussit cũ pribꝫ nris qñ egressi sũt de terra egypti. Stetit aũt salomõ añ altare dñi in ospectu ecclie isrl ⁊ expãdit manꝰ suas in celũ ⁊ ait: Dñe deꝰ isrl nõ est similis tui deꝰ in celo desup ⁊ sup terrã deorsuz. qui custodis pactuz ⁊ mĩam suis tuis qui ãbulãt coram te in toto corde suo: qui custodisti suo tuo dauid pri meo q locutꝰ es ei. Ore locutꝰ es: ⁊ manibꝫ pfecisti, vt h dies ꝓbat. Nunc igit dñe deꝰ isrl ꝓua famulo tuo dauid pri meo q locutꝰ es ei dicẽs: Nõ auferet de te vir coram me qui sedeat sup thronũ israel ita tñ si custodierint filij tui viã suam vt ambulẽt coram me. sic tu ãbulasti in ospectu meo. Et nũc dñe deꝰ isrl firment verba tua q locutus es suo tuo dauid pri meo. Ergo ne putãdũ est qd vere deꝰ hitet sup terrã? Si. n. celũ ⁊ celi celoꝝ te capere nõ pñt qnto magis domꝰ hec quã edificaui? Sed respice ad oraz tui: ⁊ ad pces eiꝰ dñe deus meus. Audi hymnũ ⁊ oronem quã suꝰ tuꝰ orat coraz te hodie. vt sint oculi tui apti sup domũ hãc nocte ac die. sup domũ ꝺ q dixisti: erit nomẽ meũ ibi. vt exaudias oronem quã orat i loco isto ad te suꝰ tuꝰ vt exaudias depcatiõez sui tui ⁊ pli tui isrl qcũq; orauerit in loco isto ⁊ exaudies i loco hitaculi tui i celo: ⁊ cũ exaudieris, ꝓpitius eris. Si peccauerit hõ i primũ suũ ⁊ habuerit aliqꝺ iuramẽtũ q teneaꝫ astrictus: ⁊ venerit ꝓpt iuramẽtũ coram altari tuo in domũ tuã. tu exaudies in celo: ⁊ facies ⁊ iudicabis suos tuos ꝺdẽnãs impium ⁊ reddẽs viã suã sup caput eiꝰ. iustificãsq; iustũ ⁊ retribuẽs ei sm iusticiaz suã. Si fugerit ppls tuꝰ isrl inimicos suos. q peccaturꝰ est tibi. ⁊ agẽtes pniam ⁊ ꝓfitẽtes noi tuo. venerit ⁊ adorauerit ⁊ depcati te fuerit in domo hac. exaudi i celo: ⁊ dimitte pctũ pli tui isrl: ⁊ reduces eos in trã quã dedisti pribꝫ eoꝝ. Si clausũ fuerit celũ ⁊ ñ pluerit ꝓpt pctã eoꝝ ⁊ orãtes i loco isto pniam egerit noi tuo: ⁊ a pctis suis ꝺũsi fuerint ꝓpt afflictiõez suã: exaudieos i celo ⁊ dimitte pcata suoꝝ tuoꝝ ⁊ pli tui isrl ⁊ ondes eis viã bonã p quã ambulẽt: ⁊ da pluuiam sup terrã quã dedisti pplo tuo i possessionẽ. Fames si orta fuerit in tra. aut pestilẽtia. aut corruptꝰ aer. aut erugo. aut locusta vel rubigo: ⁊ afflixerit eũ inimicꝰ eiꝰ portas obsidẽs: ois plaga. vniuersa infirmitas cũcta deuotatio ⁊ imprcatio q

accident oi hoi te pplo tuo isrl. si qs co
ꝑuerit plagā cordis sui: et expāderit ma/
nus suas i domo hac: tu exaudies i celo
in loco hitatiois tue: et repropitiaberis
et facies vt des vnicuiqꝫ ꝓm oes vias su
as sic videꝫ cor ei⁹ qz tu nosti solus cor
oim filioꝝ hoim vt timeāt te cūctis dieb⁹
qb⁹ viuūt sup faciē tre quā dedisti pribꝫ
nris. Insup et alienigēa qui nō ē de pplo
tuo isrl cū vēerit de tra lōginq ꝓpt nomē
tuū. audient enī nomē tuū magnū et ma
nus tua fortē et brachiū tuū extentū vbi
cūqꝫ. cū venerit gē et orauerit in hōc loco tu
exaudies i celo i firmamēto hitaculi tui:
et facies oīa ꝓ qb⁹ iuocauerit te alienigēa
vt discāt vniūsi pplī trē nomē tuū timē
re. sic pplis tu⁹ isrl: et pbēt qz nomē tuū i
uocatū ē sup domū hāc quaz edificaui.
Si egressus fuerit pplis tu⁹ ad bellū ꝛ i
imicos suos ꝑ viā qcūqꝫ miserē eos. ora
būt te ꝛ viā ciuitatis quā elegisti: et ꝛ do/
mū quā edificaui noi tuo: et exaudies in
celo oones eoꝝ et ꝑces eoꝝ et facies iudi
ciū eoꝝ. Si peccauerīt tibi (nō ē enī hō
qui nō peccet) et irat⁹ tradideꝝ eos inimi/
cis suis: et captiui ducti fuerīt in trā ini
micoꝝ lōge vl ꝓpe. et egerint pnīaz i corde
suo in loco captiuitatis: et ꝓsi deꝑcati te
fuerint in captiuitate sua dicētes: pecca
uim⁹. iniq egim⁹: impie gessim⁹: et reuersi
fuerint ad te in vniūso corde suo et tota
aīa sua in trā inimicoꝝ suoꝝ ad quā capti
ui ducti fuerīt: et orauerīt te ꝛ viā terre
sue quā dedisti pribꝫ eoꝝ et ciuitatis quā
elegisti et tēpli qd edificaui noi tuo. ex/
audies in celo i firmamēto solij tui oīo
nes eoꝝ et ꝑces eoꝝ et facies iudiciū eoꝝ:
et ꝓpitiaberis ꝓplo tuo q peccauit tibi: et oī/
bus iniqtatib⁹ eoꝝ qb⁹ ꝓuaricati sūt in te
et dabis miam coram eis q eos captiuos ha
buerint vt miserēt eis. Populꝰ ei tuꝰ ē
et hereditas tua qs eduxisti de tra egypti
de medio fornaciꝫ ferree vt sint oculi tui
apti ad deprecatiōes serui tui et ꝓpli tui isrl
et exaudies eos in vniūsis ꝓ qb⁹ inuoca
uerīt te. Tu. n. sepasti eos tibi i hereditā
tē de vniūꝝ pplis tre. sic locut⁹ es ꝑ moy
sen seruū tuū qñ eduxisti patres nros de egy
pto dne de⁹. Fcm ē aūt cū cōpleuisset salo/
mō orās dnm oem oratoez et deprecatiōem
hāc surrexit de ꝓspectu altarꝫ dnī. Stetitꝫ
q. n. genu i trā fuerat: et manꝰ expande/
rat ad celuz. Benedixit g et bñdixit oi eccle
isrl voce magna dicēs: Bñdict⁹ dns de⁹
q dedit requez pplo suo isrl iuxta oia q lo/
cut⁹ ē. Nō cecidit ne vn⁹ qdē sermo ex oī/
bus bōis q locut⁹ ē ꝑ moysen seruū suuz
Sit dns de⁹ nr nobiscū. sic fuit cū patri/
bus n̄ris ñ derelinquēs nos neqꝫ abijciens: ut i
clinet corda nra ad seruandū ābulem⁹ in vni
uersis vijs ei⁹ et custodiam⁹ mādata ei⁹ et
cerimonias et iudicia qcūqꝫ mādauit pa
tribꝫ nris: et sint sermōes mei isti qbꝫ dep/
cat⁹ sū coram dno appinqntes dño deo
nro die ac nocte vt faciat iudiciū seruo
suo et pplo suo isrl per singulos dies vt
sciāt oēs pplī trē qz dns ipse ē de⁹ et nō ē
vltra absqꝫ eo. sit qz cor nrm pfectū cuz
dno deo nro vt ābulem⁹ i decretis ei⁹ et
custodiam⁹ mādata ei⁹. sic et hodie. Igit
tur rex et oīs isrl cū eo imolabant victi
mas coram dño. Immolauitqꝫ salomō hos
tias pacificas qs imolauit dño. bouū vi
ginti duo milia et ouiū cētū vigīti mil
lia. Et dedicauerūt templū dni rex et filij isrl.
In die illa sanctificauit rex medium atrij qd
erat ante domū dni. Fec ibi holocaustuz
et sacrificiū et adipē pacificoꝝ: quia altā
re ereū qd erat coram dno minꝰ erat: et ca/
pere nō potuit holocaustū et sacrificiū et adi
pē pacificoꝝ. Fec g salomō in tpe illo festi
uitatē celebrē: et oīs isrl cū eo. multitudo
magna ab introitu emath vsqꝫ ad riuū e/
gypti coram dno deo nro septez dieb⁹ et se
ptē dieb⁹. i. qttuordecī dieb⁹: et in die octa
uo dimisit pplos. Qui bñdicētes re/
gi pfecti sunt in tabernacula sua letantes
et alacri corde sup oib⁹ bōis q fecerat do/
minꝰ dauid famulo suo et isrl pplo suo. IX
Factū ē aūt cū pfecisset salomō
edificiū dom⁹ dni et edificiū regis
et oē qd optauerat et voluerat fa
cere appuit ei dns secūdo sic appuerat
ei in gabaō. Dixitqꝫ dns ad eū. Exaudiui
oratōez tuā et deprecatiōem tuā qz deprecat⁹es
coram me: sanctificaui domū hāc quā edifica/

sti vt ponerē nomē meū ibi in sempiter
nū: ⁊ erūt oculi mei ⁊ cor meum ibi cūctis
diebꝫ. Tu qꝫ si ābulauerīs coꝝ me sic am
bulauit pr̄ tu⁹ ī simplicitate cordis ⁊ in
eq̄tate: ⁊ fecerīs oīa q̄ p̄cepi tibi ⁊ iudicia
mea ſuaueris ⁊ legitīa mea: ponā thronū
regni tui sup̄ isr̄l in sempiternū sic locut⁹
sū dauid p̄ri tuo dicēs: nō auferet⁹ vir ꝺ
genere tuo de solio isr̄l. Si āt aūsiōe aū
si fuerit⁹ vos ⁊ filij vr̄i ñ seq̄ntes me nec
custodientes mādata mea ⁊ cerimonias
q̄s ꝓposui vob: ⁊ abierit⁹ ⁊ coluerit⁹ deos
alienos ⁊ adorauerit⁹ eos auferā isr̄l de
supficie t̄re q̄s dedi eis. ⁊ templū qꝺ scīfica
ui nois meo p̄sciā a ꝓspectu meo: eritq̄
isr̄l ī p̄bīū ⁊ ī fabulā cūctis pl̄is. ⁊ dom⁹
hec erit ī exemplū. Omis q̄ trāsierit p eaz. stu
pebit ⁊ sibilabit ⁊ dicz. Quare fecit dñs
sic t̄re huic ⁊ domui huic? Et rñdebūt
Quia dereliq̄runt dñm deū suū q̄ eduxit
p̄res eoꝝ de t̄ra egypti ⁊ secuti sūt deos
alienos ⁊ coluerūt eos: ⁊ adorauerunt
eos: idcirco iduxit dñs sup̄ eos oē malū
hūc. Expletis āt ānis vigīti postq̄ edificaue
rat salomō duas domos. i. domū dñi et
domū regis: hirā rege tyri p̄bēte salomo
ni ligna cedrina ⁊ abiegna ⁊ aurū iuxta
oē qꝺ op⁹ habuerat: tūc dedit salomon
hirā vigīti oppida ī t̄ra galilee. Et egres
sus ē hirā de tyro vt videret oppida q̄ de
derat ei salomō ⁊ nō placuerūt ei. Et ait.
Heccine sunt ciuitates q̄s dedisti mihi
frr̄: Et appellauit eas t̄rā chabul vsq̄ ī
diē hāc. Misit q̄ hirā ad regē salomonē
centū vigīti talēta auri. Hec ē sūma expē
sar̄ quā obtulit salomō rex ad edificādū
domū dñi ⁊ domū suā ⁊ mello ⁊ muruz
hierl̄z ⁊ haser ⁊ mageddo ⁊ gazer. Pha
rao rex egypti ascēdit: ⁊ cepit gazer: suc
cēditq̄ eā igni: ⁊ chananeū q̄ habitabat in
ciuitate interfec ⁊ dedit eā in dotē filie sue
vxori salomōis. Edificauit q̄ salomō ga
zer ⁊ bethoꝝ inferiorē ⁊ baalath ⁊ palmi
rā ī t̄ra solitudis: ⁊ oēs vicos q̄ ad se pti
nebāt ⁊ erāt absq̄ muro: muniuit ⁊ ciui
tates curruū ⁊ ciuitates equū ⁊ qꝺcūq̄
ei placuit: vt edificaret ī hierl̄m ⁊ ī liba
no ⁊ ī oī t̄ra ptās sue. Omnūsū pl̄m q̄ re
māserat de āmorreis ⁊ de ethei ⁊ pher
zeis ⁊ eueis ⁊ iebuseis. q̄ ñ sūt de filijs is
rael: hoꝝ filios q̄ remāserāt ī t̄ra q̄s. s. nō
potuerāt filij isr̄l exterminare fecit salomō
tributarios vsq̄ ī diē hāc. De filijs aūt
isr̄l nō ꝓstituit salomō ſuire quēq̄: sed
erāt viri bellatores ⁊ mīstri ei⁹ ⁊ p̄ncipes
⁊ duces ⁊ p̄fecti curruū ⁊ eqūz. Erāt aūt
p̄ncipes sup̄ oīa opa salomonis p̄ppositi
quingēti qñq̄gīta q̄ hēbāt subiectū pp̄l
⁊ statut⁹ opib⁹ ip̄abāt. Filia aūt pharao
nis ascēdit ꝺ ciuitate dauid ī domū su
am quā edificauerat ei salomō. Tūc edi
ficauit mello. Offerebat q̄qꝫ salomō tri
bus vicib⁹ p ānos singl̄os holocausta ⁊
pacificas victimas sup̄ altare q̄ ꝺ edifica
uerat dño ⁊ adolebat thymiama coraz
dño. Perfectūq̄ ē templū. Classem q̄z fe
cit rex salomō ī asiōgaber q̄ ē iuxta hay
lā ī litore marīs rubri in t̄ra idumee. Mi
sitq̄ hiraz in classe illa ſuos ſuos viros
nauticos ⁊ gnaros marīs cū ſuis salomo
nis. qui cū venissent in ophir sumptuz
inde auruz quadringentoꝝ viginti talē
toꝝ detulerūt ad regē salomonem.

X

Sed ⁊ regina saba audita fama
salomōis. ī noīe dñi vēit tēpta
re eū in enigmatib⁹. Et ingressa
hierl̄m mlto cū comitatu ⁊ diuitijs. ca
melī portātib⁹ aromata. ⁊ auri infinitū ni
mis ⁊ gēmas p̄cios̄as. vēit ad regē salo
monē: ⁊ locuta ē ei vniūsa q̄ hēbat ī cor
de suo. Et docuit eā salomō oīa verba q̄ ꝓ
posuit. Nō fuit ſmo q̄ regē posset latere
⁊ ñ rñderet ei. Videns āt regīa saba oēm
sapiaz salomōis: ⁊ domū quā edificaue
rat ⁊ cibos mēse ei⁹: ⁊ habitacla ſuoꝝ ⁊ or
dines mīstrātiū. vestes⁹q̄ eoꝝ ⁊ picernas ⁊
holocausta q̄ offerebat ī domo dñi: ñ hē
bat vltra spm̄. dixitq̄ ad regē. Ver⁹ē ser
mo quē audiui ī t̄ra mea sup̄ ſmonib⁹ tu
is ⁊ sup̄ sapia tua: ⁊ nō credebā narrāti
bus mihi. donec ipsa vēi ⁊ vidi oculis me
is: ⁊ ꝓbaui q̄ media ps̄ mihi nūciata ñ
fuerit. Maior est sapia ⁊ opa tua q̄z ru
mor quez audiui. Bti viri tui ⁊ bti ſui
tui hi qui stāt coram te sp̄ ⁊ audiūt sapiaz
tuā. Sit dñs de⁹ tu⁹ bñdict⁹ cui cōpla

cuiſti ⁊ poſuit te ſup thronũ iſrł eo q̃ di
lexerit dñs iſrł ī ſempit̃nũ ⁊ cõſtituit te
regẽ vt faceres iudiciũ ⁊ iuſticiã. Dedit
q̃ regi cẽtũ viginti talẽta auri: ⁊ aromata
multa nimiſ ⁊ gẽmas pciosas. Nõ ſũt al
lata vltra aromata ta multa q̃ ea q̃ dedit
regina ſaba regi ſalomõi. Oz ⁊ claſſis hi
rã q̃ portabat aur̃ de ophir. attulit ex op
hir ligna tina multa nimis ⁊ gẽmas p̃
ciosas. Fecitq̃ rex de lignis tinis fulcra
dom̃ dñi ⁊ dom̃ regie ⁊ citharas lyras
q̃ cãtoribꝫ. Nõ ſunt allata huiuſcemõi
ligna tina neq̃ viſa vſq̃ ī p̃nte die. Rex
autẽ ſalomõ dedit regine ſaba oĩa q̃ volu
it ⁊ petiuit ab eo: exceptis his q̃ vltro ob
tulerat ei mũere regio. Que reuſa eſt ⁊
abiit ī trã ſuã cũ ſuis ſuis. Erat aũt põ
dus auri qõ offerebat ſalomõi p̃ annos
ſingulos ſexcẽtoz ſexagĩta ex talẽtoz
auri: excepto eo q̃ offerebãt viri qui ſu
p̃ vectigalia erãt ⁊ negociatores. vniuſi
q̃ ſcuta vẽdẽtes: ⁊ oẽs reges arabie du
ceſq̃ tre. Fecit q̃ rex ſalomõ ducẽta ſcu
ta de auro puriſſimo. Sexcẽtos auri ſi
clos dedit lamias ſcuti vn̄i ⁊ trecentas
peltas ex auro p̃bato. Trecenteq̃ mine
auri vnã peltã veſtiebãt. Poſuitq̃ eas
rex ī domo ſalt̃ libani. Fec etiã rex ſalo
lomõ thronũ de ebore grãdez: ⁊ veſtiuit
eũ auro fuluo nimis q̃ hẽbat ſex gdus.
Et ſũmitas throni rotũda erat ī pte po
ſteriori ⁊ due man̄ hĩc atq̃ ĩde tenẽtes
ſedile: ⁊ duo leones ſtabãt iuxta manus
ſingulas: ⁊ duodecĩ leũculi ſtãtes ſuper
ſex gdus hĩc atq̃ ĩde. Nõ ẽ fct̃m tale op̃
in vniuſis regnis. Oz ⁊ oĩa vaſa de q̃bꝫ
potabat rex ſalomõ erãt aurea: ⁊ vniuſa
ſupellex dom̃ ſalt̃ libani de auro puriſ
ſimo. Nõ erat argẽtũ nec alicuĩ p̃cij pu
tabaf ī diebꝫ ſalomõis: q̃ claſſis reg̃ per
mare cũ claſſe hirã ſemel p̃ tres annos
ibat ī tharſis. deferẽs ĩde aur̃ ⁊ argẽtuz
⁊ dentes elephantoz ⁊ ſimias ⁊ pauos.
Magnificat̃ ẽ g̃ rex ſalomõ ſup oẽs re
ges tre diuitijs ⁊ ſapĩa. ⁊ vniuſa tra deſi
derabat vultũ ſalomõis vt audiret ſa
piẽtiã ei̇ quã dederat de̅ ī corde eius: ⁊
ſing̃li deferebãt ei mũera. vaſa argẽtea
⁊ aurea: veſtes ⁊ arma beĩica. aromata q̃
q̃ eq̃s ⁊ mulos p̃ anos ſing̃los. Con
gregauitq̃ ſalomõ curr̃ ⁊ eq̃tes: ⁊ facti
ſunt ei mille q̃drigẽti curr̃: ⁊ duodecĩ
milia eq̃tũ ⁊ diſpoſuit eos per ciuitates
mũitas ⁊ cũ rege ī hierlm. Fecitq̃ vt tã
ta eẽt abũdãtia argẽti ī hierlm q̃nta ⁊ la
pidũ ⁊ cedroz p̃buit multitudinẽ q̃ſi ſy
comoros q̃ naſcũt in cãpeſtribꝫ. Et edu
cebãt eq̃ ſalomõi ỏ egypto ⁊ ỏ choa. Ne
gociatores eĩ reg̃ emebant de choa ⁊ ſta
tuto p̃ciũ p̃ducebãt. Egrediebaf aũt q̃
driga ex egypto ſexcẽtis ſiclis argenti et
equus centũ quinq̃ginta. Sicq̃ in hunc
modũ cũcti reges et hetheoz ⁊ ſyrie equos
venundabant. XI

Rex aũt ſalomon adamauit mu
lieres alienigenas multas: filiaz
q̃q̃ pharaonis et moabitidas et
ãmonitidas idũeas ⁊ ſidonaſ ⁊ cetheas
de gẽtibꝫ ſup q̃bꝫ dixit dñs filijſ iſrł: Nõ
ingrediemĩ ad eas: neq̃ ỏ illæ ingrediẽt
ad vtas. Certiſſime. n. aũtẽt corda vta
vt ſeqũmĩ deos eaz. Huis itaq̃ copulat̃ẽ
ſalomõ ardẽtiſſimo amore. Fuerũtq̃ ei
vxores q̃ſi regĩe ſeptingẽte: ⁊ cõcubine
trecẽte. Et aũterũt mulieres cor ei̇. Cũ
q̃ iã eẽt ſener. deficuatũ eſt cor ei̇ p̃ mu
lieres vt ſeqũreſ deos aliẽos: nec erat cor
ei̇ p̃fectũ cũ dño deo ſuo ſic cor dauid
p̃tris ei̇: ſz colebat ſalomõ aſtharthen deã
ſidoniozꝫ ⁊ chamos deũ moabitaz ⁊ mo
loch idolũ ãmonitaz. Fecitq̃ ſalomon
qõ nõ placuerat coram dño: ⁊ non adiple
uit vt ſeqũreſ dñm ſic dauid p̃ ei̇. Tũc
edificauit ſalomõ phanũ chamos ido
lo moab ī mõte qui eſt cõ hierlm: ⁊ mo
loch idolo filioz ãmon. Sicq̃ ī hũc mo
dũ fec vniuſis vxoribꝫ ſuis alienigenis
q̃ adolebãt thura ⁊ imolabãt dijs ſuis.
Igit̃ irat̃ ẽ dñs ſalomõi q̃ auerſa eſſet
mẽs ei̇ a dño deo iſrł q̃ apparuerat ei ſe
cũdo: ⁊ p̃cepat de verbo hoc ne ſeqũreſ deos
alienos: ⁊ nõ cuſtodiuit q̃ mãdauit ei de
min̄. Dixit itaq̃ dñs ſalomoni. Quia
habuiſti hoc apũd te ⁊ nõ cuſtodiſti pactuz
meũ ⁊ p̃cepta mea q̃ mãdaui tibi: diri
pens ſcindã regnũ tuũ ⁊ dabo illud ſuo

tuo:verũtñ in dieb tuis nõ faciã ꝓpter
dauid ꝑem tuũ. De manu filij tui sci-
dam illud.nec totũ regnũ auferã ꝫ tri-
bũ vnã dabo filio tuo ꝓpt dauid ſuum
meũ ⁊ hierlm quã elegi. Suscitauit ãt
dñs adũsariũ salomõi adad idumeũ de
semie regio q̃ erat ĩ edom. Cũ.n.eẽt da
uid ĩ idumea ⁊ ascendisset ioab ꝓnceps
militie ad sepeliẽdũ eos q̃ fuerãt intfe-
cti:⁊ occidisset oẽ masculinũ in idumea
fer enĩ mẽsib; ibi morat⁹ ẽ ioab ⁊ oĩs is-
rael donec intĩmeret oẽ masculinum in
idumea:fugit adad ipse ⁊ viri idumei ꝺ
suis pĩis ei⁹ cũ eo vt ĩgrederet egyptũ
Erat aũt adad puer puulus. Aũctꝫ fur-
reristꝫ secũ viros de pharã ⁊ itroierũt e-
gyptũ ad pharaonẽ regẽ egypti. Qui ꝺ
dit ei domũ:⁊ cibos ꝓstituit:⁊ trã delega
uit. Et iuenit adad gr̃am coram pharaõe
valde itãtũ vt darz ei vxorẽ sororẽ vxo-
tis sue germanã tafnes regie. Genuit
qꝫ ei sorors tafnes genebath filium:⁊ nu
triuit eũ tafnes ĩ domo pharaõis. Erat
ꝫ genebath hĩtãs apꝺ pharaõem cũ fi
liis ei⁹. Cũctꝫ audisset adad ĩ egypto dor
misse dauid cũ pribus suis:⁊ mortuuz eẽ
ioab ꝓncipẽ militie.dixit pharaoni: Di
mitte me vt vadã ĩ terrã meaz: Dixitq;
ei pharao. Qua enĩ re apꝺ me idiges vt
ꝙras ire ad trã tuã:⁊ At ille rñdit. Nulla
ꝫ obsecro te vt dimittas me. Suscita-
uit ꝺs ei de⁹ adũsariũ raçõ filiũ eliadã
q̃ fugerat adadeçer regẽ saba dñm suuz
⁊ congregauit ꝺ eũ viros ⁊ fact⁹ ẽ ꝓnceps
latronũ cũ interficeret eos dauid abierũt
ꝫ damascũ ⁊ hĩtauerũt ibi:⁊ ꝓstituerũt
eũ regẽ ĩ damasco.eratq; adũsari⁹ israel
cũctis dieb; salomõis. Et hoc malũ adad
ꝫ fili⁹ nabath eufrate⁹ de sareda ku⁹ sa-
lomõis cui⁹ mr erat noie. Serua:muli
erpidua:leuauit manũ ꝺ regẽ. Et hoc cã
rebellionis adũsus eũ.qz salomõ edifi-
uit mello:⁊ coeꝙuit voraginẽ ciuitatis
dauid pĩis sui. Erat aũt hieroboaz vir
fortis ⁊ potes. Videsqz salomõ adolescẽ
tem bone indol⁹ ⁊ idustriũ.ꝓstituerat eũ ꝑ-
fectũ supr tributa vniũse dom⁹ ioseph.
Factũ est igit in tpe illo vt hieroboam e-
grederet de hierusalẽ:⁊ inueniret eũ a-
hias silonites ꝓpheta in via coptus pal-
lio nouo. Erãt autẽ duo tm̃ ĩ agro. Ap-
prehendensqz ahias palliũ suum nouũ
quo coopertus erat scidit in duodecim
ptes:⁊ ait ad hieroboã. Tolle tibi decem
scissuras. Hec enĩ dicit dñs deus israel
Ego scindã regnũ de manu salomõis ⁊
dabo tibi decẽ tribꝰ. Quorro vna trib; re
manebit ei ꝓp seruũ meũ dauid:⁊ hie
rusalẽ ciuitatẽ quã elegi ex oĩb; tribꝰ
israel.eo q̃ dereliquerit me ⁊ adorauerit
astharthẽ dea sidoniorꝫ ⁊ chamos deum
moab:et moloch deum filiorum am-
mon et non ambulauerit in vijs meis
vt faceret iusticiam coram me ⁊ prece-
pta mea et iudicia sicut dauid pater ei⁹
Nec auferam omne regnum de manu
eius.sed ducem ponam eũ cunctis die-
bus vite sue propter dauid seruuz me-
um quẽ elegi. qui custodiuit mandata
mea ⁊ pcepta mea. Auferã aũt regnũ de
manu filij ei⁹ ⁊ dabo tibi decẽ tribꝰ.filio
aũt ei⁹ dabo tribũ vnã vt remaneat luc
na dauid suo meo cũctis diebꝰ coram me ĩ
hierusalẽ ciuitate quã elegi vt esset no-
mẽ meũ ibi.te aũt assumã ⁊ regẽbis sup
omnia que desiderat anima tua. eriscꝫ
rex sup israel. Si igitur audieris omia
que precepo tibi ⁊ ambulaueris in vijs
meis:⁊ feceris qꝺ rectũ est coram me cu-
stodiẽs mandata mea ⁊ pcepta mea.sic
fecit dauid seruus me⁹ ero tecũ:⁊ edifica-
bo tibi domũ fidelẽ quõ edificaui dauid
domũ ⁊ tradã tibi israel ⁊ affligã semẽ da-
uid sup hoc.verũtñ nõ cũctis diebꝰ. Cholu
it g salomõ interficere hieroboã. Qui sur
rexit ⁊ aufugit in egyptũ ad sesac regem
egypti:⁊ fuit in egypto vsqꝫ ad mortẽ sa
lomõis. Reliquũ aũt verbi salomõis ⁊
oĩa q̃ fec⁹ ⁊ sapia ei⁹:ecce vniũsa scripta sũt
ĩ libro verbi dierꝫ salomõis. Dies autez
qꝫ regnauit salomõ ĩ hierlm sup oẽm israel
qdragita ãni sunt. Dormiuitqꝫ salomõ
cũ pribꝰ uis:⁊ sepult⁹ ẽ ĩ ciuitate dauid
pris sui. regnauitqꝫ roboã fili⁹ eius pro eo.

VEnit aũt roboã in sichẽ. XII
Illuc.n.congregat⁹ erat oĩs pp̃s
isr̃l ad cõstituẽdũ eũ regẽ. At vo
hieroboã fil⁹ nabath cũ adhuc eẽt i egy
pto pfug⁹ a facie salomõis reg̃ audita
morte ei⁹ reũsus est de egypto. Misert
q̃z t vocauerũt eũ. Venit g̃ hieroboaz t
oĩs mltitudo isr̃l t locuti sunt ad roboã
dicẽtes. Pr̃ tu⁹ durissimũ iugũ iposuit
nob. tu itaq̃z nũc imminue paululũ de im
perio p̃ris tui durissimo t de iugo ĝuissi
mo qd̃ iposuit nob t fuiem⁹ tibi. Qui
ait eis: Ite vsq̃z ad tertiũ die t reũtimĩ
ad me. Cũq̃z abisset pp̃s. inijt cõsiliũ rex
roboã cũ senioribꝫ q̃ assistebãt coã salo
mõe p̃re ei⁹ cũ adhuc viueret: t ait eis.
Qd̃ datis cõsiliũ vt rndeã pp̃o: Qui dixe
rũt ei: Si hodie obedieris pp̃o huic t fa
uieris: t petitiõi eoꝝ cesseris. locutusq̃z fue
ris ad eos vba lenia: erũt tibi famuli cũctis
diebꝫ. Qui derelinq̃t cõsiliũ senũ qd̃ dede
rãt ei: t adhibuit adolescentes q̃ nutriti
fuerãt cũ eo t assistebãt illi dixitq̃z ad e
os. Qd̃ mihi datis cõsiliũ vt rndeaz pp̃o
huic q̃ dixerũt mihi: leuia fac iugũ qd̃ ipo
suit p̃r tu⁹ sup nos: Et dixerũt ei iuuenes
q̃ nutriti fuerant cũ eo. Sic loq̃re pp̃o
huic q̃ locuti sũt ad te dicẽtes. Pr̃ tuus
aggrauauit iugũ nr̃m. tu releua nos. Sic
loq̃re ad eos: Minim⁹ digit⁹ me⁹ grossi
or ẽ dor̃o p̃ris mei. Et nũc p̃r me⁹ posu
it sup vos iugũ ĝue. ego aũt addã sup̃
iugũ vr̃m. Pr̃ me⁹ cecidit vos flagell̃:
ego aũt cedã vos scorpionibꝫ. Venit er
go hieroboã t oĩs pp̃s ad roboã die ter
tia sic locut⁹ fuerat rex dicẽs: reũtimĩ ad
me die tertia. Rndit q̃z rex pp̃o dura de
relicto cõsilio senioꝝ qd̃ ei dederãt t locu
tus ẽ eis fm cõsiliũ iuuenũ dicens: Pat⁹
me⁹ aggrauauit iugũ vr̃m: ego aũt addaz
iugo vro. Pr̃ me⁹ cecidit vos flagellis
ego aũt cedã vos scorpiõibꝫ. Et non acq̃e
uit rex pp̃o qm̃ aũsat⁹ fuerat eũ dñs vt
suscitaret vbũ suuz qd̃ locut⁹ fuerat in
mãu ahie sylonite ad hieroboã filiũ na
bath. Videns itaq̃z pp̃s q̃ noluisset eos
audire rex. rndit ei dicẽs: Que nob̃ ps̃ i
dauid vel q̃ hereditas i filio isai: Vade i
tabnacla tua isr̃l. Nũc vide domũ tuaz
dauid. Et abijt israel in tabnacula sua:
Sup filios aũt isr̃l q̃cũq̃z habitabãt i ciui
tatibꝫ iuda regnauit roboã. Misit g̃ rex ro
boã adurã qui erat sup tributa. t lapida
uit eũ oĩs isr̃l t mortu⁹ ẽ. Porro rex ro
boã festin⁹ ascẽdit curr̃u t fugit i hierlm
receptitq̃z isr̃l a domo dauid vsq̃z in p̃sẽ
diẽ. Fcm ẽ aũt cũ audisset oĩs isr̃l q̃ reu
sus eẽt hieroboã miserũt t vocauerunt
eũ congregato cetu: t cõstituerũt eũ regẽ
sup oẽm isr̃l. nec secut⁹ ẽ quispiã domũ
dauid p̃ter tribũ iuda solã. Venit aũt ro
boã hierlm t congregauit vniũsaz domus
iuda t tribũ bẽiamin cẽtũ octogita milia
electoꝝ virorũ t bellatorũ vt pugnãt cõ
mũ isr̃l t reducerẽt regnũ roboã filio sa
lomõis. Factũ ẽ aũt fmo dñi ad semeiã
virũ dei dicẽs: Loqre ad roboã filiũ salo
monis regem iuda t ad omnem domũ
iuda t bẽiamin t reliquos de populo di
cens: Hec dicit dñs. Non ascendetis
neq̃z bellabitis cõtra frẽs vr̃os filios isr̃l. Re
uertat⁹ vir i domũ suã. A me.n. fcm ẽ hoc
bũ h̃. Audierũt fmonẽ dñi t reuũsi sũt de
itinere sic eis p̃cepat dñs. Edificauit aũt
hieroboã sichẽ i mõte effraim: t habitauit
ibi. Et egressus inde edificauit phanuel
Dixitq̃z hieroboã i corde suo. Nũc reuer
tet regnũ ad domũ dauid si ascenderit po
pul⁹ iste vt faciet sacrificia i domo dñi i
hierlm t cõtet cor pp̃li huius ad dñm su
um roboã regẽ iuda: interficietq̃z me t re
uertent ad eũ. Et excogitato cõsilio fecit
duos vitulos aureos: t dixit eis. Molli
te vltra ascẽdere in hierlm. Ecce dii tui
isr̃l q̃ te edurerũt de tra egypti. Posuit
q̃z vnũ i bethel t alterũ i dan: fcm ẽ hoc
h̃ i pctm̃. Erat.n. pp̃s ad adorãdũ vitu
lũ vsq̃z i dan. Et fecit phana i excelsis t sa
cerdotes de extremis pp̃li qui nõ erãt de
filijs leui. Cõstituitq̃z diem solennẽ in
mẽse octauo quintadecima die mẽsis i
similitudinẽ solennitatis q̃ celebrabat
in iuda. Et ascẽdens altare similiter fe
cit in bethel vt immolaret vitulis quos
fabricat⁹ fuerat. Cõstituitq̃z i bethel sa
cerdotes excelsoꝝ q̃ fecerat: t ascendit sup

altare qđ extruxerat in bethel q̃ntadecĩa die mẽſis octaui quez finxerat de corde ſuo. Et fecĩ ſolẽnitatẽ filijs iſrł: ⁊ aſcẽdit ſuper altare vt adoleret incenſum.

XIII

Ecce vir dei vẽit de iuda ī ſmõe dñi ī bethel hieroboã ſtãte ſup altare ⁊ thus iaciente Et exclamauit ꝫ altare ī ſmõe dñi: ⁊ ait Altare altare. hec dic̃ dñs. Ecce filꝰ naſcetur domui dauid ioſias noĩe: ⁊ imolabit ſup te ſac̃dotes excelſoz q̃ nũc in te thura ſuccẽdũt: ⁊ oſſa hoĩm ſup te incẽdet. Dedit qz ī illa die ſignũ dicẽs: Hoc erit ſignuz qđ locutꝰ ẽ dñs: Ecce altare ſcindet: ⁊ effũdet cinis q̃ ī eo ẽ. Cumqz audiſſet rex ſmonẽ hoĩs dei quẽ iclamauerat ꝫ altare ī bethel. extẽdit manũ ſuã de altari dicẽs: Appẽhendite eũ. Et exaruit manꝰ ei⁹ quã extẽderat ꝫ eũ: nec valuit retrahere eã ad ſe. Altare qz ſciſſũ ẽ: ⁊ effuſus ẽ cinis ð altari: iuxta ſignũ qđ pdixerat vir dei ī ſmõe dñi. Et ait rex ad virũ dei. Depcare faciẽ dñi dei tui ⁊ ora p me vt reſtituat manꝰ mea mi. Oauit vir dei vultum dñi: ⁊ reuſa ẽ manꝰ regi ad eũ: ⁊ facta ẽ ſicẽ pꝰ fuerat. Locutꝰ ẽ aũt rex ad virũ dei. Veni mecũ domũ vt pãdeas: ⁊ dabo tibi mũera. Rñditqz vir dei ad regẽ: Si dederis mihi mediã ptẽ domꝰ tue: ñ veniã tecũ: nec comedã panẽ neqz bibã aquã ī loco iſto. Sic. n. mãdatũ ẽ mihi ī ſmõe dñi pcipiẽtis: Nõ comedes panẽ neqz bibes aquã nec reuerter p viã q̃ veniſti. Abiit ẽ p aliã viã. ⁊ nõ ẽ reuſus p ĩt q̃ venerat ī bethel. Propheta aũt qdã ſenex hitabat ī bethel ad quẽ venerũt filij ſui: ⁊ narrauerũt ei oĩa opa q̃ fecerat vir dei illa die in bethel. Et vba q̃ locutus fuerat ad regẽ narrauerũt pri ſuo. Et dixit eis pr eoz. Per quã viã abiit: Oſtenderũt ei filij ſui viã p quã abierat vir dei q̃ venerat de iuda. Et ait filijs ſuis. Sternite mihi aſinũ. Qui cũ ſtrauiſſet aſcẽdit ⁊ abiit poſt virũ dei: ⁊ inuenit eũ ſedẽtẽ ſubtꝰ terebinthũ. Et ait illi: Tu ne es vir dei q̃ vẽſti ð iuda? Rñdit ille. Ego ſũ: Dixitqz ad eũ Veni mecũ domũ vt comedas panem Qui ait: Nõ poſſũ reuerti neqz vẽire tecũ nec comedã panẽ neqz bibã aquã ī loco iſto: qz locutꝰ ẽ mihi ſmõe dñi dicẽs: Nõ comedes panẽ ⁊ nõ bibes aquã ibi. nec reuerter p viã q̃ ieris. Qui ait illi Et ego pphã ſũ ſicut⁹ tui: ⁊ ãgelꝰ locutꝰ ẽ mihi in ſmõe dñi dicẽs: Reduc eũ tecũ in domũ tuã vt comedat panem ⁊ bibat aquã. Fefellit eũ ⁊ reduxit ſecũ. Comedit q̃ panẽ ī domo eiꝰ ⁊ bibit aquã. Cũqz ſederẽt ad mẽſaz factꝰ ẽ ſmo dñi ad pphẽtã q̃ reduxerat euz: Et exclamauit ad virũ dei q̃ venerat de iuda dicẽs: Hec dic̃ dñs: Quia nõ obediẽs fuiſti ori dñi: ⁊ nõ cuſtodiſti mãdatum qđ pcepit tibi dñs deꝰ tuus ⁊ reuſus es ⁊ comediſti panez ⁊ bibiſti aquã ī loco in q̃ pcepi tibi ne comederes panẽ neqz biberes aquã. nõ inferet cadauer tuũ ī ſepulcrũ pr̃m tuoz. Cũqz comediſſet ⁊ bibiſſet ſtrauit aſinũ ſuũ pphã quẽ reduxerat. Qui cũ abiiſſz inuenit eũ leo ī via ⁊ occidit: ⁊ erat cadauer eiꝰ piectũ in itinere. Aſinus aũt ſtabat iuxta illũ ⁊ leo ſtabat iuxta cadauer. Et ecce viri trãſeũtes viderũt cadauer piectũ in via ⁊ leonẽ ſtãtẽ iuxta cadauer Et venerũt ⁊ diuulgauerũt in ciuitatez in q̃ pphẽtes ille ſenex hitabat. Qđ cuz audiſſet pphẽta ille q̃ reduxerat eũ de via ait: Vir dei ẽ q̃ inobediẽs fuit ori dñi: et tradidit eũ dñs leoni: ⁊ cõfregit eũ: ⁊ occidit iuxta vbũ dñi qđ locutꝰ ẽ ei. Dixit qz ad filios ſuos. Sternite mihi aſinũ Qui cũ ſtrauiſſent ⁊ ille abiſſet. inuenit cadauer eiꝰ piectũ ī via ⁊ aſinũ ⁊ leonez ſtãtes iuxta cadauer. Nõ cõedit leo ð cadauere nec leſit aſinũ. Tulit qz pphẽtes cadauer viri dei ⁊ poſuit illð ſup aſinuz ⁊ reuſus itulit ī ciuitatẽ pphẽte ſenis vt plãgerẽt eũ: ⁊ poſuit cadauer eiꝰ i ſepulcro ſuo. Et plãxerũt eũ hẽu hẽu mi frat Cũqz plãxiſſent eũ dixit ad filios ſuos. Cũ mortuꝰ fuero ſepelite me in ſepulcro in q̃ vir dei ſepultꝰ ẽ iuxta oſſa eiꝰ ponite oſſa mea. Profecto. n. veniet ſmo quem pdixit ī ſmone dñi ꝫ altare qđ ẽ ī bethel ⁊ otra oĩa phana excelſoz q̃ ſunt ī vrbibꝫ ſamarie. Poſt vba h̃ nõ ẽ reuerſus hierobõã de via ſua peſſima. ſz econtrario fecĩ ð nouiſſimiſ pplis ſacerdotes excelſoz. Quicũqz volebat iplebat ma/

nũ suã. ⁊ fiebat sacerdos excelsoꝝ. Et ꝓpter hãc cãm peccauit dom⁹ hieroboam ⁊ euersa est ⁊ deleta de supficie tre. XIIII

In tpe illo egrotauit abia filius hieroboã. Dixitq; hieroboã uxori sue. Surge ⁊ cõmuta hitus ne cogñscar q̃ sis uxor hieroboaz ⁊ uade in silo ubi est ahias ꝓpheta q̃ locut⁹ ẽ mihi q̃ regtur⁹ eẽm supꝝ ꝑm hũc. Tolle q̃z in manu tua decẽ panes ⁊ crustulaz ⁊ uas mell': ⁊ uade ad illũ. Ipse ei indicabit tibi q̃d euẽtuꝝ sit puero huic. Fecit ut dixerat uxor hieroboã. ⁊ ꝓsurgẽs abijt in silo: ⁊ uenit in domũ ahie. At ille nõ potat uidere q̃ caligauerãt oculi ei⁹ p senectute. Dixit aũt dñs ad ahiã. Ecce uxor hieroboã ingredit ut ꝓsulat te supꝝ filio suo qui egrotat. Hec ⁊ hec loq̃ris ei. Cuz g̃ illa intraret ⁊ dissimularet se eẽ q̃ erat. audiuit ahias sonitũ pedũ ei⁹ introeũtis p ostium. ⁊ ait: Ingredere uxor hieroboam. Quare aliã te eẽ simulas? Ego ãt missus suz ad te dur⁹ nũci⁹. Uade ⁊ dic hieroboã. Hec dicit dñs de⁹ isrl': Quia exaltaui te de medio ꝑl'i: ⁊ dedi te ducẽ supꝝ populũ meũ isrl' ⁊ scidi regnũ dom⁹ dauid ⁊ dedi illud tibi ⁊ nõ fuisti sicut⁹ me⁹ dauid q̃ custodiuit mãdata mea: ⁊ secut⁹ ẽ me in toto corde suo faciẽs q̃ placitum eẽt in ꝓspectu meo: sz opat⁹ es male super oẽs q̃ fuerũt añ te: ⁊ fecisti tibi deos alienos ⁊ flatiles ut me ad iracũdiam puocares: me aũt ꝓiecisti p⁹ corꝓ tuuz Idcirco ecce ego ĩducã mala supꝝ domũ hieroboã: ⁊ pcutiã de hieroboã mingẽtẽ ad pietẽ ⁊ clausum ⁊ nouissimũ in isrl' ⁊ mũdabo reliq̃as dom⁹ hieroboã sicut mũdari solet fim⁹ usq; ad purũ. Qui mortui fuerit de hieroboã in ciuitate comedẽt eos canes. q̃ aũt mortui fuerint in agro uorabũt eos aues celi: qz dñs locut⁹ est Tu igit surge ⁊ uade in domũ tuã: ⁊ ipo introitu pedũ tuoꝝ in urbẽ morietur puer: ⁊ plãget eũ oĩs isrl' ⁊ sepeliet. Iste enim solus iferet de hieroboã in sepulcrũ. q̃ inuẽtus ẽ supꝝ eo fmo dom⁹ a dño de isrl' in domo hieroboã. Cõstituet aũt sibi dñs regẽ supꝝ isrl' qui pcutiet domũ hierobam in hac die ⁊ ib tpe ⁊ pcutiet dñs de⁹ isrl' sicut moueri solet harũdo in aq̃. Et euellet isrl' de terra bona hac quaz dedit pribꝫ eoꝝ: ⁊ dispergẽs eos trãs flumẽ q̃ fecerũt sibi lucos ut irritarẽt dñm. Et tradet dñs de⁹ isrl' ꝓ pcatã hierobaz q̃ peccauit ⁊ peccare fec isrl'. Surrexit ita q̃z uxor hieroboã ⁊ abijt ⁊ uenit in thersa. Cũq; illa ingrederet limẽ domus. puer mortu⁹ ẽ: ⁊ sepelierũt eũ: ⁊ plãxit eũ oĩs isrl' iuxta sm̃onẽ dñi quẽ locut⁹ ẽ in manu serui sui ahie ꝓphete. Reliqua aut̃ uerbum hierobam quomdo pugnauerit ⁊ quõ regnauerit ecce scripta sunt in libro uerboꝝ dieꝝ regũ isrl'. Dies aũt quos regnauit hieroboã uiginti duo ãni sunt. Et dormiuit hierobam cũ pribꝫ suis. regnauit q̃z nadab filius ei⁹ p eo. Anno octauo decimo hieroboã filio salomõis regnauit in iuda. Quadraginta ⁊ uni⁹ ãni erat roboã cuz regnare cepisset: decem ⁊ septẽ annis regnauit in hierl'm ciuitate quã elegit dñs ut ponere nomẽ suũ ibi ex oĩbꝫ tribubꝫ isrl'. Nomẽ aũt mris ei⁹ naama amanitis. Et fecit roboam malũ coram dño: ⁊ irritauerunt eũ supꝝ oĩbꝫ q̃ fecerant pres eoꝝ in pctis suis q̃ peccauerũt. Edificauerũt enim ⁊ ipsi sibi aras ⁊ statuas ⁊ lucos supꝝ oẽm collẽ excelsuz ⁊ subter oẽz arborẽ frondosam: ⁊ effeminati fuerũt in terra. fecerũtq; oẽs abominationes gẽtium q̃s attriuit dñs ante faciem filioꝝ israel. Anno q̃nto autẽ anno regni roboam ascendit sesac rex egypti in hierusalẽ: ⁊ tulit thesauros domus dom⁹ domini ⁊ thesauros regios et uniuersa diripuit: scuta q̃z aurea q̃ fecerat salomon ꝓ quibꝫ fecit rex roboam scuta erea: ⁊ tradidit ea in manu ducũ scutarioꝝ ⁊ eoꝝ qui excubabãt ante ostium domus regis. Cunq; ingrederetur rex in domũ domi portabãt ea qui pedibus habebant officiũ ⁊ postea reportabãt ad armamẽtarium scutarioꝝ. Reliq̃ autem sermonũ roboam ⁊ omia que fecit: nonne scripta sunt in libro sermonũ dierũ regum iuda. Fuitq; bellũ inter roboam ⁊ hieroboã cũctis diebꝫ. Dormiuitq; roboam cum pribꝫ suis: ⁊ sepult⁹ ẽ cũ eis in ciuitate dauid. Nomẽ aũt mris ei⁹ naama amanites. Et regnauit abia filius eius ꝓ eo.

IGitur in octauodecimo XV
ano regni hierobā filij nabath
regnauit abia sup iudaz. Trib⁹
annis regnauit in hierl'm. Nomen ma
tris eius maacha filia abessalō: ambula/
uitqz in oīb⁹ peccatis pr̄is sui q̄ fecerat
ante eū. nec erat cor eius pfectū cū dño
deo suo sicut cor dauid pr̄is ei⁹. Sed p
pter dauid dedit ei dñs de⁹ suus lucer/
nā in hierl'm vt suscitaret filiuz ei⁹ post
eū. r staret in hierl'm: eo q̄ fecisset dauid
rectū in ocul' dñi. r nō declinasset ab oī/
bus q̄ pcepat ei cūctis diebz vite sue. ex/
cepto ſmone vrie etlxi. Attn bellū fuit
inter abiā r hierobā oī tpe vite ei⁹: Re
liq̄ aūt ſmonū abie r oīa q̄ fecit: nonne
hec scripta sunt in libro ẏlorz dierū re/
gū iuda? Fuitqz pliū int' abiā r inter hie
robā. Et dormiuit abia cū pribz suis. r
sepelierūt eū in ciuitate dauid: regnauit
qz asa fili⁹ eius p eo. In āno q̄ vicesimo
hierobā reg' isr'l regnauit asa rex iuda. r q̄/
draginta r vno anno regnauit in hierl'm.
Nomē mr̄is eius maacha filia abessalō
r fecit asa rectū ante ocspectū dñi sic̄ da/
uid pr̄ ei⁹. r abstulit effeminatos de ter/
ra. purgauitqz vniuersas sordes idolorz
q̄ fecerāt pr̄es ei⁹. Insup r maachā ma
trē suā amouit ne esset princeps in sacr̄
priapi. r in luco ei⁹ quē ocsecuerat: subū
titqz spēcū eius r ocfregit simulacrū tur
pissimū. r cōbussit in torrēte cedron. Ex
celsa aūt nō abstulit. Clerūtn cor asa p/
fectū erat cū dño deo suo cunctis diebz
suis. r intulit ea q̄ scīficauerat pr̄ suus r
douerat in domuz dñi. argentū r aurū
r vasa. Bellum aūt erat inter asa r baa/
sa regē isr'l cūctis diebz eorz. Ascēdit q̄z
baasa rex isr'l in iudaz. r edificauit rama
vt nō possit quispiaz egredi vel ingredi
de pte asa regis iude. Tollens itaqz asa
omne argētū r aurū qđ remāserat i thē
sauris dom⁹ dñi. r in thesauris dom⁹ re
gie. dedit illud in manus seruorz suorz
r misit ad benadab filiū tabrēmon filij
ezion regem syrie qui habitabat in da/
masco dicens: Fedus est inter me r te r
inter pr̄em meū r patrē tuū: ideo misi
tibi munera argentū r auruz. r peto vt
venias r irritum facias fedus quod ha
bes cuz baasa rege isr'l. r recedat a me
Acquiescens benadab regi asa. misit pn̄
cipes exercitus sui in ciuitates isr'l. et
percusserūt ahion r dan r abel domū maa
cha. r vniuersam cēneroth. oēm scz ter/
ram neptalim. Quō cū audisset baasa in
termisit edificare rama r reuersus est ī
thersa. Rex aūt asa nūcium misit in oēz
iudā dicens: Nemo sit excusatus. Et tu
lerūt lapides de rama. r ligna eius qui/
bus edificauerat baasa. r extruxit de eis
rex asa gabaa beniamin r maspha. Reli
qua aūt oīm ſmonū asa r vniuersa for/
titudines eius r cuncta que fecit r ciui/
tates quas extruxit: nōne hec scripta sūt
in libro ẏlorz dierū regū iuda? Clerun/
tamē in tpe senectutis sue doluit pedes
r dormiuit cum pribz suis. r sepultus ē
cum eis in ciuitate dauid pr̄is sui. regq̄/
uitqz iosaphat filius eius p eo. Nadab
vero filius hierobā regnauit sup isr'l
anno secūdo asa regis iuda regūitqz su/
per isr'l duobz annis. r fecit qđ malum
est in cōspectu dñi r ambulauit in vijs
patris sui r in peccatis eius quibz pecca
re fecit isr'l. Insidiatus est autem ei
baasa filius ahie de domo ysachar: r per
cussit eū in gebbethon que est vrbs phi
listinorum. Siquidez nadab r omnis
isr'l obsidebāt gebbethon. Interfecit
ergo illum baasa in anno tertio asa regis
iuda: r regnauit pro eo. Cunqz regnassz
percussit omnem domuz hierobaz. Nō
dimisit nec vnam quidem animaz de se
mine eius donec deleret eum iuxta ver/
bum domini quod locut⁹ fuerat in ma
nu serui sui ahye silonitis propter pec/
cata hierobam que peccauerat r quibz
peccare fecerat isr'l r propter delictum
quo irritauerat dominum deum isr'l.
Reliqua autem sermonū nadab r om/
nia que operatus est: nonne hec scripta
sunt in libro verborum dierum regum
isr'l? Fuitqz bellum inter asa et baasa
regem isr'l cunctis diebus eorz. Ān/
no tertio asa regis iuda regnauit baasa
filius ahie sup oēm isr'l in thersa vigī
tiq̄ttuor ānis. r fecit maluz coram dño

ambulauitq; in vijs hierobā ⁊ in pecca
tis eius quib⁹ peccare fecit isrl'. XVI
Factus est aūt ſmo dñi ad iehu
filiū anani ꝺ baasa dicēs: ꝓ
eo q; exaltaui te de puluere ⁊ po
sui te ducem sup ꝑplm meū isrl'. tu aūt
ambulasti in via hierobā. ⁊ peccare fe
cisti ꝑplm meū israel vt me irritares in
peccatis eor: ecce ego demetā posteriora
baasa ⁊ posteriora domus eius ⁊ faciā do
mū tuā sicut domū hierobam filij na
bath. Qui mortu⁹ fuerit de baasa in ci
uitate comedent eū canes. ⁊ qui mortu
us fuerit ex eo in regione. comedēt eū
volucres celi. Reliq; aūtē ſmonū baasa
⁊ quecunq; fecit ⁊ ꝑlia ei⁹: nōne hec scri
pta sunt in libro verbor dierū regū isrl'?
Dormiuit ergo baasa cū ꝑribus suis se
pultusq; est i thersa. ⁊ regnauit hela filj⁹
eius ꝓ eo. Cū aūt i manu iehu filij ana
ni ꝑphete ꝺbu dñi factū esset ꝑtra baasa
⁊ ꝑtra domū eius. ⁊ ꝓ oē malū q̄ fece
rat cor̄ dño ad irritādum eū in opib⁹
manuū suar vt fieret sicut domus hie
robā: ob hāc cām occidit eū. h̄ est iehu
filiū anani ꝑphetā. Anno vicesimosexto
asa regis iuda regnauit hela filius baasa
sup isrl' in thersa duob⁹ annis. ⁊ rebella
uit ꝓ eū ſuus su⁹ zambri dux medie pt̄
equitū. Erat aūt hela in thersa bibēs et
temulēt⁹ in domo arsa ꝓfecti thersa. Ir
ruēs q; zābri ꝑcussit ⁊ occidit eū anno vi
cesimoseptimo asa regis iuda. ⁊ regna
uit ꝓ eo. Cūq; regasset ⁊ sedisset sup soli
um eius ꝑcussit oēm domū baasa. ⁊ nō
dereliq̄t ex ea mingētez ad ꝑietē ⁊ ꝑpin
q̄s ⁊ amicos ei⁹. Deleuitq; zābri oēm do
mū baasa iuxta ſbū dñi q̄ locut⁹ fue
rat ad baasa in manu iehu ꝑphete ꝑter
vniuersa pctā baasa ⁊ pctā hele filij eius
qui peccauerūt ⁊ peccare fecerūt isrl'. ꝓ
uocātes dñm deū isrl' in vanitatib⁹ su
is. Reliq; aūt ſmonuz hela ⁊ oia q̄ fecit:
nōne hec scripta sunt in libro ſlor dier
regū isrl'? Anno vicesimoseptimo asa re
gis iuda regnauit zambri septem dieb⁹
in thersa. Populo exercit⁹ obsidebat geb
bethon vrbem philistinor. Cūq; audis
set rebellasse zambri ⁊ occidisse regez, fec
sibi regem omnis israel amri qui erat
princeps militie sup israel in die illa in
castris. Ascēdit ergo amri ⁊ omis isrl' cū
eo de gebbethon ⁊ obsidebāt thersa. Ci
ens aūt zambri q; expugnāda esset ciui
tas. ingressus est palatiū ⁊ succendit se
cum domo regia. ⁊ mortus est in pctis
suis q̄ peccauerat faciēs malū coram do
mino. ⁊ ambulās in via hierobam ⁊ in
pctō ei⁹ q̄ fecit peccare isrl'. Reliq; aūt ſ
monū zābri ⁊ insidiar eius ⁊ tyrānidis
nōne hec scripta sunt in libro verbor die
rum regū isrl'? Tūc diuisus est ꝑplus isrl'
in duas ptes. Media pars ꝑpli seqbat
thebni filiū gineth vt cōstitueret eū re
gem. ⁊ media ps amri. Prevaluit aūt
ꝑplus qui erat cū amri ꝑplo qui seqbat
thebni filiū gineth: mortuusq; est theb
ni ⁊ regnauit amri. Anno tricesimopri
mo asa regis iuda regnauit amri sup isr
rael duodeciz ānis. In thersa regnauit
sex annis: emitq; montem samarie a so
mer duob⁹ talentis argenti. ⁊ edificauit
eū: ⁊ vocauit nomen ciuitatis quam ex
truxerat. nomīe somer dñi mōtis. sama
riam: Fecit aūt amri malū in conspectu
dñi ⁊ opatus est nequiter sup oēs qui
fuerūt ante eum. Ambulauitq; in oēm
via hierobam filij nabath ⁊ i peccatis
eius quibus peccare fecerat israel vt ir
ritaret dominū deum israel in vanitati
bus suis. Reliqua aūtē sermonuz amr
ri ⁊ ꝓelia eius que gessit: nonne hec scri
pta sunt in libro verbor dierū regum isr
rael? Dormiuitq; amri cum patrib⁹ su
is: ⁊ sepultus est in samaria regnauitq;
achab filius eius ꝓ eo. Achab vero fi
lius amri regnauit super israel anno tri
cesimooctauo asa regis iuda. Et regna
uit achab filius amri super israel in sa
maria viginti ⁊ duobus annis. Et fecit
achab filius amri malum in conspectu
domini super omnes qui fuerunt ante
eū. Nec suffecit ei vt ābularet in pecca
hierobā filij nabath: insup duxit vxorē
iezabel filiā methaal regis sidoniorum.
Et abijt ⁊ seruiuit baal. ⁊ adorauit eum
⁊ posuit arā baal in tēplo baal q̄ edifi
cauerat in samaria. ⁊ plātauit lucum. Et

addidit achab in ope suo irritans dñm
deũ israel sup oẽs reges isrl qui fuerũt
ante eũ. In diebꝫ ei⁹ edificauit ahiel de
bethel hiericho: In abirã pmitiuo suo
fundauit eã. ⁊ ĩ segub nouissimo suo po
suit portas ei⁹ iuxta verbũ dñi qd locut⁹
fuerat in manu iosue filij nun. XVII

Et dixit helias thesbites de hĩta
toribꝫ galaad ad achab. Viuit
dñs de⁹ isrl in cuius ꝓspectu sto
si erit annis his ros ⁊ pluua: nisi iuxta
oris mei vba. Et factũ est vbũ dñi ad eũ
dicẽs: Recede hinc ⁊ vade ꝯ orientem. ⁊
absco̅dere in torrẽte carith qui est ꝯ ior
danẽ. ⁊ ibi de torrẽte bibes coruisqꝫ ꝑce
pi vt pascãt te ibi. Abijt ḡ ⁊ fec̃ iuxta ver
bũ dñi. Cũqꝫ abisset sedit in torrẽte ca
rith qui ẽ ꝯ iordanẽ. Corui qꝫ deferebãt
ei panẽ ⁊ carnes mane: simlr panẽ ⁊ car
nes vesperi. ⁊ bibebat de torrẽte. Post di
es aũt aliqntos ficcat⁹ ẽ torrẽs: nõ eniꝫ
pluerat sup trã. Fact⁹ est ḡ sermo dñi ad
eũ dicẽs: Surge ⁊ vade in sareptã sido
nioꝝ. ⁊ maneb ibi. Precepi enĩ ibi mu
lieri vidue vt pascat te. Surrexit ⁊ abi
it in sareptã sidonioꝝ. Cũqꝫ venisset ad
portã ciuitat⁹ apparuit ei mulier vidua
colligens ligna: ⁊ vocauit eaꝫ dixitqꝫ ei:
Da mihi paululũ aq̃ in vase vt bibam
Cunqꝫ illa pgeret vt afferret. clamauit
post tergũ ei⁹ dicẽs: Affer mihi obsecro
⁊ buccellã panis in manu tua. Que rñ
dit: Viuit dñs de⁹ tuus: qꝛ nõ habeo pa
nẽ nisi q̃tũ pugillus cape põt farine in
hydria ⁊ paululũ olei in lechito. Ecce col
ligo duo ligna vt ingrediar ⁊ faciã illõ
mihi ⁊ filio meo vt comedam⁹ ⁊ moria
mur. Ad quã helias ait: Noli timere: sꝛ
vade ⁊ fac sic̃ dixisti. Verũtamen mihi pmũ
pusillũ. ⁊ affer ad me: tibi aũt ⁊ filio tuo
facies postea. Hec aũt dicit dñs de⁹ isrl.
Hydria farine nõ deficiet: nec lechit⁹ o
lei minuet̃ vsqꝫ in diẽ in q̃ dñs dabit⁹ ẽ
pluuiã sup faciez terre. Que abijt. ⁊ fec̃
iuxta verbũ helie. Et comedit ipse ⁊ illa
⁊ dom⁹ ei⁹. ⁊ ex illa die hydria farine nõ
defecit. ⁊ lechitus olei nõ est imminut⁹
iuxta vbũ dñi qd locut⁹ fuerat in manu
helie. Factũ est autẽ post hec egrota
uit filius mulieris matrisfamilias ⁊ erat
languor fortissim⁹ ita vt nõ remaneret ĩ
eo halitus. Dixit ergo ad heliaz: Quid
mihi ⁊ tibi vir dei? Ingressus es ad me
vt rememorarent̃ iniq̃tates mee ⁊ inter
ficeres filiũ meũ? Et ait ad eam helias.
Da mihi filiũ tuũ. Tulitqꝫ euꝫ de sinu
ei⁹ ⁊ portauit in cenaculũ vbi ipse mane
bat ⁊ posuit sup lectulũ suũ. ⁊ clamauit
ad dñm. ⁊ dixit: Dñe de⁹ meus etiaz ne
viduã apud quã ego vtcunqꝫ sustentor
afflixisti vt interficeres filiũ ei⁹? Et expã
dit se atqꝫ mẽsus est sup puerꝫ trib⁹ vici
bus et clamauit ad dñm. ⁊ ait: Dñe de⁹
me⁹ reuertat̃ obsecro aĩa pueri hui⁹ ĩ vi
scera ei⁹. Et exaudiuit dñs vocẽ helie et
reuixa ẽ aĩa pueri ĩtra eũ. ⁊ reuixit. Tulit
qꝫ helias puerꝫ. ⁊ deposuit eũ de cenacu
lo in inferiorẽ domũ ⁊ tradidit mri sue
⁊ ait illi: Ecce viuit fili⁹ tu⁹. Dixitqꝫ muli
er ad heliã: Nunc in isto cognoui qm̃ vir dei
es tu. ⁊ vbũ dñi ĩ ore tuo verꝫ ẽ. XVIII

Post dies mltos factũ ẽ vbũ do
mini ad heliã in anno tertio di
cẽs: Vade ⁊ ostẽde te achab vt
dem pluuiã sup faciẽ terre. Juit ḡ helias
vt ostenderet se achab. Erat aũt fames
valida in samaria. Vocauitqꝫ achab
abdiã dispẽsat̃ domꝰ sue. Abdias
aũt timebat dñm deũ valde. Nã cũ int̃
ficeret iezabel ꝓphetas dñi tulit ille cen
tũ ꝓphetas ⁊ absco̅dit eos q̃nq̃genos et
quinq̃genos in spelũcis. ⁊ pauit eos pa
ne ⁊ aq̃. Dixit ḡ achab ad abdiã: Vade ĩ
terrã ad vniuersos fontes aq̃rꝫ ⁊ in cũctas
valles si forte possimus inuenire herbã
⁊ saluare equos ⁊ mulos ⁊ non penitus
iumenta intereant. Diuiseruntqꝫ sibi
regiones vt circũirent eas. Achab ibat
per viam vnam. ⁊ abdias per viam alte
ram seorsum. Cunqꝫ esset abdias ĩ via.
helias occurrit ei. Qui cum cognouis
set eum cecidit super faciem suam: ⁊ ait:
Num tu es dñe mi helias? Cui ille
respondit. Ego. Et dixit: Vade ⁊ dic do
mino tuo: Adest helias. Et ille: quid pec
caui inquit quoniam trades me seruꝫ
tuuꝫ in manu achab vt interficiat me?

Uiuit dñs deus tuus: q̄ non est gens aut regnū in quo nō miserit dñs me⁹ te requirēs. Et rndentib⁹ cūctis nō est hic adiurauit regna singula & gentes eo q̄ mīme repireris. Et nūc dic mihi vade & dic dño tuo: adest helias: Cūq; recesse ro a te. spūs dñi asportabit te in locū quē ego ignoro. et ingressus nūciabo achab et nō inuenīēs te interficiet me. Ser/uus aūt tu⁹ timet dñm ab infantia sua Nūquid nō indicatuz est tibi dño meo quid feceriz cū interficeret iezabel. pphe/tas dñi q̄ abscōderim de pphetis dñi cē/tū viros quinq̄genos & q̄nq̄genos in spe lūc & paueri eos pane & aq̄: Et nunc tu dic vade & dic dño tuo adest helias vt in/terficiat me: Et dixit helias: Uiuit dñs exercituū añ cui⁹ vultū sto: q̄ hodie ap/parebo ei. Abijt ergo abdias in occursuz achab & indicauit ei. Uenitq; achab in oc/cursum helie. & cū vidisset euz ait: Tu ne es ille qui ꝓturbas isrl? Et ille ait: Nō ego turbaui isrl sed tu et dom⁹ p̄tis tui qui dereliq̄stis mādata dñi & secuti estis baalim. Uerūtn nūc mitte & ꝓgrega ad me vniuersuz isrl in mōte carmeli. & pp/hetas baal q̄dringētos quinq̄ginta. pp/hetasq; lucoꝝ q̄dringentos qui come/dūt de mēsa iezabel. Misit achab ad om nes filios isrl & ꝓgregauit pphetas in mō te carmeli. Accedēs aūt helias ad omnē pplm isrl ait: Usq; q̄ claudicatis in duas ptes? Si dñs est de⁹ seq̄mī eū. si autez baal seq̄mī illū. Et nō rndit ei ppls ꝛbū Et ait rursus helias ad pplz: Ego remā/si pphēta dñi solus: pphete aūt baal q̄dri gēti & q̄nq̄ginta. pphetez lucoꝝ q̄drīgē/ti viri sunt. Uenī nobis duo boues. & il li eligāt sibi bouē vnū & in frusta ceden/tes ponāt sup ligna. ignē aūt nō suppo/nāt. Et ego faciā bouē alterū. & imponam sup ligna: ignē aūt nō suppona. Inuo/cate noīa deoꝝ vestroꝝ. & ego inuocabo no/mē dei mei. & deus qui exaudierit p ignē ipse sit de⁹. Rndens oīs pplus ait. Opti/ma ppositio quā locutus est helias. Di/xit g̃ helias pphetis baal. Eligite vobis bouē vnum & facite primi. quia vos plu res estis & inuocate noīa deoꝝ vestro/rum. ignemq; nō suppona tis. Qui cuz tulissent bouem quem dederat eis: fece/runt. & inuocabāt nomen baal de mane vsq; ad meridiez dicentes: Baal exaudi nos. Et non erat vox. nec qui respōderz Transiliebāt q; altare q̄ fecerant. Cū q; esset iam meridies. illudebat illis he/lias dicens: Clamate voce maioze. De/us enī est & forsitan loquī. aut in diuer/sorio est. aut in itinere. aut certe dormit vt exciteī. Clamabāt ergo voce magna & incidebāt se iuxta ritū suū cultris & la/ceolis donec perfunderent sanguīe. Po/stq; aūt trasijt meridies & illis prophe/tantib⁹ venerat tempus q̄ sacrificiuz ofꝰ ferri solet. nec audiebaī vox nec aliq̄s respōdebat nec attendebat dicentes: di/xit helias omni pplo. Uenite ad me. Et accedēte ad se populo curauit altare do/mini q̄d destructū fuerat & tulit duode/cim lapides iuxta numez tribuū filioz iacob. ad quem factus est sermo dñi dicēs: Israel erit nomen tuū & edifica/uit de lapidibus altare in nomīe dñi. ni. Fecitq; aqueductū q̄si per duas aras tiunculas in circūitu altaris & cōposuit ligna diuisitq; per mēbra bouez & posuit super ligna. & ait: Implete quattuoz hy/drias aq̄. & fundite sup holocaustū & sup ligna. Rursumq; dixit: Etiam secūdo & hoc facite. Qui cuz fecissent secūdo. ait: Etiam tertio idipsuz facite. Fecerunt q; tertio & currebant aque circuz altare et fossa aqueductus repleta est. Cumq; tēpus esset vt offerretur holocaustuz ac cedēs helias pphēta ait: Domīe deus a/braam & ysaac & israel: ostēde hodie quia tu es deus israel & ego seruus tu⁹ & iu/xta preceptuz tuum feci omia ꝛba hec. Exaudi me domīe exaudi me vt discat populus iste: q̄ tu es dñs deus & tu conuertisti cor eoꝝ iterū. Cecidit autem ignis dñi & vorauit holocaustū & ligna & lapides: puluerē q̄z & aquā q̄ erat in aq̄/ductu lambēs. Qd cū vidisset oīs pplus cecidit in faciē suā. & ait: Dñs ipse est de⁹ dñs ipse est deus. Dixitq; helias ad eos Apphēdite pphetas baal. & ne vn⁹ q̄dez effugiat ex eis. Quos cū apprehēdissent

dixit eos helias ad torrentem cyson: & iterfecit eos ibi. Et ait helias ad achab. Ascende comede & bibe: quia sonus multe pluuie est. Ascendit achab vt comederet & biberet helias autem ascendit in vertice carmeli & prostrata posuit faciem suam inter genua sua & dixit ad puerum suum: Ascende & prospice contra mare. Qui cum ascendisset & contemplatus esset ait: Non est quicquam. Et rursus ait illi: Reuertere septies vicibus. In septima autem vice ecce nubecula parua quasi vestigium viri ascendebat de mari. Qui ait: Ascende & dic achab. Junge currum tuum & descende ne occupet te pluuia. Cumque se conuerteret huc atque illuc ecce celi obtenebrati sunt & nubes & uentus & facta est pluuia grandis. Ascendens itaque achab abiit in iezrahel. & manus domini facta est super heliam. accinctisque lumbis currebat ante achab donec veniret in iezrahel. XIX

Nunciauit autem achab iezabel oia quecunque fecerat helias & quomodo occidisset omnes prophetas baal gladio. Misitque iezabel nuncium ad heliam dicens: Hec michi faciat dii & hec addant: nisi hac hora cras posuero animam tuam sicut animam unius ex illis. Timuit ergo helias & surgens abiit quocunque eum ferebat voluntas. venitque in bersabee iuda. & dimisit ibi puerum suum & pertransiit in deserto uiam unius diei. Cumque venisset & sederet subter unam iuniperum petiuit animae suae vt moreretur. Et ait: Sufficit michi domine tolle animam meam. Nec quidquam. melior sum ego patres mei. Et obdormiuit & ecce in umbra iuniperi. Et ecce angelus domini tetigit eum. & dixit illi: Surge comede. Respexit. & ecce ad caput suum subcinericius panis & vas aque. Comedit ergo & bibit & rursum obdormiuit. Reuersusque est angelus domini secundo: & tetigit eum. dixitque illi: Surge comede. Grandis enim tibi restat via. Qui cum surrexisset. comedit & bibit. & ambulauit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus & quadraginta noctibus vsque ad montem dei oreb. Cumque venisset illuc. mansit in spelunca. Et ecce sermo domini ad eum: dixitque illi: Quid hic agis helia? At ille respondit: Zelo zelatus sum pro domino deo exercituum: quia dereliquerunt pactum tuum filii israel. Altaria tua destruxerunt. & prophetas tuos occiderunt gladio & derelictus sum ego solus. & quaerunt animam meam vt auferat eam. Et ait ei: Egredere & sta in monte coram domino. Et ecce dominus transiit. & spiritus grandis & fortis subuertens montes. & conterens petras ante dominum. Non in spiritu domini. Et post spiritum commotio. Non in commotione domini. Et post commotionem ignis. Non in igne dominus. Et post ignem sibilus aure tenuis. Quod cum audisset helias operuit vultum suum pallio: et egressus stetit in ostio speluncae. & ecce vox ad eum dicens: Quid hic agis helia? Et ille respondit: Zelo zelatus sum pro domino deo exercituum quia dereliquerunt pactum tuum filii israel: Altaria tua destruxerunt. & prophetas tuos occiderunt gladio. & derelictus sum ego solus. & quaerunt animam meam vt auferant eam. Et ait dominus ad eum: Vade & reuertere in viam tuam per desertum in damascum. Cumque veneris illuc unges asahel regem super syriam. & iehu filium namsi unges regem super israel. Heliseus autem filium saphat qui est de abelmeula unges prophetam pro te. Et erit quicumque fugerit gladium asahel. occidet eum iehu: & quicumque fugerit gladium iehu. interficiet eum heliseus. Et derelinquam mihi in israel septem milia virorum quorum genua non sunt incurvata ante baal. & omne os quod non adorauerit eum osculans manum. Profectus ergo inde helias reperit heliseum filium saphat arantem in duodecim iugibus bouum & ipse in duodecim iugis bouum arantibus unus erat. Cumque veniisset helias ad eum: misit pallium suum super eum. Qui statim relictis bobus cucurrit post heliam. & ait: Osculor patrem meum & matrem meam. & sic sequar te. Dixitque ei Vade & reuertere. Quid enim meum erat feci tibi. Reuersus autem ab eo tulit par bouum & mactauit illud. & in aratro bouum coxit carnes. & dedit populo et comederunt. Consurgensque abiit & secutus est heliam & ministrabat ei. XX

Porro benadab rex syrie congregauit omnem exercitum suum. & triginta duos reges secum. & equos & currus. & ascendens pugnabat contra samariam. & obsedit eam. Mittensque nuncios ad achab regem israel in ciuitatem ait: Hec dicit benadab: Argentum tuum & aurum tuum meum est. & uxores tue

⁊ filij tui optimi mei sunt. Respondit⁹ rex israel: Juxta verbum tuum domine mi rex. tuus sum ego ⁊ oia mea. Reuten tesq; nūcij dixer̄t: Hec dic̄ benadab qui misit nos ad te. Argētum tuū ⁊ aurū tuū ⁊ uxores tuas ⁊ filios tuos dabis mihi cras igit hac eadē hora mittā seruos meos ad te. ⁊ scrutabūt domū tuā ⁊ domus seruoꝝ tuoꝝ. ⁊ oē qđ eis placuerit ponent in manibꝫ suis ⁊ auferēt. Elocauit autē rex israel oēs seniores terre ⁊ ait: Aduertite ⁊ videte: qm̄ insidiet nob: Misit enim ad me p uxoribꝫ meis ⁊ filijs p argento ⁊ auro. ⁊ nō abnui. Dixerūtq; oēs maiores natu ⁊ uniūsus pl'us ad eū. Non audias neq; acq̄escas illi. Rñditq; nuncijs benadab: Dicite dño meo regi: Oia pp̄ q̄ misisti ad me seruum tuū in initio faciā. hāc aūt rez facere nō possuz. Reuersiq; nūcij. retulerunt ei. Qui remisit. ⁊ ait. Hec faciāt mihi dij ⁊ hec addāt: si sufficerit pulus samarie pugillis oīs pl'i qui seq̄t me. Et rñdēs rex israel ait: Dicite ei. Ne glorier̄ accinct⁹ eq̄ vt discict⁹. Factū est aūt cū audisset benadab hanc uocem. bibebat ipse ⁊ reges in umbraculis ⁊ ait seruis suis. Circundate ciuitatē. Et circūdederunt eā. Et ecce pphēta unus accedēs ad achab regez israel. ait ei: Hec dic dñs: Certe uidisti oēm multitudinem hāc nimiā. Ecce ego tradā eaz in manū tuaz hodie. vt scias q2 ego sum dñs. Et ait achab: Per quē? Dixitq; ei: Hec dicit dñs: Per puerōs principū puinciaꝝ. Et ait. Quis ordiet pliū? Et ille dixit. Tu. Recensuit g̃ pueros principuz puinciaꝝ ⁊ repperit nongentos triginta duos. Et recensuit post eos pl'm. oēs filios israel septē milia. ⁊ egressi sūt meridie. Benadab autē bibebat temulent⁹ in umbraculo suo. ⁊ reges triginta duo cū eo qui ad auxiliū ei⁹ uenerāt. Egressi sunt aūt pueri principū puinciaꝝ p prima frōte. Misit itaq; benadab. qui nūciauerūt ei dicētes: Uiri egressi sunt de samaria. At ille ait: Siue p pace uenīt apprehēdite eos uiuos. siue vt pliet uiuos eos capite. Egressi sunt g̃ pueri principū puinciaꝝ. ac reliquus exercitus seqbat. Et percussit unusquisq; uirū qui ꝺ seuriebat fugietq; syri ⁊ psecut⁹ ē eos israel. Fugit quoq; benadab rex syrie in equo cū equitibꝫ suis. Necnō egressus rex israel percussit eqs ⁊ currus. ⁊ pcussit syriā plaga magna nimis. Accedēs autez pphēta ad regez israel. dixit ei: Uade ⁊ roborare. ⁊ scito ⁊ vide quid facias. Seqnti enī anno rex syrie ascēdet ꝺ te. Seruiēntes regis syrie dixerūt ei: Dij mōtiuz sunt dij eoꝝ ideo superauerūt nos. Sed melius est vt pugnem⁹ ꝺ eos in cāpestribus. ⁊ obtinebimus eos. Tu ergo uerbum hoc fac: Amoue reges singulos ab exercitu tuo ⁊ pone principes pro eis. ⁊ instaura numerū ne militū qui ceciderūt de tuis. ⁊ eqs eq̄s pro equis. ⁊ currus eq̄s curr⁹ eq̄s aūt habuisti. ⁊ pugnabimus ꝺ eos in cāpestribus. ⁊ videbis q̄ obtinebim⁹ eos. Credidit cōsilio eorum. ⁊ fecit ita. Igit̄ post̄q annus trāsierat recensuit benadab syros ⁊ ascendit in affec vt pugnarent ꝺ israel. Porro filij israel recensiti sunt. ⁊ acceptis cibarijs profecti ex aduerso. castraq; metati sunt ꝺ eos q̄si duo parui greges capraꝝ. syri aūt repleuerāt terrā. Et accedēs unus uir dei dixit ad regez israel. Hec dicit dñs. Quia dixerūt syri. de⁹ montiū est dñs. ⁊ non est de⁹ valliū: dabo oēm multitudinē hanc grandem in manu tua: ⁊ scietis quia ego sum dñs. Dirigebātq; septē diebus ex aduerso hi atq; illi acies. septima autē die cōmissum est bellum: Percusserūtq; filij israel de syris centū milia peditū i die una. Fugerūt aūt syri q̄ remāserūt in affec in ciuitatē. ⁊ cecidit murus sup uigintiseptē milia hoīm qui remāserant. Porro benadab fugiēs ingressus est ciuitatē in cubiculū qđ erat itra cubiculū. dixerūtq; ei fui sui: Ecce audiuim⁹ q̄ reges domus israel clemētes sunt. Ponam⁹ itaq; saccos in lumbis nostris. ⁊ funiculos i capitibꝫ nostris. ⁊ egrediamur ad reges israel: forsitan saluabit animas nostras. Accinxerunt saccis lūbos suos. ⁊ posuerunt funiculos in capitibꝫ suis. uenerūtq; ad regē israel ⁊ dixerūt ei: Seruus tuus benadab dicit: Uiuat oro te anima mea. Et ille ait: Si adhuc uiuit. frat⁹ me⁹ est

Qñ acceperunt viri ꝑ omine. ⁊ festinā/
tes rapuerūt verbū ex ore ei⁹ atq; dixe/
rūt: Frater tu⁹ benadab viuit. Et dixit
eis: Ite ⁊ adducite euz ad me. Egressus
est ḡ ad eū benadab. ⁊ leuauit eū i currū
suum. Qui dixit ei: Ciuitates q̄s tulit
pr̄ me⁹ a pr̄e tuo reddā. ⁊ plateas fac ti/
bi in damasco sicut fecit pr̄ me⁹ in sama
ria. ⁊ ego federatus recedā a te. Pepigit
ḡ fedus ⁊ dimisit euz. Tūc vir q̄daz de fi
lijs ꝓphetaꝝ dixit ad sociū suuz in v̄bo
dñi. Percute me: At ille noluit pcute/
re. Cui ait: Quia noluisti audire vocez
dñi. ecce recedes a me ⁊ percutiet te leo
Cunq; pauluz recessisset ab eo. inue/
nit euz leo atq; pcussit. Sed ⁊ alter ꝓ in/
ueniens virū dixit ad euz: Percute me
Qui pcussit eū ⁊ vulnerauit. Abijt ḡ ꝓ
pheta ⁊ occurrit regi in via. et mutauit
aspersione pulueris os et oculos suos.
Cunq; rex transisset. clamauit ad regē ⁊
ait: Seruus tu⁹ egressus est ad prelian
dū comin⁹: cunq; fugisset vir vnus. ad/
duxit eū quidā ad me ⁊ ait: Custodi vi/
rum istū. Qui si lapsus fuerit erit anīa
tua ꝓ aīa eius. aut talentū argēti appen
des. Dum autē ego turbat⁹ huc illucq;
me verterē. subito non cōparuit. Et ait
rex israel ad euz. Hoc est iudiciū tuū qđ
ipe decreuisti. At ille statiz absterſit pul/
uerem de facie sua. ⁊ cognouit euz rex is/
rael ꝙ esset de ꝓphetis. Qui ait ad eum:
Hec dicit dñs: Quia dimisisti viruz di
gnum morte de manu tua. erit anīa tua
ꝓ anīa eius: ⁊ ꝑplus tuus ꝓ ꝑplo eius.
Reuersus est igit̄ rex israel in domū su/
am audire ꝓtemnens. ⁊ furibundus ve
nit in samariam. XXI

Post verba aūt hec tpe illo vinea
erat nalvth ieçrahelite q̄ erat i
ieçrahel iuxta palatiū achab re/
gis samarie. Locutus est ḡ achab ad na
both dicens: Da mihi vineā tuā vt faci
am mihi ortū olerū: qz vicina est ⁊ ꝓxi/
me domū meā. Dabq; tibi ꝓ ea vineam
meliorē. aut si cōmodius tibi putas ar/
genti pretiū q̄ntuz digna est. Cui rñdit
nalvth: Propitius sit mihi dñs ne dem
hereditatē patrū meoꝝ tibi. Venit ergo
achab in domuz suā indignās ⁊ frendēs
sup verbo qđ locutus fuerat ad euz na/
both ieçrahelites dicens: nō dabo tibi he
reditatē patruz meoꝝ. Et proiciens se
in lectuluz suū auertit faciē suā ad pari
etem ⁊ nō comedit panē. Ingressa ē au
tem ad eum iezabel vxor sua. dixitq; ei:
Quid est hoc vnde anīa tua ꝓtristata est
⁊ q̄re non comedis panē? Qui rñdit ei:
Locutus sum nalvth ieçrahelite. ⁊ dixi
ei: Da mihi vineā tuā accepta pecunia.
aut si tibi placet dabo tibi vineā melio/
rem ꝑ ea. Et ille ait: Non dabo tibi vine
am meā. Dixit ḡ ad euz iezabel vxor eius
Grandis auctoritatis es. ⁊ bñ regis re
gnum israel. Surge ⁊ comede panez: ⁊
equo anīo esto. Ego dabo tibi vineā na
both ieçrahelite. Scripsit itaq; litteras
ex noīe achab. ⁊ signauit eas ānulo eius
⁊ misit ad maiores natu ⁊ optimates q̄
erant in ciuitate eius ⁊ habitabāt cum
nalvth. Litteraꝝ aūt hec erat sn̄ia. Pre
dicate ieiuniuz ⁊ sedere facite nalvth in
ter primos ꝑpl̄i. ⁊ submittite duos vi/
ros filios belial ꝓtra euz. ⁊ falsum testi/
moniū dicant. benedixit nalvth deum ⁊
regez. ⁊ educite euz ⁊ lapidate. ficq; mo
riatur. Fecerūt ḡ ciues ei⁹ maiores na/
tu ⁊ optimates q̄ habitabāt cū eo in ur
be. sicut precepat eis iezabel. ⁊ sicut scri/
ptum erat in l̄tis quas miserat ad eos.
Predicauerunt ieiuniū ⁊ sedere fecerūt
nalvth inter primos ꝑpl̄i ⁊ adducto; du/
obus viris filijs diaboli fecerunt eos se
dere ꝰ euz. Et illi. s. vt viri diabolici dixe
runt ꝓtra euz testimoniū coꝝ multitu
dine. Bñdixit nalvth deuz ⁊ regē. Quā/
obrem eduxerunt euz extra ciuitatē ⁊ la
pidibꝫ interfecerūt. Miserūtq; ad iaza/
bel dicētes. Lapidat⁹ est nalvth et moꝝ/
tuus est. Factuz ē autē cū audisset iezā/
bel lapidatū nalvth et mortuū. locuta ē
ad achab. Surge possside vineā nalvth
ieçrahelite q̄ noluit tibi accēdere. ⁊ da/
re eā accepta pecunia. Non enī viuit na
both sz mortu⁹ est. Qñ cuz audisset ach
ab mortuū videlicet nalvth. surrexit et

descendebat in vineã nalvth iezrahelite vt possideret eã. Factus est igit̃ ſmo domini ad heliã thesbyten dicens: Surge & descende in occursum achab regis israel qui ē in samaria. Ecce ad vineam nalvth descendit vt possideat eã. Et loqueris ad eum dicens: Hec dicit dñs deus Occidisti. insup & possedisti. Et post hec addes. Hec dicit dñs. In loco hoc̃ quo linxerunt canes sanguinē nalvth. lambent & sanguinē tuum. Et ait achab ad heliã. Num inueni|sti me inimicus tibi: Qui dixit: Inueni. eo q̃ venundat⁹ sis vt faceres malũ in ꝓspectu dñi. Hec dicit dñs: Ecce ego inducam sup̃ te malũ & demetã posteriora tua. & interficiã de achab mingentē ad parietē & clausum et vltimum in israel. Et dabo domũ tuã sicut domum hieroboam filij nabath. & sicut domũ baasa filij ahia: q̃ egisti vt me ad iracundiam ꝓuocares. & peccare feciſti israel. Sed & de iezabel locutus est dñs dicēs: Canes comedent iezabel in agro iezrahel. Si mortuus fuerit achab in ciuitate. comedent eum canes: si autē mortu⁹ fuerit in agro. comedēt eum volucres celi. Igit̃ nō fuit alter talis sicut achab q̃ venundat⁹ est vt faceret malũ in conspectu dñi. Concitauit enī eum iezabel vxor sua. & abominabilis factus est intantum vt sequeretur idola q̃ fecerāt amorrei q̃s cōsumpſit dñs a facie filioꝝ israel. Itaq̃ cum audisset achab ſmōes istos. scidit vestimenta sua. & opuit cilitio carnē suã ieiunauitq̃ & dormiuit in sacco. & ambulauit demisso capite. Et factus est ſmo dñi ad heliã thesbyten dicens: Nōne vidisti humiliatũ achab coram me: Quia igitur hũiliatus est mei causa. nō inducam malum in diebꝰ eiꝰ. sed in diebus filij sui inferã malũ domui eius. XXII

Transierunt igit̃ tres anni absq̃ bello inter syriam & israel. In anno autē tertio descendit iosaphat rex iuda ad regē israel. Dixitq̃ rex israel ad suos suos. Ignoratis q̃ nostra sit ramoth galaad. et negligimus tollere eam de manu regis syrie: Et ait ad iosaphat: Venies ne mecum ad preliandum in ramoth galaad: Dixitq̃ iosaphat ad regē israel: Sicut ego sum. ita & tu. Populus meus & ꝑpl's tuus vnum sunt. & equites mei equites tui. Dixitq̃ iosaphat ad regē israel: Quere oro te hodie sermonē dñi Congregauit ḡ rex israel ꝑphetas quadringentos circiter viros. & ait ad eos. Ire debeo in ramoth galaad ad bellandū an quiescere: Qui rñderūt: Ascende. & dabit eam dñs in manu regis. Dixit autē iosaphat. Nō est hic ꝑpheta dñi quispiam vt interrogem⁹ p̃ eum: Et ait rex israel ad iosaphat: Remansit vir vnus p̃ quē possumus interrogare dñm. sed ego odi eum q̃ nō ꝑphetat mihi bonū sed malũ. micheas filius iemla. Cui iosaphat ait: Ne loquaris ita rex. Vocauit ḡ rex israel eunuchum quēdam & dixit ei: Festina adducere micheam filiũ iemla. Rex autem israel & iosaphat rex iuda sedebant vnusquisq̃ in solio suo vestiti cultu regio in area iuxta ostium portę samarie. & vniuersi ꝑphetabant in cōspectu eoꝝ. Fecit q̃ sibi sedechias filius chanaan cornua ferrea. & ait: Hec dicit dñs. Bis ventilabis syros donec deleas eos. Omnesq̃ ꝑphetabāt dicētes: Ascende in ramoth galaad. & vade ꝓspere. & tradet dñs in manus regis. Nuncius vero q̃ ierat vt vocaret micheam locut⁹ est ad eum dicēs: Ecce ſmones ꝑphetarum ore vno regi bona p̃dicant. Sit ḡ sermo tuus similis eorum. & loquere bona. Cui michaeas ait: Viuit dñs quia quodcunq̃ dixerit mihi dñs hoc loquar. Venit itaq̃ ad regē. & ait illi rex. Michea. ire debem⁹ in ramoth galaad ad p̃liandum an cessare: Cui ille respondit: Ascende & vade ꝓspere. & tradet dñs in manu regis. Dixit autē rex ad eū: Iterū atq̃ iterū adiuro te vt nō loquaris mihi nisi q̃ verū est in nomine domini Et ille ait: Vidi cunctum israel dispersum in montibꝰ q̃si oues nō hñtes pastorē. Et ait dñs: Nō hñt isti dñm: reuertat⁹ vnusquisq̃ in domũ suam in pace. Dixit ḡ rex israel ad iosaphat: Nunq̃d non dixi tibi q̃ nō ꝑphetat mihi bonū sed semp malũ

Ille vero addens ait: Propter hoc audi monē dñi. Vidi dñm sedentē sup soliū suū. & oēm exercitum celi assistentē ei a dextris & a sinistris: Et ait dñs. Quis decipiet achab regē isrl̄ vt ascendat & cadat in ramoth galaad? Et dixit vn⁹ vere sic aūt spūs. & stetit coꝝ dño & ait: Ego decipiam illū. Cui locut⁹ ē dñs. In q̄ Et ille ait: Egrediar. & ero spūs mēdax in ore oīm ꝓphetaꝝ ei⁹. Et dixit dñs: Decipies & pualeb: egredere & fac ita. Nūc igit ecce dedit dñs spīm mendacij in ore oīm ꝓphetarū tuoꝝ q̄ hic sunt. & dñs locutus est ꝛa te malū. Accessit autez sedechias fili⁹ chanaan. & percussit micheaz in maxillā. & dixit: Ne ne ḡ dimisit spūs dñi. & locutus est tibi? Et ait micheas. Videbis videbis tu videbis ꝛ Et ait michas. Videbis videbis tu videbis ꝛ cubiculū intra cubiculuz vt abscōdaris Et ait rex israel: Tollite micheā & mane at apud āmon principez ciuitat̄ & apud ioas filiū amalech. & dicite eis: Hec dicit rex. Mittite virū istū in carcerē. & sustentate eum pane tribulationis & aq̄ angustie donec reuertar i pace. Dixitq̄ micheas: Si reuersus fueris in pace. nō est locutus in me dñs. Et ait. Audite ꝓpli oēs. Ascēdit itaq̄ rex isrl̄ & iosaphat rex iuda in ramoth galaad. Dixit itaq̄ rex israel ad iosaphat. Sume arma. & ingredere p̄liū & induere vestib⁹ tuis. Porro rex israel mutauit habitū suum. & ingressus est bellum. Rex aūt syrie precepat pīcipib⁹ currūm trigintaduob⁹ dicens: Nō pugnabitis ꝛa minorē & maiorez quēpiā nisi ꝛa regē isrl̄ solum. Cū ḡ vidissent pīcipes currū iosaphat suspicati sunt q̄ ipse eēt rex isrl̄. & impetu facto pugnabāt ꝛ eū Et exclamauit iosaphat. Intellexerūtq̄ pīcipes currūm q̄ non esset rex isrl̄. & cessauerūt ab eo. Vir aūt q̄dam tetēdit arcū in incertū sagittā dirigens. & casu percussit regē isrl̄ inter pulmonē & stomachum. At ille dixit aurigē suo. Verte manū tuā. & eyce me de exercitu: q̄ grauiter vulneratus sum. Cōmissum est ḡ pliuz in die illa. Et rex isrl̄ stabat in curru suo ꝛ syros. & mortuus ē vespere. Fluebat aūt sanguis plage i sinū currus & pco insonuit i vnūso exercitu anteqū sol occūberet dicēs: Vnusquisq̄ reuertat in ciuitatē & in terrā suā. Mortuus ē autē rex. & platus est in samariaz Sepelierunt q̄ regē in samaria. & lauerunt currum eius i piscina samarie. & linxerunt canes sanguinē eius. & habenas lauerūt iuxta verbū dñi q̄d locutus fuerat: Reliq̄ autē sermonum achab & vniūsa q̄ fecit. & domus eburnea quā edificauit cūctaq̄ vrbiū q̄s extruxit. nōne hec scripta sunt i libro sermonū dierū regum isrl̄? Dormiuit ḡ achab cū pribus suis et regnauit ochozias fili⁹ eius ꝓ eo. Iosaphat vero fili⁹ asa regnare cepat sup iudam āno q̄rto achab regis isrl̄. Triginta quinq̄ ānoꝝ erat cū regnare cepisset. et viginti q̄nq̄ ānis regnauit i hierl̄m Nomē mr̄is ei⁹ azuba filia salai. Et ambulauit in oi via asa pr̄is sui. & nō declinauit ex ea. Fecitq̄ q̄d rectū est i cōspectu dñi: veruntn̄ excelsa nō abstulit. Adhuc enī ꝑ̄ls sacrificabat & adolebat incēsum in excelsis. Pacēq̄ habuit iosaphat cū rege isrl̄. Reliq̄ autē verboꝝ iosaphat et opa eius q̄ gessit & p̄lia. nōne hec scripta sunt i libro verboꝝ dierū regū iuda? Sz & reliq̄as effeminatoꝝ q̄ remāserāt in diebus asa pr̄is ei⁹ abstulit de terra. Nec erat tūc rex ꝛstitut⁹ in edom. Rex vero iosaphat fecerat classes in mari q̄ nauigarent i ophir ꝓpter aurū & ire nō poterāt q̄ ꝛfracte sunt i asyongaber. Tūc ait ochozias fili⁹ achab ad iosaphat: Eladāt serui mei cum seruis tuis in nauib⁹. Et noluit iosaphat. Dormiuitq̄ iosaphat cum pribus suis. & sepultus ē cū eis in ciuitate dauid pr̄is sui. regnauitq̄ ioram filius eius ꝓ eo. Ochozias autē fili⁹ achab regnare cepat sup isrl̄ in samaria anno septimodecimo iosaphat regis iuda regnauitq̄ sup isrl̄ duob⁹ annis. Et fecit malum in ꝛspectu dñi. et ambulauit in via pr̄is sui & mr̄is sue: & in via hieroboaz filij nabath qui peccare fecit israel. Seruiuit quoq̄ baal & adorauit eum. et

irritauit dñm deum israel iuxta omnia que fecerat pater eius.

Explicit primus liber Malachim.i. Regum terti⁹. Incipit secūdus liber Malachim.i. q̄rtus regū. Capitulū. I

Reuaricatus est autē moab in isrl: post quā mortuus ē achab. Ceciditq; ochozias p cācellos cenaculi sui.qđ hēbat in samaria ⁊ egrotauit:misitq; nūcios dicēs ad eos. Ite psulite beelzebub deū accaron:vtrūz viuere q̄am de infirmitate mea hac. Angls aūt dñi locutus ē ad helīā thesbyten dicens. Surge ascende in occursū nunciorū regis samarie.⁊ dices ad eos: Nūquid nō est de⁹ in isrl. vt eatis ad psulēdum beelzebub deū accaron? Quāobrē hec dicit dñs: De lectulo sup quē ascendisti nō descēdes:sed morte morieris. Et abiit helias:reūsiq; sunt nūcij ad ochoziam. Qui dixit eis. Quare reūsi estis. At illi rñderunt ei. Vir occurrit nob.et dixit ad nos. Ite reūtimini ad regē q̄ misit vos:⁊ dicetis ei. Hec dicit dñs. Nūquid q̄ nō erat de⁹ in isrl.mittis vt psulat beelzebub de⁹ accaron? Idcirco de lectulo sup quē ascēdisti nō descēdes:sed morte morieris. Qui dixit eis: Cui⁹ figure ⁊ habitus ē vir ille q̄ occurrit vob ⁊ locutus est verba hec? At illi dixerunt Vir pilosus ⁊ cona pellicea accinct⁹ renibꝰ. Qui ait: Helias thesbytes ē: Misitq; ad eū quinq̄genariū pncipez ⁊ quinq̄ginta q̄ erāt sub eo. Qui ascēdit ad eū sedentiq; i vertice montis ait: Hō dei rex pcepit vt descēdas. Rñdensq; helias.dixit quinq̄genario. Si hō dei sum:descendat ignis de celo.⁊ deuoret te ⁊ quinquaginta tuos. Descēditq; ignis de celo.et deuorauit eum:⁊ q̄nquagīta q̄ erāt cū eo. Rursumq; misit ad eum pncipez quinq̄genariū alterū:⁊ quinq̄ginta cū eo. Qui locutus est illi. Homo dei:hec dicit rex: Festina descēde. Rñdens helias ait. Si homo dei ego sum:descēdat ignis de celo ⁊ deuoret te ⁊ quinq̄ginta tuos. Descēditq; ignis de celo ⁊ deuorauit illum:⁊ quinquaginta eius. Iterū misit pncipez quinq̄genariū tertiū:⁊ q̄nquaginta qui erāt cum eo. Qui cum venisset, curuauit genua ptra helīā ⁊ pcatus est eū ⁊ ait: Hō dei. noli despicere aiam meā.⁊ aias tuoꝝ tuoꝝ qui mecum sunt. Ecce descendit ignis de celo ⁊ deuorauit duos pncipes quinq̄genarios primos ⁊ q̄nquagenos qui cum eis erant. Sed nūc obsecro vt miserearis aie mee. Locutus ē aūt angelus dñi ad helīā dicēs: Descēde cū eo Ne timeas. Surrexit igit̄ ⁊ descēdit cū eo ad regē:⁊ locutus ē ei. Hec dicit dñs Quia misisti nūcios ad psulendum beelzebub deū accaron q̄si nō eēt de⁹ in isrl.a quo posses interrogare sermonez: iō de lectulo sup quē ascēdisti nō descēdes:sed morte morieris. Mortuus ē aūt iuxta sermonē dñi quē locutus ē helias.⁊ regnauit ioram frater eius p eo:āno secundo ioram filij iosaphat regis iude. Nō enim habebat filiū. Reliq̄ aūt verboꝝ ochozie q̄ opatus est:nōne hec scripta sunt i libro sermonum dieꝝ regum israel. II

Factū est autē cum leuare vellet dñs helīā p turbinē i celū: ibāt helias ⁊ heliseus de galgal. Dixitq; helias ad heliseum. Sede hic.q̄ me minus misit me vsq; in bethel. Cui ait heliseus. Viuit dñs ⁊ viuit aīa tua.q̄ nō derelinquā te. Cūq; descēdissent bethel egressi sunt filij pphetaꝝ q̄ erāt in bethel ad heliseum ⁊ dixerūt ei: Nunqđ nosti:q̄ hodie dñs tollet dñm tuū a te? Qui respondit. Et ego noui. Silete. Dixit autē helias ad heliseum. Sede hic:q̄ dominus misit me i hiericho. Et ille ait. Viuit dñs.⁊ viuit aīa tua q̄ nō derelinquā te. Cumq; venissent hiericho: accesserūt filij pphetaꝝ qui erāt in hiericho ad heliseum.⁊ dixerūt ei: Nūquid nosti:q̄ dñs hodie tollet dñm tuum a te? Et ait. Et ego noui. Silete. Dixit autē ei helias. Sede hic:q̄ dñs misit me vsq; ad iordanem. Qui ait: Viuit dñs.⁊ viuit aīa

tua:qz non derelinquaz te. Jerunt igit amb⁹ pit̃er.⁊ quinq̃ginta viri de filijs p phetaz secuti sunt eos. Qui⁊ steterunt ecõtra longe. Jlli aut̃e amb⁹ stabãt sup iordanẽ. Tulitqz helias palliũ suuz⁊ involuit illud:⁊ percussit aq̃s q̃ diuise sunt in vtrãqz pt̃e:⁊ transierũt amb⁹ p siccũ Cunqz transissent:helias dixit ad helise um. Postula qd̃ vis:vt faciã tibi antequ tollar a te. Dixitqz heliseus Obsecro vt fiat in me duplex spũs tuus. Qui respondit. Rem dificilẽ postulasti. Attñ si videris me qñ tollar a te.erit qd̃ petisti si aut̃e nõ videris nõ erit/ Cunqz pergerent⁊ incedẽtes sermocinarentur:ecce currus igneus⁊ equi ignei diuiserunt vtrunqz. Et ascẽdit helias p turbinẽ in celũ. heliseus aut̃e videbat⁊ clamabat. Pater mi pt̃ mi currus isrl̃⁊ auriga ei⁹ Et nõ vidit eũ ampli⁹. Apprehenditqz vestimẽta sua⁊ scidit illa i duas partes Et leuauit palliuz helie qd̃ ceciderat ei. Reuersusqz stetit sup ripam iordanis⁊ pallio helie qd̃ ceciderat ei percussit aq̃s⁊ nõ sunt diuise. Et dixit: Vbi ẽ de⁹ helie etiã nũc: Percussitqz aq̃s⁊ diuise sunt huc atqz illuc:⁊ trãsijt heliseus. Videntes aut̃e filij prophetaz q̃ erãt in hiericho decõtra dixerũt: Requeuit spũs helie super heliseuz. Et venientes in occursuz ei⁹ adorauerũt euz proni i terrã :dixerũtqz illi. Ecce cũ filijs tuis sunt q̃nq̃ginta viri fortes. qui pẽant ire.⁊ q̃rere dñm tuuz ne forte tulerit eũ spũs dñi⁊ proiecerit eũ in vnuz mõtium aut in vnã valliuz Qui ait. Nolite mittere. Coegerũtqz eũ donec acqeisceret⁊ diceret. Mittite. Et miserũt quinq̃ginta viros. Qui cũ q̃sissent tribꝰ diebꝰ:nõ inuenerũt/ Et reuersi sunt ad euz. At ille habitabat i hiericho ⁊ dixit eis. Nunqd nõ dixi vobis nolite mittere? Dixerunt q̃z viri ciuitat̃ ad heliseuz. Ecce habitatio ciuitat̃ h⁹ optima est sicut tuipe dñe pspicis:sz aq̃ pessime sunt:⁊ terra steril̃. At ille ait. Afferte mihi vas nouũ.⁊ mittite in illud sal. Qd̃ cũ attulissent:egressus ad fontẽ aq̃z misit in illũ sal.et ait. Hec dicit dñs. Sanaui aq̃s has.⁊ nõ erit vltra i eis mors neqz sterilitas. Sanate sunt g̃ aq̃ vsqz i diẽ hanc:iuxta verbũ helisei qd̃ locut⁹ ẽ Ascẽdit aut̃e inde heliseus in bethel. Cũ qz ascẽderet puer pueri qui egressi sunt de ciuitate.⁊ illudebãt ei dicẽtes: Ascende calue.ascẽde calue. Qui cũ respexisset vidit eos. ⁊ maledixit eis i noie dñi. Egressiqz sũt duo vrsi de saltu.⁊ lacerauerũt ex eis q̃draginta duos pueros Abijt autem inde in montem carmeli.⁊ inde reuersus est in samariam.

III

Joram vero filius achab regnauit sup israel in samaria:ãno de cimooctauo iosaphat regis iude. Regnauitqz duodecim ãnis. et fecit malum cora dño:sed nõ sicut pt̃ suus⁊ mater. Tulit ei statuas baal q̃s fecerat pt̃ eius. veruntñ in pctis hieroboaz filij nabath q̃ peccare fecit israel adhesit:nec recessit ab eis. Porro mesa rex moab nutriebat pecora multa.⁊ soluebat regi israel centũ milia agnoꝝ⁊ cẽtum milia arietum cũ vellerib⁹ suis. Cũqz mortuus fuisset achab:puaricatus ẽ fedus qd̃ habebat cũ rege isrl̃. Egressus ẽ igit̃ rex joram in die illa de samaria.⁊ recensuit vniuersuz isrl̃:misitqz ad iosaphat regez iuda dicens: Rex moab recessit a me:veni mecum contra eum ad preliũ. Qui rñdit. Ascendã. Qui me⁹ ẽ tu⁹ ẽ.pplus me⁹ pplus tuus:⁊ equi mei equi tui. Dixitqz Per quã viã ascẽdemus: At ille rñdit. Per desertũ idumee. Perrexerũt igit̃ rex isrl̃⁊ rex iuda⁊ rex edom.⁊ circũierũt p viã septẽ dieꝝ:nec erat aq̃ exercitui et iumẽtis q̃ seqbant̃ eos/ Dixitqz rex isrl̃ Heu heu heu. Congregauit nos dñs tres reges:vt traderet in manu moab. Et ait iosaphat. Est ne hic pphet̃a dñi: vt deprecemur dñm p eũ: Et rñdit vnus de seruis regis israel. Est hic heliseus filius saphat q̃ fundebat aquã sup manꝰ helie. Et ait iosaphat. Est apud eũ sermo dñi: Descẽditqz ad eum rex israel⁊ iosaphat rex iuda.⁊ rex edom. Dixit aut̃e heliseus ad regẽ israel. Quid mihi⁊ tibi ẽ Vade ad pphetas pris tui⁊ matris tue

Et ait illi rex isrl: Quare congregauit dominus tres reges hos vt traderet eos in manꝰ moab: Dixitq; ad eū helyseus: Viuit dñs exercituū ī cuiꝰ ospectu sto: q; si nō vultū iosaphat regis iude erubescerem: nō attēdissem q̄dē te: nec respexissem. Nunc autē adducite mihi psaltē Cumq; caneret psaltes facta ē sup eum manꝰ dñi. Et ait: Hec dicit dñs: Facite alueū torrētis huiꝰ fossas fossas. Hec enī dicit dñs: Nō videbitis ventus neq; pluuiā. alueus iste replebit aq̄s. bibetis vos et familie vre et iumēta vra. Parumq; ē hoc ī cōspectu dñi: insup tradet etiā moab in manus vras. Et percutietis oēm ciuitatē munitā et oēm vrbē electā et vniuersus lignū fructifer succidetis cūctosq; fontes aquar obturabitis et oēm agrū egregiū opietis lapidib. Factus est igit mane q̄n sacrificiū offerri solet: et ecce aque veniebant p viā edom. Et repleta est terra aq̄s. Cumq; audissent moabite cōtra aq̄s rubras q̄si sanguinē: dixerūtq;. Sanguis gladij est. Pugnauerunt reges ꝯ se et cesi sunt mutuo. Nūc perge ad p̄da moab. Perrexerūtq; ī castra isrl. Porro ꝯsurgēs isrl percussit moab: at illi fugerūt coram eis. Cumq; venerūt igit q̄ vicerāt. et percusserūt moab. et ciuitates destruxerūt. et oēm agr optimū mittentes singuli lapides repleuerūt: et vniuersos fontes aq̄r obturauerunt: et oīa ligna fructifera succiderunt: ita vt muri tm̄ fictiles remanerēt. Et circūdata est ciuitas a fundibularijs: et magna ex parte percussa. Qđ cū vidisset rex moab p̄ualuisse. s. hostes. tulit secū septingentos viros educētes gladios vt irrūperent ad regē edom. et nō potuerūt. Arripiēsq; filiū suū p̄iogenitū q̄ regnatur⁹ erat p eo obtulit holocaustū sup murū. et facta est īdignatio magna ī isrl. Statimq; recesserunt ab eo: et reuersi sunt ī terrā suā.

Mulier autē quedā de vxoribus prophetar clamabat ad helyseū dicēs: Seruus tuus vir me⁹ mortuus ē. et tu nosti q̄ seruus tuus fuit timēs deū. Et ecce creditor venit vt tollat duos filios meos ad seruiendū sibi. Cui dixit helyseus: Quid vis vt faciam tibi: Dic mihi. Quid hēs in domo tua: At illa rndit. Nō habeo ancilla tua quicq; in domo mea nisi paruā olei q̄ vngar. Cui ait: Vade pete mutuo ab oībus vicinis tuis vasa vacua nō pauca et introgredere et claude ostiū tuum cū intrinsecus fueris tu et filij tui. et mitte inde in oīa vasa hec. et cum plena fuerint tolles sup filios suos. Illi offerebāt vasa: et illa infundebat. Cumq; plena fuissent vasa dixit ad filium suū. Affer mihi adhuc vas. Et ille rndit: Nō habeo. Stetitq; oleū Venit aūt illa et indicauit homini dei. Et ille: Vade inq̄t vende oleum et redde creditori tuo: tu aūt et filij tui viuite de reliquo. Facta ē autē quedā dies. et transibat helyseus p sunā ciuitatē. Erat autē ibi mlr magna: q̄ tenuit eum vt comederet panē. Cumq; frequēter inde transiret: diuertebat ad eā vt comederet panē. Que dixit ad virū suū. Aīaduerto q̄ vir dei scūs ē iste: qui trāsit p nos frequēter. Faciamus q̄so ei cenaculū paruū: et ponam⁹ ei in eo lectulū et mēsam et sellā et candelabrū: vt cū venerit ad nos maneat ibi. Facta est q̄dā die et ingressus diuertit in cenaculū: et requieuit ibi. Dixitq; ad gieçi pueꝝ suū: Voca sunamitē istam. Qui cū vocasset eā. et illa stetisset coram eo: dixit ad puerū suū: Loquere ad eam. Ecce sedule ī oībus ministrasti nobis: q̄d vis vt faciā tibi: Nūquid habes negociū: et vis vt loquar regi siue principi militie: Que rndit: In medio ppli mei habito. Et ait. Quid q̄so vult vt faciam ei: Dixitq; gieçi. Nē queras: Filius enī nō habet: vir eius senex est. Necessario pit itaq; vt vocaret eam. Que cū vocata fuisset et stetisset ante ostium: dixit ad eam. In tpe isto in hac eadē hora siuita

comes fuerit: habebis in vtero filiū. At illa: Noli queso dñe mi vir dei: noli mē/tiri ancille tue. Et concepit mulier ⁊ pe/perit filium in tpe. ⁊ in hora eadem q̄ di/xerat helyseus. Creuit autē puer. ⁊ cum esset q̄dam dies ⁊ egressus isset ad pātz suum ad messores: ait patri suo. Caput meum doleo. At ille dixit puero. Tolle ⁊ duc eum ad mātem suā. Qui cū tulissz ⁊ duxisset eum ad mātem suā: posuit eum illa super genua sua vsqz ad meridiem ⁊ mortu⁹ est. Ascendit autē ⁊ collocauit eū sup lectum hois dei: ⁊ clausit ostiū. Et egressa vocauit virū suū. Et ait. Mitte mecū obsecro vnū de pueris ⁊ asinā: vt excurram vsqz ad hoiem dei. ⁊ reuertar. Qui ait illi: Quare ob causam vadis ad eum. Hodie non sunt kalende neqz sab/batum. Que rñdit: Valē. Strauitqz asinā ⁊ pcepit puero. Mina ⁊ ppera: ne mihi morā facias in eundo: hoc age qđ pcipio tibi. Profecta est igit̄: ⁊ venit ad virum dei in montē carmeli. Cumqz vi/disset eā vir dei decontra: ait ad gieçi pu/erū suum: Ecce sunamitis illa. Vade ḡ in occursum ei⁹. ⁊ dic ei: Recte ne agit̄ cir/ca te ⁊ circa virū tuū. ⁊ circa filium tuum? Que rñdit. Recte. Cūqz venisset ad vi/rum dei in montē appehendit pedes ei⁹ ⁊ accessit gieçi vt amoueret eam. Et ait homo dei. Dimitte illā. Anīa enī eius in amaritudine est: ⁊ dñs celauit a me ⁊ nō indicauit mihi. Que dixit illi. Nūquid petiui filiū a dño meo? Nunqd nō dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad gieçi. Accinge lumbos tuos. ⁊ tolle baculum meum in manu tua ⁊ vade. Si occurre/rit tibi homo nō salutes eum. ⁊ si saluta/uerit te quispiam nō rñdeas illi. Et po/nes baculū meum sup faciē pueri. Dixi/to mē pueri ait: Viuit dñs ⁊ viuit anīa tua: nō dimittā te. Surrexit ḡ ⁊ secut⁹ est eā. Gieçi autē pcesserat añ eos: ⁊ po/suerat baculum sup faciē pueri: ⁊ nō erat vox neqz sensus. Reuersusqz est in occur/sum ei⁹. ⁊ nūciauit ei dicens: Nō surre/xit puer. Ingressus est ḡ helyseus domū ⁊ ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius. Ingressusqz clausit ostium sup se ⁊ sup puerum: ⁊ orauit ad dñm. Et ascē/dit ⁊ incubuit sup puerum. posuitqz os suum sup os eius: ⁊ oculos suos super o/culos eius: ⁊ manus suas super manus eius. ⁊ incuruauit se super eum. ⁊ calefa/cta est caro pueri. At ille reuersus deam/bulabat in domo semel huc atqz illuc et ascendit ⁊ incubuit sup eum. Et oscita/uit puer septies: aperuitqz oculos. Et il/le vocauit gieçi ⁊ dixit ei: Voca sunami/tem hanc. Que vocata ingressa ē ad eū Qui ait. Tolle filiū tuum. Venit illa ⁊ corruit ad pedes ei⁹. ⁊ adorauit sup ter/ram. Tulitqz filiū suum ⁊ egressa est. ⁊ he/liseus reuersus est in galgalā. Erat autē fa/mes in terra. ⁊ filij prhetarz habitabant coram eo. dixitqz vni de pueris suis. Po/ne ollam grandē: ⁊ coque pulmentum fi/lijs prhetarz. Et egressus est vn⁹ in agrz vt colligeret herbas agrestes. Inuenit qz q̄si vitē siluestrē: ⁊ collegit ex ea colo/quintidas agri ⁊ impleuit palliū suum ⁊ reuersus cōscidit in ollam pulmēti. Ne/sciebat enī quid esset. Infuderunt ḡ so/cijs vt comederent. Cūqz gustassent de coctione: exclamauerūt dicētes. Mors in olla vir dei. Et nō potuerūt comede/re. At ille: Afferte inqt farinā. Cumqz tu/lissent misit in ollam ⁊ ait: Infunde tur/bē vt comedant. Et nō fuit ampli⁹ quic qz amaritudinis in olla. Vir autē quidā venit de balsalisa deferēs viro dei panes primitiarū. ⁊ viginti panes ordeaceos: et frumētū nouū in pera sua. At ille di/xit: Da pplō vt comedat. Rñditqz ei mi/nister eius: Quantū est hoc vt apponaz coram centū viris? Rursuz ille: Da ait pplō vt comedat. Hec ei dicit dñs. Co/medent: ⁊ superit. Posuit itaqz coram eis Qui comederūt ⁊ supfuit iuxta verbum domini.

V

Naaman princeps militie regis syrie erat vir magnus apud do/minum suū: ⁊ honoratus. Per illū enī dedit dñs salutē syrie. Erat autē vir fortis ⁊ dives: sed leprosus. Porro de syria egressi fuerāt latrūculi. et capti/

uam duxerant de terra israel puellã parvulam: que erat in obsequio uxoris naaman. Que ait ad dñam suã. Utinã fuisset dñs meus ad pphetam qui est in samaria: profecto curasset eum a lepra quã habet. Ingressus ẽ itaq; naaman ad dominũ suum: & nunciauit ei dicens. Sic & sic locuta est puella de terra israhel. Dixit q; ei rex syrie. Clade & mittaz lras ad regem israhel. Qui cum profectus eẽt & tulisset secum decẽ talẽta argenti & sex milia aureos & decẽ mutatoria uestimentorũ. detulit lras ad regẽ israhel in hec verba. Cum acceperis epstam hanc: scito q; miserim ad te naaman seruũ meum vt cures eum a lepra sua'. Cumq; legisset rex israhel lras: scidit uestimẽta & ait. Numqd de⁹ ego sum vt occidere possim & viuificare. q; iste mittit ad me vt curem hominẽ a lepra sua? Animaduertite & videte. qt occasiones q̃rat aduersum me. Vt cum audisset helizeus vir dei. scidisse videlicet regem israhel uestimẽta sua: misit ad eum dicẽs. Quare scidisti uestimẽta tua? Ueniat ad me. & sciat eẽ pphetã in israhel. Uenit g̃ naamã cũ equis & curribꝫ. & stetit ad ostiũ dom⁹ helisei. Misitq; ad eum helizeus nũcium dicens: Clade & lauare septies in iordane. & recipiet sanitatẽ caro tua atq; mũdaberis. Iratus naaman. recedebat dicens: Putabam q; egrederet ad me et stans inuocaret nomẽ dñi dei sui. & tangeret manu sua locũ lepre & curaret me Numqd nõ meliores sunt abana & pharphar fluuij damasci oĩbꝫ aq̃s israhel: vt lauer in eis & munder? Cum g̃ uertisset se & abiret indignans: accesserũt ad eũ serui sui. & locuti sunt ei. Pater: & si rẽ grãdem diuisset tibi pphetã. certe facere debueras. Quãtomagis q; nũc dixit tibi lauare & mundaberis? Descẽdit & lauit septies in iordane iuxta ꝓmonẽ viri dei. & restituta est caro ei⁹ sicut caro pueri p uuli. & mũdatus est. Reuersusq; ad virũ dei cum vniuerso comitatu suo: venit & stetit coram eo. & ait. Uere scio q; nõ sit aliꝰ deus in vniuersa terra: nisi tm̃ in israhel. Obsecro itaq; vt accipias bñdictiones a tuo. At ille rñdit. Uiuit dñs ante quem sto: q; nõ accipiã. Cumq; vim faceret: penitus nõ acceuit. Dixitq; naaman. Et vis. Si obsecro cõcede mihi ꝺuo tuo: vt tollã onus duoꝝ burdonuz de terra. Nõ enim faciet vltra ꝺuus tu⁹ holocaustũ aut victimã diis alienis: nisi dño. Hoc aũt solũ est de q̃ deprceris dñm ꝓ ꝺuo tuo qñ ingredietur dñs meus templũ remon vt adoret. & illo innitẽte sup manũ meã si adorauero i templo remon adorãte eo in eodẽ loco: vt ignoscat mihi dñs ꝺuo tuo ꝓ hac re. Qui dixit ei: Clade i pace. Abijt g̃ ab eo: electo tpe. Dixitq; gieçi puer viri dei. Deprecit dñs me⁹ naamã syro isti: vt nõ accipet ab eo que attulit Uiuit dñs q; currã post eum & accipiam ab eo aliq̃d. Et secutus est gieçi post rem gum naamã. Quẽ cum vidisset ille currentẽ ad se: de silijt de curru in occursum eius. & ait. Recte ne sunt oĩa? Et ille ait Recte. Dñs me⁹ misit me ad te dicẽs: Modo venerũt ad me duo adolescentes de monte effraim: ex filijs pphetarꝝ. Da eis talentũ argenti & vestes mutatoria duplices. Dixitq; naaman Uelim⁹ et sint accipias duo talẽta. Et coegit eum ligauitq; duo talenta argenti in duobꝰ saccis. & duplicia uestimenta & imposuit duobus pueris suis: qui & portauerant coram eo. Cumq; venisset iam uesperi. tulit de manu eoꝝ. & reposuit in domo: dimisitq; viros & abierũt: ipe aũt ingressus stetit coram dño suo. Et dixit helise⁹. Unde venis gieçi? Qui rñdit. Nõ iuit seruus tuus quoq;. At ille ait: Nonne cor meum in pñti erat: q̃n reuersus ẽ homo de curru suo in occursum tui? Nunc igit accepisti argentũ & accepisti vestes: vt emas oliueta & vineas & oues & boues & seruos & ancillas. Sed & lepra naaman adhærebit tibi & semini tuo vsq; in sempiternum. Et egressus est q̃si nix ab eo leprosus.

VI

Dixerũt autẽ filij pphetarꝝ ad helizeum. Ecce loc⁹ in quo habitamus coram te angustus est nobis.

Eamus vsq; ad iordanẽ et tollãt singuli

de silua materias singulas. vt edificem⁹ nobis ibi locū ad habitandū Qui dixit Ite. Et ait vnus ex illis. Veni ḡ & tu cū seruis tuis. Rñdit. Ego veniā. Et abiit cum eis. Cumq; venissent ad iordanem cedebant ligna. Accidit aūt vt cū vnus materiā succidisset. caderet ferrū secuꝛ in aquam. Exclamauitq; ille & ait: Heu heu heu dñe mi & hoc ipm mutuo acceꝑ ram. Dixit autē homo dei. Vbi cecidit? At ille monstrauit ei locū. Precidit ergo lignū: & misit illuc. Natauitq; ferrū. Et ait: Tolle. Qui extendit manū: & tulit illud. Rex autē syrie pugnabat ꝯ isrl' ꝑiliumq; iniit cū seruis suis dicēs. In loco illo & illo ponamus insidias. Misit itaq; vir dei ad regē israel dicens. Caue ne trāseas in locū illū: qz ibi syri in insidijs sunt. Misit itaq; rex israel ad locuꝫ quē dixerat ei vir dei & ꝓoccupauit eum & obseruauit se ibi non semel neq; bis. Conturbatūq; est cor regis syrie ꝑ hac re. & cōuocatis suis suis ait. Quare nō indicatis mihi qs ꝑditoꝛ mei sit apud regē isrl'? Dixitq; vn⁹ seruoꝛ eius. Ne/quaq; dñe mi rex. sed helyse⁹ ꝓphēta q̄ est in isrl' indicat regi isrl' oīa verba q̄cunq; locut⁹ fueris in cōclaui tuo Dixitq; eis Ite & videte vbi sit. vt mittā & capiā eū Annūciauerunt ei dicentes. Ecce in dothaim. Misit ḡ illuc equos & currus et robur exercit⁹. Qui cū venissent nocte: circūdederūt ciuitatē. Consurgens aūt diluculo minister viri dei egressus ē: vi/dit q exercitū i circūitu ciuitat⁊ & equos & currus. Nūciauitq; ei dicēs. Heu heu heu dñe mi q̄d faciem⁹? At ille respōdit Noli timere. Plures enī nobiscū sunt q̄ cū illis. Cumq; oraſſet helyse⁹ ait. Do mine: aperi oculos pueri h⁹ vt videat. Et aperuit dñs oculos pueri. & vidit: qz ecce mons plen⁹ equoꝛ & curruū igneo/rum in circūitu helysei. Hostes vero de/scenderūt ad eū. Ororo helyseus oravit ad dñm dicens. Percute obsecro gen/tem hanc cecitate. Percussitq; eos dñs ne viderent: iuxta verbuꝫ helysei. Dixit aūt ad eos helyseus. Nō est hec via: neq; ista est ciuitas. Sequimini me. & ostendam vobis virū quē q̄ritis Duxit ergo eos in samariā. Cūq; ingressi fuissent i samariā: dixit helyseus. Dñe: aperi oc'os istoꝛ vt videant. Aperuitq; dñs oculos eoꝛ: & viderūt se esse in medio samarie. Dixitq; rex isrl' ad helyseuꝫ. cum vidisset eos. Nunq̄d ꝑcutiam eos ꝑ mi. Et ille ait: Non ꝑcuties. Neq; enim cepisti eos gladio & arcu tuo: vt ꝑcutias. Verūm ꝓpone panē & aquā coꝛā eis: vt comedant & bi/bant: & vadāt ad dñm suū. Appositaq; ē eis cibꝛ magna ꝑparatio. Et comederūt & biberunt: & dimisit eos abieruntq; ad dñm suum. Et vltra nō venerūt latro/nes syrie i terrā israel. Factuꝫ est aūt p⁹ hec congregauit benadab rex syrie vniūsuꝫ exercitum suuꝫ: & ascēdit & obsidebat sa/mariam. Factaq; est fames magna in sa maria. & tādiu obsessa est donec venūda retur caput asini octoginta argēteis. et q̄rta ps cabi stercoris colūbaꝝ quīq; ar/genteis. Cumq; rex isrl' transiret ꝑ murꝫ mulier q̄dam exclamauit ad eū dicens. Salua me dñe mi rex: Qui ait. Nō. te saluet dñs. Vnde te possuꝫ saluare? De area. vel de torcular? Dixitq; ad eaꝫ rex. Quid tibi vis? Que rñdit. Mulier ista dixit mihi. Da filiū tuuꝫ vt comedam⁹ eum hodie & filiuꝫ meū comedem⁹ cras Coximus ḡ filiū meuꝫ & comedimus: di xi/q; ei altera die. Da filiū tuū vt come damus eū. Que abscōdit filiū suū. Qō cum audisset rex scidit vestimenta sua. & transibat ꝑ murū. Vidit/q; oīs ꝑ⁹ cili/tium quo vestitus erat ad carnē intrīse cus Et ait rex. Hec mihi faciat de⁹. & hec addat: si steterit caput helysei filij saphat sup ipm hodie. Heliseus autē sedebat i domo sua: & senes sedebant cū eo. Pre/misit itaq; virū & anteq; veniret nunci/us: ille dixit ad senē Nunq̄d scitis q̄ mi/serit filius homicide huc vt ꝓscidat caput meum? Videte ergo cū venerit nū cius. claudite ostiū: & nō sinatis eum in troire. Ecce enī sonitus ꝑeuꝫ dñi eius post eum est. Adhuc illo loquēte eis: ap paruit nuncius qui veniebat ad eū. Et

ait: Ecce tantū malum a dño est. Quid amplius expectabo a dño? VII

Dixit autē helíseus: Audite verbum dñi. Hec dicit dñs. In tē pore hoc cras. modius silē uno stratere erit. et duo modij hordei stratere uno in porta samarie. Rñdens unus de ducib⁹ sup cuius manu⁹ rex incūbebat homini dei ait: Si dñs fecerit etiā cataractas in celo nunqd poterit esse qđ loq̄ris? Qui ait: Videbis oculis tuis tu inde nō comedes. Quattuor q̄ viri erant leprosi iuxta introitū porte: q̄ dixerūt ad inuicem. Quid hic eē volumus donec moriamur? Siue ingredi voluerimus ciuitatem fame morie⁹mur. siue māseri mus hic moriendū nob est. Venite g̃ tr̄ãsfugiam⁹ ad castra syrie. Si pepcerit nob viuem⁹: si autē occidere voluerint nihilomin⁹ moriemur. Surrexerūt g̃ vesperi vt venirēt ad castra syrie. Cumq̄ venissent ad principiū castrorū syrie. nullū ibidē reppererūt. Siqdē dñs sonitū audiri fecerat in castris syrie curruu⁹ tr̄ equor⁹. tr̄ exercit⁹ plurimi. Dixerūtq̄ ad inuicē: Ecce mercede pduxit aduersum nos rex israhel reges getheor⁹ tr̄ egyptioru⁹ tr̄ venerūt sup nos. Surrexerūt g̃ et fugerūt in tenebris. tr̄ dereliq̄runt tētoria sua tr̄ equos tr̄ asinos in castris: fugerūt q̄ aīas tm̄ suas saluare cupiētes. Igit̄ cū venissent leprosi illi ad principiu⁹ castrorū ingressi sunt vnū tabernaculū. tr̄ comederūt tr̄ biberūt. Tuleruntq̄ inde argentū tr̄ aurū tr̄ vestes. tr̄ abierūt et absconderūt. Et rursu⁹ reuersi sunt ad alind tabernaculū: tr̄ inde sil'r auferentes absconderūt. Dixerūtq̄ ad inuicē: Nō recte facim⁹. Hec enī⁹ dies boni nunci est. Si tacuerimus tr̄ noluerim⁹ nūciare vsq̄ mane: sceleris arguemur. Veni te eam⁹ tr̄ nūciemus in aula regis. Cūq̄ venissent ad portā ciuitatis narrauerūt eis dicentes. Iuimus ad castra syrie et nullū ibidē repimus hoiem: nisi equos tr̄ asinos alligatos. tr̄ fixa tētoria. Exierūt ergo portarij. tr̄ nunciauerūt in palatio regis intrinsec⁹. Qui surrexit nocte. et ait ad seruos suos. Dico vobis qđ fecerint nob syri: Sciūt q̄ fame laboram⁹: tr̄ idcirco egressi sunt de castris. tr̄ latitāt in agris dicētes. Cū egressi fuerit de ciuitate capiem⁹ eos viuos. tr̄ tunc ciuitatem ingredi poterim⁹. rñdit autē vnus seruor⁹ ei⁹. Tollamus q̄nq̄ equos q̄ remanserūt in vrbe: q̄ ipi tm̄ sunt in vniuersa multitudie israhel. alij enī cōsumpti sunt: tr̄ mittentes exploare poterimus. Adduxerunt g̃ duos equos: misitq̄ rex in castra syrior⁹ dicēs: Ite tr̄ videte. Qui abierunt post eos vsq̄ ad iordanē. Ecce autē oīs via plena erat vestib⁹ tr̄ vasis: q̄ proiecerant syri cū turbarent̄. Reuersiq̄ nuncij indicauerunt regi. Et egressus ppl's diripuit castra syrie. factusq̄ ē modius silē stratere vno. et duo modij hordei stratere vno iuxta vbū dñi. Dixerat rex duci illū in cui⁹ manu incubuerat cōstituit ad portā quē pculcauit turba in troitu porte tr̄ mortuus est: iuxta qđ locutus fuerat vir dei qñ descenderat rex ad eu⁹. Factumq̄ ē sm sermonē viri dei quez dixerat regi qñ ait: duo modij hordei stratere vno erunt. et modius simile stratere vno hoc eodē tpe cras i porta samarie. qñ responderat dux ille viro dei tr̄ dixerat. etiā si dñs fecerit cataractas in celo nunqd poterit fieri qđ loq̄ris? tr̄ dixit ei. videbis oculis tuis tr̄ inde nō comedes. Euenit g̃ ei sicut pdictum erat. tr̄ conculcauit eum populus in porta et mortuus est. VIII

Heliseus autē locutus est ad mulierem: cuius viuere fecerat filium dicēs: Surge: vade tu et domus tua: tr̄ pegrinare vbicūq̄ reppereris. Vocabit enī dñs famē. tr̄ veniet super terrā septē annis. Que surrexit tr̄ fecit iuxta verbū hoīs dei: tr̄ vadens cū domo sua: pegrinata est in terrā philistiim. dieb⁹ multis. Cumq̄ finiti eēnt anni septez: reuersa est mlr de terra philistiim. Et ingressa est: vt interpellaret regem p domo sua. tr̄ p agris suis. Rex autē loquebatur cum giezi puero viri dei dicens. Narra mihi oīa magnalia q̄ fecit helise?

Cumq; ille narraret regi quō mortuuz
fuscitasset,apparuit mulier cui⁹ viuifi/
cauerat filiuz clamans ad regē ꝓ domo
sua & ꝓo agris suis.Dixitq; giezi.Dñe
mi rex hæc est mr̄:& hic est fili⁹ eius quē
suscitauit hēliseus.Et interrogauit rex
mulierē.Que narrauit ei vera esse.De
ditq; ei rex eunuchū vnuz dicens: Re/
stitue ei oīa q̄ sua sunt.& vniuſos reddi
tus agroꝝ a die q̄ reliquit terrā vsq; ad
pñs.Clenit q̄z hēliseus damascū:& bena
dab rex syrie egrotabat.Nunciauerunt
q; ei dicentes:Clenit vir dei huc.Et ait
rex ad açahel.Tolle tecuz munera,et va
de in occursuz viri dei.& consule dñm per
eum dicēs:Si euadere potero de infir/
mitate mea hac?Iuit igit̄ açahel in oc/
cursum eius habens secū munera & oīa
bona damasci onera q̄draginta camelo/
rum.Cumq; stetisset coraī eo ait:Filius
tu⁹ benadab rex syrie misit me ad te di/
cens:Si sanari potero de infirmitate
mea hac?Dixitq; ei hēliseus.Vade dic
ei:Sanaberis.Porro oñdit mihi dñs
q; morte morieſ.Stetitq; cū eo.& con/
turbatus est vsq; ad suffusionē vultus
Fleuitq; vir dei.Cui açahel ait.Quare
dñs me⁹ flet?At ille dixit.Quia scio q̄
facturus sis filijs isrl̄ mala.Ciuitates
eoꝝ munitas igne succēdes:& iuuenes
eoꝝ interficies gladio:& puulos eoꝝ eli
des.& prægnantes diuides.Dixitq; aça
hel.Quid enī sum seruus tu⁹ canis,vt
faciam rem istā magnā.Et ait hēliseus
Ostendit mihi dñs te regem syrie fore
Qui cū recessisset ab hēliseo:venit ad do
minū suum.Qui ait ei.Quid tibi dixit
hēliseus?At ille rñdit.Dixit mihi reci/
pies sanitatē.Cumq; venisset dies alte/
ra:tulit stragulū & infudit aquā:& expā/
dit sup faciē eius.Quo mortuo:regna
uit açahel ꝓ eo.Anno quīto ioram filij
achab regis isrl̄:regnauit ioram filius
iosaphat rex iuda.Trigintaduoꝝ anno
rum erat cū regnare cepisset:& octo an/
nis regnauit in hierusalē.Ambulauit/
q; in vijs regum isrl̄,sicut ambulauerat
domus achab.Filia enī achab erat vxor
eius.Et fecit q̄ malum est in cōspectu
domini.Noluit autē dñs disperdere iu
dam ꝓpter dauid serui suum:sicut pro
miserat ei vt daret illi lucernam,& filijs
eius cunctis diebꝫ.In diebꝫ eius recef
sit edom ne,esset sub iuda & constituit si
bi regem.Clenitq; ioram seyra & omnis
exercitus cum eo.Et surrexit nocte:per
cussitq; idumeos qui euz circūdederāt
& principes curruum.Populus aūt fu
git in tabernacula sua.Recessit q̄ edom
ne esset sub iuda vsq; ad diē hanc.Tūc
recessit & lobna in tpe illo.Reliqua aūt
sermonum ioram & vniuersa que fecit:
nonne hæc scripta sunt in libro verboruz
dierum regum iuda?Et dormiuit ioraz
cum patribus suis:sepultusq; est cū eis
in ciuitate dauid:& regnauit ochoçias fi
lius eius pro eo.Anno duodecimo io/
ram filij achab regis israel:regnauit o/
choçias filius ioram regis iude.Eligin/
tiduoꝝ annoꝝ erat ochoçias cum
regnare cepisset:& vno anno regnauit
in hierusalem.Nomen matris eius a/
thalia filia amri regis israel:& ambula/
uit in vijs domus achab:& fecit q̄ ma/
lum est coram domino sicut dom⁹ ach/
ab.Gener enī domus achab fuit.Abijt
quoq; cum ioram filio achab ad prelia/
dum contra açahel regez syrie ī ramoth
galaad:& vulneraverunt syri ioraī.Qui
reuersus est vt curaretur in iezrahel:qz
vulnerauerunt euz syri in ramoth pre/
liantem cōtra açahel regem syrie.Por/
ro ochoçias filius ioram rex iuda descen
dit inuisere ioram filium achab in iezra
hel,quia egrotabat ibi.

IX

Heliseꝰ aūt ꝓphetes vocauit vnū
de filijs ꝓphetaꝝ & ait illi.Accin/
ge lūbos tuos:& tolle lenticulā
olei hanc in manu tua,& vade ī ramoth
galaad.Cumq; veneris illuc:videbis ie
hu filiuz iosaphat filij namsi.Et ingref
sus suscitabis euz de medio fratrū suoꝝ
& introduces in interi⁹ cubiculū.tenēſ/
q; lenticulā olei fundēs sup caput ei⁹.& di
ces.Hec dicit dñs.Unxi te regē sup
israel.Aperiesq; ostium & fugies,et nō ibi

subfiſtes. Abiit ḡ adoleſcens puer ꝓphē
te in ramoth galaad: ⁊ ingreſſus ē illuc
Ecce aūt pncipes exercitꝰ ſedebant. Et
ait. Verbū mihi ad te o pncepſ Dixitq;
iehu. Ad quē ex oīby nobis? At ille dixit
Ad te o pnceps. Et ſurrexit: ⁊ ingreſſus
eſt cubiculū. At ille fudit oleū ſuper ca
put eiꝰ. Et ait. Hec dicit dñs deꝰ iſrael.
Unxi te regē ſup ꝓp'm dñi iſrl: ⁊ pcuti
es domū achab dñi tui. Et vlciſcar ſan
guinem ſeruoꝝ meoꝝ ꝓphetaꝝ. ⁊ ſangui
nē oīm ſeruoꝝ dñi de manu iezabel. per
damq; oēm domū achab. Et interficiaꝫ
de domo achab mingentē ad parietē. ⁊
clauſum ⁊ nouiſſimū in iſrl. Et dabo do
muꝫ achab ſicut domū hieroboam filij
nabath. ⁊ ſicut domum baaſa filij achia
Iezabel q̄ꝫ comedēt canes ī agro iezra
hel nec erit q̄ ſepeliat eā. Aperuitq; oſti
um ⁊ fugit. Iehu aūt ingreſſus ē ad ſer
uos dñi ſui. Qui dixerūt ei. Recte ne
ſunt oīa? Quid venit inſanꝰ iſte ad te?
Qui ait eis. Noſtis hoīem. et q̄d locutꝰ
ſit? At illi rñderūt. Falſuꝫ eſt: ſed magiſ
narra nobis. Qui ait eis. Hec ⁊ hec lo
cutꝰ ē mihi. Et ait. Hec dicit dñs. Unxi
te regē ſup iſrl. Feſtinauerūt itaq; et
vnuſquiſq; tollēs palliū ſuū poſuerunt
ſub pedib; ei in ſūmitatibꝫ tribunalis:
⁊ cecinerūt tuba atq; dixerunt. Regna
bit iehu. Cōiurauit ḡ iehu filꝰ ioſaphat
filij namſi ꝯ ioram. Porro ioraꝫ obſede
rat ramoth galaad. ipe et oīs iſrl ꝯ aça
hel regē ſyrie. ⁊ reuſſus fuerat vt curare
tur in iezrahel ꝓpter vulnera. q̄ pcuſſe
rant eū ſyri pliantē cōtra açahel regez
ſyrie. Dixitq; iehu. Si placet vobis ne
mo egrediat̄ pfugus de ciuitate: ne va
dat ⁊ nūciet in iezrahel. Et aſcēdit: ⁊ pfe
ctus eſt in iezrahel. Joraꝫ enī egrotabat
ibi. ⁊ ochoçias rex iuda deſcēderat ad vi
ſitandū ioraꝫ. Igit̄ ſpeculator q̄ ſtabat ſu
per turrim iezrahel: vidit globū iehu ve
nientē. Et ait. Video ego globū. Dixit
q; ioram: Tolle currū: ⁊ mitte in occur
ſum eoꝝ: ⁊ dicat vadens. Recte ne ſunt
oīa? Abiit ḡ qui aſcēderat currū ī occur
ſum eius. Et ait. Hec dicit rex. Pacata
ſunt oīa? Dixitq; iehu. Quid tibi ⁊ pa
ci? Tranſi ⁊ ſequere me. Nunciauit q̄ſpe
culator dicens. Venit nūcius ad eos. ⁊
nō reuertit̄. Misit etiā currū equoꝝ ſe
cundum: venitq; ad eos ⁊ ait. Hec dicit
rex. Nūq̄d pax eſt? Et ait iehu. Quid ti
bi ⁊ paci? Tranſi et ſequere me. Nūciauit
aūt ſpeculator dicēs. Venit vſq; ad eos
⁊ nō reuertit̄. Eſt aūt inceſſus q̄ſi incef
ſus iehu filij namſi. Properat enī ḡdē.
Et ait ioraꝫ. Jungite currū. Junxerunt
q; currū eius. Et egreſſus eſt ioraꝫ rex iſ
rael ⁊ ochoçias rex iuda: ſinguli in curri
bus ſuis. Egreſſiq; ſunt in occurſum ie
hu ⁊ inuenerūt eum in agro naboth iez
rahelite. Cūq; vidiſſet ioram iehu: dixit
Pax ē iehu? At ille reſpōdit. Que pax?
Adhuc fornicatiōes iezabel mris tue. et
veneficia eiꝰ multa vigent. Conuertit
aūt ioram manū ſuā: ⁊ fugiens ait ad o
choçiam. Inſidie ochoçia. Porro iehu
tetendit arcū manu. ⁊ pcuſſit ioraꝫ inter
ſcapulas. ⁊ egreſſa eſt ſagitta p cor eius
ſtatimq; corruit ī curru ſuo. Dixitq; ie
hu ad badacher ducē. Tolle proijce eum
in agro naboth iezrahelite. Memor.n.
q̄n ego ⁊ tu ſedētes in curru ſequebamur
achab patrē h'? q̄ dñs onꝰ hoc leuauerit
ſup eū dicēs. Si nō p ſanguīe naboth.
⁊ p ſanguine filioꝝ eiꝰ q̄ vidi heri ait
dñs: reddam tibi in agro iſto dicit dñs.
Nunc ḡ tolle ⁊ proijce eum in agro iuxta
verbū dñi. Ochoçias aūt rex iuda videns
hoc. fugit p viā domus horti: perſecutuſq;
eſt eū iehu. ⁊ ait: Etiaꝫ hunc percutite in
curru ſuo. Et pcuſſerūt eum in aſcēſu ga
ber q̄ eſt iuxta geblaā. Qui fugit in ma
geddo ⁊ mortuꝰ ē ibi. Et īpoſuerunt eū
ſerui eiꝰ ſup currū ſuum ⁊ tulerūt ī hie
ruſalem: ſepelierūtq; in ſepulcro cū pā
tribus ſuis in ciuitate dauid. Anno vnde
cimo ioraꝫ filij achab regis iſrl regnauit
ochoçias ſup iudā. venitq; iehu in iezra
hel. Porro iezabel introitu eius audito
depinxit oculos ſuos ſtibio. ⁊ ornauit ca
put ſuum. ⁊ reſpexit p feneſtram: ingre
dientē iehu p portaꝫ. ⁊ ait: Nūquid pax
pōt eſſe zamri qui interfecit dñm ſuum?

Leuauitq; iehu faciē suā ad feneſtraz et
ait. Que eſt iſta? Et inclinauerūt ſe ad
eū duo vl' tres eunuchi. ⁊ dixerūt. Nec
eſt illa ieçabel. At ille dixit eis. Precipi/
tate eā deorſuz. Et ꝓcipitauerunt eā. Al/
le ꝙ culcauerunt eā. Cūq; introgreſſus
eēt vt comederet bibereteq; ait. Ite ⁊ vi
dete maledictā illā ⁊ ſepelite eaz. qz filia
regis ē. Cūq; iſſent vt ſepelirēt eā nō in
uenerūt niſi caluariā ⁊ pedes et sūmas
manus. Reuſiq; nunciauerūt ei Et ait
iehu. Sermo dñi eſt: quē locut⁹ eſt per
ſuū ſuū helīā thesbyten dicēs. In agro
ieçrahel comedēt canes carnes ieçabel.
Et erūt carnes ieçabel ſic ſterc⁹ ſup faci
em terre i agro ieçrahel: ita vt ꝓtereūtes
dicāt. Neccine ē illa ieçabel. X

Erant autē achab ſeptuagīta fi
lij in ſamaria. Scripſit g̃ iehu
litas. ⁊ miſit in ſamariā ad opti
mates ciuitat⁹ ⁊ ad maiores natu et ad
nutricios achab dicens: Statim vt ac
ceperitis litas has q̃ hētis filios dñi vr̃i
⁊ currus ⁊ equos ⁊ ciuitates firmas et
arma eligite meliorē ⁊ euz q̃ vob placue
rit de filijs dñi vr̃i. ⁊ euz ponite sup soliū
patris sui. ⁊ pugnate ꝓ domo dñi vr̃i. Ti/
muerunt illi vehemēter: ⁊ dixerūt. Ecce
duo reges nō potuerūt stare coram eo. et
quō nos valebimus resistere? Miserūt
g̃ ꝓpositi dom⁹ ⁊ pfecti ciuitatis ⁊ maio
res natu ⁊ nutricij ad iehu dicētes: Se
rui tui sumus q̃cunq; iusseris faciemus
nec ꝓstituem⁹ nob regē. Quecunq; tibi
placent fac. Rescripſit aūt eis litas secū
do dicēs. Si mei estis ⁊ obeditis mihi:
tollite capita filioꝝ dñi vr̃i: et venite ad
me hac eadē hora cras in ieçrahel. Por/
mates ciuitat⁹ nutriebant. Cūq; veniſ
sent lite ad eos: tulerūt filios reg⁹ ⁊ occi
derunt septuaginta viros. ⁊ poſuerūt ca/
pita eoꝝ in cophinis ⁊ miſerunt ad euz
in ieçrahel. Venit autē nūcius ad euz: ⁊
indicauit ei dicēs. Attulerūt capita fili/
os aceruos iuxta itroitū porte vſq; ma/
ne. Cunq; diluxiſſet egreſſus ē ⁊ ſtans
dixit ad oēm ꝑl'm. Juſti eſtis. Si ego
conspiraui cōtra dñm meuz ⁊ interfeci eū: quis
percuſſit oēs hos? Videte g̃ nūc qm̃ nō ce
cidit de ſermonib⁹ dñi in terrā q̃s locut⁹
ē dñs sup domū achab ⁊ dñs feciq; qđ locu
t⁹ ē in manu ſui ſui helie. Percuſſit igit
iehu oēs q̃ reliqui erāt de domo achab
in ieçrahel. ⁊ vniu'los optimates eius ⁊
notos ⁊ ſacerdotes: donec non remane
rent ex eo reliquie. Et ſurrexit. ⁊ veīt in
ſamariā. Cunq; veniſſet ad cameraz pa/
ſtoꝝ in via. inuenit frēs ochozie regis iu
da: dixitq; ad eos. Qui nam eſtis vos?
Qui rīderūt. Frēs ochozie regis ſumuſ
⁊ deſcēdimus ad ſalutādos filios regis
⁊ filios regine. Qui ait. Cōprehendite
eos viuos. Quos cuz cōprehendiſſent
viuos: iugulauerūt eos ī ciſterna iuxta
camerā quadragītaduos viros ⁊ nō re
liquit ex eis quenq̃. Cūq; abiſſet inde:
inuenit ionadab filiū rechab ī occurſum
ſibi ⁊ bñdixit ei. Et ait iehu ad eū. Num
q̃d eſt cor tuū rectū cū corde meo ſic cor
meum cum corde tuo? Et ait ionadab:
Eſt. Si eſt inquit. da mihi manuz tuā.
Qui dedit ei manum ſuaz. At ille leua/
uit eum ad ſe in curruz. dixitq; ad eum.
Veni mecuz. ⁊ vide çelū meum ꝓ dño.
Et impoſituz in curru ſuo duxit ī ſama
riam. Et percuſſit oēs q̃ reliqui fuerāt de
achab in ſamaria vſq; ad vnuz: iuxta ver
bum dñi qđ locutus eſt p helīā. Cōgre
gauit g̃ iehu oēm ꝑl'm. et dixit ad eos.
Achab coluit baal paruz. ego aūt colaz
eum ampli⁹. Nunc igit oēs ꝓphetas ba
al. ⁊ vniuerſos ſeruos eius ⁊ cūctos ſa/
cerdotes ipius vocate ad me. Nullus ſit
qui nō veniat. Sacrificiū enī grāde eſt
mihi baal. Quicunq; defuerit nō viuet
Porro iehu faciebat hoc inſidioſe: vt di
sperderet cultores baal. Et dixit. San/
ctificate diē ſolennē baal. Vocauitq; et
miſit in vniuerſos terminos iſrl'. et ve/
nerunt cuncti ſerui baal. Non fuit reſi/
duus ne vn⁹ quidez qui nō veniret. Et
ingreſſi ſunt templuz baal. Et repleta ē
domus baal: a ſummo vſq; ad ſummū.

Dixitq; his q̄ pre erant sup vestes. Pro
ferte vestimēta vniūsis fuis baal. Et p
tulerunt eis vestes. Ingressusq; iehu t
ionadab filius rechab templū baal: ait
cultoribꝫ baal. Perquirite et videte ne
q̄s forte vobiscū sit de fuis dñi sz vt sint
serui baal soli. Ingressi sunt igit vt fa
cerent victimas t holocausta: iehu autē
prepauerat sibi foris octoginta viros t
dixerat eis: Quicunq; fugerit de hoīb
his q̄s ego adduxero in man⁹ vras: aīa
eius erit p aīa illi⁹. Factum est aūt cū
cōpletum esset holocaustuz pcepit ie
hu militib⁹ t ducib⁹ suis. Ingredimini et
pcutite eos. Nullus euadat. Percusse
runtq; eos in ore gladij t piecerūt mili
tes t duces. Et ierūt in ciuitatē templi
baal t ptulerūt statuā de phano baal. et
cōbusserunt t cōminuerūt eā. Destru
xerūt q̄z edē baal: t fecerūt p ea latrinas
vsq; in diē hanc. Deleuit itaq; iehu ba
al de isrl: veruntn̄ a pctis hieroboaz filij
nabath qui peccare fecit isrl: nō recessit
nec dereliquit vitulos aureos q̄ erāt in
bethel t in dan. Dixit autē dñs ad iehu
Quia studiose egisti qō rectū erat t pla
cebat in oculis meis. t oīa q̄ erant in cor
de meo fecisti ptra domū achab: filij tui
vsq; ad q̄rtaz generationez sedebūt sup
thronū isrl. Porro iehu nō custodiuit
vt ambularet i lege dñi dei isrl. in toto
corde suo. Nō enī recessit a pctis hiero
boam. q̄ peccare fecerat isrl. In diebꝫ illis
cepit dñs tedere super isrl. Percussitq;
eos aça hazel in vniūsis finib⁹ isrl: a iorda
ne ptra orientalē plagā. oēm terrā gala
ad. t gad t ruben t manasse. ab aroer q̄ ē
sup torrentem arnon t galaad t basan.
Reliq̄ autē verboz iehu t vniūsa q̄ fecit
t fortitudo ei⁹. nōne hec scripta sunt in
libro verboz dieꝝ regū isrl: Et dormiuit
iehu cū pribꝫ suis: sepelierūtq; eum in sa
maria. t regnauit ioachaz filius eius p eo
Dies aūt q̄s regnauit iehu sup isrl vi
ginti t octo āni sunt i samaria.

Athalia vero mater XI
ochozie videns mortuū filium
suum: surrexit t interfecit oīne semē re
giū. Tollens autē iosaba filia regis ioraz
sororochozie. ioas filiū ochozie. furata ē
eum de medio filioz regis qui interficie
bant. t nutricē ei⁹ ō triclinio. t absc̄ōdit
eū a facie athalie vt nō interficeret: erat
q; cum ea sex annis clam i domo domini.
Porro athalia regnauit sup terram se
ptem ānis. Anno aūt septimo misit io
iada t assumēs cēturiones t milites in
troduxit ad se in tēplū dñi: pepigitq; cū
eis fedus. Et adiurans eos in domo do
mini. oñdit eis filiū regis. t pcepit illis
dicēs: Iste ē sermo quē facere debet. Ter
tia pars vēm introeat sabbato: et obser
cubias dom⁹ regis. Tertia aūt pars sit
ad portā seyr: t tertia pars sit ad portam q̄
est post habitaculū scutarioz: t custodie
tis excubias dom⁹ messa. Due vo pte
e vobis oēs egredientes sabbato custodi
ant excubias domus dñi circa regem. et
vallabitis eū hīntes arma in manib⁹ ve
stris. Si q̄s aūt ingressus fuerit septū
templi interficiat. Eritisq; cū rege intro
eunte t egrediēte. Et fecerūt cēturiones
iuxta oīa q̄ precepat eis ioiada sacerdos
Et assumētes singuli viros suos q̄ in
grediebantur sabbatum cum his qui eg
grediebant e sabbato venerunt ad ioia
dem sacerdotē. Qui dedit eis hastas et
arma regis dauid: que erant i domo do
mini. Et steterunt singuli hīntes arma
in manu sua a parte templi dextera vsq; ad
partem sinistram altaris t edis circa re
gem. Produxitq; filium regis. t posuit
super eum diadema. t testimonium. fe
ceruntq; eum regē t unxerūt: t plaudē
tes manu dixerūt: Viuat rex. Audiuit
autem athalia vocem populi currētis. t
ingressa ad turbas in templum domini
vidit regem stantez sup tribunal iuxta
morem. t cantores et turbas circa eum.
omnēq; populum terre letantem. et ca
nentem tubis. t scidit vestimēta sua cla
mauitq;: Cōiuratio. coniuratio. Perce
pit aūt ioiada cēturionib⁹ q̄ erāt sup ex
ercituz: t ait eis. Educite eā extra septa
templi t q̄cūq; eā secut⁹ fuerit: feriat gla
dio. Dixerat enī sacerdos. nō occidatur

in templo dñi. Impoſuerũtq; ei mañ
⁊ impegerũt eã p viã introit' equoꝝ iu
xta palatiũ ⁊ interfecta eſt ibi. ℣epigit
ꝫ ioiada fedus inter deũ ⁊ regez ⁊ inter
ppl'm vt eẽt ppl's dñi. ⁊ iter regẽ ⁊ ppl'm
Ingreſſuſq; eſt oĩs ppl's terre templuz
baal. ⁊ deſtruxerũt aras eius: ⁊ imagies
cõtriuerũt valide: mathan q̃z ſacerdotẽ
baal occiderunt coꝝ altari. Et poſuit ſa
cerdos cuſtodias ĩ domo dñi. tulitq; cẽ
turiones ⁊ cerethi ⁊ plxleti legiones ⁊
oẽm ppl'm terre: deduxerũtq; regẽ de do
mo dñi. Et venerũt p viã porte ſcutari
oꝝ in palatiũ: ⁊ ſedit ſup thronũ reguz
Letatuſq; eſt oĩs ppl's terre: ⁊ ciuitas cõ
quieuit. athalia autẽ occiſa eſt gladio in
domo regis: ſeptẽq; annis erat ioas cũ
regnare cepiſſet. XII

Anno ſeptimo iehu regnauit io
as. Quadraginta annis regna
uit in hieruſalez: nomẽ matris
ei' ſebia de berſabee. Fecitq; ioas rectuz
coꝝ dño. cũctis diebꝫ quibꝫ docuit euz
ioiada ſacerdos: veruntñ excelſa nõ ab
ſtulit. Adhuc enĩ ppl's ĩmolabat ⁊ adole
bat in excelſis incẽſuz. Dixitq; ioas ad
ſacerdotes. Oẽm pecuniaz ſctoꝝ que il
lata fuerit in templũ dñi a ptereuntibꝫ
q̃ offert' p precio aĩe ⁊ quã ſponte ⁊ ar bi
trio coꝛdis ſui inferunt in tẽpluz dñi. ac
cipiant illã ſacerdotes iuxta oꝛdinẽ ſuũ
⁊ inſtaurẽt ſartatecta dom' ſi q̃d neceſſa
rium viderint inſtauratione. Igit' vſq;
ad viceſimũ tertiũ annuz regis: non in
ſtauraverũt ſacerdotes ſartatecta tẽpli
Vocauitq; rex ioas ioiadã pontificẽ ⁊ ſa
cerdotes. dicens eis: Quare ſartatecta
nõ inſtauratis templi? Nolite g̃ ampliuſ
accipere pecuniã iuxta oꝛdinẽ vr̃z: ſz ad in
ſtaurationẽ tẽpli reddite eã. ℣rohibiti
q̃ ſunt ſacerdotes vltra accipe pecuniã
a ppl'o. ⁊ inſtaurare ſartatecta dom'. Et
tulit ioiada pontifex gaçophylatiũ vnũ
apuitq; foꝛamẽ deſup. et poſuit illud iu
xta altare ad dexterã ingredientium do
mum dñi: mittebantq; in eo ſacerdotes
qui cuſtodiebãt oſtia oẽm pecuniã q̃ de
ferebat' ad templuz dñi. Cunq; videret
nimiã pecuniã eſſe ĩ gaçophylatio. aſcẽ
debat ſcriba regis ⁊ pontifex. effundebãt
q̃z ⁊ numerabant pecuniã que inueni
batur in domo dñi. ⁊ dabãt eã iuxta nu
merum atq; mẽſurã in manu eoꝝ q̃ pre
erant cemẽtarijs dom' dñi. Qui impẽ
debant eã in fabꝛis lignoꝝ ⁊ in cemẽta
rijs hꝭ qui opabant' in domo dñi ⁊ ſar
tatecta faciebant. ⁊ in hꝭ q̃ cedebant ſa
xa. ⁊ vt emerent ligna ⁊ lapides qui exci
debant': ita vt impleret' inſtauratio do
mus dñi invniũſtis q̃ indigebant expen
ſa ad muniendã domum. Cleruntñ nõ
fiebant ex eadez pecunia hydrie templi
dñi ⁊ fuſcinule ⁊ thuribula ⁊ tube ⁊ om
ne vas aureuz ⁊ argenteuz: de pecunia q̃
inferebat' in templũ dñi. Hꝭ enĩz q̃ fa
ciebãt opus dabat': vt inſtaurare' tem
plum dñi. Et nõ fiebat ratio hꝭ hoĩbꝫ
qui accipiebãt pecuniã vt diſtribuerent
eam artificibꝫ: ſed in fide tractabant eã.
℣ecuniã vero p delicto ⁊ pecuniã p pec
catis. nõ inferebãt in templuz dñi. qz ſa
cerdotum erat. Tunc aſcẽdit azahel rex
ſyrie ⁊ pugnabat ꝓtra geth: cepitq; eaz.
Et direxit faciẽ ſuã vt aſcenderet in hie
ruſalẽ. Quãobrẽ tulit ioas rex iuda oĩa
ſcificata q̃ conſecrauerat ioſaphat ⁊ ioraꝫ ⁊
ochoçias pres ei' reges iuda. ⁊ q̃ ipe ob
tulerat. ⁊ vniũſuz argentũ q̃ inueniri
potuit ĩ thꝛeſauꝛ tẽpli dñi. ⁊ ĩ palatio re
gis: miſitq; azaeli regi ſyrie. ⁊ receſſit ab
hierl'm. Reliq̃ autẽ ſmonũ ioas ⁊ vniũ
ſa q̃ fecit: nõne hꝫ ſcripta ſunt ĩ libꝛo ver
boꝝ dieꝝ reguz iuda? Surrexerũt autẽ
ſerui ei' ⁊ conſpirauerũt iter ſe: percuſſerũt
q̃z ioas ĩ domo mello in deſcẽſu ſela. Jo
ſachar nanq̃z filius ſemath ⁊ ioçabath
filius ſomer ſerui eius percuſſerunt euz.
⁊ mortuus eſt. Et ſepelierunt euz cũ pa
tribus ſuis in ciuitate dauid. regnauit
q̃z amaſias filius eius p eo. XIII

Anno viceſimotertio ioas filij
ochoçie regis iude. regnauit io
achan filius iehu ſup iſrl'in ſa
maria decẽ ⁊ ſeptem annis. ⁊ fecit malũ
coram dño. Secutuſq; eſt peccata hie
roboam filij nabath q̃ peccare fecit iſrael

⁊ non declinauit ab eis. Iratusq; est furor dñi ꝓtra israel.⁊ tradidit eos in manu azahel regis syrie.⁊ ī manu benadab filij azahel cunctis diebꝫ. Depcatꝰ est aūt ioachan faciē dñi.⁊ audiuit eū dñs. Uidit enī angustiā israel:qz attriuerat eos rex syrie. Et dedit dñs saluatorē israeli. ⁊ liberatus ē de manu regis syrie. habitauerūtq; filij israel in tabernaculis suis. sicut heri ⁊ nudiustertius. Clerumtī non recesserūt a pctis domus hieroboam q̄ peccare fecit israel.sed in ipis ābulauerūt. Siquidē ⁊ lucus pmansit in samaria. ⁊ nō sunt derelicti ioachā de pplo nisi q̄n quinquaginta eqtes:⁊ decē currus.⁊ decē milia peditū. Interfecerat enī eos rex syrie:⁊ redegerat q̄si puluerem in tritura aree Reliq aūt ſmonuz ioachan ⁊ vniuſa q̄ fecit ⁊ fortitudo eius.nonne hec scripta sunt ī libro ſmonū diez regū israel? Dormiuitq; ioachan cū pribꝫ suis:⁊ sepelierūt euz in samaria:regnauitq; ioas filiꝰ eius ꝓ eo. Anno tricesimoseptimo ioas regis iuda regnauit ioas filiꝰ ioachan super israel in samaria sedecim ānis.et fecit qđ malū est in ꝓspectu dñi. Non declinauit ab oibꝫ pctis hierobaz filij nabath qui peccare fecit israel:sed in ipis ambulauit. Reliq aūt ſmonuz ioas et vniuſa q̄ fecit.⁊ fortitudo eiꝰ quō pugnauerit cōtra amasiā regē iuda.nonne hec scripta sunt in libro sermonū diez regum israel? Et dormiuit ioas cū pribꝫ suis:hierobam aūt sedit sup soliū eius. Sepultꝰ est ioas in samaria cū regibꝫ israel Heliseus aūt egrotabat infirmitate q̄ ⁊ mortuus est. Descenditq; ad euz ioas rex israel:et flebat coram eo:dicebatq; pater mi.pater mi:currus israel ⁊ auriga eiꝰ Et ait illi heliseus:Affer arcum ⁊ sagittas. Cunctq; attulisset ad eū arcuz ⁊ sagittas. dixit ad regē israel:Pone manū tuā super arcū. Et cū posuisset ille manū suaz: supposuit heliseus manus suas manibꝫ regis ⁊ ait:Aperi fenestrā orientalē. Cūq; aperuisset.dixit heliseus:Jace sagittā Et iecit. Et ait heliseus:Sagitta salutis dñi.⁊ sagitta salutis ꝓtra syriā.Percuties eosq; syriā in aphec.donec ꝓsumas eam. Et ait:Tolle sagittas. Qui cuz tulisset rursum dicit ei:Percute iaculo terraz. Et cū percussisset tribꝫ vicibꝫ ⁊ stetisset: iratus ē vir dei ꝓtra eū ⁊ ait: Si percussisses quīquies aut sexies siue septies:percussisses syriā vsq; ad ꝓsummationem. Nunc autē tribꝫ vicibꝫ percuties eā.Mortuus est ḡ heliseus:⁊ sepelierūt eum. Latrunculi autē de moab venerūt in terrā in ipo āno. Quidā aūt sepelientes hiemviderūt latrūculos:⁊ piecerūt cadauer in sepulcro helisei. Qđ cuz tetigisset ossa helisei.reuixit hō ⁊ stetit sup pedes suos. Igit azahel rex syrie afflixit israel:cūctis diebꝫ ioachan. Et miserꝰ est dñs eoꝝ:⁊ reuersus est ad eos ꝓpter pactū suū qđ habebat cuz abraam ⁊ ysaac ⁊ iacob.⁊ noluit dispdere eos neq; ꝓicere penitꝰ vsqz in pñs tps. Mortuus est autē azahel rex syrie ⁊ regnauit benadab filius eiꝰ ꝓ eo. Porro ioas filius ioachan tulit vrbes de manu benadab filij azahel qas tulerat de manu ioachan pris sui iure pcli. Tribus vicibꝫ pcussit euz ioas.⁊ reddidit ciuitates israel.

XIIII

In anno secundo ioas filij ioachan regis israel regnauit amasias filiꝰ ioas regis iuda. viginti quinqz annoꝝ erat cum regnare cepisset: Viginti autē ⁊ nouem annis regnauit in hierusalem. Nomen matris eius ioiaden de hierusalem. Et fecit rectū coram domino:ueruntamē non vt dauid pater eius. Iuxta oīa q̄ fecit ioas pater suꝰ fecit:nisi hoc tm̄ qđ excelsa nō abstulit. Adhuc enī ꝓpls adolebat ⁊ imolabat incensuz in excelsis. Cunctq; obtinuisset regnuz pcussit seruos suos qui interfecerant regē prem suuz:filios autē eoꝝ qui occiderant nō occidit:iuxta qđ scriptuz est in libro legis moysi sicut pcepit dñs dicens:Nō morientur pres pro filijs neq; filij ꝓ patribꝫ.sed vnusquisq; in peccato suo morietur. Ipe pcussit edom in valle salinarum decem milia ⁊ apprehendit petram in prelio. vocauitq; nomen eius ieqeclel vsq; in psentē diez.

Tunc misit amasias nũcios ad ioas filium ioachã filij iehu regis isrl dicens Veni ⁊ videamus nos. Remisitq; ioas rex isrl ad amasiã regẽ iuda dicẽs: Carduus libani misit ad cedrum q̃ est ĩ libano dicens: Da filiã tuã filio meo vxorẽ ⁊ transierũtq; bestie salt⁹ q̃ sunt ĩ libano ⁊ conculcauerũt carduum. Percutiens iniquisti super edom. ⁊ iubleuauit te cor tuum. Contẽtus esto gl̃a. ⁊ sede ĩ domo tua. Quare procacas malum: vt cadas tu ⁊ iudas tecũ? Et nõ acquieuit amasias. Ascenditq; ioas rex isrl: ⁊ viderũt se ipse ⁊ amasias rex iuda ĩ bethsames oppido iude. Percussusq; est iuda coram isrl ⁊ fugerũt vnusq̃sq; ĩ tabernacula sua. Amasiam vero regẽ iuda filium ioas filij ochozie cepit ioas rex isrl in bethsames ⁊ adduxit eum in hierlm. Et interrupit murum hierlm a porta ephraim vsq; ad portam anguli. q̃dringẽtis cubitis. Tulitq; omne aurũ ⁊ argentũ ⁊ vniũsa vasa q̃ inuenta sunt in domo dñi ⁊ in thesauris regis ⁊ obsides. ⁊ reuersus est in samariam. Reliq̃ autẽ verbor ioas q̃ fecit ⁊ fortitudo ei⁹ q̃ pugnauit ctra amasiã regem iuda: nõne hec scripta sunt ĩ libro ſmonũ dierũ regũ isrl? Dormiuitq; ioas cum patribus suis ⁊ sepultus ẽ in samaria cũ regibus isrl. ⁊ regnauit hieroboam filius eius pro eo. Vixit autem amasias filius ioas rex iuda postq̃ mortuus ẽ ioas filius ioachã regis isrl. vigintiquinq; ãnis. Reliq̃ autẽ sermonum amasie. nõne scripta sunt in libro ſmonũ dierũ regum iuda? Factaq; est cõ eum cõiuratio in hierusalem: at ille fugit in lachis. Misseruntq; post eum lachis ⁊ interfecerũt eum ibi: ⁊ asportauerũt in eqs: sepultusq; ẽ in hierusalẽ cum patribus suis in ciuitate dauid. Tulit autẽ vniũsus pl̃s iude azariã annos natum sedecim ⁊ cõstituerũt eum regẽ pro patre ei⁹ amasia. Ipse edificauit ahilã. ⁊ restituit eã iude postq̃ dormiuit rex cum patribus suis. Anno q̃ntodecimo amasie filij ioas regis iuda regnauit hieroboam filius ioas regis isrl in samaria q̃draginta ⁊ vno anno: ⁊ fecit qđ malum

est coram dño. Nõ recessit ab oĩbus pctis hieroboam filij nabath q̃ peccare fecit israel. Ipse restituit terminos israel ab introitu emath vsq; ad mare solitudinis iuxta sermonẽ dñi dei israel quẽ locutus est p seruũ suum ionã filium amathi pphẽ tam: qui erat de gethefer q̃ est in opher. Vidit enim dñs afflictionẽ israel amaram nimis. ⁊ p cõsumpti eẽnt vsq; ad clausos carceris ⁊ extremos: ⁊ nõ eẽt qui auxiliaretur israel. Nec locutus est dñs vt deleret nomẽ israel de sub celo: sed saluauit eos in manu hieroboam filij ioas. Reliq̃ autẽ sermonũ hieroboam ⁊ vniũsa q̃ fecit. ⁊ fortitudo eius q̃ pugnauit. ⁊ quo restituit damascum ⁊ emath iude in israel: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierũ regum israel? Dormiuitq; hieroboam cũ patribus suis regibus israel: ⁊ regnauit zacharias filius eius p eo:

Anno vicesimoseptimo hieroboam regis israel regnauit azarias filius amasie regis iuda. Sedecim annor erat cum regnare cepisset. ⁊ quinq̃gintaduobus ãnis regnauit in hierusalem. Nomen mris eius iecelia de hierusalem. Fecitq; quod erat placitum coram domino. iuxta oĩa q̃ fecit amasias pater eius: verũtamẽ excelsa nõ est demolitus. Adhuc pl̃s sacrificabat ⁊ adolebat incẽsum in excelsis. Percussit autẽ dñs regem ⁊ fuit leprosus vsq; in diem mortis sue: ⁊ habitabat ĩ domo libera seorsum. Ioathan vero filius regis gubernabat palatium ⁊ iudicabat pl̃m terre. Reliq̃ autẽ sermonũ azarie ⁊ vniuersa que fecit: nõne hec scripta sunt in libro verborum dierũ regum iuda? Et dormiuit azarias cum patribus suis: sepelieruntq; eum cum maioribus suis in ciuitate dauid. ⁊ regnauit ioathan filius eius p eo. Anno tricesimooctauo azarie regis iude regnauit zacharias filius hieroboam super israel in samaria sex mensibus. ⁊ fecit qđ malum est coram dño sicut fecerãt patres eius. Nõ recessit a pctis hieroboam filij nabath: qui peccare fecit israel. Cõiurauit autẽ cõtra eum sellum filius iabes

ꝑcussitq; eum palã ⁊ interfecit: regnauit
qz ꝓ eo. Reliq̃ aũt verbo; zacharie nõne
hec scripta sunt in libro ſmonũ dier re;
gum israel: Iste est ſmo dñi quẽ locut⁹
est ad iehu dicẽs: Filij tui vsq; ad q̃rtaz
generationẽ. sedebũt de te sup thronuz
isrl'. Factũq; est ita. Sellũ fili⁹ iabes re;
gnauit triceſimonono anno açarie regis
iude. Regnauit aũt vno mẽſe i samaria
Et ascẽdit manahẽ fili⁹ gaddi de thersa.
venitq; samariã. ⁊ ꝑcussit selluz filiuz ia;
bes in samaria ⁊ interfecit eũ: regnauit;
qz ꝓ eo. Reliq̃ autẽ verbo; sellũ ⁊ coniura;
tio ei⁹ p quã tetẽdit insidias: nõne hec
scripta sunt ĩ libro ſmonũ dier regũ is;
rael: Tũc ꝑcussit manahẽ thapsaz ⁊ oẽs
q̃ erãt in ea: ⁊ termios ei⁹ de thersa. No;
luerant eni apire ei. Et interfecit oĩs
prægnãtes ei⁹. ⁊ scidit eas. Anno triceſi
monono açarie regis iude regnauit ma;
nahen fili⁹ gaddi sup isrl' decẽ ãnis in sa;
maria. fecitq; qd̃ erat malũ coram dño.
Nõ recessit a pctis hieroboã filij nabath
qui peccare fecit isrl': cunctis diebz eius
Eleniebat phul rex assyrioz in thersa. ⁊
dabat manahẽ phul mille talẽta argen
ti. vt eẽt ei in auxiliũ ⁊ firmaret regnuz
eius. Indixitq; manahẽ argentũ super
isrl' cunctz potentibz ⁊ diuitibz vt daret
regi assyrioz: quinq̃ginta ſclos argenti
p ſingulos. Reuſuſq; est rex assyrioz. et
nõ est morat⁹ in thersa. Reliq̃ aũt ſmo;
nũ manahẽ ⁊ vniuersa q̃ fecit: nõne hec
scripta sunt ĩ libro ſmonũ diez regũ is;
rael: Et dormiuit manahen cũ pribz su;
is. Regnauitq; phaceia filius ei⁹ ꝓ eo.
Anno q̃nq̃geſimo açarie regis iude re;
gnauit phaceia fili⁹ manahen sup israel
in samaria biennio. fecit qd̃ erat maluz
coram dño. Nõ recessit a pctis hierobozaz
filij nabath: q̃ peccare fecit isrl'. Coniura
uit autẽ adũſus eũ phacee fili⁹ romelie
dux ei⁹: ⁊ ꝑcussit eũ in samaria ĩ turre do
mus regie iuxta argob ⁊ iuxta ariph: et
cũ eo q̃nq̃ginta viros de filijſ galaaditaz
ruz ⁊ ĩterfecit eũ. Regnauitq; ꝓ eo. Re
liq̃ autẽ ſmonũ phaceie ⁊ vniũſa q̃ fecit
nõne hec scripta sunt in libro ſermonũ
dier regũ isrl': Anno q̃nq̃geſimoſcõdo a;
çarie regis iude. regnauit phacee filius
romelie sup israel i samaria viginti an;
nis: ⁊ fecit qd̃ erat malũ coram dño. Non
recessit a pctis hierobõã filij nabath: q̃
peccare fecit israel. In diebz phacee re;
gis israel veit theglatphalassar rex assur
⁊ cepit ahion. ⁊ abel domũ maacha ⁊ ia;
noe ⁊ cedes ⁊ asor. ⁊ galaad ⁊ galileam ⁊
vniũſam terrã neptalim: ⁊ trãſtulit eos
in assyrios. Cõiurauit autẽ ⁊ tetẽdit in
ſidias osee filius hela ꝓtra phacee filiuz
romelie: ⁊ ꝑcussit eũ ⁊ interfecit: regna;
uitq; pro eo vicesimo anno ioathan fi;
lij ozie. Reliq̃ autẽ ſermonuz phacee ⁊
vniuersa que fecit. nõne hec scripta sũt
in libro ſermonũ diez reguz israel: An;
no secũdo phacee filij romelie regis isra
el regnauit ioathan filius ozie regis iu
da. Eligintiquiq; annoz erat cũ regna;
re cepiſſet: ⁊ ſedecim annis regnauit in
hierusalez. Nomen mris eius hieruſa;
filia çadoch: Fecitq; qd̃ erat placituz co
ram dño. Iuxta omnia que fecit ozias
pater suus opatus est: verũtamen excel
ſa nõ abstulit. Adhuc ppls immolabat ⁊
adolebat incensum in excelſis. Ipe edi
ficauit portã domus dñi ſublimiſſimaz.
Reliq̃ autẽ ſmonũ ioathan ⁊ vniũſaq̃
fecit: nõne hec scripta sunt in libro ſbor
diez reguz iuda: In diebz illis cepit do
min⁹ mittere in iudã raſin regẽ ſyrie: et
phacee filiuz romelie. Et dormiuit ioa;
than cuz pribz suis: ſepultuſq; est cũ eis
in ciuitate dauid patris ſui. ⁊ regnauit
achaz filius eius ꝓ eo.

XVI

Anno decimoſeptio phacee filij
romelie. regnauit achaz fili⁹ io;
athan regis iuda. Eliginti ãno
rũ erat achaz cum regnare cepiſſet. ⁊ ſe;
decim ãnis regnauit in hierusalẽ. Non
fecit qd̃ erat placituz in cõſpectu dñi dei
ſui ſicut dauid pr̃ ei⁹: ſed ãbulauit i via
reguz israel. Inſup ⁊ filiũ ſuum ꝓſecra
uit trãſferens ꝓ ignẽ ſm idola gentiũ q̃
diſſipauit dñs coram filijs israel. Immo
labat q̃z victimas ⁊ adolebat incenſum
in excelſis ⁊ in collibus: ⁊ ſub oĩ ligno

frondoso. Tunc ascēdit rasin rex syrie ⁊ phacee filiꝰ romelie rex israel. ad plian/ dū i hierlm. Cūqꝫ obsiderēt achaz ñ va luerūt supare euꝫ. In tpe illo restituit rasin rex syrie haylā syrie. ⁊ eiecit iude/ os de hayla. Et idumei ⁊ syri venerūt in haylā ⁊ habitauerūt ibi vsqꝫ in diē hāc Misit aūt achaz nūcios ad theglatpha lassar regē assyrioꝝ dicēs: Seruus tuꝰ ⁊ filiꝰ tuus ego suꝫ: Ascende ⁊ saluū me face de manu regis syrie ⁊ de manu regis is/ rael q̄ surrexerūt adūsum me. Et cum collegisset argentū ⁊ auruꝫ qđ inueniri potuit in domo dñi. ⁊ in thesauris regis misit regi assyrioꝝ munera: q̄ ⁊ acq̄euit voluntati eiꝰ. Ascendit aūt rex assyrioꝝ in damascū. ⁊ vastauit eā. ⁊ trāstulit ha/ bitatores eiꝰ cyrenen: rasin aūt interfe/ cit. Perrexitqꝫ rex achaz ī occursuꝫ the/ glatphalassar regi assyrioꝝ in damascū Cūqꝫ vidisset altare damasci misit rex achaz ad vriā sacerdotē exēplar eiꝰ et si/ militudinē iuxta omne opus eiꝰ. Extru/ xitqꝫ vrias sacerdos altare. Juxta oia q̄ pcepat rex achaz de damasco: ita fecit sa/ cerdos vrias donec veniret rex achaz de damasco. Cūqꝫ venisset rex de damasco vidit altare ⁊ venerat⁹ est illud: ascēdit/ qꝫ ⁊ immolauit holocausta ⁊ sacrificiū suū ⁊ libauit libamīa ⁊ fudit sanguinē paci/ ficoꝝ ū q̄ obtulerat sup altare. Porro al tare ereū qđ erat coram dño transtulit de facie templi ⁊ de loco altaris ⁊ de loco tē pli dñi: posuitqꝫ illud ex latere altaris ad aquilonē. Precepit qꝫ rex achaz vrie sa cerdoti dicens: Sup altare mai⁹ offer holocaustū matutinū. ⁊ sacrificiū vespti num ⁊ holocaustum regis ⁊ sacrificium eius: ⁊ holocaustuꝫ vniūsi pp̄li terre ⁊ sa crificia eoꝝ ⁊ libamina eoꝝ. ⁊ omnes san guinē holocausti: ⁊ vniūsuꝫ sanguinē vi ctime sup illud effundes. Altare vero e/ reum erit paratū ad voluntatē meā. Fe cit igiꝭ vrias sacerdos iuxta oia q̄ pcepe/ rat rex achaz. Tulit aūt rex achaz cela tas bases ⁊ luterez q̄ erant desup. et ma re de posuit de lobo ereis qui sustētabāt illud ⁊ posuit sup pauimentū stratuꝫ la pide. Jusach qꝫ sabbati quod edifica/ uerat in templo ⁊ ingressuꝫ regis exteri us puertit in templū dñi: ppter regē as syrioꝝ. Reliq̄ aūt verboꝝ achaz ⁊ oia q̄ fecit: nōne hec scripta sunt in libro ſmo nū dieꝝ regum iuda: Dormiuitqꝫ achaz cum ꝑribus suis. ⁊ sepultꝰ est cum eis in ciuitate dauid: ⁊ regnauit ezechias filiꝰ eius pro eo.

XVII

Anno duodecimo achaz regis iu da regnauit osee filiꝰ hela in sa/ maria sup israel nouē ānis: fecit/ qꝫ maluꝫ coram dño: sed nō sicut reges is/ rael q̄ ante eum fuerūt. Cōtra hūc ascē dit salmanasar rex assyrioꝝ. ⁊ factus ē ei osee seruꝰ. reddebatqꝫ illi tributa. Cum qꝫ deprehendisset rex assyrioꝝ osee q̄ rebel/ lare nitens misisset nūcios ad Sua re gē egypti: ne prestaret tributa regi assy/ rioꝝ. sicut singul annis solitꝰ erat: ob/ sedit eum. ⁊ vinctū misit in carcerē: pua/ gatusqꝫ est oēm terrā. ⁊ ascēdens sama/ riam obsedit eaꝫ tribꝰ ānis. Anno aūt nono osee cepit rex assyrioꝝ samariam. ⁊ transtulit israel in assyrios: posuitqꝫ eos in hayla ⁊ in alve iuxta fluuiū goçan i ci uitatibꝫ medoꝝ. Factū est enī cū peccas/ sent filij israel dño deo suo q̄ eduxerat eos de terra egypti de manu pharaonis re/ gis egypti: coluerunt deos alienos. ⁊ am bulauerunt iuxta ritū gentiuꝫ q̄s cōsum pserat dñs in cōspectu filioꝝ israel ⁊ re/ gum israel: q̄s fil⁹ fecerant Et irritauerūt filij israel verbis nō rectis dñm deū suū ⁊ edificauerunt sibi excelsa in cūctis vr/ bibus suis a turre custodum vsqꝫ ad ci uitatem munitā. Feceruntqꝫ sibi statu as ⁊ lucos in oī colle sublimi. et subter omne lignū nemoroſuꝫ. et adolebant ibi incensum sup aras in more gentiuꝫ q̄s transtulerat dñs a facie eoꝝ. Fecerūtqꝫ verba pessima irritātes dñm. et coluerūt immūdicias de q̄bus pcepit eis dñs ne facerent verbum hoc. Et testificatus est dominus in israel ⁊ in iuda p̄ manuꝫ oī um prophetarum ⁊ videntium dicens: Reuertimī a vijs vr̄is pessimis. ⁊ custo dite pcepta mea ⁊ cerimōias: iuxta oēm

legē quā p̄cepi p̄ribꝫ vr̄is: ⁊ ſicut miſi ad
vos in manu ſuoꝝ meoꝝ ꝓphetaꝝ. Qui
nō audierūt. ſed indurauerunt ceruicē
ſuā iuxta ceruicez patꝝ ſuoꝝ q̄ noluerūt
obedire dño deo ſuo. Et abiecerunt legi
tima ei⁹. ⁊ pactū qđ pepigit cū p̄ribꝫ eo⁹
rū ⁊ teſtificatiōes quibꝫ ꝓteſtat⁹ eſt eos
ſecutiqꝫ ſunt vanitates ⁊ vane egerūt: et
ſecuti ſunt gētes q̄ erāt p̄ circūituz eoꝝ
ſup q̄bꝫ p̄ceperat dñs eis vt nō facerēt ſi
cut ⁊ ille faciebāt. Et dereliq̄rūt oīa p̄ce
pta dñi dei ſui: fecerūtqꝫ ſibi conflatiles
duos vitulos ⁊ lucos. ⁊ adorauerūt vni
uerſam militiā celi. Seruierūtqꝫ baal
⁊ conſecrauerūt filios ſuos ⁊ filias ſuas p
ignē. Et diuinatiōi inſeruiebāt ⁊ augu
riis. ⁊ tradiderūt ſe vt facerēt maluz co
rā dño: ⁊ irritarēt eum. Iratuſqꝫ ē dñs ve
hemēter iſraeli. ⁊ abſtulit eos a conſpectu
ſuo. ⁊ nō remāſit niſi tribꝫ iuda tm̄mo
do. Sz nec ipe iuda cuſtodiuit mādata
dñi dei ſui: verūtamē ambulauit in erro
ribꝫ iſrl̄. quos opat⁹ fuerat. Proiecitqꝫ
dñs oēm̄e ſemē iſrl̄. ⁊ afflixit eos ⁊ tradi
dit eos i manu diripiētium. donec pro
iiceret eos a facie ſua: ex eo iam tpe quo
ſciſſus eſt iſrl̄ a domo dauid. ⁊ conſtituerūt
ſibi regem hieroluā filiuz nabath. Se
parauit enī hieroluaz iſrl̄ a dño. ⁊ pecca
re eos fecit pctm̄ magnuz. Et ambula
uerunt filij iſrl̄ in vniuſis peccatis hie
roluam q̄ fecerat. ⁊ nō receſſerunt ab eis
vſqꝫquo dñs auferret iſrl̄ a facie ſua. ſi
cut locut⁹ fuerat i manu oīm ſeruoꝝ ſu
oꝝ ꝓphetaꝝ. Translatuſqꝫ eſt iſrl̄ de ter
ra ſua in aſſyrios vſqꝫ in diez hanc. Ad
duxit autē rex aſſyrioꝝ viros de babylo
ne ⁊ de cutha ⁊ de ahaiath: ⁊ de emath. ⁊
de ſepharuaim. ⁊ collocauit eos in ciui
tatibꝫ ſamarie p filios iſrael. Qui poſſe
derunt ſamariā. ⁊ habitauerunt in vbi
bus ei⁹. Cūqꝫ ibi habitare cepiſſent nō
timebāt dñm: ⁊ immiſit eis dñs leones
q̄ interficiebāt eos. Nunciatūqꝫ eſt regi
aſſyrioꝝ ⁊ dictū: Gentes q̄s tranſtuliſti
⁊ habitare feciſti i ciuitatibus ſamarie
ignorāt legitia dei terre. et immiſit i eos
dñs leones et ecce interficiūt eos: eo p
ignorēt ritū dei terre. Precepit aūt rex
aſſyrioꝝ dicēs: Ducite illuc vnum de ſa
cerdotibꝫ quos inde captiuos adduxiſti
vt vadat ⁊ habitet cū eis: ⁊ doceat eos le
gitima dei terre. Igit̄ cuz veniſſet vnus
de ſacerdotibꝫ his qui captiui ducti fue
rant de ſamaria. habitauit in bethel: ⁊ do
cebat eos quō colerēt dñm. Et vna que
qꝫ genſ fabricata ē deū ſuū. Poſuerūtqꝫ
eos in phanis excelſis q̄ fecerāt ſamari
te gens ⁊ gens in vrbibꝫ ſuis: in q̄bꝫ ha
bitabant. Viri enī babylonij fecerūt ſo
chot benoth: viri autē cuthæi fecerunt
nergel. ⁊ viri de emath fecerunt aſuma.
Porro euei fecerunt nebaā ⁊ thachan.
Hi autē q̄ erāt de ſepharuaim cōburē
bant filios ſuos igni adramelech ⁊ ana
melech dijs ſepharuaim. ⁊ nihilomin⁹
colebant dñm. Fecerūt autē ſibi de nō
uiſſimis ſacerdotes excelſoꝝ: ⁊ ponebāt
eos in phanis ſublimibꝫ Et cū dñm co
lerent: dijs q̄z ſuis ſeruiebāt iuxta ꝓfe
tudinē gentiū de q̄bus tranſlati fuerāt
ſamariā. Uſqꝫ ī p̄ſentē diē mozē ſequū
tur antiquū. Nō timēt dñm: neqꝫ cuſto
diunt cerimonias ei⁹ atqꝫ iudicia ⁊ lege
⁊ mandatū qđ p̄cepat dñs filijs iacob
quē cognoīauit iſrl̄. ⁊ p̄cuſſerat cum eis
pactum. ⁊ mandauerat eis dicēs: Nolite
te timere deos alienos ⁊ nō adorēt eos
neqꝫ colatis eos et nō immoletis eis: ſz
dñm deū vr̄m q̄ eduxit vos de terra egy
pti in fortitudie magna ⁊ i brachio extē
to. ipm timete ⁊ illuz adorate ⁊ ipi immo
late. Cerimonias q̄z ⁊ iudicia ⁊ legem ⁊
mandatū qđ ſcripſit vobiſ cuſtodite: et
faciatis cūctis diebꝫ. ⁊ nō timeat⁹ deos
alienos. Et pactuz qđ p̄cuſſit vobiſcuz
nolite obliuiſci. nec colatis deos alienos
ſed dñz deuz vr̄m timete. ⁊ ipe eruet vos
de manu oīm inimicoꝝ veſtroꝝ. Illi vero
nō audierūt: ſed iuxta conſuetudinē ſuam
faciebāt. Fuerūt igit̄ gētes
iſte timētes q̄dez dñm: ſed nihilomin⁹
⁊ idolis ſuis ſeruiētes. Nā filij eoꝝ ⁊ ne
potes ſic̄ fecerūt pres ſui. ita fa
ciūt vſqꝫ in p̄ntez diē. XVIII
Anno ttio oſee filij hela regis iſrl̄

regnauit eçechias filius achaç regis iu
da. Cligitiqꝫ ānoꝝ erat cū regnare ce
pisset. ⁊ viginti nouē annis regnauit in
hierl̄z. Nomē mr̄is eiꝰ abisa filia çacha/
rie. Fecitqꝫ qđ erat bonū coꝛā dño: iurta
oia que fecerat dauid pater eius. Ipse
dissipauit excelsa. ⁊ ꝓtriuit statuas: ⁊ suc
cidit lucos: ꝓfregitqꝫ serpētē ereū quez
fecerat moyses. Siquidē vsqꝫ ad illud
tps filij isrl̄ adolebāt ei incēsum. Uoca/
uitqꝫ nomē eiꝰ noehestā. Et in dño deo
israel sperauit. Itaqꝫ post eū non fuit si/
milis ei de cūctis regib iuda sed neqꝫ ī
his qui ante eū fuerūt. ⁊ adhesit dño: et
nō recessit a vestigijs eius: fecitqꝫ māda
ta eius q̄ precepat dñs moysi. vñ ⁊ erat
dñs cū eo. ⁊ in cūctis ad q̄ ꝓcedebat sa/
pienter se agebat. Rebellauit q̄ꝫ ō regez
assyrioꝝ. ⁊ nō seruiuit ei. Ipse percussit
philisteos vsqꝫ ad gaçaz. ⁊ oēs termios
eoꝝ: a turre custodū. vsqꝫ ad ciuitatez
munitaz. Anno quarto regis eçechie q̄
erat annꝰ septimus osee filij hela regis
israel. ascēdit salmanasar rex assyrioꝝ sa/
mariā. ⁊ oppugnauit eā ⁊ cepit. Nā post
annos tres āno sexto eçechie. i. nono ā/
no osee regis isrl̄. capta est samaria: ⁊ trā/
stulit rex assyrioꝝ isrl̄ in assyrios: collo/
cauitqꝫ eos ī hayla ⁊ in alor: fluuijs go/
çan in ciuitatib medoꝝ: qꝛ nō audierūt
vocē dñi dei sui. sed ptergressi sunt pa/
ctū eius. Oia q̄ precepat moyses seruꝰ
dñi non audierūt neqꝫ fecerunt. Anno
q̄rtodecīo regis eçechie ascēdit sennache/
rib rex assyrioꝝ ad vniuersas ciuitates
iuda munitas ⁊ cepit eas. Tunc misit
eçechias rex iuda nūcios ad regē assyrio
rū i lachis dicēs: Peccaui. Recede a me
qđ ipposueris mihi ferā. Indixit ita
que rex assyrioꝝ eçechie regi iude trecēta
talēta argēti ⁊ triginta talenta auri. De
ditqꝫ eçechias oē argentū qđ reptū fue
rat in domo dñi. ⁊ in thesauris regis: In
tpe illo ꝓfregit eçechias valuas templi
dñi ⁊ laminas auri quas ipse affixerat.
⁊ dedit eas regi assyrioꝝ. Misit autē rex
assyrioꝝ thartā ⁊ rapsaris ⁊ rapsacen
de lachis ad regem eçechiam cum ma/
nu valida hierusalem. Qui cum ascen/
dissent venerunt hierusalem ⁊ steterūt
iurta aqueductū piscine superioris que
est in via agri fullonis: vocauerunqꝫ re
gem. Egressus est autem ad eos eliach
im filiꝰ helchie ꝓpositus domus ⁊ sobna
scriba ⁊ ioahe filius asaph acōmentari/
is: dixitqꝫ ad eos rapsaces. Loquimini
eçechie. Hec dicit rex magnꝰ rex assyrio
rum. Que est ista fiducia qua niteris:
Forsitan inisti consilium: vt prepares
te ad preliū. In quo cōfidis vt audeas
rebellare. An speras in baculo harundi/
neo atqꝫ ꝓfracto egypto: Supꝫ quem si
incubuerit homo cōminutus ingredie
tur manū eius: ⁊ perforabit eā: Sic est
pharao rex egypti: omnib qui cōfidunt
in se. Q; si dixeritis mihi: in domīo deo
nostro habem⁹ fiduciā. nōne iste est cuiꝰ
abstulit eçechias excelsa ⁊ altaria ⁊ pre/
cepit iude ⁊ hierusalem ante altare hoc
adorabitis in hierl̄m: Nūc igit̄ transite
ad dñm meū regē assyrioꝝ. ⁊ dabo vobis
duo milia equoꝝ: ⁊ videte an habere va
leatis ascensores eoꝝ. Et quomō potest̄
resistere ante vnam satrapā de seruis do
mini mei minimis: An fiduciā habes ī
egypto ꝓpter curꝰ ⁊ equites: Nūquid
sine dñi voluntate ascēdi ad locū istuz vt
demolirer eū: Dñs dixit mihi: Ascen/
de ad terrā hāc: ⁊ demolire eā. Dixerūt
aūt eliachim filius helchie ⁊ sobna scri/
ba ⁊ ioahe. rapsaci. Precamur vt loq̄ris
nobis seruis tuis syriace: siquidē intel/
ligimus hanc linguā ⁊ nō loq̄ris nobis
iudaice audiēte pplo qui est supꝫ murus
Respōditqꝫ eis rapsaces dicens: Num/
quid ad dñm tuū ⁊ ad te misit me dñs
meus vt loquerer sermones hos ⁊ non
potius ad viros qui sedēt supꝫ murū vt
comedāt stercora sua. ⁊ bibāt vrinā suaz
vobiscuz: Stetit itaqꝫ rapsaces ⁊ excla/
mauit voce magna iudaice ⁊ ait: Audi/
te verba regis magni: regis assyrioꝝ. Hec
dicit rex: Nō vos seducat eçechias. Nō
eni poterit eruere vos de mānu mea: neqꝫ
fiduciā vobis tribuat supꝫ dñm dicens:
Eruens liberabit nos dñs. ⁊ nō tradet

ciuitas hec in manu regis assyriorꝝ. Nolite audire eçechiã. Hec enĩ dicit rex assyriorꝝ. Facite mecũ qđ vob est vtile: & egredimĩ ad me. Et comedẽ vnusquisq; de vinea sua. & de ficu sua. & bibetis aq̃s de cisternis vris: donec veniã & trãsferã vos in terrã q̃ simil̃ est terre vre ĩ terrã fructiferã & fertilẽ vini. terram panis & vineaꝝ. terrã oliuaꝝ & olei ac mellis & viuetis & nõ moriemĩ. Nolite audire eçechiam qui vos decepit. dicẽs: Dñs liberabit nos. Nũquid liberauerũt dij gentiũ terrã suam de manu regis assyriorꝝ? Vbi est deus emath & araph? Vbi ẽ deus sepharuaim ana & aua? Nũquid liberauerũt samariã de mãu mea? Qui nã illi sunt ĩ vniuersis dijs terraꝝ qui eruerũt regiõez suã de manu mea: vt possit eruere dñs hierl'm de manu mea? Tacuit itaq; pp̃ls & nõ rñdit ei quicq;. Siq̃dem pceptũ regis accepant: vt nõ rñderent ei: Venitq; eliachim filius helchie prepositꝰ dom' & sobna scriba & ioahe filius asaph acõmẽtarijs ad eçechiã scissis vestibus. et nunciaueunt ei verba rapsacis.

XIX

Qđ cũ audisset eçechias rex scidit vestimẽta sua. & opertus est sacco: ingressusq; est domũ dñi: & misit eliachim ꝑpositũ dom' & sobnaz scribã. & senes de sacerdotib; optos sacc; ad esaiã ꝓphetã filiũ amos. Qui dixerũt Hec dicit eçechias: Dies tribulatiõis & increpationis & blasphemie dies iste. Venerũt filij vsq; ad partũ: & vires nõ hz ꝓturiẽs. Si forte audiat dñs de' tu' vniũsa verba rapsacis quẽ misit rex assyriorꝝ dñs suus vt exprobraret deũ viuẽtem & argueret verbis q̃ audiuit dñs de' tuus. & fac oronez ꝓ reliquijs q̃ reperte sunt. Venerũt g̃ serui regis eçechie ad esaiã. Dixitq; eis esaias. Hec dicetis dño vro. Hec dicit dñs. Noli timere a facie sermonũ q̃s audisti quib; blasphemauerũt pueri regis assyriorꝝ me. Ecce ego immittã ei spm̃ & audiet nũciũ. & reuertet̃ in terrã suã: & dejciã eum gladio in terra sua. Reuersus est ergo rapsaces & inuenit regem assyriorũ expugnãtem lobnam. Audierat enĩ q̃ recessisset de lachis. Cuq; audisset de tharacha rege ethiopie dicẽtes. ecce egressus est vt pugnet aduersum te. & iret ꝓtra eũ: misit nuncios ad eçechiã dicẽs: Hec dicite eçechie regi iuda. Nõ te seducat de' tuus i quo habes fiduciã. neq; dicas: Non tradetur hierl'm in man' regis assyriorꝝ. Tu enĩ ipse audisti q̃ fecerunt reges assyriorꝝ vniuersis terris: quomõ vastauerunt eas. Num ergo solus poteris liberari? Num quid liberauerunt dij gentiũ singulos quos vastauerũt pres mei goçan videlicet & aran & reseph & filios eden q̃ erãt in thelassar. Vbi est rex emath et rex arphat & rex ciuitatis sepharuaim ana et aua? Itaq; cũ accepisset eçechias lras de manu nũcioꝝ & legisset eas: ascendit in domũ dñi & expãdit eas coram dño & orauit in ꝓspectu eius dicẽs. Dñe deus israel qui sedes sup̃ cherubin tu es deus solus regũ oĩm terre tu fecisti celũ & terrã. Inclina aurez tuã & audi. Aperi dñe oculos tuos & vide: & audi omnia verba sennacherib: q̃ misit vt exprobret nobis deũ viuẽtẽ. Vere dñe dissipauerũt reges assyriorꝝ gẽtes & terras oĩm & miserunt deos eoꝝ in ignẽ. Nõ ei erãt dij: sed opa manuũ hoĩm ex ligno & lapide: & pdiderũt eos. Nũc igit̃ dñe deus nr̃ saluos nos fac de manu eoꝝ vt sciãt oĩa regna terre q̃ tu es dñs de' solus. Misit aũt esaias filius amos ad eçechiaz dicens: Hec dicit dñs de' isrl'. Que exprecatus es me sup̃ sennacherib rege assyriorũ: audiui. Iste est sermo quẽ locutus est dñs de eo. Spreuit te & subsannauit te virgo filia sion: post tergũ tuũ caput mouit filia hierl'm. Cui exprobrasti & blasphemasti? Cõtra quẽ exaltasti vocez tuã & eleuasti in excelsum oculos tuos? Contra sanctũ isrl'. ꝑ manũ seruoꝝ tuoꝝ exprobrasti dño & dixisti. In multitudie curruũ meoꝝ ascẽdi excelsa mõtiũ in summitate libani. & succidi sublimes cedros eius & electas abietes illius. Et ingressus sum vsq; ad terminos eius

ꝛ saltuz carmeli eiꝰ ego succidi. Et bibi aquas alienas.ꝛ siccaui uestigijs peduz meoꝝ oēs aq̄s clausas. Nunquid nō audisti q̄d ab initio fecerim: Et diebꝫ antiquis plasmaui illō:ꝛ nūc adduxi, Erūt ꝙ in ruinā collīū cōpugnātiū ciuitates munite: Et qui sedent in eis humiles manu. Cōtremuerūt ꝛ confusi sunt. facti sunt uelut fenū agri ꝛ uirēs herba tecti ſ. q̄ arefacta est anteq̄ ueniret ad maturitatē. Habitaculū tuū ꝛ egressuz tuum ꝛ introitū tuū ꝛ uiam tuā ego ꝑsci: ꝛ furoꝛē tuū ꝫ me. Insanisti in me:ꝛ superbia tua ascendit i aures meas. Ponā itaq̄ circulū in naribꝫ tuis ꝛ chamuz in labijs tuis,ꝛ reducā te inuiā ꝙ quam uenisti. Tibi aūt eęchia hoc erit signuz Comede hoc anno q̄ reppereris:in secūdo aūt anno que ſpōte nascunt. Porro in anno tertio seminate ꝛ metite:plātate uineas ꝛ comedite fructus earū. Et quōcunq̄ reliquuz fuerit de domo iuda mittet radicez deorsum:ꝛ faciet fructuz sursum. De hierlm quippe egredient reliquie:ꝛ quod saluet de mōte siō. Zelus dñi exercituū faciet hꝫ. Quāobrem hec dicit dñs de rege assyrioꝝ: Nō ingredietur urbem hāc nec mittet in eam sagittam:nec occupabit eam clypeus.nec circūdabit eā munitio. Per uiā qua uenit reuertet,ꝛ ciuitatē hāc nō ingredietur dicit dñs:ꝓtegamq̄ urbem hāc ꝛ saluabo eam ꝓpter me ꝛ ꝓpter dauid seruū meū Factū est igit in nocte illa uenit angel? domini,ꝛ ꝑcussit in castris assyrioꝝ centum octogintaquīq̄ milia. Cūq̄ diluculo surrexisset uidit oīa corpa mortuorū.ꝛ recedēs abijt. Et reuersus est sennacherib rex assyrioꝝ,ꝛ māsit in niniue. Cūq̄ adoraret in tēplo nesrach deū suum.adramalech ꝛ sarasar filij eius ꝑcusserūt eū gladio fugerūq̄ i trā armenioꝝ ꝛ regnauit asaraddon filiꝰ eius ꝓ eo. XX

In diebꝫ illis egrotauit eęchias usq̄ ad mortem: ꝛ uenit ad eum esaias filius amos ꝓphetes dixitq̄ ei. Hec dicit dominus deꝰ: Dispone domui tue: Morieris enī tu ꝛ nō uiues. Qui uertit faciē suā ad parietem ꝛ orauit dñm dicens: Obsecro dñe:memēto queso quo ambulauerim coram te in ueritate ꝛ in corde ꝑfecto.ꝛ q̄d placitū est cora te fecerim. Fleuit itaq̄ eęchias fletu magno. Et anteq̄ egrederetur esaias mediā partem atrij,factus ē sermo dñi ad eum dicēs: Reuertere et dic eęchie duci ꝑpli mei. Hec dicit dominus deꝰ dauid ꝓtis tui. Audiui oōnē tuā:ꝛ uidi lachrymā tuā ꝛ ecce sanaui te. Die tertio ascēdes tēplū domini. ꝛ addā diebꝫ tuis quindeci annos. Ꝛ de manu regis assyrioꝝ liberabo te ꝛ ciuitatē hanc:ꝛ ꝓtegā urbē istā ꝓpter me ꝛ ꝓpter dauid seruū meū: Dixitq̄ esaias: Afferte massam ficoꝝ. Quā cū attulissent ꝛ posuissent sup̄ ulcus eiꝰ:curatꝰ est. Dixerat aūt eęchias ad esaiaz. Quod erit signū q̄ dñs me sanabit. ꝛ q̄ ascensurus sum die tertia tēplum dñi? Cui ait esaias. Hoc erit signū a dño:q̄ factum sit dñs sermonē quē locutꝰ est: Utrum ut ascēdat umbra decē lineis:aut ut reuertat totidē gradibꝫ? Et ait eęchias: Facile est umbrā crescere decem lineis. Nec hoc uolo ut fiat:sz ut reuertat retrorsum decē gradibꝫ. Inuocauit itaq̄ esaias ꝓphetā dñm:ꝛ reduxit umbrā p lineas quibꝫ iam descenderat in horologio achaz retrorsum decē gradibꝫ. In tpe illo misit merodach baladā filiꝰ baladā rex babyloniorum lras ꝛ munera ad eęchiaz. Audierat enī q̄ egrotasset eęchias. Letatus ē aūt i aduētu eoꝝ eęchias.ꝛ ostendit eis domū aromatū ꝛ auri ꝛ argentū ꝛ pigmenta,uaria:unguenta q̄z ꝛ domū uasoꝝ suoꝝ ꝛ oīa q̄ hē poterat in thesauris suis. Nō fuit q̄d nō monstrasset eis eęchias in domo sua ꝛ in oī ptāte sua. Uenit aūt esaias ꝓphēta ad regē eęchiam dixitq̄ ei: Quid dixerūt uiri isti:aut unde uenerunt ad te? Cui ait eęchias. De terra longinq̄ uenerūt ad me de babylone. At ille rndit: Quid uiderūt in domo tua? Ait eęchias. Omnia q̄cunq̄ sunt i domo mea uiderūt. Nichil est enī q̄d non monstrauerim eis in thesauris

meis. Dixit itaq; esaias ecechie. Audi sermonē dñi: Ecce dies veniēt. & auferē tur oīa q̄ sunt in domo tua. & q̄ p̄diderūt pres tui vsq; in diē hāc in babylonem. Nō remanebit quicq; ait dñs. Sed et de filijs tuis qui egredient̄ ex te q̄s ge nerab tollent̄. & erūt eunuchi ī palatio regis babylonis. Dixit ecechias ad esai am. Bonus sermo dñi quē locut⁹ ē. Dit tm̄ pax & vitas in diebꝫ meis. Reliqua aūt sermonū ecechie & oīs fortitudo e ius & quō fecerit piscinā & aq̄ductū & in troduxerit aq̄s in ciuitatē: nōne hec scri pta sunt in libro sermonū dierū regum iuda? Dormiuitq; ecechias cū p̄ribꝫ su is & reḡuit manasses filⁱ⁹ ei⁹ p eo. XXI

Duodecim ānoꝝ erat manasses cū regnare cepisset. & q̄nq̄ginta quiq; annis regnauit in hierl'm Nomē mris eius aphliba. Fecitq; ma lū in ꝓspectu dñi: iuxta idola genti uz q̄s vleuit dñs a facie filioꝝ isrl'. Cōuersus q; est & edificauit excelsa q̄ dissipauerat ecechias p̄r ei⁹. & erexit aras baal & fecit lucos sicut fecerat achab rex isrl'. & ado rauit oēz militiā celi & coluit eā. Extru xitq; aras in domo dñi de q̄ dixit dñs. in hierl'm ponā nomē meū: & extruxit alta ria vniuerse militie celi. in duob⁹ atrijs tēpli dñi. Et traduxit filiū suū p ignē. & ariolat⁹ ē & obseruauit auguria & fec phi tones. & aruspices multiplicauit. vt facerꝫ malū coram dño & irritaret eū. Posuitq; idolū luci quē fecerat in tēplo dñi: sup quo locutus est dñs ad dauid & ad salo monē filiuz ei⁹: In tēplo hⁱ & in hierl'm quā elegi de cūctis tribub isrl' ponā no mē meū in sempiternū: & vltra nō faciā cōmoueri pedem isrl' de terra quaz dedi p̄ribꝫ eoꝝ si custodierīt ope oīa q̄ p̄cepi eis: & vniuersam legē quā mādauit eis seru⁹ me⁹ moyses. Illi vo nō audierūt: sed seducti sunt a manasse: vt facerent malū sup gētes q̄s ptriuit dñs a facie fi lioꝝ israel. Locutusq; est dñs in mānu sꝛ uoꝝ suoꝝ ꝓphetarum dicens: Quia fe cit manasses rex iuda abominatōes istas pessimas sup oīa q̄ fecerūt āmorrei an te eum. & peccare fecit etiam iudam in i munditijs suis: ꝓpterea hec dicit dñs de us israel: Ecce ego inducā mala sup hie rusalem & iudā: vt quicūq; audierit tin neant ambe aures ei⁹. Et extēdam sup hierl'm funiculū samarie & pondus do mus achab. & delebo hierl'm sicut deleri solent tabule. Delens vertā. & ducā cre brius stilū sup faciē eius. Dimittaq; re liquo reliq̄as hereditatē mee & tradā eas in manus inimicoꝝ ei⁹. erūtq; in vastitatē & in rapinā cūctis adūsarijs suis eo q̄ fe cerint malū coram me & pseuerauerūt ir ritātes me ex die qua egressi sunt p̄res eoꝝ ex egypto vsq; ad hāc diē. Insup et sanguine innoxiū fudit manasses mul tū nimis donec ī plerēt hierl'm vsq; ad os: absq; pctis suis q̄b⁹ peccare fecit iu dā vt faceret malū coram dño. Reliq; aūt sermonū manasse & vniuersa q̄ fecit & pctm̄ ei⁹ q̄b⁹ peccauit: nonne hec scripta sunt in libro sermonū dieꝝ regū iuda? Dormiuitq; manasses cū p̄ribꝫ suis. et sepult⁹ est in horto dom⁹ sue: & horto oza & regnauit amon filⁱ⁹ eius p eo. Biginti duoꝝ ānoꝝ erat amon cū regē cepisset & duob⁹ q̄z ānis regnauit in hierl'm. Nō men matris ei⁹ messallemeth filia aruus de ietheba. Fecitq; malū in ꝓspectu dñi sicut fecerat manasses p̄r ei⁹. & abulauit in oīvia p quā ābulauerat p̄r ei⁹: & seruit q̄ īmūdicijs q̄b⁹ fuiebat p̄r ei⁹. & adora uit eas. & dereliq̄t dñm deū patꝝ suoꝝ et nō ābulauit īvia dñi. Tetēderūtq; ei in sidias sui sui. & interfecerūt regē in do mo sua. Percussit aūt ꝓp⁹ terre oēs q̄ cōiurauerāt sup regē amō & ꝓstituerūt fi bi regē iosiā filiū ei⁹ p eo. Reliq; aūt ser monū amō q̄ fecit: nōne hⁱ scripta sunt i libro sermonū dieꝝ regū iuda? Sepelie runtq; euz in sepulcro suo in horto oza. & reḡuit iosias filius eius p eo. XXII

Octo ānoꝝ erat iosias cū regna re cepisset. & trigintauno anno regnauit in hierl'm. Nomē ma tris eius ydida filia phadaia de bosechat. Fecitq; q̄d placitū erat coram dño: & am bulauit p oēs vias dauid p̄ris sui. Nō

declinauit ad dexteram siue ad sinistram.
Anno autē octauodecimo regis iosie mi/
sit rex saphan filiū asalie filij messullam
scribā templi dñi:dicens ei :Clade ad hel/
chiā sacerdotem magnū vt cōflet pecu/
nia q̄ illata est in templū dñi.quā college
rūt ianitores templi a pplo:deturq; fabr̄
p̄positos dom̄ dñi.Qui t distribuant
eā his qui opant̄ in templo dñi ad instau
randa sarta tecta templi. tignarijs videli/
cet t cemētarijs.t his q̄ intrupta cōpo/
nūt.et vt emant̄ ligna t lapides de lapi
cidinis ad instaurādū templū dñi.Clerū/
ti nō supputet̄ eis argentū qđ accipiūt
fz in ptāte hēant t i fide.Dixit autē hel/
chias pōtifex ad saphan scribā:Librz le/
gis repperi i domo dñi .Dediteq; helchi
as volumē saphan scribe:q̄ t legit illud.
Venit q̄z saphā scriba ad regē:t renun/
ciauit ei qđ p̄cepat.t ait: Cōflauerūt pe/
cuniā q̄ repta est in domo dñi.t de
derūt vt distribuerēt fabr̄ ac p̄fectis ope
rū templi dñi. Narrauit q̄z saphan scriba
regi dicēs:Librz dedit mihi helchias sa/
cerdos.Quē cū legisset saphā coram rege
t audisset rex ꝟba libri legis dñi. scidit ve
stimēta sua:t p̄cepit helchie sacerdoti t
ahichā filio saphan t achobor filio mi/
cha t saphan scribe t asaie seruo regis di
cēs: Ite t psulite dñm sup me t sup po
pulo t sup oī iuda.de ꝟbis voluminis isti
us qđ inuētū est. Magna enim ira dñi
succēsa est ō nos:q̄ nō audierūt p̄res nr̄i
ꝟba libri huius vt facerēt oē qđ scriptū
est nob. Perūt itaq; helchias sacerdos
t ahichā t achobor t saphan t asaia ad ol
dā pphetē vroez sellū filij thecue filij a/
tas custodis vestiū q̄ hitabat in hierl'm
in secūda:locutiq; sunt ad eā. Et illa rī
dit. Hec dicit dñs de' isrl'. Dicite viro
qui misit vos ad me. Hec dicit dñs: Ec
ce ego adducā mala sup locū istū .t sup
hitatores eius:omia verba legis q̄ legit
rer iuda:q̄ dereliquerūt me.et sacrifica
uerūt dijs alienis irritātes me in cūctis
opibz manuū suaz. Et succēdet̄ indig/
tio mea in loco hoc t non extinguet̄.Re
gi aūt iuda qui misit vos vt consulere/
tis dñm.sic dicetis.Hec dicit dominus
deus israel.Pro eo q̄ audisti verba vo/
lumis t pterritus est cor tuum t humi
liatus es coram domio:auditis sermōib
cōtra locū istū t habitatores eius. q̄ vi
delicet fierent in stupore t in maledictū
t scidisti vestimenta tua .t fleuisti coraz
me t ego audiui ait dñs:idcirco colligā
te ad pres tuos.t collegeris ad sepulcz
tuū in pace:vt nō videant oculi tui oīa
mala q̄ introducturꝰ sum sup locū istū.

Et renūciauerūt regi XXIII
qđ dixerat.Qui misit. t congre/
gati sunt ad eū oēs senes iuda
t hierl'm.Ascenditq; rex templū dñi.et
oēs viri iuda.vniuersiq; qui hitabant
in hierl'm cum eo.sacerdotes t pphete
t ois pplus a puo vsq; ad magnū :legit
q; cūctis audientib oīa verba libri fede
ris qui inuentꝰ est in domo dñi.Stetit
q; rex super gradū t fedus pcussit coraz
dño:vt ambularēt post dñm.t custodi/
rēt precepta eiꝰ t testimonia t cerimoni
as in omni corde t in tota aīa:t suscita/
rent ꝟba federis huius q̄ scripta erant
in libro illo: Acquieuitq; pplus pacto:
Et precepit rex helchie pōtifici t sacer/
dotib secundi ordis t ianitoribz vt pri/
cerēt de templo dñi omia vasa q̄ facta fue
rāt baal t in luco t vniuerse militie celi
t cōbussit ea foris hierl'm in cōualle ce/
dron.t tulit puluerē eoz in bethel. Et ō
leuit aruspices q̄s posuerāt reges iuda
ad sacrificandū in excelsis per ciuitates
iuda t in circuitu hierl'm.t eos qui ado
labāt incēsum baal t soli t lune t duo/
decim signis t oī militie celi .Et efferri
fecit lucū de domo dñi foras hierl'm i cō
ualle cedron t cōbussit eum ibi t rede/
git in puluerem. t piecit sup sepulcra
vulgi. Destruxt q̄z ediculas effemina/
toꝝ que erāt in domo dñi: p quib mu/
lieres terebāt quasi domunculas luci.
Congregauitq; omēs sacerdotes de ciui
tatib iuda:t contaminauit excelsa vbi
sacrificabāt sacerdotes:de gabaa vsq; ber
sabee. Et destruxit aras poztarū i introi/
tu ostij iosie pncipis ciuitatis qđ erat

ad sinistram pte ciuitatis. Clerunta/
men non ascendebāt sacerdotes excelso
rū ad altare dñi in hierusalez sed tā
tum comedebāt azyma in medio frat̄
suor̄. Cōtaminauit quoq; topheth q̄ ē
in conualle filij ennō: vt nemo cōsecra/
ret filiū suū aut filiā per ignem moloch
Abstulit q̄z equos q̄s dederāt reges iu/
de soli ī introitu tēpli dñi iuxta exe/
drā nathamelech eunuchi qui erat in
pharurim: curr⁹ aūt solis cōbussit igni.
Altaria q̄z q̄ erāt sup̄ tecta cenacli ach/
az que fecerant reges iuda. ⁊ altaria que
fecerat manasses in duob⁹ atrijs templi
dñi destruxit rex: ⁊ cucurrit inde ⁊ disp/
sit cinerem eor̄ in torrentē cedron. Ex/
celsa q̄z q̄ erāt in hierl'm ad dexterā pt̄z
montis offensiōis q̄ edificauerat salo/
mon rex isrl' astaroth idolo sidonior̄ et
chamos offensiōi moab: ⁊ melchon abo
minationi filior̄ ammon polluit rex. et
cōtriuit statuas. ⁊ succidit lucos: reple/
uitq; loca eor̄ ossib⁹ mortuor̄. Insuper
⁊ altare q̄ erat in bethel ⁊ excelsum q̄
fecerat hierobā filius nabath qui pec/
care fecit israel. ⁊ altare illud excelsuz de/
struxit atq; cōbussit ⁊ cōminuit in pul/
uerē succēditq; etiā lucuz. Et cōuersus
iosias vidit ibi sepulcra q̄ erāt in mon/
te: misitq; ⁊ tulit ossa de sepulcris. ⁊ cō/
bussit ea sup̄ altare: ⁊ polluit illud iuxta
verbū dñi q̄ locutus est vir dei qui pre
dixerat verba hec. Et ait: Quis est titu/
lus ille quem video? Rñderunt̄q; ei ci/
ues vbis illius: Sepulcrū est hōis dei
qui venit de iuda. ⁊ p̄dixit verba hec que
fecisti sup̄ altare bethel. Et ait: Dimitti
te eū: Nemo cōmoueat ossa eius. Et in
tacta mānserūt ossa illi⁹ cū ossib⁹ pphete
qui venerat de samaria. Insup̄ ⁊ omnia
phana excelsor̄ q̄ erant in ciuitatib⁹ sa/
marie q̄ fecerāt reges israel ad irritādū
dñm. abstulit iosias. ⁊ fecit eis sm̄ omia
que fecerat in bethel. Et occidit vniuer/
sos sacerdotes excelsor̄ qui erāt ibi su/
per altaria. ⁊ cōbussit ossa hūana sup̄ ea
Reuersusq; est hierl'm ⁊ p̄cepit oi pl'o
dicēs: Facite phase dño deo vr̄o: sc̄m
quod scriptū est in libro federis huius.
Nec enī fm̄ est phase tale a diebꝫ iudi/
cum qui iudicauerūt isrl' ⁊ oīm dier̄ re/
gum isrl' et regū iuda. sicut in octauode
cimo anno regis iosie factum est phase
istud dño in hierl'm. Sed ⁊ phitones ⁊
ariolos ⁊ figuras idolor̄. ⁊ immūditias ⁊
abominatiōes q̄ fuerūt ī terra iuda ⁊ hie
rusalē abstulit iosias vt statueret verba le
gis q̄ scripta sunt in libro quez inuenit
helchias sacerdos in tēplo dñi. Simil
illi nō fuit ante eū rex. qui reuertēt ad dñ/
minū in oi corde suo ⁊ ī tota aīa sua ⁊ o/
niūsa virtute sua iuxta oēm legez moysi
neq; post eū surrexit simil' illi. Clerūtn
nō est auersus dñs ab ira furor̄ sui ma/
gni: q̄ irat⁹ est furor eius ꝯ iudā. pp̄ irri
tatiōes q̄bꝫ p̄uocauerat eum manasses
Dixit itaq; dñs: Etiā iudā auferā a fa/
cie mea sicut abstuli israel. ⁊ p̄jciā ciui/
tatē hāc quā elegi hierl'm ⁊ domuz de q̄
dixerit erit nomē meū ibi. Reliq̄ vo sermo/
nū iosie ⁊ vniuersa q̄ fecit: nōne hec scri/
pta sunt in libro pborꝫ dier̄ regum iuda:
In diebꝫ eius ascēdit pharao nechao
rex egypti ꝯ regem assyriorꝫ ad flumē eu
fraten. Et abijt iosias rex iuda in occur
sum eius. ⁊ occisus est in mageddo cuz
vidisset eū. Et portauerūt eū serui sui mor/
tuū de mageddo ⁊ p̄tulerūt in hierl'm.
⁊ sepelierūt eū in sepulcro suo. Tuliteq;
pl's terre ioachaz filiū iosie. ⁊ vnxerunt
eū: ⁊ ostituerūt eū regē p̄ pr̄e suo. Eligi
titriū ānor̄ erat ioachaz cū regnare ce/
pisset. ⁊ tribꝫ mēsibꝫ regnauit in hierl'm.
Nomē mr̄is ei⁹ amithal. filia hieremie
de lobna. Et fecit malū coram dño: iuxta
oīa q̄ fecerāt pr̄es eius. Vinxitq; eū pha
rao nechao in rebblatha: q̄ est in terra
emath: ne regnaret in hierl'm. Et ipsu
it mulctā terre centū talentis argenti:
⁊ talēto auri. Regēq; constituit pharao
nechao heliachim filiū iosie p iosia pr̄e
eius: vtitq; nomē eius ioachim: pero
ioachaz tulit ⁊ duxit in egyptū. Argen/
tum autem ⁊ aurū dedit ioachim pha/
raoi cū indixisset terre p singulos vt cō
ferret iuxta p̄ceptū pharaōis. Et vnus

quemcꝫ iuxta vires ſuas exegit tam ar/
gentum cꝫ aurū de ꝓplo terre: vt daret
pharaoni nechao. Eligitiquincꝫ anno/
rum erat ioachim cum regnare cepiſſet
& vndecī annis regnauit in hierlm. No
men matris eius ẓebida filia phadaia
de ruma. Et fecit malū coram dño:
iuxta oīa q̄ fecerant pres eius. XXIIII

In diebꝫ eius aſcendit nabuch
donoſor rex babylonis. & factꝰ ē
ei ioachim ſeruus tribus ānis:
& rurſuꝫ rebellauit ꝓtra eū. Immiſitcꝫ
ei dns latrūculos chaldeoꝝ & latrūculos
ſyrie & latrūculos moab & latrūculos fi
liorꝝ āmon. & īmiſit eos in iudā vt diſp/
derent eum iuxta verbū dñi qđ locutus
fuerat p ſuos ſuos ꝓphetas. Factuꝫ eſt
aūt ꝫ ꝓ verbū dñi ꝫ iudā vt auferret eū
coraꝫ ſe ꝓpter peccata manaſſe vniuerſa
que fecit. & ꝓpter ſanguinē innocētū quē
effudit: & impleuit hierlm cruore inno/
centiū: & ob hāc rem noluit deꝰ ꝓpitiari:
Reliq̄ aūt ſermonū ioachim & vniūſa q̄
fecit: nōne hec ſcripta ſunt in libro ſmo
nū dieꝝ regū iuda? Et dormiuit ioachī
cū pribꝫ ſuis: & regnauit ioachim filius
eiꝰ ꝓ eo. Et vltra nō addidit rex egypti
vt egrederet de terra ſua. Tulerat enim
rex babylonis a riuo egypti vſcꝫ ad flu/
uiū eufraten oīa q̄ fuerāt regis egypti
Decē & octo annoꝝ erat ioachim cū reg
re cepiſſet: & tribꝫ mēſibꝫ regnauit ī hie/
ruſalē. Nomen mris eius noeſcha filia
helnathan de hierlm. Et fecit malū co/
ram dño: iuxta oīa q̄ fecerat pr eius. In
tpe illo aſcēderunt ſerui nabuchodono
ſoꝝ regis babylonis in hierlm. & circun/
data eſt vrbs monitionibꝫ. Venitcꝫ na
buchodonoſor rex babylonis ad ciuita/
tem cū ſeruis ſuis: vt oppugnarent eaꝫ
Egreſſuſcꝫ eſt ioachī rex iuda ad regez
babylonis ipſe & mater eius & ſerui eiꝰ
& principes eius & eunuchi eius & ſuſce/
pit eū rex babylonis anno octauo regni
ſui. Et ꝓtulit inde omēs thſauros do/
mus dñi & thſauros dom regie: et
cōcidit vniuerſa vaſa aurea q̄ fecerat ſa
lomon rex iſrael in tēplo dñi iuxta ver/
bum dñi. & trāſtulit oēm hieruſalē
& vniuerſos principes & oēs fortes exer
citus dece milia in captiuitatē & oēm ar
tificem & incluſoꝝ: nihilcꝫ relictū eſt ex/
ceptis paupribꝫ ꝓpli terre. Tranſtulit q̄ꝫ
ioachin in babylonē: & matrem regis &
vxores regū & eunuchos regis & iudices
terre duxit in captiuitatē de hieruſalez
in babylonē. & oēs viros robuſtos ſeptē
milia & artifices & incluſores mille om/
nes viros fortes & bellatores: duxitcꝫ e/
os rex babylonis captiuos in babylonē
Et ꝓſtituit mathathiā patruuꝫ eius ꝓ
eo: impoſuitcꝫ nomē ei ſedechiā. Viceſi
mū & primū annū etatis hēbat ſedechi
as cū regnare cepiſſet. et vndeciꝫ annis
regnauit in hieruſalem. Nomē matris
eius erat amithal: filia hieremie de lob
na. Et fecit malū coraꝫ dño: iuxta oīa q̄
fecerat ioachin. Iraſcebat enī dns con
tra hierlm & ꝺ iudā. donec ꝓiceret eos
a facie ſua. Receſſitcꝫ ſedechias a rege

Factū eſt aūt (babylōis. XXV
anno nono regni eius mēſe de/
cimo. decima die menſis venit
nabuchodonoſor rex babylonis ipſe et
oīs exercitus eius in hieruſalē & circū/
dederūt eam: & extruxerunt in circūitu
eius munitiones. Et clauſa eſt ciuitas
atcꝫ vallata vſcꝫ ad vndecimū annum
regis ſedechie nona die mēſis. Preua/
luitcꝫ fames in ciuitate: nec erat panis
ꝓpli terre. Et interrupta eſt ciuitas et
oēs viri bellatores nocte fugerūt ꝓ viā
portē q̄ eſt inter duplicē murꝫ ad hortuꝫ
regis. Porro chaldei obſidebāt in cir/
cumitu ciuitatē. Fugit itaqꝫ ſedechias
per viā que ducit ad cāpeſtria ſolitudis
Et ꝓſecutꝰ eſt exercitꝰ chaldeoꝝ regē cō
prehenditcꝫ euꝫ in planitie hiericho: et
omnes bellatores qui erāt cū eo diſpſi
ſunt & reliquerūt eū. Apprehenſum q̄ re
gē duxerūt ad regē babylonis in rebbla
tha: qui locutꝰ eſt cū eo iudiciū. Filios
aūt ſedechie occidit coram eo. & oculos
eius effodit: vinxitcꝫ eum catenis & ad/
duxit in babylonem. Menſe quinto ſe/
ptima die mēſis ipſe eſt annꝰ nonuſde/

cimus regis babylonis. venit nabuçar/
dan princeps exercitus seruꝰ regis ba/
bylõis ī hierlm ⁊ succẽdit domuz dñi et
domũ regis ⁊ domos hierusalẽ omnẽq;
domũ cõbussit igni ⁊ muros hierlm in
circũitu destruxit oĩs exercitus chaldeo
ruz qui erat cũ pncipe militũ. Reliquã
autẽ populi ptẽ que remãserat in ciuita
te. ⁊ perfugas qui trãsfugerant ad regez
babylonis. ⁊ reliquũ vulgus transtulit
nabuçardan princeps militie: ⁊ de pau/
peribꝰ terre reliquit vinitores ⁊ agrico/
las: columnas autẽ ereas que erant in
templo domini ⁊ bases et mare ereum
qđ erat in domo dñi pfregerũt chaldei.
⁊ transtulerunt es oe in babylonẽ. Ol/
las q;z ereas ⁊ trullas. ⁊ tridentes. et cy/
phos ⁊ mortariola. ⁊ oĩa vasa erea. in
quibꝰ mĩstrabãt: tulerũt: necnon ⁊ thu
ribula. ⁊ phialas. Que aurea aurea. ⁊ q̃
argentea argẽtea. tulit pncipes militie.
id est colũnas duas. mare vnuz ⁊ bases
quas fecerat rex salomon in templo do/
mini. Non erat pondus eris oĩm vaso/
rũ. Decẽ ⁊ octo cubitos altitudĩs habe
bat colũna vna ⁊ capitellũ ereuz sup se
altitudĩs triũ cubitoꝝ. ⁊ retiaculũ ⁊ ma
logranata sup capitellũ colũne: omnia
erea. Simile ⁊ colũna secũda hẽbat or/
natũ. Tulit q;z princeps militie saraiaz
sacerdotem primum. et sophoniam sa/
cerdotem secundum ⁊ tres ianitores. ⁊
de ciuitate eunuchũ vnũ qui erat pfec
tus sup bellatores viros. ⁊ quiq; viros
de his qui steterant cora rege. q̃s reppe/
rit in ciuitate. ⁊ sophor principem exerci
tus qui pbabat tyrones de populo ter/
re. ⁊ sex viros e vulgo qui inuẽti fuerãt
in ciuitate. Quos tollens nabuçardan
princeps militum duxit ad regez baby/
lonis in rebblatha: pcussitq; eos rex ba/
lonis ⁊ interfecit eos ī rebblatha in ter
ra emath: Et trãslatus est iuda de terra
sua. Populo aũt qui relictꝰ erat in ter/
ra iuda quem dimiserat nabuchodono
sor rex babylonis pfecit godoliam fili
um aichan filij saphã. Quod cum au/
dissent omnes duces militũ ipsi et viri
qui erant cum eis videlicet q̃ ꝓstituisset
rex babylonis godoliam venerũt ad go
doliam in maspha ismael filius natha
nie. ⁊ iohãnan filius çaree et saraia filiꝰ
thanameth netophatites. ⁊ ieçonias fi
lius maachati: ipsi ⁊ socij eoꝝ. Juravit
q;z godolias ipsis ⁊ socijs eoruz dicens:
Nolite timere seruire chaldeis. Mane
te in terra ⁊ seruite regi babylonis: ⁊ be/
ne erit vobis. Factum est autem in mẽ/
se septimo venit ismael filius natha/
nie filij elisama de semine regio ⁊ decez
viri cum eo: percusserũtq; godoliam qui
⁊ mortuus est: sed ⁊ iudeos ⁊ chaldeos
qui erant cũ eo in maspha. Consurgẽs
q;z oĩs ppls a paruo vsq; ad magnum et
pncipes militum venerũt in egyptuz
timentes chaldeos. Factũ est vero in an
no tricesimoseptimo transmigratiõis
ioachin regis iude. mense duodecio vi
cesima ⁊ septima die mensis. sublevas
uit evilmerodach rex babylonis anno
q̃ regre cepat caput ioachin regis iuda de
carcere ⁊ locutꝰ est ei benigne. Et posuit
thronũ ei sup thronũ regũ q̃ erãt cũ eo
in babylõe: ⁊ mutauit vestes eius quas
habuerat in carçere. ⁊ comedebat panẽ
semp in ꝓspectu eius cunctis diebꝰ vite
sue: ãnonã q;z cõstituit ei rex in frmissiõe
que ⁊ dabatur ei a rege per singulos di/
es omnibꝰ diebꝰ vite sue.

Explicit secundus liber Ma
lachim. i. regum quartus.

Incipit prefatio sci Hieronymi in li
brũ dabreiamin: qui est paralipomenõ.
quod nos dicere possumus verba diep.

Tantus ac talꝭ est liber iste vt
abs;q illo si quis scientiã scri
pturaꝝ sibi voluerit arroga/
re semetipsuz irrideat. p sin/
gula quippe nomĩa iuncturas;q ꝛbꝝ et
pretermisse in libris regũ tegũtur histo
rie: ⁊ innũerabiles explicanꝺ euangelij
questiones. Sed si septuaginta interp
tum. pura. ⁊ vt ab eis in grecum ꝛsa ẽ

editio permanerz: supflue mi chromati
epor scissime atz doctissime impelleres
vt hebrea tibi volumia latino sermone
trãsferrem. Qõ eñ semel aures hoim
occupauerat ⁊ nascẽtis eccl'ie robꝛaue/
rat fidẽ: iustũ erat etiã nõ silẽtio cõpꝛo
bari. Nũc vo cũ p varietate regionum
diuersa ferañ exẽplaria. ⁊ germana illa
antiquaqz trãslatio corrupta sit atz vio
lata nĩ arbitrij putas: aut e pluribꝫ iu/
dicare quid verũ sit: aut nouũ opus in
veteꝛ opꝛe cudere. illudẽtibus qz iudeis:
cornicũ (vt dicit) oculos ꝓfigere. Alexã/
dꝛia ⁊ egyptus in septuaginta suis esi/
chiũ laudat autorẽ: cõstãtinopolis vsqz
antiochiã luciani martyris exẽplaria ꝓ
bat. Medie inter has ꝓincie palesti/
nos codices legũt: qs ab origie elabꝛa/
tos eusebius ⁊ pamphilus vulgauerũt.
Totusqz orbis hac int' se trifaria varie/
tate cõpugnat. Et certe origenes nõ so
lũ exẽpla cõposuit q̃ttuor editionũ e re/
giõe singla ꝛba describẽs vt vn' dissen
tiens statim ceteris inter se ꝓsentiẽtibꝫ
arguañ. sz qõ maiorꝛis audacie est: in edi
tione septuaginta theodotionis editio/
nẽ miscuit. astericis ꝛsignãs q̃ min' fue
rint. ⁊ ꝛgulis q̃ ex supfluo videbantur
apposita. Si igit alijs licuit nõ tenere
qõ semel suscepant. et post septuaginta
cellulas q̃ vulgo sine autore iactãt sin/
gulas cellulas aperuere. hoqz in eccl'is
legit qõ septuagĩta nescierunt. cur me
nõ suscipiãt latini mei qui inuiolata e/
ditiõe veteri ita nouã ꝓdidi. vt lalorem
meũ hebreis ⁊ qõ his mai' est apl'is au/
toꝛibꝫ cõprobẽ? Scripsi nup libꝝ de o/
ptimo genere interꝓtãdi oñdẽs illa de
euangelio: ex egypto vocaui filiũ meuz.
⁊ qm̃ naçareus vocabit. ⁊ videbũt i quẽ
cõpunxerũt. ⁊ illud apl'i: q oculus non
vidit nec auris audiuit ⁊ in coꝛ hois nõ
ascẽderũt q̃ prepauit de' diligentibꝫ se:
ceteraqz his similia in hebreoꝝ libꝛis in
ueniri. Certe apl'i ⁊ euãgeliste. septua/
ginta interpꝛetes nouerãt. et vnde eis
hec que in septuagĩta interꝓtibꝫ nõ ha/
bent? Christ' dñs noster vtriusqz testa/
menti ꝓditor in euãgelio sm̃ iohãnem
qui credit inquit in me sicut dicit scri/
ptura: flumia de ventre eius fluent aq̃
viue. Cltiqz scriptũ est: qõ saluatoꝛ scri/
ptuz esse testat. Cibi scriptum est: Se/
ptuaginta nõ hñt: apocrypha nescit ec/
clesia. Ad hebreos igit reuertendum est
vñ ⁊ dñs loquit. ⁊ discipuli exẽpla ꝓ/
sumũt: Hec pace veteruz loqr ⁊ obtre/
ctatoꝛibꝫ meis tm̃ rideo: qui canino dẽ
te me rodũt. in publico detrahẽtes ⁊ le/
gẽtes in angulis. i. accusatoꝛes ⁊ defen/
soꝛes. cũ in alijs ꝓbent qõ in me repꝛo/
bãt: quasi ꝛtus ⁊ vitiuz non in reb' sit.
sed cum autore mutet. Ceteꝝ memini
editionẽ septuaginta trãslatoꝝ olim de
greco emẽdatã tribuisse me nr̃is. nec in
imicũ debere estimari eoꝝ quos in quẽ/
tu fratrũ semꝑ edissero. Et qõ nunc da/
breiamin. i. ꝛba dieꝝ interꝓtatus sum.
idcirco feci: vt inextricabiles morꝛas ⁊ sil
uam nominũ que scriptoꝝ cõfusa sunt
vitio. sensuũqz barbariem apertius ⁊ p
versuũ cola digererẽ: mihimetipsi ⁊ me
is iuxta hismeniũ canẽs. si aures surdi
sunt ceteroꝝ. Cstem alius prologus. sc̃ eundẽ l'm̃ hyr.

Eusebius hieronymus: dom
moni ⁊ rogatiano suis ĩ chri
sto iesu. salutẽ. Quomõ gre/
coꝝz hist'oꝛias magis intelli
gunt qui athenas viderint: ⁊ tertiũ vir
gilij librum a troade per leuchatem ⁊ a
croceraunia ad siliciã: ⁊ inde ad ostia ty
beris nauigauerint: ita scãm scripturã
lucidius intuebit' qui iudeaz oculis cõ/
templatus est: ⁊ antiquaqz vbiũ memo
rias. locoꝝũqz vel eadẽ vocabula vel mu
tata cognouerit. Cnde ⁊ nobis cure fu
it cũ eruditissimis hebreoꝝ hunc labꝛẽ
subire: vt circũirem' ꝓuinciã quã vni/
uerse christi ecclesie sonant. Fateoꝝ enĩ
mi dommõ ⁊ rogatiane charissimi nun
qz me in diuinis voluminibꝫ ꝓprijs vi/
ribꝫ credidisse nec habuisse opinionem
meã: sed ea etiaz de quibꝫ scire me arbi/
trabar interrogare me solitum. Quan
to magis de his sup quibꝫ anceps eram.
Deniqz cũ a me nup litter' flagitassetis

vt vobis paralipomenon latino sermõe transferrem de cyberiade legis/quõdaz autorem qui apud hebreos admiratiõ/ni habebatur assumpsi.⁊ ptuli cum eo a vertice(vt aiunt)vsqz ad extremum vnguẽ.⁊ sic confirmatus ausus sum facere quod iubebatis. Libere ei vobis loqr. Ita enim in grecis ⁊ latinis codicibus hic noium liber vitiosus est:vt non taz hebrea qz barbara quedam et sarmatica nomĩa cõiecta arbitrãdum sit. Nec hoc septuaginta interpretib qui spũsancto plenilea q̃ vera fuerũt transtulerãt: sed scriptoz culpe ascribẽdũ.dum de inemẽdatz inemẽdata scriptitãt.⁊ sepe tria nomĩa subtractis e medio syllabis in vnũ vocabulũ cogũt:vel e regione vnuz nomẽ ppr latitudinẽ suaz in duo vel tria vocabula diuidunt. Sed ⁊ ipse appellationes nõ hoies vt plericz estimãt: sed vrbes ⁊ regiones ⁊ saltus ⁊ puinctias sonãt.⁊ oblique sub interptatiõe ⁊ figura eoz q̃dã narrãtur historie.de quib ĩ regnoz libro dicit:Nonne ecce hec scripta sunt in libro/boz diez regũ iuda:Que vtiqz in nostris codicib nõ hñtur. Hoc primũ sciẽdum qz apud hebreos paralipomenon liber vnus sit.⁊ apud illos vocatus dabreiamin.i.⁊ba diez qui ꝓpter magnitudinẽ apud nos diuisus ẽ. Deinde etiã illud attẽdendũ qz frequenter noĩa nõ vocabula hoim:sed rez(vt dixi) significãtias sonant. Ad extremũ qz omnis eruditio scripturaz in hoc ꝓtinetur. ⁊ historie que vel prætermisse sunt in suis locis vel pstricte leuiter.hic per quedam verboz cõpendia explicent. Orationũ itaqz vraz adiut⁹ auxilio misi libruz benuolis placiturũ:tamen inuidis displiciturũ esse non ambigo. Optima ei queqz(vt ait Plinius)malunt cõtemnere plericz q̃ discere:. Si quis in hac interptatiõe voluerit aliquid repelxndere interroget hebreos.suã conscientiam recolat.videat ordinez textumqz sermonis:et tunc nostro labori si potuerit detrahat. Cibicunqz ergo astericos id ẽ stellas radiare in hoc volumine viderit3 ibi sciatis de hebreo additum qđ in latinis codicib non habetur. Ubi vero obelus trasuersa scilicet ⁊ga preposita est:illic signatur quid septuaginta interpretes addiderũt.vel ob decoris gratiaz vel ob spiritusancti autoritatem licet in hebreis volumimbus non legatur:

Explicit pfatio. Incipit pm⁹ liber dabreiamin.i.paralipomenon. Capm. I

ADam Seth Enos caynan malaleel iareth enoch mathusala lem Lamech Noe sem cham et iaphet.Filij iaphet gomer magog madai⁊ iauan thubal mosoch thiras.Horro filij iomer:ascenez ⁊ riphat et togorma.Filij aũt iauã:elisa⁊ tharsis cethiz ⁊ dodanĩ. Filij cham:chus et mesraim phut ⁊ chanaan.Filij autem chus saba ⁊ euila sabatha et regma:et sabatacha. Horro filij regma:saba ⁊ dadan. Chus autem genuit nemroth. Iste cepit esse potens in terra. Mesraim vero genuit ludim ⁊ ananim ⁊ labaim et nepthuz phetrusim quoqz ⁊ chasluim de quibus egressi sunt philistiim ⁊ capthuri. Chanaan vero genuit sidonem primogenitum suum:et hetheum quoqz ⁊ iebuseum et ammorreum ⁊ gergeseum. euemqz et aracheum ⁊ asineum. aradium quoqz ⁊ samareum ⁊ emathetheum. Filij sem:elam ⁊ assur.⁊ arfaxat.lud et aram. Filij aram: hus ⁊ hul.⁊ gether ⁊ mes. Arfaxat autẽ genuit sale:qui ⁊ ipse gẽuit hebr. Horro hebr nati sunt duo filij : nomen vni phalech quia in diebz ei⁹ diuisa est terra:⁊ nomen fratris eius iectan. Iectan autem genuit elmodad⁊ saleph.⁊ asarmoth.⁊ iare:aduram quoqz ⁊ vzal ⁊ decla.ebal etiam ⁊ abimael ⁊ saba. necnon ophir.⁊ euila ⁊ iobab. Omẽs isti filij iectan. Sem arfaxat sale hebr phalech ragau seruch nachor thare abrã: ipse est abraam filij autem abraam ysaac ⁊ ismahel. Et hec generationes eorum. Filij

mogenit⁹ hismaelis: nabaioth ⁊ cedar ⁊ abdeel ⁊ mabsam ⁊ masma et duma massa addad et thema iachur naphis cedma. Hi sunt filij hismaelis. Filij autem cethure concubine abraam quos genuit: gamram iacsan madan madian iesboc et Sue. Porro filij iecsan: saba et dadan. Filij autem dadan: assurim et lathusim ⁊ laomim. Filij autem madian: epha ⁊ epher ⁊ enoch et abida et eldaa. Omnes hi filij cethure. Genera-uit autem abraam ysaac: cuius fuerũt filij esau ⁊ israel. Filij esau: eliphaz ruhuel iehus ielõ chore. Filij eliphas: themam omar. cephi. gothan. cenez. thãna. amalech. Filij rahuel: naath zara samma mesa. Filij seir: lothan sobal sebeon ana dison eser disan. Filij lothan: hori abhimã. Soror autem lothan fuit thamna. Filij sobal: alian et manath et ebal sephi et onan. Filij sebeon: aiaia ⁊ ana. Filij ana: dison. Filij dison hamaran ⁊ eseban ⁊ iethran ⁊ charran. Filij eser: balaan ⁊ zaban ⁊ iachan. Filij disan: hus ⁊ aran. Isti sunt reges qui imperauerunt in terra edom antequã ullus rex super filios israel. Bale filius beor. ⁊ nomen ciuitatis eius denaba. Mortuus est autem bale. ⁊ regnauit pro eo iobab filius zare de bosra. Cunq; et iobab fuisset mortuus regnauit pro eo husan de terra themanorum. Obijt quoq; et husan: et regnauit p eo adad filius badad qui percussit madian in terra moab. et nomen ciuitatis eius auith. Cumq; et adad fuisset mortuus regnauit pro eo semla de masreca. Sed ⁊ semla mortuus est. ⁊ regnauit pro eo saul de rohoboth que iuxta amnem fita est. Mortuo quoq; saul regnauit pro eo balaana filius achobor. Sed et hic mortuus est et regnauit pro eo adad cuius urbis nomen fuit phau. et appellata est uxor ei⁹ mehetabel filia matred. filie mezaab. Adad autem mortuo duces pro regibus in edom esse ceperunt. Dux thamna. dux alua. dux iether. dux oolibama. dux hela. dux phinõ. dux cenez. dux themán. dux mapsar. dux magdihel. dux hiram. Hi duces edom.

II

Filij aũt israel. ruben symeon leui iuda yssachar ⁊ zabulõ dan ⁊ ioseph beniamin neptalim. gad ⁊ aser. Filij iuda: her onan et sela. Hi tres nati sunt ei de filia Sue chananitidis. Fuit autem her primogenitus iuda malus coram dño. ⁊ occidit eũ. Thamar aũt nur⁹ eius pepit ei phares ⁊ zara. Omnes ergo filij iuda quinq; Filij autem phares. esrom et camul. Filij quoq; zare: zamri et ethan et eman chalchal quoq; et daran simul quinq; Filij charmi: achar qui turbauit israel et peccauit in furto anathematis. Filij ethan azarias. Filij autem esrom qui nati sunt ei: ierameel et ram et calubi. hic est caleph. Porro ram genuit aminadab: Aminadab autem genuit naason principem filiorum iuda. Naason quoq; genuit salma: de quo ortus est booz. Booz vero genuit obed qui et ipse genuit isai. Isai autem genuit primogenitum heliab. secundum aminadab. tertiuz symmaha. quartum nathanahel. quintum raddai. sextum ason. septimum dauid. quorum sorores fuerunt saruia et abigail. Filij saruie: abisai ioab et asahel tres. Abigail autem genuit amasa: cuius pater fuit iether hismahelites. Caleph vero filius esrom accepit uxorem nomine azuba. de qua genuit hierioth. Fueruntq; filij eius iaser et sobab et ardon'. Cumq; mortua fuisset azuba accepit uxorem caleph ephrata: que peperit ei ur. Porro ur genuit uri. et uri genuit beseleel. Post hec ingressus est esrom ad filiam machir patris galaad. et accepit eam cum esset annorum sexaginta. Que peperit ei segub: Sed et segub genuit iair et possedit viginti tres ciuitates in terra galaad. Cepitq; gessur et aram oppida iair. et canath et viculos eius sexaginta ciuitatum. Oẽs isti filij machir patris galaad. Cum autẽ mortu⁹ esset esrom: ingressus ẽ caleph ad ephrata. Habuit quoq; esrom uxo-

rem abia que pepit ei assur pter thecue. Nati sunt aũt filij ierameel. primoge/niti estõ ram primogenit⁹ eius: et buna et arã et ason et achia. Duxit q̃z vxorez alte/rã ierameel noie atthara: q̃ fuit mater onã. Sz et filij ram primogeniti ierame/el fuerũt moos ioamin et achar. Onaz aũt habuit filios semei et iadan. Filij ãt semei: nadab et abisur. Nomẽ vxoris abisur abiahil: q̃ pepit ahobbaz et molid. Filij aũt nadab fuerũt saled et apphaim Mortu⁹ est aũt saled absq̃ liberis. Fili⁹ vo apphaim iesi q̃ iesi gẽuit sesan. Poro sesan gẽuit oholai. Filij ãt iadai fris semei: iether et ionathan. Sed et iether mortu⁹ ẽ absq̃ liber⁹. Poro ionathã ge nuit phaleth et ziza. Isti fuerũt filij iera meel primogẽiti esrom. Desam aũt nõ habuit filios sz filias: et fuũ egyptiũ no mie ieraa. Deditq̃ ei filiã suã vxorez: q̃ pepit ei etheri. Ether aũt genuit nathan. et nathã genuit zabad. Zabad q̃z genuit ophal: et ophal gẽuit obed. Obed gẽuit iehu. iehu gẽuit azariã. Azarias genuit helles. et helles gẽuit helasa. Helasa gẽu it zizamoy: zizamoy genuit sellũ. Sel/lũ gẽuit ithamian: ithamian aũt gẽuit elisama. Filij aũt caleph fris ierameel mesa primogenit⁹ ei⁹. ipse est pr̃ ciph filij maresa pris hebrõ. Poro filij hebrõ cho re et taphua et recez et samma. Sãma ãt genuit raaz pr̃em hierchaã. et recẽ gẽuit semmei: fili⁹ semmei maon: et maon pr̃ bethsur. Epha aũt pcubina caleph pepe rit aran et musa et gezez. Poro aran ge nuit iezem. Filij iahaddai. regom et ioa than et gesan phaleth et epha et saaph. Cõcubina caleph maacha pepit saber et tharana. Gẽuit ãt saaph pr̃ madmena Sue pr̃em machbena: et pr̃em gabaa. Filia vo caleph fuit achsa. Hi erãt filij caleph filij vr primogeniti ephrata. sobal pr̃ cariathiarim. salma pr̃ bethleẽ. ariph pr̃ bethgader. Fuerũt aũt filij sobal. pa/tris cariathiarim. qui videbat dimidiũ requetionũ et de cognatiõe cariathiarim iethrei: et apputhei. et semathei et maserei Ex his egressi sunt saraite et esthabolite

Filij salma pr̃is bethleẽ et nethophati co rone domus ioab et dimidiũ requietio/nis sarai. Cogtiones q̃z scribaz hitãriũ in iabes canẽtes atq̃ resonãtes et in tab naculis cõmorãtes. Hi sunt cinei qui venerũt de caloze pr̃is dom⁹ recahab.

Quid vero hos habuit fili III
os qui ei nati sunt in hebron. Primogenitũ amnon. ex achi/noe israelitide: secũdus daniel de abiga/il carmelitide: tertiũ absalon filius ma/acha filie ptolomei reg̃ iessur: q̃rtũ ado niã filiũ agith: q̃ntũ saphaciã ex abithal Sextũ iethrahã de eglavroze sua. Ser ğ nati sunt ei i hebrõ: vbi regnauit septem annis et ser mẽsibꝰ. Trigita autẽ et triby rusalẽ nati sunt ei filij: symmaa et sobab et nathã et salomon q̃ttuoz de bersabee et filia amiel. Jebaar q̃q̃ et helisua et eli/phaleth et noge et napheg et iaphie nec/nõ elisama et eliade et eliphaleg nouem. Dẽs hi filij dauid absq̃ filijs pcubina/rũ: habuerũtq̃ sozorẽ thamar. Fili⁹ aũt salomonis roboã cuius abia filius gẽu/it asa. De hoc quoq̃ natus est iosaphat pater iozam: qui iozaz genuit ociam: ex quo ortus est ioas. et huius amasias fi/lius genuit azariam. Poro azarie fili/us ioathan procreauit achaz patrem e/zechie: de quo natus est manasses: sed et manasses genuit ammon patrem iosie. Filij autem iosie fuerunt primogeniti iohannan. secundus ioachin. tertius sedechias. quartus selluz. De ioachin natus est iechonias et sedechias: Filij iechonie fuerunt: asir. salathiel. melchi/ram. phadaia. senneser. et iecemia. sama et nadabia. De phadaia orti sunt zoro/babel et semmei. Zorobabel genuit mo/sollam. ananiam et salomith. sororẽ eo rum: asabam quoq̃ et ohol et barachiaz et asadiam ioasbeseth q̃nq̃. Filius autez ananie phaltias pater hiesaie: cuius fili us raphaia. Huius quoq̃ filius arnan de q̃ nat⁹ est obdia: cuius fili⁹ fuit sechc/nias. Filius sechenie: semeia: cuius filij attus et egiaal et baria. et naaria et saphat

ꝛ ſeſa ſex numero. Filiꝰ naarie. elioenai ꝛ eçechias ꝛ eçricam tres. Filij elioneai oduia ꝛ hæliaſub ꝛ plxleia ꝛ accub et ioꝫ hannā ꝛ dalaia ꝛ anan ſeptem. IIII

Filij iuda. phares eſrom. ꝛ charmi ꝛ vr. ꝛ ſubal. Rahia vo filiꝰ ſubal genuit gaad: de quo nati ſarathi. Iſta q̄z ſtirps ethā: ieſralxel ꝛ ieſema ꝛ iedelvs. Nomē q̄z ſoꝛoris eoꝝ aſalephū. Phuniel aūt pr̄ gedor. ꝛ eſer pater oſa. Iſti ſunt filij vr primogeniti ephrata pr̄is bethleē. Aſſur vo pr̄is thecue erant due vxoꝛes alaa ꝛ naara. Peꝛit aūt ei naara ooçam ꝛ eplxr. et thꝛmā ꝛ aaſtari. Iſti ſunt filij naara. Poꝛro filij alaa: ereth yſaar ꝛ ethnā. Chus aūt genuit anob ꝛ ſoboba ꝛ cognationē aharel filij arum. Fuit aūt iabes inclytꝰ pre fribꝫ ſuis: ꝛ mater eiꝰ vocauit nomē illius iabes dicēs: q̄ pepi eum in dloꝛe Inuocauit ꝑ iabes deū iſrael dicēs. Si bñdicens bñdixeris mihi. ꝛ dilataueris termios meos ꝛ fuerit manꝰ tua mecū ꝛ feceris me a malicia nō oppꝛimi. Et p ſtitit deꝰ q̄ pecatꝰ eſt: Caleph aūt frater Sua genuit machir: qui fuit pr̄ eſthon Poꝛro eſthon genuit bethrapha ꝛ phxlle ꝛ tehinna pr̄em vrbis naas. Hi ſunt viri recha. Filij autem ceneç: othoniel et ſaraia: Poꝛro filij othoniel: athat et maonathi. Maonathi genuit ophra. Saras autem genuit ioab patrem vallis artificū. Ibi q̄ppe artifices erant Filij vo caleph filij iephone: hir ꝛ hæla ꝛ naxeç. Filij q̄z hæla. ceneç. filij q̄z ialel. elçiph ꝛ çipha thiria ꝛ aſralxel: Et filij eçra: iether ꝛ mereth. ꝛ eplxr. ꝛ iahalō. Genuitq̄ mariā ꝛ ſāmai ꝛ ieſba pr̄ez eſthamo. Vxoꝛ q̄z eius. indaia peperit iareth pr̄em gedoꝛ ꝛ hxber pr̄em çocho. ꝛ iehuthiel pr̄em çanoa. Hi aūt filij bethie filie pharaōis quā accepit mered. ꝛ filij vxoris odaie ſoꝛoris nahan pr̄is ceila charmi ꝛ eſthamo qui fuit de machati. Filij q̄z ſymon: ammon ꝛ rimma. Filiꝰ anan ethūlon. ꝛ filij iefi: çoeth ꝛ bençoeth. Filij ſela filij iude. hxr pater lecha: ꝛ laada pater mareſa: ꝛ cognationes domꝰ opꝛrantium byſſum in domo iuramenti: ꝛ qui ſtare fecit ſolem. virtiq̄ mendacij. ꝛ ſecurus ꝛ incedens. qui principes fuerꝫ in moab: et que reuerſe ſunt in lehem. Hec autem verba vetera. Hi ſunt figuli habitantes in plātationib ꝛ in ſepib apud regem in operibus eius: commoratiq̄ ſunt ibi. Filij ſymeon: namuel et iamin. iarbi. çara. ſaul. Sellum filius eius: mabſam filius eiuſ: maſma filius eius. Filij maſma: amuhxl filius eius: çachur filius: ſemmei filius eius. Filij ſemmei ſedecim ꝛ filie ſex. Fratres aūt eius non habuerunt filios mltos: vniuerſa cognatio non potuit adeq̄re ſummam filiozum iuda. Habitauerunt autem in berſabee ꝛ molada ꝛ haſarſual et in ballaa ꝛ in aſom et in tholad et in bathuel ꝛ in hoꝛma ꝛ in ſicelech ꝛ in beth marchaboth ꝛ in aſarſuſim ꝛ in bethxrai. ꝛ in ſaarim. Hec ciuitates eoꝝ vſq̄ ad regem dauid: ville quoq̄ eaꝝ ethā ꝛ aen remon ꝛ thocen ꝛ aſan ciuitates q̄n q̄z. ꝛ vniuerſi viculi eorum per circumitum ciuitatum iſtaꝝ vſq̄ ad baal. Hec eſt habitatio eoꝝ: ꝛ ſedium diſtributio. Joſobab quoq̄ ꝛ iemleth ꝛ ioſa filius amaſie et ioxel iehu filius ioſabie filij ſaraie filij aſiel et elioenai et iacoba et iſuaia et aſaia et adiel et iſimiel et banaia. çiça quoq̄ filius ſephi. filij allon. filij idaia. filij ſemri. filij ſamaia. Iſti ſunt nominati principes in cognationibus ſuis. ꝛ in domo affinitatū ſuarum mltiplicati ſunt vehemēter. Et profecti ſunt vt ingrederentur in gador vſq̄ ad oriētē vallis. ꝛ vt q̄rerēt paſcua gregib ſuis. Inuenerūtq̄ paſcuas vberes ꝛ valde bonas. ꝛ terrā latiſſimā ꝛ quietam et fertilez: in qua ante habitauerāt de ſtirpe cham. Hi ergo venerūt q̄s ſupra deſcripſim⁹ noīatim i diebꝫ ezechie regis iuda. ꝛ pcuſſerūt tabernacula eoꝝ ꝛ habitatoꝛes qui inuenti fuerāt ibi. et dele uerunt eos vſq̄ ad preſentem diem: habitaueruntq̄ ꝑ eis quoniaꝫ vberrimas paſcuas ibidem reppererunt. De filijs

quoq; symeon abierunt in montem se/
ir viri quingenti. hñtes principes phal
tiam ⁊ naariã ⁊ raphiã ⁊ açihel filiuz iesi
⁊ percusserũt reliq̃s que euadere potue
rant amalechitarum et habitauerunt
ibi pro eis vsq; ad diem hanc. V

Filij q̃z ruben primogeniti isra/
ipse quippe fuit primogenitus
eius: sed cũ violasset thoꝛ pris
suis. data sunt priogenita eius filijs io/
seph filij israel: ⁊ nõ est ille reputatus ĩ
primogenitũ. Porro iudas qui erat foꝛ
tissimꝰ inter frẽs suos. de stirpe eius pri
cipes germinati sunt: priogẽita autẽ re/
putata sunt ioseph. Filij ḡ ruben priogeniti israel: enoch ⁊ phallu. esrom ⁊ charmi. Filij ioel: samaia filiꝰ eius. gog filius eius. semmei filiꝰ eiꝰ. micha filiꝰ eiꝰ reehia filius eius. baal filius eius. bee/
ra filius eius quẽ captiuũ duxit thẽglat phalassar rex assyrioꝝ. et fuit princeps in tribu ruben: Fratres aũt eius ⁊ vniuer
sa cognatio eius q̃n nũerabãtur p̃ familias suas habuerũt principes iehiel ⁊ ça
chariã. Porro bala filius açaç filij samma filij ioel: ipse habitauit in aroervs/
q̃z ad nebo ⁊ beelmeon. Cõtra oriẽtalem
q̃z plagã habitauit vsq; ad introitũ hee/
remi ⁊ fluuiũ eufratẽ. Multuz quippe iumẽtoꝝ numeꝝ possidebãt in terra ga/
laad. In diebꝫ aũt saul p̃liati sunt ꝺ aga
renos ⁊ interfecerũt illos. habitauerũt q̃z p̃ eis in tabernaculis eoꝝ in oĩ plaga q̃ respicit ad oriẽtem galaad. Filij vero gad e regione eoꝝ hĩtauerũt in terra ba
san vsq; selcha: ioel in capite. ⁊ saphan secũdus: ianai autez ⁊ saphat in basan. Frẽs vo eoꝝ ẽm domos cognationum suaꝝ: michael ⁊ mosollã ⁊ sebe ⁊ iozi ⁊ ia/
chã ⁊ çie ⁊ heber septẽ. Di filij abiahil. fi
lij vri. filij iara. filij galaad. filij michael filij iesesi. filij geddo. filij buç. Frẽs q̃z fi
lij abdihel filij guni principes domus in familijs suis. ⁊ habitauerũt in galaad ⁊ in basan ⁊ in viculis eius. et in cunctis suburbanis sarõ vsq; ad termios. Oẽs hi numerati sunt in diebꝫ ioathan regꝫ iuda: ⁊ in diebꝫ hierobaã regis israel. Fi
lij ruben ⁊ gad ⁊ dimidie tribꝫ manasse:
viri bellatoꝝ scuta portantes ⁊ gladios. ⁊ tendentes arcum. eruditiq; ad pre
lia quadragintaquattuoꝝ milia ⁊ septi/
genti seraginta procedentes ad pugnaz
dimicauerũt cõtra agarenos. Ithurei
uero ⁊ naphisi ⁊ nodab prebuerũt eis au
xiliũ. Traditiq; sunt in manus eoꝝ aga
reni ⁊ vniuersi qui fuerãt cuz eis: q̃ re/
um inuocauerũt cũ preliarent. ⁊ exaudi
uit eos eo q̃ credidissent in eũ. Ceperũt
q̃z oĩa que possederãt camelorꝝ quinq̃gi/
ta milia. ⁊ ouiũ ducẽta quinq̃ginta mi/
lia. asinos duo milia. ⁊ aiaꝝ hoĩm cen/
tum milia. Vulnerati autez multi coꝝ
ruerunt. Fuit enĩ bellũ dñi. Habitaue/
rũtq; p eis vsq; ad transmigrationem.
Filij q̃z dimidie tribus manasse possede
runt terraz a finibꝫ basan vsq; baal her/
mon ⁊ sanir ⁊ montẽ hermon. Ingens
quippe numerus erat. Et hi fuerãt pri/
cipes domus cognationis eoꝝ. efer. iesi.
⁊ helihel ezrihel ⁊ hieremia ⁊ odoia ⁊ iel/
dihel viri fortissimi ⁊ potẽtes ⁊ nomiati
duces in familijs suis. Reliq̃rũt autez
deũ patrũ suoꝝ. ⁊ fornicati sunt post deos populoꝝ terre. quos abstulit dñs co/
ram eis. ⁊ suscitauit deus israel. spiritum
phul regis assyrioꝝ et spiritum thẽglatphal
lassar regis assur. ⁊ trãstulit ruben ⁊ gad
⁊ dimidiã tribũ manasse ⁊ addurit eos
in ale ⁊ in abor ⁊ ara ⁊ fluuiũ goçan vsq;
ad diem hanc. VI

Filij leui: gerson. caath. ⁊ mera/
ri. Filij caath. amram. ysaar. he
bron ⁊ ociel. Filij amrã: aaron
moyses ⁊ maria. Filij aaron: nadab ⁊ ab
iu eleaçar et ythamar. Eleaçar genuit
phinees: et phinees: genuit abisue. A/
bisue vero genuit bocci: et bocci genuit
oçi: oçi genuit çaraiam: et çaraias ge/
nuit meraioth. Porro meraioth ge/
nuit amariam. et amarias genuit achi/
tob: achitob genuit sadoch: et sadoch
genuit achimaas. Achimaas genuit a/
çariam. açarias genuit iohãnam. iohã
nam genuit açariam. Ipse est qui sacer
dotio fuctus est in domo quam edifica/

uit salomõ i hierlm.genuit aũt açarias amariã:7 amarias genuit achitob.Achitob genuit sadoch:7 sadoch genuit sellũ.Sellũ genuit helchiã:7 helchias genuit açariã.Açarias genuit çaraiaz:7 çaraias genuit iosedech.Qui egressus est qñ transtulit dñs iudam et hierlm p manus nabuchodonosor.Filij ḡ leui:gerson caath 7 merari.Et hec noia filiorũ gerson:lobni 7 semei.Filij caath:amrã 7 ysaar 7 hebrõ 7 ociheli.Filij merari.mooli 7 musi.Hec aũt generationes leui ẽm familias eor.Gerson lobni filius eius.iaath filius eius.çamma filius eius.ioaa filius eius.addo filius eius.çara filius eius.iethrai filius eius.Filij caath:aminadab filius eius.chore filius eius.asir filius eius.helcana filius eius:abiasaph filius eius:asir filiꝰ eiꝰ.caath filiuꝰ eiꝰ:uriel filiꝰ eiꝰ.ociasfiliꝰ eiꝰ.saul filiꝰ eiꝰ.Filij helcana:amasai 7 achimoth 7 helcana.Filij helcana.sophai filius eius.naath filius eius.heliab filius eius.hieroam filius eius.helcana filius eius.Filij samuel:primogenitus vasseni 7 abia:Filij autez merari mooli:lobni filius eius.semmei filius eius.oza filius eius.samaa filius eius.aggia filius eius.asaia filius eius.Isti sunt qs constituit dauid sup canto res domus dñi ex quo collata est arca.7 ministrabant coram tabernaculo testimonij cantẽtes donec edificaret salomõ domũ dñi in hierlm.Stabant aũt iuxta ordinẽ suum in ministerio.Hi ꝛo sunt qui assistebãt cũ filijs suis.De filijs caath hemã cãtor filius ioel:filij samuel.filij helcana.filij ieroã.filij helihel.filij thou.filij suph.filij helcana.filij ioel.filij mathath.filij amasai.filij helcana.filij ioel.filij açarie.filij sophonie.filij thaath.filij assir.filij abiasaph.filij chore.filij ysaar filij caath.filij leui.filij israel.7 frater eius asaph:qui stabat a dextris eius.asaph filij barachie.filij samaa.filij michael.filij basaie.filij melchie.filij athanai.filij çara.filij adaia.filij ethã.filij çamma.filij semei.filij ieth.filij gerson.filij leui:

Filij autem merari fratres eorum ad sinistram:ethan.filij chusi filij abdi.filij maloch.filij asabie.filij amasie.filij helchie.filij amasai.filij boni.filij somer.filij mooli.filij musi.filij merari filij leui Fratres ḡz eorũ leuite:q̃ ordinati sunt in cunctũ ministeriũ tabernaculi domus dñi.Aaron vero 7 filij eius adolebant incensum sup altare holocausti.7 sup altare thymiamatis.i omne opꝰ sancti sanctorꝰ 7 vt ꝓcarent ꝓ isrl iuxta oĩa q̃ ꝓcepat moyses seruus dei.Hi sunt autẽ filij aarõ.Eleaçar filiꝰ eius.finees filius eius.abisue filius eius.bocci filius eius oçi filius eius.çaraia filius eius.meraioth filius eius.amaria filius eius.achitob filius eius.sadoch filius eius.achimaas filius eius.Et hec habitacula eorum per vicos atq confinia filiorum.f.aaron iuxta cognationes caathitarum.Ipsis enim sorte contigerant.Dederũt igitur eis hebron in terra iuda 7 suburbana eius per circuitum:agros autem ciuitatis et villas caleph filio iephoni.Porro filijs aarõ dederũt ciuitates ad cõfugiendũ hebron 7 lobna 7 suburbana eius.Jether quoq 7 esthemo cũ suburbanis suis.sed et helon et dabir cum suburbanis suis.asan quoq et bethsemes et suburbana earuz.De tribu autem beniamin gabee et suburbana eius 7 almath cũ suburbanis suis.anathoth quoq cũ suburbanis suis.Oẽs ciuitates tredecim cũ suburbanis suis:p cognationes suas.Filij aũt caath residuis de cognatione sua.ꝺderunt ex dimidia tribu manasse in possessionẽ decem.Porro filijs gerson per cognatiões suas de tribu ysachar et de tribu aser et de tribu neptalim 7 de tribu manasse i basan decem tredecim.Filijs autem merari p cognatiões suas de tribu ruben 7 de tribu gad 7 de tribu çabulon.dederũt sorte ciuitates duodecim.Dederũt ḡz filij israel leuitis ciuitates 7 suburbana eaz.Dederũtq per sortem ex tribu filioz iuda 7 ex tribu filioz symeon 7 ex tribu filioz beniamin.urbes has ḡs vocauerũt

nominib⁹ suis. ⁊ his qui erāt ex cogna/
tione filioꝝ caath. Fueruntq; ciuitates
in termis eoꝝ de tribu effraim. Dedeꝛt
ergo eis vrbes ad cōfugiendū sychꝫ cū
suburbanis suis in monte effraim ⁊ ga
zer cuꝫ suburbanis suis: iecmaan q̄ꝫ cū
suburbanis suis. ⁊ bethoꝛō similiter: nec
nō et helon cum suburbanis suis. ⁊ ge/
thremon in eundem modum. Ꝑoꝛro
ex dimidia tribu manasse aner ⁊ subur
bana eius. balaaꝫ ⁊ suburbana ei⁹. His
videlicet qui ō cognatione filioꝝ caath
reliqui erant. Filijs aūt gerson de cog/
tione dimidie trib⁹ manasse gaulon in
basan ⁊ suburbana eius: et astaroth cuꝫ
suburbanis suis. De tribu ysachar. ce/
des cū suburbanis suis ⁊ dabꝛeth' cum
suburbanis suis: ramoth q̄ꝫ ⁊ suburba
na eius. ⁊ anez cū suburbanis suis. De
tribu ꝛo aser masal cuꝫ suburbanis su/
is. ⁊ abdō similiter asach q̄ꝫ ⁊ suburba/
na eius: roob cū suburbanis suis. Ꝑoꝛ
ro de tribu neptalim cedes in galilea et
suburbana eius: amon cum suburbāis
suis. ⁊ cariathaim et suburbana ei⁹. Fi/
lijs aūt merari residuis de tribu çabu/
lon. remmono et suburbana eius ⁊ tha
boꝛ cum suburbanis suis. Trās ioꝛda/
nem q̄ꝫ ex aduerso hiericho cōtra oꝛien/
tem ioꝛdanis. de tribu ruben boſoꝛ in so
litudine cū suburbanis suis ⁊ iassa cuꝫ
suburbanis suis. cademoth q̄ꝫ ⁊ subur/
bana eius. et miphaat cuꝫ suburbanis
suis. Necnō ⁊ de tribu gad. ramoth in
galaad ⁊ suburbana eius. ⁊ manaim cuꝫ
suburbanis suis. ſꝫ ⁊ selon cū suburba/
nis suis. ⁊ ieçer cum suburbanis suis.

Ꝑoꝛro filij ysachar .VII
Dthola et phua iasub et samrom
q̄ttuoꝛ. Filij thola: oçi ⁊ rapha/
ia ⁊ hierihel ⁊ iemai ⁊ iepsem ⁊ samuel
principes per domos cognationū suarū
De stirpe tholaviri foꝛtissimi numerati
sunt in diebꝫ dauid: vigintiduo milia
sexcenti. Filij oçi: istrahia de q̄ nati sunt
michael ⁊ obadia ⁊ iohel ⁊ iesia quinq;
oēs principes cuꝫ eis per familias ⁊ pp̄los
suos accincti ad prelium viri foꝛtissimi: tri
gintaſex milia. Multaſ enim habuerūt
vxoꝛes ⁊ filios. Fratres quoq; eoꝝm p
oēm cognationez ysachar robustissimi
ad pugnādum: octogintaſeptem milia
numerati sunt. Filij beniamin bale ⁊ bo
choꝛ ⁊ iahihel tres. Filij bale. esbon ⁊ oçi
⁊ ozihel ⁊ hierimoth ⁊ vzai quiq; princi
pes familiaꝝ ⁊ ad pugnādum robustiſſi/
simi. Numerus aūt eoꝝ vigintiduo mi
lia ⁊ trigintaq̄ttuoꝛ. Ꝑoꝛro filij bochoꝛ
çamira ⁊ ioas ⁊ elieçer ⁊ elioenai ⁊ amri
⁊ hierimoth ⁊ abia ⁊ anathut et almā/
than. Oēs hi filij bochoꝛ. Numerati sūt
autē per familias suas principes cogna/
tionū suarum ad bella foꝛtissimi: vigin/
ti milia ⁊ ducēti. Ꝑoꝛro filij iadihel: ba/
lan. Filij autē balan: iehus ⁊ beniamin
⁊ aboth ⁊ chaana ⁊ iothā ⁊ tharsis ⁊ hai
saar. Omnes hi filij gadihel principes co
gnationuꝫ suarum viri foꝛtissimi nece
⁊ septem milia ⁊ ducenti ad prelium pce/
dentes: sephā quoq; et haphā filij hir. ⁊
asim filij ahēr. Filij autem neptalim: ia
sihel et guni et aser et sellum filij bala.
Ꝑoꝛro filius manasse: esrihel. concubi/
naq; eius syra peperit machir patrem
galaad. Machir autem accepit vxoꝛem
filijs suis happhim et sephan et habu/
it soꝛoꝛem nomine maacha. Nomē au/
it soꝛoꝛem secundi salphaath. Nateq; sunt
tem secundi salphaath. Et peperit maacha vxoꝛ
phaath filie. Et peperit maacha vxoꝛ
machir filium: vocauitq; nomen eius
phares. Ꝑoꝛro nomen fratris eius sa/
res et filij eius vlam ⁊ rehem. Filius au
tem vlam bedan Hi sunt filij galaad fi/
lij machir filij manasse. Soꝛoꝛ autem
eius regma. peperit virum decoꝛum et
abieçer et moola. Erant autem filij se/
mida: ahin et sechem et leci et aniam.
Filij autem ephraim: suthala: bared fi/
lius eius: thaath filius eius elada fili/
us eius: thaath filius eius. et huius fi/
lius çadab. ⁊ huius filius suthala ⁊ hu
ius filius eçer et elad. Occiderūt autez
eos viri geth indigene: quia descende/
rant vt inuaderēt possessiones eoꝝ. Lu/
xit igitur ephraim pater eoꝝm multis
diebus: et venerūt fratres eius vt con/

solarentur eum. Ingressusq; est ad vxo
rē suā: q̄ pcepit & peperit filiuz & vocauit
nomen eius beria. eo q̄ in malis dom⁹
eius ortus eēt. Filia aūt eius fuit sara:
q̄ edificauit bethoron inferiorē & superio
rē. & ogençara. Porro filius eius sapha
& reseph & thale. de q̄ nat⁹ est thaan. qui
genuit laadan. Huius q̄z filius ammi
ud q̄ genuit elisama: de q̄ ort⁹ est nun:
qui habuit filiū iosue. Possessio aūt eo
rū & habitatio bethel cū filiabꝫ suis. & ꝯ ori
entē noā. ad occidentalē plagā gazer &
filie eius. sichē q̄z cū filiabꝫ suis vsq; ad
asa cū filiabꝫ ei⁹: iuxta filios q̄z manasse
mageddo & filias eius: dor & filias eius.
In his habitauēt filij ioseph: filij israel.
Filij aser: iemna & iesua & isui & beria. et
sara soror eorum. Filij aūt beria. heber &
melchiel. Ipse ē pt̄ barzaith. Heber au
tem genuit iephlat & somer & iothan et
suaa. sororē eor. Filij iephat: phosech et
chamaal & asoph. Hi filij iephlat. Por
ro filij somer: ahi & roaga & iaba & araz.
Filij aūt helē fris eius: supha & iemna &
selles et amal. Filij supha: Sue arua
phxd & saul & beri & iāra boz & od & sam
ma & salusa & iethrā & bera. Filij gether:
iephone & phaspha & ara. Filij aūt olla:
arce & auihel & resia. Oēs hi filij aser pn
cipes cognationuz electi atq; fortissimi
duces ducū. Numer⁹ aūt eor etatis q̄
apta eēt ad bellū: viginti sex milia. VIII

Beniamin aūt genuit bale prio
genitū suū: asbal secūdum. aha
ra tertiū. noaha q̄rtuz & rapha
quintuz. Fuerūtq; filij bale: addoar & ge
ra & abiud: abisue q̄z & neman & ahoe. sed
& gera & sephuphan & horam. Hi sunt fi
lij ahod. pncipes cognationū habitātiū
in gabaa: qui trāslati sunt in manath:
Homan aūt & achia & gera ipse transtu
lit eos. & genuit oza & ahiud. Porro sa
harim genuit i regiōe moab. postq̄z di
uisit vxm & bara vxores suas. Genuit
autem de edes vxore sua iobab & sebia &
mosa & melchom: iehus quoq; & sethia
& marmach. Hi sunt filij eius pncipes
in familijs suis. Oholisim vero genuit
achitob & elphaal. Porro filij elphaal:
heber & misaam & samad. Hic edificauit
ono & lod & filias eius. Bara autez & sa
ma pncipes cognationū habitātium
in ahialon. Hi fugauerunt habitatores
geth. Et hayo & sesac & hieremoth & za
badia et arod et heder. michael quoq; &
iespha et ioaa: filij baria. Et zabadia et
mosollam & ezeci & heber & esamari & ies
sia et iobab filij elphaal. Et iacim et ze
chri & zabdi & elioenai & selethai & heliel
et adaia & baraia. & samarath filij semei
Et iesphā et heber et helihel et abdon et
zechri et hanā et anania et asaz et ana
thothia et iephdaia et phanuel: filij se
sac: Et samsari et sooria et otholia et ier
sia helia et zechri: filij ieroā. Hi patriar
che et cognationū pncipes: qui habita
uerūt in hierusalē. In gabaon aūt ha
bitauerūt abigabaon et nomen vxoris
eius maacha: filiusq; eius pmogenit⁹
abdon et sur et cis et baal et nadab ge
dur quoq; & ahio & zacher et macelloth.
Et macelloth genuit samaa. Habitaue
runtq; ex aduerso fratrū suorum in hie
rusalem cum fratribus suis. Ner autez
genuit cis: et cis genuit saul. Porro saul
genuit ionathan et melchisue et abina
dab et esbaal. Filius autem ionathan
miribaal: et miribaal genuit micha. Fi
lij micha: phiton et melech et thara a
haz: et ahaz genuit ioiada. et ioiada ge
nuit almoth et asmoth et zamri. Por
ro zamri genuit mosa. et mosa genuit
baana: cuius fili⁹ fuit rapha de quo or
tus est elasa. qui genuit asel. Porro a
sel sex filij fuerunt his nominibus ezri
cam. bochru. hismahel. saria. obdia. anā.
Omnes hi filij asel. Filij autem esech
fratris eius: vlan pmogenitus. & hus
secundus. et eliphaleth tertius. Fuerūt
autē filij vlan viri robustissimi. et magno
robore tendentes arcum et multos ha
bentes filios ac nepotes vsq; ad centū q̄n
quaginta. Oēs hi filij beniamī. IX

Vniuersus q̄ israel dinumerat⁹ est
& summa eor scripta ē in libro re

gum isrl et iuda. translatiq; sunt in babylonē ꝓp̄t delictū suū. Qui aūt habitauerūt primi in possessiōib; ⁊ ī vrbib; suis israel. ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ nathīnei cōmorati sunt in hierl'm de filijs iuda ⁊ de filijs bēiamī. De filijs q; ephraim et manasse othei filius amiud filī emri: filij omrai: filij bonni. De filijs phares filij iuda ⁊ de siloni. asaia p̄mogenit' ⁊ filij eius. De filijs aūt zara: iehuel ⁊ frēs eorū sexcēti nonaginta. Porro de filijs bē iamī: salo filius mosollam filij oduia filij asana ⁊ iobama filī ieroā ⁊ hælā filī oci filij mochori ⁊ mosollā filius saphacie filij rahuel filij iebanie ⁊ fratres eor̄ p familias suas nongenti q̄nq̄gintasex. Hēs hi p̄cipes cognationū. p domos patr̄ suor̄. De sacdotib; aūt iedaia ioiarib ⁊ iachin: azarias q; filī helchie filij mosollā filij sadoch filij meraioth filij achitob p̄tifex dom' dei. Porro adaias filī ieroā filij phasor filij melchia ⁊ maasia filius adihel filij ieçra filij mosollaz filij mosollamoth filij emmer: frēs q̄q; eor̄ p̄cipes p familias suas mille septīgenti sexaginta fortissimi robore ad faciendū opus mīsterij in domo dei. De leuitis aūt semeia filī assub ⁊ filij eçricaz filij asebia. de filijs merari. Barchachar q; carpētarī ⁊ galal ⁊ mathania filī micha filij çechri filij açaph ⁊ obdia filī semeie: filij galal. filij ydithū: ⁊ barachia filius asa. filij helcana qui hītauit ī atriis nethophati. Janitores aūt sellū ⁊ achub ⁊ thelmon. ⁊ ahinā: ⁊ frater eor̄ sellū p̄ceps vsq; ad illud tps in porta regis ad orientem obseruabāt p vices suas de filijs leui. Sellū vo filī chore filij abiasaph filij chore cū frib; suis. ⁊ domo p̄tis sui. Hi sunt chorite sup̄ opa mīsterij: custodes vestibulor̄ tabernaculi ⁊ familie eor̄ p vices castror̄ dñi: custodientes introitū. Finees aūt filī eleaçar erat dux eor̄ cora dño. Porro çacharias filius mosollamia ianitor porte tabernaculi testimonij. Hēs hi electi in ostiarios p portas. ducēti duodeci ⁊ descripti ī villis ꝓp̄ijs: q̄s ꝓstituerunt dauid ⁊ samuel videns in fide sua: tā ipsos q; filios eor̄ in ostijs domus dñi ⁊ in tabernaculo vicib; suis. Per quattuor ventos erāt ostiarij id est ad orientē ⁊ ad occidentem ⁊ ad aquilonē ⁊ ad austrū. Fratres aūt eor̄ in viculis morabant' ⁊ veniebāt in sabbatis suis de tpe vsq; ad tps. His quattuor leuitis credit' erat ois nūer' ianitor: ⁊ erāt sup̄ exedras ⁊ thesauros dom' dñi. Per gyrū q; templi dñi morabant' in custodijs suis. vt cū tps fuisset ipsi mane aperirēt fores. De horum grege erant ⁊ sup̄ vasa mīsterij. Ad nūerum enim ⁊ inferebantur vasa et efferebantur. De ipsis et qui credita habebant vtensilia sanctuarij: p̄erant simile et vino et oleo et thuri et aromatibus. Filij aūt sacdotū vnguēta eraro matib; ꝓficiebāt. Et matathias leuites p̄mogenitus sellū chorite: p̄fectus erat eor̄ q̄ in sartagine frigebantur. Porro de filijs caath frib; eor̄ sup̄ panes erant ꝓpositionis: vt semp̄ nouos per singula sabbata p̄pararēt. Hi sunt p̄cipes cantor̄ p familias leuitar̄ qui ī exedris morabāt: ita vt die ac noctu iugiter suo mīsterio deseruirent. Capita leuitar̄ p familias suas p̄cipes māserūt in hierusalē. In gabaon aūt cōmorati sunt pater gabaon iahihel: et nomen vroris eius maacha. Filius p̄mogenitus eor̄ abdon et sur et cis ⁊ baal ⁊ ner ⁊ nadab, gedor quoq; et ahio ⁊ çacharias et macelloth. Porro macelloth genuit semaan. Isti habitauerunt e regione fratrum suorum in hierusalez cum fratribus suis. Ner aute; genuit cis. ⁊ cis genuit saul. Et saul genuit ionathā ⁊ melchisue ⁊ abinadab ⁊ esbaal. Filius aute; ionathan miribaal: et miribaal genuit micha. Porro filij micha: phiton ⁊ melech ⁊ thara et ahaç. Ahaç autem genuit iara. ⁊ iara genuit alamath ⁊ açmoth et çamri. Zamri autem genuit mosa: mosa vo genuit baana cui' filī raphaia genuit elasa: de q̄ ort' ē asel. Porro asel sex filios habuit hīs noib;: eçricā bocheu hismahel saria obdia anā. hi filij asel.

Philistijm aũt pugnabant ꝯra
p isrl̃ fugerũtq; filij israel paleſti/
nos ⁊ ceciderũt vulnerati i mõ
te gelboe. Cunq; appropinq̃ſſent phili/
ſtei pſequẽtes ſaul ⁊ filios eius: pcuſſe/
rũt ionathan ⁊ aminadab ⁊ melchiſue
filios ſaul. Et aggrauatũ ẽ prelium ꝯra
ſaul inuenerũtq; eũ ſagittarij ⁊ vulne/
rauerũt iaculis. Et dixit ſaul ad armige
rũ ſuũ. Euagina gladiũ tuũ ⁊ interfice
me: ne forte veniãt incircũciſi iſti ⁊ illu/
dant mihi. Noluit aũt armiger eius ꝝ
facere timore pterritus. Arripuit ergo
ſaul enſem ⁊ irruit in eũ. Qõ cũ vidiſſ
armiger ei⁹ videlicet mortuũ eẽ ſaul: ir
ruit etiã ipſe in gladiũ ſuũ ⁊ mortu⁹ eſt
Interiit ḡ ſaul ⁊ tres filij eius: ⁊ oĩs do
mus illi⁹ pariter cõcidit. Qõ cuz vidiſ/
ſent viri iſrl̃ qui habitabãt in campeſtri
bus: fugerũt: ⁊ ſaul ⁊ filijs eius mortu/
is: derelicq̃runt vrbes ſuas ⁊ huc illucq;
diſpſi ſunt: venerũtq; philiſtijm ⁊ habi
tauerũt in eis. Die igit̃ altero detrahẽ/
tes philiſtijm ſpolia ceſor: inuenerũt ſaul
⁊ filios ei⁹ iacẽtes i mõte gelboe. Cũq;
ſpoliaſſent eũ ⁊ ãputaſſẽt caput armiſq;
nudaſſent: miſerũt i terrã ſuã. vt circũfer
rẽt ⁊ oĩderẽt idolor tẽpl̃ ⁊ pplis: Arma
aũt eius ꝓfecrauerunt in phano dei ſui
⁊ corpus affixerũt in tẽplo dagon. Hoc
cum audiſſent viri iabes galaad. oĩa ſcz
q philiſtijm fecerãt ſup ſaul: ꝓſurrexerũt
fortiſſimi viror fortiũ. ⁊ tulerũt cadauera
saul ⁊ filior eius. attulerũtq; ea in iabes
⁊ ſepelierũt oſſa eor ſubter quercũ que
erat in iabes. ⁊ ieiunauerũt ſeptem die/
bus. Mortu⁹ eſt ergo ſaul ꝓpter iniq̃ta/
tes ſuas eo q; ꝓuaricat⁹ fit mandatũ do
mini qõ ꝓcepat. ⁊ non cuſtodierit illud:
ſed inſup etiã phitoniſſam ꝓſulerit nec
ſperauerit i dño. ꝓpt̃ qõ interfecit eũ. et
trãſtulit regnũ ei⁹ ad dauid filiũ iſai:

c Congregatus eſt igitur XI
oĩs iſrl̃ ad dauid in hebrõ dicẽs
Os tuũ ſum⁹. ⁊ caro tua. Heri
ḡ. ⁊ nudiuſtertiꝰ cũ adhuc regnarz ſaul
tu eras q̃ educebaſ ⁊ introducebas iſrl̃.
Tibi ei dixit dñs de⁹ tu⁹. Tu paſces ppl̃z
meum iſrael: ⁊ tu eris princeps ſup euz
Venerũt ergo oẽs maiores natu iſrael
ad regẽ in hebron. ⁊ iniit dauid cum eis
fedus coram domino. Unxerũtq; eũ regẽ
ſup iſrael iuxta ſermonẽ domini quẽ lo
cutus eſt in manu ſamuel. Abiit q̃z da/
uid ⁊ oĩs iſrael in hierl̃m. Hec eſt iebuſ
vbi erãt iebuſei hĩtatores terre. Dixe/
rũtq; qui hĩtabãt i iebus ad dauid. Nõ
ingredieris huc. Porro dauid cepit ar
cem ſion que eſt ciuitas dauid. Dixitq;
Oĩs qui pcuſſerit iebuſeũ imprimis: e/
rit princeps ⁊ dux. Aſcendit igit̃ ꝓmus
ioab filius ſaruie. ⁊ factus eſt princeps.
Habitauit aũt dauid in arce: ⁊ idcirco
appellata ẽ ciuitas dauid. Edificauitq;
vrbẽ in circũitu a mello vſq; ad gyrum
Joab aũt reliq̃ vrbiſ extruxit: Proficie
batq; dauid vadẽs ⁊ creſcẽs. ⁊ dñs exer
cituũ erat cũ eo. Hi principes viror fo/
rtiũ dauid qui adiuuerũt eũ vt rex fierz
ſup oẽm iſrael iuxta vbũ dñi qõ locut⁹
eſt ad iſrael. ⁊ iſte numer⁹ robuſtor da/
uid. Jeſbaan filiꝰ ahamoni. prĩceps int̃
triginta. Iſte leuauit haſtã ſuã ſup tre/
centos vulneratos vna vice. Et poſt eũ
eleazar filius patrui eius ahoitel: qui e/
rat inter tres potentes. Iſte fuit cuz da
uid in aphec domini quando philiſtijm
congregati ſunt ad locũ illum in prelium
Et erat ager regionis illius plenus hor
deo: fugeratq; populus a facie philiſti/
norum. Hi ſteterũt in medio agri. ⁊ de/
fenderunt eum. Cũq; percuſſiſſent phi
liſteos dedit dominus ſalutem magnã
populo ſuo. Deſcenderunt aũt tres de
triginta principibus ad petram in qua
erat dauid ad ſpelũcam odollam: quan
do philiſtijm fuerant caſtrametati i val
le raphaim. Porro dauid erat in preſi/
dio. ⁊ ſtatio philiſtinorum in bethleem
Deſiderauit igitur dauid aquam ⁊ di/
xit: O ſi quis daret mihi aquã de ciſter
na bethleez: que eſt in porta. Tres ergo
iſti p media caſtra philiſtinor prerexerũt
⁊ hauſerũt aquã de ciſterna bethleẽ q̃ erat
in porta ⁊ attulerũt ad dauid vt biberet: q̃
noluit ſz magis libauit illã dño dicens

Absit vt in conspectu dei mei ḃ faciã. et sanguinẽ virorꝝ istorꝝ bibaz: qꝛ in piculo aiarꝝ suarꝝ attulerũt mihi aquaz. Et ob hanc cãm noluit bibere. Hec fecerunt tres robustissimi. Abisai ꝙz frater ioab: ipse erat ꝓinceps triũ. ⁊ ipse leuauit hastam suam ꝑtra trecẽtos vulneratos: ⁊ ipse erat inter tres noiatissimus: inter tres secũdus: inclytus ⁊ ꝓinceps eorũ. Clerũtñ vsqꝫ ad tres ꝓmos non puenerat. Banaia filiꝰ ioiade viri robustissimi qui multa opa perpetrarat ó capseel ipse pcussit duos ariel moab. Et ipse descẽdit ⁊ interfecit leonẽ in media cisterna tpe niuis. ⁊ ipse pcussit virũ egyptium. cuius statura erat quinqꝫ cubitorꝝ: ⁊ hẽbat lãceã vt liciatorũ texẽtiuz. Descẽdit igitur ad eũ cuz ꝛga: ⁊ rapuit hastam quam tenebat manu: ⁊ interfecit eum hasta sua. Hec fecit banaia filiꝰ ioiade. qui erat inter tres robustos noiatissimus. inter triginta ꝓimꝰ. Clerũtñ ad tres vsqꝫ nõ puenerat: Posuit autẽ eũ dauid ad auriculã suã. Porro fortissimi viri in exercitu: asahel frater ioab. ⁊ eleanã filius patrui eius de bethleem. sammoth arodites: helles polonites. hiras filius acces thecuites abieẽer anathothites. sobochai vsatites ilai ahotites. marai netophatites heleth filius baana netophatites. ethai filiꝰ ribai de gabaath filiorꝝ beniamĩ. banaia pharathonites. hurai de torrente gaaç abiel arabathites. açmuth bauranites eliaba salabonites. filij assen geçonites. ionathã filius saie araritheus. ahiaz filius sachar araritheus eliphal filius vr. ephaer mecherathites: ahia phellonites eçro carmelites. naari filius agbi iohel frater nathã: mibaar filiꝰ agarai selechâmonites naarai berothites armiger ioab filij saruie hiras iethereus. iareb iethereus. vzias ethereus. çabad filiꝰ ooli: adyna filius sechar rubenites. ꝓinceps rubenitarꝝ. ⁊ cũ eo triginta. haanan filius macha. ⁊ iosaphat mathanites. ociας astarothites. semma ⁊ iahiel filij hothã aroarites. iediahel filius samri ⁊ ioha frater eiꝰ thosai tes. helihel mahunites. ⁊ ieribai ⁊ iosauia filij elnaez. ⁊ iethma moabites eliel ⁊ obed ⁊ iasiel de masobia.

XII

Hij ꝙz venerunt ad dauid in sicelech cum adhuc fugeret saul filiũ cis: q̃ erant fortissimi ⁊ egregij pugnatores tendẽtes arcũ ⁊ vtraqꝫ manu fundis saxa iaciẽtes: ⁊ virigentes sagittas. De fratribꝫ saul ex tribu beniamĩ. Princeps abieẽer ⁊ ioas filij samaa. gabaathites et iasiel et phalleth filij azmoth ⁊ baracha ⁊ iehu anathothites. ⁊ ismaias ꝙz gabaonites. fortissimꝰ inter triginta. ⁊ sup triginta. hieremias et hiezechel ⁊ iohãnã ⁊ ieçabad gaderothites et luçai ⁊ hierimuth ⁊ baalia ⁊ samaria et saphatia araphites. Helcana ⁊ iesaia ⁊ açrahel ⁊ ioeçer ⁊ iesbaã ó careĩ. ioela ꝙz ⁊ çabadia filij iorosam de gedor. Zꝙ ⁊ gaddi trãsfugerũt ad dauid cũ lateret in deserto viri robustissimi ⁊ pugnatores optimi: tenentes clypeum ⁊ hastaz. Facies eorũz quasi facies leonis: ⁊ veloces quasi capree in montibꝫ. Eçer princeps obdias secũdus eliab tertiꝰ. masmana qrtꝰ. hieremias quintꝰ. ethi sextus. heliel septimꝰ. iohãnan octauus. helçebad nonus. hieremias decimꝰ. bachanai vndecimꝰ. Hi de filijs gad: principes exercitꝰ. Nouissimꝰ cẽtũ milibꝫ erat. ⁊ maximꝰ mille. Isti sunt qui trãsierũt iordanem mense primo quando inũdare consueuit super ripas suas: ⁊ omnes fugauerũt qui morabãt in vallibꝫ ad orientales plagã ⁊ occidentalẽ. Venerũt aũt ⁊ de beniamin ⁊ de iuda ad pfidium in quo morabat dauid. Egressusqꝫ est dauid obuiam eis ⁊ ait: Si pacifice venistis ad me vt auxiliemĩ mihi: cor meũ iũgat vobiscũ. Si aũt ifidiamĩ mihi ꝓ aduersarijs meis cũ ego iniqtatẽ in manibꝫ nõ habeaz videat de⁹ patꝝ nrorꝝ ⁊ iudicet. Spũs vero dñi induit abisai ꝓncipẽ inter triginta ⁊ ait: Tui sumꝰ o dauid. ⁊ tecuz filij isai. Pax pax tibi: ⁊ pax adiutoribꝫ tuis. Te enĩ adiuuat de⁹ tuꝰ. Suscepit g̃ eos dauid. ⁊ constituit ꝓncipes turme. Porro de manasse transfugerunt ad dauid qñ

veniebat cū philistijm aduersus saul vt pugnaret et nō dimicauit cū eis. qz inito consilio remiserūt eū principes philistinorū dicētes: Periculo capitis nostri reuertet ad dñm suū saul. Qñ igit reuertens est in sicelech trāsfugerūt ad eum de manasse ednas et iocabad et iedihel et michael et ednas et iocabath et helin et sala thi. principes milituz in manasse. Hi p buerūt auxiliū dauid aduersus latrūculos. Ois enī erāt viri fortissimi. et facti sunt principes in exercitu. Oz et p singulos dies veniebāt ad dauid. ad auxilian dū et: vsqz dū fieret grādis numer' q̄si exercit' dei. Iste qz est numer' principū exercitus qui venerūt ad dauid cū esset in hebron: vt transferrent regnum saul ad eum iurta verbum dñi Filij iuda portātes clypeū et hastā: sex milia octingēti expediti ad prelium: De filijs symeon virorū fortissimoz ad pugnāduz septē milia centū. De filijs leui: quattuoz milia sexcēti. Ioiada qz princeps de stirpe aarō. et cū eo tria milia septingēti. Sadoch etiaz puer egregie indolis et dom' p̄tis eius principes vigintiduo. De filijs autē beniamin fribus saul tria milia. Magna enī ps eoz̄ adhuc sequebat domū saul Porro d filijs effraim viginti milia octingenti: fortissimi robore. viri nomiati in cognatōibz suis. Et ex dimidia tribu manasse decē et octo milia: singuli p nomina sua: venerūt vt cōstituerēt regez dauid. De filijs qz ysachar viri eruditi qui nouerāt singula tpa ad p̄cipienduz quid facere deberet isrl' principes ducēti erāt. Porro de zabulon qui egrediebantur ad prelium et stabant in acie instructi armis bellicis: quinqginta milia venerūt in auxiliū nō in corde duplici. Et de neptalim principes mille et cū eis instructi clypeo et hasta: triginta et septem milia. De dan etiā pparati ad plium vigintiocto milia sexcēti. Et de açer egredientes ad pugnā et in acie p̄uocātes: qdraginta milia. Trans iordanē aūt de filijs ruben et de gad et dimidia pte tribz manasse: instructi armis bellicis centuz viginti milia. Oēs isti viri bellatores expediti ad pugnādū corde pfecto venerūt in hebron vt p̄stituerēt regē dauid sup vniūsū israel. Sed et oēs reliqui ex israel vno corde erāt vt rex fieret dauid: fuerunt qz ibi apud dauid tribus diez comedētes et bibentes. Preparauerant enim eis fratres sui. Sed et qui iurta eos erant vsqz ysachar et zabulon et neptalim: asferebant panes in asinis et camelis et mulis et bobus ad escēdū: farinam palatas. vuā passam. vinū. oleum. boues. arietes. ad omnē copiā. Gaudiuz quippe erat in israel.

XIII

Iuit aūt cōsiliū dauid cū tribunis et centurionibz et vniuersis principibz: et ait ad omnem cetū isrl'. Si placet vobis et a dño deo nostro egrediet sermo quē loquor. mittamus ad fratres nros reliquos in vniuersas regiones isrl'. et ad sacerdotes et leuitas q̄ habitāt in suburbanis vrbiz: vt congregent ad nos et reducamus arcam dei nri ad nos. Nō. n. requisiuimus eaz in diebus saul. Et rndit vniuersa multitudo vt ita fieret. Placuerat. n. cūcto omi pplo. Cōgregauit ergo dauid cunctū isrl' a syor egypti. vsqz dū ingrediar emath. vt adduceret arcam dei de cariathiarim. Et ascēdit dauid et oēs vir israel ad collē cariathiarim que ē in iuda vt afferret inde arcā dñi dei sedētes sup cherubin vbi inuocatū est nomē eius. Imposuerūtqz arcā dei sup plaustruz nouū de domo aminadab. Oza aūt et fratres eius minabāt plaustrū. Porro dauid et vniuersus isrl' ludebāt corā deo omi virtute. in canticis et in citharis et psalteriis et tympanis et cymbal' et tubis. Cū aūt pueniss̄et ad arcā chidon. tetendit oza manū suā vt sustētaret arcā: bos qp pe lasciuiēs paululuz inclinauerat eam. Iratus est itaqz dñs cōtra ozam et percussit eū: eo q tetigisset arcā: et mortu' est ibi corā dño. Cōtristatusqz est dauid eo q diuisisset dominus ozam vocauitqz locum illum: diuisio oze vsqz in p̄sētē

diem. Et timuit deū tunc tpis dicens: Quō possum ad me introducere arcam dei? Et ob hanc cām non adduxit eam ad se: hoc est in ciuitatem dauid: sz auertit in domuz obededom gethei. Mansit ergo arca dei in domo obededom tribus mensibz: et bñdixit dñs domui eius z oībus que habebat. XIIII

Misit qz hiraz rex tyri nūcios ad dauid. et ligna cedrina et artifices parietū lignorūqz: vt edificarent ei domuz. Cognouitqz dauid eo q cōfirmasset eū dñs in regē sup isrl. et subleuatū est regnum suū sup ppl'm ei' israel. Accepit qz dauid alias vxores in hierusalem. genuitqz filios et filias. Et hec noīa eoz qui nati sunt ei in hierl'm. Sāma et sobab nathan et salomon iebar et elisu et eliphalech. noga qz et nepheg et iaphie elisama et baliada z eliphaleth. Audientes autez philistiim eo q vnctus esset dauid in regē sup vniūsum israel: ascēderūt oēs vt quererent eum. Qō cū audisset dauid egressus est obuiā eis. Porro philistiim venientes diffusi sunt in valle raphaim. Cōsuluit qz dauid dñm dicēs: Si ascēdā ad philisteos: et si trades eos in manu mea? Et dixit ei dñs. Ascēde. et tradā eos in manu tua. Cūqz illi ascēdissent in baalpharasim: pcussit eos ibi dauid et dixit: Diuisit deus inimicos meos p manū meam sicut diuidunt aque. z idcirco vocatū ē nomē illi' loci baalpharasim. Dereliquerūtqz ibi deos suos: qs dauid iussit eruri. Alia etiā vice philistiim irruerūt. z diffusi sunt in valle. Consuluitqz rursum dauid deum. z dixit ei deus. Nō ascēdas post eos recede ab eis et venies ptra illos ex aduerso piroz. Cūqz audieris sonitū gradientis in cacumīe piroz tūc egredieris ad bellū. Egressus ē enim de' ante te vt pcutiat castra philistiim. Fecit g dauid sicut pcepat ei deus. z percussit castra philistinoz ō gabaō vsqz gazara. Diuulgatūqz est nomen dauid in vniuersis regionib. et dñs dedit pauorem eius sup oēs gentes. XV

Fecit qz sibi domos i ciuitate dauid et edificauit locum arce dei tetēditqz ei tabernaculuz. Tunc dixit dauid: Illicitū ē vt a quocūqz porteī arca dei. nisi a leuitis quos elegit deus minus ad portādū eā. z ad ministrāduz sibi vsqz in eternū. Cōgregauitqz vniuersum isrl'm in hierl'm. vt afferretur arca dei in locū suum quē pparauerat ei: necnō et filios aarō et leuitas. De filijs caath vriel princeps fuit et fratres eius ducēti centiviginti. De filijs merari: asaia princeps et fratres eius ducēti triginta. De filijs gerson: ioel princeps z fratres ei' filijs helcana: semeias princeps z fratres ei' ducēti. De filijs elisaphā: semeias princeps z fratres ei' ducēti. De filijs hebron: eliel princeps z fratres ei' octogīta. De filijs oziel: amīadab princeps z frēs ei' cētū duodeci. Vocauitqz dauid sadoch z abiathar sacerdotes z leuitas: vriel asaiam ioel semeiam eliel et aminadab. z dixit ad eos. Vos q estis principes familiarum leuiticaz. sanctificamini cū fribz vestris. et afferte arcā dñi dei isrl' ad locū qui ei pparat' est: ne vt a principio qz nō erat? pītes pcussit vos dñs. sic z nūc fiat. illicitū quid nob? agēs tibz. Sanctificati sunt ergo sacerdotes et leuite vt portarent arcā dñi dei israel. Et tulerunt filij leui arcā dei sicut pceperat moyses iuxta verbū dñi humeris suis in vectibz. Dixitqz dauid principibus leuitarū. vt cōstituerēt de fratribus suis cantores in organis musicoz. nablis videlicet z lyris z cymbalis: vt resonarēt in excelsis sonit' leticie. Cōstituerūtqz leuitas hemā filiū ioel. et de fribz eius asaph filiuz barachie: de filijs merari frībz eoz: ethan filium chasaie z cū eis frēs eoz. In secūdo ordine zacharias et ben z iaaziel et semiramoth z iehiel et ani. eliab et banaiam et maasiā et mathathiā et eliphalu z maceniā et obededō et iehiel ianitores. Porro cantores hemā. et asaph et ethan in cymbalis eneis cōcrepātes. Zacharias autē z oziel et semiramoth et iahiel et anī eliab z maasias et banaias in nablis ar

cana cantabant. Porro mathathias et eliphalu et macenias ⁊ obededom et ie hiel et ozaçin in citharis p octaua ca nebant epinichion. Chonenias aũt pn ceps leuitaꝝ pphetie ꝑerat. et ad ꝑcinen dam melodiã. Erat quippe valde sapi ens. Et barachias et helcana ianitozes arce. Porro sebenias et iosaphat et na thanael et amasai ⁊ zacharias ⁊ banaias et elieçer sacerdotes clãgebant tubꝫ co ram arca dei ⁊ obededom et abias erant ianitozes arce. Igiꝫ dauid ⁊ oẽs maiozes natu isrl ⁊ tribuni. ierũt ad ꝛportandaz arcã federis dñi de domo obededom cũ leticia. Cũqꝫ adiuuisset deus leuitas qui ꝛportabant arcã federis dñi. ĩmolabãtur septem tauri ⁊ septẽ arietes. Porro da uid erat indutus stola byssina: ⁊ vniũsi leuite qui ꝛportabant arcam federis can toresqꝫ ⁊ chonenias princeps pphetie in ter cantozes. Dauid autẽ indutus erat ephot lineo. Vniuersusqꝫ isrl ducebãt arcaꝫ federis dñi in iubilo ⁊ sonitu buc cine et tubis et cymbalis et nablis ⁊ ci tharis ꝛcrepantes. Cumqꝫ pueniisset ar ca federis dñi usqꝫ ad ciuitatẽ dauid: mi chol filia saul pspiciens p fenestrã vidit regem dauid saltantẽ atqꝫ ludentem et despexit eum in corde suo.

XVI

Tulerunt igiꝫ arcã dei et cõsti tuerũt eaꝫ in medio tabernacu li quod tetẽderat ei dauid. ⁊ ob tulerunt holocausta et pacifica coram deo. Cũqꝫ cõplesset dauid offerẽs holo causta ⁊ pacifica: bñdixit pplo in noie do mini ⁊ diuisit vniuersis p singulos a vi ro usqꝫ ad mulierẽ toztã panis. ⁊ ptẽ as se carnis bubale. ⁊ frixã oleo similã. Cõ stituitqꝫ coram arca dñi de leuitis qui mi nistrarẽt ⁊ recordarent opum eius. ⁊ glo rificarẽt atqꝫ laudarẽt dñm deuz israel: asaph principẽ et scõm eius zachariam Porro iahiel et semiramoth. ⁊ iehiel et mathathiã ⁊ eliab ⁊ banaiã et obede dom. iehiel sup organa psalterij ⁊ lyras asaph aũt vt in cymbalis personaret ba naiam pro ⁊ açiel sacerdotes. canere tu ba iugiter cozã arca federis dñi. In illo die fecit dauid principẽ ad confitenduz dño asaph ⁊ frẽs eius: Cõfitemini dño et inuocate nomẽ eius: notas facite in pplis adinuẽtões ei⁹. Cãtate ei ⁊ psallite ei ⁊ narrate omia mirabilia eius. laudate nomen sanctũ eius: letet cor querentiũ dñm. Querite dñm ⁊ virtutem eius: querite faciẽ ei⁹ semp Recordamĩ mirabiliũ eius q̃ fecit: signoꝝ illi⁹ et iudicioꝝ oris eius. Semen isrl serui ei⁹ filij iacob electi eius. Ipe dñs deus nr̃: in vniuersa tra iudicia ei⁹. Recordamĩ in sempiternuz pacti eius. sermonis quẽ pcepit in mille generatões. Quẽ pepigit cũ abzahã. et iuramẽti illius cũ ysaac. Et ꝓstituit illud iacob in pceptuz. et israel in pactũ sempiternũ. dicẽs. Tibi dabo terrã chanaan. funiculũ hereditatis vre. Cuz essent pauci numero parui et coloni eius. Et trãsierũt ꝺ gẽte in gẽtem. et de regno ad pplm alterũ: Nõ dimisit quẽqꝫ calũniari eos: sed increpauit p eis reges. Nolite tangere christos meos et in pphetis meis nolite malignari. Cãtate dño omis terra: annũciate ex die in diẽ salutare eius. Narrate in gẽtibus gloriã eius. ⁊ in cunctis pplis mirabilia eius. Quia magn⁹ dñs et laudabilis nimis: et horribilis sup omẽs deos. Oẽs. n. dij pplorꝝ idola: dñs autẽ celos fecit. Cõfessio et magnificẽtia coram eo fortitudo et gaudiũ in loco ei⁹. Afferte dño familie pplorꝝ. afferte dño gloriã ⁊ ipериũ date dño gloriã noi eius Leuate sacrificiũ ⁊ venite in ꝓspectu eius. ⁊ adorate dñm in decore sancto. Cõmoueat a facie eius oĩs terra: ipe. n. fũdauit orbẽ ĩmobilẽ. Letent celi ⁊ exultet terra. ⁊ dicant in natõnibꝫ. dñs regnauit. Tonet mare et plenitudo eius. exultẽt agri et omia que in eis sunt. Tũc laudabunt ligna salt⁹ coram dño. qz venit iudicare terraz. Cõfitemĩ dño qm̃ bonus: qm̃ in eternum misericordia eius. Et dicite: salua nos deus saluator nr̃. et ꝛgrega nos et erue de gẽtibꝫ: vt cõfiteamur noi sancto tuo. ⁊ exultemus in carmĩbus tuis. Benedictus dñs deus isrl ab eterno usqꝫ in

eternū:et dicat oīs ppl's amē ⁊ hymnū
deo. Dereliquit itaq; ibi coꝝ arcā fede/
ris dñi asaph ⁊ fratres ei⁹:vt mīstrarēt
in ꝓspectu arce iugit' p singulos dies et
vices suas. Obed edom et fratres
eius sexaginta octo ⁊ obededom filiū ydi
thun ⁊ oſa ꝓstituit ianitores. Sadoch
autē sacerdotē et fratres eius sacerdo/
tes coraz tabernaculo dñi in excelso qđ
erat in gabaon:vt offerrent holocausta
dño sup altare holocaustomatū iugiter
mane et vespe:iurta omnia que scripta
sunt in lege dñi quam precepit israeli.
Et post eū heman ⁊ ydithun et reliquos
electos.vnūquēq; vocabulo suo ad cō/
tendū dño qm in eternuz misericordia
eius. Heman q; et ydithun canētes tu
ba et quatientes cymbala et oīa mu/
sicorū organa ad canēdū dño. Filios au
tem ydithun fecit esse portarios. Reuer
susq; est oīs ppl's in domū suā. et dauid
vt bñdiceret etiā domui sue: XVII

Olim autē habitaret dauid in/
domo sua:dixit ad nathā ppha
Ecce ego habito in domo cedri
na:arca autem federis dñi sub pellibus
est:Et ait nathan ad dauid:Oīa que
in corde tuo sunt fac.dñs.n.tecum est.
Igitur nocte illa factus ē sermo dñi ad
nathan dicens:Vade et loquere dauid
seruo meo. Hec dicit dñs:Non edifica
bis tu mihi domum ad habitandū. Ne
q;.n.mansi in domo ex eo tpe quo edu/
xi israel de terra egypti vsq; ad diē hanc
sed fui semp mutans loca tabernaculi.⁊
in tentorio manens cuz oī israel. Nū
quid locutus sum saltē vni iudicū isra/
el quibus precepam. vt pascerēt ppl'm
meū.et dixi quare nō edificasti mihi do/
mum cedrinam:Nūc itaq; sic loqueris
ad seruū meum dauid. Hec dicit domi/
nus exercituū. Ego tuli te cū in pascuis
seqreris gregez vt esses dux populi mei
israel.et fui tecū quocūq; preisti:et int'
feci omēs inimicos tuos coram te: feciq;
tibi nomē q̄si vni⁹ magnorū q̄ celebrāt'
in terra Et dedi locū ppl'o meo israel.ꝓpla
tabit' et habitabit i eo et vltra nō cōmo
uebit':nec filij iniquitat; atterēt eos sic
a principio.ex diebz quibz dedi iudices
ppl'o meo isrl'⁊ humiliaui vniuersos in
imicos tuos.Annūcio ergo tibi q; edifi
caturus sit tibi dominus domū. Cunq;
impleueris dies tuos vt vadas ad pa/
tres tuos suscitabo semē tuū post te qđ
erit de filijs tuis.et stabiliam regnū ei⁹
Ipe edificabit mihi domū.⁊ firmabo so
liū eius vsq; in eternū. Ego ero ei in pa
trē.et ipe erit mihi in filiū. et misericor
diā meā nō auferā ab eo sicut abstuli ab
eo qui ante te fuit. Et statuā eum in do
mo mea.⁊ in regno meo vsq; in semp̄i/
nū.⁊ thron⁹ ei⁹ erit firmissimus in per
petuum. Iurta oīa verba hec.et iurta
vniuersam visionem istā: sic locutus ē
nathan ad dauid. Cunq; venisset rex da
uid et sedisset coram domino.dixit:Quis
ego sum domine deus et que dom⁹ mea
vt prestares mihi talia:. Sed et hoc pa/
rum visum est in conspectu tuo. Ideo/
q; locutus es sup domū serui tui etiā in
futurum:et fecisti me spectabilem sup
omnes homines. Domine deus meus
qđ vltra addere potest dauid cū ita glo/
rificaueris seruū tuum. et cognoueris
eum:Domine propter famulū tuū iu/
xta cor tuū fecisti oēm magnificētiā hāc
et nota esse voluisti vniuersa magnalia
Dñe nō est similis tui.⁊ nō ē ali⁹ de⁹ abs/
q; te ex oīb; qs audiuim⁹ auribz nris.
Quis.n.ē ali⁹ vt ppl'us tu⁹ isrl'.qēs vna
in terra ad quā perit deus vt liberaret
et faceret ppl'm sibi:⁊ magnitudine sua
atq; troribz eiceret natiōes a facie eius
quē de egypto liberat:. Et posuisti ppl'm
tuū isrl' tibi in ppl'um vsq; in eternū.et tu
dñe fact⁹ es de⁹ eius. Nūc igit' dñe fmo
quē locut⁹ es famulo tuo ⁊ sup domuz
eius.ꝓfirmet' in ppetuū:⁊ fac sicut locu/
tus es:pmaneatq; et magnificet' nomē
tuū vsq; in sempiternū ⁊ dicat:dñs exerci
tuū de⁹ isrl'.⁊ dom⁹ dauid serui ei⁹ pma/
nēs coram eo. Tu.n.dñe de⁹ meus revela
sti auriculā serui tui vt edificares ei do/
mū:⁊ idcirco iuenit seru⁹ tu⁹ fiduciā vt
oret coram te Nūcq; dñe tu es de⁹ ⁊ locut⁹

es ad seruū tuum tanta bñficia. et cepi/
sti bñdicere domui serui tui vt sit semp
coram te. Tu. n. dñe bñdicēte benedicta
erit in perpetuum. XVIII

Factū ē aūt post hec vt percuteret
dauid philistijm et humiliaret
eos. et tolleret geth ⁊ filias ei⁹
de manu philistijm: percuteretq; moab ⁊
fierēt moabite serui dauid. offerētes ei
munera. Eo tpe percussit dauid etiā ada
dezer regē soba regionis emath qñ pre
ijt vt dilataret ipiū suū vsq; ad flumē
euphraten. Cepit ḡ dauid mille q̄drigas
eius et septē milia equitū ac vigīti mi/
lia viroꝝ peditū. Subneruauitq; omēs
equos curruū: exceptis centū q̄drigis q̄s
teseruauit sibi. Supuenit aūt ⁊ syrus
damascen⁹ vt auxiliuꝝ ꝓberet adadezer
regi soba. Sz et hui⁹ percussit dauid vigī
tiduo milia viroꝝ. Et posuit milites in
damasco. vt syria q̄z seruiret sibi ⁊ offer
ret munera. Adiuuitq; eū dñs in cūctis
ad que prererat. Tulit q̄z dauid phare/
tras aureas q̄s habuerāt serui adadezer
et attulit eas in hierm. necnon de thx/
bath ⁊ chun vrbibꝫ adadezer eris pluri
mū: de quo fecit salomō mare eneū ⁊ co
lūnas et vasa enea. Quod cuz audisset
thou rex emath. percussisse videlicz rex da
uid omnē exercitū adadezer regis soba
misit aduersū filiū suū ad regez dauid. vt
postularet ab eo pacem. ⁊ gratularet ei
eo q̄ percussisset et expugnasset adadezer
aduersariu⁹ quippe erat thou adadezer
Sed ⁊ oīa vasa aurea et argētea ⁊ enea
sanctificauit dauid rex dño. cū argēto ⁊ au/
ro q̄s tulerat ex vniuersis gētibꝫ. taz ꝺ idu
mea et moab et filijs āmon q̄z de phili/
stijm et amalech. Abisai vero filius saruie
percussit edom in valle salinarū decē ⁊ oc
to milia. et ꝓstituit in edō ꝓsidiū. vt sui
essent idumea dauid. saluauitq; dñs dauid
in cūctis ad q̄ prererat. Regnauit ḡ da/
uid sup vniuersū isrl. ⁊ faciebat iudiciū
atq; iusticiā cūcto pplo suo. Porro ioab
filius saruie erat sup exercitū. Josaphat
filius ahiluth acōmentarijs. Sadoch
aūt filij achitob ⁊ abimelech filius abia
thar sacerdotes: et susa scriba. Banaias
q̄z filius ioiade sup legiones cerethi et
felethi. Porro filij dauid primi ad ma/
num regis. XIX

Accidit aūt vt moreret naas rex
filioꝝ āmon: ⁊ regnaret anon fi/
lius ei⁹ ꝓ eo. Dixitq; dauid: Fa
ciā misericordiā cū anon filio naas. Bene
fecit. n. mihi pr ei⁹ gr̄az. Misitq; dauid
nūcios ad ꝓsolandū eū sup morte ꝓtis
sui. Qui cū venissent in terrā filioꝝ
āmon. vt ꝓsolarent anon: dixerūt prin/
cipes filioꝝ āmon ad anon. Tu forsitā
putas q̄ dauid honoris causa in prez tu
um miserit q̄ ꝓsolarent te: nec aīaduer/
tis q̄ vt explorēt ⁊ inuestigēt ⁊ scrutent
terrā tuā venerint ad te ꝰui eius. Igit̄
anon pueros dauid decaluauit et rasit.
et ꝓcidit tunicas eoꝝ a natibꝫ vsq; ad pe
des ⁊ dimisit eos. Qui cū abissent ⁊ hoc
mādassent dauid: misit in occursū eoꝝ.
Grādez. n. otumeliā sustinuerūt. ⁊ ꝓce/
pit vt manerēt in hiericho donec cresce
ret barba eoꝝ. ⁊ tūc reuerterent. Videntes aūt filij āmon q̄ iniuriā fecissent da
uid taz anō q̄z reliqui⁹ pplis: miserūt mil
le talēta argēti. vt ꝓducerēt sibi ꝺ meso
potamia ⁊ de syria maacha. ⁊ de soba cur
rus et eq̄tes. Cōdurerūtq; triginta duo
milia curruū ⁊ regē maacha cū pplo ei⁹
Qui cū venissent: castrametati sūt e re/
gione medaba. Filij q̄z āmon ꝓgregati
de vrbibꝫ suis. venerūt ad bellū. Qđ cuz
audisset dauid: misit ioab ⁊ oēm exerci/
tū viroꝝ fortiū. Egressiq; filij āmō: di/
rexerunt aciē iuxta portā ciuitat⁹ Reges
aūt qui ad auxiliū eius venerāt sepatim
in agro steterūt. Igit̄ ioab intelligēs bel
lum er aduerso ⁊ post tergū ꝺ se fieri. ele
git viros fortissimos de vniuerso isrl ⁊ p/
rexit ꝺ syrū. Reliquā aūt ptez pplī dedit
sub manu abisai frīs sui. ⁊ prexerūt ꝺ fi
lios āmon. Dixitq;: Si vicerit me syr⁹
auxilio eris mihi. si aūt supauerint te fi
lij āmon. ero tibi in ꝓsidiū. Cōfortare ⁊
agam⁹ viriliter ꝓ pplo nr̄o. et ꝓ vrbibꝫ dei
nr̄i. Dñs aūt qđ ī ꝓspectu suo bonū ē fa
ciat. Perrexit ḡ ioab ⁊ pplis q̄ cū eo erat

ptra syrũ ad pliũ:et fugauit eos. Porro
filij ãmon videtes q fugisset syrus.ipsi
qz fugerũt abisai fratrem eius:7 ingressi
sunt ciuitatẽ. Reuersusqz est etiaz ioab
in hierl'm. Videns aũt syrus q cecidis
set coraã israel:misit nuncios et adduxit
syrũ qui erat trãs fluuiũ. Sophat aũt
princeps militie adadeçer erat dux eor
Qd cũ annunciatũ esset dauid:congrega
uit vniuersũ isrl'.7 trãsiuit iordanẽ.irru
itqz in eos et direxit ex aduerso aciẽ.illis
p pugnãtibz. Fugit aũt syrus isrl': Et in
terfecit dauid de syris.septem milia cur
ruũ.7 quadragita milia peditũ.7 sophat
exercit' principẽ. Videtes aũt serui ada
deçer se ab isrl' esse supatos:trãsfugerũt
ad dauid.7 seruierũt ei. Noluitqz vltra
syria auxiliũ pbere filijs ãmon. XX

Factũ est aũt post ãni circulũ eo
tpe quo solẽt reges ad bella p
cedere congregauit ioab exercitũ
et robur militie:et vastauit terrã filioz
ammon. Perrexitqz et obsedit rabba.
Porro dauid manebat in hierl'm qñ io
ab percussit rabba:et destruxit eã. Tulit
aũt dauid coronã melchon de capite ei'
et inuenit in ea auri pondo talẽtuz.7 pcio
sissimas gẽmas: fecitqz sibi inde diade
ma. Manubias qz vrbis plurimas tu
lit:populũ aũt qui erat in ea eduxit.7 fe
cit sup eos tribulas.et trahas.7 ferrata
carpẽta trãsire:ita vt dissecarent' et cõ
tererent'. Sic fecit dauid cũctis vrbib
filioz ãmon. et reuersus ẽ cũ omi pplo
suo in hierl'm: Post hec initũ est bellum
in gaçer aduersũ philisteos.in quo per
cussit solvchai v sathithes saphai de ge
nere raphaim.7 humiliauit eos. Aliud
qz bellũ gestũ est aduersus philisteos.in
quo pcussit adeodatus filiꝰ salt' bethlee
mites fratrẽ goliath getheI.cuius haste
lignũ erat quasi liciatoriũ texẽtiuz. Qz
et aliud bellũ accidit in geth: in quo fu
it hõ longissimus senos hns digitos id
est simul vigintiquattuor: qui et ipe de
raphaĩ fuerat stirpe generat'. Hic blas
phemauit isrl':7 pcussit eũ ionathã filiꝰ
samaa fratriꝫ dauid. Hi sunt filij raphai
im in geth qui ceciderunt in manu dau
uid et seruorum eius. XXI

Consurrexit aũt sathan contra
israel.et incitauit dauid vt nũe
raret israel. Dixitqz dauid ad io
ab et ad principes pplì: Ite et numera
te israel a bersabee vsqz dan.7 afferte mi
hi numerũ vt sciã. Rndit qz ioab: Augeat
at dns pplm suũ centuplũ qz sũt. Nõne
dne mi regis oẽs serui tui sunt: Quare hꝰ
qrit dns meus qd in peccatum reputet
tur israeli: Sed sermo regis magis p
ualuit. Egressusqz est ioab.7 circumiit
vniuersũ isrl'.7 reuersus ẽ hierl'm. De
ditqz dauid numerũ eoz quos circũie
rat.7 inuẽt' ẽ oĩs nũer' isrl' mille milia
et cẽtum milia virorũ educẽtiũ gladiũ.
De iuda aũt quadringẽta septuaginta
milia bellatoz. Nã leui.7 beniamin non
numerauit:eo q inuit' exequeret regis
impium. Displicuit aũt deo qd iussum
erat:et pcussit isrl'. Dixitqz dauid ad de
um:peccaui nimis vt hꝰ facerem: Obse
cro aufer iniquitatẽ serui tui:qz insipiẽ
ter egi. Et locutus est dns ad gad vide
tem dauid dicẽs: Vade.7 loquere ad da
uid.7 dic ei: Hec dicit dns. Trium tibi
optionẽ do:vnũ qd volueris elige vt fa
ciã tibi. Cũqz veniset gad ad dauid di
xit ei. Hec dicit dns. Elige qd volueris
aut triby ãnis pestilẽtiaz. aut triby mẽsi
bus te fugere hostes tuos et gladiũ eo
ruz nõ posse euadere.aut triby diebz gla
diũ dns et mortẽ versari in terra. et an
gelũ dns interficere in vniuersis finib
israel. Nũc igit' vide quid rndeaz ei qui
misit me. Et dixit dauid ad gad. Ex oĩ
pte me angustie pmũt: Qz meli' mihi
est vt incidã in man' dns (qz multe sunt
miserationes ei') qz in man' hoim. Misit
ergo dns pestilẽtiã in isrl': 7 ceciderũt de
isrl' septuaginta milia virorũz. Misit qz
angelũ in hierusalem.vt pcuteret eam
Cũqz pcuteret'. vidit dns 7 misert' ẽ su
per magnitudinẽ mali:et ipcepit angelo
lo qui pcutiebat. Sufficit iã.cesset ma
nus tua. Porro angel' dns stabat iuxta
aream hornan iebusei: leuansqz dauid

oculos suos:vidit angelū dñi stantē in ter celū et terrā:z euaginatuz gladiū in manu eius.et versum ꝓtra hierl'm.et ce ciderūt tam ipe qz maiores natu vestiti cilitijs.pni in terrā Dixitqz dauid ad de ꝓlis: Ego q̄ peccaui:ego qui malū feci: Iste grex quid cōmeruit: Dñe de⁹ me⁹ vertat obsecro man⁹ tua in me:z in do mū p̄is mei:ꝓlis aūt tu⁹ non pcutiat: Angel⁹ aūt dñi pcepit gad vt diceret da uid:vt ascēderet extrueretqz altare dño deo in area hornā iebusei.Ascendit g̃ da uid iuxta sermonē gad: quē locut⁹ ei fu erat ex noie dñi.Porro hornā cū suspe xisset z vidisset angelu q̄ttuorqz filij ei⁹ cū eo:abscōderūt se.Erat aūt tpe terebat in area triticū Igit cū veniret dauid ad hornā ꝓspexit eū hornan.et pcessit ei ob uiā de area z adorauit eū.pnus in terrā. Dixitqz ei dauid Da mihi locū aree tue vt edificē i ea altare dño .ita vt q̄ntū vz xit aūt hornan ad dauid. Tolle et faciat dñs me⁹ rex qd̄cūqz ei placet. Ecce et bo ues do in holocaustū.z tribulas in ligna et triticū i sacrificiū:oia libēs pbeo. Di xitqz ei rex dauid Neq̄qz ita fiet:sed argē tū dabo quantū valet. Neqz.n. tibi au ferre debeo et sic offerre dño holocausta gratuita. Dedit g̃ dauid hornā.p loco si clos auri iustissimi pōderis sexcentos:z edificauit ibi altare dño:obtulitqz holo causta z pacifica:et inuocauit deū.et ex audiuit eū in igne de celo sup altare ho locausti. Precepitqz dñs angelo.z cōuer tit gladiū suū in vaginā. Protin⁹ g̃ da uid videns q̄ exaudisset eū dñs i area hor nan iebusei.īmolauit ibi victimas. Ta bernaculū aūt dñi q̄d fecerat moyses in deserto z altare holocausti ea tēpestate erat in excelso gabaon:et nō pualuit da uid ire ad altare vt ibi obsecraret deum timio.n. fuerat timore pterrit⁹:videns gladiū angeli dñi. XXII

Dixitqz dauid.Hec est dom⁹ dei et hoc altare in holocaustū isrl'. Et pcepit vt congregarent oes p

seliti de terra isrl' z constituit ex eis lato mos od cedendos lapides et poliendos vt edificaret domus dei. Ferrū q̄z pluri mū ad clauos ianuarū z ad cōmissuras atqz iūcturas ꝓparauit dauid. z eris nō dus inumerabile.Ligna q̄z cedrina nō poterāt estimari:q̄ sidonij et tyrij deport tauerūt ad dauid. Et dixit dauid:Salo mon filius me⁹ puer puulus est et deli cat⁹. Dom⁹ aūt quā edificare volo dño tal' esse debet vt in cūctis regionib noīe tur.Preparab g̃ ei necessaria. Et ob hāc cām ante mortē suā oes ꝓparauit impē sas:Elocauitqz salomonē filiū suū.et p cepit ei vt edificaret domū dño deo isrl'. Dixitqz dauid ad salomonē.Fili mi vo lūtatis mee fuit vt edificarē domuz noī dñi dei mei: sed factus est sermo dñi ad me dicēs:Multū sanguinez effudisti et plurima bella bellasti:nō poteris edifica re domū noī meo: tāto effuso sanguine corāz me.Filius qui nascet tibi:erit vir quietissim⁹.Faciā.n.euz requiescere ab omnib inimicis suis.p circuitū et ob hāc cām pacificus vocabit.et pacē z ociū da bo in isrl' cūctis diebz ei⁹. Ipe edificabit domū noī meo z ipe erit mihi in filiū et ego ero illi in patrē firmabqz solium re gni eius sup isrl' in eternū Nūc g̃ fili mi sit dñs tecū z ꝓsperare.et edifica domū dño deo tuo:sicut locutus est de te Det qz tibi dñs prudentiā et sensuz: vt rege re possis israel.et custodire legez dñi dei tui. Tūc.n.ꝓficere poteris:si custodieris mādata et iudicia que pcepit dñs moy si vt doceret isrl'. Cōfortare z virilit age ne timeas neqz paueas: Ecce ego i pau ptaticula mea ꝓparaui impēsas domus dñi auri talēta centū milia:z argēti mil le milia talētoz eris vero et ferri nō est pōdus:vincit.n.numer⁹ magnitudine Ligna z lapides ꝓparaui ad vniūsa im pendia.Habes q̄z plurimos artifices.la tomos z cemētarios artifices lignorū et oīm artiū ad faciendū opus. prudentissimos.in auro et argēto.in ere et ferro.cui⁹ nō est numerus. Surge igitur et fac:et erit dñs tecū . Precepit q̄z da

uid cūctis pncipibꝫ iſrł. vt adiuuarent
ſalomonē filium filium. cernitis inqui/
ens ꝙ dñs deus vr vobiſcū ſit. ⁊ dederit
vobis requiē p circuitū ⁊ tradiderit oēs
inimicos vros in manꝰ vras. ⁊ ſubiecta
ſit terra coꝝ dño ⁊ coꝝ ppło eius. Ite
bete igiꝯ coꝝda vra ⁊ aīas vras. vt q̄ratis
dñm deū vestrū: ⁊ cōſurgite et edificate
ſcūariuꝫ dño deo. vt introducaꝯ arca fe/
deris et vaſa dño ꝓſecrata in domū que
edificatur nomini dñi. XXIII

IGitur dauid ſenex et plenꝰ die
rum regē cōſtituit ſalomonē fi
lium ſuū ſup iſrael. ⁊ ꝯgregauit
oēs pncipes iſrł: et ſacerdotes atqꝫ leui/
tas. Numeratiqꝫ ſunt leuite a viginti ā
nis et ſupra. ⁊ inuēti ſunt trigintaocto
milia virorū. Ex his electi ſunt ⁊ diſtri
buti in miſteriū domꝰ dñi. vigintiquat
tuor milia: ꝓpoſitoꝝ aūt et iudicū ſex mi
lia. Quorū quattuor milia ianitores et
totidē pſaltes canētes dño in organis
q̄ fecerat ad canēdū: ⁊ diſtribuit eos da
uid p vices filioꝝ leui gerſon videlicet
et caath ⁊ merari. Filij gerſon. leedā et
ſemei. Filij leedan pncipes: iehiſxl et
ꝯthā ⁊ ioxel tres. Filij ſemei: ſalomith
et oꝛiſxel ⁊ aran tres. Iſti pncipes fami
liarū leedā. Quorū filij ſemei. leeth ⁊ çi
ça et iaus ⁊ baria. Iſti filij ſemei q̄ttuor
Erat aūt leeth pmor. çiça ſcōus. Quorū
iaus et baria. nō habuerunt plurimos
filios. ⁊ idcirco in vna familia vnaqꝫ do
mo cōputati ſunt. Filij caath: amrā et
yſaar hxbron ⁊ oꝛiſxel quattuor. Filij am
ram. aarō et moyſes. Segregatuſqꝫ eſt aa
ron vt miniſtraret in ſcā ſcōꝝ. ipe ⁊ filij
eius in ſempiternū. et adoleret incēſuꝫ
dño ſm ritū ſuū: ac bñdiceret noī eiꝰ in
ppetuū. Moyſi q̄ꝫ hoīs dei filij ānume/
rati ſunt in tribu leui. Filij moyſi: ger/
ſan et elieçer: Filij gerſan: ſubuxel pmꝰ
Fuerūt aūt filij elieçer. roobia pmꝰ: et
nō erant elieçer filij alij. Quorū filij ro/
obia mltiplicati ſunt nimis. Filij yſaar
ſalomith pmus. Filij hxbrō: ieriau pri
mus. amarias ſecundus iaçiſxel tertius
iexcmaā quartus. Filij oꝛiſxel: micha pri
mus. ieſia ſecūdus. Filij merari: mooli
et muſi. Filij mooli: eleaçar et cis. Quor
tuus eſt aūt eleaçar. et nō habuit filios
ſed filias: acceperūtqꝫ eas filij cis frēs ea
rum. Filij muſi mooli et eder et hieri/
muth tres. Hi filij leui in cognatiōibꝫ
et familijs ſuis: pncipes p vices et nu
merū capitū ſinguloꝝ: qui faciebāt opa
miſterij domus dñi a viginti ānis ⁊ ſur/
ſum. Dixit. n. dauid. Requiez dedit dñs
deus iſrł ppło ſuo ⁊ habitatōnez hierlm
vſqꝫ in eternū nec erit officij leuitarus
vt vltra portent tabernaculuꝫ ⁊ oīa va/
ſa eius ad miniſtrādū. Iuxta pcepta q̄ꝫ
dauid nouiſſima ſupputabiꝫ numerus
filioꝝ leui. a viginti ānis et ſuꝑ. et erūt
ſub manu filioꝝ aaron in cultuꝫ domus
dñi in veſtibulis et in exedris et in loco
purificatōis et in ſanctuario et in vnc/
ſis opibꝫ miniſterij tēpli dñi: Sacerdo
tes aūt ſup panes ꝓpoſitōis et ad ſimi/
le ſacrificiū et ad lagana ⁊ açyma et ſar/
taginē et ad torrendū et ſup omne pon
dus atqꝫ menſurā. Leuite vero vt ſtent
mane ad cōfitendū et canendū dño: ſi/
militerqꝫ ad veſperā tam in oblationes
holocauſtoꝝ dñi q̄ꝫ in ſabbatis et kalē/
dis et ſollēnitatibus reliquis. iuxta nu
merū ⁊ cerimonias vniuſcuiuſqꝫ rei iu
giter coꝝ dño: et cuſtodiāt obſeruatōes
tabernaculi federis. ⁊ ritū ſcūarij. et obſ/
ſeruationē filioꝝ aaron fratrū ſuoꝝ. vt
miniſtrēt in domo domini. XXIIII

Quorū filijs aaron hx partitiōes
erant. Filij aaron. nadab et abi/
iu et eleaçar ⁊ ythamar: moꝛtui
ſunt autē nadab et abiu ante patrē ſuū
abſqꝫ liberis: ſacerdotioqꝫ functuſ ē elea
çar et ythamar. Et diuiſit eos dauid. i.
ſadoch de filijs eleaçari. ⁊ achimelech de
filijs ythamar ſm vices ſuas ⁊ miniſte
riū inuētiqꝫ ſunt multo plures filij elea
çar in pncipibꝫ viris. q̄ꝫ filij ythamar.
Diuiſit aūt eis ſ̄ eſt filijs eleaçar pnci/
cipes per familias ſedecim. et filijs ytha
mar p filias ⁊ domos ſuas octo. Quorū
diuiſit vtraſqꝫ inter ſe et familias ſoꝛti/
bus: Erāt enī pncipes ſcūarij ⁊ pncu

cipes domus dei:tam de filijs eleaçar q̃z
de filijs ythamar. Descripsitq; eos seme
ias filius nathanael scriba leuites.coram
rege et principibꝫ et sadoch sacerdote ⁊
ahimelech filio abiathar.principibꝫ q̃z fa
miliarũ sacerdotaliũ et leuitarũ vnã do
mum q̃ ceteris p̃erat.eleaçar.⁊ alteram
domũ que sub se habebat ceteros.ytha
mar. Cecidit aũt sors prima ioiarib.secũ
da iedeie.tertia harim:q̃rta seorim.q̃n
ta melchia.sexta maimna.septia accos
octaua abia.nona iesu.decima sechenia
vndecima eliasib.duodecima iacim:tre
decima hoppha.decimaquarta isbaal.de
cimaquinta belga.decimasexta emmer.de
cimaseptima ezir.decimaoctaua aphses
decimanona aphsaceia.vicesima ezechiel
vicesimaprima iachin:vicesima secũda
gamul.vicesimatertia dilaiau vicesima
quarta maziau. Hec vices eorꝫ sm mini
steria sua vt ingrediant domũ dei.et iu
xta ritũ suũ sub manu aaron p̃is eorũ:
sicut p̃cepat dns deus isrl. Horro filiorꝫ
leui q̃ reliqui fuerãt de filijs amrã. erat
subuhel.et de filijs subuhel iedeia. De fi
lijs q̃z roobie. princeps iesias. Ysaaris
vero filius salemoth.filiusq; salemoth.
ianadiath.filiusq; ei⁹ ieriau prim⁹.ama
rias secũdus iaçihel tertius.iethmoam
quartus. Filius ozihel:micha.filius mi
cha.samir. Frater micha:iesia.filiusq; ie
sie:zacharias. Filij merari:mooli ⁊ mu
si. Filius ozihau:benon.filius q̃z merari:
oziau et soem et sachur ⁊ hebri. Horro
mooli filius eleaçar:qui non habebat li
beros. Filius vero cis.hieramihel. Filij
musi.mooli eder et hierimoth. Isti filij
leui sm domos familiarũ suarũ. Hise
runtq; et ipi sortes ꝯtra fratres suos.fi
lios aaron corã dauid rege et sadoch et
ahimelech et principibꝫ familiarꝫ sacer
dotalium et leuiticarum tam maiores
q; minores oes sors eqliter diuidebat.

Fitur dauid et ma/ XXV
gistratus exercitus segregauerũt
in ministeriũ filios asaph.et he
mã et ydithun:qui ꝓphetarẽt in citharis
et psalteriis ⁊ cymbalis sm numerũ su
um dedicato sibi officio seruientes. De fi
lijs asaph zachur.et ioseph.⁊ mathania
et asarela.filij asaph sub manu asaph.q̃
phetãtes iuxta regẽ. Horro ydithun fi
lij ydithun.godolias.sori.iesaias.⁊ sabi
as.et mathathias.ser sub manu patris
sui ydithun:qui in cithara.ꝓphetabat su
per cõfitentes et laudãtes dñm. Hemaz
q̃z filij hemã.boccian .mathamũ.ozihel:
subuhel et hierimoth . ananias.anani.
eliatha.geldelthi et romethiezer et ies/
baccasa.mellothi othir.mozioth. Hes
isti filij hemã videtis regis in sermoni/
bus dei vt exaltaret cornu. Diditq; deus
hemam filios q̃ttuordecim ⁊ filias tres
Uniuersi sub manu patris sui ad cantã
dum in tẽplo dñi distributi erãt in cym
balis et p psalteriis et citharis in mini/
steria dom⁹ dñi iuxta regẽ:asaph videlicet
et ydithun et hemã. Fuit aũt numerus
eorꝫ cũ fribꝫ suis q̃ erudiebant cãticum
dñi cũcti doctores ducẽti octogintaocto
Miserũtq; sortes p vices suas ex equo.
tam maiorꝫ q̃z minorꝫ: doctus parit ⁊ i do
ctus. Egressaq; ẽ sors prima ioseph qui
erat de asaph.secunda godolie ipi ⁊ filij
eius et fribꝫ eius duodeci. tertia zachur
filijs et fribꝫ eius duodeci. quarta ysari
filijs et fribꝫ eius duodecim. quinta na
thanie filijs ⁊ fratribꝫ ei⁹ duodeci. sexta
bocciau filijs et fratribus ei⁹ duodecim
septima israhela filijs et fribꝫ ei⁹ duode
cim. octaua esaie filijs et fribꝫ eius duo
decim. nona mathanie filijs et fratribꝫ
eius duodecim. decima semeie filijs et
fratribꝫ eius duodecim. vndecima esra
hel filijs et fribꝫ eius duodecim. duode
cima asabie filijs et fribꝫ ei⁹ duodecim.
tertiadecima subuhel filijs et fribꝫ eius
duodecim. q̃rtadecima mathathie fili/
is ⁊ fratribꝫ ei⁹ duodecim. quitadecima
hierimoth filijs ⁊ fribꝫ eius duodecim
sextadecima ananie filijs ⁊ fratribꝫ eius
duodecim. septimadecima iesboccase fi
lijs et fratribꝫ ei⁹ duodecim. octauade/
cima anani filijs et fratribꝫ ei⁹ duodeci
nonadecima mellothi filijs ⁊ fribus ei⁹
duodecim. vicesima eliatha filijs et fra

tribus eius duodecim. vicesima prima
othir filijs et fratribus eius duodecim
vicesima secunda goddolathi filijs ⁊ fra
tribus eius duodecim. vicesima tertia
aciud filijs et fratribus eius duodecim
vicesima quarta romethiezer filijs ⁊ fra
tribus eius duodecim. XXVI

Distributiones aũt ianitorũ de cho
rite meselemia filius chore. de
filijs asaph filij meselemie: za
charias primogenitus. iadihel secũdus
zabadias tertius. iathanael quart⁹. abi
lam quintus. iohãnan sextus. elioenai
septimus. Filij aũt obededom: semeias
primogenitus. iozabad secũdus. iohaa
tertius. sachar quartus. nathanael quĩ
tus. amihel sext⁹. ysachar septim⁹. phol
lathi octau⁹: q benedixit illi dñs. Se
meie aũt filio eius nati sunt filij pfecti
familiaꝝ suaꝝ: erãt. n. filij fortissimi. Fi
lij g semeie othin et raphael et obediel.
sabad et fratres ei⁹ viri fortissimi. Jeliu
ẽz et samathias. Oẽs hi de filijs obede
dom ipi et filij et fratres eorũ fortissimi
ad ministrandũ sexagintaduo de obede
dom. Porro mesellamie filij et frẽs eo
rũ robustissimi decẽ et octo. De hosa au
tem. i. de filijs merari. semri princeps.
Nõ. n. habuerat primogenitũ. ⁊ idcirco
posuerat eũ pater eius in principez. hel
chias secũdus. tabelias tertius. zachari
as quartus. Oẽs hi filij et frẽs hosa tre
decim. Hi diuisi sũt i ianitorez: vt sem
per principes custodiarũ sicut et frẽs eo
rum ministrarẽt in domo dñi: Missse sunt
ergo sortes ex equo. et paruis ⁊ magnis
p familias suas in ynãquãqz portaꝝ. Ce
cidit ẽ sors orientalis selemie. Porro za
charie filio eius viro prudentissimo et
erudito sortito obtigit plaga septẽtrio
nalis. Obededom vero et filijs eius ad
austrũ. in qua pte domus erat senioruz
pciliũ: sephphima et hosa ad occidẽtem
iuxta portã que ducit ad viaz ascẽsionis
custodia contra custodiã. Ad orientẽ ve
ro leuite sex. et ad aquilonẽ quattuor p
diez: atqz ad meridiẽ similiter in die ẽt
tuor: et vbi erat cõciliũ bini et bini. In
cellulis ẽz ianitorũ ad occidentẽ ẽttuor
in via: biniqz p cellulas. Ad septẽtrionẽ
vero et meridiez. quaterni p dies singu
los mutabant. et ad basilicã pcilij ad oc
cidentẽ bini: habentes subiectos alios
in via: biniqz p cellulas. Hi sunt diuisio
nes ianitorez filiorum chore et merari.
Porro achias erat sup thesauros dom⁹
dñi. ⁊ vasa sanctoꝝ. Filij ẽz dan filij ger
sonni. De ledan principes familiaꝝ: le
dan et gersonni iehieli. Filij iehieli: za
than et iohel fratres eius sup thesauros
domus dñi amramitis et ysaaritis ⁊ he
bronitis et ociihelitis. Subuhel aũt fili
us gersan filij moysi ppositus thesauris
frater ẽz eius eliezer cuius filius raabia
et huius filius esaias et huius filius io
ram. huius ẽz filius zechri. ⁊ huius filius
selemith. Ipe selemith et fratres eius
sup thesauros sanctoꝝ que sanctificauit
dauid rex. et principes familiarũ ⁊ tribu
ni et centuriones ⁊ duces exercitus. de
bellis et manubijs preliorũ que psecra
uerant ad instaurationẽ et suppellecti
lem tẽpli dñi: Hec aũt vniuersa sanctifi
cauit samuel videns et saul filius cis. et
abner filius ner. ⁊ ioab filius saruie: om
nesqz sanctificauerãt ea p manum sale
mith et fratrũ eius. Ysaaritis vero pre
erat chonenias et filij eius ad opa forin
secus sup isrl. ad docendũ et iudicãdum
eos. Porro ỏ hebronitis asabias ⁊ frẽs
eius viri fortissimi mille septingẽti pre
erant israeli. trans iordanẽ ptra occidẽ
tem: in cũctis opibꝰ dñi et in ministeri
um regis. Hebronitarũ aũt princeps fu
it ieria: iuxta familias et cognatões eoruz
Quadragesimo ãno regni dauid recen
ti sũt et inuẽti sũt viri fortissimi i gaza
galaad fratresqz eius robustioris etatis
duo milia septingẽti principes familiaꝝ
Prepposuit aũt eos dauid rex rubenitis
et gaditis et dimidie tribui manasse:
in oẽ misterium dei et regis. XXVII

Filij aũt isrl. iuxta numerũ suũ pin
cipes familiarũ. tribuni. ⁊ centu
riones ⁊ pfecti q ministrabant
regi iuxta turmas suas. ingredientes et

egredientes p singulos mēses in anno vigintiq̄ttuor milibꝫ singuli p̄erāt. Pri/me turme in primo mēse ieſboam p̄e/erat filiꝰ ẜabdiel:et ſub eo vigintiquat tuor milia. De filijs phares. princeps cunctorū principū in exercitu mēſe pri/mo. Secūdi menſis habebat turmā du diaohites.et poſt ſe alter nomīe macel/loth qui regebat partem exercitus vi/gintiquattuor miliū. Dux q̄z turme ter tie in mēſe tertio erat banaias filius io iade ſacerdotis. ⁊ in diuiſione ſua vigī tiquattuor milia: Ipe ē banaias fortiſſi mus inter triginta ⁊ ſup triginta. Pre erat autē turme ipius amiẜadab filius eius. Quartus mēſe q̄rto aſahel frater ioab.⁊ ẜabedias filius eius poſt eū.et in turma eiꝰ vigintiquattuor milia. Quī tus mēſe quinto princeps ſamaoth ie/ẜerites:et in turma eius vigintiq̄ttuor milia. Sextus mēſe ſexto hira filius ac ces thecuites.et in turma eius viginti/q̄ttuor milia. Septimꝰ menſe ſeptimo helles phallonites de filijs effraim et in turma eiꝰ vigītiquattuor milia. Octa/uus mēſe octauo ſobochai vſathites de ſtirpe ẜarai.et in turma eius viginq̄ttu or milia. Nonꝰ mēſe nono abieẜer ana/thothites de filijs gemin. et in turma eiꝰ vigintiquattuor milia. Decimus mēſe decimo maraī et ipſe nethophatites de ſtirpe ẜarai: et in turma eius vigintiq̄t/tuor milia. Undecimus menſe vndeci mo banaias pharathonites ó filijs ephra im:et in turma eius vigintiq̄ttuor mi/lia. Duodecimus mēſe duodecimo hol dai nethophatites de ſtirpe gothoniel.et in turma eius vigintiquattuor milia. Porro tribubꝫ p̄erāt in iſrl.rubēitꝫ dux eliezer filius ẜechri ſymeonitis: dux ſa/phacias filius macha.leuitis:aſabias fi lius chamuel.aaronitꝫ.ſadoch.iuda:he/liu frater dauid.yſachar:amri filius mi chahel.ẜabulonitis:ieſmaias filiꝰ abdie neptalitibꝫ:hieremoth filiꝰ oẜiel.filijs ephraim:oſee filius oẜaẜiu dimidie tri/bui manaſſe:ioel filius phadaie.et di/midie tribui manaſſe in galaad:iaddo fi liuſ ẜacharie.bēiamin aūt iaſiel filius abner.dan vero eẜriel filiꝰ ieroam. Hi principes filiorū iſrl. Noluit autē dauid numerare eos a viginti ānis inferius: q2 dixerat dñs vt multiplicaret iſrael q̄ ſi ſtellas celi. Ioab filius ſaruie ceperat numerare nec opleuit q2 ſup hoc ira dei irruerat in iſrl.et idcirco numerus eo2 qui fuerant recenſiti non eſt relatus in faſtos regis dauid. Sup theſauros au tem regis fuit aſmoth filiꝰ adiel. His autem theſauris qui erāt in vrbibꝫ ⁊ in vicis et in turribꝫ p̄eſidebat ionathan filius oẜie. Operi autē ruſtico et agrico lis qui exercebāt terram p̄erat eẜri fili us chelub. vinearūq̄z cultoribꝫ ſemeias romathites cellis autem vinariis ẜab/dias aphonites. Nam ſup oliueta et fi/ceta que erāt in campeſtribus.balanan gederithes. ſup apothecas autem olei: ioas. Porro armentis que paſcebāt ur in ſarona p̄epoſitus fuit ſethrai ſaroni tes.et ſuper boues in vallibus ſaphat fi lius adli. ſuper camelos vero obil hiſma elites.et ſup aſinos. iadias meronathi tes. ſuper oues q̄z iaẜim agarenus. Om nes hi principes ſubſtantie regis dauid Jonathan autem patruus dauid con/ſiliarius vir prudens et literatus. ipe ⁊ iadihel filius achamoni erāt cum filijs regis. Achitophel etiā p̄ſiliarius regis et chuſi architeꝰ amicꝰ regis. Poſt achi tophel fuit ioiada filius banaie et abia thar. Princeps autem exercitus regis erat ioab.

XXVIII

Conuocauit igiꝰ dauid oēs p̄n cipes iſrl. duces tribuū et p̄poſi tos turmarū q̄ miſtrabāt regi:tri bunos q̄z ⁊ cēturiones ⁊ q̄ p̄erāt ſubſtā/tie ⁊ poſſeſſiōibꝫ regis:filioſq̄z ſuos cum eunuchis.⁊ potētes ⁊ robuſtiſſimos q̄ſ/q̄z in exercitu hierl'm. Cumq̄z ſurreriſſet rex et ſtetiſſet.⁊ ait: Audite me frēs mei ⁊ pp̄ls meus: Cogitaui vt edificarē domū in q̄ req̄eſceret arca federis dñi ⁊ ſcabellū pedū dñi dei nr̄i:⁊ ad edificādū oīa p̄pa/raui: deꝰ aūt dixit mihi:nō edificabs domū noī meo:eo q̄ ſis vir bellatoꝰ ⁊ ſāguinē

fuderis sed et elegit dñs deus isrl me de
vniuersa domo patris mei vt essem rex
sup isrl in sempiternū. De iuda.n.elegit principes. Porro de domo iuda domū
patris mei:et de filijs patris mei placuit ei vt me eligeret regē sup cūctū israel
sed & de filijs meis. filios.n. mihi multos dedit dñs:elegit salomonē filiū meum vt sederet in throno regni dñi sup
israel. dixitq; mihi: Salomō filius tuꝰ
edificabit domū meā & atria mea. Jpm
enī elegi mihi in filiū.et ego ero ei in patrē:& firmabo regnū eius vsq; in eternū
si pseuerauerit facere precepta mea et iudicia sicut & hodie. Nūc g̃ coram vniuerso
cetu israel audiēte deo nr̄o custodite & perquirite cūcta mandata dñi dei nr̄i vt possi
deatis terrā bonā.et relinq̃tis eā filijs vestris post vos vsq; in sempiternū. Tu autem salomō fili mi scito deū patris tui. et
serui ei corde perfecto et aīo voluntario.
Omia enī corda scrutat dñs & vniuersas
mentiū cogitatões intelligit. Si q̃sierꝭ
eū.inuenies:si aūt dereliq̃ris eū. proiciet te in etenū. Nūc g̃ qz elegit te dñs vt
edificares domū scōarij:confortare & perfice
Dedit aūt dauid salomoni filio suo descriptionē porticus et templi & cellarioꝝ &
cenaculi et cubiculorū in adytis & domꝰ
propiatōis.necnō et oīm. q̃ cogitauerat
atrioꝝ et exedrarū p circūituz in thesauros domus dñi et in thesauros scōꝝ.di
uisionūq; sacerdotaliū et leuiticaruz in
oīa opa domus dñi.et in vniuersa vasa
mīsterij templi dñi:aurū in pōdere p singula vasa mīsterij:argēti q̃z pōdus pro
vasorū et opꝝ diuersitate.sed et in candelabra aurea & ad lucernas. aurū p mēsura vnuscuiusq; cādelabri et lucernaꝝ
similiter et in cādelabra argētea et in lucernas eoꝝ p diuersitate mēsure pōdus
argēti tradidit. Aurū q̃z dedit in mēsas
propositōnis p diuersitate mensarum.si
militer et argētū in alias mensas argēteas. Ad fuscinulas q̃z & phialas et thuribula ex auro purissimo.& leūculos aureos p qualitate mēsure pondus distribuit.in leūculū et leūculuz:similiter et
in leones argēteos diuersuz argēti pon
dus separauit. Altari aūt in quo adolebat
incēsum.aurū purissimuz dedit:et vt ex
ipso fieret similitudo q̃drige cherubin
extēdentiū alas et velātium arcam fede
ris dñi. Oia inquit venerūt scripta manu dñi ad me.vt intelligerem vniuersa
opa exēplaris. Dixit q̃z dauid salomoni
filio suo: Cōfortare et esto robustus et fac:
ne timeas et ne paueas. Dñs enī deus
meus tecum erit.et nō dimittet te nec
derelinquet: donec perficias omne opus
ministerij domus dñi. Ecce diuisiones
sacerdotū & leuitaꝝ in oē mīsterū domꝰ
dñi assistūt tibi & pati sūt. et nouerunt
tam pncipes q̃z ppls omia precepta tua.

XXIX

Locutusq; est dauid rex ad omnem ecclesiam. Salomonem filium meum vnuꝫ
elegit dñs adhuc puerū & tenellū. Opꝰ
enim grāde est. neq; enī homini pparatur
habitatio.sed deo. Ego enī totis viribus
meis pparaui impensas domus dñi dei
mei:aurum ad vasa aurea.et argentum
in argentea.es in enea.ferruz in ferrea.
ligna ad lignea.lapides onychinos & q̃si
stibinos et diuersorū coloꝝ oēmq; pretiosum lapidē et marmoꝝ parium abundantissime. et sup hec que obtuli in domum dei mei de peculio meo aurū et argentū dono in templum dei mei: exceptis
his q̄ pparaui in edē sanctā.tria milia talēta auri de auro ophir.& septē milia talētoꝝ argēti.probatissimi ad deaurādol pa
rietes templi:et vbicūq; opus est aurū de
auro.et vbicūq; opus ē argētū de argēto. Opa fiāt p manus artificū et si quis
spōte offert ipleat manū suā hodie & offerat quod voluerit dño. Polliciti sunt
itaq; principes familiarū & proceres tribuū isrl.tribuni q̃z et centuriones & principes principū possessionum regis:de
runtq; in opa domus dñi auri talenta
quinq; milia et solidos decem milia.argenti talenta decem milia.et eris talen
ta decem et octo milia: ferri q̃z centum
milia talentoꝝ.et apud quēcunq; inuēti sunt lapides.dederūt in thesauros

domus dñi p manū iehiśel gersonitis. Letatusq; ē pp̄s cū vota sponte ꝓmitte rēt:q; corde toto offerebāt ea dño. Ex et dauid rex letatus est gaudio magno. et benedixit dño coram vniuersa multitudi ne.et ait:Benedictus es dñe deus israel patr noſtri:ab eterno i eternū. Tua est dñe magnificētia t potentia t gloria atq; victoria t tibi laus. Cūcta.n.que in celo sunt et interra.tua sunt. Tuū dñe regnum:t tu es super omnes principes Tue diuitie.t tua est gloria:tu dominaris omniū. In manu tua virtus t potētia:in manu tua magnitudo t imperiū oīm. Nunc igit deus noſter confitemr tibi.et laudam⁹ nomē tuū inclytū Quis ego t quis pp̄s meus:vt possim⁹ hec tibi vniuersa ꝓmittere? Tua sunt oīa t q̄ de manu tua accepim⁹ dedim⁹ tibi. Peregrini.n.sumus coram te t aduene:sicut oēs patres nostri. Dies nr̄i quasi vmbra sup terrā:t nulla est mora. Dñe deus noſter.oīs hec copia quā parauimus vt edificaret domus noī sancto tuo.de manu tua est.t tua sunt omnia. Scio deus meus q̄ probes corda t simplicitatē diligas:vnde t ego in simplicitate cordis mei letus obtuli vniuersa hec: t pp̄lum tuū qui hic reptus ē vidi cū ingēti gaudio tibi offerre donaria. Dñe deus abraam t ysaac et israel patrū nostroꝝ custodi in eternū hāc voluntatē cordis eorū.et semp in veneratione tui mēs ista ꝓmaneat. Salomoni q̄q filio meo da cor perfectum.vt custodiat mādata tua t testimonia tua t cerimonias tuas. et faciat vniuersa.t edificet edem cui⁹ impensas parani ego. Precepit aūt dauid vniuerse ecclesie. Benedicite dño deo nr̄o. Et benedixit oīs ecclesia dño deo patr suoꝝ.t inclinauerunt se t adorauerūt deū:et deinde regem. Immolauerūtq; victimas dño t obtulerūt holocausta die sequēti. tauros mille.arietes mille.agnos mille cū libaminibus suis t vniuerso ritu abundātissime in omnē israel. Et comederūt et biberūt coram dño in die illo cū grādi leticia t vnxerūt secundo salomonē filium dauid. Unxerunt autē eum dño in p̄ncipem.et sadoch in pontificē. Sedit q; salomon sup solium dñi in regē ꝓ dauid p̄e suo et cūctis placuit: t paruit illi omis israel. Sed t vniuersi principes et potētes et cūcti filij regis dauid dederūt manum.et subiecti fuerunt salomoni regi Magnificauit ergo dñs salomonē sup omnē isrl:et dedit illi gloriā regni qualē nullus habuit ante eum rex isrl. Igit ur dauid filius isai regnauit super vniuersum israel:et dies quibus regnauit sup israel fuerunt quadraginta anni: In hebron regnauit septē ānis t in hierlm triginta tribus:t mortuus est in senectute bona plenus dieruꝫ t diuitijs et gloria: et regnauit salomon filius eius pro eo Gesta autē dauid regis p̄iora et nouissima scripta sunt i libro samuel vidētis et in libro nathā ꝓphē: atq; in volumine gad vidētis vniuersiq; regni ei⁹ fortitudinis t tēporꝝ q̄ trasierūt sub eo: siue in israel.siue in cūctis regnis terrarum.

Explicit dabreiamin liber primus. Incipit Dabreiamin siue Paralipomenō liber secundus. Capitulum I

Confortatus ē ergo salomō filius dauid in regno suo et dñs erat cum eo:t magnificauit eū in excelsum. Precepitq; salomō vniuerso israeli tribunis et centurionibus t ducibus t iudicibus omis isrl t principibus familiarū:t abijt cū vniuersa multitudine in excelsum gabaō.vbi erat tabernaculum federis dñi : q̄ fecit moyses famul⁹ dei in solitudine. Arcā autez dei adduxerat dauid ō cariathiarī in locū quē ꝑparauerat ei. t vbi fixerat illi tabernaculū hoc est in hierlm. Altare q̄q eneum quod fabricatus fuerat beseleel filius uri filij ur: ibi erat coram tabernaculo dñi:quod et requisiuit salomō t ois ecclesia. Ascēditq; salomō ad altare eneum coram tabernaculo federis dñi.t obtulit in eo mille hostias. Ecce autez in ipa

nocte apparuit ei dñs dicēs ꝓpostula qđ vis:vt dem tibi. Dixitqz salomon deo: Tu fecisti cum dauid patre meo miseri cordiā magnā.et cōstituisti me regē pro eo. Nūc g dñe deus.ipleat sermo tuus quē pollicitus es dauid pri meo.Tu enī me fecisti regē sup ꝑplm tuū mltūdinē taz innumerabilis ē qz puluis terre. Da mi hi sapiam et intelligētiā:vt ingrediar et egrediar cora ꝑplo tuo. Quis enī potest hūc ꝑplm tuū digne qui tam grādis est iudicare? Dixit aūt deus ad salomonez. Quia hoc magis placuit corde tuo et nō postulasti diuitias et substā tiam et gloriā:nec qz aīas eoz qui te oderant. sed nec dies vite plurimos:petisti aūt sapiam et sciē tiam.vt iudicare possis ꝑplum meū.sup quem constitui te regē: sapiētia et scien tia data sunt tibi. Diuitias aūt et substā tiam et gloriā dabo tibi:ita vt nullus in regib nec ante te nec post te fuerit simi lis tui. Venit g salomon ab excelso ga baon in hierlm cora tabernaculo federis. et regnauit sup israel. Cōgregauitqz si bi currus et equites.et facti sunt ei mil le quadringēti currus. et duodecī milia equitū.et fecit eos esse in vrbib qdriga ruz et cū rege in hierlm. Prebuit qz rex argentū et aurū in hierusalē quasi lapi des:et cedros qsi sycomoros q nascūtur in cāpestrib mltitudine magna. Adduce bant aūt ei equi de egypto ō choa a ne gociatoribus regis:qui ibāt et emebāt ꝑ cio quadrigā equoz sercētis argēteis: et equū centū quinqginta. Similiter de vniūsis regnis cetheoz et a regib syrie: emptio celebrabatur. II

Decreuit aūt salomon edificare domū nōi dñi.et palaciū sibi. Et numerauit septuaginta milia viroz portātiū humeris. et octogīta mi lia qui cederēt lapides in mōtib:ꝑpsi tosqz eoz tria milia sercentos. Misit qz ad hirā regem tyri dicens: Sicut egisti cū dauid pre meo.et misisti ei ligna cedri na vt edificaret sibi domuz in q et habi tauit:sic fac mecū vt edificez domū noi dñi dei mei.vt ꝓsecrē eam:ad adolendū incēsum cora illo et fumigāda aromata et ad ꝓpositionē panū sempiternā.et ad holocaustomata mane et vespe.sabbatis qz et neomenijs. et solēnitatib dñi dei nri in sempiternū q mādata sunt israe li. Domus.n.quam edificare cupio ma gna est. Magnus est.n.deus nr sup oēs deos. Quis g poterit ꝑualere vt edificet ei dignā domū? Si celū et celi celoꝝ capere eū nequeūt:quātus ego sum vt posi sim edificare ei domū? Sed ad hoc tan tū:vt adoleat incēsum cora illo. Mitte g mihi virū eruditū q nouerit opari in au ro et argēto ere et ferro purpura cocci no et hyacintho. et qui sciat sculpere cela turas cū his artificib qs mecū habeo in iudea et in hierlm qs ꝑparauit dauid ꝑ meus. Sed et ligna cedrina mitte mihi et arthēutia et pinea de libano. Scio.n. qꝝ serui tui nouerint cedere ligna de li bano. Et erūt serui mei cū seruis tuis: vt parent mihi ligna plurima. Domus enī quā cupio edificare magna ē nimis et inclyta. Preterea oparijs qui cesuri sunt ligna seruis tuis dabo i cibaria.tri tici choros viginti milia.et hordei chorol totidez:olei qz sata viginti milia. Dixit aūt hirā rex tyri p lras.quas miserat sa lomoni: Quia dilexit dñs ꝑplm suū.id circo te regnare fecit sup eū. Et addidit dicēs: Benedictus dñs deus israel qui fe cit celū et terrā:qui dedit dauid regi filio um sapientē et eruditū et sensatum atqz prudētez:vt edificaret domū dño.et pala tium sibi. Misi g tibi virū prudentē et sci entissimū.hiram patrē meum filiū mu lieris de filiabus dan.cuius pater fuit ty rius qui nouerit opari in auro et argen to.ere et ferro et marmore et lignis:i pur pura qz et hyacintho et byssino et coccino et qui sciat celare omnem sculpturam. et adinuenire prudenter qcūqz in ope re necessariū est:cū artificibus tuis et cū artificib dñi mei dauid patris tui. Tri ticū g et hordeū et oleū et vinū que pol licitus es dñe mi mitte seruis tuis. Nos aūt cedem? ligna de libano qt necia ha buerz et applicabim? ea ratib p mare in

ioppe:tuũ aũt erit trãsferre ea ī hierlm.
Numerauit igit salomõ oẽs viros ꝓse/
litos qui erãt in terra isrl̃ post dinume/
ratõez quam dinũerauit dauid pr̃ ei⁹.ꝛ
inuẽti sũt centũ q̃nq̃gĩta tria milia ꝛ sex
cẽti. Fecitq; ex eis septuagĩta milia qui
hũeris onera portarẽt.ꝛ octogĩta milia
q̃ lapides de mõtib⁹ cederẽt:tria aũt mi
lia et sexcẽtos ꝑpositos operꝫ ꝑpli. III

Cepit salomõ edificare domũ
dñi in hierusalẽ in monte mo/
ria qui demõstratus fuerat da/
uid pr̃i eius:in loco quez parauerat da/
uid in area hoznan iebusei. Cepit autez
edificare mẽse secundo:anno quarto re
gni sui. Et hec sũt fũdamẽta q̃ iecit salo
mon vt edificaret domũ dei.lõgitudinis
cubitos in mẽsura prima seraginta:lati
tudinis cubitos viginti. Porticũ vero
ante frontẽ que tendebaꝫ in longũ iu/
xta mẽsurã latitudinis dom⁹: cubitozũ
viginti. Vozo altitudo centũ viginti
cubitozũ erat. Et deaurauit eã intrinse
cus auro mũdissimo. Domũ q̃z maiorẽ
texit tabulis ligneis abiegnis. et lami/
nas auri obrizi affixit ꝑ totũ. Sculpsit
q̃ in ea palmas.ꝛ q̃si catenulas se inuicẽ
cõplectẽtes. Strauit q̃z pauimentũ tẽ
pli ꝑciosissimo marmore: decore multo
Vozo aurũ erat ꝑbatissimũ. de cui⁹ la
minis texit domũ et trabes ei⁹ et postes
et parietes.ꝛ ostia et celauit cherubin in
parietib⁹. Fecit q̃z domũ sci scõꝝ:lõgitu
dinẽ iuxta latitudinẽ domus cubitozuz
viginti:et latitudinẽ similiter vigĩti cu
bitozũ. Et lamis aureis texit eã q̃si talẽ
tis sexcẽtꝫ;sed.ꝛ clauos fecit aureos:ita
vt singuli claui ficlos quinq̃genos ap/
penderẽt: Cenacula q̃z texit auro. Fecit
etiã in domo sci scõꝝ cherubin duos ope
re statuario.et texit eos auro Ale cheru
bin viginti cubitis extendebanꝫ: ita vt
vna ala hꝫet cubitos quinqz.ꝛ tangeret
parietẽ dom⁹:.ꝛ altera quinqz cubitos ha
bẽs alã tãgeret alteri⁹ cherub. Similr
cherub alteri⁹ ala quinqz hẽbat cubitos.
et tãgebat parietẽ:et ala eius altera q̃n
q̃ cubitozũ.alam cherub alteri⁹ cõtige/
bat. Igitur ale vtriusq; cherub expanse
erãt:et extẽdebanꝫ per cubitos viginti.
Ipi aũt stabant erectis pedib⁹.et facies
eozum erãt verse ad exteriozem domuz
Fecit q̃z velũ ex hyacintho purpura coc
co et bysso.et intexuit ei cherubin Ante
fozes etiã templi duas colũnas que tri
ginta.ꝛ quinq; cubitos habebant altitu
dinis. Vozro capita earum quinq; cu/
bitoꝝ: necnõ.ꝛ q̃si catenulas ī oraculo.
et supposuit eas capitib⁹ colũnarꝫ. Ma/
logrnata etiã centũ:q̃ catenulis inꝑposu
it. Ipas q̃z colũnas posuit in vestibulo
tẽpli vnã a dextris alterã a sinistris. Eã
q̃ a dextris erat vocauit iachin:et que ad
leuam vocauit booz. IIII

Fecit q̃z altare eneũ viginti cu/
bitozũ longitudinis.ꝛ vigĩti cu
bitozũ latitudinis.et decẽ cubi/
tozũ altitudinis. Mare etiã eneũ fusile
decẽ cubitis a labio vsq; ad labiũ:rotũ/
dum ꝑ circuitũ. Quinq; cubitos habe/
bat altitudinis:.ꝛ funicul⁹ triginta cubi
tozũ.ambiebat gyrũ eius. Similitu/
do q̃z bou erat subter illud. Et decẽ cubi
tis quedã extrinsec⁹ celature:quasi duo
bus versib⁹ labiũ maris circũibant. Bo
ues aũt erant fusiles:.ꝛ ipm mare super
duodecim boues impositũ erat.quozuz
tres respiciebãt ad aquilonẽ.ꝛ alij tres
ad occidẽtem. Vozro tres alij meridiez
et tres qui reliqui erant orientẽ:hñtes
mare suppositũ. Posteriora aũt boum
erant intrinsecus sub mari. Vozro va/
stitas ei⁹ hẽbat mẽsurã palmi.ꝛ labiũ il
lius erat q̃si labiũ calicis vel repãdi lilij
capiebatq; tria milia metretas Fecit q̃z
conchas decẽ et posuit quinq; a dextris et
quinq; a sinistris.vt lauarẽt in eis oia q̃
in holocaustũ oblaturi erant. Vozro in
mari sacerdotes lauabanꝫ: Fecit aũt et
candelabra aurea decẽ ꝑm spẽm quã ius
serat fieri .et posuit ea in tẽplo:quinq;
a dextris.ꝛ quinq; a sinistris. Necnon et
mẽsas decẽ:.ꝛ posuit eas in tẽplo.quinq;
a dextrꝫ.ꝛ q̃nq; a sinistrꝫ.phialas q̃z aure
as cẽtuz Fecit etiam atrium sacerdotuz
et basilicã grãdez.ꝛ ostia in basilica que

terit ere. Porro mare posuit in latere dex
tro ꝺ orientē ad meridiē. Fecit aūt hi
ram lebetes ⁊ creagras ⁊ phialas ⁊ ꝯple
uit omē opus regis in domo dei. ꝟ ē co
lūnas duas et epistylia ⁊ capita: ⁊ quasi
quedā retiacula q̄ capita tegerēt super
epistylia. Malogranata q̄z q̄dringēta et
retiacula duo ita vt bini ordines malo
granatorū singulis retiaculis iūgerent
q̄ ptegerēt epistylia. et capita colūnaruz
Bases etiā fecit. et conchas. quas super
posuit basibꝫ: mare vnū. bouesq̄z duode
cim sub mari. ⁊ lebetes ⁊ creagras ⁊ phi
alas. Oia vasa fecit salomon hirā pa
ter eius in domo dñi ex ere mūdissimo
In regione iordanis fudit ea rex in ar
gillosa terra: inter sochot et saredatha.
Erat aūt multitudo vasoꝝ inumerabil
ita vt ignoraret pōdus eris. Fecitq̄z sa
lomon oia vasa domus dei: et altare au
reū ⁊ mēsas: et sup eas panes ꝓpositōis
Candelabra q̄z cū lucernis suis vt luce
rent ante oraculū iuxta ritū ex auro pu
rissimo. ⁊ florentia quedā ⁊ lucernas et
forcipes aureos. Omia de auro mūdissi
mo facta sūt. Thymiamateria q̄z thu
ribula et phialas et mortariola. ex au
ro purissimo. Et ostia celauit tēpli inte
rioris. i. in scā scoꝝ. ⁊ ostia tēpli forinsec⁹
aurea. Sicq̄z cōpletū ē oē opus quod
fecit salomō in domo dñi.

V

Intulit igit salomon oīa q̄ vo
uerat dauid pater suus argētuz
et aurū et vniuersa vasa posuit
in thesauris domus dñi. Post que cō
gregauit maiores natu isrl. ⁊ cūctos ꝓn
cipes tribuū. et capita familiarum de fi
lijs israel in hierusalem. vt adducerent
arcā federis dñi de ciuitate dauid q̄ ē in
sion. Clenerūt itaq̄z ad regez omes viri
isrl. in die solēni mēsis septimi. Cūq̄z ve
nissent cūcti seniorū israel. portauerunt
leuite arcā. et intulerūt eā. et oēm para
turā tabernaculi. Porro vasa scūarij q̄
erat in tabernaculo portauerūt sacerdo
tes cū leuitis. Rex aūt salomō ⁊ vniuer
sus cetus isrl. et oes q̄ fuerūt cōgregati
ante arcā: īmolabāt arietes ⁊ boues absq̄
vllo numero: Tanta. n. erat multitu
do victimarū. Et intulerūt sacerdotes
arcam federis dñi in locū suū. i. ad ora
culū templi. in scā scoꝝ subter alas che
rubin: ita vt cherubin expāderent alas
suas sup locū in q̄ posita erat arca. ⁊ ipaz
arcā tegerent cū vectibus suis. Electuz
aūt quibꝫ portabaf arca: qꝫ paululū lon
giores erāt. capita parebāt ante oracu
lum. Si vero quis paululum fuisset ex
trinsec⁹. eos videre nō poterat. Fuit ita
q̄z arca ibi vsq̄z in p̄sētē diē. Nihilq̄z erat
aliud in arca nisi due tabule: q̄s posue
rat moyses in oreb: q̄n legē dedit dñs fi
lijs israel egredientibꝫ ex egypto Egres
sis autem sacerdotibus de sanctuario.
oēs. n. sacerdotes qui ibi potuerāt inue
niri scificati sunt. nec adhuc in illo tpe
vices ⁊ ministerioꝝ ordo inter eos di
uisus erat. tam leuite q̄z cantores. i. et q̄
sub asaph erāt. ⁊ q̄ sub hemā: et qui sub
ydithun. filij et frēs eoꝝ vestiti byssinis
cymbalis ⁊ psalterijs. et citharis cōcre
pabāt stātes ad orientalē plagā altaris et
cū eis cātores centū vigiti canētes tub
Igit cūctis pariter ⁊ tubis ⁊ voce ⁊ cym
balis et organis ⁊ diuersi generis musico
rū cōcinētibꝫ ⁊ vocē in sublime tollētibꝫ
lōge sonitus audiebaf. ita vt cum dñm
laudare cepissent ⁊ dicere. Cōfitemini
dño q̄m bonus q̄m in eternū misericordia
ei⁹. impleref dom⁹ dei nube. ne posset sa
cerdotes stare ⁊ mīstrare. ꝓpter caliginē
Cōpleuerat. n. gloria dñi domū dei. Vi

Tunc salomon ait: Dñs pollici
tus est vt habitaret in caligine
Ego autem edificaui domuz no
mini eius: vt habitaret ibi in perpetuū
Et conuertit rex faciē suā. ⁊ bñdixit vni
uerse multitudini israel. Nā omis turz
ba stabat intēta. Et ait: Bñdict⁹ dñs ꝺ
us isrl: q̄ qō locut⁹ ē dauid pri meo. ope
cōpleuit dicēs: A die qua eduri populū
meū de terra egypti. nō elegi ciuitatē de
cūctis tribubꝫ isrl. vt edificaref in ea do
mus noi meo. neq̄z elegi quēq̄z aliū vir
vt esset dux in ppl'o meo isrl: sz elegi hie
rusalē vt sit nom meū ī ea ⁊ elegi dauid

vt ꝺſtituerē eū ſup ꝓp̄l'm meū iſrl' Cūq; fuiſſet volūtatis dauid p̄tis mei vt edi/ficaret dom̄ nomī dñi dei iſrl'. dixit dñs ad eū: Quia hic fuit volūtas tua vt edi/ficares dom̄uz noī meo: bñ quidē feciſti huiuſcemodi habere volūtatez. ſz nō tu edificabis mihi dom̄ū. Verūtamē filiuſ tuus qui egrediet̄ de lūbis tuis: ipe edi/ficabit dom̄ū noī meo. Cōpleuit ḡ dñs ſermonē ſuū quē locutuſ fuerat. et ego ſurrexi p dauid p̄e meo ⁊ ſedi ſup thro/nuz iſrl' ſicut locutus ē dñs: et edificaui dom̄ū noī dñi dei iſrl' et poſui in ea arcaz in qua eſt pactū dñi qꝺ pepigit cū filijs iſrael. Stetit ḡ coꝝ altare dñi ex aduer/ſo vniuerſe multitudinis iſrl'. ⁊ extēdit manus ſuas. Siquidez fecerat ſalomō baſim eneā et poſuerat eaz in medio ba/ſilice habentē quīq; cubitos longitudiſ et quinq; latitudinis. et tres cubitos al/titudinis. Stetitq; ſup eā. ⁊ dēiceps fle/xis genibꝫ vtra vniuerſaz multitudinē iſrl': et palmiſ in celū leuatiſ ait: Dñe de/us iſrl. nō eſt ſimilis tui deus in celo et in terra. qui cuſtodis pactū ⁊ miſericoꝝ/diā cū ſeruis tuis qui ābulāt coꝝ te in toto coꝝde ſuo q̄ p̄ſtitiſti ſeruo tuo da/uid patri meo q̄cunq; locut⁹ fueras ei. et q̄ oꝝe pmiſeras: ope cōpleſti. ſicut et p̄ſns tps ꝓbat. Nūc ergo dñe deus iſrael imple ſeruo tuo p̄ri meo dauid q̄cunq; locutus es dicēs: Nō ꝺficiet ex te vir co/ram me q̄ ſedeat ſup thronū iſrl: ita tñ ſi cuſtodierint filij tui vias meas. ⁊ am/bulauerint in lege mea: ſicut et tu am/bulaſti coꝝā me. Et nūc dñe deus iſrael firmet̄ ſermo tu⁹: quē locutus es ſeruo tuo dauid. Ergo ne credibile ē vt habi/tet deus cū hoīb ſup terrā? Si celuz et celi celoꝝ nō te capiūt: quātomagis do/mus iſta quā edificaui: Sed ad hec tm̄ fa/cta ē. vt reſpicias oꝝonez ſerui tui ⁊ obſe/crationē eius dñe deus me⁹. ⁊ audias p̄ces q̄s fundit famul⁹ tu⁹ coꝝā te: vt ape/rias oculos tuos ſup domū iſtā diebꝫ ac noctibꝫ ſup locū in q̄ pollicit⁹ es vt nuo/met̄ nomē tuū et exaudires oꝝonez quaz ſeru⁹ tu⁹ orat in eo: ⁊ exaudias p̄ces fa/muli tui et p̄pli tui iſrl'. Quicūq; oꝝaue/rit in loco iſto: exaudi de hītaculo tuo. i. de celis. ⁊ ꝓpitiare. Si peccauerit q̄ſpiaz in ꝓximū ſuū et iurare ꝓtra eū paratus venerit ſe q; maledicto ꝓſtrinxerit coꝝā altari in domo iſta tu audies de celo. ⁊ fa/cies iudiciū ſeruoꝝū tuoꝝ: ita vt reddas iniquo viā ſuā in caput ꝓp̄riū. ⁊ vleiſca/ris iuſtū retribuens ei ſm iuſtitiā ſuaz. Si ſupat⁹ fuerit p̄p̄l's tu⁹ iſrl' ab inimi/cis. peccabūt. n. tibi. ⁊ ꝙuerſi egerīt pēni/tētiaz. ⁊ obſecrauerint nomē tuū. et fue/rit ꝺpcati te in loco iſto: tu exaudies ꝺ ce/lo ⁊ ꝓpitiare pctō p̄p̄li tui iſrael: et reduc eos in terrā quaz dediſti eis ⁊ p̄tib⁹ eoꝝū. Si clauſo celo pluuia nō fluxerit ꝓpter pctā p̄p̄li tui. ⁊ dēpcati te fuerint in loco iſto. ⁊ ꝓfeſſo nōi tuo. ⁊ ꝙuerſi a pctis ſu/is cū eos afflixeris: exaudi de celo dñe. ⁊ dimitte peccata ſuis tuis et p̄p̄li tui iſrl' et doce eos viā bonā. p quā ingrediātur/ et da pluuiā ꝛre quā dediſti p̄p̄lo tuo ad poſſidendū. Fames ſi oꝝta fuerit ī terra et peſtilētia. erugo ⁊ arugo et locuſta et bruchus. ⁊ hoſtis vaſtat⁹ regionib⁹ poꝝ/tas obſederint ciuitatis. oiſq; plaga et infirmitas ꝑſerit: ſi q̄s de p̄p̄lo tuo iſrl' fuerit dēpcatus. cognoſcēs plagā ⁊ infir/mitatē ſuā: et expāderit man⁹ ſuas ī do/mo ꝛ hec tu exaudies ꝺ celo de ſublimi. ſ. habitaculo tuo: et ꝓpitiare: ⁊ redde vni cuiq; ſm vias ſuas: q̄s noſti cuz habere in coꝝde ſuo. Tu. n. ſol⁹ noſti coꝝda filio/rum hoīm vt timeāt te et ambulent in vijs tuis: cunctis diebꝫ quibus viuent ſup faciē terre quā dediſti patribꝫ noſtrꝫ. Eternū q̄z q̄ ñ ē de p̄p̄lo tuo iſrl'. ſi vene/rit ꝺ ſtra lōginq; ꝓpter nomē tuū magnū et ꝓpter manū tuā robuſtā. et brachiuz tuū extentuz. et adoꝝauerit in loco iſto. tu exaudies ꝺ celo firmiſſimo habitacu/lo tuo. ⁊ facies cuncta p̄o quibus inuo/cauerit te ille peregrin⁹: vt ſciant oēs po/puli terre nomē tuū ⁊ timeāt te ſicut po/pul⁹ tu⁹ iſrl'. ⁊ cogſcāt q; nomē tuū īuo/catū ē ſup domū hāc quaz edificaui noī tuo. Si egreſſ⁹ fuerit p̄p̄l's tu⁹ ad bellū/ ꝓtra adu̇ſarios ſuos p viā in q̄ miſeris

eos adorabũt te ꝓtra viã in qua ciuitas
hec est quã elegisti. et dom⁹ quã edifica
ui noi tuo: vt exaudias de celo ꝓces eoꝝ
et obsecrationẽ. ⁊ vlciscaris. Si autez
peccauerit tibi (necz. n. est hõ qui nõ pec
cet) et iratus fueris eis. et tradideris ho
stibꝫ. et captiuos duxerint eos in terraz
longinquã. vl certe que iuxta est. ⁊ quer
ri in corde suo in terra ad quam captiui
ducti fuerant egerint pniam. et deꝓcati
te fuerint in terra captiuitatis sue. dicẽ
tes: peccauimus inique fecim⁹. iniuste
egimus. ⁊ reuersi fuerit ad te i toto coꝛ
suo. et tota aia sua in terra captiuitatis
sue ad quã ducti sunt adorabũt te ꝛ vi
am terre sue quã dedisti patribꝫ eoꝝ. ⁊
vrbis quã elegisti. ⁊ domus quã edifica
ui nomi tuo: vt exaudias de celo. id est de
firmo habitaculo tuo ꝓces eoꝝ. et faci
as iudicium. ⁊ dimittas ꝑplo tuo qꝫ
peccatoꝛi. Tu es. n. de⁹ meus. Aperiant
queso oculi tui. et aures tue intẽte sint
ad oꝛonez q̃ fit in loco isto. Nũc igit cõ
surge dñe deus in requiẽ tuã: tu et arca
foꝛtitudis tue. Sacerdotes tui dñe de⁹
induant salutẽ: ⁊ sancti tui letent in bo
nis. Domine deus meus ne auerteris
faciem christi tui. Memento miseriꝛ
diarũ dauid serui tui. VII

Cũqꝫ ꝑplesset salomõ fundens
ꝓces. ignis descẽdit de celo: et de
uoꝛauit holocausta ⁊ victimas.
et maiestas dñi ipleuit domũ: nec pote
rant sacerdotes ingredi. templũ dñi. eo
q̃ implesset maiestas dñi templuz dñi.
Sed et oẽs filij isrl videbãt descenden
tem ignẽ. et gloriã dñi sup domũ. et coꝛ
ruentes. pni in terrã sup pauimẽtũ stra
tum lapide. adoꝛauerũt et laudauerũt
dñm. qm bonus. qm in seculũ miseriꝛ
dia eius. Rex aũt ⁊ oĩs ꝑplus imolabant
victimas coꝝ dño. Mactauit igit rex sa
lomõ hostias bũ vigintiduo milia: arie
tum cẽtũ viginti milia. Et dedicauit do
muz dei rex ⁊ vniũsus ꝑplus. Sacerdo
tes aũt stabãt in officijs suis: ⁊ leuite in
organis carminum dñi. que fecit dauid
rex ad laudãdũ dñm. qm bon⁹ qm in et
nũ miseriꝛdia eius: hymnos dauid ca
nẽtes ꝑ manus suas. Porro sacerdotes
canebãt tubis añ eos: cũctusqꝫ isrl stabat.
Sanctificauit q̃z salomõ mediũ atrij añ tẽ
plũ dñi. Obtulerat. n. ibi holocausta et
adipes pacificoꝝ: qz altare eneum qd fe
cerat nõ poterat sustinere holocausta et
sacrificia et adipes pacificoꝝum. Fecit q̃
salomõ solẽnitatez in tpe illo septẽ dies
bus ⁊ oĩs isrl cũ eo. ecclesia magna val
de: ab introitu emath vsqꝫ ad toꝛrentem
egypti. Fecitqꝫ die octauo collectã eo q̃
dedicasset altare septẽ diebꝫ. et sollẽnita
tem celebrasset diebꝫ septẽ. Igit in die
vicesimotertio mẽsis septimi. dimisit
ꝑplos ad tabernacula sua: letãtes atqꝫ gau
dẽtes sup bono qd fecerat dñs dauid et
salomoni ⁊ isrl ꝑplo suo. Cõpleuitqꝫ sa
lomõ domũ dñi. et domũ regis. et oĩa q̃
disposuerat in corde suo vt faceret in do
mo dñi. et in domo sua. et ꝓsperatus est.
Apparuit aũt ei dñs nocte. et ait: Audi
ui oratõez tuã. et elegi locũ istũ mihi in
domũ sacrificij. Si clausero celũ et plu
uia nõ fluxerit et mãdauero ⁊ ꝓcepo lo
custe vt deuoret fruges ⁊ misero pestilẽtiaz
in ꝑplm meũ: quersus aũt ꝑplus me⁹ sup
qs inuocatũ est nomẽ meũ: deꝓcatus me
fuerit. ⁊ exq̃sierit faciẽ meã. ⁊ egerit pni
tẽtiaz a vijs suis pessimis. ⁊ ego exaudiã
de celo. ⁊ ꝓpitius ero pctis eoꝝ ⁊ sanabo ter
rã eoꝝ. Oculi q̃z mei erũt apti. et aures
mee erecte: ad oꝛonez eius q̃ in loco isto
oꝛauerit. Elegi. n. ⁊ scificaui locũ istũ: vt
sit nomẽ meũ ibi i sempitnũ ⁊ ꝑmanea
ant oculi mei ⁊ coꝛ meũ ibi cũctis diebus.
Tu q̃z si ãbulaueris coꝛa me. sicũ ãbulauit
dauid ꝑ tu⁹. ⁊ feceris iuxta oĩa q̃ ꝓcepi ei
bi. ⁊ iustificias meas iudiciaqꝫ seruaueris: su
scitabo thꝛonũ regni tui: sicũ pollicitus sũ
dauid ꝑri tuo dicẽs: Nõ auferet de stirpe
tua vir. q̃ nõ sit ꝓnceps in isrl. Si autẽ
aũsi fueritis ⁊ dereliqritis iustificias meas ⁊
ꝓcepta mea q̃ ꝓposui vob. ⁊ abieritis ser
uieritis diis alienis. ⁊ adoꝛaueritis eos:
euellã vos de tra mea quã dedi vob ⁊ do
mũ hãc quã edificaui noĩ meo ꝓiciaz a
facie mea: et tradam eã in parabolã ⁊ in

exemplū cūctis pplis: ⁊ dom⁹ ista erit in
puerbiū vniūsis trāseūtibꝫ ⁊ dicēt stu-
pētes: Quare fecit dñs sic tre huic ⁊ do
mui huic: Rñdebūtqꝫ: Quia dereliquе
rūt dñm deū patrꝫ suoꝝ q̄ eduxit eos de
terra egypti. ⁊ apprehēderūt deos alienos
et adorauerūt eos et coluerūt: idcirco ve
nerūt sup eos vniūsa hec mala. VIII

Explet̄ aūt vigiti ānis postq̄ edi
ficauit salomō domum dñi et
domū suā: ciuitates q̄s dederat
hirā salomoni edificauit ⁊ hitare ibi fec
filios isrl. Abijt q̄z in emath suba. ⁊ obti
nuit eā et ędificauit palmirā in deserto:
et alias ciuitates munitissimas edifica
uit in emath. Extruxitqꝫ bethoron supi-
orem. ⁊ bethorō inferiorē. ciuitates mu-
ratas: hītes portas ⁊ vectes ⁊ seras. Ba
laath etiā et omnes vrbes firmissimas
que fuerunt salomonis cūctasq̄ vrbes
quadrigarū. ⁊ vrbes equitū. Omīa que
cūqꝫ voluit fecit rex salomon atqꝫ dispo
suit: edificauit in hierusalē et in libano
et in vniuersa terra ptātis sue. Omnē
populum qui derelictus fuerat ō ethe-
us et amorreis et phereꝫeis ⁊ eueis ⁊ ie-
buseis. qui nō erāt de stirpe israel. de fili
is eoꝝ et de posteris quos nō interfece
rant filij israel: subiugauit salomon in
tributarios vsqꝫ in diē hanc. Horo de
filijs isrl nō posuit vt seruirēt opib re-
gis. Ipi. n. erāt viri bellatores et duces
primi: ⁊ principes quadrigarum ⁊ equi
tum eius. Hēs aūt pncipes exercit⁹ re-
gis salomonis fuerūt ducēti quīq̄gīta
qui erudiebāt pplm. Filiā vero pharao-
nis trāstulit de ciuitate dauid in domū
quā edificauerat ei. Dixit. n. rex. Nō ha
bitabit vxor mea in domo dauid regis
israel. eo q̄ sanctificata sit: quia ingressa
est in eam arca dñi. Tunc obtulit salo-
mon holocausta domino super altare do
mini quod extruxerat ante porticū: vt p
singulos dies offerret̄ i eo iuxta pceptū
moysi in sabbatis et in kalendis et in fe
stis diebꝫ ter p annū: id est in solēnitate
azymoꝝ ⁊ solēnitate hebdomadaꝝ ⁊ in
solēnitate tabernaculoꝝ. Et constituit
iuxta dispositionē dauid patris sui offi-
cia sacerdotū in ministerijs suis. ⁊ leui-
tas in ordine suo: vt laudarent et mini
strarēt coram sacerdotibꝫ iuxta ritū vniuſ
cuiusqꝫ diei. et ianitores in diuisionib
suis p portā ⁊ portā. Sic. n. precepat da
uid hō dei. Nec ptergressi sunt de māda-
tis regis tā sacerdotes quā leuite. ex oī
bus que pcepat. Et in custodijs thesau-
roꝝ oēs impensas pparatas habuit sa-
lomon: ex eo die quo fundauit domum
dñi vsqꝫ in diē quo pfecit eaz. Tūc abijt
salomon in asiongaber. et in hailath. ad
oraz maris rubri: que est in terra edom
Misit ergo ei hirā p manus seruoꝝ
suoꝝ naues ⁊ nautas gnaros marꝫ. et
abierūt cū seruis salomonis ī ophir. Tu
lerūtqꝫ inde q̄dringēta quinq̄ginta talē
ta auri ⁊ attulerūt ad regē salomonē. IX

Regina q̄z saba cū audisset famā
salomonis. venit vt temptaret
eum in enigmatibꝫ in hierusa-
lem: cū magnis opibus et camelis qui
portabant aromata et auri plurimū gē
masq̄ preciosas. Cunqꝫ venisset ad salo
monem: locuta est ei quecunqꝫ erāt in
corde suo. Et exposuit ei salomon oīa
que ꝓposuerat nec quicqꝫ fuit quod nō
perspicuū ei fecerit. Que postq̄ vidit sa
pientiam. s. salomonis. et domum quaz
edificauerat. necnō et cibaria mense ei⁹
et habitacula seruoꝝ. et officia mini
stroꝝ eius et vestimēta eoruz. pincer
nas q̄z. ⁊ vestes eoꝝ: et victimas q̄s im
molabat in domo dñi: nō erat p stupore
vltra in ea spūs. Dixitqꝫ ad regē: Ver⁹
est sermo quē audierā in tra mea. de vir
tutibꝫ ⁊ sapia tua. Nō credebā narranti
bus: donec ipa venissez. et vidissent ocu
li mei et pbassem vir. medietatē sapien-
tie tue mihi fuisse narratā. Auxisti famā
virtutibꝫ tuis. Beati viri tui ⁊ beati ser-
ui tui: hi qui assistūt coraz te oīs tpe et
audiūt sapiam tuā. Sit dñs deus tuus
benedict⁹ q̄ voluit te ordinare sup thro-
num suum regez domini dei tui. Quia
diligit de⁹ isrl: ⁊ vult seruare eū in eternū
idcirco posuit te sup eū regem: vt facias

iudicia atq; iustitiã. Dedit aũt regi centum viginti talẽta auri. et aromata mlta nimis. et gẽmas pciosissimas: Nõ fuerunt aromata talia. vt hec q̃ dedit regina saba regi salomoni. Sed et serui hiram cũ seruis salomonis attulerũt aur̃ de ophir et ligna tina. & gẽmas pecioſſimas. De quibus fecit rex de lignis. s. tinis gradus in domo dñi. & in domo regia. citharas q̃z et psalteria cantoribus. Nunq̃z visa sunt in terra iuda ligna talia. Rex autem salomon dedit regine saba cuncta que voluit et que postulauit. et multo plura q̃z attulerat ad eũ. Que reuersa abiit in terrã suã cũ seruis suis Erat autez pondus auri quod affereba tur salomoni p̃ singulos annos: sexcenta sexagintasex talẽta auri: excepta ea sũma quam legati diuersarum gentiuz et negociatores afferre cõsueuerant. oẽsq; reges arabie et satrape terrar̃ qui cõpor tabant aurũ & argentũ salomoni. Fecit rex salomon ducẽtas hastas aureas. de sũma sexcẽtorum aureorum. qui in singulis hastis expendebañ. Trecenta q̃z scuta aurea trecentorũ aureor̃: quibus tegebãt singula scuta: Posuitq; ea rex in armamẽtario quod erat constituz nemore. Fecit q̃z rex soliũ eburneuz grande. et vestiuit illõ auro mũdissimo. Sex q̃z gradus quib⁹ ascendebañ ad soliũ et scabellũ aureũ: et brachiola duo altrinsec⁹. & duos leones stãtes iuxta brachiola: sed et alios duodecim leunculos stãtes sup̃ sex gradus ex vtraq; pte. Nõ fuit tale solium in vniuersis regnis Oia q̃z vasa cõuiuũ regis erant aurea. et vasa domus salt⁹ libani ex auro purissimo Argẽtum. n. in diebꝫ illis p̃ nihilo reputabatur. Siquidẽ naues regis ibant in tharsis cũ seruis hirã. semel in ãnis tribus. & deferebãt inde aurũ et argẽtuz & ebur et simias & pauos. Magnificatus est igit̃ salomon sup̃ oẽs reges terre prediuitijs & gl'ia. Oẽsq; reges tratũ desiderabant videre faciẽ salomonis. vt audirent sapiam quã dederat deus in corde eius. Et ꝺferebãt ei munera: vasa argẽtea & aurea. et vestes & arma et aromata equos et mulos p̃ singulos annos. Habuit q̃z salomõ q̃dragita milia equorũz in stabulis. & curruũz equitũq; duodecim milia. Cõstituitq; eos in vrbib⁹ quadrigarũ. et vbi erat rex in hierl'm. Exercuit etiã ptãtem sup̃ cũctos reges a flumine eufrate vsq; ad terrã philistinor̃ et vsq; ad terminos egypti. Tantãq; copiam p̃buit argẽti in hierl'm quasi lapidũ: et cedror̃ tantã multitudinẽ velut sycomorum que gignunt̃ in campestribꝫ. Adducebañ aũt ei equi de egypto. cũctisq; regiõib⁹: Reliqua aũt opa salomonis priora et nouissimor̃ scripta sunt in vbis nathã. ppḥete. & i libris ahie silonitẽ. i visione q̃z addo videtis ꝛ hieroboam filiũ nabath. Regnauit aũt salomon in hierusalẽ sup̃ omnẽ israel: quadragita ãnis Dormiuitq; cũ p̃ribꝫ suis. et sepelierũt eum in ciuitate dauid: regnauitq; roboam filius eius pro eo.

X

Profectus ẽ aũt roboaz in sichẽ p̃ illuc. n. cunctus isr̃l' conuenerat vt ꝛstituerẽt eũ regem. Quod cum audisset hieroboã filius nabath q̃ erat in egypto: fuerat quippe illuc ante salomonem: statim reuersus est. Vocauerũtq; eũ et venit cũ vniuerso israel. & locuti sunt ad roboam dicentes: Pater tuus durissimo iugo nos pressit. tu leuiora impera patre tuo qui nobis imposuit grauem seruitutez. et paululum de onere subleua: vt seruiam⁹ tibi. Qui ait: Post tres dies reuertimini ad me Cũq; abiisset ppl's: iniit ꝛsiliũ cuz seniorib⁹ q̃ steterãt coram pre eius salomone dũ adhuc viueret dicẽs: Quid datis ꝛsilij vt rñdeam ppl'o? Qui dixerũt ei. Si placuerit tibi sermonibꝫ clementer ppl'o huic et lenieris eos verbis clemẽtibꝫ seruiẽt tibi oĩ tpe. At ille reliquit ꝛsiliũ senũ. & cũ iuuenib⁹ tractare cepit qui cũ eo nutriti fuerant. et erant in comitatu illius. Dixitq; ad eos. Quid vobis videt̃. vel rñdere quid ꝺbeo ppl'o huic q̃ dixit mihi: subleua iuguz q̃ ipse suit nob⁹ pr̃ tu⁹? At illi rñderũt vt iuuenes et nutriti cũ eo in delitijs atq; dixerunt

Sic loqueris ppʒo qui dixit tibi. pʒ tu⁹ aggrauauit iugū nr̄m. tu subleua. ⁊ rr̄i/ debis ei. Minim⁹ digit⁹ meus grossioʒ est lūbis pʒis mei. Et nr̄ meus imposuit vob̄ graue iugū. ⁊ ego mai⁹ pond⁹ appo/ nam. Pater me⁹ cecidit vos flagell': ego vero cedam vos scoʒpiōib. Venit'ḡ hie rolwaz ⁊ vniūsus pp'ls ad rolwaz die ter tio: sicut pʒecepat eis. Rñditq; rex dura dereliꝯ ꝯsilio senioʒ: locutusq; ē iuxta iuuenūvoluntatē. Pater me⁹ grauevo bis imposuit iugū: qō ego gui⁹ faciam. Pater me⁹ cecidit vos flagell': ego vero cedam vos scoʒpionib. Et nō acqeuit pp'li pcib. Erat enī volūtatis dei: vt cō/ pleret sermo ei⁹ quē locut⁹ fuerat p ma nū ahie sylonitis ad hierolwaz filiuz na bath. Populus aūt vniūsus rege vuri oza dicēte: sic locut⁹ est ad eū. Nō est no bis ps in dauid: neq; hereditas in filio isai. Reuertere ī tabernacula tua: israel. Tu aūt pasce domū tuā dauid. Et abijt isr̄l in tabernacula sua. Sup filios aūt isr̄l qui habitabāt in ciuitatib iuda re/ gnauit rolwam. Misitq; rex rolwaz adu ram qui ēpat tributis: ⁊ lapidauerunt eū filij israel. ⁊ mortu⁹ est. Porro rex ro lwam currū festinauit ascēdere. ⁊ fugit ī hierusalē. Recessitq; isr̄l a domo dauid: vsq; ad diē hanc. Factū est aūt cū audis/ set oīs isr̄l ꝙ reūsus eēt hierolwaz: mise runt ⁊ vocauerūt euz ꝯgregato cetu et pstituerūt euz regē sup oēm isr̄l: nec se/ cutus est quispiam domum dauid pter tribum iuda solam. XI

Venit autē rolwam ī hierusalē ⁊ ꝯuocauit vniūsaz domū iuda ⁊ bēiamī centū octogīta milia e/ lectoʒ ātq; bellantiū: vt dimicaret ꝯtra isr̄l ⁊ ꝯuerteret ad se regnū suū. Factus ē est sermo dñi ad semeiaz hoiem dei di cens: loquere ad rolwam filiū salomōis regē iuda. ⁊ ad vniūsum isr̄l. qui est ī iu da ⁊ beniamin. Hec dicit dñs: Nō ascē/ detis neq; pugnabit; ꝯtra frēs vr̄os: re uertat̄ vnusquisq; in domū suā: qz mea hoc gestū est volūtate. Qui cū audissent sermonē dñi. reuersi sunt: nec pretulerūt ꝯtra hierolwaz. Habitauit autez rolwaz in hierusalē. et edificauit ciuitates mu/ ratas in iuda: extruxitq; bet hleez ⁊ etha ⁊ thxcue: bethsur q̄z ⁊ socco ⁊ odollā. nec nō ⁊ geth ⁊ maresa ⁊ ciph: ſz ⁊ aduraz et lachis ⁊ asecha: saraa q̄z ⁊ ahialon et he/ bron q̄ erāt in iuda ⁊ beniamī ciuitates munitissimas. Cunq; clausisset eas mu ris. posuit in eis pʒincipes cibʒoq; hoz/ rea: hoc est olei ⁊ vini. Sed et in singl'is vrbib fecit armamentaria scutoʒ. ⁊ ha starū: firmauitq; eas summa diligentia ⁊ impauit sup iudā ⁊ beniamin. Sacer dotes aūt ⁊ leuite q̄ erāt in vniūso isra/ el. venerūt ad eū de cunct; sedib suis: re linquētes suburbana ⁊ possessiōes suas ⁊ trāseuntes ad iudā ⁊ hierusalez: eo ꝙ abiecisset eos hierolwā ⁊ posteri eius ne sacerdotio dñi fungerent: q̄ pstituit sibi sacerdotes excelsoʒ ⁊ demonioʒ vitulo rūq; quos fecerat. Hoz ⁊ de cūctis tribu bus isr̄l quicūq; dederāt coʒ suū vt q̄re/ rent dñm deū isr̄l. venerūt in hierusalē ad immolandū victimas suas coʒā dño deo patrū suoʒ. ⁊ rolwauerūt regnū iu da. ⁊ cōfirmauerūt rolwaz filiū salomo/ nis p tres ānos. Ambulauerūt enīz in vijs dauid ⁊ salomōis annis tm̄ tribus. Duxit autē rolwaz vxoʒē: malaath filiaz hierimuth filij dauid: abiail q̄z filiā he/ liab filij isai q̄ pepit ei filios: ieos ⁊ som/ moziam et zoom. Post hanc q̄z accepit maachā filiā absalon: que pepit ei abia ⁊ abi ⁊ ziza ⁊ salimith. Amauit aūt rolwā maachā filiā absalon: et sup oēs vxoʒes suas ⁊ cōcubinas. Nā vxoʒes decē ⁊ octo duxerat: ꝯcubinas autē seraginta: et ge nuit vigintiocto filios ⁊ seragīta filias. Constituit vero in capite abiā filiū ma/ acha ducē sup oēs frēs suos: ipm enī re gem facere cogitabat qz sapiētioʒ fuit ⁊ potētioʒ sup oēs filios ei⁹: ⁊ in cūctis fi/ nib iuda ⁊ beniamin ⁊ in vniūsis ciuita tib muratis. Porrebuitq; eis escas plu/ rimas: ⁊ mltas petiuit vxoʒes. XII

Celnq; rolwaatuz fuisset regnuz rolwaz ⁊ ꝯfoztatū: dereliquit le/ gem dñi ⁊ oīs israel cū eo. An/

no autē quinto regni roboam. ascendit
sesac rex egypti in hierusalem qz pecca/
uerant dño: cū mille ducētis curribus
7 sexaginta milibz equitū. Nec erat nu/
merus vulgi qđ venerat cum eo ex egy
pto: libyes tez 7 trogodyte 7 ethiopes: ce
pitqz ciuitates munitissimas in iuda. 7
venit vsqz in hierusalē. Semeias autē
pphēta ingressus est ad roboam 7 princi
pes iuda: q̄ cōgregati fuerāt in hierusa/
lem fugientes sesac: dixitqz ad eos. Hec
dicit dñs: Vos reliq̄stis me. 7 ego reliq̄
vos in manu sesac. Cōsternatiqz princi/
pes isrl 7 rex dixerūt: Justus ē dñs. Cūqz
vidisset dñs qz hūiliati eēnt: factꝰ
est sermo dñi ad semeiaz dicens: Quia
hūiliati sunt nō disp̄daz eos: dabqz eis
pauxillum auxilij: 7 nō stillabit furoꝛ me
us sup hierusalem p manū sesac. Verū
tamē seruient ei. vt sciant distantiā ser/
uitutis mee 7 seruitutis regni terrarū
Recessit itaqz sesac rex egypti ab hieru/
salem sublatis thesauris dom̄ dñi 7 do
mus regis: oia q̄z secū tulit. 7 clypeos au
reos quos fecerat salomon. p quibz fe/
cit rex eneos: 7 tradidit illos principib
scutarioꝛ q̄ custodiebāt vestibulū pala
tij. Cumqz introiret rex domū dei. venie
bant scutarij et tollebāt eos: iterūqz re/
ferebant eos ad armamētariū suū. Ve
runtamē qz humiliati sunt. auersa ē ab
eis ira dñi nec deleti sunt penit̄. Siq̄/
dem 7 in iuda inuēti sunt opa bona. Cō/
fortatus est g̃ rex roboam in hierusalem
atqz regnauit. Quadragīta autē 7 vnꝰ
anni erat cū regnare cepisset: 7 decē 7 se/
ptem ānis regnauit in hierusalez vbe
quā elegit dñs. vt cōfirmaret nomē su
um ibi. de cūctis tribub isrl. Nomē au/
tem mris eius naama amanites. Fecit
qz malū: 7 nō p̄epauit coꝛ suū vt q̄reret
dñm. Opa vero roboam prima 7 nouis/
sima scripta sunt in libris semeie pphe
te 7 addo videtis. 7 diligenter expōsita.
Pugnauerūtqz adūsum se roboaz 7 hie
roboam cūctis diebz. Et dormiuit robo/
am cū pribus suis. sepultusqz est in ciui
tate dauid 7 regnauit abia fili⁹ ei⁹ p eo.

Anno octauodecimo
regis hieroboaz regnauit abia
sup iudam. Tribz annis regna
uit in hierusalē. Nomenqz mris ei⁹ mi
chaia: filia vriel de gabaa: 7 erat bellū in/
ter abia 7 hieroboaz. Cumqz iniisset abia
certamē. 7 haberet bellicosissimos viros
7 electoꝛ q̄draginta milia: hieroboaz cō
struxit ecōtra aciē octoginta milia viro
rū: qui 7 ipi electi erāt 7 ad bella foꝛtissi/
mi. Stetit g̃ abia sup montez semeron
qui erat in ephraim 7 ait: Audi hierob
am 7 oīs isrl. Num ignoraꝛ qz dñs deus
isrl dederit regnū dauid sup isrl in sem/
piternū: ipi 7 filijs ei⁹ in pactū salis: Et
surrexit hieroboam filius nabath seruus
salomonis filij dauid. et rebellauit ptra
dñm suū. Congregatiqz sunt ad eū viri
vanissimi 7 filij belial: 7 p̄ualuerūt ptra
roboam filiū salomonis. Porro roboaz
erat rudis 7 coꝛde pauido: nec potuit re
sistere eis. Nunc g̃ vos dicitis qz resiste
re possitis regno dñi qđ possidet p filios
dauid: Habetisqz grandē ppli multitu/
dinē: atqz vitulos aureos quos fecit ro
bis hieroboaz in deos. Et eiecistis sacer
dotes dñi filios aaron atqz leuitas: 7 fe/
cistis vobis sacerdotes sicut omēs ppli
terraꝝ. Quicunqz venerit 7 initiauerit
manū suā in tauro. in vbz 7 in arietib
septem: fit sacerdos eoꝛ q̄ non sunt dij.
Noster aūt dñs de⁹ est: quē nō relinqui/
mus. Sacerdotesqz ministrant dño de
filijs aaron. 7 leuite sunt in ordine suo:
holocausta quoqz offerūt dño p singlos
dies mane 7 vespe. 7 thymiama iuxta le
gis p̄cepta cōfectuz: 7 ponunt panes i
mensa mundissima. Estqz apud nos cā
delabꝝ aureū. 7 lucerna eius: vt accen/
dantur semp ad vespaz. Nos qui ppe cu
stodimus p̄cepta dñi dei nri: quē vos re/
liquistis. Ergo in exercitu nr̄o dux deus
est: 7 sacerdotes ei⁹ qui clangūt tubis 7
resonant cōtra vos. Filij isrl nolite pu/
gnare ptra dñm deū patrū vr̄oꝝ: qz non
vobis expedit. Hec illo loquente: hiero
boam retro moliebatur in fidias. Cūqz
ex aduerso ostiū staret: ignorante iudaz

suo ambi⁊ebat exercitu. Respiciēsq; iu
das vidit instare bellū ex aduerso ⁊ post
tergū:⁊ clamauit ad dñm.ac sacerdotes
tubis canere ceperūt:oēsq; viri iuda vo
ciferati sunt. Et ecce illis clamātibꝫ per
terruit dē hieroboaz ⁊ oēz israel qui sta
bat ex aduſo abia ⁊ iuda:fugeruntq; filij
israł iudā.⁊ tradidit eos dē in manu eoꝝ
Percussit ḡ eos abia ⁊ pplꝰ eius plaga
magna:⁊ corruerūt vulnerati ex israł qn
quaginta milia virorꝝ fortiū. Humiliatiq;
sunt filij israł in tpe illo.⁊ vehemētissime
ꝓfortati filij iuda :eo q; sperassent ī dño
deo patrꝫ suorꝝ. Persecutus est aūt abia
fugientē hieroboaz.⁊ cepit ciuitates eiꝰ
bethel ⁊ filias eius ⁊ hiesana cū filiabus
suis.effron q; et filias eius. Nec valuit
vltra resistere hieroboam in diebꝫ abia
Quē pcussit dñs ⁊ mortuꝰ est. Igitur
abia ꝓfortato impio suo.accepit vxores
quattuordecim: ꝑcreauitq; vigintidu
os filios.⁊ sedecim filias. Reliq; aūt ser
monū abia viarūq; ⁊ operū eiꝰ scripta sūt
diligentissime in libro addo pphete.

Dormiuit autē abia XIIII
cū pribus suis ⁊ sepelierūt eum
in ciuitate dauid . Regnauitq;
asa filius eius ꝑ eo. In cuius diebꝫ qui
euit terra annis decē. Fecit ḡ asa qđ bo
num et placitum erat in conspectu dei
sui.⁊ subuertit altaria pegrini cultus ⁊
excelsa.⁊ confregit statuas lucosq; succi
dit.⁊ ꝑcepit iude vt q̄reret dñm deū pa
trū suorꝝ:⁊ faceret legē.⁊ vniūsa manda
ta. Et abstulit de cunctis vrbibꝫ iuda.a
tas ⁊ phana:⁊ regnauit in pace. Edifica
uit q; vrbes munitas in iuda: qz quiet⁹
erat ⁊ nulla tpibꝫ eius bella surrexerant
pacem dño largiēte. Dixit aūt iude. Edi
ficemus ciuitates istas. ⁊ vallem⁹ mu
ris.⁊ roborem⁹ turribꝫ ⁊ portis ⁊ seris.
donec a bellis q̄eta sunt oīa:eo q; quesie
rimus dñm deū patrum nrorꝝ.⁊ dederit
nobis pacē ꝑ gyrū. Edificauerūt igitur
⁊ nullū in extruēdo impedimētum fuit
Habuit autē asa in exercitu suo portan
tiū scuta ⁊ hastas de iuda trecēta milia:
de beniamin vero scutariorꝝ ⁊ sagittario
rū ducenta octoginta milia. Oēsq; isti
viri fortissimi. Egressus ē aūt ꝯ eos ça
ra ethiops cū exercitu suo decies cente
na milia ⁊ curribꝫ trecētis.et venit vsq;
maresa. Porro asa prexit obuiā ei.et in
struxit aciē ad bellū in valle sephata.q; ē
iuxta maresa ⁊ inuocauit dñm deū ⁊ ait
Dñe nō est apud te vlla distantia.vtrū
in paucis auxilieris aut in plibꝫ:adiuua
nos dñe deꝰ nr̄. In te enī ⁊ in tuo noīe
hītes fiduciā venim⁹ ꝯ hanc multitu
dinē. Dñe deus nr̄ tu es: nō ꝓualeat cō
tra te homo. Exterruit itaq; dñs ethio
pes coram asa ⁊ iuda . Fugeruntq; e
thiopes.⁊ persecutus est eos asa ⁊ popu
lus qui cū eo erat vsq; gerara. Et rue
runt ethiopes vsq; ad internitionē:qz
dño cedente ꝓtriti sunt:⁊ exercitu illius
preliante. Tulerūt ḡ spolia multa. Et p
cusserūt ciuitates oēs p circūituz gera
re. Grandis quippe cunctos terror in
uaserat. Et diripuerūt vrbes et multaz
pdā asportauerūt:ſz ⁊ caulas ouium de
struētes.tulerūtq; pecorꝝ infinitā mltitu
dinē.⁊ camelorꝝ:reuſiq; sunt in hierl'm.

Azarias aūt filius obeth XV
facto in se spū dei .egressus est ī
occursuz asa:et dixit ei .Audite
me asa:⁊ oīs iuda ⁊ beniamin. Dñs vo
biscum:qz fuistis cū eo. Si q̄sieritis eū
inuenietis. Si autē dereliq̄ritis euz:de
relinquet vos. Transibūt autē mlti di
es in israł absq; deo vero.⁊ absq; sacerdo
te:absq; doctore q; et absq; lege . Cumq;
reuersi fuerint in angustia sua.⁊ clama
uerīt ad dñm deū israł ⁊ q̄sierīt eū:repe
rient eū. In tpe illo nō erit pax egredi⁊ q;
ingredienti :sed terrores vndiq; ī cūctis
habitatoribꝫ terrarꝫ. Pugnabit.n.gens
ꝓtra gentē ⁊ ciuitas ꝓtra ciuitatē. qz de
min⁹ ꝓturbabit eos in oī angustia. Vos
ḡ confortamini.⁊ nō dissoluant manus
vre:erit enī merces opi vro. Qđ cū au
disset asa verba.s.⁊ pphetiā azarie filij obed
pphete ꝓfortat⁹ est.⁊ abstulit idola de oī
terra iuda ⁊ de beniamin. ⁊ ex vrbibꝫ qs
cepat montꝫ ephraim.et dedicauit alta
re dñi qđ erat ante porticū dñi:congrega

uitq; vniuersum iudã ⁊ beniamin. ⁊ ad/uenas cũ eis de ephraim ⁊ manasse ⁊ de symeon. Plures. n. ad eũ ꝓfugerant ex israel: videtes q; dñs deus illi⁹ esset cuz eo. Cunq; venissent in hierusalẽ mense tertio. ãno decimo q̃nto regni asa: immolauerunt dño in die illa de manubijs. ⁊ ꝓ/dam quã adduxerãt. bues septingẽtos ⁊ arietes septẽ milia. Et intrauit ex/more ad corroborandũ fedus: vt q̃rerẽt do/minũ deũ patrũ suoz in toto corde ⁊ in tota aĩa sua. Siq̃s autẽ inq̃t nõ quesi/erit dñm deuz israel: moriat a mimo vsq; ad maximũ. a viro vsq; ad mulierẽ. Ju/rauerũtq; dño voce magna in iubilo. et in clangore tube. ⁊ in sonitu buccinaruz oẽs qui erãt in iuda cũ execratione. In oi enĩ corde suo iurauerũt: ⁊ in tota vo/luntate q̃sierũt eũ. ⁊ inuenerũt. Requi/titq; eis dñs requiẽ ꝑ circũitũ. Sed et maachã mrem asa regis ex augusto de/posuit impio: eo q; fecisset in luco simu/lacrũ priapi q̃ó oĩe cõtriuit: ⁊ in frusta cõminuens cõbussit in torrẽte cedron. Excelsa autẽ de relicta sunt in isrl. Attamen cor asa erat pfectũ cũctis diebz ei⁹. Eaq; q̃ vouerat pr̃ suus. ⁊ ipe intulit in domũ dñi: argentũ ⁊ aurũ. vasoruq; di/uersam suppellectilẽ. Bellũ vero nõ fuit vsq; ad tricesimũ annum regni asa.

Anno autẽ tricesimo/ XVI
sexto regni ei⁹. ascẽdit baasa rex israel in iudã ⁊ muro circunda/bat rama: vt nullus tute posset egredi ⁊ ingredi de regno asa. Protulit autem asa argentũ ⁊ aurũ de thesauris domus dñi et de thesauris regijs: misitq; ad be/nadab regẽ syrie: q̃ habitabat in dama/sco dicens: Fedus inter me ⁊ te est. Pa/ter q̃z meus ⁊ pr̃ tuus habuere ꝓcordiã quã obrẽ misi tibi argentũ ⁊ aurum: vt rupto federe q̃ habes cũ baasa rege is/rael facias eũ a me recedere. Quo com/perto benadab misit prĩcipes exercituz suoz ad vrbes israel: qui percusserũt ahion ⁊ dan ⁊ abelmaim ⁊ vniuersas vrbes ne/ptalim muratas. Qđ cũ audisset baasa desijt edificare rama ⁊ intermisit opus suum. Porro asa rex assumpsit vniuer/sum iudam ⁊ tulerunt lapides de rama ⁊ ligna q̃ edificationi prepauerat baasa edificauitq; ex eis gabaa ⁊ maspha. In tpe illo venit anani ꝓphẽta ad asaz regẽ iuda. ⁊ dixit ei: Quia habuisti fiduciam in rege syrie ⁊ nõ in dño deo tuo: idcirco euasit syrie regis exercit⁹ de manu tua. Nõne ethiopes ⁊ libyes multo plures erãt q̃drigis ⁊ eq̃tib⁹ ⁊ multitudine ni/mia: q̃s cũ in dño credidisses tradidit i manu tua? Oculi. n. dñi cõtemplantur vniuersam terrã. ⁊ prebent fortitudinẽ his q̃ corde pfecto credũt in eum. Stulte igit egisti. ⁊ ppter hoc etiã pñti tpe adu/sum te bella ꝓsurgent. Iratusq; asa adu/sus videntẽ: iussit eũ mitti in neruum: Valde quippe sup hoc fuerat dñs indi/gnat⁹. ⁊ interfecit de pplo in tpe illo plu/rimos. Opa autem asa prima ⁊ nouissi/ma scripta sunt in libro regũ iuda ⁊ isrl. Egrotauit etiã asa ãno tricesimonono regni sui. dolore pedũ vehemẽtissimo: et nec in infirmitate sua q̃siuit dñm: sz ma/gis in medicoz arte confisus est. Dor/miuitq; cũ pribz suis: ⁊ mortuus est an/no q̃dragesimoprimo regni sui. ⁊ sepeli/erunt euz in sepulcro suo q̃ foderat si/bi in ciuitate dauid. Posuerũtq; euz su/per lectũ suũ plenũ aromatibz ⁊ vngue/tis meretricijs que erãt pigmẽtarioruz arte cõfecta. ⁊ cõbusserũt sup euz ambi/tione nimia.

Regnauit autẽ iosaphat fili⁹ ei⁹ XVII
pro eo. ⁊ inualuit ꝓtra isrl. Cõ/stituitq; milituz nũeros in cun/ctis vrbibz iuda q̃ erant vallate muris: præsidiaq; dispposuit in terra iuda ⁊ in ci/uitatibz ephraim q̃s ceperat asa pr̃ eius. Et fuit dñs cũ iosaphat: qz ambulauit in vijs dauid pris sui primis: ⁊ non spe/rauit in baalim sed in deo pris sui. ⁊ per/rexit in p̃ceptis illi⁹. ⁊ nõ iuxta pcta isrl. Cõfirmauitq; dñs regnũ in manu eius ⁊ dedit oĩs iuda munera. iosaphat: factez sunt ei infinite diuitie. ⁊ multa gl̃ia. Cunq; sumpsisset cor ei⁹ audaciã ppter vias dñi: etiã excelsa ⁊ lucos de iuda ab/

stulit. Tertio autē anno regni sui misit de principibꝫ suis benail & obdiā & zacha riam & nathanael & michēā vt docerent in ciuitatibꝫ iuda. & cū eis leuitas semei am & nathaniā & zabadiā. asahel q̄z et se miramoth & ionathan adoniāqꝫ et tho biam & tobadoniā leuitas. & cuz eis eli sama & ioz̄ā sacerdotes. Docebātqꝫ pl̄z in iuda. hñtes libz̄ū legꝫ dñi: & circūibāt cunctas vrbes iuda: atqꝫ erudiebant po pulum. Itaqꝫ factꝰ est pauor dñi sup oīa regna terraꝝ. q̄ erāt p gyrum iuda: nec audebant bellare ꝓtra iosaphat. Sed & philistei: iosaphat mūera referebant. et vectigal argenti. Arabes quoqꝫ adduce bat pecora arietū septē milia septingen tos: & hircos totidē. Creuit g̃ iosaphat & magnificatꝰ est vsqꝫ in sublime. atqꝫ e dificauit in iuda domos adinstar turri um. vrbesqꝫ muratas. & multa opera pa trauit in vrbibꝫ iuda. Viri q̄z bellatoz̄es & robusti erāt in hierusalē. quoz̄ iste nu merus p domos atqꝫ familias singl̄oz̄ū In iuda pīceps exercitꝰ ednas dux. & cū eo robustissimoz̄ viri trecenta milia Post hūc iohannan pīceps: & cū eo du centa octoginta milia. Post illū quoqꝫ amasias filꝰ zechri ꝓsecratꝰ dño. & cum eo ducenta milia viroz̄ fortiū. Hunc se q̄bā robustus ad p̄lia eliada & cū eo te hentium arcū & clypeum ducēta milia. Post istum etiā ioçabad et cuz eo cētuz octoginta milia expeditoz̄ū milituz. Hi oñes erāt ad manū regis: exceptis alijs quos posuerat in vrbibus muratis. et in vniuerso iuda.

XVIII

Vlit g̃ iosaphat diues & inclytꝰ multuz. & affinitate ꝓiunctꝰ est achab: descēditqꝫ post annos ad eum in samariā. Ad cuiꝰ aduētū macta uit achab arietes & bues pl̄imos ipsi & pl̄o q̄ venerat cuz eo. psuasitqꝫ illi vt a scenderet in ramoth galaad. Dixitqꝫ a chab rex isrl̄ ad iosaphat regē iuda. Ve ni mecū in ramoth galaad. Cui ille rñ dit. Vlt ego & tu: sicut pl̄s tu. sic & pl̄s meus: tecumqꝫ erim in bello. Dixit io saphat ad regē isrl̄. Cōsule obsecro im pētiarum ꝓmonē dñi. Cōgregauit igit rex israel. pphetaꝝ q̄dringētos virosꝫ & di xit ad eos: In ramoth galaad ad bellan dum ire debem⁹ an q̄escere: At illi ascen de inquiūt. & tradet deus in manu regis Dixitqꝫ iosaphat: Nunqd non est hic p phetes dñi: vt ab illo etiā req̄ram⁹? Et ait rex isrl̄ ad iosaphat. Est vir vnus a quo possum⁹ q̄rere dñi voluntatē sz ego odi eū. q̄ nō pphetat mihi bonū: sed ma lum oī tpe. Est autē michēas filius iem la. Dixitqꝫ iosaphat. Ne loq̄ris rex hoc modo. Vocauit g̃ rex isrl̄ vnum de enu chis. & dixit ei: Voca cito michēā filium iemla. Porro rex isrl̄ & iosaphat rex iu da vterqꝫ sedebant i solio suo vestiti cul tu regio. Sedebant autē in area iuxta portam samarie: oēsqꝫ pphete vaticina bant cor̄ā eis. Sedechias vero filiꝰ cha nana fecit sibi cornua ferrea. & ait. Hec dicit dñs. His ventilabis syriam. donec conteres eā. Oēsqꝫ pphete filr̄ pphe tabant. atqꝫ dicebāt: Ascende in ramoth galaad & pspera beris. & tradet eos dñs i manu regis. Nūcius autē q̄ ierat ad vo candū michēam. ait illi: En verba oīum pphetaꝝ vno ore bona regi ānūciāt. Que so g̃ te vt & sermo tuꝰ ab eis nō dissenti at. loq̄risqꝫ pspera. Cui rñdit michēas: Viuit dñs. q̄ quodcūqꝫ dixerit mihi de us meꝰ hoc loq̄r. Venit g̃ ad regez. Cui rex ait: Michēa ire debemus in ramoth galaad ad bellandū. an q̄escere: Cui ille rñdit. Ascēdite: cūcta enī pspera eueni ent: & tradent hostes in manꝰ vras. Di xitqꝫ rex. Iterum atqꝫ iterꝫ te adiuro. vt mihi nō loq̄ris nisi q̄ verū est in nōie dñi. At ille ait: Vidi vniuersum isrl̄ dispersum in montibꝫ sicut oues absqꝫ pasto re. Et dixit dñs: Non hñt isti dños: re uertat vnusq̄sqꝫ in domū suam in pace. Et ait rex isrl̄ ad iosaphat. Nōne dixi ti bi q nō pphetaret iste mihi quicqꝫ boni: sed ea q̄ mala sunt: At ille: idcirco ait au dite verbū dñi. Vidi dñm sedentē in sō lio suo. & oēm exercitum celi assistentez ei a dextris & a sinistris. Et dixit domin⁹ Quis decipiet achab regē isrl̄ vt ascen

dat ⁊ corruat in ramoth galaad: Cũq; diceret vnus hoc modo. ⁊ alter alio: pro cessit spūs ⁊ stetit coꝝ dño. ⁊ ait: Ego decipiam eū. Cui dñs. in quo inquit deci/pies: At ille rñdit: Egrediar. ⁊ ero spūs mendax in ore oīm ꝓphetaꝝ ei⁹. Dixitq; dñs. Decipies. ⁊ ꝑualebis: egredere et fac ita. Nūc igiꝫ ecce dñs dedit spūm mẽ/dacij in ore oīm ꝓphetaꝝ tuoꝝ. ⁊ dñs lo/cutus est de te mala. Accessit autẽ sede/chias fili⁹ chanana: ⁊ ꝑcussit michee ma xillam. ⁊ ait: Per quã viã trãsiuit spūs dñi a me vt loqrẽr tibi: Dixitq; mich/as. Tuipe videbis in die illo: qñ ingres sus fueris cubiculum de cubiculo: vt ab/scondaris. Precepit aũt rex isrl̃ dicens Tollite micheã ⁊ ducite eum ad ammon ꝓncipem ciuitatis ⁊ ad ioas filium ama/lech. ⁊ dicetis: Hec dicit rex Mittite hũc in carcerẽ. ⁊ date ei panis modicũ. ⁊ aq̃ paurillũ donec reuertar ī pace. Dixitq; michees: Si reuersus fueris in pace: nõ est dñs locut⁹ in me. Et ait: Audite oēs ppli. Igiꝫ ascẽderunt rex isrl̃ ⁊ ioaphat rex iuda in ramoth galaad: dixitq; rex is rael ad ioaphat: Mutabo habitũ. et sic ad pugnã vadam: tu autẽ induere ves/tibus tuis. Mutatoq; rex isrl̃ habitu ve/nit ad bellũ. Rex autẽ syrie ꝓcepat duci/bus eqtatus sui dicẽs: Ne pugnetis con tra minimũ aut ꝫ maximũ: nisi ꝫ soluz regẽ israel: itaq; cuz vidissent ꝓncipes eqtatus ioaphat. dixerũt: rex isrl̃ est iste Et circũdederũt eũ dimicantes. At ille clamauit ad dñm. ⁊ auxiliat⁹ est ei: atq; auertit eos ab illo. Cũ. n. vidissent du/ces eqtatus q; nõ eẽt rex israel. reliq̃rũt eum. Accidit aũt vt vn⁹ e ppl̃o sagittaz in incertũ iaceret. ⁊ ꝑcuteret regẽ israel inter ceruicez ⁊ scapulas. At ille aurige suo ait. Cõuerte manũ tuaz. ⁊ educ me de acie: qz vulnerat⁹ sum. Et finita ẽ pu gna in die illo. Porro rex israel stabat ī curru suo ꝓtra syros vsq; ad vespam. et mortuus est occidente sole. XIX

Reuersus est autẽ ioaphat rex iuda in domuz suam pacifice in hierusalem. Cui occurrit iehu filius anani videns ⁊ ait ad eũ. Impio ꝓbes auxiliũ: ⁊ his q̃ oderũt dñm ami cicia iungeris: ⁊ idcirco irã quidẽ domi/ni merebaris. sed bona opa inuẽta sunt ī te eo q; abstuleris lucos de terra iuda. ⁊ ꝓepaueris cor tuũ vt requereres dñm deuz patrũ tuoꝝ. Habitauit q̃ ioaphat in hierusalẽ. Rursumq; egressus est ad ppl̃m de bersabee vsq; ad mõtẽ ephraim ⁊ reuocauit eos ad dñm deuz patrũ suo rũ: cõstituitq; iudices terre in cũctis ci/uitatib⁹ iuda munitis p singula loca. et ꝓcipiens iudicib⁹. videte ait q̃d faciatis Nõ. n. hoĩs exercetis iudiciuz sed dñi. et quodcũq; iudicaueritis in vos redũda bit. Sit timor dñi vobiscũ. ⁊ cũ diligen tia cũcta facite. Nõ est enĩ apud dñm de um nũm iniq̃tas. nec ꝑsonarũ acceptio. nec cupido munerũ. Jn hierusalẽ q̃z cõ/stituit ioaphat leuitas ⁊ sacerdotes et ꝓncipes familiaꝝ ex israel vt iudiciũ ⁊ causaz dñi iudicarẽt habitatoribus ei⁹. ꝓcepitq; eis dicẽs: Sic ageꝫ in timore dñi fideliter ⁊ corde perfecto. Oẽm cau sam q̃ venerit ad vos fratrũ vroꝝ q̃ hab/bitant in vrbib⁹ suis. inter cognationẽ ⁊ cognationẽ vbicũq; q̃stio est de lege de mandato. de cerimonijs. de iustificatiõi bus oñdite eis vt nõ peccent in dñm. ⁊ ne veniat ira sup vos ⁊ sup frẽs vestros Sic q̃ agẽtes nõ peccabitis. Amarias au tem sacerdos et pontifex vt: in his q̃ ad deũ ꝓtinent ꝑsidebit. Porro zabadias filius hismael qui est dux in domo iuda sup ea opa erit q̃ ad regis officiũ ꝓtinẽt Habetisq; mgros leuitas coram vobis ꝓfortamini ⁊ agite diligenter. ⁊ erit do/minus vobiscum in bonis. XX

Post hec congregati sunt filij mo/ab ⁊ filij ammon ⁊ cũ eis de ammo/nitis ad ioaphat vt pugnarẽt ctra eum. Veneruntq; nuncij ⁊ indica uerunt ioaphat dicentes. Venit ctra te multitudo magna de his locis q̃ trans mare sunt ⁊ de syria. ⁊ ecce ꝓstitit in asa sonthamar. q̃ est engaddi. Ioaphat au tẽ timore ꝓterrit⁹ totus se ꝓtulit ad ro/gandũ dñm. et ꝑdicauit ieiuniũ vniũso

iuda: Congregatusq; est iudas ad rogandū dñm: sed ⁊ oēs de vrbib⁹ suis venerunt ad obsecrādum eum. Cūq; stetisset iosaphat in medio cetu iude ⁊ hierusalem in domo dñi ante atriū nouū ait. Dñe deus patrū nrōr tu es de⁹ in celo: ⁊ dñaris cunctis regnis gētium. In manu tua est fortitudo ⁊ potētia: nec quisq; tibi pōt resistere. Nōne tu de⁹ nr interfecisti oēs habitatores terre huius coram populo tuo isrl. ⁊ dedisti eā semini abraam amici tui in sempiternū: Habitauerūt q; in ea. ⁊ extruxerunt in illa scūariū noī tuo dicētes: Si irruerint sup nos mala. gladi⁹ iudicij. pestilētia ⁊ fames: stabimus coram domo hac in ospectu tuo. in q; inuocatū est nomē tuū. ⁊ clamabimus ad te in tribulationib⁹ nris: ⁊ exaudies nos saluosq; facies. Nūc igit ecce filij ammon ⁊ moab ⁊ mons seir p quos nō cōcessisti isrl vt trāsirent qn egrediebant de egypto. sz declinauerūt ab eis ⁊ nō interfecerūt illos. ecōtrario agūt et nitūtur eiscere nos de possessione quā tradidisti nobis de⁹ nr. Ergo nō iudicab eos: In nobis q̄dez nō est tanta fortitudo vt possimus huic multitudini resistere q̄ irruit sup nos: sed cū ignorem⁹ q̄d agere debeamus hoc solū hēmus residui vt oculos nros dirigam⁹ ad te. Dixerūt iuda stabat coram dño: cū puulis ⁊ vxoribus ⁊ liberis suis. Erat aūt iaçiel filius çacharie filij banaie filij iehiel filij mathanie leuites de filijs asaph: sup quē fact⁹ ē spiritus dñi i medio turbe. ⁊ ait. Attendite oēs iuda. ⁊ q̄ habitatis in hierlm. ⁊ tu rex iosaphat. Hec dicit dñs vob. Nolite timere nec paueatis hac multitudine. Nō est enī vra pugna: sz dei. Cras descēdetis contra eos. Ascēsuri enī sunt p cliuū noie seis: ⁊ inuenietis illos i summitate torrētis q̄ est ꝺ solitudinē hieruel. Nō. n. eritis vos q̄ dimicabitis: sz tm̄modo ꝺfidenter state: ⁊ videbitis auxiliū dñi sup vos o iuda et hierlm nolite timere nec paueatis. Cras egrediemini ꝺ eos. ⁊ dñs erit vobiscū. Iosaphat g̃ iuda ⁊ oēs habitatores hierlm ceciderunt prone i terram coram dño: ⁊ adorauerunt deum. Porro leuite de filijs caath et de filijs chore laudabāt dñm deū isrl voce magna i excelsum. Cunq; mane surrexissent egressi sunt p desertum thecue. profectisq; eis stans iosaphat i medio eor dixit. Audite me viri iuda: et oēs habitatores hierusalē. Credite in dño deo vro: et securi eritis: credite pphetis ei⁹. ⁊ cuncta euenient pspera. Deditq; ꝑ filios pplo ⁊ statuit cantores dñi vt laudarēt eū in turmis suis ⁊ antecederēt exercitum. ac voce ꝑsona dicerēt. Confitemini dño: qm̄ in eternū misericordia ei⁹. Cunq; cepissent laudes canere. vertit dñs insidias eor in semetipos filior sez āmon ⁊ moab ⁊ mōtis seir. q̄ egressi fuerant vt pugnarent ꝺ iudā. ⁊ pcussi sunt. Nāq; filij ammon et moab ꝓsurrexerūt aduersus habitatores mōtis seir: vt interficerēt ⁊ delerēt eos. Cunq; hoc ope ꝑpetrassēt etiā in semetipos versi mutuis ꝺcidere vulneribus. Porro iuda cū venissz ad speculam q̄ respicit solitudinē vidit. pcul oēm late regionē plenā cadaueribus: nec superesse quenq; q̄ necez potuisset euadere. Venit g̃ iosaphat ⁊ oīs pplus cum eo ad detrahēda spolia mortuor: inueuerūt q; inter cadauera varia suppellectilē vestes q̄z ⁊ vasa pciosissima: ⁊ diripuerūt ita vt oīa portare nō possent: nec p tres dies spolia auferre. pre prede magnitudine. Die aut̄ q̄rto ꝺgregati sunt i vallē benedictōis. Etenī qm̄ ibi bñdixerūt dño: vocauerunt locū illuz vallis bñdictiōis vsq; in p̄sentē diē. Reuersusq; ē oīs vir iuda ⁊ habitatores hierusalē. ⁊ iosaphat añ eos i hierlm cū letitia magna. eo q̄ dedisset eis dñs gaudiū de inimicis suis. Ingressiq; sunt in hierlm cū psalteriis ⁊ citharis ⁊ tubis in domū dñi. Irruit aut̄ pauor dñi sup vniuersa regna terraꝝ: cū audissent q̄ pugnasset dom⁹ ꝺtra inimicos isrl. Quieuitq; regnū iosaphat: ⁊ p̄buit ei dñs pacē p circuitum. Regnauit igit iosaphat sup iudam. ⁊ erat trigīta q̄nq; annor cū regnare cepisset. Eliguit aut̄ ⁊ q̄nq; ānis re-

gnauit in hierusalez. ⁊ nomẽ mr̃is eius
açuba filia selachi. Et ambulauit in via
pr̃is sui asa. nec declinauit ab ea. faciens
que placita erãt coꝝ dño. Cleruntñ ex-
celsa nõ abstulit: ⁊ adhuc pp̃l's non dire
xerat coꝝ suũ ad dñm deũ patrũ suoꝝuz.
Reliq̃ autẽ gestoꝝ iosaphat prioꝝ et no
uissimoꝝ scripta sunt in ꝛbis iehu filij
anani: q̃ digessit in libꝛo regũ isr̃l. Post
hec iniit amicicias iosaphat rex iuda cũ
ochozia rege isr̃l. cui⁹ opa fuerũt impiꝫ
sima: et pticeps fuit vt faceret naues q̃
irent in tharsis: fecerũtq; classem in asi
ongaber. Prophetauit autẽ elieçer filius
dodan de maresa ad iosaphat dicens
Quia habuisti fedus cũ ochozia. pcussit
dñs opa tua: contritecq; sunt naues nec
potuerunt ire in tharsis. XXI

Dormiuit autẽ iosaphat cũ pr̃ibus suis ⁊ sepultus ẽ cũ eis in
ciuitate dauid: regnauitq; ioꝝ
filius ei⁹ pro eo. Qui habuit frẽs filios
iosaphat: açariã ⁊ iahihel ⁊ çachariam ⁊
açariam ⁊ michael ⁊ saphatiaz. Oẽs hi
filij iosaphat reg̃ iuda. Deditq; eis pr̃
suus multa mũera argẽti ⁊ auri. ⁊ pen-
satiões cũ ciuitatibꝫ mũitissimis in iu-
da. regnũ autẽ tradidit ioꝝ eo q̃ eẽt pri
mogenit⁹. Surrexit autẽ ioꝝ sup̃ re-
gnũ pr̃is sui. Cunq; se cõfirmasset. occi
dit oẽs frẽs suos gladio ⁊ quosdã de pr̃
cipibꝫ iuda. Triginta duoꝝ annoꝝũ erat
ioꝝ cuz regnare cepisset. ⁊ octo ãnis re-
gnauit in hierl'm: ambulauitq; in vijs
regũ isr̃l sicut egerat dom⁹ achab. Filia
quippe achab erat uxor ei⁹. Et fecit ma
lũ in ꝛspectu dñi. Voluit aũt dñs disp-
dere domũ dauid ꝓpter pactum q̃ ini-
erat cuz eo. ⁊ q̃ pmiserat vt daret ei lu-
cernã ⁊ filijs ei⁹ in oĩ tpe. In diebꝫ illis
rebellauit edõ ne eẽt subdit⁹ iude: ⁊ con
stituit sibi regẽ. Cunq; trãsiret ioꝝ cuz
principibꝫ suis et cuncto eq̃tatu q̃ erat
secũ: surrexit nocte. ⁊ pcussit edom q̃ se
circũdederat. ⁊ oẽs duces equitat⁹ eius
Attamẽ rebellauit edom. ne eẽt sub diti
one iuda vsq; ad hanc diẽ. Eo tpe ⁊ lob
na recessit: ne eẽt sub manu illi⁹. Dere-
liquerat eũ dñm deũ patrũ suoꝝ insup
⁊ excelsa fabꝛicatus ẽ in vrbibꝫ iuda ⁊ foꝛ
nicari fecit habitatoꝛes hierl'm ⁊ puari
cari iudam. Allate sunt aũt ei littere ab
helia pphẽta: in quibꝫ scriptuz erat. Hec
dicit dñs de⁹ dauid pr̃is tui. Quoniam
nõ ambulasti in vijs iosaphat pr̃is tui
⁊ in vijs asa regis iuda: ꝫ incessisti p iter
regũ isr̃l. ⁊ foꝛnicari fecisti iudaz ⁊ habi-
tatoꝛes hierl'm. imitat⁹ foꝛnicationem
dom⁹ achab: insup ⁊ frẽs tuos domũ pa
tris tui meliozes te occidisti: ecce dñs p
cutiet te plaga magna cũ pp̃lo tuo: et fi
lijs et vxoꝛibꝫ tuis: vniuscuiꝫq; substa tua.
Tu aũt egrotabꝭ pessimo languoꝛe ventri
donec egrediant⁹ vitalia tua paulati per
singl'os dies. Suscitauit ḡ dñs ꝛ ioꝝz
spũm philistinoꝝ ⁊ arabũ qui confines
sunt ethiopibꝫ. ⁊ ascẽderũt in terraz iu-
da ⁊ vastauerũt eaz. Diripuerũtq; cun-
ctam substam q̃ inuẽta est in domo regis
insup ⁊ filios ei⁹ ⁊ vxoꝛes. Nec remãsit
ei fili⁹ nisi ioachaz q̃ minim⁹ natu erat
Et sup hec oĩa pcussit eum dñs alui lan
guoꝛe insanabili. Cũq; diei succederet
dies. ⁊ tẽpoꝝ spacia voluerent⁹. duoꝝ an
noꝝũ expletus est circulus: ⁊ sic lõga cõ-
sumpt⁹ tabe ita vt egereret etiã viscera
sua. languoꝛe piter et vita caruit. Moꝛ-
tuusq; est in infirmitate pessima: ⁊ nõ se
cit ei pp̃l's fm moꝛe cõbustiõis exeq̃as:
sicut fecerat maioꝛibꝫ ei⁹. Triginta duo
rũ annoꝝ fuit cũ regnare cepisset: ⁊ octo
annis regnauit i hierl'm. Ambulauitq;
nõ recte. ⁊ sepelierũt eũ i ciuitate dauid
vruntñ nõ in sepulcro regũ. XXII

Constituerũt autẽ habitatoꝛes
hierusalẽ ochoziã filiũ eius mi
nimũ regẽ p eo. Oẽs enĩ ma-
ioꝛes natu q̃ ante euz fuerãt interfece-
rant latrones arabũ qui irruerãt in ca-
stra. Regnauitq; ochozias filius ioꝝ re
gis iuda. Quadraginta duoꝝ annoꝝum
erat ochozias cũ regnare cepisset ⁊ vno
anno regnauit in hierusalẽ. ⁊ nomẽ ma
tris ei⁹ athalia filia amri. Sed ⁊ ipe in
gressus est p vias dom⁹ achab. Mater
enĩ ei⁹ impulit euz vt impie ageret. Ve-

cit igit malũ in ꝓspectu dñi sicut domus achab. Ipi.n. fuerũt ei ꝓsiliarij p' mor tem ptis sui in interitũ ei': ambulauit ꝙ in ꝓsilijs eor. Et prexit cuz ioraã filio achab rege isrl in bellũ ꝓtra asalxel regez syrie in ramoth galaath: vulnerauerũt ꝙ syri ioraã. Qui reuersus est vt curaret in iezrahel. Multas enĩ plagas accepat in supdicto certamie. Igit ochozias filius ioraã rex iuda descẽdit vt inuiseret ioram filiũ achab in iezrahel egrotantem Voluntate qui ppe fuit dei adusus ochoziam. vt veniret ad ioraã. cuz venisset et egrederet cũ eo adusum iehu filiũ nam si. quẽ vnxit dñs vt deleret domũ achab Cũ g euerteret iehu domũ achab inuenit pncipes iuda. filios fratrũ ochozie q ministrabant ei: interfecit illos. Ipm ꝙ pquirens ochoziã cõprehendit latitãtem in samaria adductũq ad se occidit sepelierũt euz eo q eet filius iosaphat. q ifierat dñm in toto corde suo Nec erat vltra spes aliq: vt de stirpe ꝙs regnaret ochozie. Siquidẽ athalia mr ei' videns q mortuus eet filius suus: surrexit. et iter fecit oem stirpem regiã dom' ioraã. ꝙ dor ro iosabeth filia regis tulit ioas filiuz ochozie. et furata est eũ de medio filiorũ regis cũ interficerent absconditq eũ cuz nutrice sua in cubiculo lectulor. Iosabeth aũt q absconderat eũ. erat filia regis ioraã vxor ioiade pontificis sororis ochozie. et idcirco athalia nõ interfecit euz. Fuit g cũ eis i domo dei absconditus sex ãnis: qbus regnauit athalia sup terrã. XXIII

Anno autẽ septimo ꝓfortat' ioiada assumpsit cẽturiones. açariam videlicz filiũ hierobam. et ismael filiũ iohãnan. açariã ꝙz filiuz obed. et maasiã filiũ adaie. et elisaphat filiũ zechri: et iniit cũ eis fedus Qui circũeũtes iudã congregauerũt leuitas de cũctis vrbibus iuda: et pncipes familiaruz isrl: venerunteq in hierlm. Iniit g ois mltitudo pactũ in domo dei cum rege. Dixitq ad eos ioiada: Ecce filius regis regnabit sicut locutus est dns sup filios dauid. Iste est sermo quẽ facietis. Tertia pars vẽm qui veniunt ad sabbatũ sacerdotũ et leuitarũ et ianitor erit in portis: tertia vero ps ad domuz regis. et tertia ad portam q appellat fundamenti. Omẽs vero reliquũ vulgus sit in atrijs dom' dñi. nec quispiã alius ingrediatur domum dñi. nisi sacerdotes et q ministrant de leuitis. Ipi tm̃modo ingrediant qr sci̇ficati sunt et omẽs reliquus vulgus obseruet custodias dñi. Leuite autẽ circũdẽt regem hñtes singuli arma sua. et si quis alius ingressus fuerit tẽplum. interficiatur: sintq cuz rege: et intrante et egrediente. Fecerunt g leuite et vniũsus iuda iuxta oĩa q precepat ioiada pontifex. Et assumpserũt singuliviros q sub se erat et veniebant p ordinẽ sabbati cũ his qui impleuerãt sabbatũ. et egressi erãt. Dimiquidẽ ioiada pontifex nõ dimiserat abire turmas. q sibi p singulas hebdomadas succedere ꝓsueuerãt. Deditq ioiada sacerdos centurionibus lanceas clypeos et peltas regis dauid: qs cõsecrauerat in domo dñi. Constituitq oẽs pplm tenẽtiuz pugiones a pte tẽpli dextra vsq ad ptem tẽpli sinistrã. coraã altari et tẽplo p circũitum regis. et eduxerũt filiuz regis et imposuerũt ei diadema et testimonium: dederuntq in manu ei' tenendã legẽ et pstituerũt euz regẽ. Unxit qz illũ ioiada pontifex et filij ei': imꝓcatiq sunt ei atq dixerunt: Viuat rex. Qõ cuz audisset athalia vocẽ scz currentiũ atz laudantiũ regẽ: ingressa est ad pplm i templum dñi. Cunq vidisset regẽ stantem sup graduz in introitu et pncipes turmasq circa eum. oẽmq pplm terre gaudentẽ atz clangentẽ tub et diuersi generis organis ꝓcinentẽ. vocẽq laudantiũ: scidit vestimẽta sua et ait: Insidie. insidie. Egressus autẽ ioiada pontifex ad cẽturiones et pncipes exercitus dixit eis: Educite illã extra septa templi et interficiat gladio. Precepitq sacerdos ne occideret in domo dñi. Et imposuerũt cer uicibus eius manus. Cunq intrasset portam equor dom' regis: interfecerũt eam ibi. Pepigit autẽ ioiada fedus inter se

vniuersumq; pplm ⁊ regē: vt eēt pplus dñi. Itaq; ingressus est oīs pls domū baal ⁊ destruxerūt eaz. ⁊ altaria ac simulacra illius ꝓfregerunt: mathan quoq; sacerdotē baal interfecerūt añ aras. Cōstituit autē ioiada ꝓpositos ī domo dñi: ⁊ sub manib; sacerdotū ⁊ leuitaꝝ quos distribuit dauid ī domo dñi: vt offerrēt holocausta dño. sicut scriptuz est in lege moysi. in gaudio ⁊ cantic;. iuxta dispositionē dauid. Cōstituit quoq; ianitores in portis domus dñi: vt nō ingrederet eā immūdus in oī re. Assumptisq; cēturiones ⁊ fortissimos viros. ac principes populi ⁊ oēm vulgꝰ terre: ⁊ fecerūt descendere regē de domo dñi. ⁊ introire p medium porte superioris in domū regis. ⁊ collocauerūt eū in solio regali. Letatusq; est oīs pls terre: ⁊ vrbs quieuit. Porro athalia interfecta est gladio. XXIIII

Septem annoꝝ erat ioas cuz regnare cepisset: ⁊ q̄dragīta ānis regnauit in hierlm. Nomē matris eius sebia de bersabee Fecitq; qđ bonum ē coraī dño: cunctis diebꝫ ioiade sacerdotis. Accepit autem ei ioiada vxores duas: e quib; genuit filios ⁊ filias. Postque placuit ioas vt instauraret domuz dñi: congregauitq; sacerdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis: Egredimini ad ciuitates iuda ⁊ colligite de vniuso isrl pecuniaz ad sarcitecta templi dei nri p singulos ānos festinatoq; hoc facite. Porro leuite egere negligētius. Vocauitq; rex ioiadam principem ⁊ dixit ei: Quare tibi nō fuit cure vt cogeres leuitas inferre de iuda ⁊ de hierlm pecuniā q̄ cōstituta ē a moyse seruo dñi: vt inferret eā oīs multitudo isrl in tabernaculū testimonij: Athalia enī impissima ⁊ filij eius destruxerūt domū dei. ⁊ de vniuersis q̄ sanctificata fuerāt in templo dñi. ornauerūt phanuz baalim. Recepit q̄ rex ⁊ fecerunt arcā: posuerunt eā iuxta portā dñi foranseq;. Et ꝑdicatum est in iuda ⁊ hierlm. vt deferrent singuli ꝑcium dño qđ ꝓstituit moyses famulus dei sup oēm isrl in deserto. Letatiq; sunt cūcti principes ⁊ oīs pls. ⁊ ingressi ꝓtulerūt in arcā dñi atq; miserunt ita vt implerēt. Cumq; tps eēt vt deferrent arcā coraī rege p manus leuitaꝝ. videbant enī multā pecuniā: ingrediebat scriba regis ⁊ quē primꝰ sacerdos ꝓstituerat: effundebātq; pecuniaz q̄ erat ī arca Porro arcā reportabant ad locū suum ficq; faciebāt p singulos dies. Et cōgregata ē infinita pecunia: quā dederūt rex ⁊ ioiada his q̄ pērāt opib; domꝰ dñi. At illi ducebāt ex ea cesores lapidū ⁊ artifices operis singulox: vt instaurarēt domū dñi fabros quoq; ferri et eris: vt qđ caderet cepat fulcirēt. Egerūtq; hi q̄ opera bant industrie. ⁊ obducebat parietū cicatrix p manꝰ eox: ac suscitauerūt domū dñi in statū pristinū. ⁊ firmiter eaz stare fecerunt. Cumq; cōplessent oīa opa. deferentes tulerunt coraī rege ⁊ ioiada reliquā ptē pecunie: de q̄ facta sunt vasa tēpli in ministeriū ad holocausta: phiale quoq; ⁊ cetera vasa aurea ⁊ argentea. Et offerebāt tur holocausta in domo dñi iugiter cūctis diebꝫ ioiade. Senuit autē ioiada plenus dieb; ⁊ mortuꝰ est cū cētuz triginta esset annox: sepelierūtq; euz ī ciuitate dauid cū regib;. eo q̄ fecisset bonū cū isrl ⁊ cuz domo eiꝰ. Postq; autez obiit ioiada: ingressi sunt principes iuda. et adorauerūt regē. Qui delinitꝰ obsequijs eox acquieuit eis. Et dereliq̄rūt templuz dñi dei patrū suox. fuierūtq; lucis ⁊ sculptilib; ⁊ facta ē ira dñi ꝓra iudā ⁊ hierlm ꝓpter hoc peccatū. Mittebatq; eis pplxtas vt reuerterent ad dñm: quos ꝓtestates illi audire nolebant. Spirituꝰ itaq; dei induit zachariā filiū ioiade sacerdotem. ⁊ stetit in ꝓspectu pli ⁊ dixit eis. Hec dicit deus. Quare trāsgredimini ꝑcepta dñi qđ vobis nō proderit. ⁊ dereliquisti dñm vt derelinq̄ret vos? Qui ꝓgregati adūsus eum miserūt lapides iuxta regis impium: in atrio domus dñi Et nō est recordatꝰ ioas rex misericordie quaz fecerat ioiada pr illius secū: sz interfecit filiū eius. Qui cū moreret ait. Videat dñs ⁊ requirat. Cūq; euolutꝰ eēt ānꝰ ascendit ꝓra eū exercit⁹ syrie: venitq; in iudā

ꝯ hierlm ꝯ interfecit cunctos principes ppli: atqꝫ vniuſam pdaz miſerũt regi in damaſcũ. Et certe cuz pmodicus veniſ ſet numer⁹ ſyrioꝝ: tradidit dñs i maiby eoꝝ infinitã multitudinẽ eo q̃ dereliq̃ſ ſent dñm deũ patꝝ ſuoꝝ. In ioas q̃z ig nominioſa exercuere iudicia: ꝯ abeũteſ di miſerũt eũ in lãguoribꝫ magnis. Sur rexerũt autẽ ꝛ euz ſui in vltiõez ſan guinis ꝯcharie filij ioiade ſacerdotis: ꝯ occiderũt eũ in lectulo ſuo ꝯ mortu⁹ eſt ſepelierũtqꝫ eũ in ciuitate dauid: ſz non in ſepulcris regũ. Inſidiati vero ſunt ei ſeruoꝝ ſui: propter ſanguinem filij ioiade ſacerdotis: et interfecerunt eum in lectulo ſuo. Qui mortuus eſt ſepultus eſt cum patribus ſuis in ciuitate dauid. Et regnauit amaſias filius eius pro eo. XXV

Vigintiquinqꝫ annoꝝ erat ama ſias cuz regnare cepiſſet: ꝯ vigi tinoꝫ annis regnauit i hierlm Nomẽ matris eius ioiaden de hieruſalẽ: Fecitqꝫ bonũ in conſpectu dñi: verũtñ no in corde perfecto. Cunqꝫ roboratũ ſibi videret imperium: iugulauit ſuos q̃ oc ciderant regẽ patrem ſuũ: ſz filios eoꝝ no interfecit: ſicut ſcriptũ eſt in libro legis moyſi: vbi pcepit dñs dicẽs: Non occidẽ tur patres pro filijs: neqꝫ filij pro patribus ſuis ſed vnuſquiſqꝫ in ſuo pcto morietur. Cõgre gauit igit amaſias iudã: ꝯ ſtituit eos p familias: tribunoſqꝫ ꝯ cẽturiones i vni verſo iuda ꝯ beniamin: ꝯ recenſuit a vi ginti ãnis ſurſuz: inuenitqꝫ triginta mi lia iuuenũ qui egrederent ad pugnaz ꝯ tenerẽt haſtã ꝯ clypeũ. Mercede q̃z con duxit de iſrl cẽtũ milia robuſtoꝝ: cẽtum talẽtis argenti. Venit autẽ ho dei ad il lum ꝯ ait: O rex: ne egrediat tecũ exerci tus iſrl. Non eſt enim dñs cũ iſrl: ꝯ cunctis filijs ephraim. Quod ſi putas in robore ex ercitus bella cõſiſtere: ſuperari te faciet de us ab hoſtibꝫ. Dei quippe eſt ꝯ adiuuare ꝯ in fugam quertere. Dixitqꝫ amaſias ad hoiem dei. Quid g̃ fiet de cẽtum talẽ tis q̃ dedi militibꝫ iſrael: Et rñdit ei ho mo dei: Habet dñs vnde tibi dare poſſit multo his plura. Sepauit itaqꝫ amaſi as exercitũ qui venerat ad euz ex ephra im: vt reuerterent in locuz ſuum. Illi contra iudã vehemẽter irati: reuſi ſunt in regionẽ ſuã. Porro amaſias cõfiden ter eduxit ppl'm ſuum: ꝯ abijt in vallem ſalinarum: percuſſitqꝫ filios ſeir decez mi lia. Et alia decẽ milia viroꝝ ceperũt filij iuda: ꝯ adduxerũt ad preruptũ cuiuſdaz petre: precipitauerũtqꝫ eos de ſummo in p ceps: qui vniuſi crepuerunt. At ille ex ercitus quẽ remiſerat amaſias ne ſecuz iret ad pliuz: diffuſus eſt in ciuitatibus iuda: a ſamaria vſqꝫ bethoron: ꝯ interfe ctis tribus milibꝫ diripuit pdam magnã Amaſias q̃z poſt cedem idumeoꝝ ꝯ alla tos deos filioꝝ ſeir: ſtatuit illos in deos ſibi: ꝯ adorabat eos: ꝯ illis adolebat in cenſum. Quamobrẽ iratus dñs ꝛ amaſi am: miſit ad illuz pphetam q̃ diceret ei: Cur adoraſti deos q̃ nõ liberauerunt po pulũ ſuuz de manu tua: Cunqꝫ hec ille loq̃reꝫ: rñdit ei: Nũ cõſiliari⁹ regis es: Quieſce ne interficiã te. Deſcẽdenſqꝫ pphet: ſcio inqt q̃ cogitauerit dñs occi dere te: q̃ ꝯ feciſti hoc malũ: ꝯ inſup nõ ac quieuiſti cõſilio meo. Igit amaſias rex iuda inito peſſimo conſilio: miſit ad io as filiũ ioachaz filij iehu regẽ iſrl dicẽs Veni videamus nos mutuo. At ille re miſit nuncios dicens: Carduus qui eſt in libano: miſit ad cedrum libani dicẽs Da filiam tuam filio meo vxorem. Et ecce beſtie que erant in ſilua libani: trã ſierunt ꝯ cõculcauerunt carduz. Dixi ſti: percuſſi edom: ꝯ idcirco erigit cor tuuz in ſuperbiam. Sede in domo tua. Cur malum aduerſuz te prouocas: vt cadas ꝯ tu ꝯ iudas tecum: Noluit audire ama ſias: eo q̃ dñi eſſet voluntas: vt traderet in manus hoſtium propter deos edom. Aſcendit igitur ioas rex iſrael: ꝯ mutu os ſibi pbuere cõſpectus. Amaſias aũt rex iuda erat in bethſames iude. Corru itqꝫ iudas coram iſrael: ꝯ fugit in taber nacula ſua. Porro amaſiam regem iu da filiuz ioas filij ioachaz cepit ioas rex iſrael in bethſames ꝯ adduxit in hierlm

destruxitq; murū eius a porta ephraim
vsq; ad portā anguli q̄dringentis cubi-
tis. Omne quoq; aurū ⁊ argētum ⁊ vni-
uersa vasa q̄ reppererat in domo dei. ⁊ a-
pud obededom. in thesauris etiaz dom⁹
regie. necnō ⁊ filios obsidiz reduxit in
samariā. Elixit autē amasias filius ioas
rex iuda postq; mortuus est ioas fili⁹ io
achaz rex isrl̄. quindecim ānis. Reliqua
autē ſmonū amasie prioꝝ ⁊ nouissimo-
rū scripta sunt in libro regū iuda ⁊ isrl̄.
Qui postq; recessit a dño: tetēderunt ei
insidias in hierusalē. Cunq; fugisset la-
chis. miserūt ⁊ interfecerūt eum ibi: re
portantesq; sup equos sepelierūt eū cuz
pribus suis i ciuitate dauid. XXVI

OMnis aūt pl̄s iuda filiuz eius
oziam ānoꝝ sedecim ꝓstituit re
gem ꝓ amasia pre suo. Ipe edi
ficauit ahilat ⁊ restituit eā ditioni iude
postq; dormiuit rex cū pribz suis. Sede
cim annoꝝ erat ozias cū regnare cepis-
set: ⁊ q̄nquagintaduob⁹ ānis regnauit i
hierusalē. Nomē mris ei⁹ iecelia de hie
rusalem. Fecitq; qđ erat rectū in oculis
dñi iurta oīa q̄ fecerat amasias pr̄ eius:
⁊ exq̄siuit dñm in diebz çacharie intelli
gentis ⁊ videtis deum. Cunq; req̄reret
dñm direxit eū in oīb⁹. Deniq; egressus
est ⁊ pugnauit ꝯ philistiim: ⁊ destruxit mu
rū geth. ⁊ murū iamnie. murūq; açoti.
Edificauit q̄z oppida i açoto ⁊ philistiiz.
⁊ adiuuit eū de⁹ ꝯ philistiim et ꝯ arabes
q̄ habitabāt in gurbaal. et ꝯ āmonitas.
Appendebantq; āmonite mūera ozie. ⁊
diuulgatus est nomē ei⁹ vsq; ad introi-
tum egypti ꝓpter crebras victorias. E-
dificauitq; ozias turres in hierl̄m sup
portā anguli. ⁊ sup portā vallis. ⁊ reliq̄s
in eodē muri latere. firmauitq; eas. Ex
truxitq; turres in solitudie. ⁊ effudit ci
sternas plimas eo q̄ hret multa pecora
tam in campestribz q̄z in hęremi vastita
te. Vineas q̄z habuit ⁊ vinitores i mō-
tibus ⁊ i carmelo. Erat quippe hō agri-
culture dedit⁹. Fuit autē exercitus bella
torū eius q̄ procedebāt ad plia sub ma-
nu iehiel scribe. maasiezq; doctoris. ⁊ sub
manu ananie qui erat de ducibz regis.
Omnisq; numerus principum ꝓ famili
as suas virorꝝ fortium duoꝝ milia
sexcentorꝝ. ⁊ sub eis vniuersus exercit⁹
trecētorū ⁊ septē miliū quingentorū. q̄
erant apti ad bella: ⁊ p rege ꝯ adūsarios
dimicabāt. Parauit q̄z eis ozias ideſt
cuncto exercitui clypeos ⁊ hastas ⁊ gale
as ⁊ loricas. arcusq; ⁊ fundas ad iacien-
dos lapides: ⁊ fecit in hierl̄m diuersi ge
neris machinas q̄s i turribz collocauit
⁊ in angulis murorꝝ: vt mitterent sagit
tas ⁊ saxa grandia. Egressumq; ē nomē
ei⁹ ꝓcul: eo q̄ auxiliaret ei dñs et cora
baasset illū. Sed cū robor at⁹ eēt eleua-
tū est cor eius in interitū suū ⁊ neglexit
dñm deū suū: ingressusq; templuz dñi:
adolere voluit incēsum sup altare thy-
miamatis. Statimq; ingressus post eū
azarias sacerdos: ⁊ cū eo sacerdotes do-
mini octogīta viri fortissimi. restiterūt
regi atq; dixerūt: Nō est tui officij ozia.
vt adoleas incēsum dño sed sacerdotū.
hoc est filioꝝ aaron qui ꝓsecrati sunt ad
huiuscemodi ministeriū. Egredere de
scūcrio. ne ꝓtēpseris: q̄ nō reputabit ti
bi in gloriā hoc a dño deo. Iratusq; ozi-
as ⁊ tenens in manu thuribulū vt ado
leret incēsum: minabatur sacerdotibus
Statimq; orta est lepra in fronte ei⁹ co
ram sacerdotibus in domo dñi: super al
tare thymiamatis. Cunq; respexisset eū
azarias pontifex. ⁊ omnes reliqui sacer-
dotes viderunt lepram in fronte eius.
⁊ festinato expulerūt eum. Sed ⁊ ipe p
territus accelerauit egredi. eo q̄ sensiſ-
set ilico plagam dñi. Fuit igit̄ ozias rex
leprosus vsq; ad diem mortis sue. ⁊ ha-
bitauit in domo separata. plenus lepra
ob quam eiectus fuerat de domo domi-
ni. Porro ioathan filius eius regit do-
mum regis ⁊ iudicauit populum terre.
Reliqua autē ſmonum ozie prioꝝ ⁊ no
uissimoꝝ scripsit esaias filius amos pro
pheta. Dormiuitq; ozias cū pribz suis.
⁊ sepelierunt eum in agro regaliū sepul
crorum eo q̄ esset leprosus. regnauitq;
ioathan filius eius pro eo.

VIginti q̃nq; annoꝝ erat ioathan cũ regnare cepisset: et sedecim ānis regnauit in hierusalē. Nomẽ mr̃is eius hierusa filia sadoch. Fecitq; qđ rectũ erat coꝝ dño iuxta oĩa q̃ fecerat ozias pr̃ su⁹: excepto q̃ nõ est ingressus tẽplum dñi. et adhuc populus delinq̃bat. Ipe edificauit portaz domus dñi excelsaz. et in muro ophel mlta ꝯstruxit. Urbes q̃z edificauit in mõtibus iuda: et in saltibus castella et turres. Ipe pugnauit ꝯ regẽ filioꝝ ămon. et vicit eũ. Dederuntq; ei filij ămon in tpe illo cẽtum talẽta argẽti. et decẽ milia choros tritici ac totidẽ choros hordei. Hec ei pbuerũt filij ămon. in ãno secundo et tertio. Corrobzatusq; ẽ ioathã. eo q̃ direxisset vias suas coꝝ dño deo suo. Reliq̃ autẽ ſmonũ ioathã et oẽs pugne eiꝰ et opa scripta sunt in libzo regũ isrl̃. et iuda. Uigintiq̃nq; ānoꝝ erat cuz regnare cepisset. et sedecim ānis regnauit in hierusalē. Dormiuitq; ioathã cuz pribꝫ suis. et sepelierũt eũ in ciuitate dauid. et regnauit achaz filiꝰ eiꝰ p eo. XXVIII

VIginti ānoꝝ erat achaz cum regnare cepisset: et sedecim annis regnauit in hierlm. Nõ fecit rectum in ꝯspectu dñi: sicut dauid pr̃ eius sed ambulauit in vijs regũ isrl̃: insup et statuas fudit baalim. Ipe ẽ qui adolebzuit incẽsum in valle hẽnon. et lustrauit filios suos in igne. iuxta ritũ gẽtiuz q̃s interfecit dñs in aduẽtu filioꝝ isrl̃. Sacrificabat q̃z et thymiama succẽdebat in excelsis. et in collibꝫ. et sub oĩ ligno frõdoso. Tradiditq; eũ dñs dei eius in manu regis syrie: q̃ pcussit eũ magnãq; pdam cepit de eiꝰ impio: et adduxit in damascũ. Uanibꝫ q̃z regis isrl̃ traditus ẽ: et pcussus plaga grandi. Occiditq; phacee filius romelie de iuda cẽtum viginti milia in die vno oẽs viros bellatozes: eo q̃ reliquissent dñm deũ patrũ suoꝝ. Eodez tpe occidit zechri vir potẽs ex ephraim maasiã filiũ regis. et ezricã ducẽ domus ei⁹: helchanaz q̃z secũdũ a rege. Ceperũt q̃z filij isrl̃ de fratribꝫ suis ducenta milia mulieꝝ pueroꝝ et puellarũ et infinitaz pdam. ptulerũtq; eã in samariã. Ea tempestate erat ibi pphẽta dñi nomie obed: qui egressus obuiaz exercitui veniẽti in samariã. dixit eis: Ecce irat⁹ dñs deꝰ patrũ vroꝝ ꝯ iudã: tradidit eos in manibꝫ vris: et occidistis eos atrociter. ita vt ad celũ ptingeret vra crudelitas. Insup filios iuda et hierusalẽ vultis vobis subjicere in seruos et ancillas: qđ nequaq; factum opus est. Peccastis enim sup hoc dño deo vro. Uz audite me filiũ meu. et reducite captiuos q̃s adduxistis de fribꝫ vris qm magnus furoꝝ dñi imminet vob. Steterũt itaq; viri de pncipibꝫ filioꝝ ephraim. azarias filiꝰ iohannan. barachias filius mosollamoth. ezechias filiꝰ sellum et amasias filiꝰ hadali. ꝯ eos q̃ veniebãt de prelio. et dixerũt eis: Nõ introducetis huc captiuos. ne peccemꝰ dño. Quare vultis adjcere sup peccata nra: et vetera cumulare delicta? Grande q̃ppe pctm̃ ẽ et ira furoꝝ dñi imminet sup isrl̃. Dimiserũtq; viri isrl̃ bellatozes pdaz. et vnũsa q̃ cepant coꝝ pncipibꝫ et oĩ multitudine: steterũtq; viri q̃s sup mẽoꝝauim⁹ et apprehendẽtes captiuos oẽsq; qui nudi erant. vestierunt de spolijs. Cunctq; vestissent eos et calciassent. et refecissent cibo ac potu. vnxissentq; ppter labozẽ. et adhibuissent eis curã: quicunq; ambulare nõ potuerãt. et erant imbecillo cozpe. imposuerunt eos iumẽtis. et adduxerũt hiericho ciuitatem palmaruz ad fratres eoꝝ: ipiq; reuersi sunt in samariam. Tempe illo misit rex achaz ad regem assyrioꝝ. postulans auxiliũ. Uenerunt q̃z idumei et pcusserunt multos ex iuda et ceperunt pdam magnã. Philistijm̃q; diffusi sunt p vrbes campestres et ad meridiem iuda: ceperuntq; bethsames et ahilon et gadiroth. socho quoq; et thãnã et gãço cũ viculis suis et habitauerunt in eis. Humiliauerat enim dñs iudaz ppter achaz regem iuda. eo q̃ nudasset eũ auxilio et contẽptui habuisset dñz. adduxitq; ꝯ eũ thzeglatphalassar regem assyrioꝝ qui et afflixit eũ. et nullo resistẽte

vastauit. Igit achaz spoliata domo dñi et domo regu ac principū. dedit regi assyriorū munera: et nihil ei pfuit. Insuper et tpe angustie sue auxit ptemptū in dñm. Ipe p se rex achaz immolauit dijs damasci victimas pcussoribus suis. et dixit: dij regū syrie auxiliant eis. quos ego placabo hostijs et adorabūt mihi: cū ecōtrario ipi fuerint ruine ei et vniuerso israel. Direptis itaq achaz omibus vasis domus dei atq fractis clausit ianuas templi dei et fecit sibi altaria in vniuersis angulis hierusalē. In oib q vsq ibus iuda extruxit aras ad cremandu thus. atq ad iracūdiā puocauit dñz deū patrū suorū. Reliq autē et monū ei et oim operū suoz prioz et nouissimoz scripta sunt in libro regū iuda et israel. Dormiuitq achaz cū patribus suis. et sepelierūt eū i ciuitate hierusalē. Necq enī recepant eū in sepulcra regu israel. Regnauitq ezechias filius eius pro eo. XXIX

Igitur ezechias regnare cepit cum viginti q annoz et viginti nouē annis regnauit in hierusalez. Nomen mris eius abia filia zacharie. Fecitq quod erat placitu in ospectu dñi: iuxta oīa q fecerat dauid pater eius. Ipo anno et mēse primo regni sui aperuit valuas domus dñi: et instaurauit eas: adduxitq sacerdotes atq leuitas: et pgregauit eos in platea orientalem. dixitq ad eos: Audite me leuite et sanctificamini: mūdate domu dñi dei patrū nroz: et auferte oēm immundiciā de scūario. Peccauerunt pres nri: et fecerunt malū in ospectu dñi dei nri et derelinquētes eū: auerterunt facies suas a tabernaculo dñi dei nri: et pbuerunt dorsum: clauserūt ostia q erāt in porticu: et extinxerūt lucernas: incēsumq nō adoleuerunt: et holocausta nō obtulerūt in scūario deo isrl. Concitatus est itaq furor dñi sup iudam et hierlm: tradiditq eos in cōmotionē et in interitū et in sibilum. sicut ipi cernitis oculis vris. En corruerunt pres nri gladijs. filij nri et filie nre et cōiuges captiue ducte sunt pter hoc scelus. Nūc q placet mihi vt ieam? fedus cū dño deo isrl. et auertet a nobis furorē ire sue. Filij mei nolite negligere. Elos elegit dñs vt stetis coram eo. et ministretis illi. colatisq eū. et cremet? ei incensuz. Surrexerunt q leuite: maath filius amasie: et ioel filius azarie de filijs caath. Porro de filijs merari: cis filius abdai. et azarias filius ialalael. De filijs ante gerson: ioha filius iemna. et eden filius ioaha. At vero de filijs elisaphan: samri et iahiel. De filijs q asaph: zacharias et mathanias: necnō de filijs hemā: iahiel et semei. Sed et de filijs idithun: semeias et oziel. Cōgregauerunt q frēs suos et sanctificati sunt. et ingressi sunt iuxta mandatum regis et impium dñi, vt expiarent domum dei: Sacerdotes quoq ingressi tēplum dñi vt sanctificarent illud extulerunt oēm immūdiciaz quaz intro repperierant in vestibulo dom? domini: quā tulerūt leuite et asportauerūt ad torrentē cedron foras. Cepērūt aūt prima die mēsis primi mūdare. et in die octaua eiusdē mēsis. ingressi sunt porticuz domus tēpli dñi: expiauerūtq tem plū diebz octo. et die sextadecia mensis eiusdē. q cepant ipleuerunt. Ingressi q sunt ad ezechiā regem. et dixerunt ei. Sanctificauim? oēz domū dñi. et altare holocausti. vasaq ei?. necnō et mēsam. propositiōis cū oīb vasis suis. cunctāq templi suppellectilē quā polluerat rex achaz in regno suo postq prevaricatus est: et ecce exposita sunt omnia coram altari dñi. Cōsurgensq diluculo ezechias rex. adunauit oēs principes ciuitatis et ascēdit in domum dñi: obtulerūtq simul tauros septem. et arietes septez. et agnos septem. et hircos septem: pro peccato. pro regno. pro sanctuario. pro iuda. Dixitq sacerdotibus filijs aaron: vt offerrent super altare domini. Mactauerunt igit tauros: et susceperunt sanguinem sacerdotes: et fuderunt illuz super altare. Mactauerunt etiam arietes: et illoz um sanguinem super altare fuderunt. Immolauerunt agnos: et fuderūt super altare

sanguinē Applicuerūt hircos p̄ peccato
cor̄ rege ⁊ vniūsa multitudie. Impsu
erūtq; manꝰ suas sup eos. ⁊ immolaue
rūt illos sacerdotes ⁊ aspserūt sangui
nē eor̄ cor̄ altari p̄ piaculo vniūso isra
elis. Deo oī quippe israel p̄cepat rex vt
holocaustū fieret p̄ peccato. Constituit
quoq; leuitas i domo dñi cū cymbalis ⁊
psalteriis ⁊ citharis fm dispositiōez da
uid regis ⁊ gad videntis ⁊ nathā pphe
tar eiꝰ. Steterūtq; leuite tenētes orga
na dauid. ⁊ sacerdotes tubas. ⁊ iussit eçe
chias vt offerrēt holocausta sup altare.
Cunq; offerrent holocausta. cepēr lau
des canere dño. ⁊ clāgere tubis atq; in di
uersis organis q̄ dauid rex israel reppere
rat. cōcrepare. Oēs aūt turba adorāte
cantores ⁊ hi q̄ tenebāt tubas erāt i of
ficio suo donec cōplerent holocaustū. Cū
q; finita eēt oblatio. incuruatꝰ est rex et
oēs q̄ erāt cū eo: ⁊ adorauerūt. Precepit
q; eçechias ⁊ p̄icipes leuit; vt laudarēt
dñm fmōibꝫ dauid ⁊ asaph vidētis: qui
laudauerūt deuꝫ magna leticia: ⁊ incur
uato genu adorauerūt. Eçechias autē
ētiā hec addidit. Implestis manꝰ vras
dño: accedite ⁊ offerte victimas. et lau
des in domo dñi. Obtulit g̃ vniūsa mul
titudo hostias ⁊ laudes ⁊ holocausta mē
te deuota. Porro nūerus holocaustorū
q̄ obtulit multitudo. hic fuit. Tauros
seragīta. arietes centū. agnos ducētos:
scificauerūtq; dño boues sexcentos: ⁊ o
ues tria milia. Sacerdotes vero pauci
erāt: nec poterāt sufficere vt pelles holo
caustor̄ detraherēt. Eln ⁊ leuite frēs eor̄
adiuuerūt eos: donec implerent opꝰ ⁊ sci
ficarent̄ antistites. Leuite q̄ppe facilio
ri ritu scificant̄ q̄z sacerdotes. Fuerūt g̃
holocausta plīma. adipes pacificorū ⁊ li
bamina holocaustor̄. et cōpletꝰ est cultꝰ
domꝰ dñi: letatusq; est eçechias ⁊ cīs po
pulus: eo q̄ misteriū dñi eēt expletū de
repente quippe hoc fieri placuerat.

Misit q̄z eçechias ad XXX
oēm israel ⁊ iudā. scripsitq; epi
stolas ad ephraim ⁊ manassen:
vt venirent ad domū dñi in hierl'm ⁊ fa
cerent phase dño deo israel. Inito g̃ cō
silio regis ⁊ p̄ncipū ⁊ vniūsi cetus hie
rusalez: decreuerūt vt facerēt phase mē
se secūdo. Nō. n. occurrerat facere in tē
pore suo: q̄r sacerdotes q̄ possent suffice
re scificati nō fuerant: ⁊ ppl's nōduz con
gregatꝰ fuerat in hierusalē. Placuitq;
sermo regi ⁊ oī multitudini: et decreue
runt vt mitterēt nūcios in vniūsum is
rael de bersabee vsq; dan: vt venirēt ⁊ fa
cerent phase dño deo israel in hierusalē
Multi enī nō fecerant sicut in lege pre
scriptuz est. Perrexerūtq; cursores cuz
epistolis eꝝ regis impio ⁊ p̄ncipū eius
in vniuersum israel ⁊ iudaz: iuxta id q̄d
rex iusserat p̄dicantes. Filij israel reuer
timini ad dñm deū abraam ⁊ ysaac ⁊ isra
el. ⁊ reuertetur ad reliquias que effuge
runt manus regis assyrioꝝ. Nolite fie
ri sicut pres vestri et frēs qui recesserūt
a dño deo patrū suoꝝ. ⁊ tradidit eos i in
teritū. vt ipi cernitis. Nolite indurare
ceruices vestras sicut patres vestri. Tra
dite manus vras dño. ⁊ venite ad sctū a
rium eius q̄d scificauit in eternū. Ser
uite dño deo patrum vestroꝝ: ⁊ auertet
a vobis ira furoris eius. Si enī vos re
uersi fueritis ad dominuz: fratres vestri
⁊ filij habebunt misericordiaz cor̄ dñis
suis. qui illos duxerūt captiuos: ⁊ reuer
tentur in terrā hanc. Pius enim ⁊ cle
mens est dñs deus vester. et nō auertet
faciem suā a vobis si reuersi fueritis ad
eum. Igit̄ cursores pergebāt velociter
de ciuitate in ciuitatem. p̄ terrazephra
im ⁊ manasse vsq; ad çabulon: illis irri
dentibus ⁊ subsannantibus eos. Atta
men quidam viri ex aser ⁊ manasse ⁊ ça
bulon acquiescentes consilio: venerūt
hierusalem. In iuda vero facta est ma
nus domini vt daret eis cor vnū: vt fa
cerent iuxta p̄ceptū regis ⁊ p̄ncipuz
verbū dñi. Cōgregatiq; sunt in hierl'm
ppl'i multi: vt facerent solennitatez açy
morū in mense secundo. Et surgentes
destruxerūt altaria q̄ erant in hierusalē
atq; vniuersa in quib; idolis adolebat

incensum subuertẽtes. ꝓiecerũt in tor
rentẽ cedron. Immolauerũt aũt pha
se q̃rtadecima die mẽsis secũdi. Sacer
dotes q̃z atz leuite tandẽ sc̃ificati obtule
rũt holocausta in domo dn̄i :stetert̃tz in
ordie suo iuxta dispositiõez ꝛ legẽ moysi
hoīs dei. Sacerdotes vero suscipiebãt
effundendũ sanguinẽ de manibꝫ leuitaꝝ
eo q̄ mlta turba sc̃ificata nõ eẽt. ꝛ idcir
co īmolarẽt leuite phase his q̃ nõ occur
rerant sc̃ificati dño. Magna etiã ps po
puli de ephraim ꝛ manasse et ysachar et
zabulon q̃ sc̃ificata non fuerat comedit
phase. nõ iuxta qõ scriptũ est. ꝛ orauit p
eis ezechias dicẽs: Dn̄s bon' ꝓpitiabit'
cunct' q̃ in toto corde req̃runt dn̄m de
um patrũ suoꝝ: ꝛ non imputabit eis q̄
min' sc̃ificati sunt. Quẽ eraudiuit dn̄s
ꝛ placat' est ꝓpło. Fecerũt̃tz filij isrł qui
inuẽti sunt in hierlm solẽnitatẽ azymo
rũ septẽ diebꝫ in leticia magna. laudan
tes dn̄m ꝑ singlos dies :leuite quoq̃z ꝛ
sacerdotes ꝑ organa q̃ suo officio ꝛgrue
bant. Et locut' est ezechias ad cor oīm
leuitarũ: q̃ habebãt intelligentiaz bonaz
sup dño. ꝛ comederũt septẽ diebꝫ solen
nitatis: immolãtes victimas pacificoꝝ
ꝛ laudãtes dn̄m deũ patruz suoꝝ. ꝓpla
cuitq̃z vniũsi multitudini vt celebrarẽt
etiã alios dies septẽ: qõ ꝛ fecerũt cuz in
genti gaudio. Ezechias autẽ rex iuda ꝑ
buerat multitudini mille tauros: et se
ptem mille ouiũ. ꝓncipes vero dede
rant ꝓpło tauros mille: ꝛ oues decẽ mi
lia. Sc̃ificata est g̃ sacerdotũ plima ml
titudo: et hilaritate pfusa oīs turba iu
da. tam sacerdotũ ꝛ leuitaꝝ q̃z vniuerse
frequẽtie q̃ venerat ex isrł: pselitoꝝ quo
q̃z de terra isrł ꝛ habitantiũ in iuda. Fa
ctaq̃z est grãdis celebritas in hierusalez
q̃lis a diebꝫ salomõis filij dauid regꝭ is
rael in ea vrbe nõ fuerat. Surrexerunt
autẽ sacerdotes atq̃z leuite bñdicentes
ꝓpło. ꝛ eraudita est vox eoꝝ: peruenitq̃z
oratio ī habitaculũ sanctũ celi.

c Ctq̃z hec fuissent XXXI
rite celebrata: egressus est oīs
israel q̃ inuẽt' fuerat ī vrbibꝫ iuda. ꝛ fre
gerunt simulacra. succiderunt̃tz lucos
demoliti sunt excelsa. et altaria destruxe
rũt: nõ solũ de vniũso iuda ꝛ beniamin.
sed ꝛ de ephraim q̃z ꝛ manasse: donec pe
nitus euerterent. Reuersiq̃z sunt oīs
filij israel in possessiones ꝛ ciuitates su
as. Ezechias autem constituit turmas
sacerdotales ꝛ leuiticas per diuisiones
suas vnumquẽq̃z in officio ꝓpio. taz sa
cerdotum videlicet q̃z leuitarum ad ho
locausta ꝛ pacifica: vt ministrarent ꝛ cõ
fiterentur. canerentq̃z in portis castroꝝ
dn̄i. Pars autem regis erat vt de ꝓpria
eius suba offerret holocaustuz mane sp
ꝛ vespere: sabbatis q̃z ꝛ kalendis. ꝛ solen
nitatibꝫ ceteris. sicut scriptũ est in lege
moysi. Precepit etiã populo habitanti
um hierusalem. vt darẽt ptes sacerdo
tibus ꝛ leuitis: vt possent vacare legi do
mini. Qõ cũ percrebuisset in auribus
multitudinis. plurimas obtulere pri
mitias filij isrł frumẽti vini ꝛ olei: mel
lis q̃z oīm q̃ gignit humꝰ decimas ob
tulerunt. Sz ꝛ filij isrł ꝛ iuda q̃ habita
bant in vrbibꝫ iuda obtulerũt decimas
bum ꝛ ouiũ: decimasq̃z sctoꝝ que vove
rant dño deo suo: atq̃z vniũsa portantes
fecerũt aceruos plurimos. Mense ter
tio ceperunt aceruoꝝ iacere fundamẽta
ꝛ mense septimo cõpleuerunt eos. Cũ
q̃z ingressi fuissent ezechias ꝛ principes
eius. viderunt aceruos. ꝛ benedixerunt
dño ac populo israel. Interrogauitq̃z e
zechias sacerdotes ꝛ leuitas: cur ita ia
cerent acerui? Rñdit illi azarias sacer
dos primus de stirpe sadoch dicens: Ex
quo ceperũt offerri primitie ī domo do
mini. comedim' ꝛ saturati sum' ꝛ remã
serũt plurima: eo q̄ benedixerit dn̄s po
pulo suo. Reliq̃z aũt ē copia ista quaz
cernis: Precepit igit' ezechias vt ꝓpa
rarent horrea in domo dn̄i. Qõ cũ feci
sent. itulerũt tã primitias q̃z decias. ꝛ q̄
cũq̃z vouerãt fideliter. Fuit aũt pfectus
eoꝝ chonenias leuita. ꝛ semei frat' ei' se
cũd': p' quẽ iehilxel ꝛ azarias ꝛ naad ꝛ a
sahel ꝛ hierimoth: iozabath q̃z ꝛ elilxel et
iesmachias ꝛ maath et banaias ꝓpositi

sub manib⁹ chonenie ⁊ semei fratris ei⁹
ex impio ezechie regis. ⁊ azarie pontifi/
cis domus dñi: ad qs oia ptinebāt. Cho
re vero filij iemna leuites ⁊ ianitor ori/
entalis ptē ppositꝰ erat his q̄ sponte
offerebant dño: primitijsq; ⁊ cōsecratis
in sctā scōr ⁊ sub cura eius eden ⁊ benia
min. iesue ⁊ semeias. amarias q̄z ⁊ sechx
nias in ciuitatib⁹ sacerdotū: vt fideliter
distribuerēt fratrib⁹ suis ptes. mioribꝫ
atq; maioribꝫ exceptis maribꝫ ab ānis tri
bus ⁊ supᵘ cūctis q̄ ingrediebant tēpluꝫ
dñi. Et q̄cquid p singlos dies conduce
bant in misterio atq; obseruatiōibꝫ iu/
xta diuisiones suas: sacerdotib⁹ p familias
⁊ leuitis a vicesimo ano ⁊ supᵘ p ordines
⁊ turmas suas. vniuersecq; multitudini
tam prob⁹ q̄z liberis eor vtriusq; sex⁹:
fideliter cibi de his q̄ scificata fuerāt p/
bebant. Ezechias quoq; ⁊ filij aaron p agros ⁊ sub
urbana vbiū singulaꝝ dispositi erāt vi
ri qui ptes distribuerēt vniuerso sexui
masculino: de sacerdotib⁹ ⁊ leuitis. Fecit
q̄ ezechias vniūsa q̄ diximus. in oi iuda
opatusq; est bonū ⁊ rectū ⁊ verū coram dño
deo suo. in vniūsa cultura ministerij do
mus dñi iuxta legē ⁊ cerimonias: volēs
requirere deum suum in toto corde suo.
Feitq; ⁊ psperatꝰ est. XXXII

Post que ⁊ huiusce modi verita
tem venit sennacherib rex assy/
riorū. ⁊ ingressus iudā obsedit
ciuitates munitas. volens eos capere.
Qd cū vidisset ezechias venisse. s. senna
cherib ⁊ totū belli impetū verti ptra hie
rusalē: inito cū principib⁹ cōsilio virisq;
fortissimis vt obturarēt capita fontiuꝫ
qui erāt extra vbē: ⁊ hoc oīm decernēte
sniā. congregauit plurimā multitudinē.
⁊ obturauerūt cūctos fontes. ⁊ riuuꝫ q̄
fluebant in medio terre dicētes. Ne ve
niant reges assyrior et inueniāt aquaꝝ
abundantiā. Edificauit q̄z agens indu/
strie oēm murū qui fuerat dissipatus. ⁊
extruxit turres desup. ⁊ forinsecꝰ alterū
murū. Instauratq; mello in ciuitate
dauid: ⁊ fecit vniūsi generis armaturaz
⁊ clypeos. Cōstituitq; pncipes bellatoꝝ
in exercitu: ⁊ ꝓuocauit vniūsos ī platea
porte ciuitatis. ac locutꝰ est ad cor eorum
dicēs. Viriliter agite ⁊ cōfortamini. no
lite timere. nec paueatis regē assyriorū
⁊ vniūsam multitudinē q̄ est cū eo. Mul
to enī plures nobiscuꝫ sunt q̄z cum illo
Cū illo enī est brachiū carneū. nobiscū
dñs deus nr̄ q̄ auxiliator est nr̄: pugnat
q̄z p nobis. Cōfortatusq; est ppls huius
cemodi ⁊bis ezechie regis iuda. Que
posteq̄z gesta sunt: misit sennacherib rex
assyrioꝝ suos suos hierusalē (ipe enim
cum vniūso exercitu obsedebat lachis)
ad ezechiam regē iuda. et ad oēm ppl'm
qui erat in vbe dicēs. Hec dicit senna/
cherib rex assyriorum. In quo hītes fi/
duciā: sedetis obsessi in hierusalez: Nū
ezechias decepit vos vt tradat morti in
fame ⁊ siti: affirmans q̄ dñs deus vester
liberet vos de manu regis assyrioꝝ: Nū
quid nō iste est ezechias qui destruxit ex
celsa illius ⁊ altaria. ⁊ pcepit iude ⁊ hie/
rusalem dicens: coram altari vno adora/
bitis. ⁊ in ipo cōbureris incensum: An
ignoratis q̄ ego fecerim. ⁊ ptis mei cun
ctis terraꝝ ppl'is: Nunq̄d preualuerūt
dij gentiuꝫ oīmq; terraꝝ liberare regio/
nem suā de manu mea: Quis est ō vni
uersis dijs gentiuꝫ quas vastauerunt
patres mei qui potuerit eruere ppl'um
suum de manu mea: vt possit etiaꝫ deus
vester eruere vos de hac manu: Nō vos
ergo decipiat ezechias: nec vana psuasi
one deludat: neq; credatis ei. Si enim
nullus potuit deus cunctaruꝫ gentium
atq; regionum liberare populum suum
de manu mea. ⁊ de manu patrū meoruꝫ:
consequenter nec deus vester poterit e/
ruere vos de hac manu. Sed ⁊ alia ml'/
ta locuti sunt serui eius ptra dñm deuꝫ
⁊ ptra ezechiā seruū eius. Epl'as q̄z scri
psit plenas blasphemie in dñm deuꝫ is/
rael: ⁊ locutus est aduersum eū: Sicut
dij gentiū ceterarū non potuerūt libera
re ppl'm suū de manu mea: sic ⁊ de⁹ eze/
chie eruere nō poterit ppl'm suuꝫ de ma
nu ista Insup. ⁊ clamore magno lingua
iudaica ptra ppl'm qui sedebat in murif

hierusalem psonabat: vt terreret eos ⁊ capet ciuitatē. Locutusq̄ ē ꝓtra deū isrl̄ sicut adūsum deos pplōr terre opa manuū hoīz. Grauerunt igit̄ ezechias rex ⁊ esaias filius amos, pphetes adūsum hāc blasphemiā: ac vociferati sunt vsq̄ i celum. Et misit dñs angelū suum: q̄ pcussit oēm virū robustū ⁊ bellatorē. ⁊ principem exercitus regis assyriorū: reuersusq̄ ē cum ignomia in terrā suā. Cūq̄ ingressus esset domū dei sui: filij q̄ egressi fuerant de vtero eius interfecerūt eū gladio. Saluauitq̄ dñs ezechiā ⁊ habitatores hierusalē de manu sennacherib regis assyriorū: ⁊ de manu oīm: ⁊ pstitit ei quietē p circuitū. Multi etiā deferebāt hostias ⁊ sacrificia dño in hierusalē. ⁊ mūera ezechie regi iuda. Qui exaltat⁹ est p⁹ hec cora cūctis gentib⁹. In diebus illis egrotauit ezechias vsq̄ ad mortē: ⁊ orauit dñm. Exaudiuitq̄ eū ⁊ dedit ei signū: sed non iuxta būficia q̄ accepat retribuit: q̄ eleuatū est cor eius. Et facta est ira ⁊ in iudā ⁊ hierl̄m. Humiliatusq̄ ē postea eo q̄ exaltatū fuisset cor eius: tā ipe q̄z habitatores hierl̄m: ⁊ idcirco nō venit sup eos ira dñi in diebus ezechie. Fuit autem ezechias diues ⁊ inclyt⁹ valde: ⁊ thesauros sibi plimos congregauit argēti ⁊ auri. ⁊ lapidis pciosi. aromatū ⁊ armorum vniuersi generis. ⁊ vasor magni precij apothecas q̄z frumēti vini ⁊ olei ⁊ presepia oīm iumētor: caulasq̄ pecoribus. ⁊ vrbes sex edificauit. Habebat q̄ppe greges ouiū ⁊ armentor innūerabiles: eo q̄ dedisset ei dñs substātiam multā nimis. Ipe est ezechias q̄ obturauit supiorē fontes aquar gyon. ⁊ auertit eas subter ad occidentē vrbis dauid. In oīb⁹ opib⁹ suis fecit, pspere q̄ voluit. Attū in legatione principū babylonis qui missi fuerāt ad eū. vt interrogarēt de portēto q̄d acciderat sup terrā dereliquit eum dñs: vt tēptaret ⁊ nota fieret oīa q̄ erant in cor de eius. Reliq̄ aūt sermonum ezechie ⁊ misericordiar⁹ ei⁹. scripta sunt in visiōe esaie. filij amos pphete. ⁊ in libro regum iuda ⁊ isrl̄. Dormiuitq̄ ezechias cum pribus suis. ⁊ sepelierūt eū sup̄a sepulcra filiorum dauid. Et celebrauit eius exequias vniūsus iuda. ⁊ oēs habitatores hierusalē: regnauitq̄ manasses filius ei⁹ p eo.

XXXIII

Duodecim annor erat manasses cū regnare cepisset. ⁊ quinquaginta q̄nq̄ annis regnauit in hierusalē. Fecit autē malū coram dño iuxta abominatiōes gentiū q̄s subuertit dñs cora filijs isrl̄. ⁊ conuersus instauraut excelsa q̄ demolitus fuerat ezechias pr̄ ei⁹: ⁊ struxitq̄ aras baalim. ⁊ fecit lucos ⁊ adorauit oēm militiaz celi: ⁊ coluit eā. Edificauit q̄z altaria in domo dñi: de qua dixerat dñs: in hierusalē erit nomē meū in eternum. Edificauit autē ea cuncto exercitui celi. in duobus atrijs domus dñi: transireq̄z fecit filios suos p ignē in valle benhēnon. Observabat somnia. sectabat auguria maleficis artib⁹ iseruiebat. Habebat secū magos ⁊ incātatores: multaq̄ mala opat⁹ est cora dño vt irritaret eum. Sculptile q̄z ⁊ cōflatile signum posuit in domo dñi de q̄ locut⁹ est dñs ad dauid ⁊ ad salomonē filiū eius dicēs. In domo hac ⁊ in hierusalē quā elegi de cūctis tribub⁹ isrl̄ ponā nomē meū in sempiternū. et mouere nō faciam pedē isrl̄ de terra quā tradidi patribus eor: ita dūtaxat si custodierint facere q̄ pcepi eis cūctamq̄ legē ⁊ cerimonias atq̄ iudicia q̄ mandaui p manum moysi. Igit̄ manasses seduxit iudam ⁊ habitatores hierl̄m vt facerēt malū super oēs gentes q̄s subuerterat dñs a facie filior isrl̄. Locutusq̄ est dñs ad eum ⁊ ad populum illius. ⁊ attendere noluerunt. Idcirco superinduxit eis principes exercitus regis assyriorum: ceperuntq̄z manassen. ⁊ vinctum cathenis atq̄ compedibus duxerunt in babylonē. Qui postq̄z coangustatus est orauit dñm deū suū ⁊ egit penitentiam valde cora deo patrum suorum. Deprecatusq̄ est eum ⁊ obsecrauit intente. ⁊ exaudiuit oronem eius: reduxitq̄ eum hierusalē in regnū suum. ⁊ cognouit manasses q̄ dñs ipse esset deus. Post hec edificauit murum

extra ciuitatē dauid ad occidentē gyon in conualle ab introitu portę piscium per circuitum usq; ad oriēt. & exaltauit illū ve hemēter. Cōstituitq; principes exercitus in cūctis ciuitatib; iuda munitis. & abstulit deos alienos. & simulacrū de domo domini. aras q̄s q̄s fecerat in mōte domus dñi & in hierusalez. & proiecit oīa extra vrbez. Postea instauravit altare dñi. & immolauit sup illud victimas & pacifica & laudē: precepitq; iudeis vt seruiret dño deo israel. Attñ adhuc populus immolabat in excelsis dño deo suo. Reliq̄ aūt gestoꝝ manasse & obsecratio eiꝰ ad deū suum: verba quoq; videntiū q̄ loquebant ad eū in nomine dñi dei israel. continent in sermonibus regum israel. Oratio q̄z eius & exauditio & cuncta peccata atq; preteritus: loca etiaz in quibus edificauit excelsa & fecit lucos & statuas antequ ageret pnīam: scripta sunt in sermonib; oza. Dormiuit q̄ manasses cū patrib; suis. & sepelierūt eū i domo sua regnauitq; p eo filius eiꝰ amon. Viginti duoꝝ annoꝝ erat amon cū regnare cepisset. & duob; annis regnauit in hierusalez. Fecitq; malū in cōspectu dñi sicut fecerat manasses pr̄ eius & cūctis idolis q̄ manasses fuerat fabricatꝰ immolauit atq; seruiuit. & nō est reueritꝰ faciez dñi sicut reuerit eſt manasses pr̄ eiꝰ. & multo maiora deliquit. Cunq; coniurassent adūsus eū serui sui interfecerūt eū in domo sua. Porro reliq̄ pp̄li multitudo cesis his q̄ amon percusserāt cōstituit regē iosiam filium eius pro eo. XXXIIII

Octo annoꝝ erat iosias cum regnare cepisset. & triginta & vno anno regnauit in hierusalē. Fecitq; q̄d erat rectū in cōspectu dñi. & ambulauit in vijs dauid pr̄is sui: nō declinauit neq; ad dexterā neq; ad sinistram. Octauo aūt anno regni sui cuz adhuc esset puer. cepit q̄rere deum pr̄is sui dauid. et duodecimo anno postq; regnare ceperat mundauit iudā & hierusalez ab excelsis & lucis simulacrisq; et sculptilibus. Destruxerūtq; coram eo aras baalim. & simulacra q̄ suppositia fuerant de-

moliti sunt. Lucos etiā & sculptilia succidit atq; cōminuit. & sup cumulos eoꝝ qui eis immolare solebāt fragmēta dispsit. Ossa preterea sacerdotū cōbussit in altaribꝰ idoloꝝ: mūdauitq; iudam & hierusalē. Sed & in vrbib; manasse & ephraim & symeon usq; neptalim cūcta subuertit. Cunq; altaria dissipasset & lucos & sculptilia cōtriuisset in frusta. cunctaq; delubra demolitus esset de vniuersa terra israel. reuersus est in hierusalē Igit anno octauodecimo regni sui mūdata iaz terra & templo domini: misit saphan filiū eçelie & maasiam principem ciuitatis. & ioha filiū ioachaz acōmētarijs vt instaurarent domum dñi dei sui Qui venerunt ad helchiam sacerdotez magnuz. acceptaq; ab eo pecunia q̄ illata fuerat in domū dñi. & quā congregauerant leuite et ianitores de manasse et ephraim & vniuersis reliquijs israel. ab omni quoq; iuda & beniamin et habitatoribus hierusalez: tradiderūt in manibus eoꝝ qui erant operarijs in domo domini vt instaurarēt templū. et infirma quecq; sarcirent. At illi dederūt eam artificibus & cementarijs vt emerēt lapides & lapicidinis & ligna ad cōmissuras edificij. & ad cōtiguationē domoꝝ q̄s destruxerant reges iuda. Qui fideliter cūcta faciebant. Erant aūt p̄positi operantium iadab & abdias de filijs merari zacharias. & mosollam de filijs caath qui vrgebant opus. oēs leuite scientes organis canere. Sup eos vero q̄ ad diuersos usus onera portabant: erant scribe & magistri & leuitis ianitores. Cūq; efferrēt pecuniam que illata fuerat in templuz domini repperit helchias sacerdos librū legis domini qui datus fuerat p manū moysi. & ait ad saphan scribam. Librum legis inueni in domo domini. Et tradidit ei. At ille intulit volumen ad regē. & nūciauit ei dicēs: oīa q̄ dederāt in manu seruoꝝ tuoꝝ ecce cōplent. Argētū q̄d repertuz e in domo dñi pflauerūt: datūq; e p̄fectis artificū. & diuersa opa fabricātiū. pterea tradidit mihi helchias sacerdos hūc

libꝝ. Quẽ cuꝫ rege pñite recitaſſet .au/
diſſetqꝫ ille ꝟba legꝭ. ſcidit veſtimẽta ſua
ꝛ pcepit helchie ꝛ aichan filio ſaphan. et
abdon filio micha. ſaphan ꝙꝫ ſcribe et a/
ſaie ſuo regꝭ dicenſ. Jte ꝛ orate dñm p
me ꝛ p reliquiꝭs iſrl ꝛ iuda: ſup vnũſis
ſermonib libri iſtius qui reptꝰ eſt. Ma
gnus enĩ furor dñi ſtillauit ſup nos. eo
qꝛ nõ cuſtodierint pres nri ꝟba dñi. vt
facerẽt oĩa q̃ ſcripta ſunt in iſto volumi
ne. Abiit ꝙ helchias ꝛ hi q̃ fil a rege miſ/
ſi fuerãt ad oldam ꝓphetẽ vxorẽ ſelluꝫ fi
liꝭ thecuath. filꝭ aras. cuſtodis veſtiuꝫ. q̃
habitabat in hieruſalẽ in ſecũda. ꝛ locu
ti ſunt ei ꝟba q̃ ſup narrauimus. At il/
la rñdit eis: Hec dicit dñs deꝰ iſrl. Dici
te viro qui miſit vos ad me. Hec dicit
dñs. Ecce ego inducam mala ſup locuꝫ
iſtum ꝛ ſup habitatores eiꝰ: cũctaqꝫ ma
ledicta q̃ ſcripta ſunt in libro hoc. quẽ le
gerunt coraꝫ rege iuda. qꝛ dereliquerũt
me ꝛ ſacrificauerunt diis alienis vt me
ad iracũdiaꝫ ꝓuocarẽt in cũctis opibuſ
manuũ ſuarꝝ. Idcirco ſtillabit furor me
us ſup locũ iſtuꝫ. ꝛ nõ extinguet. Ad re/
gem aũt iuda q̃ miſit vos ꝙ dño deꝓcan
do. ſic loq̃mini. Hec dicit dñs deus iſrl.
Quoniã audiſti ꝟba volumis atꝫ emol
litũ eſt cor tuũ. ꝛ hũiliatꝰ es in cõſpectu
dñi ſup his q̃ dicta ſunt ꝛ locum hũc et
habitatores hieruſalẽ: reuerituſqꝫ faciẽ
meã. ſcidiſti veſtimẽta tua ꝛ fleuiſti coraꝫ
me: ego ꝙꝫ exaudiui te dicit dñs. Jã. n.
colligã te ad pres tuos. ꝛ infereris in ſe
pulcrũ tuuꝫ in pace: nec videbunt ocu/
li tui oĩe maluꝫ qđ ego inducturꝰ ſum
ſup locũ iſtuꝫ. ꝛ ſup habitatores eiꝰ. Re
tulerũt itaqꝫ regi cuncta q̃ dixerat. At il
le ꝓuocatis vnũſis maioribꝫ natu iuda
ꝛ hieruſalẽ. aſcẽdit in domuꝫ dñi: vnaqꝫ
oẽs viri iuda ꝛ habitatores hieruſalem
ſacerdotes ꝛ leuite. ꝛ cũctus ꝑplꝰ a mi/
nimo vſqꝫ ad maximũ. Quibꝫ audienti
bus in domo dñi legit rex oĩa ꝟba volu
minis. ꝛ ſtans in tribunali ſuo. pcuſſit
fedus coraꝫ dño vt ambularet poſt eũ. ꝛ
cuſtoditet precepta ꝛ teſtimonia ꝛ iuſti/
ficationes eiꝰ in toto corde ſuo. ꝛ ĩ tota
anima ſua: faceretqꝫ que ſcripta ſunt in
volumine illo qđ legerat. Adiurauit qꝫ
ſup hoc oẽs q̃ repti fuerãt in hieruſalez
ꝛ beniamin ꝛ fecerũt habitatoreſ hieru
ſalẽ iuxta pactũ dñi dei patrũ ſuorꝝ. Abſ/
ſtulit ꝙ ioſias cũctas abominatiões ꝺni
uerſis regionib filiorꝝ iſrl. ꝛ fecit oẽs q̃
reſidui erãt in iſrl ſeruire dño deo ſuo.
Cunctis diebꝫ vite eius non receſſerũt
a dño deo patrum ſuorꝝ. XXXV

Fecit autẽ ioſias in hieruſalem
phaſe dño: quod immolatũ
eſt quarta decima die meſis pri
mi. Et conſtituit ſacerdotes in officijs
ſuis: hortatuſqꝫ eſt eos vt miniſtrarent
in domo domini. Leuitis quoqꝫ ad quo
rum eruditionẽ omis iſrl ſanctificaba/
tur dño. locutꝰ eſt. Ponite arcã in ſanc/
tuario templi. qđ edificauit ſalomõ fi/
lius dauid rex iſrael. Nequaqꝫ eni eã vl
tra portabitis. Nunc ꝙ miniſtrate dño
deo vro ꝛ ꝓplo eius iſrl ꝛ ꝑparate vos ꝑ
domos ꝛ cognatiões vras in diuiſioni
bus ſinguloꝝ ſicut precepit dauid rex iſ
rael. ꝛ deſcripſit ſalomon filius eiꝰ ꝛ mi
niſtrate ĩ ſanctuario ꝑ familiaſ turmas
qꝫ leuiticaſ. ꝛ ſanctificati immolate pha
ſe: Frẽs etiã vros vt poſſint iuxta verba
q̃ locutus eſt dñs in manu moyſi face/
re. preparate. Dedit ꝑterea ioſias omĩ
ꝓplo q̃ ibi fuerat inuẽtus in ſolẽnitate
phaſe. agnos ꝛ hedos de gregib ꝛ reliq̃
pecoris. trigĩta milia. bouꝫ qꝫ tria milia.
Hec de regꝭ vnũſa ſubſtãtia. Duces qꝫ
eius ſponte qđ vouerãt obtulerũt tam
ꝓplo qꝫ ſacerdotib ꝛ leuitis. Hozo hel
chias ꝛ çacharias ꝛ iehiel principes do
mus dñi dederũt ſacerdotib ad faciẽ/
dum phaſe. pecora cõmixtim duo milia
ſercenta. ꝛ boues trecentos. Chonenias
autem ꝛ ſemeias etiam ꝛ nathanael fra
tres eius. necnon aſabias ꝛ iahiel ꝛ io
zabad principes leuitarum. dederunt ce
teris leuitis ad celebrandũ phaſe. q̃nq̃
milia pecorũ. ꝛ boues q̃ngentos. Peepa
tũqꝫ eſt miniſterĩ ꝛ ſteterunt ſacerdo/
tes ĩ officio ſuo. Leuite qꝫ in turmis iu
xta regis impiũ. ꝛ immolatuꝫ eſt phaſe.

Aſperſerũtq; ſacerdotes manꝰ ſuas ſanguine.⁊ leuite ꝺtraxerũt pelles holocaustoꝝ.et ſepauerũt ea vt ꝺarẽt p ꝺomos et familias ſinguloꝝ.et offerenꝯ dño ſicut ſcriptũ ẽ in libꝛo moyſi. De bobus q̃q; fecerũt ſimiliter. Et aſſauerũt phaſe ſuper ignẽ:iuxta qꝺ in lege ſcriptũ eſt. Pacifica;s vero hoſtias coxerũt in lebetis et cacabis et olliſ.⁊ feſtinato diſtribuerẽt vniuerſe plebi:ſibi aũt et ſacerꝺotiby poſtea parauerũt. Nam in oblatõe holocauſtoꝝ⁊ adipũ vſq; ad noctẽ ſacerꝺotes fuerũt occupati:vnde et leuite ſibi et ſacerꝺotibus filijs aaron parauerũt nouiſſimis. Pꝛo cantoꝛes filij aſaph ſtabãt in oꝛꝺine ſuo iuxta pꝛeceptum ꝺauid et aſaph et eman⁊ ẏꝺithun ꝓphẽtaꝝ regis ꝺauid. Janitoꝛeſ vero p portas ſingulas obſeruabãt:ita vt nec puncto quidẽ ꝺiſcederẽt a miniſterio. Quãobrẽ⁊ frẽs eoꝝ leuite parauerũt eis cibꝰ Dis igitur cultura dñi rite cõpleta eſt in ꝺie illa vt facerẽt phaſe.⁊ offerrẽt holocauſta ſup altare dñi. iuxta pceptũ regis ioſie. Fecerũtq; filij iſrl qui repti fuerant ibi phaſe in tpe illo⁊ ſolẽnitatẽ açymoꝝ ſeptẽ ꝺiebus. Nõ fuit phaſe ſimile huic in iſrl a ꝺiebꝰ ſamuelis ꝓphẽte.nec q̃ſq; ex cunctis regiby iſrl fecit phaſe ſicut ioſias ſacerꝺotiby⁊ leuitis et omi iuꝺe⁊ iſrl q̃ rept⁹ fuerat⁊ hĩtãtiby in hierlm. Octauoꝺecimo ãno regni ioſie hꝰ phaſe celebratũ ẽ. Poſtq; inſtauraueꝛat ioſias templũ.aſcenꝺit nechao rex egypti ad pugnandũ in carchamis.iuxta euphraten.⁊ pceſſit in occurſũ eiꝰ ioſias At ille miſſis ad eũ nunciꝭ ait: Quiꝺ mihi et tibi rex iuꝺa? Nõ aꝺuerſum te hoꝺie ve/nio.ſed ꝑtra aliã pugno domuꝫ:aꝺ quaꝫ me ꝺeus feſtinato ire pcepit. Deſine aꝺuerſum ꝺeũ facere qui mecum eſt.ne interficiat te. Noluit ioſias reuerti ſꝫ ppauit ꝑtra eũ bellũ.nec acqeuit ſermonibus nechao ex oꝛe ꝺei.verũ prerit vt ꝺimicaret in campo mageꝺꝺo. Jbiq; vulneratus a ſagittarijs ꝺixit pueris ſuis. Educite me ꝺe plioꝝq; opiꝺo vulneratuꝫ. Qui tranſtulerũt eũ ꝺe curru in alterũ currũ qui ſequebat eũ moꝛe regio et aſportauerũt eũ in hierlm. Moꝛtuuſq; eſt⁊ ſepultus in mauſoleo patrũ ſuoꝝ.et vniuerſus iuꝺa et hieruſalẽ luxerũt eũ. hieremias maxime:cuiꝰ oẽs cãtoꝛes atq; cantatrices vſq; in pñtez ꝺiẽ lamẽtatões ſup ioſiam replicãt.⁊ quaſi lex obtinuit in iſrl. Ecce ſcriptũ ferẽt in lamẽtatõibꝰ. Reliq; aũt ſermonuꝫ ioſie et miſericoꝛꝺiarũ eiꝰ q̃ lege pcepta ſunt ꝺñi.opa q̃q; illiꝰ prima et nouiſſima.ſcripta ſunt in libꝛo regũ iuꝺa et iſrael.

XXXVI

Tollit ergo pplꝰ terre ioachaz filiũ ioſie.⁊ ꝓſtituit regẽ p patre ſuo in hieruſalẽ. Uigintitriũ ãnoꝝ erat ioachaz cũ regnare cepiſſet.⁊ tribꝰ mẽſibꝰ regnauit in hieruſalẽ. Amouit aũt eũ rex egypti cuꝫ veniſſet in hierlm⁊ cõꝺemnauit terrã cẽtum talẽtis argẽti et talẽto auri. Cõſtituitq; p eo regẽ eliachim fratrẽ eius ſuper iuꝺã et hieruſalẽ.et vertit nomẽ eius ioachim. Ipm vero ioachaz tulit ſecuꝫ. et aꝺduxit in egyptũ Uigintiquinq; annoꝝ erat ioachim cũ regnare cepiſſet.⁊ vnꝺecim ãnis regnauit in hierlm. Feciq; malũ coraꝫ dño ꝺeo ſuo. Cõtra hũc aſcẽꝺit nabuchoꝺonoſoꝛ rex chalꝺeoꝝ. et vinctũ catẽnis ꝺuxit in babylonem ad quã et vaſa dñi tranſtulit.⁊ poſuit ea in templo ſuo. Reliq; aũt verboꝝ ioachi et abominationũ eius quas opatus eſt et que inuẽta ſunt in eo:ꝓtinẽt in libꝛo regum iuꝺa et iſrael. Regnauit aũt ioachim filius eius p eo. Octo ãnoꝝ erat ioachim cũ regnare cepiſſet.et tribꝰ mẽſibus ac ꝺecẽ ꝺiebꝰ regnauit in hieruſalem.feciq; malũ in ꝓſpectu dñi. Cuncq; ãni circulus volueꝛet.miſit nabuchoꝺonoſoꝛ rex nũcios.qui et aꝺꝺuxerũt eum in babylonem:aſportatis ſimul pcioſiſſimis vaſis ꝺomꝰ dñi. Regẽ vero ꝓſtituit ſeꝺechiã patruũ eiuſ ſup iuꝺã⁊ hierlm Uiginti et vnius ãni erat ſeꝺechias cũ regnare cepiſſet.⁊ vnꝺecim ãnis regnauit in hieruſalẽ. Feciq; malũ in oculis dñi ꝺei ſui. nec erubuit faciez hieremie ꝓphẽte loquẽtis aꝺ ſe ex oꝛe dñi. A rege

q3 nabuchodonosor recessit qui adiura/
uerat eum p deum.et indurauit ceruicē
suam et cor vt non reuerteret ad dñm
deum israel. Sed et vniuersi principes
sacerdotes 7 ppl's puaricati sunt inique
iuxta vniuersas abominationes gentiuz:
et polluerūt domū dñi quam sanctifica
uerat sibi in hierusalē: Mittebat autez
dominus deus patrū suorum ad illos p
manum nunciorz suorum de nocte con
surgēs et quotidie cōmonens.eo q parce
ret ppl'o et habitaculo suo. At illi sub
sannabāt nūcios dei. et paruipendebāt
sermones eius.illudebātq prophetis.do/
nec ascenderet furor domini in ppl'um
eius.et esset nulla curatio. Adduxit enī
sup eos regē chaldeorz.7 interfecit iuue
nes eorū gladio in domo scūarij. Nō est
misertus adolescētis 7 virginis 7 senis
nec decrepiti quidez. sed oēs tradidit in
manus eius.vniuersaq vasa dom' do/
mini tā maiora q mīora 7 thesauros tē
pli et regis 7 principū trāstulit in babylo
nez. Incēderūt hostes domū dei:destru/
xerūtq hierlm. Cuiusas turres cōbus/
serunt.et quicqd pciosum fuerat demo
liti sunt. Si quis euaserat gladiuz.duc/
tus in babylonē fuiuit regi et filijs ei'
donec imperaret rex psarū. 7 cōpleret ser/
mo dñi ex ore hieremie 7 celebraret ter
ra sabbata sua. Cūctis enī diebz desola/
tionis egit sabbatū:vsq dū cōplerētur
septuaginta anni. Anno aūt primo cyri
regis psarū ad explēdū sermonē dñi quē
locutus fuerat per os hieremie.suscita
uit dñs spm cyri regis psarū: qui iussit
pdicari in vniuso regno suo.etiā p scri/
pturā dicens: Hec dicit cyrus rex persa
ruz: Oia regna terre dedit mihi dñs de
us celi:et ipe pcepit mihi vt edificarē ei
domū in hierusalē q est in iudea. Quis
ex vobis est in omi ppl'o eius: Sit dñs
deus suus cū eo.et ascendat.

Explicit liber Dabreiamin siue Para/
lipomenon secūdus. Incipit oratio ma
nasses regis iuda cuz captus teneretur
in babylone. XXXVII

Domine deus omipotens pa
trū nostrorū abraam ysaac et
iacob et semini eorūz iusto.q
fecisti celū et terrā cū omi ornā/
natu eor:qui fignasti mare verbo pcepti
tui:qui cōclusisti abyssiuz et fignasti ter/
tibili et laudabili noī tuo.quē omēs pa
uēt et tremūt a vultu virtutis tue. 7 in
sustētabilis ira sup peccatores cōmina/
tōis tue.imensa vero 7 inuestigabilis mi
sericordia promissionis tue:qm tu es dñs
altissimus sup omnē terrā longanimis
et multū misericors et penitēs sup ma/
licia hominū. Tu aūt dñe fm bonitatez
tuā promisisti penitētia remissionis pecca
toz.et tu deus iustoz nō posuisti penitē
tiam iustis.abraā ysaac et iacob.his qui
tibi nō peccauerūt.qm peccaui super nu
merū arene maris:multiplicate sūt ini
quitates mee.incuruatus suz multo vi
culo ferri.7 nō est respiratio mihi:q ex/
citaui iracundiā tuā et malū coram te fe/
ci statuēs abominatōes et multiplicans
offensiones Et nūc flecto genua cordis
mei:precans ad te bonitatē dñe. Peccaui
dñe peccaui.et iniquitatē meā agnosco
Peto rogās te dñe remitte mihi remit
te mihi.ne simul pdas me cū iniquitati
bus meis:neq in eternū reserues mala
mihi:q indignū saluab me fm magnā
misericordiā tuā.et laudabo te semp oi
bus diebz vite mee:qm te laudat omis
virtus celoz.7 tibi est gloria in secula se
culorum amen.

Explicit oratio manasses regis iuda. In
cipit prefatō beati Hieronymi presbite
ri in librum Esdre.

Truz difficilius sit facere
quod poscitis. an negare:
nec dū statui Nā vobis ali
quid impantibz annuere
snie est.7 magnitudo oneris ipositi ira
ceruices pmit: vt añ sub fasce ruēdū sit
q leuādū. Accedūt ad hō inuidoz studia.
interdū ꝫ se oscia repugnāte publice la

cētāt q̄ occulte legūt. in tantū vt clama
te cōpellar ⁊ dicere: Dñe libera aīaz me
am a labijs iniq̄s: ⁊ a lingua dolosa. Ter
tius ānus est q̄ semp scribit; atq; rescri
bitis vt esdre liberū ⁊ hester vobis de he
breo trāsferā. quasi nō habeatis greca et
latina volumia. aut quicq̄d illud ē q̄d a
nobis vertit: nō statim ab oīb⁹ ꝓspuēdū
fit. Frustra autē (vt ait quidā) niti. neq;
aliud fatigādo nisi odiuz quereris: extre
me demētie ē. Itaq; obsecro vos mi dō
mon et rogatiane charissimi: vt priuata
lectōe ꝓtenti: liberos nō efferatis in pu
blicū: nec fastidiosis cibis ingeratis: vi
tetisq; eoz supciliuz qui iudicare tm̄ de
alijs. ⁊ ipi facere nihil nouerūt. Si qui
aūt fratrū sunt quib⁹ nostra non displi
cēt. his tribuatis exēplar: āmonētes vt
hebrea noīa quoz grādis in lr̄s volumine
copia ē: distincte et p interualla trāscri
bāt. Nihil enī pderit emēdasse liberū ni
si emēdatio librariorū diligētia cōseruet
Nec quēq; moueat q vn⁹ a nobis liber
editus ē. nec apocriphorū tertij ⁊ q̄rti li
bri somnijs delectet: q; et apud hebreos
esdre neemieq; sermones in vnū volu
mē coartant. ⁊ q̄ nō habētur apud illos
nec ō vigintiq̄ttuor seniby sūt pcul abij
cēda. Siq̄s aūt septuaginta vobis op
posuerit interptes. quoz exēplaria vari
etas ipa lacerata ⁊ euersa demōstrat nec
pōt vtiq; verū asseri q̄d diuersū est. mit
tite eū ad euāgelia in quib⁹ multa ponū
tur quasi de veteri testamēto q̄ apud se
ptuaginta interptes nō habent: velut il
lud. qm̄ naçare⁹ vocabit. ⁊ ex egypto vo
caui filiū meū. et videbūt in quē cōpun
xerūt. multaq; alia q̄ latiori opi reserua
mus. et q̄rite ab eo vbi scripta sūt. Cū
q; pferre nō potuerit: vos legite de his
exēplaribꝫ q̄ nup a nobis edita maledi
corū quotidie linguis cōfodiunt. Sed
vt ad cōpēdiū veniā. certe q̄d illaturus
sum eq̄ssimū est. Edidi aliq̄d q̄d nō habet
in greco. aut aliter habet q; a me versum
est. Quid interptes laniant: Interro
gēt hebreos. et ipis autoribꝫ. trāslationi
mee vel arrogēt vel derogēt fidē. Porro
aliud est si clausis q̄d dicit oculis mihi
volūt maledicere: et nō imitant grecoz
studiū et beniuolētiā: qui post septuagi
ta trāslatores iam christi euāgelio cōsu
scante iudeos ⁊ hebionitas legis veteris
interptes. aquilā videlicet ⁊ symmachū
et theodotionē. et curiose legūt. ⁊ p ori
genis laborē in hexaplois ecclesijs dedi
carēt. Quātomagis latini grati esse de
berēt. q; exulātem cernerēt greciā a se ali
quid mutuari: Primū enī magnoz sū
ptuū est et infinite difficultatis. exēpla
ria posse hre oīa. deinde etiā qui habue
rint. et hebrei sermonis ignari sunt. ma
gis errabūt: ignorātes quis e multis ve
rius dixerit. Q̄d etiā sapientissimo cui
daz nuper apud grecos accidit vt inter
dū scripture sensū reliquēs vniuscuius
libet interptis sequeret errorē: Nos au
tem qui hebree lingue saltem quam ha
bemus sciētiam. et latinus nobis vtcū
q; sermo non deest. et de alijs magis pos
sumus iudicare. ⁊ ea que ipi intelligim⁹
in nra lingua pmere. Itaq; licet hydra
sibilet. victorq; synon incendia iactet.
nūq; meū iuuāte christo silebit eloqui
um etiā pcisa lingua balbutiet. Legāt q̄
volūt: qui nolūt abiciāt. Quentilēt api
ces: lras calūnient: Magis vra charita
te puocabor ad studiū: q; illoz detracto
ne et odio deterrebor.

Explicit prefatio. Incipit
liber Esdre pm⁹ Cap. I

IN anno pri
mo cyri regis psarū vt cō
pleret verbū dñi ex ore hie
remie. suscitauit dñs spm̄
cyri regis psarū. et tradurit vocē in omi
regno suo etiā p scripturā dicens: Hec
dicit cyrus rex persarum: Oia regna ter
re dedit mihi dñs deus celi. ⁊ ipe precepit
mihi vt edificarē ei domū in hierusalez
q̄ est in iudea. Quis est in vobis de vni
uer sopplo eius: Sit dñs illius cuz eo:
Ascendat in hierusalez que est in iudea

et edificet domũ dei israel: ipe ẽ deus qui ẽ in hierlm. Et oẽs reliqui in cũctis locis vbicũq habitãt adiuuẽt eũ viri ꝺ loco suo, argẽto et auro et suba ⁊ pecoribꝫ exceptis qꝫ volũtarie offerũt tẽplo dei qꝫ ẽ in hierlm. Et surrexerũt principes patrũ de iuda ⁊ beniamin ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ oĩs cui⁹ suscitauit de⁹ spm̃ vt ascẽderet ad edificandũ templũ dn̄i qꝫ erat in hierusalẽ. Vniuersiq qui erãt in circũitu adiuuerũt manus eoꝝ in vasis argẽteis ⁊ aureis, in suba ⁊ iumẽtis, in supellectili, exceptis his que spõte obtulerant. Rex q̃z cyrus ptulit vasa tẽpli dn̄i q̃ tulerat nabuchodonosor de hierusalẽ, et posuerat ea in tẽplo dei sui. Protulit aũt ea cyrus rex psarũ p manũ mitridatis filij gaçabar, ⁊ ānumerauit ea sasabasar principi iude. ⁊ hic ẽ numerus eorũ Phiale auree triginta, phiale argentee mille, cultri viginti nouem, cyphi aurei triginta, cyphi argẽtei secundi quadringenti decem: vasa alia mille. Omia vasa aurea et argentea quinq milia quadringẽta. Vniuersa tulit sasabasar, cuꝫ his qui ascẽdebant de transmigratione babylonis in hierusalem. II

Hi sunt aũt puicie filij qui ascẽderũt de captiuitate quã trãstulerat nabuchodonosor rex babylonis in babylonem. ⁊ reuersi sunt ĩ hierusalẽ et iudeã vnusq̃sq in ciuitatẽ suã qui venerũt cũ çorobabel iesua neemia saraia raselaia mardochai belsan mesphar beguai reũ baana. Numerus virorum pplꝰ israel. Filij phares. duo milia centũ septuagĩtaduo. Filij arethi: septingẽti septuagĩtaq̃nq. Filij gersephatia: trecẽti septuagĩtaquinq. Filij saphatia trecẽti septuagintaduo. Filij area: septingenti septuagintaquinq. Filij phætmoab. filioꝝ iosue: octingẽti. ⁊ ioab duo milia octingẽti duodecim. Filij selam: mille ducẽti quinq̃gintaq̃ttuor. Filij çethua: nongẽti quadragĩtaquinq. Filij çachai: septingenti seraginta. Filij bani sexcẽti q̃dragintaduo. Filij bebai: sexcẽti vigintitres. Filij açgad: mille ducenti vigintiduo. Filij adonicã: sexcẽti sexagĩtase. Filij beguai: duo milia quinq̃gintase. Filij adin: quadringẽti quinq̃gintaquattuor. Filij ather qui erant ex eçechia: nonagintaocto. Filij besai: trecẽti vigintitres. Filij iora: centũ duodecim. Filij asem: ducẽti viginti tres. Filij gebar: nongentiquinq. Filij bethlee: centũ vigintitres. Viri nethupha: quinq̃gintase. Viri anathot: centũ vigintiocto. Filij asmaueth, q̃dragĩtaduo. Filij cariathiarim: cephira et beroth: septingenti quadragintatres. Filij rama ⁊ gaba: sexcẽti vigĩtiunus. Viri machmas centũ vigĩtiduo. Viri bethel et chai: ducenti vigintitres. Filij nebo: quinq̃gintaduo. Filij megbis: centũ quinq̃gintase. Filij helam alterius: mille ducẽti q̃nquagintaquattuor. Filij arim: trecenti viginti. Filij lodadin et ono septingenti vigintiquinq. Filij hiericho: trecẽti quadragintaquinq. Filij senaa: tria milia sexcẽti triginta. Sacerdotes. Filij iadaia in domo iesue: nongẽti septuagintatres. Filij emmer: mille quinquagintaduo. Filij phessur: mille ducẽti q̃dragĩta septẽ. Filij arim: mille decẽ et septẽ. Leuite. Filij iesue et cedmihel filioꝝ odeuie: septuaginquattuor. Cantores. Filij asaph: centũ vigintiocto. Filij janitorũ. Filij sellũ. filij ather. filij thelmõ filij accub. filij athita. filij sobai: vniuersi centũ trigintanouẽ. Nathinnei. Filij sia. filij asupha. filij thebbaoth. filij ceros sia. filij asupha. filij thebbaoth. filij ceros filij siaa. filij phadõ. filij lebana. filij agaba. filij accub. filij agab. filij selmai. filij anan. filij gaddel. filij gaer. filij raahia. filij rasin. filij nechoda. filij gaçẽ. filij açece. filij phasea. filij besee. filij asemaa. filij munim. filij nephusim. filij bechue. filij acupha. filij acur. filij besluth. filij mahida. filij arsa. filij bercos. filij siçara. filij thema. filij nasia. filij athupha. filij seruorũ salomonis. filij sothai. filij sophereth. filij pharuda. filij iala. filij dercon. filij geddel. filij saphata. filij athil. filij phocereth q̃ erãt de asebaim. filij amim Omnes nathinnei ⁊ filij seruorũ salo-

monis:trecẽti nonaginta duo. Et hi q̃
ascẽderũt de thelmala. thelarsa. cherub
et don et mer. & nõ potuerũt indicare do
mũ patr suor. & semẽ suũ. vtrũ ex israel
essent. filij dalaia. filij thobia. filij necho
da:sexcẽti quinq̃ginta duo. Et de filijs sa
cerdotũ. filij iobia. filij accos filij berzel/
lai qui accepit de filiabꝫ berzellai galaadi
tidis vxor̃. et vocatus est noie eor̃. Hi
quesierunt scripturã genealogie sue. et
nõ inuenerũt. et eiecti sunt ỏ sacerdotio
Et dixit athersatha eis vt ñ comederẽt
de sc̃õ sc̃or̃. donec surgeret sacerdos doc/
ctus atq̃ pfectus. Omis multitudo qua
si vn? q̃dragitaduo milia trecẽti septua
ginta: exceptis seruis eor̃ & ancillis qui
erãt septẽ milia trecẽti triginta septẽ. et
in ipis cãtores atq̃ cantatrices ducẽti.
Equi eor̃ sexcẽti triginta sex: muli eorũz
ducẽti q̃dragintaq̃nq̃. cameli eorũ qua
dringẽti triginta quiq̃. asini eor̃ sex mi/
lia septingẽti viginti. Et de principibus
patrũ cũ ingrederent templũ dñi q̃ ẽ
in hierusalẽ: spõte obtulerũt in domuz
dei ad erruendã eam in loco suo. Se/
cundũ vires suas dederũt impẽsas opis
auri solidos q̃draginta milia & mille: ar
genti minas quinq̃ milia. & vestes sacer
dotales centũ. Habitauerũt g̃ sacerdo/
tes et leuite & de pplo et cantores & iani
tores et nathinnei in vrbibꝫ suis: vniũ
quisq̃ israel in ciuitatibus suis. III

Venerat mẽsis septimus
et erãt filij isrl in ciuitatibꝫ suis
Congregatus ẽ g̃ pplus quasi vir
vnus in hierusalẽ. & surrexit iosue filius
iosedech et frẽs eius sacerdotes et zo/
robabel filij salathiel & fratres eius & edi
ficauerũt altare dei isrl vt offerrẽt in eo
holocaustomata. sicut scriptũ est in lege
moysi viri dei. Collocauerũt aũt altare
dei sup̃ bases suas deterrẽtibꝫ eos p̃ cir/
cuitũ pplis terrarũ. & obtulerũt sup̃ illõ
holocaustũ dño mane et vespe: Fecerũt
q̃ sollẽnitatem tabernaculorũ. sicut scri
ptũ est. & holocaustũ diebꝫ singulis p̃ or
dinem fm̃ p̃ceptũ opus dei in die suo. &
post hec holocaustũ iuge tam in kalẽdis
q̃ in vniuersis solẽnitatibꝫ dñi q̃ erant
consecrate. et in omibꝫ in quibus vltro
offerebat munus dño. A primo die mẽ
sis septimi: ceperunt offerre holocaustũ
dño. Porro tẽplũ dei nõdũ fundatum
erat. Dederũt aut̃ pecunias latomis &
cemẽtarijs cibũ q̃z et potũ. & oleum sido
nijs tyrijsq̃z vt deferrẽt ligna cedrina de
libano ad mare ioppen: iurta q̃d̃ pcepat
cyrus rex p̃sar eis. Anno aũt secũdo ad/
uentus eorũ ad tẽplũ dei in hierusalez.
mense secũdo ceperũt zorobabel filius sa/
lathiel. et iosue filius iosedech et reliqui
de fratribꝫ eorum sacerdotes et leuite. &
oẽs qui venerãt de captiuitate in hieru
salẽ. et cõstituerũt leuitas a viginti ãnis
& sup̃ vt vrgerẽt opus dñi. Steteritq̃z io
sue et filij eius et fratres ei?. cedmihel &
et filij eius et filij iuda quasi vir vnus
vt instarẽt sup̃ eos qui faciebãt opus in
templo dei: filij enadab et filij eorũ & fra
tres eorũ leuite. Fundato igit̃ a cemen
tarijs templo dñi. steterunt sacerdotes
in ornatu suo cũ tub̃. & leuite filij asaph
in cymbalis vt laudarẽt deũ p man? da
uid regis israel. Et cõcinebant in hym/
nis & confessione dño qm̃ bonus: qm̃ in
eternũ misericordia ei? sup̃ israel. Omis
q̃z ppls vociferabat̃ clamore magno in
laudando dñm. eo q̃ fundatũ esset tem
plũ dñi: Plurimi etiã de sacerdotibꝫ et
leuitis et principes patrũ et seniores q̃
viderant templũ prius cũ fundatũ eẽt
et hoc templũ. in oculis eorum flebant
voce magna. et multi vociferãtes in le/
titia eleuabãt vocem: nec poterat quisq̃z
agnoscere vocẽ clamoris letantiũ. et vo
cem fletus ppli. Cõmixtim enĩ ppls vo/
ciferabat̃ clamore magno. et vox audie/
batur procul. IIII

Audierũt aũt hostes iude et ben
iamin q̃ filij captiuitatis edifi
carẽt templũ dño deo isrl. et ac/
cedentes ad zorobabel et ad pcipes pa
trũ. dixerũt eis: Edificemus vobiscũ. q̃
ita vt vos querimus dñm deum vestrũ
Ecce nos imolauimus victimas a die/
bus assaraddaz regis assur: qui adduxit

nos huc. Et dixit eis zorobabel et ioſue
et reliqui principes patrū iſrael. Nō eſt
nobis et vobis vt edificemus domum
deo nr̄o: ſed noſmet ipſi ſoli edificabim⁹ deo
nr̄o: ſicut p̄cepit nobis cyrus rex perſaruz
Factū eſt igit̄ vt pplus terre impediret
manus pli iude. et turbaret eos ī edifi
cando. Cōduxerūt q̄z aduerſus eos con
ſiliatores vt deſtruerēt cōſiliū eor̄ oīb⁹
diebus cyri regis perſarū ⁊ vſq; ad regnū
darij regis perſarū. In regno aūt aſſueri
ipe eſt artaxerxes in principio regni ei⁹
ſcripſerūt accuſatōez aduerſus habita⁄
tores iude ⁊ hierl'm. Et in diebꝫ artaxer
xis ſcripſit belleaz mitridates ⁊ thabel
et reliqui qui erāt in conſilio eor̄ ad arta⁄
xerxem regē perſarum. Epiſtola aūt accu⁄
ſatōis ſcripta erat ſyriace. et legebat̄ ſer
mone ſyro. Reū beelthleem ⁊ ſamſai ſcri
ba ſcripſerūt epiſtolā vnā de hieruſalez
artaxerxi regi huiuſcemodi. Reum bel
theem et ſamſai ſcriba et reliq̄ cōſiliato
res eoruz. dynei et apharſathei. tharpha
lei. arphaſei. herchuei. babylonij: ſuſan⁄
nachei. dyei et elamite. et ceteri de gēti⁄
bus quas trāſtulit aſſennaphar magn⁹
et gloriosus. ⁊ habitare eas fecit in ciui
tatib⁹ ſamarie. ⁊ in reliquis regionibus
trans flumē in pace. Hoc eſt exemplar
epiſtole quā miſerūt ad eū. Artaxerxi re
gi ſerui tui viri qui ſunt trans fluuiū.
ſalutem dicunt: Notuz ſit regi: q̄z iudei
qui aſcenderūt a te ad nos venerunt in
hieruſalē ciuitatē rebellē ⁊ peſſimā: quā
edificāt extruentes muros eius et arie
tes cōponentes.. Nūc igit̄ notum ſit re
gi: q̄z ſi ciuitas illa edificata fuerit ⁊ mu
ri eius inſtaurati. tributū et vectigal et
ānuos redditus nō dabūt. ⁊ vſq; ad re
ges hec nora pueniet. Nos g̃ memores
ſalis q̄d in palatio comedimus. et q̄z le
ſiones regis videre nephas ducim⁹ id⁄
circo miſimus ⁊ nūciauimus regi vt re
cenſeas in libris hiſtoriarū patrū tuor̄
⁊ inuenies ſcriptū in cōmētarijſ. ⁊ ſcies
q̄m vbs illa vbs rebellis eſt et nocens
regib⁹ et puncijs ⁊ bella cōcitant̄ in ea
ex diebꝫ antiquis: quāobrē et ciuitas il⁄
la dſtructa eſt. Nūciamus nos regi: q̄m
ſi ciuitas illa edificata fuerit ⁊ muri ip̄i
us inſtaurati: poſſeſſionē trans fluuiuz
Nō habebis. Clerbū miſit rex ad reū be⁄
elthem et ſamſai ſcribā. et ad reliquos
qui erāt in conſilio eor̄ habitatores ſa⁄
marie et ceteris trans fluuiū. ſalutē di⁄
cens et pacē: Accuſationez quā miſiſtis
ad nos. manifeſte lecta eſt coram me. et a
me p̄ceptū eſt. et recēſuerunt: inuene
runtq; q̄m ciuitas illa a diebꝫ antiquis
aduerſum reges rebellat. ⁊ ſeditiones ⁊
plia cōcitant̄ in ea. Nā et reges fortiſſi⁄
mi fuerūt in hieruſalez qui et dñati ſūt
omī regioni que trans fluuiuz eſt. Tri⁄
butū q̄z et vectigal et redditus accipie⁄
bant. Nūc ergo audite ſententiā. p̄eo⁄
hibeatis viros illos vt vbs illa nō edi⁄
ficetur: donec ſi forte a me iuſſuz fuerit.
Videte ne negligēter h̄ impleat̄ ⁊ pau
latim creſcat malū ptra reges. Itaq; ex
emplū edicti artaxerxis regis lectū ē co
ram reum beelthem ⁊ ſamſai ſcriba et
conſiliarijs eoruz. Et abierūt feſtini in
hierl'm ad iudeos. ⁊ phibuerunt eos in
brachio et robore. Tūc intermiſſum eſt
opus domus dñi in hierl'm. ⁊ nō fiebat
vſq; ad ānū ſcōm regni darij regis perſarū

V

Rophetauerūt aūt ag⁄
geus pphēta ⁊ zacharias filius
addo pphetātes ad iudeos qui
erāt in iuda et hieruſalem et in nomine dei
iſrael. Tūc ſurrexerūt zorobabel filius ſa⁄
lathiel et ioſue filius ioſedech. ⁊ cepērūt
edificare templū dñi in hierl'm. ⁊ cū eis
pphēte dei adiuuātes eos. In ipo autez
tpe venit ad eos thātannai qui erat dux
trans flumē et ſtarbuzānai et cōſiliarij
eor̄. ſicq; dixerūt eis: Quis dedit vobis
ꝑſiliū vt domū hāc edificaretis ⁊ muros
eius inſtauraretis: Ad q̄d rndim⁹ eis q̄
eſſent noīa virōm autorū edificatōis illi
us. Oculus aūt dei eor̄ factus ē ſup ſe⁄
nes iudeor̄. ⁊ nō potuerūt inhibere eos
Placuitq; vt res ad darium referret̄. ⁊
tūc ſatisfacerēt aduerſus accuſatōnem
illā. Exemplar epiſtole quam miſit thā
tannai dux regionis trans flumē ⁊ ſtar

bucannai et cõsiliatores eius apharsa/thei qui erãt trãs flumẽ.ad darũ regez. Sermo quẽ miserãt ei sic scriptus erat Dario regi pax omis. Notũ sit regi isse nos ad iudeã ꝓuinciã ad domũ dei ma/gni que edificat lapide impolito ⁊ ligna ponunt in parietib⁹.opusq illud diligẽ ter extruit et crescit in manib⁹ eor. Jn terrogauimus ergo senes illos.⁊ ita di ximus eis: Quis dedit vobis potestatez vt domũ hanc edificaretis ⁊ muros hoꝰ instauraretis: Sed ⁊ noia eor quesiui mus ab eis vt nũciaremus tibi:scripsi/musq noia eorum virorũ qui sunt prin/cipes in eis: Huiuscemodi aũt sermonẽ tulerunt nobis dicẽtes: Nos sumꝰ ser/ui dei celi et terre.⁊ edificamus templũ quod erat extructũ ante hos annos mlꝰ tos.quodq rex isrl magnus edificaue/rat et extruxerat. Postq aũt ad iracũdi am puocauerũt patres nri deũ celi.tra/didit eos in manus nabuchodonosor re gis babylonis chaldei:domũ q hanc de struxit.⁊ pplm eius transtulit in babylo nẽ: Anno aũt primo cyri regis. cyrus rex babylõis ꝓposuit edictũ vt domꝰ dei edi ficaret. Jta et vasa tẽpli dei aurea ⁊ argẽ tea q nabuchodonosor tulerat de tẽplo qd erat in hierlm et asportauerat ea in in templuz babylonis ꝓtulit cyrus rex de tẽplo babylonis.et data sunt sasaba/sar vocabulo.quẽ ⁊ principez ꝓstituit di xitq ei: Hec vasa tolle et vade. et pone ea in tẽplo quod ẽ in hierlm.⁊ domꝰ dei edificet in loco suo. Tũc itaq sasabasar ille venit. et posuit fundamẽta tẽpli dei in hierusalẽ. ⁊ ex eo tpe vsq nũc edifica tur et necdũ completũ est. Nunc g si vi detur regi bonũ.recenseat in bibliothꝫca regis que est in babylone. vtrũ naz a cy ro rege iussuz fuerit vt edificaret domꝰ dei in hierusalẽ.et voluntatez regis sup hac re mittat ad nos. VI

Tunc darius rex ꝓcepit et recen fuerunt in bibliothꝫca librorũ qui erant repositi in babylone.et inuen tum est in egbathanis qd est castruz in medena ꝓuincia:volumen vnuz:talisq scriptus erat in eo cõmentarius. Anno ꝓmo cyri regis.cyrus rex ꝺcreuit vt domꝰ dei edificaret que est in hierusalez in lo/co vbi ĩmolant hostias:et vt ponãt fun/damenta supportantia altitudinẽ cubi/torũ sexaginta.et latitudinẽ cubitorum sexaginta:ordines de lapidib⁹ impolitis tres.et sic ordines de lignis nouis. Sũ ptus autẽ de domo regis dabunt. Sed et vasa tẽpli dei aurea et argẽtea que na buchodonosor tulerat de templo hieru/salem.et attulerat ea in babylonez.red/dantur et referant in templũ hierusalẽ in locũ suum que et posita sunt in tem/plo dei. Nũc ergo thatannai dux regio/nis que ẽ trans flumẽ ⁊ starbuçannai ⁊ ꝓsiliarij vestri apharsathei qui estis trãs flumẽ ꝓcul recedite ab illis.⁊ dimittite fieri templũ dei illud a duce iudeorũ et a senioribus eor.et domus dei illa edifice tur in loco suo. Sed et a me ꝓceptũ est quid oporteat fieri a ꝓsbyteris iudeorum illis vt edificet domus dei .s. vt de arca regis.i.de tributis q ue dant de regione trãs flumen studiose sumptus dent vi ris illis ne impediat opus. Qd si nece fuerit et vitulos ⁊ agnos ⁊ hedos in ho locaustũ deo celi.frumentũ:sal. vinũ et oleũ ꝟm ritũ sacerdotũ qui sunt in hie/rusalẽ det eis per singulos dies.ne sit in aliquo querimonia.et offerãt oblatões deo celi.orentq ꝓ vita regis et filiorum eius. A me ergo positũ ẽ decretũ vt oĩs hõ qui hãc mutauerit iussionẽ.tollat li gnũ de domo ipius et erigat ⁊ cõfigat in eo:domus aũt eius publicet. Deus au tem qui habitare fecit nomẽ suũ ibi dis sipet oĩa regna ⁊ pplm qui extẽderit ma nũ suã:vt repugnet ⁊ dissipet domũ dei illam que est in hierlm. Ego darius sta tui decretum:qd studiose impleri volo Jgit thatannai dux regionis trans flu mẽ ⁊ starbuçãnai et cõsiliarij eius ꝟm q ꝓcepat darius rex sic diligenter executi sunt. Seniores aũt iudeor edificabant et ꝓsperabant iuxta pphetiã aggei ꝓphe/te et çacharie filij addo Et edificauerũt ⁊ cõstruxerũt iubẽte deo israel.⁊ iubente

cyro et dario et artaxerxe regibꝫ ꝑsarũ.ꝛ cõpleuerũt domũ dei istã vsqꝫ ad diẽ tertiũ mensis adar qui est ãnus sextus regni darij regis. Fecerũt aũt filij isrl̃ sacerdotes et leuite ꝛ reliqui filiorũ transmigratõis dedicationẽ dom⁹ dei in gaudio ꝛ obtulerunt in dedicatione domus dei.vitulos centum. arietes ducentos agnos quadringẽtos:hircos capraꝝ ꝓ peccato totius isrl̃ duodecim iuxta numerũ tribuũ isrl̃. Et statuerunt sacerdotes in ordinibꝫ suis et leuitas in vicibꝫ suis sup opa dei in hierusalem:sicut scriptũ est in libro moysi. Fecerũt autẽ filij transmigratõis pasca quartadecima die mensis primi. Purificati enĩ fuerãt sacerdotes et leuite q̃si vnus:oẽs mundi ad ĩmolandũ pasca vniuersis filijs transmigratõis ꝛ fribꝫ suis sacerdotibꝫ.ꝛ sibi Et comederũt filij isrl̃ q̃ reuersi fuerãt de trãsmigratõe.et oẽs qui se sepauerãt a coinquinatione gentiuꝫ terre ad eos vt quererẽt dñm deũ isrl̃. Et fecerũt sollẽnitatẽ azymoruꝫ septẽ diebꝫ in leticia: qm̃ letificauerat eos dñs.ꝛ conuerterat cor regis assur ad eos vt adiuuaret manus eorꝫ in ope dom⁹ dñi dei isrl̃. VII

Post hec aũt verba in regno artaxerxis regis ꝑsarum. esdras filius saraie.filij azarie.filij helchie filij sellum.filij sadoch.filij achitob.filij amarie.filij azarie.filij maraioth.filij zarie filij ozi.filij bocci.filij abisue.filij phinees.filij eleazar.filij aaron. sacerdotis ab initio:ipe esdras ascẽdit de babylone et ipe scriba velox in lege moysi.quã dominus deꝰ dedit isrl̃. Et dedit ei rex ꝑm manũ dñi dei eius bonã sup eũ oẽm petitionẽ eius. Et ascẽderũt de filijs isrl̃ ꝛ de filijs sacerdotũ ꝛ de filijs leuitaruꝫ et de cantoribꝫ et de ianitoribꝫ ꝛ de nathineis in hierl̃m ãno septimo artaxerxis regis.et venerũt in hierusalẽ mẽse quinto:ipe ẽ annus septim⁹ regis: Quia in primo die mẽsis primi.cepit ascendere de babylone.ꝛ in primo die mensis quinti venit in hierusalẽ iuxta manuꝫ dei sui bonam sup se. Esdras autẽ parauit cor suũ vt inuestigaret legẽ dñi:et faceret ꝛ doceret in isrl̃ preceptũ et iudiciũ. Hoc est aũt exemplar epistole edicti.quod dedit rex artaxerxes esdre sacerdoti scribe erudito in sermonibꝫ ꝛ ꝓceptis dñi.ꝛ ceremoniis eius in isrl̃. Artaxerxes rex regum.esdre sacerdoti.scribe legis dei celi doctissimo salutẽ. A me decretũ ẽ vt cuicũqꝫ placuerit in regno meo de ꝑplo isrl̃ et de sacerdotibꝫ eius et de leuitis ire in hierusalẽ.tecũ vadat. A facie enim regis et septem consiliatorũ eius missus es vt visites iudeã et hierusalẽ.in lege dei tui que est in manu tua.et vt feras argẽtum et aurũ quod rex et ꝯsiliatores eius sponte obtulerũt deo isrl̃:cuius in hierusalẽ tabernaculũ est. Et oẽm argentũ et aurũ qcũqꝫ inueneris in vniuersa prouincia babylonis ꝛ ꝑplus offerre voluerit.et de sacerdotibꝫ qui spõte obtulerit domui dei sui q̃ est in hierl̃m. libere accipe.et studiose eme de hac pecunia vitulos arietes.agnos et sacrificia ꝛ libamina eorꝫ.et offer ea sup altare templi dei vestri qnod est in hierl̃m. Quicqꝫ ꝛ fi quid tibi et fribꝫ tuis placuerit de reliquo argẽto et auro vt faciatis iuxta voluntatem dei vri facite. Vasa qꝫ q̃ dant tibi in ministeriũ domus dei tui:trade in conspectu dei in hierusalẽ Sed ꝛ cetera quibꝰ opꝰ fuerit in domũ dei tui: quantũcunqꝫ necesse est vt expẽdas.dabis de thesauro ꝛ de fisco regis ꝛ a me. Ego artaxerxes rex statui atqꝫ decreui omibꝫ custodibꝫ arce publice q̃ sũt trãs flumẽ. vt qcũqꝫ pecierit a vobis esdras sacerdos scriba legis dei celi absqꝫ mora detꝫ vsqꝫ ad argẽti talenta centũ.et vsqꝫ ad frumẽti choros centũ ꝛ vsqꝫ ad vini bathos centuros centũ ꝛ vsqꝫ ad vini bathos olei centũ.sal vero absq̃ et vsqꝫ ad bathos olei centũ. sal vero absq̃ mẽsura. Oẽm quod ad ritũ dei celi pertinet:tribuat diligẽter in domo dei celi: ne forte irascat cõtra regnũ regis et filiorum eius. Vobis qꝫ notũ facimus de vniuersis sacerdotibꝫ ꝛ leuitis.cãtoribꝫ et ianitoribꝫ nathinneis ꝛ ministris domus dei huius⁹ vt vectigal ꝛ tributũ aut munus dei huius⁹ vt vectigal ꝛ tributũ aut nonas nõ habeatis ptãtes imponẽdi su

per eos. Tu aũt esdra fm sapiẽtiam dei tui que est in manu tua. ostitue iudices et pides vt iudicẽt oĩ pplo qui est trans flumẽ: his videlicet qui nouerunt legẽ dei tui. sed et imperitos docete libere. Et ois qui nõ fecerit legẽ dei tui & legẽ regĩ diligenter: iudiciũ erit ỏ eo siue in mor tẽ, siue in exiliũ. siue in pdẽnationẽ sub/ stãtie eius: vel certe in carcerez. Et dixit esdras scriba: Benedictus dñs deꝰ patruz nrox qui dedit hoc in corde regis vt glo rificaret domũ dñi que est in hierlm. et in me inclinauit misericordiã suã coraz rege et consiliatoribus eius et vniuer/ sis principib regis potẽtib Et ego con fortatus manu dñi dei mei q erat in me congregaui de israel principes qui ascen derunt mecum.

VIII

Hi sunt ḡ principes familiarꝝ & ge nealogia eorũ qui ascẽderunt mecũ in regno artaxerxis regis de babylone. De filijs phinees: gerson. de filijs ythamar: daniel: De filijs da/ uid: attus. De filijs sechenie. & de filijs pharos: zachariaſ. & cũ eo numerati sũt viri centũ quinquagita. De filijs phxt/ moab. elioenai filiꝰ zaree. & cũ eo ducẽti viri. De filijs sechenie: filius ezechiel. & cum eo trecẽti viri. De filijs addan. na beth filius ionathã. & cũ eo quinq̃ginta viri. De filijs helã. esaias filiꝰ athalie. et cũ eo septuaginta viri. De filijs [illegible] tie. zebedia filius michael. & cum eo octo/ gita viri. De filijs ioab. obedia filiꝰ iher/ hel et cũ eo ducẽti decẽocto viri. De fili is selomith. filius iosphie. et cũ eo cen/ tũ seraginta viri. De filijs bebai. zacha/ rias filius bebai. et cũ eo viginti octo vi ri. De filijs ezeab. iohannan filius eze/ than. et cũ eo centũ decẽ viri. De filijs adonicã q erãt nouissimi. & hec noĩa eorꝝ heliphelet & hiel & samaias. & cũ eis seragita viri. De filijs bagui: vthai et zachur. et cũ eis septuagita viri. Cõgre gaui aũt eos ad fluuium qui decurrit ad hana. et mãsimus ibi triby dieby. Que/ siuiq̃ in pplo et in sacerdotib ỏ filijs le ui. et nõ inueni ibi. Misi ergo misi helizer & ariel et semeam & helnathan et arib & al terũ helnathan et nathã et zachariã et mesollã principes. & ioarib & helnathan: sa pientes. et misi eos ad heddo q ẽ prim⁹ in casphie loco. Et posui in ore eorꝝ vba q̃ loquerẽr ad heddo & ad frẽs eiꝰ nathi/ neos in loco casphie. vt adducerẽt nob mistros domꝰ dei nri. Et adduxerũt nob p manũ dei nri bonam sup nos virũ do/ ctissimũ ỏ filijs mooli. filij leui. filij isrl et sarabiã. & filios eiꝰ et frẽs eiꝰ decẽ & oc to. & asabiã et cũ eo esaiam de filijs me/ rari. fratresq̃ eiꝰ & filios eiꝰ viginti. Et de nathinneis q̃s dederat dauid. & pnci/ pes ad misteria leuitarũ: nathineos du centos viginti. Oẽs hi suis noib voca bant. Et pdicaui ibi ieiuniũ iuxta fluui um hana vt affligeremur coram dño deo nro et peterem⁹ ab eo viã rectã nobis & filijs nris & vniũsq̃ substãce nostre. Erubui enĩ petere regẽ auxiliũ & eqtes qui ỏfen derẽt nos ab inimico ĩ via: qꝝ dixeram⁹ regi. Manꝰ dei nri est sup oẽs q̃ querũt eũ in bonitate. et impiuz eiꝰ & fortitudo eius et furor sup oẽs qui derelinquunt eũ. Jeiunauim⁹ aũt et rogauimus deũ nrm p hoc. & euenit nobis pspere. Et se paui de principib sacerdotũ duodecim sarabiã et asabiã: & cũ eis de frib eorꝝ de/ cem. Appẽdiq̃ eis argentũ & aurũ. et va sa cõsecrata domꝰ dei nri. que obtulerat rex et ofiliatores eius & pricipes eiꝰ: vni uersusq̃ isrl eorꝝ qui inuẽti fuerant. Et appẽdi in manib eorꝝ argẽti talẽta sexcẽ ta quinq̃ginta. & vasa argẽtea centũ: au/ ri vero centũ talẽta & crateras aureas vi ginti q̃ habebãt solidos millenos. et va sa eris fulgẽtis optimi duo. pulcra vt au rum. Et dixi eis. Vos sci dñi & vasa scã et argentũ & aurũ qꝫ spõte oblatũ ẽ do/ mino deo patrũ nrorꝝ. Eligilate & custo/ dite: donec appẽdatis coram principib sa cerdotũ & leuitarũ. et ducib familiarum isrl in hierlm ĩ thesaurũ domꝰ dñi. Su sceperũt aũt sacerdotes & leuite põdus argẽti et auri & vasorũ vt deferrẽt hieru salem in domũ dei nri. Promouim⁹ er/ go a flumĩe hana duodecima die men/

sis primi.vt pgeremus hierlm. Et manus dei nostri fuit sup nos. et liberauit nos de manu inimici ⁊ insidiatoꝝ i via Et venimus hierusalē ⁊ mansimus ibi tribus diebus. Die autem quarta appē sum est argentum et aurum et vasa in domo dei nostri per manum remoth filij vrie sacerdotis.et cum eo eleaçar filius phinees.cūq; eis ioçaded filiꝰ iosue ⁊ noadaia filiꝰ bēnui leuite:iuxta numerū ⁊ pōdus oīm. Descriptū est oē pōdꝰ in tpe illo. Sed ⁊ qui venerāt de captiuitate filij trāsmigratōis obtulerūt holocaustomata.deo israel.vitulos duodecim,p omi pplo israel:arietes nonagīta ser.agnos septuagintaseptē.hircos pro peccato duodecim: oia in holocaustum dño. Dederūt aūt edicta regis satrapis qui erant de conspectu regis et ducibus trans flumē.⁊ eleuauerunt populum ⁊ domum dei.

IX

Postq; aūt hec cōpleta sunt. accesserūt ad me principes dicentes:Nō est sepatus pplus israel. et sacerdotes et leuite a pplis terrarū.⁊ de abominationiby eoꝝ:chananei vidēlicet et ethei ⁊ pherezei et iebusei ⁊ āmonitarū et moabitaruꝫ et egyptioꝝ et amorreoꝝ. Tulerūt enī de filiaby eoꝝ sibi et filijs suis.et cōmiscuerūt semen sanctū cū pplis terrarū. Manus etiam principū ⁊ magistratuū fuit in trāsgressione hac prima. Cūq; audissem sermonē istū.scidi palliū meū ⁊ tunicā. ⁊ euelli capillos capitis mei ⁊ barbe.⁊ sedi merens. Cōuenerūt aūt ad me oēs qui timebant verbū dei israel,p transgressione eoꝝ qui de captiuitate venerant.et ego sedebā tristis vsq; ad sacrificiū vesptinum. Et in sacrificio vesptino surrexi de afflictiōe mea ⁊ scisso pallio ⁊ tunica curuaui genua mea. et expandi manus meas ad dōm deū meum.⁊ dixi: Deus meus confundoꝛ et erubesco leuare faciem meā ad te:qm iniquitates nre mltiplicate sunt sup caput nostrum.⁊ delicta nra creuerūt vsq; ad celū a diebꝫ patrū nostroꝝ. Oz et nosipi peccauimus grauiter vsq; ad diē hāc.et iniquitatiby nostris traditi sumus ipi.⁊ reges nri:et sacerdotes nostri in manū regum terrarum et in gladiū ⁊ captiuitatē et in rapinam et in cōfusionē vultus.sicut et die hac. Et nunc quasi ad parū et momentum facta est deprcatio nostra apud dominū deuz nrm vt dimitterent nobis reliquie.et daret pax illius in loco sancto eius.et illuminaret oculos nros deus noster.et daret nobis vitā modicaꝫ in seruitute nra:qz serui sumus.⁊ in seruitute nra nō dereliquit nos deus nr.et inclinauit sup nos misericordiā coram rege prsarum.vt daret nobis vitā,⁊ sublimaret domū dei nri.⁊ extrueret solitudines eius ⁊ daret nobis spem in iuda et hierusalē. Et nūc quid dicemus dñe deus noster post hec? Quia dereliquim⁹ mādata tua q̄ p̄cepisti in manu seruoꝝ tuoꝝ,pphetaꝝ dicēs: Terra ad quā vos ingredimini vt possideaꝫ eā.terra immūda est iuxta immundiciā pploꝝ cetarūq; terrarū abominatōiby eoꝝ qui repleuerūt eā ab ore vsq; ad os coinquinatōne sua. Nūc ergo filias vestras ne detis filiis eoꝝ et filias eoꝝ ne accipiatis filijs vris.et nō queratis pacē eoꝝ et prosperitatē eoꝝ vsq; in eternū vt cōfortemini et comedatis q̄ bona sunt terre.et hereditetis filios vros vsq; in seculū. Et post oia q̄ venerūt sup nos in operib⁹ nris pessimis ⁊ in delicto nro magno.quia tu deus noster liberasti nos de iniquitate nra et dedisti nobis salutē sicut est hodie.vt nō conuertaremur et irrita facere mus mādata tua.neq; matrimonia iungeremus cū populis abominationū istarum.Nūquid iratus es nobis vsq; ad cōsumatōez: ne dimittendo nobis reliquas ad salutē? Dñe deus irl' iustꝰ es tu.qm dereliqui sumus qui saluaremur sicut hodie hac. Ecce coram te sumus in delicto nro. Nō.n.stare possumus coram te sup hoc.

X

Jcepiente esdra et implorante templum et flente et iacente ante templum dei:collectus est ad eū de israel cetus grandis nimis vi

Esdre I

rorum et mulierũ et puerorũ Et fleuit pl̃s multo fletu. Et rñdit sechenias filius iehiel de filijs helam.⁊ dixit esdre. Nos ꝓuaricati sumus in deũ nostrũ.et duximus vxores alienigenas ꝺ̃ populis terre. Et nũc si est penitẽtia in israel super hoc percutiamus fedus cũ dño deo nostro vt proijciamus vniuersas vxores.et eos qui de his nati sunt. Iuxta voluntatẽ domini⁊ eorũ qui tenent p̃ceptũ dñi dei nr̃i.fm legez fiat. Surge: tuũ est discernere nosq; erimus tecum Cõfortare et fac. Surrexit ergo esdras et adiurauit principes sacerdotum⁊ leuitarum et omnẽ israel vt facerent fm verbum hoc. Et iurauerũt. Et surrexit esdras ante domum dei:et abijt ad cubiculum iohannan filij eliasib. et ingressus est illuc. Panẽ non comedit⁊ aquã nõ bibit Lugebat enĩ transgressionẽ eorũ qui venerant de captiuitate. Et missa est vox in iuda et in hierusalẽ omibus filijs trãsmigrationis vt congregarentur in hierusalem.et omnis qui non venerit in tribus diebus iuxta consilium principum et seniorũ.auferet̃ vniuersa substãtia eius. et ipe abijcietur de cetu transmigrationis. Cõuenerunt igitur omnes viri iuda et beniamin in hierusalem trib̃ diebus.ipe est mensis non⁹ vicesima die mensis.et sedit omnis populus in platea domus dei:tremẽtes ꝓ peccato et pluuijs. Et surrexit esdras sacerdos et dixit ad eos: Vos transgressi estis et duxistis vxores alienigenas vt adderetis super delictum israel. Et nũc date confessionẽ domino deo patrũ vr̃orũ.et facite placitũ eius.⁊ separamini a populis terre.et ab vxoribus alienigenis. Et rñdit vniuersa multitudo.dixit ꝙ voce magna: Iuxta verbum tuum ad nos sic fiat. Verũtamen q̃ pl̃s multus est et tempus pluuie.et nõ sustinemus stare foris.⁊ opus nõ est diei vnius vel duorũ:veh̃menter quippe peccauimus in sermone isto: cõstituantur principes in vniuersa multitudine.et omẽs in ciuitatib̃ nostr̃is qui duxerũt vxores alienigenas veniant in temporib̃ statutis: et cũ his seniores ꝓ ciuitatem in ciuitatem et iudices eius:donec auertatur ira dei nostri a nobis sup̃ peccato hoc. Igit̃ ionathan filius asahel.et iaaçia filius thecue steterunt super hoc.et mesollã et sebechai leuites.adiuuerunt eos. Fecerũtq; sic filij transmigrationis. Et abierũt esdras sacerdos et viri principes familiarum in domos patrum suorũ et omẽs ꝓ nomina sua.et sederunt in die primo mensis decimi vt quererent rem Et cõsũmati sunt omnes viri qui duxerunt vxores alienigenas vsq; ad diez primam mensis primi. Et inuenti sunt de filijs sacerdotum qui duxerunt vxores alienigenas: de filijs iosue filij iosedech et frẽs ei⁹:maasia.⁊ eliezer et iarib⁊ godolia. Et dederũt man⁹ suas vt ejicerent vxores suas⁊ ꝓ delicto suo arietẽ de ouibus offerrẽt. Et de filijs emmer. anani et zebedia. Et de filijs serim:masia et helia⁊ semeia.iehiel et ozias. Et de filijs phessur:elioenai.maasia.ismael.nathanael.iozabeth⁊ helesa. Et ꝺ̃ filijs leuitar̃ iosabeth⁊ semei⁊ celaia. ipe est calitha phathaia.iuda et eliezer. Et de cantoribus eliasub.et de ianitoribus. sellum⁊ thelem⁊ vri Et ex israel de filijs pharos remeia⁊ ezia.⁊ melhia⁊ miamin⁊ eliezer⁊ melchia et banea: Et de filijs helã. mathania.zacharias. et iehiel et abdi et rimoth et helia. Et de filijs zethua: elioenai.eliasib.nathaniaet hierimuth et zabeth et aziza. Et de filijs bebai: iohannan.ananaia.zabbai.athalai. Et de filijs beni:Mosolla et melluch.et adaia. Iasub et saal⁊ ramoth. Et ꝺ̃ filijs phet moab: Edna et chalaal. Banaias⁊ maasias. Mathanias et beselehel. bennui et manasse. Et de filijs erem : Eliezer. iesue.melchias.semeias. Symeõ.beniamĩ.maloch.samarias. Et ꝺ̃ filijs asom Mathanai.mathet.azabeth. elpheleth. iermai.manasses.semei. De filijs bani: maaddi.amram et huel. Baneas et badaias. Cheliau.bannia.marimuth⁊ eliasib. Mathanias: Mathanai et Iasi et

bani et bēnui semei ⁊ salmias ⁊ nathā ⁊ adaias mechne dabai. syſai. sarai. eçrel. ⁊ selemau ⁊ semeria sellū amaria. ioseph De filijs nebui: ahiel. mathathias ça beth. çabina. ieddu ⁊ iohel ⁊ banai Des hi accepant vxores alienigenas. et fuerunt ex eis mulieres q̄ pepant filios.

Explicit liber Esdre primus:
Incipit lib. Neemie. Cap. I

Verba neemie filij helchie. Et factuz ē in mense casleu anno vicesimo. et ego eraz in susis castro. Et venit ad me anani vnus de fratribz meis. ipe et viri iuda. et interroga ui eos de iudeis qui remāserāt ⁊ superant de captiuitate et de hierl'm. Et dixerūt mihi Qui remāserūt et derelicti sunt de captiuitate ibi in puincia. in afflictōe magna sūt et in opprobrio. ⁊ murus hierl'm dissipatus est. et porte eius combuste sunt igni Cūq audissez verba huiuscemodi. sedi et fleui ⁊ luxi diebz multis. et ieiunabaz et orabā ante faciez dei celi. et dixi: Quaso dñe deus celi fortis magne atq terribilis. qui custodis pactū et misericordiā cū his qui te diligūt et custodiūt māda ta tua. fiāt aures tue auscultātes. ⁊ oculi tui apti vt audias orationez serui tui quā ego oro corā te hodie nocte et die p filijs isr'l' seruis tuis. ⁊ pfiteor p peccatis filiorū isr'l' quibz peccauerūt tibi. Et ego et dom⁹ p̄tis mei peccauimus: vanitate seducti sumus. ⁊ nō custodiuim⁹ māda tum tuū ⁊ cerimonias ⁊ iudicia q̄ precepisti moysi famulo tuo. Memēto verbi qō mādasti moysi seruo tuo dicēs. Cuz trāsgressi fueritis. ego dispdā vos in populos. ⁊ si reūtamini ad me ⁊ custodiatz p̄cepta mea ⁊ faciatis ea etiaz si abducti fueritz ad extrema celi. ide congregabo vos et reducā in locū quē elegi vt habitaret nomē meū ibi. Et ipi serui tui ⁊ ppl's tuus quos redemisti in fortitudīe tua magna. et in manu tua valida. Obsecro domine sit auris tua attendens ad orationem serui tui. et ad orationē sernozum tuorū qui volunt timere nomen tuum et dirige seruū tuum hodie. et da ei misericordiam ante virū hunc. Ego enim eram pincerna regis. II

Factū est aūt in mense nisan. anno vicesimo artaxerxis regis. ⁊ vinū erat ante eū. Et leuaui vinū et dedi regi. ⁊ eram quasi languidus ante faciē eius. Dixitq mihi rex: Quare vultus tuus tristis est: cū te egrotare non videam? Nō est hoc frustra: sed malu nescio qō in corde tuo est. Et timui valde ac nimis et dixi regi: Rex in eternum viue. Quare nō mereat vultus meus: q̄ ciuitas domus sepulcrorū patris mei deserta est. et porte eius cōbuste sūt igni: Et ait mihi rex. Pro qua re postulas: Et orauit deū celi. ⁊ dixi ad regē: Si videt regi bonū. et si placet seruus tuus ante faciē tuā vt mittas me in iudeam ad ciuitatē sepulcri patris mei. et edificabo eaz: Dixitq mihi rex et regina que sedebat iuxta eum. Usq ad quod tempus erit iter tuū. ⁊ qñ reuertēs? Et placuit ante vultū regis. ⁊ misit me. Et constituit ei tempus. et dixi regi: Si regi videtur bonū. epl'as det mihi ad duces regionis trans flumen vt traducant me donec veniam in iudeam. et epistolā ad asaph custodez saltus regis. vt det mihi ligna vt tegere possim portas tēpli turris domus et muros ciuitatis. et domū quā ingressus fuero. Et dedit mihi rex iuxta manum dei mei bonā mecum. Et veni ad duces regionis trans flumē. et dedi eis epistolas regis Miserat aūt rex mecū principes militū ⁊ equites. Et audierūt sanaballath horonites. et tobias seruus amanites. et cōtristati sunt affectione magna q̄ venisset hō qui quereret pspritatē filiorū israel. Et veni hierusalem: et eram ibi tribus diebus. Et surrexi nocte ego ⁊ viri pauci mecum. ⁊ non indicaui cuiq quid dominus dedisset in corde meo vt facerē i hierusalē. et iumētū ñ erat mecū nisi aīal cui sedebā

Et egressus sum p̄ portā vallis nocte ⁊ ante fontē draconis et ad portā sterco-ris et cōsiderabo murū hierl'm dissipatū et portas eius cōsumptas igni. Et transi-ui ad portā fontis et ad aqueductū regis et nō erat locus iumento cui sedebā vt transiret. Et ascēdi p̄ torrētez nocte. et cōsiderabā murū. ⁊ reuersus veni ad por-tam vallis ⁊ redij. Magistratus aūt ne-sciebāt q̄ abyssez: aut quid ego facerem. Sed ⁊ iudeis ⁊ sacerdotibꝫ et optimati-bus et magistratibꝫ ⁊ reliquis qui facie-bant opus vsq̄ ad id loci nihil īdicaue-ram. Et dixi eis: Vos nostis afflictionē in q̄ sumus: q̄ hierl'm deserta est ⁊ porte eius cōsumpte sunt igni. Venite et edifi-cemus muros hierusalez. et nō sumus vltra opprobriū. Et indicaui eis manuz dei mei q̄ esset bona mecū. et verba regis q̄ locut⁹ ē mihi. et aio. Surgam⁹ ⁊ edifi-cem⁹. Et cōfortate sūt man⁹ eorū ī bono. Audierūt aūt sanaballath horonites et tobias seru⁹ amanites ⁊ gosem arabs ⁊ subsannauerūt nos. ⁊ despexerūt. dixerūt q̄. Que ē hec res quaz facitꝭ? Nūquid cō-tegē vos rebellatis? Et reddidi eis sermo-nē dicticꝫ ad eos: Deus celi ipe nos iu-uat. et nos serui ei⁹ sum⁹. Surgamus et edificem⁹. Vobis aūt nō est pars ⁊ iusti-cia et memoria in hierusalē. III

Et surrexit eliasib sacerdos ma-gn⁹ ⁊ frēs eius sacerdotes. ⁊ edi-ficauerūt portā gregis. Ipi san-ctificauerūt eā. ⁊ statuerūt valuas eius et vsq̄ ad turrim centū cubitorū scifica-uerūt eam. vsq̄ ad turrim ananehel Et iuxta eū edificauerūt viri hiericho. ⁊ iu-xta eos edificauit zachur fili⁹ amri. Por-tam aūt pisciuz edificauerūt filij asnaa: ipi texerūt eā. et statuerūt valuas eius et seras et vectes. Et iuxta eos edifica-uit marimuth filius vrie filij accus. Et iuxta euz edificauit mosollā filius bara-chie filij mesezebel. Et iuxta eū edifica-uit sadoch fili⁹ baana. Et iuxta eū edifi-cauerūt thecueni. Optimates aūt eorū nō supposuerūt colla sua in ope dñi mei eorū. Et portā veterē edificauerūt ioiada filius phasea et mosollā filius besodia: ipi texerūt eam. ⁊ statuerūt valuas eius et seras ⁊ vectes. Et iuxta eos edificaue-rūt melchias gabaonites et iadon me-ronathites viri de gabaon. ⁊ maspha p̄ duce qui erat in regione trans flumen. Et iuxta eū edificauit ezechiel filius araia aurifex. Et iuxta euz edificauit ananias filius pigmētarij. ⁊ dimiserunt hierl'm vsq̄ ad muruz platee latioris. Et iuxta eū edificauit raphaia filius abiur prin-ceps vici hierl'm. Et iuxta eū edificauit ieiada filius aromath contra domū suam Et iuxta eū edificauit atthus filius ase-bonie: Vedia p̄tem vici edificauit mel-chias filius erē et asub fili⁹ phetmoab. ⁊ turrim furnorū. Et iuxta eos edificauit sellū fili⁹ aloes. princeps medie ptis vi-ci hierl'm: ipe ⁊ filij eius. Et portā vallis edificauit annun ⁊ habitatores canoe. ipi edificauerūt eā: ⁊ statuerunt valuas eius ⁊ seras et vectes. et mille cubitos in muro vsq̄ ad portam sterquilinij. Et portā sterquilinij edificauit melchias fi-lius rechab princeps vici bethacharem Ipe edificauit eā et statuit valuas eius et seras ⁊ vectes. Et portā fontis edifica-uit sellum filius coloçai. princeps pagi maspha. Ipe edificauit eā ⁊ texit. et sta-tuit valuas eius ⁊ seras et vectes. ⁊ mu-ros piscine syloe in hortuz regis. et vsq̄ ad gradus qui descēdunt de ciuitate da-uid. Post eū edificauit neemias filius azboth princeps dimidie ptis vici beth-sur vsq̄ contra sepulcruz dauid: ⁊ vsq̄ ad piscinā que grandi ope ꝯstructa est. ⁊ vs-q̄ ad domū fortiū Post eū edificauerūt leuite. reum filius bēni. Post euz edifi-cauit asebias princeps dimidie ptis vi-ci ceile in vico suo. Post eū edificauerūt fratres eor: bechiu filius enebad prin-ceps dimidie ptis ceile. Et edificauit iu-xta eū azer fili⁹ iosue princeps maspha mēsurā secūdā: ꝯ ascēsuz' firmissimi āgu-li. Post eū in mōte edificauit baruch fi-lius zachai mensurā secūdā. ab angulo vsq̄ ad portam domus eliasib sacerdo-tis magni Post eū edificauit merimuth

filius vrie filij atthus mẽsurã secundaz a porta domus eliasib: donec extenderet domus eliasib. Et post eũ edificauerunt sacerdotes viri de cãpestribus iordanis ¶ Post eos edificauit beniamin et a sub cõtra domũ suaz. Et post eos edificauit açarias filius maasie filij ananie ꝓtra domũ suam. ¶ Post eũ edificauit bennui filius ennada mensurã secundaz a domo açarie vsqz ad flexurã et vsqz ad angulũ ¶ Post eũ edificauit phalel filius oçi contra flexuraz ⁊ turrim q̃ eminet de domo regis excelsa. id est i atrio carceris. ¶ Post eũ phadaia filius feros. Nathinnei aũt habitabãt in ofel. vsqz ꝓtra portã aquaꝝ ad orientẽ et turrim q̃ ꝓminebat. ¶ Post eos edificauerũt thecueni mensuram secũdam e regione a turre magna et eminẽti vsqz ad murũ templi. Sursum autem ad portam equorũ edificauerũt sacerdotes vnusquisqz ꝓtra domũ suam. ¶ Post eos edificauit seddo filius emmer ꝓ domũ suaz. Et post eũ edificauit semeia filius secheníe custos porte oriental. ¶ Post euz edificauerũt anania filius selemie. et anon filius selo sextus. mensurã secũdam. ¶ Post eũ edificauit mesollam filius barachie cõtra gaçophylatiũ suũ. ¶ Post euz edificauit melchias filius aurificis vsqz ad domũ nathinneoꝝ et scuta vendentiũ ꝓtra portã iudicialez et vsqz ad cenaculũ anguli. Et intra cenaculũ anguli in porta gregis edificauerunt artifices et negociatores: IIII

Factũ est aũt cũ audisset sanaballath q̃ edificaremus murũ iratus est valde. Et motus nimis subsannauit iudeos et dixit coram fratribus suis ⁊ freqntia samaritanoꝝ Quid iudei faciũt imbecilles? Nũ dimittẽt eos gẽtes? Nũ sacrificabũt ⁊ complebũt in vna die? Nũquid edificare poterũt lapides de aceruis pulueris qui cõbusti sũt? Sed tobias amanites primus eius ait Edificent. Si ascẽderit vulpes transiliet murũ eoꝝ lapideũ. Et dixit neemias Audi de⁹ noster qz facti sumus ꝺ̃spectui cõuerte opprobriũ sup caput eorum et da eos in despectionẽ in terra captiuitatis. Ne operias iniquitatẽ eoꝝ ⁊ pctm̃ eorũ coram facie tua nõ deleat: qz irreuerenter edificantes. Itaqz edificauim⁹ murũ. ⁊ iunxim⁹ totũ vsqz ad ptem dimidiã. et ꝓuocatũ est cor ꝓpli ad opandũ. Factuz est aũt cũ audisset sanaballath et tobias et arabes ⁊ ãmanite et açotij q̃ obducta esset cicatrix muri hierlm. ⁊ q̃ cepissent interrupta cõcludi: irati sunt nimis Et cõgregati sunt oẽs pariter vt venirẽt ⁊ pugnarẽt ꝓtra hierlm. ⁊ molirent̃ insidias. Et oravim⁹ deũ nr̃m. et posuimus custodes sup murũ die ac nocte contra eos. Dixit aũt iudas: Debilitata est fortitudo portãtis. ⁊ hum⁹ nimia ẽ. et nos nõ poterimus edificare murũ: Et dixerũt hostes nr̃i. Nesciãt ⁊ ignorant donec veniamus in mediũ eoꝝ ⁊ interficiam⁹ eos. ⁊ cessare faciam⁹ opus. Factũ est autẽ veniẽtiby iudeis qui habitabãt iuxta eos et dicẽtiby nobis ꝓ decẽ vices ex oibus locis quiby venerant ad nos: statui in loco post murũ ꝑ circuitũ. pplm in ordinẽ cũ gladijs suis et lãceis ⁊ arcubus Et ꝓspexi atqz surrexi ⁊ aio ad optimates et magistratus ⁊ ad reliquã ptem vulgi. Nolite timere a facie eoꝝ. Dñi magni ⁊ terribilis memẽtote. ⁊ pugnate ꝓ fribus vestris. filijs vr̃is et filiabus vr̃is uxoribus ⁊ domiby vr̃is. Factũ est aũt cũ audissent inimici nr̃i nunciatũ esse nobis dissipauit de⁹ ꝓsiliũ eoꝝ. Et reuersi sumus oẽs ad muros: vnusquisqz ad opꝰ suum. Et factũ est a die illa: media ps iuuenũ eoꝝ faciebat opꝰ. ⁊ media parata erat ad bellum. et lancee ⁊ scuta ⁊ arcus ⁊ loricе et principes post eos in omẽ domo iuda edificantiũ muros ⁊ portantiũ onera et imponẽtiũ: vna manu sua faciebat opꝰ et altera tenebat gladiũ. Edificãtiũ enim vnusquisqz gladio erat accinctus renes et edificabãt et clangebant buccina iuxta me. Et dixi ad optimates et ad magistratus et ad reliquã ptem vulgi. Opꝰ grande est et latum. et nos separati sumus ī muro procul alter ab altero. In loco q̃cunqz audieritis clangorem tube illuc

ꝓcurrite ad nos. Deꝰ nr̃ pugnabit ꝓ nobis ⁊ nosm̃pi faciamus opꝰ. Et media ps nr̃m teneat lr̃ceas ab aſcensu auroꝛe vꝰ nec egrediat̃ aſtra. Jn tꝑe q̃z illo diri populo: Unuſq̃ſq; cuz puero ſuo maneat in medio hierlm. ⁊ ſint nob vices ꝓ nocte ⁊ die ad opandū. Ego aũt ⁊ frēs mei et pueri mei et cuſtodes q̃ erāt poſt me. nō ꝛeponebamꝰ veſtimēta nr̃a. Unuſq̃ſq; tm̃ nudabat̃ ad baptiſmū. V

Et factus eſt clamoꝛ ꝑpli ⁊ vxoꝛū eius magnꝰ aduerſus frēs ſuos iudeos. Et erāt qui dicerēt. Filij nr̃i et filie nr̃e multe ſunt nimis. Accipiamꝰ ꝓ precio eoꝝ frumentū. ⁊ comedam⁹ et viuamus. Et erāt qui dicerēt Agros nr̃os ⁊ vineas ⁊ domos nr̃os ponamus. ⁊ accipiamꝰ frumētū in fame (Et alij dicebant: Mutuo ſumam⁹ pecunias in tributa regi. demuſq; agros nr̃os et vineas. Et nūc ſicut carnes fratrū nr̃oꝝ ſic carnes nr̃e ſunt. ⁊ ſicut filij eoꝝ. ita ⁊ filij nr̃i. Ecce nos ſubiugam⁹ filios nr̃os et filias nr̃as in ſeruitutē. ⁊ de filiabꝫ nr̃is ſunt famule: nec habem⁹ vñ poſſint redimi. ⁊ agros noſtros ⁊ vineas nr̃as alij poſſidēt: Et iratus ſuz nimis: cū audiſſem clamoꝛez eoꝝ ſm̃ vba hec. cogitauitq; coꝛ meuz. Et increpaui optimates et magiſtratꝰ ⁊ dixi eis: Eſſutas ne ſinguli a frib⁹ vr̃is exigat⁹. Et cōgregaui aduerſuz eos contionē magnā et dixi eis: Nos vt ſcitis redemim⁹ frēs nr̃os iudeos qui vēditi fuerāt gētibus ſm̃ poſſibilitatē nr̃az Et vos igit̃ vēdite frēs vr̃os. et redimemus eos. Et ſilueruntnec inuenerūt quid rñderent. Dixiq; ad eos: Non eſt bona res quā facitis Quare nō in timoꝛe dei nr̃i ambulatis ne exꝓbꝛeat̃ nobis a gētib⁹ inimicis nr̃is? Et ego et frēs mei ⁊ pueri mei cōmodauimus plurimis pecuniā et frumētum Nō repetam⁹ in cōe iſtud. Es alienū cōcedamus: qđ debet̃ nobis. Reddite eis hodie agros ſuos ⁊ vineas ſuas ⁊ oliueta ſua ⁊ domos ſuas. Quin potius ⁊ centeſimā pecunie frumēti vini ⁊ olei quaz exigere ſoletis ab eis: date ꝓ illis. Et dixerūt: Reddem⁹. ⁊ ab eis nihil q̃remus ſicq; faciemus vt loqueris. Et vocaui ſacerdotes. et adiuraui eos vt facerēt iuxta quod dixerā. Inſuꝑ excuſſi ſinū meum et dixi: Sic excutiat deus oēm virū qui nō cōpleuerit verbū iſtud: de domo ſua et de laboꝛib⁹ ſuis. Sic excutiat̃ ⁊ vacuus fiat. Et dixit vniuerſa multitudo amen. Et laudauerūt deum Fecit ergo ꝑpls ſicut erat dictū. A die autē illa qua ꝑcepit rex mihi vt eſſez dux in tra iuda ab anno viceſimo vſq; ad ānum triceſimū ſecundū artaxerxis regis ꝓ ānos duodecim. ego et fratres mei ānonas q̃ ducibus debebant̃ nō comedimus. Duces aũt ꝑimi qui fuerūt ante me grauauerunt ꝑplm. et acceperunt ab eis in pane et vino et pecunia quotidie ſiclos ãdraginta. Sed ⁊ miſtri eoꝝ deꝑeſſerāt populū. Ego aũt nō feci ita ꝓpter timoꝛez dei. Quin potius in opꝛe muri edificaui et agrū nō emi. et omnes pueri mei cōgregati ad opꝰ erāt. Judei q̃z ⁊ magiſtratꝰ centū quinq̃ginta viri. ⁊ qui veniebant ad nos ỏ gentib⁹ q̃ in circūitu nr̃o ſunt: in mēſa mea erāt. Parabat̃ aũt mihi ꝓ dies ſingulos bos vnus: arietes ſex electi exceptis volatilib⁹. et inter dies decē vina diuerſa. et alia mlta tribuebā. Jnſuper ⁊ annonas ducatꝰ mei non queſiui. Valde enī erat attenuatꝰ ꝑpls. Memēto mei deus meus in bonū ſm̃ omia que feci populo huic. VI

Factū ē aũt cū audiſſet ſanaballath. et tobias et goſez arabs et ceteri inimici nr̃i ꝙ edificaſſem ego murū. et nō eſſet in ipo reſidua intꝛuptio: vſq; ad tps aũt illud valuas nō poſueraz in poꝛtis. miſerūt ſanaballath et tobias ⁊ goſem arabs ad me dicētes: Veni ⁊ pcutiamus fedus pariter in viculis in campo vno. Jpi autem cogitabant vt facerent mihi malum. Miſi ergo ad eos nūcios dicens: Opus grande ego facio et non poſſum deſcēdere: ne forte negligat̃ cū venero ⁊ deſcēdero ad vos. Miſerūt autez ad me ſm̃ verbum hmõi ꝓ quattuoꝛ vices. et reſpōdi eis iuxta

sermonē prioꝛē. Et misit ad me sanaballath iuxta verbū prius quinta vice puerum suū. ⁊ epistolam habebat in manu sua scriptā hoc modo. In gentibus auditum est. et gosem dixit: q tu et iudei cogitetis rebellare. et ꝓpterea edifices murū. et leuare te velis sup eos regem propter quā causam et ꝓphetas posueris qui predicent de te in hierusalē dicētes Rex in iudea est. Auditurus est rex verba hec. Idcirco nūc veni vt ineamus cōsiliū pariter. Et misi ad eos dicēs: Non est factū sm verba hec q tu loqueris De corde enī tuo tu cōponis hec. Oēs enim hi terrebant nos: cogitātes q cessarent manus nostre ab ope et quiescerem⁹ Quā ob causam magis ꝓfortaui manꝰ meas. Et ingressus sum domū samaie filij dalaie filij methabeel secreto. Qui ait: Tractemus nobiscū in domo dei in medio tēpli et claudamus portas edis: q venturi sunt vt interficiāt te. ⁊ nocte vēturi sunt. ad occidēdū te. Et dixi: Nū quisq̄ similī mei fugit ? Et quis vt ego ingrediet templū et viuet: Non ingrediar. Et intelleꝛi q deus nō misisset eū: sed quasi vaticinās locutus esset ad me et tobias et sanaballath cōduxissent eū Accepat enī pciuz vt territus facerem ⁊ peccarē. ⁊ haberē malū qō exꝓbrarēt mihi. Memento mei dñe ꝓ tobia ⁊ sanaballath. iuxta opa eoꝝ talia: sz et noadie ꝓphete et ceteroꝝ ꝓphetaꝝ qui terrebāt me. Cōpletus est aūt murus vicesimo quinto die mēsis elul quinquginta duob⁹ diebꝫ. Factū est ergo cū audissent oēs inimici nri vt timerēt vniuse gētes que erāt in circuitu nro. ⁊ cōciderēt intra semetipos. ⁊ scirēt q a dño factū est opus hoc. Sz et i diebꝫ illꝰ mlte optimatū iudeoꝝ eple mittebant ad tobiā: ⁊ a tobia veniebāt ad eos. Multi enī erant in iudea hītes iuramentū eiꝰ: q gener erat sechenie filij iozei: ⁊ iohānan filius eius accepat filiā mosollā filij barachie. Sz et laudabāt eū coram me. et verba mea nunciabant ei. Et tobias mittebat epistolas vt terreret me.

Postq̄ aūt edificatus ē murus. et posui valuas. et recensui iani tores et cātores et leuitas. ꝓcepi aneni fratri meo ⁊ ananie principi domus de hierlm. Ipe enī q̄si vir verax. et timēs deū plus ceteris videbat. Et dixi eis: Nō apiant porte hierlm vsq̄ ad calorē solis. Cūq̄ adhuc assisterēt: clausē porte sunt ⁊ oppilate. Et posui custodes de habitatoribꝫ hierlm singlos ꝓ vices suas. ⁊ vnāquēq̄ ꝺ domū suaz. Ciuitas aūt erat lata nimis et grādis. ⁊ ppls paruus in medio eiꝰ. ⁊ nō erāt dom⁹ edificate. Deꝰ aūt dedit in corde meo ⁊ congregaui optimates et mgtratꝰ ⁊ vulgꝰ vt recēserē eos. Et inueni librū cēsus coꝝ qui ascēderāt primū. ⁊ inuentū est scriptuz in eo: Isti filij ꝓuincie q̄ ascēderūt de captiuitate migrātiū q̄s trāstulerat nabuchodonosoꝛ rex babylonis. et reuēsi sunt in hierlm ⁊ in iudeā. vnusq̄sq̄z in ciuitatē suā qui venerāt cum çoꝛobabel. iosue neemias. açarias: raamias. naami. mardochęus. belsar. mespharat. beggoai. nahum. baana Numeꝰ viroꝝ ppli isrl. Filij pharos duo milia centum septuaginta duo. Filij saphatia: trecēti septuaginta duo. Filij area: sexcēti quīquaginta duo Filij phętmoab filioꝝ iosue et ioab: duo milia octingenti decē et octo. Filij ælā mille octingenti quinquagintaq̄ttuoꝛ. Filij cethua nōgenti quadragintaquinq̄z: Filij çachai: septingēti seraginta. Filij bennui: sexcēti quadragintaocto. Filij bebai: sexcēti vigintiocto. Filij azgad duo milia trecēti vigintiduo. Filij adonicā: sexcēti seragintaseptē. Filij beguai: duo milia seragintaseptē: Filij adin: sexcenti quinquagintaquinq̄z. Filij ather filij ecechie: nōgēti octo. Filij asez: trecēti vigintiocto. Filij besai: trecēti vigintiq̄ttuoꝛ. Filij areph: centū duodecim. Filij gabaon: nonagītaquīq̄z. Filij bethleē et nethupha: centuz octogintaocto. Viri anathot: cētū vigintiocto. Viri bethamoth: q̄dragītaduo. Viri cariathiarī cephira ⁊ beroth: septingēti q̄dragīta tres. Viri rama ⁊ nebe. sexcēti vigintiun⁹

Viri machmas:cētum vigintiduo. Viri bethel et chai:ducēti vigintitres. Viri nebo alterius:quinquagintaduo. Viri helā alterius: mille ducēti quīqginta quattuor. Filij arem:trecēti viginti. Filij hiericho:trecēti quadragintaquinq. Filij lodadin et ono: septingēti viginti unus. Filij senaa:tria milia nongēti triginta. Sacerdotes. Filij idaia in domo iesua. nongenti septuagintatres. Filij emmer:mille quinquagintaduo. Filij phessur:mille ducēti q̄dragintaseptē. Filij arem:mille decez et septē. Leuite: Filij iesue et cedmihel filioz oduie:septuagintaq̄ttuor. Cantores. Filij asaph:centū quadragītaocto. Janitores. Filij sellū. filij ather. filij thelmon. filij accub:filij athita. filij sobai:centū trigintaocto. Nathinei. Filij soa. filij asupha. filij thabaoth. filij ceros. filij siaa. filij fadon. filij lebana. filij agaba. filij selmon. filij anan filij geddel. filij gaer. filij raahia. filij rasin. filij nechoda. filij iecem. filij aga. filij phasea. filij besai. filij munim. filij nephusim. filij bechue: filij acupha. filij agur. filij besluth filij maida. filij arsa. filij bercheos. filij ciçara. filij thema. filij nasia. filij atupha. filij seruoz̄ salomōis. filij sothai. filij sophereth. filij pheruda. filij iahala. filij dercon. filij gedel. filij saphata. filij achil. filij phocereth q̄ erat ozus ex asbaim. filij āmon. Omēs nathinnei. et filij seruoz̄ salomonis: trecenti nonagintaduo Hi sunt aūt q̄ ascēderūt de thelmala thelarsa cherub adon et emmer. et nō potuerūt idicare domū patrum suoz̄um et semen suum: vtruz ex israel essent. Filij dalaia. filij tobia filij nechoda sercēti q̄dragintaduo. Et de sacerdotibz. filij iobia. filij accos. filij dergellai. q̄ accepit de filiabz dergellai galaaditidis vxorē: z vocat' ē noīe eoz. Hi q̄sierūt scripturā suā in censu et nō inuenerūt: z electi sūt de sacerdotio: Dixitq̄ athersatha eis vt nō māducarēt de scis scōz: donec staret sacerdos doct' et erudit'. Oīs multitudo q̄si vir vn'. quadragintaduo milia sercenti seragīta: absq̄ seruis z ācillis eoz q̄ erāt septē milia trecēti trigintaseptē. z inter eos cātoz̄es et cātatrices ducenti. Equi eoz sercēti trigītaseptē: muli eoz ducēti q̄dragītaq̄nq̄: cameli eoz q̄dringēti trigintaquinq̄ asini ser milia septingēti viginti. Ducusq̄ referr' quid in cōmentario scriptuz fuerit: et in neemie histoz̄ia terr'. Nonnulli aūt de principibz familiaz dederūt in opus. Athersatha dedit in thesauruz. auri drachmas mille: phialas quinq̄gīta tunicas sacerdotales q̄ngētas triginta. Et de principibz familiaz dederūt in thesauz opis. auri drachmas vigīti milia z argēti minas duo milia ducentas. Et qō ōdit reliqu' ppls. auri drachmas vigīti milia. z argēti minas duo milia: et tunicas sacerdotales seraginta septē Habitauerūt aūt sacerdotes z leuite et ianitoz̄es z cātoz̄es et reliquuz vulg' et nathinnei et oīs isr'l in ciuitatibz suis.

Et venerat mēsis septimus. Filij aūt isr'l erāt in ciuitatibus suis. Congregatusq̄ oīs ppls quasi vir vnus ad plateā q̄ est ante portā aquarū. z dixerūt esdre scribe vt afferret librū legis moysi: quam p̄ceperat dñs isr'li. Attulit ergo esdras sacerdos legē coram multitudine virozū et mulierū. cūctisq̄ qui poterāt intelligere: in die p̄ima mensis septimi. Et legit ī eo apte in platea que erat ante portā aquarum de mane vsq̄ ad mediā diē. in conspectu virozuz et mulierū z sapiētiū. Et aures oīs populi erāt erecte ad librum. Stetit autem esdras scriba sup gradū ligneū quē fecerat ad loquēdū. et steterūt iuxta euz. matha thia et senia et ania et uria z helchia et maasia ad dexterā eius z ad sinistrā phadaia misahel z melchia et asū et aseph dana çacharia et mosollam. Et aperuit esdras librū coram omni ppl'o. Sup vniūsuz quippe populū eminebat. Et cū aperuisset eum: stetit omnis ppl'us. Et bñdixit esdras dño deo voce magna. Et rñdit oīs ppls. amē. amē: eleuās manus suas. Et incuruati sunt et adorauerunt deū. pni in terram. Vorro

ieſue et baani et ſerabia.iamī.accub.ſep
thai.odia.maaſia.celita.açarias.ioçabed
anani.phalaia.leuite filētiū faciebāt in
ppl'o ad audiendā legē. Populus autez
ſtabat in gradu ſuo Et legerūt ī libro le
gis dei diſtincte et apte ad intelligendū
et intellexerūt cū legereť. Dixit aūt ne
emias.ipe ē ſtathirſatha et eſdras ſacer
dos et ſcriba et leuite interpretātes vni
uerſo ppl'o . Dies ſanctificatus eſt dño
deo noſtro. Nolite lugere et nolite flere
Flebat enī oīs ppl's cū audiret verba le
gis. Et dixit eis: Ite comedite pinguia
et bibite mulſum.et mittite ptes eis q̄
non p̄parauerūt ſibi q2 ſanctus dies do
mini eſt.et nolite cōtriſtari. Gaudium
eteni dñi ē fortitudo nr̄a. Leuite aūt ſi
lentiū faciebāt in omī ppl'o dicētes. Ta
cete:q2 dies ſanctus eſt.et nolite dolere
Abijt itaq̄ oīs ppl's vt comederet et bi
beret et mitteret ptes et faceret leticiaz
magnā:q2 intellexerāt verba que docue
rat eos. Et in die ſecūdo congregati ſunt
principes familiarū vniuerſi ppli ſacer
dotes ⁊ leuite ad eſdrā ſcribā vt interp
tareť eis verba legis. Et inuenerūt ſcri
ptū in lege p̄cepiſſe dñm in manu moy
ſi vt habitēt filij iſrl' in tabernaculis in
die ſollēni mēſe ſeptimo.vt p̄dicēt ⁊ di
uulgēt vocē in vniuerſis vrbib ſuis et
in hierl'm dicētes. Egredimini in mon
tez.⁊ afferte frōdes oliue.⁊ frōdes ligni
pulcerrimi.frondes myrti ⁊ ramos pal
marz et frōdes ligni nemoroſi vt fiāt ta
bernacula ſicut ſcriptū eſt. Et egreſſus
eſt oīs ppl's et attulerūt. Fecerūtq̄ ſibi
tabnacula vnuſq̄ſq̄ in domate ſuo ⁊ in
atrijs ſuis ⁊ in atrijs dom' dei.et in pla
tea porte aquarz ⁊ i platea porte effram.
Fecit q̄ vniūſa ecclēſia eor qui redierāt
de captiuitate tabernacula.et habitaue
rūt in tabernaculis.Nō enī fecerāt a die
bus ioſue filij nun talia filij iſrl' vſq̄ ad
diē illū. Et fuit leticia magna nimiſ. Le
git aūt in libro legis dei p̄ dies ſinguloſ
a die primo vſq̄ ad diē nouiſſimū.⁊ fe
cerūt ſollēnitatē ſeptē dieb. et in die oc
tauo collectā iuxta ritum.

IN die aūt vicesimo q̄rto mēſis
huius cōuenerunt filij iſrl' in ie
iunio et in ſaccis ⁊ humus ſup
eos. Et ſepatū eſt ſemē filiorū iſrl' ab oi
filio alienigena.et ſteterūt et confitebanť
pcta ſua et iniquitates patrū ſuorū: Et
cōſurrexerūt ad ſtandū. et legerūt i vo
lumie legis dñi dei ſui quater in die:et
q̄ter i nocte confitebanť. ⁊ adorabāt dñm
deū ſuū. Surrexerunt aūt ſup gradū le
uitarū ioſue et bani ⁊ cedmihel. remmi
ſabnia.abani.ſarebias.bani. ⁊ thanani:
et clamauerūt voce magna ad dñm deū
ſuū. Et dixerūt leuite:ioſue ⁊ cedmihel
bōni.aſebia.ſerebia.arebia.odaia.ſebna
fataia. Surgite:bñdicite dño deo nr̄o:
ab eterno vſq̄ in eternuz. Et bñdicant
nomini gloie tue excelſo in omni bene
dictione ⁊ laude. Et dixit eſdras: Tuipe
dñe ſolus:tu feciſti celū et celū celoꝝ ⁊
omnē exercitū eorum:terraz et vniuer
ſa que in ea ſunt:maria et oīa que in eis
ſunt. Et tu viuificas oīa hec: et exercie
ceti te adorat. Tuipe dñe deus qui elegi
ſti abraā et eduxiſti eū de igne chaldeoꝝ
et poſuiſti nomē eius abraā.et inueniſti
cor eius fidele coram te:⁊ pcuſſiſti cū eo fe
dus vt dares ei terram chananei ethei
euei et ammorrei et pherezei et iebuſei
et gergeſei.vt dares ſemini eius. Et im
pleſti verba tua quoniā iuſtus es: Et vi
diſti afflictionē patrū noſtrorum in egy
pto.clamorēq̄z eorum audiſti ſup mare
rubrū.et dediſti ſigna atq̄ portēta i pha
raone et in vniuerſis ſeruis eius, et in
omī ppl'o terre illius. Cognouiſti enim
q2 ſuppe egerāt ptra eos.⁊ feciſti tibi no
men.ſicut ⁊ in hac die. Et mare diuiſi
ſti ante eos.⁊ trāſierūt per mediū maris
in ſicco. Perſecutores aūt eorum,pieci
ſti in pfundū quaſi lapidē in aquas va
lidas.et in colūna nubis ductor eorum
fuiſti p̄ die.⁊ in columna ignis p̄ noctē.
vt appareret eis via p̄ quā ingredieban
tur. Ad montē q̄z ſinai deſcendiſti.et lo
cutus es cū eis de celo:⁊ dediſti eis iudi
cia recta ⁊ legē veritatz.cerimonias et p̄
cepta bona. Et ſabbatū ſcificatum tuuz

ostēdisti eis. ⁊ mādata ⁊ cerimonias ⁊ le
ges p̄cepisti eis in manu moysi serui tui
Panē q̄z de celo dedisti eis in fame eor̄
et aquam ꝺ petra eduxisti eis sitiētibus
Et dixisti eis vt ingrederenť et possidē/
rent terram: super quā leuasti manū tu
am vt traderes eis. Ipi vero et patres
nostri supbe egerūt et indurauerūt cer/
uices suas. et nō audierūt mādata tua.
et noluerūt audire: et nō sunt recordati
mirabiliū tuorū que feceras eis. Et in/
durauerūt ceruices suas. ⁊ dederunt ca
put vt ꝓuerterenť ad seruitutē suā qua
si p̄ cōtentionē. Tu aūt deus ꝓpitius cle
mēs et misericors longanimis et multe
misericordie. nō dereliquisti eos. Et qui/
dē cū fecissent sibi vitulū cōflatilē et di
xissent: Iste est deus tuus qui eduxit te de
egipto: fecerūtq̄ blasphemias magnas
tu aūt in misericordijs tuis multis nō
dimisisti eos in deserto. Colūna nubis
nō recessit ab eis p̄ diez. vt duceret eos
in viā. et colūna ignis p̄ noctē vt ostēn
deret eis iter p̄ quod ingrederentur Et
spūm tuū bonū dedisti qui doceret eos. et
mānа tuū nō ꝓhibuisti ab ore eorum. et
aquā dedisti eis in siti. Quadragīta an/
nis pauisti eos in deserto nichilq̄ eis de
fuit. Vestimēta eor̄ nō inueterauerūt
et pedes eorū nō sunt attriti. Et dedisti
eis regna ⁊ ꝑpl̄os. et ptitim̄ es eis sortes.
Et possederūt terrā seon. ⁊ terrā regis esē/
bon. ⁊ terrā og regis basan. Et multipli/
casti filios eor̄ sicut stellas celi. et addu/
xisti eos ad terrā de q̄ dixeras p̄ribus eorū
vt ingrederenť ⁊ possiderēt. Et venerūt
filij. et possederunt terrā. Et humiliasti
coram eis habitatores terre chananeos ⁊
dedisti eos in manu eor̄. ⁊ reges eorū et
pl̄os terre vt facerēt eis sicut placebat
illis. Ceperūt itaq̄ vrbes munitas ⁊ hu
mū pinguē ⁊ possederūt domos plenas
cūctis bonis: cisternas ab eis fabricatas
vineas et olīueta ⁊ ligna pomifera mul
ta. Et comederūt ⁊ saturati sunt. et im/
pinguati sūt ⁊ abūdauerūt delitijs in bo
nitate tua magna. Prouocauerūt autē
te ad iracūdiā. et recesserūt a te. ⁊ piece/
rūt legē tuaz ꝓst terga sua. Et ꝓphetas
tuos occiderūt qui ꝓtestabanť eos vt re
uerterenť ad te: feceruntq̄ blasphemias
grandes. Et dedisti eos in manum hosti
um suorū: et afflixerunt eos. Et in tem
pore tribulatōis sue clamauerunt ad te
et tu de celo audisti. ⁊ ām miseratōes tu
as multas dedisti eis saluatores: qui sal
uarēt eos de manu hostiū suorū. Cumq̄
requieuissent reūsi sunt vt facerēt ma/
lū in ꝓspectu tuo ⁊ dereliquisti eos ī ma
nu inimicorū suor̄ et possedērt eos. Cō
uersiq̄ sunt: et clamauerūt ad te Tu au
tem de celo exaudisti et liberasti eos ī mi
sericordijs tuis multis tpib⁹: et cōtesta
tus es eos vt reuerterenť ad legē tuaz.
Ipi vero supbe egerūt et nō audierunt
mādata tua. et in iudicijs tuis peccaue/
rūt q̄ faciet hō. et viuet in eis Et dedērt
humerū recedētez: et ceruicē suā idura
uerūt nec audiērt. Et ptraxisti sup eos
ānos multos: et ꝓtestatus es eos ī spū
tuo p̄ manū ꝓphetarū tuor̄ et nō audie
rūt: et tradidisti eos in manū ꝑplor̄ ter
rarum. In misericordijs aūt tuis pluri
mis nō fecisti eos ī cōsūptiōez nec dereli
quisti eos: quīa deus miserationū ⁊ clemēs
es tu. Nūc itaq̄ deus noster. magne for
tis ⁊ tribilis. custodiēs pactū et miseri/
cordiaz ne aūtas a facie tua, oēm labōrez
q̄ inuenit nos. reges nr̄os. ꝓncipes nr̄os
et sacerdotes nr̄os. ⁊ ꝓphetas nr̄os. ⁊ pa
tres nr̄os. ⁊ oēm ꝑplm tuū. a diebus re
gis assur vsq̄ in diez hāc. Et tu iust⁹ es
in oīb⁹ q̄ venerūt sup nos: qz veritatē fe
cisti nob: nos aūt impie egim⁹. Reges
nr̄i. ꝓncipes nr̄i. sacerdotes nr̄i. ⁊ patres
nr̄i. nō fecerūt legē tuā. et nō attendērt
mādata tua ⁊ testimonia tua q̄ testifica
tus es ī eis. Et ipi ī regnis suis bonis et
in bonitate tua multa quā dederas eis et
in tra latissima ⁊ pinguī quā tradiderat
in ꝓspectu eor̄. nō seruierūt tibi: nec re/
uersi sunt a studijs suis pessimis. Ecce
nos ipi hodie sum⁹: ⁊ tra quaz dedisti
patribus nostris vt comederēt panē eius
et que bona sunt eius. ⁊ nos ipsi serui su
mus in ea. Et fruges eius multiplicāt

regib⁹ quos posuisti sup nos ꝓpter pctã
nta et coꝛpib⁹ nr̃is dñanꝫ ⁊ iumẽtis no
stris ꝑm voluntatẽ suã. ⁊ ĩ tribulatõe ma
gna sum⁹. ¶ Sup oĩb⁹ g̃ his nosipi ꝓcuti
mus fedus et scribim⁹. ⁊ signant ꝓnci/
pes nr̃i. leuite nr̃i et sacerdotes nr̃i. X

¶ Signatoꝛes aũt fuerũt neemias
athꝛsata filⁱ achꝛlai. et sedechi
as. saraias. açarias. hieremias.
phessur. amarias. melchias. accus. sebe/
nia. melluc. maarem. merimuth. obdi/
as. daniel: genton. baruch. mosollam.
abia. miamin. maçia. bilga. semeia. hi sa
cerdotes. ¶ Doꝛro leuite: iosue filius aça
rie. bennui. de filijs enadad. cedmihel et
fratres eoꝛ: sechenia. odeuia. celita. pha
laia. anan. micha. roob. asebia. çachur se
rebia. sabania. odia bani. baninu. ¶ Capi/
ta populi: feros. phethmoab. elam. çethu
bani. bonni. açgad. bebai. adonaia. beggo
ai. adin. athꝛr. eçechia. açur. odeuia. asũ.
besai. areth. anathot. nebai. mechphia.
mosollã. açir. mesiçabel. sadoch. ieddua.
felthia. anan. ania. osee. anania. asub alo
es. phaleã. sobech. reũ. asebna. madsia.
ethaia. hanan. anan. melluch. arem. ba/
ana. et reliqui de populo. ¶ Sacerdotes:
leuite. ianitoꝛes et cãtoꝛes nathinnei ⁊
omnes qui se sepauerũt de populis ter/
rarũ ad legẽ dei. vꝛoꝛes eoꝛũ. filij eoꝛum
et filie eoꝛ omnes qui poterãt sape spõ
dentes ꝓ fratrib⁹ suis. optimates eoꝛ. ⁊
qui veniebãt ad pollicẽdũ et iurandum
vt ambularent in lege dñi quã dederat
in manu moysi serui sui vt facerẽt et cu
stodirent vniuersa mandata dñi dei no
stri. et iudicia eius et cerimonias eius.
⁊ vt nõ daremus filias nr̃as populo ter
re. et filias eoꝛũ nõ acciperem⁹ filijs no
stris. ¶ Populi q̃z terre qui imporãt ve/
nalia et oĩa ad vsum ꝓ die sabbati vt vẽ
dant: nõ accipiemus ab eis in sabbato
et in die sanctificato: Et dimittem⁹ an
num septimũ. ⁊ exactionẽ vniuerse ma
nus. Et statuemus sup nos ꝓcepta vt
demus tertiã ptem sicli ꝓ annũ ad op⁹
domus dei nr̃i ad panes ꝓpositõis et ad
sacrificiũ sempiternuz et in holocaustuz
sempiternuz in sabbatis in kalendis in
sollẽnitatib⁹ et in sanctificatis ꝓ pecca/
to vt exoꝛet ꝓ israel. et in omne vsuz do
mus dei nostri. ¶ Soꝛtes ergo misimus
sup oblationẽ lignoꝛũ inter sacerdotes
leuitas et pplm vt inferrent in domum
dei nostri ꝓ domos patruz nr̃oꝛ ꝓ tpa a
tẽpoꝛib⁹ anni vsq̃ ad annũ. vt arderent
sup altare dñi dei nr̃i. sicut scriptũ est in
lege moysi. Et vt afferremus primoge/
nita terre nr̃e. ⁊ primitiua vniuersi fruc⁹
oĩs ligni. ab ãno in ãnũ. in domo dñi et
primitiua filiorũ nr̃oꝛ ⁊ pecoꝛum nr̃oꝛ.
sicut scriptũ est in lege. ⁊ primitiua bou
nr̃oꝛ et ouiũ nr̃aꝛ vt offerrent in domo
dei nr̃i sacerdotib⁹ qui ministrãt in domo
dei nr̃i. Et primitias cibꝛũ nostroꝛ et li
baminũ nr̃oꝛ et poma oĩs ligni. vinde/
mie q̃z ⁊ olei afferremus sacerdotib⁹ ad
gaçophylatiũ dei nr̃i. et decimã ptez ter/
re nostri leuitis. Ipi leuite decimas ac/
cipient ex omnib⁹ ciuitatib⁹ operũ nr̃oꝛ
Erit autem sacerdos filius aaron cum
leuitis in decimis leuitarum. et leuite
offerent decimã ptez decime sue ĩ domo
dei nr̃i ad gaçophylatiũ ĩ domo thꝛsauri
Ad gaçophylatiũ enim deportabũt filij
israel et filij leui primitias frumẽti ⁊ vini
et olei. et ibi erũt vasa dñi scificata. ⁊ sa/
cerdotes et cãtoꝛes ⁊ ianitoꝛes et mini
stri ⁊ nõ dimittem⁹ domũ dei nr̃i. XI

¶ Habitauerunt aũt principes ꝑpli
hierl'm. Reliq̃ vero plebs mi
sit sorte vt tolleret vnã ptez de
decem qui habitaturi essent in hierusa/
lem ciuitate sancta: nouem vero partes
in ciuitatibus. Benedixit autez popul⁹
omnib⁹ viris qui se sponte obtulerant
vt habitarẽt in hierl'm. Hi sũt itaq̃ pn
cipes puincie q̃ habitauerũt ĩ hierl'm ⁊ i ci
uitatib⁹ iuda. Habitauit aũt vnusq̃sq̃
in possessiõe sua in vrbib⁹ suis israel: sa/
cerdotes. leuite. nathinnei. et filij fuoꝛ
salomonis. Et in hieruslẽ habitauerũt
de filijs iuda et de filijs beniamin. De
filijs iuda: athaias filius aciam. filij
çacharie. filij amarie. filij saphatie. filij
malalehel. De filijs phares. hismaasia

filius baruch. filius coloça. filiꝰ açia. filius adadia. filius ioarib. filiꝰ çacharie. filius filonites. Oēs hi filij phares qui habitauerūt in hierlm. quadrīgēti sexaginta nouē viri fortes. Hi sunt aūt filij beniamī. Sellū filiꝰ mosollā. filiꝰ ioed. filius phadaia. filiꝰ colaia. filiꝰ masia. filius ethœl. filiꝰ esaia: Et post eū gebbai. sellai: nongēti vigintiocto. Et ioēl filius çechri ꝓpositꝰ eoꝝ. et iudas filiꝰ senua sup ciuitatē secūdus. Et ō sacerdotib. idaia filiꝰ ioarib. iachin. saraia filiꝰ helchie. filiꝰ mosollā. filius sadoch. filiꝰ meraioth. filiꝰ achitob ꝓncipes domus dei ⁊ frēs eoꝝ faciētes opa tēpli. octīgenti vigintiduo. Et adaia filius ieroam. filius phœleia. filius amsi. filiꝰ çacharie. filius phœssur. filius melchie ⁊ frēs eius ꝓncipes patrū. ducēti ꝙdragītaduo. Et amasai filius açriel. filius açi. filiꝰ mosollamoth. filius emmer. ⁊ frēs eoꝝ potētes nimis. centū vigintiocto. ⁊ ꝓpositus eoꝝ çabdiel filius potētiū. Et de leuitis: sebenia filius asob. filius açaricaz. filius asabia. filiꝰ bōni. ⁊ sabathai ⁊ ioçabeth sup oīa opa que erāt foris secus in domo dei a ꝓncipib leuitaꝝ. Et mathania filius micha. filiꝰ çebedei. filiꝰ asaph ꝓnceps: ad laudādū ⁊ ad confitēdū in oratione. ⁊ bechecias secūdus de fratrib eiꝰ ⁊ abda filiꝰ samuha. filiꝰ galal. filius ydithū. Oēs leuite in ciuitate scā: ducenti octogītaq̄ttuoꝝ. Et ianitores. accub. telmon ⁊ frēs eoꝝ qui custodiebāt ostia: cē tū septuagintaduo. Et reliqui exiſl' sacerdotes ⁊ leuite in vniuersis ciuitatib iuda. vnusq̄sqꝫ ī possessiōe sua. ⁊ nathinnei qui habitabāt in ofel. ⁊ syaha ⁊ gaspha de nathīneis. Et ēps leuitarum in hierlm. açi filius baani. filius asabie. filius mathanie. filius michē. De filijs asaph: cātores in mīsterio dom' dei. Dece ptū quippe regis sup eos erat. ⁊ ordo in cātoribꝫ p dies singlos. ⁊ fathaia filiꝰ meseçebel. de filijs çara. filij iuda in manu regis iurta oē vbū ppli. ⁊ in domib p oēs regiones eoꝝ. De filijs iuda habitauerūt in cariatharbe ⁊ in filiabꝫ eiꝰ. ⁊ in dibon ⁊ in filiabꝫ eiꝰ et ī capseel ⁊ in viculis eius ⁊ in iesue ⁊ in molada ⁊ in bethfaleth. ⁊ in aserſual. ⁊ in bersabee ⁊ ī filiabꝫ eius. ⁊ in sicelech ⁊ in mochona ⁊ in filiabꝫ eiꝰ. ⁊ in rēmō ⁊ in sara. ⁊ in ierimuth. çonoa. odollam. ⁊ in villis earū: lachis ⁊ in regionibꝫ eius. açecha ⁊ in filiabꝫ eius. Et māserūt in bersabee vsq̄ advallem hēnō. Filij aūt beniamin a geba. mechmas ⁊ haī ⁊ bethel ⁊ filiabꝫ eiꝰ: anathot. nob. ananā. asor. rama. gethaim. madid. seboim. neballath ⁊ ono valle artificū. ⁊ de leuitis. ꝓtiones iude ⁊ bēia

Hi sunt aūt sacerdotes ⁊ leuite qui ascēderūt cum Zorobabel filio salathiel. Josue saraia. hieremias. esdras. amaria. melluch. achus. sechenias. reuz. merimuth addo. genthon. abia. miamī. madia. belga. semeia ⁊ ioarib ⁊ idaia. sellū. amoch. elceia. adaia. Isti ꝓncipes sacerdotuz ⁊ fratres eoꝝ in diebꝫ iosue. Zorro leuite: iesua. bēnui. cedmihel. sarabia. iuda. mathanias. sup hymnos ipſi ⁊ fratres eoꝝ. ⁊ bechecia. atq̄ ethāni ⁊ frēs eorum vnusquisq̄ in officio suo. Josue aūt genuit ioachim. ⁊ ioachim genuit eliasib ⁊ eliasib genuit ioiada. ⁊ ioiada genuit ionathā. ⁊ ionathā genuit iedda. In diebus aūt ioachī erant sacerdotes ⁊ ꝓncipes familiaꝝ saraie. maarie. hieremie. ananie esdre. mosollā. amarie. iohānan milico. ionathā. sebenie. iosephꝫ arā. edna. maraioth. elci. adaie. çacharie. genthon. mosollam. abie. çechri. miamī. et moadie. felthi. belgi. sammua. sameie. ioathan. ioarib. mathanai. iodaie açci sellaie. celaia mochōb. elchie asebie ydaie. nathanahel. Leuite in diebꝫ eliasib ⁊ ioiada ⁊ ionā. ⁊ iedbua. scripti ꝓncipes familiarum ⁊ sacerdotes in regno darij perse. Filij leui ꝓncipes familiarū scripti in libro vbꝫ dierum. ⁊ vsq̄ ad dies ionathan filij eliasib. Et ꝓncipes leuitarum: asebia. serebia ⁊ iesue filius cedmihel ⁊ fratres eorum per vices suas vt laudarent ⁊ cōfiterētur iurta ꝓceptuz dauid viri dei ⁊ obseruarent eque per

ordinem. Mathania ⁊ bechecia ⁊ obedia
mosollā thelmō. accub. custodes portaꝝ
⁊ vestibuloꝝ ante portas. In ī diebꝫ ioa
chi filij iosue. filij iosedech. ⁊ in diebus
neemie dncis ⁊ esdre sacerdotis scribeꝫ
In dedicatiōe aūt muri hierlm. requie/
rūt leuitas de oībꝫ locis suis: vt adduce
rēt eos in hierlm. ⁊ facerēt dedicatiōem
⁊ letitiā in actione grāꝝ. ⁊ cāticis ⁊ cym
balis. psalteriis ⁊ citharis. Congregati
sunt aūt filij cantoꝝ ⁊ de cāpestribꝫ circa
hierlm. ⁊ de villis netuphati. ⁊ ō domo
galgal. ⁊ de regionbꝫ geba ⁊ asmaneth:
qm̄ villas edificauerūt sibi cantores in
circūitu hierlm. Et mūdati sunt sacer/
dotes ⁊ leuite. ⁊ mūdauerūt pplm ⁊ por/
tas ⁊ murū. Ascēdere aūt feci principes
iuda sup murū ⁊ statui duos choros lau
dātiū magnos. Et ierūt ad dexterā sup
murū ad portā sterquilinij. Et iuit post
eos osias. ⁊ media ps principum iuda et
azarias. esdras ⁊ mosollā. iuda. ⁊ bēiamī
⁊ semeia. ⁊ hieremia. Et ō filijs sacerdo
tū in tubis çacharias filius ionathā. fi/
lius semei. filius mathanie. filius mi/
chaie. filius çechur filius asaph. et frēs
ei⁹ semeia ⁊ azarel. malalai. galalai. ma/
ai. nathanahel ⁊ iuda. ⁊ anani. in vasis
cantici dauid viri dei. ⁊ esdras scriba an
te eos in porta fontis. Et ptra eos ascē/
derūt in gradibꝫ ciuitatis dauid in ascē
su muri sup domū dauid ⁊ vsqꝫ ad por/
tā aquaꝝ ad orientem. Et chorus secun/
dus gratias referentiū ibat ex aduerso.
⁊ ego post eū. ⁊ media ps ppli sup murū
⁊ sup turrī furnoꝝ. ⁊ vsqꝫ ad murū latis
simū. ⁊ sup portā ephraim ⁊ sup portaꝫ
antiquā ⁊ sup portā piscium. ⁊ turrī ana/
nehel. ⁊ turrim emath. ⁊ vsqꝫ ad portam
gregis. ⁊ steterūt ī porta custodie. Ste/
terūtqꝫ duo chori laudātiū in domo dei.
⁊ ego ⁊ dimidia ps magistratuū mecuꝫ
Et sacerdotes eliachī. maasia. miamin.
michea. elioenai. çacharia. ⁊ anania ī tu
bis ⁊ maasia ⁊ semeia ⁊ eleaçar ⁊ azi ⁊ io
hannā ⁊ melchia ⁊ elā ⁊ ezer. Et clare ce
cinerūt cantores ⁊ iezaria ꝓpositus. Et
immolauerūt in die illa victimas ma/
gnas ⁊ letati sunt. Deus enim letifica/
uerat eos leticia magna. Sed ⁊ vxores
eorū ⁊ liberi gaudī sunt. ⁊ audita est leti/
cia illa hierusalē procul. Recessuerūt dꝫ
in die illa viros super gaçophylatia the
sauri. ad libamīa ⁊ ad primitias ⁊ ad de/
cimas vt introferrēt p eos principes ci/
uitatis in decore grāꝝ actiones sacerdo/
tes ⁊ leuitas: qꝫ letificatus est iuda in sa
cerdotibꝫ ⁊ leuitis astātibꝫ. Et custodie
rūt obseruationē dei sui. ⁊ obstuatiōem
expiatiōis ⁊ cātores ⁊ ianitores iuxta p
ceptū dauid ⁊ salomōis filij eius. qꝫ in
diebꝫ dauid ⁊ asaph ab exordio erāt pri/
cipes pstituti cantoꝝ in carmine laudā/
tiū ⁊ confitentiū deo. Et ois isrl in diebꝫ
zorobabel ⁊ in diebꝫ neemie dabāt par/
tes cantoribꝫ ⁊ ianitoribꝫ p dies singu/
los ⁊ sanctificabant leuitas et leuite sci
ficabant filios aaron. XIII

In die aūt illo lectū est in volu/
mine moysi: audiēte populo. Et
inuētū est scriptū in eo qꝫ nō de
beant introire ammonites ⁊ moabites
in ecclesiā dei vsqꝫ in eternū eo qꝫ nō oc
currerint filijs israel cū pane ⁊ aq̄ ⁊ con
duxerūt aduersum eos balaaꝫ ad male
dicendū eis. ⁊ quertit deus noster ma/
ledictiōem in bñdictionē. Factū est aūt
cū audissent legem sepauerūt oēm alie
nigenā ab israel. Et sup hoc erat eliasib
sacerdos qui fuerat prepositus in gaço/
phylatō domus dei nostri. ⁊ primus to
bie. Fecit ergo sibi gaçophilatium grā/
de. ⁊ ibi erāt ante eum reponētes mune/
ra ⁊ thus ⁊ vasa ⁊ decimā frumēti vini
⁊ olei. partes leuitaꝝ ⁊ cantoꝝ ⁊ ianitoꝝ
⁊ primitias sacerdotales. In omibꝫ au/
tem his non fui in hierlm: qꝫ in anno
tricesimo secūdo artarexris regis baby
lonis veni ad regem. Et in fine dierum
rogaui regem. ⁊ veni in hierusalē. Et in
telleri malum qō fecerat eliasib tobie vt
faceret ei thesaurum in vestibulis dom⁹
dei. ⁊ malum mihi visum est valde. Et
proieci vasa domus tobie foras de gaço
phylatio. precepiqꝫ ⁊ emūdauerūt gaço/
phylatium. Et retuli ibi vasa dom⁹ dei

sacrificium ⁊ thus. Et cognoui q̄ partes leuitaꝝ non fuissent date ⁊ fugisset vnusquisq̄ in regionē suam de leuitis ⁊ cantoribꝫ ⁊ de his qui mīstrabāt. ⁊ egi causam aduersum magistratus ⁊ dixi: Quare dereliquim⁹ domū dei? Et congregaui eos. ⁊ feci stare in statiōibꝫ suis Et oīs iuda apportabat decimā frumenti. vini ⁊ olei in horrea. Et ꝓstituim⁹ super horrea selemiam sacerdotē. ⁊ sadoch scribā. ⁊ fadaiā de leuitis. ⁊ iuxta eos anan filiū ꝯchur filiuꝫ mathanie. qm̄ fideles cōprobati sunt ⁊ ipsis credite sup ꝑtes fratrū suoꝝ. Memēto mei de⁹ meus ꝓ hoc. ⁊ ne deleas miserationes meas q̄s feci in domo dei mei ⁊ in cerimonijs eius. In diebꝫ illis vidi in iuda calcātes torcularia in sabbato: portātes aceruos ⁊ onerātes sup asinos vinum ⁊ uuas ⁊ ficus ⁊ omne onus. ⁊ inferētes in hierl'm die sabbati. Et cōtestat⁹ sum eos vt in die q̄ vēdere liceret vēderent. Et tyrij habitauerūt in ea: iferētes pisces ⁊ oīa venalia. Et vēdebāt in sabbatis filijs iuda et hierl'm. Et obiurgaui optimates iuda. ⁊ dixi eis: Que est hec res mala quā vos facitis. ⁊ ꝓphanatis diez sabbati? Nūquid nō hec fecerūt pres nostri ⁊ adduxit de⁹ nr̄ sup nos oē malū istud ⁊ sup ciuitatē hanc? Et vos additis iram cūdiā sup isrl'. violādo sabbatū. Fcm̄ est aūt cū quieuissent porte hierl'm die sabbati. dixi. ⁊ clauserūt ianuas. ⁊ ꝑcepi vt nō aperirēt eas vsq̄ post sabbatū. Et de pueris meis constitui super portas vt nullus inferret on⁹ die sabbati. Et mānserūt negociatores ⁊ vendētes vniuersa venalia foris hierl'm semel ⁊ bis ⁊ cōtestatus sum eos. ⁊ dixi eis: Quare manetis ex aduerso muri? Si secundo hoc feceritis manū mittam in vos. Itaq̄ ex tpe illo nō venerunt in sabbato. Dixiq̄ leuitis vt mūdarent̄ ⁊ venirēt ad custodiendas portas. ⁊ sanctificādā diē sabbati. Et ꝓ hoc ergo memento mei deus ⁊ parce mihi ꝟm multitudinem misera tionū tuarum. Sed ⁊ in diebꝫ illis vidi iudeos ducentes vxores. açotitidas ammonitidas. ⁊ moabitidas. Et filij eorum ex media ꝑte loquebant̄ açotice. ⁊ nescibant loqui iudaice. ⁊ loq̄bantur iuxta linguā ꝑli ⁊ ꝑli. Et obiurgaui eos ⁊ maledixi. Et cecidi ex eis viros. ⁊ decalcaui eos. ⁊ adiuraui in deo vt nō darent filias suas filijs eoꝝ. ⁊ nō acciperent de filiabꝫ eoꝝ filijs suis ⁊ sibimetipsis dicēs Nūquid nō ī huiuscemōi re peccauit salomon rex isrl'? Et certe in gētibꝫ multꝫ non erat rex similis ei. ⁊ dilect⁹ deo suo erat. ⁊ posuit eum deus regez super omnem israel. Et ipm̄ ergo duxerūt ad peccatum mulieres alienigene? Nunquid ⁊ nos inobedientes faciemus omne malum grande hoc. vt preuaricemur in deo nostro ⁊ ducamus vxores peregrinas? De filijs aūt ioiada filij eliasib sacerdotis magni. gener erat sanaballath horonitis quē fugaui a me. Recordare dñe deus meus aduersum eos qui polluūt sacerdotiū iusq̄ sacerdotale ⁊ leuiticuꝫ Igitur mūdaui eos ab oīb alienigēis ⁊ constitui ordines sacerdotū ⁊ leuitaꝝ vnumquēq̄ in ministerio suo ⁊ in oblatione lignoꝝ in temporibꝫ ꝓstitutis ⁊ in primitijs. Memento mei deus meus in bonum. Amen.

Explicit liber Neemie. Incipit liber Esdre secundus. Capitulum. I

Et fecit iosias pasca in hierosolimis dño. ⁊ immolauit phase quartadecia luna primi mēsis: statuēs sacerdotes ꝑvices dierū stolis amictos in tēplo dñi. Et dixit leuitis sacris seruis israel: vt sanctificarēt se domino in posītione sancte arce dñi in domo quā edificauit salomon filiꝰ dauid rex. Non erit vobis tollere super humeros eam. Et nunc deseruite dño vestro. ⁊ curam agite gentis illius israel ex partes ꝟm pagos ⁊ tribꝫ vestras. ꝟm scripturam dauid regis israel. ⁊ ꝟm magnificentiam salomonis filij eius: oēs in tēplo. ⁊ ꝟm particulam principat⁹ patrꝫ

ꝛeſtram eoꝝ qui ſtant in conſpectu fra/
trũ filioꝝ iſrl. Immolate paſca. ⁊ ſacrifi
cia parate fratribꝫ vꝛis. ⁊ facite ſm ꝓce/
ptuꝫ dñi qꝫ datũ eſt moyſi. Et donauit
ioſias in plebẽ q̃ inuẽta eſt. ouiũ. agnoꝝ
⁊ hedoꝝ. ⁊ capꝛarũ triginta milia: vitulos
tria milia. Hec ꝺ regalibꝫ data ſunt ſm
ꝓmiſſiõem ꝓpło. ⁊ ſacerdotibꝫ in paſca:
oues nũero duo milia: ac vituli cẽtum
Et iechonias ⁊ ſemeias ⁊ nathanael fra
tres. ⁊ aſabias ⁊ oꝛiel ⁊ coꝛaba in phaſe.
oues quĩqꝫ milia. vitulos quĩgẽtoſ. Et
hec cũ fierẽt eleganter: ſteterũt ſacerdo/
tes ⁊ leuite hñtes aꝛymа ꝓ tribꝫ. Et ſm
ptes pꝛicipat⁹ patꝝ in ꝓſpectu ꝓpli offe/
rebant dño ſm ea q̃ in libꝛo moyſi ſcri/
pta ſunt. Et aſſauerũt phaſe igni ꝓut
oꝛtebat: ⁊ hoſtias coꝛerũt in emolis ⁊
in ollis cũ beniuolẽtia. Et attulerũt oĩ/
bus qui erãt ex plebe. ⁊ poſt hec parauerẽt
ſibi ⁊ ſacerdotibꝫ. Sacerdotes enĩ offe/
rebant adipes vſqꝫ dũ finita eẽt hoꝛa. et
leuite parauerunt ſibi ⁊ frĩbꝫ ſuis filijs
aarõ. Et ſacrificatoꝛes filij aſaph erant
ꝓ oꝛdinẽ. ſm ꝓceptũ dauid. Et aſaph ⁊
ẓacharias ⁊ ieddim⁹ qui erat a rege. ⁊ o/
ſtiarij ꝓ ſingulas ianuas: ita vt nõ ꝓua/
ricaret vnuſquiſqꝫ ſuã. Frẽs enĩ illoꝝ
parauerũt illis. Et ꝓſummata ſunt q̃ ꝓ
tinebãt ad ſacrificiũ dñi. In illa ꝺie ege
rũt phaſe. ⁊ offerebant hoſtias ſuꝑ dñi
ſacrificiũ. ſm ꝓceptũ regis ioſie. Et ege
rũt filij iſrl qui inuenti ſunt in tẽpe illo
phaſe. ⁊ ꝺiẽ feſti aẓymoꝝ per ꝺies ſeptez
Et nõ eſt celebꝛatũ phaſe tale in iſrael
a tpibꝫ ſamuel ꝓpꝛte. ⁊ oẽs reges iſrael
non celebꝛauerũt tale paſca quale egit
ioſias ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ iudei ⁊ oĩs
iſrael. qui inuẽti ſunt in commoꝛatione
hieroſolymis. Octauodecio ãno regnã
te ioſia celebꝛatuꝫ eſt phaſe. Et directa
ſũt opa ioſie ĩ ꝓſpectu dñi ſui ĩ coꝛde ple
no metuẽtia. ⁊ q̃ circa illũ q̃ꝺez ꝓſcripta
ſũt ĩ pꝛiſtinis tpibꝫ ꝺe eis q̃ peccauerẽt q̃qꝫ
irreligioſi fuerũt in dñm pꝛe omni gen
te ⁊ qui non queſierũt verba ꝺomini ſu/
per iſrael. Et poſt omnẽ actũ hunc ioſie
aſcendit pharao rex egypti veniẽs in car
chamis ab itinere ſuper eufraten ⁊ exiſt
in obuiã illius ioſias. Et miſit rex egy/
pti ad ioſiam ꝺicens. Quid mihi et
tibi eſt rex iuꝺe? Non ſum miſſus a vo/
mino vt pugnem contra te. Super eu
fraten enĩ bellum meum eſt. Feſtinans
ꝺeſcende. Et nõ eſt reuerſus ioſias ſu/
per currũ. ſed expugnare eum conabat
nõ attẽꝺens ꝟbum ꝓpꝛte ex oꝛe ꝺñi: ſꝫ
cõſtituit ad eum bellum in campo ma/
geꝺꝺo. Et ꝺeſcenderũt pꝛincipes ad re/
gem ioſiam. Et ꝺixit rex pueris ſuis:
Amouete me a pꝛelio. Infirmatus ſuꝫ
enim valꝺe. Et ſtatim amouerunt euꝫ
pueri ipſius ꝺe acie. Et aſcẽꝺit ſup cur/
rum ſecundariũ ſuum. ⁊ ꝓueniens hie
roſolymam vita functus eſt. ⁊ ſepult⁹ ẽ
in paterno ſepulcro. Et ĩ tota iuꝺea lu/
gebãt ioſiam. ⁊ qui pꝛeſiꝺebãt cũ ꝺoꝛo/
bus lamẽtabant eum vſqꝫ in hunc ꝺiez
Et datuꝫ eſt hoc fieri ſemꝑ in omne ge/
nus iſrael. Hec aũt pꝛeſcripta ſunt in li
bꝛo hiſtoꝛiaꝝ regũ iuꝺe. ⁊ ſingula geſta
actus ioſie ⁊ eius gloꝛia ⁊ intellect⁹ ei⁹
in lege ꝺñi: queqꝫ geſta ſunt ab eo. et q̃
nõ. ſcripta ſunt in libꝛo regũ iſrl ⁊ iuꝺe.
Et aſſumẽtes qui erant ex gente iecho/
niam filiũ ioſie. cõſtituerũt regẽ ꝓ ioſia
pre ſuo. cum eſſet annoꝝ triginta tꝛiuꝫ
⁊ regnauit ſup iſrl menſibꝫ tribꝫ. Et a/
mouit eũ rex egypti ne regnaret in hie/
roſolymis. ⁊ mulctauit gentez argenti
talẽta centũ ⁊ auri talẽtum vnũ. Et cõ/
ſtituit rex egypti ioachim frẽm ipſi⁹ re/
gem iuꝺe ⁊ hierl'm. ⁊ alligauit magiſtra
tus ioachi ⁊ ẓacharie frẽm ſuũ: apꝛehẽ/
ꝺẽs reduxit in egyptũ. Annoꝝ erat ioa/
chim vigintiqnqꝫ cũ regnare cepiſſet in
terra iuꝺa ⁊ hierl'm. ⁊ fecit malũ in con/
ſpectu ꝺñi. Poſt hũc aũt aſcẽꝺit nabu/
chodonoſoꝛ rex babylonis ⁊ alligãs eũ ĩ
areolo vinc'lo ꝓꝺurit ĩ babyloniã. ⁊ ſacra
vaſa ꝺñi accepit nabuchodonoſoꝛ. ⁊ tu/
lit. ⁊ cõſecrauit in tẽplo ſuo in babylo/
nia. Nam ꝺe immũꝺicia illius ⁊ irreli/
gioſitate ſcripũ eſt in libꝛo tempoꝝ re/
gũ. Et regnauit ioachin filius eius ꝓ
eo. Cum aũt ꝓſtitut⁹ eſſet annoꝝum

eſt rex

octo. Regnuit aũt mẽses tres. ⁊ dies xe/
cẽ in hierusalẽ. ⁊ fecit malũ in cõspectu
dñi. Et post annũ mittẽs nabuchodo/
nosor transmigrauit eũ in babyloniam
simul cũ sacris vasis dñi. ⁊ cõstituit se/
dechiã regẽ iuda ⁊ hierl'm cũ esset ãnor
vigintiunius. Regnauit aũt annis vn/
decim. Et fecit malũ in cõspectu dñi. et
nõ est veritas a verbis que dicta sunt ab
hieremia pphẽta ex ore dñi. ⁊ adiuratus
a rege nabuchodonosor piurãs discessit
⁊ indurata ceruice sua ⁊ corde suo. trãs/
gressus est legitima dñi dei isrl'. Et du/
ces ppli dñi multa inique gesserũt. ⁊ im
pie egerũt sup oẽs immũdicias gentiũ
⁊ polluerũt tẽplũ dñi qd̃ scm̃ erat i hie/
rosolymis. Et misit deus patrũ ipsorũ
per angelũ suũ reuocare eos: ppter qd̃
parceret illis ⁊ tabernaculo suo. Ipsi ve/
ro subsannabant in angelis suis. ⁊ qua
die locutus est dñs erãt illudẽtes pphe
tis eius. Qui vsq; ad iracũdiã cõcitat⁹
est. sup gẽtem suam ppter irreligiosita/
tes suã. ⁊ pcepit ascẽdere reges chaldeo
rum. Qui occiderũt iuuenes eor in gla/
dio. in circũitu scĩ tẽpli eor ⁊ nõ ppce/
rũt iuueni ⁊ seni ⁊ virgini ⁊ adolescẽti:
sed oẽs traditi sunt in manꝰ ipor ⁊ oĩa
sacra vasa dñi. ⁊ regales apothecas resu
mẽtes tulerũt in babyloniam. ⁊ incẽde
rũt domũ dñi. ⁊ demolierũt muros hie
rusalẽ. ⁊ turres eiꝰ incẽderũt in igne. Et
cõsummauerũt oĩa honorifica eius. ⁊ ad
nihilũ redegerũt. ⁊ reliqs a gladio dure
rũt in babylonẽ. Et erãt serui illiꝰ vsq;
dũ regnarẽt perse. in repletiõe verbi do/
mini in ore hieremie: qũsq; beneplacen
geret terra sabbata sua. Omni tpe des/
tionis sue sabbatizauit in applicatione
annor septuagintaseptem.

II

Regnante cyro rege psarũ in cõ/
summatiõe verbi dñi in ore hie
remie. suscitauit dñs spm̃ cyri
regis psarum. ⁊ pdicauit in toto regno
suo simul p scripturã dicens: Hec dicit
cyrus rex persarum. Me cõstituit regez
orbi terrarũ dñs israel dñs excelsus. et
significauit mihi edificare domũ sibi in
hierusalem que est in iudea. Si quis ẽ
ex genere vestro: dñs ipsius ascendat cũ
eo in hierusalem. Quotq̃t ergo circa lo
ca hitant adiuuent eos qui sunt in loco
ipso in auro ⁊ argẽto in dationib⁹ cum
equis ⁊ iumẽtis: cũq; alijs que fm vota
apponũtur in edem dñi que est in hie/
rusalẽ. Et stantes pcipes tribuũ pago
rum ⁊ iudee ex tribu beniamin ⁊ sacerdo/
tes ⁊ leuite qs excitauit dñs ascẽdere et
edificare domũ dñi q̃ est in hierusalem
⁊ qui erãt in circũitu eor adiuuerũt in
oĩ auro ⁊ argẽto eius. ⁊ iumẽtis ⁊ votis
q; pluribus. multi q̃p sensus excitat⁹ est.
Et cyrus rex ptulit vasa sacra dñi q̃ trã
stulit nabuchodonosor rex babylonis ex
hierl'm. ⁊ posecrauit ea idolo suo. Et pfe
rens ea cyrus rex persar tradidit mitri/
dato qui erat sup thesauros ipsi⁹. Per
hũc aũt tradita sunt salmanasaro psidi
iudee. Hor aũt hic nũerus. Libatoria
argentea. duo milia q̃dringẽta: athisce
argentee triginta. phiale auree trigĩta:
item argẽtee duo milia quadrigente. ⁊
alia vasa mille. Omnia aũt vasa aurea
⁊ argentea q̃nq; milia octingẽta sexagĩ/
ta. Et enumerata sunt salmanasaro si/
mul cuz his q̃ ex captiuitate babylonie
venerãt in hierosolymã. In artaxerxis
aũt regis persar tpib⁹ scripserunt ei de
his qui inhĩtãt in iudea ⁊ hierl'm balsa
mus ⁊ mitridatus ⁊ sabelli⁹ ⁊ rathim⁹
baltheus samelius scriba. ⁊ reliq̃ inhĩ
tantes in samaria. ⁊ ceteris locis subie/
ctam epistolã regi artaxerxi. Dñe pueri
tui rathimus ab accidẽtib⁹. ⁊ sabellius
scriba. ⁊ reliqui curie tue iudices in cele
syriã ⁊ phenicem. Et nũc notuz fit dño
regi: qm̃ iudei qui ascẽderũt a vobis ad
nos veniẽtes in hierl'm ciuitatẽ refugã
⁊ pessimã. edificant furnos eius ⁊ statu/
unt muros. ⁊ tẽplum suscitãt. Q; si ciui
tas ista ⁊ muri ꝯsummati fuerint non
tm̃ tributa nõ sustinebunt pendere: sed
etiam regib⁹ resistent Et. qz id agit circa
tẽplum: recte haberi arbitrati sum⁹ non
despicere hoc ipsum: sed notũ facere do/
mino regi vt si videbit rex. q̃ratur in li/

bris patrū tuoꝝ ⁊ iuuenes in ammoni/
tionib⁹ scripta de his: scies qm̄ ciuitas
ista fuit refuga ⁊ reges ⁊ ciuitates ꝓcu/
tiēs. ⁊ iudei refuge ⁊ ꝑlia ꝓmittētes i ea
ab eterno. ob quā cām ciuitas ista dēfta
est. Nūc ergo notū facimus dñe rex: qm̄
si ciuitas hec edificata fuerit ⁊ hui⁹ mu/
ri erecti fuerint: descensus tibi nō erit i
celesyriam ⁊ phenicē. Tunc scripsit rex
rathimo qui scribebat accidentia ⁊ bal/
thimo ⁊ sabellio scribe. ⁊ ceteris ꝓstitutꝫ
⁊ inhabitātib⁹ in syria ⁊ phenice ea que
subiecta sunt. Legi epl̄am quā misistis
mihi. Recepi ergo inq̄ri. ⁊ inuentū est
qm̄ ciuitas illa est ab euo regib⁹ resistēs
⁊ hoies refuge ⁊ ꝑlia in ea efficiētes. ⁊ re
ges fortissimi erāt in hierl'm dñantes ⁊
tributa exigentes. a celesyria ⁊ phenice.
Nūc ergo ꝑcepi ꝓhibere hoies illos edi
ficare ciuitatē. ⁊ ꝓhibere ne quid vltra
hec fiat: ꝫ nec ꝓcedāt in plurimum: ex q̄
sunt malitie. ita vt regib⁹ molestia im/
ponāt. Tūc recitatis his q̄ a rege artax
exe scripta fuerant rathim⁹ ⁊ sabellius
scriba. ⁊ qui cū his ꝓstituti erāc iūgētes
festināter venerūt in hierl'm cū equita/
tu ⁊ turba. ⁊ agmine: ceperūtqꝫ edifican
tes ꝓhibere. Et vacabāt ab edificatione
tēpli in hierl'm vsqꝫ secūdo anno regni
darij regis persarum. III

Et darius fecit cenā magnā oī/
bus vernaculis suis. ⁊ oīb⁹ ma/
gistratib⁹ medie ⁊ ꝑsidis ⁊ oīb⁹
purputatꝫ. ⁊ ꝓtorib⁹ ⁊ ꝓsulib⁹ et ꝑfectis
sub illo ab india vsqꝫ et hiopiā: centū vi
gītiseptē ꝓuinciis. Et cū manducassent
⁊ bibissent ⁊ satiati reuerterētur. tūc da
rius rex ascēdit in cubiculo suo. ⁊ dormi
uit. ⁊ expgefact⁹ est. Tunc illi tres iuue/
nes corꝑis custodes qui custodiebant
corꝑ⁹ regis: dixerūt alter alteri. Dicam⁹
vnusquisqꝫ nostrū sermonē qui ꝑcellat
⁊ cuiuscūqꝫ apparuerit sermo sapiētior
alteri⁹: dabit illi rex dari⁹ dona magna
purpura cooperiri. ⁊ in auro bibere. et
sup aurū dormire. ⁊ currū aureo freno
⁊ cydarim byssinam ⁊ torquem circa col
lum ⁊ secūdo loco sedebit a dario ꝓpter
sapientiam suā. ⁊ cognatus darij voca/
bitur. Tūc scribētes singuli suū verbū
significauerūt. ⁊ posuerūt subtus cerui/
cal darij regis. ⁊ dixerūt: Cunqꝫ surrexe
rit rex dabimus illi scripta nra. ⁊ qōcū/
qꝫ iudicauerit rex e trib⁹ ⁊ magistratus
persidis qm̄ ꝓbū eius sapiētius est: ipsi
dabit victoria sicut scriptuꝫ est. Vnus
scripsit. Fortis est vinū. Alius scripsit. For
tior est rex. Tertius scripsit. Fortiores
sunt mulieres: sup oīa aūt vincit veri/
tas. Et cū surrexisset rex. acceperūt scri/
pta sua. ⁊ dederūt illi. ⁊ legit. Et mittēs
vocauit oēs mgtat⁹ ꝑsaꝝ. ⁊ medos. ⁊ pur
puratos ⁊ ꝓtores ⁊ ꝑfectos. ⁊ sedēt i ꝑci
lio. ⁊ lecta sunt scripta coraꝫ ipsis. Et di
xit. Vocate adolescētes. ⁊ ipsi iudicabūt
ꝓba sua. Et vocati sunt ⁊ introierūt. Et
dixit illis: Judicate nobis de his q̄ scri/
pta sunt. Et cepit prior q̄ dixerat de for/
titudine vini. ⁊ dixit: Viri q̄ ꝑualet vi/
nū oīb⁹ hoīb⁹ qui bibūt illud. Seducit
mentē. Regis ⁊ orphani facit mē/
tem vanā. Ītē serui ac liberi paupis ac
diuitis ⁊ oēm mētē ꝓuertit in securita/
tem ⁊ iocūditatē. ⁊ nō meminit oēm tri
sticiā ⁊ debitū. ⁊ oīa ꝓcordia facit hone/
sta. ⁊ nō meminit regē nec magtatū. et
oīa ꝑ talēta loq̄ facit. Et nō meminerūt
cū biberūt amicitiā nec fraternitatē: sed
nō multū post. sumūt gladios ⁊ cū a vi/
no merserint ⁊ surrexerint nō memine
rūt q̄ gesserūt. O viri. nū ꝑcellit vinuꝫ
Quis sic cogitat facere. Et tacuit ꝑ dctō

Et inchoauit sequēs di/ IIII
cere: qui dixit de fortitudine re/
gis. O viri: num ꝑcellūt hoies.
qui terrā ⁊ mare obtinent. ⁊ oīa q̄ in eis
sunt: Rex aūt sup oīa ꝓcellit. ⁊ dñator
eorū. ⁊ oē qōcūqꝫ dixerit illis. faciūt. Et
miserit illos ad bellatores: vadunt ⁊ de/
moliūtur mōtes ⁊ muros ⁊ turres. Ju
gulant ⁊ iugulāt ⁊ regis ꝓbū nō ꝓtere/
unt. Nam si vicerint afferūt regi oīa q̄
cunqꝫ prædati fuerint. Similiter ⁊ alij
omēs. ⁊ quotq̄t nō militāt nec pugnāt
sed colunt terram rursum cum fuerint
metentes afferunt tributa regi. Et ipse

vnus solus si dixerit occidite occidunt dixerit remittite: remittunt. dixerit p cutite: percuciunt. dixerit exterminate: exterminãt. dixerit edificate: edificãt dixerit excidite: excidunt. dixerit plãtate plantãt. ⁊ oĩs plebs ⁊ virtutes eũ obaudiunt. ⁊ sup̃ b̃ ipse recũbit ⁊ bibit ⁊ dormit. Hi aũt custodiũt in circũitu eũ et nõ possunt ire singli ⁊ facere opa sua: sz in dicto obaudientes sunt ei. Eliri: quõ nõ præcellit rex q̃ sic diffamat? Et tacuit Tertius qui dixerat de mulieribꝫ ⁊ veritate: hic est zorobabel: cepit loqui. Eliri: nõ magn⁹ rex. ⁊ multi hoĩes. nec vinuz præcellit. Quis est ergo qui dñat eorũ? Nõne mulieres genuerũt regẽ ⁊ omnẽ pplm q̃ dñat mari ⁊ terre. et ex illis nati sunt. ⁊ ipse educauerãt eos qui plãtauerũt vineas ex quibꝫ vinũ fit? Et ipse faciunt stolas oĩm hoĩm ⁊ ipse faciũt gloriã hoĩbꝫ. ⁊ nõ pñt hoĩes separi a mulieribꝫ. Si cõgregauerint aurũ ⁊ argentũ ⁊ oẽm rem speciosam ⁊ viderint mulierem vnã bono habitu ⁊ bona specie: oĩa hæc relinquẽtes in eã intẽdũt. ⁊ aperto ore despiciũt. ⁊ eã alliciũt magis q̃z aurũ ⁊ argentũ ⁊ oẽm rem preciosaz. Nõ patrẽ suũ relinquit qui enutrijt illũ ⁊ suaz regionẽ. ⁊ ad mulierẽ se ꝓiũgit. Et cum muliere remittit aĩam ⁊ neq̃z pt̃em meminit neq̃z mr̃em neq̃z regiõem. Et hic oportet vos scire: qm̃ mulieres dñant vobi Nõne doletis? Et accipit hõ gladiũ suũ et vadit in viã facere furta et hoĩcidia ⁊ mare nauigare et flumĩa et leonẽ videt et in tenebꝛis ingredit. et cũ furtũ fecerit et fraudes et rapinas. amabili sue affert. Et iterũ diligit hõ vxorẽ suã magz q̃z pt̃em et mr̃em. Et multi veñtes feti sunt ꝓpt̃ vxores suas. et sui facti sũt ꝓpter illas. et multi perierũt et iugulati sunt. et peccauerũt ꝓpter mlieres. Et nũc credite mihi q̃ magn⁹ est rex in potestate sua: qm̃ oẽs regiones veñtur tãgere eũ. Eclidebã tñ apemẽ filiaz bẽçasis mirifici ꝯcubinã regis sedentẽ iuxta regem ad dexterã ⁊ auferentem diadema de capite ei⁹. et ponentẽ sibi. et palmis cedebat regẽ ꝑ sinistra manu. Et super hæc apto ore ituebat eã. et si arriserit ei ridet: nã si indignata fuerit ei blãditur. donec recõcilier in gram. O viri: cur nõ sunt fortiores mlieres? Magna ẽ terra ⁊ excelsuz est celũ. que ista agunt. Et tũc rex ⁊ purpurati intuebant in alterutrũ Et inchoauit loqui de veritate. O viri: nõne fortes sunt mulieres? Magna est terra. ⁊ excelsum ẽ celũ. ⁊ velox cursus solis quertit in gyro celũ ĩ locũ suũ ĩ vna die: Nõne magnific⁹ ẽ q̃ hæc facit? Et vitas magna. ⁊ fortior pre oĩbꝫ. Oĩs terra veritatẽ iuocat: celuz etiã ipam bñdicit ⁊ oĩa opa mouẽtur ⁊ tremũt eã ⁊ non ẽ cũ ea quicq̃z iniquũ. Elinũ iniquuz iniquus rex. iniq̃ mulieres. Iniq̃ oẽs filij hoĩm. ⁊ iniq̃ illoꝝ oĩa opa. ⁊ nõ est in ipsis vitas. Et in sua iniq̃tate peribũt. veritas manet ⁊ inualescit in eñtũ ⁊ viuit ⁊ obtinet in secula seculoꝝ. Nec ẽ apud eã accipe psonas. neq̃z differẽtias: sed q̃ iusta sunt facit oĩbꝫ. iniusz̃ ac malignis ⁊ oẽs benignant in opibꝫ ei⁹. Et nõ ẽ in iudicio ei⁹ iniquũ: sz fortitudo ⁊ regnuz ⁊ ptãs ⁊ maiestas oĩm euoꝝ. Bñdictus d⁹ vitatis. Et desijt loquẽdo. Et omẽs ppli clamauerũt ⁊ dixerũt: Magna ẽ veritas ⁊ pualet. Tunc rex ait illi: Pete si qdvis amplius q̃z q̃ scripta sunt. ⁊ dabo tibi fm q̃ inuẽt⁹ es sapiẽtior primis. et prim⁹ mihi sedebis. ⁊ cognat⁹ me⁹ vocaberis. Tũc ait regi: Memor esto voti tui qð vouisti edificare hierlm in die q̃ regnũ accepisti. ⁊ oĩa vasa q̃ accepta sunt ex hierlm remittere: q̃ separauit cyrus q̃n mactauit babyloniã. ⁊ voluit remittere ea ibi. Et tu voluisti edificare tẽplũ qð incẽderunt idumei q̃n exterminata est iudea a chaldeis. Et nũc hoc ẽ quod postulo dñe. ⁊ q̃ peto hoc est maiestas a te: postulo vt facias votuz qð vouisti regi celi ex ore tuo. Tunc surgens darius rex osculatus est illum. ⁊ scripsit epistolam ad omẽs dispensatores ⁊ prefectos ⁊ purpuratos vt deducerẽt eũ. ⁊ omẽs qui cũ illo erant oẽs ascẽdentes edificare hierlm. Et oĩbꝫ prefectis qui erãt in

syria ⁊ phenice et libano scripsit epl'as: vt traherēt ligna cedrina a libano ī hierusalē: vt edificarēt cū eis ciuitatez. Et scripsit oīb⁹ iudeis qui ascēdebant a regno in iudeā p libertate: oēm potētem ⁊ mgīatū ⁊ pfectū nō supuenire ad ianuas ipoz. ⁊ oēm regionē quā obtinuerāt esse immunē eis. ⁊ idumei relinquant castella q̄ obtinent iudeoz ⁊ in structuram tēpli dare per singulos annos talē ta viginti vsqdū edificaretur ⁊ sup. sacrariū holocaustomata hostilare quotidie sicut hñt preceptū: alia talenta decē offerre per singulos annos ⁊ oīb⁹ qui p cedūt a babylonia condere ciuitatem vt esset libertas tam ipsis q̄z filijs eoz ⁊ oībus sacerdotib⁹ qui p̄cedunt. Scripsit aūt ⁊ q̄ntitatē ⁊ sacrā stolā iussit dari in qua deseruirent. ⁊ leuitis scripsit dare preceptavsqz in die q̄ psummabit dom⁹ ⁊ hierusalē extruet ⁊ oīb⁹ custodiētib⁹ ciuitatē scripsit dare eis sortes ⁊ stipendia Et dimisit oīa vasa q̄ sepauerat cyrus a babylonia ⁊ omīa q̄cunqz dixit cyrus et ipse precepit fieri. ⁊ mitti hierl'm. Et cū processisset ille adolescēs. eleuās faciem in hierl'm: benedixit regem celi. ⁊ dixit: Abs te ē victoria. ⁊ abs te est sapiētia ⁊ claritas. Et ego seruus tuus sum. Bñ dictus es qui dedisti mihi sapiaz. ⁊ tibi cōfitebor dñe deus patrū nostroz. Et accepit epistolas. ⁊ pfectus est ī babyloniam. Et venit et nūciauit fratribus suis omīb⁹ qui fuerūt in babylonia. et bene dixerūt deū patrū suoz. qm̄ dedit illis remissionē et refrigeriū. vt ascēderent et edificarent hierl'm. et tēplū vbi noiatū est nomen eius in ipso et exultauerunt cū musicis et leticia dieb⁹ septem. V

Post hec aūt lecti sunt vt ascēderent principes pagoz p domos ⁊ tribus suas. ⁊ vxores illoz ⁊ filij ⁊ filie eorum ⁊ serui ⁊ ancille ipsoz. ⁊ pecora illoz. Et darius rex misit vna cū eis equites mille donec deducerent eos in hierusalem cum pace ⁊ cum musicis ⁊ cum tympanis ⁊ tibijs. ⁊ oēs frēs erāt ludentes ⁊ fecit eos ascendere simul cuz eis. Et hec sunt nomina viroz qui ascēderūt p pagos suos in tribu ⁊ in partem principat⁹ ipsoz. Sacerdotes: filij phinees filij aaron iesus filius iosedech: ioachim filius zorobabel filij salathiel de domo dauid. ex progenie phares: tribu autem iuda: qui locut⁹ est sub dario rege psaz sermones mirificos in secūdo anno regni ipsi⁹ mense nisam prīo. Sūt aūt hi qui ascēderūt ex iudea de captiuitate transmigratiōis: q̄s transmigrauit nabuchodonosor rex babylonie in babylonē. ⁊ reuersus est in hierl'm. Et reliqui ptem iudee vnusquisqz in ciuitatem suam qui venerunt cum zorobabel ⁊ iesu: neemias areoxes. elimeo. ēmaneo. mardochxo. beelsuro. mechpsatochoz. olozoemonia. vnus de principib⁹ eoz. ⁊ nūerus a gētilib⁹ eoz ex ppositis eozū. Filij phares: duo milia cētū septuagīta duo Filij ares. tria milia quinq̄gīta septez. Filij semo: cētū q̄dragīta duo. Filijs iesu ⁊ ioabes: mille trecēti duo. Filij zamu: duo milia q̄dringenti septuaginta Filij choraba. ducenti quinqz. Filij bani ca: centum sexagintaocto. Filij bebech q̄dringentitres. Filij archad: quadringēti vigintiseptem. Filij chan: triginta septem. Filij zozoar: duo milia sexaginta septē. Filij admu: q̄dringenti sexaginta vnus. Filij aderectis: cētum octo. Filij ciaso ⁊ celas: centū septē. Filij azozo: q̄dringenti trigintanouē. Filij iedarbone centum trigintaduo. Filij ananie: cētū triginta. Filij asōi: nonagīta. Filij marasar: quadrīgēti vigintiduo. Filij zabar: nonagītaquinqz. Filij bepolemō: centū vigintitres. Filij nepopas: quinquagīta q̄nqz. Filij sechanatus: centū quinq̄gintaocto: Filij cebetham⁹: centū triginta duo: Filij crear patros: qui enocadies ⁊ modie: quadrīgenti vigintitres. Qui ex gramas ⁊ gabea: centum vigintiun⁹. Qui ex besselon ⁊ ceagge: sexagintaq̄nqz Qui ex basfaro: centū vigītiduo. Qui ex bechenobes quinquagintaquinqz. Filij liptis: centum quinquagintaquinqz Filij lawonni: trecēti quinquagīta septē

Filij ſichem:trecenti ſeptuaginta. Filij ſuadon ⁊ chomus: trecenti ſeptuaginta octo. Filij ericus:duo milia cētūq̄dra ginta quinq;. Filij anaas:trecēti ſeptua ginta. Sacerdotes. Filij eddus filij eu thr. filij eliaſib:trecēti ſeptuagīta duo. Filij emerus:ducēti quinquagīta duo. Filij faſurij:trecēti q̄nq̄ginta ſeptē. filij carec:ducēti vigintiſeptē Leuite. Filij ieſu in cadulel. ⁊ bamis ⁊ ſerebias ⁊ edi as:ſeptuagīta q̄ttuor. Hīs numerus a duodecimo anno:trigīta milia q̄drigē ti ſexaginta duo. Filij et filie et vxores. omnis computatio: quadraginta mi lia ducēti: quadraginta duo. Filij ſacer dotū qui pſallebant in templo. Filij a ſaph:cētū vigīti octo. Oſtiarij vero filij eſmenni. Filij aſer. filij amō filij accuba topa. filij tobi:oēs centū trigintanouez Sacdotes ſeruiētes in tēplo. Filij ſel fi lij gaſpha. filij tobloch. filij carie. filij ſu filij hellu. filij labana. filij armacha. filij accub filij vtha. filij cetha. filij aggab. fi lij obai. filij anani. filij cāna. filij geddu. filij an. filij radin. filij deſanon. filij ne choba. filij caſeba. filij gace. filij oçui. filij ſimone. filij attre. filij haſtē. filij aſiana. filij manei. filij naſiſim. filij accufu. filij agiſta. filij açui. filij fauon. filij faſalō. fi lij meedda. filij fuſa. filij caree. filij barc filij ſaree. filij coeſi. filij naſith. filij agi ſti. filij pdō: ſalomō. filij eius: filij aſo phot. filij phaçida. filij celi. filij dedō. fi lij gaddalel filij ſephegi. filij aggia. filij ſachareth. filij ſabathē. filij caroneth. fi lij malfith. filij ame. filij ſaſus. filij add filij ſuba. filij eura. filij ralot. filij phaſ phat. filij malmō. Oēs ſacro ſeruien tes ⁊ pueri ſalomonis:quadrīgēti octo gintaduo. Hi ſunt filij qui aſcenderūt a chermel ⁊ thersa. principes eorum. car mellam ⁊ careth ⁊ non poterāt edicere ciuitates ſuas ⁊ progenies. quemadmo dum ſint ex iſrael. filij dalari filij tubal filij nechodaici ex ſacerdotib qui funge hantur ſacerdotio ⁊ non ſunt inuenti. filij obia. filij achiſos. filij addin qui ac cepit vxorē ex filiab phargeleu. ⁊ vocati ſunt nomine eius. Et horum queſita ē generis ſcripta impedatura. ⁊ nō eſt in uenta. ⁊ prohibiti ſunt ſacerdotio fun gi. Et dixit illis neemias. ⁊ aſtharas ne participent ſancta: donec exurgat ponti fex doctus in oſtenſionem ⁊ veritatem. Omnis autē iſrael erat: exceptis ſeruis ⁊ ancillis: quadragintaduo milia trecē ti quadraginta. Serui horum ⁊ ancille ſeptem milia trecenti trigintaſeptem. cātores ⁊ cantatrices ducenti ſexaginta quinq;. Cameli: quadringenti triginta quinq;. Equi: ſeptem milia trigintaſex Juli: ducenta milia quadragintaquī q;. Subiugalia: quinq; milia vigītiqn q;. Et de prepoſitis ipſis per pagos. duz venirent in templū dei qō erat in hieru ſalem: innouare ⁊ ſuſcitare templuz in loco ſuo ſm ſuā virtutem. ⁊ dari in tē plum. theſaurū operuz ſacrum. auri mi nas. duodecim milia ⁊ ſtolas ſacerdota les centū. Et habitauerūt ſacerdotes ⁊ leuite. ⁊ qui exierant de plebe in hieruſa lem ⁊ in regione. ⁊ ſacri cantores ⁊ oſtia rij. ⁊ omnis iſrael in regionib ſuis. In ſtante autem ſeptimo menſe. cumq; eſ ſent filij iſrael vnuſquiſq; in ſuis rebus conuenerūt vnanimes in atriū qō erat ante ianuā orientalem. Et ſtātes ieſus filius ioſedech. ⁊ fratres eius ſacerdo tes. ⁊ zorobabel filius ſalathiel ⁊ huius fratres. parauerunt altare: vt offerrent ſuper illud holocauſtomatha ſm qō in libro moyſi hominiſ dei ſcripta ſunt. Et conuenerunt ſibi ex alijs nationib ter re. ⁊ ererexerunt ſacrariuz in loco ſuo om nes gentes terre. ⁊ offerebant hoſtias ⁊ holocauſtomata domino matutina. Et egerūt ſcenophegiā. ⁊ die ſolennē ſicut preceptū eſt i lege. ⁊ ſacrificia quotidie ſicut oportebat. ⁊ poſt hec oblationes in ſtitutaſ. ⁊ hoſtias ſabbatoz. ⁊ neomenia rum ⁊ dierū ſolenniū oim ſanctificato rum. Et quotquot vouebāt dño a neo menia ſeptimi mēſis. ceperunt hoſtias offerre deo. ⁊ templū dñi nondū erat e dificatū: Et dederūt pecuniā lapidarijs ⁊ fabris. ⁊ potū ⁊ pabula cuz gaudio. Et

derũt carra sidonijs ⁊ tyrijs · vt trãs/
uehérent illis de libano trabes cedrinas
⁊ facerẽt rates in ioppe portũ : ſm decre/
tũ qđ ſcriptũ erat eis a cyro rege pſarũ.
Et in ſecũdo anno veniẽtes in tẽplũ đi
in hierl'm · mẽſe ſecũdo inchoauit zoro/
babel filius ſalathiel ⁊ ieſus filius ioſedech
⁊ frẽs ipſoꝝ ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite · ⁊ oẽs
qui venerãt de captiuitate in hierl'm · et
fundauerũt tẽplũ dei · nouilunio ſecun
di mẽſis ſecũdi anni · cũ veniſſent in iu/
dæã ⁊ hierl'm. Et ſtatuerũt leuitas a vi/
ginti annis ſup opa dñi. Et ſtetit ieſus
⁊ filius ei⁹ ⁊ frẽs : oẽs leuite ꝑſpirãtes ⁊
executores legis · facientes opa in domo
dñi. Et ſteterũt ſacerdotes hñtes ſtolas
cuz tubis · ⁊ leuite filij aſaph hñtes cym
bala · collaudãtes dñm · ⁊ bñdicẽtes ſm
dauid regẽ iſrael. Et cãtabãt canticũ do
mño : qm̃ dulcedo ei⁹ ⁊ honor in ſecula ſu
per oẽm iſrl'. Et oĩs pp̃l's tuba cecinerũt
⁊ pclamauerũt voce maga : collaudãtes
dñm in ſuſcitatiõe dom⁹ dñi. Et venerũt
ex ſacerdotib⁹ ⁊ leuitis ⁊ pſidẽtib⁹ ſm pa
gos ſenioribꝫ q̃ viderãt pſtinã domũ · et
ad huius edificationẽ cũ clamore ⁊ plã/
ctu magno ⁊ multi cũ tub ⁊ gaudio ma
gno : intm̃ vt pp̃l's nõ audiret tubas ꝑ
plãctuz pp̃li. Turba enĩ erat tub canẽs
magnifice : ita vt lõge audiref. Et audie
runt inimici trib⁹ iude ⁊ beniamin . ⁊ ve
nerũt ſcire q̃ eſſet vox tubaꝝ . Et cogno/
uerũt qm̃ qui erant ex captiuitate edifi/
cãt templũ dño deo iſrael. Et accedẽtes
ad zorobabel ⁊ ieſum ⁊ ꝑpoſitos pagoꝝ ·
dixerũt eis. Edificabim⁹ vna vobiſcuz :
Similiter enĩ audiuim⁹ dñm nr̃m · et
ipſi pariter incedim⁹ a diebꝫ aſbaſareth
regis aſſyrioꝝ : qui tranſmigauit nos huc.
Et dixit illis zorobabel ⁊ ieſus ⁊ princi/
pes pagoꝝ iſrl'. Nõ eſt nobis ⁊ vob edifi/
care domũ dẽo nr̃o. Nos enĩ ſoli edificabi
mus dño iſrl' : ſm ea q̃ ꝑcepit nob cyrus
rex pſaꝝ. Gẽtes aũt terre ĩcubãtes his
q̃ ſunt in iudea · ⁊ leuãtes op⁹ edificatio
nis · ⁊ inſidias ⁊ pp̃los adducẽtes · phibe
bãt eos edificare · ⁊ aggreſſuras exercen
tes impedierunt ne cõſummaretur edi

ficiũ omni tpe vite cyri regis ⁊ ꝑtraxerũt
ſtructurã ꝑ biẽniũ vſqꝫ ad darij regnũ.

VI

In ſecũdo aũt anno regni
darij · pphetauit aggeus ⁊ zacha
rias filius addin pphete apd iude
am ⁊ hierl'm : in nomĩe dei iſrl' ſup eos.
Tũc ſtãs zorobabel filius ſalathiel · ⁊ ie/
ſus filius ioſedech : inchoauerũt edifica
re domũ dñi · q̃ eſt ĩ hierl'm : cũ adeſſent
eis pphete dñi ⁊ adiuuarẽt eos. In ipſo
tpe venit ad illos ſyſennes ſubregulus
ſyrie ⁊ phœnicis ⁊ ſatrabuçanes et ſoda/
les ei⁹ · ⁊ dixerũt eis : Quo ꝓcipiẽte vob
domũ hãc edificare · ⁊ tectuz iſtud · ⁊ alia
oĩa pficitis : Et q̃ ſunt ſtructores q̃ hẽ edi
ficãt : Et habuerũt grãm viſitatiõe fa/
cta ſup eos q̃ erant ex captiuitate a dño
ſeniores iudeoꝝ · ⁊ nõ ſũt ĩpediti edifica
re donec ſignificaref dario de oĩb⁹ iſtis ·
⁊ reſpõſuz acciperef . Exẽplũ epl̃e : quã
miſerũt dario . Syſennes ſubregulus
ſyrie ⁊ phœnic⁊ ⁊ ſatrabuçanes ⁊ ſodales
eius : ĩ ſyria ⁊ phœnice pſides regi dario
ſalutem. Oĩa nota ſint dño regi q̃ cuz
aduenimſſem⁹ in regionẽ iudee · ⁊ introi
ſem⁹ in hierl'm inuenim⁹ edificãtes vo/
mũ dẽi magnã ⁊ tẽplũ ex lapidib⁹ poliꝫ
⁊ magnis ⁊ ꝑcioſis materijs in parieti/
bus · ⁊ opa illa inſtãter fieri · ⁊ ſuffragare
⁊ pſpare in manib⁹ eoꝝ ⁊ in omi glia q̃
diligẽtiſſime pfici . Tũc interrogauim⁹
ſeniores dicẽtes : Quo pmittẽte vobis
edificatis domum iſtaz ⁊ opa hec funda/
tis : Ideo aũt interrogauimus vt nos
tũ facerem⁹ tibi hoĩes ⁊ ꝑpoſitos · ⁊ nos
minũ ſcripturã prepoſitoꝝ poſtulauim⁹
illos. At illi rñderũt nob dicẽtes : Nos
ſum⁹ fui dñi q̃ fecit celũ ⁊ terrã · ⁊ edifi/
cabat dom⁹ ante annos iſtos multos
a rege iſrl' magno ⁊ fortiſſimo · ⁊ ꝓſum/
mata eſt. Et qm̃ pres noſtri exacerban/
tes erãt ⁊ peccauerũt in deũ iſrael · tradi
dit eos in man⁹ nabuchodonoſor regis
babylonie · regis chaldeoꝝ · ⁊ domũ iſtaz
demolientes incenderũt · ⁊ pp̃l'm capti/
uũ duxerũt in babylonẽ. In primo an/
no regnãte cyro rege babylonie ſcripſit
cyrus rex domum hanc edificare · ⁊ illa

sacra vasa aurea ⁊ argentea que extule/
rat nabuchodonosor de domo que est in
hierusalem ⁊ consecrauerat ea in suo tẽ
plo rursus protulit ea cyrus rex de tem
plo qđ erat in babyloma ⁊ tradita sunt
zorobabel ⁊ salmanasaro subregulo. Et
precepit est eis vt offerrent hec vasa
⁊ reponerẽt in templo qđ erat in hieru/
salem ⁊ ipsum templum dei edificare ĩ
loco suo. Tunc salmanasarus subiecit
fundamẽta dom⁹ dñi que est in hieruſa
lem ⁊ exinde vsq; nũc edificatur ⁊ non
accepit ꝯsummationẽ. Nũc ergo si iudi
catur a te o rex ꝓquiratur in regalib⁹ bi
bliothec⁹ cyri regis que sunt in babylo/
nia ⁊ si inuentũ fuerit ꝯsilio cyri regis
ceptã esse structuraz domus dñi q̃ est in
hierlm ⁊ iudicat⁹ a dño rege nr̃o: scribat
de his nob⁹. Tũc darius rex pcepit iqri ĩ bi
bliothec⁹ ⁊ iuẽt⁹ ẽ ĩ egbathanis oppido
qđ ẽ in media regiõe loc⁹ vn⁹ ĩ q̃ scripta
erãt ista. Anno primo regnãte cyro ⁊ rex
cyrus pcepit domũ dñi q̃ est in hierlm
edificare vbi incendebant igni assiduo
cuius altitudo sit cubitoz decem ⁊ lati/
tudo cubitoz sexaginta quadratũ lapi/
dib⁹ politis trib⁹ ⁊ meniano ligneo eius
dem regionis ⁊ meniano vno nouo et
impẽdia dari de domo cyri regis. ⁊ sacra
vasa dom⁹ dñi tã aurea q̃z argẽtea q̃ ex/
tulit nabuchodonosor in domũ dñi q̃ ẽ
in hierlm vbi erãt posita: vt ponãtur il/
lic. Et precepit curã agere sysennẽ sub/
regulũ syrie ⁊ phenicis ⁊ satrabusanẽ et
sodales ei⁹ ⁊ qui ordinati erãt in syria ⁊
phenice ꝑsides vt abstinerẽt se ab eodẽ
loco. Et ego q̃z pcepi in totũ edificare ⁊
psperi vt adiuuẽt eos q̃ sunt ex captiui/
tate iudeoz donec ꝯsummaret⁹ tẽplum
edis dñi ⁊ a veratione tributoz celesy/
rie ⁊ phenicis diligẽter quantitatẽ dari
his hoĩb⁹ ad sacrificiũ dñi zorobabel pre
fecto ad tauros ⁊ arietes ⁊ agnos: simi/
liter aũt ⁊ frumentũ ⁊ sal ⁊ vinũ ⁊ oleũ
instanter p singulos annos ꝓut sacer/
dotes qui sunt in hierlm dictauerint cõ
sumi quotidie sine vlla dilatione vt of
ferantur libationes summo deo pro re/
ge ⁊ pueris eius ⁊ orent pro ipsoz vita
Et denuncietur: vt quicunq; trãsgressi
fuerint aliq̃d ex his que scripta sunt aut
spreuerint: accipiat⁹ lignũ de suis ꝓpriis
⁊ suspendant⁹ ⁊ bona ipsoz regi ascriban
tur. ꝯpterea ⁊ dñs cuius nomen in
uocatũ est ibi exterminet oẽm regem ⁊
gentẽ qui manũ suã extẽderit ꝓhibere
aut male tractare domum domini illaz
que est in hierusalẽ. Ego darius rex de/
creui q̃z diligentissime ꝟm hec fieri. VII

Tunc sysennes subregulus cele
syrie ⁊ phenicis ⁊ satrabuçanes
⁊ sodales obsecuti his que a da
rio rege erant decreta: insistebant sacro/
sanctis opib⁹ diligẽtissime coopãtes cũ
senioribus iudeoz principib⁹ syrie ⁊ ꝓspe/
rata sunt sacrosca opa ꝓphetantib⁹ ag/
geo ⁊ zacharia ꝓphetis. Et ꝯsummaue/
rũt oĩa p precepti dñi dei isrl ⁊ ex ꝯsilio
cyri ⁊ darij ⁊ artaxerxis regis pſaz. Et cõ
summata est domus nostra vsq; ad ter/
tiã ⁊ vicesimã diẽ mẽsis adar: sexto an/
no darij regis. Et fecerunt filij isrl ⁊ sa/
cerdotes ⁊ leuite ⁊ ceteri qui erãt ex ca/
ptiuitate q̃ appositi sũt ꝟm ea q̃ scripta
sunt ĩ libro moysi. Et obtulerunt in de/
dicationem templi domini: tauros cen
tum arietes ducentos agnos quadrin
gentos ⁊ lxdos p peccatis vniuersi isra
el duodecim: ꝟm numerum tribuũ isrl.
Et steterunt sacerdotes ⁊ leuite amicti
stolis per trib⁹ suas opa domini dei isra
el ꝟm libũ moysi ⁊ ostiarij p singulas
ianuas. Et egerũt filij isrl cũ his q̃ erãt
ex captiuitate illud phase q̃rtadecia lu/
na mensis primi: qñ sanctificati sunt sa/
cerdotes ⁊ leuite. Oẽs filij captiuitat⁹
nõ sunt simul scificati: qz leuite oĩs sĩl
scificati sunt. Et ĩmolauerũt phase vniũ
si filij captiuitat⁹ ⁊ fribus suis sacdotib⁹
⁊ sibimetipsis. Et mãducauerũt filij isrl
qui erant ex captiuitate oẽs qui remãse
rãt ab oĩb⁹ exectiõib⁹ gẽtiũ terre q̃rẽtes
dñm ⁊ celebrauerũt diẽ festũ azymoz se/
ptẽ diebus epulãtes ĩ ꝯspectu dñi qm̃ ꝯuer
tit ꝯciliũ reg⁹ assyrioz in eos: confortare
manus eoz ad opa domini dei israel.

Et post hunc regnante VIII
artaxerxe persaruz rege ascessit
esdras filius azarie filij helchie
filij solome filij sadoch filij achitob fi/
lij ameri filij azahel filij bocci filij abi/
sue filij phinees filij eleazari filij aarõ
primi sacerdotis hic esdras ascendit de
babylonia cũ esset scriba ꝛ ingeniosus i
lege moysi q̃ data est a dño israel : voce/
re ꝛ facere. Et dedit ei rex gloriã q̃ inue/
nisset grãm in omni dignitate ꝛ de side/
rio in cõspectu eius. Et ascẽderũt simul
cũ ipso ex filijs israel ꝛ sacerdotib ꝛ leui
tis ꝛ sacris cãtoribꝫ templi ꝛ ostiarijs ꝛ
seruis tẽpli in hierl'm. Anno septimo re
gnãte artaxerxe in quinto mẽse : hic ân'
septimus est regni : exeuntes de babylo/
nia nouilunio quinti mensis venerunt
hierosolymã iuxta preceptũ illi' : fm p/
speritatem itineris a dño ipsoꝝ datã eis
In his enim esdras magnã disciplinã
obtinebat ne ptermitteret quicq̃ eoꝝ q̃
essent ex lege dñi ꝛ pceptꝫ ꝛ docẽdo vnũ
sum isrl'oẽm iusticiã ꝛ iudiciũ. Acceden
tes aũt qui scribẽbãt scripta artaxerxis
regis tradiderũt scriptum qõ obuene/
rat ab artaxerxe rege ad esdrã sacerdotẽ
ꝛ lectorẽ legis dñi : cui' exẽplũ subiectũ
est. Rex artaxerxes esdre sacẽdoti ꝛ lecto/
ri legis dñi salutem. Humanior ego iu
dicãs in bñficijs precepi eis qui de side/
rãt ex gente iudeoꝝ sua spõte ꝛ ex sacer/
dotib ꝛ leuitꝫ qui sunt i regno meo : co/
mitari tecuz in hierusalẽ. Si qui ergo
cupiũt ire tecũ cõueniant ꝛ pficiscãtur
sicut placuit mihi ꝛ septẽ amicis meis
cõsiliarijs : vt visitent ea q̃ aguntur fm
iudeã ꝛ hierl'm : obseruãtes sicut habes
in lege dñi ꝛ ferãt munera dño israel q̃
voui ego ꝛ amici hierusalem ꝛ oẽ aurũ
ꝛ argentũ qõ inuentũ fuerit in regione
babylonie dño in hierl'm cũ illo qõ est
donatũ ꝑ ipsa gente in tẽplũ domini eo
rũ quod est in hierl'm : vt colligatur hoc
aurum ꝛ argentũ ad tauros ꝛ arietes ꝛ
agnos ꝛ edos ꝛ q̃ his sunt ꝯgruentia : vt
offerãt hostias dño super altare domini
ipsoꝝ quod est in herusalẽ. Et omnia q̃
cũq̃ volueris cum fratribꝫ tuis facere
auro ꝛ argento pfice pro voluntate tua
fm preceptũ domini dei tui ꝛ sacrosan/
cta vasa que data sunt tibi ad opa dom'
dñi dei tui q̃ est in hierl'm ꝛ cetera q̃cũ/
q̃ tibi subuenerit ad opa tẽpli domini
dei tui dabis de regali gaçophilatio cuz
volueris cuz fratribꝫ tuis facere auro et
argento pfice fm voluntatez domini. Et
ego quidem rex artaxerxes pcepi custo/
dib thesauroꝝ syrie ꝛ phœnicis : vt que/
cũq̃ scripserit esdras sacerdos et lector
legis dñi diligẽter detur ei ysq̃ ad argẽ
ti talenta centũ similiter ꝛ auri ꝛ ysq̃
ad frumẽti modios cẽtũ ꝛ vini ampho/
ras centũ ꝛ alia quecũq̃ abundant sine
taxatione. Oia fm legẽ dei fiant deo al/
tissimo : ne forte exurgat ira in regno re/
gis ꝛ filij ꝛ filioꝝ eius. Clobis aũt dicit
vt omnib sacerdotib ꝛ leuitis ꝛ sacris
cantoribꝫ ꝛ seruis templi ꝛ scribis tem/
pli huius nullũ tributũ neq̃ vlla alia i/
dictio irrogetur : nec habeat quisq̃ pote
statẽ obijcere eis quicq̃. Tu aũt esdras
fm sapiẽtiã dei constitue iudices ꝛ arbi/
tros in tota syria ꝛ phœnice ꝛ oẽs qui le
gẽ dei tui non nouerũt doce : vt quotq̃
trãsgressi fuerit legẽ diligenter plectan
tur siue morte siue cruciatu siue etiaz
pecunie mulctatiõe vl' abductiõe. Et di
xit esdras scriba : Bñdict' dñs pẽm nfo/
rũ q̃ dedit hãc volũtatẽ i cor regis clarifica
re domũ suã q̃ ẽ i hierl'z ꝛ me honorifica
uit in ꝓspectu regis ꝛ ꝓfiliarioꝝ ꝛ amicoꝝ
eius ꝛ purpuratoꝝ eius ꝛ ego ꝓstans ani
mo fact' sum fm opitulationez dñi dei
mei. Et cõgregaui ex isrl' viros : vt simul
ascẽderẽt mecuz. Et hi sunt ꝓpositi fm
suas patrias ꝛ pricipat' portionales eo
rũ q̃ mecũ ascẽderũt de babylonia : in re/
gno artaxerxis. Ex filijs phares : gerso/
mus. Ex filijs ithamarith : amen' ꝓfilioꝝ
dauid acc' fili' ecilie. Ex filijs phares :
zacharias ꝛ cũ eo reũsi sunt viri centuz
quinq̃gita. Ex filijs ductoris moabilio
nis caraei ꝛ cũ ipso viri ducẽti q̃dgin/
ta. Ex filijs zacues iechonias zechseli
ta. Ex filijs zacues iechonias zechseli
et cum ipso viri ducenti quinquaginta

Esdre II

Ex filijs sala:maasias gotholie · et cum ipso viri septuaginta. Ex filijs saphatie zarias michæli · ⁊ cū ipso viri octoginta. Ex filijs iob:abdias iehæli · ⁊ cū ipso viri ducenti duodecim. Ex filijs banie:salimoth filius iosaphie · ⁊ cū ipso viri centū sexagīta. Ex filijs bœr · zacharias bœi ⁊ cū ipso viri ducēti octo. Ex filijs esead ioh̄anes azechan · ⁊ cū ipso viri cētum decez. Ex filijs adonicam ipsis postremis ⁊ hæc sunt nomina eorum : elipha lam filius gebel ⁊ semeias · ⁊ cum ipso viri septuaginta. Et congregaui eos ad fluuium qui dicit thia · ⁊ metati illic fuim⁹ triduo ⁊ recognoui eos. Et ex filiis sacerdotum ⁊ leuitarum non inueni illic. Et misi ad eleazarum ⁊ eccelom et masiman ⁊ malobā ⁊ enaatha ⁊ samea ⁊ iozibum · nathan · enuagan · zachariaz et mosollamum : ipsos ductores ⁊ peritos Et dixi eis · vt venirent ad luddeuz qui erat apud locum gazophilatij. Et mandaui eis vt dicerent luddeo et fratribꝫ eius ⁊ illis qui erant in gazophylatio vt mitterent nobis eos qui sacerdotio fungerentur in domo dñi dei nr̄i. Et adduxerūt nobis ꝑm manū validā dñi dei nostri viros peritos : ⁊ ex filijs mooli : filij leui · filij isr̄l · sebebiaz · ⁊ filios ⁊ frēs ꝙ erāt decē ⁊ octo · asbiam ⁊ amin · ex filijs filioꝝ chananei · ⁊ filij eoꝝ · viri viginti. Et ex his qui in tēplo ꝓuiebāt ꝙs dedit dauid · ⁊ ipsi principes ad operatiōem leuitis tēplo seruientiū : ducenti viginti. Hæc nomīa significata sunt in scripturis. Et voui illic ieiuniū iuuenibꝫ in cōspectu dñi : vt q̄rerē ab eo bonū iter nob ⁊ qui nobiscū erāt ⁊ filijs ⁊ pecoribꝫ ꝓp̄ insidias. Erubui enī petere a rege pedites ⁊ equites in comitatu tutele gr̄a cōtra aduersarios nr̄os. Dixim⁹ enī regi : qm̄ virtus dñi erit cū eis · qui inquirunt eū in oī affectu. Et iterū dēpcati sumus dñm deū nr̄m ꝑm hæc · quē ⁊ ꝓpitium habuim⁹ ⁊ cōpotes facti sumus deo nr̄o. Et segaui ex plebis ꝓpositꝰ · ⁊ sacerdotibꝫ tēpli viros duodecī · ⁊ sedebiā et asannā ⁊ cū eis ex frībꝫ eoꝝ viros decem

Et appendi eis aurū ⁊ argentū ⁊ vasa sacerdotalia dom⁹ dei nr̄i : q̄ donauerat rex ⁊ psiliarij ei⁹ ⁊ principes ⁊ oīs isr̄l. Et cuz appendissem tradidi argēti talēta centū quinquagīta · ⁊ vasa argentea talentoꝝ centū · ⁊ auri talenta centū · ⁊ vasoꝝ aureoꝝ septies viginti · ⁊ vasa erea de bono eramento splendentia duodecī · auri speciem reddentia. Et dixi eis : Et vos sci estis dño · ⁊ vasa sunt sancta · ⁊ aurū ⁊ argentū votum est dño deo patruz nr̄oꝝ. Vigilate ⁊ custodite donec tradatis ex plebis ꝓpositis ⁊ sacerdotibꝫ ⁊ leuitis ⁊ principibꝫ ciuitatū isr̄l in hierl'm : ī pastoforio dom⁹ dei nostri. Et hi qui susceperunt sacerdotes ⁊ leuite · aurū ⁊ argentum ⁊ vasa · intulerūt in hierl'm in templū dñi. Et ꝓmouim⁹ a fluuio thia die duodecima mēsis primi : vsqueq̄ introiuimus in hierl'm. Et cuz factus fuisset tertius dies : q̄rta aūt die pōderatū aur̄ ⁊ argētū traditū est in domo dñi dei nostri marimoth filio iozi sacerdoti · ⁊ cuz ipso erat eleaçar filius phinees · ⁊ erant cum ipsis iosadus filius iesu ⁊ medias ⁊ banni filius leuite : ad numerum ⁊ ad pondus vniuersa. Et scriptum est pondus ipsoꝝ eadem hora. Qui autē venerunt ex captiuitate · obtulerunt sacrificium dño israel · tauros duodecim ꝓ omni israel · arietes octogīta sex · agnos septuagīta duos · hircos ꝓ peccato duodecim · ⁊ pro salute vaccas duodecī : omnia in sacrificium dñi. Et relegerūt precepta regis regalibꝫ dispensatoribus ⁊ subregulis celesyrie ⁊ phœnicis · ⁊ honorificauerunt gētē ⁊ templū dñi. Et ꝓsummatis his accesserunt ad me ꝓpositi · dicētes : Nō segregauerūt gen⁹ isr̄l ⁊ principes ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ alienigene gentes ⁊ natiōes terre īmūdicias suas a chananeis ⁊ ethæis ⁊ phœreçeis ⁊ iebuseis ⁊ moabitis et egyptijs ⁊ idumeis : Cōiuncti enī sunt filiabꝫ eoꝝ ⁊ ipi ⁊ filij eoꝝ ⁊ mixtū est semē scm̄ alienigenis gētibꝫ terre · ⁊ ptcipes erāt ꝓpositi ⁊ mgīratus iniq̄tatis ei⁹ ab initio ipsius regni. Et mox vt audiui ista · ꝓscidi vestimēta

ꝛ sacram tunicam.ꝛ lacerãs capillos capitis ꝛ barbam.sedi dolẽs ꝛ mestus. Et conuenerũt quotquot tũc mouebãtur in verbo dñi dei israel ad me lugentẽ sup iniquitatẽ istam.ꝛ sedebam tristis vsq; ad vespertinũ sacrificiũ. Et surgẽs a ieiunio concissa habens vestimẽta.ꝛ sacrã tunicam:ingeniculansꝫ.ꝛ extendens manus ad dñm.dicebã:Dñe confusus sum.ꝛ reueritus sum ante faciẽ tuam. Peccata enĩ nostra multiplicata sunt super capita nostra ꝛ iniquitates nre exaltate sunt vsq; ad celũ:qm̃ a temporibꝫ patrũ nostroꝝ sumus in magno pecato vsq; ad diẽ hũc. Et ꝓpter peccata nra ꝛ patrũ nroꝝ sumus traditi cũ fratribꝫ nostris ꝛ cũ sacerdotibꝫ nris.regibꝫ terre in gladium ꝛ captiuitatem ꝛ vastitatiõem cum ꝓfusione:vsq; in hodiernuz diem. Et nũc q̃z tũ est q̃ cõtingit nobis misericordia abs te dñe deus.ꝛ derelinque nobis radicẽ ꝛ nomen in locuz sanctificationis tue detegere lumiare nrm in domo dñi dei nostri:dare nobis cibũ in omni tpe fuitutis nre. Et cũ seruiremus nõ fuimusꝫ derelicti a dño deo nro sed ꝓstituit nos in gra ponens nobis reges persaꝝ dare cibũ.ꝛ clarificare tẽpluz dñi dei nri.ꝛ edificare dekta fiõ:dare nobis stabilitatẽ ĩ iudea ꝛ hierl'm. Et nũc quid dicimus dñe hũtes hec. Trãsgressi enĩ sumus ꝑcepta tua:q̃ dedisti in manus pueroꝝ tuoꝝ ꝓphetaꝝ.dicens: Qm̃ terra in q̃ introistis possidere hereditatẽ ei⁹.terra polluta est coinq̃nationibꝫ alienigenaꝝ terre.ꝛ immũditie illoꝝ repleuerũt eam totã ĩmũdicia sua. Et nũc filias vras nõ ꝓiũgetis filijs eoꝝ.ꝛ filias eoꝝ nõ accipietis filijs vris.ꝛ nõ inq̃retis pacẽ hre cũ illis omĩ tpe: vt inualescẽtes manducetis optima terre.ꝛ hereditatẽ distribuatis filijs vris vsq; in eternum. Et q̃ ꝓtingũt nobis oĩa fiũt ꝓpter opa nostra maligna.ꝛ magna pcta nra: Et dedisti nobis talẽ radicez.ꝛ rursum reuerti sumus trãsgredi legitima tua: vt cõmiscerem̃ immundicie alienigẽaruz gẽtiũ terre hui⁹. Nõne irascaris nobis perdere nos.quoadusq; non relinq̃tur radix ꝛ nomẽ nostrũ: Dñe de⁹ israel verax es: Derelicta est enĩ radix vsq; in hodiernũ diẽ. Ecce nũc sum⁹ in ꝓspectu tuo ĩ iniq̃tatibꝫ nris. Nõ ẽ eĩ adhuc stare ante te ĩ his. Et cũ adorãdo ꝓsterneret esdras flẽs humi ꝓstrat⁹ ante tẽplum: cõgregati sunt ante eũ ex hierl'm turba magna valde.viri ꝛ mulieres ꝛ iuuenes ꝛ iuuẽcule. Fletus enĩ erat magn⁹ in ipsa multitudine. Et cũ clamasset iechonias iehẽli ex filijs israel.dixit esdre: Nos ĩ dñm peccauim⁹ q̃ collocauim⁹ nobis ĩ matrimoniuz mulieres alienigenas ex gentibꝫ terre. Et nũc es sup oẽm israel In his ergo sit iusiurãdũ a dño.expellere oẽs vrores nostras q̃ ex alienigenis sunt.cũ filijs eaꝝ. Sicut tibi decretũ ẽ a maioribꝫ ꝝ legẽ dñi exurgẽs explica ad te enĩ spectat negociũ ꝛ nos tecũ sumus. Eiriliter fac. Et exurgens esdras adiurauit principes sacerdotũ ꝛ leuitas ꝛ oẽm isrl' facere ꝝ hec:ꝛ iurauerũt. IX

Et exurgẽs esdras ab añ atriũ tẽpli.abijt in pastoforiũ ionathe filij nasabi.ꝛ hospitat⁹ illic non gustauit panẽ nec aquã bibit: sup iniq̃tatẽ multitudis. Et facta est ꝓdicatio ĩ oĩ iudea ꝛ in hierl'm oĩbꝫ qui erãt ex captiuitate ĩ hierl'm cõgregati: vt quicũq; non occurrerit biduo vel triduo dieꝝ iudiciũ assidẽtiũ senioꝝ.tollerent fa cultates sue.ꝛ ipse alienus iudicaretur a mltitudie captiuitatis. Et congregati sũt oẽs q̃ erant ex tribu iuda ꝛ beniamin in tribꝫ diebꝫ in hierl'm. Hic mẽsis ẽ non⁹ dies mensis vicesim⁹. Et sedit oĩs mltitudo ĩ area tẽpli trementes ꝓpt̃ hyemẽ ꝓsentẽ. Et exurgẽs esdras dixit illis: Vos iniq̃ fecistis collocãdo vob in matrimoniũ vrores alienigenas:vt adderetis ad peccata israel. Et nũc date cõfessionẽ ꝛ manifestetiã dño deo patrũ nroꝝ.ꝛ ꝓficite volũtatẽ ipsius.ꝛ discedite a gentibus terre ꝛ ab vroribus alienigenis. Et clamauit omis multitudo.ꝛ dixerũt voce magna: Sicut dixisti :faciem⁹. Sz qm̃ mltitudo magna ẽ.ꝛ tẽp⁹ hybernũ ꝛ nõ

possumus insubsidiati stare· ⁊ ꝫ op⁹ nō
ē nobis vnius diei· neq; biduu· multuz
eni in his peccauimus· stēt præpositi mⁱ
titudinis· ⁊ omnes qui nobiscū inhabi
tant· ⁊ quotq; habent vxores apud se a/
lienigenas· ⁊ assistāt accepto tpe ex omī
loco presbiteri ⁊ iudices: vsquequo sol/
uant irā dñi negocij huius. Jonathas
aūt filius eçeli· ⁊ ozias thecā suscepерūt
sm hec· ⁊ vlozamus ⁊ leuis ⁊ sabbathe⁹
simul cooperati sunt cū illis. Et steterūt
sm hec omīa vniuersi qui erāt ex capti/
uitate. Et elegit sibi viros esdras sacer
dos principes magnos de patrib⁹ eozuz
sm nomīa· ⁊ consederūt nouilunio mē
sis decimi examinare negociū istud. Et
determiatū est de viris qui habebāt vxo
res alienigenas vsq; ad neomenia pmi
mensis· ⁊ inuēti sunt ex sacerdotib⁹ per/
mixti q̄ habebāt alienigenas vxores. Ex
filijs iesu filij iosedech ⁊ frib⁹ ei⁹· mase/
as ⁊ eliezer⁹ ⁊ lozib⁹ ⁊ ioadeus. ⁊ inierūt
manus vt expellerēt vxores suas· ⁊ ad li
tandum in exozationē arietē p ignozan
tia sua. Et ex filijs semmeri maseas ⁊/
esses ⁊ ieelech· açarias. Et ex filijs fosere
lisomasias· hismaenis ⁊ nathanae· iussio
reddus ⁊ talsas. Et ex leuitis: iozabdus
et semeis ⁊ colnis et calitas ⁊ facteas et
coluas ⁊ eliōas Et ex sacris cātoriby: eli
asib· çaccarus. Et ex ostiarijs: sallumus
⁊ tolbanes. Et ex isrl: ex filijs fozo osi et
remias ⁊ geddias ⁊ melchias ⁊ milxelus
⁊ eleaçar⁹ ⁊ iemebias ⁊ bānas. Et ex fi/
lijs iolamam: chamas ⁊ çacharias· ⁊ iez
relus ⁊ iodius ⁊ emmoth ⁊ helias. Et ex
filijs çathoim: eliadas ⁊ liasum⁹· çochi/
as ⁊ larimoth ⁊ çabdis ⁊ rebedias. Et ex
filijs çebes: iohannes ⁊ amanias ⁊ çab/
dias ⁊ emens. Et ex filijs banni: olam⁹
⁊ malluchus ⁊ ieddeus ⁊ iasub ⁊ asabus
⁊ hierimoth. Et ex filijs addin: naath⁹ ⁊
mooſias ⁊ caleus ⁊ raanas maaseas ma
thias ⁊ beseel ⁊ bonn⁹ ⁊ manasses. Et
ex filijs nuae: noneas ⁊ afeas ⁊ melchi/
as ⁊ sameas ⁊ simō beniamin ⁊ malch⁹
⁊ marras. Et ex filijs asom: carianeus
matathias ⁊ bānus ⁊ eliphalach ⁊ ma/
nasses ⁊ semei. Et ex filijs banni: hiere/
mias ⁊ moodias ⁊ abram⁹ ⁊ iosel ⁊ ba/
neas ⁊ pelias ⁊ ionas ⁊ marimoth ⁊ elia
sib ⁊ mathaneus ⁊ eliasis ⁊ ozisas ⁊ die
lus ⁊ semedius ⁊ sambris iosephus. Et
ex filijs nobei: ideluſ ⁊ matathias ⁊ saba
dus et ẽclxda sedmi et iessei baneas:
Omnes isti coniunxerūt sibi vxores a/
lienigenas ⁊ dimiserūt eas cū filijs. Et
inhabitauerunt sacerdotes ⁊ leuite· ⁊ q̄
erant ex israel in hierusalē· ⁊ in totavna
regione: nouilunio mensis septimi. Et
erant filij israel in cōmorationibus su/
is. Et congregata est omnis mⁱtitudo
simul in aream que est ab oriente porte
sacre. Et dixerūt esdre pontifici ⁊ lecto/
ri· vt afferret legem moysi que tradita
est a domīo deo israel. Et attulit esdras
pontifex legem omni multitudini eorū
a viro vsq; ad mulierem ⁊ omnibus sa/
cerdotibus: audire legez nouilunio mē
sis septimi. Et legebat i area que est an
te sacram portam templi: a prima luce
vsq; ad vesperam coraviris ⁊ mulieri⁹
Et dederunt omnes sensum ad legem.
Et stetit esdras sacerdos ⁊ lector legis
super ligneum tribunal quod fabricatū
erat. Et steterunt ad eum matathias ⁊
samus· ananias açarias· urias· eçechias
⁊ balsamus ad dexteram· ⁊ ad sinistram
faldeus· misael· malachias· abusthas·
sabus· nabadias ⁊ çacharias. Et assum/
pſit esdras librum coram omni multi/
tudine: præsidebat enim in gloria in con
spectu omnium. Et cum absoluisset le/
gem omnes recti steterunt· ⁊ benedixit
esdras dominum deum altissimum: de/
um sabbaoth omnipotentez. Et respō/
dit omnis populus amen. Et eleuatis
sursum manibus: procidentes in terrā
adorauerunt dominum· iesus et banae
us et sarebias et iaddimus et accubus
⁊ sabbathæus ⁊ calithæs ⁊ açarias ⁊ ioza/
dus et ananias ⁊ philias leuite qui do/
cebāt legē domini· ⁊ in multitudine le/
gebant legem domini· ⁊ præferebant sin
guli eos qui intelligebāt lectionē. Et di
xit atharathæs esdre pontifici et lectori

et leuitis qui docebant multitudinem: dicens: Dies hic sanctus est domino. Et omnes flebāt cum audissent legem Et dixit esdras. Digressi ḡ manducate pinguissima q̄q; ⁊ bibite dulcissima q̄q; ⁊ mittite mūera his q̄ nō hnt. Sanct' enīz est hic dies dñi ⁊ nolite mesti esse: Dñs. n. clarificabit vos. Et leuite demū ciabāt ī publico oīb. dicētes: Dies hic scūs est. Nolite mesti esse. Et abierunt oēs māducare ⁊ bibere ⁊ epulari. ⁊ dare munera his qui nō hēbant vt epulent Magnifice. n. sunt exaltati ⁊ bis q̄b e/ docti sunt. Et congregati sunt vniuersi in hierlm celebrare leticiam: m testamen tum domini dei israel.

Explicit liber Esdre secundus. Incipit liber Esdre tertius. Capitulū I

Liber esdre pphete secun/ dus. filij sarei. filij açarei. filij helchie. filij sadamie. filij sadoch. filij achitob fi/ lij achie. filij phinees. filij heli. filij ãerie. filij afiei. filij marimoth. filij arna. filij ozie. filij waith. filij abisei filij phinees. filij eleaçar. filij aarō ex tri bu leui. qui fuit captiuus in regiōe me doz in regno artaxerxis regis persaz. Et scm̄ est ⁊ bū dñi ad me dicēs: Vade et nūcia ppl'o meo facinoza ipsoruz ⁊ filijs eoz iniq̄tates q̄s in me admiserunt: vt nuncient filijs filioz q̄ pctā parētū ipo rum in illis creuerūt. Obliti enī mei sa crificauerūt dijs alienis. Nōne ego edu xi eos de terra egypti. de domo seruitutis Ipsi aūt irritauerūt me. ⁊ consilia mea spreuerūt. Tu aūt excute comā capitis tui. ⁊ pisce oīa mala sup illos: qm̄ nō obe dierūt legi mee. Populus aūt est indi/ sciplinatus. Usq̄q̄ eos sustinebo q̄b tanta bñficia ꝺtuli: Reges multos ppt eos subuerti: pharaonē cū pueris suis ⁊ omnē exercitū eius pcussi. Oēs gētes a facie eoz pdidi ⁊ in ozīete puinciaruz duarum populos tyri ⁊ sidonis dissipa ui. ⁊ omēs aduersarios eoruz interfeci.

Tu vero loquere ad eos dicens. Hec di cit dominus. Nempe ergo vos per mare trasimeaui. ⁊ plateas vobis initio muni tas exhibui. Ducez vobis dedi moysen ⁊ aaron sacerdotē: lucem vobis p colū/ nam ignis pstiti. ⁊ magna mirabilia feci in vobis. Vos aūt mei obliti estis dicit dñs. Hec dicit dñs oīpotens. Contur/ nix vobis in signo fuit: castra vobis ad tutelam dedi. ⁊ illic murmurastis. ⁊ nō triūphastis in nomine meo de perditio ne inimicoz vestroz. sed adhuc nūcvsq̄ murmurastis. Ubi sunt beneficia q̄ psti ti vob: Nōne in deserto cū esuriretis p clamastis ad me dicētes: vt quid nos i desertū istud adduxisti interficere nos: Melius nobis fuerat seruire egyptijs q̄z mori in deserto h̄. Ego volui gemitus vestros ⁊ dedi vobis māna in escā. Pa/ nem angelorz māducastis. Nōne cū siti retis petrā excidi. ⁊ fluxerūt aq̄ in saturi tate: Propter estus folijs arborz vos te xi. Diuisi vobis terras pingues: chana neos ⁊ phereꝫeos ⁊ philistinos a facie ve stra proieci. Quid faciā vobis adhuc di cit dñs: Hec dic dñs oīpotēs. In deser to cū esset in flumīe ammoꝛreo fitiētes et blasphemātes nomē meū. nō ignē vob p blasphemijs dedi: sed mittēs lignū in aquā. dulce feci flumē. Quid tibi faciaz iacob: Noluisti obedire iuda. Trāsferaz me ad alias gētes. ⁊ dabo eis nomē me/ uz: vt custodiāt legitima mea: Qm̄ me dereliquist. ⁊ ego vos derelinquā. Pe/ tentib vobis a me misericordiā nō mi/ serebor: q̄n inuocabitis me. ego nō exau diā vos. Maculastis enī manꝰ vras sān guine. ⁊ pedes vri impigri sunt ad com mittēda homicidia. Nō q̄si me dereliq̄st: ex vosipsos dicit dñs: Hec dicit dñs oīpo/ tens. Nonne ego vos rogaui vt pater fi lios. ⁊ mater filias. et vt nutrix paruu/ los suos: vt essetis mihi in populum. ⁊ ego vobis in deum. et vos mihi in filij os. et ego vobis in patrem: Ita vos col legi. vt gallina pullos suos sub alas su/ as. Nō aūt q̄d faciā vob: Proiciā vos a facie mea. Oblatiōez cū mihi attulerit

auertam faciē meā a vobis. Dies.n. festos vros ⁊ neomenia ⁊ circūcisiões repudiam. Ego misi pueros meos ꝓphetas ad vos. qui acceptos interfecistis. ⁊ laniastis corpa eor: quorū sanguinē erq̄rā dicit dns. Hec dic dns oipotēs: Domus vra desta ē. Proiciā vos sic vēt' stipulā. ⁊ filij ꝓcreationē nō facient: qm̄ mandatū meū neglexerūt: ⁊ qđ malum est cora me fecerūt. Tradā dom' vras populo veniēti q̄ me nō audiētes credunt quib⁹ signa nō oñdi faciēt q̄ ꝓcepi. Prophetas nō viderūt. ⁊ memorabūtur iniquitatū eor. Testor pplm veniētē ab oriēte: q̄b⁹ dabo ducatū abraam ysaac ⁊ iacob ⁊ osee ⁊ amos ⁊ michee ⁊ ioēl ⁊ abdie ⁊ ione ⁊ naum ⁊ abachuc sophonie. aggei. zacharie ⁊ malachiz q̄ ⁊ angelus dmini vocatus est. II

Hec dicit dns. Ego eduxi pplm istū de fuitute: q̄b⁹ māda ta de[di] p pueros meos ꝓphetas q̄s audire noluerūt: sz irrita fecerīt mea cōsilia. Pater q̄ eos generauit. dicit illis Ite filij: qz ego vidua sum et derelicta. Educaui vos cū leticia. ⁊ amisi vos cuz luctu ⁊ tristicia. Qm̄ peccastis cora dño deo vro. ⁊ qđ malū ē cora eo feciſt. Modo aūt q̄d faciā vobis? Ego vidua sum ⁊ derelicta. Ite filij. ⁊ petite a dño misericordiā. Ego aūt te pr̄ testē inuoco super misem filior qui noluerūt testamētum meū ꝓuare vt des eis ꝓfusionē ⁊ misem eor in direptionē: ne generatio eor fiat dispergant' in gētes noīa eor. deleant' a terra qm̄ spreuerūt sacrm meū. Dele tibi assur: q̄ abscōdis iniqs penes te. Gēs mala memorare quid fecerim sodome ⁊ gomorre q̄z terra iacet in piceis glebis ⁊ aggeribus cineꝝ. Sic dabo eos qui me nō audierūt. dicit dns oipotēs. Hec dicit dns ad esdrā. Nuncia pplo meo: qm̄ dabo eis regnum hierusalē quod datus eram israel. Et sumam mihi gloriam illor. ⁊ dabo eis tabernacula eterna que preparaueram illis. Lignuz vite erit illis in odorem vnguenti. ⁊ non laborabunt neq̄ fatigabūtur. Ite: ⁊ accipiet'. Rogate vobis dies paucos vt immorē tur. Jam paratū est vobis regnum. Vigilate. Testare celū ⁊ terrā. Contriui eī malū ⁊ creaui bonum: qz viuo ego dicit dns. Pater amplectere filios tuos: et duca illos cū leticia. Sicut colūba, confirma pedes eor: quoniam te elegi dicit dns. Et resutitabo mortuos de locis suis. ⁊ de monumētis educā illos: quoniā cognui nomē meū i isrl'. Noli timere mater filior quoniā te elegi dicit dominus Mittam tibi adiutorū pueros meos esaiam ⁊ hieremiā: ad q̄z ꝓfiliū sanctificaui ⁊ paraui tibi arbores duodecī. guastas varijs fructib⁹ ⁊ totidē fontes fluētes lac ⁊ mel. ⁊ mōtes īmēsos septē. hītes rosam ⁊ liliū in q̄b⁹ gaudio īplebo filios tuos. Eliduā iustifica. pupillo iudica. egenti da. orphanū tuere. nudū vesti cōfractū ⁊ debilez cura. claudū irridere noli. tutare mancum. ⁊ cecū ad visionē claritatis mee admitte. Senem ⁊ iuuenē intra muros tuos fua. mortuos vbi inueneris signans commēda sepulcro. ⁊ dabo tibi primam cessionem in resurrectiōe mea. Pausa ⁊ quiesce populus meus: quia veniet requies tua. Nutrix bona nutri filios tuos confirma pedes eorum. Seruos quos tibi dedi: nemo er eis interiet: Ego enim eos requiram de numero tuo. Noli fatigari. Cum enī venerit dies pressure ⁊ angustie: alij plorabunt ⁊ tristes erunt: tu autem hilaris ⁊ copiosa eris'. Delabunt gentes et nil aduersus te poterūt dicit dns. Manus mee tegēt te: ne filij tui gehennam videant. Jocūdare mater cū filijs tuis qz ego te eripiā dicit dns. Filios tuos dormiētes memorare: qm̄ ego eos educā ꝺ lateribus terre. ⁊ miam cū illis faciā qm̄ misericors sum. dic dns omipotēs: Amplectere natos tuos vsq̄ dū veniō ⁊ prestē illis misericordiā: qm̄ exuberāt fontes mei. et gratia mea non deficiet. Ego esdras preceptum accepi a dño in

mõte oreb. vt irẽ ad isrl'. Ad qs cũ venirem reprobauerũt me. ⁊ respuerũt mãdatũ dñi. Ideoqz vobis dico gẽtes: que auditis ⁊ intelligitis. Expectate pastorem vm requiẽ eternitatis dabit vob qm in primo est ille qui ĩ fine seculi aduenier. Parati estote ad pmia regni. qz lux ppetua lucebit vobis. p eternitatem tpis. Fugite vmbrã seculi hui⁹. Accipite iocũditatẽ gl'ie vre. Ego testor palam saluatorẽ meum: cõmẽdatũ vobis accipite ⁊ iocũdamini: gãs agẽtes ei qui vos ad celestia regna vocauit. Surgite ⁊ state. ⁊ videte numerũ signatorũ in conuiuio dñi. Qui se de vmbra seculi trãstulerũt splẽdidas tunicas a dño accepẽt. Recipe sion numerũ tuũ. ⁊ oclude candidatos tuos qui legẽ domini cõpleuerũt. Filiorũ tuorũ qs optabas plenus est nũerus. Roga imperium dñi: vt sanctificetur pl's tuus qui vocatus est ab initio. Ego esdras vidi in mõte sion turbam magnam quã nũerare non potui. ⁊ oẽs canticis collaudabãt dñm. Et ĩ medio eor erat iuuenis statura celsus. eminẽtior omib illis ⁊ singulis eor capitib imponebat corõnas ⁊ magis exaltabat. Ego aũt miraculo tenebar. Tũc interrogaui angelũ ⁊ dixi. Qui sunt hi dñe? Qui rñdens dixit mihi: Hi sunt q̃ mortalem tunicã deposuerũt. ⁊ immortalez sumpserũt. ⁊ pfessi sunt nomẽ dei. Modo corõnãtur ⁊ accipiũt palmas. Et dixi angelo: Ille iuuenis qs est qui eis corõnas imponit ⁊ palmas in man⁹ tradit? Et rñdẽs. dixit mihi. Ipse est filius dei: quẽ in seculo cõfessi sunt. Ego aũt magnificare eos cepi: qui fortiter p nomẽ dñi steterũt. Tunc dixit mihi angelus. Vade annũcia pl'o meo qualia ⁊ quanta mirabilia dñi dei vidisti.

III

Anno tricesimo ruine ciuitatis
erã in babylone et pturbatus
sum sup cubiculo meo recũbẽs
Et cogitatiões mee ascẽdebant sup cor meũ: qm̃ vidi desertionẽ sion. ⁊ abundãtiam eor qui habitabant in babylone. Et ventilatus est spũs meus valde. Et cepi loqui ad altissimuz verba timorata. Et dixi: O dñator dñe tu dixisti ab initio qñ plantasti terrã. ⁊ hĩ solus. ⁊ imperasti pl'o. ⁊ dedisti adã corpus mortuum sed ⁊ ipsum figmẽtũ manuũ tuar erat. ⁊ insufflasti in eũ spũm vite. ⁊ factus est viuẽs corã te. ⁊ induxisti eũ in paradiso quẽ plãtauerat dextera tua anteqz terra aduentaret. Et huic mandasti diligere viam tuã. ⁊ pteriuit eam. ⁊ statim insti tuisti in eo mortẽ ⁊ in natiõib ei⁹ ⁊ naste sunt gẽtes ⁊ trib ⁊ pl'i ⁊ cognatiões qz gẽs in voluntate sua. ⁊ mira agebãt corã te. ⁊ spernebãt pcepta tua. Iterũ aũt in tpe induxisti diluuiũ sup inhabitantes seculũ. ⁊ perdidisti eos. Et fcm est in vnoqz eor sicut ade mori: sic his diluui uz. Dereliqsti aũt vnũ ex his noe cuz domo sua. ⁊ ex eo iusti oẽs. Et factũ est cuz cepissent multiplicari qui habitabãt super terrã. ⁊ multiplicauerũt filios ⁊ populos ⁊ gẽtes multas ⁊ ceperũt iterato impietatẽ facere plus qz pores. Et fcm est cũ iniqtatẽ facerẽt corã te: elegisti tibi vir ex his cui nomẽ erat abraã. Et dilexisti eũ. ⁊ demõstrasti ei soli voluntatez tuã. Et disposuisti ei testamentum eternum et dixisti ei vt non vnqz derelinqret semẽ ei⁹. Et dedisti ei ysaac. ⁊ ysaac dedisti iacob et esau. Et segregasti tibi iacob: esau autem separasti. Et factus est iacob in multitudine magna. Et factus est cum educeres semen eius ex egypto adduxisti super montem sina. Et inclinasti celos ⁊ statuisti terram. et commouisti orbem: et tremere fecisti abyssos ⁊ conturbasti seculum et transiit gloria tua poetas quattuor ignis ⁊ terremotꝰ et spiritus ⁊ gelu. vt dares semini iacob legẽ. ⁊ generationi israel diligentiã. Et nõ abstulisti ab eis cor malignũ: vt faceret lex tua ĩ eis fructũ. Cor enim malignum baiulãs pm⁹ adã trãsgressus ⁊ victꝰ est: sz oẽs q̃ de eo nati sunt. Et fcã est pmanẽs infirmitas. ⁊ lex cũ corde pl'i cũ malignitate radicis. ⁊ discessit qd bonũ est. ⁊ mansit malignũ. Et trãsierũt tpa ⁊ finiti sũt

anni.⁊ suscitasti tibi puꝛuz nomīe dauid ⁊ dixisti ei edificare ciuitatē noīs tui. et offerre ibi in eadē thus ⁊ oblatiões. Et fcīm est ꝟ ānis multis.⁊ dereliq̄rūt qui habitabāt ciuitatē in oīb facietes sicut fecit adam ⁊ oēs generatiões ei⁹. Elte/ bātur ei ⁊ ipsi coꝛde maligno. Et tradi/ disti ciuitatē tuā in manib inimicoꝛuz tuoꝛ: Nunquid melioꝛa faciūt qui ha/ bitāt babylonē: Et ꝓpter hꝰ dñabit̄ siō. Factū est cū uenissem huc et uidissem ī pietates q̄p nō est numerus.⁊ delinquē tes multos: uidit aīa mea ꝟ tricesimo anno ⁊ excessit coꝛ meū: qm̄ uidi quō su stines eos peccātes: ⁊ peperciſti impie a/ gentib.⁊ pdidisti pplm tuū ⁊ obseruasti inimicos tuos ⁊ non significasti. Nihil memini quō debeat delinqui uia hec. Nūquid melioꝛa facit babylō q̄z siō: aut alia gens cognouit te ꝓter israel: Aut que tribꝰ crediderūt testamentis tuis sicut iacob: Quaꝛ merces nō cōparuit: neq; laboꝛ fructificauit. Dert trāsiēs enim per/ trāsiui in gentib.⁊ uidi abūdantes eas ⁊ nō memoꝛātes mandatoꝛ tuoꝛ. Nūc ergo pōdera in statera nr̄as iniquitates ⁊ eoꝛ qui hītāt in seculo.⁊ nō inuenieť nomen tuū nisi in israel. Aut q̄n non pec/ caueriť in cōspectu tuo qui hītant ter/ ram: aut q̄ gens sic obseruauit mādata tua: Hos q̄dē p noīa inuenies seruasse mādata tua. gētes āt nō iuenies. IIII

Et rn̄dit ad me āgelus qui mis/ sus est ad me cui nomē huriel. ⁊ dixit mihi: Excedens excessit coꝛ tuū in seculo hoc.⁊ cōprehendere co/ gitas uiam altissimi. Et dixi: Ita domi ne meus. Et rn̄dit mihi.et dixit: Tres uias missus sum oīdere tibi.⁊ tres simi/ litudines ꝓponere coꝛā te.de quib mihi si renūciaueris unā er his.⁊ ego tibi de mōstrabo uiā quā desideras uidere ⁊ do cebo tevnde sit coꝛ malignū. Et dixi: Lo quere dñe meus. Et dixit ad me: Vade pōdera mihi ignis pondus: aut mēsura mihi flatum uenti: aut reuoca mihi diē que ꝓterijt. Et rn̄di ⁊ dixi: Quis nato/ rum poterit facere ut me interroges de his: Et dixit ad me. Si essem interro/ gans te dicēs: quāte habitatiões sunt ī coꝛde maris.aut quāte uene sunt in pn̄ cipio abyssi.aut q̄nte uene sunt sup firꝛ mamētū.aut q̄ sunt exit⁹ paradisi: diceres mihi foꝛtassis ī abyssuz nō dēscēdi.neq; ī infernū adhuc:neq; in celū nūq; ascēdi Nunc aūt nō interrogaui te nisi de igne ⁊ uento ⁊ die per quē trāsisti:⁊ a quib se parari non potes.⁊ non rn̄disti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu q̄ tua sunt tecuz coadolescentia non potes cognoscere: Et quō poterit uas tuū capere altissimi uiam.⁊ iam exterius coꝛrupto seculo ī/ telligere coꝛruptionē eundentem in fa cie mea: Et dixi illi. Veli⁹ erat nos nō esse q̄z adhuc uiuentes uiuere in impie tatib.⁊ pati ⁊ non intelligere de qua re. Et rn̄dit ad me ⁊ dixit. Proficiscēs pro fectus sum ad siluā lignoꝛ campi: ⁊ co/ gitauerunt cogitationē ⁊ dixerūt: Ele/ mite ⁊ eamus ⁊ faciamus ad mare bellū ut recedat coram nobis ⁊ faciamus no/ bis alias siluas. Et similiter fluct⁹ ma/ ris ⁊ ipsi cogitauerunt cogitationem.⁊ dixerunt: Elenite ascendentes debella/ mus siluas campi.ut ⁊ ibi cōsumemus nobismetipsis aliam regionem. Et fa/ ctus est cogitatus silue in uanū. Uenit enī ignis.⁊ ꝓsumpsit eā. Similiter ⁊ co gitatus fluctuū maris. Stetit enī are/ na ⁊ ꝓhibuit eos. Si enī esses iudex lo rū: quē incipes iustificare: aut quez ꝓdē nare: Et rn̄di ⁊ dixi: Utiq; unam cogita tionē cogitauerunt. Terra enim data ē silue ⁊ mari locus ꝓtare fluctus suos Et respondit ad me.⁊ dixit: Bene tu iu/ dicasti. Et quare non iudicasti tibimet/ ipsi: Quēadmodum enī terra silue da ta ē.⁊ mare fluctib suis: sic qui sup ter/ rā inhītāt q̄ sunt sup trā intelligere solū/ mō pñt.⁊ q̄ sup celos q̄ sup altitudinez celoꝛ. Et rn̄di.⁊ dixi. Deprecoꝛ te dñe. ut mihi det sensus intelligēdi. Nō enī uo/ lui introgare de supioꝛib tuis: sz de his que ptrāseunt p nos q̄tidie: ꝓpter quid israel datus in opprobriū gentib quez dilexisti pplm datus est tribub impijs:

ꝛ lex patrũ nostroꝝ in interituz ꝛeducta
est.ꝛ dispositiões scripte nusq̃ sunt. ꝛ p
trãsiuimus ꝛe seculo vt locuste. et vita
nostra stupoꝛ ꝛ pauoꝛ:ꝛ nec digni sum⁹
misericoꝛdiã cõsequi. Sed quid faciet
nomini suo qꝺ inuocatuz est sup nos:
Et ꝛe his interrogaui.ꝛ respõdit ad me
ꝛ dixit: Si fueris plurimũ scrutatus.
frequẽter miraberis. Qm festinãs festi
nat seculũ ptrãsire.ꝛ non capit poꝛtare
que in futuris tẽpib⁹ iustis repꝛomissa
sunt:qm plenũ iniusticia est seculũ ⁊ et
infirmitatib⁹. De quib⁹ aũt introgas:
dicã: Semiatũ est enĩ malũ.ꝛ necdum
venit ꝛestructio ipsius. Si ḡ nõ inuer/
sum fuerit qꝺ seminatũ est.ꝛ discesserit
locus vbi semiatũ est malũ:non veniet
vbi semiatũ est bonuz. Qm gramen se/
minis mali semiatũ est in coꝛde adã ab
initio.ꝛ quãtum impietatis generauit
vsq̃ nũc.ꝛ generat vsq̃ cũ veniat area.
Estima aũt apud te gramen mali semi
nis q̃ntũ fructũ impietatis generauit:
qñ secate fuerit spice q̃z nõ est nũerus:
q̃z magnã areã incipient facere. Et rñdi
ꝛ dixi. Quõ.ꝛ qñ hec: Quare modici et
mali ãni nri: Et rñdit ad me.ꝛ dixit mi
hi. Nõ festines tu sup altissimũ. Tu enĩ
festinas inaniter eẽ sup ipm. Naz excesꝰ
sus tu⁹ mult⁹. Nõne ꝛe his introgaue/
rũt aie iustoꝝ in pmptuarijs suis dicen
tes: Usqueq̃ spero sic ꝛ qñ veniet fruct⁹
aree mercedis nre: Et rñdit ad ea hiere
milxl archãgelus.ꝛ dixit. Qñ implet⁹
fuerit nũerus seminũ in vobis:qm ĩ sta
tera põderauit seculũ ꝛ mẽsura mesura
uit tpa.ꝛ numero numerauit tpa.ꝛ nõ
cõmouit nec excitauit vsq̃ dũ impleaꝝ
predicta mẽsura. Et rñdi.ꝛ dixi: O dña/
toꝝ dñe:sed ꝛ nos oẽs pleni sum⁹ impie
tate. Et ne forte ꝓpter nos nõ impleaꝝ
iustoꝝ aree:ꝓpter pctã inhabitãtiũ sup
terrã. Et rñdit ad me.ꝛ dixit: Clade ꝛ in
terroga pegnãtẽ si quãdo impleuerit
nouẽ mẽses suos.adhuc poterit matrix
eius retinere partũ in semetipsa. Et di
xi: Non põt dñe. Et dixit ad me: In in/
ferno ꝓmptuaria aiaꝝ.matrici assimila
ta sunt. Quẽadmodũ enĩ illa festinat q̃
parit effugere nccitatẽ partꝰ.sic ꝛ h̃ festi
nat reddere ea q̃ cõmẽdata sunt. Ab ini
tio tibi ꝛemõstrabiꝝ ꝛe his q̃ ꝛcupiscis
videre. Et rñdi:ꝛ dixi. Si inueni grãm
ante oculos tuos.ꝛ si possibile ẽ.ꝛ si ido/
ne⁹ sum:ꝛemõstra mihi si pl⁹ q̃z ꝓteritũ
sit hꝛvenire:aut plura ptrãsierũt sup q̃z
futuꝝ ẽ. Quid ptrãsiuit scio.qꝺ ãt futu
rũ sit igꝛo. Et dixit ad me: Sta sup ꝛe
terã ptẽ.ꝛ õmõstrabo tibi interꝓtatiõez
similitudis. Et steti ꝛ vidi.ꝛ ecce fornaꝝ
ardẽs trãsijt coꝛã me. Et fcm ẽ cũ trãsi/
ret flãma vidi:ꝛ ecce superauit fumus:
Post hec trãsijt coꝛã me nubes plena a/
que.ꝛ immisit pluuiã impetu mltã. Et
cũ trãsisset impet⁹ pluuie supauerũt in
ea gutte. Et dixit ad me.cogita tibi. Si
cut crescit pluuia ãpli⁹ q̃z gutte.ꝛ ignis
q̃z fum⁹:sic supabũdauit q̃ trãsiuit mẽ/
sura. Supauerũt aũt gutte ꝛ fum⁹. Et
oꝛaui.ꝛ dixi. Putas viuo vsq̃ in dieb⁹
illis: Uel q̃d erit in diebus illis: Rñdit
ad me.ꝛ dixit. De signis ꝛe quib⁹ me i
terrogas ex pte possum tibi dicere.ꝛ vi
ta ãt tua ñ suz miss⁹ dicere tibi:ꝛ nescio

V

De signis autem:ecce dies
venient in quib⁹ apꝓehenden/
tur qui inhabitant terrã in cen
su multo.ꝛ abscondetur veritatis via ꝛ
sterilis erit a fide regio et multiplica/
bitur iniusticia super hanc quam ipse
tu vides.ꝛ super quam audisti olim. et
erit impositio vestigio q̃z nunc vides re
gnare regionem.ꝛ videbunt eam vasta/
tam. Si autem tibi vederit altissimus
viuere videbis post tertiam tubam. et
reluceſcet subito sol noctu.et luna ter i
die.et ꝛe ligno sanguis stillabit.et lapis
dabit vocem suam ꝛ populi cõmouebũ/
tur.ꝛ regnabit quem non sperẽt qui in/
habitant super terram ꝛ volatilia com/
migrationẽ facient. et mare sodomitꝛ/
cũ pisces reꝛsciet.et dabit vocem noctu
quam non nouerant mlti. Omẽs aũtẽ
audient vocẽ eius. Et chaos fiet ꝓr lo/
ca mlta.ꝛ ignis frequenꝝ remittet.ꝛ be/
stie agrestes trãsmigrabũt.ꝛ mulieres

menstruate parient monstra.et in vul/
cib aquis salse inuenient. et amici oēs
semetipos expugnabūt.et abscondetur
tunc sensus.et intellectus separabitur in
promptuariū suuz. et queret a multis et
nō inuenie.et multiplicabit iniusticia
et incōtinentia sup terrā. Et interroga
bit regio primā suā.et dicet: Nūquid p
te ptrāsiit iusticia iustū faciēs: Et ls ne/
gabit. Et erit ī illo tpe.ꝛ spabūt homies
et nō ipetrabūt laborabūt ꝛ nō dirigent
vie eorū. Hec signa dicere tibi pmissuz
est mihi. Et si oraueris iterū.ꝛ ploraue
ris sicut et nūc.et ieunaueris septē die
bus:audies iterato horū maiora Et eui
gilaui.et corpus meuz horruit valde.et
aīa mea laborauit vt deficeret Et tenuit
me qui venit angelus q̄ loquebat ī me
et confortauit me ꝛ statuit me sup pedes.
Et factū est in nocte secunda.ꝛ venit ad
me salathiel dux populi . et dixit mihi.
Ubi eras: Et quare vultus tu⁹ tristis:
Aut nescis qm̄ tibi creditus est israel in
regione trāsmigrationis eox: Exurge
ergo et gusta panē. et nō derelinqs nos
sicut pastor gregē suū in manib luporū
malignorū. Et dixi ei: Vade a me et nō
appropies ad me. Et audiuit vt dixi .et
recessit a me. Et ego ieiunaui diebus se
ptem plulans et plorās:sicut mihi mā/
dauit huriel angelus. Et factū ē post di
es septē.ꝛ iterū cogitatōnes cordis mei
molestē erāt mihi valde. Et resumpsit
aīa mea spm̄ intellect⁹.ꝛ itex cepi loqui
corā altissimo sermones. Et dixi: Domi
nator dñe ex oī silua terre et oīb arbori
bus ei⁹ elegisti vineā vnicaz. ꝛ ex oī ter
ra orbis elegisti tibi foueā vnā.ꝛ ex omī
bus floribz orbis elegisti tibi lilīū vnū.
ꝛ ex oīb abyssis maris replesti tibi riuū
vnū ꝛ ex oīb edificat⁹ ciuitatib scīfica/
sti tibimetipi fion.ꝛ ex oīb creatis vola
tilib noiasti tibi columbā vnā.ꝛ ex oīb
plasmatis pecorib prouidisti tibi ouem
vnā.ꝛ ex oīb multiplicatis pplis acqui/
siuisti tibi pplm vnū:ꝛ ab omibus pba
tam legem donasti huic quē dereliquisti
populo: Et nunc dñe vt quid tradidisti
vnū pluribz: Et pparasti sup vnā radi/
cem alias: Et dispdidisti vnicū tuuz in
multis. Et cōculcauerūt eū qui ptradi/
cebāt sponsionib tuis.quicz tuis testa/
mētis nō credebāt. Et si odiēs odisti po
pulū tuū:tuis manib debet castigari Et
factū est cū locutus essem sermones.et
missus ē angelus ad me qui ante vene/
rat ad me preterita nocte et dixit mihi.
Audi me ꝛ instruaz te.et intēde mihi et
adijciā corā te. Et dixi: Loqre dñe me⁹.
Et dixit ad me. Clalde tu in excessu mē
tis factus es p israel. An pl⁹ dilexisti eū
cz qui eū fecit: Et dixi ad eū. Nō dñe.sz
dolēs locutus sum. Torquēt enī me re/
nes mei p omnē horā querētez apprehē
dere semitam altissimi.ꝛ inuestigare p/
tez iudicij ei⁹. Et dixit ad me: Nō potes.
Et dixi: Quare dñe: Ad quid nascebar.
aut quare nō fiebat matrix matris mee
mihi sepulcr: vt nō viderē labrē iacob
ꝛ defatigationē generis isrl: Et dixit ad
me: Numera mihi que nec dū venerāt.
et collige mihi dispsas guttas. Et reui
rida mihi aridos flores.ꝛ api mihi clau
sa promptuaria. et pduc mihi inclusos
in eis flatus. Demōstra mihi vocis ima
ginē.et tūc ostendā tibi labrē quem ro
gas videre. Et dixi: Dñator dñe:qs enī
est qui pōt hec scire.nisi qui cū horib ha/
bitationē nō habet: Ego aūt insipiēs et
quō potero dicere de his quib me inter
rogasti: Et dixit ad me. Quō nō potes
facere vnū de his que dicta sunt: sic nō
poteris inuenire iudiciū meū: aut in fi/
ne charitatē quam pplo pmisi. Et dixi:
Sed ecce dñe:tu ppe es his qui in finē
sunt. Et quid faciēt qui ante me fuerūt
aut nos.aut hi qui post nos: Et dixit ad
me. Corone assimilabo iudiciū meum.
Sicut nō nouissimorū tarditas: sic nec
prioꝝ velocitas. Et rndi.et dixi: Nec po/
teras facere eos qui facti sunt.ꝛ q̄ sunt.
et q̄ futuri sūt in vnū:vt celerius iudici
um tuū ostēdas: Et rndit ad me.ꝛ dixit
Nō pōt festinare creatura sup creatorē
nec sustinere seculum eos qui in eo cre
andi sunt in vnum Et dixi: Quomodo

diristi seruo tuo: qm̃ viuificãs viuifica/
casti a te creatã creaturã in vnum. et su
stinebat creatura: poterit ⁊ nunc pȝtare
pñtes in vnum. Et dixit ad me: Inter
roga matricẽ mulieris. ⁊ dices ad eã Et
si paris: q̃re p tps: Roga ergo eã: vt det
decẽ in vnũ. Et dixi: Nõ vtiqȝ poterit: sz
ſm tps. Et dixit ad me. Et ego dedi ma
tricẽ terre his qui semĩati sunt sup eã p
tps. Quẽadmodũ enĩ infans nõ parit
ea q̃ senũ sit: sic ego disposui a me crea/
tuz seculũ. Et interrogaui. et dixi: Cum
iaz dederis mihi viã loquar coꝝ te: Mã
mater nr̃a de qua dixisti mihi. adhuc iu
uenis ẽ: iam senectuti appꝛopinq̃t. Et
rñdit ad me. ⁊ dixit. Interroga eã q̃ pa/
rit. ⁊ dicet tibi. Dices enĩ ei: Quare q̃s
pepisti nũc. non sunt similes his qui añ
te. si mioꝝes statura: Et dicet tibi ⁊ ipa.
Alij sunt qui in iuuẽtute virtutis nati
sunt: ⁊ alij qui sub tpe senectutȝ defici/
te matrice sũt nati. Cõsidera g̃ ⁊ tu qm̃
minoꝝi statura estis p̃ his q̃ ante vos. et
qui post vos mioꝝi qȝ vos. q̃si iã seneſcen
tes creature ⁊ fortitudinẽ iuuẽtutȝ pte/
reũtes. Et dixi: Rogo dñe si inueni gra
tiã añ oculos tuos: demõstra fuo tuo p
quẽ visites creaturam tuam. VI

Et dixit ad me: Initio treni oꝝb
et anteqȝ starẽt exitus seculi et
anteqȝ spirarẽt conuẽtões ven
torũ. et anteqȝ sonarẽt voces tonitruũ.
et anteqȝ splenderẽt nitoꝝes coꝝuscatio
num. ⁊ anteqȝ cõfirmarent̃ fundamẽta
paradisi: anteqȝ viderent̃ decoꝝi floꝝes. ⁊
anteqȝ pfirmarent̃ mote virtutes. anqȝ
colligerent̃ inumerabiles militie ange
loꝝũ ⁊ anteqȝ extollerent̃ altitudies aerȝ
et anteqȝ noiarent̃ mẽsure firmamẽto/
rum. ⁊ anteqȝ estuarẽt camini in sion. ⁊
anteqȝ inuestigarent̃ pñtes anni. ⁊ añqȝ
abalienarent̃ eoꝝ q̃ nũc peccãt adinuen
tiones ⁊ cõsignati essent q̃ fidẽ thesauri
zauerũt: tũc cogitaui et facta sunt p me
solũ ⁊ nõ p aliũ. et finis p me ⁊ nõ p ali
um. Et rñdi. ⁊ dixi: Que erit sepatio tẽ/
poꝝũ: Aut q̃n pioꝝis finis ⁊ sequẽtȝ ini/
tium: Et dixit ad me. Ab abꝛaham vsqȝ
ad ysaac q̃n nati sunt ab eo iacob ⁊ esau
manus iacob tenebat ab initio calcane
um esau. Finis enĩ huius seculi esau et
pꝛincipiũ sequẽtis iacob. Homis man⁹
inter calcaneũ et manũ. Aliud noli q̃re
re esdra. Et rñdi. et dixi: O dñator dñe.
si inueni gr̃am ante oculos tuos: oꝝo vt
demõstres seruo tuo finẽ signoꝝũ tuoꝝũ
quoꝝũ partẽ mihi demõstrasti nocte pꝛe
cedẽte. Et rñdit. et dixit ad me: Surge
sup pedes tuos. ⁊ audi vocẽ plenissimaz
sonitus. Et erit sicut cõmotio: nec com
mouebit̃ locꝰ in quo stes sup eũ. Ideo
cũ loquit̃ tu nõ expaueas: qm̃ ꝺ fine ver
bum. et fundamẽtuz terre intelligitur:
q̃m de ipis sermo tremiscit ⁊ cõmouet̃.
Scit enĩ qm̃ finẽ eoꝝũ oppꝛetet cõmuta
ri. Et factũ est cũ audissez. surrexi super
pedes meos. ⁊ audiui. et ecce vox loquẽs
et sonus eius sicut sonus aquarũ mul/
taruz. Et dixit: Ecce dies venĩũt. et erit
q̃n appꝛopinq̃re incipiã vt visitẽ habitã
tes in terra. et q̃n inquirere incipiaz ab
eis qui iniuste nocuerũt iniusticia sua.
et q̃n suppleta fuerit humilitas sion et
cũ supsignabit̃ seculũ quod incipiet per
transire: hec signa faciaz. Libri aperient̃
ante faciẽ firmamẽti. et oẽs videbũt si/
mul. et anniculi infantes loquent̃ voci
bus suis. ⁊ pꝛegnãtes imaturos pariẽt
infantes trium et quattuoꝝ mensium
et viuent et suscitabuntur. Et subito
apparebunt seminata loca non semina
ta. et plena pꝛomptuaria subito inue/
nient̃ vacua et tuba canet cũ sono. quaz
cũ oẽs audierint. subito expauescẽt. Et
erit: in illo tpe debellabũt amici amicos
vt inimici. et expauescet terra cum his
Et vene fontiũ stabũt. et nõ decurrẽt in
horis tribꝰ. Et erit oĩs qui derelict⁹ fue/
rit ex oĩbꝰ istis quibꝰ p̃dixi tibi: ipe salua
bit̃. et videbit salutare meũ et finẽ secu
li vestri. Et videbũt qui recepti sunt ho
mines qui mortẽ nõ gustauerũt a nati/
uitate sua. et mutabit̃ coꝝ inhabitãtiuz
et q̃uertet̃ in sensum aliũ. Delebit̃ enim
malũ. et extinguet̃ dolꝰ Florebit autẽ fi/
des. et vincet̃ coꝝruptela. ⁊ oĩdet̃ ꝑitas

que sine fructu fuit diebꝫ tantis. Et factū est cū loquerer mihi. et ecce paulatī intuebar supꝫ eū ante quē stabā. et dixit ad me hec. Veni tibi ondere tps ventu te noctis. Si q̄ itez rogaueris. et iterū ie iunaueris septez diebus. iterꝫ tibi renū cialo hoꝫ maiora q̄ diez q̄z audiui. Audita ē enī vox tua apō altissimū. Videt enī fortis directiōz tuā. et q̄uidit pudicitiā quā a iuuētute tua habuisti. et ꝓpter hoc misit me demōstrare tibi hec oīa et dice te tibi. Cōfide et noli timere. et noli festinare cū ꝑoribꝫ tēpoꝛibus cogitare vana. vt non ꝓperes a nouissimis tēporibꝫ. Et factū ē ꝓst hec et fleui itez et similit̄ ieiunaui septem diebꝫ: vt suppleā tres hebdomadas q̄ dicte sunt mihi. Et factū ē in octaua nocte et coꝛ meū turbabat̄ ita to i me et cepi loq̄ coꝛā altissimo. Inflāmabat̄ enī spūs meus valde. et aīa mea angustiabat̄. et dixi: O dñe loquēs locutus es ab initio creature ī ꝑmo die dicēs: Fiat celū et terra. et tuū verbū opus perfectū. Et erat tūc spūs. et tenebre circūferebant̄ et silentiū: sonus vocis hoīs nō dum erat absq̄ te. Tūc dixisti de thesauris tuis ꝓferri lumē luminosū: q̄ appareret opus tuū. Et die secūdo creasti spm firmamēti. et imperasti ei vt diuideret et diuisionē faceret inter aquas: vt ps quedam sursuz recederet: ps vero deoꝛsum maneret. Et tertia die impasti aquis cōgregari in septīa ptē trē: ser vo ptes sicc̄asti et cōseruasti: vt ex his sint coꝛam te ministrātia seminata a deo et culta. Cleribū enī tuū ꝓcessit. et opus statim fiebat. Accessit enī subito fructus multitudinis imensus et cōcupiscentie gustus multifoꝛmes et floꝛes coloꝛe imutabili et odoꝛes oderamēti inuestigabilis. Et die tertio hec facta sunt. Quarta autez die impasti fieri solis splendoꝛē: lune lumen. stellarū dispositionez. et imperasti eis vt deseruirēt futuro plasmato homī. Quinto aūt die dixisti septime pti vbi erat aq̄ congregata vt procrearet aīalia et volatilia et pisces. et ita fiebat. Aqua muta et sine aīa q̄ dei nutu iubebant̄ aīalia faciebat: vt er hoc mirabilia tua natōes enarrēt. Et tūc cōseruasti duas aīas nomen vni vocasti enoch. et nomē secunde vocasti leuiathā. et sepasti ea ab alterutro. Nō enīz poterat septīa ps vbi erat aq̄ congregata capere ea. Et dedisti enoch vnā partē que siccata ē tertio die vt habitet in ea: vbi sunt mōtes mille. Deui athan aūt dedisti septimā ptez humidā et seruasti eā vt fiat in deuoratione quibus vis et q̄n vis. Sexto aūt die impasti terre vt crearet coꝛā te iumēta et bestias et reptilia et sup̄ his adam. quez ꝓsti tuisti ducē sup̄ oīb̄ factis q̄ fecisti. et ex eo educimur nos oēs quēcz elegisti ꝑpulū. Hec aūt oīa dixi coꝛā te dñe. quia ꝓpter nos creasti seculū. Residuas autez gentes ab adam natas dixisti eas nil esse. et q̄si saliue assimilate sunt. et quasi stillicidiū de vase similasti abundantiaz eoꝛū. Et nūc dñe ecce iste gētes que ī nihilū deputate sunt: ceperūt dñari nīi et deuoꝛare: nos autē ꝑpulus tuus quez vocasti ꝑimogenitum vnigenitū emulatoꝛem tuum. traditi sumus in manibus eoꝛ. Et si ꝓpter nos creatū est seculū quare nō hereditatē possidemus cuz seculo: Vsquequo hec?

VII

Et factū ē cuz voluissez loq̄ vba hec: missus est ad me angelus q̄ missus fuerat ad me ꝑmis noctib̄. et dixit ad me: Surge esdra. et audi sermones quos veni loqui ad te. Et dixi: Loquere dn̄e meus. Et dixit ad me Mare positū est in spacioso loco vt eēt altū et īmensuz: erit aūt ei introitus ī angusto loco posit⁹: vt esset similis flumini. Quis enī volens voluerit ingredi mare et videre eū vel dñari ei⁹ si nō trā fierit angustū. in latitudinē venire quō poterit? Itē aliud. Ciuitas est edificata et posita in loco campestri: est aūt plena oīm bonoꝛū. Introit⁹ eius angustus et in ꝑcipiti positus: vt esset a dextris ignis. a sinistris aqua alta: semita autez ē vna sola inter eos posita. hoc est inter ignē et aquā vt nō capiat semita nisi solūmō vestigiū hoīs. Si aūt dabit̄ ei

uitas hoīi in hæreditatē. si nūq̄ antepo
sitū piculū ptransierit, quō accipiat hæ/
reditatē suā: Et dixi. Dic dñe. Et dixit
ad me. Dic est ⁊ israel ps. Propter eos
enī feci seculū ⁊ qñ transgressus ē adam
ꝓstitutōes meas: iudicatū ē quod factū
est Et facti sūt introit⁹ hui⁹ seculi angu
sti ⁊ dolētes ⁊ labrioſi: pauci aūt ⁊ mali
⁊ piculoꝝ pleni ⁊ labre magnope fulti:
nā maioris seculi introitus spatioſi ⁊ se
curi. ⁊ faciētes īmortalitatis fructū. Si
ergo ingrediētes nō fuerūt ingressi qui
viuūt, angusta ⁊ vana hæc: nō poterūt re
cipe q̄ sunt reposita. Nūc g̃ tu quare cō/
turbaris cū sis corruptibilis. ⁊ q̄d moue
ris tu cū sis mortalis: Et q̄re nō accepi
sti in corde quod futurū. sed qō in pūti:
Rñdi. ⁊ dixi: Dñator dñe ecce dispōsui
sti lege tua: qm̄ iusti hæreditabūt hō: Im
pij aūt pibūt: iusti aūt ferēt angusta. spe
rātes spatiosa. Qui enī impie gesserūt
et angusta passi sūt. ⁊ spatiosa non vide
bunt. Et dixit ad me. Nō ē iudex sup te
um: neq̄ intelligēs sup altissimuz. Pe/
reunt enī multi pūtes: qz negligīt q̄ añ
posita ē dei lex. Mādans enī mādauit te
us veniētib⁹ qñ venerunt: quid faciētes
viuerent. ⁊ quid obseruātes nō punirē
tur: Hi aūtē nō sūt psuasi ⁊ ptradirerūt
ei. ⁊ ꝓstituerūt sibi cogitamē vanitat. ⁊
ꝓposuerunt sibi circūuentōes delictoꝝ:
et supdixerūt altissimo nō esse. ⁊ vias ei⁹
nō cognouerunt ⁊ legē ei⁹ spreuerunt:
⁊ spōsiones ei⁹ abnegauerunt. ⁊ in legi
timis ei⁹ fidē nō habuerunt: ⁊ opa eius
nō pfecerunt. Propt⁹ hō esdra vacua va/
cuis. ⁊ plena plenis. Ecce tps veniet. et
erit q̄n venient signa q̄ ꝑdixi tibi. Et ap
parebit spōsa ⁊ apparescēs ostendet que
nunc subducit terra ⁊ oīs q̄ liberatus ē
de ꝑdictis malis. ipse videbit mirabilia
mea. Reuelabit enī fili⁹ meus iesus cū
his q̄ cuz eo sunt. ⁊ iocundabunt q̄ reli/
cti sunt in ānis q̄dringētis. Et erit post
ānos hos et morietur filius me⁹ christus:
et oēs qui spiramētuz hūt hoīes. et con
uertet seculum in antiquum silentiuz
diebus septē sicut in prioribus iudiciis. ita
vt nemo vere linquat. et erit post dies se
ptem: ⁊ excitabit q̄ nōduz vigilat secu/
luz. ⁊ morietur corruptuz. Et terra red
det q̄ in ea dormiunt. ⁊ puluis q̄ in eo si
lētio habitāt. ⁊ ꝓmptuaria reddēt que
eis cōmēdate sunt aie. Et reuelabit al/
tissim⁹ sup sedē iudicij. ⁊ ptrāsibunt mi
serie. ⁊ lōganimitas congregabit. Iudiciū
autē solum remanebit: veritas stabit. et
fides cōualescet. Et opus subsequet. et
merces ostendet. et iusticie vigilabūt. ⁊
iniusticie nō dñabunt. Et dixi: Quem⁹
abraā ꝓpter sodomitas orauit: ⁊ moyses
ꝓ patrib⁹ q̄ in deserto peccauerūt. et q̄⁹
eū pro isrl in diebus achaz et samuelis et
dauid ꝓ ofractōe. ⁊ salomō ꝓ eis qui ve
nerūt in sanctificatōez: et hælias ꝓ his q̄
pluuiā acceperūt ⁊ pro mortuo vt viue/
ret. et ezechias ꝓ pplo in diebus sennache
rib. ⁊ multi ꝓ multis. Si ergo mō quā/
do corruptibile increuit. ⁊ iniusticia mi
tiplicata ē. et orauerūt iusti ꝓ impijs: q̄/
re et nūc sic nō erit: Et rñdit ad me. ⁊ di
xit: Præsens seculū nō ē finis: gloria in
eo frequēs manet ꝓpter hoc orauerūt ꝓ
inualidis. Dies enī iudicij erit finis tē/
poris huius. et initiū tpis futuri īmor/
talitatis: in quo ptrāsiuit corruptela so
luta ē intēperātia. abscisa ē incredelitas
creuit aūt iustitia. orta est veritas. Tūc
enī nemo poterit saluare euz qui perit.
neq̄ demergere qui vincit. Et rñdi. ⁊ di
xi: Hic sermo meus prim⁹ ⁊ nouissim⁹:
qm̄ melius erat nō dare terrā adam. vel
cū iam dedisset coercere eū vt nō pecca/
ret. Quid enī ꝓdest hoīb⁹ in pūti viue/
re in tristicia. ⁊ mortuos sperare puni/
nem: O tu quid fecisti adā. Si enim tu
peccasti nō ē factus solius tu⁹ casus sed
et nr̄ qui ex te aduenimus. Quid enī ꝓ
dest nobis si ꝓmissum ē nobis īmortale
qm̄ ꝑdicta est nobis perhennis spes: nos
vero pessimi vani facti sum⁹. Et qm̄ re/
posita sunt nobis habitacula sanitatis
et securitatis: nos vero male cōuersati
sum⁹. Et qm̄ reposita gloria altissimi, ꝓ/
tegere eos qui tarde ꝓuersati sunt: nos

autē pessimis viis ambulauim⁹. Et qm̄ oñdet paradisus cuius fructus incorru ptus pseuerat in quo ē securitas et me dela: nos vero nō ingrediem̄. In ingrat⁹ enī locis cōuersati sumus. Et qm̄ super stellas fulgebūt facies eor⁹ qui abstinē/ tiam habuerūt: nre aūt facies sup tene bras nigre. Nō enī cogitauimus viuen tes qm̄ iniquitatē faciebamus q̄ incipi/ emus post mortē pati. Et rn̄dit. et dixit Hoc ē cogitamētuz certaminis q̄ cer/ tabit qui sup terrā natus ē homo: vt si victus fuerit patiat̄ q̄ dixisti. Si autē vicerit recipiet quod dico: qm̄ hec ē vi/ ta quā moyses dixit cū viueret ad pplm dicens: Elige tibi vitā vt viuas. Nō cre diderūt aūt ei: sed nec post eum pphetis Sed nec mihi qui locutus suz ad eos: qm̄ nō esset tristitia in pditionē eorū si/ cut futurū est gaudiū sup eos quib⁹ per suasa est salus. Et rn̄di. et dixi: Scio do/ mine qm̄ vocat⁹ ē altissimus misericor⁹ in eo q̄ misereat̄ in his q̄ nondū in secu lo aduenerūt. et q̄ misereb̄ illis qui con/ uersionē faciūt in lege ei⁹. et lōganimis est qm̄ lōganimitatē p̄stat his qui pecca uerūt quasi suis opib⁹. et munificus est qm̄ quidē donare vult p exigētijs. et mł/ te misericordie: qm̄ multiplicat magis misericordias his qui p̄tes sunt et qui p̄terierūt et q̄ futuri sunt. Si enī nō mł/ tiplicauerit misericordias suas. non vi uificabit̄ seculū cum his qui inhabi/ tabāt in eo. Et donat: qm̄ si nō donaue/ rit de bonitate sua. vt alleuient̄ hi q̄ iniq tatē fecerūt de suis iniquitatib⁹: nō pote rit decies millesima ps viuificari homi/ num. Et iudex. si nō ignouerit his q̄ cu rati sunt verbo eius. et deleuerit multitu dinem cōtemptionum: nō fortassis de/ relinquerent̄ in innumerabili multitu dine nisi pauci valde. VIII

Et rn̄dit ad me. et dixit: Hoc se/ culū fecit altissimus ppter mul tos futurū autē ppter paucos. Dicā aūt cor̄ā te similitudinem esdra. Quō aūt interrogabis terrā. et dicet ti/ bi: qm̄ dabit terrā multā magis vnō fiat fictile. puū aūt puluerē vñ aurū fit. sic et actus p̄tis seculi. Multi quidē creati sunt. pauci aūt saluabunt̄. Et rn̄di. et dixi: Absorbe ergo aīa sensuz. et deuora q̄ sapit. Cōuenisti enī obaudire. et pphetā/ revolēs. Nec enī tibi ē datū spaciū: nisi solūmō viuere. O dñe si non pmittes seruo tuo vt oret⁹ cor̄ā te. et des nobis semē cordi et sensui culturā: vñ fruct⁹ si at: vñ viuere possit oīs corrupt⁹ qui por tabit locū hoīs: Sol⁹ enī es. et vna plas matio nos sum⁹ manuū tuarū sicut lo cutus es. Et quō nūc i matrice plasma tū ē corp⁹ et p̄st ās mēbra: conseruab̄ i igne et aqua tua creatio. et nouē mēsib⁹ patit̄ tua plasmatio tuā creaturā q̄ in ea crea ta est: ipm aūt q̄ seruat et q̄ nuab̄ patit̄ qz nuabunt̄. seruataqz. qnqz iterū reddit matrix q̄ in ea creuerūt. Impalti enī ex ipis mēbris h̄ est māmillis p̄bere lac fru ctui mamillaz. vt nutriat̄ id q̄ plasma tū est vsqz in tps aliquod. et postea dispo nas eū tue misericordie Enutriuisti eū tua iusticia. et erudisti euz in lege tua. et corripuisti eū tuo intellectu. et mortifi/ cabis eū vt tua creatura. et viuificab̄ eū vt tuū op⁹. Si ergo pdideris eū qui tā tis labor̄ib⁹ plasmat⁹ est: tuo iussu facile est ordinari vt et id q̄ fiebat seruaretur Et nūc dñe dicā: de oī hoīe tu magis scis de pplo aūt tuo ob quē doleo. et de hereditate tua. ppter quā lugeo. et ppter isr̄l. ppter quē tristis sū. et de iacob. ppter quez doleo: iō icipiā orare cor̄ā te. p me et p eis qm̄ video lapsus nros q̄ inhabitamus terrā. Sz audiui celeritatē iudicis qui futur⁹ est: Ideo audi vocē meā. et intelli ge sermonē meū. et loquar cor̄ā te. Initiū verboz esdre. priusq̄ assumeret̄. Et dixi: Dñe qui inhabitas seculuz. cuius oculi eleuati in supna et aere. et cui⁹ thro nus inestimabilis et gloria incōprehēsi bilis: cui astat exercit⁹ angelor⁹ cum tre more quor⁹ seruatio in vēto et igni con uertit̄: cuius verbū verū et dicta pseuerā tia: cui⁹ iussio fort⁹ et dispositō terribilis cuius aspectus arefacit abyssos et indi/ gnatio tabescere facit mōtes. et veritas

testificat. Exaudi oratōez serui tui·7 au
ribus ꝓcipe ꝓcationē figmēti tui. Dum
enī viuo loq̄r:7 dū sapio rñdebo. Nec re
spicias ppli tui delicta:sed qui tibi in ve
ritate seruiūt. Nec intēdas impia gēti
um studia·sed qui tua testimonia cū do
loribꝫ custodiert. Nec cogites qui in cō
spectu tuo falsꝫ ꝙersati sunt:sꝫ memo
rare qui ex voluntate tua timorē cogno
uerūt. Necꝫ volueris ꝑdere qui pecudū
mores habuerūt:sed respicias eos q̄ le
gē tuā splēdide docuert. Nec indigneꝛ
eis qui bestijs peiores iudicati sūt:sꝫ dili
gas eos qui semp̄ī tua iustitia ꝓfidūt7
gloria. Qm̄ nos et ꝓtes nr̄i talibꝫ morb̄
languem̄:tu aūt ꝓpter nos pctōres mi
sericors vocaberꝛ. Si enim desideraueꝛ
vt nostri miserearis· tunc misericos vo
caberis:nobis autem non habentibus
opa iusticie. Justi enī quibꝫ sūt opa mlt̄
a t̄posita:er ꝓpꝛis opibꝫ recipiēt merce
dē. Quid ē enī hō vt ei idigneꝛ aut ge
nus corruptibile vt ita amarus sis de
ipo? In vitate enī nemo de genitis est
q̄ nō ipie gessit·7 de ꝓfitentibꝫ qui nō
deliquit. In hb̄ enī ānūciabit iusticia tua
et bonitas tua dñe:cū misert̄ fuerꝛ eis
qui nō hñt substā bonorū opeꝝ. Et rñ
dit ad me·et dixit:Recte locut̄ es aliq̄
et iuxta sermones tuos sic7 fiet·Qm̄ n̄
vere cogitabo sup̄ plasma eoꝝ qui pecca
uerūt ante mortē añ iudiciū ante ꝑditi
onē:sed iocūdabo sup̄ iustorū figmētuꝫ
et memorabo ꝑegrinatōis q̄ꝫ7 saluatio
nis·7 mercedis receptōis. Quō g̃ locu
tus fuꝫ·sic et ē. Sicut enī agricola serit
sup̄ terrā semīa multa 7 plantatōes mlt̄
titudinis plātat·sed non in tpe oīa que
semīata sūt saluant̄·sꝫ nec oīa q̄ plāta
ta sūt radicabūt:sic7 qui in seculo semi
nati sūt nō oēs saluabūt̄. Et rñdi 7 dixi:
Si inueni g̃raꝫ loq̄r. Quō semē agrico
le si nō ascēderit aut nō accepit pluuiaꝫ
tuā in tpe aut si corruptū fuerit multi
tudine pluuie:sic ꝑit et similiter hō q̄
manibꝫ tuis plasmat̄ ē· et tu ei imago
noīat̄:qm̄ simulatus es ei ꝓpter quē oīa
plasmasti·7 similasti semī agricole? Nō
irascaris sup̄ nos:sed parce ppl̄o tuo et
miserere hereditati tue. Tu aūt creatu
re tue miserer̄. Et rñdit ad me·et dixit:
Que sūt p̄tia p̄tibꝫ·7 q̄ futura futurꝫ
Multū enim tibi restat vt possis dilige
re meā creaturā super me:tibi autez fre
quēter·7 ipi primaui: iniustis aūt nūq̄
Dz et in hb̄ mirabilis es corazꝫ altissimo
qm̄ humiliasti te sicut decet te·7 non iu
dicasti te vt int̄ iustos plurimū gloriſi
ceris. Propter qđ miserie multe 7 mi
serabiles efficient̄ eis qui habitāt secu
lū in nouissimis·qz in mlt̄a superbia ābu
lauerūt. Tu aūt ꝑ te intellige·7 de simi
libꝫ tuis inquire gloriā. Nobis enī apt̄
est paradisus·plātata ē arbor vite· ꝓpa
ratū ē futurꝫ tps·ꝓparata est abūdantia
edificata ē ciuitas·ꝓbata ē requies·pfe
cta ē bonitas·7 pfecta sapia. Radix mali
signata ē a vobis:īfirmitas 7 tinea a vo
bis abscōsa ē·7 ī infernū fugit corruptio
in obliuiōe. Trāsierūt dolores·7 ostēn
sus ē in fine thesaur̄ imortalitatis. No
li g̃ adiscere inquirēdo de multitudie eo
rū qui pereūt. Nā 7 ipi accipiēt est libertā
tē sp̄reuerūt altissimū·7 legē ei⁹ ꝑtēpse
runt·7 vias eius dereliquerūt. Adhuc
autez iustos eius conculcauerūt 7 dixe
rūt in corde suo nō esse deū·7 quidē scie
tes qm̄ morit̄. Sicut enī vos suscipi
ent q̄ ꝑdicta sunt:sic eos sitis et crucia
tus q̄ ꝓparata sunt. Nō enī voluit hoiez
dispdi. Sed 7 ipi q̄ creati sunt·coinq̄na
uerūt nomē eius qui fecit eos·7 ingrati
fuerūt ei qui ꝓparauit eis vitā. Quap
pter iudiciū meū modo approꝑinquat.
Que nō oīb̄ demōstraui nisi tibi· et ti
bi similibꝫ paucis. Et rñdi et dixi: Ecce
nūc dñe demōstrasti mihi multitudinē
signorū q̄ incipies facere in nouissimis
sed nō demōstrasti mihi quo tpe. IX

Et rñdit ad me 7 dixit: Metiens
metire tps ī semetipo· 7 erit cū
videꝛ q̄n tranſierit ps q̄dam si
gnoꝝ q̄ ꝑdicta sūt:tūc itelliges q̄n ipm
est tps in q̄ incipiet altissim̄ visitare sē
culū qđ ab eo factū ē. Et q̄n videbit in
seculo motio locoꝝ et ꝑturbatio

tūc intelliges qm̄ ō his erat altissimus
locut⁹: a diebꝫ qui fuerūt añ te ab initio
Sicut enī oē qđ factū ē ī seculo: initiuꝫ
habet parit⁹: et cōsumatiōꝫ: ꝛ cōsumatō
est manifesta: sic ꝛ altissimi tpa initia ha
bēt manifesta in ꝓdigijs ꝛ ꝟtutibꝫ ꝛ cō/
summatōes ī actu ꝛ ī signis. Et erit oīs
qui salu⁹ factus fuerit ꝛ q̄ poterit effuge
re ꝑ opa sua: ꝛ ꝑ fidem in q̄ credidistis re
linquet⁹ de p̄dictis ꝑiculis: ꝛ videbit salu
tare meū in tra mea: ꝛ infinitꝫ meis qm̄
scificaui me a seculo Et tūc miserebunt⁹
qui nūc abusi sūt vias meas: ꝛ in toꝛmē
tis cōmoꝛabunt⁹ hi q̄ eas ꝓiecerūt in cō
tēptu. Qui enī nō cognouerunt me vi
uētes bñficia ꝓsecuti: ꝛ qui fastidierunt
legē meā cū adhuc erāt habētes liberta
tem: ꝛ cū adhuc esset eis aptus peniten/
tie locus nō intellexerūt sed spreuerūt:
hos oꝛtet post moꝛtē in cruciamento
cognoscere. Tu ergo noli adhuc curio/
sus esse quō impi cruciabūt⁹: sed inqre
quō iusti saluabunt⁹ ꝛ quoꝫ seculū: et p
ter q̄s seculū: ꝛ qm̄. Et rndi ꝛ dixi: olim
locut⁹ sū ꝛ nunc dico et postea dicā: qm̄
plures sūt q̄ pereūt q̄ꝫ qui saluabunt⁹: sic
multiplicat⁹ fruct⁹ sup guttaꝫ. Et rndit
ad me: ꝛ dixi: Qualis ager talia ꝛ semia
et q̄les flores tales ꝛ ticture: ꝛ q̄lis opa/
toꝛ talis ꝛ creatio: et q̄lis agricola talis
cultura: qm̄ tps erat seculi. Et nūc cū es
sez parās eis his q̄ nūc sūt añq̄ fieret se
culū in q̄ habitarēt: et nemo cōtradixit
mihi: Tūc enī q̄sq̄ et nūc creat⁹ in mō
hic parato ꝛ messe indeficiēti et legē in/
uestigabili: coꝛrupti sunt moꝛes eoꝝ. Et
consideraui seculum: ꝛ ecce erat piculū
ꝓpter cogitatōes q̄ in eo aduenerūt. Et
vidi ꝛ pepci ei valde: ꝛ seruaui mihi aci
nū de botro: et plātatōez de tribu multa
Pereat g̃ multitudo q̄ sine cā nata ē: et
seruet⁹ acinus me⁹ ꝛ plātatio mea: qꝛ cū
multo laboꝛe pfeci. Tu aūt si adhuc in/
teromittas septē dies alios sz nō ieiuna
bis in eis: ibis in campū floꝛū vbi dom⁹
nō est edificata: ꝛ māducabis solūmō de
floꝛibꝫ cāpi: et carnē nō gustabis: et vi/
nū nō bibes: sed solūmō floꝛes. Depca/
re altissimū sine intermissiōe: ꝛ veniā ꝛ
loquar tecū. Et ꝓfectus suꝫ sicut dixit
mihi in campū q̄ vocat⁹ ardath: ꝛ sedi ibi
in floꝛibꝫ. Et de herbꝫ agri māducaui: ꝛ fa
cta ē esca eaꝝ mihi in saturitatem. Et fa
ctū est post dies septē ꝛ ego discūbebam
sup̄ fenū: ꝛ coꝛ meū itaꝝ turbabat⁹ sicut
ante. Et aptū ē os meū: ꝛ inchoaui dice
re coꝛā altissimo: et dixi: O dñe te nob
ostēdens ostēsus es ꝑibꝫ nūis ī deserto
quod nō calcat⁹ ꝛ in fructuoso: qm̄ erant
exeūtes ō egypto: ꝛ dicēs dixisti: Tu isr̄l
audi me: ꝛ semē iacob intēde sermonibꝫ
meis. Ecce ego semino in vobis legem
meā ꝛ faciet⁹ in vob fructū: et gloꝛificabi
mini in eo ꝑ seculū. Nā pres nūi accipi/
entes legē nō seruauerunt: et legitima
mea nō custodierūt: ꝛ fact⁹ ē fructus legꝫ
nō parēs. Nec enī poterat qm̄ tu⁹ erat:
nā q̄ acceperūt perierūt nō custodiētes
qđ in eis seminatū fuerat. Et ecce ꝓsue
tudo ē vt cū accepit terra semē: vl̄ nauē
mare: vel vas aliqđ esca vel potū: cū fue
rit extermīatū id in q̄ seminatū ē vel in
qđ missuꝫ ē: sil̄ id qđ semīatū vel missuꝫ
est vl̄ q̄ suscepta sūt exterminā⁹ ꝛ suscepta
iā nō manēt apud nos. Sz nobis sic n̄
factū ē. Nos quidē q̄ legē accepim⁹ pec/
cātes periuim⁹ ꝛ coꝛ nr̄m qđ suscepit eā
nā lex nō periit: sz ꝑmansit in suo laboꝛe
Et cū loq̄rer hec ī coꝛde meo respexi ocu
lis meis: ꝛ vidi mulieres ꝛ dextera ꝑte.
Et ecce hec lugebat ꝛ ploꝛabat cuꝫ voce
magna: et aīo dolebat valde: ꝛ vestimen
ta ei⁹ discissa: et cinis sup̄ caput ei⁹. Et
dimisi cogitat⁹ in q̄bꝫ erā cogitās: et cō
uersus sū ad eā: et dixi ei: Ut q̄d fles: et
q̄d dolet aīo? Et dixit ad me. Dimitte
me dñe me⁹ vt defleā me: et adhiciā do/
loꝛē qm̄ valde amaro sū aīo: et humilia
ta suꝫ valde. Et dixi ei: Quid passa es?
Dic mihi. Et dixit ad me: sterilis fui ego
famula tua et nō peperi hīs maritū an
nis triginta. Ego enī ꝑ singulas hoꝛas ꝛ
ꝑ singulos dies et ānos triginta hos: de
ꝑcoꝛ altissimū nocte ac die. Et factū est
post trigīta ānos exaudiuit me deus an/
cillā tuā: et vidit humilitatē meā ꝛ attē

vit tribulatõi mee: et dedit mihi filium
Et iocũdata sum sup eũ valde ego & vir
meus et oẽs ciues mei: et honorificaba
mus valde fortẽ. Et nutriui eũ cũ labo-
re multo: et factũ est cũ creuisset & venis
set accipere vroꝛẽ: feci diẽ epuli. X

ET factũ est cũ introisset filius
meus in thalamo suo: cecidit &
mortuꝰ ẽ: et euertimꝰ oẽs lumi
na et surrexerũt oẽs ciues mei ad conso
landũ me: et q̃eui vsq; in aliũ diez: vsq;
nocte. Et factũ est cũ omẽs quieuissent
vt me ꝓsolarenṫ vt quiescerẽ: et surrexi
nocte & fugi & veni sicut vides in hꝰ cãpo
et cogito iã nõ reuerti in ciuitatẽ: sz hic
ꝓsistere & neq; mãducare neq; bibere: sz
sine intrmissiõe lugere et ieiunare vsq;
dũ moriar. Et dereliqui ṫmones i quib⁹
erã: et trãdi cũ iracundia ad eam: et dixi:
Stulta sup oẽs mulieres: nõ vides lu
ctũ nr̃m et q̃ nobis cõtingũt? Qm̃ sion
mater nr̃a omi tristitia ꝓtristat & humi
litate hũiliata est & luget validissime Et
nũc qm̃ oẽs lugemꝰ et tristes sumꝰ: qm̃
oẽs ꝓtristati sumus: tu aũt ꝓtristaris in
vno filio? Interroga eni terraz et dicet
tibi: qm̃ hec ẽ q̃ debeat lugere casuz tãto
ruz sup eã germinãtiũ. Et er ipa ab ini-
tio oẽs nati et alij venient. Et ecce pene
oẽs in pditionẽ ambulãt: et extermini-
um fit multitudo eoꝝ. Et quis g̃ debet
lugere magis: nisi hec q̃ tam magnã mlt
itudiez pdidit: cũ tu q̃ p vno dolesꝫ. Si
aũt dicis mihi qm̃ nõ est plãctus meꝰ si
mulis terre: qm̃ fructũ ventris mei pdi
di: quẽ cũ meroribꝫ peperi et cũ doloribꝫ
genui: ṫra aũt ṫm viã terre: abijtq; i ea
multitudo pñs: quõ euenit et ego tibi
dico. Sicut tu cũ labore pepisti: sic & ter
ra dat fructũ suuz: hoi ab initio ei qui fe
cit eã. Nũc g̃ retine apud temetipam do
lorẽ tuũ: et fortiter fer qui tibi ꝓtigerũt
casus. Si eni iustificaueris terminum
dei et ꝓsilium suuz: recipies in tpe: et in
talibꝫ collaudaberis. Ingredere g̃ i ciui
tatẽ ad virꝝ tuuz. Et dixit ad me. Nõ fa-
ciam neq; ingrediar ciuitatẽ: sed hic mo
riar. Et apposui adhuc loqui ad eã & di-
xi: Noli facere hũc sermonẽ: sed ꝓsenti p
suadẽti. Quot eni casus sion? Cõsolare
ppṫ doloꝛẽ hierl̃z. Clides eni qm̃ scificatõ
nr̃a deserta effecta ẽ altare nr̃m demoli
tũ est: et templũ nr̃m destructũ ẽ et psal
teriũ nostrũ humiliatũ ẽ & hymnus cõ
ticuit & exultatio nr̃a dissoluta est: & lu-
mẽ cãdelabri nr̃i extinctũ est & arca testa
mẽti nr̃i direpta ẽ: et scã nostra contami
nata sunt & nomẽ qõ inuocatuz est sup
nos pene ꝓphanatũ est: & liberi nr̃i cõtu-
meliã passi sunt: et sacerdotes nr̃i sucẽ
si sunt & leuite nr̃i in captiuitatẽ abiẽt
et virgines nr̃e coinq̃nate sũt & mulie-
res nr̃e vim passe sunt: et iusti nr̃i rapti
sunt et paruuli nr̃i pditi sũt: et iuuenes
nr̃i seruierũt & fortes nostri inualidi fa
cti sũt. Et qõ oim maiꝰ signaculũ sion:
qm̃ resignata est de gloria sua. Mã et tra
dita est in manibꝫ eoꝝ qui nos oderũt:
Tu g̃ ercute tuã tristitiã multã & depo-
ne abs te multitudinẽ doloꝝ vt tibi re
ppitiet fortis & requiẽ faciet tibi altissi⁹
mus: reqetionẽ labꝝ. Et factũ est cũ lo
quar ad eã facies eiꝰ fulgebat subito et
q̃bar ad eã facies eiꝰ fulgebat subito et
spẽs: corruscus fiebat visus eius: vt esset
pauẽs valde ad eã & cogitare quid esset
hoc. Et ecce subito emisit sonituz vocis
magnũ timore plenũ vt cõmoueret tra
a mulieris sono. Et vidi & ecce amplius
mulier nõ cõparebat mihi: sed ciuitas
edificabaṫ & locꝰ demõstrabaṫ de funda-
mẽtis magnis & timui et clamaui voce
magna & dixi: Vbi ẽ huriel angelꝰ qui a
principio venit ad me? Qm̃ ipe me fecit
venire in multitudine in excessu mẽtis
huius. Et factꝰ est finis meus in cogi-
ptionẽ & oõ mea in improperiũ. Et cũ
esset loquẽs ego hec: ecce venit ad me et
vidit me. Et ecce erã posiṫ vt mortuus
et intellectus meꝰ alienatus erat. Et te
nuit dexterã meã & cõfortauit me: et sta
tuit me sup pedes meos. Et dixit mihi
Quid tibi est et q̃re cõturbaṫ? est intel-
lectus tuꝰ et sensus cordis tui: & q̃re cõ
turbaris? Et dixi: Quoniã dereliquisti
me. Et ego quidẽ feci ṫm sermones tuꝰ
os et exiui in campũ & ecce vidi & video

qđ nō posſuz enarrare. Et dixit ad me. Sta vt vir ⁊ cōmouebo te. Et dixi: Loq̄ re dñe meus tu in me. Noli me derelin/ quere vt nō frustra moriar: quoniā vidi q̄ nō sciebā. ⁊ audio q̄ nō scio. Aut nun/ quid sensus me⁹ fallit. ⁊ aīa mea supe/ rat? Nūc g̃ deprecor te: vt demōstres ſuo tuo de excessu hoc. Et rndit ad me. et di xit: Audi me. ⁊ doceā te. ⁊ dicā tibi ꝺ qui bus times: qm̄ altissimus reuelauit tibi mysteria multa. Vidit rectā viā tuam: qm̄ sine intermissione contristabaris p ꝑplo tuo. ⁊ valde lugebas ꝓpter sion Hic g̃ intellect⁹ visionis q̄ tibi apparuit ante paululū. Quā vidisti lugentē in/ choasti cōsolari eā: nūc aūt iam spez mu lieris nō vides: sed apparuit tibi ciuitas edificari: et qm̄ enarrabat tibi de casu fi lij sui. Hec absolutō ē. Hec mulier quā vidisti. hec est sion. et qm̄ dixit tibi quaz et nūc cōspicies. vt ciuitatē edificatam. Et qm̄ dixit tibi q̄ sterilis fuit ānis tri/ ginta. ꝓpter qđ erāt ānī triginta qm̄ nō erat i ea adhuc oblatio oblata. Et factū est post ānos triginta edificauit salomō ciuitatē et obtulit oblatōes: tūc fuit qm̄ pepit sterilis filiuz. Et qđ tibi dixit: qm̄ nutriuit eū cū lalvze l̄ erat: habitatō in hierlm. Et qm̄ dixit tibi q̄ filius meus veniēs in suo thalamo mortu⁹ esset. et cōtigisset ei casus: l̄ erat q̄ facta ē ruina hierlm. Et ecce vidisti similitudinē ei⁹ et qm̄ filiū lugeret. inchoasti cōsolari eā et de his q̄ cōtigerūt hec erāt tibi aperiē/ da. Et nunc vidit altissimus qm̄ ex aīo cōtristatus es. et quoniā ex toto corde pateris ꝓ ea: ondi tibi claritatem glorie ei⁹ ⁊ pulcritudinē decoris eius. Propte rea enī dixi tibi vt maneres in cāpo vbi domus nō est edificata. Sciebā enī ego qm̄ altissim⁹ incipiebat tibi ondere hec: ꝓpterea dixi tibi vt venires in agrū vbi nō est fundamētū edificij. Nec enī pote rat op⁹ edificij hoīs sustineri i loco vbi incipiebat altissimi ciuitas ondi. Tu er go noli timere nec expauescat cor tuuz sed ingredere et vide splēdorē ⁊ magni tudinē edificij. quantū capax ē tibi visu oculorū videre. ⁊ post hec audies quātū capit audit⁹ auriū tuarū audire. Tu. n. beat⁹ es ꝓ multis. et vocatus es apud al tissimū sicut ⁊ pauci. Nocte aūt q̄ in cra stinū futura ē manebis hic. ⁊ ondet tibi altissim⁹ eas visiones supmorū q̄ faciet altissimus his q̄ habitāt sup terrā a no uissimis diebz. Et dormiui illā noctem et aliam: sicut dixerat mihi.

XI

Et vidi somniū. et ecce ascende bat de mari aqla cui erant duo/ decim ale pēnaruz. ⁊ capita tria. Et vidi et ecce expandebat alas suas in oēm terrā. ⁊ oēs vēti celi insufflabāt in eā et colligebant. Et vidi ⁊ de pēnis ei⁹ nascebant ctrarie pēne. ⁊ ipi fiebant in pēnaculis minutis ⁊ modicis. Nā capi ta ei⁹ erāt quiescētia. et dimidiuz caput erat mai⁹ alioz capitū: sz ipa quiescebat cū eis. Et vidi ⁊ ecce aqla volauit in pē/ nis suis. ⁊ regnauit sup terrā ⁊ sup eos qui habitant in ea. Et vidi qm̄ subiecta erāt ei oīa sub celo. ⁊ nemo illi ꝓtradice bat nec vn⁹ de creatura q̄ est sup terrā. Et vidi. et ecce surrexit aquila super vn gues suos. ⁊ misit vocē pēnis suis. dicēs Nolite oēs simul vigilare: dormite vn⁹ quisqz in loco suo. et p tps vigilate. Ca pita aūt in nouissimo seruent. Et vidi: ⁊ ecce vox nō exibat de capitib⁹ eius. sed de medietate corpis eius. Et numera/ ui cōtrarias pēnas ei⁹. et ecce ipe erant octo. Et vidi et ecce a dextera pte surre/ xit vna pēna. et regnauit sup oēm terrā Et factū est cū regnaret. venit ei finis. ⁊ nō apparuit locus ei⁹. et sequēs exurre/ xit et regnabat. Ipa multū tenuit tps. Et factū ē cū regnaret: ⁊ veniebat finis eius vt nō appareret sicut prior. et ecce vox emissa ē illi. dicēs: Audi tu q̄ tāto tē pore tenuisti terrā: Hec annūcio tibi añ qz incipias nō apparere. Nemo post te te nebit tps tuū sed nec dimidiū ei⁹. Et le uauit tertia et tenuit principatū sicut ⁊ priores. et nō apparuit et ipa. Et sic con tingebat et omīb⁹ alijs singillatim prin cipatū gerere. et iterū nnusqz compere. Et vidi: et ecce in tpe sequētes pēne eri

gebanꝯ a dextera pte vt tenerent et ipe
principatū·et er his erant que tenebāt
sed tñ statim nō cōpatescebāt: nā·ꝛ aliq
ex eis erigebanꝯ: sꝫ nō tenebāt principa
tum. Et vidi post hec·ꝛ ecce nō cōparue
rūt duodecim pēne et duo pēnacula·et
nihil superat i corpe aquile nisi duo ca/
pita q̄escētia·ꝛ ser pēnacula. Et vidi·ꝛ ec
ce ser pēnaculis diuise sunt due·et man
serūt sub capite qō est ad dexterā ptem.
Nā quattuor māserunt in loco suo. Et
vidi·ꝛ ecce hec subalaresꝯ cogitabāt se eri
gere·et tenere principatus. Et vidi·et
vna erecta ē sꝫ statim nō cōparuit. Et se
cūde velotius q̄z priores nō cōparuerūt
Et vidi: et ecce due q̄ supauerūt apud
semetipas cogitabāt·ꝛ ipe regnare·ꝛ in
eo cū cogitarēt·ecce vnū quiescētiuz ca/
pitū qō erat mediū euigilabat. Hoc·n·
erat duoruz capitū maius. Et vidi qm̄
cōpleta sunt duo capita secū·ꝛ ecce con
uersuz est caput cū his qui cū eo erāt·ꝛ
comedit duas subalares q̄ cogitabāt re
gnare. Hoc aūt caput pconterruit oēm
terrā et dñabaꝯ in ea his qui habitant
terrā cum labore multo·ꝛ potentatū te/
nuit orbis terrarū sup oēs alas que fue
runt. Et vidi post hec·ꝛ ecce medium ca
put subito nō comparuit·ꝛ hoc sicut ale
Supauerūt autē duo capita: que·ꝛ ipa
similiter regnauerunt sup terrā·ꝛ super
eos qui habitāt in ea: Et vidi·ꝛ ecce de/
uorauit caput a dextera pte illud qō a le
ua. Et audiui vocē dicentē mihi: Con/
spice contra te·et cōsidera quod vides
Et vidi: et ecce sicut leo concitatꝰ de sil/
ua rugiēs·ꝛ vidi qm̄ emittebat vocē ho
minis ad aquilā. Et dixit dicens: Audi
tu et loquar ad te·et dicit altissimꝰ tibi
Nōne tu es q̄ supasti de quattuor aīali
bus q̄ feceraz regnare in seculo meo·et
vt p eos veniret finis temporū eor: Et
quartus veniēs deuicit oīa aīalia q̄ tran
sierūt·et potentatu tenuit seculū cū tre
more multo·et oēm orbē cū labore pessi
mo·et inhabitauit tot tpib orbem ter/
rarū cum dolo. Et iudicasti terrā nō cū
veritate. Tribulasti enī māsuetos·et le
sisti quiescētes·et dilexisti mendaces·et
destruxisti habitatōnes eor q̄ fructifica
bāt·et humiliasti muros eor qui te nō
nocuerūt. Et ascēdit cōtumelia tua ad
altissimum·et suphia tua ad fortez. Et
respexit altissimus superba tēpora·ꝛ ecce
finita sunt·et scelera eius cōpleta sunt:
Propterea nō appareas tu aquila·ꝛ ale
tue horribiles·et pēnacula tua pessima·
et capita tua maligna·ꝛ vngues tui pes
simi·ꝛ omne corpus tuum vanū·vt re
frigeret oīs tra·ꝛ reuertaꝯ libata de tua
vi·ꝛ speret iudiciū·ꝛ mīaz ei qui fecit ea

XII

Et factū est dū loqueret
leo verba hec ad aquilā. Et vidi
et ecce q̄ supauerat caput·et
nō cōparuerūt q̄ttuor ale ille q̄ ad eum
trāsierūt et erecte sunt vt regnarent: et
erat regnū eor exile·et tumultu plenū.
Et vidi: et ecce ipsa non apparebant·et
omne corpꝰ aquile incēdebaꝯ·et erpaue
scebat terra valde. Et ego a tumultu·ꝛ
excessu mentis· et a magno timore vi/
gilaui·et dixi spūi meo: Ecce tu preparasti
sti mihi hec: in eo q̄ scrutaris vias al/
tissimi. Ecce adhuc fatigatꝰ sum aīo·et
spū meo īualidus sū valde·et nec modi
ca ē in me virtus a multo timore q̄z ex/
paui nocte hac. Nunc ergo orabo altissi
mum·vt me cōfortet vsq̄z in finem. Et
dixi: Dominator domine si inuenio gra
ante oculos tuos·ꝛ si iustificatus sum
apud te p̄ multis·ꝛ si certe ascēdit depre
catio mea ante faciē tuā: cōforta me·et
oñde seruo tuo mihi interpretationē·ꝛ di
stinctionē visus horribilis hui: vt ple/
nissime osoleris aīam meā. Dignū enim
me habuisti oñdere mihi tēpor nouissi
ma. Et dixit ad me. Hec est interpretatio
visionis huius. Aquilā quā vidisti ascē
dentē de mari: hoc ē regnū qō visum est
in visione danieli frī tuo. Sed nō ē illi
interpretatū: qm̄ ego nūc tibi interpretor.
Ecce dies veniūt·ꝛ erurget regnuz sup
terrā·et erit timor acrior oīm regnoruz
q̄ fuerūt ante eū. Regnabunt aūt in ea
reges duodecim: vnus post vnū: Nā se
cundus incipiet regnare: et ipe tenebit

ampli⁹ tps ꝑ duodecim. Hec est interp̃
tatio duodecim alaꝝ ꝙs vidisti. Et quã
vidisti vocẽ q̃ locuta est nõ de capitibus
eius exeũtez sed de medio corpis ei⁹: hec
est interp̃tatio. Qm̃ post tps regni illi⁹
nascẽtur cõtẽtiones nõ modice. ⁊ picli/
tabit vt cadat et nõ cadat tũc: sed iteruz
cõstituet in suũ initium. Et q̃m vidisti
subalares octo colrẽtes alis eius: hec
est interp̃tatio. Erurgẽt in ipo octo re/
ges quoꝝ erũt tpa leuia ⁊ anni citati. ⁊
duo quidẽ ex ipis pariẽt. Appropinq̃nte
aũt tpe medio. q̃ttuoꝝ seruabunt in tpe
cũ incipiet appropinq̃re tps ei⁹ vt fini/
atur. Due vero i finẽ seruabũt. Et q̃m
vidisti tria capita quiescẽtia: hec ẽ inter/
pretatio. In nouissimis ei⁹ suscitabit al
tissim⁹ tria regna: ⁊ renouabit in ea mul
ta. et dñabunt terrã. ⁊ qui habitãt i ea
cũ labore multo sup oẽs qui fuerunt añ
los. Propter hꝫ ipi vocati sũt capita aq̃/
le. Isti enĩ erũt q̃ recapitulabũt impie/
tates ei⁹. ⁊ q̃ pficiẽt nouissima eius. Et
q̃m vidisti caput maius nõ apparẽs hec
est interp̃tatio ei⁹. Qm̃ vnus ex eis sup
lectũ suũ morietur. ⁊ tm̃ cũ tormẽtis. Duz
duo q̃ pseuerauerit: gladius eos come
det. Ulni⁹ enĩ gladi⁹ comedet q̃ cuz eo: sz
tamẽ hic gladio in nouissimis cadet. Et
q̃m vidisti duas subalares trajcientes
sup caput qꝫ est in dextera pte: hec est in
terp̃tatio. Hi sũt quos obseruauit altissi
mus in finẽ suũ: hꝫ est regnũ exile. ⁊ tur/
batõis plenũ. Sicut vidisti et leonem
quẽ vidisti de silua euigilantẽ et rugien
tem et loquẽtẽ ad aquilã. ⁊ arguentẽ eã
et iniustitias ipius ꝑ oẽs sermones ei⁹
sicut audisti: hic ẽ vetus quẽ seruauit al
tissim⁹ in finẽ ad eos. ⁊ impietates ipoꝝ
et arguet illos. ⁊ incutiet coram ipis scer/
ptiones eoꝝ. Statuet enĩ eos in iudici
um viuos. et erit cũ arguerit eos: tunc
corripiet eos. Nã reliduũ pplum meũ li
berabit cũ miseria q̃ saluati sũt sup fines
meos. et iocũdabit eos quoadusqꝫ veni
et finis dies iudicij de quo locut⁹ sũ tibi
ab initio. Hoc somniuz qꝫ vidisti. et hꝫ
interp̃tatões. Tu ꝙ solus dignus fuisti
scire altissimi secretũ hoc. Scribe ꝙ oĩa
ista in libro q̃ vidisti. ⁊ pone ea i loco ab/
scondito. et docebis ea sapientes ꝺ pplo
tuo: quoꝝ corda scis posse capere. ⁊ seruare
secreta hec. Tu aũt adhuc sustine hic ali
os dies septẽ vt tibi oñdat quicqd visũ
fuerit altissimo oñdere tibi. Et pfectus
est a me. Et factũ ẽ cũ audisset oĩs ppls
q̃m ptransierũt septẽ dies. et ego nõ fu
issem reuersus in ciuitatẽ. et congrega/
uit se oĩs a mũmo vsqꝫ ad maximũ: ⁊ ve
nit ad me. ⁊ dixerũt mihi. dicẽtes: Quid
peccauim⁹ tibi. et q̃d iniuste egim⁹ in te
q̃m derelinquẽs nos. sedisti in loco hoc?
Tu enĩ nobis supes solus ex oĩbꝫ pplis
sicut botrus de vinea. ⁊ sicut lucerna in
loco obscura et sicut portus ⁊ nauis salua
ta a tẽpestate. Aut nõ sufficiũt nob̃ ma/
la q̃ ptigunt?. Si ꝙ tu nos derelinque
ris: quãto nobis erat melius si essemus
succẽsi. et nos cũ incẽdio sion? Nec enim
nos sum⁹ meliores eoꝝ que ibi mortui
sunt. Et plorauerũt voce magna. Et rñ
di ad eos. ⁊ dixi: Cõfide isrl: et noli trista
ri tu dom⁹ iacob. Est enim memoria vĩa
cora altissimo. et fortis nõ ẽ oblitus vĩi
in temptatione. Ego enĩ nõ derelinq̃ vos
neqꝫ excessi a vobis: sed veni in hũc locũ
vt deprecaret ꝑ desolatione sion: vt que
rerẽ misericordiã ꝑ humilitate sãctifica
tõis vre. Et nũc ite vnusquisqꝫ vĩm in
domũ suã. et ego veniã ad vos post dies
istos. Et pfect⁹ est pplus sicut dixi ei. in ci
uitatẽ. Ego aũt sedi in cãpo septẽ dieb̃
sicut mihi mãdauit. ⁊ mãducabã de flo
ribus solũmodo agri: de herbis facta est
esca mihi in diebus illis. XIII

Et factũ est post dies septem. et
ego somniaui somniũ nocte. Et ec/
ce ꝺ mari ventus erurgebat. vt
conturbaret oẽs fluctus eius. Et vidi:
et ecce cõualescebat ille homo cũ milib̃
celi. et vbi vultũ suũ vertebat vt cõside
raret. tremebant omnia que sub eo vi/
debantur. et vbicunqꝫ eriebat vox de ore
eius. ardescebant omnes qui audiebãt
voces eius. sicut ꝙescit terra q̃m senserit
ignẽ. Et vidi post hec. ⁊ ecce cõgregabã

multitudo hoim quoꝝ nō erat numer⁹ de quattuor vētis celi·vt debellarent ho minē qui ascēderat de mari. Et vidi: et ecce sibimetipi sculpserat montem ma gnū et volauit sup eū. Ego aūt q̄siui vi dere regionē vel locū vñ sculptus esset mons et nō potui. Et post hec vidi:et ec ce oēs q̄ ꝯgregati sūt ad eū vt expugna rent eū timebāt valde:tñ audiebāt pu gnare. Et ecce vt vidit impetū multitu dinis veniētis nō leuauit manū suā·ne q3 frameā tenebat·neq3 aliqđ vas belli cosuz nisi solūmodo vt vidi· qm̄ emisit de ore suo sicut flatū ignis·z de labijs ei⁹ spūs flāme·z de lingua eius emittebat scintillas et tēpestates·z ꝯmixta sūt oīa simul hic flat⁹ ignis et spūs flāme·z mꝫ titudo tēpestatis·et cōcidit sup multitu dinē in īpetu que parata erat pugnare· et succēdit oēs: vt subito nihil videret de inumerabili multitudine· nisi solū modo puluis et fumi odor. Et vidi:z ex timui. Et post hec vidi ipm hoiez descen dentē de mōte·et vocantē ad se multitu dinē aliā pacificā·z accedebat ad eū vul tus hoim multoꝝ quorundā gaudenti um·quorundā tristantiū·aliqui vero al ligati·aliqui adducētes ex eis q̄ offerebā tur. Et egrotaui a multitudine pauoꝝ et expgefact⁹ sum·z dixi: Tu ab initio de mōstrasti seruo tuo mirabilia hec·et di gnū me habuisti vt suscipes depcatōez meā·et nūc demōstra mihi adhuc inter ptationē somnij hui⁹. Sicut enī existi mo in sensu meo:de qui derelicti fuerīt in diebꝫ illis. Et multo plus de his qui nō sunt derelicti. Qui enī nō sunt dere licti·tristes erāt. Intelligo nūc q̄ sūt re posita in nouissimis diebꝫ·et occurrent eis:sz z his q̄ derelicti sūt. Propterl⁹ ve nerūt enī in picula magna·z necessita tes multas:sicut ostendūt somnia hec. Attamē facili⁹ ē piclitātē venire in hūc q3 ptransire sicut nubē a seculo·z nunc videre q̄ cōtingūt in nouissimo. Et rñ dit ad me·et dixit: Et visionis intepta tionē dicā tibi·z de quibꝫ locutus es ad aperiā tibi. Qm̄ de his dixisti qui dereli cti sūt:hec ē interptatio. Qui aufert pi culū illo tpe·hic se custodiuit Qui in pi culo inciderūt:hi sunt q̄ hñt opa z fidez ad fortissimū. Scito g̃:qm̄ magis beati ficati sunt qui derelicti·sup eos qui mor tui sūt. De interptatōes visiōis. Quia vidisti virū ascendentē de corde maris· ipe est quē cōseruat altissimus mulꝫ tē poribꝫ:qui p semetipm liberabit creatu ram suā·z ipe disponet qui derelicti sūt. Et qm̄ vidisti de ore ei⁹ exire vt spūm·z ignē et tēpestatē:et qm̄ non tenebat fra meam·neq3 vas bellicosuz: corrupit eni impet⁹ eius mꝫtitudinē que venerat ex pugnare eū:hec est interptatio. Ecce di es veniūt qm̄ icipiet altissimus liberare eos q̄ sup terrā sunt·z veniet in excessu mentis sup eos q̄ inhabitant terrā. Et alij alios cogitabūt debellare·ciuitas ci uitatē·z locus locū·et gēs aduersus gē tez et regnū aduersus regnū. Et erit cū fient hec·et contingēt signa q̄ ante ostē di tibi.z tūc reuelabit filius me⁹:quem vidisti vt virū ascendentē. Et erit:quā do audierit oēs gētes vocē ei⁹.et derelin quet vnusquisqz in regione sua bellū su um quod hñt ad alterutrū·z colliget in vnū multitudo inumerabilis sicut vo lentes venire et expugnare eū. Ipe aūt stabit sup cacumē mōtꝫ sion. Sion aūt veniet z oñdet oibꝫ parata z edificata sic vidisti montez sculpi sine manibꝫ. Ipe aūt filius me⁹ arguet q̄ adinuenerūt gē tes impietates eorum has:que tēpesta ti appropinquerūt ꝓpter mala cogitame ta eorū z cruciamēta quibꝫ incipiēt cru ciari:q̄ assimilate sunt flāme·z pdet eos sine labore.p legē que igni assimilata est Et qm̄ vidisti eū colligentē ad se aliam multitudinē pacificam: he sunt vocē tri bus que captiue facte sunt de terra sua in diebꝫ osee regis que captiuū duxit sal manasar rex assyriorū et transtulit eos trans flumen·et translati sunt in terrā aliam. Ipsi autem sibi decreuerunt con silium hoc vt derelinquerent multitudi nem gentiuz·et proficiscerent in vlteriorē rez regionē vbi nūq3 inhabitauit gen⁹

humanū·vl ibi obseruare legitima sua q̄ nō fuerāt seruātes in regiōe sua. ℣Per introitus aūt āgustos flumīs eufraten introierūt. Fecit enī eis tūc altissim⁹ si/gna ⁊ statuit venas flumīs vsq̄quo trā sirēt. ℣Per eā enī regionē erat via ml'ta itineris āni vnius ⁊ dimidij: naz regio illa vocaf arsareth. Tūc inhabitauerūt ibi vsq̄ in nouissimo tpe·⁊ nūc iterū cū ceperint venire itez altissim⁹ statuet ve/nas flumīs vt possint trāsire: ꝓpter hec vidisti multitudinē cū pace. ℣Et qui derelicti sūt de pl'o tuo: hi sūt qui inue niūf intra t̄minū meū. Factū erit ergo q̄n incipiet p̄dere multitudinē eaz que collecte sunt gētes: ꝓteget eos qui supa uerūt pl'm ⁊ tūc oñdet eis multa plu/rima p̄tēta. Et dixi ego: ℣Dñator dñe ls mihi oñde ꝓpter q̄ vidi virū ascēdē/tē de corde maris. Et dixit mihi: ℣Sicut nō potes hec vel scrutari vel scire q̄ sunt in ꝓfundo maz; sic nō poterit q̄sqū super terrā videre filiū meū·vel eos qui cū eo sūt·nisi in tpe diei. ℣Hec ē iterp̄tatio sō/nij q̄ vidisti·⁊ ꝓpter q̄ illuīatus es hic solꝰ. ℣Dereliquisti enī tuā ⁊ circa meam vacasti legē ⁊ q̄sisti. Vitā enī tuā dispo/suisti in sapīa·⁊ sensū tuū vocasti matrē tuā. Et ꝓpter ls oñdi tibi merces apō altissi/mū. Erit enī: post alios tres dies: ad te alia loq̄r·et exponā tibi grauia ⁊ mirabi lia. Et ꝓfect⁹ sum ⁊ trāsij in campū· ml' tū glorificās ⁊ laudās altissimū de mira bilibꝫ que p tps faciebat·⁊ q̄m gubnat ipm ⁊ q̄ sunt in tpibꝫ illata. Et sedi ibi tribus diebus.

XIIII

Et factū est tertio die ⁊ ego sede bam sub quercu. Et ecce vox eri uit ꝓtra me de rubo·et dixit: Es dra esdra. Et dixi: Ecce ego dñe. Et sur rexi sup̄ pedꝫ meos. Et dixit ad me: Re uelās reuelatus sum sup̄ rubū· et locut⁹ sum moysi q̄n pl'us meus seruiebat in egypto·et misi eū ⁊ eduxi pl'm meū de egypto·et adduxi eū sup̄ montē sina· et detinebā eū apud me diebus multis·et enarraui ei mirabilia multa· et oñdi ei tempoꝝ secreta ⁊ finē et p̄cepi ei·dicēs

Hec in palā facies verba·et hec absco/ndes. Et nūc tibi dico: signa q̄ demōstra/ui·⁊ somnia q̄ vidisti·et interp̄tationes quas tu vidisti in corde tuo: repone ea· tu enī recipieris ab oibꝫ·querteris resi/duus cū ꝑsilio meo et cū similibꝫ tuis: vsq̄quo finiant tpa. Quīm seculū p̄didit iuuentutē suā·⁊ tpa appropinquāt sene scere. Duodecim enī ptibꝫ diuisū est se culū·⁊ trāsierūt ei⁹ decima ⁊ dimidiū de cime ptis: supsunt aūt ei⁹ post mediū de cime ptis. Nūc g̃ dispone dom̄ū tuam·⁊ corripe pl'm tuū ⁊ ꝓsolare humiles eoz et renuntia iā corruptele·⁊ dimitte abs te mortales cogitatiōes·et proisce abs te ponderꝫ humana· et exue te iā infir/mā naturā·⁊ repone in vnā ptem mole stissima tibi cogitamēta·⁊ festina trans/migrare a tpibꝫ his. Que enim vidisti nūc cōtigisse mala itez horū deteriora fa ciēt. Quantū enī inualidū fiet seculū a senectute: tm̄ multiplicabunf sup̄ inha bitātes mala. ℣Prolōgauit enī se magis vitas et appinquauit mēdacium. Jam enī festinat venire quā vidisti visionez. Et rndi·et dixi coraz te dñe. Ecce enim ego abibo sicut p̄cepisti mihi·⁊ corripiaz p̃tē pl'm. Qui aūt itez nati fuerīt q̄s cōmouebit: ℣Dositū est g̃ seculū in tene bris·⁊ q̄ inhabitāt i eo sine lumīe. Quīm lex tua incēsa ē: ꝓpter q̄ nemo scit q̄ a te facta sūt vel q̄ incipiēt opa. ℣Si enī iue/ni in te gr̃az immitte in me spm̄ sc̄m̄·⁊ scribam oē q̄ factū ē in seculo ab initō q̄ erāt i lege tua scripta vt possint hoies inuenire semitā·⁊ q̄ voluerīt viuere in nouissimis viuāt. Et rndit ad me et di/it: Cladēs cōgrega pl'm·⁊ dices ad eos vt nō querāt te diebꝫ q̄draginta. Tu au tē p̄para tibi buxos multos·et accipe te cū faream dabziam selemiā· echanū et asiel q̄nq̄ hos: qui pati sūt ad scribēduz velociter. Et venies huc·et ego accēdaz in corde tuo lucernā intellect⁹ que non extinguef q̄adusq̄ finiant q̄ incipies scri bere. Et tunc perfectis quedam palam facies·quedam sapientibꝫ absconse tra des ℣In crastinū enim hac hora incipies

scribere. Et pfect⁹ sum sicut mihi p̄cepit. et ꝯgregaui oēm pp̄lm et dixi: Audi isr̄l ꝟba hec. Peregrinati sunt p̄res nr̄i ab initio in egypto et liberati sūt inde. ⁊ acceperūt legē vite quā nō custodierūt quā et vos post eos trāsgressi estis. et data est vobis terra in sortez. et trā sion. et p̄res vr̄i et vos iniquitatē fecistis. et nō seruastis vias q̄s p̄cepit vobis altissim⁹ ⁊ iust⁹ iudex cū sit. abstulit a vobis i tpe q̄ ꝺonauerat. Et nūc vos h̄ estis. ⁊ frēs vr̄i introrsū vr̄m sunt. Si g̃ impaueritis sensui vr̄o. et erudieritis cor vr̄m vi ui ꝓseruati eritis. et post mortē misericor diā ꝓsequmini Judiciū enī post mortē ve niet. qñ iterꝫ reuiuiscem⁹. et tūc iustorū noīa parebūt. et ipiorꝫ facta oīdent. Ad me igit̄ nemo accedat nunc: neqꝫ req̄rat me vsqꝫ dies q̄draginta. Et accepi q̄nqꝫ viros sicut mandauit mihi. et pfecti su mus in cāpū. et mānim⁹ ibi. Et fact⁹ sum in crastinū. et ecce vox vocauit me. dicēs Esdra aperi os tuū. ⁊ bibe q̄ te potauero Et aperui os meū. et ecce calix plen⁹ porrigebat mihi. Hoc erat plenū sicut aq̄: color aūt ei⁹ vt ignis fimilis. Et accepi et bibi. ⁊ in eo cū bibissez cor meū cruciabat intellectu. et in pectus meū increscebat sapia. Nā spūs meus cōseruabat memoria. Et aptū est os meū. et nō est clausū amplius. Altissim⁹ dedit intellectū quinqꝫ viris. et scripserūt q̄ dicebāt excessiones noctis q̄s nō sciebant. Nocte autē manducabāt panez: ego aūt p diez loqbar. et p noctem nō tacebam. Scripti sunt aūt p quadragīta dies libri ducēti quattuor. Et factū est cū cōplessent q̄draginta dies: locutus est altissim⁹ dicens. Priora q̄ scripsisti in palā pone. et legant digni et indigni: nouissimos autem septuaginta cōseruabis vt tradas eos sapiētib⁹ de pp̄lo tuo. In his enī est vena intellectus. et sapientie fons. ⁊ scientie flumen. Et feci sic. XV

Ecce loqre in aures plebis mee ꝛmones ꝓphetie q̄s īmisero in os tuū dicit dñs: ⁊ fac vt in carta scribant̄ qm̄ fideles ⁊ veri sūt. Ne timeas a cogitatōib⁹ aduersū te: nec turbēt te incredulitates dicētiū. qm̄ oīs incredul⁹ i incredulitate sua morie. Ecce ego induco dicit dñs sup orbē trāz mala: gladiū et famē et mortē ⁊ īteritū: ppt q̄ supplluit iniq̄tas oēz terrā. et adimpleta sūt opa nociua illorū. Propterea dicit dñs. Jā nō silebo de ipietatib⁹ eoz q̄ irreligiose agūt: nec sustinebo in his q̄ iniq̄ exercēt. Ecce sanguis inoxius ⁊ tristis clamat ad me. ⁊ aie iustoz clamant pseuerāter. Vindicās vindicabo illos dicit dñs et accipiā oēm sanguinē inoxiū ex illis ad me. Ecce pp̄lus me⁹ q̄si grex ad occisiōez ducit: iam nō patiar illū habitare in tra egypti: sed educā eū in manu potēti ⁊ brachio excelso. Et percutiam plaga sic pri⁹ ⁊ corrūpā oēz terrā ei⁹. Lugebit egypt⁹ ⁊ fundamēta ei⁹ plaga ꝟbera ta ⁊ castigatōe q̄s inducet ei deus. Luget būt cultores opantes terrā: qm̄ deficiēt semia eoz ab vredine et grandine. ⁊ a fame dere tribili: Vle seculo ⁊ q̄ habitāt in eo: qz appinquit gladi⁹ et cōtritio eoz. et exurget gens sup gentē ad pugnā. ⁊ rhōphea in manib⁹ eoz. Erit enī incōstabilitio hoīb⁹ et alij alijs inualescētes nō curabūt regē suū et p̄incipes: vie gestorū suoz in potētia sua. Concupiscet enī hō in ciuitatē ire. ⁊ nō poterit. Propt̄ superbiā enī eoz ciuitates turbabunt̄: domi exterent̄. hoīes metuēt. Non miserebit hō p̄imū suū ad irritū faciēdū domos eoz in gladiū: ad diripiēdas substātias eoz ꝓpter famē panis et tribulationem multā. Ecce ego cōuoco dicit deus oēs reges terre ad me vrrendū q̄ sūt ab ortē et ab austro. ab euro et a libano ad cōuertēdos in se ⁊ reddere q̄ dederūt illis Sicut faciūt vsqꝫ hodie electi mei: sic faciā et reddā in sinu eoz. Hec dicit dominus de⁹ Nō parcet dextera mea super pctōres: nec cessabit rhōphea sup effundētes sanguinē innocuū sup trā. Erit ignis ab ira eius. et devorauit fundamēta terre. et peccatores quasi stramen in censuz. Vle eis qui peccant ⁊ nō obtēnt mādata mea dicit dominus. Nō parcaz

illis. Discedite filij a potestate nolite cõ taminare scificationẽ meã: qm̃ nouit dõ minus oẽs q̃ delinquũt in illũ. Propte rea tradidit eos in mortẽ et in occisionẽ Jã enĩ venĕt sup orbẽ et malã et ma nebitis in illis. Nõ enĩ liberabit vos de us ꝓpter q̃ peccastis ĩ eũ. Ecce visio hor ribilis: et facies illius ab oriẽte. Et exiẽt natões draconũ arabũ in curribꝫ mult et sicut flatus eor numer ferẽt sup ter rã: vt iã timeãt et trepidẽt oẽs qui illos audiẽt carmonij insaniẽtes in ira: et exi ent vt apri ỗ silua et adueniẽt in vtute magna et cõstabũt in pugnã cũ illis et vastabũt portionẽ tre assyriorũ. Et post hec supualescent draones natiuitatis sue memores et uertẽt se ꝓspirãtes in virtute magna ad ꝓsequẽdos eos. Isti turbabunt̃ et silebũt in vtute illorũ et cõuertẽt pedes suos in fugã et a territo rio assyriorũ subsessor obsedebit eos et cõsumet vnũ ex illis et erit timor et tre mor in exercitu illorũ et ptẽtio in reges ipor. Ecce nubes ab oriente et a septen trione vsq̃ meridianum et facies ea rũ horrida valde plena ire et procelle. Et collidẽt se inuicẽ et collidẽt sid copiosũ sup terrã et sidus illor. Et erit sanguis a gladio vsq̃ ad ventrẽ et fum hois vsq̃ ad substramẽ cameli. Et erit timor et tre mor mult sup terrã et horrebũt qui vi dẽbũt irã illã et tremor apprehẽdet illos Et post hec mouebunt̃ nymbi copiosi a meridiano et septẽtrione et portio alia ab occidẽte. Et supinualescent venti ab oriẽte et recludẽt eã et nubẽ quã suscita uit in ira et sid ad faciẽdã exterritatiõez ad oriẽtalez ventũ et occidentẽ violabit̃ Et exaltabuntur nubes magne et valide plene ire et sid vt exterreãt oẽm terrã et inhabitãtes eã et infundẽt sup oẽz lo cũ altũ et eminentẽ sid horribile. ignẽ et grãdinẽ et rhõphꝫas volãtes: et aq̃s mul tas: vt etiã impleant̃ oẽs cãpi et oẽs riui plenitudie aq̃r multar. Et demolietur ciuitates et muros et mõtes et colles et ligna siluarũ et fenũ prator et frumenta eor. Et trãsibũt pstãtes vsq̃ ad babylo nẽ et exterrẽt eã: ꝓueniẽt ad ipaz et circũ ibũt eã et effundẽt sid et oẽz irã sup eaz Et subibit puluis et fum vsq̃ in celũ et omẽs in circũitu lugebũt eã et qui sub ea remãserit seruiẽt his q̃ extruerũt. Et tu asia ꝓcor in spẽ babylonis et gloria p sone ei: ve tibi miseta ꝓpter qd assimu lasti ei: et coronasti filias tuas ĩ fornicatõ ne ad placẽdũ et gloriandũ in amatoribꝫ tuis qui tecũ cupierunt semp fornicari Odibilẽ imitata es in oibꝫ opibꝫ eius et ĩ adiuẽtoibꝫ ei ꝓpterea dic de: Immit tã tibi mala: viduitatẽ et panptatẽ et fa mẽ et gladiũ et pestem ad deuastãdas do mos tuas a violatione et morte et gl'ia virtutꝫ tue. Sicut flos siccabit̃ cũ exur get ardor qui emissus ẽ sup te: infirma beris vt paupcula plagata et castigata a mulieribꝫ vt nõ possint te suscipe poten tes et amatores. Nunquid ego sic cela lo te dicit dñs: nisi occidisses electos me os in omĩ tpe exaltãs ꝑcussionẽ manuũ et diceres sup morte eor cũ inebriata es ses erorna speciẽ vult tui: Merces for nicatõis tue in sinu tuo; ꝓpter hr reddito nẽ accipies. Sicut facis electis meis di cit dñs sic faciet tibi deus et tradet te in malũ. Et nati tui fame iteriẽt et tu rhõ ptea cades et ciuitates tue cõterent̃ et oẽs tui in cãpo gladio cadẽt. Et qui sũt in mõtibꝫ fame pibũt et mãducabunt carnes suas et sanguinẽ bibẽt a fame pa nis et sitis aq̃. Infelix p maria venies et rursuz accipies mala. Et in transitu alli dẽt ciuitatẽ occisaz et exterrẽt aliquã por tionẽ terre tue et partẽ gl'ie tue extermi nabũt. rursuz reuertẽtes cõuersam. Et demolita eris illis ꝑ stipula et ipi erunt tibi ignis et deuorabunt te et ciuitates tuas. terrã tuã et mõtes tuos: omẽs sil uas tuas et lignũ fructifez igni cõburẽt Filios tuos captiuos ducẽt et censũ tu um in predã habebũt. et gloriam faciei tue exterminabunt.

XVI

VE tibi babylõ et asia: ve tibi egy pte et syria. Precingite vos sac cis et cilicijs et plangite filios vestros et dolete: quoniã appropinq̃uit

cõtritio vra. Immissus est vobis gla/
dius.⁊ qs ẽ qui auertat illũ: Immissus
est in vobis ignis:⁊ qs ẽ qui extinguat
illũ: Immissa sũt vobis mala.⁊ quis ẽ
qui repellat ea: Nunquid repellet aliqs
leonẽ esurientẽ in silua: aut extinguet
ignẽ i stipula mox qñ cepit ardere: Nũ/
quid repellet aliqs sagittaz a sagittario
forti missaz: Dñs fortis imittit mala.⁊
quis ẽ qui repellet ea: Exijt ignis ex ira
cũdia ei⁹.⁊ quis ẽ qui extiguat eũ: Lozu
scabit.⁊ quis nõ timebit: Tonabit.⁊ qs
nõ pauebit: Dñs cõminabiť.⁊ quis nõ
fundit⁹ cõtereť a facie ipius: Terra tre
muit et fundamẽta ei⁹: mare fluctuat
de pfundo.⁊ fluct⁹ eius disturbabunť.⁊
pisces ei⁹ a facie dñi.⁊ a gloria vtutz ei⁹
qñi fortis dextera eius q̃ arcum tẽdit: sa
gitte ei⁹ accute q̃ ab ipo mittunť: nõ de/
ficiẽt cũ ceperint mitti in fines tre Ecce
mittunť mala et non reuertenť. donec
veniant sup terrã. Ignis succẽdiť: ⁊ nõ
extiguet donec ꝓsumat fundamẽta ter
re. Quẽadmodũ nõ redit sagitta missa
a valido sagittario. sic nõ reuertenť ma
la q̃ missa fuerint in terraz. Ve mihi. ve
mihi: Quis me liberabit in illis dieb⁹:
Initiũ doloz et multi gemit⁹: initiũ fa
mis et multi interitus: initiũ bellozũ et
formidabũt ptãtes: initiũ malozũ.⁊ tre
pidabũc oẽs. In his quid faciã cum ve
nerint mala: Ecce fames et plaga.⁊ tri/
bulatio et angustia missa sũt flagella in
emendatõe. et in his oĩb se nõ conuer
tent ab iniquitatib suis. neq flagelloz
memozes erũt semp. Ecce erit ãnone
vilitas sup terrã: sic vt putant sibi esse
directã pacẽ.⁊ tũc germinabũt mala su
per terrã. gladius. fames et magna cõfu
sio. Al fame enĩ plurimi qui inhabitant
terrã interiẽt.⁊ gladi⁹ pdet ceteros qui
supauerint a fame. et moztui sicut ster/
coza pjcienť. et nõ erit qui ꝓsoleť eos.
Derelinqueť enĩ terra ỏserta. et ciuita
tes ei⁹ dejciẽť. Non ỏrelinqueť qui co
lat terrã: et qui semiet eã. Ligna dabũt
fructus. et quis vindemiabit illa: Lua
matura fiet. et quis calcabit illaz: Erit
enĩ locis magna desertio. Cupiet enim
hõ hiez videre: vel vocẽ ei⁹ audire. Re/
linquenť enĩ de ciuitate decẽ. et duo de
agro qui abscõderint se in dẽsis nemo/
ribz.⁊ scissuris petrarũ: quẽadmodũ dũ
derelinquunť in oliueto et singulis ar/
boribz tres aut quattuoz olive. aut siẽ
in vinea vindemiata racemi relinquũť
ab his qui diligẽter vineã scrutanť: sic
relinquenť in dieb⁹ illis tres aut qttuoz
scrutãtib domos eozũ in rũplxa. Et re
linqueť terra deserta. et agri ei⁹ inuete/
rabũt. et vie eius et oẽs semite ei⁹ ger/
minabũt spinas eo q̃ nõ trãsient hoies
p eam. Lugebũt virgines nõ hñtes spõ
sos: lugebũt mulieres nõ hñtes viros
Lugebũt filie earũ nõ habẽtes adiuto/
riũ spõsi earũ. In bello cõsumenť. et vi
ri earũ in fame exterentur. Audite vero
ista et cognoscite ea fui dñi. Ecce ꝓbuz
dñi: excipite illud: ne dijs credatis de q̃/
bus dicit dñs. Ecce appropinq̃nt mala
et nõ tardãt. Quẽadmodũ pegnãs cũ
parit in nono mẽse filiũ suũ a ppinq̃n/
te hoza part⁹ eius. añ hozas duas vl tres
dolozes circũeũt ventrẽ eius. et pdeũte
infante de vẽtre nõ tardabũt vno pun/
cto. sic nõ mozabunť mala ad pdeũduz
sup terrã.⁊ seculũ gemet.⁊ dolozes circũ
tenebũt illõ. Audite ꝓbum plebs mea
Parate vos i pugnã.⁊ in malis sic esto
te q̃si aduene tre. Qui vẽdit q̃si qui fu/
giat.⁊ qui emit q̃si q̃ pditur⁹. Qui mer
cať q̃si qui fructũ nõ capiat.⁊ q̃ edificat
q̃si q̃ nõ habitatur⁹. Qui semiat q̃si qui
nõ metet: sic.⁊ q̃ vineã putat q̃si nõ vin
demiatur⁹. Qui nubũt sic q̃si filios nõ
facturi.⁊ q̃ nõ nubũt sic q̃si vidui: ꝓpter
qõ qui lavrãt sine cã lavrãt. Fructu⁹. n.
illoz alienigene metẽt.⁊ subaz illoz ra/
piẽt.⁊ domos euertẽt.⁊ filios eoz capti
uabũt. qz i captiuitate.⁊ fame generant
natos suos. Et q̃ negociãť i rapina quã
tũdiu erozãt ciuitates.⁊ domos suas.⁊
possessiões.⁊ psonas suas: tãtomagˢ ad
çelavr eos sup pctã sua dicit dominus
Quõ çelaťfozmicaria mulierẽ idoneã.⁊
lonã valde: sic çelabiť iustitia iũctẽ cũ

exornat se.et accusat eā in facie cuz vene
rit qui ōfendat exquirentē oīne peccatū
sup terrā. ¶Propterea nolite similari ei
nec opib⁹ eius:qm̄ adhuc pusillū:⁊ tol/
letur iniquitas a terra.et iusticia regna
bit in vos. ¶Nō dicat peccator se non pec
casse:qm̄ carbones ignis cōburet sup ca
put eius qui dicit.nō peccaui coꝝā deo ⁊
gloria ipius. ¶Ecce dñs cognoscet oīa
opera hominum. et adinuentiones illo
rū et cogitationes illorum et corda illo
rum. ¶Dixit enī:fiat terra et facta est:fiat
celū ⁊ factū ē. ¶Et in verbo illi⁹ stelle fun
date sūt.⁊ nouit numerū stellarū. ¶Qui
scrutat abyssum et thesauros illaz:q̄ mē
sus ē mare.⁊ pceptū eius. ¶Qui cōclusit
mare in medio aquarū.⁊ suspēdit terrā
sup aquas verbo suo. ¶Qui extēdit celuz
quasi camerā:sup aquas fundauit eum
¶Qui posuit in deserto fontes aquarū.⁊
sup vertice montiū lacus ad emittendū
flumia ab'eminēti petra.vt portaret trā
¶Qui finxit hoiem.et posuit coꝝ suū i me
dio coꝝporis.et misit ei spm̄ vitā ⁊ intel
lectū ⁊ spiramē dei omīpotētis qui fecit
oīa et scrutinat oīa absconsa in absc̄osis
terre. ¶Hic nouit adinuentionē vestrā.⁊
que cogitatis in cordib⁹ vīis peccātes ⁊
volētes occultare peccata vestra. ¶Propt'
q̄ dñs scrutinando scrutinauit oīa opa
vīa et traducet vos omēs: ⁊ vos cōfusi
eritis cū pcesserint pctā vīa coꝝā hoīb⁹.
⁊ iniquitates erūt q̄ accusatores stabūt
in die illo. ¶Quid facietis.aut quō absc̄ō
detis peccata vestra coꝝaz deo et angelis
eius? ¶Ecce iudex deus:timete eū. ¶Desi/
nite a peccatis vestris. et obliuiscamini
iniquitates vestras iam agere eas i sem
piterno.⁊ deus educet vos ⁊ liberabit de
omī tribulatiōe. ¶Ecce enī incēdit ardoꝝ
sup vos turbe copiose.et rapiēt quosdaz
ex vobis et cibabūt idolis occisos.⁊ qui
cōsenserint eis erūt illis in derisuz et in
imperiū et in cōculcationē. ¶Erit enī
locis locus.et in vicinas ciuitates exur
rectio multa sup timētes dñm. ¶Erūt q̄
si insani nemī parcētes. ad diripiēdum
et deuastandū adhuc timentes dñm.qz
deuastabū t ⁊ diripient substantias ⁊ de
domib⁹ suis eos ejcient. ¶Tūc parebit p
batio electoꝝ meoꝝ:vt auruz quod
probatur ab igne. ¶Audite dilecti mei di
cit dominus. ¶Ecce adsunt dies tribula/
tionis.et de his liberabo vos ¶Ne timeat⁊
nec hesitetis:quoniam deus vr vester
est. ¶Et qui seruat mādata ⁊ pcepta mea
dicit dominus deus:ne prepōderēt vos
peccata vestra ne supeleuēt se iniquita/
tes vestre. ¶Ne qui cōstringunt a peccat⁊
suis et obtegunt ab iniquitatibus suis
quēadmodū ager cōstringit a silua.⁊ spi
nis tegit semita ei⁹ p quā nō trāsit hō:⁊
excludit. et emittit ad deuoratōez ignis

¶Explicit liber Esdre tertius. ¶In/
cipit prologus beati Hieronymi
presbyteri in librum Tobie:

¶Romatio ⁊ Heliodoro
episcopis: Hieronym⁹
p̄sbyter in dño salutem
¶Virari nō desino exacti
onis vestre instantiam.
¶Exigitis enī vt liberū chaldeo sermone
cōscriptū:ad latinū stilū trahaam:liberuz
vtiqz tobie quem hebrei ō canonē catalogo di
uinarum scripturarum secantes.his q̄
agiographa memorant manciparunt.
¶Feci satis desiderio vestro:nō tamē meo
studio. ¶Arguūt enim nos hebreoꝝ stu
dia.et imputant nobis cōtra suuz cano
nem latinis auribus ista trāsferre. ¶Sz
melius esse iudicans phariseoꝝ displi/
cere iudicio.et episcopoꝝ iussionib⁹ de/
seruire institi vt potui. ¶Et quia vicina ē
chaldeoꝝ lingua sermoni hebraico.
vtruscz lingue peritissimū loquacez re
periēs:vnius diei laborē arripui ⁊ quic/
quid ille mihi hebraicis verbis expressit
hoc ego accito notario sermonibus lati
nis exposui. ¶Orationibus vestris merce
dem huius operis compensabo cum gra/
tū vobis dixero me quod iubere estis
dignati:complesse.

¶Explicit prologus in librū Tobie

Incipit liber Tobie. Capitulum I

TObias ex tri
bu et ciuitate neptalī.
que ē in supioribꝫ gali
lee supra naason. post vi
am q̄ ducit ad occidentē. in sinistro hñs
ciuitatē seplxet: cū captus esset in diebꝫ
salmanasar regis assyriorū. in captiuita
te tñ positus viā veritatis nō deseruit ita
vt oīa q̄ hñte poterat q̄tidie concaptiuis
fribꝫ q̄ erāt ex eius genere īpartiret: Cūq̄
esset iunior oībꝫ ī tribu neptalī. nihil
tñ puerile gessit in ope. Denicq̄ cū irent
oēs ad vitulos aureos quos hierobaaz
fecerat rex isrl. hic solꝰ fugiebat ꝓsortiū
oīm. ⁊ ꝓgebat ad hierlm ad tēplū dñi. ⁊
ibi adorabat dñm deū israel. oīa primiti
ua sua et decimas suas fideliter offerēs
ita vt in tertio anno. pselitis ⁊ aduenis
ministraret oēz decimationē. Hec ⁊ his
similia fm legē dei puerulꝰ obseruabat.
Cū vero factus fuisset vir. accepit vxo
rem annā de tribu sua: genuitq̄ ex ea fili
um nomē suū imponēs ei: quē ab infan
tia timere deū docuit et abstinere ab oī
peccato. Igit dū p captiuitatē deuenis
set cū vxore sua ⁊ filio in ciuitatē niniuē
cū oī tribu sua. ⁊ cū oēs ederēt ex eiꝰ gē
tiliū: iste custodiuit aiaz suā ⁊ nūq̄ cōta
minatꝰ ē in escis eoꝝ. Et qm̄ memor fu
it dñi in toto corde suo. dedit illi deꝰ gra
tiam in ꝓspectu salmanasar regꝭ ⁊ dedit
illi ptātem q̄cūq̄ vellet ire hñs libertatem
q̄cūq̄ facere voluisset: ꝓpergebat enī p
oēs q̄ erāt in captiuitate. ⁊ monita salu
tis dabat eis. Cū aūt venisset ī rages ci
uitatē medorū. ⁊ ex his q̄bꝫ honoratꝰ fu
erat a rege habuisset decē talēta argēti.
et cū in multa turba generꝭ sui gabellū
egentē videret q̄ erat ex tribu eius: sub
chirographo dedit illi memoratū pondꝰ
argēti: Post multū vo tpis mortuo sal
manasar rege. cū regnaret sennecherib
filius eius p eo. ⁊ filios isrl exosos hab
ret ī ꝓspectu suo: tobias q̄tidie ꝓgebat p
oēm cognationē suā. ⁊ ꝓsolabat eos: di
uidebatq̄ vnicuiq̄ prout poterat de fa
cultatibꝫ suis Esurientes alebat nudisq̄
vestimēta prębat. ⁊ mortuis atq̄ occisis
sepulturā sollicitus exhibebat. Denicq̄
cū reūsus esset rex sennecherib fugiens
a iudea: plagā quā circa eū fecerat deus
ꝓpter blasphemiā suā. ⁊ iratꝰ multos oc
cideret ex filijs israel: tobias sepeliebat
corpa eoꝝ. Ut vbi nūciatū est regi: iussit
eū occidi. ⁊ tulit oēm substantiā eiꝰ. Lo
bias vo cū filio suo ⁊ cū vxore fugiens
nudꝰ latuit: qz mlti diligebāt eū. Post
dies vero q̄dragintaq̄nq̄ occiderūt regē
filij ipiꝰ: Et reūsus ē tobias in domū su
am oīsq̄ facultas eiꝰ restituta est ei. Il

Post hec vero cū esset dies festꝰ
dñi ⁊ factū esset prandiū bonuz
ī domo tobie: dixit filio suo. Va
de et adduc aliq̄s de tribu nostra timen
tes deū. vt epulentꝰ nobiscū. Cūq̄ abiis
set reuersus nūciauit ei vnum ex filijs
israel iugulatū iacere ī platea. Statimq̄
exiliēs de accubitu suo. relinquēs prā
diū ieiunꝰ venit ad corpus: tollensq̄ il
lud portauit ad domū suā occulte: vt dū
sol occubuisset caute sepeliret eū. Cūq̄
occultasset corpus. mādicauit panē cū
luctu et tremore: memorās illū sermo
nem quē dixit dñs p amos ꝓphētā: Di
es festi vri conuertent in lamentationē ⁊
luctū. Cū vero sol occubuisset: abijt ⁊ se
peliuit eū. Arguebāt aūt euz oēs primi
ei dicētes: Jā hui rei causa interfici iussꝰ
es. ⁊ vix effugisti mortꝭ imperiū. ⁊ iterus
sepelis mortuos. Sz tobias plꝰ timēs
deū q̄ regē rapiebat corpa occisoꝝ ⁊ occi
cultabat in domo sua ⁊ medijs noctibꝫ
sepeliebat ea. Cōtigit aūt vt q̄dā die fa
tigatꝰ a sepultura veniēs domū iactasset
se iurta parietē ⁊ obdormisset et ex nido
hirūdinū dormiēti illi: calida stercora in
ciderent supra oculos eius: fieretq̄ cecus
Hāc aūt tēptatōez ideo permisit dñs eue
nire illi: vt posteris daretur exemplū pa
tientie eiꝰ: sicut ⁊ sci iob. Nam cū ab in
fantia sua semp deū timuerit ⁊ mādata
eius custodiret. nō ē ꝓtristatꝰ ꝓpta deuz
q̄ plaga cecitatꝭ euenerit ei: sz īmobilis

in dei timore pmãfit:agẽs gr̃as deo oĩb diebus vite sue:Nam sicut beato iob in sultabãt reges. ita isti parẽtes ⁊ cogna/ ti ei⁹ irridebãt vitã eius dicẽtes: Ubi ẽ spes tua p qua elemosynas et sepultu/ ras faciebas:Tobias vero increpabat eos dicẽs:Nolite ita loqui: qm̃ filij scoꝝ sumus.et vitã illã expectamus.quam de us daturus ẽ his qui fidẽ suã nũq̃ mu/ tant ab eo.Anna vero vxor eius ibat ad op⁹ textrinũ q̃tidie.⁊ de labore manuuz suarũ victũ quẽ cõsequi potuisset ofere bat.Ubi factũ ẽ:vt hædũ caprarũ accipi/ ens.detulisset domi.Cuius cũ vocez ba lãtis vir eius audisset dixit: Uidete ne forte furtiuus sit.Reddite eũ dñis su/ is q̃ non licet nobis aut edere ex furto aliquid aut contingere.Ad hæc vxor ei⁹ irata respondit:Manifeste vana facta ẽ spes tua. et elemosyne tue modo appa/ ruerunt.Atq̃ his et alijs huiuscemodi verbis exprobrabat ei. III

Tunc tobias ingemuit. et cepit orare cũ lachrymis.dicens: Ju stus es dñe.⁊ oĩa iudicia tua ve ra sunt.et oẽs vie tue misericordia ⁊ ve/ ritas ⁊ iudiciũ. Et nũc dñe memor esto mei.et ne vindictã sumas de pctis me/ is:neq̃ remiseris delicta mea vel parẽ/ tũ meoꝝ.Qm̃ nõ obediuim⁹ pceptis tu is ideo traditi sum⁹ in direptionẽ ⁊ ca/ ptiuitatẽ et mortẽ ⁊ in fabulã.⁊ ĩ improperiũ oĩb natõnib⁹ in q̃b⁹ dispsisti nos. Et nũ c dñe magna iudicia tua: q̃ non egim⁹ fm̃ pcepta tua.⁊ nõ ãbulauimus sincerit coã te Et nũc dñe fm̃ voluntatẽ tuã fac mecũ .⁊ pcipe in pace recipi spm̃ meũ Expedit enĩ mihi mori magis q̃z vi uere. Cadẽ itaq̃ die cõtigit vt sara filia raguelis in rages ciuitate medoꝝ.⁊ ipa audiret im⁹periũ ab vna ex ancillis pa/ tris sui:qm̃ tradita fuerat septẽ viris.⁊ demoniũ noie asmodeus occiderat eos mox vt ingressi fuissent ad eã. Ergo cuz p culpa sua increparet puellã: rñdit ei. dicẽs. Ampli⁹ ex te nõ videam⁹ filium aut filiã sup̃ terrã.interfectrix virorꝝ tu orum. Nũquid ⁊ occidere me vis sicut etiã occidisti septẽ viros:Ad hãc vocẽ p rexit ĩ supius cubiculũ domus sue.⁊ tri bus diebꝫ et tribꝫ noctibus nõ mãduca uit neq̃ bibit:sed in oratõe pfistens cuz lachrymis depcabat deũ.vt ab isto im⁹ perio liberaret eã.Factũ ẽ aũt die tertia dũ cõpleret orationẽ:bñdicens dñm.di xit:Bñdictũ est nomẽ tuũ deus patrum nr̃oꝝ:qui cũ irat⁹ fueris.misericordiam facies.⁊ in tpe tribulatõis pctã dimittis his q̃ inuocãt te:Ad te dñe faciẽ meã cõ uerto:ad te oculos meos erigo . Peto dñe vt de vinculo improperij hui⁹ absol uas me:aut certe de sup̃ terram eripias me.Tu scis dñe quia nũq̃ cõcupiui vi/ rum.et mundã seruaui animã meaz ab omi cõcupiscẽtia.Nũq̃ cũ ludentibꝫ mi scui me:neq̃ cũ his qui in leuitate ãbu lãt p̃ticipẽ me pbui Clirũ aũt cũ timore tuo nõ cũ libidine mea cõsensi suscipere Et aut ego indigna fui illis aut illi for/ sitan mihi nõ fuerũt digni:q̃ forsitã vi ro alij ꝓseruasti me.Nõ ẽ enĩ in hoĩs po/ testate consiliũ tuũ.Hoc autez p certo habet oĩs/qui colit te: q̃ vita ei⁹ si in p/ batõe fuerit coronabit:si aũt in tribula tiõe fuerit.liberabit:⁊ si in corruptione fuerit.ad misericordiã tuã venire licebit Nõ enĩ delectaris in pditionib⁹ nostris q̃ post tempestatẽ trãquillũ facis.⁊ post lachrymatõez et fletũ exultationẽ ifun/ dis:Sit nomẽ tuũ deus isrl̃ bñdictum in secula. In illo tpe exaudite sũt pces ambor in ꝓspectu glorie sũmi dei.⁊ mis/ sus est angel⁹ dñi sanct⁹ raphael vt cu/ raret eos ambos quoꝝ vno tpe sũt ora tões in conspectu dñi recitate. IIII

Factũ est cũ tobias putaret oratiõez suaz exaudiri vt mori votuisset vocauit ad se tobiam filiũ suum. dixitq̃ ei.Audi fili mi verba oris mei.et ea in corde tuo quasi fundamentum cõ strue.Cum acceperit deus animam me am.corpus meũ sepeli.et honorem habe bis matri tue omĩbus diebus vite ei⁹. Memor enĩ ee debes:q̃ ⁊ q̃nta picla pas/ sa sit ꝓpt̃ te ĩ vtero suo. Cũ aũt ⁊ ipa ꝓple uerit tps vite sue:sepelias eam circa me

Omībus aūt diebus vite tue in mēte habeto dēū: et caue ne aliqñ pctō cōsentias ⁊ pter mittas pcepta dei nr̄i. Ex substātia tua fac elemosinā: et noli auertere faciē tuā ab vllo paupere: ita enī fiet: vt nec a te auertat facies dñi. Quō potueris ita esto misericos. Si multū tibi fuerit abundanter tribue: si exiguū tibi fuerit etiā exiguū libēter impti stude. Premiū enī bonū tibi thesauriças in die necessitatis: qm̄ elemosina ab oī pecato ⁊ a morte liberat. et nō patiet aīam ire in tenebras. Fiducia magna erit coram sūmo deo elemosina oīb facientibus eā: Attēde tibi fili mi ab omi fornicatiōe. ⁊ pter vxorē tuā nūq̄ patiaris errare. Superbiā nunq̄ in tuo sensu aut in tuo verbo dñari pmittas. In ipa enī initiū sumpsit oīs pditio. Quicūq̄ tibi aliquid opatus fuerit. statim ei mercedē restitue. et merces mercēnarij tui apud te omīo nō remaneat. Quō ab alio oderis fieri tibi: vide ne tu aliqñ alteri facias. Panē tuū cū esurientib ⁊ egentibus comede. et de vestimētis tuis nudos tege. Panē tuū et vinū tuuz super pultura iusti cōstitue. et noli ex eo manducare et bibere cū peccatorib. Cōsiliuz semp a sapiente pquire. Omī tpe bñdic deū. et pete ab eo vt vias tuas dirigat. ⁊ oīa consilia tua in ipo pmaneāt. Jndico etiā tibi fili mi dedisse me decē talēta argenti dū infantulus esses gabelo in rages ciuitate medoz. et chirogphū eius apud me habeo. Et ideo pquire quō ad eū queas. et recipias ab eo supra memoratū pōdus argēti. et restituas ei chirographum suum. Noli timere fili mi: pauperē quidē vitā gerim⁹: sz multa bona habebim⁹ si timuerimus deū. ⁊ recesserimus ab oī peccato ⁊ fecerim⁹ bene. V

Tunc rñdit tobias patri suo. et dixit: Oīa quecūq̄ pcepisti mihi. faciam pater. Quō aūt pecuniam hāc inquirā. ignoro. Ille me nescit. ⁊ ego eū ignoro. Quō signū dabo ei: Sz neq̄ via p quā pgat illuc. aliquādo cognoui. Tunc pater suus rñdit illi. et dixit. Chirographū quidē illi⁹ apō me habeo: qō dū illi ostēderis statim restitue et. Sed pge nūc ⁊ inquire tibi aliquē fidelē virū: qui eat tecum salua mercede sua. dū adhuc viuo. vt recipias eā. Tūc egressus tobias inuenit iuuenē splendidū stantē pcinctū. ⁊ q̄si paratū. ad ābulādum. Et ignorās q̄ angel⁹ dei esset: saluauit eum. et dixit: Oñ te habem⁹ bone iuuenis: At ille rñdit. Ex filijs isrl. Et tobias dixit ei: Nosti viā que ducit in regionē medoz̄: Cui rñdit: Noui ⁊ omīa itenera eius frequēter ambulaui. ⁊ mānsi apud gabellū fratrem nr̄m qui moratur in rages ciuitate medoz̄ que posita est in monte egbathanis. Cui tobias ait: Sustine me obsecro: donec hec ipa nūciem patri meo. Tunc ingressus tobias indicauit vniuersa hec patri suo. Super q̄ āmiratus pater rogauit vt introiret ad eū. Ingressus itaq̄ salutauit eū. ⁊ dixit: Gaudiū tibi fit semp. Et ait tobias: Quale gaudiū mihi erit. qui i tenebris sedeo. et lumē celi nō video: Cui ait tuus: Fortis aīo esto: in pximo est vt a deo cureris. Dixit itaq̄ illi tobias: Fili quid poteris pducere filiū meū ad gabelum in rages ciuitatē medoz̄: et cū redieris. restituā tibi mercedē tuā. Et dixit ei angelus: Ego ducā. et reducā euz ad te. Cui tobias rñdit. Rogo te: Indica mihi de qua domo: aut de q̄ tribu es tu: Cui raphael angelus dixit: Gen⁹ q̄ris mercēnarij: an ipm mercēnariū qui cum filio tuo eat: Sed ne forte sollicitum te reddā: ego sum azarias. ananie magni fili⁹. Et tobias rñdit. Ex magno genere es tu. Sed peto ne irascaris q̄ voluerī cognoscere genus tuū. Dixit autez illi angelus. Ego sanū ducā et sanuz tibi reducā filiū tuū. Rñdens aūt tobias ait: Bñ ambulet⁹. ⁊ sit dñs in itinere vro. et angelus eius comitet vobiscum. Tūc patis oīb q̄ erant in via portanda fecit tobias vale pri suo. ⁊ matri sue. et ambulauerūt ālq̄ simul. Cūq̄ pfecti essent: cepit mr̄ ei⁹ flere ⁊ dicere: Baculuz senectut⁹ nr̄e tulisti. et trāsmisisti a nob

Nunq̃ fuisset ipa pecunia pro q̃ misisti eũ: Sufficebat nobis pauptas nr̃a: vt diuitias cõputarem⁹ h̃ q̃ videbam⁹ filiũ nr̃m. Dixitq̃ ei tobias. Noli flere: Saluus puenit fili⁹ nr̃ · ⁊ salu⁹ rc̃ũtet ad nos · ⁊ oculi tui videbũt illũ. Credo enĩ q̃ angel⁹ dei bonus comitet ei · ⁊ bñ disponet oĩa q̃ cirra eũ gerũtur: itavt cũ gaudio reũtat ad nos. Ad hãc vocẽ cessauit mr̃ eius flere · ⁊ tacuit. VI

Profect⁹ est aũt tobias · ⁊ canis secut⁹ ẽ eũ · ⁊ mãsit ꝑma mãsiõe iuxta fluuiũ tigris. Et exiuit vt lauaret pedes suos · ⁊ ecce piscis imanis exiuit ad deuorãdũ eũ. Quẽ expauescẽs tobias: clamauit voce magna · dicens: Dñe: inuadit me. Et dixit ei ãgelus. Apphẽde brãchiã ei⁹ · ⁊ trahe eũ ad te. Qđ cũ fecisset attraxit eũ in siccũ · ⁊ palpitare cepit ante pedes eius. Tũc dixit ei angelus: Exẽtera hũc piscẽ · ⁊ cor ei⁹ ⁊ fel ⁊ iecor repone tibi. Sũt enĩ h̃ necessaria ad medicamẽta vtilit̃. Qđ cũ feciss̃ assauit carnes ei⁹ ⁊ secũ sustulerũt in via: cetera salierũt q̃ sufficerẽt eis · q̃usq̃ puenirẽt in rages ciuitatẽ medoꝝ. Tũc interrogauit tobias angelũ · ⁊ dixit ei: Obsecro te azaria frat̃: vt dicas mihi qđ remediũ habebũt ista q̃ de pisce tuare iussisti Et rñdens angelus dixit ei: Cordis ei⁹ particulã si sup carbones ponas · fumus eius extricat oẽ gen⁹ dæmoniꝝ siue a viro siue a muliere: ita vt vltra non accedat ad eos. Et fel valet ad vnguendos oculos in q̃bus fuerit albugo · ⁊ sanabunt̃ Et dixit ei tobias. Ubi vis vt manea/mus? Rñdẽsq̃ ãgelus ait: Est hic raguel noĩe vir ꝓpinquus de tribu tua · ⁊ hic hz filiã noĩe sarã: sz neq̃ masculũ neq̃ feminã vllã hz aliã ꝑter eaz. Tibi debet ois substãtia ei⁹ ⁊ oportet eã te accipe cõiugẽ. Pete g̃ eaz a pr̃e eius · ⁊ dabit tibi eam i vxorẽ. Tunc rñdit tobias · ⁊ dixit: Audio qz tradita ẽ septẽ viris · ⁊ mortui sunt · sz ⁊ h̃ audiui: qz dæmoniũ occidit illos. Timeo g̃ ne forte ⁊ mihi h̃ eueniãt ⁊ cũ sim vnic⁹ parẽtibꝫ meis · deponã senectutẽ illoꝝ cũ tristicia ad inferos. Tũc angelus raphael dixit ei. Audi me · ⁊ ostendaz tibi · q̃ sunt q̃bꝫ ꝑualere põt dæmoniũ Hi nãq̃ q̃ ꝓiugiũ ita suscipiũt vt deum a se · ⁊ a sua mẽte excutiãt · ⁊ sue libidini ita vacẽt sicut equ⁹ ⁊ mulus q̃bꝫ nõ est intellect⁹: habet potestatẽ dæmoniũ sup eos. Tu aũt cũ accepis eaz ingressus cubiculũ ꝑ tres dies ꝓtinens esto ab ea · ⁊ nihil aliud nisi oratiõibꝫ vacabis cuz ea. Ipsa aũt nocte · incẽso iecore piscis fugabit̃ dæmoniũ. Secũda vo nocte ĩ copulatiõe scoꝝ ꝑtriarchaꝝ admittet̃. Tertia aũt nocte bñdictionẽ ꝓsequris vt filij ex vobis ꝓcreent̃ incolumes. Trãsacta aute tertia nocte accipies virginẽ cũ timore dñi amore filioꝝ magis q̃ libidinis ductus: vt i semie abrae bñdictiõez i filijs

Ingressi sunt aũt (cõseqũs · VII ad raguelẽ · ⁊ suscepit eos raguel cũ gaudio. Intuẽsq̃ tobiã raguel: dixit anne vroi sue · q̃ similis est iuuenis iste ꝓsobrino meo. Et cũ hec dixisset · ait: Ubi estis iuuenes frẽs nr̃i? At illi dixerũt. Ex tribu neptalim sum⁹ ex captiuitate niniue. Dixitq̃ illis raguel Nostis tobiã frẽm meũ? Qui dixerunt Nouim⁹. Cũq̃ multa bona loq̃rent̃ ad eo Dixit angelus ad raguelẽ: Tobias de q̃ interrogas pr̃ isti⁹ est. Et misit se raguel ⁊ cũ lachrymis osculat⁹ est eũ · ⁊ plorans sup̃ collũ eius · dixit: Bñdictio sit tibi fili mi: qz boni ⁊ optimi viri fili⁹ es. Et ãna vroi ei⁹ ⁊ sara ipsoꝝ filia lachrymate sunt. Postq̃ aũt locuti sunt: ꝑcepit raguel occidi arietẽ · ⁊ parari quiuiũ. Cumq̃ hortaret̃ eos discũbere ad prãdiũ tobias dixit: Non ego hodie nõ mãducabo neq̃ bibã: nisi prius petitionẽ meam ꝓfirmes · ⁊ pmittas mihi dare saram filiam tuam. Quo audito vir raguel expauit sciẽs quid euenerit illis septẽ viris · qui ingressi sunt ad eam · ⁊ timere cepit: ne forte ⁊ huic similiter cõtingeret. Et cuz nutaret ⁊ non daret petẽti vllũ responsum: dixit ei angelus: Noli timere dare eam isti: qsñ huic timenti deũ debet cõiunx filia tua. Propterea alius non potuit habere illam. Tũc dixit raguel. Nõ

dubito q̄ deus preces ⁊ lachrymas meas in cōspectu suo admiserit. Et credo qm̄ ideo fecit vos venire ad me vt ⁊ ista cōiungeretur cogtiōi sue fm legē moysi. Et nūc noli dubiū gerere q̄ tibi eam tradā. Et apprehēdēs dexteraz filie sue: dextere tobie tradidit dicēs: Deus abraam ⁊ deus ysaac ⁊ deus iacob vobiscū sit ⁊ ipse ꝓiūgat vos ipleatq̄ bñdictionem suā in vob. Et accepta cartha fecerūt cōscriptionē coniugij. Et post hec epulati sunt bñdicētes deuz. Clocauitq̄ raguel ad se annā vxorē suam ⁊ precepit ei vt ꝑ pararet alterū cubiculū. Et introduxit illuc saraz filiā suā ⁊ lachrymata est. Dixitq̄ ei: Soror aīo esto filia mea. Dñs celi det tibi gaudiū ꝓ tedio q̄ ꝓpessa es.

Postq̄ vo cenauerūt: VIII
p introduxerūt iuuenē ad eā. Recordatus itaq̄ tobias sermonū angeli, ptulit de cassidili suo ptē iecoris posuitq̄ eā sup carbones viuos. Tūc raphael angelus apprehēdit dēmoniū et relegauit illud in dēsto superioris egypti Tūc horatꝰ est ꝯginē tobias: dixitq̄ ei: Sara exurge ⁊ deprecem deū hodie ⁊ cras ⁊ secundū cras: q̄ his tribꝰ noctibꝰ deo iungēm: tertia aūt trāsacta nocte in nostro erimꝰ ꝓiugio. Filij q̄ppe scōꝝ sumꝰ ⁊ non possumꝰ ita ꝓiungi sicut gētes q̄ ignorant deū. Surgētes aūt parit instāter orabant ambo simul vt sanitas daret eis: Dixitq̄ tobias. Dñe deus patꝝ nr̄oꝝ: bñdicant te celi terre mareq̄ ⁊ fōtes ⁊ flumia ⁊ omnes creature tue q̄ in eis sunt. Tu fecisti adam de limo terre: dedistiq̄ ei adiutoriū euam. Et nunc domie tu scis q̄ non luxurie causa accipio sororē meā ꝓiugē: sz sola posteritatis dilectiōe in q̄ bñdicat nomē tuū in secula seculoꝝ. Dixit itaq̄ sara: Miserere nob dñe miserere nobis ⁊ ꝑseneſcamꝰ ambo parit sani. Et factū est circa pullos cantum accersiri iussit raguel suos suos et abierunt cum eo parit vt foderēt sepulcrum. Dicebat enī ne simili modo eueneriet ei quo ⁊ ceteris aliis septez viris qui sunt ingressi ad eam. Cumq̄ parasset fossam: reuersus raguel ad vxorē suam dixit ei: Mitte vnam ex ancillis tuis ⁊ videat si mortuus ē vt sepelia euz antecq̄ illucescat. At illa misit vnam ex ancillis suis. Que ingressa cubiculū reperit eos saluos ⁊ incolumes: secum pariter dormiētes. Et reuīsa nunciauit voluntatem nuncium. Et bñdixerūt dñm raguel videlicet ⁊ anna vxor eius. Et dixerūt: Bñdicimꝰte dñe deus isrl qz nō ꝓtigit nob quēadmodū putabamꝰ. Fecisti enī nobiscū miam tuā ⁊ exclusisti a nob inimicū ꝑsequētem nos. Miserius es aūt duobꝰ vnicis. Fac eos dñe plenius bñdicere te ⁊ sacrificiū laudis tue ⁊ sue sanitatꝫ offerre: vt cognoscat vniuersa terra gētiū q̄ tu es deꝰ solus in vniuersa terra. Statimq̄ ꝑcepit suis suis raguel vt reꝑlerēt tra fossam quā fecerāt: puscq̄ elucescerz. Uxori aūt sue dixit vt instruerz cōuiuiū ⁊ ꝑpararet oīa q̄ in cibos erant iter agentibꝰ necessaria. Duas q̄z pingues agentes ⁊ q̄ttuor arietes occidi fecit ⁊ parari epulas oībꝰ vicinis suis: cūctis q̄z amicis. Et adiurauit raguel tobiā: vt duas hebdomadas moraret apud euz. De oībꝰ aūt q̄ possidebat raguel dimidiā ptem dedit tobie ⁊ fecit hāc scriptura: vt ps dimidia que superabat post obitū eoꝝ tobie domio deueniret. IX

Tunc vocauit tobias angelū ad se: quē quidē hoiez existimabat. dixitq̄ ei: Azaria frat̄ peto vt audiscultes ꝛba mea. Si meipsum tradam tibi seruū: nō ero ꝓdignus. Quidētie tue tñ obsecro te vt assumas tibi aīalia simue fuitia ⁊ vadas ad gabellū in rages ciuitatē medoꝝ. reddasq̄ ei chirographū suū ⁊ recipias ab eo pecuniā ⁊ roges eū venire ad nuptias meas. Scis enī ipse qm̄ numerat patꝰ me dies ⁊ si tardauero vna die plus contristatur aīa eius. Et certe vides quomō adiurauit me raguel cuius adiuramētum spernere nō possum. Tunc raphael assumēs quattuor ex seruis raguelis ⁊ duos camelos ī rages ciuitatez medoꝝ pgrit ⁊ inueniens gabellū dedit ei chirogꝛphū suum et

recepit omnez pecuniã. Indicauitqz ei de tobia filio tobie oĩa q̃ gesta sunt: fecit qz eum secum venire ad nuptias. Cũqz ingressus esset domum raguelis · inuenit tobiã discũbentẽ · z exiliens osculati sunt se inuicem. Et fleuit gabelus: bene dixitqz deũ · z dixit: Bñdicat te deus isrl: q̃ filius es optimi viri z iusti · z timentis deũ · z elemosinas facientis. Et dicat benedictio sup vroꝛẽ tuã · z sup parentes vestros z videatis filios vros · z filios filioꝝ vꝝ vsqz in tertiã z q̃rtã generatõnem · z sit semẽ vm bñdictũ a deo isrl q̃ regnat in secula seculoꝝ. Cũqz omẽs dixissent amen · accesserũt ad conuiuiũ. Ez cũ tioze dñi nuptiaꝝ conuiuiũ exercebãt.

Cum vero moras faceret tobias causa nuptiaꝝ · sollicitꝰ erat pr̃ eiꝰ tobias dicẽs: Putas q̃re moraf̃ filius meus: aut q̃re detentꝰ est ibi? Putas ne gabelus mortuꝰ est et nemo reddit illi pecuniã? Cepit aũt cõtristari nimis ipse z anna vroꝛ eiꝰ cũ eo z ceperũt ambo simul flere: eo q̃ die statuto minime reuerteretur filius eoꝝ ad eos. Flebat igit mat eiꝰ irremediabilibꝫ lachrymis · atqz dicebat: Heu me fili mi vt q̃d te miserim? pegrinari · lumẽ oculoꝝ nroꝝ · baculũ senectutis nr̃e solatiuz vite nr̃e spẽ posteritatis nr̃e? Oĩa sil in tevno bñites: te nõ debuimus dimittere a nobis. Cui dicebat tobias: Tace z noli turbari: sanꝰ est filius nr̃: satis fidelis est vir ille cũ quo misimus eum. Illa autem nullo modo osolari poterat: sed q̃tidie exiliẽs circũspiciebat · z circumibat vias oẽs p q̃s spes remeãdi videbatur vt pcul videret eũ: si fieri posset: venientem. At vero raguel dicebat ad generũ suum: Vade hic · z ego mittã nũciũ salutis de te ad tobiaz pr̃em tuũ. Cui tobias ait: Ego noui qz pater meus et mater mea modo dies cõputant · z cruciatur spiritus eoꝝ in ipsis. Cumqz verbis multis rogaret raguel tobiã · z ille eũ nulla ratione vellet audire: tradidit ei sarã z dimidiã pr̃e oĩs substantie sue in pueris · in puellis · in pecudibus · in camelis · z in vaccis · z pecunia mlta · z saluũ atqz gaudentẽ dimisit eũ a se · dicẽs: Angelus domini sanctꝰ sit in itinere vro: pducatqz vos incolumes: z inueniatis oĩa recte circa parẽtes vestros · z videãt oculi mei filios vros priusqz moriar. Et apprehẽdentes parẽtes filiã suã · osculati sunt eã z dimiserũt ire: monẽtes eã honorare soceros · diligere maritũ · regere familiam gubnare domũ · z seipam irreprehẽsibilez.

Cumqz reuerte XI (exhibere. rent: puenerũt ad charrã q̃ est in medio itinere ꝺ niniuen vndecimo die. Dixitqz angelus. Tobia frater: scis quẽadmodũ reliqsti pr̃em tuum. Si placet itaqz tibi pcedam? · z lẽto gradu insequãtur iter nostrũ familie simul cũ coniuge tua z cũ aialibꝫ. Cũqz ꝫ placuisset vt irẽt: dixit raphael ad tobiã: Tolle tecũ ex felle piscis: erit enim necessariuz. Tulit itaqz tobias ex felle illo · z abierũt. Anna aũt sedebat secus viã q̃tidie in suspicilio mõtis: vñ respicere potat de longinq̃. Et dũ ex eodẽ loco specularet aduentũ eiꝰ · vidit a lõge · z ilico cognouit venientẽ filiũ suũ: currensqz nũciauit viro suo · dicẽs: Ecce venit filiꝰ tuꝰ. Dixitqz raphael ad tobiã. At vbi introierit domũ tuã statim adora dñz deũ tuũ · z gratias agẽs ei · accede ad patrẽ tuũ · z osculare eũ. Statimqz lini sup oculos eius ex felle isto piscis · qꝺ pretas tecũ. Sciabis enim qm̃ mox aperient oculi eiꝰ · z videbit pater tuus lumẽ celi · z in aspectu tuo gaudebit. Tũc pcurrit canis qui simul fuerat in via · z qsi nũcius aduenies blãdimẽto sue caude gaudebat. Et exurgẽs cecus pater · cepit offendẽs pedibꝫ currere · z data manu puero · occurrit in obuiã filio suo. Et suscipiẽs osculatus est eũ cũ vroꝛe sua · z ceperũt flere pre gaudio. Cũqz adorassent deũ · z gtas egissent: psederũt. Tũc sumẽs tobias ꝺ felle piscis · liniuit oculos pr̃i suo. Et sustinuit quasi dimidiã fere horaz · z cepit albugo ex oculis eius quasi membrana ouj egredi. Quod apprehendẽs tobias traxit ab oculis eiꝰ: statimqz visuz rece-

pit. Et glorificabāt deū ipse videlicet et
uxor ei⁹ ⁊ oēs qui sciebāt eū. dicebatq;
tobias: Cōfidico te dñe de⁹ isrāel q; tu casti
gasti me ⁊ tu saluasti me. Et ecce ego vi
do tobiā filiū meū. Ingressa ē etiā p⁹ se
ptē dies sara uxor filij ei⁹ ⁊ oīs familia ⁊
pecora sana ⁊ cameli ⁊ pecunia mlta ux⁹
ris: sed ⁊ illa pecunia quā recepat a gabe
lo. Et narrauit parētib⁹ suis oīa bñficia
dei: q; fecisset circa eū p uiem qui eū du
xerat. Celerūtq; achior ⁊ nabath p̄fo
brini tobie. gaudētes ad tobiā. ⁊ p̄gratu
lātes ei de oīb⁹ bonis q; circa illum oīde
rat de⁹. Et p septē dies epulantes oīs
cū gaudio magno gauisi sunt. XII

Et Clnc vocauit ad se tobias filiuz
suū. dixitq; ei: Quid possumus
dare viro isti scō q; venit tecū?
Rīdens tobias. dixit patri suo: Pater
quā mercedē dabim⁹ ei: aut qd dignuz
poterit esse bñficijs eius? Ue duxit ⁊ re
duxit sanū: pecuniā a gabelo ipse recepit
uxorē ipse me hīe fecit ⁊ demoniū ab ea
ipse cōpescuit. gaudiū parentib⁹ ei⁹ fec:
meipsum a uoratione piscis eripuit:
te q; videre fecit lumē celi. ⁊ bonis oīb⁹
p euz repleti sum⁹. Quid illi adhuc po
terim⁹ dignū dare? Oz peto te pat mi
vt roges eū si forte dignabit medietatē
de omib⁹ q; allata sunt sibi assumere. Et
vocantes eū pat. s. ⁊ filius. tulerūt eū in
ptē. ⁊ rogare ceperūt vt dignaret dimi
diā ptē oīm q; attulerāt. acceptā habere
Tūc dixit eis occulte: Cōfidicite deū celi
⁊ coram oīb⁹ viuētib⁹ p̄fitemini ei: q; fe
cit vobiscū miam suā. Etenī sacrm reg
abscōdere bonū est: opa aūt dei revelare
⁊ p̄fiteri honorificū est. Bona est oratio
cū ieiunio ⁊ elemosyna. magis q; thesau
ros auri recōdere. qm̄ elya a morte libe
rat. ⁊ ipsa est q; purgat pctā. ⁊ facit inue
nire vitā etnaz. Qui aūt faciūt pctm̄ ⁊
iniqtatē: hostes sunt aie sue. Manifesto
q; vob veritatē. ⁊ nō abscondam a vobis
occultū p̄monē. Cū orabas cuz lachry
mis ⁊ sepeliebas mortuos. ⁊ derelinque
bas p̄dium tuū ⁊ mortuos absconde
bas p diē i domo tua ⁊ nocte sepeliebas
eos: ego obtuli orationē tuā dño. Et q;
acceptus eras deo necesse fuit vt tēpta
tio p̄baret te. Et nunc misit me dñs vt
curarē te. ⁊ sarā uxorem filij tui a demo
nio liberarē. Ego enī sum raphael ange
lus. vnus ex septem qui astam⁹ ante do
minū. Cūq; hec audissent turbati sunt.
⁊ tremētes ceciderūt sup terrā in faciez
suam. Dixitq; eis angelus. Pax vobis
Nolite timere: Etenī cū essem vobiscū
per voluntatē dei eram: ipm bñdicite ⁊ cā
tate illi: videbar qdē vobiscū māducare
⁊ bibere: sed ego cib⁹ invisibili ⁊ potu q; ab
hoīb⁹ videri nō pōt. uox. Tempus est ut
go vt reuertar ad eū qui me misit. vos
aūt bñdicite deū. ⁊ narrate oīa mirabi
lia ei⁹. Et cū hec dixisset ab aspectu eoz
ablatus est. ⁊ vltra eū videre nō potuerūt
Tūc p̄strati p horas tres in facie: bñdixe
runt deum. Et exurgentes. narrauerūt
omnia mirabilia eius. XIII

Adueniens aūt tobias senior os
suū: bñdixit dñm. ⁊ dixit. Ma
gnus es dñe in etnū. ⁊ in oīa secula re
gnū tuū. qm̄ tu flagellas ⁊ saluas. dedu
cis ad inferos ⁊ reducis. ⁊ nō est qui ef
fugiat manū tuā. Cōfitemī domīo fili
isrāel. ⁊ in p̄spectu gētiū laudate eū: qm̄ ip̄
dispsit vos inter gētes q; ignorant eum
vt vos enarretis mirabilia ei⁹. ⁊ faciat;
scire eos. q; nō est alius de⁹ oīpotēs pre
ter eū. Ipse castigauit nos p̄pter iniqtates
nostras. ⁊ ipse saluabit nos p̄pter miam
suā. Aspicite q; que fecit nobiscū. ⁊ cū ti
more ⁊ tremore p̄fitemini illi. regēq; se
culoz exaltate in opib⁹ vestris. Ego aūt
in terra captiuitatis mee confitebor illi:
qm̄ ondit maiestatē suā in gentē pecca
tricē. Cōuertimini itaq; pctōres. ⁊ faci
te iusticiā coram dño. credētes q; faciat vo
biscū misericordiā suā. Ego autē ⁊ anīa
mea in eo letabim̄. Benedicite dño oēs
electi eius: agite dies leticie ⁊ cōfitemi
ni illi. Hierusalē ciuitas dei. castigauit
te dom⁹ in opib⁹ manuū tuaz. Confi
tere domino in bonis tuis. ⁊ bñdic deuz
seculoz: vt reedificet in te tabernaculuz
suū. ⁊ revocet ad te omnes captiuos et

gaudeas in omnia secula seculoꝝ. Luce splẽdida fulgebis· ⁊ oẽs fines terre adorabũt te. Nationes ex lõginquo ad te venient· ⁊ munera deferẽtes adorabũt in te dñm· ⁊ terrã tuã in scificationẽ habebũt nomẽ enĩ magnũ invocabũt in te. Maledicti erũt qui ꝓtempserint te· ⁊ ꝯdẽnati erũt oẽs qui blasphemauerint te· bñdictiq; erunt q̃ edificauerint te. Tu aũt letaberis in filijs tuis: qm̃ oẽs bñdicent̃ ⁊ cõgregabunt̃ ad dñm. Bti oẽs q̃ diligũt te· ⁊ qui gaudẽt sup̃ pace tua. Anĩa mea bñdic dñm: qm̃ liberauit hierl'm civitatẽ suã a cũctis tribulatiõibꝫ ei⁹ dñs de⁹ nr̃. Btũs ero si fuerit reliq̃e semis mei ad videndã claritatẽ hierl'z. ꝑte hierl'm ex saphyro ⁊ smaragdo edificabit̃· ⁊ ex lapide ꝑcioso oĩs circũit⁹ muroꝝ ei⁹ Et lapide cãdido ⁊ mũdo oẽs platee ei⁹ sternent̃· ⁊ ꝓvicos eius alleluia cantabitur. Benedictus dominus qui exaltauit eam: vt sit regnum eius in secula seculoꝝ super eam amen.

XIIII

Et cõsummati sunt sermones tobie. Et postq̃ illuminat⁹ est tobias vixit annis q̃dragintaduobꝫ· ⁊ vidit filios nepotũ suoꝝ· Cõpletis itaq; annis cẽtũ duobꝫ· sepultus est honorifice in ninive. Quinq̃ginta nãq; ⁊ ser ãnoꝝ lumẽ oculoꝝ amisit: sexagenari⁹ vo recepit: Reliquũ vo vite sue i gaudio fuit· ⁊ cũ hono ꝓfectu timoris dei ꝓrit in pace. In hora autẽ mortis sue vocauit ad se tobiã filiũ suũ ⁊ septẽ iuuenes filios suos nepotes· dixitq; eis: ꝓpe erit interit⁹ ninive. Nõ enĩ excidit vbũ dñi· ⁊ frẽs nri qui dispsi sunt a terra isrl· reũtẽt̃ ad eã. Oĩs autẽ dẽsta terra eius replebit̃· ⁊ dom⁹ dei q̃ in ea incẽsa est iterꝝ reedificabit̃· ibiq; reũtẽtur oẽs timẽtes deũ. Et relinquẽt gentes idola sua· ⁊ veniet in hierl'm· ⁊ inhabitabũt in ea· ⁊ gaudebũt in ea omẽs reges terre adorãtes deũ isrl. Audite g̃ filij mei ꝓtem vrm. Seruite dño in verita te· ⁊ inquirite vt faciatis q̃ placita sunt illi. Et filijs vestris mãdate: vt faciãt iusticias ⁊ elemosynas· vt sint memores dei· ⁊ benedicant eũ ĩ omni tẽpore in veritate ⁊ in tota virtute sua. Nunc ergo filij audite me· ⁊ nolite manere hic. Qz quacũq; die sepelieritis matrez vestram circa me in vno sepulcro· ex eo dirigite gressus vestros vt exeatis hinc: Videoenĩ qz iniq̃tas eius finem dabit ei. Fcm̃ est aũt post obitum mris sue: tobias abscessit ex ninive cũ vxore sua ⁊ filijs ⁊ filioꝝ filijs· ⁊ reuisus est ad soceros suos. Inuenitq; eos incolumes· in senectute bona· ⁊ curam eoꝝ gessit. Et ipse clausit oculos eoꝝ· ⁊ omnẽ hereditatem domus raguelis ipse ꝓcepit: viditq; q̃ntaz generatiõez filiosꝝ filioꝝ suoꝝ. Et cõpletis annis nonagĩta et nouẽ in timore dñi: cum gaudio sepelierũt eum. Omis autem cognatio eius· ⁊ oĩs generatio ei⁹ in bona vita ⁊ in sancta cõuersatione ꝑmansit: ita vt accepti essent tam deo q̃ hominibus· ⁊ cunctis habitãtibꝫ terrã.

Explicit liber Tobie. Incipit ꝓlogus in librum Judith.

Iudith hebreos liber iudith inter apocrypha legitur: cuius autoritas ad roborãda illa que in cõtentionez veniunt· minus idonea iudicatur. Chaldeo tamẽ ꝑmone ꝟscript⁹: inter historias cõputat̃. Qz qz hũc libꝝ synod⁹ nicena in nũero scãꝝ scripturarꝝ legit̃ cõputasse. acqeui postulationi vte imo eractioni· ⁊ sepositꝰ occupatõibꝫ q̃bꝫ vehement̃ artabar· huic vnã lucubratiũcula vdi: magꝭ sensũ e sensu q̃ ex vno vbo vbũ trãsferens. Vltoꝝ codicũ varietatẽ vitiosissimaz amputaui: sola ea que intelligentia integra in vbis chaldeis inuenire potui· latinis exꝑssi. Accipite iudith viduã· castitatis exemplũ· ⁊ triumphali laude ꝓpetuis eã ꝓconijs declarate. Hãc enĩ nõ solũ femis: sz ⁊ viris imitabilẽ dedit: q̃ castitat̃ ei⁹ remũeratoꝝ· vbo tutẽ ei talem tribuit· vt inuictũ omibꝫ hoibꝫ vinceret: insupabilem superaret.

Explicit ꝓlogus.

¶ 3

Incipit liber Judith. Capitulū I

ARphaxat ita/ q̄z rex medoꝝ subiugaue/rat multas gentes impe/rio suo et ipse edificauit ci tatē potētissimā quam appellauit egba/thanis. Ex lapidib quadratis ⁊ sectis fecit muros ei⁹ in altitudine cubitoꝝ se ptuaginta · ⁊ in latitudine cubitoꝝ tri/gīta: turres vo ei⁹ posuit in latitudie cu bitoꝝ centū. Per q̄drū vo earuꝫ latus vtrūq; vicenoꝝ pedū spatio tendebaſ: posuitq; portas eius in altitudine turri um. Et gloriabaſ q̄si potens in potentia exercit⁹ sui · ⁊ in gl'ia q̄drigaꝝ suaꝝ. Anno igiſ duodecio regni sui · nabuchodono/sor rex assyrioꝝ qui regnabat in niniue ciuitate magna · pugnauit ꝯ arphaxat · ⁊ ob tinuit eū in cāpo magno qui appellaſ ra gau circa eufraten ⁊ trigin ⁊ iadason in campo erioch regis elicoꝝ. Tūc exalta/tū est regnū nabuchodonosor ⁊ cor ei⁹ eleuatū est. Et misit ad omēs qui habi/tabāt in cilitia ⁊ damasco ⁊ libano · ⁊ ad gentes q̄ sunt in carmelo ⁊ cedar · ⁊ inhī tantes galileā: in cāpo magno esdrelon · ⁊ ad oēs qui erāt in samaria ⁊ trans flu/men iordanē · vsq; hierlm · ⁊ oēm terraꝫ iesse · q̄usq; pueniaſ ad mōtes ethiopie. Ad hos oēs misit nūcios nabuchodono sor rex assyrioꝝ: q̄ oēs vno aīo ꝯdixerunt ⁊ remiserūt eos vacuos · ac fine honore abiecerūt. Tunc indignat⁹ nabuchodo nosor rex ad oēm terraꝫ illā: iurauit per thronū ⁊ regnū suū q̄ vendicaret se de omnibus regionibus his. II

Anno tertiodecimo nabuchodo nosor regis · vicesima ⁊ secunda die mēsis primi: fcm est verbū in domo nabuchodonosor reg̃ assyrioꝝ: vt vendicaret se. Vocauitq; ois maiores natu · oēsq; duces bellatores suos · ⁊ ha/buit cū eis mysteriū cosilij sui. Diritq; cogitationē suam in eo esse: vt omnem terram suo subiugaret imperio. Qđ di ctum cum placuisset omib⁹: vocauit na buchodonosor rex holofernez principem militie sue · ⁊ dixit ei: Egredere adūsum omne regnū occidētis · ⁊ ꝫ eos precipue qui ptemserūt imperiū meū. Nō pcet oculus tu⁹ vlli regno: oēmq; vbē mu/nitā subiugabis mihi. Tūc holofernes vocauit duces ⁊ magistrat⁹ vtutis assy/rioꝝ · ⁊ dinumerauit viros in expeditioē sicut pcepit ei rex · centū viginti milia pe ditū pugnatoꝝ · ⁊ eqtes sagittarios duode cim milia. Omnemq; expeditiōem suā fecit pire in multitudie innūerabilitū ca meloꝝ · cū his q̄ exercitib sufficerēt co/pioſe: ovū q̄z armēta · gregesq; ouiū · q̄z nō erat numer⁹. Frumentū ex oi syria i trāsitu suo parari pstituit · Aurū vero ⁊ argentū de domo regis assumpsit mul/tū nimis. Et pfectus est ipse ⁊ oīs exer/citus cū q̄drigis ⁊ eqtib ⁊ sagittarijs · q̄ coopuerūt faciē terre sicut locuste. Cū/q; ptrāsisset fines assyrioꝝ: venit ad ma/gnos mōtes ange q̄ sunt a sinistro cili/tie: ascenditq; oīa castella eoꝝ · ⁊ obtinu/it oēm munitiōem. Effregit aūt ciuita/tez opinatissimā melothi · pdauitq; om nes filios tharsis · ⁊ filios hismael qui erāt ꝯ faciē deserti · ⁊ ad austrū tre celeō. Et trāsiuit eufratē · ⁊ venit in mesopota miā · ⁊ fregit oēs ciuitates excelsas que erāt ibi a torrente māb̄e vsq; q̄ pueniaſ ad mare · ⁊ occupauit terminos eius a cilitia vsq; ad fines iaphet q̄ sunt ad au/strū. Adduxitq; oēs filios madian · ⁊ pe dauit oēm locupletiōem eoꝝ · oēsq; reſi/stētes sibi occidit in ore gladij. Et posth descendit in cāpos damasci in diebꝫ mes/sis ⁊ succendit oīa sata: oēsq; arbores et vineas fecit īcidi · ⁊ cecidit timor illius super omnes inhabitātes terram. III

Tunc misert legatos suos vniu/say vbiuz ac puiciay reges ac pīcipes syrie. s. ⁊ mesopotamie ⁊ syrie sobal ⁊ libie atq; cilitie: qui veni/entes ad holofernez dixerūt: Desinat in dignatio tua circa nos. Melius est enim vt viuentes seruiamus nabuchodono/sor regi magno · ⁊ subditi simus tibi: q̄z morientes cum interitu nostro ipsi ser/

uitutis nostre damna patiamur. Quis ciuitas nostra. quis possessio oēs mōtes ꝛ colles ꝛ campi ꝛ armēta tua. greges q̄ ouiū ꝛ capraꝝ. eq̄rumq; ꝛ camelorꝝ. ꝛ uniuerse facultates nostre atq; familie ī cō spectu tuo sunt. Sint oīa sub lege tua. Nos etiā ꝛ filij nostri tui sum⁹. Eligni nobis pacificus dñs ꝛ utere seruitio nostro sicut placuerit tibi. Tūc descendit de mōtib⁹ cū eq̄tib⁹ in ꝑtute magna ꝛ obtinuit oēm ciuitatē. ꝛ oēm inhabitatez terrā. De uniuersis aūt uobis assumpsit sibi auxiliarios uiros fortes ꝛ electos ad bellū. Tātusq; metus ꝓuinciis illis incubuit. ut uniuersaꝝ urbiū hierichorūtes. ꝓcipes ꝛ honorati simul cū ꝑplis exirent in obuiā uenienti. excipiētes eū cū coronis ꝛ lampadib⁹: ducētes choros cū tympanis ꝛ tybijs. Nec ista tñ facientes ferocitatē ei⁹ pectoris mitigare potuerūt. Nā ꝛ ciuitates eoꝝ ōstruxit. ꝛ lucos eoꝝ excidit. Præcepat enī illi nabuchodonosor rex. ut oēs deos terre exterminaret: videlicet ut ipse solus diceret de⁹ ab his natiōib⁹ q̄ potuissent holoferni potentia subiugari. Pertrāsiens sau tē syriā sobal. ꝛ oēz apamiā. oēmq; mesopotamiā. uenit ad idumeos ī terra gabaa: accepitq; ciuitates eoꝝ. ꝛ sedit ibi ꝑ triginta dies in quib⁹ diebꝫ adunari ꝓcepit uniuersū exercitū ꝛtutis sue. IIII

Tunc audientes hec filij isrl qui habitabāt terrā iuda: timuerūt ualde a facie ei⁹. Tremor etiā ꝛ horror inuasit sensus eoꝝ. ne hoc faceret hierusalem ꝛ templo dñi. quod fecerat ceteris ciuitatib⁹ ꝛ tēplis eaꝝ. Et miserūt in oēz samariā ꝑ circūitū usq; hiericho. ꝛ ꝓoccupauerūt oēs uertices mōtium. Et muris circūdederūt uicos suos ꝛ ꝛgregauerūt frumenta in ꝓparatiōez pugne. Sacerdos etiā eliachim scripsit ad uniuersos qui erāt ꝫ esdrelon q̄ est ꝫ facie cāpi magni iuxta dothaim. ꝛ uniuersis ꝑ quos uie transitus esse poterat: ut obtinerēt ascēsus mōtiū ꝑ q̄s uia esse poterat ad hierl'm. ꝛ illic custodierunt ubi angustū iter esse poterat inter montes.

Et fecerūt filij isrl: ꝟm q̄ ꝓstituerat eis sacerdos dñi eliachim. Et clamauit omnis ꝑplis ad dñm instantia magna. ꝛ humiliauerūt aīas suas in ieiunijs ꝛ oōnib⁹ ipsi ꝛ mulieres eoꝝ. Et induerunt se sacerdotes cilicijs. infantes ꝓstrauerūt cōtra faciē templi dñi ꝛ altare dñi operūt cilicio. Et clamauerūt ad dñm deuz isrl' unanimiter: ne darent in ꝑdā infantes eoꝝ. ꝛ uxores eoꝝ in diuisionē. ꝛ ciuitates eoꝝ in exterminiū. ꝛ scā eoꝝ in pollutionē ꝛ fierēt ī opprobriū gētib⁹. Tūc eliachim sacerdos dñi magn⁹ circūiuit oēm isrl: allocutusq; est eos dicēs: Scitote q̄m exaudiet dñs ꝑces uras: si manentes ꝑmāseritis in ieiunijs ꝛ oōnibus in conspectu dñi. Memores estote moysi serui dñi. qui amalech ꝓfidentez in ꝛtute sua ꝛ in potentia sua ꝛ in exercitu suo ꝛ in clypeis suis ꝛ in curribus suis ꝛ in eq̄tib⁹ suis: nō ferro pugnādo: sz ꝑcib⁹ sc̄is oādo deiecit. Sic erūt uniuersi hostes isrl: si ꝑseueraueritis in hac ope q̄ cepistis. Ad hāc igit' exhortationē ei⁹ despectes dñm. ꝑmanebant in ꝓspectu dñi: ita ut etiā hi qui offerebāt dño holocausta. ꝑcincti cilicijs offerrent sacrificia dño. ꝛ erat cinis sup capita eoꝝ. Et ex toto corde suo oēs orabant deū ut: uisitaret populum suum israel.

V

Nunciatūq; est holoferni principi militie assyrioꝝ q̄ filij isrl ꝑparārēt se ad resistēdū: ac mōtium itinera ꝓclusissent. ꝛ furore nimio exarsit in iracundia magna. Conuocauitq; oēs ꝓncipes moab. ꝛ duces ammon. ꝛ dixit eis: Dicite mihi quis sit ꝑplus iste q̄ mōtana obsidet: aut q̄ ꝛ q̄les ꝛ q̄nte sint ciuitates eoꝝ. q̄ etiā sit uirtus eoꝝ. aut q̄ sit multitudo eoꝝ. uel quis rex militie illoꝝ. ꝛ q̄re ꝓ oīb⁹ qui habitāt in oriente isti ꝓtempserūt nos. ꝛ nō exierunt in obuiā nobis: ut susciperēt nos cū pace? Tunc achior dux oīm filioꝝ ammon rñdens. ait: Si digneris audire dñe dicaz ueritatem in cōspectu tuo de ꝑplo isto q̄ in montanis habitat. ꝛ nō egredietur uerbū falsum ex ore meo. Populus iste ex

progenie chaldeoꝝ ẽ. Hic primũ in mesopotamia habitauit: qm̃ noluerũt seq̃ deos patrũ suoꝝ qui erant in terra chaldeoꝝ. Deserentes itaq; cerimonias patrũ suoꝝ q̃ in multitudĩe dꝰ erãt: vnũ deũ celi coluerũt: qui & pcepit eis vt exirent inde & hitarẽt in charrã. Cũq; opus esset oẽm terrã fames: descẽderũt in egyptũ: illicq; p q̃drigentos annos sic multiplicati sunt: vt dinũerari eoꝝ nõ posset exercitus. Cunq; gũasset eos rex egypti atq; in edificatiõib; vbiũ suaꝝ in luto & latere subiugasset eos clamauerũt ad dm̃ suũ: & pcussit totã terrã egypti plagis variis. Cũq; eiecissent eos egyptij a se: & cessasset plaga ab eis: & iteruꝫ eos vellent capere & ad suũ seruitiũ reuocare: fugiẽtib; his deus celi mare aperuit: ita vt hic inde aque q̃si mur⁹ solidarent̃ et isti pede sicco fundũ maris pambulãdo trãsirent. In quo loco dum innũerabilis exercitus egyptioꝝ eos persequeret̃: ita aquis cooptus est: vt nõ remaneret vel vnus qui factum posteris nũciaret. Egressus etiã mare rubrũ deserta syna montis occurrerũt: in quib; nunq; hõ hitare potuit vel fili⁹ hois reqeuit. Illic fontes amari obdulcati sunt eis ad bibẽdũ: & p annos q̃draginta annonã ꝺ celo cõsecuti sunt. Ibicũq; igressi sunt: sine arcu & sagitta: & absq; scuto & gladio: dⁿ eoꝝ pugnauit p eis: & vicit. Et nõ fuit q̃ insultaret pplo isti: nisi qũ recessit a cultu dñi dei sui. Quotiensc̃uq; aũt preter ipsum deũ suũ, alteꝝ coluerũt: dati sunt in predã & in gladiũ & ĩ opprobriũ. Quotiensc̃uq; aũt penituerunt se recessisse a cultura dei sui: dedit eis deus celi vtutẽ resistẽdi. Deniq; chananeũ regẽ & iebuseũ & pherezeũ & ethæum & eueũ & amorreum: & omnes potẽtes in esebon, pstrauerũt: & terras eoꝝ & ciuitates eoꝝ ipsi possederunt: & vsq; dum non peccarẽt in conspectu dei sui: erãt cuꝫ illis bona. Deus enĩ illoꝝ odit iniquitatẽ. Haꝫ & ante hos annos cũ recessissent a via quã dederat illis deus vt ambularẽt in ea: exterminati sunt prelijs a multis nationib; & plurimi eoꝝ captiui abducti sunt ĩ terram non suam. Hui⁹ autem reuersi ad dm̃ deũ suum ex dispersione qua dispsi fuerant: adunati sunt: & ascenderũt mõtana hec omĩa: & iterũ possident hierlm: vbi sunt sancta scõꝝ. Hũc ergo mi dñe perquire si est aliq̃ iniquitas eoꝝ in conspectu dei eoꝝ: ascendam⁹ ad illos: quoniã tradẽs tradet illos deus eoꝝ tibi: et subiugati eẽt sub iugo potẽtie tue. Si vero nõ est offensio pp̃li hui⁹ coram deo suo: nõ poterim⁹ resistere illis: qm̃ deus eoꝝ defendet illos: & erimus in opprobrium vniuerse terre. Et factũ est cuꝫ cessasset loqui achioꝝ verba hec: irati sunt omẽs magnates holofernis & cogitabãt interficere eum dicentes ad alterutruꝫ Quis ẽ iste qui filios israel posse dicat resistere regi nabuchodonosoꝝ & exercitibus eius: hoĩes inermes & sine vtute: & sine peritia artis pugne. Elt ergo agnoscat achioꝝ qm̃ fallit nos: ascẽdemus in mõtana: & cum capti fuerint potẽtes eorũ tũc cũ eisdem gladio trasuerberabit: vt sciat oĩs gens qm̃ nabuchodonosoꝝ dⁿ⁹ terre est: & p̃ter ipm̃ alius nõ est. Vt

Factũ est aũt cum cessassent loq̃ indignatus holofernes vehemẽter: dixit ad achioꝝ: Qm̃ pphetasti nobis dicens q⁹ gens israel defendat̃ a deo suo: vt oĩdam tibi qm̃ non est dⁿ⁹ nisi nabuchodonosoꝝ: cuꝫ pcusserimus eos oẽs sicut hoĩem vnũ: tũc & ipse cuꝫ illis assyrioꝝ gladio interibis: & oĩs israel tecũ pditione disperiet: & ꝓbabis qm̃ nabuchodonosoꝝ dñs sit vniuerse terre Tunc q; gladius militie mee transiet p latera tua: & confixos cades inter vulnerat̃os israel & nõ respirabis vltra donec exterminẽris cum illis. Porro autez si pphetiam tuã veram existimas non concidat vultus tuus: & pallor qui faciẽ tuam obtinet abscedat a te: fiẽba mea hec putas implere nõ posse. Elt aũt noueris q; simul cum illis hec experieris: ecce et hac hora illoꝝ populo sociaberis vt duz dignas mei gladij penas exceperint: ipe simul vltioni subiaceas. Tunc holofer-

nes ꝑcepit seruis suis: vt cõprehẽderẽt achior ⁊ ducerent eũ in bethuliã ⁊ traderẽt eum in manus filioꝝ isrl̃. Et accipientes eũ fui holofernis · pfecti sunt ꝑ cãpestria: sed cũ appropinq̃sent ad montana exierũt ꝑtra eos fundibularij. Illi aũt diuertentes a latere mõtis ligauerũt achior ad arborem manibꝫ ⁊ pedibꝫ · ⁊ sic vinctũ de restibꝫ dimiserũt eũ · ⁊ reuersi sunt ad dñm suũ. Porro filij isrl̃ descẽdentes de bethulia · venerũt ad eũ. Quẽ soluentes duxerũt ad bethuliã: atq; in mediũ ppli illũ statuẽtes ꝓcõgati sunt · quid rerũ esset q illũ vinctũ assyrij reliquissent. In diebꝫ illis erant illic ꝓcipes · ozias filius micha de tribu symeon ⁊ charmi qui ⁊ gothoniel. In medio itaq; seniorum ⁊ in ꝑspectu oĩm achior dixit oĩa q̃ locut⁹ fuerat ab holoferne inrogat⁹ ⁊ q̃liter ppls holofernis voluisset ꝑpter hoc verbũ interficere eũ · ⁊ quẽadmodũ ipse holofernes iratus iusserit eũ israelitis hac de causa tradi · vt dum viderent filios isrl̃ · tũc ⁊ ipm achior diuersis iubeat interire supplicijs ꝑpter hoc q̃ dixisset: deus celi defensor eor est. Cunq; achior vniũsa hec exposuisset: oĩs ppls cecidit in faciẽ adorãtes dñm · ⁊ cõi lamẽtatione ⁊ fletu vnanimes ꝓces suas domiño effuderũt · dicentes: Dñe deus celi ⁊ terre intuere superbiã eor · ⁊ respice ad nrã humilitatẽ ⁊ faciẽ sc̃or tuor ⁊ de respice hodie qm̃ ñ derelinq̃s psumẽtes de te · ⁊ ꝑsumẽtes de se ⁊ de sua virtute gloriãtes humilias. Finito itaq; fletu · ⁊ p totã diem oratione pl̃or completa · consolati sunt achior dicẽtes: Deus patrum nrorum cuius tu virtutẽ ꝓdicasti · ipse tibi hãc dabit vicissitudinẽ: vt eor magis tu interitũ videas. Cum vero dñs dederit nobis hãc libertatẽ seruis suis: fit ⁊ tecũ deus in medio nostri: vt sicut placuerit tibi · ita cum tuis omnibꝫ conuerseris nobiscũ. Tunc ozias finito cõcilio suscepit eum in domũ suã · ⁊ fecit cenã magnam. Et vocatis oĩbꝫ presbyteris simul expleto ieiunio refecerunt: Postea vero conuocatus omnis popu lus per totam noctem intra ecclesiã orauerũt: petentes auxiliũ a deo israel. VII

Holofernes aũt altera die ꝓcepit exercitibꝫ suis: vt ascẽderẽt cõtra bethuliã. Erant aũt pedites bellatorũm centum viginti milia · ⁊ equites vigintiduo milia · ꝓter ꝓparationes virorũ illorũ quos occuparat captuitas ⁊ adducti fuerãt de ꝓuincijs ⁊ vrbibꝫ vniuerse iuuentutis. Omnes parauerunt se pariter ad pugnam ꝓtra filios israel · ⁊ venerũt p creꝓdinẽ mõtis vsq; ad apicẽ qui respicit super dothaim a loco qui dr belma vsq; ad chelmõ qui est ꝛ esdrelõ. Filij aũt isrl̃ vt viderũt multitudinẽ illorũ · pstrauerũt se sup terrã mittẽtes cineres sup capita sua · vnanimes orãtes vt deus isrl̃ miſicordiã suã oñderet sup ppl̃m suum: Et assumentes arma sua bellica · sederũt p loca q̃ angusti itineris tramitẽ dirigũt inter montosa · ⁊ erãt custodiẽtes ea tota die ⁊ nocte. Porro holofernes dum circũit p gyrum · repperit q fons qui influebat aq̃ductũ illorũ a ꝑte australi · extra ciuitatẽ dirigeret · ⁊ incidi ꝓcepit aq̃ductũ illorũ. Erãt tñ non lõge a muris fontes ex quibꝫ furtim videbant haurire aquã: ad refocillandũ potius q̃ ad potãdũ. Sed filij ãmon ⁊ moab accesserũt ad holofernẽ · dicẽtes: Filij isrl̃ nõ in lancea · nec in sagitta ꝓfidũt: sed mõtes defendũt illos · ⁊ muniunt illos colles in precipitio ꝓstituti. Et ergo sine cõgressione pugne possis supare eos · pone custodes fontiũ vt nõ hauriãt ex eis · ⁊ sine gladio interficies eos vel certe fatigati · tradent ciuitatẽ suã quã putãt in mõtibꝫ positã supari nõ posse. Et placuerũt verba hec coram holoferne · ⁊ coram satellitibus eius · ⁊ ꝓstituit p gyrũ centenarios p singulos fontes. Cunq; ista custodia per dies viginti fuisset expleta · defecerũt cisterne ⁊ collectiones aq̃rum oĩbꝫ inhabitantibꝫ bethuliã: ita vt nõ esset intra ciuitatẽ vnde satiarent · vel vna die: qm̃ ad mensuram dabat ppls aq̃ quotidie. Tunc ad oziam cõgregati omẽs viri fe

mineq; iuuenes ⁊ paruuli omẽs simul
vna voce dixerũt Judicet dñs inter nos
⁊ te: qm̃ fecisti in nos mala nolẽs loqui
pacifice cum assyrijs ⁊ ꝓpter hꝫ vendidit
nos deus in manibꝫ eoꝝ. Et iõ non est q̃
adiuuet cũ ꝓsternam̃ ante oculos eorũ
in fiti ⁊ in ꝑditione magna. Et nũc con/
gregate vniuersos qui in ciuitate sunt:
vt ꝙ ponte tradamus nos oẽs ꝑ holo/
fernis. Melius est enĩ vt captiui bñdi/
camus dñm viuẽtes: q̃ moriamur ⁊ fi/
mus opprobriũ omni carni: cum videa
mus vxores nr̃as ⁊ infantes nr̃os mori
ante oculos nostros. Cõtestam̃ hodie ce
lum ⁊ terrã ⁊ deũ ꝑm nostroꝝ qui vlci/
scit nos ꝟm peccata nostra vt iaꝫ trada/
tis ciuitatẽ in manu militie holofernis
vt sit finis noster breuis in ore gladij: q̃
longior efficit in ariditate sitis. Et cuꝫ
hec dixissent: factꝰ est fletus ⁊ vlulatus
magnus in ecclia oĩbꝫ ⁊ ꝑ multas horas
vna voce clamauerũt ad deũꝫ dicentes:
Peccauim⁹ cũ ꝑtribꝫ nostris: iniuste egi
mus: iniq̃tatẽ fecim⁹. Tu qui pius es
miserere nostri ⁊ in tuo flagello vindi/
ca iniquitates nr̃as ⁊ noli tradere cõfi/
tentes te ꝑ ꝙ qui ignorat te: vt non di
cãt inter gẽtes vbi est deus eoꝝ. Et cuꝫ
fatigati his clamoribꝫ ⁊ his fletibꝫ lassa
ti siluissent: exurgẽs oçias ifusus lachry
mis dixit: Equo aõ estote frẽs ⁊ hos
q̃q; dies expectem⁹ a dño miam. Forsitan enĩ indignationẽ suã abscidꝫ ⁊ da
bit gliam nois suo. Si aũt trãsactis q̃n/
q; diebus nõ venerit adiutoriũ: faciem⁹
hec verba que locuti estis. VIII

Et fm̃ est cũ audisset hec verba
iudith vidua q̃ erat filia merari
filij idox filij ioseph filij oçie fi/
lij elai filij iamnor filij gedeon filij ra/
phoim filij achitob filij melchie filij e/
nan filij nathanie filij salathiel filij sy/
meon filij ruben ⁊ vir eiꝰ fuit manasses
qui mortuꝰ est in diebꝫ messis hordeacee
instabat n. sup alligãtes manipulos in
cãpo ⁊ venit esiꝰ sup caput eius ⁊ mor/
tuus est ĩ bethulia ciuitate sua ⁊ sepul/
tus ẽ illic cũ ꝑtribꝫ suis. Erat aũt iudith
relicta eius vidua iam annis tribꝫ ⁊ mẽ
sibꝫ ser. Et in suꝑioribꝫ dom⁹ sue fecit si
bi secretũ cubiculũ ĩ quo cũ puellis su/
is clausa morabat ⁊ hñs sup lumbos su
os cilitiũ ieiunabat oĩbꝫ diebꝫ vite sue:
ꝓter sabbata ⁊ neomenias ⁊ festa do/
mus isrl. Erat autẽ eleganti aspectu ni
mis cui vir suus reliq̃rat diuitias mul
tas ⁊ familiam copiosam: ac possessiões
armentis bũ ⁊ gregibꝫ ouiũ plenas. Et
erat hec in omĩbꝫ famosissima qm̃ time
bat dñm valde: nec erat qui loq̃reꝰ de il
la verbũ malũ. Hec itaq; cũ audissẽ qm̃
oçias ꝓmisisset q; transacto quinto die
traderet ciuitatem: misit ad ꝑsbyteros
chabri ⁊ charmi. Et venerũt ad illã ⁊ di
xit illis: Qd̃ est hꝫ verbꝫ in quo ꝙsensit
oçias vt tradat ciuitatẽ assyrijs si intra
quinq; dies nõ venerit vobis adiutoriũ
Et q̃ estis vos qui tẽptatis dñm? Non
est iste fmo qui miam ꝓuocet: hꝫ potius
qui irã excitet ⁊ furorẽ accẽdat. Posui/
stis vos tps misatiõis dñi ⁊ in arbitriũ
vm̃ die ꝙstituistis ei. Sed q; patiens
dñs est in hꝫ ipso peniteam⁹ ⁊ indulgen
tiã ei⁹ fusis lachrymis postulem⁹. Nõ n
q̃si hõ deꝰ sic comminabit neq; sicut filꝰ
hois ad iracũdiã inflãmabit. Et iõ hũ/
liemus illi aias nr̃as ⁊ in spũ constituti
humiliato fuientes illi dicam⁹ flentes
dño vt fm̃ voluntatẽ suã sic faciat nobi/
scũ cito miam suã: vt sicut ꝓturbatum
est cor nr̃m in superbia eoꝝ ita etiã de nr̃a
humilitate gloriem̃: qm̃ nõ sum⁹ securi
pctã patrũ nr̃oꝝ qui dereliq̃rũt deũ suũ
⁊ adorauerũt deos alienos: ꝓ quo scele/
re dati sunt in gladiũ ⁊ in rapinã ⁊ in cõ
fusionẽ inimicis suis. Nos aũt alteruꝫ
deũ nescim⁹ ꝓter ipsum. Expectem⁹ hu
miles ꝙsalationẽ ei⁹ ⁊ exquiret sangui/
nem nr̃m de afflictionibꝫ inimicoꝝ nro
rum ⁊ humiliabit oẽs gẽtes quecunq;
insurgũt ꝟ nos ⁊ faciet illas fine hono/
re dñs deus noster. Et nũc fratres q̃m
vos qui estis ꝓesbyteri in ꝑ̃lo dei ⁊ ex
vobis pendet aĩa illoꝝ ad eloq̃um vm̃
corda eorũꝫ erigite vt memores sint q;
tẽptati sunt ꝑres nr̃i vt ꝓbarent̃ sirere

colerent deum suum. Memores esse de-
bent quō pater noster abraā tēptatus ē
t p multas tribulatiōes pbat⁹ dei ami-
cus effectus est. Sic ysaac. sic iacob. sic
moyses. t oēs q̄ placuerūt deo p multas
tribulatiōes trāsierūt fideles. Illi autē
qui tēptationes nō susceperūt cū timo-
re dñi. t impatientiā suā t impatientiā
murmuratiōis sue ꝺ dñm pꝛtulerūt ex-
terminati sunt ab exterminatore. t a ꝑpē
tibꝰ pierūt. Et nos g̃ nō vlciscamur nos p
bis q̄ patim̃: sed reputātes pctīs nr̄is hꝰ
ipsa supplicia minora esse: flagella dñi q̄
si serui qui corripim̃ ad emendationē et
nō ad pditionē nr̄am. euenisse credam⁹.
Et dixerūt illi ocias t presbyteri: Oia q̄
locuta es vera sunt. t nō est in sermoni-
bus tuis vlla reprehensio. Nūc g̃ ora p no
bis: quīm mulier scā es. t timēs deum. Et
dixit illis iudith: Sicut q̄ꝺ potui loqui
dei esse cognoscitis: ita q̄ꝺ facere dispo-
sui. pbate si ex deo est. t orate vt firmum
faciat de⁹ cōsiliū meum. Stabitis vos ad
portā nocte ista t ego exeā cū abra mea.
t orate vt sicut dixistis in dieb⁹ q̄nq̄ re-
spiciat dñs pp̄lm suū isrl. Vos aūt no-
lo vt scrutemini actū meū. t vsq̄ dū re
nūciē vobis nihil aliud fiat nisi oꝛo pro
me ad dñm deū nr̄m. Et dixit ad eā oci-
as pceps iude. Vade in pace. t dñs sit
tecū in vltionem inimicorum nostrorum.
Et reuertentes abierunt. IX

Q Uib⁹ ascendentibus iudith in-
gressa est oratoriū suum. t indu-
ens se cilitio posuit cinerem su
per caput suū. t psternēs se dño clama-
bat ad dñm dicēs: Dñe deus patr̄ mei
symeon. qui dedisti illi gladium in defen-
siōem alienigenar̄ qui violatores exti-
terūt in coinq̄natiōe sua. t ꝺnudauerūt
femur virginis in ꝺfusionē. t dedisti mu
lieres illor̄ in predā. t filias illor̄ in capti
uitatē. t oēm predam in diuisionē seruis
tuis qui çelauerūt çelum tuum: subue
ni queso te dñe deus meus mihi vidue
Tu enim fecisti priora. t illa post illa co-
gitasti. t hoc factū est quod ipse voluisti
Omnes enī vie tue parate sunt. t tua
iudicia in tua prouidentia posuisti. Re-
spice castra assyriorum nunc sicut tunc
castra egyptiorum videre dignatus es
quando post seruos tuos armati curre-
bant. confidentes in quadrigis t in eq̄-
tatu suo t in multitudine bellator̄. Oz
aspexisti sup̄ castra eor̄. t tenebre fatiga
uerūt eos. Tenuit pedes eorum abyssus
t aque operuerunt eos. Sic fiant t isti
domīe. qui confidunt in multitudīe sua.
t in curribꝰ suis t in contis t in sagittis
suis. t in lanceis gloriantur. t nesciunt
quia tuipse es deus noster qui conteris
bella ab initio. t domin⁹ nomen est tibi
Erige brachium tuum sicut ab initio.
t allide virtutem eorum in virtute tua
Cadat virtus eor̄ in iracundia tua. qui
pmittūt se violare sancta tua. t pollue-
re tabernaculū nominis tui. t deiscere
gladio suo cornu altaris tui. Fac domīe
vt gladio ꝓpio eius superbia amputet̄.
Capiat̄ laqueo oculor̄ suor̄ in me. t pa-
cuties eū ex labijs charitatis mee. Da
mihi in animo pstātiam vt pstemnā il-
lū. t virtutem. vt euertā illum. Erit enim
hoc memoriale noīs tui: cū manus fe-
mine dimiserit eum. Non enī in multitudine ē
virt⁹ tua dñe. neq̄ in equorū viribꝰ vo
luntas tua. Nec superbi ab initio placue-
runt tibi: sed humiliū t mansuetor̄ sp̄
tibi placuit deprecatio. Deꝰ celor̄ crea-
tor aq̄rum. t dñs totius creature. exau-
di me miserā deplorantē. t de tua mia pre
sumentē. Memēto dñe testamēti tui.
t da verbum in ore meo t in corde meo cō-
silium contra hostes tuos. vt dom⁹ tua in sempiter-
ne permaneat t oēs gentes agnoscant q̄
tu es deus. t nō est alius preter te. X

Factum est autem cum cessasset
clamare ad dñm: surrexit de lo-
co in quo iacuerat prostrata ad
dñm. Et vocauitq̄ abram suam. t descen-
dens in domū suā abstulit a se cilicium. et
exuit se vestimentis viduitatis sue. Et
lauit corp⁹ suum. t vnxit se myrto optimo
t discriminauit crinē capitis sui. t im-
posuit mitrā sup̄ caput suum. t induit se ve-
stimentis iocunditat̄ sue. Induitq̄ sandalia

pediby suis assumpsitqz vestrariola ⁊ li/
lia ⁊ inaures ⁊ ānulos ⁊ oiby ornamētis
suis ornauit se. Cui etiā dns ptulit splē
dorē: qm̄ ois ista cōpositio nō ex libidine
sed ex virtute pendebat. Et iō dns hāc i
illam pulcritudinē ampliauit: vt incō/
parabili decore oim oculi appareret. Im
posuit itaqz abre sue ascopā vini ⁊ vas
olei ⁊ polentam ⁊ lapates ⁊ panes ⁊ case
um ⁊ pfecta est. Cunqz venissent ad por
tas ciuitatis: inuenerūt expectātē ociā
⁊ pbyteros ciuitatis. Qui cū vidissent
eā: stupētes mirati sunt nimis pulcritu
dine ei⁹. Nihil tm̄ interrogātes eā: dimi
serūt trāsire. dicētes: Deus patrum no
stror vet tibi gram ⁊ omē psiliū tui cor/
dis sua virtute corrobret ⁊ glorier sup
te hierlm. ⁊ sit nomē tuū i numero scō/
rum ⁊ iustor. Et direxit hi qui illic erāt
oēs vna voce. fiat. fiat. Judith vero o/
rans dnm: transiuit p portas. ipa ⁊ abra
eius. Factū est aūt cum descēderet mō/
tem circa ortū diei: occurrerūt ei explo/
ratores assyrior ⁊ tenuerūt eam dicen/
tes: Unde venis aut quo vadis? Que
rndit: filia sum hebreor. Ideo ego fugi
a facie eor: qm̄ futurū agnoui q̄ ventur
vob in vepdationē. p eo q̄ ptēnētes vos
noluerūt tradere seipsos: vt inuenirēt
miam in ospectu vro. Hac de causa co/
gitaui mecū dicēs: Gladū ad faciē pnci/
pis holofernis vt indicē illi secreta illo/
rum. ⁊ oñdaz illi q̄ aditu possit obtinere
eos. ita vt nō cadat vir vnus de exercitu
ei⁹. Et cū audissent viri illi vba eius. cō
siderabant faciē ei⁹. ⁊ erat in oculis eor
stupor: qm̄ pulcritudinē ei⁹ mirabant ni
mis. Et dixerūt ad eam: Cōseruasti ant
mam tuā eo q̄ tale repperisti psiliuz vt
descēderes ad dnm nrm. Hoc aūt scias
qm̄ cū steteris in ospectu eius bn̄ tibi fa
ciet ⁊ eris gratissima in corde ei⁹. Duxe
rūtqz illā ad tabernaculū holofernis nū/
ciātes eam. Cūqz intrasset ante faciē ei⁹
stati capt⁹ est in suis oculis holofernes.
Dixerūtqz ad eū satellites ei⁹: Quis cō
temnat ppl'm hebreor qui tam decoras
mulieres hñt: vt nō p his merito pug/
re ptra eos deberamus? Videns itaqz iu
dith holofernez sedentē in conopeo qd̄
erat ex purpura ⁊ auro ⁊ smaragdo ⁊ la/
pidibz pciosis intextū. ⁊ cū in faciē eius
intendisset adorauit eū. psternens se su
per terram. ⁊ eleuauerunt eam serui ho
lofernis iubente domino suo.

XI

Dixit holofernes ei: Equo
animo esto ⁊ noli pauere in cor
de tuo qm̄ ego nunqz nocui vi/
rū qui voluit seruire nabuchodonosor re
gi. Populus aūt tu⁹ si nō ptēpsisset me
nō alleuassem lanceā meā sup eū. Nūc
aūt dic mihi q̄ ex causa recessisti ab illis
⁊ placuit tibi vt venires ad nos? Et di/
xit illi iudith. Sume vba ancille tue:
qm̄ si secutus fueris vba ancille tue: p/
fectam rem faciet dns tecū. Viuit enim
nabuchodonosor rex terre. ⁊ viuit vir tus
eius q̄ est in te ad correptiōem oim aīa/
rū errātiuz: qm̄ nō solū homines seruient illi
p te: sed ⁊ bestie agri obtemperāt illi. Nā
ciaē enī animi tui industria vniūsis gē/
tibz. ⁊ indicatū est oi seclo qm̄ tu solus
bonus ⁊ potēs es in omni regno ei⁹. ⁊ di
sciplina tua oiby ppinctis pdicaē. Nec hō
latet qd̄ locutus est achior. nec illud ig/
raē qd̄ ei iusseris euenire. Cōstat enī de
um nrm sic peccatis offensum: vt man/
dauerit per pphetas suos ad populuz q̄
tradet eum pro peccatis suis. Et qm̄ sci
unt se offendisse deum suum filij israel.
tremor tuus super ipsos est. Insuper et
iam fames inualit eos ⁊ ab aridirate aq̄
iam inter mortuos computant. Deni/
qz hoc ordinant. vt interficiant pecora
sua ⁊ bibant sanguinem eorum. ⁊ sanc/
ta domini sui que precepit deus nō cō
tingi. in frumento vino ⁊ oleo hec cogi/
tauerit ipendere. ⁊ volūt psumere q̄ nec
manibz tberent ptingere. Ergo qm̄ hec
faciūt: certū est q̄ in pditiōez dabuntur.
Quod ego ancilla tua cognoscens fugi
ab illis. ⁊ misit me dns hec ipsa nūciare
tibi. Ego enī ancilla tua deū colo etiam
nūc apud te. ⁊ exiet ancilla tua ⁊ orabo
deum. ⁊ dicet mihi. qm̄ eis reddat petm̄
suū. ⁊ veniens nunciabo tibi: ita vt ego

adducã te p mediã hierl'z. Et hẽbis om nẽ ppl'm isr'l sic̃ oues quib nõ est pastor ⁊ nõ latrabit vl' vnus canis ꝯ te qm̃ hec mihi dicta sunt p̃ p̃uidẽtiã dei. Et qm̃ iratus est ill' de⁹: ꝟ ipsa missa suz nũcia/ re tibi. Placuerũt aũt oĩa verba ꝟ corã holoferne ⁊ corã pueris ei⁹. ⁊ mirabant ad sapiẽtiã eius. ⁊ dicebãt alter ad alteruz. Nõ est talis mulier sup terrã in aspectu in pulcritudie ⁊ in sensu verbor. Et dixit ad illã holofernes. Bene fecit deus qui misit te ante ppl'm: vt des illũ tu in ma/ nib nostr. Et qm̃ bona est p̃missio tua si fecerit mihi ꝟ deus tuus. erit ⁊ deus me⁹. ⁊ tu in domo nabuchodonosor ma gna eris. ⁊ nomẽ tuũ noiabit in vniũsa

t Tunc iussit eam XII (terra introire vbi repositi erant thesauri eius. ⁊ iussit illic manere eam. ⁊ ꝯstituit quid daret illi de ꝑuisio suo. Cui rñdit iudith. ⁊ dixit: Nũc non potero manducare ex his q̃ mihi p̃cipis tribui ne veniat sup me offensio. Ex his aũt q̃ mihi detuli. mãducabo. Cui holo/ fernes ait: Si defecerint tibi ista q̃ tecũ detulisti: quid faciem⁹ tibi? Et dixit iu/ dith. Viuit aĩa tua dñe meus: qm̃ non expendet oĩa hec ancilla tua. donec faciet deus in manu mea hec q̃ cogitaui. Et in duxerũt illã serui ei⁹ in tabernaculum q̃ p̃cepat. ⁊ petijt dñ introiret vt daret ei copia nocte. ⁊ ante lucẽ egrediẽdi foras ad orationẽ. ⁊ dep̃candi dñm. Et p̃cepit cubicularijs suis vt sic̃ placeret illi exirz ⁊ introiret ad oradũ deũ suũ p triduuz. et exibat noctib ivallẽ bethulie. ⁊ bapti zabat se in fonte aque. Et vt ascẽdebat orabat ad dñm deũ isr'l vt dirigeret viã ei⁹ ad liberationẽ ppli sui. Et introiens mũda manebat in tabernaculo. vsqz dũ accipet escã suam in vesperũ. Et factum est. quarto die holofernes fecit cenaz ser uis suis. ⁊ dixit ad vagao eunuchũ. Va de ⁊ suade hebreã illã vt sponte ꝯsentiat habitare mecũ. Fedũ est enim apud assyri/ os si femina irrideat virũ agẽdo: vt im munis ab eo trãseat. Tunc introiuit va gao ad iudith. ⁊ dixit. Nõ vereatur bona puella introire ad dñm meũ. vt honori ficet ante faciẽ eius. ⁊ mãducet cum eo ⁊ bibat vinuz in iocũditate. Cui iudith rñdit: Que ego sum vt ꝯdicã dño meo? Omne q̃d erit ante oculos ei⁹ bonum ⁊ optimũ faciã. Quicquid aũt illi placue rit: hoc mihi erit optimuz oĩb diebz vite mee. Et surrexit ⁊ ornauit se vestimento suo. ⁊ ingressa stetit ante faciẽ eius. Cor aũt holofernis cõcussum est: erat enim ar/ dens in cõcupiscentia eius. Et dixit ad eam holofernes: Bibe nũc ⁊ accũbe in io cũditate: qm̃ inuenisti gram coram me. Et dixit iudith. Bibã dñe: qm̃ magnifi/ cata est aĩa mea hodie pre oĩb diebus meis. Et accepit ⁊ mãducauit ⁊ bibit co ram ipso. ea q̃ parauerat illi ancilla ei⁹. Et iocũdus factus est holofernes ad eã bibitqz vinũ multum nimis quãtũ nũ

quã biberat in vita sua. XIII

v Tautem sero factũ est. festina/ verũt fui illius ad hospitia sua ⁊ conclusit vagao ostia cubiculi. ⁊ abijt. Erãt aũt oẽs fatigati a vino. Erat qz iu dith sola in cubiculo. Porro holofernes iacebat ī lecto nimia ebrietate sopitus. Dixitqz iudith puelle sue vt staret forz ante cubiculuz ⁊ obseruaret. Stetitqz iudith ante lectũ. orans cuz lachrymis ⁊ labiorum motu in silentio. dicẽs. Cõ/ firma me dñe deus isr'l. ⁊ respice ī hac hora ad opera manuũ mearũ vt sicut p̃ misisti hierl'm ciuitatẽ tuam erigas. ⁊ ꝟ quod credens per te posse fieri cogitaui. perficiam. Et cuz hec dixisset: accessit ad colũnam que erat ad caput lectuli eius. ⁊ pugionem eius qui in ea ligatus pen/ debat exoluit. Cũqz euaginasset illũ: app̃ hendit comam capitis eius. ⁊ ait. Con/ firma me dñe deus in hac hora. ⁊ per/ cussit bis in ceruicẽ eius. et abscidit ca/ put eius. ⁊ abstulit conopeum eius a co lumnis. ⁊ euoluit corpus ei⁹ truncũ. Et post pusillũ exiuit. ⁊ tradidit caput holo fernis ãcille sue. ⁊ iussit vt mitteret illꝫ in perã suã. Et exierũt due ꝟm ꝯsuetudi/ nẽ suã q̃si ad oronẽ. ⁊ trãsierũt castra. et gyrantes vallẽ venerũt ad portam ciui/

tatis. Et dixit iudith a lõge custodibus
murop. Apite portas qm̃ nobiscũ est de⁹
qui fecit virtutẽ in isrl̃. Et fcm̃ est cũ au
dissent viri vocẽ eius vocauerũt pbyte
ros ciuitatis. Et occurrerũt ad eã oẽs a
minimo vsq; ad maximũ: qm̃ sperauerũt
eam iam nõ esse venturã. Et accẽdẽtes
luminaria pgrauerũt circa eã vniuer
si. Illa aũt ascendẽs in eminẽtiorẽ locũ:
iussit fieri silẽtiũ. Cunq; oẽs tacuissent:
dixit iudith. Laudate dñz deũ nr̃m qui
non deseruit spantes in se. et in me ancil
lã suã adipleuit misericordiã suã quã p
misit domui israel. et interfecit in manu
mea hostẽ ppli sui in hac nocte. Et pfe
rẽs de pera caput holofernis. ostdit illis
dicẽs: Ecce caput holofernis principis
militie assyriop. Et ecce conopeũ illius
in quo recũbebat in ebrietate sua. vbi et
p manũ femine pcussit illũ dñs deus nr̃.
Viuit aũt ipse dñs: qm̃ custodiuit me
angelus eius. et hinc euntẽ. et ibi cõmo
rantẽ et inde huc reũtentẽ. et non pmisit
me dñs ancillã suã coinq̃nari: sz sine pol
lutione pctī reuocauit me vobis. gaudẽ
tẽ in victoria sua: in euasione mea in libe
ratione vra. Cõfitemũ illi oẽs qm̃ bon⁹
qm̃ in seculũ mia eius. Vniuersi autez
adorãtes dñm. dixerũt ad eã: Benedixit te
dñs in vtute sua: qz p te ad nihilũ rede
git inimicos nros. Porro ocias princeps
ppli isrl̃. dixit ad eã: Benedicta es tu filia a
dño deo excelso. pre oĩb mulieribz sup
terrã. Benedictus dñs qui creauit celum
et terrã: q̃ te direxit in vulnera capitz pri
cipis inimicop nrop: qz hodie nomẽ tuuz
ita magnificauit. vt non recedat laus
tua de ore hoĩm. q̃ memores fuerint vir
tutis dñi in etnũ: p quibz nõ pepcisti aie
tue ppter angustias et tribulatiõem ge
neris tui: sz subueniſti ruine añ ospectũ
dei nri. Et dixit oĩs ppls. fiat fiat. Por
ro achior vocatus venit. Et dixit ei iu
dith. Deus isrl̃ cui tu testimoniũ dedi
sti q; vlciscat se de inimicis suis: ipse ca
put oĩm incredulop incidit in hac nocte
in manu mea. Et vt pbes qz ita est: ecce
caput holofernis qui in contemptu su
perbie sue deum israel contempsit et ti
bi interitũ minabat dicens: Luz capt⁹
fuerit populus isrl̃. gladio pforari preci
piam latera tua. Videns aũt achior ca
put holofernis. angustiatus pre pauore
cecidit in faciẽ suã sup terrã et estuauit
anima eius. Postea vero q; resumpto
spũ recreat⁹ est. pcidit ad pedes eius. et
adorauit eã. et dixit: Benedicta tu a deo
tuo in omni tabernaculo iacob: quonĩã
in omni gente que audierit nomẽ tuuz
magnificabit sup te deus israel. XIIII

Dixit autem iudith ad omnẽ po
pulũ: Audite me frẽs. Suspen
dite caput hoc super muros no
stros. et erit cũ exierit sol. accipiat vnus
q̃sq; arma sua. et exite cum impetu: nõ vt
descẽdatis deorsuz sed quasi impetuz fa
ciẽtes. Tũc exploratores necesse erit vt
fugiant ad principem suũ excitandũ ad
pugnã. Cunq; duces eop occurrerint ad
tabernaculũ holofernis. et inuenerit eũ
truncũ in suo sanguine volutatuz: occi
det super eos timor. Cunq; cognoueri
tis fugere eos. ite post illos securi: quo
niam dñs deteret eos sub pedib vestris
Tunc achior videns virtutẽ quam fecit
deus isrl̃. relicto gẽtilitatis ritu credidit
deo. et circũcidit carnẽ preputij sui appo
situs est ad ppl̃m isrl̃. et oĩs successio ge
neris ei⁹ vsq; in hodiernũ diẽ. Mane aũt
vt ort⁹ est dies suspenderũt sup muros
caput holofernis: accepitq; vnusquisq;
vir arma sua et egressi sunt cũ grãdi sne
pitu et vlulatu. Qđ videntes exploato
res ad tabnaculũ holofernis cucurrerũt.
Porro hi q̃ i tabnaculo erãt. venientes
añ ingressuz cubicli pstrepẽtes excitãdi
gra inq̃etudinẽ arte moliebãt. vt nõ ab
excitãtib: sz a sonãtib holofernes euigi
laret. Nullꝰ. n. audebat cubiculũ dtus
assyriop pulsando aut intrando aperi
re. Sz cũ venissent eius duces ac tribuni et
vniuersi maiores exercitus assyriop: di
xerũt cubicularijs. Intrate et excitate il
lum: qm̃ egressi mures de cauernis suis
ausi sunt prouocare nos ad pliũ. Tunc
ingressus vagao cubiculũ ei⁹ stetit ante

cortinã·⁊ plausum fecit manib⁹ suis: su
spicabat enī illuz cum iudith dormire.
Sed cū nullū motū iacentis sensu au
riū caperet accessit primās ad cortinam
⁊ eleuās eam vidensqz cadauer absqz ca
pite holofernis in suo sanguine tabefa
ctū iacere sup terrā: exclamauit voce ma
gna cū fletu ⁊ scidit vestimenta sua. Et
ingressus tabnaculū iudith nō inuenit
eam. Et exiliuit foras ad pplm ⁊ dixit:
Ecce mulier hebrea fecit confusionē ī do
mo regis nabuchodonosor. Ecce enī holo
fernes iacet in terra ⁊ caput eius nō est in
illo. Qđ cū audissent principes ⁊ tutis
assyrioz scidērūt oēs vestimenta sua·⁊
intolerabilis timor ⁊ tremor cecidit su
per eos. ⁊ turbati sunt animi eoz valde
Et factus est clamor incōpabilis in me
dio castroz eoz. XV

Cap. Cūqz oīs exercitus vecollatuz
holofernē audisset· fugit mēs ⁊
psiliū ab eis·⁊ solo tremore ⁊ metu agi
tati fuge psidiū sumūt: ita vt nullus lo
queret cū primo suo: sed inclinato capi
te relict⁹ oīb⁹ euadere festinabāt hebre
os: qs armatos sup se venire audierāt:
fugientes p vias cāpoz ⁊ semitas colliū.
Clidētes itaqz filij isrl fugientes· secuti
sunt illos: descenderūtqz clāgentes tub
⁊ vlulātes p ipos. Et qm assyrij nō ad
unati in fugā ibāt pcipites. Filij aūt is
rael vno agmie psequētes: debilitabāt
oēs qs īuenire potuissent. Visitqz oci
as nūcios p oēs ciuitates ⁊ regiōes isrl
Dis itaqz regio oīsqz vbs electā iuuen
tutē armatā misit post eos·⁊ psecuti sūt
eos ī ore gladij qusqz puenirēt ad extre
mitatē finiū suoz. Reliq aūt q erāt ī be
thulia· ingressi sunt castra assyrioz·⁊ pdā
quā fugiētes assyrij reliqrāt· abstulerūt
⁊ onustati sunt valde. Di vo q victores
reūsi sunt ad bethuliā. oīa q erāt illoz
abstulerūt secū: ita vt nō esset nūerus ī
pecoribꝫ ī iumentis ⁊ vniūsis mobilib⁹ eo
rū: vt a mīmo vsqz ad magnū oēs diui
tes fierent de pdatiōib⁹ eoz. Joachim
aūt summ⁹ pōtifex de hierlm venit ī be
thuliā cū vniūsis psbyteris suis vt vi
deret iudith. Que cum exisset ad illum
benedixerūt illā oīes vna voce· dicētes
Tu gloria hierusalez· tu leticia israel· tu
honorificentia populi nostri· qz fecisti vi
riliter·⁊ pfortatū est cor tuū eo q casti
tatem amaueris ⁊ post virū tuū alteruz
nescieris· ideo ⁊ manꝰ dñi pfortauit te·
⁊ ideo eris bñdicta in eternuz. Et dixit
oīs pplꝰ· fiat fiat. Per dies aūt triginta
vix collecta sunt spolia assyrioz a popu
lo israel. Horro autem vniuersa que ho
lofernis peculiaria fuisse probata sunt:
dederunt iudith in auro ⁊ argento ⁊ ve
stibus ⁊ gemmis ⁊ omni supellectili· et
tradita sunt omīa illi a populo. Et om
nes populi gaudebant cum mulieribꝫ ⁊
virginibus ⁊ iuuenibus· ī organis ⁊ ci
thris.

Tunc cantauit XVI (tharis.

t canticum hoc dño iudith dicēs
Incipite domīo in tympanis:
cantate domino in cymbalis: modula
mini illi psalmum nouū: exultate ⁊ in
uocate nomen eius. Domin⁹ cōterens
bella· domin⁹ nomen est illi. Qui posuit
castra sua ī medio populi sui· vt eripiet
nos de manu oīm īimicoz nroz. Venit
assur ex montib⁹ ab aqlone in multitu
dine fortitudinis sue: cuius multitudo
obturauit torrētes ⁊ eq eoz coopuerūt
valles. Dixit se incensurū fines meos·⁊
iuuenes meos occisurū gladio: īfantes
meos dare in pdaz·⁊ virgines ī captiui
tatem. Dns aūt oīpotens nocuit euz·⁊
tradidit eū in manus femine·⁊ cōfudit
eum. Non enī cecidit potens eoz a iuue
nibus· nec filij titan percusserunt eum·
nec excelsi gigātes imposuerūt se illi: sz
iudith filia merari ī specie faciei sue dis
soluit eum. Exuit enim se vestimēto vi
duitatis·⁊ induit se vestimento leticie
in exultatione filiozum israel. Unxit fa
ciem suam vnguento· colligauit cincin
nos suos mitra ad decipiendum illum.
Sandalia eius rapuerūt oculos eius:
pulcritudo eius captiuam fecit animaz
eius: amputauit pugione ceruicē eius.
Horruerūt pse cōstantiaz eius·⁊ medi
audaciam eius. Tūc vlulauerūt castra

assyriorum quãdo apparuerunt humiles mei:arescentes in siti. Filij puellaꝝ cõpũxerũt eos·ꝛ sicut pueros fugiẽtes occiderunt eos·perierũt in ꝓlio a facie dñi dei mei. Hymnũ cantemus domino·hymnũ nouũ cantemus deo nostro. Adonai domine·magnus es tu: et preclarus in virtute·ꝛ quem superare nemo põt. Tibi seruiat oĩs creatura tua qꝛ dixisti ꝛ facta sũt·misisti spm̃ tuũ ꝛ creata sunt.ꝛ nõ ẽ qui resistat voci tue. Mõtes a fundamentis mouebũtur cũ aqs petre sicut cera liquescẽt ante faciẽ tuaz Qui aũt timent te magni erũt apud te ꝓ oĩa. Ue gẽti insurgẽti sup̃ gen̄ meuz Dñs enĩ oĩpotens vindicabit in eis· in die iudicij visitabit illos. Dabit enim ignẽ ꝛ vermes in carnes eoꝝ:vt vrant ꝛ sentiãt vsqꝫ ĩ sempiternũ. Et fcm̃ ẽ post hec oĩs ꝓ̄s post victoriã venit ĩ hierl̃m adorare dñm̃·ꝛ mox vt purificati sunt. obtulerũt oẽs holocaustaꝛ vota ꝛ repromissiones suas. Porro iudith vniũsa vasa bellica holofernis q̃ dedit illi ꝓ̄s ꝛ conopeũ qđ ipsa sustulerat obtulit in anathema obliniõis. Erat aũt ꝓ̄s iocũdus ẽm faciẽ scoꝝ·ꝛ ꝑ tres mẽses gaudiũ huius victorie celebratũ est cuz iudith. Post dies aũt illos vnusq̃sqꝫ rediit in sua·ꝛ iudith magna fctã est ĩ bethulia·ꝛ ꝑclarior erat vniũse terre isrl̃. Erat etiã ꝛtuti castitas adiũcta:ita vt nõ cognosceret viruz oĩbꝫ diebꝫ vite sue: exq̃ defunct⁹ est manasses vir eius. Erat autem diebꝫ festis ꝓcedẽs cũ magna gloria. Uanſit autem in domo viri sui annos centũ quinqꝫ·ꝛ dimisit abram suaz liberam·ꝛ defuncta ẽ ac sepulta cuz viro suo in bethulia:luxitqꝫ illam oĩs populus diebus septem. In omni autez spatio vite eius non fuit qui perturbaret israel·ꝛ post mortem eius annis multis Dies autem victorie huius festiuitatꝫ ab hebreis in numero sanctorum diez accipitur·ꝛ colitur a iudeis er illo tempore vsqꝫ in presentem diem.

Explicit liber Judith.

Incipit prologus in libũ Hester.

Libruz hester varijs trãslatoribꝫ ꝓstat eẽ vitiatũ quẽ ego de arciuis hebreoꝝ reuelãs verbuz e verbo exp̃si⁹ transtuli. Quẽ libũ editio vulgata laciniosis hinc inde verborum finibꝫ trahit·addens ea que exp̃te dici poterãt·ꝛ audiri sicut solitũ est scholaribꝫ disciplinis sumpto thxmate ergo gitare·quibꝫ verbis vti potuit qui iniuriã passus est·vel ille qui iniuriam fecit. Clos autez o paula ꝛ eustochiũ qm̃·ꝛ bibliothecas hebreoꝝ studuistis intrare·ꝛ intreptũ certamina cõprobastis· tenentes hester hebraicũ librum ꝑ singula verba nostram trãslatiõem aspicite:vt positis agnoscere me·nihil etiã augmentasse addendo·sed fideli testimonio simpliciter sicut in hebreo habetur·historiã hebraicam latine lingue tradidisse. Nec affectamus laudes hominum·nec vituperationes expauescimus:deo enim placere curantes·minas hominum pen̄ nõ timemus:qm̃ deus dissipat ossa eoꝝ q̃ hoĩbꝫ placere desiderant·ꝛ ẽm apl̃m:q̃ eiusmõi sunt·nec christi esse nõ possunt Rursuz in libro hester alphabetũ ex minio vsqꝫ ad thxta litterã fecim⁹ diuersis in locis:volentes·s·septuaginta interpretũ ordinẽ ꝑ lr̃s insinuare studioso lectori Nos enĩ iuxta morẽ hebraicũ ordinẽ pse qui etiã ĩ septuagĩta editiõe maluimus

Explicit prologus. Incipit liber Hester. Capitulum I

In diebꝫ assueri qui regnauit ab india vsqꝫ ethiopiam super centum viginti septem prouincias:quando sedit in solio regni sui: susa ciuitas regni eius exordium fuit: Tertio igitur anno imperij sui fecerat grande conuiuium cunctis principibꝫ et pueris suis fortissimis persaruz ꝛ medorum inclytis ꝛ prefectis puinciarum

coram se: vt ostenderet diuitias gloriæ regni sui ac magnitudinem atq; iactantiam potentiæ suæ multo tpe: centum videlicet et octoginta diebus. Cumq; implerentur dies quibus inuitauit omem populum qui inuentus est in susis a maximo vsq; ad minimum et iussit septem diebus quibus parari in vestibulo horti et memoris quod regio cultu et manu cositum erat. Et pendebāt ex oi pte tentoria aerei coloris et carbasini ac hiacinthini: sustentata funibus byssinis atq; purpureis qui eburneis circulis inserti erant et columnis marmoreis fulciebant. Lectuli quoq; aurei et argentei sup pauimentum smaragdino et pario stratuq; lapide dispositi erāt: quod mira varietate pictura decorabat. Bibebāt aut qui inuitati erāt: aureis poculis et alijs atq; alijs vasis cibi inferebant. Vinum quoq; vt magnificentia regia dignum erat abundans et principium ponebat. Lex erat q nolentes cogeret ad bibendum sicut rex statuerat ponens mensis singulos de principibus suis: vt sumeret vnusquisq; quod vellet. Vasthi quoq; regina fecit conuiuium feminarum in palatio vbi rex assuetus manere consueuerat. Itaq; die septimo cum rex esset hilarior et pe nimia potione incaluisset mero: precepit maumā et bazatha et arbona et bagatha et abgatha et zarath et charchas septem eunuchis q in conspectu eius ministrabāt: vt introducerēt reginā vasthi coram rege posito sup caput eius diademate: vt ostenderet cūctis populis et principibus eius pulcritudinem. Erat enim pulcra valde. Que renuit et ad regis imperium quod per eunuchos mandauerat venire contempsit. Vnde iratus rex et nimio furore succensus: interrogauit sapientes qui ex more regio semper ei aderāt et illorum facie bat cūcta consilio. scientium leges ac iura maiorum: erāt aut primi carsena et sethar et admatha et tharsis et mares et marsana et mamucha. septem duces persarum atq; medorum: qui videbāt faciem regis et primi post eum residere soliti erant: cui sine vasthi regina subiaceret que assueri regis imperium quod per eunuchos mandauerat facere noluisset. Respondit q mamucha audiente rege atq; principibus. Non solum regem lesit regina vasthi: sed et omes populos et principes qui sunt in cūctis prouincijs regis assueri. Egredietur enim sermo regine ad omes mulieres vt contemnant viros suos et dicant: Rex assuerus iussit vt regina vasthi intraret ad eum et illa noluit: atq; hoc exemplo omes principum coniuges pssim atq; medorum parui pendent imperia maritorum. Vnde regis iussa est in dignatio. Si tibi placet egrediatur edictum a facie tua et scribatur iuxta legem persarum atq; medorum quam preteriri illicitum est: vt nequaq; vltra vasthi ingrediatur ad regem: sed regnum illius altera q meliorem illa accipiat. Et hoc in omne quod latissimum est prouinciarum tuarum diuulgetur imperium: et cūcte vxores tam maiorum q minorum referant maritis suis honorem. Placuit consilium eius regi et principibus: fecitq; iuxta psilium mamucha et misit epistolas ad vniuersas prouincias regni sui. vt quecq; gens audire et legere posset diuersis linguis et litteris. ee viros principes ac maiores in domibus suis et hoc per cūctos populos diuulgari. II

His itaq; gestis: postq; regis assueri indignatio offerbuerat: recordatus est vasthi q fecisset vel q passa esset: dixeruntq; pueri regis ac ministri eius. Querantur regi puelle virgines ac speciose et mittantur qui considerent per vniuersas prouincias puellas speciosas et virgines. et adducant eas ad ciuitatem susan et tradant in domum feminarum sub manu egei eunuchi qui est prepositus et custos mulierum regiarum et accipiant mundum mulierem et cetera ad vsus necessaria. Et quecūq; inter omnes oculis regis placuerit: ipsa regnet pro vasthi. Placuit sermo regi: et ita vt suggesserat iussit fieri. Erat vir iudeus in susis ciuitate. vocabulo mardochæus filius iair. filij semei. filij cis. de stirpe gemini. qui trāslatus fuerat de hierusalem eo tempore quo iechoniam regem iuda nabuchodonosor rex babylonis transtulerat qui fuit nutricis filie fratris sui edisse q al-

tero noīe vocabaſ̄ Ixſter·⁊ vtrūq; parē/
tē amiſerat·pulcra nimis ⁊ decora facie
Mortuiſq; pēe ei⁹ ac mīe· mardochæus
ſibi eā adoptauit ī filiā. Cūq; pcrebuiſ
ſet regis impiū·⁊ iuxta mādatū illi⁹ ml/
te pulcre ꝛgines adducerenſ̄ ſuſan·⁊ e/
geo traderētur eunucho: Ixſter q̄z inter
ceteras puellas ei tradita eſt: vt ꝓuareſ̄
in nūero feminaꝝ. Que placuit ei ⁊ in/
uenit grām in ꝓſpectu illius. Et p̄cepit
eunucho vt acceleraret mundū mulie/
brē·⁊ traderet ei ꝓtes ſuas·⁊ ſeptē puel
las ſpecioſiſſimas de domo regis·⁊ tam
ipſam q̄q; pediſſeq;s eius ornaret atq; ex/
coleret. Que noluit indicare ei ppl'm et
patriam ſuaz. Mardochæus enī p̄cepat
ei vt de hac re oīno reticeret: q̄ deambu
labat q̄tidie añ veſtibulū dom⁹ in q̄ ele/
cte ꝛgines ꝓuabanſ̄: curā agens ſalutis
Ixſter·⁊ ſcire volēs q̄d ei accideret. Cum
aūt veniſſet tps ſingulaꝝ p ordinē puel
laꝝ vt intrarēt ad regē: expletis oīb; que
ad cultū mulieb⁹ ꝓtinebāt·mēſis duo
decim⁹ vtebaſ̄ ita dūtaxat vt ſex mēſib;
oleo vngerenſ̄ myrtino·⁊ alijs ſex q̄buſ
dā pigmētis ⁊ aromatib; vterenſ̄. In/
grediēteſq; ad regē: quicq̄d poſtulaſſent
ad ornatū ꝓtinēs accipiebāt·⁊ vt eis pla
cuerat cōpoſite: de triclinio feminaꝝ ad
regis cubiculū trāſiebāt. Et q̄ intraue/
rat veſpe egrediebaſ̄ mane: atq; inde in
ſecūdas edes deducebāſ̄ q̄ ſub manu ſa
ſagaçi eunuchi erāt·q̄ ꝓcubinis reg' p̄ſi
debat: nec habebat ꝓtātē ad regē vltra re
dēūdi niſi voluiſſet rex·⁊ eā vocare iuſſiſ/
ſet ex noīe. Cuoluto aūt tpe p ordinem
inſtabat dies q̄ Ixſter filia abiahil fratr⁹
mardochæi·quā ſibi adoptauerat in fili/
am deberet intrare ad regē. Que nō q̄ſi/
uit muliebrē cultū ſz q̄cūq; voluit ege⁹
eunuch⁹ cuſtos ꝛginū: hīc ei ad ornatum
dedit. Erat enī formoſa valde·⁊ incredi
bili pulcritudīe: oīm oculis gratioſa·et
amabil' videbaſ̄. Ducta eſt itaq; ad cu/
biculū reg' aſueri menſe decimo q̄ vocaſ̄
thebeth·ſeptimo āno regni eius·⁊ ada/
mauit eā rex plus q̄z omēs mulieres: ha
buitq; gratiā ⁊ miſericordiā cora eo ſup
omnes mulieres·⁊ poſuit diadema re/
gni in capite eius: fecitq; eā regnare in
loco vaſthi. Et iuſſit conuiuiū ꝑparari
pmagnificū cūctis p̄cipib;·⁊ ſeruis ſu
is·⁊ p cōiunctiōe·⁊ nuptijſ Ixſter. Et re
dit requiē vniuerſis ꝓuincijs: ac dona
largitus eſt iuxta magnificentiā p̄cipa
lem. Cūq; ⁊ ſecundo q̄rerenſ̄ ꝛgines·⁊
cōgregarenſ̄: mardochæus manebat ad
ianuā regis: necdū ꝓdiderat Ixſter pa/
triā ⁊ ppl'm ſuū·iuxta mandatum eius:
Quicq̄d enī ille p̄cipiebat obſeruabat
Ixſter·⁊ ita cūcta faciebat vt eo tempo/
re ſolita erat q̄ eaz puulā nutriebat. Eo
igiſ̄ tpe q̄ mardochæus ad regis ianuaz
morabatur·irati ſunt bagathan ⁊ tha/
res duo eunuchi regis·qui ianitores e/
rant·⁊ in p̄imo palatij limīe reſidebāt·
voluerunt q̄z inſurgere in regē ⁊ occide/
re eū. Qđ mardochæū non latuit. Sta
timq; nūciauit regine Ixſter·⁊ illa regi
ex noīe mardochæi qui ad ſe rem detu
lerat. Queſitū eſt ⁊ inuentū ⁊ appenſus
eſt vterq; eoz in patibulo. Et iuſſit rex
vt in libro memoriali ſcriberet: vt ꝑ vi/
ta ſua aliquid repenſaret ei. Mādatūq;
eſt hiſtoriis·⁊ ānalib; traditū cora rege.

POſt hæc rex aſuerus exal/ III
tauit aman filium amadathi q̄
erat de ſtirpe agag·⁊ poſuit ſoli/
um eius ſup omēs p̄incipes quos ha/
bebat: Cunctiq; ſerui regis qui in foribꝫ
palatij verſabantur flectebant genua·⁊
adorabant aman. Sic enī p̄cepat eis
imperator. Solus mardochæus nō fle/
ctebat genu·neq; adorabat eū. Cui dixe
runt pueri regis qui ad fores palatij re/
ſidebant. Cur p̄eter ceteros non obſer
uas mandatum regis? Cumq; hoc cre/
berius dicerent·⁊ ille nollet audire: nun
ciauerunt aman ſcire cupientes vtrū p
ſeueraret in ſentētia. Dixerat enī eis ſe
eſſe iudeum. Quod cuz audiſſet aman
⁊ experimento ꝓbaſſet q̄ mardochæ⁹ nō
ſibi flecteret genu nec ſe adoraret·irat⁹
eſt valde·⁊ p nihilo duxit in vnū mar/
dochæuz mittere manus ſuas. audierat
enim q̄ eſſet gentis iudee: magiſq; vo/

Hester

luit oēm iudeoꝝ q̄ erāt i regno asueri p̄
dere nationē. Hēse p̄mo cui⁹ vocabuliū
ē nisan āno duodecio regni asueri· mis/
sa ē sors i vrnā q̄ hebraice dr phur coꝝ
amā q̄ die ⁊ q̄ mēse gens iudeoꝝ deberet
interfici· ⁊ eriuit mēsis duodecim⁹ q̄ voca
tur adar. Dixitq̄ aman regi asuero. Est
ppls p̄ oēs p̄uincias regni tui dispsus· et
a se mutuo sepatus· nouis vtēs legib⁹
⁊ cerimonijs· insup̄ ⁊ reg⁹ scita p̄tēnēs.
Et optime nosti q̄ non expediat regno
tuo vt insolescat p̄ licētiā. Si tibi placz
decerne vt pereat· ⁊ decē milia talentoꝝ
appendam arcarijs gaze tue. Tulit ergo
rex ānulū. q̄ vtebat de manu sua· ⁊ dedit
eū aman filio amadathi ō p̄genie agag
hosti iudeoꝝ: dixitq̄ ad eū. Argētū q̄ tu
polliceris· tuum sit: de pplo age q̄ tibi
placz. Vocatiq̄ sunt scribe reg⁹ mēse pri
mo nisan tertiadecima die eiusdē men/
sis· ⁊ scriptū est vt iusserat amā ad oēs
satrapas regis· ⁊ iudices p̄uinciaꝝ diū/
sarūq̄ gentiuz: vt q̄q̄ gens legē pote/
rat ⁊ audire p̄ varietate linguaꝝ ⁊ noie
reg⁹ asueri· ⁊ lr̄e signate ipsius annulo
misse sunt p̄ cursores regis ad vniūsas
p̄uincias· vt occiderēt atq̄ delerēt oēs iu
deos a puero vsq̄ ad senē puulos ⁊ mu
lieres vno die· ⁊ē tertiodecimo mēsis
duodecimi qui vocat adar· ⁊ bona eoruz
diriperēt. Sūma aūt epl̄aꝝ hec fuit: vt
oēs p̄uicie scirēt ⁊ pararēt se ad p̄dictaz
die. Festinabāt cursores qui missi erant
regis imperiū explere. Statimq̄ in su/
sis ppēdit edictū: rege ⁊ amā celebrāte
conuiuiū· ⁊ cūct⁹ iudeis q̄ i vrbe erāt flētib⁹

Q Uē cū audisset mardochē IIII
us· scidit vestimēta sua· ⁊ indu/
tus est sacco: spargēs cinerē ca/
piti ⁊ in platea medie ciuitatis voce ma
gna clamabat oīdens amaritudinē aī
sui· ⁊ ⁊ eiulatu vsq̄ ad fores palatij gra/
diēs. Nō enī erat licitū indutū sacco au
lā regis intrare. In oīb⁹ q̄z p̄uicijs· op/
pidis ac locis ad q̄ crudele regis dogma
puenerat· planctus ingēs erat apud iu/
deos: ieiuniū· vlulatus ⁊ fletus: sacco ⁊
cinere multis pro stratu vtentib⁹. In/
gresse aūt sunt puelle hester ⁊ eunuchi:
nunciauerūtq̄ ei. Quod audiēs cōster/
nata est· ⁊ vestem misit vt ablato sacco
indueret eam. Quaz accipe noluit: Ac/
citoq̄ athach eunuchō quē rex minist⁹
ei dederat precepit vt iret ad mardoche
um ⁊ disceret ab eo cur ⁊ faceret. Egres
susq̄ athach iuit ad mardocheū· ⁊ inue
nit eum stantē in platea ciuitatis ante
ostium palatij. Qui indicauit ei omia
que acciderant. quō aman p̄misisset vt
in thesauros reg⁹ p̄ iudeoꝝ nece inferrz
argētū· exemplar q̄z edicti q̄ō pendebat
in susis dedit ei vt regine ostenderet· et
moueret eam vt intraret ad regem. et
dep̄careť eū p̄ pplo suo. Regressus ath/
ach nūciauit hester oīa q̄ mardoch⁹ di
xerat. que rīdit ei: ⁊ iussit vt dicerz mar/
dochēo.: Omnes serui regis ⁊ cuncte q̄
sub ditione eius sunt nouūt p̄uincie· q̄
siue vir siue mulier nō vocatus· interi⁹
atriū regis intrauerit: absq̄ vlla cūcta/
tione statim interficiať· nisi forte rex au
reā virgam ad eum tetēderit pro signo
clementie· atq̄ ita possit viuere. Ego igi
tur quō ad regem intrare potero: q̄ tri/
ginta iam dieb⁹ nō sum vocata ad euz:
Quod cum audisset mardocheus: rur/
sum mandauit hester· dicens: Ne putes
q̄ animā tuam tantū liberes· quia in do
mo regis es pre cunctis iudeis. Si enī
nunc filueris· per aliam occasionē libera
būtur iudei· ⁊ tu ⁊ domus patris tui pe
ribitis. Et quis nouit vtruz idcirco ad
regnum veneris: vt in tali tempore pa/
rareris: Rursumq̄ hester ⁊ mardocheo
verba mandauit: Vade ⁊ congrega om
nes iudeos quos in susis reppereris et
orate pro me. Non comedetis ⁊ non bi
betis tribus diebus ⁊ tribus noctibus
⁊ ego cum ancillulis meis similiter ie/
iunabo· ⁊ tunc ingrediar ad regem· con/
tra legem faciens non vocata: tradensq̄
me morti ⁊ periculo. Fuit itaq̄ mardo/
cheus et fecit omnia que hester precepe

D Ie autem ter/ V (rat
tio induta est hester regalibus
vestimētis· ⁊ stetit in atrio dom⁹

regie qđ erat interius ꝓtra basilicam regis. At ille sedebat sup soliũ suũ in ꝑsistorio palatij ꝛ ostiũ dom⁹. Cũq; vidisset hester reginã stantẽ placuit oculꝰ eius ⁊ extẽdit ꝛ eã ꝛgam auream quam tenebat manu. Que accedẽs osculata ẽ summitatẽ ꝛge eius: dixitq; ad eam rex. Quid vis hester regina ⁊ Que est petitio tua: Etiã si dimidiã ꝑtem regni petieris, dabit tibi. At illa rndit. Si regi placet obsecro vt veniat ad me hodie ⁊ aman tecum ad ꝓuiuiũ qđ paraui. Statimq; rex: vocate inqt cito aman vt hester obediat volũtati. Cleneruntq; itaq; rex ⁊ aman ad cõuiuiũ qđ eis regina parauerat. Dixit q; ei rex postq; vinũ biberat abũdanter. Quid petis vt det tibi: ⁊ ꝑ qua re postulas: Etiam si dimidiã ꝑtem regni mei petieris, ꝑpetrabis. Cui rndit hester. Petitio mea ⁊ preces sunt iste. Si inueni in ꝑspectu regis gtam, ⁊ si regi placet vt det mihi qđ postulo ⁊ meã impleat petitionẽ: veniat rex ⁊ aman ad cõuiuiũ qđ paraui eis, ⁊ cras apriã regi voluntatẽ meã. Egressus est itaq; illo die aman letus ⁊ alacer. Cũq; vidisset mardochæus sedentẽ ante fores palatij, ⁊ nõ solũ nõ assurrexisse sibi, sed nec motũ quidẽ de loco sessionis sue, indignatus est valde ⁊ dissimulata ira reuersus in domũ suã cõuocauit ad se aĩcos suos ⁊ cares vxorem suã, ⁊ exposuit illis magnitudinem diuitiaꝝ suaꝝ filiorũq; turbam ⁊ quãta eũ gloria sup oẽs pricipes ⁊ seruos suos rex eleuasset. Et post hec ait: Regina q; hester nullũ aliũ vocauit ad cõuiuiũ cum rege ꝓter me: apud quã etiam cras cum rege pransurus sum. Et cũ hec oĩa habeam nihil me habere puto qđiu videro mardochæum iudeũ sedentẽ ante fores regias. Responderũtq; ei cares vxor ei⁹ ⁊ ceteri amici. Jube parari excelsam trabem ꝓtem altitudis quinqginta cubitos, ⁊ dic mane regi vt appendatur super eam mardochæus, ⁊ sic ibis cum rege letus ad conuiuium. Placuitq; ei consilium, et iussit excelsam preparari crucem.

Nocte illa duxit rex insomnem: iussitq; sibi afferri ꝓfiorias ⁊ annales prioꝝ tpoꝝ. Que cũ illo ꝑte legerent: ventũ est ad illũ locũ vbi scriptũ erat quõ nunciasset mardochæus insidias bagathã ⁊ thares eunuchoꝝ: regẽ assuerũ iugulare cupientiũ. Qđ cum audisset rex, ait: Quid ꝓ hac fide honoris ac premij mardochæus cõsecutus est: Dixerũt ei fui illius ac ministri. Nihil omnino mercedis accepit. Statimq; rex, ꝙs est inqt in atrio: Aman quippe interi⁹ atriũ dom⁹ regie intrauerat vt suggereret regi, ⁊ iuberet mardochæũ affigi patibulo qđ ei fuerat ꝓparatũ. Rndерũt pueri: Aman stat in atrio. Dixitq; rex: ingrediatur. Cunq; esset ingressus, ait illi: Quid dz fieri viro quem rex honorare desiderat: Cogitãs autem in corde suo aman, ⁊ reputãs q nullum alium rex nisi se vellet honorare, rndit: Homo quẽ rex honorare cupit debet indui vestibꝰ regijs, ⁊ imponi sup equũ q de sella regis est, ⁊ accipe regiũ diadema sup caput suũ, ⁊ prim⁹ de regijs principibus ac tyrãnis teneat equũ ei⁹, et ꝓ platea ciuitatis incedẽs clamet, ⁊ dicat: Sic honorabit quẽcunq; rex voluerit honorare. Dixitq; ei rex: Festina ⁊ sũpta stola ⁊ equo fac vt locutus es, mardochæo iudeo qui sedet ante fores palatij. Cauе ne quicq; de his que locutus es pretermittas. Tulit itaq; aman stolaz ⁊ equũ, indutumq; mardochæum in platea ciuitatis, ⁊ impositum equo precedebat atq; clamabat: Hoc honore cõdign⁹ est quicunq; rex voluerit honorare. Reuersusq; est mardochæus ad ianuam palatij, ⁊ aman festinauit ire in domum suam lugens, ⁊ operto capite: narrauitq; cares vxori sue ⁊ amicis omnia q euenissent sibi. Cui rndерũt sapiẽtes qs habebat in cõsilio ⁊ vxor eius: Si de semie iudeoꝝ est mardochæus ante quẽ cadere cepisti, nõ poteris ei resistere: sz cades ꝛ ꝑspectu ei⁹. Adhuc illis loquẽtibꝰ venerũt eunuchi regis ⁊ cito eum ad ꝓuiuiũ quod regina parauerat ꝓgere compulerunt.

Intrauit itaq; rex ⁊ amā vt biberent cū regina. Dixitq; ei rex etiam secūda die postq; vino incaluerat: Que est petitio tua hester vt det tibi. ⁊ quid vis fieri? Etiā si dimidiā partem regni mei petieris. impetrabis. Ad quē illa rndit: Si inueni grām in oculis tuis o rex. ⁊ si placet: dona mihi aiaz meam. p qua rogo. ⁊ pplm meuz. p quo obsecro: Traditi enī sum⁹ ego ⁊ populus meus vt pteramur. iugulem⁹ ⁊ peam⁹. Atq; vtinā in seruos ⁊ famulas venderemur. esset tolerabile malū. ⁊ gemens tacerem: nūc aūt hostis noster est cuius crudelitas redūdat in regez. Rndensq; rex asuerus. ait: Quis est iste ⁊ cui⁹ potētie. vt hec audeat facere? Dixitq; hester: Hostis ⁊ inimic⁹ noster pessim⁹ iste est aman. Qđ ille audiēs ilico obstupuit: vultū regis ac regine ferre nō sustinēs. Rex aūt iratus surrexit. ⁊ de loco puiuj intrauit in hortū arboribꝫ psitus. Aman quoq; surrexit vt rogaret hester reginaz p aīa sua: intellexit enī a rege sibi patuz malū. Qui cū reuersus esset ꝺ horto nemoribꝫ psito. ⁊ intrassz puiuj locū. reperit aman sup lectū corruisse in q̄ iacebat hester. ⁊ ait: Etiā reginā vult oppimere me pīte in domo mea. Hec dū uerbū de ore regis exierat. ⁊ statim opuert faciē eius. Dixitq; arbonavnus de eunuchis qui stabāt in misterio regis: En lignū qđ pauerat mardochęo qui locut⁹ est. p rege. stat in domo aman: hīs altitudinis quinq̄ginta cubitos. Cui dixit rex: Appendite eū in eo. Suspensus est itaq; aman ī patibulo qđ pauerat mardochęo. ⁊ regis ira quieuit. VIII

Die illo dedit rex asuerus hester regine domū aman aduersarij iudeoꝝ. ⁊ mardochę⁹ ingressus est ante faciē regis. Confessa est enim ei hester q̄ esset patru⁹ suus: Tulitq; rex annulū quez ab aman recipi iusserat. et tradidit mardochęo. Hester aūt pstituit mardochęū sup domū suā: Nec his cōtenta. pcidit ad pedes regis: fleuitq; ⁊ locuta ad eum orauit vt malitiam aman agagite. ⁊ machinatiōes eius pessimas q̄s excogitauerat ꝓtra iudeos. iuberet irritas fieri. At ille ex more sceptrū aureum pretēdit manu. q̄ signum clemētie mōstrabat. Illaq; psurgens stetit ante euz. ⁊ ait: Si placet regi. ⁊ si inueni gratiā in oculis eius. ⁊ pcatio mea nō ei videt esse ꝓtraria: obsecro vt nouis epistolis. ꝟteres aman lās insidiator⁹ ⁊ hostis iudeoꝝ. quib⁹ eos in cūctis regis puincijs pire pcepat coriganť. Quō enī potero sustinere necez ⁊ interfectiōez populi mei? Rndit; rex asuerus hester regine ⁊ mardochęo iudeo. Domū aman cōcessi hester regine. ⁊ ipz iussi affigi cruci. q̄z ausus est manū mittere in iudeos. Scribite ergo iudeis sicut vobis placz ex regis noīe: signātes litteras annulo meo. Nec enī psuetudo erat. vt epl'is q̄ ex regis noīe mittebanť. ⁊ illius annulo signate erāt. nemo auderet ꝺdicere. Accitisq; scribis ⁊ librarijs regis. erat autē tps tertij mēsis qui appellat siban. vicesima ⁊ tertia illi⁹ die. scripte sunt epl'e vt mardochęus voluerat ad iudeos ⁊ ad pncipes. pcuratoresq; ⁊ iudices. qui cētum vigintiseptē puincijs ab india vsq; ethiopiā pfidebāt: puincie atq; puincie: ppl'o ⁊ ppl'o. iuxta linguas ⁊ litteras suas. ⁊ iudeis: put legere poterāt ⁊ audire. Ipseq; epl'e q̄ regis noīe mittebanť. annulo illius obsignate sunt ⁊ misse p veredarios q̄ p oēs puincias discurrentes. veteres litteras nouis nūcijs pvenirēt. Quib⁹ imperauit rex. vt queni rent iudeos per singulas ciuitates. ⁊ in vnū pcipent ꝓgregari. vt starēt. p aīab⁹ suis. ⁊ oēs inimicos suos cū ꝓiugib⁹ ac liberis. ⁊ vniūsis domib⁹ interficerēt atq; delerēt. Et pstituta est per oēs puincias vna vltiōis dies. i. tertiadecima die mēsis duodecimi adar. Sūmaq; epl'e hec fuit. vt in oīb⁹ terris ac ppl'is qui regis asueri subiacebāt impio. notū fierz patos eē iudeos ad capiendā vindictā de hostib⁹ suis. Egressiq; sūt veredarij celeres nūcios pferētes. ⁊ edictū regis pependit in susis. Mardochęus autem de

palatio ⁊ de ꝓspectu regis egrediēs ful/
gebat vestib⁹ regijs hiacinthinis videli
cet ⁊ aerinis coronā aureā pretāsī in capi
te ⁊ amict⁹ serico pallio atq; purpureo.
Oisq; ciuitas exultauit atq; letata ē. Ju
deis aūt noua lux oriri visa ē. gaudium
honor ⁊ tripudiū. Apud omēs pl'os ve
bes atq; puincias quocunq; reg' ꝑcepta
veniebāt mira exultatio. epule atq; ꝓui/
uia ⁊ festus dies: intantū vt plures alte
ri⁹ gētis ⁊ secte. eor religioni ⁊ cerimo/
nijs iūgerenť. Grādis enī cūctos iudai
ci nominis terror inuaserat. IX

IGitur duodecimi mēsis quez
adar vocari ante iaz dixim⁹: ter/
tiadecima die qñ cūctis iudeis
interfectio ꝑabať ⁊ hostes eor inhiabāt
sanguini. versa vice supior iudei esse
ceperūt. ⁊ se de adūsarijs vindicare. Cō
gregatiq; sunt p singl'as ciuitates ⁊ op/
pida ⁊ loca: vt extenderent manū ꝑ ini/
micos ⁊ psecutores suos. Nulluſq; au/
sus ē resistere: eo q; oēs pl'os magnitu
dis eor formido penetraret. Maz ⁊ pui
ciaz iudices duces ⁊ ꝑcuratores. oisq;
dignitas q̄ singulis locis ⁊ opib⁹ ꝑerat:
extollebāt iudeos timore mardochei quez
ꝑncipē esse palatij ⁊ plurimū posse cog/
uerāt. Fama q̄z nois eius crescebat q̄ti/
die. ⁊ p cūctor ora volitabat. Itaq; per/
cusserūt iudei inimicos suos plaga ma
gna ⁊ occiderūt eos. reddentes eis qđ si
bi pauerant facere: intm̄ vt etiā in susis
quingētos viros interficerēt: extra vecē fi
lios aman agagite hostis iudeor. Quo
rū ista sunt noia: pharsandathan ⁊ del/
phon ⁊ especha ⁊ phorata ⁊ adalia ⁊ ari/
datha ⁊ ephermesca arisai ⁊ aridai ⁊ vai
satha. Quos cuz occididissent: ꝑdas de
substātijs eor agere nolueŕt. Statiq;
nūer⁹ eor qui occisi erāt i susis ad regē
relat⁹ ē. Qui dixit regine. In vrbe susis
interfecerūt iudei q̄ngētos viros. ⁊ ali/
os decem filios aman. Quantaz putas
eos exercere cedē in vniuersis puincijs
Quid vltra postulas ⁊ q̄dvis vt fieri iu
beaz: Cui illa rñdit: Si regi placet: det
ptās iudeis vt sicut fecerūt hodie in su/
sis: sic ⁊ cras faciant. ⁊ decem filij aman
in patibul' suspendanť. Precepit rex vt
ita fieret. Statiq; in susis ꝑpedit edi/
ctū ⁊ decez filij aman suspēsi sunt. Con/
gregatis iudeis quartadecima die men
sis adar. interfecti sunt in susis trecēti vi/
ri: nec eor ab illis direpta substātia ē: q̄z
p omēs puincias q̄ ditioni regis subiace
bāt ꝑ aīabꝫ suis steterūt iudei. interfe/
ctis hostibus ac persecutoribus suis: in/
tantum vt septuagintaquinq; mila oc/
cisorum implerentur: ⁊ nullus de sub/
stantijs eorum quicq; ꝓtingeret. Dies
aūt tertiusdecimus mensis adar. vnus
apud oēs interfectiōis fuit. ⁊ q̄rtadecima
die cedere defierūt. Quē ꝑstituerūt esse
solennē: vt in eo omni tpe deinceps va
carēt epulis: gaudio atq; ꝓuijs. Alt hi
qui in vrbe susis cedere exercuerant ter/
tiodecimo ⁊ q̄rtodecimo die eiusdē mē/
sis in cede ꝑsati sunt: quītodecimo aūt
die pcutere defierūt. Et idcirco eūdem
diē ꝑstituerūt solēnem epulaz atq; leti/
cie. Hi vo iudei qui in oppidis nō mu
ratis ac villis morabanť. quartumdeci
mū diē mensis adar ꝓuiuioz ⁊ gaudij
decreuerūt: ita vt exultēt in eo ⁊ mittāt
sibi mutuo ptes epulaz ⁊ cibor. Scri/
psit itaq; mardochęus oīa hec. ⁊ litteris
cōprehensa misit ad iudeos qui in oīb⁹
regis puincijs morabanť: tā de vicino po
situs q̄z pcul: vt q̄rtamdecimā ⁊ quintā
decimā diem mēsis adar ꝑ festis suscipe
rēt. ⁊ reuertēte sp ānо solēni celebarēt
honore: q̄z in ipsis dieb⁹ se vlti sunt iu/
dei de inimicis suis. ⁊ luctus atq; trist/
cia in hilaritatē gaudiūq; cōuersi sunt:
essentq; dies iste epularuz atq; leticie. ⁊
mitterēt sibi inuicē cibor ptes. ⁊ pau/
pibus munuscula largirenť. Susceperūt
q̄z iudei in solennē ritū cūcta q̄ eo tpe fa
cere ceperāt. ⁊ q̄ mardochę⁹ lēis facieda
mandauerat. Aman enī fili⁹ amadathi
stirpis agag hostis ⁊ aduersarius iudeo
rū cogitauit ꝓtra eos malum. vt occide
ret illos atq; deleret. ⁊ misit phur qđ no
stra lingua vertitur in sortem. ⁊ postea i/
gressa ē hester ad regez obsecrās vt cōa

tus eius lr̃is regis irriti fierẽt · ⁊ maluz quod ꝓtra iudeos cogitauerat · reuertetur in caput eius. Deniqꝫ ⁊ ipm ⁊ filios eius affixerũt cruci: atqꝫ ex illo tpe dies isti appellati sunt phurim · i · sortiuz · eo q̃ phur · i · sors in vrnam missa fuerit Et cũcta q̃ gesta sunt ep̃le · i · libri huius volumine ꝓtinent: quecꝫ sustinuerũt ⁊ que deinceps immutata sunt · suscepẽt iudei sup se ⁊ semen suũ · ⁊ sup cũctos q̃ religioni eor̃ voluerũt copulari: vt nulli liceat duos hos dies absqꝫ solennitate transigere quos scriptura testat̃ · ⁊ cetera exp̃tũt tpa annis sibi iugiter succedentib⁹. Isti sunt dies q̃s nulla vnqꝫ delebit obliuio ⁊ p̃ singulas generationes cũcte in toto orbe ꝓuincie celebrabunt: nec est vlla ciuitas in qua dies phurim id est sortiũ · nõ obseruent̃ a iudeis · ⁊ ab eor̃ ꝓgenie q̃ his cerimonijs obligata ẽ Descripserꝫ hester regina filia abiahil ⁊ mardochꝰ iude⁹ etiã secũdã ep̃lam vt omni studio dies ista solẽnis sancire tur in posterũ. Et miserũ ad oẽs iudeos qui in centũ vigintiseptez ꝓuincijs regis asueri ꝰsabant̃ · vt habẽret pacem ⁊ suscipent veritatẽ · obseruãtes dies sortiũ · ⁊ suo tpe cũ gaudio celebrarẽt · sicut cõstituerãt mardochꝰ ⁊ hester. Et illi obseruanda suscep̃runt a se ⁊ a semine suo ieiunia atqꝫ clamores ⁊ sortiũ dies · ⁊ oĩa q̃ libri huius qui voc̃ hester hi

Rr storia continentur. X

Ex vero asuerus oẽm terram ⁊ cunctas maris insulas · fecit tributarias: cuius fortitudo ⁊ imperium ⁊ dignitas atqꝫ sublimitas q̃ exaltauit mardochæũ · scripta sunt in libris medorũ atqꝫ p̃sar̃ · ⁊ quõ mardochæus iudaici generis secũdus a rege asuero fuerit · ⁊ magn⁹ apud iudeos · ⁊ acceptabilis plebi fratrũ suor̃: querẽs bona pp̃lo suo et loquẽs ea q̃ ad pacez seminis sui ptinerent. Que habent̃ in hebreo plena fide exp̃ssi · hæc aũt q̃ sequũtur scripta reperi in editione vulgata q̃ grecorũ lingua ⁊ lr̃is ꝓtinent̃ · ⁊ interim post finẽ libri lr̃ capl̃m ferebat̃ · qõ iuxta ꝓsuetudinem nostrã obelo · i · veru ꝓnotauimus.

Dixitqꝫ mardochꝰ. A deo facta sunt ista. Recordat⁹ sum somnij qõ videraz: hæc eadẽ significãtis: nec eor̃ quicqꝫ irritũ fuit. Parv⁹ fons qui creuit i fluuiũ ⁊ in lucẽ solẽqꝫ ꝓrsus est · ⁊ in aq̃s plurimas redũdauit: hester est: quã rex accepit vxorẽ ⁊ voluit esse reginã. Duo aũt draco nes: ego sum: ⁊ aman. Gentes q̃ cõuenerãt · hi sunt qui conati sunt delere nomẽ iudeor̃. Gens aũt mea isr̃l est q̃ clamauit ad dñm ⁊ saluuz fecit pp̃lm suũ libauitqꝫ nos ab oĩb⁹ malis · ⁊ fecit sig̃ magna atqꝫ p̃tẽta int̃ gẽtes · ⁊ duas sortes esse p̃cepit vnã pp̃li dei · ⁊ alteram cunctar̃ gentiũ. Venitqꝫ vtraqꝫ sors in statutũ ex illo iam tpe coram deo vniũsis gentib⁹ · ⁊ recordatus est dñs pp̃li sui: ac miſtus hereditatis sue. Et obseruabũt̃ dies isti in mẽse adar · q̃rtadecima · ⁊ q̃ntadecima die eiusdẽ mensis · cuz omni studio ⁊ gaudio in vnũ cetũ pp̃li ꝓgregati in cunctas deinceps generationes po

Anno quarto XI (puli israel. a regnãtib⁹ ptolomeo ⁊ cleopatra: attulerunt dositheus qui se sacerdotem ⁊ leuitici generis ferebat · ⁊ ptolome⁹ fili⁹ eius hãc ep̃lam phurim quã dixerũt interp̃tatã esse lysimacum ptolomei filiũ in hierl̃m. Hoc q̃z p̃cipiũ erat in editiõe vulgata: qõ nec in hebreo · nec apud vllũ ferẽ interp̃tuz.

Anno secũdo regnãte artarexe maximo · p̃ima die mẽsis nisan vidit somnium mardochꝰ fili⁹ iaheri · filij semei · filij cis de tribu beniamin · hõ iude⁹ qui hãitabat in vrbe susis: vir magnus ⁊ inter p̃cipuos aule regie. Erat ãt de eo nũero captiuorũ q̃s transtulerat nabuchodonosor rex babylonis ꝺ hierusalẽ cũ iechonia rege iuda · ⁊ hoc eius somniũ fuit. Apparuerũt voces ⁊ tumultus: tonitrua ⁊ terre motus ⁊ ꝓturbatio sup terrã · ⁊ ecce duo draco nes magni paratiqꝫ ꝺ se in p̃eliũ ad q̃z clamorẽ cuncte concitate sunt nationes. vt pugnarẽt ꝺ gẽtẽ iustor̃. Fuitqꝫ dies illa tenebraz ⁊ discriminis · ⁊ tribulationis ⁊ angustie · ⁊ ingẽs formido

super terram. Cõturbataq; est gens iu/
storꝝ timentium mala sua. ⁊ ꝑparata ad
mortẽ. Clamauerũtq; ad deũ. ⁊ illis vo/
ciferantibꝫ. fons puus creuit in fluuiũ
maximũ. ⁊ in aq̃s plurimas redundauit
Luxꝫ ⁊ sol ortus est. ⁊ hũiles exaltati sunt
⁊ deuorauerũt inclytos. Quod cum vi
disset mardochæus ⁊ surrexisset de stra/
tu. cogitabat quid deus facere vellet et
firum habebat in animo. scire cupiens
quid significaret somnium. XII

Morabatur aũt eo tpe in aula re
gis cum bagatha ⁊ thara eunu
chis regꝭ. qui ianitores erãt pa/
latij. Cumq; intellexisset cogitatiões eo
rũ ⁊ curas diligẽtius ꝓuidisset: didicit
q̃ conarent in regẽ artaxerxẽ manꝰ mit/
tere. ⁊ nũciuait sup eo regi. Qui ꝺ vtro
q; habita questione. confessos iussit du
ci ad mortẽ. Rex aũt qꝺ gestũ erat scri/
psit in cõmentarijs. Sed ⁊ mardochæ
rei memoriã litteris tradidit. Precepit
q; ei rex vt in aula palatij moraret: datꝫ
ei ꝑ delatione mũeribꝫ. Amã ꝺo filius
amadathi bugeus erat gloriosissimꝰ co
rã rege. ⁊ voluit nocere mardochæo ⁊ po
pulo eius ꝑ duobꝫ eunuchis regꝭ q̃ fue
rant interfecti. Hucusq; plenius. Que
sequũtur in eo loco posita erãt vbi scri/
ptũ est in volumĩe: Et diripuerũt bona
vel substãtias eoꝝ. Que in sola vulgata
editiõe repperim⁹. Epla aũt lꝫ exemplar

Rex maximꝰ arta XIII (fuit.
Rexres ab india vsq; ethiopiam
centũ vigintiseptẽ ꝓuinciaruꝫ:
principibꝫ ⁊ ducibꝫ qui eius impio sub/
iecti sunt salutẽ. Cũ plurimis gẽtibus
imperarẽ. ⁊ vniũsum orbẽ mee ditioni
subiugassem: volui nequaq; abuti potẽ/
tie magnitudĩe: sed clemẽtia ⁊ lenitate
gubernare subiectos: vt absq; vllo terro
re vitam silentio trãsigentes optata cũ
ctis mortalibus pace fruerẽtur. Que/
rente aũt me a cõsiliarijs meis quõ pos
set hoc impleri: vnus qui sapiẽtia ⁊ fide
ceteros ꝑcellebat. ⁊ erat post regẽ secun/
dus aman nomĩe indicauit mihi in to/
to orbe terraꝝ pl̃m esse dispsum qui no
uis vteret legibꝫ. ⁊ ꝯ oĩm gentiũ ꝓsue/
tudinẽ faciẽs regũ iussa ꝓtẽneret. ⁊ vni
uersaꝝ ꝓcordiam nationũ sua dissensio/
ne violaret. Quod cũ didicissemus. vi
dentes vnam gentẽ rebellem aduersus
omne hoĩm genꝰ puersis vti legibꝫ. no/
strisq; iussionibꝫ ꝓtraire. ⁊ turbare sub/
iectaꝝ nobis ꝓuinciaꝝ pacem atq; ꝓcor
diã: iussimus vt quoscũq; aman qui oĩ/
bus ꝓuinciis ꝑpositꝰ est. ⁊ secũdus a re/
ge. ⁊ quẽ ꝑtis loco colim⁹ mõstraueri
cũ ꝓiugibꝫ ac liberis deleanꝰ ab inimicꝭ
suis. nullusq; eoꝝ misereaꝰ. quartadeci
ma die duodecimi mensis adar anni ꝑ/
sentis vt nepharij hoĩes vno die ad ĩfe
ros descendentes reddant imperio nro
pacẽ quam turbauerãt. Hucusq; ex/
emplar epistole. Que sequũtur. post
eaꝫ locũ scripta repperi. vbi legiꝫ: Ber/
gensq; mardochæus fecĕ omĩa q̃ ei mãda
uerat hester: nec tamẽ habeꝰ in hebraico
⁊ apud nullũ penitus ferunꝰ interptuꝫ

Mardochæus aũt decapatus est oĩm
memor oĩm opm eius ⁊ dixit: Domine
dñe rex oĩpotens. in ditione enĩ tua cũ/
cta sunt posita. ⁊ nõ est qui posset tue re
sistere volũtati: si decreueriꝫ saluare isrl:
Tu fecisti celũ ⁊ terrã. ⁊ quicq̃d celi am/
bitu continet: dñs oĩm es: nec ẽ qui re/
sistat maiestati tue. Cuncta nosti ⁊ scis
q; nõ ꝑ superbia ⁊ ꝓtumelia ⁊ aliqua glo/
rie cupiditate fecerim hoc. vt nõ adora/
rem aman superbissimũ. libenter enĩ ꝑ sa
lute isrl etiã vestigia pedũ eius deosculari paratus essem: sed timui ne honorẽ
dei mei trãsferrẽ ad hoĩem. ⁊ ne quemq;
adorarem. excepto deo meo. Et nũc do/
mine rex deus abraam. miserere populi
tui: qꝝ volunt nos inimici nostri perde/
re. ⁊ hereditatem tuam delere. Ne despi
cias ptẽ tuã quam redemisti de egypto
Exaudi deprecationẽ meã. ⁊ ꝑpitiꝰ esto sor
ti ⁊ funiculo tuo. ⁊ puerte luctum nũm
ti in gaudium. vt viuentes laudemus no
mẽ tuũ domĩe. ⁊ ne claudas ora te cane/
tium. Sis q̃z isrl pari mente ⁊ obsec/
tione clamauit ad dominum: eo q; eis
certa mors impenderet. XIIII

Hester

Hester quoq; regina cōfugit ad dñm: pauēs ꝑiculū qđ immine bat. Cunq; deposuisset vestes regias. fletib; ⁊ luctui apta indumēta suscepit. ⁊ p vnguētis varijs cinere ⁊ ster core ipleuit caput. ⁊ corpus suū hūlia uit ieunijs: oīaq; loca in quib; antea letari ꝙsueuerat. crinū laceratone cōpleuit. Et deprecabat dñm deum isrl dicēs: Dñe mi q̄ rex noster es sol. adiuua me solitariā: ⁊ cuius ꝑt te nullus est auxiliator alius. Periculū meū in maib; meis est. Audiui a pre meo q̄ tu dñe tulisses isrl de cūctis gētib; ⁊ pres nros ex oīb; retro maioribus suis vt possideres hereditatē sempiternā: feciste; eis sic locutus es. Peccauim⁹ in ꝙspectu tuo. ⁊ idcirco tradidisti nos in man⁹ inimicorū nrōr. Coluim⁹ n. deos eor. Justus es dñe. Et nūc eis nō sufficit q̄ durissima nos oppimūt ꝑtute: sꝫ robur manuū suaꝝ idolor potētie ꝗputātes volūt tua mutare ꝓmissa. ⁊ delere hereditatē tuaz ⁊ claudere ora laudātiū te. atq; extīguere gl̄iaz tēpli ⁊ altar tui. vt apiāt ora gētiū ⁊ laudent idolor fortitudinez. ⁊ ꝑdicent carnalē regē in sempiternū. Ne tradas dñe sceptrū tuū his q̄ ñ sunt. ne rideāt ad ruinā nr̄am: sꝫ ꝙuerte ꝙsiliū eor sup eos: ⁊ eū qui ī nos cepit seuire. disp de. Memēto dñe ⁊ oñde te nob ī tpe tribulatiōis nr̄e. ⁊ da mihi fiduciā dñe rex deor ⁊ vniūse ptātis: tribue ꝓmonez cōpositū in ore meo in conspectu leonis. ⁊ trāsfer cor illi⁹ in odiū hostis nr̄i: vt ⁊ ip se pereat. ⁊ ceteri q̄ ei ꝙsentiūt. Nos aūt libera ī manu tua. ⁊ adiuua me nullum aliud auxiliuz hītē nisi te dñe. q̄ habes oīa scīam. ⁊ nosti q̄ oderī gloriā iniq̄tatū. ⁊ detester cubile incircūcisor ⁊ oīs alienigene. Tu scis necitatē meā q̄ abominer signū superbie ⁊ glorie mee qđ est sup caput meū ī diebꝫ ostētatiōis mee. ⁊ detester illud q̄si pānū mēstruate. ⁊ ñ portē ī diebꝫ silētij mei. ⁊ q̄ ñ comederī ī mēsa amā. nec mihi placuerit ꝙuiuiū regis. ⁊ nō biberī vinū libaminū. ⁊ nūq; letata sit ancilla tua ex q̄ huc trāslata fuz vsq; in pn̄item die: nisi in te dñe deꝰ abraā. Deꝰ fortis sup oēs. exaudi vocē eor q̄ nullaz aliā spem hīnt. ⁊ libera nos ꝺ manu iniq̄ ruz. ⁊ erue me a timore meo. Hec q̄z addita reperi in editione vulgata. XV

Et mandauit ei (haud dubiū qn hester) mardochęus. vt ingrederet ad regez. ⁊ rogaret pro pplo suo ⁊ p patria sua. Memorare inq̄t dierū hūilitatis tue. quō nutrita fis in manu mea: q̄ aman secūdus a rege locur⁹ ē ꝺ nos ī mortē. ⁊ tu inuoca dñz. ⁊ loq̄re regi p nob. ⁊ libera nos de morte. Hec ñ ista q̄ subdita sunt: in editiōe vulgata repperi. Die aūt tertio deposuit vestimēta ornat⁹ sui. ⁊ circūdata est gl̄ia sua. Cūq; regio fulgeret habitu. ⁊ inuocassz oīm rectorē ⁊ saluatorē deū: assūpsit duas famulas. ⁊ sup vnā q̄dē initebat q̄si pre delitijs ⁊ nimia teneritudie corpus suū ferre nō sustinēs: altera aūt famula ruz seq̄batur dñam. defluētia in humū indumēta sustentās. Ipsa aūt roseo colore vultū ꝑfusa. ⁊ grat ac nitētib; oculis triste celabat animū. ⁊ nimio timore cōtractū. Ingressa igit cuncta p ordinem ostia. stetit ꝺ regez. vbi ille residebat super soliū regni sui. indut⁹ vestib; regijs auroq; fulgens ⁊ pciosis lapidib; erat q̄z terribilis aspectu. Cūq; eleuasset faciem ⁊ ardentib; oculis furorē pectoris ī dicasset: regina corruit ⁊ in pallorē colore mutato. lassum sup ancillulā reclinauit caput. Cōuertitq; deus spm regis ī māsuetudinez. ⁊ festin⁹ ac metuēs exiliuit de solio ⁊ sustentās eā vlnis suis donec rediret ad se his vbis blādiebatur: Quid habes hester? Ego sum frater tuus: noli metuere. Nō morier. Nō enim ꝓ te: sꝫ ꝓ oīb; lex ꝓstituta est. Accede igit ⁊ tāge sceptrū. Cunq; illa reticeret. tulit aureā vgā. ⁊ posuit sup collū ei⁹. et osculatus est eā. ⁊ ait: Cur mihi nō loq̄ris? Que rīdit: Elidi te dñe q̄si angelū dei. ⁊ ꝺturbatū est cor meum ꝓ timore gl̄ie tue. Valde enī mirabilis es dñe. et facies tua plena est gratiaꝝ. Cūq; loq̄retur. rursus corruit. ⁊ pene exanimata est

Prologus

Rex aũt turbabatur · ⁊ oẽs ministri ei⁹ consolabanť eu3. Exẽplar epistole reg3 artaxerxis quaz pro iudeis ad totas regni sui prouincias misit: qđ ⁊ ip̃m in hebraico volumine non habetur. XVI

Er magn⁹ artaxerxes · ab india vsq3 ethiopiã centũ vigintiseptez ꝓuinciaz ducibz ac pncipibus qui nře iussioni obediũt · salutẽ dic: Multi bonitate pncipũ ⁊ honore qui in eos collatus est · ⁊ abusi sunt in superbiaz ⁊ non solũ subiectos regibz nitũť opprimere: sed data sibi gloriã nõ ferẽtes: in ipsos q̃ ꝺederũt moliũť insidias. Nec cõtenti sunt grãs nõ agere bñficijs · ⁊ hũanitatis in se iura violare: sz dei q̃z cũcta cernẽtis arbitrãtur se posse fugere sñiaz Et intiñ vesanie prupserũt · vt eos q̃ credita sibi officia diligenť obseruãt · et ita cũcta agũt vt oĩm laude digni sint · mẽdaciorz cuniculis conenť subũtere duz aures pncipũ simplices ex sua natura alios estimãtes. callida fraude decipiũt Que res ⁊ ex veteribz pbať historijs · et ex his q̃ gerũť q̃tidie · quo malis q̃tũdaz suggestionibz regũ studia depuenť. Un de puidendũ est paci oĩm ꝓuinciarum. Nec putare debetis si diuersa iubeamus ex animi nři venire leuitate: sz p q̃litate ⁊ necessitate tẽporũ vt reipublice poscit vtilitas ferre sñiam. Et vt manifestius qđ dicim⁹ intelligatis: Aman fili⁹ amadathi · ⁊ aio ⁊ gente macedo · alienusq3 a persaz sanguine · ⁊ pietatẽ nřam sua crudelitate cõmaculans · pegrinus a nobis susceptus est: ⁊ tantã in se exptus hũanitatẽ vt pater noster vocareť · ⁊ adorare tur ab oĩbz post regem secundus · qui in tñ arrogantie tumorẽ sublatus est · vt regno priuare nos niteretur ⁊ spũ. Maz mardochęũ cui⁹ fide ⁊ beneficijs viuim⁹ ⁊ consortẽ regni nostri hester, cum omni gente sua nouis quibusdã atq3 inauditis machinis expetiuit in mortẽ · Ꝟ cogitãs vt illis interfectis insidiareť nře solitudini · ⁊ regnũ psarũ transferret in macedonas. Nos aũt a pessimo mortalĩ iudeos neci destinatos · in nulla pene tus culpa repperim⁹ sed econtrario iustis vtẽtes legibz · ⁊ filios altissimi ⁊ maximi sempz viuẽtis dei cuius bñficio ⁊ patribz nřis ⁊ nobis regnũ est traditu3 · ⁊ vsq3 hodie custoditur. Unde eas lras quas sub nomine nostro ille direxerat sciatis esse irritas. Pro quo scelere ante pretas huius vobis · i · suis · ⁊ ipse qui machinatus est · ⁊ oĩs cognatio eius pẽdet in patibulis: nõ nobis · sed deo reddẽte ei qđ meruit. Hoc aũt edictu3 quod nunc mittim⁹ in cunctis vrbibz ꝓponatur · vt liceat iudeis vti legibz suis. Quibus debetis eẽ ãminiculo vt eos qui se ad necem eoz parauerant · possint interficere: tertiadecima die mẽsis duodecimi qui vocatur adar. Hanc enĩ diem deus oĩpotens merorꝛ ⁊ luctus eis vertit in gaudium. Unde ⁊ vos inter ceteros festos dies · hanc habetote diẽ · ⁊ celebrate eam cũ omni letitia: vt ⁊ imposterũz cognoscanť oĩs qui fideliter perfisodiunt dignã pro fide recipe mercedem qui aũt insidiãť regno eoz · pire pro scelere. Ois autẽ prouincia ⁊ ciuitas q̃ noluerit solẽnitatis hui⁹ esse pticeps · gladio ⁊ igne pereat · ⁊ sic deleať vt nõ solũ hoĩbz: sed etiaz inuia bestijs sit in sempiternũ: pro exẽplo ꝓtẽptus ⁊ inobediẽtie.

Explicit liber hester. Incipit plog⁹ in Job · fm translationez septuaginta.

Quoz p singulos scripture diuine libros aduersarioz3 respondere maledictis · q̃ interptatiõem meã reprehensionez septuaginta interpretum criminanť: quasi nõ et apud grecos aquila symmachus ⁊ theodotion · vel verbum e verbo · vel sensum e sensu · vel ex vtroq3 commixtu3 ⁊ mediocriter temperatum genus translationis exp̃serint et omnia veteris instrumenti volumina: Origenes obelis asteriscisq3 distinxerit: quos vel additos vel theodotione sumptos translationi antique inseruit probans defuisse quod additu3 est. Di-

Prologus

scant igitur obtrectatores mei recipere in toto quod in partib⁹ suscepe⁹ūt: aut interptationem meam cuz asteriscis suis radere. Necꝫ eniz fieri potest vt quos plura intermisisse suscepe⁹int non eos/dem etiam in quibusdā errasse fateant. precipue ī iob: cui si ea que sub asteriscꝫ addita sunt subtraxeris ps maxima de/trūcabit. ⁊ hoc dumtaxat apud grecos. Ceterū apud latinos ante eaz translatio nē quā sub asteriscis ⁊ obelis nup edidi/mus. septīgēti ferme aut octīgēti vsus desunt vt decurtat⁹ ⁊ lacerat⁹ corrosuscꝫ liber feditatez sui publice legentib⁹ pre/beat. Nec aūt translatio nullū de veteri bus sequitur interpretem: sed ex ipso he braico arabicoꝫ sermone. ⁊ interduz sy ro: nunc verba. nunc sensus. nūc simul vtrūcꝫ resonabit. Obliquus enim etiā apud hebreos totus liber fertur ⁊ lubri/cus. ⁊ quod greci rhetores vocant sche/matismenos. duz qui aliud loquit. aliō agit. Et si velis anguillam vel murenu lam strictis tenere manib⁹: quanto for/tius pressseris. tanto citius elabit. Me/mini me ob intelligentiā hui⁹ volumis lyddeum quendā preceptorē. qui apud hebreos primus haberi putabat. nō par uis redemisse nūmis: cuius doctrina an aliquid profecerim. nescio. Hoc vnum scio: non potuisse me interptari. nisi qō ante intellexeram. A principio itaqꝫ vo/lumīs vsqꝫ ad vba iob apud hebreos ꝓ sa oratio est. Porro a verbis iob in qui/bus ait: Pereat dies in qua natus sum ⁊ nox in qua dictum est. cōceptus est ho mo: vsqꝫ ad eum locum vbi ante finem voluminis scriptum est: Idcirco ipse me reprehendo ⁊ ago pniam in faulla ⁊ cinere: hexametri versus sunt. dactylo spondeoꝫ currentes. ⁊ propter lingue idioma crebro recipientes ⁊ alios pedes non earundem syllabaruz sed eorundē temporum. Interduz quoꝫ rythmus ipse dulcis ⁊ tinnulus fertur numeris pedum solutis: quod metrici magis cꝫ simplex lector intelligunt. A supradicto autem versu vsqꝫ ad finem libri. paruū coma quod remanet: prosa oratione cō texitur. Quod si cui videtur incredulū metra scilicet ee apud hebreos. ⁊ in mo/rem nostri flacci greciꝫ pindari et alcei ⁊ sapho. vel psalterium vel lamentatio/nes hieremie. vel omnia ferme scriptu/rarum cantica comprehendi: legat philonem. iosephum. origenem cesari/ensem eusebium. ⁊ eorū testimonio me verum dicere comprobabit. Audiant q propter canes mei. idcirco me in hoc vo lumine laborasse: non vt interpretatio/nez antiquam reprehenderem. sed vt ea que in illa aut obscura sunt. aut omissa aut certe scriptorū vitio depravata. ma nifestiora nostra interpretatione fierēt: ⁊ hebreum sermonem ex parte didici/mus. ⁊ in latino pene ab ipsis cunabu/lis inter grāmaticos ⁊ rhetores ⁊ philo sophos detriti sum⁹. Quod si apud gre cos post septuaginta editionem: iā chri sti euangelio coruscante iudeus aquila et symmachus ac thodotion iudaican tes hereticī sunt recepti qui multa my/steria saluatoris subdola interpretatio/ne celarunt. et tamen in hexaplis haben tur apud ecclesias et explanantur ab ec clesiasticis viris: quātomagis ego chri/stianus et de parentibus christianis na tus. et vexillu⁹ crucis in mea fronte por tans. cuius studium fuit omissa repete/re. deprauata corrigere. ⁊ sacramenta ec clesie puro et fideli aperire sermone: vel a fastidiosis vel a malignis lectoribus non debeo reprobari. Habeant qui vo/lunt veteres libros vel in membranis purpureis auro argentoꝫ descriptos. vel vncialibus (vt vulgo aiunt) litteris onera magis exarata cꝫ codices dūmo/do mihi meiscꝫ permittāt pauperes ha bere scedulas. ⁊ non tam pulcros codi/ces cꝫ emendatos. Ultraꝫ autez editio et septuagīta iuxta grecos et mea iuxta hebreos. in latinum meo labore transla ta est. Eligat vnusquisqꝫ quod vult. et studiosum me magis quam maliuolū probet. Explicit prologus in Job.

Item alius prologus in Job: sed translatio lxx nō ista.

Si aut fiscellaz iunco texerem: aut palmarum folia complicarem vt in sudore vultꝰ mei comederē panē. vētris opus sollicita mēte ptractarē: nullus morderet: nemo reprehēderet? Nūc aūt qz iuxta sniam saluatoris volo opari cibū qui nō perit: et antiquā diuinoꝝ voluminū viā sentibꝫ virgultisqꝫ purgare: errorē mihi geminꝰ infigit: corrector vitiorū. falsarius vocoꝝ z errores nō auferre: sz serere. Tanta est enī vetustatis ꝓsuetudo vt etiā confessa pleriscꝫ vitia placeāt: dū magis pulcros habere volunt codices qꝫ emendatos? Quapropter o frēs dilectissimi vnicuz nobilitatis z hūilitatis exēplar. p flabello calathis sportellisqꝫ munusculis monachoꝝ. spiritalia lxc et māsura dona suscipite: ac beatū iob qui adhuc apud latinos iacebat in stercore. z vermibꝫ scatebat errorꝝ: integruz imaculatūqꝫ gaudete. Quō. n. post ꝓbationē atqꝫ victoriaz duplicia sunt eiꝰ vniūsa reddita. ita ego ī lingua nīa vt audacter loqr. feci eū hebe q amiserat. Igitur z vos z vnūquēqꝫ lectorē solita ꝓfatione cōmoneo. z in prīcipijs liboꝝ eadē semp annectēs rogo. vt vbicūqꝫ sp ꝓcedētes virgulas videritis. sciatis ea q̄ subiecta sunt in hebraicis voluminibꝫ nō haberi. Dorro vbi stelle imago ꝓfulserit: ex hebreo in latinone nō addita sunt. Necnō et illa q̄ haberi videbātur et ita corrupta erant vt sensuz legentibꝫ tolleret: orantibꝫ vob magno labore coreri. magis vtile q̄d ex odio meo ecclesijs christi venturū ratus. qꝫ ex aliorum negocio.

Incipit argumentū in libruz Job.

In terra quidez habitasse iob ꝓtitidi in finibꝫ idumee z arabie. z erat ei ante nomen iobab. Et accepit vxorem arabissam. z genuit filium quē vocauit enon. Erat autem ipse filius quidem zareth de esau filijs filiꝰ: de matre vo hebra ita vt sit quintꝰ ab abraā. Et hi sunt reges qui regnauerunt in edom. in q̄ z ipse regnauit sed primus in ea regnauit balach filius beor. z nomē eiusdez ciuitatis nachaba. Post hunc aūt balach. Post eum iobab qui vocat iob. Post iob autem cusram: qui erat dux ex themanoꝝ regione. Et post illū regnauit adar filiꝰ beath. qui excidit madian in cāpo moab z nomē ciuitatis eius cethaim.

Explicit argumētū. Incipit liber Job. Capitulum. I

Vir erat in terra hus nomine iob. Et erat vir ille simplex z rectꝰ ac timēs deum. z recedēs a malo. Natiqꝫ sunt ei septez filij: z tres filie. Et fuit possessio eius septem milia ouiū. z tria milia cameloꝝ: quingēta qꝫ iuga bouz. z quingente asine: ac familia multa nimis. Eratqꝫ vir ille magnus inter omēs orientales. Et ibant filij eius. z faciebant cōuiuia p domos: vnusquisqꝫ in die suo. Et mittētes vocabāt tres sorores suas vt comederēt z biberēt cum eis. Cumqꝫ in ordē transissent dies conuiuij. mittebat ad eos iob. z sanctificabat illos: cōsurgēsqꝫ diluculo offerebat holocausta per singulos. Dicebat enim Ne forte peccauerint filij mei. z benedixerint deo in cordibꝫ suis. Sic faciebat iob cūctis diebꝫ. Quadā autē die cū venissent filij dei vt assisterēt coram domino: affuit inter eos etiam sathan. Cui dixit dominus: Unde venis? Qui respōdens ait: Circūiui terram: z perambulaui eam. Dixitqꝫ dominus ad eum: Nūquid consideraſti seruum meum iob q̄ non sit ei similis in terra: homo simplex z rectus ac timens deum z recedens a malo? Cui respondens sathan. ait: Nūquid frustra iob timet deum? Nōne tu vallasti eum ac domum eius: vniuersaqꝫ substantiam eius per circuitū? Operibꝫ manuuz eius benedixisti z possessio

eius creuit in terra. Sed extende pau/
lulum manū tuam·⁊ tange cuncta que
possidet·nisi in faciem benedixerit tibi.
Dixit ergo dñs ad sathan: Ecce vniuer
sa q̄ habet·in manu tua sunt: tm̄ in eu
ne extendas manu tuā. Egressusq; est
sathan a facie dñi. Cum aūt quadā die
filij⁊ filie eius comederent⁊ biberēt vi
nū in domo fratris sui primogeniti: nū
cius venit ad iob qui diceret: Boues a/
rabant·⁊ asine pascebant iuxta eos·⁊ ir/
ruerūt sabei·tulerūtq; oīa·⁊ pueros per
cusserūt gladio·⁊ euasi ego solus vt nū
ciarē tibi. Cūq; adhuc ille loq̄retur: ve/
nit alter·⁊ dixit: Ignis dei cecidit e celo
⁊ tactas oues·pueros cōsumpsit·⁊ ef/
fugi ego solus vt nūciarē tibi. Hꝛ⁊ ad
huc illo loquēte: venit ali⁹·⁊ dixit: Chal
dei fecerūt tres turmas·⁊ inuaserunt ca
melos·⁊ tulerūt eos: necnon·⁊ pueros
p̄cusserūt gladio·⁊ ego fugi solus vt nū
ciarē tibi. Adhuc loq̄bat̄ ille·⁊ ecce alius
intrauit·⁊ dixit: Filijs tuis⁊ filiabꝫ ve/
scentibꝫ⁊ bibentibꝫ vinū in domo fratrꝫ
sui p̄mogeniti·repente ventus vehemēs
irruit a regione deserti⁊ cōcussit q̄tuor
angulos domus: q̄ corruēs oppressit li/
beros tuos·⁊ mortui sunt: et effugi ego
solus vt nūciarē tibi. Tunc surrexit iob
⁊ scidit vestimēta sua·⁊ tonso capite cor
ruens in terrā: adorauit·⁊ dixit: Nudus
egressus sum de vtero matris mee·⁊ nu/
dus reūtar illuc. Dñs dedit·dñs abstu/
lit: sicut dño placuit·ita fc̄m̄ ē: sit nomē
dñi bñdictū. In oīb⁹ his nō peccauit
iob labijs suis: neq; stultū q̄d ꝯ deū locu

Factū est aūt cum II (tus est.
quadā die venissent filij dei·⁊ sta
rent cora dño venisset q̄z sathan
inter eos·⁊ staret in conspectu eius: vt
diceret dñs ad sathan: Vnde venis? Qui
rndens·ait: Circūiui terrā: ⁊ pambula/
ui eam. Et dixit dñs ad sathan: Numq̄d
considerasti seruū meū iob q̄ non sit ei
similis in terra vir simplex⁊ rectus ac
timens deum⁊ recedēs a malo·⁊ adhuc
retinēs innocentiā? Tu aūt cōmouisti
me adūsus eū vt affligerem eū frustra.
Cui respondens sathan ait: Pellez pro
pelle·⁊ cuncta que habet homo dabit p
aīa sua. Alioquin mitte manū tuā·⁊ tā/
ge os ei⁹·⁊ carnē·⁊ tūc videbis q̄ in facie
bñdicat tibi. Dixit g̃ dñs ad sathan: Ec
ce in manu tua est: verūtn aīaz illius ser
ua. Egressus igit̄ sathan a facie dñi·per
cussit iob vlcere pessimo: a planta pedis
vsq; ad verticē eius. Qui testa sanie ra/
debat: sedēs in sterquilinio. Dixit aūt il
li vxor sua: Adhuc tu p̄manes in simpli
citate tua? Bñdic deo⁊ morere. Qui ait
ad illam: Quasi vna de stultis mulieri/
bus locuta es: Si bona suscepimus de
manu dñi·mala ḡre nō sustineam⁹? In
oīb⁹ his nō peccauit iob labijs suis.
Igit̄ audiētes tres amici iob oē malu
q̄ accidisset ei: venerunt singuli de loco
suo: eliphaz themānites·⁊ baldath suites
⁊ sophar naamathites. Cōdixerāt enim ut
pariter veniētes visitarēt eū·⁊ p̄solaren
tur. Cūq; eleuassent p̄cul oculos suos:
nō cognouerūt eū. Et exclamātes ploa
uerūt scissisq; vestib⁹ sparserūt puluerē
sup caput suū in celū. Et sederūt cū eo i
terra septē diebꝫ⁊ septē noctibꝫ⁊ nemo
loquebat̄ ei verbum. Videbant enim
dolorem esse vehementem. III

Post hec aperuit iob os suum·⁊
p maledixit diei suo·⁊ locutus est
Pereat dies in qua natus sum:
⁊ nox in qua dictū est: cōcept⁹ est homo.
Dies illa vertatur in tenebras. Non re
quirat eum deus desup·⁊ non illustret̄
lumine. Obscurent eum tenebre·⁊ vm
bra mortis. Occupet eum caligo·⁊ in/
uoluat̄ amaritudine. Noctem illam te/
nebrosus turbo possideat. Non compu/
tetur in diebꝫ āni: nec nūeretur i mensi
bus. Sit nox illa solitaria: nec laude di
gna. Maledicant ei qui maledicūt diei
qui parati sunt suscitare leuiathā. Ob/
tenebrentur stelle caligine eius. Expe/
ctet lucem⁊ non videat: nec ortum sur
gentis aurore. Quia non cōclusit ostia
ventrꝫ qui portauit me: nec abstulit ma
la ab oculis meis. Quare non in vulua
mortuus sum: egressus ex vtero nō stati

perij: Quare exceptus genubꝫ. cur lactatus vberibꝫ: Nūc enī dormiēs silerem ⁊ somno meo requiescerē cū regibꝫ ⁊ consulibꝫ terre. qui edificāt sibi solitudies: aut cū principibꝫ qui possidēt aurū: ⁊ replent domos suas argēto. Aut sicut abortiuū abscōditū non subsistierē: vel qui concepti nō viderēt lucē. Ibi impij cessauerūt a tumultu: ⁊ ibi requeuerūt fessi robore: ⁊ quōdam vincti pariter sine molestia. Nō audierūt vocem exactoris. Parvus ⁊ magnus ibi sunt: ⁊ seruus liber a dño. Quare misero data est lex: ⁊ vita his q̄ in amaritudīe anie sunt: Qui expectant morte ⁊ nō venit. q̄si effodientes thesaurū: gaudētq; vehemēter cū inuenerint sepulcrū. Viro cui⁹ abscōdita ē via ⁊ circūdedit eū dē⁹ tenebris. Anteq; comedam suspiro. ⁊ q̄si inundantes aque sic rugitus meus: qz timor quē timebā euenit mihi. ⁊ qō verebar accidit. Nonne dissimulaui? Nōne silui? Nōne quieui? Et venit sup me indignatio. IIII

Respondēs aūt eliphaz themanites dixit: Si ceperimus loq̄ tibi: forsitā molestē accipies. Os conceptū sermonē tenere q̄s poterit? Ecce docuisti multos ⁊ manus lassas roborasti. Claudicātes firmauerūt sermones tui: ⁊ genua tremētia roborasti. Nūc aūt venit sup te plaga. ⁊ defecisti: tetigit te ⁊ cōturbatus es. Vbi timor tu⁹. fortitudo tua. ⁊ patiētia tua. ⁊ perfectio viaꝝ tuarum? Recordare obsecro te. quis vnq̄ innocens periit: aut quando recti deleti sunt? Quinpotius vidi eos qui operant iniquitatē ⁊ seminant dolores. ⁊ metūt eos. flante deo perisse: ⁊ spū ire eius esse cōsumptos. Rugitus leōis ⁊ vox leene: ⁊ dentes catulorꝫ leonū contriti sunt. Tigris periit eo q̄ non hēret p̄dam: ⁊ catuli leonis dissipati sunt. Porro ad me dictū est verbū absconditū: ⁊ q̄si furtiue suscepit auris mea venas susurrij ei⁹. In horrore visiōis nocturne quando solet sopor occupare hoīes. pauor tenuit me ⁊ tremor: ⁊ omia ossa mea perterrita sunt Et cū spūs me p̄ter transiret: inhorruerūt pili carnis mee. Stetit quidam cuius non agnoscebam vultū. imago coram oculis meis. ⁊ vocē q̄si aure leuis audiui. Nūquid homo deo compatione iustificabit? aut factore suo purior erit vir Ecce q̄ seruis ei nō sunt stabiles ⁊ in angelis suis reperit prauitatē. Quanto magis hi q̄ habitant domos luteas q̄ terrenū habent fundamentū p̄sumentē velut a tinea: de mane vsq; ad vesperam succident ⁊ q̄ nullꝰ intelligit. in eternum peribūt Qui aūt reliq̄ fuerint auferent ex eis: morientur ⁊ non in sapientia. V

Voca q̄si ē qui tibi rñdeat. ⁊ ad aliquē sanctoꝝ quertere. Virū stultū interficit iracūdia. ⁊ puerū occidit īuidia. Ego vidi stultū firmā radice. ⁊ maledixi pulcritudini eius statim. Longe fient filij eius a salute. ⁊ cōterent⁹ in porta. ⁊ non erit qui eruat. Cuius messem famelicus comedet: ⁊ īpm rapiet armatus. ⁊ bibent sitientes diuitias eius. Nihil in terra sine causa fit. et de humo non egredietur dolor. Hō nascitur ad laborē ⁊ auis ad volatū. Quāobrem ego deprecabor dñm. ⁊ ad deū ponam eloquiū meum. Qui facit magna ⁊ inscrutabilia. ⁊ mirabilia absq; numero. Qui dat pluuiā sup faciem terre. ⁊ irrigat aquis vniuersa. Qui ponit humiles in sublime. ⁊ merētes erigit sospitate. Qui dissipat cogitationes malignorū: ne possint implere manꝰ eorꝝ q̄d cepterant. Qui apprehendit sapiētes in astutia'eorꝝ. ⁊ consiliū prauorꝝ dissipat. Per diem incurrent tenebras. ⁊ quasi in nocte sic palpabūt in meridie. Porro saluus faciet egenū a gladio oris eorꝝ. ⁊ de mānu violēti pauperē. Et erit egeno spes: iniquitas aūt obstrauit os suū. Beatus homo qui corripit a dño. Increpationē q̄ dñi ne reprobes. qz ipse vulnerat ⁊ medet⁹ percutit ⁊ manus eius sanabūt. In sex tribulationib liberabit te. ⁊ in septima nō tanget te malū. In fame eruet te de morte ⁊ in bello de manu gladij. A flagello linguе absconderis. ⁊ nō timebis calamitatem cuz venerit. In vastitate ⁊ fame ri-

bis ⁊ bestias terre nō formidabis. Et cū lapidib⁹ regionū pactū tuuz: ⁊ bestie terre pacifice erūt tibi. Et scies q⁹ pacez habeat tabernaculū tuū ⁊ visitās speciē tuā nō peccabis. Et scies qm̄ multiplex erit semen tuū. ⁊ pgenies tua quasi herba terre. Ingredieris in abūdantia sepulcrū: sicut inferē aceru⁹ tritici in tpe suo. Ecce hoc vt inuestigauim⁹: ita est: quod auditum mente pertracta. VI

Respondēs aūt iob dixit: Vtinā appenderent̄ pcta mea quibus iram merui: ⁊ calamitas quam patior in statera: q̄si arena maris hec grauior appareret. Vnde ⁊ verba mea dolore sunt plena: q⁹ sagitte dñi in me sunt: quaz indignatio ebibit spm̄ meū. ⁊ terrores dñi militāt ꝯ me. Nūquid rugiet onager cū habuerit herbaz: aut mugiet bos cū ante p̄sepe plenū steterit? Aut poterit comedi insulsum: qđ nō est sale cōditū? Aut pōt aliquis gustare: qđ gustatū affert mortem? Anime. n. esurientī etiā amara dulcia esse vident̄. Que prius nolebat tangere aīa mea: nūc pre angustia cibi mei sunt. Quis det vt veniat petitio mea: ⁊ qđ expecto tribuat mihi de⁹? ⁊ qui cepit ipse me p̄terat? Saluat manū suā. ⁊ succidat me: ⁊ hec mihi sit consolatio vt affligēs me dolore nō parcat: nec p̄tradicā hmonib⁹ sancti. Que est. n. fortitudo mea vt sustineam: aut quis finis meus vt patienter agā? Nec fortitudo lapidū fortitudo mea: nec caro mea enea est. Ecce non est auxiliū mihi ī me ⁊ necessarij q̄z mei recesserūt a me. Qui tollit ab amico suo mīaz timorē dñi derelinquit. Fratres mei p̄terierūt me: sicut torrēs qui raptim trāsit in cōvallibus. Qui timent pruinam: irruet sup eos nix. Tempore quo fuerint dissipati peribūt. ⁊ vt incaluerint soluent̄ de loco suo. Inuolute sunt semite greſſuū eoz ambulabūt in vacuū: ⁊ pibunt. Considerate semitas theme: itinera saba. et expectate paulisper. Confusi sunt. q⁹ speraui. Venerunt quoq⁹ vsq⁹ ad me. ⁊ pudore cooperti sunt. Nunc venistis: ⁊ mō videntes plagam meam timetis? Num quid dixi: afferte mihi ⁊ de substātia vestra donate mihi: vel liberate me de manu hostis. ⁊ de manu robustorū eruite me? Docete me. ⁊ ego tacebo. ⁊ si quid forte ignorauī. instruite me. Quare detraxistis hmonib⁹ veritatis: cum e vobis nullus sit qui possit arguere me? Ad increpandū tm̄ eloquia cōcinnatis. ⁊ in ventum verba p̄fertis. Sup pupillū irruitis. ⁊ subuertere nitimini amicū vestrū Verūtamē qđ cepistis explete. Poterit e qurē. ⁊ videte an mentiar. Rūdete obsecro absq⁹ contentiōe. ⁊ loquentes id qđ iustū est iudicate. Et nō inuenietis in lingua mea iniquitatem: nec in faucibus meis stulticia personabit. VII

Militia est vita hominis sup terram. ⁊ sicut dies mercēnarij dies eius. Sicut ceruus desiderat vmbram. ⁊ sicut mercennarius p̄stolatur finem opis sui: sic ⁊ ego habui menses vacuos. ⁊ noctes laboriosas enumerauī mihi. Si dormiero. dicam quādo consurgam. ⁊ rursum expectabo vesperā ⁊ replebor doloribus vsq⁹ ad tenebras. Induta est caro mea putredine ⁊ sordibus pulueris: cutis mea aruit ⁊ contracta est. Dies mei velocius transierunt quam a texente tela succiditur. et consumpti sunt absq⁹ vlla spe. Memento quia vētus est vita mea. et non reuertetur oculus meus vt videat bona: nec aspiciet me visus hominis. Oculi tui in me. et non subsistam. Sicut consumitur nubes et pertransit. sic qui descendit ad inferos non ascendet: nec reuertetur vltra in domum suam: neq⁹ cognoscet eū amplius locus ei⁹. Quapropter et ego non parcaz ori meo: loquar in tribulatione spiritus mei: confabulabor cum amaritudine anime mee. Nūquid mare ego sum aut cetus: quia circundedisti me carcere? Si dixero consolabitur me lectul⁹ me⁹. ⁊ reuelabor loquens mecū ī stratu meo: terrebis me p somnia. ⁊ p visiōes horrore cōcuties. Quāobrē elegit suspendiū aīa mea. ⁊ morē ossa mea

Desperaui. Nequaq̃ vltra iam viuam: parce mihi: nihil enim sunt dies mei. Quid ē hō q̃ magnificas eū · aut quid apponis erga eū cor tuū: Visitas eū diluculo · & subito p̄bas illū. Vsq̃quo nō p̄cis mihi nec dimittis me vt glutiam saliuā meaz: Peccaui. Quid faciam tibi o custos hōim: Quare posuisti me cōtrariū tibi: & factꝰ sum mihimetipsi ḡuis Cur nō tollis pcm̄ meū · & q̃re non auferis iniquitatē meā: Ecce nūc in puluere dormiaz: & si mane me q̃sieris nō subsistā.

REspondens aūt VIII (sistā. baldath suites · dixit: Vsq̃quo loq̃ris talia · & spūs multiplex sermonis oris tui: Nūquid deus supplantat iudiciū: aut oīpotens subuertit q̄ iustū est: Etiā si filij tui peccauerunt ei · & dimisit eos in manu iniquitatis sue: tu tamē si diluculo cōsurrexeris ad deū & oīpotentez fueris deprecatꝰ si mūdus et rectus incesseris · statiz euigilabit ad te & pacatū reddet habitaculū iusticie tue intantumvt si priora tua fuerint parua & nouissima tua multiplicentur nimis Interroga enī generationē pristinā · et diligenter inuestiga patrū memoriam: hesterni quippe sumus & ignoram⁹ q̃m sicut vmbra dies nostri sunt sup terraz ipsi docebūt te. Loquent tibi · & de corde suo p̄ferent eloquia. Nūquid virere potest scirpus absq̃ humore: aut crescere charectū sine aq̃: Cuz adhuc sit in flore nec carpat mānu ante oēs herbas arescit: sic vie oīm qui obliuiscūtur deū · & spes hypocrite peribit. Non ei placebit vecors fiducia sua · & sicut tela araneaz fiducia eiꝰ. Innitet sup domū suā: & non stabit: fultiet eaz · et nō cōsurget. Humectꝰ videt antecz̃ veniat sol · et in ortu suo germen eius egredietur. Sup aceruū petrarū radices eius densabunt · & inter lapides cōmorabit. Si absorbuerit eū ē loco suo negabit eū · & dicet: Nō noui te. Hec est enī letitia vie eius · vt rursuz de terra alij germinent. Deꝰ non p̄sciet simplicē nec p̄riget manuz malignis: donec impleat risū os tuum · & labia tua iubilo. Qui oderūt te induentur confusione · & tabernaculū impioz nō subsistet. IX

ET rndens iob ait: Vere scio q̄ ita sit & q̄ nō iustificet hō cōparatus deo. Si voluerit cōtendere cuz eo · non poterit rndere ei vnū pro mille. Sapiens corde est · & fortis robore Quis restitit ei · & pacē habuit: Qui trāstulit mōtes · & nescierūt hi quos subuertit in furore suo: Qui cōmouet terraz de loco suo · & colūne eius cōcutiuntur: Qui p̄cipit soli & non oritur · & stellas claudit q̃si sub signaculo: Qui extendit celos solus & gradit sup fluctus maris: Qui facit arcturū & oriona & hyadas · & interiora austri: Qui facit magna & incōp̄hēsibilia & mirabilia q̄r nō est nūmerus: Si venerit ad me: nō videbo eū: si abierit · nō intelligā. Si repente interroget · q̃s rndebit ei: Vel q̃s dicere pōtest cur ita facis: Deus cuiꝰ ire nemo resistere pōt · & sub q̃ curuant qui portāt orbē. Quantꝰ ḡ sum ego vt rndeam ei · & loq̄r verbis meis cū eo: Qui etiā si habuero quippiā iustū · nō rndebo: sz meū iudicez deprecabor. Et cū inuocātē me exaudierit non credo q̄ audierit vocem meaz. In turbine enim cōteret me · & multiplicabit vulnera mea · etiam sine causa. Non concedit requiescere spiritū meū & implet me amaritudinibꝰ. Si fortitudo q̃rit: robustissimꝰ est. Si equitas iudicij nemo audet p̄ me testimonium dicere. Si iustificare me voluero · os meū condēnabit me. Si innocētē oñdero: p̄uū me cōprobabit. Etiā si simplex fuero · hꝰ ipsum ignorabit aīa mea · & tedebit me vite mee. Vnū est quod locutꝰ sum · et innocentē & impiuz ipse consumit. Si flagellat · occidat semel · & nō de penis innocētiū rideat. Terra data ē in manus impij: vultū iudiciū eiꝰ opit. Q̃ si nō ille ē: q̃s ḡ est: Dies mei velociores fuerūt cursore: fugerūt · & nō viderūt bonū. Pertransierūt quasi naues poma portantes sicut aq̃la volās ad escam. Cū dixero · neq̃q̃z ita loq̄r · cōmuto faciē meaz et dolore torq̄or. Verebar oīa opa mea: sciens q̄

non ꝓceres ꝛelinquẽti. Si aũt ⁊ sic im/
pius sum: q̃re frustra laboraui? Si lot?
fuero q̃si aq̃s niuis ⁊ fulserit ꝛelut mũ/
dissime man?mee: tñ sordib? intinges
me ⁊ abominabũtur me ꝛestimẽta mea
Nec enĩ viro qui filius mei ẽ rñdeꝛe nec
qui mecuz in iudicio ex eq̃ possit audiri.
Nõ est qui vtrũq; ualeat arguere ⁊ po/
nere manũ suã ĩ amboꝝ. Auferat a me
virgã suã ⁊ pauoꝛ ei? nõ me terreat. Lo
quar ⁊ non timeꝛe eum. Nec enim pos/
sum metuens respondere. X

Tedet aĩaz meã ꝛite mee: dimit
tam adũsuz me eloquiũ meum
Loquar in amaritudine anime
mee: dicã deo. noli me ꝯdemnare. Indi
ca mihi: cur me ita iudices? Nũquid bo
nũ tibi videt si calumnieris me ⁊ oppri
mas me. opus manuũ tuaꝝ. ⁊ cõsiliũ im
pioꝝ adiuues? Nũquid oculi carnei tibi
sunt. aut sicut videt hõ et tu videbis?
Nũquid sicut dies hois dies tui. ⁊ anni
tui sicut hũana sunt tpa: vt q̃ras iniq̃ta
tẽ meã. ⁊ pctñ meũ scruteris? Et scias
q̃ nihil impiũ fecerim cũ sit nemo qui
de manu tua possit eruere. Man? tue fe
cerũt me. ⁊ plasmanerũt me totũ in cir
cũitu: ⁊ sic repẽte ꝯcipitas me: Memen
to q̃so q̃ sicut lutũ feceris me: ⁊ in pul/
uerẽ reduces me. Nõne sicut lac mulsi/
sti me. ⁊ sicut caseũ me coagulasti? Pel
le ⁊ carnib? vestisti me: ossib? ⁊ neruis cõ
pegisti me. Vitã ⁊ miam tribuisti mihi
⁊ visitatio tua custodiuit spm̃ meũ. Li/
cet hec celes in coꝛde tuo: tñ scio q̃ vni/
uersoꝝ memĩeris. Si peccaui ⁊ ad hoꝛã
ꝑpcisti mihi: Cur ab iniq̃tate mea mũ/
dũ me esse nõ paterisꝰ? Et si impi? fuero
ve mihi est. ⁊ si iustus non leuabo caput
saturat? afflictione ⁊ miseria. Et ꝓpter
supbiã q̃si leenã capies me: reuersusq;
mirabiliter me crucias. Instauras te/
stes tuos ꝰ me. ⁊ multiplicas irã tuam
adũsuz me ⁊ pene militãt in me. Quare
de vulua eduxisti me? Qui vtinã ꝯsum
ptus essem ne oculus me videret. Fu/
issem q̃si non eẽm de vtero trãslatus ad
tumulũ. Nunq̃d nõ paucitas diez̃ meoꝝ
rum finiet̃ breui? Dimitte q̃ me vt plã
gam paululũ doloꝛe meũ anteqũ vadã ⁊
nõ reuꝛtar ad terrã tenebꝛosaz. ⁊ optam
moꝛtis caligine: terrã miserie ⁊ tenebꝛaꝝ.
vbi vmbꝛa moꝛtis ⁊ nullus oꝛdo. sed sem
piternus hoꝛoꝛ inhabitans. XI

Respondens aũt sophar naama/
thites. dixit: Nunq̃d qui multa
loquit̃ nõ audiet: aut vir ꝛbos?
iustificabit? Tibi soli tacebũt hoies. ⁊ cũ
ceteros irriseris a nullo ꝯfutaberis? Di/
xisti enĩ. Pura? est ꝛmo me?. ⁊ mũdus sum
in ꝓspectu tuo. Atq; vtinã de? loq̃ret̃ te/
cũ. ⁊ aperiret labia sua tibi: vt oñderet ti/
bi secreta sapie. ⁊ q̃ multiplex eẽt lex ei?
⁊ intelligeres q̃ mlto minoꝛa exigat̃ ab
eo q̃ meret̃ iniq̃tas tua. Forsitan ves/
tigia dei cõprehẽdes ⁊ vsq; ad pfectũ om
nipotentẽ reperies: Excelsioꝛ celo ẽ. Et
q̃d facies? Profundioꝛ inferno. ⁊ vñ co
gnosces? Lõgioꝛ terra mensura eius. et
latioꝛ mari. Si subuterit oĩa ul ĩ vnuz
coartauerit: quis ꝯdicet ei? vl q̃s dicere
ei põt. cur ita facis? Ipe enĩ nouit hoĩm
vanitatẽ. ⁊ vidẽs iniquitatẽ nonne con
siderat? Vir vanus in supbiã erigit̃. et
tanq̃ pullum onagri se liberũ natuz pu
tat. Tu aũt firmasti coꝛ tuũ. ⁊ expãdisti
ad eũ manus tuas. Si iniq̃tatẽ q̃ est in
manu tua abstuleris a te. ⁊ non mansꝛe/
rit in tabernaculo tuo iniusticia: tunc le
uare poteris faciẽ tuã absq; macula. et
eris stabilis. ⁊ nõ timeb. Miserie q̃z ob/
liuisceris. ⁊ quasi aq̃ꝝ q̃ preterierũt non
recoꝛdaberis. ⁊ q̃si meridianus fulgoꝛ cõ/
surget tibi ad vesperam. Et cuz te ꝯsum
ptũ putaueꝛis oꝛieris vt lucifer. ⁊ habeb
fiduciã ꝓposita tibi spe ⁊ defossus secur?
dormies. Requiescꝛes. ⁊ ñ erit q̃ te exꝛreat.
Et deprecabunt̃ faciẽ tuã plurimi. Oculi
autem impioꝝ deficient. ⁊ effugium
peribit ab eis et spes illoꝝ abominaꝛ/
tio anime. XII

Respondens autem iob dixit:
Ergo vos estis soli homines. et
vobiscuz moꝛietur sapientia? Et mihi
est coꝛ sicut et vobis: nec inferioꝛ vestri
sum. Quis enĩ hec que nostis ignoꝛat?

Qui deridetur ab amico suo sicut ego: inuocabit deū & exaudiet eū. Deridet enī iusti simplicitas: lāpas ꝓtenta apud cogitationes diuitū: parata ad tempus statutū. Abundāt tabernacula prædonū & audacter prouocant deū: cū ipse dederit omnia in manꝰ eorū. Nimirū interroga iumēta & docebūt te & volatilia cæli & indicabūt tibi. Loqre terre & respōdebit tibi & narrabūt pisces maris. Quis ignorat q oīa hæc manꝰ dñi fecerit? In cuius manu aīa omīs viuentis & spūs vniuersæ carnis hoīs? Nōne auris verba diiudicat & fauces comedētis sapōrem? In antiqs est sapīa & in multo tpe prudentia. Apud ipm est sapiētia & fortitudo & ipse habet consiliū & intelligentiaz. Si destruxerit nemo est qui edificet. Si incluserit hoīem nullus est qui aperiat. Si ꝓtinuerit aqs: oīa siccabūtur. Si emiserit eas: subuertēt terrā. Apud ipm est fortitudo & sapīa. Ipse nouit & decipiētem & eū qui decipitur. Adducit ꝓfiliarios in stultū finē & iudices in stupōrez. Baltheum regū dissoluit & pcingit funem renes eoꝝ. Ducit sacerdotes inglorios & optimates supplantat. Cōmutās labiū veraciū & doctrinā senū auferens. Effundit despectionē sup pīcipes & eos qui oppressi fuerant releuās. Qui revelat ꝓfunda de tenebris & pducit in lucē vmbrā mortis. Qui mltiplicat gētes & pdit eas & subuersas in integrū restituit. Qui īmutat cor pīncipū populi terræ & decipit eos vt frustra incedant per inuium. Palpabunt quasi in tenebris & nō in luce & errare eos faciet q̄si ebrios

Ecce oīa hæc vidit oculus meus & audiuit auris mea & intellexi singula. Scōm sciaz vraz & ego noui: nec inferior vri suz. Oz tamē ad oīpotentē loqr & disputare cuz deo cupio: prius vos oīdens fabricatores mēdacij & cultores puersoꝝ dogmatū. Atq vtinā taceretis: vt putaremini esse sapiētes. Audite q̄ correctiones meas & iudiciū labioꝝ meoꝝ attēdite. Nūquid deus indiget vestro mendacio vt pro illo loquamini dolos? Nūquid faciem eius accipitis & pro deo iudicare nitemini? Aut placebit ei quem celare nihil potest aut decipiet vt hō vīs fraudulēter? Ipse vos arguet: qm̄ in abscōdito faciē eius accipitis. Statim vt se cōmouerit turbabit vos & terror eius irruet sup vos. Memoria vra cōparabit cineri & redigent in lutū ceruices vre. Tacete paulisp vt loqr q̄cūq mihi mēs suggesserit. Quare lacero carnes meas dentib meis & aīam meā pono in manibus meis? Etiaz si occiderit me in ipso sperabo. Clerūtamē vias meas in ꝓspectu eius arguaz & ipse erit saluator meus. Nō enī veniet in ꝓspectu eius omis hypocrita. Audite sermonē meū & enigmata pcipite auribꝰ vestris. Si fuero iudicatus: scio q iustꝰ inueniar. Quis est q̄ iudicet mecū? Cleniat. Quare tacēs cōsumor? Duo tm̄ ne facias mihi & tūc a facie tua nō abscōdar. Manū tuaz lōge fac a me & formido tua non me terreat. Voca me & ego rñdebo tibi: aut certe loqr & tu rñde mihi. Quātas habeo iniquitates et peccata & scelera mea et delicta mea oñde mihi. Cur faciē tuā abscōdis & arbitraris me īimicū tuū? Contra foliū q̄ vento rapitur oñdis potentiā tuā & stipulā siccam pseqris. Scribis enī ꝓtra me amaritudines & consumere me vis peccatis adolescētie mee. Posuisti in nervo pedez meū & obseruasti omēs semitas meas & vestigia pedez meoꝝ cōsiderasti. Qui quasi putredo cōsumendus sum & quasi vestimētū q̄ comeditur a tinea. XIIII

Homo natus de muliere brevi vīuēs tpe replet mltis miseriis

Qui q̄si flos egredit & cōteret & fugit velut vmbra & nūq in eodē statu pmāet. Et dignū duc sup huiusce mōi apire oculos tuos & adducere eū tecū i iudiciū? Quis pōt facere mūdū ō īmūdo cōceptū semīe? Nōne tu q̄ solꝰ es? Brevues dies hoīs sunt: nūerꝰ mēsiū eiꝰ apud te ē. Cōstituisti termios eiꝰ q̄ ptereri nō potest. Recede paululū ab eo vt q̄escat

donec optata veniãt. & sicut mercẽnarij dies eius. Lignũ habet spẽz. Si pcisus fuerit. rursum virescit. & rami eius pullulant. Si senuerit in terra radix eius. & in puluere emortu⁹ fuerit truncus illius ad odorẽ aque germinabit. & faciet comaz quasi cũ primũ plantatũ est. Hõ ho cũ mortuus fuerit. & nudatus atq; consumptus vbi queso est? Quõ si recedant aque de mari. et fluuius vacuefactus arescat. sic hõ cũ dormierit non resurget. Donec atteraf celũ nõ euigilabit: nec consurget de somno suo. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno ptegas me. & abscondas me donec prtãseat furor tu⁹. & ponat mihi tps in q̃ recorderis mei? Putas ne mortuus hõ rursus viuet? Cũctis diebꝫ qbꝫ nũc milito: expecto donec veniat imutatio mea. Vocabis me. & ego rñdebo tibi. Operi manuum tuaꝝ porriges dexterã. Tu quidem gressus meos dinumerasti sz pce peccatis meis. Signasti q̃si in sacculo dilicta mea: & curasti iniq̃tatẽ meaz. Mons cadens defluit. & saxũ trãsferẽ de loco suo. Lapides excauãt aq̃. & alluuione paulatim terra psumit. & hoies q̃ similit pdes Rolvasti eũ paululũ: vt in ppetuũ trãsiret. Immutabis faciẽ ei⁹ & emittes eũ. Siue nobiles fuerit filij ei⁹ siue ignobiles: non intelliget. Attñ caro eius dũ viuet dolebit. & aia illius sup semetipso

Respondẽs aũt XV (lugebit eliphaz themanites: dixit. Nunquid sapiens rñdebit q̃si in ventũ loq̃ns. & implebit ardore stomachuz suũ? Arguis vbis eũ qui nõ est eq̃lis tibi. & loq̃ris qõ tibi nõ expedit. Quantũ in te est euacuasti timorez. & tulisti pces coram deo. Docuit enĩ iniq̃tas tua os tuũ. & imitaris linguã blasphemantiuz Condẽnabit te os tuũ. & nõ ego: & labia tua rñdebũt tibi. Nũquid primus hõ tu natus es. & añ oẽs colles format⁹? Nũquid cõsiliũ dei audisti. & inferior te erit eius sapia? Quid nosti qõ ignorem⁹? quid intelligis qõ nesciamus? Et senes et antiq̃ sunt in nob multo vetustiores q̃ pres tui. Nũquid grande est vt pdoleat te deus? Sed vba tua pua hoc phibent: Quid te eleuat cor tuũ. & q̃si mag cogitãs attonitos habes oculos? Quid tumet õ deũ spũs tuus. vt proferas de ore tuo huiuscemodi sermões? Quid est homo vt immaculat⁹ sit. & vt iustus appareat natus de muliere? Ecce inter sanctos eius nemo imutabilis: & celi nõ sunt mũdi in pspectu eius? q̃ntomagis abominabilis & inutilis hõmo q̃ bibit q̃si aquã iniq̃tatez: Oñdam tibi audi me qõ vidi narrabo tibi. Sapientes pfitẽtur. & nõ abscõdũt patres suos. Quibꝫ solis data est terra. & nõ transibit alien⁹ per eos. Cũctis diebꝫ suis impius superbit. & nũerus annoꝝ incert⁹ ẽ tyrãnidis eius. Sonitus terroris sp in auribꝫ illius: & cũ pax sit. ille sp insidias suspicat. Non credit q̃ reuerti possit de tenebris ad lucẽ: circũspectãs vndiq; gladiũ. Cũ se mouerit ad q̃rendũ panẽ: nouit q̃ paratus sit in mãu ei⁹ renebraꝝ dies. Terrebit eũ tribulatio. et angustia vallabit eũ sicut regẽ qui ppaf ad plũ. Tetẽdit enĩ aduersus deũ manũ suã. & õ oipotentẽ robora⁹ est. Cucurrit adũsus euz erecto collo. & pingui ceruice armatus ẽ Operuit faciẽ eius crassitudo. & de lateribꝫ eius aruina dependet. Habitauit in ciuitatibꝫ desolatis. & in domibꝫ desertis que in cumulos sunt redacte. Non ditabitur nec pseuerabit substãtia eius: nec mittet in terram radicem suam. Nõ recedet de tenebris. Ramos eius arefaciet flamma. & auferetur spiritu oris eius Non credet frustra errore decept⁹: q̃ aliq̃ precio redimẽdus sit. Anteq̃z dies eius impleanf peribit. & manus eius arescent. Dedetur quasi vinea in primo flore botrus eius. & quasi oliua proijciens florẽ suũ. Cõgregatõ enĩ hypocrite sterilis. & ignis vorabit tabernacula eoꝝ qui mũera libẽter accipiũt. Cõcepit dolorẽ. & peperit iniquitatem. & vterus ei⁹

preparat dolos. XVI

Respondẽs aũt iob. dixit: Audiui frequenter talia. Consolatores

oneroſi omnes vos eſtis. Nūquid habe
bunt finez verba vētoſa: aut aliquid ti
bi moleſtū eſt ſi loquaris: Poteram et
ego ſimilia veſtri loqui. Atqz vtinā eſſet
anīa vīa p anīa mea. Conſolarer ego
vos ſermonib⁹ mouerem caput meū
ſup vos. Roborarem vos ore meo mo
uerem labia mea quaſi parcens vobis.
Sed quid agā: Si locutus fuero non
quieſcit dolor meus ſi tacuero non re
cedet a me. Nunc aūt oppſſit me dolor
meus in nihilū redacti ſunt oēs art⁹
mei. Ruge mee teſtimoniū dicunt con
tra me ſuſcitat falſiloquus adūſus fa
cie meā ꝓtradicēs mihi. Collegit furo
rē ſuū in me ira cōminās mihi infremu
it ꝓtra me ventib⁹ ſuis. Hoſtis me⁹ ter
ribilib⁹ oculis me intuitus eſt. Aperue
rūt ſup me ora ſua exprobrātes pcuſſe
rūt maxillā meā: ſatiati ſunt penis meis
Cōcluſit me deus apud iniquū ⁊ mani
bus īpioꝝ me tradidit. Ego ille quon
dā opulēt⁹ repēte ꝓtritus ſum: tenuit cer
uicē meā. Cōfregit me ⁊ poſuit me ſibi
q̄ſi in ſignū. Circūdedit me lāceis ſuis:
cōuulnerauit lūbos meos. Nō pepcit ⁊
effudit in terra viſcera mea. Conſcidit
me vulnere ſup vuln⁹: irruit i me qua
ſi gigas. Saccū conſui ſup cutē meā ⁊ et
operui cinere carnē meā. Facies mea in
tumuit a fletu ⁊ palpebre mee caligaue
runt. Nec paſſus ſum abſq; iniquitate
manus mee cū habere mūdas ad deū
pces. Terra ne opias ſanguinē meū: ne
q; inueniat in te locū latēdi clamor me⁹
us. Ecce enī in celo teſtis me⁹ ⁊ conſci
us me⁹ in excelſis. Derroſi amici mei:
ad deū ſtillat oculus meus. Atqz vtinā
ſic iudicaretur vir cū deo: quomō iudi
catur filius hōis cum collega ſuo. Ecce
enī breues anni tranſeunt ⁊ ſemitam p
quā non reuertar ambulo. XVII

Spiritus meus attenuabit: di
es mei breuiabūtur ⁊ ſolū mi
hi ſupeſt ſepulcrū. Nō peccaui
⁊ in amaritudinib⁹ morabit oculus me⁹.
Libera me ⁊ pone me iuxta te ⁊ cui⁹ vis
manus pugnet cōtra me. Cor eoꝝ lon
ge feciſti a diſciplina: ꝓpterea non exalta
buntur. Predā pollicet ſocijs ⁊ oculi fi
lioꝝ eius deficiēt. Poſuit me q̄ſi in pro
uerbiū vulgi ⁊ exemplū ſui coram eis. Ca
ligauit ad indignationē oculus meus.
⁊ membra mea quaſi in nihiluꝝ redacta
ſunt. Stupebant iuſti ſup hoc ⁊ inno
cens cōtra hypocritam ſuſcitabitur. Et
tenebit iuſtus viam ſuā ⁊ mundis ma
nibus addet fortitudinem. Igitur oēs
vos conuertimini ⁊ venite ⁊ non inue
niā in vobis vllū ſapientem. Dies mei
trāſierūt: cogitatiōes mee diſſipate ſunt
torquētes cor meū. Noctē verterūt i diez
⁊ rurſuꝝ poſt tenebras ſpero lucē. Si ſu
ſtinuero infer⁹ dom⁹ mea ē ⁊ i tenebr⁹ ſ
ſtraui lectulū meū. Putredini dixi pat
meus es: mater mea ⁊ ſoror mea vermi
bus. Vbi eſt ḡ nūc p̄ſtolatio mea ⁊ pati
entiā meā quis ꝓſiderat: In p̄funditſi
mū infernū deſcēdent oīa mea. Putas
ne ſaltē ibi erit requies mihi: XVIII

Respondens aūt baldach ſuites
dixit: Vſqz ad quē finē verba ia
ctabis: Intellige prius ⁊ ſic lo
quar. Quare reputati ſum⁹ vt iumē
ta ⁊ ſordiim⁹ coram te: Quid pdis aīam
tuā in furore tuo: Nūquid ꝓpter te de
linquet terra ⁊ transf⁹ rent rupes de lo
co ſuo: Nonne lux impij extinguet: nec
ſplendebit flamma ignis eius: Lux ob
tenebreſcet i tabnaculo illi⁹ ⁊ lucerna q̄
ſup eū ē: extinguet. Artabūt greſſus vir
tut⁹ ei⁹ ⁊ p̄cipitabit eū conſiliuꝝ ſuū. Im
miſit enī in rete pedes ſuos ⁊ in macul
ei⁹ ābulat. Tenebit plāta illi⁹ laqo ⁊ ex
ardeſcet ſ eū ſitis. Abſcōdita ē in tra pe
dica ei⁹ ⁊ decipula illi⁹ ſup ſemitā. Tim
uit q̄ terrebūt eū formidies ⁊ inuoluēt
pedes ei⁹. Attenuet fame robur ei⁹ ⁊ in
edia inuadat coſtas illi⁹. Deuoret pul
critudinē cutis ei⁹ ⁊ conſumat brachia illi⁹
primogenita mors. Auellat de tabernacu
lo ſuo fiducia eius ⁊ calcet ſuper eum q̄
ſi rex interitus. Habitent in tabernacu
lo illius ſocij ei⁹ qui nō eſt: aſpgat in ta
bernaculo ei⁹ ſulphur. Deorſum radices
ei⁹ ſiccent: ſurſuꝝ aūt atterat meſſis ei⁹.

Memoria illi⁹ peat ⁊ terra. ⁊ nō celebre
tur nomē eius ī plateis. Expellet eū de
luce ī tenebras. ⁊ de orbe trāsferet eum.
Nō erit semē eius neq; pgenies in pplo
suo nec ulle reliqe ī regionib⁹ eius. In
die eius stupebūt nouissimi: ⁊ primos in
uadet horror. Hec sunt ḡ tabnacula ini/
qui. ⁊ iste loc⁹ eius qui ignorat deū. XIX

Respondēs aūt iob dixit: Usq; q
affligitis aiam meā. ⁊ atteritis
me sermōib⁹? En decies confun/
ditis me. ⁊ nō erubescitis opprimentes
me. Nempe ⁊ si ignorauī: mecū erit ignoā
tia mea. Ut vos ꝺ me erigimini ⁊ argui
tis me opprobrijs meis. Saltē nūc in/
telligite q⁹ de⁹ non eq̄ iudicio afflixerit
me: ⁊ flagellis suis me cinxerit. Ecce cla
mabo vim patiēs. ⁊ nemo audiet. Cloci
fera bo. ⁊ nō est q̄ iudicet. Semitā meā
circūsepsit ⁊ trāsire nō possum. ⁊ in calle
meo: tenebras posuit. Spoliauit me glo
ria mea. ⁊ abstulit coronā de capite meo
Destruxit me vndiq; ⁊ pereo: ⁊ q̄si euul
se arbori abstulit spem meā. Iratus est ꝺ
me furor eius. ⁊ sic me habuit q̄si hostē
suū. Simul venerunt latrones eius.
⁊ fecerūt sibi viā p me ⁊ obsederūt in gy
ro tabernaculuz meū. Frēs meos longe
fecit a me. ⁊ noti mei q̄si alieni recesserūt
a me. Dereliq̄rūt me ꝓpinqui mei. ⁊ q̄
me nouerāt obliti sunt mei. Inq̄lini do
mus mee ⁊ ancille mee sicut alienū ha/
buerūt me. ⁊ q̄si pegrinus fui in oculis
eor. Seruū meū vocaui ⁊ nō rndit: ore
ꝓpio deprecabar illū. Halitū meū exhor/
ruit vxor mea. ⁊ orabā filios vteri mei.
Stulti q; despiciebāt me. ⁊ cum ab eis
recessissem detrahebāt mihi. Abominati
sunt me quōdā ꝓsiliarij mei. ⁊ quē ma/
xime diligebam auersatus est me. Ꝑel
li mee ꝓsumptis carnib⁹ adhesit os me/
um ⁊ derelicta sunt tm̄modo labia circa
dentes meos: Miserem̄ mei. miserem̄
mei saltē vos amici mei: q⁹ man⁹ dn̄i te
tigit me. Quare pseq̄mini me sicut de⁹
⁊ carnib⁹ mei saturam̄? Quis mihi tri
buat vt scribāt ꝑmones mei? Quis mi
hi det vt exarent in libro stilo ferreo et
plumbi lamīa: vel celte sculpant in silice?
Scio enī q⁹ redēptor meus viuit. ⁊ in no
uissimo die de terra surrecturus sum. Et
rursum circūdabor pelle mea ⁊ in carne
mea videbo deū. Quē visurus sum ego
ipse. ⁊ oculi mei ꝓspecturi sunt. ⁊ nō alii⁹
Repsita est hec spes mea in sinu meo.
Quare ḡ nūc dicitis pseqūmur eū. ⁊ ra/
dicem verbi inueniamus ꝺ eum? Fugite ḡ a
facie gladij: qm̄ vltor iniq̄tatū gladius
est. ⁊ scitote esse iudicium. XX

Respondēs aūt sophar naama/
thites dixit: Idcirco cogitatio
nes mee varie succedunt sibi. ⁊
mens in diuersa rapit. Doctrinaz qua
me arguis audiā. ⁊ spūs intelligētie mee
rndebit mihi. Hoc scio a principio ex q̄ hō
posit⁹ hō sup terrā: q⁹ laus impioz brevis
sit. ⁊ gaudiū hypocrite adinstar pun
cti. Si ascēderit vq; ad celū superbia ei⁹.
⁊ caput eius nubes tetigerit: quasi sterq̄
linū in fine ꝑdet. ⁊ qui eū viderant. di/
cent: vbi est? Velut somniū auolās nō
inuenietur: transiet sicut visio noctur/
na. Oculus qui eum viderat non vide
bit: neq; vltra intuebit eum locus suus.
Filij eius atterentur egestate. ⁊ manus
illius reddent ei dolorem suum. Ossa
eius implebuntur vitijs adolescentie
eius. ⁊ cum eo in puluere dormiēt. Cuz
enim dulce fuerit in ore eius malum:
abscondit illud sub lingua sua. Parcet
illi ⁊ non derelinquet illud. ⁊ celabit in
gutture suo. Panis eius in vtero illi⁹
vertetur in fel aspiduz intrinsecus. Di/
uitias quas deuorauit euomet. et de ven
tre illius extrahet eas deus. Caput aspi
dum suget. et occidet eum lingua vipe/
re. Non videat riuolos fluminis torrē/
tis: mellis et butyri. Luet que fecit om
nia: nec tamē consumetur. Juxta mul/
titudinem adinuentionum suarum sic
et sustinebit: quoniam confringens nu
dauit pauperis domum: rapuit. et non
edificauit eam: nec est satiatus venter e/
ius. Et cū habuerit q̄ concupierat possi
dere nō poterit. Nō remānsit de cibo eius
⁊ ꝓterea nihil pmanebit de bonis eius

Cum satiatus fuerit artabit eſtuabit ⁊ omis dolor irruet ſup eū. Eltinā ipleat uenter eius vt emittat in eū irā furoris ſui ⁊ pluat ſup illū bellū ſuū. Fugiet arma ferrea ⁊ irruet in arcum ereū: educt⁹ ⁊ egrediēs de vagina ſua ⁊ fulgurās in amaritudine ſua. Eladent ⁊ uenient ſuper eum horribiles omnes tenebre abſcōdite ſunt in occultis eius. Deuorabit eū ignis qui nō ſuccendit affliget relictus in tabernaculo ſuo. Reuelabūt celi iniquitatē ei⁹ ⁊ terra ꝯſurget aduerſus eū. Aptū erit germen domus illi⁹: detrahet in die furoris dei. Hec eſt pars hois impij a deo ⁊ hereditas voluntat⁹ ei⁹ a

Reſpondēs aūt iob XXI (dño dixit. Audite queſo ſermōes meos ⁊ agite pniam. Suſtinete me vt ⁊ ego loqr ⁊ poſt mea ſi videbitur verba ridete. Nunqd ꝯ hoīem diſputatio mea eſt vt merito nō debeā ꝯtriſtari Attendite me ⁊ obſtupeſcite ⁊ ſupponite digitū ori vro. Et ego qñ recordatus fuero ptimeſco ⁊ cōcutit carnem meaz tremor. Quare g impij viuūt: ſubleuati ſunt ⁊ cōfortatiqz diuitijs? Semen eorum pmanet coraā eis: ꝓpinquor turba ⁊ nepotū in ꝯſpectu eor. Dom⁹ eor ſecure ſunt ⁊ pacate ⁊ nō eſt ira dei ſup illos. Bos eor cōcepit ⁊ non abortiuit: vacca pepit ⁊ nō ē ꝑuata fetu ſuo. Egrediunt q̄ſi greges puuli eorū ⁊ infantes eor exultāt luſib⁹. Tenent tympanuz ⁊ citharā ⁊ gaudēt ad ſonitū organi. Du cūt in bonis dies ſuos ⁊ in puncto ad īferna deſcendūt. Qui dixerūt deo recede a nobis ⁊ ſciam viaz tuaz nolumus. Quis eſt oīpotens vt ſeruiamus ei? Et quid nob ꝓdeſt ſi oraverim⁹ illū? Verū tamē qz nō ſunt in manu eor bona ſua: cōſiliū impior lōge ſit a me. Quotiēs lucerna impior extinguet ⁊ ſupueniet eis inundatio ⁊ dolores diuidz furoris ſui? Erūt ſicut palee ante faciez venti ⁊ ſicut pauilla quā turbo diſpergit. Deus ſeruabit filijs illius dolorē patris ⁊ cuz reddiderit tūc ſciet. Videbūt oculi eius interfectiōem ſuā ⁊ de furore oīpotētis bibet. Quid enī ad eum ꝓtinet de domo ſua poſt ſe? Et ſi numerus menſiū eius dimidiet? Nūquid deū docebit quiſpiā ſciam q̄ excelſos iudicat? Iſte morit robuſtus ⁊ ſanus diues ⁊ felix viſcera eius plena ſunt adipe ⁊ medullis oſſa illius irrigant. Alius vo moritur in amaritudine aīe ſue abſqz vllis opib⁹ ⁊ tamen ſimul in puluere dormiēt ⁊ vermes operiēt eos. Certe noui cogitatiōes veſtras ⁊ ſnīas ꝓtra me iniquas. Dicitis enim Vbi eſt domus principis ⁊ vbi tabernacula impior? Interrogate quēlibet de viatoribus ⁊ hec eadē illū intelligere cognoſcetis. Quia in diem ꝓditionis ſeruatur malus ⁊ ad diē furoris ducet. Quis arguet coram eo vias eius ⁊ que fecit quis reddet illi? Ipſe ad ſepulcra ducet ⁊ in congerie mortuor vigilabit. Dulcis fuit glaries coccyti ⁊ poſt ſe oēz hoīem trahet ⁊ ante ſe innūerabiles. Quō igit cō ſolami me fruſtra: cū rñſio veſtra repugnare oſtenſa ſit veritati? XXII

Reſpondens aūt eliphaz themanites dixit: Nūquid deo pōt cōparari homo: etiā cū pfecte fuerit ſcientie? Quid ꝓdeſt deo ſi iuſt⁹ fueris: aut quid ei ꝓfers ſi immaculata fuerit vita tua? Nunquid timēs arguet te ⁊ veniet tecum in iudicium ⁊ nō ꝓpter maliciam tuā plurimā ⁊ infinitas iniquitates tuas? Abſtuliſti enī pignor⁹ fratruz tuor ſine cauſa ⁊ nudos ſpoliaſti veſtib⁹ Aquam laſſo non dediſti ⁊ eſurienti ſubtraxiſti panem. In fortitudine brachij tui poſſidebas terram ⁊ potentiſſimus obtinebas eā. Viduas dimiſiſti vacuas ⁊ lacertos pupillorū cōminuiſti. Ideo circūdatus es laqueis ⁊ ꝯturbat te formido ſubita. Aut putabas te tenebras nō viſurū ⁊ īpetu aquarū inundantiū nō oppſuz iri. An cogitas q̄ deus excelſi⁹ ſit celo ſit ⁊ ſup ſtellaz altitudinē ſublimet? Et dicis: Quid n nouit deus? Et q̄ſi p caliginē iudicat. Nubes latibulū ei⁹: nec nra cōſiderat ⁊ circa cardines celi pābulat Nūqd ſemitā ſeculor cuſtodire cupis quā calcauerūt viri iniq̄ q̄ ſublati ſunt añ tps

suum: & fluuius subuertit fundamẽtum eoꝝ. Qui dicebãt deo: recede a nobis: & ꝙsi mihil possit facere oĩpotẽs. estimabãt eũ cũ ille ipleſſet domos eoꝝ bonis. quoꝝ ſnia ꝓcul ſit a me. Videbũt iusti & letabuntur: & innocẽs subsannabit eos. Nõne succisa est erectio eoꝝ: & reliquias eoꝝ deuorauit ignis? Acquiesce igit̃ ei. & habeto pacẽ: & p hec habebis fructũ optimos. Suscipe ex ore illius legẽ: & pone sermones eius in corde tuo. Si reuersus fueris ad oĩpotentẽ edificaberis. et lõge facies iniquitatẽ a tabnaculo tuo. Dabit ꝓ terra silicẽ & ꝓ silice torrentes aureos. Eritq; oĩpotẽs ꝺ hostes tuos. & argentũ coaceruabit̃ tibi. Tunc sup oĩpotẽtẽ delitijs afflues. & eleuabis ad deum faciẽ tuã. Rogab eũ. & exaudiet te. & vota tua reddes. Decernes rez & veniet tibi. & in vijs tuis splẽdebit lumẽ. Qui enĩ hũiliatus fuerit. erit in gloria. & qui inclinauerit oculos suos. ipse saluabit̃. Saluabit̃ innocẽs: saluabit̃ aũt mũdicia manuũ suarum

XXIII

Respondẽs aũt iob ait: Nũc q̃q; i amaritudie est ꝑmo me? & manus plage mee aggrauata est sup gemitu meu. Quis mihi tribuat vt cognoscã & inueniã illũ. & veniã vsq; ad soliu eius? Ponã coraz eo iudiciũ. & os meu repleb increpationib: vt sciã verba que mihi rñdeat. & intelligaz q̃d loq̃t̃ mihi. Nolo multa fortitudie ꝓtendat mecu nec magnitudis sue mole me premat. Ponat eq̃tatẽ ꝺ me. & queniet adversoriã iudiciũ meũ. Si ad orientez ierõ nõ apparet: si ad occidentẽ nõ intelligã eũ. Si ad sinistrã. quid agã? Nõ apprehendam eũ. Si me vertã ad dexterã. nõ videb illũ. Ipse vo scit viã meã. & ꝓbabit me ꝙsi aurũ q̃ ꝓ ignẽ transit. Vestigia eius secut? est pes meus. viã ei? custodiui. & nõ declinaui ex ea. A mãdatis labioꝝ eius nõ recessi. & in sinu meo abscondi verba oris eius. Ipse enĩ solus ẽ & nemo auertere potest cogitationẽ ei?. & anima eius q̃cunq; voluit hoc fecit. Cumq; explenerit in me volũtatẽ suam & alia multa similia presto sunt ei. Et id circo a facie eius turbatus sũm. & ꝑsiderãs eam. timore sollicitor. Deus emolliuit coꝝ meũ. & omnipotens ꝓturbauit me. Nõ enĩ perij ꝓpter imminẽtes tenebras: nec faciem meam operuit caligo.

XXIIII

Quare a omnipotẽte non sunt abscõdita tpa. qui aũt nouerũt eum. ignorant dies illi?. Alij terminos trãstulerũt: diripuerunt greges. & pauerũt eos. Asinũ pupillorꝝ abegerũt. & abstulerũt ꝓ pignore bouem vidue. Subuerterũt pauperũ viam. & oppresserunt pariter mansuetos terre. Alij quasi onagri in deserto egrediũtur ad opus suũ: vigilãtesq; ad predã ꝓpãt panem liberis. Agrũ non suũ demetũt. & vineam eius quez vi oppresserũt vindemiãt. Nudos dimittũt homines indumẽta tollentes. quib non est opimentum in frigore: quos imbres montiuz rigãt & non habentes velamen amplexantur lapides. Olim fecerũt depredantes pupillos. & vulgũ paupem spoliauerunt. Nudis & incedentib absq; vestitu & esurientib tulerũt spicas. Inter aceruos eoꝝ meridiati sunt qui calcatis torcularib sitiunt. De ciuitatibus fecerunt viros gemere. & anima vulneratorum clamauit. & deus inultuz abire nõ patitur. Ipsi fuerunt rebelles lumini. Nescierũt vias eius: nec reuersi sunt per semitas illius. Mane primo consurgit homicida: interficit egenum & pauperem: ꝓ nocte vero erit quasi fur. Oculus aduleteri obseruat caliginem dicens: non me videbit oculus. & operiet vultum suuz Perfodit in tenebris domos. sicut in die condixerant sibi. et ignorauerunt lucem. Si subito apparuerit aurora arbitrantur umbram mortis et sic in tenebris quasi in luce ambulant. Leuis est super faciem aque. Maledicta sit pars eius in terra. nec ambulet per viam vinearum. Ad nimium calorem transiet ab aquis niuium. & vsq; ad inferos peccatũ illius. Obliuiscat̃ ei? mia. Dulcedo illi? vermes. Non sit in recordatiõe:

sed ꝓteratur sicut lignū infructuosum
Dauit enī sterilez ⁊ q̄ nō parit· ⁊ vidue
bñ nō fecit. Detraxit fortes ī fortitudie
sua· ⁊ cū steterit nō credet vite sue. De/
dit ei deus locū pnīe· ⁊ ille abutitur eo ī
supbia. Oculi aūt eius sunt in vijs illi
us. Eleuati sunt ad modicū· ⁊ non sub/
sistēt· ⁊ humiliabunt sicut omia ⁊ aufe/
rent· ⁊ sicut summitates spicaꝝ ꝓterent
Q si nō est ita· quis me potest arguere
eē mētitū· ⁊ ponere ante deū ꝛba mea?

Respōdens autē bal/ XXV
dath suites dixit: Potās ⁊ terroꝛ
apud eū est: qui facit ꝓcordiam
in sublimib⁹ suis. Nūquid ē nūer⁹ mili
tū ei⁹? Et sup quē nō surget lumē illi⁹?
Nunquid iustificari pōt hō cōpar⁹ deo:
aut apparere mundus nat⁹ de muliere?
Ecce luna etiā nō splēdet: ⁊ stelle nō sūt
mūde in ꝓspectu ei⁹: q̄ntomagis hō pu
tredo· ⁊ filius hoīs vermis? XXVI

Respōdens aūt iob dixit: Cuius
adiutoꝛ es: nūq̄d ibecill': Et su/
stētas brachiū ei⁹ q̄ nō est foꝛt?
Cui dedisti ꝓsiliū? Fortitā illi qui nō hz
sapiam· ⁊ prudētiā tuā oñdisti plurimā
Quē docere voluisti: Nōne eū q̄ fec̄ spi/
ramētū? Ecce gigātes gemūt sub aq̄s·
⁊ qui hītāt cū eis. Nudus ē inferus co/
rā illo· ⁊ nullū ē opimētū ꝓditiōi. Qui
extēdit aq̄lonē sup vacuū· ⁊ appēdit ter/
rā sup nihili. Qui ligat aq̄s ī nubib⁹ su
is: vt nō erumpant pariť deoꝛsuz. Qui
tenet vultū soliꝫ sui· ⁊ expādit sup illud
nebulā suā. Terminuz circūdedit aq̄s:
vsq̄z dū finiant lux ⁊ tenebre. Columne
celi ꝓtremiscūt· ⁊ pauēt ad nutū ei⁹. In
fortitudie illius repēte maria ꝓgregata
sunt· ⁊ prudētia ei⁹ ꝓcussit supbū. Spi
rit⁹ eius ornauit celos· ⁊ obstetricante
manu eius educt⁹ ē coluber tortuosus
Ecce hēr ꝓte dicta sunt viaꝝ ei⁹. Et cuz
vix puam stillā sm̄ois eius audierimus
q̄s poterit tonitruū magnitudis illi⁹ in/

Addidit q̄z XXVII (tueri.
iob assumēs parabolā suā· ⁊ di/
xit: Eliuit deus q̄ abstulit iudi/
cium meū· ⁊ oīpotēs qui ad amaritudi/
nē adduxit aiaz meā· q̄: donec supest ha
litus in me· ⁊ spiritus dei in naribꝫ me
is· non loquent labia mea iniquitatem
nec lingua mea meditabit mendacium
Absit a me· vt iustos vos esse iudicem.
Donec deficiā: nō recedā ab innocētia
mea. Justificatiōem meā quā cepi tene
re· nō deseram. Necz enī reprēndit me
coꝛ meū: in omni vita mea. Sicut im/
pius inimicus meus· ⁊ adūsarius me⁹
q̄si iniqu⁹. Que ē· n· spes hypocrite si a/
uare rapiat ⁊ non liberet de⁹ aīam eius?
Nūquid de⁹ audiet clamoꝛē ei⁹ cū vene
rit sup eū angustia: Aut poterit in oīpo/
tente delectari· ⁊ inuocare deū omī tpe?
Docebvos p manū dei q̄ oīpotēs habe/
at: nec abscōdā. Ecce vos omēs nostis· ⁊
quid fine causa vana loq̄mī: Hec est ps
hoīs impij apud deū· ⁊ hereditas violē/
toꝛ quā ab oīpotente suscipiēt. Si ml/
tiplicati fuerit filij eius in gladio erunt
⁊ nepotes eius non saturabunt pane.
Qui reliqui fuerint ex eo sepelient in in/
teritu· ⁊ vidue illius nō ploꝛabunt. Si
cōportauerit quasi terra argentuz· ⁊ si/
cut lutū preparauerit vestimenta: ꝓpa/
rabit quidē sed iustus vestiet illis· ⁊ ar/
gentū innocēs diuidet. Edificauit sicut
tinea domū suā ⁊ sicut custos fecit vin/
braculū. Diues cum dormierit· nihil se/
cum affert: aperiet oculos suos· ⁊ nihil
inueniet. Apprehendet euz q̄si aqua ino/
pia: nocte oppримet euz tempestas. Tol
let eum ventus vrens ⁊ auferet ⁊ velut
turbo rapiet eum de loco suo. Et mittet
sup eū· ⁊ nō pcet: ō mālu ei⁹ fugiēs fugi/
et. Stringet sup eū man⁹ suas· ⁊ sibila/
bit sup illū intuēs locū eius. XXVIII

Habet argentum venarum suaꝝ
ꝓncipia: ⁊ auro locus est in q̄
conflatur. Ferrum de terra tol
litur· ⁊ lapis solutus caloꝛe in es vertit.
Tempus posuit tenebris· ⁊ vniuersoꝛ.
finem ipse considerat. Lapidem q̄z cali/
ginis ⁊ vmbram mortis diuidit toꝛrēs
a populo peregrinante: eos q̄s oblitus
est pes egētis hoīs· ⁊ inuios. Terra de q̄
oriebať panis· ī loco suo igni subiūsa est

Locus saphiri lapides ei⁹. et glebe illius aur⁹. Semitam ignorauit auis: nec intuitus est oculus vulturis. Non calcauerũt eam filij institorũ: nec ptransiuit per eam leena. Ad silicẽ extendit manum suam: subuertit a radicibus montes. In petris riuos excidit. & oẽm ne pciosũ vidit oculus eius. Profunda q̃z fluuiorũ scrutatus est. et abscõdita produxit in lucẽ. Sapiẽtia vero vbi inuenitur. et quis est locus intelligẽtie. Nescit hõ preciũ eius: nec inuenit in terra suauiter viuentiũ. Abyssus dicit nõ est in me et mare loquit. nõ est mecũ. Non dabit aurũ obrizum p ea nec appendet argentũ in cõmutatione eius. Non cõferet tinctis indie coloribus nec lapidi sardonico pciosissimo. vel saphiro. Nõ adequabit ei aurũ vel vitrũ nec cõmutabunt p ea vasa auri excelsa et eminẽtia. non cõmem orabunt cõparatione eius. Trahit autẽ sapiẽtia de occultis. Non adequabit ei topazius de ethiopia. nec tincture mundissime cõponent. Unde ergo sapiẽtia venit. & quis est loc⁹ intelligẽtie. Abscõdita ẽ ab oculis oĩm viuẽtium: volucres q̃z celi latet. Perditio et mors dixerũt: auribus nris audiuim⁹ famã eius. Deus intelligit viam eius et ipe nouit locũ illius. Ipe enĩ fines mundi intuet. & oĩa q̃ sub celo sũt respicit. Qui fecit ventis põdus. & aq̃s appẽdit in mẽsura. Qñ ponebat pluuijs legẽ. et viã p cellis sonãtibus: tũc vidit illã et enarrauit & pparauit et iuestigauit: & dixit hoĩ. Ecce timor dñi ipa ẽ sapiẽtia. et recedere a malo intelligentia. XXIX

Addidit q̃z iob assumens parabolam suã. et dixit: Quis mihi tribuat vt sim iuxta mẽses pristinos. sm dies quib⁹ deus custodiebat me: Qñ splẽdebat lucerna eius sup caput meũ & ad lumẽ ei⁹ ambulabã in tenebris. Sicut fui in diebꝫ adolescentie mee: qñ secreto de⁹ erat in tabernaculo meo. Qñ erat oĩpotẽs mecũ & in circũitu meo pueri mei. Qñ lauabam pedes meos butyro & petra fundebat mihi riuos olei. Qñ pcedebã ad portã ciuitatis. & in platea parabãt cathedram mihi. Videbãt me iuuenes & abscõdebant. & senes assurgẽtes stabãt. Principes cessabãt loqui. & digitũ supponebãt ori suo. Vocẽ suã cohibebãt duces. et lingua eorũ gutturi suo adherebat. Auris audiẽs beatificat me: et oculus videns testimoniũ reddebat mihi. eo q̃ liberassem pauperẽ vociferantẽ et pupillũ cui nõ esset adiutor. Benedictio perituri sup me veniebat. et cor vidue cõsolatus sum. Justitia indut⁹ sum & vestiui me sicut vestimẽto et diademate iudicio meo. Oculus fui ceco et pes claudo. Pater eram pauperũ. & causã quã nescieb̃ diligẽtissime inuestigabã. Conterebã molas iniq̃ et de dentib⁹ illius auferebã predã. Dicebãq̃z: In nidulo meo moriar et sicut palma multiplicabo dies. Radix mea aperta est secus aq̃s. et ros morabit in messione mea. Gloria mea semp innouabit et arc⁹ meus in manu mea instaurabit. Qui me audiebãt. expectabãt sniam. et intenti tacebãt ad consiliũ meum. Uerbis meis addere nihil audebãt. et super illos stillabat eloquiũ meum. Expectabant me sicut pluuiã. et os suum aperiebant q̃si ad imbrẽ serotinũ. Si qñ ridebã ad eos. non credebãt. et lux vultus mei nõ cadebat in terra. Si voluissem ire ad eos: sedebã prim⁹. Cũq̃z sederem quasi rex circũstante exercitu: eram tamen merentium consolator. XXX

Nunc aũt derident me iuniores tpe quor nõ dignabar pres ponere cũ canib⁹ gregi mei. Quorũ virtꝰ manuũ mihi erat. p nihilo. & vita ipa putabant indigni. Egestate et fame steriles: q̃ rodebãt in solitudie squalẽtes calamitate et miseria. Et mandebãt herbas & arbor corticẽs. et radix iuniperorũ erat cib⁹ eor. Qui de cõuallibus ista rapiẽtes: cũ singula reperissent. ad ea cũ clamore currebãt. In desertis habitabãt torrentiũ. et in cauernis terre vel sup glareã. Qui inter huiuscemodi letabantur. et esse sub sentibus delitias

computabãt. Filij stultorũ ⁊ ignobiliũ· et in terra penitus nõ parẽtes. Nunc in eor̃ canticũ versus sum: ⁊ factꝰ sum eis in puerbiũ. Abominant̃ me et lõge fugiunt a me: et faciẽ meã conspuere nõ verent̃. Pharetrã· n· suã aperuit ⁊ afflixit me· ⁊ frenũ posuit in os meũ. Ad dexterã orientis calamitatis mee ilico surrexerunt. Pedes meos subuerterũt: oppẽserũt q̃si fluctibꝫ semitis suis. Dissipauerũt itinera mea insidiati sunt mihi ⁊ ꝓualuerũt· ⁊ nõ fuit q̃ ferret auxilium. Quasi rupto muro ⁊ apta ianua irruerũt sup me· ⁊ ad meas miserias deuoluti sunt. Redactꝰ sũ in nihilũ: Ablstulit q̃si vent̃ desideriũ meũ ⁊ velut nubes ptrãsijt salus mea. Nũc aũt in memetipo marcescit aĩa mea ⁊ possidẽt me dies afflictõis. Nocte os meũ ꝓforat̃ doloribꝫ· et q̃ me comedũt nõ dormiũt. In multitudine eor̃ ꝓsumit̃ vestimentũ meũ· ⁊ q̃si capitio tunice succinxerũt me. Adꝛopatus sum luto· ⁊ assimilatꝰ sũ fauille et cineri. Clamo ad te ⁊ nõ exaudis me: sto ⁊ nõ respicis me. Mutatus es mihi in crudelẽ· et in duritia manꝰ tue aduersaris mihi. Eleuasti me ⁊ quasi sup ventũ ponẽs elisisti me valide. Scio quia morti trades me: vbi cõstituta est domꝰ omi viuenti. Verumtñ nõ ad cõsumptionẽ eor̃ emittis manũ tuã ⁊ si corruerint ipe saluabꝫ. Flebã quondã sup eo qui afflictus erat· et cõpatiebat̃ aĩa mea pauꝑi. Expectabam bona· ⁊ venerũt mihi mala: pstolabar lucem· ⁊ eruperũt tenebre. Interiora mea efferbuerũt absq; vlla requie puenerũt me dies afflictõis. Merẽs incedebaꝫ: sine furore consurgẽs· in turba clamabã. Frater fui draconũ ⁊ socius strutionuꝫ Cutis mea denigrata est sup me· ⁊ ossa mea aruerunt pre caumate. Uersa ẽ in luctum cithara mea· et organum meuꝫ in vocem flentium.

XXXI

Pepigi fedus cũ oculis meis: vt ne cogitarẽ quidem de virgine Quã enĩ ptẽ haberet in me de? desup· ⁊ hereditatẽ oĩpotens de excelsis? Nũquid nõ pditio ẽ iniquo: ⁊ alienatio opantibꝫ iniustitiã? Nõne ipe ꝓsideret vias meas. et cũctos gressus meos dinumerat? Si ambulaui in vanitate et festinauit i dolo pes meus? appẽdat me in stateta iusta: ⁊ sciat deus simplicitatem meã. Si declinauit gressus meus de via· et si secutus est oculus meus cor meũ· et si in manibꝫ meis adhesit macula· seram et alius comedat· et pgenies mea eradicet̃. Si deceptũ est cor meum sup mulierẽ· ⁊ si ad ostiũ amici mei insidiatus sum: socrũ alterius sit uxor mea· ⁊ sup illã incuruent̃ alij. Hoc· n· nephas est et iniquitas maxima ignis vsq; ad pditionẽ deuorans· ⁊ oĩa eradicãs genimina. Si cõtempsi subire iudiciũ cũ suo meo ⁊ ancilla mea· cũ disceptarẽt aduersũ me. Quid· n· faciã cũ surrexerit ad iudicandũ deus· et cũ quesierit· quid rñdebo illi? Nũquid nõ in vtero fecit me qui et illũ opatus ẽ· et formauit me in vulua vnus? Si negaui q̃ volebãt pauperibus· ⁊ oculos vidue expectare feci. Si comedi buccellã meã solus· et nõ comedit pupill̃ ex ea: Quia ab infantia mea creuit mecũ miseratio· ⁊ de vtero matris mee egressa est mecũ. Si despexi ptereuntẽ eo q̃ nõ habuerit indumentuꝫ et absq; operimẽto pauperẽ? Si nõ benedixerũt mihi latera eius: et de velleribus ouium meaꝝ calefactus est? Si leuaui sup pupillũ manũ meã etiã cũ viderer me in porta superiorẽ: humerus meus a iũctura sua cadat. et brachiũ meũ cuꝫ suis ossibus cõfringat̃. Semp enĩ quasi tumẽtes sup me fluctus timui deũ· et põdus eius ferre nõ potui. Si putaui aurũ robur meuꝫ: et obrizo diri fiducia mea. Si letatus suꝫ super multis diuitijs meis· ⁊ quia plurima reperit manus mea. Si vidi solem cum fulgeret· ⁊ lunã incẽdentẽ clare· et letatũ est in abscõdito cor meũ: et osculatus sum manuꝫ meã ore meo· que est iniquitas maxima et negatio contra deum altissimuꝫ? Si gauisus sum ad ruinã eius qui me oderat: et exultaui q̃ inuenisset eum malũ? Non enim dedi ad peccandum gutturi

meum:vt expeterē maledicēs aīaz eius
Si nō dixerūt viri tabernaculi mei: q̄s
det de carnib⁹ eius vt saturemur. Foris
nō mānsit peregrin⁹:ostiū meū viatori pa
tuit. Si abscondi quasi homo peccatuz
meum:et celaui in sinu meo iniquitatē
meā: Si expaui ad multitudinē nimiā
et despectio cognatorū terruit me· ⁊ nō
magis tacui·nec egressus sum ostium:
Quis mihi tribuat adiutorē vt deside
riū meū audiat oīpotēs· ⁊ librum scribat
ipe qui iudicat:vt in humero meo por
tez illū·et circūdem illū quasi coronam
mihi: Per singulos gradus meos pro
nūciabo illi:et quasi principi offerā eum
Si aduersum me terra mea clamat:et
cū ipa sulci eius deflent. Si fruct⁹ eius
comedi absq; pecunia·et animā agrico
larū eius afflixi:p frumēto oriat mihi
tribul⁹ ⁊ p hordea spina. XXXII

Quiescūt aūt tres viri isti rūde
re iob:eo q̄ iustus sibi videret.
Et iratus īdignatusq; est heliu
filius baracliel buzites ō cognatōe ram
Iratus est aūt aduersuz iob eo q̄ iustū
se esse diceret coram deo. Porro aduersuz
amicos eius indignatus est eo q̄ nō in
uenissent responsionē rationabilē: sed tā
tūmodo condēnassēt iob. Igit heliu ex
pectauit iob loquentē:eo q̄ seniores es
sent qui loquebant. Cuz aūt vidisset q̄
tres rūdere nō potuissent:iratus est ve
hemēter. Rūdensq; heliu filius baracliel
buzites dixit: Junior sum tpe:vos aūt
antiquiores. Idcirco dimisso capite ve
ritus sum vob indicare meā sniaz. Spe
rabaz enī q̄ etas plurior loqret· et ānor
mltitudo doceret sapiam. Sz vt video
spūs est in hoīb⁹·et inspiratio oīpotētis
dat intelligētiā. Nō sunt lōgeui sapien
tes:nec senes intelligūt iudiciū. Ideo
dicā·audite me:ostendaz vobis etiā ego
meā sapientiam. Expectaui enī sermo
nes vros:audiui prudentiā vestrā. Do
nec disceptaremini sermonib⁹ vīis· et
donec putabā vos aliquid dicere cōside
rabam. Sed vt video nō est qui possit
arguere iob·et respōdere et vobis hmo
nibus eius. Ne forte dicatis:inuenim⁹
sapientiam deus proiecit eum non ho
mo. Nihil locutus est mihi·et ego non
hm sermones vros rūdebo illi. Extimu
erunt·nec responderunt vltra:abstule
runtq; a se eloquium. Quoniā igit ex
pectaui et nō sunt locuti:steterunt· nec
respōderunt vltra:rūdebo et ego partez
meā·et ostendā scientiā meā. Plenus
sum enī sermonib⁹·⁊ coartat me spirit⁹
vteri mei. En venter meus q̄si mustuz
absq; spiraculo·q̄ lagunculas nouas
dirūpit. Loq̄r et respirabo paululū:ape
riā labia mea ⁊ rūdebo. Non accipiā pso
naz viri·et deū homī nō equabo. Nescio
enī q̄diu subsistā: et si post modicū tol
lat me factor meus. XXXIII

Audi igit iob eloquia mea:⁊ oēs
sermones meos ausculta. Ec
ce aperui os meū loquat lingua
mea in faucibus meis. Simplici corde
meo sermones mei:et sententiaz labia
mea purā loquētur. Spiritus dei fecit
me et spiraculum omnipotētis viuifi
cauit me. Si potes respōde mihi· et ad
uersus faciem meā consiste. Ecce et me
sicut et te fecit d⁹:⁊ de eodē luto ego q̄z
formatus sum. Ecce tñ miraculū me
um nō te terreat·et eloquētia mea non
sit tibi grauis. Dixisti ergo in auribus
meis·⁊ vocē verboz tuoz audiui. Mūd⁹
sum ego ⁊ absq; delicto: imaculatus· et
nō est iniquitas in me. Quia q̄relas in
me reperit·ideo arbitrat⁹ est me inimi
cum sibi. Posuit in neruo pedes meos
custodiuit oēs semitas meas. Hoc est g̃
in quo nō es iustificatus. Respōdebo ti
bi:q̄z maior sit deus homīe. Adūsus euz
contendis:q̄ non ad omīa vba rūderit
tibi. Semel loquitur deus· et secundo
idipsum non repetit. Per somnium in
visione nocturna: quando irruit sopor
super homines:et dormiunt in lectulo:
Tunc aperit aures virorū ⁊ erudiēs eos
instruit disciplina:vt auertat hoīem ab
his que fecit.⁊ liberet eū de superbia:eru
diēs aīaz eius a corruptione et vitā illi
us vt nō transeat in gladiū. Increpat

q̃z p̃ dolorẽ in lectulo·et oĩa ossa ei⁹ mar
cescere facit. Abominabilis ei fit in vita
sua panis·et aie illius cibꝫ ante desidera
bilis. Tabescet caro eius· et ossa q̃ tecta
fuerãt nudabunt. Appropinq̃bit corru
ptioni aĩa eius·ꝛ vita illius mortiferis
Si fuerit pro eo angelus loquẽs vnus
de milibꝫ vt annũciet hoĩs equitatẽ:mi
serebit eius·et dicet: Libera eũ vt nõ de
scendat in corruptionẽ. Jnueni in quo
ei ꝓpitier. Cõsumpta ẽ caro eius a sup
plitijs:reuertat ad dies adolescẽtie sue
Deprecabit deũ et placabilis ei erit· et
videbit faciẽ eius in iubilo :ꝛ reddet ho
mini iustitiã suã. Respiciet hoĩes:et di
cet: Peccaui ꝛ vere deliqui.ꝛ vt eram di
gnus nõ recepi. Liberauit aĩaꝫ suã ne p
geret in interitũ:sed viuẽs lucẽ videret
Ecce hec oĩa opat deꝰ tribꝫ vicibꝫ per sin
gulos:vt reuocet animas eorũ a corru
ptione·et illuminet luce viuentiũ. At
tende iob et audi me·et tace dũ ego lo
quor. Si aũt habes q̃d loq̃ris·rñde mi
hi. Loquere. Volo enĩ te apparere iustũ
Quod si nõ hẽs:audi me:tace et docebꝫ
te sapientiam. XXXIIII

Pronũcians itaq̃ helyu etiã hec
locutus est: Audite sapiẽtes ver
ba mea·ꝛ eruditi auscultate me
Auris enĩ verba ꝓbat·ꝛ guttur escas gu
stu diiudicat. Judiciũ eligamus nobis
et inter nos videamus quid sit melius
Quia dixit iob. iustus sum:ꝛ deus subtu
lit iudiciũ meum. Jn iudicando·n· me
mẽdaciũ est: violenta sagitta mea absq̃
vllo peccato. Quis est vir vt est iob qui
bibit subsannatõez quasi aquã:qui gra
dit cũ opantibꝫ iniquitatẽ· et ambulat
cum viris impijs: Dixit enim: Nõ pla
cebit vir deo:etiã si cucurrerit cũ eo. Jõ
viri cordati audite me: Absit a deo ipie
tas:ꝛ ab oĩpotẽte iniq̃tas. Opus enim
hoĩs reddet ei:ꝛ iuxta vias singulorꝫ re
stituet eis. Vere enĩ deus nõ cõdemna
bit frustra:nec oĩpotens subuertet iudi
ciũ. Quẽ ꝓstituit aliũ sup terrã:aut quẽ
posuit sup orbẽ quẽ fabricat⁹ est: Si di
rexerit ad eũ cor suũ spũm illi⁹ꝛ flatum
ad se traxit. Deficiet oĩs caro simul et
hõ in cinerẽ reuertet. Si habes ḡ intel
lectũ audi qõ dicit·et ausculta vocẽ elo
quij mei. Nũquid qui nõ amat iudiciuz
sanari põt: Et quõ tu eũ qui iustus est
intantũ condẽnas: Qui dicit regi·apo
stata:qui vocat duces impios. Qui nõ
accipit personas principũ:nec cognouit
tyrannũ cũ disceptaret cõtra paupẽrez.
Opus enim manuũ eius sunt vniuersi
Subito morient ꝛ in media nocte tur
babunt ꝓpli·et ꝓtransibũt et auferent
violentũ absq̃ manu. Oculi enĩ ei⁹ su
per vias hoĩm·et oẽs gressus eorũ cõsi
derat. Nõ sunt tenebre.ꝛ nõ est vmbra
mortis:vt abscondãt ibi qui opant ini
quitatem: Neq̃ enĩ vltra in hoĩs ꝓtãte
est:vt veniat ad deũ in iudiciũ. Cõteret
multos innumerabiles· et stare faciet
alios ꝓ eis. Nouit enĩ opa eorũ·et idcir
co inducet noctẽ·ꝛ cõterent. Quasi im
pios pcussit eos in loco videntiũ. Qui
quasi de industria recesserũt ab eo·ꝛ om
nes vias eius intelligere noluerũt: vt
puenire facerẽt ad eũ clamorẽ egeni· et
audiret vocẽ paupertũ. Jpo enĩ cõceden
te pacẽ:quis est qui condẽnet: Et q̃ ab
scõderit vultũ:quis est q̃ contẽplet eũ:
Et sup gentes·ꝛ sup oẽs homies. Qui
regnare facit hominẽ hypocritã:ꝓpter pec
cata ꝓpli. Quia ḡ ego locut⁹ sũ ad deũ:te
q̃z non ꝓhibebo. Si erraui tu doce me.
Si iniquitatẽ locutus suz vltra nõ ad
dam. Nũquid a te deus expetit eã:q̃ di
splicuit tibi: Tu enĩz cepisti loqui·et nõ
ego. Q̃ si quid nosti melius· loquere:
Viri intelligẽtes loquant mihi: et vir
sapiẽs audiat me. Job aũt stulte locu
tus est·ꝛ verba illius nõ sonant discipli
nam. Pater mi.probet iob vsq̃ ad finẽ
Ne definas ab homĩe iniquitatis:qui ad
didit sup peccata sua blasphemiam. In
ter nos interim constringat·et tunc ad
iudicium prouocet sermonibꝫ suis deũ

Igitur helyu hec rur XXXV
sum locutus est. Nũquid equa
videtur tibi tua cogitatio:vt di
ceres iustior deo sum: Dixisti enĩ: Non

tibi placet quod rectū est: vel quid tibi proderit si ego peccauero? Itaq; ego re spōdebo sermonibꝫ tuis. et amicis tuis tecū. Suspice celū et intuere. et contēplare etherā q̄ altior te sit. Si peccaueris quid ei nocebis? Et si multiplicate fuerint iniquitates tue: quid facies contra eum? Porro si iuste egeris quid donabis ei: aut quid de manu tua accipiet? Homini qui similis tui est nocebit impietas tua. et filiū hominis adiuuabit iustitia tua. Propter multitudinem calumniatorū clamabunt et eiulabunt ꝓpter vim brachij tyrannorū. Et nō dixit vbi est deus qui fecit me: qui dedit carmina in nocte. Qui docet nos sup iumēta terre. et sup volucres celi erudit nos. Ibi clamabūt. et nō exaudiet ꝓpter superbiaz malorū. Nō ḡ frustra audiet deus. et oīpotens causas singulorū intuebit. Etiā cū dixeris. nō cōsiderat: iudicare coram illo. et expecta eū. Nunc enī nō infert furorē suum. nec vltiscitur scelus valde. Ergo iob frustra aperit os suum. et absq; sciētia verba multiplicat. XXXVI

Hdens aūt heliu hec locutus est Sustine me paululū. et indicabo tibi. Adhuc n. habeo quod p deo loquar. Repetam scientiā meā a principio. et operatorē meū probabo iustū. Certe enī absq; mēdacio sermones mei. et perfecta scientia probabitur tibi. Deus potentes non abiicit cuz ipse sit potens. sz non saluat impios. et iudicium pauperibus tribuit. Nō auferet a iusto oculos suos. et reges in solio collocat in perpetuum. et illic erigunt. Et si fuerit in catenis et vinciant funibꝫ paupertatis iudicabit eis opa eorū et scelera eorū: q̄ violenti fuerunt: Reuelabit aūt aurē eorum vt corripiat. et loquet vt reuertātur ab iniq̄te. Si audierint et obseruauerint complebunt dies suos in bono. et ānos suos in gloria. Si aūt non audierint: trānsibunt p gladium. et consument in stultitia. Simulatores et callidi prouocāt iram dei: nec clamabūt cum vincti fuerint. Morietur in tempestate anima eorum. et vita eorū inter effeminatos. Eripiet de angustia sua paupere. et reuelabit in tribulatiōe aurē eius. Igit saluabit te de ore angusto latissime et nō habēte fundamentū subter se. Requies autez mense tue erit plena pinguedine. Causa tua quasi impij iudicata est: causaz iudiciumq̄ recipies. Non te ergo superet ira vt aliquē oppримas: nec multitudo donorū inclinet te. Depone magnitudinem tuam absq; tribulatione et ōēs robustos fortitudine. Ne ptrahas noctē: vt ascēdant ppli p eis. Caue ne declines ad iniquitatē. Hanc n. cepisti sequi post miseriā. Ecce deus excelsus in fortitudine sua et nullus ei similis in legislatoribus. Quis poterit scrutari vias ei⁹: aut quis audet ei dicere. opatus es iniquitatem? Memēto q̄ ignores opus ei⁹ de quo cecinerūt viri. Oēs homines vidēt eū vnusquisq; intuet procul. Ecce deus magnus vincēs sciam nostrā. Numer⁹ annoꝝ eius inestimabilis. Qui aufert stillas pluuie. et effundit imbres adinstar gurgitum qui de nubibus fluūt: que p terūt cūcta desup. Si voluerit extēdere nubes q̄si tentoriū suū. et fulgurare luce suo desup: cardines q̄z maris opiet. Per hec enim iudicat ppl̄os. et dat escas multis mortalibꝫ. In manibꝫ abscōdit lucē et precipit ei vt rursus adueniat. Annūciat de ea amico suo q̄ possessio eius sit. et ad eā possit ascēdere. XXXVII

Sup hoc expauit cor meū. et emotum est de loco suo. Audiet auditionē in terrore vocis eius. et sonum de ore illius procedentē. Subter omnes celos ipe considerat. et lumē illius super terminos terre. Post euz rugiet sonitus: tonabit voce magnitudinis sue et nō inuestigabit cū audita fuerit vox eius. Tonabit deus in voce sua mirabiliter: qui facit magna et inscrutabilia. Qui precipit niui vt descēdat in terram: et hyemis pluuijs et imbri fortitudinis sue. Qui in manu oīm hominuz signat: vt nouerint singuli opa sua. Ingredietur bestia latibulū suum et in an

tro suo morabit. Ab interioribꝫ egredietur tempestas: et ab arcturo frigus: flante deo cōcrescit gelu. et rursuꝫ latissime fundunt aque. Frumentū desiderat nubes. et nubes spargūt lumen suuꝫ. Que lustrant cūcta p circuitū quocūqꝫ eas rotulātas gubernātis duxerit ad oē qđ precepit illis sup faciē orbis terrarū: siue in vna tribu. siue in terra sua. siue in q̄cunqꝫ loco misericordie sue eas iusserit īueniri. Auscultа hec iob: sta et cōsidera mirabilia dei. Nūquid scis qñ pcepit deus pluuijs vt oīnderet lucē nubiū ei⁹? Nūquid nosti semitas nubium magnas et perfectas scientias? Nonne vestimenta tua calida sunt cū pflata fuerit terra austro? Tu forsitan cū eo fabricatus es celos: q̄ solidissimi quasi ere fusi sunt. Oñ de nobis quid dicam⁹ illi. Nos quippe inuoluimur tenebrꝭ. Quis narrabit ei q̄ loquor? Etiā si locutus fuerit. homo deuorabit. at nūc nō videret lucem. Subito aer coget in nubes. et ventus transiens fugabit eas. Ab aquilone aurꝫ venit et a deo formidolosa laudatio. Digne eū inuenire nō possumus. Magnus fortitudine et iudicio et iustitia. et enarrari non potest. Ideo timebūt eum viri et non audebūt contēplari oēs qui sibi videntur esse sapientes. XXXVIII

Respondēs aūt dñs iob de turbine dixit: Quis est iste inuoluēs sīas sermonibꝫ iperitis? Accinge sicut vir lūbos tuos: interrogabo te. et rīnde mihi. Vbi eras q̄n ponebā fundamēta terre? Indica mihi si hēs intelligentiā. Quis posuit mēsuras eius si nosti: vel quis tetēdit sup eā lineam? Super quo bases illius solidate sunt? Aut quis demisit lapidē angularē eius cum me laudarent simul astra matutina. et iubilarēt oēs filij dei? Quis pclusit ostiis mare qñ erūpebat q̄si de vulua procedēs: cū ponerē nubē vestimētū ei⁹. et caligine illud q̄si pānis infantie obuoluerē. Circūdedi illud terminis meis. et posui vectē et ostia. et dixi: Usqꝫ huc venies. et nō pcedes amplius. et hic cōfringes tumētes fluctus tuos. Nūquid post ortū tuū pcepisti diluculo. et oīndisti aurore locum suū. et tenuisti cōcutiens extrema terre et excussisti impios ex ea? Restituet vt lutū signaculū. et stabit sicut vestimentū. Auferet ab impijs lux sua. et brachium excelsum cōfringet. Nūquid ingressus es pfundū maris. et in nouissimis abyssi deambulasti? Nūquid aperte sunt tibi porte mortis. et ostia tenebrosa vidisti? Nunquid cōsiderasti latitudinē terre? Indica mihi si nosti oīa in qua via lux habitet. et tenebrarū quis locus sit: vt ducas vnūquodqꝫ ad terminos suos. et intelligas semitas domus ei⁹. Sciebas tūc q̄ nasciturus esses. et numerū dierū tuorū noueras? Nunquid ingressus es thesauros niuis. aut thesauros grandinis asperisti: q̄ pparaui in tps hostis in diem pugne. et belli? Per quā viā spargit lux: dividit estus sup terrā. Quis dedit vehementissimo imbri cursuꝫ. et viā sonātis tonitrui: vt plueret sup terrā absq; hoie in deserto vbi nullus mortaliū cōmoratur vt impleret inuiā et desolatā. et produceret herbas virētes? Quis est pluuie pater: vel quis genuit stillas rorisꝭ De cuius vtero egressa ē glacies? et gelu de celo quis genuit? In similitudiné lapidis aque durant. et superficies abyssi cōstringit. Nūquid coniūgere valebis micantes stellas pliades aut gyrū arcturi poteris dissipare? Nūquid pducis luciferū in tpe suo. et vesperū sup fines terre oīsurgere facis? Nūquid nosti ordinē celi. et pones rationē ei⁹ in terra? Nūquid eleuabis in nebula vocē tuā. et impetus aquarū opiet te? Nūquid mittes fulgura et ibūt: et reuertētia dicent tibi: adsumus? Quis posuit in visceribꝫ hoīs sapientiā: vel qs dedit gallo intellgentiā? Quis enarrabit celorū rationē. et cōcentum celi qs dormire faciet? Qñ funditur puluis in terra. et glebe cōpingebātur? Nūquid capies leene predā. et animas catulorum eius implebis: qñ cubant in antrꝭ. et in specubꝫ insidiant? Quis pparat coruo escā suam: quando pulli eius

clamant ad deum vagientes eo q̄ non habeant cibos?

XXXIX

Nunquid nosti tps partus ibicū in petris:vel parturientes cer/uas obseruasti? Dinumerasti mē ses concept' eaz? et sciisti tēpus part' eaz? Incuruant' ad fetū et pariūt et rugitus emittunt. Separant' filij earum:et per/gūt ad pastuz: egrediunt' et nō reūtent' ad eas. Quis dimisit onagz liberuz et vincula eius quis soluit? Cui dedi in so litudine domū et tabernacula eius in ter ra salsuginis? Contēnit multitudinē ci uitatis:clamorē exactoris nō audit. Cir cūspicit mōtes pascue sue et virētia que qz pquirit. Nunquid volet rhinoceros seruire tibi:aut morabit' ad p̄sepe tuuz? Nūquid alligabis rhinocerotā ad aran dum loro tuo:aut cōfringet glebas val luz post te? Nūquid fiduciā habebis in magna fortitudine eius et derelinqs ei labores tuos? Nūquid credes illi qm̄ se mentē reddet tibi et areā tuā cōgreget? Pēna strutionis similis est pēnis hero dij et accipitrz. Qm̄ derelinquit ouа sua in tra tu fositā i puluere calefacies ea? Obliuisc' q̄ pes conculcet ea:aut bestia agri cōterat? Duratur ad filios suos q̄si nō sint sui:frustra laborauit nullo timo re cogēte. Priuauit enī eaz de? sapiētia nec dedit illi intelligētiā. Cū tēpus fue rit in altū alas erigit:deridet equum et ascensorē eius Nūquid p̄bebis equo for titudinē:aut circūdabis collo eius hin nitū? Nūquid suscitabis eū quasi locu stas? Gloria nariū eius terror:terrā vn gula fodit. Exultat audacter:in occursū pergit armatis. Cōtemnit pauorē:nec cedit gladio. Sup ipm sonabit phare tra:vibrabit hasta et clypeus. Feruens et fremēs haurit terrā:nec reputat tube so nare clangorē. Ubi audierit buccinā dicit vah procul odorat' bellū exhortatōz du cuz et vlulatū exercitus. Nūquid per sa pientiā tuā plumescit accipiter: expan dēs alas suas ad austrū? Nunqd ad p̄ce ptū tuū eleuabit' aquila:et in arduis po net nidū suū? In petris manet: in pru ptis silicibz cōmorat:atq̄ inaccessis tu pibus. Inde cōtemplat' escā et dēlōge oculi eius p̄spiciunt. Pulli eius lam būt sanguinē:et ubicunqz cadauer fue rit:statim adest. Et adiecit dñs et locu tus ē ad iob: Nunquid qui contēdit cuz deo:tam facile cōquiescit? Ulticz q̄ argu it deū debet et rndere ei. Rndens autez iob dño dixit: Qui leuiter locutus suz respondere quid possum? Manū meam ponā sup os meū. Unū locutus suz qđ vtinā non dixissem et alterum quibus vltra non addam.

XL

Respondēs aūt dñs iob de turbi ne dixit. Accinge sicut vir lum bos tuos:interrogabo te et indi ca mihi Nunquid irritū facies iudiciuz meū et condēnabis me vt iustificeris? Et si habes brachiū sicut deus et voce si mili tonas:circūda tibi decorē et in sub lime erigere et esto glorios⁹ et speciо sis induere vestib⁹. Dispge supbos in fu rore tuo et cōfunde eos et respicies oēm arrogantē humilia. Respice cūctos sup bos et cōfunde eos et cōtere impios in loco suo. Absc̄onde eos in puluere simul et facies eoz demerge i foueā et ego cō fitebor q̄ saluare te possit dextera tua Ec ce behemoth quē feci tecū:fenum quasi bos comedet. Fortitudo eius in lūbis eius et virtus illius in umbilico ventris eius. Stringit caudā suā quasi cedruz nerui testiculorū eius pplexi sunt Ossa eius velut fistule eris:cartilago illi⁹ q̄si lamine ferree. Ipe est principiū viaruz dei. Qui fecit eū applicabit gladiū eius: huic mōtes herbas ferūt. Oēs bestie agri ludent ibi sub umbra dormit in secreto calami in locis humētib⁹. Protegunt umbre umbrā eius circūdabunt eū sali ces torrētis. Ecce absorbebit fluuiuz:et nō mirabit' et habet fiduciam q̄ influat iordanis in os eius. In oculis eius q̄si hamo capiet eū et in sudib⁹ perforabit na res eius. An extrahere poteris leuiathā hamo et fune ligabis linguā eius? Nū quid pones circulуz in naribz eius aut armilla perforabis maxillā eius? Nūquid

multiplicabit ad te ꝓces aut loquet tibi mollia? Nũquid feriet tecũ pactũ et accipies eũ seruũ sempiternũ? Nũquid illudes ei quasi aui: aut ligabis eũ ancillis tuis? Concident eum amici: diuidẽt illum negociatores. Nũquid implebis sagenas pelle eius et gurgustiũ piscium capite illius? Pones sup eũ manũ tuã Memento belli nec vltra addas loqui. Ecce spes eius frustrabit eum: et videntibus cunctis ꝓcipitabitur. XLI

NOn quasi crudelis suscitabo eũ Quis enim resistere potest vultui meo et quis ante dedit mihi vt reddã ei? Omnia que sub celo sunt mea sunt. Nõ parcã ei verbis potentibꝰ et ad dependendũ cõpositis. Quis reuelabit faciem indumẽti eius et in mediũ oris eius quis intrabit? Portas vultus eius quis aperiet? Per gyrum dentiũ eius formido corpus illius ꝙñ scuta fusilia compactũ squamis se premẽtibꝰ. Una vni coniungit et ne spiraculũ quidẽ incedit per eas. Una alteri adhærebit et tenentes se nequaq̃ sepabunt. Sternutatio eius splendor ignis et oculi eius vt palpebre diluculi De ore eius lampades ꝓcedũt sicut tede ignis accense. De naribꝰ eius ꝓcedit fumus sicut olle succẽse atq̃ feruentis. Halitus eius prunas ardere facit et flãma de ore eius egredit. In collo eius morabit fortitudo et faciem eius pcedit egestas. Membra carniũ eius cohærẽtia sibi. Mittet cõtra eũ fulmina et ad locum alium nõ ferent. Cor eius indurabitur tanq̃ lapis et stringet quasi malleatoꝛ incus. Cũ sublatus fuerit timebũt angeli et territi purgabunt. Cũ apprehenderit eũ gladius subsistere nõ poterit neq̃ hasta neq̃ thorax Reputabit enim quasi paleas ferrũ et quasi lignũ putridũ es. Non fugabit eũ vir sagittarius in stipulam versi sunt ei lapides funde. Quasi stipulam estimabit malleũ et deridebit vibrantem hastã. Sub ipo erunt radij solis et sternet sibi aurũ quasi lutum. Feruescere faciet quasi ollam ꝓfundum maris et ponet quasi cũ vnguenta bulliunt. Post eũ lucebit semita: estimabit abyssum quasi senescentem. Non est super terrã potestas que comparetur ei qui factus est vt nullũ timeret. Omne sublime videt: ipe est rex super vniuersos filios superbie. XLII

REspondens aũt iob dño dixit: Scio quia oia potes et nulla te latet cogitatio. Quis est iste qui celat concilium absq̃ sciẽtia? Ideo insipienter locutus sum et que vltra modum excedũt sciẽtiã meã. Audi et ego loqr. interrogabo te et rñde mihi. Auditu auris audiui te nunc aũt oculus meus videt te. Idcirco ipe me reprehendo et ago pnitentiã in fauilla et cinere. Postq̃ aũt locutus est dñs verba hec ad iob dixit ad eliphaz themanitẽ. Iratus est furor meus in te et in duos amicos tuos: qm̃ nõ estis locuti coram me rectũ sicut seruꝰ meus iob. Sumite ergo vobis septem tauros et septẽ arietes: et ite ad seruũ meum iob: et offerte holocaustũ ꝓ vobis. Iob aũt seruus meus orabit ꝓ vobis. faciem eius suscipiã: vt nõ vob imputet stultitia. Nec enim locuti estis coram me rectũ sicut seruus meꝰ iob. Abierũt ergo eliphas themanites et baldath suites et sophar naamathites et fecerũt sicut locutus fuerat dñs ad eos: et suscepit dominus faciem iob. Dñs quoq̃ conuersus est ad pnitentiã iob cũ oraret ille ꝓ amicis suis. Et addidit dñs oia quecũq̃ fuerãt iob duplicia. Venerũt aũt ad eum oẽs fratres sui et vniuerse sorores sue et cuncti qui nouerãt eũ prius et comederunt cũ eo panẽ in domo eius. Et mouerũt super eũ caput et consolati sunt eum super omi malo q̃ intulerat dñs super eũ et dederunt ei vnusquisq̃ ouẽ vnã et inaurẽ aureã vnam. Dñs autẽ bñdixit nouissimis iob magis q̃ principio eius. Et facta sũt ei quattuordecim milia ouiũ et sex milia camelorꝫ et mille iuga bouũ: et mille asine et fuerũt ei septẽ filij et tres filie. Et vocauit nomẽ vnius die nomẽ secũde cassiã et nomẽ tertie cornustibij. Nõ sunt aũt inuẽte mulieres

res speciose sicut filie iob i vniuſa terra. Dediteꝫ eis pater suus hereditatē inter frēs eaꝝ. Uixit aūt iob post flagella hec centū q̄dragīta ānis ⁊ vidit filios suos et filios filiorum suorū vsqꝫ ad quartaꝫ generationem ·et mortuus est senex et plenus dierum.

Explicit liber iob. Incipit prologꝰ beati Hieronymi presbyteri in psalterium iuxta trāslationem hebr.

De Psalterium rome duduꝫ positus emendaraꝫ ⁊ iuxta septuagīta interptes licet cursim: magna tñ ex parte correxeram. Nō qz rursuꝫ videtis o paula ⁊ eustochium scriptorū vitio depauatum· plusqꝫ antiquum errorem q̄ nouam emendationem vale re: me cogitis vt veluti quodam nouali·scissum iam aruum exerceam· et obliquis sulcis renascentes spinas eradicē. equum esse dicētes·vt quod crebro male pullulat·crebrius succidatur. Un de consueta prefatione cōmoneo·tam vos quibus forte labor iste desudat· q̄ eos q̄ exēplaria istiusmodi habere voluerint: vt que diligenter emendaui· cum cura et diligentia transcribantur. Notet sibi vnusquisqꝫ vel iacentem lineam. vel radiantia signa· id est obelos·vel astericos ⁊ vbicunqꝫ viderit virgulā precedentē· ab ea vsqꝫ ad duo puncta que impressimus·sciat in septuagīta trāslatoribus plus haberi: vbi aūt prexerit stelle similitudinē: de hebreis voluminib addituꝫ nouerit eque vsqꝫ ad duo puncta·iuxta theodotionis dūtaxat editionē: qui simplicitate sermonis a septuaginta interpretibus nō discordat. Hecq̄ et vobis ⁊ studioso cuiqꝫ feciſſe me sciens: nō ambigo multos fore·qui vel inuidia vel supercilio malint contēnere videri p̄clara q̄ discere·et de turbulento magis riuo q̄ de purissimo fonte potare.

Explicit prologus. Incipit liber Hymnorū vel soliloquioꝝ. Psalmꝰ dauid I

Beatus vir qui non abiit in cōcilio impiorū: ⁊ in via peccatorū nō stetit: ⁊ in cathedra pestilētie nō sedit. Sed in lege dñi voluntas eiꝰ: ⁊ in lege eiꝰ meditabit die ac nocte. Et erit tanq̄ lignū qđ plātatū est secus decursus aquarū: qđ fructū suū dabit in tpe suo. Et folium eiꝰ nō defluet: et oia quecunq̄ faciet p̄sperabuntur. Nō sic impij nō sic: sed tanq̄ pulueꝛ quē p̄icit vētus a facie terre. Ideo nō resurgunt impij in iudicio: neq̄ peccatores in cōsilio iustorū. Qm̄ nouit dñs viā iustorū: et iter impiorum peribit

Psalmus dauid II

Quare fremuerūt gētes: et pli meditati sunt inania. Astiterūt reges terre ⁊ principes cōuenerūt in vnū: aduersus dñm et aduersus christū eius. Dirūpamus vincula eoꝝ: et proiciamus a nobis iugū ipoꝝ. Qui habitat in celis irridebit eos: ⁊ dñs subsannabit eos. Tunc loquet ad eos i ira sua·⁊ in furore suo cōturbabit eos. Ego aūt constitutus sum rex ab eo sup sion mōtem sanctū eius: p̄dicās p̄ceptū eius. Dñs dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Postula a me et dabo tibi gētes hereditatē tuā: ⁊ possessionē tuā termios terre. Reges eos in virga ferrea ⁊ tanq̄ vas figuli cōfringes eos. Et nūc reges intelligite: erudimini q̄ iudicatis terrā. Seruite dño in timore: ⁊ exultate ei cū tremore. Appehēdite disciplinā: ne qñ irascat dñs ⁊ pereatis de via iusta. Cū exarserit in breui ira eiꝰ: beati oēs qui cōfidūt in eo. Psalmꝰ dauid cum fugeret a facie absalon filij sui. III

Domine quid multiplicate sūt qui tribulant me: multi insurgunt aduersum me. Multi dicunt anime mee: nō est salus ipsi in deo eius. Tu autem dñe susceptor meus es: gloria mea et exaltans caput meum. Uoce mea ad dominū clamaui: ⁊ exaudiuit

me de monte sancto suo. Ego dormiui ⁊ soporat⁹ sum: ⁊ exurrexi qz dñs suscepit me. Nõ timebo milia ppli circũdãt⁹ me: exurge dñe saluũ me fac deus me⁹. Qñm tu percussisti omnes aduersantes mihi si ne causa: dentes peccatoz cõtriuisti. Dñi est salus: et sup populũ tuu⁹ benedictio tua. In finem in carminibus psal/ mus dauid. IIII

Cum inuocarem exaudiuit me deus iusticie mee: in tribulatio/ ne dilatasti mihi. Miserere mei et exaudi oratione meam. Filij hominũ vsqueq graui corde: vt quid diligit⁹ va nitatem et queritis mendaciu⁹: Et sci/ tote qñm mirificauit dominus sanctum suum: dominus exaudiet me cũ clama/ uero ad eum. Irascimini et nolite pec/ care que dicitis in cordib⁹ vestris: et in cubilibus vestris cõpũgimini. Sacrifi/ cate sacrificiũ iusticie ⁊ sperate in dnõ multi dicũt quis ondit nobis bona. Si gnatũ est sup nos lumẽ vultus tui dñe dedisti leticiã in corde meo. A fructu fru mẽti vini et olei sui: mltiplicati sũt. In pace in idipm: dormiã ⁊ requiescã. Qñm tu dñe singulariter in spe: cõstituisti me

In finem pro ea que hereditatem cõ sequitur. psalmus dauid. V

Verba mea aurib⁹ pcipe dñe: in tellige clamorẽ meũ. Intende voci oratõis mee: rex me⁹ et de⁹ meus. Qñm ad te orabo dñe: mane exau/ dies vocẽ meã. Mane astabo tibi ⁊ vide bo: qñm nõ deus volẽs iniquitatez tu es. Necz habitabit iuxta te malign⁹ necz p manebũt iusti ante oculos tuos. Odi sti oẽs qui operant iniquitatẽ: perdes oẽs q loquunt mendaciũ. Virũ sanguinũ ⁊ dolosu⁹ abominabit dñs: ego aũt in mlt̃itudine misericordie tue. Introibo in domũ tuã: adorabo ad tẽplũ sanctũ tuu⁹ in timore tuo. Dñe deduc me in iustitia tua: ppter inimicos meos dirige in con spectu tuo viã meã. Qñm non est in ore eoz veritas: cor eoz vanũ est. Sepulcr⁹ patẽs ẽ guttur eoz: linguis suis dolose agebãt: iudica illos deus. Decidãt a co gitationib⁹ suis: Fm multitudinẽ impi/ etatũ eorũ expelle eos: qñm irritauerunt te dñe. Et letent⁹ omnes qui sperant in te: in eternũ exultabunt ⁊ habitabis in eis. Et gloriabunt⁹ in te omes qui dili/ gunt nomẽ tuum: qñm tu bñdices iusto Dñe vt scuto bone voluntatis tue coro/ nasti nos. In finez in carmib⁹ p octa ua. psalmus dauid. VI

Domine ne in furore tuo argu/ as me: necz in ira tua corripias me. Miserere mei dñe qñm infir mus sum: sana me dñe quoniam cõtur bata sunt ossa mea. Et anima mea tur/ bata est valde: sed tu dñe vsqueq. Con/ uertere dñe et eripe animãmeã: saluum me fac ppter misericordiaz tuã. Qñm nõ est in morte q̃ memor sit tui: in inferno aũt quis confitebit⁹ tibi: Laborraui in ge mitu meo: lauabo p singulas noctes le/ ctũ meũ: lacrymis meis stratũ meũ ri gabo. Turbatus est a furore oculus me/ us inueteraui inter oẽs inimicos meos. Discedite a me oẽs qui operamĩ iniquita tem: qñm exaudiuit dñs vocẽ fletus mei Exaudiuit dñs deprecationem meam: dominus orationẽ meam suscepit. Eru bescant et cõturbentur vehementer om nes inimici mei: conuertentur et erube scant valde velociter. In finem psal/ mus dauid quẽ cantauit domino p ver bis chusi filij gemini. VII

Domine deus meus in te spera ui: saluũ me fac⁹ omnibus per/ quẽtib⁹ me et libera me. Ne qñ rapiat vt leo aiam meã: dũ non est qui redimat necz qui saluum faciat. Domi ne deus meus si feci ist̃ud: si est iniqui tas in manibus meis. Si reddidi retri buentib⁹ mihi mala: decidaz merito ab inimic⁹ meis inanis. Persequat⁹ inimi/ cus aiaz meã et cõprehendat: et cõculcet in terra vitã meã: et gloriã meaz in pul/ uerẽ deducat. Exurge dñe in ira tua: ⁊ ex altare in finibus inimicoz meoz. Et ex urge dñe de⁹ me⁹ in pcepto qõ mãdasti et synagoga pplorz circũdabit te. Et pro pter hanc in altũ regredere: dñs iudicat

Psalterium

ppulos. Judica me dñe ſm iuſticiam meã: et ſm innocentiã meã ſup me. Cõſumetur nequitia peccatoꝝ: ⁊ diriges iuſtum ſcrutans corda et renes deꝰ. Juſtũ adiutoriũ meum a domino: qui ſaluos facit rectos corde. Deus iudex iuſtꝰ fortis ⁊ patiens: nũquid iraſcet̃ p ſingulos dies. Niſi cõuerſi fueritis gladiũ ſuum vibrabit: arcũ ſuũ tetẽdit ⁊ parauit illũ. Et in eo parauit vaſa mortis: ſagittas ſuas ardẽtib⁹ effecit. Ecce parturit iniuſtitiã concepit dolorẽ et peperit iniq̃tatem. Lacũ aperuit ⁊ effodit eum: et incidit in foueam quam fecit. Conuertet̃ dolor eius in caput eius: ⁊ in verticẽ ipſius iniquitas eius deſcendet. Cõfitebor dño ſm iuſticiam eius: ⁊ pſallam nomini dñi altiſſimi. In finem p torculari bus pſalmus dauid. VIII

Domine dñs noſter: q̃ admirabile eſt nomen tuũ in vniuerſa terra. Qm̃ eleuata ẽ magnificẽtia tua ſup celos. Ex ore infantiũ ⁊ lactẽtiũ pfeciſti laudẽ ꝓpter inimicos tuos: vt deſtruas inimicũ ⁊ vltorẽ. Qm̃ videbo celos tuos opa digitor tuor: lunã et ſtellas q̃ tu fundaſti. Quid eſt hõ q̃ memor es ei⁹: aut filꝰ hois qm̃ viſitas eũ: Minuiſti eũ paulomin⁹ ab angelis gloria et honore coronaſti eũ et conſtituiſti eum ſup opa manuũ tuarũ. Oia ſubieciſti ſub pedib⁹ ei⁹: oues ⁊ boues vniuerſas: inſup ⁊ pecora campi. Volucres celi ⁊ piſces mar̃: q̃ pambulãt ſemitas maris. Dñe dñs noſter: q̃ admirabile ẽ nomẽ tuũ in vniũſa terra. In finem pro occultis filij: pſalmus dauid. IX

Confitebor tibi dñe in toto corde meo: narrabo omia mirabilia tua. Letabor ⁊ exultabo i te: pſallã nomi tuo altiſſime. In quertẽdo inimicũ meũ retrorſũ: infirmabũt̃ ⁊ peribũt a facie tua. Qm̃ feciſti iudiciũ meũ ⁊ cãm meã: ſediſti ſup thronũ q̃ iudicas iuſticiam. Increpaſti gẽtes ⁊ periit impi⁹: nomẽ eor delesti in eternũ: ⁊ in ſeculũ ſeculi. Inimici defecerũt framee in finẽ: ⁊ ciuitates eor deſtruxiſti. Periit memoria eor cũ ſonitu: ⁊ dñs in eternũ pmanet. Parauit in iudicio thronũ ſuũ ⁊ ipe iudicabit orbẽ terre in equitate: iudicabit pplos in iuſticia. Et fact⁹ ẽ dñs refugiũ paupi: adiutor in oportunitatib⁹ i tribulatõe. Et ſperẽt in te q̃ nouerũt nomen tuũ: qm̃ nõ dereliqiſti querẽtes te dñe. Pſallite dño q̃ habitat in ſion: annũcia te inter gẽtes ſtudia ei⁹. Qm̃ requirens ſanguinẽ eor recordat⁹ eſt: nõ ẽ oblitus clamorẽ pauper. Miſerere mei dñe: vide humilitatẽ meam de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis: vt annũciez omes laudatões tuas in port̃ filie ſion. Exultabo in ſalutari tuo: infixe ſũt gẽtes in interitu quẽ fecerũt. In laqueo iſto quẽ abſcõderunt: compreh̃enſus eſt pes eor. Cognoſcet̃ dñs iudicia faciens in opib⁹ manuũ ſuar cõprehẽſus ẽ peccator. Cõuertant̃ peccatores in infernũ omes gẽtes q̃ obliuiſcunt̃ deũ. Qm̃ nõ in finẽ obliuio erit paupis: patientia pauperũ nõ pibit in finẽ. Exurge dñe non cõfortet̃ hõ. iudicent̃ gẽtes in cõſpectu tuo. Cõſtitue dñe legiſlatorẽ ſuper eos vt ſciãt gentes qm̃ hoies ſũt. Ut q̃d dñe receſſiſti lõge: dſpicis in oportunitatib⁹ in tribulatione. Dũ ſupbit impius incendit̃ paup: comp̃hendunt̃ in conſiliis quibus cogitant. Qm̃ laudat̃ peccator in deſideriis aie ſue: ⁊ iniqu⁹ benedicit̃. Exacerbauit dñm peccator: ſm multitudinẽ ire ſue nõ queret. Nõ eſt deus in conſpectu eius: inq̃nate ſunt vie illi⁹ in omi tpe. Auferũt̃ iudicia tua a facie ei⁹ oim inimicor ſuorum dñabitur. Dixit enĩ in corde ſuo: nõ mouebor a generatiõe in generationẽ ſine malo. Cui⁹ maledictõe os plenũ eſt ⁊ amaritudie ⁊ dolo: ſublingua eius labor ⁊ dolor. Sedet in inſidijs cũ diuitib⁹ in occultis: vt interficiat innocentẽ. Oculi eius in pauperẽ reſpiciũt: inſidiat̃ in abſcõdito q̃ſi leo i ſpelũca ſua. Inſidiat̃ vt rapiat pauperẽ: rapere pauperẽ dum attrahit eũ. In laqueo ſuo humiliabit eũ: inclinabit ſe et cadet cũ dominatus fuerit pauperum. Dixit enim in corde ſuo oblit⁹ eſt deus

auertit faciē suā ne videat in finē. Exurge dñe deus & exaltet manus tua: ne obliuiscaris pauperū. Propter quid irritauit impius deū: dixit enim in corde suo non requiret. Vides quoniā tu labores et dolorem consideras: vt tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus ē pauper: orphano tu eris adiutor. Contere brachium peccatoris et maligni queretur peccatum illius et nō inuenietur. Dominus regnabit in eternum et in seculū seculi: pibitis gētes de terra illi⁹. Desiderium pauperū exaudiuit dñs: pparationē cordis eor audiuit auris tua. Judicare pupillo & humili: vt nō apponat vltra magnificare se homo super terram.

In finem psalmus dauid. X

In dño confido quō dicitis aie mee: transmigra in mōtē sicut passer. Qm̄ ecce peccatores intēderunt arcū: parauerūt sagittas suas in pharetra: vt sagittēt in obscuro rectos corde. Qm̄ quē pfecisti destruxerunt: iustus aūt quid fecit? Dñs in templo sancto suo: dñs in celo sedes ei⁹. Oculi ei⁹ in pauperem respiciunt: palpebre ei⁹ interrogant filios hominū. Dñs interrogat iustum et impiu: qui aūt diligit iniquitatē odit aiam suā. Pluet sup peccatores laqueos: ignis et sulphur & spiritus procellarū pars calicis eor. Qm̄ iustus dñs et iustitias dilexit: equitatē vidit vultus eius. In finem psalmus dauid pro octaua. XI

Saluū me fac dñe qm̄ defecit sanctus: qm̄ diminute sunt veritates a filijs hominū. Vana locuti sunt vnusq̄sq̄ ad primū suū: labia dolosa in corde & corde locuti sunt. Disperdat dñs vniuersa labia dolosa: & linguā magniloquā. Qui dixerūt: linguā nr̄az magnificabim⁹: labia nr̄a a nobis sunt: quis noster dñs est? Propter miseriaz inopū & gemitū pauper: nūc exurgā dicit dñs. Ponaz in salutari: fiducialiter agā in eo. Eloquia dñi eloqa casta: argētū igne examinatū: pbatuz terre purgatū septuplū. Tu dñe seruabis nos & custodies nos: a generatōe hac in eternū. In circuitu impij ambulant: pm altitudinē tuā multiplicasti filios hominum.

In finē psalmus dauid. XII

Usqueq̄ dñe obliuiscer⁹ me in finē: vsq̄q̄ auertis faciē tuam a me? Quādiu ponā consilia in aia mea: dolorē i corde meo p diē. Vsq̄quo exaltabit⁹ inimicus meus sup me? respice et exaudi dñe de⁹ meus. Illumia oculos meos: ne vnq̄ obdormiā in morte: ne qn̄ dicat inimicus meus pualui adūsus eum. Qui tribulāt me exultabūt si motus fuero: ego autez in misericordia tua speraui. Exultabit cor meū i salutari tuo: cātabo dño q̄ bona tribuit mihi: & psallā nōi dñi altissimi. In finē psalmus dauid. XIII

Dixit insipiēs in corde suo: non est deus. Corrupti sūt et abominabiles facti sūt in studijs suis nō est q̄ faciat bonū. nō est vsq̄ ad vnū. Dñs de celo prospexit sup filios hoīm: vt videat si ē intelligēs aut requirēs deum. Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: nō est qui faciat bonū. nō ē vsq̄ ad vnū. Sepulcrū patēs est guttur eorū: linguis suis dolose agebāt: venenum aspidū sub labijs eor. Quorū os maledictione et amaritudine plenū est: veloces pedes eor ad effundendū sanguinē. Cōtritio et infelicitas in vijs eor: & viā pacis nō cognouerūt: nō ē timor dei añ oc̄los eor. Nōne cognoscēt oēs q̄ operant iniquitatē: q̄ devorāt plebē meā sicē escaz panis? Dñm non inuocauerūt: illic trepidauerunt timore vbi non erat timor. Qm̄ dñs in generatōe iusta ē: consiliū inopis cōfudistis qm̄ dñs spes ei⁹ est. Quis dabit ex sion salutare isrl: cū auerterit dñs captiuitatē plebis sue exultabit iacob & letabit⁹ israel. In finem psalmus dauid XIIII

Domine q̄s habitabit in tabernaculo tuo aut q̄s requiescet in mōte sancto tuo? Qui ingreditur sine macula: et operatur iusticiaz. Qui loquitur veritatem in corde suo: qui nō egit dolū in lingua sua. Nec fecit

Psalterium

proximo suo malū: et opprobriū non accepit aduersus proximos suos. Ad nihilum deductus est in ospectu eius malignus: timētes aūt dñm glorificat. Qui iurat proximo suo ⁊ nō decipit: qui pecuniā suam non dedit ad vsurā: ⁊ munera super innocentē non accepit. Qui facit hec: non mouebitur in eternū. Tituli inscriptio ipi dauid. XV

Conserua me dñe quoniā speraui in te: dixi dño deus meus es tu quīm bonorū meorum non eges. Sanctis qui sunt in terra eius: mirificauit oēs uoluntates meas in eis. Multiplicate sunt infirmates eorū: postea accelerauerūt. Non cōgregabo cōuenticula eorū de sanguinibus: nec memor ero nominum eorum p labia mea. Dñs pars hereditatis mee et calicis mei: tu es qui restitues hereditatē meā mihi. Funes ceciderunt mihi in preclaris: etenim hereditas mea preclara est mihi. Benedicam dominum qui tribuit mihi intellectum: insuper et vsq; ad noctem increpuerunt me renes mei. Prouidebā dominū in cōspectu meo semp: quoniam a dextris est mihi ne cōmouear. Propt hoc letatum est cor meum et exultauit lingua mea: insuper et caro mea requiescet in spe. Quīm nō derelinques animam meam in inferno: nec dabis sanctū tuum videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vite: adimplebis me leticia cū vultu tuo: delectatōes in dextera tua vsq; in finē. Oratio dauid. XVI

Exaudi dñe iusticiā meam: intende deprecationē meā. Auribus percipe orationē meā: nō in labijs dolosis. De vultu tuo iudiciū meū pdeat oculi tui videāt equitatē. Probasti cor meū et visitasti nocte: igne me examinasti et nō est inuēta in me iniq̄tas. Vt nō loquat os meū opa hominū: propter verba labiorū tuorū ego custodiui vias duras. Perfice gressus meos in semitis tuis: vt nō moueantur vestigia mea. Ego clamaui quīm exaudisti me deus: inclina aurem tuā mihi et exaudi verba mea. Mirifica misericordias tuas: qui saluos facis sperātes in te. A resistentibus dextere tue custodi me: vt pupillā oculi. Sub vmbra alarū tuarū protege me: a facie impiorum qui me afflixerūt. Inimici mei animā meā circūdederūt: adipē suū cōcluserūt: os eorū locutū est superbiā. Proijcientes me nūc circūdederūt me: oculos suos statuerūt declinare in terram. Susceperūt me sicut leo paratus ad prādam ⁊ sicut catulus leonis habitās in abditis. Exurge dñe preueni eū et supplāta eū: eripe animā meā ab impio: frameam tuam ab inimicis manus tue. Dñe a paucis de terra diuide eos in vita eorū et de abscōditis tuis adimplet⁹ est venter eorū. Saturati sunt filijs: ⁊ diuiserūt reliquias suas paruulis suis. Ego autē in iustitia apparebo cōspectui tuo: satiabor cū apparuerit gloria tua. In finē puero dñi dauid qui locutus ē dño verba cāntici huius in die q̄ eripuit eū dñs de manu omniū inimicorū eius: ⁊ de manu saul: et dixit. XVII

Diligam te dñe fortitudo mea: dñs firmamentū meū et refugium meū et liberator meus. Deus meus adiutor meus: ⁊ sperabo in eum. Protector meus ⁊ cornu salutis mee: et susceptor meus. Laudans inuocabo dñm et ab inimicis meis saluus ero. Circūdederūt me dolores mortis: ⁊ torrētes iniquitatis perturbauerūt me. Dolores inferi circūdederūt me: preoccupauerūt me laquei mortis. In tribulatōe mea inuocaui dñm: et ad deū meū clamaui. Et exaudiuit de templo sancto suo vocē meā: et clamor meus in ospectu eius introiuit in aures eius. Cōmota est ⁊ cōtremuit terra fundamēta montium conturbata sunt et cōmota sunt: quīm iratus est eis. Ascēdit fumus in ira eius: ⁊ ignis a facie eius exarsit: carbones succēsi sunt ab eo. Inclinauit celos ⁊ descēdit: ⁊ caligo sub pedibus eius. Et ascēdit sup cherubin ⁊ volauit: volauit sup pēnas ventorū. Et posuit tenebras latibulū suū in circūitu eius tabernaculū eius: tenebrosa aq̄ in nubibus aeris.

ꝑe fulgore in ꝓspectu eius nubes trāsie
runt: grādo et carbones ignis. Et into
nuit de celo dñs: et altissimus dedit vo
cez suā: grādo et carbones ignis. Et mi
sit sagittas suas et dissipauit eos: fulgu
ra multiplicauit ⁊ ꝯturbauit eos. Et ap
paruerūt fontes aquaꝝ: et reuelata sūt
fundmēta orbis terrārū. Ab increpatio
ne tua dñe: ab inspiratione spūs ire tue
Misit de sūmo ⁊ accepit me: et assum
psit me de aquis multis. Eripuit me de
inimicis meis fortissimis ⁊ ab his qui
oderunt me qm̄ cōfortati sunt sup me.
Preuenerūt me in die afflictionis mee
et factus est dns ꝓtector meus. Et edu
xit me in latitudinē: saluum me fecit qm̄
voluit me. Et retribuet mihi dns ꝟm
iusticiam meā: et ꝟm puritatē manuum
mearū retribuet mihi. Quia custodiui
vias dñi: nec impie gessi a deo meo. Qm̄
oia iudicia eius in conspectu meo: et iu
sticias eius non repuli a me. Et ero im
maculatus cum eo: et obseruabo me ab
iniquitate mea. Et retribuet mihi dns
ꝟm iustitiā meā: ⁊ ꝟm puritatē manuum
meaꝝ in ꝓspectu oculorū ei⁹. Cū sancto
scūs eris: ⁊ cū viro innocente innocens
eris. Et cū electo electus eris: ⁊ cū puer
so puerteris. Qm̄ tu ꝓp'lm humilez sal
uum facies: et oculos superborū humilia
bis. Qm̄ tu illumīas lucernā meā dñe:
deus me⁹ illumīa tenebras meas. Qm̄
in te eripiar a tēptatōe: ⁊ in deo meo trās
grediar murū. Deus me⁹ ipolluta via
eius: eloquia dñi igne examinata. protec
tor est oīm sperantium in se. Qm̄ qs de⁹
ꝑter dñm: aut qs de⁹ ꝑter deū nr̄m De⁹
qui ꝯcinxit me virtute: ⁊ posuit immacu
latam viā meam. Qui ꝓfecit pedes me
os tanq̄ ceruorū: ⁊ sup excelsa statuens
me. Qui docet manus meas ad ꝓliū: et
posuisti vt arcū ereū brachia mea. Et de
disti mihi ꝓtectionē salut⁊ tue: ⁊ dextera
tua suscepit me. Et disciplina tua corre
xit me in finem. ⁊ disciplina tua ipa me
docebit. Dilatasti gressus meos subtus
me: et non sunt infirmata vestigia mea
Persequar inimicos meos ⁊ cōprehen
dam illos: et non conuertar donec defi
ciant. Confringaz illos nec poterunt sta
re: cadent subtus pedes meos. Et ꝯcin
xisti me virtute ad bellum: et supplātasti
insurgētes in me subtus me. Et inimi
cos meos dedisti mihi dorsum et odien
tes me disperdidisti. Clamauerunt nec
erat qui saluos faceret ad dominum: nec
exaudiuit eos. Et cōminuaz eos vt pul
uerem ante faciē venti: vt lutum platea
rum delebo eos. Eripies me de contradi
ctionibus populi: constitues me in ca
put gentiū. Populus quē non cognoui seruiuit mihi: in auditu auris obedi
uit mihi. Filij alieni mentiti sunt mihi
filij alieni inueterati sunt: et claudica
uerūt a semitis suis. Viuit dns et bñdi
ctus deus meus: et exaltet deus salutis
mee. Deus qui das vindictas mihi et
subdis ꝑpl'os sub me: liberator meus de
inimicis meis iracundis. Et ab insur
gentibus in me exaltabis me: a viro ini
quo eripies me. Propterea cōfitebor ti
bi in nationib⁹ domine: et nomini tuo
psalmum dicam. Magnificans salutes
regis eius: ⁊ faciēs misericordiā ch̄isto
suo dauid: et semini eius vsq̄ in seculū.

In finē psalmus dauid. XVIII

Celi enarrant gloriā dei: ⁊ opera
manuū eius annūciant firma
mentum. Dies diei eructat ver
bum: ⁊ nox nocti indicat sciam. Nō sunt
loquele neq̄ sermones: quorū nō audi
antur voces eorum. In omnē terram
exiuit sonus eorum: et in fines orbis
terre verba eorū. In sole posuit taberna
culum suū: et ipse tanq̄ sponsus procee
dens de thalamo suo. Exultauit vt gi
gas ad currendā viā: a summo celo egres
sio eius. Et occursus eius vsq̄ ad sum
mū eius: nec est qui se abscōdat a calore
eius. Lex dñi imaculata conuertēs aīas
testimonium domini fidele sapientiam
prestans paruulis. Justicie domini re
cte letificantes corda: preceptū dñi luci
dum illuminās oculos. Timor domini
sanctus permanens in seculū seculi: iu
dicia dñi vera iustificata in semetipsa.

Psalterium

Desiderabilia sup aurū ⁊ lapidē pciosū multū: et dulciora sup mel et fauū. Etenim seruus tuus custodit ea: in custodiē dis illis retributio multa. Delicta quis intelligit: ab occultis meis mūda me: ⁊ ab alienis parce seruo tuo. Si mei nō fuerīt dñati tūc īmaculatus ero: ⁊ emūdabor a delicto maximo. Et erūt vt cōplaceant eloquia oris mei: ⁊ meditatio cordis mei in cōspectu tuo semper. Dñe adiutor me⁹: ⁊ redemptor meus. In finem psalmus dauid. XIX

Exaudiat te dñs in die tribulationis: ptegat te nomē dei iacob. Mittat tibi auxilium de sancto et de sion tueatur te. Memor sit omnis sacrificij tui: et holocaustū tuū pingue fiat. Tribuat tibi ām cor tuum: et oēm consiliū tuū confirmet. Letabimur in salutari tuo: et in noīe dei nr̄i magnificabimur. Impleat dominus omnes petitiones tuas: nūc cognoui qm̄ saluū fecit dñs christum suum. Exaudiet illum de celo sancto suo: in potētatibus salus dextere eius. Hi in curribus ⁊ hi in equis nos autem in nomine dei nostri inuocabimus. Ipsi obligati sunt et ceciderūt. nos autem surreximus et erecti sumus. Dñe saluum fac regem: ⁊ exaudi nos in die qua inuocauerimus te. In finē psalmus dauid. XX

Domine in virtute tua letabit rex: et sup salutare tuum exultabit vehementer. Desiderīū cordis eius tribuisti ei: et voluntate labior eius nō fraudasti eum. Qm̄ puenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronā de lapide pciosō. Vitam petijt a te et tribuisti ei: longitudinem dierū in seculū et in seculum seculi. Magna ē gloria ei⁹ in salutari tuo: gloriam et magnum decorē impones super eum. Qm̄ dabis eū in benedictionē in seculum seculi: letificabis eum in gaudio cum vultu tuo. Qm̄ rex sperat in domino: et in misericordia altissimi nō cōmouebitur. Inueniat manus tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inueniat oēs qui te oderūt. Pones eos vt clibanū ignis in tpe vultus tui: dñs in ira sua pturbabit eos: ⁊ deuorabit eos ignis. Fructum eorum de terra pdes: et semē eorum a filijs hominū. Quoniam declinauerunt in te mala: cogitauerunt consilia que non potuerunt stabilire. Qm̄ pones eos dorsum: in reliquijs tuis preparabis vultū eor. Exaltare dñe in virtute tua: cātabimus et psallem⁹ virtutes tuas. In finē ps dauid pro suscептione matutina. XXI

Deus deus meus respice in me: quare me dereliquisti: lōge a salute mea verba delictorū meor. Deus meus clamabo per diē ⁊ nō exaudies: et nocte et nō ad insipiētiam mihi. Tu autem in sancto habitas: laus isr̄l. In te sperauerūt patres nostri: speraverūt et liberasti eos. Ad te clamauerūt ⁊ salui facti sunt: in te sperauerūt ⁊ nō sūt cōfusi. Ego autē sum vermis ⁊ nō homo: opprobrium hominū et abiectio plebis. Oēs videntes me deriserūt me: locuti sunt labijs ⁊ mouerūt caput. Sperauit in dño eripiat eū: saluum faciat eū quoniam vult eum. Quoniam tu es qui extraxisti me de vētre: spes mea ab vberib⁹ matris mee: in te proiectus sum ex vtero. De vētre matris mee deus meus es tu ne discesseris a me. Quoniā tribulatio prima ē: quoniā nō est qui adiuuet. Circūdederūt me vituli multi: tauri pingues obsederunt me. Aperuerūt super me os suum: sicut leo rapiens et rugiens. Sicut aqua effusus sum: ⁊ dispsa sunt oīa ossa mea. Factum est cor meum tanq̄m cera liquescēs: in medio ventris mei. Aruit tanq̄m testa virtus mea: et lingua mea adhesit faucib⁹ meis: et in puluerē mortis deduxisti me. Quoniam circundederunt me canes multi: concilium malignantium obsedit me. Foderunt manus meas et pedes meos: dinumerauerunt oīa ossa mea. Ipi vero cōsideraverūt ⁊ īspexerūt me: diuiserūt sibi vestimēta mea et sup vestē meā miserūt sortē. Tu autē dñe ne elōgaueris auxiliū tuū a me: ad

defensionē meam conspice. Erue a fra/
mea deus aiaz meā: ⁊ ō manu canis vni
cam meā. Salua me ex ore leonis: et a
cornibus vnicornīū humilitatē meam
Narrabo nomē tuū frībus meis: ī medio
ecclesie laudabo te. Qui timetis dñm
laudate eū: vniuersuz semē iacob glori/
ficate eū. Timeat eū oīe semē isrl: qm̄
nō spreuit neqz despexit deprecatōez paupe
ris. Nec auertit faciē suā a me: ⁊ cuz cla/
marē ad eū exaudiuit me. Apud te laus
mea in ecclesia magna: vota mea reddā
in cōspectu timentiū eū. Edent pauper
et saturabunt: ⁊ laudabūt dñm qui req
runt eū: viuēt corda eorū in seculum se
culi. Reminiscent ⁊ conuertent ad dñm:
vniuerse fines terre. Et adorabūt in cō
spectu eius vniuerse familie gentium.
Qum̄ dñi est regnū: et ipe dnabit genti/
um. Manducauerūt et adorauerūt oēs
pingues terre: in ꝓspectu ei⁹ cadēt oēs
qui descēdūt in trā. Et aīa mea illi viuet
et semē meū seruiet ipi. Annūciabit dño
generatio ventura: et annūciabūt celi iu
sticiā eius: pplo qui nascet quē fecit dñs

Psalmus dauid. XXII

Dominus regit me et nihil mi/
hi deerit: in loco pascue ibi me
collocauit. Super aquam refecti
onis educauit me: aiaz meā conuertit.
Deduxit me sup semitas iustitie: ꝓpter
nomē suum. Naz ⁊ si ambulauero ī me
dio vmbre mortis nō timebo mala: qm̄
tu mecū es. Virga tua et baculus tuus
ipa me cōsolata sunt. Parasti in ꝓspectu
meo mensaz: adūsus eos q̄ tribulāt me
Impinguasti in oleo caput meū: et ca/
lix me⁹ inebrians q̄ p̄clarus est. Et mise/
ricordia tua subsequet me: oib⁹ diebus vi
te mee. Et vt inhabitē in domo dñi: in
longitudine dierū. Psalmus dauid
in pma sabbati. XXIII

Domini ē terra ⁊ plenitudo ei⁹
orbis terrarū ⁊ vniūsi q̄ habitāt
in eo. Quia ipe sup maria fun/
dauit eū: et sup flumina ꝓparauit eum
Quis ascendet in montez domini: aut
quis stabit in loco sancto eius: Inno/
cens manibus et mundo corde: qui nō
accepit in vano animam suaz: nec iura/
uit in dolo proximo suo. Hic accipiet be
nedictionē a domino: et misericordiā a
deo salutari suo. Hec est generatio que
rentiū eū: querentiū faciē dei iacob. Lt
tollite portas principes vras ⁊ eleuami
ni porte eternales: et introibit rex glie.
Quis est iste rex glorie: dñs fortis et po
tens: dñs potēs in plio. Attollite portas
pncipes vras: ⁊ eleuamī porte eternales
et introibit rex glorie. Quis est iste rex
glorie: dñs virtutum ipe est rex glorie.

In finem ps dauid. XXIIII

Ad te dñe leuaui aīam meaz: de
us meus in te cōfido non eru/
bescā. Neqz irrideant me inimi/
ci mei: etenī vniuersi qui sustinēt te nō
confundent. Confundātur omnes imi
qua agentes: supuacue. Vias tuas do
mine demōstra mihi: ⁊ semitas tuas edo
ce me. Dirige me in veritate tua ⁊ doce
me: quia tu es saluator meus: et te susti
nui tota die. Reminiscere miserationū
tuarū dñe: et misericordiarū tuarū que
a seculo sunt. Delicta iuuētutis mee et
ignorantias meas ne memineris. Se
cundū misericordiā tuam memēto mei
tu, ꝓpter bonitatē tuā dñe. Dulcis et re
ctus dñs: ꝓpter hō legē dabit delinquēti/
bus in via. Diriget māsuetos ī iudicio
docebit mites vias suas. Vniuerse vie
dñi misericordia ⁊ veritas: requirentib⁹
testamentū ei⁹ ⁊ testimonia eius. Pro/
pter nomē tuū dñe, ꝓpitiaberis peccato
meo: multū est enī. Quis est hō qui ti/
met dñm: legē statuit ei in via quaz ele/
git. Aīa eius in bonis demorabit: ⁊ semē
eius hereditabit terrā. Firmamentū est
dñs timentibus eum: et testamentum
ipius vt manifestet illis. Oculi mei sp
ad dñm: quoniaz ipe euellet de laqueo
pedes meos. Respice in me et miserere
mei: quia vnicus ⁊ pauper sum ego. Tri
bulationes cordis mei multiplicate sūt
de necessitatib⁹ meis erue me. Vide hu
militatē meā et labōrem meū: ⁊ dimitte
vniuersa delicta mea. Respice inimicos

meos qm̃ multiplicati sunt: & odio iniq̃ oderũt me. Custodi aiam meam & erue me: nõ erubescã qm̃ speraui in te. Innocẽtes & recti adhæserũt mihi: quia sustinui te. Libera de⁹ israel: ex oĩb⁹ tribulatõib⁹ suis. Psalmus dauid. XXV

Iudica me dñe qm̃ ego in innocentia mea ingressus sum: et in dño sperãs nõ infirmabor. Proba me dñe & tempta me: ure renes meos et cor meũ. Quia misericordia tua ante oculos meos est: & cõplacui in veritate tua. Nõ sedi cum cõcilio vanitatis: & cũ iniqua gerentib⁹ nõ introibo. Odiui ecclesiam malignantiũ: & cũ impijs nõ sedebo. Lauabo inter innocẽtes manus meas: & circũdabo altare tuũ dñe. Vt audiam vocẽ laudis: et enarrẽ vniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorẽ domꝰ tue et locũ habitatõis glorie tue. Ne pdas cũ impijs deus aiam meã: et cũ viris sanguinũ vitam meã. In quorũ manibus iniquitates sunt dextera eorũ repleta est muneribus. Ego aũt in innocẽtia mea ingressus sum: redime me & miserere mei. Pes enĩ meus stetit in directo: in ecclesijs benedicam te dñe. In finẽ ps dauid priusq̃ liniretur. XXVI

Dominus illumiatio mea et salus mea: quẽ timebo? Dñs protector vite mee: a quo trepidabo? Dum appropiant sup̃ me nocẽtes: vt edant carnes meas. Qui tribulant me inimici mei: ipi infirmati sũt & ceciderũt. Si cõsistant aduersus me castra: nõ timebit cor meũ. Si exurgat aduersum me prelium: in hoc ego sperabo. Vnam petij a dño hãc requiram: vt inhabitem in domo dñi oĩb⁹ diebus vite mee. Vt videam voluntatẽ dñi: & visitẽ templũ eius. Qm̃ abscõdit me in tabernaculo suo in die malorũ: protexit me in abscõdito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: & nũc exaltauit caput meũ super inimicos meos. Circũiui & immolaui in tabernaculo eius hostiã vociferatõis cantabo et psalmũ dicã dño. Exaudi dñe vocẽ meã qua clamaui ad te: miserere mei & exaudi me. Tibi dixit cor meus exquisiuit te facies mea: faciẽ tuam dñe requirã. Ne auertas faciẽ tuam a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meus es tu ne derelinquas me: neq̃ despicias me deus salutaris meus. Qm̃ pater meus & mater mea dereliquerũt me: dñs aũt assumpsit me. Legẽ pone mihi dñe in via tua & dirige me in semita recta, propter inimicos meos. Ne tradideris me in aias tribulantiũ me: qm̃ insurrexerũt in me testes iniq̃: & mẽtita ẽ iniq̃tas sibi. Credo videre bona domini ĩ terra viuẽtiũ. Expecta dñm viriliter age: et confortet cor tuũ et sustine dñm. Psalmꝰ ipi dauid. XXVII

Ad te dñe clamabo deus meus ne sileas a me: ne qm̃ taceas a me: & assimilabor descẽdẽtib⁹ in lacum. Exaudi dñe vocem orationis mee dum oro ad te: dum extollo manus meas ad templum sanctũ tuum. Ne simul tradas me cum peccatoribus: et cum operantibus iniquitatem ne perdas me. Qui loquunt pacẽ cum proximo suo: mala aũt in cordib⁹ eorũ. Da illis scm opa eorũ: & scm nequitiã adinuẽtionũ ipor̃. Scõm opa manuũ eor̃ tribue illis: redde retributionem eorũ ipis. Quoniã nõ intellexerunt opa domini et in opera manuũ eius: destrues illos et nõ edificabis eos. Benedictus dñs qm̃ exaudiuit vocem deprecationis mee. Dñs adiutor meus et protector meus: & in ipo sperauit cor meum et adiutus sum. Et refloruit caro mea: et ex voluntate mea cõfitebor ei. Dñs fortitudo plebis sue: et protector saluationũ christi sui est. Saluũ fac populũ tuũ dñe et benedic hereditati tue: et rege eos et exalta illos vsq̃ in eternum. Psalmus dauid in cõsummatione tabernaculi. XXVIII

Afferte dño filij dei: afferte dño filios arietũ. Afferte domiõ gloriam et honorem: afferte domino gloriam nomini eius: adorate dñm in atrio sancto eius. Vox domini super aq̃s: deus maiestatis intonuit: dñs super

aquas multas. Vox dñi in virtute: vox
dñi in magnificentia. Vox dñi cõfrangẽ
tis cedros: & cõfringet dñs cedros libani
Et cõminuet eas tãq̃ vitulũ libani: et
dilectus quẽadmodũ filius vnicornũ.
Vox dñi intercidẽtis flãmaq̃ ignis: vox
dñi cõcutientis desertũ: & cõmouebit do
minus desertũ cades. Vox dñi præpara
tis ceruos et reuelabit cõdensa: & in tẽ
plo ei⁹ oẽs dicẽt gloriã. Dñs diluuiũ in
habitare facit: & sedebit dñs rex in eter
nũ. Dñs virtutẽ pp̃lo suo dabit: dñs be
nedicet pp̃lo suo in pace. Psalm⁹ cãtici
in dedicatõe dom⁹ dauid. XXIX

Exaltabo te dñe quoniã suscepi
sti me: nec dilectasti ĩimicos me
os sp̃ me. Dñe deus me⁹ clama
ui ad te: et sanasti me. Dñe eduxisti ab
inferno aiam meã: saluasti me a descen
dentibus ĩ lacũ. Psallite dño sancti ei⁹:
et cõfitemini memorie sanctitatis eius
Quã ira in indignatione eius: & vita in
voluntate eius. Ad vesperũ demorabit̃
fletus: et ad matutinũ leticia. Ego aũt
dixi in abundantia mea: nõ mouebor in
eternũ. Dñe in voluntate tua: p̃stitisti de
cori meo virtutem. Auertisti faciem tu
am a me: et factus sum conturbatus. Ad te
dñe clamabo: & ad deum meum deprecabor
Que vtilitas in sanguine meo: dum de
scendo in corruptionẽ? Nũquid confite
bitur tibi pulvis: aut annũciabit veritа
tem tuam? Audiuit dñs et misertus est
mei: dñs factus est adiutor meus. Con
uertisti planctum meum in gaudiũ mi
hi: conscidisti saccum meum et circun
dedisti me leticia. Vt cantet tibi gloria
mea & non compungar: dñe deus meus
in eternũ confitebor tibi. In finẽ
ps̃ dauid pro extasi. XXX

In te dñe speraui non confun
dar ineternũ: in iustitia tua libe
ra me. Inclina ad me aurẽ tuã
accelera vt eruas me. Esto mihi in deũ
protectorẽ et in domũ refugij: vt saluum
me facias. Quã fortitudo mea & refugi
um meũ es tu: & propter nomen tuũ dedu
ces me & enutries me. Educes me de la
queo ⁊ quẽ abscõderũt mihi: quã tu es
protector me⁹. In man⁹ tuas cõmendo
spũ meũ: redemisti me dñe deus veri
tatis. Odisti obseruãtes vanitates super
uacue. Ego aũt in dño speraui: exultabo
& letabor in misericordia tua. Quã respe
xisti humilitatẽ meã: saluasti de necessi
tatibus aiaq̃ meã. Nec conclusisti me in
manibus inimici mei: statuisti in loco spa
cioso pedes meos. Miserere mei domine
quã tribulor: cõturbatus est in ira oculus
meus: aia mea et venter meus. Quã de
fecit in dolore vita mea: et ãni mei in ge
mitibus Infirmata est in pauptate vir
tus mea: et ossa mea conturbata sunt.
Super oẽs inimicos meos fact⁹ sum op
probriuq̃ vicinis meis valde: & timor no
tis meis. Qui videbãt me foras fugeb
a me: et obliuioni datus sum tãq̃ mortu
us a corde. Fact⁹ sum tanq̃ vas pditum
quã audiui vitupatiões multorum cõmorã
tiũ in circuitu. In eo dum cõuenirẽt si
mul aduersum me: accipere aiam meã cõsili
ati sunt. Ego aũt in te speraui dñe: dixi
deus meus es tu: in manibus tuis sortes
mee. Eripe me de manu inimicorum meorum
et a psequẽtibus me. Illustra faciem tuã su
per seruũ tuũ: saluũ me fac in misericor
dia tua: dñe nõ confundar quã inuocaui te.
Erubescãt impij & deducanⁱ ĩ infernum
muta fiãt labia dolosa. Que loquunt̃ ad
uersus iustũ iniqtatẽ: in superbia & in abu
sione. Quã magna multitudo dulce
dinis tue dñe: quã abscondisti timẽtibus
te. Perfecisti eis q̃ sperãt in te: in cõspe
ctu filiorum hoim. Abscõdes eos in absco
dito faciei tue: a cõturbatione hominũ.
Protteges eos in tabernaculo tuo a cõ
tradictõe linguarũ. Benedictus dñs: quã
mirificauit misericordiã suã mihi ĩ ciui
tate munita. Ego aũt dixi ĩ excessu mẽ
tis mee: pieci⁹ sum a facie oculorum tuorũ.
Ideo exaudisti vocẽ orationis mee: dum cla
marẽ ad te. Diligite dñm oẽs sancti ei⁹
quã veritatẽ requret dñs: et retribuet ab
undanter facientibus superbiam. Viri
liter agite et confortetur cor vestrum: oẽs
qui speratis in dño. Intellect⁹ dauid

Psalterium

XXXI

Beati quoꝝ remisse sūt iniquitates: ⁊ quoꝝ tecta sunt peccata. Beat⁹ vir cui non imputauit dñs peccatū: nec ē in spū ei⁹ dol⁹. Qm̄ tacui inueterauerūt ossa mea dū clamarez tota die. Qm̄ die ac nocte grauata est sup me man⁹ tua: cōuersus sum in erūna mea dū cōfigit spina. Delictū meū cognitū tibi feci: ⁊ iniustitiaz meā nō abscōdi. Dixi cōfitebo aduersū me iniustitiā meā dño: ⁊ tu remisisti impietatē peccati mei. Pro hac orabit ad te oīs scūs: in tpe opportuno. Verūtn in diluuio aquarū multarū: ad eum nō approximabūt. Tu es refugiū meum a tribulatōe q̄ circūdedit me: exultatio mea erue me a circūdantibꝫ me. Intellectuz tibi dabo ⁊ instruā te: in via hac q̄ gradieris firmabo sup te oculos meos. Nolite fieri sicut equ⁹ ⁊ mulus: quibꝫ nō ē intellect⁹. In chamo ⁊ freno maxillas eoꝝ ostringe: q̄ nō approximāt ad te. Multa flagella peccatoꝝ: sperātē aūt in dño misericordia circūdabit. Letamini in dño et exultate iusti: et gloriamini oēs recti corde. In finē ps dauid. XXXII

Exultate iusti in dño: rectos decet collaudatio. Cōfitemini domino in cithara: in psalterio decem chordarū psallite illi. Cantate ei cāticū nouū: bñ psallite ei in vociferatōe. Quia rectū est verbū dñi: et oīa opa ei⁹ in fide. Diligit misericordiā ⁊ iudiciuz: misericordia dñi plena est terra. Verbo dñi celi firmati sunt: ⁊ spū oris eius oīs virtus eoꝝ. Cōgregās sicut in vtre aq̄s maris: ponēs in thesauꝝ abyssos. Timeat dñm oīs tra: ab eo aūt cōmoueāt oēs inhabitātes orbē. Qm̄ ipe dixit et facta sunt: ipe mādauit et creata sunt. Dñs dissipat cōsilia gentiū: reprobat aūt cogitatōes pplorum: et reprobat cōsilia principū. Consiliū aūt dñi in eternū manet cogitationes cordis eius in generatōez et generatōez. Beata gens cuius est dominus deus eius: pplus quez elegit in hereditatē sibi. De celo respexit dñs: vidit oēs filios hoīm. De pparato habitaculo suo: respexit sup oēs qui habitant terram. Qui finxit singillatim corda eoꝝ: qui intelligit oīa opa eoꝝ. Nō saluat rex p multā virtutem: et gigas nō saluabit in multitudine virtutis sue. Fallax equ⁹ ad salutē: in abundantia autez virtutis sue non saluabitur. Ecce oculi dñi sup metuentes eum: et in eis qui sperāt sup misericordia eius. Vt eruat a morte animas eoꝝ: et alat eos in fame. Anima nostra sustinet dominū: qm̄ adiutor et protector noster est. Quia in eo letabit cor nr̄m: et in noie scō ei⁹ speravim⁹. Fiat misericordia tua dñe sup nos: quēadmodū speravim⁹ in te. Psalm⁹ dauid cū mutauit vultū suū coram abimelech: et dimisit eū et abiit. XXXIII

Benedicā dñm in omī tpe: semper laus ei⁹ in ore meo. In dño laudabitur aīa mea: audiāt mā sueti et letent. Magnificate dñm mecū ⁊ exaltemus nomē ei⁹ in idipm. Exquisiui dñm et exaudiuit me: et ex oīb⁹ tribulatōibꝫ meis eripuit me. Accedite ad eū et illumiamini: ⁊ facies vre nō confundent. Iste paup clamauit et dñs exaudiuit eū: et de oīb⁹ tribulationibꝫ eius saluauit eum. Immittet angel⁹ dñi in circūitu timentiū eū: ⁊ eripiet eos. Gustate et videte qm̄ suauis est dñs: btūs vir qui sperat in eo. Timete dñm oēs sci eius: qm̄ nō est inopia timētibꝫ eum Diuites egerūt et esurierūt: inquirētes autem dominuz non minuent omni bono. Venite filij audite me: timorē domini docebo vos. Quis est homo qui vult vitam: diligit dies videre bonos? Prohibe linguā tuā a malo: ⁊ labia tua ne loquant dolū. Diuerte a malo et fac bonū: inquire pacē et psequere eā. Oculi dñi sup iustos: et aures eius in pces eoꝝ. Vultus autē dñi super facientes mala: vt pdat de terra memoriam eoꝝ Clamauerunt iusti et dominus audiuit eos: et ex omnibus tribulatōibꝫ eoꝝ liberauit eos. Iuxta ē dominus his qui tribulato sunt corde: ⁊ humiles spiritu saluabit. Multe tribulationes iustoruz

et de oĩb⁹ his liberabit eos dñs. Custo/
dit dñs oĩa ossa eor⁹:vnũ ex his nõ cõte
retur. Mors peccator⁹ pessima:et q̃ oderũt
iustũ delinquẽt. Redimet dñs aĩas ser/
rũ suor⁹: et nõ delinquẽt oẽs q̃ sperãt in
eo. In finẽ ps ipi dauid. XXXIIII

Iudica dñe nocentes me:expu/
gna impugnãtes me. Apprehẽ
de arma et scutũ:⁊ exurge in ad
iutoriũ mihi. Effunde framea⁊ pclude
aduersus eos qui psequunt me:dic aĩe
mee:salus tua ego sum. Cõfundant⁹ et
reuereant⁹:querẽtes aĩaz mea. Auertan
tur retrorsuz⁊ cõfundant⁹:cogitãtes mi
hi mala. Fiant tanq̃ puluis ante faciez
venti:et angelus dñi coartãs eos. Fiat
vie illor⁹ tenebre et lubricũ:⁊ angelus
dñi psequẽs eos. Quĩ gratis abscõderũt
mihi interitũ laquei sui:supuacue exp/
bauerũt aĩaz mee. Veniat illi laqueus
quẽ ignorat:et captio quã abscõdit app
hendat eũ:et in laqueũ cadat in idipm.
Anima aũt mea exultabit in dño:⁊ dele
ctabit⁹ sup salutari suo. Oĩa ossa mea di
cent:dñe q̃s similis tibi:Eripies inopẽ
de manu fortiorũ eius:egenũ et paupe/
rem a diripiẽtib⁹ eũ. Surgentes testes
iniqui:q̃ ignorabã interrogabãt me Ne
tribuebãt mihi mala p bonis:sterilitatẽ
aĩe mee. Ego aũt cum mihi molesti es/
sent:induebar cilitio. Humiliabã in ieiu
nio aĩaz mea:et oratio mea in sinu meo
cõuertet⁹. Quasi primũ et q̃si frẽm nẽm
sic cõplacebã. q̃si lugẽs et cõtristatus sic
humiliabar. Et aduersum me letati sũt
et cõuenerũt:congregata sunt sup me fla
gella et ignorabã. Dissipati sunt nec cõ/
puncti:temptauerũt me subsannauerũt
me subsannatiõe: frẽduerũt sup me dẽ/
tibus suis. Dñe q̃n respicies: restitue
aĩam meã a malignitate eor⁹ a leonibus
vnicã meã. Cõfitebor tibi in ecclesia ma/
gna:in pplo graui laudabo te. Nõ super/
gaudeãt mihi q̃ aduersant⁹ mihi inique
qui oderũt me gratis⁊ ãnuunt oculis.
Quĩ mihi quidẽ pacifice loquebant⁹:et
in iracũdia terre loquẽtes dolos cogita
bãt Et dilatauerũt sup me os suũ:dixerũt
euge euge viderũt oculi nri. Vidisti dñe
ne sileas:dñe ne discedas a me. Exurge
et intẽde iudicio meo deus me⁹:et dñs
meus in causaz meã. Judica me fm iu/
stitiã tuã dñe deus me⁹:⁊ nõ supgaude
ant mihi. Nõ dicant in cordib⁹ suis eu/
ge euge aĩe nre:nec dicãt deuorabimus
eũ. Erubescant⁊ reuereant⁹ simul:q̃ gra
tulant⁹ malis meis. Induant⁹ confusio
ne et reuerentia:qui maligna loquunt⁹
super me. Exultẽt et letentur qui volũt
iustitiam meam: et dicant semper ma/
nificetur dñs qui volunt pacẽ serui ei⁹
Et lingua mea meditabitur iustitiam
tuam:tota die laudem tuam. In finez
seruo dñi dauid. XXXV

Dixit iniust⁹ vt delinq̃t in semet
ipo:non est timor dei aĩ oculos
eius. Quĩ dolose egit in cõspe/
ctu eius:vt inueniat⁹ iniq̃tas ei⁹ ad odiũ
Verba oris eius iniquitas et dolus:no
luit intelligere vt bñ ageret. Iniquita/
tẽ meditat⁹ ẽ in cubili suo: astitit oĩ vie
nõ bone:malitiã aũt nõ odiuit. Dñe in
celo misericordia tua: et veritas tua vsq̃
ad nubes. Justitia tua sicut mõtes dei:
iudicia tua abyssus multa. Homines et iu/
mẽta saluab⁹ dñe:quẽadmodũ multipli
casti misericordiã tuã de⁹ Filij aũt hom
nũ:in tegmine alar⁹ tuar⁹ sperabunt. Ine
briabunt⁹ ab vbertate dom⁹ tue:⁊ torren
te voluptat⁹ tue potabis eos. Quĩ apũ
te ẽ fons vite.⁊ in lumine tuo videbim⁹
lumẽ. Prorrẽde misericordiã tuã scitẽti
bus te:⁊ iustitiã tuã his q̃ recto sũt cor/
de: Nõ veniat mihi pes superbie:⁊ manus
pctoris nõ moueat me. Ibi ceciderũt q̃
opant⁹ iniq̃tatẽ:expulsi sũt nec potuerũt
stare. Psalmus ipi dauid. XXXVI

Noli emulari in malignãtib⁹:ne
q̃ zelaueris faciẽtes iniq̃tatem.
Quĩ tanq̃ fenũ velocit⁹ arescẽt:⁊
quẽadmodũ olera herbar⁹ cito decident.
Spera in dño⁊ fac bonitatẽ:⁊ inhabita
terrã⁊ pascer⁹ in diuitijs ei⁹ Delectare
in dño.⁊ dabit tibi petitiões cordis tui.
Reuela dño viã tuã⁊ spera in eo:et ipe
faciet. Et educẽt quasi lumen iustitiam

tuam: ⁊ iudiciū tuū tanq̄ meridiez: sub dit⁹ esto dño ⁊ ora eum. Noli emulari in eo qui ꝓsperat in via sua: in hoīe faciente iniusticias. Desine ab ira ⁊ dere/linque furorē: noli emulari vt malignetis. Quōm qui malignant exterminabuntur: sustinētes aūt dōm ipi hereditabūt terrā. Et adhuc pusillū ⁊ nō erit peccator: ⁊ queres locū eius ⁊ non inuenies Mansueti aūt hereditabūt terrā: ⁊ delectabunt in multitudīe pacis. Obseruabit pctōr iustū: ⁊ stridebit super eū dentibus suis. Dñs aūt irridebit eum: quoniam ꝓspicit q̄ veniet dies eius. Gladium euaginauerūt pctōres: intenderūt arcū suū. Vt decipiant paupem ⁊ inopē vt trucident rectos corde. Gladius eorū intret in corda ipor⁹: ⁊ arcus eor⁹ confringat. Melius est modicū iusto: super diuitias pctōr⁹ mltas. Quōm brachia peccator⁹ cōterent: cōfirmat aūt iustos dñs Nouit dñs dies immaculator⁹: ⁊ hereditas eor⁹ in eternū erit. Nō ꝓfundent in tpe malo: ⁊ in diebꝫ famis saturabūt q̄ pctōres pibūt. Inimici vo dñi mor vt honorificati fuerint ⁊ exaltati: deficētes quēadmodū fum⁹ deficiēt. Mutuabit pctōr ⁊ nō soluet: iustus aūt miserebitur ⁊ tribuet. Quia bñdicētes ei hereditabūt terrā: maledicētes aūt ei dispibūt Apud dñm gressus hōis dirigēt: ⁊ viaz eius volet. Cū ceciderit nō collidet: q̄ dñs supponit manū suā. Junior fui etenī senui: ⁊ nō vidi iustū derelictuz: nec semen ei⁹ querēs panē. Tota die miseretur ⁊ cōmodat: ⁊ semē illius in benedictione erit. Declina a malo ⁊ fac bonuz: ⁊ inhabita in seculuz seculi. Quia dñs amat iudiciū: ⁊ nō derelinquet scōs suos in eternū conseruabunt. Iniusti punientur: ⁊ semē impior⁹ pibit. Justi autez hereditabūt terrā: et inhabitabūt in seculum seculi sup eā. Os iusti meditabitur sapientiā: ⁊ lingua ei⁹ loquet iudicium. Lex dei ei⁹ in corde ipius: ⁊ nō supplantabunt gressus ei⁹. Considerat peccator iustum: ⁊ q̄rit mortificare eū. Dominus autē nō derelinquet eū in manibus eius: nec dānabit eū cū iudicabit illi. Expecta dñm ⁊ custodi viā eius: ⁊ exaltabit te vt hereditate capias terrā: cū perierint pctōres videbis. Vidi impiuz superaltatum: ⁊ eleuatum sicut cedros libani. Et transiui: ⁊ ecce nō erat: ⁊ quesiui eum: ⁊ nō est inuētus loc⁹ eius. Custodi innocētiam ⁊ vide equitatez: quoniam sunt reliquie homini pacifico. Jniusti aūt dispibunt: sil reliquie impiorū interibūt. Salus aūt iustor⁹ a dño: ⁊ ꝓtector⁹ eor⁹ in tpe tribulatiōis. Et adiuuabit eos dñs ⁊ liberabit eos: ⁊ eruet eos a pctōrib⁹: ⁊ saluabit eos q̄ speraverunt in eo. ℣ Psalmus dauid in rememoratione sabbati. XXXVII

Domine ne in furore tuo arguas me: neq̄ in ira tua corripias me. Quōm sagitte tue infixe sunt mihi: ⁊ ꝓfirmasti sup me manū tuā. Nō est sanitas ī carne mea a facie ire tue: nō est pax ossib⁹ meis a facie pctōr⁹ meor⁹ Quoniā iniq̄tates mee supgresse sunt caput meū: ⁊ sicut onus graue grauate sunt sup me. Putruerūt ⁊ corrupte sūt cicatrices mee: a facie insipientie mee. Miser factus sum ⁊ curuatus sum vsq̄ in finē: tota die cōtristatus ingrediebar Quoniā lumbi mei impleti sunt illusionibus: ⁊ non est sanitas in carne mea. Afflictus sum et hūiliatus sum nimis: rugiebaz a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne desiderium meū: ⁊ gemit⁹ meus a te nō est abscondit⁹. Cor meū conturbatū est: dereliquit me virtus mea: ⁊ lumep oculor⁹ meor⁹ ⁊ ipm nō est mecuz. Amici mei ⁊ ꝓximi mei: adūm me appropinquerunt ⁊ steterūt. Et qui iuxta me erant delonge steterunt: ⁊ vim faciebant qui q̄rebant aīam meā. Et q̄ inq̄rebant mala mihi locuti sunt vanitates ⁊ dolos tota die meditabant. Ego autē tanq̄ surdus nō audiebam: ⁊ sicut mutus nō apiens os suū. Et fact⁹ suz sicut homo non audiens: ⁊ nō habens in ore suo redargutiōes. Quōm in te dñe speraui: tu exaudies me dñe deus me⁹. Quia dixi ne qn̄ supergaudeant mihi inimici

C

mei: ⁊ dum cõmouent̃ pedes mei super me magna locuti sunt. Qm̃ ego in flagella parat⁹ sum: ⁊ dolor me⁹ in ꝓspectu meo semp. Qm̃ iniquitatẽ meã annũciabo: ⁊ cogitabo ꝓ peccato meo. Inimici aũt mei viuũt ⁊ ꝓfirmati sunt sup me: ⁊ mlt̃iplicati sunt q̃ oderũt me inique. Qui tetribuũt mala pro bonis detrahebant mihi: qm̃ sequebar bonitatẽ. Non derelinquas me dñe de⁹ me⁹: ne discesseris a me. Intende in adiutoriũ meum dñe deus salutis mee. In finem ꝓ ydithum canticũ dauid. XXXVIII

Dixi custodiam vias meas: vt nõ delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam: cũ consisteret pctor aduersum me. Obmutui ⁊ hũiliatus sum ⁊ silui a bonis: et dolor meus renouat⁹ est. Concaluit cor meum intra me: ⁊ in meditatione mea exardescet ignis. Locut⁹ sum in lingua mea: notũ fac mihi dñe finẽ meũ. Et numerus dierum meor̃ qs est: vt sciam qd desit mihi. Ecce mensurabiles posuisti dies meos ⁊ substantia mea tanq̃ nihilũ ante te. Verũtamen vniuersa vanitas: omis hõ viuens. Veruntñ in imagine ptransit hõ. sed ⁊ frustra ꝓturbat̃. Thesauriçat ⁊ ignorat cui congregabit ea. Et nunc que ẽ expectatio mea. nõne dñs: ⁊ substantia mea apud te est. Ab omibus iniq̃tatibꝫ meis erue me: opprobriũ insipienti dedisti me. Obmutui ⁊ nõ aperui os meum: qm̃ tu fecisti. amoue a me plagas tuas. A fortitudine manꝰ tue ego defeci in increpationibꝫ: ꝓpter iniq̃tates corripuisti hoiem. Et tabescere fecisti sicut araneã aiam eor̃ verũtamẽ vane ꝓturbat̃ omis homo. Exaudi orõem meã dñe ⁊ deprecationẽ meã auribꝫ pcipe lachrymas meas. Ne fileas qm̃ aduena ego sum apud te: ⁊ pegrin⁹ sicut oes patres mei. Remitte mihi vt refrigerer. priusq̃ abeã: ⁊ ampli⁹ nõ ero.

In finẽ psalmus dauid XXXIX

Expectans expectaui dñm: ⁊ intendit mihi. Et exaudiuit ꝓces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie. ⁊ de luto fecis. Et statuit supra petrã pedes meos: et direxit gressus meos. Et immisit in os meum canticũ nouũ: carmen deo nostro. Videbũt multi ⁊ timebũt ⁊ sperabunt in dño. Beatus vir cuius est nomẽ dñi spes eius: ⁊ nõ respexit in vanitates ⁊ insanias falsas. Multa fecisti tu dñe deus meus mirabilia tua et cogitatiõibus tuis nõ est qui similis sit tibi. Annũciaui ⁊ locutus sum: mlt̃iplicati sunt sup numerũ. Sacrificiũ ⁊ oblationem noluisti: aures aũt ꝑfecisti mihi. Holocaustũ ⁊ ꝓ peccato nõ postulasti: tũc dixi ecce veño. In capite libri scriptum ẽ de me vt facerem voluntatm tuã deus meus volui ⁊ legẽ tuam in medio cordis mei. Annũciaui iusticiã tuã in ecclesia magna: ecce labia mea non phibebo dñe tu scisti. Justiciã tuã nõ abscondi in corde meo: veritatẽ tuaz ⁊ salutare tuũ dixi. Nõ abscondi misericordiã tuã ⁊ veritatẽ tuã a cõcilio multo. Tu autẽ dñe ne longe facias miserationes tuas a me: misericordia ⁊ veritas tua semp susceperũt me. Qm̃ circũdederũt me mala quor̃ nõ est numerus: cõprehenderũt me iniquitates mee: ⁊ nõ potui vt viderem. Multiplicate sunt sup capillos capitis mei: ⁊ cor meũ dereliquit me. Cõplaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuandũ me respice. Cõfundant̃ ⁊ reuereantur simul: qui querũt aiam meam vt auferant eam. Auertãtur retrorsum ⁊ reuereant̃: qui volunt mihi mala. Ferant confestim cõfusionẽ suã: qui dicũt mihi euge euge. Exultent ⁊ letent̃ sup te oñes querẽtes te: ⁊ dicant semp magnificetur dñs qui diligũt salutare tuũ. Ego autẽ mẽdicus sum ⁊ pauper: dñs sollicitus est mei. Adiutor meus ⁊ ꝓtector meus tu es: deus me⁹ ne tardaueris

In finem psalmus dauid. XL

Beatus qui intelligit super egenum ⁊ pauperem: in die mala liberabit eum dñs. Dñs cõseruet eũ ⁊ viuificet eũ: ⁊ beatũ faciet eũ in terra: ⁊ nõ tradat eum in animaz inimicor̃ eius. Dñs opem ferat illi super lectum

Psalterium

dolozis eius: vniuſum ſtratuz eius verſaſti in infirmitate ei⁹. Ego dixi dñe miſerere mei: ſana aiam meā qz peccaui tibi. Inimici mei dixerūt mala mihi: qñ mozief⁹ z pibit nomē eius? Et ſi ingrediebaf⁹ vt videret vana loqbaf⁹ coz eius cōgregauit iniquitatē ſibi. Egrediebaf⁹ foras· z loqbaf⁹ in idipm. Aduerſum me ſuſurrabant oēs inimici mei: aduerſuz me cogitabant mala mihi. Verbuz iniquū ꝓſtituerūt aduerſuz me: nūqd qui dozmit non adijciat vt reſurgat? Etenī homo pacis mee in quo ſperaui: qui edebat panes meos magnificauit ſup me ſupplantationem. Tu aūt dñe miſerere mei: z reſuſcita me z retribuam eis. In hoc cognoui quoniā voluiſti me: qm̄ nō gaudebit inimic⁹ meus ſup me. Me au tē ꝓpter innocentiā ſuſcepiſti: z ꝓfirmaſti me in ꝓſpectu tuo in eternū. Benedictus dñs de⁹ iſrael a ſeculo in ſeculū: fiat fiat. In finē intellectus filijs chore· pſalmus dauid. XLI

Quemadmodū deſiderat ceruꝰ ad fontes aquarū: ita deſiderat aīa mea ad te de⁹. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū: qñ veniā z appabo ante faciē dei? Fuerūt mihi lacrymē mee panes die ac nocte: dū dicit mihi quotidie vbi eſt de⁹ tuus. Hec recozdatus ſum z effudi in me aiam meā: qm̄ā tranſibo in locū tabernaculi āmirabilis vſqz ad domū dei. In voce exultationis z confeſſionis: ſonus epulātis. Quare triſtis es aīa mea: z quare cōturbas me. Spera in deo qm̄ adhuc confitebo illi: ſalutare vultus mei z de⁹ me⁹. Ad me ipm aīa mea ꝓturbata eſt: ꝓpterea mēoz ero tui de terra iordanis z hermonym a monte modico. Abyſſus abyſſum inuocat: in voce cataractaꝝ tuarū. Oīa ercelſa tua z fluctus tui: ſup me tranſierunt In die mandauit dñs miſericordiaz ſuam: z nocte canticū ei⁹. Apud me ozatio deo vite mee: dicam deo ſuſceptor me⁹ es. Quare oblit⁹ es mei: z qre contriſtatus incedo dū affligit me inimic⁹? Dū cōfringunt oſſa mea: exprobrauerūt mihi qui tribulāt me inimici mei. Dū dicunt mihi p ſingulos dies vbi eſt deus tuus: quare triſtis es aīa mea z quare ꝓturbas me. Spera i deo qm̄ adhuc cōfitebor illi: ſalutare vultus mei z de⁹ me⁹.

In finem pſalmus dauid. XLII

Iudica me deus z diſcerne cauſaz meā de gente non ſancta: ab homie iniquo z doloſo erue me Quia tu es deus fortitudo mea: quare me repuliſti et quare triſtis incedo dum affligit me inimicus? Emitte lucez tuā z veritatem tuā: ipa me deduxerūt et adduxerunt in montē ſanctuz tuū z in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei ad deū qui letificat iuuentutez meā. Cōfitebor tibi in cithara deus de⁹ meus: q̄re triſtis es aīa mea z quare cōturbas me? Spera in deo quoniā adhuc confitebor illi: ſalutare vultus mei z de⁹ me⁹

In finem ꝓo filijs chore intellectus pſalmus dauid. XLIII

Deus auribꝰ noſtris audiuimus patres noſtri annūciauerūt nobis: Opus qd̄ opatus es i diebus eoruz: z in diebꝰ antiquis. Manus tua gentes diſperdidit z plantaſti eos: afflixiſti populos z expuliſti eos. Nec enim in gladio ſuo poſſederūt terrā: z brachium eorū nō ſaluauit eos. Sed dextera tua z brachiū tuū z illuminatio vultus tui: quoniā cōplacuiſti in eis. Tu es ipe rex meus z deus meus: qui mandas ſalutes iacob. In te inimicos nr̄os ventilabimus cornu et in noīe tuo ſpernem⁹ inſurgentes in nobis Nō enim in arcu meo ſperabo: z gladius meus non ſaluabit me. Saluaſti enī nos de affligentibus nos z odientes nos confudiſti. In deo laudabimur tota die: et in noīe tuo confitebimur in ſeculū. Nunc autez repuliſti z cōfudiſti nos· z nō egredieris i virtutibꝰ noſtris. Auertiſti nos retrozſum poſt inimicos nr̄os. z qui oderunt nos diripiebant ſibi. Dediſti nos tanqz oues eſcarū: z in gentibꝰ diſperſiſti nos Vendidiſti populū tuū ſine precio· z nō fuit multitudo in cōmutationibꝰ eoꝝ

Posuisti nos opprobrium vicinis nris
subsannationē ⁊ derisuz his qui sunt in
circūitu nro. Posuisti nos in similitu/
dinē gentib⁹: cōmotionē capitis i pplis
Tota die verecundia mea ptra me est: ⁊
cōfusio faciei mee cooperuit me. A voce
exprobrantis ⁊ obloquētis a facie inimi
ci ⁊ psequētis. Hec oia venerūt sup nos
nec obliti sum⁹ te: et inique nō egimus
in testamēto tuo. Et non recessit retro
cor nostrū: et declinasti semitas nostras
a via tua. Qm̄ humiliasti nos i loco af/
flictionis: ⁊ cooperuit nos umbra mor/
tis. Si obliti sumus nomē dei nri: et si
expandimus man⁹ nras ad deū alienuz:
Nōne deus requiret ista: ipe enī nouit ab
scondita cordis. Quoniā ppter te mor/
tificamur tota die: estimati sum⁹ sicut
oues occisionis. Exurge quare obdor/
mis dñe: exurge ⁊ ne repellas in finem.
Quare faciē tuā auertis: obliuiscēris i
opie nre ⁊ tribulatiōis nostre: Qm̄ hu
miliata est in puluere aīa nostra: cōglu/
tinatus ē in terra venter nr̄. Exurge do
mīe adiuua nos: ⁊ redime nos ppter no
men tuū. In finē pro his qui cōmu/
tabunt filijs chore ad intellectum canti
cum pro dilecto. XLIIII

Eructauit cor meū verbū bonuz
dico ego opa mea regi. Lingua
mea calam⁹ scribe: velociter scri
bentis. Speciosus forma p filijs hoim:
diffusa est gratia in labijs tuis: propterea
benedixit te deus in eternum Accingere
gladio tuo: sup femur tuū potentissime
Specie tua et pulcritudine tua: intēde
prospere procede ⁊ regna. Propter verita
tem ⁊ mānsuetudinē ⁊ iusticiā: ⁊ deducet
te mirabiliter dextera tua. Sagitte tue
acute: pplī sub te cadent in corda inimi/
corū regis. Sedes tua de⁹ in seculuz se
culi: virga directionis virga regni tui.
Dilexisti iusticiā ⁊ odisti iniquitatē: pro
pterea unxit te deus de⁹ tuus oleo leti/
cie pre cōsortib⁹ tuis. Myrrha ⁊ gutta ⁊
casia a vestimētis tuis a domib⁹ eburne
is ex quib⁹ delectauerūt te filie reguz in
honore tuo. Astitit regina a dextris tuis
in vestitu deaurato: circūdata varietate
Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurē tuam: et
obliuiscere pplm tuū ⁊ domū patris tui
Et cōcupiscet rex decorē tuū: qm̄ ipse est
dñs deus tuus ⁊ adorabūt eum. Et filie
tyri in muneribus: vultū tuū deprecabunt
omnes diuites plebis. Omnis gla ei⁹ filie
regis ab int⁹: in fimbrijs aureis circūa/
micta varietatib⁹. Adducētur regi vir/
gines post eam: proxime eius afferent ti/
bi. Afferent in leticia ⁊ exultatiōe: addu
cētur in templū regis. Pro patrib⁹ tu/
is nati sunt tibi filij: cōstitues eos prin
cipes sup omēm terrā. Memores erūt no
minis tui dñe: in omni generatiōe et ge/
neratione. Propterea pplī cōfitebūtur
tibi in eternū: ⁊ in seculuz seculi. In
finē filijs chore p arcanis. XLV

Deus nr̄ refugiū ⁊ virtus adiu/
tor in tribulatiōib⁹ q̄ inuenerūt
nos nimis. Propterea non ti/
mebimus dū turbabit terra ⁊ trāsferē/
tur mōtes in cor maris. Sonuerunt ⁊
turbate sunt aque eor: turbati sūt mon
tes in fortitudine ei⁹. Fluminis impe/
letificat ciuitatē dei: sctificauit tabernacu
lū suuz altissimus. Deus in medio eius
nō cōmouebit: adiuuabit eā deus mane
diluculo. Cōturbate sunt gētes ⁊ incli/
nata sunt regna: dedit vocē suaz mota ē
terra. Dñs virtutū nobiscuz: suscepto/
nr̄ deus iacob. Clenite ⁊ videte opa dñi
que posuit prodigia sup terrā: auferens
bella vsq̄ ad finē terre. Arcum cōteret ⁊
cōfringet arma: ⁊ scuta comburet igni.
Clacate ⁊ videte qm̄ ego sum de⁹: exalta
bor i gentib⁹ ⁊ exaltabor in tra. Dñs vir
tutū nobiscū: suscepto/ nr̄ deus iacob.
In finē p filijs chore. psalmus dauid
XLVI

Omnes gētes plau/
dite manib⁹: iubilate deo i voce
exultatiōis. Quoniā dñs excel
sus terribilis: rex magn⁹ sup omnē ter
ram. Subiecit pplos nobis: et gentes
sub pedib⁹ nris. Elegit nobis hereditā/
tē suā: speciē iacob quā dilexit. Ascendit
deus in iubilo: ⁊ dominus in voce tube.
Psallite deo nostro psallite: psallite re/

Psalterium

gi nō psallite. Qm̃ rex oīs terre deus: psallite sapiēter. Regnabit dn̄s sup gentes. deus sedet super sedem scām suam. Principes pplox congregati sunt cuz deo abraam: qm̃ dij fortes terre vehementer eleuati sunt. ℣ Psalmus cantici filijs chore secūda sabbati. XLVII

Magnus dn̄s z laudabil' nimis ī ciuitate dei nostri: in monte scō eius. Fundat exultatiōe vniu/se terre: mons sion latera aquilonis ciuitas regis magni. Deus in domibus eius cognoscet: cū suscipiet eam. Quoniam ecce reges terre congregati sunt: cōuenerūt in vnū. Ipi vidētes sic admirati sunt: conturbati sunt. cōmoti sunt tremor apprehēdit eos. Ibi dolores vt pturiētis: in spiritu vehemēti conteres naues tharsis. Sicut audiuim9 sic vidimus in ciuitate dn̄i virtutū in ciuitate dei nr̄i: deus fundauit eam in eternuz. Suscepim9 dn̄e misericordiā tuā: in medio templi tui. Scōm nomē tuū deus sic z laus tua in fines terre: iusticia plena est dextera tua. Letetur mons sion z exultent filie iude: pter iudicia tua domine. Circūdate sion z cōplectimini eā narrate in turribz eius. Ponite corda vra in virtute eius: z distribuite domos eius vt enarretz in pgenie altera. Qm̃ hic est deus dn̄s nr̄ in eternū z in seculuz seculi: ipe reget nos ī secula. In finē p filijs chore. psalm9 dauid. XLVIII

Audite hec oēs gētes: auribz percipite oēs q̄ habitatz orbez. Quiqz terrigene z filij hoīm simul ī vnū diues z pauper. Os meū loquet sapientiā: z meditatio cordis mei prudentiam. Inclinabo in parabolam aurē meam: aperiā in psalterio propositionē meaz Cur timebo in die mala: iniquitas calcanei mei circūdabit me. Qui confidunt in virtute sua: z in multitudine diuitiarū suarū gloriant. Frater nō redimit redimet homo: nō dabit deo placationē suaz Et precium redemptionis aie sue: z laborabit in eternū z viuet adhuc in finez Non videbit interitū cum viderit sapientes morientes: simul insipiens z stultus peribūt. Et relinquēt alienis diuitias suas: z sepulcra eor domus illor in eternū. Tabernacula eor in pgenie z pgenie: vocauerūt nomina sua in terris suis Et homo cū in honore esset non intellexit: cōparatus est iumentis insipientibz: et similis factus est illis. Hec via illor scā dalum ipsis: z postea in ore suo cōplacebunt. Sicut oues in inferno positi sūt mors depascet eos. Et dn̄abūtur eor iusti in matutino: z auxiliū eor veterascet in inferno a gloria eorū. Verūtamē deus redimet aiam meā de manu inferi: cum accepit me. Ne timueris cū diues factus fuerit homo: z cū multiplicata fuit gl'ia domus eius. Quoniā cum interierit nō sumet omnia: necz descēdet cū eo gl'ia ei9 Quia aia eius in vita ipius bñdicetur: cōfitebit tibi cū benefeceris ei. Introibit vsqz in pgenies patruz suor: vsqz in eternū nō videbit lumē. Homo cū ī honore esset nō intellexit: compatus est iumentis insipiētibz: z similis fact9 est ill'.

℣ Psalmus asaph. XLIX

Deus deor dn̄s locut9 est: z vocauit terram. A solis ortu vsqz ad occasum: ex sion species decoris ei9. Deus manifeste veniet: deus nr̄ z nō silebit. Ignis in conspectu eius exardescz z in circuitu eius tempestas valida. Advocauit celū desursum. z terrā discernere pplm suū. Cōgregate illi sctōs eius: qui ordināt testamētum eius sup sacrificia. Et annūciabūt celi iusticiam eius qm̃ deus iudex est. Audi pplus meus z loquar: israel z testificabor tibi: deus deus tu9 ego suz Nō in sacrificijs tuis arguā te: holocausta autem tua ī cōspectu meo sunt semp. Nō accipiam de domo tua vitulos: necz de gregibz tuis hircos. Qm̃ mee sunt oēs fere siluaruz: iumēta in mōtibus z boues. Cognoui oīa volatilia celi: z pulcritudo agri mecuz est. Si esuriero nō dicam tibi: meus est enī orbis terre z plenitudo eius. Nūquid mā ducabo carnes taurorū: aut sanguinem hircorum potabo? Immola deo sacrificiū

laudis: ⁊ redde altissimo vota tua. Et in
uoca me in die tribulatiõis eruam te ⁊
honorificabis me. ℣ Peccatori autẽ dixit
deus. quare tu enarras iusticias meas
⁊ assumis testamentũ meũ p os tuum:
Tu vero odisti disciplinã: ⁊ pieciſti ſmo
nes meos retrorsum. Si videbas furẽ
currebas cũ eo: ⁊ cũ adulteris portiõem
tuã ponebas. Os tuuz abundauit mali
cia: ⁊ lingua tua cõcinnabat dolos. Se/
dens aduersus frẽm tuũ loq̃baris: ⁊ ad/
uersuz filiũ matris tue ponebas scanda
luz hec feciſti ⁊ tacui. Exiſtimaſti iniq̃ q
ero tui ſilis: arguã te ⁊ ſtatuã ꝓtra faciẽ
tuã. Intelligite hec q̃ obliuiſcimini deũ
neq̃ rapiat ⁊ nõ ſit q̃ eripiat. Sacrifici
um laudis honorificabit me: et illic iter
q̃ oſtendã illi ſalutare dei. ℣ Pſalm⁹ in
finem dauid qñ venit ad eũ nathan pro
phẽta qñ intrauit ad berſabee. L

Miſerere mei deus: ſm magnaz
miſericordiã tuã. Et ſm multi
tudinẽ miſerationuz tuaꝝ: dele
iniq̃tatem meã. Amplꝰ laua me ab ini/
quitate mea: ⁊ a peccato meo mũda me
Quoniã iniq̃tatẽ meã ego cognoſco: et
peccatũ meuz ꝓtra me eſt ſemp. Tibi ſo
li peccaui ⁊ maluz coram te feci: vt iuſtifice
ris in ſermonib⁹ tuis ⁊ vincas cũ iudi/
caris. Ecce enĩ in iniq̃tatib⁹ cõcept⁹ ſum
⁊ in peccatis cõcepit me mater mea. Ec
ce enĩ veritatẽ dileꝛiſti: incerta ⁊ occulta
ſapiẽtie tue manifeſtaſti mihi. Aſperges
me dñe hyſopo ⁊ mundabor: lauabis me
⁊ ſup niuem dealbabor. Auditui meo da
bis gaudiũ ⁊ leticiã ⁊ exultabũt oſſa hu
miliata. Auerte faciẽ tuã a peccatis me/
is: ⁊ oẽs iniq̃tates meas dele. Cor mun
dũ crea in me deꝰ: ⁊ ſpũm rectũ innoua
in viſceribus meis. Ne proiſcias me a fa/
cie tua: ⁊ ſpũm ſctũ tuum ne auferas a
me. Redde mihi leticiã ſalutaris tui: et
ſpiritu principali ꝯfirma. Docebo iniq̃ſ
vias tuas: ⁊ impij ad te cõuertent. Libe
ra me de ſanguinib⁹ deus deꝰ ſalutꝭ mee
⁊ exultabit lingua mea iuſticiã tuã. Do
mine labia mea aperies: ⁊ os meũ annũ
ciabit laudẽ tuã. Quoniã ſi voluiſſes ſa
crificium dediſſem vtiq̃ holocauſtis nõ
delectaberis. Sacrificiũ deo ſpũs cõtri/
bulatus: cor cõtritũ ⁊ humiliatũ deꝰ nõ
deſpicies. Benigne fac dñe in bona volũ
tate tua ſion: vt edificent muri hieruſa
lem. Tunc acceptabis ſacrificiũ iuſticie
oblatiões ⁊ holocauſta tũc imponẽt ſup
altare tuum vitulos. In finez intel/
lectus dauid cuz venit ad eũ doech idu/
meus ⁊ nunciauit ſauli. venit dauid in
domũ abimelech. LI

Quid gloriaris i malicia: qui po/
tens es in iniq̃tate? Tota die i/
uſticiã cogitauit lingua tua: ſi/
cut nouacula acuta feciſti dolum. Dileꝛi/
ſti maliciam ſup benignitatẽ: iniquitatẽ
magis q̃ loqui equitatez. Dileꝛiſti oĩa
verba p̃cipitatiõis: lingua dolo ſa. Pro/
pterea deus deſtruet te in finez: euellet
te ⁊ emigrabit te de tabernaculo tuo: et
radicem tuã de terra viuentium. Vide/
bunt iuſti ⁊ timebũt: ⁊ ſup eum ridebũt
⁊ dicent: ecce homo q̃ nõ poſuit deum ad
iutorem ſuũ. Sed ſperauit in multitu/
dine diuitiaꝝ ſuaꝝ ⁊ preualuit in vanita
te ſua. Ego autẽ ſicut oliua fructifera i
domo dei: ſperaui in miſericordia dei in
eternũ ⁊ in ſeculum ſeculi. Cõfitebor ti/
bi in ſeculum q̃ feciſti: ⁊ expectabo nomẽ
tuum q̃m bonũ in cõſpectu ſanctoꝝ tuoꝝ

In finẽ intellect⁹ dauid ꝑ amalech. LII

Dixit inſipiens
in corde ſuo nõ ẽ deꝰ. Cor/
rupti ſunt ⁊ abominabiles
facti ſunt in iniq̃tatib⁹: nõ
eſt qui faciat bonũ. Deus
de celo ꝓſpexit ſup filios hoĩm: vt videat
ſi eſt intelligens aut requirens deum.
Oẽs declinauerũt ſimul inutiles facti ſũt
nõ eſt qui faciat bonũ nõ eſt vſq̃ ad vnũ
Nõne ſciunt oẽs qui operant iniq̃tatem
qui devorãt plebem meã vt cibũ panis?
Deum nõ inuocauerũt: illic trepidaue
runt timore vbi nõ fuit timor. Quoni/
am deus diſſipauit oſſa eoꝝ qui hominĩ
bus placent: confuſi ſunt quoniã deus
ſpreuit eos. Quis dabit ex ſion ſaluta/
re iſrael: cum cõuerterit deꝰ captiuitatẽ

plebis sue: exultabit iacob ⁊ letabit̄ isrl̄

In finē i carminib⁹ intellect⁹ dauid cū venissent cyphxi ⁊ nunciassent saulī nōne dauid abscondit⁹ est apud nos.

Deus in noīe tuo sal/ LIII
uū me fac: ⁊ in virtute tua iudica me. Deus exaudi oīōem meam: auribꝫ pcipe verba oris mei. Quoniam alieni insurrexerūt aduersuꝫ me: et fortes q̄sierūt aīam meā: ⁊ nō ꝓposuerūt deum añ cōspectum suū. Ecce enī deus adiuuat me: ⁊ dñs susceptor est aīe mee Auerte mala inimicis meis: ⁊ in veritate tua disperde illos. Volūtarie sacrificabo tibi: ⁊ confitebor nomini tuo dñe q̄m bonū est. Quoniā ex oī tribulatione eripuisti me: ⁊ sup inimicos meos despexit oculus me⁹. In finē in carminib⁹ intellectus dauid. LIIII

Exaudi de⁹ orationē meā: ⁊ ne despexeris dēpcationē meā: intende mihi ⁊ exaudi me. Cōtristat⁹ sum in exercitatiōe mea: ⁊ ꝓturbat⁹ suꝫ a voce inimici ⁊ a tribulatiōe peccatoris Q̄m declinauerūt in me iniq̄tates: ⁊ in ira molesti erāt mihi. Cor meū ꝓturbatū est i me: ⁊ formido mortis cecidit super me. Timor ⁊ tremor venerūt super me: ⁊ cōtexerūt me tenebre. Et dixi: q̄s dabit mihi pennas sicut colūbe: et volabo ⁊ requiescā: Ecce elongaui fugiens: ⁊ mansi in solitudīe. Expectabam eum q̄ saluū me fecit: a pusillanimitate spirit⁹ ⁊ tempestate. Precipita dñe diuide linguas eorum: q̄m vidi iniq̄tatē ⁊ ꝓtradictionē in ciuitate. Die ac nocte circundabit eam sup muros eius iniq̄tas: ⁊ labor in medio eius ⁊ iniusticia. Et nō defecit de plateis ei⁹: usura ⁊ dolus. Q̄m si inimicus me⁹ maledixisset mihi: sustinuissem vtiq; Et si is qui oderat me sup me magna locut⁹ fuisset: abscondissem me forsitan ab eo. Tu vero hō vnanimis: dux meus ⁊ not⁹ meus. Qui simul mecum dulces capiebas cibos i domo dei ambulauimus cū ꝓsensu. Veniat mors super illos: ⁊ descēdant in infernū viuentes. Q̄m nequicie in habitaculis eorum: in medio eorum. Ego aūt ad deum clamaui: et dñs saluauit me. Vespe ⁊ mane ⁊ meridie narrabo ⁊ annūciabo: ⁊ exaudiet vocē meā. Redimet in pace aīam meā ab his qui appropinquāt mihi: q̄m inter multos erāt mecū. Exaudiet de⁹ ⁊ hūiliabit illos: qui est añ secula. Non enī est illī cōmutatio ⁊ nō timuerūt deū: extēdit manū suam in retribuendo. Cōtaminaue rūt testamētum eius diuisi sunt ab ira vult⁹ ei⁹: ⁊ appropinquuit cor illi⁹ Mollit̄ sunt ꝑmones eius sup oleū: ⁊ ipi sunt iacula. Jacta sup dñm curā tuā ⁊ ipe te enutriet: ⁊ nō dabit in eternū fluctuatiōnē iusto. Tu vero de⁹: deduces eos i puteum interitus. Viri sanguinū ⁊ dolosi nō dimidiabūt dies suos: ego autē sperabo in te dñe. In finē pro ppl̄o qui a sanctis longe fact⁹ est i tituli inscriptione ipi dauid cū tenerent eum allophyli in geth. LV

Miserere mei deus q̄m conculcauit me hō tota die impugnans tribulauit me. Cōculcauerunt me inimici mei tota die: q̄m multi bellātes aduersum me. Ab altitudine diei timebo: ego vero in te sperabo. In deo laudabo ꝑmones meos: in deo speraui non timebo quid faciat mihi caro. Tota die verba mea execrabantur: aduersum me oēs cogitatiōes eorum in malū. Inhabitabūt ⁊ abscōdent: ipi calcaneū meū observabūt. Sicut sustinuerūt aīam meā ꝓ nihilo saluos facies illos: i ira ppl̄os cōfringes. Deus vitā meā annunciaui tibi: posuisti lachrymas meas in cōspectu tuo. Sicut ⁊ in ꝓmissiōe tua: tūc cōvertētur inimici mei retrorsum. In quacū q; die inuocauero te: ecce cognoui q̄m deus meus es. In deo laudabo verbum in dño laudabo ꝑmonem: in deo speraui nō timebo q̄d faciat mihi homo. In me sunt de⁹ vota tua: q̄ reddam laudatiōes tibi. Quoniā eripuisti aīam meā de morte: ⁊ pedes meos de lapsu: vt placeam coram deo i lumīe viuētiū. In finē ne disperdas dauid in tituli inscriptiōe cū fugeret a facie saul regis isrl̄ in spelūcaꝝ.

Miserere mei deus LVI
miserere mei: qm̃ in te confidit
anĩa mea. Et in umbra alarũ tu
arũ sperabo donec transeat iniqtas. Cla
mabo ad deũ altissimũ: deũ qui bene fecit
mihi. Misit de celo & liberauit me: dedit
in opprobriũ cõculcãtes me. Misit deus
misericordiã suã & veritatẽ suã: & eripu
it aĩam meã de medio catulorũ leonum
dormiui cõturbatus. Filij hoĩm dentes
eorũ arma & sagitte: & lingua eor gladi⁹
acutus. Exaltare sup celos deus: & in oĩ
terra gloria tua. Laqueũ parauerũt pe
dibus meis: & incurauerũt aĩam meã
Foderũt añ faciẽ meã foueam: & incide
runt in eam. Paratũ cor meũ de⁹ para
tum cor meũ: cantabo & psalmũ dicã do
mino. Exurge gloria mea exurge psalte
riũ & cithara exurgam diluculo. Confi
tebor tibi in pplis dñe: & psalmũ dicaz ti
bi in gentib. Qm̃ magnificata est usq
ad celos misericordia tua: & usq ad nu
bes veritas tua. Exaltare sup celos deus
& sup oẽm terrã glia tua. In finez ne
disperdas dauid in tituli inscriptione.

Si vere vtiq iusticiã LVII
loqmini: recte iudicate filij ho
minũ. Etenim in corde iniqtates
operamini in terra: iniusticias man⁹ vre
concinnant. Alienati sunt pctores a vul
ua: errauerũt ab vtero: locuti sunt falsa
Furor illis sm̃ ĩlitudinẽ serpentis: sicut
aspidis surde & obturantis aures suas.
Que nõ exaudiet vocẽ incantantiuz: et
venefici incantantis sapiẽter. Deus cõ
teret dentes eor in ore ipor: molas leo
nũ cõfringet dñs. Ad nihilũ deuenient
tanq̃z aqua decurrens: intẽdit arcũ suũ
donec infirmẽt. Sicut cera q̃ fluit au
ferent: supcecidit ignis & nõ viderũt so
lem. Priusq̃z intelligerẽt spine vre rha
mũ: sicut viuẽtes sic in ira absorbet eos
Letabit⁹ iustus cũ viderit vindictã: ma
nus suas lauabit in sanguĩe pctoris. Et
dicet homo si vtiq est fructus iusto: vti
q est deus iudicans eos in terra. In
finẽ ne disperdas dauid in tituli inscri
ptione. qm̃ misit saul & custodiuit domũ
eius vt interficeret eum. LVIII
Eripe me de inimicis meis deus
meus: & ab insurgentib⁹ in me
libera me. Eripe me de operanti
bus iniquitatẽ: & de viris sanguinũ sal
ua me. Quia ecce ceperũt aĩam meaz: ir
ruerũt in me fortes. Neq̃z iniqtas mea
neq̃z pctm̃ meũ dñe: sine iniqtate cucur
ri & direxi. Exurge in occursuz meũ & vi
de: & tu dñe de⁹ virtutũ deus israel. In
tende ad visitandas oẽs gentes: nõ mi
serearis oĩbus qui operant iniqtatẽ. Cõ
uertent ad vespam & famẽ patientur vt
canes: & circũibũt ciuitatẽ. Ecce loquẽ
tur in ore suo & gladius in labijs eorũz:
qm̃ quis audiuit. Et tu dñe derideb⁹ eos
ad nihilũ deduces oẽs gentes. Fortitu
dinem meã ad te custodiam: q⁹ deus su
sceptor meus es: deus meus misericor
dia eius pueniet me. De⁹ ostẽdit mihi
sup inimicos meos: ne occidas eos ne
qm̃ obliuiscant ppli mei. Disperge illos
in virtute tua: & depone eos protector me
us dñe. Delictũ oris eor: sermonẽ labi
orum ipor: & cõprehendantur in superbia
sua. Et de execratiõe & mẽdacio annũci
abũtur in consummatiõe: in ira consumma
tionis & nõ erũt. Et scient q⁹ de⁹ dñabi
tur iacob: & finiũ terre. Cõuertẽtur ad
vespam & famẽ patiẽtur vt canes: & cir
cũibũt ciuitatẽ. Ipi dispergẽtur ad mã
ducãdum: si vero nõ fuerint saturati et
murmurabũt. Ego aũt cantabo fortitu
dinẽ tuam: & exaltabo mane misericordi
am tuã. Quia factus es susceptor me⁹:
& refugiũ meũ in die tribulatiõis mee.
Adiutor meus tibi psallam: q⁹ de⁹ susce
ptor meus es: de⁹ me⁹ misericordia mea

In finẽ pro his qui cõmutabũtur in
tituli inscriptione ipi dauid in doctrinã
cũ succẽdit mesopotamiã syrie & sobal. &
cõuertit ioab & percussit edom in valle sa
linarum duodecim milia. LIX
Deus repulisti nos et destruxisti
nos: iratus es & misert⁹ es nob
Cõmouisti terram & conturba
sti eam: sana cõtritiones eius quia com
mota est. Ostendisti populo tuo dura

potasti nos vino cōpunctionis. Dedisti metuētibus te significatiōem: vt fugiant a facie arcus. Et liberētur dilecti tui saluū fac dextera tua & exaudi me. Deus locutus est in scō suo: letabor & partibor sichimā: & vallē tabernaculoꝝ metibor. Deus est galaad & me⁹ est manasses: et ephraim fortitudo capitis mei. Juda rex meus. moab olla spei mee. In idu⁹ meaz extēdam calciamētum meū: mihi alieni gene subditi sunt. Quis deducet me in ciuitatē munitā: quis deducet me vsqz in idumeā: Nōne tu deus qui repulisti nos: & nō egredieris deus in virtutibus nris. Da nobis auxiliū de tribulatione & vana salus hoīs. In deo faciemus virtutem: & ipe ad nihilū deducet tribulantes nos. In finē in hymnis. psalm⁹ dauid. LX

Exaudi deus deprecatiōez meā: intende oratiōni mee. A finibus terre ad te clamaui dū anxiaret cor meū: in petra exaltasti me. Deduxisti me qz factus es spes mea turris fortitudinis a facie inimici. Inhabitabo i tabernaculo tuo in secula: protegar in velamēto alaꝝ tuaꝝ. Quōm tu de⁹ me⁹ exaudisti oratiōez meā: dedisti hereditatē timētibus nomē tuū. Dies sup dies reg adijcies: ānos eius vsqz in diē generatiōis & generatiōis. Permanet in eternū in cōspectu dei: misericordiā & veritatez eius q̄s requret: Sic psalmū dicaz nomī tuo i seculuz seculi: vt reddā vota mea de die in diez. In finem pro ydithum. psalmus dauid. LXI

Nonne deo subiecta erit aīa mea: ab ipo enī salutare meū. Nā & ipe deus me⁹ & saluator meus: susceptor meus: nō mouebor amplius. Quousqz irruitis in hoīez interficitis vniuersi vos: tanqz parieti inclinato & macerie depulse: Verūtamē preciū meū cogitauerunt repellere: cucurri in siti. ore suo bñdicebant & corde suo maledicebāt. Verūtamē deo subiecta esto aīa mea: quoniā ab ipo patientia mea. Quia ipe de⁹ meus & saluator meus: adiutor meus nō emigrabo. In deo salutare meum & gloria mea: de⁹ auxilij mei & spes mea in deo est. Sperate in eo oīs congregatio populi: effundite corā illo corda vestra: deus adiutor nr̄ in eternuz. Verūtamē vani filij hoīm: mēdaces filij hoīm in stateris: vt decipiant ipi de vanitate in idipm. Nolite sperare in iniquitate: & rapinas nolite concupiscere. divitie si affluant nolite cor apponere. Semel locut⁹ est deus duo hec audiui: qz potestas dei est & tibi dne misericordia: qz tu reddis vnicuiqz iuxta opa sua

Psalm⁹ dauid cū eet i deserto iudee. LXII

Deus deus meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit in te aīa mea: cui multipliciter tibi caro mea. In terra deserta inuia & inaqsa sic in scō apparui tibi: vt viderē virtutē tuā & gloriā tuam. Quoniā melior ē misericordia tua sup vitas: labia mea laudābūt te. Sic bñdicam te in vita mea: et in noīe tuo leuabo man⁹ meas. Sicut adipe & pinguedine repleat aīa mea: & labijs exultatiōis laudabit os meū. Si memor fui super stratum meuz: in matutinis meditabor in te: quia fuisti adiutor me⁹. Et in velamēto alarū tuarum exultabo: adhesit aīa mea post te: me suscepit dextera tua. Ipi vero in vanū quesierūt aīam meaz introibūt in inferiora terre: tradentur in manus gladij ptes vulpium erunt Rex vero letabit in deo laudabūtur oēs qui iurāt in eo: quia obstructum est os loquentium iniqua

In finez psalmus dauid. LXIII

Exaudi deus oratiōem meam cū deprecor: a timore inimici eripe aīam meā. Protexisti me a cōuentu malignātium: a multitudie operantiū iniquitatez. Quia exacuerūt vt gladium linguas suas: intēderūt arcuz rem amarum: vt sagittent in occultis immaculatum. Subito sagitabūt eū & nō timebunt: firmauerūt sibi sermonē nequā. Narrauerūt vt absconderēt laqueos: dixerunt quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates: defecerūt scrutantes scrutinio. Accedet homo ad cor altū

ꝛ exaltabitur deus. Sagitte paruulorũ facte sunt plage eorũ: ꝛ infirmate sunt cõtra eos lingue eorũ. Cõturbati sunt oẽs qui videbant eos: ꝛ timuit oẽis homo. Annũciauerunt opera dei: ꝛ facta eius intellexerũt. Letabit iustus in domino ꝛ sperabit in eo: ꝛ laudabũtur oẽs recti corde. In finez psalmus dauid canticũ aggei hieremie ꝛ ezechiel de verbo peregrinatõis ꝛ de populo trãsmigrationis cũ inciperẽt pficisci. LXIIII

Tet ꝛ tibi reddetur votũ in hierusalem. Exaudi oronez meã: ad te oẽis caro veniet. Verba iniquor̃ pualuerũt sup nos: ꝛ impietatib⁹ nostr̃ tu ꝓpitiaberis. Beat⁹ quẽ elegisti ꝛ assumpsisti: inhabitabit in atriis tuis. Replebimur in bonis domus tue: scĩ est templum tuũ mirabile in equitate. Exaudi nos deus salutaris nr̃: spes oĩm finium terre ꝛ in mare longe. ¶Preparans mõtes in virtute tua accinctus potentia: q̃ cõturbas profundũ maris sonũ fluctuum ei⁹. Turbabũtur gẽtes ꝛ timebunt qui habitãt termiios a signis tuis: exit⁹ matutini ꝛ vespere delectabis. Visitasti terrã ꝛ inebriasti eaz: multiplicasti locupletare eam. Flumẽ dei repletũ est aq̃s: parasti cibũ illorũ q̃m ita est preparatio eius. Riuos ei⁹ inebria mltiplica genimina eius: in stillicidiis ei⁹ letabit germinans. Bñdices corone anni benignitatis tue: ꝛ campi tui replebũtur vbertate. ¶Pinguescẽt speciosa deserti: ꝛ exultatione colles accingent. Induti sunt arietes ouium: ꝛ valles abundabũt frumento: clamabũt eteni hymnũ dicent.

In finẽ canticũ psalmi resurrectiõis

Ilbilate deo oĩs terra: psalmũ dicite nomini eius: date gloriaz laudi eius. Dicite deo q̃z terribilia sunt opa tua dñe: in mltitudine virtutis tue mentient tibi inimici tui. Oĩis terra adoret te ꝛ psallat tibi: psalmũ dicat nomini tuo. Venite ꝛ videte opa dei: terribilis in cõsiliis sup filios hoĩm. Qui cõuertit mare i aridaz in flumine pertrãsibũt pede ibi letabim̃ur in ipo. Qui dñatur in virtute sua i eternum oculi ei⁹ sup gentes respiciũt: qui exasperãt nõ exaltent in semetipis. Benedicite gentes deũ nr̃m: ꝛ auditã facite vocem laudis ei⁹. Qui posuit ãiam meã ad vitã: ꝛ nõ dedit in cõmotionez pedes meos. Quoniã probasti nos deus igne nos examiasti sicut examinat argentuz. Induxisti nos in laqueũ: posuisti tribulationes in dorso nro: imposuisti hoies sup capita nostra. Tranisuim⁹ p ignem et aquã: ꝛ eduxisti nos in refrigerium. Introibo in domũ tuaz in holocaustis: reddam tibi vota mea que distinxerunt labia mea. Et locutũ est os meũ: in tribulatione mea. Holocausta medullata offeram tibi cũ incenso arietũ: offeraz tibi boues cũ hircis. Venite audite ꝛ narrabo oĩis qui timetis deuz: quãta fecit aie mee. Ad ipm ore meo clamaui: ꝛ exaltaui sub lingua mea. Iniquitatẽ si aspexi in corde meo: nõ exaudiet dñs. Propterea exaudiuit deus: ꝛ attẽdit voci deprecationis mee. Bñdictus deus: qui non amouit orõem meã ꝛ misericordiã suã a me.

In finẽ in hymnis psalmis cãtici dauid

Deus misereat nr̃i LXVI

ꝛ bñdicat nobis: illuminet vultum suũ sup nos: ꝛ misereatur nr̃i. Ut cognoscamus i terra viã tuã in oĩbus gẽtib⁹ salutare tuũ. Cõfiteant tibi ppli deus: cõfiteant tibi populi oẽs. Letent ꝛ exultent gentes: quoniã iudicas populos in equitate: ꝛ gẽtes in terra dirigis. Cõfiteant tibi populi de⁹: cõfiteant tibi ppli oẽs: tra dedit fructũ suum. Benedicat nos deus de⁹ nr̃ benedicat nos deus: ꝛ metuant eum oĩis fines terre.

In finẽ psalmus cãtici dauid.

Exurgat deus ꝛ dissipentur inimici eius: et fugiant qui oderunt eum a facie eius. Sicut deficit fumus deficiant: sicut fluit cera a facie ignis sic pereãt peccatores a facie dei. Et iusti epulentur ꝛ exultent in conspectu dei: ꝛ delectentur in leticia. Cantate deo psalmuz dicite nomini ei⁹:

iter facite ei qui ascēdit super occasum: dominus nomē illi. Exultate in conspectu eius: turbabūtur a facie eius patris orphanorū ⁊ iudicis viduar. Deus ī loco sancto suo: deus qui inhabitare facit vnius moris in domo. Qui educit vinctos in fortitudine: similiter eos q̄ exasperant qui habitāt in sepulcris. Deus cū egredieris in cōspectu populi tui cuz ptransisris in deserto. Terra mota est: etenim celi distillauerūt a facie dei sinai a facie dei israel. Pluuiā voluntariam segregabis deus hereditati tue ⁊ infirmata est: tu vero pfecisti eaz. Animalia tua habitabūt in ea: parasti in dulcedie tua pauperi deo. Dns dabit verbū euangelizantibus: virtute multa. Rex virtutuz dilecti dilecti: ⁊ speciei dom̄ diuidere spolia. Si dormiatis inter medios cleros penne columbe deargētate: ⁊ posteriora dorsi eius in pallore auri. Duz discernit celestis reges sup eam nive dealbabūtur in selmon: mons dei mōs pīguis. Mōs coagulatus mons pinguis: vt quid suspicamini mōtes coagulatos? Mons ī quo beneplacitū est deo habitare in eo: etenī dns habitabit in finem. Currus dei decē milibus multiplex: milia letantium: dns in eis in sina in sancto. Ascēdisti in altū cepisti captiuitatem: accepisti dona ī hoībus. Etenī nō credētes: inhabitare dnm deū. Benedictus dns die quotidie: prosperū iter faciet nobis deus salutarium nostroz. Deus nr deus saluos faciendi: ⁊ dnī dnī exitus mortis. Verūtamen deus cōfringet capita inimicoz suoz vertice capilli pambulantiū in delictis suis. Dixit dns ad basan cōuertam: cōuertam in profundū maris. Vt intinguat pes tuus in sanguine: lingua canū tuorum ex inimicis ab ipo. Viderūt ingressus tuos deus: ingressus dei mei regis mei qui est in sancto. Preuenerūt pncipes cōiuncti psallētibus: in medio iuuēculaz tympanistriarum. In ecclesijs benedicite deo: dño de fontibus israel. Ibi benia min adolescentulus: in mētis excessu. Principes iuda duces eorū: pncipes zabulon ⁊ pncipes neptalim. Manda deus virtuti tue: cōfirma hoc deus qđ operatus es in nobis. A templo tuo in hierusalem: tibi offerent reges munera. Increpa feras arūdinis cōgregatio taurorum in vaccis populoz: vt excludāt eos qui probati sunt argento. Dissipa gentes que bella volūt: veniēt legati ex egypto: ethiopia pueniet manus eius deo. Regna terre cantate deo: psallite dno. Psallite deo qui ascēdit sup celuz celi ad orientē. Ecce dabit voci sue vocem virtutis: date gloriā deo sup israel magnificētia eius ⁊ virtus eius in nubib. Mirabilis deus in sanctis suis deus israel ipe dabit virtutē ⁊ fortitudinez plebi sue: benedictus deus.

In finem pro his qui commutabuntur. psalmus ipi dauid. LXVIII

Saluum me fac deus: quoniam intrauerūt aque vsq̄ ad aiam meaz. Infixus sum in limo pfundi: et nō est substātia. Veni in altitudinē maris: ⁊ tempestas demersit me. Laboraui clamās rauce facte sunt fauces mee: defecerūt oculi mei dū spero in deum meū. Multiplicati sunt sup capillos capitis mei q̄ oderūt me gratis. Cōfortati sunt q̄ psecuti sunt me inimici mei iniuste: q̄ nō rapui tūc exoluebā. Deus tu scis insipiētiaz meaz: ⁊ delicta mea a te nō sunt abscōdita. Nō erubescant in me q̄ expectant te dne: dne virtutū. Nō pfundantur sup me: qui q̄rūt te deus israel. Quoniā pter te sustinui oppobrium operuit cōfusio faciē meā. Extraneus factus sum fratribus meis: ⁊ pegrinus filijs matris mee. Quoniaz zelus dom̄ tue comedit me: ⁊ oppobria exprobrātiū tibi ceciderūt sup me. Et operui ī ieiunio aiam meā: ⁊ factū est ī oppobriuz mihi. Et posui vestimētuz meū ciliciū: ⁊ factus sum illis in parabolā. Adūsuz me loq̄bātur qui sedebāt ī porta: ⁊ ī me psallebāt q̄ bibebant vinū. Ego vero orationē meam ad te dne: tēpus beneplaciti deus in multitudie misericordie tue: exaudi me

in veritate salutꝫ tue. Eripe me de luto vt nō infigar: libera me ab his q̄ oderūt me & de profundis aquaꝝ. Non me demergat tempestas aque: neq; absorbeat me profundū neq; vrgeat sup me puteꝰ os suū. Exaudi me dñe qm̄ benigna est misericordia tua: fm multitudinē miserationū tuaꝝ respice me Et ne auertas faciem tuā a puero tuo: qm̄ tribulor velociter exaudi me. Intēde aie mee & libera eaz: ꝓpter inimicos meos eripe me. Tu scis improperiū meū & confusionē meā: et reuerētiaz meam. In cōspectu tuo sunt oēs qui tribulāt me: improperiuz exspectauit cor meū & miseriaz. Et sustinui q̄ simul cōtristaret & nō fuit: & qui cōsolaretur & nō inueni. Et dederūt in escā meā fel: & in siti mea potauerūt me aceto. Fiat mēsa eoꝝ coram ipis in laqueū: & in retributiones & in scandalū. Obscurent oculi eoꝝ ne videant: & dorsuz eoꝝ semper incurua. Effunde sup eos irā tuā: & furor ire tue cōprehendat eos. Fiat habitatio eoꝝ deserta: & in tabernaculis eoꝝ nō sit q̄ inhabitet. Quoniā quē tu percussisti persecuti sunt: & sup dolorē vulnerū eorū addiderūt. Appone iniqtatē sup iniqtatē eorū: & nō intrent in iusticiā tuā. Deleantur de libro viuētiuz: & cuz iustis nō scribant. Ego sum paup & dolens: salus tua deus suscepit me. Laudabo nomē dei cū cantico: & magnificabo euz in laude. Et placebit deo sup vitulū nouellū cornua producentē & vngulas. Videant pauperes & letent: q̄rite deū & viuet aia vestra. Quoniā exaudiuit pauperes dñs: et vinctos suos nō despexit. Laudent illū celi & terra: mare & oīa reptilia in eis. Quoniam deꝰ saluā faciet sion: & edificabunt ciuitates iude. Et inhabitabūt ibi: & hereditate acq̄rent eā. Et semē seruoꝝ eiꝰ possidebit eā: & qui diligūt nomē eiꝰ habitabūt in ea. In finez psalmꝰ dauid in rememoratione ꝙ saluū fecit eū dominus. LXIX

Deus in adiutoriū meū intēde: dñe ad adiuuandum me festina. Confundant & reuereant: qui querunt aiam meā. Auertant retrorsum & erubescant: qui volūt mihi mala. Auertātur statim erubescētes: qui dicūt mihi euge euge. Exultēt & letent in te oēs qui querūt te: & dicant semp magnificet dñs q̄ diligūt salutare tuū. Ego vero egenus & paup sum: deꝰ adiuua me. Adiutor meus & liberator meus es tu: dñe ne more ris. Psalmus dauid filiorū ionadab & priorum captiuorum. LXX

In te dñe speraui nō confundar in eternuz: in iusticia tua libera me et eripe me. Inclina ad me aurem tuaz: & salua me. Esto mihi in deum protectorem & in locū munituz: vt saluū me facies. Quoniā firmamentū meū: & refugiuz meū es tu. Deus meꝰ eripe me de manu pctōris: & de manu contra legem agētis & iniqui. Quoniaz tu es patiētia mea dñe: dñe spes mea a iuuentute mea. In te confirmatꝰ suz ex vtero. de ventre matris mee tu es protector meus. In te cantatio mea semp tanq̄ prodigiū factꝰ sum multis & tu adiutor fortis. Repleat os meū laude vt cantez gloriā tuā: tota die magnitudinez tuaz. Ne proicias me in tpe senectutꝫ: cuz defecerit virtus mea ne derelinquas me. Quia dixerūt inimici mei mihi: & q̄ custodiebant aiam meā consilium fecerunt in vnū. Dicētes deꝰ dereliquit eū persequimini & cōprehendite eū: qz nō est qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deꝰ meus in auxiliū meū respice. Cōfundant & deficiāt detrahētes aie mee: operiant confusione & pudore qui querunt mala mihi Ego aūt semp sperabo: & adiciam super omnem laudem tuam. Os meum annunciabit iusticiam tuam: tota die salutare tuum. Quoniam non cognoui literaturam introibo in potentias domini: domine memorabor iusticie tue solius. Deus docuisti me a iuuentute mea et vsq; nunc pronunciabo mirabilia tua Et vsq; in senectam & senium: deus ne derelinquas me. Donec annūciem bꝫchium tuum: generationi omni q̄ ventura est. Potentiam tuam & iusticiam

tuam deus usq; in altissima q̄ fecisti magnalia: deus q̄s sil'is sit tibi? Quantas ostendisti mihi tribulatōes multas & malas & conuersus viuificasti me: & de abyssis terre iterum reduxisti me. Multiplicasti magnificēntiam tuā: & conuersus consolatus es me. Nam & ego cōfitebor tibi in vasis psalmi veritatē tuā deus: psallam tibi in cithara scūs isrl'. Exultabunt labia mea cū cantauero tibi: & aīa mea quam redemisti. Sed & lingua mea tota die meditabitur iusticiā tuam: cū cōfusi & reuerciti fuerint q̄ querūt mala mihi. Psalmus dauid in salomonē. LXXI

Deus iudiciū tuū regi da: & iusticiam tuam filio regis. Judicare pp'm tuū in iusticia: & pauperes tuos in iudicio. Suscipiant mōtes pacem pp'o: & colles iusticiam. Judicabit pauperes pp'i & saluos faciet filios pauperū: & humiliabit calūniatorē. Et permanebit cū sole & añ lunā: in generatiōe & generationē. Descendet sicut pluuia in vellus: & sicut stillicidia stillantia sup terrā. Orieť in diebꝰ ei? iusticia & abundantia pacis donec auferať luna. Et dñabitur a mari usq; ad mare: et a flumīe usq; ad termīos orbis terrarꝫ. Coram illo procidēt ethiopes: & inimici ei? terrā lingēt. Reges tharsis & insule mūera offerent: reges arabū & saba dona adducent. Et adorabūt eum oēs reges: oēs gentes seruient ei. Quia liberabit pauperem a potēte & pauperem cui non erat adiutor. Parcet pauperi & inopi: & aīas pauperum saluas faciet. Ex usuris & iniq̄tate redimet animas eorꝫ: & honorabile nomē eorꝫ coram illo. Et viuet & dabiť ei de auro arabie: et adorabūt de ipo semp: tota die bñdicēt ei. Erit firmamētum in terra in summis montiū: superextolleť sup libanū fructus eius: & florebūt de ciuitate sicut fenum terre. Sit nomē eius benedictū in secula: ante solem pmanet nomē eius. Et benedicenť in ipo oēs tribus terre: omnes gentes magnificabūt eū. Benedict? dominus deus israel: qui facit mirabilia solus. Et benedictum nomē maiestatis ei? in eternū: & replebiť maiestate ei? omnis terra: fiat fiat. Defecerūt hymni dauid filij iesse. Psalmus asaph. LXXII

Quam bonus israel deꝰ: his q̄ recto sunt corde. Mei autem pene moti sunt pedes: pene effusi sūt gressus mei. Quia zelaui sup iniquos: pacem peccatorū videns. Quia non est respectus morti eorꝫ: & firmamētum in plaga eorꝫ. In labore hoīm nō sunt: & cum hoībus non flagellabunť. Ideo tenuit eos superbia: operti sunt iniquitate & impietate sua. Prodijt q̄si ex adipe iniquitas eorꝫ: transierūt in affectum cordis. Cogitauerūt & locuti sunt nequitiā: iniquitatem in excelso locuti sunt. Posuerunt in celū os suum: & lingua eorꝫ trāsiuit in terra. Ideo cōuertet̄ pp'us meus hic: & dies pleni inuenieńt in eis. Et dixerūt quō scit deus: & si est scientia in excelso? Ecce ipi peccatores & abūdātes in seculo: obtinuerūt diuitias. Et dixi: ergo sine causa iustificaui cor meum: & laui inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die: & castigatio mea in matutinis. Si dicebam narrabo sic: ecce nationem filiorum tuorꝫ reprobaui. Existimabam vt cognoscerem: hoc labor ē ante me. Donec intrem in sanctuariū dei & intelligam in nouissimis eorū. Verū tamen propter dolos posuisti eis: dejecisti eos dum alleuarent̄. Quō facti sunt in desolationē: subito defecerūt: perierunt propter iniquitatem suam. Velut somnium surgentiū: dñe in ciuitate tua imaginem ipsorum ad nihilū rediges. Quia inflāmatum est cor meū: & renes mei cō mutati sunt: & ad nihilum redact? sum & nesciui. Ut iumētum factus sum apud te: & ego semp tecū. Tenuisti manum dexteram meā: & in voluntate tua deduxisti me: & cum gloria suscepisti me. Quid enim mihi est in celo: & ad te quid volui sup terram? Defecit caro mea & cor meum: deus cordis mei & pars mea deus in eternum. Quia ecce qui elongant se a te peribūt: pdidisti oēs qui fornicantur abste. Mihi autem adherere deo bonum est

ponere in dño deo spem meam. Et annũciem omnes predicationes tuas: in portis filie sion. In finẽ intellect' asaph

Ut quid deus repulisti in finem: iratꝰ est furor tuus sup̃ oues pascue tue? Memor esto cõgregatiõis tue: quam possedisti ab initio. Redemisti virgam hereditatis tue: mons sion in quo habitasti in eo. Leua manꝰ tuas in superbias eorũ in finem: quãta malignatꝰ est inimicus in sctõ? Et gloriati sunt q̃ oderũt te: in medio solẽnitatis tue. Posuerũt signa sua signa. & nõ cognouerũt: sicut in exitu sup̃ summũ. Quasi in silua lignorum securib9 exciderũt ianuas eiꝰ in idipsum in securi & ascia deiecerũt eã. Incẽderũt igni scũarium tuũ in terra: polluerũt tabernaculũ nois tui. Dixerunt in corde suo cognatio eorũ simul: quiescere faciamus omnes dies festos dei a terra. Signa nr̃a nõ vidimꝰ: iam nõ est pphẽta: et nos nõ cognoscet amplꝰ. Vsq̃quo deꝰ improperabit inimicꝰ: irritat adũsarius nomẽ tuũ in finẽ? Et quid auertis manũ tuã & dexterã tuã: de medio sinu tuo in finẽ? Deꝰ aũt rex nr̃ ante secula: operatus est salutẽ in medio terre. Tu confirmasti in virtute tua mare: cõtribulasti capita draconũ in aq̃s. Tu cõfregisti capita draconis: dedisti eũ escaz pplis ethiopum. Tu dirupisti fontes & torrentes tu siccasti fluuios ethan. Tuꝰ est dies & tua est nox: tu fabricatꝰ es auroram & solẽ. Tu fecisti oẽs termios terre: estatem & ver tu plasmasti ea. Memor esto huius inimicus improperauit dño: & pplis insipiens incitauit nomen tuũ. Ne tradas bestijs aias cõfitẽtes tibi: & aias pauperũ tuorum ne obliuiscaris in finẽ. Respice in testamentũ tuũ: q̃ repleti sunt q̃ obscurati sunt terre domibus iniq̃tatuz. Ne auertat̃ hũilis factꝰ confusus: pauper et inops laudabũt nomẽ tuũ. Exurge deꝰ iudica causaz tuã memor esto improperiorũ tuorum q̃ ab insipiẽte sunt tota die. Ne obliuiscaris voces inimicorum tuorum: superbia eorum qui te oderũt ascẽdit semper.

In finẽ ne corrũpas. ps cãtici asaph.

Confitebimur LXXIIII

Confitebimur tibi deꝰ: cõfitebimur: et inuocabimus nomẽ tuũ. Narrabimꝰ mirabilia tua: cum accepero tps ego iustitias iudicabo. Liq̃facta est terra & oẽs qui habitãt in ea: ego cõfirmaui columnas eiꝰ. Dixi iniquis nolite iniq̃ agere & delinquẽtib9 nolite exaltare cornu. Nolite extollere in altuz cornu vrm: nolite loqui aduersus deum iniquitatẽ. Quia neq̃ ab oriente neq̃ ab occidente neq̃ a desertis montib9: quoniã deꝰ iudex est. Hunc humiliat & hunc exaltat: q̃ calix in manu dñi vini meri plenus mixto. Et inclinauit ex hoc in hoc: verũtamẽ fex eius nõ est exinanita bibent oẽs pctores terre. Ego autẽ annũciabo in seculuz: cãtabo deo iacob. Et oia cornua pctorum confringam: & exaltabunt̃ cornua iusti.

In finẽ in carminib9 canticũ ad assyrios. psalmus asaph. LXXV

Notus in iudea deus in isrl̃ magnum nomẽ eius. Et factus est in pace locus eius: & habitatio eius in sion. Ibi cõfregit potẽtias: arcum scutum gladium & bellum. Illuminãs tu mirabiliter a montibus eternis: turbati sunt oẽs insipiẽtes corde. Dormierũt somniũ suũ: & nichil inuenerũt oẽs viri diuitiarum in manibus suis. Ab increpatione tua deꝰ iacob: dormitauerũt qui ascẽderũt equos. Tu terribilis es & q̃s resistet tibi: ex tũc ira tua. De celo audituz fecisti iudiciũ: terra tremuit & quieuit. Cũ exurgeret in iudicium deus vt saluos faceret omẽs mansuetos terre. Quoniã cogitatio hois cõfitebitur tibi & reliquie cogitationis diem festũ agẽt tibi. Vouete & reddite dño deo vestro: omes qui in circumitu eius affertis munera. Terribili & ei qui aufert spiritum principũ: terribili apud reges terre.

In finẽ pro ydithũ. psalmus asaph.

Voce mea ad LXXVI

Voce mea ad dominum clamaui voce mea ad deum & intẽdit mihi. In die tribulationis mee deum exquisiui manib9

meis nocte ꝺtra eũ: ⁊ nõ sum ꝺceptus
Renuit ꝓsolari aĩa mea: memoꝛ fui ꝺei
⁊ ꝺelectat⁹ sum: ⁊ exercitat⁹ sum ⁊ ꝺefecit
spũs me⁹. Anticipauerũt vigilias oculi
mei: turbat⁹ sum ⁊ nõ sum locut⁹. Cogi-
taui dies antiquos: ⁊ ãnos eternos in
mente habui. Et meditat⁹ sum nocte cũ
coꝛde meo: ⁊ exercitabar ⁊ scopebam spũm
meũ. Nũquid in eternũ proiiciet ꝺeus:
aut nõ apponat vt cõplacitioꝛ sit adhuc
Aut in finẽ misericoꝛdiã suaꝫ abscidet: a
generatiõe ĩ generatiõem: Aut obliui-
scetur misereri ꝺeus: aut ꝯtinebit in ira
sua misericoꝛdias suas: Et dixi nũc ce-
pi hĩc mutatio ꝺextere excelsi. Memoꝛ fui
operꝫ dñi: q̃ memoꝛ ero ab initio mira-
biliũ tuoꝛũ. Et meditabꝛ in oĩbꝫ opibꝫ
tuis: ⁊ ĩ adinuẽtiõibꝫ tuis exercebꝛ Deus
us in sancto via tua: quis ꝺeus magn⁹
sicut ꝺeus nr̃: tu es ꝺeus qui facis mira
bilia: Notam fecisti in ꝓpl'is virtutẽ tuã
redemisti in brachio tuo ꝓpl'm tuũ: fili-
os iacob ⁊ ioseph. Uiderũt te aq̃ ꝺe⁹ vi-
ꝺerũt te aque ⁊ timuerũt: ⁊ turbate sũt
abyssi. Multitudo sonit⁹ aquarꝫ: voꝛem
ꝺederũt nubes. Etenĩ sagitte tue trãse-
unt: voꝛ tonitrui tui in rota. Alluxerũt
coꝛuscatiões tue oꝛbi terre: cõmota est
⁊ cõtremuit terra. In mari via tua ⁊ se-
mite tue in aquis multis: ⁊ vestigia tua
nõ cognoscenť. Deduxisti sicut oues po
pulum tuũ: in manu moysi ⁊ aaron.

Intellectus asaph. LXXVII

Attẽdite ꝓpl'e me⁹ legẽ meaꝫ: in
clinate aurẽ vr̃am in verba oꝛis
mei. Aperiam ĩ parabol'os meũ
loquar ꝓpositiões ab initio. Quanta
audiuim⁹ ⁊ cognouim⁹ ea: ⁊ patres nr̃i
narrauerũt nobis. Nõ sunt occultata a
filijs eoꝛũ: in generatiõe altera. Narran
tes laudes dñi ⁊ virtutes ei⁹: ⁊ mirabi-
lia eius que fecit. Et suscitauit testimo
niũ in iacob: ⁊ legez posuit in isrl'. Quã-
ta mãdauit patribꝫ nostris nota facere
ea filijs suis: vt cognoscat generatio al-
tera. Filij qui nascenť ⁊ exurgent: ⁊ nar
rabũt filijs suis: vt ponãt in ꝺeo spez su-
am: ⁊ nõ obliuiscanť operũ ꝺei: ⁊ manda
ta ei⁹ exquirãt. Ne fiant sicut patres eo-
rum generatio praua ⁊ exasperans. Ge
neratio que non direxit coꝛ suũ: ⁊ nõ est
credit⁹ cum ꝺeo spirit⁹ eius. Filij effraim
intendentes ⁊ mittentes arcum: cõuer
si sunt in ꝺie belli. Non custodierunt te
stamentũ ꝺei: ⁊ in lege ei⁹ noluerũt am-
bulare. Et obliti sunt ꝺenefactoꝛũ eius
⁊ mirabiliũ ei⁹ q̃ ostendit eis. Coram pa-
tribꝫ eoꝛũ fecit mirabilia ĩ terra egypti:
in campo thaneos. Interrupit mare ⁊
perduxit eos: ⁊ statuit aquas q̃sĩ in vtre
Et ꝺeduxit eos ĩ nubꝫ ꝺiei: ⁊ tota nocte
in illuminatione ignis. Interrupit pe-
tram in ꝺeremo: ⁊ adaquauit eos velut
in abysso mlta. Et eduxit aquam ꝺe pe-
tra: ⁊ eduxit tanq̃ flumina aq̃s. Et appo
suerũt adhuc peccare ei: in iram excita-
uerũt excelsum in inaquoso. Et tempta-
uerũt ꝺeũ in coꝛdibus suis: vt peterent
escas aĩabus suis. Et male locuti sunt
ꝺe ꝺeo: ꝺixerunt: nunquid poterit ꝺe⁹ pa-
rare mensaꝫ in ꝺeserto: Quoniã percussit
petram ⁊ fluxerũt aque: ⁊ toꝛrẽtes inun
ꝺauerũt. Nũquid ⁊ panem poterit ꝺare
aut parare mẽsam ꝓpl'o suo: Ideo audi
uit dñs ⁊ distulit: ⁊ ignis accensus est ĩ
iacob: ⁊ ira ascẽdit in israel. Quia nõ cre
ꝺiderũt in ꝺeo: nec sperauerũt in saluta-
ri eius. Et mandauit nubibꝫ ꝺesup: ⁊ ia
nuas celi aperuit. Et pluit illis manna
ad manducandũ: ⁊ panem celi ꝺedit eis
Panez angelorũ manducauit homo: ci
baria misit eis in abundantiã. Transtu
lit austrum ꝺe celo: ⁊ induxit in virtute
sua africum. Et pluit sup eos sicut pul-
uerem carnes: ⁊ sicut arenam maris vo
latilia pennata. Et ceciderunt in medio
castroꝛum eoꝛũ circa tabernacula eoꝛuꝫ.
Et manducauerũt ⁊ saturati sũt nimis
⁊ ꝺesideriuꝫ eoꝝ attulit eis: nõ sunt frau
dati a ꝺesiderio suo. Adhuc esce eoꝛum
erant in oꝛe ipoꝛum: ⁊ ira ꝺei ascendit su
per eos. Et occidit pingues eoꝛuꝫ: ⁊ ele-
ctos israel impediuit. In omnibus his
peccauerunt adhuc: ⁊ non crediderunt
in mirabilibus ei⁹. Et ꝺefecerũt in vani
tate ꝺies eoꝛum ⁊ ãni eoꝛum cũ festina

tione. Cum occideret eos querebãt eũ
& reuertebãtur & diluculo veniebant ad
eum. Et rememorati sunt qꝛ deus adiu
tor est eorũ: & deus excelsus redemptor
eorũ est. Et dilexerũt eum in ore suo: et
lingua sua mentiti sunt ei. Cor aũt eoꝝ
nõ erat rectũ cum eo: nec fideles habiti
sunt in testamẽto eius. Ipe autẽ est mi
sericors & ꝓpitius fiet ꝑccatis eorum: &
nõ disperdet eos. Et abũdauit vt auer
teret iram suam: & nõ accẽdit oẽm iram
suam. Et recordatus est qꝛ caro sũt spi
ritus vadens & nõ rediens. Quotiens
exacerbauerũt eum in deserto: in irã cõ
citauerũt eum in inaquoso. Et cõuerſi
sunt & temptauerũt deũ: & sanctũ israel
exacerbauerũt. Non sunt recordati ma
nus eius: die qua redemit eos ỏ manu
tribulantis. Sicut posuit in egypto si
gna sua & ꝓdigia sua in campo thane
os. Et cõuertit in sanguinẽ flumia eoꝝ
& imbres eorum ne biberẽt. Misit ĩ eos
cynomiam & comedit eos & ranam & di
sperdidit eos. Et dedit erugini fructus
eorũ: & labores eorũ locuste. Et occidit ĩ
grandine vineas eorũ: & moros eorũ in
pruina. Et tradidit grandini iumẽta eo
rum: & possessiones eorum igni. Misit ĩ
eos iram indignatiõis sue: indignatio
nem & iram & tribulatiõem: immissiões
p angelos malos. Viaz fecit semite ire
sue: nõ pepercit a morte aĩarum eorũz &
iumẽta eorum in morte cõclusit Et per
cussit oẽm ꝓgenituz in terra egypti:
primitias oẽm labꝛis eorũ in taberna
culꝭ cham. Et abstulit sicut oues popu
lum suũ: & perduxit eos tanq̃ gregẽ in
deserto. Et deduxit eos in spe & non ti
muerũt: & inimicos eorũ operuit mare
Et induxit eos in mõtem scificationis
sue: mõtem quẽ acq̃siuit dextera ei⁹. Et
eiecit a facie eorum gẽtes: & sorte diuisit
eis terrã in funiculo distributionis. Et
habitare fecit in tabernaculis eoꝝ trib⁹
israel Et temptauerũt & exacerbauerũt
deum excelsuz: & testimonia ei⁹ nõ custo
dierũt. Et auerterũt se & nõ seruauerũt
pactũ: quẽadmodũ ꝑres eorum cõuersi
sunt in arcũ ꝓuarũ. In irã cõcitauerũt
eum in collib⁹ suis: & in sculptilib⁹ suis
ad emulationem eum ꝓuocauerunt.
Audiuit deus & spreuit: & ad nihiluz re
degit valde israel. Et repulit tabernacu
lum syloe tabernaculum suũ vbi habita
uit in hominibus. Et tradidit in captiui
tatem virtutẽ eorũ: & pulcritudinẽ eoꝝ
in manus inimici. Et cõclusit in gladio
populũ suũ: & hereditatem suaz spreuit.
Juuenes eorũ comedit ignis: & virgines
eorũ nõ sunt lamentate. Sacerdotes
eorũ in gladio ceciderũt: et vidue eorum
nõ ploꝛabant. Et excitat⁹ est tanq̃ dor
miens dñs: tanq̃ potens crapulatus a
vino. Et ꝑcussit inimicos suos in poste
rioꝛa: opꝛobꝛiũ sempiternũ dedit illis
Et repulit tabernaculũ ioseph: & tribũ
effraim nõ elegit. Sed elegit tribuz iu
da: mõtem sion quez dilexit. Et edifica
uit sicut vnicoꝛnis sanctificiũ suum: in
terra quã fundauit in secula. Et elegit
dauid seruũ suũ: & sustulit eũ de gregi
bus ouiũ: de post fetantes accepit eum
ꝓascere iacob seruũ suũ & israel hereꝺi
tatem suaz. Et pauit eos in innocentia
cordis sui: & in intellectib⁹ manuum su
arũ deduxit eos.

Psalmus asaph.

Deus venerũt gentes in hereditatẽ tuã: pollu
erũt templũ sanctũ tuũ: posue
rũt hierusalẽ in pomoꝝ custodiã. Posu
erũt mortalia seruoꝝ tuoꝝ escas volati
lib⁹ celi: carnes scõꝝ tuorum bestijs terre
Effuderũt sanguinẽ ipoꝝ tanq̃ aquam
in circũitu hierusalẽ: & nõ erat qui sepe
liret. Facti sum⁹ opꝛobꝛiũ vicinis nꝛis
subsannatio et illusio his q̃ in circũitu
nꝛo sunt. Vsq̃q̃ dñe irascꝛis in finẽ: ac
cendet velut ignis zelus tuus. Effunde
iram tuã in gẽtes que te nõ nouerunt
& in regna que nomẽ tuũ nõ inuocaue
runt. Quia comederũt iacob: & locum
eius desolauerũt. Ne memineꝛis iniqui
tatum nostrarũ antiquarum cito anti
cipent nos misericordie tue: qꝛ paupes
facti sum⁹ nimis. Adiuua nos de⁹ salu
tarꝭ nꝛ: & ꝓp gloꝛiaz nois tui dñe libera

nos. Et ꝓpitius esto ꝑccatis nostris ꝓ
pter nomē tuuz: ne forte dicant in gen/
tibus vbi est deus eoꝝ. Et innotescāt
in nationibus coꝝ oculis nostris: vltio
sanguinis seruoꝝ tuoꝝ qui effusus est
Introeat in conspectu tuo gemitus cō
peditoꝝz. Scōm magnitudinem bra/
chij tui: posside filios mortificatoꝝ. Et
redde vicinis nostris septupluz in sinu
eoꝝ: improperiuz ipoꝝ quod expro/
brauerunt tibi dñe. Nos autē ꝑpulus
tuus ⁊ oues pascue tue: cōfitebimur ti
bi in seculū. In generatione ⁊ generati
onem: annunciabimus laudem tuā.

In finē pro his qui cōmutabuntur: psalmus ꝑ assyrijs testimoniū asaph.

Q Ui regis israel LXXIX
intende: qui deducis velut ouē
ioseph. Qui sedes super cherub in manifestare: coram effraim beniamin ⁊ manasse. Excita potentiā tuam ⁊ veni: vt saluos facias nos. Deꝰ cōuerte nos ⁊ ostende faciē tuaz ⁊ salui erimus. Do/
mine deus virtutum: quousqz irascēris super orationeꝫ serui tui. Cibabis nos pane lacrymaruz: ⁊ potuz dabis nobis in lacrymis in mensura. Posuisti nos in cōtradictionē vicinis nostris: ⁊ inimi ci nostri subsannauerūt nos. Deus virtutum cōuerte nos: ⁊ ostēde faciez tuaz ⁊ salui erimus. Vineam de egypto trā/
stulisti: eiecisti gētes ⁊ plantasti eā. Dux itineris fuisti in cōspectu eius: ⁊ planta sti radices eius ⁊ impleuit terraz. Ope/
ruit montes umbra eius: et arbusta eiꝰ cedros dei. Extendit palmites suos vs/
qꝫ ad mare: ⁊ vsqꝫ ad flumē ꝓpagines eiꝰ. Et quid destruxisti macerią eius: ⁊ vin/
demiant eaz oēs qui ꝓtergrediunt viā Exterminauit eā aper de silua: et singu/
laris ferus depastus est eā. Deus virtu tum cōuertere respice de celo et vide et visita vineā istaz. Et perfice eam quam plantauit dextera tua ⁊ sup filiū hominis quē cōfirmasti tibi. Incensa igni et suf/
fossa: ab increpatione vultꝰ tui pibunt. Fiat manus tua sup virū dextere tue: ⁊ sup filiū hois quē cōfirmasti tibi. Et nō
discedimꝰ a te viuificabis nos et nomē tuuz inuocabimꝰ. Dñe deus virtutum cōuerte nos: ⁊ ostēde faciē tuā ⁊ salui eri mus. In finē pro torcularibꝫ: psalmꝰ ipi asaph: ḡnta sabbati. LXXX

E Xultate deo adiutori nō/
iubilate deo iacob. Sumi te psalmum ⁊ date tympa num psalterium iocūduz cum cithara. Buccinate in neomenia tuba: in insigni die solēnita/
tis vestre. Quia preceptū in israel est: ⁊ iudiciū deo iacob. Testimoniuz in ioseph posuit illud: cū exiret de terra egypti lin/
guam quā nō nouerat audiuit. Diuer/
tit ab oneribꝫ dorsuz eiꝰ: manus eius in cophino seruierūt. In tribulatōe inuo casti me et liberaui te: exaudiui te in ab/
scondito tempestatis: probaui te apud a/
quā ꝓtradictiōis. Audi ppls meꝰ ⁊ cōte/
stabor te: israel si audieris me nō erit in te deus recens: neqꝫ adorabis deum alie nū. Ego enī sum dñs deꝰ tuus: qui edu xi te de terra egypti: dilata os tuū et im plebo illud. Et nō audiuit ppls meꝰ vo/
cem meā: ⁊ israel nō intēdit mihi. Et di misi eos sm̄ desideria cordis eoꝝ: ibunt in adinuētionibꝫ suis. Si ppls meꝰ au/
disset me: israel si in vijs meis ābulasset. Pro nihilo forsitan inimicos eoꝝ hu/
miliassem: ⁊ sup tribulātes eos misissez manū meā. Inimici dñi mentiti sūt ei: ⁊ erit tps eoꝝ in secula. Et cibauit illos ex adipe frumēti: ⁊ de petra melle satura uit eos. Psalmꝰ asaph. LXXXI

D Eus stetit in synagoga deoruz: in medio autē deos diiudicat. Usqꝫquo iudicatis iniquitatez ⁊ facies peccatoꝝ sumitis? Judicate egeno ⁊ pupillo: humilem ⁊ pauperem iustificate. Eripite pauperem: ⁊ egenuz de manu peccatoris liberate. Nescierūt neqꝫ intellexerūt: in tenebris ambulāt: mouebunt̄ oia fundamenta terre. Ego dixi dij estis ⁊ filij excelsi oēs. Vos au/
tem sicut hoīes moriemini: ⁊ sicut vnus de principibꝫ cadetis. Surge deus iudi/
ca terram: qm̄ tu hereditabis in oibus

gentiby. Canticum psalmi asaph.

Deus ꝙs simil' LXXXII
Oerit tibi: ne taceas neꝙ cõpescaris deus. Quoniaꝫ ecce inimici tui sonuerũt: ⁊ qui oderũt te extulerũt caput. Sup pplm tuũ maligauerunt consiliũ: ⁊ cogitauerũt adũsus scõs tuos. Dixerũt venite ⁊ disꝑdamus eos de gente: ⁊ nõ memoꝛet nomẽ israel vltra Quoniã cogitauerunt vnanimiter: simul aduersuꝫ te testamentũ dispsuerũt tabernacula idumeoꝝ ⁊ hismaelite. Moab ⁊ agareni gebal ⁊ ãmon ⁊ amalech: alienigene cũ habitantiby tyrũ. Etenĩ assur venit cũ illis: facti sunt in adiutoꝛiũ filiꝫ loth. Fac illis sicut madiã ⁊ sysare sicut iabin in toꝛrente cyson. Disperierũt in endoꝛ: facti sunt vt stercus terre. Pone principes eoꝝ sicut oreb ⁊ ꝯeb: et ꝯebee ⁊ salmana. Oẽs principes eoꝝ: qui dixerũt hereditate possideamus scũariũ dei. Deus meus pone illos vt rotã: ⁊ sicut stipulã ante faciẽ venti. Sicut ignis qui cõburit siluã: ⁊ sicut flãma cõburẽs montes. Ita ꝑseqꝛis illos in tẽpestate tua: ⁊ in ira tua turbabis eos Imple facies eoꝝ ignominia: ⁊ q̃rent nomẽ tuuꝫ dñe. Erubescant ⁊ ꝯturbẽt in seculum seculi: ⁊ cõfundãtur ⁊ pereant. Et ꝛgnoscant qꝛ nomẽ tibi dñs: tu solus altissimus in oĩi terra. In finẽ ꝓ toꝛcularibus filiꝫ chore psalm'. LXXXIII

Quã dilecta tabernacula tua domine virtutũ: cõcupiscit ⁊ deficit anima mea in atrio dñi. Coꝛ meũ ⁊ caro mea: exultauerũt in deuꝫ viuum. Etenĩ passer inuenit sibi domũ: ⁊ turtur nidũ vbi ponat pullos suos. Altaria tua dñe virtutũ: rex me' ⁊ de' meus. Beati q̃ habitant in domo tua dñe in secula seculoꝝ laudabũt te. Beatus vir cuius est auxiliũ abs te. ascẽsiones i coꝛde suo disposuit in valle lacheymarũ in loco quẽ posuit. Etenĩ bñdictionem dabit legislatoꝛ: ibũt de virtute in virtutẽ videbit de' deoꝝ in sion. Dñe de' virtutũ exaudi oꝛonẽ meaꝫ: auribus pcipe deus iacob. Protectoꝛ noster aspice de' ⁊ respice in faciẽ ch̃risti tui. Quia melioꝛ est dies vna in atriis tuis: sup milia. Elegi abiectus esse ĩ domo dei mei: magis ꝙ habitare in tabernaculis peccatoꝝ rum. Quia misericoꝛdiã ⁊ veritatẽ diligit deus: gratiã ⁊ gloꝛiã dabit dominus Non priuabit bonis eos qui ambulant in innocentia: dñe virtutuꝫ beat' homo qui sperat in te. In finem filiis chore

Benedixisti dñe LXXXIIII
terrã tuã: auertisti captiuitatez iacob. Remisisti iniquitatẽ plebis tue: operuisti oĩa peccata eoꝝ. Mitigasti oĩem iraꝫ tuaꝫ: auertisti ab ira indignationis tue. Cõuerte nos deus salutaris noster: ⁊ auerte irã tuam a nobis. Nũquid in eternũ irascẽris nobis: aut extendes iraꝫ tuã a generatione ĩ generationẽ? Deus tu cõuersus viuificabis nos: ⁊ plebs tua letabit in te. Ostende nobis dñe misericoꝛdiã tuã: et salutare tuũ da nobis. Audiã quid loquat in me dñs deus: quoniã loquet pacẽ in plebẽz suã. Et sup sanctos suos: ⁊ in eos q̃ cõuertũtur ad coꝛ. Verũtamen ꝓpe timẽtes eũ salutare ipius: vt inhabitet gl̃ia in terra nr̃a. Misericoꝛdia ⁊ veritas obuiauerũt sibi: iustitia ⁊ pax osculate sũt. Veritas de tra oꝛta ẽ: ⁊ iustitia de celo ꝓspexit. Etenĩ dñs dabit benignitatem: ⁊ terra nostra dabit fructum suuꝫ. Justitia ante eum ambulabit: ⁊ ponet in via gressus suos. Oratio dauid.

Inclina domine LXXXV
aurem tuam ⁊ exaudi me: quoniam inops ⁊ pauper sum ego. Custodi aiam meaꝫ quoniaꝫ sanctus sum: saluũ fac seruuꝫ tuum deus meus sperantem in te. Miserere mei dñe qm̃ ad te clamaui tota die: letifica aiam serui tui qm̃ ad te dñe aiaꝫ meã leuaui. Quoniã tu dñe suauis ⁊ mitis. ⁊ multe misericoꝛdie oĩbus inuocantibus te. Auribus pcipe dñe oꝛonẽ meã: ⁊ intẽde voci ꝛepcatõis mee. In die tribulatõis mee clamaui ad te: qꝛ exaudisti me. Nõ ẽ sicꝫ tui in dijs dñe: ⁊ nõ ẽ sm̃ opa tua. Oẽs gẽtes quascũqꝫ fecisti venĩẽt ⁊ adoꝛabũt

coram te dñe: & glorificabunt nomẽ tuum. Quñ magnus es tu & faciens mirabilia: tu es deꝰ solus. Deduc me dñe in via tua: & ingrediar in veritate tua: letetur cor meũ vt timeat nomẽ tuũ. Confitebor tibi dñe deus meꝰ in toto corde meo: & glorificabo nomẽ tuũ in eternũ Quia misericordia tua magna est sup me et eruisti aiam meã ex inferno inferiori. Deus iniqui insurrexerunt sup me: et synagoga potentiũ quesierũt aiam meam: & nõ ꝓposuerũt te in conspectu suo. Et tu dñe deus miseratoꝛ & misericors: patiens & multe misericordie & verax. Respice in me & miserere mei: da imperiũ tuũ puero tuo: & saluũ fac filium ancille tue. Fac mecũ signũ in bonũ vt videant qui oderũt me & ꝓfundant: quñ tu dñe adiuuisti me & cõsolatꝰ es me. Psalmꝰ cantici filiꝰ chore. LXXXVI

Fundamẽta eius in montibus sanctis: diligit dñs portas sion sup oĩa tabernacula iacob. Gloria dicta sũt de te ciuitas dei Memoꝛ ero raab & babylonis scientiũ me. Ecce alienigene & tyrus & ppl's ethiopũ: hi fuerũt illic. Nunqd sion dicet homo: & hõ natꝰ est in ea: & ipse fundauit eaz altissimus: Dñs narrabit in scripturis ppl'oꝝ: & pricipum hoꝝ qui fuerũt in ea. Sicut letãtium oĩm: habitatio est in te. Canticum psalmi filiꝰ chore in finẽ ꝓ melech ad rñdendũ intellectꝰ eman ezraite.

Domine deus LXXXVII
salutis mee: in die clamaui & nocte coram te. Intret in ꝓspectu tuo oõ mea: inclina aurẽ tuã ad precez meam. Quia repleta est malis aia mea & vita mea inferno appropinq̃bit. Estimatus sum cum descẽdentib in lacum factus sum sicut homo sine adiutoꝛio ĩter moꝛtuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quoꝝ non es memoꝛ amplius: & ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerũt me in lacu inferiori: in tenebꝛosis & in vmbꝛa moꝛtis. Sup me confirmatꝰ est furoꝛ tuus: & oẽs fluctus tuos induxisti sup me. Longe fecisti notos meos a me: posuerunt me abominationẽ sibi. Traditꝰ sum & nõ egrediebar: oculi mei languerũt pre inopia Clamaui ad te dñe: tota die expandi ad te manus meas. Nunqd moꝛtuis facies mirabilia: aut medici suscitabũt & cõfitebunt tibi? Nunquid narrabit aliqs in sepulcro misericordiã tuã: veritatez tuã in pditionẽ? Nunqd cognoscentur in tenebꝛis mirabilia tua: & iustitia tua in terra obliuionis? Et ego ad te domine clamaui: & mane oõ mea pueniet te Et quid dñe repellis oõnẽ meã: auertis faciem tuã a me? Paup sum ego & ĩ laboꝛibus a iuuentute mea: exaltatꝰ aũt hũiliatus sum & ꝓturbatꝰ. In me transierunt ire tue: & terꝛoꝛes tui ꝓturbauerunt me. Circũdederũt me sicut aqua tota die: circũdederũt me simul. Elongasti a me amicum & pꝛoximum: & notos meos a miseria. Intellectus ethan ezraite. LXXXVIII

Misericordias dñi: in eternũ cantabo. In generatiõe & generationẽ: annunciabo veritatẽ tuam in oꝛe meo. Quñ dixisti in eternũ misericordia edificabit in celis: pꝛeparabit veritas tua in eis. Disposui testamentum electis meis: iuraui dauid famulo meo vsq̃ in eternũ pꝛeparabo semẽ tuũ. Et edificabo in generatione & generationẽ: sedẽ tuam. Confitebunt celi mirabilia tua domine: etenim veritatẽ tuã in ecclesia sctoꝝ Quñ quis in nubibꝰ equabit dño: similis erit deo in filiis dei? Deus q̃ glorificatur in cõsilio sctoꝝ: magnus & terribilis sup oĩs qui in circuitu eius sunt. Dñe deus virtutũ quis sicut tibi? potens es dñe & veritas tua in circuitu tuo. Tu dominaris ptãti maris: motũ aũt fluctuum ei? tu mitigas. Tu hũiliasti sic vulneratũ sup̃bũ: in brachio virtutis tue dispersisti inimicos tuos. Tui sunt celi & tua est tra: oꝛbem & plenitudinẽ ei? tu fundasti: aq̃lonẽ & mare tu creasti. Thabor & hermon in noie tuo exultabũt: tuum brachiũ cũ potentia. Firmetur manus tua & exaltet dextera tua: iustitia et

iudiciū ꝓparatio sedis tue. Misericordia
⁊ veritas ꝓcedent faciē tuā: beatus ꝑ̄s
qui scit iubilationē. Dñe in lumīe vul-
tus tui ambulabūt: ⁊ in noīe tuo exulta
bunt tota die: ⁊ in iusticia tua exaltabū
tur. Quoniā gl̄a virtutis eoꝝ tu es: ⁊ ī
beneplacito tuo exaltabit cornu nostrū.
Quia dñi est assumptio nr̄a: ⁊ sancti is-
rael regis nr̄i. Tūc locutus es in visiōe
sanctis tuis: ⁊ dixisti. posui adiutoriū in
potente: ⁊ exaltaui electum de plebe mea.
Inuenī dauid seruū meum: oleo sancto
meo vnxi eū. Man⁹ enī mea auxiliabit
ei: ⁊ brachium meū cōfirmabit eū. Nihil
ꝓficiet inimic⁹ in eo: ⁊ filius iniq̄tatis nō
apponet nocere ei. Et cōcidam a facie ip̄i
inimicos eius: ⁊ odientes eū in fugam
cōuertam. Et veritas mea et misericor-
dia mea cū ipo: ⁊ in noīe meo exaltabit
cornu eius. Et ponam in mari manum
eius: ⁊ ī fluminib⁹ dexterā ei⁹. Ipe inuo
cabit me p̄ me⁹ es tu: deus me⁹ ⁊ suscep-
tor salutis mee. Et ego p̄rogenitum po-
nam illū: excelsum p̄ regib⁹ tre. In eter
nū seruabo illi misericordiā meā: ⁊ testa
mentū meū fidele ipi. Et ponā ī seculum
seculi semē ei⁹: ⁊ thronū ei⁹ sicut dies ce
li. Si aūt dereliq̄rint filij ei⁹ legē meam:
⁊ in iudicijs meis nō ambulauerīt. Si
iusticias meas ꝓphanauerint ⁊ manda
ta mea nō custodierint. Visitabo in vir
ga iniq̄tates eorū: ⁊ in verberib⁹ peccata
eoꝝ. Misericordiā aūt meā nō dispgam
ab eo: neq̄ nocebo in veritate mea. Neq̄
ꝓphanabo testamētum meū: ⁊ q̄ ꝓcedunt
de labijs meis nō faciā irrita. Semel iu
raui ī scō meo si dauid mētiar: semē ei⁹
in eternum manebit. Et thron⁹ ei⁹ sicut
sol in ꝓspectu meo: ⁊ sicut luna pfecta in
eternū: ⁊ testis in celo fidel̄. Tu vero re
pulisti ⁊ despexisti: distulisti christū tuum.
Auertisti testamentū serui tui: ꝓphana
sti in terra sanctuariū eius. Destruxisti
oēs sepes eius: posuisti firmamētū eius
formidinē. Diripuerūt eū oēs transeū
tes viā: factus est opprobriū vicinis su-
is. Exaltasti dexterā deprimentiū eū: le-
tificasti oēs inimicos eius. Auertisti ad
iutoriū gladij eius: ⁊ nō es auxiliatus
ei in bello. Destruxisti eū ab emūdatiōe
⁊ sedem eius in terra collisisti. Minora
sti dies tp̄is eius: ꝑfudisti eū cōfusione
Usq̄quo dñe auertis ī finē: exardescet
sicut ignis ira tua? Memorare q̄ mea
suba: nunq̄d enim vane cōstituisti oēs
filios hoīm? Quis est hō qui viuet ⁊ nō
videbit mortē: eruet aiam suā de manu
inferi? Ubi sunt misericordie tue antiq̄
dñe: sicut iurasti dauid in veritate tua?
Memor esto dñe opprobrij seruoꝝ tuo-
rū: quod cōtinui in sinu meo multarum
gentiū. Quod exprobrauerunt inimici
tui dñe: quod exprobrauerūt cōmutati
onē christi tui. Bñdict⁹ dñs in eternum
fiat fiat.

LXXXIX

Oratio moysi hoīs dei.

Omine refugi-
um factus es nobis: a genera-
tione in generationem. Priusq̄
montes fierent aut formaret̄ terra ⁊ or
bis a seculo: ⁊ in seculum tu es deus. Ne
auertas hoīem in hūilitatē: ⁊ dixisti con
uertimini filij hoīm. Quoniā mille āni
ante oculos tuos: tanq̄ dies hesterna q̄
preterijt. Et custodia in nocte: que ꝓ ni
hilo habent̄ eoꝝ anni erūt. Mane sicut
herba transeat: mane floreat ⁊ transeat:
vespere decidat induret ⁊ arescat. Quia
defecimus in ira tua ⁊ in furore tuo tur
bati sumus. Posuisti iniq̄tates nr̄as in
conspectu tuo: seculū nostrū in illumīa
tione vultus tui. Quoniā oēs dies no
stri defecerūt: ⁊ in ira tua defecimus. An
ni nr̄i sicut aranea meditabunt̄: dies an
noꝝ nr̄oꝝ in ipis septuaginta anni. Si
autē in potentatib⁹ octogīta anni: ⁊ am
plius eorū labor ⁊ dolor. Quoniā super-
uenit mansuetudo ⁊ corripiem̄. Quis
nouit ptātem ire tue: et pre timore tuo
irā tuā dinūerare? Dexterā tuam sic no-
tam fac: ⁊ eruditos corde ī sapiētia. Cō-
uertere dñe vsq̄q̄: et deprecabil̄ esto super
seruos tuos. Repleti sum⁹ mane mise-
ricordia tua: exultauimus ⁊ delectati su
m⁹ in oīb⁹ diebus nr̄is. Letati sum⁹ ꝓ die
bus quib⁹ nos hūiliasti: annis quibus
vidim⁹ mala. Respice in seruos tuos ⁊

in opa tua:⁊ dirige filios eoꝝ. Et sit splē dor dñi dei nri sup nos:⁊ opa manuum nrāꝝ dirige sup nos:⁊ opus manuū nrarū dirige Laus cantici ipsi dauid.

Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectiōe dei celi commorabit. Dicet domino susceptor meus es tu:⁊ refugium meum:deus meus sperabo in eum. Quōm ipse liberabit me de laqo venantium:⁊ a verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi:⁊ sub pennis eius sperabis. Scuto circūdabit te veritas eius:nō timebis a timore nocturno. A sagitta volante in die a negocio perambulāte in tenebris:ab incursu⁊ demonio meridiano. Cadēt a latere tuo mille:⁊ decē milia a dextris tuis:ad te aūt nō appropinquabit. Verūtamē oculis tuis considerabis:⁊ retributionez peccatoꝝ videbis. Quōm tu es dñe spes mea:altissimum posuisti refugium tuum. Non accedet ad te malum⁊ flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. Quoniā angelis suis mandauit de te:vt custodiant te in oibus vijs tuis. In manibus portabūt te:ne forte offendas ad lapidē pedem tuū. Super aspidē⁊ basiliscū ambulabis:⁊ conculcabis leonē⁊ draconē. Quōm me in spauit liberabo eū:protegam eū quoniā cognuit nomē meū. Clamauit ad me⁊ ego exaudiā eū. cū ipso sum in tribulatione:eripiā eum⁊ glorificabo eū. Longitudie dierū replebo eū:⁊ ostendam illi salutare meum.

Psalmus cantici in die sabbati:

Bonū est confiteri dño:⁊ psallere nomini tuo altissime. Ad annunciandū mane misericordiā tuā:⁊ veritatē tuaz p noctem: In decachordo psalterio:cū cātico in cithara. Quia delectasti me dñe in factura tua⁊ in operibus manuū tuarū exultabo. Quā magnificata sunt opa tua dñe nimis profunde facte sunt cogitatiōes tue. Vir insipiēs nō cognoscet:⁊ stultus nō intelliget hec. Cum exorti fuerint peccatores sicut fenū:⁊ apparuerint omēs qui operāt iniquitatē. Ut intereāt in seculum seculi:tu autem altissimus in eternum dñe. Quōm ecce inimici tui dñe: quōm ecce inimici tui peribūt:⁊ dispgent omnes q̄ operant iniquitatem. Et exaltabit sicut vnicornis cornu meū: et senectus mea in misericordia vberi. Et despexit oculus meus inimicos meos⁊ ab insurgētibus in me malignātibus audiet auris mea Justus vt palma florebit sicut cedrus libani multiplicabit. Plantati in domo dñi:in atrijs domus dei nostri florebunt. Adhuc multiplicabunt in senecta vberi:⁊ bene patiētes erunt vt annuncient Quoniā rectus dñs deus noster:⁊ non est iniquitas in eo. Laus cātici dauid in die ante sabbatum quando fundata est terra: LXXXXII

Dominus regnauit decorez indutus est:indutus est dñs fortitudinez⁊ pcinxit se. Etenī firmauit orbem terre:qui nō commouebit. Parata sedes tua deus:extunc a seculo tu es Eleuauerūt flumia domine:eleuauerūt flumina vocem suam. Eleuauerūt flumina fluctus suos:a vocibus aquarū multarū Mirabiles elationes maris:mirabilis in altis dñs. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis:domū tuam decet sanctitudo dñe in longitudine dierum.

Psalmus dauid quarto sabbati: LXXXXIII

Deus vltionū dñs:deus vltionuz libere egit. Exaltare qui iudicas terraz:rede retributionem superbis. Vsqz̄q̄ peccatores dñe:vsqz̄q̄ peccatores gloriabunt: Effabunt⁊ loquētur iniquitatē:loquētur omēs qui opant iniusticiaz: Populum tuū domine humiliauerūt.⁊ hereditatem tuaz vexauerūt. Viduam⁊ aduenā interfecerunt:⁊ pupillos occiderūt. Et dixerūt non videbit dñs: nec intelliget deus iacob. Intelligite insipiētes in plo⁊ stulti aliqñ sapite. Qui plantauit aurem nō audiet aut qui finxit oculū non considerat: Qui corripit gentes nō arguet:aut qui docet hoiem sciam dominus scit cogitationes hoim:quoniā vane sunt. Beatus homo quez tu erudieris

D

dñe: & de lege tua docueris eū. Ut mitiges ei a diebꝫ malis: donec fodiat̄ peccatori fouea. Quia nō repellet dñs plebem suaꝫ: & hereditatem suā non derelinquet. Quoadusqꝫ iusticia conuertat̄ in iudiciū: & q̄ iuxta illam: oēs qui recto sunt corde. Quis cōsurget mihi adūsus malignātes: aut q̄s stabit mecuꝫ aduersus operātes iniq̄tatem? Nisi q̄ dñs adiuuit me: paulomin⁹ habitasset in inferno aīa mea. Si dicebam mot⁹ est pes me⁹ misericordia tua dñe adiuuabat me. Secōm multitudinē dolorum meoruꝫ in corde meo: consolationes tue letificauerunt aīam meā. Nunquid adhęret tibi sedes iniq̄tatis: q̄ fingis labꝫem in p̄cepto? Captabant in aīaꝫ iusti: & sanguinem innocētem cōdemnabunt. Et factus est mihi dominꝫ in refugiū & deus me⁹ in adiutorium spei mee. Et reddet illis iniquitatem ipsoꝝ: & in malitia eorum disperdet eos: disperdet illos dñs de⁹ noster. Laus cantici ipsi dauid.

Venite exulte/mus dño: iubilem⁹ deo salutari nostro. Preoccupem⁹ faciē eius in confessione: & in psalmis iubilemus ei. Qm̄ de⁹ magnus dñs: & rex magnus sup oēs deos: qm̄ nō repellit dominus plebē suaꝫ. Quia in manu ei⁹ sunt oēs fines terre: & altitudines montiū ipsius sunt. Qm̄ ipsius est mare & ipse fecit illud & siccā man⁹ eius formauerūt: Venite adoremꝫ & procidamus & ploremus ante dñm q̄ fecit nos: qꝫ ipse est deus noster. Et nos pꝰ pascue eius: & oues manꝰ eius. Hodie si vocem ei⁹ audieritis: nolite obdurare corda vestra. Sicut in irritatiōe: sm̄ diē temptatiōnis in deserto. Vbi temptauerūt me patres vestri: probauerūt & viderūt opera mea. Quadraginta annis offensus fui generationi illi: & dixi semper hi errant corde. Et isti nō cognouerūt vias meas vt iurauī in ira mea si introibūt in req̄em meam. Psalmus dauid quādo domus edificabatur post captiuitatem. LXXXXV

Cantate dño canticū nouū: cantate dño omis terra. Cantate dño & bñdicite noī eius: annunciate de die in diem salutare eius. Annūciate inter gētes gloriam ei⁹: in oīb⁹ populis mirabilia ei⁹. Qm̄ magn⁹ dñs et laudabilis nimis: terribilis ē super oēs deos. Qm̄ oēs dij gentiū dēmonia: dñs aūt celos fecit. Cōfessio & pulchritudo in conspectu ei⁹: sanctimonia & magnificētia in sanctificatiōe eius. Afferte dño patrie gentiū: afferte dño gloriā & honorem: afferte dño gloriā nomini ei⁹. Tollite hostias & introite in atria eius: adorate dominū in atrio sancto eius. Commoueat̄ a facie eius vniuersa terra: dicite in gentibꝫ q̄ dñs regnauit. Etenim correxit orbem terre qui nō cōmouebit̄: iudicabit pꝰlos in equitate. Letent̄ celi & exultet terra: commoueat̄ mare & plenitudo eius: gaudebunt campi & omia que in eis sunt. Tūc exultabunt omia ligna siluarum a facie dñi q̄ venit: q̄m venit iudicare terrā. Judicabit orbē terre in equitate: & pꝰlos in veritate sua.

Psalm⁹ ipsi dauid quādo terra eius restituta est ei. LXXXXVI

Dominus regnauit exultet terra: letent̄ insule multe. Nubes & caligo in circuitu ei⁹: iusticia & iudiciuꝫ correctio sedis eius. Ignis ante ipsum p̄cedet: & inflāmabit in circuitu inimicos ei⁹. Illuxerūt fulgura eius orbi terre: vidit & commota est terra. Mōtes sicut cera fluxerūt a facie dñi: a facie dñi oīs terra. Annūciauerūt celi iusticiam ei⁹: & viderūt oēs pꝰli gloriam eius Cōfundant̄ oēs qui adorāt sculptilia: & qui gloriant̄ in simulacris suis. Adorate eū oēs angeli ei⁹: audiuit & letata ē sīō Et exultauerūt filie iude pꝓt iudicia tua dñe. Qm̄ tu dñs altissim⁹ sup oēm terrā: nimis exaltat⁹ es sup oēs deos. Qui diligit⁊ dñm odite malum custodit dñs aīas suoꝝ suoꝝ: de manu pctōris liberabit eos. Lux orta ē iusto: & rect⁊ corde letitia. Letamī iusti in dño: & confitemī mēorie sctificatiōis eius. Psalm⁹ dauid.

Psalterium

Cantate domi/ XCVII
no canticum nouum: quia
mirabilia fecit. Saluauit
sibi dextera eius: & brachi
um sanctū eius. Notum fecit
dñs salutare suū: in conspectu gentium
reuelauit iusticiam suam. Recordatus
est misericordie sue: & veritatis sue domui
israel. Uiderūt oēs termini terre saluta/
re dei nostri: iubilate dño omnis terra
cātate & exultate & psallite. Psallite do/
mino in cithara in cithara & voce psalmi
in tubis ductilibus & voce tube cornee. Ju
bilate in cōspectu regis dñi: moueat ma
re & plenitudo eius orbis terrarum & q̄ habi/
tant in eo. Flumina plaudent manu: si/
mul montes exultabūt a conspectu do/
mini: quoniā venit iudicare terram. Ju/
dicabit orbem terrarum in iusticia: & popu/
los in equitate. Psalmus dauid.

Dominus regnauit ira XCVIII
scant pp̄li. qui sedes super cherū
bin moueat terra. Dñs in sion
magn⁹: & excelsus sup oēs pp̄los. Confi
teant nomini tuo magno q̄m terribile
& sanctū est: & honor regis iudiciū diligit
Tu parasti directiones: iudicium & iusti/
ciam in iacob tu fecisti. Exaltate dñm de/
um nostrū: & adorate scabellū pedum ei⁹:
q̄m sanctū. ē. Moyses & aarō & sacerdotes
ei⁹: & samuel inter eos q̄ inuocāt nomē
eius. Inuocabāt dñm & ipse exaudiebat
eos in columna nubis loquebat ad eos
Custodiebant testimonia eius: & precep/
tum q̄ dedit illis. Domine de⁹ noster
tu exaudiebas eos: deus tu propitius fuisti
eis & vlciscens in oēs adinuētiones eorū
Exaltate dñm deū nostrū: & adorate in
monte sancto ei⁹: q̄m sanct⁹ domin⁹ de/
us noster. Psalmus in confessione.

Iubilate deo oīs tra XCIX
seruite dño in leticia. Introite
in cōspectu eius in exultatione
Scitote q̄m dñs ipse est deus: ipse fecit
nos & non ipsi nos. Populus eius et
oues pascue eius introite portas ei⁹ in
confessione: atria eius in hymnis confi
temini illi. Laudate nomē eius quoniā
suauis est dominus: in eternum miseri
cordia eius: & vsq; in generationem &
generationem veritas eius.

Psalmus ipsi dauid. C

Misericordiam & iudicium canta
bo tibi dñe: psallam & intelligam
in via immaculata quādo venie/
es ad me. Perambulabam in innocen
tia cordis mei: in medio domus mee. Nō
proponebam ante oculos meos rem iniu
stam: facientes preuaricatōes odiui. Nō
adhesit mihi cor prauum: declinantē a me
malignū non cognoscebam. Detrahen
tem secreto proximo suo: hūc persequebar.
Superbo oculo & insatiabili corde: cum
hoc non edebam. Oculi mei ad fideles
terre vt sedeant mecum: ambulans in
via immaculata hic mihi ministrabit.
Non habitabit in medio domus mee
qui facit superbiam: qui loquit iniq̄ nō di
rexit in cōspectu oculorum meorū. In ma
tutino interficiebā oēs peccatores ter/
re: vt disperderem de ciuitate dñi omēs
operātes iniquitatem. Oratio pauper
cum anxiaretur & coram domino effudit
precem suam. CI

Domine exaudi orationē meam:
& clamor me⁹ ad te veniat. Nō
auertas faciem tuam a me: in quacūq;
die tribulor inclina ad me aurē tuā. In
quacūq; die inuocauero te: velociter ex/
audi me. Quia defecerunt sicut fumus
dies mei: & ossa mea sicut cremiū arue/
runt. Percussus sum vt fenum & aruit
cor meū: quia oblitus sum comedere panē
meū. A voce gemitus mei: adhesit os meū
carni mee. Similis factus sum pellicano soli
tudinis: factus sum sicut nycticorax in domicilio
Uigilaui: & factus sum sicut passer soli
tarius in tecto. Tota die exprobrabāt mi
hi inimici mei: & qui laudabant me adu
sum me iurabāt. Quia cinerē tanq̄m pa/
nem manducabā: & poculū meū cum fle
tu miscebam. A facie ire indignatiōis
tue: quia eleuans allisisti me. Dies mei
sicut vmbra declinauerūt: & ego sicut fe
num arui. Tu aūt domine in eternum
permanes: & memoriale tum in genera

tione ⁊ generationē. Tu exurgēs miſe/
reberis ſion: qz tps miſerendi eius quia
venit tps. Quoniā placuerūt ſeruis tu
is lapides eius: ⁊ terre eius miſerebun
tur. Et timebūt gentes nomē tuū dñe
⁊ oēs reges terre gloriā tuā. Quia edifi
cauit dñs ſion: et videbit in gloria ſua.
Reſpexit ī oratiōnē humiliū: ⁊ non ſpre
uit precē eoꝝ. Scribant hec in genera/
tione altera ⁊ ppls qui creabit laudabit
dñm. Quia pſpexit de excelſo ſancto ſuo:
dñs de celo in terram aſpexit. Et audiret
gemit⁹ cōpeditoꝝ: vt ſolueret filios in/
temptoꝝ. Et annūcient in ſion nomē
dñi: ⁊ laudem eius in hieruſalē. In con/
ueniendo pplos in vnū: ⁊ reges vt ſer/
uiāt dño. Rñdit ei via virtutis ſue: pau
citatē dierꝝ meoꝝ nuncia mihi. Ne reuo
ces me in dimidio dierū meoꝝ: in gene/
ratione ⁊ generationē anni tui. Initio
tu dñe terrā fundaſti: ⁊ opera manuum
tuaꝝ ſunt celi. Ipſi peribūt tu aūt pma
nes: ⁊ oēs ſicut veſtimentū veteraſcent.
Et ſicut operturiū mutabis eos ⁊ muta
bunt: tu aūt idem ipſe es: ⁊ anni tui non
deficient. Filij ſeruoꝝ tuoꝝ habitabunt
⁊ ſemen eoꝝ in ſeculū dirigetur.

Pſalmus ipſi dauid. CII

Benedic aīa mea dño: et oia q̄
intra me ſunt noī ſcō ei⁹. Bene
dic aīa mea dño: ⁊ noli obliuiſci
oēs retributiones ei⁹. Qui ꝓpitiat, om
nibꝫ iniquitatibꝫ tuis: qui ſanat oīes
infirmitates tuas. Qui redimit de inte
ritu vitaꝫ tuā: qui coronat te in miſeri/
cordia ⁊ miſeratiōibꝫ. Qui replet in bo/
nis deſideriū tuū: renouabit vt aq̄le iu
uentus tua. Faciens mīas dñs: ⁊ iudici
um oībꝫ iniuriam patientibꝫ. Notas fe
cit vias ſuas moyſi: filijs iſrl voluntates
ſuas. Miſerator ⁊ miſericors dñs: lon/
ganimis ⁊ multū miſericors. Nō in per
petuum irascet nec in eternū cōminabit. Non ſm peccata nīa fecit nob: nec
ſm iniq̄tates nīas retribuit nob. Qm̄
ſm altitudinē celi a terra: corroborauit
mīaz ſuā ſuper timentes ſe. Quantū di
ſtat ortus ab occidēte: lōge fecit a nobis
iniquitates nīas. Quō miſeret pater
filioꝝ: miſertus eſt dñs timentibus ſe:
qm̄ ipſe cognouit figmētū nr̄m. Recor/
datus ē qm̄ pulvis ſum⁹: hō ſicut fenū
dies eius tanq̄ flos agri ſic efflorebit.
Qm̄ ſpūs pertranſibit ī illo ⁊ nō ſubſiſtet.
⁊ nō cognoſcet amplius locū ſuū. Miſe
ricordia aūt dñi ab eterno ⁊ vſq̄ in eter
nū: ſup timentes eū. Et iuſticia illius ī
filios filioꝝ: his qui ſeruāt teſtamentū
eius. Et memores ſunt mādatoꝝ ipſi⁹:
ad faciēdū ea. Dñs in celo paravit ſedē
ſuā: ⁊ regnū ipſius oīb⁹ dñabit. Benedici
te dño oēs angeli ei⁹ potētes virtute: faci
entes verbū illius ad audiendaz vocem
ſermonū ei⁹. Benedicite domīo oēs vir
tutes ei⁹: miniſtri eius qui facitis voluntatem eius. Benedicite dño oīa opa eius
in omni loco dñationis ei⁹: benedic aīa
mea dño. Pſalm⁹ ipſi dauid. CIII

Benedic aīa mea dño: dñe deus
meus magnificatus es vehemē
ter. Confeſſionē ⁊ decorē indu/
ſti: amictus lumīe ſicut veſtimēto. Ex/
tendens celū ſicut pellē: qui tegis aq̄s ſu
perioꝝ ei⁹. Qui ponis nubē aſcenſuz tu
um: qui ambulas ſup pēnas ventorum.
Qui facis angelos tuos ſpūs: ⁊ mini/
ſtros tuos ignem venteꝫ. Qui funda/
ſti terrā ſup ſtabilitatē ſuaz: non inclina
bit in ſeculū ſeculi. Abyſſus ſicut veſti/
mentū amictus eius: ſup mōtes ſtabūt
aque. Ab increpatione tua fugient: a vo
ce tonitrui tui formidabūt. Aſcendunt
mōtes ⁊ deſcendūt campi: in locū quez
fundaſti eis. Terminū poſuiſti quez nō
tranſgredient: neq̄ conuertent opire ter/
ram. Qui emittis fontes in conallibus
inter mediū montiū pertranſibūt aque
potabūt oēs beſtie agri: expectabūt o/
nagri ī ſiti ſua. Sup ea volucres celi ha
bitabūt: de medio petraꝝ dabūt voces.
Rigans mōtes de ſuperioribꝫ ſuis: de fru
ctu operuz tuoꝝ ſatiabit terra. Produ/
ces fenum iumentis: ⁊ herbā ſeruituti
hoīm. Et educas panez de terra: ⁊ vinū
letificet cor hominis. Et exhilaret faciē
in oleo: ⁊ panis cor hominis confirmet

Saturabuntur ligna campi ⁊ cedri libani quas plantauit: illic passeres nidificabūt. Herodij dom⁹ dux est eor: mōtes excelsi ceruis petra refugiū hērinacis. Fecit lunā in tpe: sol cognouit occasum suum. Posuisti tenebras ⁊ facta ē nox: in ipsa ptrāsibūt omēs bestie silue. Catuli leonū rugientes vt rapiant: ⁊ q̄rant a deo escam sibi. Ortus est sol ⁊ cōgregati sunt: ⁊ in cubilibꝫ suis collocabuntur. Exibit homo ad opus suū: ⁊ ad operationem suā vsq; ad vesperū. Quā magnificata sunt opa tua dñe: omīa in sapia fecisti: impleta est terra possessiōe tua. Hoc mare magnū ⁊ spatiosum manibꝫ: illic reptilia quor nō est numerus Aialia pusilla cum magnis: illic naues pertransibunt. Draco iste quem formasti ad illudēdū ei: omīa a te expectant vt des illis escam in tpe. Dante te illis colligent: aperiente te manum tuaz omīa implebūtur bonitate. Auertente aūt te faciem turbabunt: auferes spīm eor et deficient: ⁊ in puluerem suū reuertent. Emitte spīm tuū ⁊ creabunt: ⁊ renouabis faciem terre. Sit gloria dñi in seculum: letabit dñs in opibꝫ suis. Qui respicit terrā ⁊ facit eā tremere: qui tāgit montes ⁊ fumigant. Cāt⁹ dño in vita mea: psallam deo meo q̄diu fuz. Jocundū sit ei eloquiū meuz: ego vo delectabor in dño. Deficiēt peccatores a terra ⁊ iniqui ita vt nō sint: benedic anima mea domino: Alleluia. CIIII

Confitemini dño ⁊ inuocate nomen eius: annūciate inter gentes opa eius. Cantate ei ⁊ psallite ei narrate oīa mirabilia eius: laudamini in noīe sancto eius. Letetur cor q̄rentium dñm: querite dñm ⁊ confirmamini: querite faciē ei⁹ semp. Memētote mirabiliū eius que fecit: pdigia eius et iudicia oris eius. Semen abrahaz serui eius: filij iacob electi eius. Ipse dñs deus noster: in vniuersa terra iudicia ei⁹. Memor fuit in seculū testamēti sui: verbi q̄ mandauit in mille generationes. Quod disposuit ad abrahā: ⁊ iuramenti sui ad ysaac. Et statuit illud iacob ī preceptū: ⁊ israel in testamētum eternum. Dicēs: tibi dabo terram chanaan: funiculū hereditatis vre. Cuz essent nūero breui: pauciss̄imi ⁊ incole eius. Et ptrāsierūt de gente in gentem: ⁊ de regno ad pplm alterū. Nō reliquit hoīem nocere eis: ⁊ corripuit p eis reges. Nolite tangere christos meos: ⁊ ī pphetis meis nolite malignari. Et vocauit famē sup terram: ⁊ omne firmamētū panis ptriuit: Misit ante eos virū: in seruū venūdat⁹ est ioseph. Humiliauerunt in cōpedibꝫ pedes eius: ferrum pertransiit animam donec veniret verbum eius. Eloquium domini inflāmauit eum: misit rex ⁊ soluit eum: princeps populor ⁊ dimisit eū Constituit eū dñm domus sue: ⁊ principem oīs possessiōis sue. Et erudiret prīcipes eius sicut semetipsum: ⁊ senes eius prudētiam doceret. Et intrauit israel ī egyptū: ⁊ iacob accola fuit in terra cha⁊. Et auxit pplm suum vehemēter: ⁊ firmauit eā sup̄ inimicos eius. Cōuertit cor eorū vt erudirēt populū eius ⁊ dolū facerent in seruos ei⁹. Misit moysen seruū suū: aarō quem elegit ipsum. Posuit in eis verba signor suorum ⁊ pdigior: in terra cham. Misit tenebras ⁊ obscurauit: ⁊ non exacerbauit sermones suos: Conuertit aquas eorū in sanguinem: ⁊ occidit pisces eor. Et edidit tra eor ranas: in penetralibꝫ regum ipsorum. Dixit ⁊ venit cynomia ⁊ cynifes: in oīb⁹ finibus eor. Posuit pluuias eorum grandinem: ignem cōburentem in terra ipsor. Et percussit vineas eor ⁊ ficulneas eorum: et contriuit lignum eorum. Dixit et venit locusta et bruchus: cuius non erat numerus. Et comedit omne fenū ī terra eor: ⁊ comedit oēm fructum terre eor. Et pcussit oē primogenitū in terra eor: primitias omnis laboris eor. Et eduxit eos cum argento et auro: et non erat in tribubꝫ eorum infirm⁹. Letata est egyptus in pfectiōe eor: q̄ incubuit timor eor sup eos. Expādit nubem in protectionem eorū: ⁊ ignem ⁊ vt lu-

ceret eis per noctem. ℣Petierũt ⁊ venit coturnix ⁊ pane celi saturauit eos. Dirupit petram ⁊ fluxerũt aque: abierut in ficco flumina. Quoniã memor fuit verbi sancti sui: quod habuit ad abraã puerum suum. Et eduxit populum suum in exultatione: ⁊ electos suos in leticia. Et dedit illis regiões gẽtium: ⁊ labores populoꝝ possederũt. Et custodiãt iustificationes eius: et legem eius requirãt.

Alleluia Alleluia.

CV

Confitemini dño quoniaz bonus: quoniã in seculum misericordia eius. Quis loquetur potẽtias dñi: auditas faciet omnes laudes eius? ℣Beati qui custodiũt iudiciuz: ⁊ faciũt iusticiam in omi tempore. Memẽto nostri dñe in bñplacito populi tui: visita nos in salutari tuo. Ad videndum in bonitate electorum tuorum: ad letãdum in leticia gentis tue: vt lauderis cum hereditate tua. ℣Peccauim⁹ cuz patribꝫ nostris: iniuste egimus iniquitatem fecim⁹. ℣Patres nostri in egypto nõ intellexerũt mirabilia tua: nõ fuerũt memores multitudis misericordie tue Et irritauerũt ascẽdẽtes in mare: mare rubꝝ: Et saluauit eos ꝓpter nomẽ suum: vt notam faceret potẽtiam suam. Et increpuit mare rubrũ ⁊ exiccatum ẽ ⁊ deduxit eos in abyssis sicut in deserto Et saluauit eos de manu odiẽtiuz: ⁊ redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulãtes eos: vnus ex eis nõ remãsit. Et crediderũt i verbis eius: ⁊ laudauerũt laudem eius. Cito fecerũt: obliti sunt operũ eius: nõ sustinuerũt ꝯsilium eius. Et cõcupierũt cõcupiscẽtiaz in deserto: ⁊ temptauerũt deuz in inaq̃so. Et dedit eis petitiõem ipsoꝝ: ⁊ misit saturitatem in aias eoꝝ. Et irritauerũt moysen in castris: aaron scm̃ dñi. Aperta est terra ⁊ deglutiuit dathan: ⁊ operuit sup̃ cõgregationez abiron. Et exarsit ignis in synagoga eoruz: flãma cõbussit peccatores. Et fecerũt vitulũ in oreb: ⁊ adorauerũt sculptile. Et mutauerunt gloriã suã in similitudinẽ vituli: comedentis fenũ. Obliti sunt deũ qui saluauit eos: qui fecit magnalia i egypto: mirabilia i terra cha: terribilia in mari rubro. Et dixit vt disperderz eos: si nõ moyses electꝰ eius stetisset in ꝯfractione in cõspectu eiꝰ. Et auerteret irã eius ne disperderet eos ⁊ p nihilo habuerũt terrã desiderabilẽ. Nõ crediderũt verbo eiꝰ ⁊ murmurauerũt in tabernaculis suis: nõ exaudierũt vocem dñi. Et eleuauit manũ suã sup̃ eos: vt prosterneret eos in deserto. Et vt dejceret semẽ eoꝝ i nationibꝫ ⁊ dispderet eos in regionibꝫ. Et initiati sunt beelphegor: ⁊ comederũt sacrificia mortuoꝝ. Et irritauerũt eum i adinuẽtionibꝫ suis: ⁊ multiplicata est i eis ruina. Et stetit phinees ⁊ placauit: ⁊ cessauit ꝯsatio. Et reputatuz est ei ad iusticiã: in generatione ⁊ generationem vsq̃ in sempiternũ. Et irritauerũt euz ad aquas cõtradictiõis: ⁊ vexatus ẽ moyses ꝓpter eos: qz exacerbauerũt spirituz eiꝰ. Et distinxit in labijs suis: nõ disperdiderũt gẽtes quas dixit dñs deꝰ illis: Et commixti sunt inter gẽtes: ⁊ didicerũt opa eoꝝ ⁊ seruierũt sculptilibꝫ eoruꝫ ⁊ factũ est illis in scandalũ. Et immolauerũt filios suos ⁊ filias suas dmonijs Et effuderunt sanguinẽ innocẽtez sanguinẽ filioꝝ suoꝝ ⁊ filiarꝝ suarꝝ ꝯs sacrifi cauerũt sculptilibꝫ chanaan. Et interfecta est terra in sanguinibꝫ: ⁊ cõtaminata est in operibꝫ eoꝝ: ⁊ fornicati sunt i adinuetionibꝫ suis. Et irat⁹ est furore dñs in pꝓm suũ: ⁊ abhomiat⁹ est hereditatẽ suam. Et tradidit eos in man⁹ gentiũ: et dñati sunt eoꝝ qui oderãt eos. Et tribulauerũt eos inimici eoꝝ: ⁊ hũliati sunt sub manibꝫ eoꝝ: sepe liberauit eos. Ipsi aũt exacerbauerũt eũ in ꝯsilio suo: ⁊ humiliati sunt in iniq̃tatibꝫ suis. Et vidit cũ tribularent: ⁊ audiuit oꝛoem eoruz. Et memor fuit testamenti sui: ⁊ penitu it eũ ꝟm multitudinẽ misericordie sue. Et dedit eos in mias: in ꝯspectu omniũ qui ceperant eos. Saluos fac nos dñe deꝰ noster: ⁊ ꝯgrega nos de natiõibꝫ. Ut cõfiteamur noi sctõ tuo: ⁊ gloriemur in

laude tua. Benedictus dñs deus israel a seculo & usq; in seculū & dicet ois ps̄lus fiat fiat. Alleluia Alleluia. CVI

Confitemini dño qm̄ bon̄: qm̄ in scl̄m mia ei⁹. Dicāt qui redē/pti sunt a dño: quos redemit de manu inimici: de regionib⁹ cōgregauit eos. A solis ortu & occasu: ab aq̄lone et mari. Errauerūt in solitudine i inaquo so: viā ciuitatis h̄itaculi nō inuenerūt. Esurientes & sitientes: aīa eor in ipsis defecit. Et clamauerūt ad dñm cū tribu/larent̄: & de necessitatib⁹ eor eripuit eos Et duxit eos in viam rectam: vt irēt in ciuitatē habitationis. Confiteantur dño mie ei⁹: & mirabilia eius filijs hoim Quia satiauit aīam inanez: & aīam esu/riētem satiauit bonis. Sedentes in te/nebris & in umbra mortis vinctos in mē dicitate & ferro. Quia exacerbauerūt e/loqa dei & consiliū altissimi irritauerant Et humiliatū est in laboib⁹ cor eor: et infirmati sunt nec fuit qui adiuuaret. Et clamauerūt ad dominū cū tribularē tur: & de necessitatib⁹ eorū liberauit eos Et eduxit eos de tenebris & umbra mor tis & vincula eorū dirupit. Confiteant̄ domino misericordie ei⁹: & mirabilia ei⁹ filijs hoiz. Quia cōtriuit portas ereas: & vectes ferreos confregit. Suscepit eos de via iniq̄tatis eor: ppter iniusticias ei⁹ suas h̄umiliati sunt. Oēm escaz abomina ta est aīa eor: & appropinq̄uerūt usq; ad portas mortis. Et clamauerūt ad dñm cū tribularent̄: & de necessitatib⁹ eor libe rauit eos. Misit verbū suū & sanauit e/os & eripuit eos de interitiōib⁹ eorum: Confiteant̄ dño mie ei⁹: & mirabilia ei⁹ filijs hoim. Et sacrificēt sacrificiū laudis & annuncient opa eius in exultatione: Qui descendunt mare in naub⁹: facien tes opationez in aquis multis. Ipsi vi derūt opa dñi: & mirabilia ei⁹ in profun do. Dixit & stetit spūs p̄celle: & exaltati sunt fluctus ei⁹. Ascendūt usq; ad celos & descendunt usq; ad abyssos: aīa eor in malis tabescebat. Turbati sunt & moti sunt sicut ebr̄i⁹: & oīs sapia eor deuorata est. Et clamauerunt ad dominū cū tri/bularent̄: & de necessitatibus eor eduxit eos. Et statuit procellas ei⁹ in auram: & siluerūt fluctus ei⁹. Et letati sunt quia siluerūt: & deduxit eos in portum voli/tatis eorū. Cōfiteant̄ domio misericor/die ei⁹: & mirabilia ei⁹ filijs hoim. Et ex/altent eū in ecclesia plebis: & in cathedra senior laudent eū. Posuit flumina in desertum: & exitus aquarū in sitim Ter tam fructiferam in salsuginem: a mali/cia inhabitantiū in ea. Posuit desertuz in stagna aquarū: & terraz sine aq̄ in exi/tus aquarū. Et collocauit illic esurien/tes & cōstituerūt ciuitatem habitatiōis Et seminauerunt agros & plantauerūt vineas: & fecerūt fructum natiuitatis. Et benedixit eis & multiplicati sunt ni/mis: & iumenta eorū nō minorauit. Et pauci facti sunt: & vexati sunt a tribula/tione malorū: & dolore. Effusa est cōten tio super principes: & errare fecit eos in inuio & nō in via. Et adiuuit pauperem de inopia: & posuit sicut oues familias. Videbunt recti & letabuntur: & omnis iniquitas eorū oppilabit os suū. Quis sapiens & custodiet hec: & intelliget mise ricordias domini. Alleluia Cāticū psalmi ipsi dauid. CVII

Paratū cor meum deus paratuz cor meū: cātabo & psallam in glo ria mea. Exurge psalteriuz & ci/thara: exurgā diluculo. Cōfitebor tibi i ps̄lis dñe: & psallā tibi i natiōib⁹. Quia magna ē sup celos mia tua & usq; ad nu bes veritas tua. Exaltare sup celos de⁹. et sup oēm terrā glia tua: vt liberēt dilecti tui. Saluū fac dextera tua & exaudi me de⁹ locut⁹ est i scō suo. Exultabo & diui/dā sichimā & vallē tabnaculoz dimeti ar. Me⁹ ē galaad & me⁹ ē manasses: & ef/fraim susceptio capitis mei: Juda rex me⁹: moab lebes spei mee. In idumeaz extendā calciamentū meū: mihi alieni/gene amici facti sunt. Quis deducet me in ciuitatē munitā: q̄s deducet me usq; in idumeā? Nōne tu deus qui repulisti nos: & nō exibis de⁹ in virtutib⁹ nostris?

Da nobis auxilium de tribulatione: qz vana salus hoīs. In deo faciem⁹ virtutem: z ipse ad nihilū deducet inimicos nostros. In finez ps dauid CVIII

Deus laude meā ne tacueris: qz os pctōris z os dolosi sup me apertū est. Locuti sunt aduersuz me lingua dolosa: z sermonib⁹ odij circūdederūt me z expugnauerūt me gratis Pro eo vt me diligerent detrahebāt mihi: ego aūt orabam. Et posuerūt aduersum me mala pro bonis: z odiuz pro dilectione mea. Cōstitue super eū peccatorem: z diabolus stet a dextris ei⁹. Cū iudicat exeat condemnatus: z oratio eius fiat in peccatū. Fiant dies eius pauci: et episcopatū eius accipiat alter. Fiant filij eius orphani: z uxor ei⁹ vidua. Nutātes transferātur filij eius z mendicent: eijciant de habitationib⁹ suis. Scrutetur fenerator omnē substātiam ei⁹: z diripiant alieni labores ei⁹. Non sit illi adiutor: nec sit qui miserat pupillis eius. Fiant nati eius in interitū: in generatōne vna deleatur nomē eius. In memoriam redeat iniqtas patrū ei⁹ in conspectu domini: z peccatū matris eius nō deleat. Fiāt cōtra dñm semp: z dispeat de terra memoria eoz: p eo q nō est recordatus facere mīam. Et psecutus est hominē inopem z mendicum: z compunctuz corde mortificare. Et dilexit maledictionē z veniet ei: z noluit bñdictiōez z elongabitur ab eo. Et induit maledictionem sicut vestimētū: z intrauit sicut aqua in interiora ei⁹: z sicut oleū in ossibus ei⁹. Fiat ei sic vestimētū q opit: z sic cona q sp pcingit. Hoc opus eoz qui detrahūt mihi apud dñz: z q loquunt mala a dūsus aiam meā. Et tu dñe dñe fac mecū ppter nomē tuū: qz suauis est misericordia tua. Libera me qz egen⁹ z pauper suz ego: z cor meū pturbatū est ītra me. Sicut vmbra cū declinat ablat⁹ suz z excussus sum sic locuste. Genua mea infirmata sunt a ieiunio: z caro mea immutata est ppter oleū. Et ego fact⁹ sum opprobriū illis: viderūt me z mouerunt capita sua. Adiuua me dñe de⁹ me⁹ salua me fac ppt mīam tuā. Et sciāt qz manus tua h̄: z tu dñe fecisti eā. Maledicz illi z tu bñdices qui insurgūt in me confundant: seruus aūt tu⁹ letabit. Induant qui detrahūt mihi pudore: z operiātur sicut diploide confusione sua. Cōfitebor domino nimis in ore meo: z in medio multor laudabo eum. Quia astitit a dextris pauperis: vt saluaz faceret a psequentib⁹ aiam meam. Psalmus dauid. CIX

Dixit dñs domino meo: sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos: scabellū pedū tuor. Virgam virtutis tue emittet dñs ex sion: dominare ī medio inimicor tuorum. Tecum principium in die virtutis tue: in splendoribus sanctor: ex vtero ante luciferū genui te. Jurauit domin⁹ et nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternum fm ordinem melchisedech. Dñs a dextris tuis: cōfregit in die ire sue reges. Judicabit in nationibus implebit ruinas: conquassabit capita in terra mlt̄orum. De torrente in via bibet propterea exaltabit caput. Alleluia. CX

Confitebor tibi domine in toto corde meo: in consilio iustoruz z congregatiōe. Magna opera domini: exquisita in oēs voluntates ei⁹. Confessio z magnificentia opus eius: z iusticia eius manet in seculū seculi. Memoriaz fecit mirabiliū suor misericors z miserator dñs: escam dedit timentib⁹ se. Memor erit in seculum testamenti sui: virtutem operum suor annunciabit pl̄o suo. Ut det illis hereditatē gentiū: opera manuū eius veritas z iudicū. Fidelia omnia mandata eius cōfirmata in seculū seculi: facta in veritate z eq̄tate. Redemptionez misit dñs populo suo: mandauit in eternum testamentū suū. Sanctū z terribile nomē ei⁹ initiuz sapiētie timor dñi. Intellectus bonus omnibus facientib⁹ euz: laudatio eius manet in seculum seculi. Alleluia.

Reuersionis aggei ⁊ çacharie. CXI

Beatus vir qui timet dominum: in mandatis eius volet nimis. Potēs in terra erit semen eius: generatio rectorum benedicetur. Gloria ⁊ diuitie in domo eius: ⁊ iusticia eius manet in seculū seculi. Exortū est in tenebris lumen rectis: misericors ⁊ miserator ⁊ iustus. Jocūdus homo q̄ miseretur ⁊ cōmodat: disponet sermones suos in iudicio: quia in eternū non commouebit. In memoria eterna erit iustus: ab auditione mala nō timebit. Paratum cor eius sperare in dño: confirmatū est cor eius: nō commouebit donec despiciat inimicos suos. Dispsit dedit pauperib: iusticia eius manet in seculum seculi: cornu eius exaltabit in gloria. Peccator videbit ⁊ irascet dentib suis fremet ⁊ tabescet: desiderium peccatorum peribit. Alleluia Alleluia.

Laudate pueri dñm: CXII laudate nomē dñi. Sit nomē dñi benedictū: ex hoc nunc ⁊ vsq̄ in seculum. A solis ortu vsq̄ ad occasum laudabile nomē dñi. Excelsus sup omnes gētes dñs: ⁊ sup celos gloria eius. Quis sicut dñs deus noster: qui in altis habitat: ⁊ humilia respicit in celo ⁊ in terra. Suscitans a terra inopē: ⁊ de stercore erigēs pauperē Ut collocet eū cū principib cū principib pp̄li sui. Qui habitare facit sterilē in domo mātem filiorum letantē. Alleluia Alleluia.

In exitu israel ō egypto: domus iacob de pp̄lo barbaro. Facta est iudea sanctificatio eius: isrl potestas eius. Mare vidit ⁊ fugit iordanis cōuersus est retrorsum. Montes exultauerūt vt arietes: ⁊ colles sicut agni ouiū. Quid est tibi mare q̄ fugisti: ⁊ tu iordanis q̄ conuersus es retrorsum? Montes exultastis sicut arietes: ⁊ colles sicut agni ouium. A facie dñi mota est terra: a facie dei iacob. Qui conuertit petrā in stagna aq̄rum: et rupem in fontes aquarum. Non nobis dñe nō nobis: sed nomini tuo da gloriā. Super misericordia tua ⁊ veritate tua: nequādo dicant gētes vbi est deus eorum. Deus autem noster in celo omia quecunq̄ voluit fecit. Simulacra gentiū argentum ⁊ aurū: opa manuū hoīm. Os habent ⁊ nō loquent: oculos habent ⁊ non videbunt. Aures habent ⁊ non audient: nares hnt ⁊ nō odorabūt. Manus hnt ⁊ nō palpabūt: pedes habent ⁊ non ambulabunt: nō clamabūt in gutture suo. Similes illis fiant qui faciūt ea: ⁊ omnes qui confidūt in eis. Domus israel speraui in dño: adiutor eorum ⁊ protector eorū est. Dom⁹ aaron sperauit in domino adiutor eorum et protector eorū ē Qui timēt dñm sperauerūt in domio: adiutor eorum ⁊ protector eorum est. Domin⁹ memor fuit nri: ⁊ bndixit nobis. Bndixit domui israel: benedixit domui aaron. Benedixit omib qui timent dñm: pusillis cum maioribus. Adijciat dns sup vos: sup vos ⁊ super filios vestros. Benedicti vos domino: qui fecit colū ⁊ terrā. Celum celi dño: terram autem dedit filijs hominū Non mortui laudabunt te domīe: neq̄ omēs qui descendūt in infernum. Sed nos qui viuim⁹ benedicim⁹ dño: ex hoc nūc ⁊ vsq̄ in seculū. Alleluia. CXIIII

Dilexi: qm̄ exaudiet dominus: vocē orationis mee. Quia inclinauit aurē suā mihi: ⁊ in diebus meis invocabo. Circūdederūt me dolores mortis: ⁊ pericula inferni inuenerūt me. Tribulationē ⁊ dolorē inueni: ⁊ nomē dñi inuocaui. O dñe libera aiam meam misericors dns ⁊ iust⁹: ⁊ deus nr̄ miseretur. Custodiens parvulos dns: humiliatus sum ⁊ liberauit me. Conuertere aia mea in requiem tuam: q̄ dominus benefecit tibi. Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos a lachrymis pedes meos a lapsu. Placebo dño: in regione viuorum. Alleluia. CXV

Credidi, pter qd locut⁹ sum: ego autē humiliatus sum nimis. Ego dixi in excessu meo: omis homo mendax. Quid retribuam dño: p̄ omnibus que retribuit mihi. Calicem salutaris accipiam: ⁊ nomē dñi invocabo. Vota

mea domino reddam coram omni pplo
eius: pciosa in cōspectu dñi mors sc̄oꝝ
eius. O dñe qꝛ ego seruus tuꝰ: ego ser/
uus tuꝰ ⁊ filꝰ ancille tue. Dirupisti vi/
cula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis
⁊ nomē dñi inuocabo. Vota mea domi/
no reddam in conspectu oīs ppli eius: i
atriis domus domini in medio tui hie/
rusalem. Alleluia Alleluia. CXVI

Laudate dñm oēs gentes: lau
date eum oēs pplī. Qm̄ con/
firmata est super nos misericor/
dia eius: ⁊ veritas dñi manet in eternū
Alleluia Alleluia. CXVII

Confitemini dño qm̄ bonꝰ: qm̄
in seculū misericordia eiꝰ. Di/
cat nūc israel qm̄ bonus: qm̄ in
seculū misericordia eiꝰ. Dicat nunc do/
mus aaron qm̄ bonꝰ: qm̄ in seculū mise/
ricordia eiꝰ. Dicāt nūc oēs q̄ timent do/
minū: qm̄ in sc̄m misericordia eiꝰ. De
tribulatiōe inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit
me in latitudine dñs. Dñs mihi adiu/
tor: non timebo q̄d facit mihi hō. Dñs
mihi adiutor: ⁊ ego despiciaz inimicos
meos. Bonū est confidere in dño: q̄z cō/
fidere in hoīe. Bonuz est sperare in dño
q̄z sperare in principib⁹. Omnes gentes
circūierunt me: ⁊ in noīe dñi qꝛ vltꝰ suz
in eos. Circūdātes circūdederūt me: ⁊ i
nomine domini quia vltus sum in eos
Circumdederunt me sicut apes et exar
serunt sicut ignis in spinis: ⁊ in nomīe
dñi qꝛ vltus sum in eos. Impulsus eū
sus sum vt caderem: ⁊ dominus suscе/
pit me. Fortitudo mea ⁊ laus mea domi
nus: ⁊ factus est mihi in salutem. Vox
exultatiōis ⁊ salutis: in tabernaculis iu/
storꝝ. Dextera dñi fecit virtutez: dextera
dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtu
tem. Non moriar sed viuam: ⁊ narrabo
opa dñi. Castigans castigauit me dñs:
⁊ morti non tradidit me. Aperite mihi
portas iusticie: ingressus in eas confite/
bor domino: hec porta dñi: iusti intrabūt
in eam. Cōfitebor tibi qm̄ exaudisti me:
⁊ factus es mihi in salutem. Lapidem
quem reprobauerunt edificātes hic fa/
ctus est in caput anguli. A domino fa/
ctum est istud: et est mirabile in oculis
nostris. Hec est dies quaz fecit dominꝰ
exultemus ⁊ letemur in ea. O domine
saluum me fac o domine bene prospera/
re: benedictus qui venit in nomine do/
mini. Benedixim⁹ vobis de domo do/
mini: deus dominus ⁊ illuxit nobis. Cō
stituite diem sollennez in condensis: vsq̄
ad cornu altaris: Deus meus es tu et
confitebor tibi: deus meus es tu et exal/
tabo te. Confitebor tibi quoniam exau/
disti me: et factus es mihi in salutem.
Confitemini domino quoniam bonus
quoniam in seculum misericordia eius
Alleluia. Aleph: doctrina. CXVIII

Beati immaculati in via: qui am
bulant in lege domini. Beati q̄
scrutantur testimonia eius: in
toto corde exquirunt eum. Non enim
qui operantur iniquitatem: in vijs eiꝰ
ambulauerunt. Tu mandasti: mādata
tua custodiri nimis. Vtinam dirigan/
tur vie mee: ad custodiendas iustifica/
tiones tuas. Tunc non confundar cuz
perspexero in omnibus mandatis tuis.
Confitebor tibi in directione cordis: in
eo q̄ didici iudicia iusticie tue. Justifi/
cationes tuas custodiam: non me dere/
linquas vsq̄quaq̄. Beth: domus.

In quo corrigit adolescentior vi
am suam: in custodiēdo sermo/
nes tuos. In toto corde meo
exquisiui te: ne repellas me a mandatis
tuis. In corde meo abscondi eloquia
tua: vt non peccem tibi. Benedictus es
domine: doce me iustificationes tuas:
In labijs meis pronunciaui omnia iu
dicia oris tui. In via testimoniorū tuo
rum delectatus sum: sicut in omnibus
diuitijs. In mandatis tuis exercebor: ⁊
cōsiderabo vias tuas. In iustificatiōib⁹
tuis meditabor: nō obliuiscar ꝛmones
tuos. Gymel plenitudo vl retributō

Retribue seruo tuo: viuifica me
et custodiam sermones tuos.
Reuela oculos meos: et consi/
derabo mirabilia ō lege tua. Incola ego

sum in terra:non abscondas a me mandata tua:Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas: in omni tempore. Increpasti superbos:maledicti qui declinant a mandatis tuis. Aufer a me opprobrium & contemptum: quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederunt principes et aduersum me loquebantur seruus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis. Nam & testimonia tua meditatio mea est:et consiliū meum iustificationes tue. Daleth:tabularuz.

Adhesit pauimento anime mea viuifica me fm verbum tuum Elias meas enūciaui et exaudisti me:doce me iustificationes tuas. Viam iustificationum tuarum instrue me et exercebor in mirabilibz tuis. Dormitauit anima mea pre tedio:cōfirma me in verbis tuis. Viam iniquitatis amoue a me:et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi:iudicia tua non sum oblitus. Adhesi testimonijs tuis dñe noli me cōfundere. Viam mādatoz tuoz cucurri:cū dilatasti coz meū. He ista.

Legem pone mihi domine viaz iustificationum tuarum: & exquiram eaz semper. Da mihi intellectū & scrutabor legez tuam:et custodiā illa m in toto coꝛde meo. Deduc me in semita mādatoz tuoz:quia ipsaz volui Inclina coz meum in testimonia tua:& non in auariciam. Auerte oculos meos ne videant vanitatem:in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquium tuum:in timoꝛe tuo. Amputa opprobriuz meum quod suspicatus sum:quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mādata tua:in equitate tua viuifica me.

Vau:hec vel ipsa.

Et veniat super me misericoꝛdia tua domine:salutare tuum fm eloquium tuum. Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia speraui in sermonibus tuis. Et ne auferas de oꝛe meo verbum veritatis vsqz quaqz:quia in iudicijs tuis supersperaui Et custodiam legem tuaz semper:in seculum et in seculum seculi. Et ambulabam in latitudine:quia mandata tua exquisiui. Et loquebar in testimonijs tuis in conspectu regum:et non cōfundebar. Et meditabar in mandatis tuis q̄ dilexi. Et leuaui manus meas ad mandata tua que dilexi:& exercebor in iustificationibz tuis: Zay:hec vel oliua.

Memoꝛ esto verbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti. Hec me consolata est in humilitate mea:quia eloquium tuum viuificauit me. Superbi inique agebant vsqzqua qz:a lege autem tua non declinaui. Memoꝛ fui iudicioꝛum tuoꝛuz a seculo domine:et consolatus sum. Defectio tenuit me:pro peccatoꝛibus derelinquentibus legem tuam. Cantabiles mihi erant iustificationes tue:in loco peregrinationis mee. Memoꝛ fui nocte nominis tue dñe:& custodiui legē tuaz. Hec facta est mihi :qz iustificatiōes tuas exq̄siui. Heth:vita.

Portio mea dñe:dixi custodire legez tuā. Deprecat' sum faciē tuaz in toto coꝛd meo:miserere mei fm eloquiū tuū. Cogitaui vias meas: & cōuerti pedes meos in testimonia tua Parat' sum & nō sum turbat' :vt custodiā mādata tua. Funes pctoꝛ circūplexi sunt me:& legē tuaz nō sum oblit'. Media nocte surgebā ad confitēdū tibi: super iudicia iustificationis tue. Participeps ego sum oīm timētiū te: & custodiētium mādata tua. Misericoꝛdia tua dñe plena est terra:iustificatiōes tuas doce me.

Teth:bonum.

Bonitatem fecisti cuz seruo tuo dñe:fm verbum tuuz. Bonitatem & disciplinam & sciam doce me:qui in mandatis tuis credidi. Priusqz humiliarer ego deliqui propterea eloquium tuuz custodiui. Bon' es tu:& in bonitate tua doce me iustificationes tuas. Multiplicata est super me iniquitas superboꝛum:ego autem in toto coꝛde meo scrutabor mandata tua. Coagulatuz est sicut lac coꝛ eoꝛum:ego vero legez tuam

meditatus sum. Bonū mihi quia hūi/liasti me vt discam iustificationes tuas Bonum mihi lex oris tui: sup milia au/ri et argenti. Joth: principium.

Manus tue fecerūt me et plasma/uerunt me: da mihi intellectū vt discam mandata tua. Qui ti/ment te videbunt me et letabuntur: qz in verba tua superspraui. Cognoui do/mine qz equitas iudicia tua: et in verita/te tua humiliasti me. Fiat misericordia tua vt consoletur me: sm eloquiū tuū seruo tuo. Veniant mihi miserationes tue et viuam: quia lex tua meditatio mea est. Confundant superbi qz iniuste iniq/tatem fecerunt in me: ego autem exer/celbor in mandatis tuis. Conuertantur mihi timentes te: et qui nouerunt testi/monia tua. Fiat cor meum immacula/tum in iustificationibz tuis vt non con fundar. Caph: manus.

Defecit in salutari tuo anīa mea et in verbum tuum superspera/ui. Defecerūt oculi mei in elo/quium tuum: dicentes quādo consola/beris me. Quia factus sum sicut vter in pruina: iustificationes tuas non sum ob litus. Quot sunt dies serui tui: qn faci/es de persequentibz me iudicium. Nar/raverunt mihi iniqui fabulationes: sed non vt lex tua. Omia mandata tua ve/ritas: iniqui persecuti sunt me adiuua me. Paulomin' consummauerūt me in terra: ego aūt non dereliqui manda/ta tua. Scom misericordiam tuam vi/uifica me: et custodiam testimonia oris tui. Lameth: disciplina.

In eternū domine: verbū tuū p/manet in celo. In generatiōe et generationē veritas tua: funda sti terram et permanet. Ordinatiōe tua perseverant dies: qm omia seruiūt tibi Nisi qz lex tua meditatio mea est: tunc forte perissem in humilitate mea. In e/ternum non obliuiscar iustificationes tuas: quia in ipsis viuificasti me. Tuus sum ego saluum me fac: qm iustificatio nes tuas exquisiui. Me expectauerunt peccatores vt perderent me: testimonia tua intelleri. Omis cōsummationis vi di finem: latum mandatum tuum ni/mis. Men: ex ipsis.

Quomodo dilexi legez tuam do/mine: tota die meditatio mea ē Super inimicos meos prudē/tem me fecisti mandato tuo: qz in eter/num mihi est. Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua medi/tatio mea est. Super senes intellexi: qz mandata tua qsiui. Ab oi via mala phi bui pedes meos: vt custodiā verba tua. A iudicijs tuis nō declinaui: qz tu legez posuisti mihi. Quā dulcia faucibz meis eloqa tua sup mel ori meo. A mandatis tuis intellexi: propterea odiui omnē viam iniquitatis. Num: sempiternuz.

Lucerna pedibus meis verbum tuū: et lumē semitis meis. Ju/raui: et statui custodire iudicia iusticie tue. Humiliatus sum vsqzquaqz dne: viuifica me sm vbū tuū. Voluntaria oris mei beneplacita fac dne: et iudi/cia tua doce me. Aia mea in manibz mei/is sp: et legez tuam non sum oblitus. Po/suerunt peccatores laquem mihi: et de mandatis tuis non erraui. Hereditate acquisiui testimonia tua in eternuz: qz exultatō cordis mei sunt. Inclinaui cor meum ad faciendas iustificatiōes tuas in eternum: propter retributionem. Samech: adiutorium

Iniquos odio habui: et legez tu am dilexi. Adiutor et susceptor meus es tu: et in verbum tuum superspraui. Declinate a me malig/ni: et scrutabor mandata dei mei. Suscipe me sm eloquiū tuū et viuam: et nō con fundas me ab expectatione mea. Adiu/ua me et saluus ero: et meditabor in iu/stificationibus tuis semper. Spreuisti oēs discedentes a iudicijs tuis: quia in/iusta cogitatio eor est. Prevaricantes reputaui omnes peccatores terre: ideo dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudicijs enī tuis ti/mui. Ayn: fons siue oculus.

Psalterium

Feci iudiciū ⁊ iusticiam: non tradas me calumniātibꝫ me. Suscipe seruū tuū in bonū: nō calūnient me superbi. Oculi mei defecerūt in salutare tuū: ⁊ in eloquiū iusticie tue. Fac cum seruo tuo ſm mīam tuā: ⁊ iustificationes tuas doce me. Seruꝰ tuꝰ sum ego: da mihi intellectū: vt sciam testimonia tua. Tps facendi dñe: dissipauerūt legē tuam. Ideo dilexi mandata tua: super aurū ⁊ topaçion. Propterea ad oīa mādata tua dirigebar: oēm viaz iniquā odio habui. Hlx: os ab ore.

Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata ē ea aīa mea. Declaratio sermonū tuoꝝ illūiat: ⁊ intellectū dat paruulis. Os meū aperui ⁊ attraxi spūm: quia mādata tua desiderabaz. Aspice in me ⁊ miserere mei: ſm iudicium diligētium nomē tuū. Gressus meos dirige ſm eloquiū tuuz: ⁊ nō dominetur mei oīs iniusticia. Redime me a calumnijs hoīm: vt custodiaz mādata tua. Faciem tuam illumina super seruū tuū: ⁊ doce me iustificatiōes tuas. Exitus aquarū deduxerūt oculi mei: qz nō custodierūt legē tuā. Sade: iusticie.

Iustus es dñe: ⁊ rectum iudicium tuum. Mandasti iusticiam testimonia tua: ⁊ veritatem tuam nimis. Tabescere me fecit zelus meus: qz obliti sunt verba tua inimici mei. Ignitum eloquium tuuz vehementer: ⁊ seruus tuꝰ dilexit illud. Adolescentulus sum ego ⁊ contemptꝰ: iustificatiōes tuas nō sum oblitus. Justicia tua iusticia i eternū: ⁊ lex tua veritas. Tribulatō ⁊ angustia inuenerunt me: mādata tua meditatio mea est. Equitas testimonia tua in eternuz: intellectū da mihi ⁊ viuam. Coph: vocatio.

Clamaui i toto corde meo exaudi me dñe: iustificationes tuas requirā. Clamaui ad te saluum me fac: vt custodiaz mandata tua. Preueni in maturitate ⁊ clamaui: qz in verba tua supsperaui. Preuenerunt oculi mei ad te diluculo vt meditarer eloqa tua. Vocem meam audi ſm misericordiam tuam dñe: et ſm iudicium tuum viuifica me. Appropinquauerunt persequentes me iniquitati: a lege autem tua lōge facti sunt. Prope es tu dñe: ⁊ omnes vie tue veritas. Initio cognoui de testimonijs tuis: quia in eternum fundasti ea. Res: capitis.

Vide humilitatem meam et eripe me: quia legem tuam nō sum oblitus. Judica iudicium meum et redime me: propter eloquiuz tuum viuifica me. Longe a peccatoribus salus: quia iustificationes tuas non exquisierunt. Miserationes tue multe dñe: ſm iudicium tuum viuifica me. Multi qui persequuntur me ⁊ tribulāt me: a testimonijs tuis non declinaui. Vidi prevaricantes ⁊ tabescebam: quia eloquia tua non custodierūt. Vide qm mandata tua dilexi dñe: in misericordia tua viuifica me. Principium verborum tuoꝝ veritas: in eternum omnia iudicia iusticie tue. Sin: tentium.

Principes persecuti sunt me gratis: ⁊ a verbis tuis formidauit cor meuz. Letabor ego sup eloquia tua: sicut qui inuenit spolia multa. Iniquitatē odio habui ⁊ abominatus sum: legem autē tuaz dilexi. Septies in die laudez dixi tibi super iudicia iusticie tue. Pax multa diligentibus legem tuam: ⁊ nō est illis scandalum. Expectabam salutare tuum dñe: ⁊ mandata tua dilexi. Custodiuit aīa mea testimonia tua ⁊ dilexit ea vehementer. Seruaui mandata tua ⁊ testimonia tua: quia omnes vie mee in cōspectu tuo. Thau: signa

Appropinquet deprecatio mea in ospectu tuo dñe: iuxta eloqū tuū da mihi intellectū. Intret postulatio mea i ospectu tuo: ſm eloquz tuum eripe me. Eructabunt labia mea hymnū: cū docueris me iustificatiōes tuas. Pronūciabit lingua mea eloquz tuū qz oīa mādata tua equitas. Fiat manus tua vt saluet me: quoniā mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū dñe:

ꝛ lex tua meditatio mea est. Viuet anima mea ꝛ laudabit te: ꝛ iudicia tua adiuuabũt me. Erraui sicut ouis que perijt quere seruũ tuũ dñe qz mandata tua non sũz oblit⁹. Alleluia. Canticuz graduum. CXIX

AD dñm cũ tribularer clamaui ꝛ exaudiuit me. Domie libera aiam meã a labijs iniq̃s: ꝛ a lingua dolosa. Quid det tibi aut q̃d apponat tibi: ad linguam dolosam: Sagitte potentis acute: cũ carbonibus desolatorijs. Heu mihi quia incolatus me⁹ prolongatus est: habitaui cum habitantibus cedar: multum incola fuit anima mea. Cum his qui oderunt pacem erã pacificus: cum loquebar illis impugnabant me gratis. Canticum graduuz

LEuaui oculos meos CXX in montes: vnde veniet auxiliũ mihi. Auxiliũ meũ a dño qui fecit celum ꝛ terram. Non det in cõmotionẽ pedem tuũ: neq̃ dormitet q̃ custodit te. Ecce non dormitabit neq̃ dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te: dñs protectio tua super manum dexteram tuam. Per diem sol nõ uret te neq̃ luna per noctem. Domin⁹ custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam domin⁹. Domin⁹ custodiat introitum tuũ ꝛ exitum tuũ: ex hoc nũc ꝛ vsq̃ in seculum. Canticuz graduũ

LEtatus sum in his CXXI que dicta sunt mihi: i domũ domini ibim⁹. Stantes erãt pedes nostri: in atrijs tuis hierusalem. Hierusalem que edificatur vt ciuitas: cui⁹ participatio ei⁹ in idipsum Illuc enĩ ascẽderũt tribus tribus dñi testimonium israel: ad confitendũ nomini. Quia illic sederunt sedes in iudicio: sedes sup domũ dauid. Rogate q̃ ad pacem sunt hierusalem: ꝛ abundantia diligẽtibz te. Fiat pax in virtute tua ꝛ abũdantia in turribz tuis. Propt fratres meos ꝛ proximos meos: loquebar pacem de te. Propter domũ domini dei nostri: quesiui bona tibi. Canticum graduum. CXXII

AD te leuaui oculos meos: qui habitas in celis. Ecce sicut oculi seruoꝝ: in manibz dñoꝝ suoꝝ. Sicut oculi ancille in manibz dñe sue: ita oculi nri ad dominũ deũ nostrũ donec misereat nri. Miserere nri dñe miserere nri: qz multũ repleti sum⁹ despectione. Quia multũ repleta est anima nostra: opprobriũ abundantibz et despectio superbis. Cãticũ graduũ CXXIII

NIsi qz domin⁹ erat in nobis dicat nunc israel: nisi qz dominus erat in nobis. Cũ exurgerẽt homines in nos: forte viuos deglutissent nos. Cum irasceretur furor eorum in nos: forsitan aq̃ absorbuisset nos. Torrentem pertransiuit anima nostra: forsitan pertransisset anima nostra aquaz intolerabilem. Benedictus dominus qui non dedit nos in captionem dentibus eorum. Anima nostra sicut passer erepta est: de laqueo venantium. Laqueus contrit⁹ est: ꝛ nos liberati sum⁹. Adiutoriuz nrm in noie dñi: q̃ fecit celũ ꝛ terrã. Canticum graduum. CXXIIII

QUi cõfidũt in dño sicut mons sion: non cõmouebit⁹ in eternũ q̃ habitat in hierl'm. Montes in circuitu ei⁹: ꝛ dñs in circuitu pp̃li sui ex hoc nũc ꝛ vsq̃ in scl'm. Quia nõ relinq̃t dñs vgã pctoꝝ sup sortẽ iustoꝝ: vt nõ extendãt iusti ad iniq̃tatez manꝰ suas. Benefac dñe: bonis ꝛ rectis corde. Declinãtes aũt in obligatiões adducet dñs cũ opãtibz iniq̃tatẽ: pax sup isr'l. Cãticũ graduum CXXV

IN conuertendo dñs captiuitatẽ sion: facti sum⁹ sicut consolati. Tũc repletũ est gaudio os nostrũ: ꝛ lingua nra i exultatiõe. Tũc dicẽt inter gẽtes: magnificauit domin⁹ facere cũ eis. Magnificauit dominus facere nobiscũ facti sumus letantes. Cõuerte domine captiuitatem nostram: sicut torrens in austro. Qui seminãt in lachrymis: i exultatione metent. Euntes ibant ꝛ flebant: mittentes semina sua. Venientes

autem venient cum exultatione: portantes manipulos suos. Canticum graduum salomonis. CXXVI

Nisi dñs edificauerit domum: in vanū laborauerūt qui edificant eam. Nisi dominꝰ custodierit ciuitatem: frustra vigilat qui custodit eā. Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite postq̄ sederitis qui manducatis panem doloris. Cum dederit dilectis suis somnū: ecce hereditas dñi: filij merces fructus ventris. Sicut sagitte in manu potentis: ita filij excussorum. Beatꝰ vir qui implebit desiderium suū ex ipsis: non cōfundet cū loquitur inimicis suis in porta.

Canticum graduum. CXXVII

Beati omes qui timēt dñm: qui ambulāt in vijs eius. Labores manuū tuarū mānducabis: beatus es et bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis abūdans: in lateribus domus tue. Filij tui sicut nouelle oliuarū: in circuitu mēse tue. Ecce sic benedicet̄ homo: qui timet dominū. Benedicat tibi dñs ex sion: et videas bona hierusalē omnibus diebus vite tue. Et videas filios filiorū tuorum: pacem sup̄ isr̄l. Canticum graduum

Sepe expugnauerunt me a iuuētute mea: dicat nunc israel. Sepe expugnauerunt me a iuuentute mea: etenim non potuerūt mihi. Supra dorsum meū fabricauerunt peccatores prolōgauerunt iniquitatem suam. Dominus iustus cōcidet ceruices peccatorum: confundant̄ et cōuertantur retrorsum omnes qui oderunt sion. Fiant sicut fenum tectorum: quod priusq̄ euellatur exaruit. De q̄ non implebit manum suam qui metet: et sinum suum qui manipulos colliget. Et non dixerunt qui preteribāt benedictio domini super vos: benedixim⁹ vobis in nomine domini. Canticum graduum. CXXVIII

De profundis clamaui ad te domie: domie exaudi vocem meam. Fiant aures tue intendentes: in vocem deprecationis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: domine qs sustinebit. Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te domie. Sustinuit anima mea in verbo eius: sperauit aīa mea in domīo. A custodia matutina vsq̄ ad noctem: speret israel in domino. Quia apud dominum misericordia: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatib⁹ eius.

Canticum graduum. CXXX

Domine non est exaltatum cor meum: neq̄ elati sunt oculi mei. Neq̄ ambulaui in magnis: neq̄ in mirabilib⁹ sup̄ me. Si non humiliter sentiebam: sed exaltaui animam meam. Sicut ablactatus est sup̄ matrem suam: ita retributio in anima mea. Speret israel in domīo: ex hoc nūc et vsq̄ in seculum. Canticum graduum. CXXXI

Memento domine dauid: et omnis mansuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votum vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculum domus mee: si ascēdero in lectum strati mei. Si dedero somnum oculis meis: et palpebris meis dormitationem. Et requiem temporibus meis donec inueniam locum domino: tabernaculum deo iacob. Ecce audiuimus eam in effrata: inuenimus eam in campis silue. Introibimus in tabernaculum eius: adorabimus in loco vbi steterūt pedes eius. Surge domine in requiem tuam: tu et arca sanctificationis tue. Sacerdotes tui induantur iusticia: et sancti tui exultent. Propter dauid seruum tuum: non auertas faciem christi tui. Juravit dominus dauid veritatem et nō frustrabitur eum: de fructu ventris tui ponā sup̄ sedē tuā. Si custodierint filij tui testamētū meū: et testimonia mea hec q̄ docebo eos. Et filij eorū vsq̄ in seculū sedebūt sup̄ sedē tuam. Quōm elegit dñs sīō elegit eā in habitationem sibi. Hec requies mea in sēcl̄m sēcl̄i: hic habitabo quōm elegi eā. Viduā eius benedicens benedicam: pauperes eius saturabo panib⁹. Sacerdotes eius

induam salutari: ⁊ sancti eius exultatione exultabunt. Illuc producam cornu dauid: paraui lucernã christo meo. Inimicos eius induam cõfusione: super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea

Canticum graduũ. CXXXII

Ecce q̃ bonum ⁊ q̃ iocũdum: habitare fratres in vnum. Sicut vnguẽtum in capite: quod descẽdit in barbam barbam aaron. Quod descendit in oram vestimẽti eius: sicut ros hermon qui descendit in montem sion. Quoniam illic mandauit dominꝰ benedictionẽ ⁊ vitam vsq̃ in seculum.

Canticum graduum. CXXXIII

Ecce nũc benedicite domiõ: omnes serui dñi. Qui statis in domo domini: in atrijs domus dei nostri. In noctib⁹ extollite manꝰ vras in sancta: ⁊ benedicite domino. Benedicat tibi dominus ex sion: qui fecit celum ⁊ terram. Alleluia. CXXXIIII

Laudate nomen domini: laudate serui dñm. Qui statis in domo dñi: in atrijs domus dei nostri. Laudate dominum quia bonus dominus: psallite nomini eius quoniam suaue est. Quoniam iacob elegit sibi dominus: israel in possessionem sibi. Quia ego cognoui q̃ magnus est dominus: ⁊ deus noster pre omnibus dijs. Omnia quecunq̃ voluit dominus fecit in celo ⁊ in terra: in mari ⁊ in omnibus abyssis Producẽs nubes ab extremo terre: fulgura in pluuiam fecit: Qui producit vẽtos de thesauris suis: qui percussit primogenita egypti ab homie vsq̃ ad pecꝰ. Et misit signa ⁊ prodigia in medio tui egypte: in pharaonem ⁊ in omẽs seruos eiꝰ. Qui percussit gentes multas: ⁊ occidit reges fortes. Seon regem ammorreorum ⁊ og regem basan: ⁊ omia regna chanaan. Et dedit terram eorum hereditatem: hereditatem israel populo suo. Domie nomen tuum in eternum: domine memoriale tuum in generatiõe ⁊ generatiõem. Quia iudicabit dominꝰ populum suũ: ⁊ in seruis suis deprecabitur. Simulacra gentium argentum et aurum: opera manuum hominum. Os habent ⁊ non loquentur: oculos habent ⁊ nõ videbunt. Aures habent ⁊ non audient: neq̃ enim est spiritus in ore ipsorũ Similes illis fiant qui faciũt ea ⁊ omnes qui confidunt in eis. Domus israel benedicite domino: domus aaron benedicite domino. Domus leui benedicite domiõ: qui timetis dominum benedicite domino. Benedictus dominus ex sion: qui habitat in hierusalem. Alleluia Alleluia. CXXXV

Confitemini domino quoniam bonus quoniam in seculũ misericordia eius. Confitemini deo deorum: quoniam in eternũ misericordia eius. Confitemini domiõ dominorum: quoniam. Qui facit mirabilia magna solus: quoniam. Qui fecit celos in intellectu: qm̃. Qui firmauit terram super aquas: quoniam. Qui fecit lumiaria magna: quoniam. Solem in potestatem diei: qm̃. Lunam ⁊ stellas in potestatem noctis: qm̃. Qui percussit egyptum cum primogenitis eorum: qm̃: Qui eduxit israel de medio eorum: qm̃. In manu potẽti ⁊ brachio excelso: quoniam. Qui diuisit mare rubrum in diuisiones: quoniã Et eduxit israel per mediũ eius: quoniã Et excussit pharaõem et virtutem eius in mari rubro: quoniã. Qui traduxit populum suum per desertũ: quoniã. Qui percussit reges magnos: quoniam. Et occidit reges fortes: quoniam. Seon regem ammorreorum: quoniã. Et og regem basan: quoniam. Et dedit terram eorum hereditatem: qm̃. Hereditatem israel seruo suo: qm̃. Quia in humilitate nostra memor fuit nostri: qm̃. Et redemit nos ab inimicis nr̃is: qm̃. Qui dat escam oi carni: qm̃. Confitemi deo celi: qm̃. Cõfitemi dño dñorum: qm̃ i etnũ mia eiꝰ. Alleluia. Psalmus dauid. CXXXVI

Sup flumia babylonis illic sedimꝰ ⁊ fleuimꝰ dũ recordarem tui siõ. In salicib⁹ i medio eiꝰ: suspẽdimꝰ organa nr̃a. Quia illic interroga-

Psalterium

uerũt nos q̃ captiuos duxerẽt nos: verba cantionũ. Et qui abduxerũt nos: hymnũ cãtate nobis de cãticis siõ. Quomõ cantabim⁹ canticũ dñi: in terra aliena? Si oblit⁹ fuero tui hierl'm obliuioni detur dextera mea. Adhæreat lingua mea faucib⁹ meis: si non meminero tui. Si non proposuero hierusalem: in principio letície mee. Memor esto domine filioꝝ edom: in die hierusalem. Qui dicunt exinanite exinanite: vsq; ad fundamentũ in ea. Filia babylonis misera: beatus qui retribuet tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis. Beat⁹ q̃ tenebit: & allidet paruulos suos ad petrã.

Psalmus ipsi dauid. CXXXVII

Confitebor tibi domine in toto corde meo: quoniaꝫ audisti omnia verba oris mei. In conspectu angelorum psallam tibi: adorabo ad templum sanctum tuũ & confitebor nomini tuo. Super misericordia tua & veritate tua: quoniam magnificasti super omne nomen sanctũ tuum. In quacũq; die inuocauero te exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutem. Confiteant tibi domine omnes reges terre: q̃ audierunt omnia verba oris tui. Et cãtent in vijs domini: quoniam magna ẽ gloria domini. Quoniaꝫ excelsus dominus & humilia respicit: & alta a longe cognoscit. Si ambulauero in medio tribulationis viuificabis me: super iram inimicoꝝ meoꝝ extendisti manum tuam: & saluum me fecit dextera tua. Dominus retribuet pro me: domine misericordia tua in seculũ: & opera manuum tuaꝝ ne despicias. In finem psalmus dauid. CXXXVIII

Domine probasti me & cognouisti me: tu cognouisti sessionẽ meaꝫ & resurrectionẽ meã. Intellexisti cogitatiões meas de lõge: semitã meam & funiculũ meuꝫ inuestigasti. Et oẽs vias meas prouidisti: quia non est ſmo in lingua mea. Ecce tu domine cognouisti omia nouissima & antiqua: tu formasti me & posuisti super me manum tuaꝫ: Mirabilis facta est scientia tua ex me: confortata est & non potero ad eã. Quo ibo a spiritu tuo: & quo a facie tua fugiaꝫ. Si ascendero in celum tu illic es: si descendero in infernuꝫ ades. Si sumpsero pennas meas diluculo: & habitauero in extremis maris. Etenim illuc man⁹ tua deducꝫ me: & tenebit me dextera tua. Et dixi forsitã tenebre conculcabũt me & nox illuminatio mea in delitijs meis. Quia tenebre non obscurabuntur a te & nox sicẽ dies illũinabit: sicẽ tenebre ei⁹ ita & lumẽ ei⁹. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero mris mee. Confitebor tibi qm̃ terribiliter magnificatus es: mirabilia opa tua & aĩa mea cognoscet nimis. Non est occultatum os meum a te quod fecisti in occulto: et substãtia mea in inferioribꝫ terre. Imperfectum meum viderunt oculi tui: & in libro tuo oẽs scribentur: dies formabuntur & nemo in eis. Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eorum. Dinumerabo eos & super arenam multiplicabuntur: exurrexi & adhuc sum tecum. Si occideris de⁹ peccatores: viri sanguinũ declinate a me. Quia dicitꝫ ĩ cogitatione: accipiant in vanitate ciuitates tuas. Nonne qui oderunt te dñe oderã: & super inimicos tuos tabescebam perfecto odio oderã illos inimici facti sunt mihi. Proba me de⁹ & scito meuꝫ: interroga me & cognosce semitas meas. Et vide si via iniq̃tatis in me ẽ: & deduc me i via eẽna. In finẽ psalm⁹ dauid.

Eripe me dñe ab CXXXIX
homine malo: a viro iniquo eripe me. Qui cogitauerunt iniq̃tates in corde: tota die constituebant p̃lia. Acuerunt linguas suas sicut serpentes: venenum aspidum sub labijs eoꝝ. Custodi me dñe de manu pctoris: & ab hoĩb⁹ iniq̃s eripe me. Qui cogitauerũt supplãtare gressus meos: absconderũt superbi laqueũ mihi. Et funes extenderũt in laqueũ: iuxta iter scandalum posuerũt mihi. Dixi dño deus me⁹ es tu: exaudi

domine vocem ꝛeprecationis mee. Do
mine dñe virtus salutis mee: obumbra
sti super caput meū in die belli. Non tra
das me domine a ꝺesiderio meo pecca
ri: cogitauerunt contra me: ne ꝛelin/
quas me ne forte exaltentur. Caput cir
cuitus eoꝝ: labor labioꝝ ipsoꝝ ope/
riet eos. Cadent super eos carbones: in
ignem ꝛeijcies eos in miserijs non sub
sistent. Vir linguosus nō dirigetur in
terra: virum iniustum mala capient in
interitu. Cognoui quia faciet dñs
iudicium inopis ⁊ vindictam paupꝝ
Veruntamen iusti confitebūtur nomi
ni tuo: ⁊ habitabūt recti cū vultu tuo.

Psalmus dauid. CXL

Domine clamaui ad te exaudi
me intēde voci mee cū clamaue
ro ad te. Dirigat oratio mea si/
cut incensum in conspectu tuo: eleuatō
manuū mearū sacrificiū vespertinum.
Pone domine custodiam ori meo. ⁊ ostiū
circumstantie labijs meis. Non de/
clines cor meum in verba malicie ad excu
sandas excusationes in peccatis. Cum
hominibus operantibꝰ iniquitatem: et
non cōmunicabo cum electis eoꝝ. Cor
ripiet me iustus in misericordia ⁊ increpabit me: oleum autem peccatoris nō
impīguet caput meū. Quoniā adhuc
⁊ oratio mea in beneplacitis eoꝝ: absorti sunt iuncti petre iudices eoꝝ. Audi/
ent verba mea quoniā potuerunt: sicut
crassitudo terre: erupta est super terram.
Dissipata sunt ossa nostra secus infer/
num. quia ad te domine dñe oculi mei
in te speraui non auferas animam meā
Custodi me a laqueo quem statuerunt
mihi: ⁊ a scandalis operantiū iniquita/
tem. Cadent in retiaculo eius peccato/
res: singulariter sum ego donec transeam. Intellectus dauid cum esset in
spelunca. Oratio. CXLI

Voce mea ad dñm clamaui: vo/
ce mea ad dñm ꝛepcatus sum.
Effundo in conspectu eius ora
tionem meam: ⁊ tribulationem meā an
te ipsum pronuncio. In ꝛeficiendo ex
me spiritum meū: ⁊ tu cognouisti semi
tas meas. In via hac qua ambulabam
absconderunt superbi laqueū mihi Con
sirabam ad ꝛexteram ⁊ videbam: et non
erat qui cognosceret me. Periit fuga a
me: ⁊ non est qui requirat animam meam
Clamaui ad te dñe dixi tu es spes mea:
portio mea in terra viuentium. Intende
ad ꝛepcationē meā qꝝ humiliat⁹ sum ni/
mis. Libera me a persequentibꝰ me: qꝝ
cōfortati sunt super me. Educ de custo/
dia animam meam ad confitendū nomi
ni tuo: me expectant iusti donec retribuas mihi. Psalmus dauid quando p
sequebatur eum filius suus absalon.

Domine exaudi ora/ CXLII
tionem meam auribꝰ percipe ob
secrationē meam: in veritate tua
exaudi me in tua iusticia. Et nō intres
in iudiciū cum seruo tuo: quia non iusti/
ficabitur in conspectu tuo omis viuēs
Quia persecutus est inimicus animam
meam: humiliauit in terra vitam meam.
Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: ⁊ anxiatus est super me spūs
meus: in me turbatum est cor meum.
Memor fui dierum antiquorum: me/
ditatus sum in omnibus operibus tu/
is: in factis manuum tuarum medita/
bar. Expandi manus meas ad te: anima
mea sicut terra sine aqua tibi. Velociꝰ
exaudi me domine: defecit spiritus me⁹
Non auertas faciem tuam a me: ⁊ simi
lis ero ꝺescendentibꝰ in lacum. Auditā
fac mihi mane misericordiam tuam: qꝝ
in te speraui. Notam fac mihi viam in
qua ambulem: quia ad te leuaui animā
meam. Eripe me de inimicis meis domi/
ne ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam quia ꝺeus meus es tu. Spi
ritus tuus bonus ꝺeducet me in terram
rectam: propter nomen tuum domine
viuificabis me in equitate tua. Educes
de tribulatione aiam meā: ⁊ in misericor/
dia tua disperdes inimicos meos. Et p
des oēs qui tribulant aiam meam: quoniam ego seruus tu⁹ tuꝰ. Psalmus
dauid aduersus goliam. CXLIII

Benedictus dñs deus meus qui docet manꝰ meas ad prelium: et digitos meos ad bellum. Misericordia mea et refugium meum: susceptor meus et liberator meus. Protector meus et in ipso speraui: qui subdit populum meum sub me. Dñe quid est homo q̃ innotuisti ei: aut filius hois quia reputas eum: Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut umbra pterent. Dñe inclina celos tuos et descende: tange montes et fumigabunt. Fulgura coruscationem et dissipabis eos: emitte sagittas tuas et conturbabis eos. Emitte manum tuam de alto: eripe me et libera me de aquis multis: et de manu filioꝝ alienoꝝ. Quoꝝ os locutum est vanitatem: et dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Deus canticum nouum cantabo tibi: in psalterio decachordo psallam tibi. Qui das salutem regibus: qui redemisti dauid seruum tuum: de gladio maligno eripe me. Et erue me de manu filioꝝ alienoꝝ quorum os locutum est vanitatem: et dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Quoꝝ filij sicut nouelle plantationes in iuuentute sua. Filie eoꝝ composite: circumornate vt similitudo templi. Promptuaria eoꝝ plena: eructantia ex hoc in illud. Oues eoꝝ fetose abundantes in gressibus suis: boues eorum crasse. Non est ruina macerie: neq; transitus neq; clamor in plateis eoꝝ. Beatum dixerunt populum cui hec sunt: beatus populus cuius dominus deus eius. Laudatio ipsi dauid. Alelph. CXLIIII

Exaltabo te deus meus rex: et benedicam nomini tuo in seculum et in seculum seculi. Beth Per singulos dies benedicam tibi: et laudabo nomen tuum in seculum et in seculum seculi: Gymel. Magnus dñs et laudabilis nimis: et magnitudinis eius non est finis. Deleth. Generatio et generatio laudabunt opera tua et potentiam tuam pronunciabunt. He Magnificentiam glorie sanctitatis tue loquentur et mirabilia tua narrabunt. Clau Et virtutem terribiliu tuorum dicent: et magnitudinem tuam narrabunt. Zai. Memoriam abundantie suauitatis tue eructabunt et iusticia tua exultabunt. Heth. Miserator et misericors dñs: patiens et multum misericors. Teth. Suauis dñs vniuersis: et miserationes eius super oia opera eius. Joth. Confiteant tibi domine omnia opera tua: et sancti tui benedicant tibi. Caph. Gloriam regni tui dicent: et potentiam tuam loquentur. Lamech. Et notam faciant filijs hoim potentiam tuam: et gloriam magnificentie regni tui. Mem. Regnum tuum regnum oim seculorum: et dnatio tua in oi generatione et generatione. Nun. Fidelis dñs in oibus verbis suis: et scus in oibus operibus suis. Samech Alleuat dñs oes qui corruunt: et erigit omes elisos. Ain. Oculi oim in te sperant dne: et tu das escam illorum in tempore opportuno. Pe Aperis tu manum tuam: et imples omne aial benedictione. Zadi Justus dñs in oibus vijs suis: et scus in oibus operibus suis. Caph. Prope est dñs omnibus inuocantibus eum: omnibus inuocantibus eum in veritate. Res. Voluntatem timentium se faciet: et deprecationem eoꝝ exaudiet: et saluos faciet eos. Sin Custodit dominus oes diligentes se: et omes peccatores disperdet. Thau. Laudationem dñi loquatur os meum: et benedicat omnis caro nomini sancto eius in seculum et in seculum seculi. Alleluia. CXLV

Laudate anima mea dñm: laudabo dñm in vita mea: psallam deo meo quamdiu fuero. Nolite confidere in principibus: neq; in filijs hoim in quibus non est salus. Exibit spus eius et reuertet in terram suam: in illa die peribunt oes cogitationes eoꝝ. Beatus cuius deus iacob adiutor eius: spes eius in dño deo ipsius: qui fecit celum et terram mare et oia q̃ in eis sunt. Qui custodit veritatem in seculum: facit iudicium iniuriam patientibus: dat escam esurientibus. Dñs soluit compeditos: dñs illuminat cecos. Dñs erigit elisos: dominus diligit iustos. Dñs custodit aduenas: pupillum et viduam suscipiet: et

vias peccatoꝝ dispdet. Regnabit dñs in secula: deus tuꝰ sion in omni generatione ꝛ generatione. Alleluia

Laudate dñm qñ bonus est psalmꝰ: deo nr̄o sit iocunda decoraq; laudatio. Edificans hierlm dominꝰ: dispsiones israel congregabit. Qui sanat cõtritos corde: ꝛ alligat cõtritiões eorum. Qui nũerat multitudinem stellaꝝ: ꝛ omnib⁹ eis nomina vocãs. Magnus dñs noster ꝛ magna virtus eius ꝛ sapiẽtie eiꝰ nõ est numerus. Suscipiẽs mãsuetos dñs: hũilians aũt peccatores vsq; ad terrã. Precinite dño in confessione: et psallite deo nostro in cithara. Qui operit celum nubib⁹ ꝛ parat terre pluuiaz. Qui producit in mõtib⁹ fenum ꝛ herbam: seruituti hominum. Qui dat iumentis escam ipsoꝝ: ꝛ pullis coruoꝝ innuocantibus eum. Non in fortitudine equi voluntatem habebit: neq; in tibijs viri beneplacitum erit ei. Beneplacituꝝ est domino super timentes eum: ꝛ in eis qui sperant supꝫ misericordia eius. Alleluia aggei ꝛ çacharie. CXLVII

Lauda hierusalem dñm: lauda deum tuum sion. Quoniã confortauit seras portaruꝝ tuaꝝ: benedixit filijs tuis in te. Qui posuit fines tuos pacem: ꝛ adipe frumenti satiat te. Qui emittit eloquiũ suũ terre: velociꝫ currit sermo eius. Qui dat niuez sicut lanam nebulã sicut cinerẽ spargit. Mittit crystallum suam sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis sustinebit? Emittet verbũ suũ ꝛ liquefaciet ea: flabit spũs eius ꝛ fluent aque. Qui annũciat verbũ suum iacob: iusticias ꝛ iudicia sua israel. Non fecit taliter omni natiõi: ꝛ iudicia sua nõ manifestauit eis. Alleluia Aggei ꝛ çacharie. CXLVIII

Laudate dñm de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eũ omnes angeli eius: laudate eũ oẽs virtutes eiꝰ. Laudate eũ sol ꝛ luna: laudate eũ oñs stelle ꝛ lumẽ. Laudate euz celi celoꝝ: ꝛ aque oñes que super celos sunt laudent nomẽ domini. Quia ipse dixit ꝛ facta sunt: ipse mandauit ꝛ creata sunt. Statuit ea ĩ scl'm ꝛ in scl'm seculi: preceptuꝫ posuit ꝛ nõ preteribit. Laudate dñm de terra: dracones et omnes abyssi. Ignis grando nix glacies spũs procellarũ que faciũt verbũ eius. Montes ꝛ oñes colles: ligna fructifera ꝛ oẽs cedri. Bestie ꝛ vniuersa pecora: serpentes ꝛ volucres pennate. Reges terre ꝛ oñs populi: principes ꝛ oẽs iudices terre. Iuuenes ꝛ virgines senes cum iunioribꝫ laudent nomen dñi: quia exaltatum est nomen eius solius. Confessio eius super celum ꝛ terram: ꝛ exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnib⁹ sanctis eiꝰ: filijs israel populo appropinquanti sibi Alleluia. CXLIX

Cantate dño canticũ nouũ: laus eius in ecclesia scoꝝ. Letetur israel ĩ eo qui fecit eum: ꝛ filie sion exultent in rege suo: Laudẽt nomẽ eius in choro: in tympano et psalterio psallant ei. Quia beneplacitũ est dño ĩ pplo suo: ꝛ exaltauit mãsuetos in salutẽ Exultabũt sancti in gloria: letabuntur in cubilib⁹ suis. Exultatiões dei in gutture eorum: ꝛ gladij ancipites in manibus eorum. Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis. Ad alligandos reges eorum in compedib⁹: ꝛ nobiles eorum in manicis ferreis. Vt faciant in eis iudicium cõscriptum: gloria hec est omnibus sanctis eius. Alleluia. CL

Laudate dominũ in sanctis eius laudate eum in firmamẽto virtutis eius. Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ſm multitudinem magnitudinis eius. Laudate eũ in sono tube: laudate eum in psalterio ꝛ cithara. Laudate euz in tympano ꝛ choro: laudate euz in chordis ꝛ organo. Laudate euz in cymbalis bene sonãtib⁹: laudate eũ in cymbalis iubilatiõis: omis spũs laudet dñm. Alleluia

Explicit Psalterium.

